

ਲਗੀ ਨੰ. ੯

**ANGLO-PANJABI DICTIONARY
OF
LEGAL TERMS**

**ਕਨੂੰਨੀ ਸੰਕੇਤਾਂ
ਦਾ
ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ-ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼**

BY
BHAGAT SINGH B. A., LL. B.
District & Sessions Judge (Retired)

1408

ਪਰਕਾਸ਼
ਮਹਿਕਮਾ ਪੰਜਾਬੀ ਪਟਿਆਲਾ
੧੯੫੩

Prof. Dr. Harnam Singh Shan
Principal Project Investigator
U.G.C. Research Project on Sikhism
605, Sector 16 Chandigarh.

1408

ANGLO-PANJABI DICTIONARY

੭੪

LEGAL TERMS

ਕਨੂੰਨੀ ਸੰਕੇਤ।
ਦਾ
ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ-ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼

ਮਹਿਕਮਾ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਪਰਕਾਸ਼ਨਾਂ

੧. ਰਤਨ ਮਾਲਾ
੨. ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਟਰੇਚਰ (ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ)
੩. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਪੰਜ ਰਤਨ (੧੯੫੧)
੪. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਪੰਜ ਰਤਨ (੧੯੫੨)
੫. ਨੌਂ ਵਾਰਾਂ
੬. ਫਤਿਹ ਨਾਮਾ ਗੁਰੂ ਮਾਲਸਾ ਜੀ ਕਾ
੭. ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਤੇ ਵਿਆਕਰਣ ਸੰਕੇਤ
੮. ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਕੇਤਾਵਲੀ (ਸਕੂਲ ਮਜ਼ਮੂਨ)
੯. ਕਨੂੰਨੀ ਸੰਕੇਤਾਂ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ-ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼
੧੦. ਹਿੰਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼
੧੧. ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (ਪੰਜਾਬੀ)
੧੨. ਰਾਮ-ਕਥਾ
੧੩. ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰ-ਕਲਾ
੧੪. ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਕਾਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਛਪੀ ਨੰ. ੬

ANGLO-PANJABI DICTIONARY
OF
LEGAL TERMS

ਕਨੂੰਨੀ ਸੰਕੇਤਾਂ

ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ-ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼

BY

BHAGAT SINGH B. A., LL. B.

Retired District & Sessions Judge

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ

ਮਹਿਕਮਾ ਪੰਜਾਬੀ ਪਟਿਆਲਾ

੧੯੫੩

ਪਹਿਲੀ ਛਾਪ ੧੦੦੦

ਮੁੱਲ ਅੱਠ ਰੁਪਏ

ਸਭ ਹੱਕ ਰਾਖਵੇਂ ਹਨ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੇਸ਼ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਚ ਛਪਿਆ

For
HIS DEEP AND ABIDING LOVE
AND
GRACIOUS PATRONAGE
OF
PANJABI
AND
WITH HIS KIND PERMISSION
this work
respectfully dedicated to
His Highness Maharajadhiraj Major General,
YADAVENDRA SINGH JEE
Rajpramukh
OF
PATIALA AND EAST PUNJAB STATES UNION

CONTENTS

1.	Foreword.	i
2.	Introduction.	(1)
3.	How to use the Dictionary.	(9)
4.	List of Abbreviations.	(11)
5.	Terms.	1

APPENDIXES

1.	Titles of Acts (Central and State).	341
2.	Physiology terms.	355
3.	Identification terms.	369
4.	Ballistic terms	371
5.	Human relations.	372
6.	Urdu terms.	374
7.	Prefixes and suffixes.	375
8.	Grammatical terms.	379
9.	Latin and foreign words.	381
10.	Latin Law maxims.	397

FOREWORD

S. Mangal Singh, Director, Panjabi Department of the Patiala and East Panjab States Union, has asked me to write a foreword for the Anglo-Panjabi Dictionary of Legal Terms which his department is going to publish. I accede to his wishes with the greatest pleasure.

The Dictionary is compiled by S. Bhagat Singh, a retired District and Sessions Judge of the Panjab, and as is mentioned in the introduction S. Bhagat Singh undertook the work at the desire of the late Sir Jogindra Singh as far back as 1942. That it could not go to the press earlier is not S. Bhagat Singh's fault, because I know that so far as he is concerned he completed his job many years ago. Why the manuscript lay rotting in the archives of Government department or departments for such a long time is not a matter upon which I should make any comment. I must, however, observe that we have reason to be grateful to the State Government that after all they have taken up the printing of the Dictionary in right earnest and it is expected that the book will soon be in the hands of the public.

It has always been the desire of all Panjabis who love their mother tongue and wish to see it flourish that we should have a Panjabi Dictionary of the type of Oxford and Webster Dictionaries but for some reason or the other this desire has not been fulfilled so far. There are several Dictionaries in the market but none of them can be regarded standard and most of them are incomplete. Shortly after the East Panjab University, which is now called Panjab University, was established a Publication Bureau was formed and the Bureau decided to prepare a standard Dictionary of Panjabi Language. The work was entrusted to a number of well-known Panjabi Scholars under the leadership of Principal Teja Singh of Mahendra

College. Owing to various causes the progress slowed down later on, but the book is now in the press, though it will still take sometime to be out. It must however, be mentioned that during the days S. Bhagat Singh began his Dictionary our University did not even exist. The University of the Panjab of pre-partition days also got prepared a Panjabi Dictionary, and I am told that it was a work of a very high order, but unfortunately it remained at the manuscript stage and never saw the light of the day. Efforts were made by our University to obtain the manuscript and to publish it after such modifications as might be deemed necessary but we did not succeed in this. In the circumstances it is only natural that persons who use Panjabi language, and particularly those who are busy producing Panjabi books or translating books from other languages into Panjabi, should keenly feel the want of a full-fledged dictionary. The scope of S. Bhagat Singh's book being limited by the very nature of things, it cannot remove that want completely. In fact it is not intended for this purpose. On the other hand, the object of this Dictionary is to help litigants, professional deed writers, lawyers, and judicial officers in the preparation of legal and formal documents, such as agreements, conveyances, pleadings, judgments and decrees, etc. in Panjabi. Looked at from this point of view the Dictionary is a very useful work and S. Bhagat Singh has rendered a real service to all Panjabis and more so to the residents of Patiala and East Panjab States Union where Panjabi is a court language. Those of us who have something to do with the offices and courts of the State know that notwithstanding the fact that it was many years ago, that Panjabi in Gurmukhi characters was introduced in some of the States which form now the Union, the language used has generally been high flown Urdu, at least legal and technical terms are taken almost wholly from Urdu and if anyone raises an objection to

this practice he is invariably met with the excuse that Panjabi equivalents for such terms are non-existent. This may be true with regard to some terms but a large majority of terms have their equivalents in Panjabi. S. Bhagat Singh's dictionary will not only demonstrate the hollowness of the excuse but will also remove the hardship where it really exists.

S. Bhagat Singh's legal knowledge is well known. He was a distinguished member of the Panjab Judicial Service for the best part of his life and by virtue both of his knowledge and experience he understands the correct meaning of legal and technical terms that we daily come across in law Courts and are frequently used in judicial or professional documents. In addition he is quite proficient in Panjabi language and is eminently fitted to interpret legal terms in that language. As he has observed in the introduction which he has appended to the book he had a number of difficulties to face. The chief difficulty was that a few legal terms which are so familiar to the lawyers have no proper equivalents in our language. In the case of some terms the difficulty can be tided over by adopting English terms, and this method has been followed in the case of technical terms commonly used in Sciences, or even Urdu terms, but it must be admitted that such terms are few and far between. For the majority of terms if they are to be intelligible to the man-in-the-street we must find suitable equivalents and where no pure Panjabi equivalents exist we must either coin new words or adopt Sanskrit words with or without modifications as may be desirable. This, however, is not the function of a lexicographer. S. Bhagat Singh has tried to solve these difficulties in his own way and even though we may not accept every word given by him it will have to be recognised that the book is of great value and deserves appreciation and encouragement at the hands of everyone.

The perusal of the book further shows that S. Bhagat Singh has spared no pains to make it comprehensive and useful even for laymen. I wish him and the Panjabi Department every success.

August 14, 1953.

TEJA SINGH
Chief Justice,
Patiala.

INTRODUCTION

IT WAS in the beginning of July, 1942 that at the desire of the late Hon'ble Sir Sardar Joginder Singh, the then Prime Minister, Patiala State, the preparation of this Dictionary of Legal Terms was undertaken by me. It was needed by the then Patiala Government which had decided to introduce Panjabi as the language of its Revenue courts with effect from the 1st Baisakh, Sammat 2000 (April, 1943).

The vicissitudes through which the undertaking has passed need not be related here and much less by me. This introductory note is, therefore, confined to the consideration of such points as are relevant for proper appreciation of the material in this work.

RETENTION OF FOREIGN WORDS

The retention of foreign words has been a controvertial point, but after much deliberation it has been thought proper to retain all 'naturalised' foreign words whatever be their origin, English, Persian, Arabic, French or Portugase.

CONFLICT OF PRONUNCIATION

The words of foreign origin usually have two pronunciations, the correct one and the other current among those not conversant with the foreign language. Both the pronunciations and the corresponding spellings in Panjabi should be accepted as correct and allowed to be used till one of them drops out with the passage of time. In a matter like this, the final decision rests with the general public who are guided by their own convenience and instinct. There is, however, one distinction that may be drawn. While it will be pedantic to write ਗੰਜੀਰ for ਗੰਜੀਰ, one may write ਗੁੜ, while another ਗੁੜ. Similarly ਲੰਨ for ਲਾਹੌਰ and

ਹੁੰਨ for ਹਨੀਨ can also be written and are perfectly correct in Panjabi, since according to scholars it is unnecessary, if not improper, to restore such words to their original form.

- Similar remarks apply to the words drawn from Urdu and Hindi. To write ਮੁੰਦਾ instead of ਮੁੰਦਾਅਲੋਹ, and ਮਨਾਹੀ ਹੁਕਮ for ਇਮਤਨਾਈ ਹੁਕਮ is equally unobjectionable.

PANJABI EQUIVALENTS

The task of translating technical terms from one language into another is always attended with great difficulty, for owing to differences in the social, historical and political conditions under which words of one language are 'born and bred', it is sometimes impossible to find exact equivalents even of common words, to say nothing of special words like 'Lynch Law', 'Jedburgh Justic' (q.v.). Confined within the range of practical knowledge, endeavour has been made to discover the best Panjabi equivalents. And it is refreshing to note that some of them are more simple and expressive than the corresponding ones in Urdu or Hindi, e.g., ਅਜੋੜ for non-joinder, the Urdu equivalent being ਅਦਮ ਇਸਤੇਮਾਲ, ਕੁਜੋੜ for misjoinder, the Urdu equivalent being ਇਸਤੇਮਾਲ ਬੀਨਾ; ਬਾਹੁ ਦਾਵਾ for suit for restitution of conjugal rights, the expression used in Urdu being ਦਾਵਾ ਇਮਾਦਾ-ਏ-ਹੁਕੁਮ-ਜਨਾਸਬੀ ।

DIFFICULTIES IN SELECTION

It is uncommon that one equivalent can be properly suggested for one word. Given a number of synonyms, different men of law and learning would make different selections. The choice, however, in such case is to be made in the light of practical considerations and personal experience of the compiler. The difficulty would be obvious from a simple example : the expression 'Immoveable property' so commonly used in legal parlance, could be translated as ਅਨਘਰ ਜਾਇਦਾਦ, ਅਹਿਲ ਜਾਇਦਾਦ, ਅਚਲ ਜਾਇਦਾਦ, ਗੈਰ-ਮਨਘਰਾ ਜਾਇਦਾਦ, ਯਕਾਦਾ ਸੰਪਤੀ, ਅਚਾਹੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਚਲੰਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਦੁਕਦੀ ਮਿਲਕ, etc. Each of the equivalents has some advantage and some disadvan-

tage. The idea behind the word 'Immoveable' is what cannot be moved and is best expressed by the word ਨਾ ਹਿਲਾਉਣ ਜੋਗ though ਅਨੁਚਰ is used by some. ਅਹਿਲ and ਅਚਲ are also equally good but their antonyms which have to be used for the English word 'moveable' do not convey the same sense in Panjabi as needed. ਚੁਕ and ਚਲ are verbs in imperative mood and not adjectives of quality. Nor do they sound well as ਚੁਕ ਜਾਇਦਾਦ, ਹਿਲ ਜਾਇਦਾਦ. The corresponding words in other languages are ਗ਼ੈਰਮਨਕੁਲਾ in Urdu (and Persian), ਚਲੰਤੀ in Urrya, ਸਥਾਵਰ in Gujrati, Marathi, Hindi and Bengali, but the word ਸਥਾਵਰ is far less familiar in Panjabi than any of the other words. ਗ਼ੈਰਮਨਕੁਲਾ is fairly well known to the litigants and Urdu-knowing persons, but is comparatively heavy and unsuitable for the peasants. ਨਾ ਹਿਲਾਉਣ ਜੋਗ with ਹਿਲਾਉਣ ਜੋਗ as its antonym is less free from the above defects, though it is not so short as ਅਚਲ but it is unfamiliar. In the above circumstances use of ਭਿੜ, a corrupted form of ਸਥਾਵਰ, for 'immoveable' and ਅਭਿੜ for 'moveable' deserves encouragement as it is not only appropriate but is also akin to the words used in many other languages having affinity with Panjabi, yet having regard to the words already current in Pepsu, one would prefer ਚੁਕੀ ਜਾਇਦਾਦ and ਅਣਚੁਕੀ ਜਾਇਦਾਦ, with option for ਮਨਕੁਲਾ ਜਾਇਦਾਦ and ਗ਼ੈਰਮਨਕੁਲਾ ਜਾਇਦਾਦ ।

Thus, in making a final selection, many points have to be considered : the *sense* of the two words, the *sound* of the new word, the *shade* of meaning with reference to its synonyms, the *shortness* of the term, its scientific *suitability* from the point of derivation, its similarity to any other word already existing but used in a different sense and finally its *swadeshi* character.

Inaccurate words, carelessly introduced or coined by the unlettered and known as ਗਲਤੁਲ-ਅਮ also present some difficulty, e.g., ਇਨਸਾਫੀ ਰਹਿਤ for equitable mortgage, ਦਾਬ ਨਾਜਾਇਜ਼ for undue influence, ਗਾਢ (from guard) for escort, ਡਾਕਟਰੀ for medical. Having acquired definite meanings after long use, they have to be left

untouched. In some instances, however, where the term in vogue is not quite accurate, a more suitable one can also be introduced, e.g., ਸਹਿਕਾਰੀ along with ਸਿਲਵਰਡੀ for 'co-operative', ਸੇਵਾ ਕਾਰਜ ਵਿਭਾਗ instead of ਸਰਕਾਰੀ ਮਹਿਕਮਾ for the 'Public Works Department'. Many well-known terms, which savour of tautology, have to be used as they are, ਸੁਖ-ਫਿਕਰਾ for easement, ਪਰਾਮਾਣ for endowment as also for religious endowment.

Where two or more words having exactly the same legal implication but derived from different sources, e.g., Anglo-Saxon, Latin or Greek, are current in legal parlance, only one Panjabi equivalent has been suggested. This will avoid unwarranted complexity, from which the English legal terms may be suffering. Where, however, legal implications vary, different words have been coined to give effect to different shades of meaning after a careful comparison of the roots of the English terms and of their Panjabi equivalents. The process has entailed infinite labour and difficulty as the number of these synonyms is several thousands and especially because the process had to be adopted with reference not only to the main word but also to its various inflections, in order to maintain the essential uniformity. The diversity prevailing among the various linguists about the exact meaning of synonyms, which is another source of impediment, has been eliminated, so far as possible, but no special reference has been made to any particular authority.

COINAGE OF NEW WORDS

In many cases where the word coined or proposed is not self-explanatory and its misapprehension is likely, suitable explanations have been added.

Sometimes, newly coined words have been given hybrid forms, part being taken from one origin and part from another. This is not only permissible but also is already prevalent in words like ਰੋਲ ਰੋਲੀ, ਸ਼ਿਲਾਦਾ, ਮੋਰਾ and ਕੀਰੀ. Here, as elsewhere,

convenience in adoption has been the sole consideration. To start with, some of these newly-coined words may appear strangers, but with the lapse of time and after use, they will shed off their garb of strangeness and will be absorbed in Panjabi.

Words have been compounded by use of a hyphen and translation of 'of' thus avoided, e.g., 'age of majority' is translated ਜਵਾਨੀ-ਉਮਰ ।

In several cases, the so-called 'Urdu' words were Panjabi-ised merely by simplification, e.g., ਮਨਾਹੀ for ਇਨਕਾਰੀ, ਚਮ for ਚਮੜਾ in ਤਮੀਲ ਫ਼ੌਜ. We have already many such instances ਫ਼ੌਜ from ਫ਼ੌਜਸ਼ਾਹ, ਤਬੀਬ from ਤਬਾਬਤ, ਮਸ਼ਰੂ from ਮਸ਼ਰੂਫ਼, ਮੁਸ਼ੈ from ਮੁਸ਼ੈਲੀ and others.

In judging the suitability of the newly coined words it should also be remembered that 'coined terms' seldom convey the complete sense of the original terms which in themselves are rarely, if at all, fully expressive, having acquired only *conventional* meanings by prolonged use. Further, objections to some of the coined or suggested words, would disappear if terms for synonyms, sometimes many, are also kept in view. It should not be forgotten that technical terms are always meant for the technical people and not lay men and they cannot be invariably made absolutely simple and self-explanatory. In no system of law this is so.

Another small point to be remembered is that in Panjabi no distinction is generally made between a verb in the infinitive mood and an abstract noun.

Again, every attempt has been made to avoid any form, that in spite of its expressiveness, may savour of vulgarity. Preference has, therefore, been given to such words as have a cultured appearance, for instance ਅਪੀਲੀਆ for ਅਪੀਲ, ਜਵਾਬੀਆ for ਜਵਾਬ as in ਪਰਤਾਲੀਆ ।

SPELLINGS

Until lately much attention was not paid to the spellings of Panjabi words written in Gurmukhi script and the same word was written in a number of ways, as was the case with English also, for, before the printing of books became common, any one who wrote a book, spelt his words just as he liked, exactly as he pronounced them. Even a common word like 'it' was spelt 'Itt', 'itt', 'hitt', 'hitte' and so on.

The importance of uniformity in spelling in legal documents cannot be over emphasized. For this reason, the spellings recognised by scholars were adopted, and were further amended when an official brochure was published on subject by the Panjabi Department of the Patiala and East Panjab States Union.

APPENDICES

To make the work more useful, a good deal of matter of *quasi* legal nature has been put in the form of appendices of which, No. IX deals with Latin and other foreign words and phrases, which can be reasonably used in law courts, No. X, with important Latin Law maxims, a further increase in their number being considered wholly unnecessary and No. I with titles of all the unrepealed Acts of State and Central Legislatures, leaving out those which have absolutely no concern with our courts. The list will give the reader a general idea of the field already covered by the legislation. Appendix II contains the medico-legal terms that are generally used in recording and translating medical evidence in Criminal and Civil proceedings. Appendix III covers the Identification terms used by the Handwriting and Finger Print Experts who figure so commonly in the witness box. In Criminal trials dealing with the use of arms and ammunition, Ballistic terms are employed by the experts and these have been put in Appendix IV. Then again, the various forms of relations, linking members of human families, have to be so

frequently translated from English into Panjabi. These have been grouped in Appendix V. Appendix VIII gives Grammatical terms, as they have to be referred to in the course of interpretation of legal documents. Again, a large number of legal terms have been imported into English from Urdu and Hindi. The latter can generally be understood by people and easily written in Gurmukhi script, while out of the former category there are some for which we can have simpler Panjabi equivalents and which can be easily written in Gurmukhi. These have been put in Appendix VI.

Lastly, an illustrated list of prefixes and some suffixes from Panjabi, Sanskrit and Hindi has been given in the Appendix VII to enable the reader to easily grasp formation of the terms which, without such knowledge, would not be so easy to follow and assimilate.

To indicate the special branch of law to which a particular term or phrase relates, suitable abbreviations given in the list have been used for Civil, Criminal, Revenue, Hindu, Muslim, Insolvency, Mercantile, Constitutional and English.

To keep the book within the size of a manual, brevity was throughout kept in view. Certain additions were however made by the Panjabi Department during my absence abroad to include certain Constitutional and other terms.

Before concluding I have, first of all, to thank Sardar Hardit Singh Malik, who as Prime Minister, Patiala took a special interest in the undertaking.

I am equally indebted to the Hon'ble S. B. Teja Singh, Chief Justice, PEPSU High Court, who has always evinced great interest in the compilation of the dictionary and ungrudgingly offered his valued advice whenever it was sought and similarly to S. Kapur Singh I.C.S., who associated himself with the work

in its early stage. S. Ranbir Singh, ex-Judge of Patiala High Court is also to be thanked for his deep concern in the work.

Amongst linguists, lawyers and lexicographers who have been kind enough to help me in the preparation of the work, the names of S. Teja Singh, ex-Principal, Mahendra College, Patiala, the late S. Mau Singh, Judge of the Patiala High Court and Dr. Raghu Vira, Director of International Academy of Indian Culture, Nagpur, deserve a special mention.

Similarly, I am grateful to Dr. Ganda Singh who not only offered his help when he was a professor at the Khalsa College, Amritsar, but also when as Director of the Panjabi Department and intolerent of the previous delays, had to push through the printing and publication of the book with a determination characteristic of him. Sardar Partap Singh Kaintel, M.A., LL.B., Lexicographer, Panjabi Department, also deserves my thanks for preparing the final copy for the press.

In conclusion I gratefully acknowledge the help derived by me at one stage or the other from a number of books, the most important of them being the *Law Lexicon* by P.R. Aiyer, the *Concise Law Dictionary (English-Urdu)* by Durga Dass, Shri Sayyaji's *Shasan-Shabd Kalpataru*, prepared by the Baroda Government and the *Anglo-Gurmukhi Dictionary* by Salig Ram.

BHAGAT SINGH,

Retired District & Sessions Judge,

PANJAB.

Patiala,
25th January, 1953.

HOW TO USE THE DICTIONARY

- (I) The abbreviations given *infra* should be carefully studied.
- (II) A noun by a (-) hyphen can be used as an adjective in formation of compound words.
- (III) Blanks like—have been deliberately left sometimes before and at others after a word, with the object of impressing upon the reader that by substitution of the 'principal word' under explanation, in the blank in question, the required combinations can be formed.
- (IV) For the sake of contrast antonyms of many important terms have also been given and as for the synonyms which form the most important feature of the work, they have been listed below. One of them which comes first in the alphabetical order, with the mark 'cf' (compare) and against those that follow mere reference has been given to the previous one, using the word 'see' or.
- (V) Every word is given in the alphabetical order, but derivative words and phrases have sometimes been given under the main word from which they are derived, or with which they are associated. In case of Latin phrases, however, as the same or similar phrase sometimes begins differently, they may be looked for at more than one place.
- (VI) In case of several words, be they of English or Panjabi literal meanings have been given, either to show their peculiar or novel derivation or to enable the reader to grasp their meaning more clearly.

- (VII) Certain words have been put in brackets for various reasons to explain or amplify their meaning or to show the unusual sense in which the word is sometimes used.
- (VIII) The primary object of the work is to suggest suitable equivalents to those in English and not to explain the later with which the reader is already presumed to be acquainted. Therefore it is only in exceptional cases that explanatory notes have been added.

LIST OF ABBREVIATIONS

ਸੰਖੇਪਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

a.	Adjective.	M.	Mohammedan Law.
adv.	Adverb.	me.	Mercantile.
cf.	Compare.	mi.	Military.
ci.	Civil.	n.	Noun.
co.	Constitutional law.	p.	Police.
conj.	Conjunction.	pa.	Participal Adjective.
cr.	Criminal.	pp.	Past Participal.
E.	English Law.	prep.	Preposition.
e. g.	For example.	R.	Revenue Law.
Fr.	French.	Russ.	Russian.
H.	Hindu.	V.	Verb.
In.	Insolvency.	=	Equal to
It.	Italian.	ਉ:	ਉਦਾਹਰਣ
L.	Latin.	ਅ:ਅ:	ਅੱਖਰੀ ਅਰਥ
Lit:	Litterally	ਫ:	ਫਾਰਸੀ

DICTIONARY

OF LEGAL TERMS

A

Abactor, *n.* ਚੋਰ-ਚੋਰ

cf. Larcenist, ਚੋਰ (ਉਛਾਉ)

Picker, ਉਚੋੜਾ

Thief, ਚੋਰ

Abandon, *v.* ਛੱਡਣਾ, ਤਿਆਗਣਾ, ਤਜਣਾ

cf. Abjure, ਤਿਆਗਣਾ (ਠੋਮ ਸਹਿਤ)

Desert, ਛੱਡ ਕੇ ਭੱਜ ਜਾਣਾ

Discontinue, ਛੱਡ ਦੇਣਾ, ਬੰਦ
ਕਰ ਦੇਣਾ

Relinquish, ਛੱਡ ਦੇਣਾ (ਹੱਕ ਨੂੰ)

Release, ਛੱਡ ਦੇਣਾ, ਰਿਹਾ
ਕਰਨਾ, ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੇਣਾ

Renounce, ਤਿਆਗ ਦੇਣਾ

Surrender, ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦੇਣਾ

Withdraw, *t.* ਵਾਪਸ ਲੈ
ਲੈਣਾ, ਮੌਜ ਲੈਣਾ

Abandoned, *i. t.* ਹਟ ਰਿਹਾ, ਤਿਆਗਤ

Abandonee, *n.* ਜਿਸ ਲਈ ਹੱਕ ਜਾਂ
ਜਾਇਦਾਦ ਤਿਆਗੀ ਜਾਏ

Abandonment, *n.* ਤਿਆਗ

—of action, ਦਾਰਾ-ਤਿਆਗ

—of children, ਬਾਲ-ਤਿਆਗ

—of easement, ਸੁਖ ਅਧਿਕਾਰ-
ਤਿਆਗ

—of tenancy, ਮੁਜਾਰਰੀ-ਤਿਆਗ,
ਵਾਹਕਪੁਣਾ-ਤਿਆਗ

Malicious— ਬਦਨੀਯਤੀ-ਤਿਆਗ,
(ਇਸਤਰੀ ਜਾਂ ਪੁਰਖ ਦਾ)

Abandonor, *n.* ਤਿਆਗਕ, ਤਿਆਗੀ

Abate, *v.* ਘਟਾਉਣਾ (ਘਟਣਾ), ਮੁਕਣਾ
(ਮੁਕਾਉਣਾ) ਸਮਾਪਤ ਹੋਣਾ, ਹਟਾਉਣਾ

cf. Derogate, ਅਲਪ ਕਰਨਾ

Abatement, *n.* *cf.* ਘਟਾਉ, ਮੁਕਾਉ,
ਸਮਾਪਤੀ

—of legacies, ਵਸੀਅਤੀ-ਵਿਰਸੇ
ਦਾ ਮੁਕਾਉ

—of nuisance, ਅਪਕਾਰ ਦਾ
ਹਟਾਉਣਾ

—of a suit, ਦਾਵੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ

Abater, } *n.* ਹਟਾਵਾ

Abator, }

Abbreviate, *v.* ਨਿਛੁੰਨਾ, ਸੰਖੇਪਣਾ

Abbreviated, *pn.* ਸੰਖਿਪਤ

Abbreviation, *n.* ਸੰਖੇਪ

cf. Abstract, ਸਾਰ

Epitome, ਤੱਤ

Excerpt, ਇੰਤਜ਼ਾਬ

Extract, ਸਤ, ਨਰੇਤ

Purport, ਤਾਤ ਪਰਸ

Substance, ਤੱਤ

Summary, ਖੁਲਾਸਾ, ਸਮੁੱਚਾ
ਭਾਵ

Synopsis, ਸਾਰ, ਜੋ ਇਕ
ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕੇ

Abbreviature, *n.* ਸੰਖਿਪਤ ਖਰੜਾ

cf. Abridgement, ਸੰਖਿਪਤਗੀ

Abuttal, (ਰਸੀਨ ਦੀਆਂ) ਟੱਟਾਂ, (ਜੋ
ਕਿਸੇ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਦਰਜ
ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ)

Abdicate, *v.* ਤਿਆਗਣਾ (ਗੱਦੀ, ਰਾਜ
ਆਦਿ)

cf. Resign, ਪਦ ਤਿਆਗਣਾ,
ਅਸਤਾਫਾ ਦੇਣਾ

Abdicant, *n.* (ਰਾਜ) ਤਿਆਗੀ

Abdication, *n.* (ਰਾਜ) ਤਿਆਗ

Abduct, *v.* ਉਧਾਲਣਾ

cf. Allure, ਚਰਗਲਾਉਣਾ (ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ)
Elope, ਉਧਲ ਜਾਣਾ

Entice, ਬਹਿਕਾ ਲੈ ਜਾਣਾ
 Kidnap, ਲੈ ਭੱਜਾਣਾ
 Seduce, ਹੁਸਲਾਉਣਾ
 Abduction, *n. or.* ਉਧਾਣ, ਅਗਵਾ, ਹਰਨ
 —of child, ਬਾਲ-ਹਰਨ, ਬਾਲ-ਅਗਵਾ
 —of ward, ਵਾਰਡ-ਹਰਨ
 —of voter, ਵੋਟਰ-ਹਰਨ
 —of wife, ਪਤਨੀ-ਹਰਨ
 Abducted, } *pa.* ਉਧਾਣ, ਧਰੇਲ
 Abductee, } *n.*
 Abductor, *n.* ਉਧਾਣ, ਧਰੇਲਾ
 Abearance, *n.* ਚਾਲ-ਚਲ, ਰਵੇਈਆ
 of. Behaviour, ਚਰਤਾਉ
 Conduct, ਚਲਨ, ਅਚਾਰ
 Abet, *v.* ਹਮਾਇਤ ਕਰਨਾ (ਪਾਪ ਜਾਂ ਜੁਰਮ ਵਿਚ)
 of. Aid, ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ, ਮਦਦ ਕਰਨਾ
 Assist, ਮਦਦ ਕਰਨਾ
 Encourage, ਹੋਸਲਾ ਦੇਣਾ,
 ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੇਣਾ
 Excite, ਜੋਸ਼ ਦਿਵਾਉਣਾ
 Incite, ਉਤਾਰਨਾ (ਤੇਰੇ ਕੰਮ ਲਈ)
 Inflame, ਹੜਕਾਉਣਾ
 Instigate, ਉੱਥੇ ਦੇਣਾ
 Provoke, ਉਤੇਜਲ ਕਰਨਾ,
 ਇਸਤੇਜ਼ਾਲ ਦਿਵਾਉਣਾ
 Support, ਸਹਿ ਦੇਣਾ, ਵਾਸਟਾ
 ਦੇਣਾ
 [Abetted, *pa.* ਹਮਾਇਤੀਆ
 e.g. Act—ਹਮਾਇਤੀਆ ਕੰਮ
 Offence—ਹਮਾਇਤੀਆ ਅਪਰਾਧ
 Person—ਹਮਾਇਤੀਆ ਪੁਰਖ
 Abetment, *n. or.* ਹਮਾਇਤ
 —of an offence, ਜੁਰਮ ਦੀ ਹਮਾਇਤ
 Abettor *n. or.* ਹਮਾਇਤੀ

cf. Accessory, (ਅਪਰਾਧ) ਸਹਾਇਕ
 Accomplice, ਅਪਰਾਧ ਸਾਥੀ,
 ਦੁਰਸਹਾਇਕ
 Ally, ਮਿੱਥੀ
 Colleague, ਸਹਿਕਾਰੀ
 Companion, ਸੰਗੀ, ਸਾਥੀ
 Confederate, ਜੁੱਝੀਦਾਰ,
 ਜੋਟੀਦਾਰ
 Abeyance, In—ਲਮਕਾ ਵਿਚ
 Abide by, *v.* (ਕਿਸੇ ਫ਼ਲ ਤੇ) ਅਧਾਰ
 ਰਖਣਾ, ਪਾਬੰਦ ਰਹਿਣਾ,
 ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ
 Ability, *n.* ਯੋਗਤਾ
 cf. Disability, ਨਿਰਯੋਗਤਾ
 Inability, ਅਯੋਗਤਾ
 Non-ability, ਅਣਯੋਗਤਾ
 cf. Capability, ਸੁਯੋਗਤਾ
 Capacity, ਸਮਰਥਾ, ਸਮਾਈ
 Efficiency, ਸੁਕਰਣਤਾ
 Competency, ਸ਼ਕਾਇਤ
 ਸਮਰੱਥ
 Efficacy, ਬਾਰਗਰੀ
 Proficiency, ਪਰਯੋਗਤਾ
 Abjudicate, *v.* ਅਦਾਲਤੀ ਫ਼ੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ
 ਜਾਇਦਾਦ ਦੇਣਾ
 of. Adjudicate, ਨਿਰਣਾ ਕਰਨਾ
 (ਦਬਾਲ ਸਬੰਧੀ)
 Abjure, *v.* ਤਲਾਸ਼ਲੀ ਦੇਣਾ
 Abjuration, *n.* ਤਲਾਸ਼ਲੀ
 Ablocation, *n.* ਭਾਜੇ ਤੇ ਦੇਣਾ
 Abnormal, *a.* ਅਸਾਧਾਰਣ
 cf. Extraordinary, ਵਿਸ਼ੇਸ਼
 Exceptional, ਉਲਘਰੀ
 ਅਪਰਾਧ ਰੂਪ
 Abode, *n.* ਵਸੋਬਾ, ਵਸੋਂ, ਵਾਸ
 of. Birth-place, ਜਨਮ ਸਥਾਨ
 Domicile, ਅਧਿਵਾਸ

Dwelling place, ਨਿਵਾਸ
 ਅਸਥਾਨ
 Habitation, ਵੱਸੋ
 Residence, ਨਿਵਾਸ, ਰਿਹਾਇਸ਼
 Abolish, *v.* ਤੋੜਨਾ, ਮਨਸੂਖ ਕਰਨਾ, ਅੰਤ
 ਕਰਨਾ
cf. Abrogate, ਨਿਰਾਕਰਣ ਕਰਨਾ
 (ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਰਨਾ)
 Annul, ਰੱਦ ਕਰਨਾ (ਕਰਨਾ
 ਡਿਗਰੀ ਆਦਿ)
 Cancel, ਮੈਟਾ, ਲੀਕ ਢੇਰਨਾ
 Invalidate, ਨਕਾਰਾ ਕਰਨਾ
 Nullify, ਵਿਅਰਥ ਕਰਨਾ
 Repeal, ਮਨਸੂਖ ਕਰਨਾ (ਕਰਨਾ)
 Rescind, ਰੱਦ ਕਰਨਾ (ਕਰਾਰ ਦਾ)
 Revoke, ਮੰਜ਼ੂਲੀ ਟੋਟਾ, ਵਾਪਸ ਟੋਟਾ
 Terminate, ਅੰਤ ਕਰਨਾ
 Abolition, *n.* ਟੁੱਟਣ, ਮਨਸੂਖੀ
 Abortion, *n.* ਗਰਭ-ਹਰਣ
cf. Miscarriage, ਗਰਭ-ਪਾਤ
 see Appendix D
 Aborticide, *n.* ਗਰਭ ਪਾਤਿਕ
 Abortive, *a.* ਨਿਸ਼ਵਲ, ਗਰਭ-ਪਾਤੀ
 Above-cited, *a.* ਉਪਰੋਕਤ
 —Mentioned, *a.* ਉਪਰ ਦੱਸਿਆ
 —Named, *a.* ਉਪਰ ਆਖਿਆ
 Abridge, *v.* ਸੰਕੁਚਣਾ, ਸੰਖੇਪਣਾ
 Abridgment, *n.* ਸੰਖੇਪਤਰੀ
 Abrogate, *v.* ਨਿਰਾਕਰਣ ਕਰਨਾ, ਮਨਸੂਖ
 ਕਰਨਾ (ਕਰਨਾ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ)
 see Abolish etc.
 Abrogated, *pa.* ਨਿਰਾਕਰਣ
 Abrogation, ਨਿਰਾਕਰਣ
 Abrogative, *a.* ਨਿਰਾਕਾਰੀ
 Abscond, *v.* *cf.* ਭੱਜ ਜਾਣਾ, ਲੁਕਣਾ

Absconder, *n.* *cf.* ਭੱਜੇੜਾ
cf. Deserter ਭੱਜੇੜਾ, (ਵੈਜੀ)
 Fugitive (offender),
 ਭੱਜੇੜਾ, (ਅਪਰਾਧੀ)
 Absconding, *pa.* *cf.* ਭੱਜੇੜਾ, ਭੁੱਪੇੜ,
 ਲੁਕਿਆ
 Absentee, *n.* ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ
 Absolute, *a.* ਪੂਰਣ, ਪੱਕਾ, (ਕਤਰੀ),
 ਨਿਰੋਲ, (ਭਿਨਾ ਧਰਤ) ਅਟੱਲ
e.g.—assignment, ਪੂਰਣ ਸਪੁਰਦਗੀ
 —conveyance, ਜਾਇਦਾਦ ਦੇਣ ਦਾ
 ਪੱਕਾ ਪੱਤਰ
 —degree, ਪੂਰਣ ਡਿਗਰੀ, ਅੰਤਮ ਡਿਗਰੀ
 —discretion, ਪੂਰਣ ਮਰਦੀ
 —estate, ਪੱਕੀ ਮਿਲਖ
 —order of discharge, ਛੱਡਣ ਦਾ
 ਪੱਕਾ ਹੁਕਮ
 —law, ਅਟੱਲ ਕਰਨਾ
 —monarch, ਅਧਿਰਾਜ ਰਾਜਾ
 —to make a decree of
 a rule—ਪੱਕਾ ਕਰਨਾ
 Absolve, *v.* ਬਰੀ ਕਰਨਾ
cf. Acquit, *cf.* ਬਰੀ ਕਰਨਾ, (ਜੁਰਮ
 ਤੋਂ)
 Discharge, *cf.* *t.* ਛੱਡਣਾ
v. *it.* ਛੁਟ-
 ਕਾਰਾ ਦੇਣਾ
 Exculpate, ਨਿਰਦੋਸ਼ ਠਹਿ-
 ਰਾਉਣਾ
 Exonerate, ਭਾਰ ਲਾਹੁਣਾ,
 ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰਨਾ
 Free, ਸੁਤੰਤਰ ਕਰਨਾ, ਆਜ਼ਾਦ
 ਕਰਨਾ
 Release, *cf.* ਛੱਡ ਦੇਣਾ, ਰਿਹਾ
 ਕਰਨਾ

Abstract, *n.* ਸਾਰ, ਖੁਲਾਸਾ

Abuse, *v.* ਕੁਬਰਤੋਂ ਕਰਨਾ, ਚਾਲ ਬੰਦਣਾ

of. Defame, ਮਨ ਹਾਨੀ ਕਰਨਾ

Slander, ਅਪਮਾਨ ਵਚਨ ਕਰਨਾ

Abuse, *n.* ਕੁਬਰਤੋਂ, ਕੁਵਚਨ, ਚਾਲ

of. Mis-use, ਅਯੋਗ ਵਰਤੋਂ

Non-use, ਅਣ-ਵਰਤੋਂ

—of discretion, ਮਨਜ਼ੀ ਦੀ ਕੁਬਰਤੋਂ

—of distress, ਕੁਰਬੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕੁਬਰਤੋਂ

—of process of court, ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕੁਬਰਤੋਂ

Abuttal, *n.* ਜ਼ਮੀਨ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ (ਜੋ ਕਿਸੇ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ)

Academic, *a.* ਵਿਦਿਕ (ਵਿਦਿਆ ਸਬੰਧੀ) ਵਿਲਮੀ

Academical, *a.* ਵਿਦਿਕ (ਵਿਦਿਆ ਸਬੰਧੀ) ਵਿਲਮੀ

of. Educational, ਵਿਦਿਅਕ

Literary, ਸਾਹਿਤਕ

Accede, *v.* ਮੰਨ ਲੈਣਾ (ਬੇਨਤੀ)

of. Accept, ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ

Admit, ਮੰਨ ਲੈਣਾ, ਦਾਖਲ ਕਰਨਾ

Concede, ਮੰਨ ਲੈਣਾ (ਦਲੀਲ)

Accelerate, *v.* ਛੇਤੀ ਕਰਨਾ, ਤੇਜ਼ ਕਰਨਾ, ਵਰਧਨ ਕਰਨਾ

Acceleration, *n.* ਛੇਤੀ ਆਉਣਾ, ਵਰਧੀ

—of succession, ਵਿਰਸਾ ਵਰਧੀ

ਵਿਰਸੇ ਦਾ ਛੇਤੀ ਆਉਣਾ (ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਲ ਜਾਣਾ)

Accept, *v.* ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਪਰਵਾਨ ਕਰਨਾ, ਸਹਾਰਨਾ

see Accede etc.

Acceptable, *a.* ਪਰਵਾਨ ਯੋਗ, ਸਵੀਕਾਰ ਯੋਗ

cf. Admissible, ਗ੍ਰਹਿਣ ਯੋਗ

Acceptation, *a.* ਪਰਵਾਨਗੀ, ਸਵੀਕਾਰੀ

cf. Interpretation, ਨਿਰਵਚਨ

Accepted, *pt.* ਸਵੀਕ੍ਰਿਤ

Acceptance, *n.* ਸਵੀਕਾਰਨ, ਮਨਜ਼ੂਰੀ
me. ਸਹਾਰਾਈ

cf. Approbation, ਪਸੰਦਗੀ

Approval, ਪਰਵਾਨਗੀ

Assent, ਅਨੁਮਤੀ

Concurrence, ਸਹਿਮਤੀ

Consent, ਸੰਮਤੀ

Sanction, ਮਨਜ਼ੂਰੀ

—of bill, *me.* ਹੁੰਦੀ ਸਹਾਰਾਈ, ਸਕਾਰਨਾ

—of service, *ci.* ਤਾਮੀਲ ਲੈਣਾ, ਸਮਨ ਦੀ ਪਰਵਾਨਗੀ

Blank—ਕੋਰੀ ਸਹਾਰਾਈ

Implied—ਅਰਥਾਤੀਂ ਸਹਾਰਾਈ

Limited—ਹਦਵੀਂ ਸਹਾਰਾਈ

Qualified—ਬਰਤੀ ਸਹਾਰਾਈ

—for honour, ਸਾਖ ਬਚਾਉਣਾ ਸਹਾਰਕ

—supra protest, ਨਾ ਸਹਾਰਨ ਤੋਂ ਸਕਾਰਕ, (ਕੋਈ ਹੋਰ ਪੁਰਖ ਜੋ ਹੁੰਦੀ ਨਾ ਸਕਾਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਸਾਖ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸਕਾਰੇ)

Acceptor, *n.* ਸਕਾਰਕ

Acceptator, ਸਕਾਰਕ

Access, *n.* *cr.* ਪਹੁੰਚ, ਰਸਾਈ, ਪਰਵੇਸ਼

—to wife, ਪਤਨੀ ਤਕ ਪਹੁੰਚ

—of lights, ਪਰਕਾਸ਼ ਪਰਵੇਸ਼

see Ancient light

Accession, *n.* *cr.* ਚੜ੍ਹਨਾ, ਸਮਿਲਣ, ਬੇਨਣਾ, ਵਾਧਾ, ਪਦ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ

cf. Accretion, ਵਾਧਾ (ਕੁਦਰਤੀ ਜਾਂ ਸਭਾਵਕ ਤੌਰ)

Increment, ਤਰੱਕੀ (ਤਨਖਾਹ)
 —to throne, ਗੱਦੀ-ਨਸ਼ੀਨੀ
 —to office, ਪਦ ਨਸ਼ੀਨੀ, ਅਹੁਦਾ-ਪਰਵੇਸ਼
 Instrument of— ਪਰਵੇਸ਼
 ਲਿਖਤ

Accessory, *n. acc.* ਸਹਾਇਕ
 see Abettor etc.

—after the fact, ਪਿਛੋਲਾ ਸਹਾਇਕ
 —before the fact, ਅਗੇਤਰਾ ਸਹਾਇਕ
 —to adultery, *cr.* ਵਿਤਰਾਰ ਸਹਾਇਕ
 (ਜਾਂ ਸਹਾਇਕਾ)

Accessory, *a.* ਸਹਿਕਾਰੀ
 cf. Additional, *a.* ਵਾਧੂ
 collateral, *a.* ਲਾਗੂ
e.g.—license, ਸਹਿਕਾਰੀ ਲਸੈਂਸ
 —right, ਸਹਿਕਾਰੀ ਹੱਕ

Accident, *n.* ਦੁਰਘਟਨਾ, ਹਾਦਸਾ
 cf. Incident, ਘਟਨਾ
 Misadventure, ਮੰਦ-ਬੀਤੀ
 Misfortune, ਦੁਰਭਾਗ,
 ਮੰਦ-ਭਾਗ
 Occurrence, *n.p.* ਵਾਰ-
 ਵਾਤ, ਵਕਾਆ
 Inevitable— ਅਵੇਸ਼ ਹਾਦਸਾ
 Unavoidable— ਨਾ ਟਲਣ
 ਸਾਰ ਦੁਰਘਟਨਾ

Accidental, *a.* ਅਚਨਚੇਤੀ

Accommodate, *v.* ਮੁਹਲਤ ਦੇਣਾ,
 ਕਰਜ਼ਾ ਦੇਣਾ, ਥਾਂ ਦੇਣਾ

Accommodation, *n. me.* ਮੁਹਲਤ
 ਦੇਉ, ਕਰਜ਼ਾ, ਸਹੂਲਤੀ

—bill } ਹੁੰਡੀ ਜਾਂ ਪਰਚਾ ਜੋ ਦੂਸਰੇ
 —note } ਪੁਰਖ ਦੀ ਸਾਖ ਬਜੇਂ ਸਕਾ-
 ਰਿਆ ਜਾਵੇ, ਸਫ਼ਾਰਸ਼ੀ ਹੁੰਡੀ

—paper, ਸਫ਼ਾਰਸ਼ੀ ਪੱਤਰ

—works, ਸਹੂਲਤੀ ਕੰਮ (ਭਾਵਕ,
 ਪੁਲੀਆਂ ਆਦਿ, ਜਿਵੇਂ ਏਲ
 ਕੰਪਨੀ ਲਾਗ ਦੇ ਬਿਮੀਦਾਰ
 ਲਈ ਬਣਾਵੇ)

Accommodator, *n. me.* ਕਰਜ਼ਾ ਦੇਣ
 ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਬਿਮੇਦਾਰ

Accomplice, *n. cr.* see Abettor
 etc.

cf. Co-accused, ਸਹਿਦੋਸ਼ੀ

Accord and Satisfaction, *ci.*
 ਪਰਸਪਰ ਫ਼ੈਸਲਾ

According to, or in accord-
 ance with, ਅਨੁਸਾਰ

Account, *n. me.* ਲੇਖਾ, ਹਿਸਾਬ

Cash— ਰੋਕੜ ਲੇਖਾ

Credit— ਜਮ੍ਹਾਂ ਲੇਖਾ

Dead— ਮੁਰਦਾ ਲੇਖਾ, (ਜਿਸ
 ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰਕਮ ਕਦਾਈਂ ਨਾ
 ਜਾ ਸਕੇ)

Debit— ਸਰਚ ਲੇਖਾ

Deposit— ਅਮਾਨਤੀ ਲੇਖਾ

Current— ਚਲਦਾ ਲੇਖਾ

Floating— ਚਲਦਾ ਲੇਖਾ

Liquidated— ਬੱਧਾ (ਜਿਸ
 ਦੀ ਰਕਮ ਨੀਅਤ ਹੋਵੇ)

Mutual, Open and
 Current, ਦੋ-ਪਾਸਾ ਲੇਖਾ,
 ਖੁਲਾ ਤੇ ਚਲਦਾ ਲੇਖਾ, (ਜਿਸਦੇ
 ਵਿੱਚ ਦੋਸਲੇ ਯੋਗ ਰਕਮ ਹੋਵੇ)

Open— ਫ਼ੈਸਲੇ ਯੋਗ ਲੇਖਾ

Rough— ਕੱਚਾ ਲੇਖਾ

Running— ਚਾਲੂ ਲੇਖਾ

Sheriff Petty— ਸੰਗ
 ਪੇਟੀ, ਖੁਰਦਾ ਲੇਖਾ

Suspense— ਸਿਰੇ ਦੀ ਰਕਮ

To make an—ਲੇਖਾ ਬਣਾਉਣਾ

To open an— ਛੋਖਾ
ਖੋਲ੍ਹਣਾ, ਹਿਸਾਬ ਖੋਲ੍ਹਣਾ
To post— ਲੇਖਾ ਖਤਿਆਉਣਾ
To credit— ਲੇਖੇ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾਂ
ਕਰਨਾ

Account, *a.* ਲੇਖਾ ਦਾ (ਹਿਸਾਬੀ)
Account, *v.* ਲੇਖਾ ਕਰਨਾ ਉਤਰ ਦੇਣਾ,
ਹਿਸਾਬ ਦੇਣਾ
Accountable, *a.* ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ (ਲੇਖਾ ਦੇਣ
ਦਾ) ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਰ ਹਿਸਾਬ
ਮੰਗਿਆ ਜਾ ਸਕੇ
Accountability, *n.* ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ
Accountant, *n.* ਲੇਖਾਕਾਰ, ਮੁਨੀਮ
—General, ਮੁਖ ਲੇਖਾਕਾਰ
—of a Tehsil, ਤਹਿਸੀਲ ਲੇਖਾਕਾਰ,
(ਸ਼ਿਮਾਹ ਨਵੀਸ)
—of a village, ਪਟਵਾਰੀ
Revenue— ਮਾਲ ਲੇਖਾਕਾਰ
(ਵਾਸਲ ਬਾਕੀ ਨਵੀਸ)
Accredit, *v.* ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣਾ
Accredited, *pa.* ਇਤਥਾਹੀ, ਵਿਸ਼ਵਸਤ
e.g.— agent ਇਤਥਾਹੀ ਏਜੰਟ,
ਵਿਸ਼ਵਸਤ ਕਾਰਿਦਾ
Accretion, *n.* *cf.* ਬੜ੍ਹਤੀ, ਵਾਧਾ,
(ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ ਤੇ)
cf. Accession etc.
Accriminate, *v.* *cf.* ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਨਾਂ ਲੈਣਾ
(ਕਿ ਅਮੁਕੇ ਨੂੰ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ)
see Accuse etc.
Accrimination, *n.* ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਨਾਂ ਲੈਣ
of. Accusation, ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣਾ,
ਦੂਸ਼ਨ, ਇਲਜ਼ਾਮ
Aspersions, ਦੂਸ਼ਨ
Complaint, ਸ਼ਕਾਇਤ
Accroach, see Encroach

Accrual, *n.* ਉਤਪਤੀ
—of cause of action, ਦਾਵਾ-ਕਾਰਣ
ਦੀ ਉਤਪਤੀ
Accrue, *v.* ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ, ਪਰਾਪਤ ਹੋਣਾ,
ਲੇਖੇ ਆਉਣਾ
Accrued, *p.* ਪਰਾਪਤ
Accumulate, *v.* ਸੰਚਰਾ, ਇਕੱਠਾ ਹੋਣਾ
Accumulation, *n.* ਸੰਚਨ, ਸੰਚਾ, ਕੱਠ
Accumulator, *n.* ਸਚਿਕ
Accumulative, *a.* ਸੰਚਿਤ, ਕੱਠਾ,
ਇਕੱਠਿਕ
—Judgment, *cr.* ਸੰਚਿਤ ਫ਼ੈਸਲਾ
—Sentence, *cr.* ਉਹ ਦੰਡ ਜਿਸ ਦੀ
ਪਾਲਣਾ ਇਕ ਦੰਡ ਮੁਕਟ ਤੋਂ
ਮਗਰੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇ
Accuracy, *a.* ਸੂਧਤਾਈ
Accurate, *a.* ਸੁੱਧ, ਠੀਕ, ਸਹੀ
Accusation, *n.* *cf.* ਦੋਸ਼ ਅਰੋਪਣ
False— ਝੂਠਾ ਦੋਸ਼
Frivolous— ਫ਼ਰੀਬ ਦੋਸ਼
Wexatious— ਤੰਗਵਾ ਦੋਸ਼
To prefer an— ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣ
Accusatory, *a.* ਦੋਸ਼ਵਾ, ਦੋਸ਼ਣਿਕ,
ਦੋਸ਼ ਲਾਉ
Accuse, *v.* *cf.* ਦੋਸ਼ਣਾ, ਦੋਸ਼ ਦੇਣਾ,
ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਉਣਾ
cf. Accriminate, ਮੱਥੇ ਲਾਉਣਾ,
(ਅਪਰਾਧੀ ਦਾ ਨਾਉਂ ਲੈਣਾ)
Abjure, (ਸੋਹ ਚੁਕ ਕੇ) ਦੂਸ਼ਨ
ਲਾਉਣਾ
Charge, ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣਾ ਜਾਂ
ਅਰੋਪਣ ਕਰਨਾ
Criminate, ਅਪਰਾਧੀ
ਠਹਿਕਾਉਣਾ
Impute, ਦੂਸ਼ ਲਾਉਣਾ

Implicate, ਵਸਾਉਣਾ
 Incriminate, ਅਪਰਾਧ
 ਲਾਉਣਾ
 Inculcate, ਕਸੂਰ ਮਸ਼ੁਨਾ
 Indict, ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣਾ (ਅਧਿ-
 ਕਾਰੀ ਨੂੰ)
 Malign, ਨਿੰਦਾ ਕਰਨਾ
 Recriminate, ਪ੍ਰਤਿ ਦੋਸ਼
 ਲਾਉਣਾ
 Accused *n. cr.* ਦੋਸ਼ੀ, ਮੁਲਜ਼ਮ, ਅਭਿਯੁਕਤ
 of. Convict, ਕੇਦੀ, ਦੰਡਤ
 Criminal, ਮੁਜ਼ਰਮ, ਅਪਰਾਧੀ
 Culprit, ਕਸੂਰਵਾਰ
 Delinquent, ਕਸੂਰਵਾਰ
 (ਮਮੂਲੀ)
 Felon, *E.* ਦੋਸ਼ੀ
 Indicatee, ਦੋਸ਼ੀ (ਲੋਕ ਮਾਮਲੇ
 ਵਿਚ)
 Male-factor, ਕੁਕਰਮੀ
 (ਬਦਕਾਰ)
 Offender, ਅਪਰਾਧੀ
 Prisoner, ਬੰਦੀਵਾਨ, ਕੇਦੀ
 Co-accused, ਸਹਿਦੋਸ਼ੀ
 Accuser, } *n.* ਦੋਸ਼ ਲਾਵਾ, ਦੋਸ਼
 Accusator, } ਲਾਉਣ ਵਾਲਾ
 Acknowledge, *v.* ਮੰਨ ਲੈਣਾ
 see Accept etc.
 Acknowledgment, *m. ci.* ਮਨੋਤੀ
 —of debt, ਸਾਕੀ, ਕਰਜ਼ਾ ਮੰਨ ਲੈਣਾ
 Acquaint, *v.* ਵਾਕਫ਼ੀ ਕਰਾਉਣਾ
 of. Advise, ਸੂਚਨਾ ਦੇਣੀ, ਸਲਾਹ
 ਦੇਣੀ
 Apprise, ਦਸਣਾ
 Inform, ਮਖ਼ਬਰ ਦੇਣਾ
 Warn, ਝਾੜਨਾ, ਮਖ਼ਬਰਦਾਰ ਕਰਨਾ

Acquiesce, *n.* ਮੌਨ-ਸੰਮਤੀ ਦੇਣਾ (ਜਾਣ
 ਬੁੱਝਦਿਆਂ ਰੁਪ ਕਰ ਰਹਿਣਾ)
 Acquiescence, *n. ci.* ਮੌਨ-ਸੰਮਤੀ
 cf. Laches, ਢਿੱਲ
 Acquire, *v.* ਪਰਾਪਤ ਕਰਨਾ (ਜਾਇਦਾਦ
 ਆਦਿ ਦਾ)
 cf. Acquisition ਪਰਾਪਤੀ
 (ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ)
 Acquired, *pp.* ਪਰਾਪਤ
 Self—ਸਵੈਪਰਾਪਤ, (ਆਪ ਪੈਦਾ
 ਕੀਤਾ)
 Acquisition, *n.* ਪਰਾਪਤੀ (ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ)
 Acquit, *v. cr.* ਬਰੀ ਕਰਨਾ
 see Absolve etc.
 Acquittal, *n. cr.* ਬਰੀਅਤ
 see Acquittance ਨਿਪਟਾਰਾ
 (ਸੇਬਾਕੀ)
 —in deed, ਅਸਲ, (ਨਿਪਟਾਰਾ)
 —in law, ਕਨੂੰਨੀ-ਨਿਪਟਾਰਾ
 Judicial—ਅਦਾਲਤੀ ਨਿਪਟਾਰਾ
 Previous—ਪਿਛਲਾ ਨਿਪਟਾਰਾ
 Acquittance, *n.* ਨਿਪਟਾਰਾ
 Acre, *n.* ਏਕੜ (ਇਕ ਘੁਮਾਂ ਦੇ ਝੁਲ)
 Act, *n.* ਅਧਿਨੇਮ, ਐਕਟ, ਕਰਮ, ਕੰਮ
 cf. Omission, ਉਕਾਈ, ਲੱਪ
 ਚੁਕ, ਝੁਲ
 Enactment, ਅਧਿਨੇਮ
 Law, ਕਨੂੰਨ, ਧਰਮ
 Statute, ਕਨੂੰਨ, (ਦਰਜ ਹੋਇਆ)
 Ordinance, ਅਧਿਆਦੇਸ਼
 —of God, ਦੇਵਨੇਤ
 —of indemnity, ਬਚਾਵਾ ਅਧਿਨੇਮ
 —of insolvency, ਦਵਾਲੇ ਦਾ ਕਰਮ
 —of Legislature, ਘੜਿਆ (ਕਨੂੰਨ)
 —of State, ਰਾਜ-ਕਰਮ

Bare—ਸਾਦਾ-ਅਧਿਨੇਮ (ਟੀਕ
 ਰਹਿਤ)
 Declaratory—ਅਧਿਕਾਰ
 ਸੂਚਕ ਅਧਿਨੇਮ
 Judicial—ਅਦਾਲਤੀ-ਕਰਮ
 Lawful—ਯੋਗ ਕੰਮ
 Overt—ਪਰਤੱਖ ਕਰਮ
 Notarial—ਨੋਟੇਰੀ ਕਰਮ
 Private— } ਨਿੱਜੀ ਕਰਨੂੰ. (ਜੋ
 Private } ਨਿੱਜੀ ਹੱਕਾਂ ਬਾਰੇ
 statute } ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ)
 Public—ਜਨਤਕ ਕਰਨੂੰ
 Remedial—ਸੋਧਵਾਂ ਅਧਿਨੇਮ
 (ਜਿਸ ਦਵਾਰਾ ਹੋਰ ਔਕਟਾਂ ਨੂੰ
 ਸੋਧਿਆ ਜਾਵੇ)
 Test—ਪਰਖਵਾਂ ਅਧਿਨੇਮ
 Act, *v.* ਕਾਰਜ ਕਰਨਾ
 Acting *a.* ਕਾਇਮ ਮੁਕਾਮ, ਕਾਰਜ ਕਾਰੀ
 cf. Working, ਕਾਲਜ ਸਾਧਕ
 Action, *n.* *ci.* ਦਾਵਾ, ਅਭਿਯੋਗ,
 ਕਾਰਵਾਈ
 cf. Case, ਮੁਕੱਦਮਾ, ਮਾਮਲਾ, ਕੇਸ
 Cause, ਦਾਦ, ਮੁਕੱਦਮਾ,
 ਕਾਰਨ, ਸਬਬ
 Claim, ਦਾਵਾ, ਹੱਕ, ਕਲੇਮ
 Suit, ਦਾਦ, ਨਾਲਸ, ਦਾਵਾ
 Assumpsit—*E.* ਨਾਲਸ
 (ਕਰਾਰ ਹਰਜਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ)
 Civil—ਈਵਾਨੀ ਦਾਦ, ਈਵਾਨੀ
 ਦਾਵਾ
 Criminal—ਫੌਜਦਾਰੀ ਦਾਦ,
 ਫੌਜਦਾਰੀ ਦਾਵਾ
 Mixed—ਮਿਸ਼ਰਿਤ (ਰਲਿਆ
 ਮਿਲਿਆ ਦਾਦ)
 Moral—ਵਾਦ ਹਰਜਾ ਫ਼ੀਰਰਾਂ,
 (ਜੋਗਿਸੇ ਫ਼ੀਰਰ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ)

Penal—ਦੰਡੀ ਦਾਦ (ਜਿਸ
 ਦਵਾਰਾ ਕਰਨੂੰ ਨੀਯਤ ਕੀਤਾ
 ਤਾਵਾਨ ਵਸੂਲਿਆ ਜਾਵੇ)
 Personal—ਜਾਤੀ (ਹਰਜੇ
 ਦਾ) ਦਾਵਾ, (ਉ: ਮਾਨ ਹਾਨੀ
 ਜਾਂ ਹਮਲੇ ਕਾਰਨ)
 Real—ਅਣਚੁਕ ਜਾਇਦਾਦੀ ਦਾਵਾ
 Recissory—ਹੱਦਵਾਂ ਦਾਵਾ
 Actionable, *a.* *ci.* ਦਾਦ ਯੋਗ
e.g.—claim, ਦਾਦ ਯੋਗ ਹੱਕ, ਦਾਦ
 ਯੋਗ ਦਾਵਾ
 —wrong, ਦਾਦ ਯੋਗ ਕੁਕਰਮ
 Active, *a.* ਉਦਮੀ, ਕੁਕਰਮੀ, ਸਰਗਰਮ,
 ਕਰਤਵੀ, ਸੁਦੀ
 Activity, *n.* ਕਿਰਿਆ, ਕੰਮ
 Subversive—ਉਲਟਾਉ ਜਾਂ ਦੋਹੇਰੀ
 ਕੰਮ
 Actor, *n.* ਵਕੀਲ, ਮੁਦੱਈ, ਪਰਬੰਧਕ,
 ਰਖਵਾਲਾ, ਨਾਟਕੀ ਪਾਤਰ,
 ਔਕਟਰ
 Actual, *a.* *E.* ਵਾਸਤਵਿਕ, ਅਸਲੀ
 Actually, *adv.* ਵਾਸਤਵ ਵਿਚ, ਅਸਲ
 ਵਿਚ
 Acumen, *n.* ਤੀਖਣਤਾ (ਬੁਧੀ ਦੀ) ਅਕਲ
 ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ
 Actuary, *n.* ਜੀਵਨ ਕਿਕ (ਜੀਵਨ
 ਸੰਬੰਧੀ ਅੰਕ ਲਿਖਣ ਵਾਲਾ)
 Adapt, *v.* ਅਨੁਕੂਲ ਕਰਨਾ
 cf. Adjust, *v.* ਮੇਲਾਨ ਕਰਨਾ
 Addition, *n.* ਵਾਧਾ, ਜੋੜ, (ਜਮ੍ਹਾਂ) ਖਤਾਬ
 Additional, *a.* ਵਾਧੂ, ਅਧਿਕ, ਅਤਿਰਿਕਤ
 cf. Ancillary, ਅਧੀਨ, ਸਹਾਇਕ
 Auxilliary, ਸਹਾਇਕ,
 ਇਮਦਾਦੀ
 —judge, ਅਧਿਕ ਸੱਜ
 —magistrate, ਅਧਿਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ

Address, *v.* ਨਵੇਦਨ ਕਰਨਾ, ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨਾ, ਅਰਜ਼ ਕਰਨਾ
 Address, *n.* ਮਾਨ ਚਿੱਠ, ਭਾਸ਼ਣ, ਪਤਾ, ਸਿਰਨਾਵਾਂ
 —for service. *cf.* ਤਾਮੀਲੀ-ਪਤਾ
 Addressee, *n.* ਸਿਰਨਾਵੀਆਂ, ਪੱਤਰ-ਪਾਤਰ
 Adduce, *v.* ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ, (ਗਵਾਹੀ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਦਾ)
cf. Offer, ਅੰਗੇ ਰਖਣਾ
 Produce, ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ
 Proffer, ਦਾਤ ਦੇਣਾ
 —Evidence, ਸ਼ਹਾਦਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ, ਗਵਾਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ
 Adeem, *v. cf.* ਅਪਰਦਾਨ ਕਰਨਾ (ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਦੇਣਾ)
cf. Redeem, ਫੁੜਾਉਣਾ (ਕਹਿਣੇ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ)
 Dismortgage, ਫੁੜਾਉਣਾ
 Ademption, *n. cf.* ਅਪਰਦਾਨ
 Adherence, ਅਨੁਸ਼ਰਤੀ
 Adhesive, *a.* ਚੰਬੜਨੀ
e.g.—stamp, ਚੰਪੂ ਟਿਕਟ
 Adjacent, *a.* ਨੇੜਵਾਂ
 Adjective, *a.* ਜਾਬਤੋ ਦਾ (see Appendix I)
 Adjourn, *v.* ਅਗ੍ਰਾਂ ਪਾਉਣਾ, ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨਾ, ਸਬਰਤ ਕਰਨਾ
cf. Postpone, ਪਿੱਛੇ ਪਾਉਣਾ
 Prorogue, ਵਿਜਲਾਸ ਉਠਾ ਦੇਣਾ
 Adjourned, *pa.* ਅਗ੍ਰਾਂ ਪਿਆ, ਮੁਲਤਵੀ ਹੋਇਆ, ਸਬਰਤਿਤ
e.g.—hearing, ਅਗ੍ਰਾਂ ਪਈ ਪੇਈ
 Adjournment, *n.* ਪੇਈ, ਵਿਲਤਵਾ

Peremptory—ਅਟੱਲ ਪੇਈ (ਜਿਸ ਦਿਨ ਮੁਕਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਰ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ)
 Adjudge, *v.* ਨਿਰਣਾ ਕਰਨਾ (ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੋਰ ਤੌਰ)
cf. Adjudicate, ਨਿਰਣਾ ਕਰਨਾ (ਵਿਵਾਲੇ ਸਬੰਧੀ)
 Decide, ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ
 Determine, ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ
 Adjudicate, *v.* (ਨਿਸ਼ਚਿਤ) ਨਿਰਣਾ ਕਰਨਾ (ਵਿਵਾਲੇ ਸਬੰਧੀ)
 Adjudicator, *n.* ਨਿਰਣਾਇਕ
 Adjunct, *n.* ਸੰਬੰਧਤ ਚੀਜ਼
 Adjure, *v.* ਦੁਸ਼ਨ ਲਾਉਣਾ (ਸਹੁੰ ਚੁਕ ਕੇ)
 Adjuration, *n.* ਦੁਸ਼ਨੀ ਸਹੁੰ
cf. Affirmation, ਪਰਤੀਗਿਆ
 Compurgation, ਨਿਰਦੋਸ਼ਤੀ ਸਹੁੰ
 Oath, ਸਹੁੰ, ਸੁਗੰਦ
 Objuration, ਸਹੁੰ ਨਾਲ ਪਾਬੰਦ ਕਰਨਾ
 Swearing, ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਣਾ
 Adjust, *v.* ਸਮਾਧਾਨ ਕਰਨਾ, ਸਮਾਧੋਜਨ ਕਰਨਾ
 Adjustment, *n.* ਆਪਸ ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ, ਸਮਾਧਾਨ, ਅਵਿਸ਼ੇਸ਼ਨ
cf. Compromise, ਰਾਬੀ ਨਾਮਾ
 Conciliation, ਸਮਝੌਤਾ
 Settlement, ਫੈਸਲਾ
 —of a suit, ਦਾਵੇ ਦਾ ਸਮਾਧਾਨ
 Adjutant, *n. m.* ਐਜੂਟੈਂਟ
 Administer, *v.* ਪਰਬੰਧ ਕਰਨਾ, ਦੇਣਾ, ਪਰਬਾਸਣਾ
 see Administrator etc.
 —justice, ਨਿਆਂ ਕਰਨਾ
 —law, ਕਨੂੰਨ ਤੋਂ ਚਲਾਉਣਾ
 Administered, ਪਰਬਾਸਤ

Administration, *n.* ਰਾਜ ਪਰਬੰਧ,

ਹੁਕਮਤ ਨਿਯਮ, ਪਰਬੰਧਨ

—bond ਪਰਬੰਧੀ ਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਤਮਸਕ

—of justice, ਨਿਆਂ ਪਰਬੰਧ

—of oath, ਸਹੁੰ ਬੁਕਾਉਣਾ

Civil— ਨਾਗਰਕ ਪਰਬੰਧ

Martial— ਫੌਜੀ ਪਰਬੰਧ

Mal— ਮੌਜ ਪਰਬੰਧ

Letters of— ਹੁਕਮ ਡਾਮਾ

Administrative, *n.* ਪਰਬੰਧਕੀ,

ਪਰਬੰਧਕ, ਪਰਬੰਧਨੀ

Executive, ਕਾਰਜ ਸਾਧਕ

e.g.—approval, ਪਰਬੰਧਕ,

ਪਰਵਾਨਗੀ

—area, ਪਰਬੰਧਕ ਖੇਤਰ ਫਲ

—committee, ਪਰਬੰਧਕ

ਕਮੇਟੀ, ਪਰਬੰਧਕ ਸਮਤੀ

—function, ਪਰਬੰਧਕ ਕਿਰਤੀ,

ਪਰਬੰਧਨੀ ਕਿਰਤੀ

—law, ਪਰਬੰਧਕ ਕਨੂੰਨ, ਪਰ-

ਬੰਧਨੀ ਕਨੂੰਨ

Administrator, *n.* ਨਾਜ਼ਮ, ਪਰਬੰਧਕ,

ਪਰਬੰਧਕ

cf. Director, ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ

Executor, ਪਰਬੰਧਕ (ਵਸੀਅਤ

ਦਾ)

Governor, ਰਾਜਪਾਲ

Organiser, ਮਿਯੋਜਕ

Manager, ਪਰਬੰਧਕ

—general, ਮਹਾਂ ਪਰਬੰਧਕ

Admiral, *n.* ਮੈਰਿਨਲਟਿਕ

Admiralty, *n.* ਸਮੁੰਦਰੀ ਵਿਭਾਗ

a. ਸਮੁੰਦਰੀ, ਸਾਗਰੀ

e.g.—court, ਸਮੁੰਦਰੀ ਅਦਾਲਤ

—jurisdiction, ਸਮੁੰਦਰੀ

ਖੇਤਰ ਅਧਿਕਾਰ

Admit, *v.* ਮੰਨਣਾ, ਦਾਖਲ ਕਰਨਾ

Admissible, *n.* ਗਰਹਿਣਯੋਗ, ਮੰਨਣ-

ਯੋਗ, ਦਾਖਲ

see Acceptable etc.

Admissibility, *n.* ਗਰਹਿਣਯੋਗ, ਮੰਨਣ

ਯੋਗਤਾ

Admission, *n.* *cf.* ਮੰਨਣ, ਮੰਨਤ,

ਸਵੀਕਾਰੀ, ਪਰਵੇਸ਼, ਦਾਖਲਾ

cf. Confession, *cr.* ਇਕਬਾਲ

Judicial—ਨਿਆਂਕਾਰੀ ਇਕਬਾਲ

Admittance, *n.* ਪਰਵੇਸ਼, ਆਗਿਆ

cf. Entry, ਦਾਖਲਾ

Admittedly, *a.* ਮੰਨੇ ਪਾਏ ਹੋਏ ਤੇ

Admixture, *n.* ਮਿਲਾਵਟ

cf. Mixture, ਮਿਲਾਵਟ (ਸਥਾਪਨ)

Adulteration, ਮਿਲਾਵਟ,

ਫਲਾ (ਖਾਣ ਪੀਣ ਦੀ ਵਸਤੂ

ਵਿਚ ਹਾਨੀ ਕਾਰਕ)

Admonition, *n.* *cf.* ਭਾਟ, ਭਾਪਣ

Adolescence, *n.* ਜਵਾਨੀ, (੧੨ ਤੋਂ ੨੧

ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤਕ ਹੁੰਦੀ ਤੇ

੧੪ ਤੋਂ ੨੧ ਤਕ ਮੁੰਡੇ ਦੀ

ਹਾਲਤ ਵਿਚ)

cf. Puberty, ਜੋਸ਼ਨ

Pubescence, ਜਵਾਨੀ,

(ਜੋਸ਼ਨ) ਦੀ ਦਸ਼ਾ

Adopt, *v.* *cf.* ਚੋਣ ਲੈਣਾ, ਬੰਗੀਕਾਰ

ਕਰਨਾ, ਅਪਣਾਉਣਾ, ਮੁਤਬੰਨਾ

ਬਣਾਉਣਾ

Adopted, *p.p.* ਚੋਣ-ਲਿਆ, ਮੁਤਬੰਨਾ,

ਲੈ-ਪਾਏ

Adopter, *n.* ਚੁਣੇਣਾ, ਲੈ-ਪਾਲਕ,

ਪੁਤਰੇਲਾ

Adopter, *n.* ਚੋਣ-ਲੋਕ

Adoptive, *a.* ਚੋਣ-ਵੇਦੀ

e.g.—father, ਚੋਣ ਵੇਦੀ ਪਿਤਾ

Adoption, *n.* ਗੋਦ ਲੇਣ

cf. Legitimation, ਵਿਧੀ-

ਪੁਰਵਰਤਾ

Formal— ਨਿਯਮਤ, ਗੋਦ ਲੇਣ

Informal— ਅਨਿਯਮਤ

ਗੋਦ ਲੇਣ

Adult, *a.* ਕੁੱਤਰ, ਜਵਾਨ

cf. Major, ਬਾਲਗ, ਸਿਆਣਾ

Juvenile, ਬਾਲ, ਨਿਆਣਾ

Adulterate, *v.* (ਖੇਟ) ਮਿਲਾਉਣਾ,

(ਘਟੀਆ ਵਸਤ) ਮਿਲਾਉਣਾ

Adultration, *n.* (ਖੇਟ) ਮਿਲਾਵਟ, ਰਝਾ

Adulterant, *n.* ਵੇਟ, ਖੇਟ ਮਿਲਾਉਣ

ਵਾਲਾ

Adulterer, *n.* ਪਰਗਮੀ, ਚਮਚੋਰ

Adulteress, *n.* } ਪਰਗਮੀ, ਵਿਤਕਾਰਣ

Adulterine, *n.* }

Adulterous, *a.* ਬਨਾਜੀ, ਪਰਗਮਣ

Adultery, *n.* (Lit: going to other) ਪਰਗਮਣ, ਚਮਚੋਰੀ, ਕੁਨਾਹ-ਕਾਰੀ, ਵਿਤਕਾਰ

cf. Fornication (Lit: under arch) ਛਿਨਾਰਪਣ

Incest (Lit: not chaste) ਗੋਤਰਭੰਜਨ

Double— ਦੋ ਪਾਸਾ-ਪਰਗਮਨ, ਦੋ ਵੱਲਾ-ਪਰਗਮਨ (ਜਿਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਆਹੀਆਂ ਹੋਣ)

Single— ਇਕ ਪਾਸਾ-ਪਰਗਮਨ

Incestuous— ਗੋਤਰ ਭੰਜਨ

Advance, *v.* ਅਗਾਊ ਰਕਮ ਦੇਣਾ, ਪੇਸ਼ਗੀ ਦੇਣੀ, ਅਗਾਂਹ ਵਧਣਾ

cf. Lend, ਉਧਾਰ ਦੇਣਾ

Develop, ਉੱਠਣੀ ਕਰਨਾ

Improve, ਸੁਧਾਰਨਾ, ਤਰੱਕੀ ਕਰਨਾ

promote, ਤਰੱਕੀ ਕਰਨਾ, ਤਰੱਕੀ ਦੇਣਾ

Advance, *n.* ਅਗੇਤੀ, ਪੇਸ਼ਗੀ, ਅਗਾਊ

Further— ਹੋਰ-ਅਗੇਤੀ

Permanence— ਪੱਕੀ-ਅਗੇਤੀ

—Guard, ਸਿ. ਅਗਾਊ-ਰਖਸ਼ੀ

Advancement, *n.* ਉੱਠਣੀ, ਧਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹਿਸਾ (ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਵਲੋਂ)

cf. Progress, ਤਰੱਕੀ

Advantage, *n.* ਲਾਭ

cf. Benefit, ਭਾਇਦਾ

Gain, ਲਾਭ

Profit, ਲਾਹਾ

Adventure, ਵਪਾਰੀ ਜੁਆ

cf. Enterprize, ਉਦਮੀ ਕੰਮ

Undertaking, ਬੀੜਾ

Adverse, *a.* ਵਿਰੋਧੀ

—Claim, ਵਿਰੋਧ ਦਾਵਾ

—Inference, ਵਿਰੋਧੀ ਅਨੁਮਾਨ, ਵਿਰੋਧੀ ਨਿੱਟਾ

—Interest, ਵਿਰੋਧੀ ਸੁਆਰਥ

—Possession, ਵਿਰੋਧੀ ਕਬਜ਼ਾ

—Party, ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ

—Evidence, ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਹਾਦਤ

Adversary, *n.* ਵਿਰੋਧੀ

see Opponent, ਟਾਕਰੂ

Advertise, *v.* ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣਾ

Advertised, *pa.* ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ

Advertisement, *n.* ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ, ਸਮਾਚਾਰ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਵਿਗਿਆਪਨ

cf. Bulletin, ਰਾਜ ਸਮਾਚਾਰ

Communique, ਰਾਜ ਸੂਚਨਾ, ਸਰਕਾਰੀ ਯੋਜਨਾ

Declaration, ਅਣਡਾਨ	—General, ਮੁਖ ਚੁਕੜ, ਐਡਵੋਕੇਟ
Notification, ਵਿਗਿਆਪਨ	ਜੇਨਰਲ
Notice, ਸੂਚਨਾ	Lord— ਲਾਰਡ ਵਕੀਲ
Public— ਜੱਤਕ ਸੂਚਨਾ	Aerial, <i>n.</i> ਹਵਾਈ
Proclamation, ਦੱਸਣਾ,	<i>e.g.</i> —line, ਹਵਾਈ ਲੇਖਾ
ਘੋਸ਼ਣਾ, ਮੁਨਾਦੀ	Aerodrome, <i>n.m.</i> ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ
—by beat of drum, ਛੋਂਡੀ	Affairs, <i>n.</i> ਮਾਮਲੇ, ਕਾਰਜ
Advice, <i>n.me.</i> ਸੂਚਨਾ	External— ਬਾਹਰਲੇ ਕਾਰਜ
—of a bill, ਬਿਲ-ਸੂਚਨਾ	Household— ਘਰੇਲੀ ਕਾਰਜ
Adviser, <i>n.</i> ਸੱਤ-ਦਾਇਕ, ਸਲਾਹਕਾਰ	Private— ਨਿੱਜੀ ਮਾਮਲੇ
<i>cf.</i> Counsellor, ਮਸ਼ੀਰ	Internal— ਭੀਤਰੀ
Director, ਡਿਰੈਕਟਰ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ	(ਅੰਦਰਲੀ) ਕਾਰਜ
Instructor, ਸਿਖਿਅਕ	State— ਰਾਜ ਕਾਰਜ
Economic— ਮੌਜੂਦਾ ਸਲਾਹਕਾਰ	Worldly— ਸੰਸਾਰਕ ਮਾਮਲੇ
Financial— ਆਰਥਕ ਸਲਾਹਕਾਰ	Human— ਮਨੁੱਖੀ ਕਾਰਜ
Legal— ਕਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹਕਾਰ	Affect, <i>v.</i> ਪਰਭਾਵ ਹੋਣਾ, ਪਰਭਾਵ ਪਾਉਣਾ
Advisory, <i>a.</i> ਸਲਾਹਕਾਰ	Affected, ਪਰਭਾਵਤ
<i>e.g.</i> —Board, ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ	Affection, <i>n.</i> ਸੇਹ
—Committee, ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ	<i>cf.</i> love, ਪਿਆਰ
—Council, ਸਲਾਹਕਾਰ ਕੌਂਸਲ	Affidavit, <i>n.ci.</i> ਸੁੱਧੀ ਬਿਆਨ,
Advocate, <i>v.</i> ਵਕਾਲਤ ਕਰਨਾ, ਹਮੀ ਕਰਨਾ	ਹਲਫ਼ੀ ਜਾਂ ਬਿਆਨ
Advocate, <i>n.</i> ਵਕੀਲ, ਹਮੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ	<i>cf.</i> Solemn affirmation,
<i>cf.</i> Attorney, ਪੁੱਤਿਅਕਰ,	ਸੁਖਦੀ ਪੱਤਰ, ਪੱਕੀ ਪਰਤੋਤਿਅਾ
ਨਿਆਵਾਲੀ	Counter— ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ੀਆ
Barriater, ਬੇਰਿਸਟਰ	ਬਿਆਨ
Benchar, <i>E.</i> ਵਧੀਆ	Stall— ਬਿਹਾ (ਪੁਰਾਣਾ, ਇਕ
ਬੇਰਿਸਟਰ	ਥੋੜ੍ਹੇ ਤੋਂ ਵਧੇਰਾ) ਹਲਫ਼ੀਆ
Counsel, ਸਲਾਹਕਾਰ	ਬਿਆਨ
Lawyer, ਕਨੂੰਨਦਾਨ	Affinity, <i>n.</i> ਵਿਆਹ ਰੋਕੂ ਸਬੰਧ (ਮਨੁੱਖ
Law monger] ਘਟੀਆ	ਵਿਸ਼ਤਰੀ ਦਾ ਉਹ ਸਬੰਧ ਜਿਸ
Petty fogger] ਵਕੀਲ	ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਹ ਦਾ ਆਪਸ
Pleader, ਵਕੀਲ, ਪਲੀਡਰ	ਵਿਚ ਵਿਆਹ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ)
Solicitor, ਬਸੀਟ	<i>cf.</i> Consanguinity, ਸੰਪਿੰਡਤਾ
Advocate, <i>a.</i> ਵਕੀਲ	Propinquity, ਸਰੋਤਰਤਾ
	Affiliate, <i>b.</i> ਪੁੱਤਰ ਬਣਾਉਣਾ ਜਾਂ ਸਮਾਜ
	ਭੇਟਾ, ਸੰਬੰਧਤ ਕਰਨਾ

Affiliation, *n.* ਪੁਤਰਾਉਣ, ਮਿਲਾਉਣ

—order, *E.* ਪੁੱਤਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ, ਮਿਲਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ

Affirm, ਪਰਤੱਗਿਆ ਕਰਨਾ, ਪਕਿਆਈ ਨਾਲ ਕਹਿਣਾ, ਪੱਕਾ ਕਰਨਾ

cf. Allego, ਦਾਹੜੇ ਨਾਲ ਕਹਿਣਾ

Assert, ਦਿਰਜਤਾ ਨਾਲ ਕਹਿਣਾ

Avow, ਸੱਚ ਦੇ ਤੌਰ ਕਬੂਤ ਕਰਨਾ (ਅਣਜੀ ਦਾ ਵੇ ਵਿਚ)

Depose, ਖਿਆਨ ਦੋਸ਼ (ਗੁਆਹ ਦੇ ਤੌਰ)

Narrate, ਵਰਣਨ ਕਰਨਾ

State, ਦਸਣਾ, ਖਿਆਨ ਕਰਨਾ

Submit, ਅਧ ਨਹੀਂ ਨਾਲ ਕਹਿਣਾ, ਫਿਨ ਕਰਨਾ

Affirmation, *n.* ਪਰਤੱਗਿਆ

Solemn— ਪਕੀ ਪਰਤੱਗਿਆ

On solemn affirmation, ਪਕੀ ਪਰਤੱਗਿਆ ਤੋਂ

Affirmant, *n.* ਪਰਤੱਗਿਆਕਾਰ

Affirmative *a.* ਵਰਨ-ਯੋਗ, ਹਾਂ ਸੂਚਕ

Negative, ਨਨਾਕਾਰ

—easement, ਨਨਾਕਾਰ ਸੁਖ-ਅਧਿਕਾਰ

—evidence, ਨਨਾਕਾਰ ਪ੍ਰਮਾਣ

Affirmation, *n.* ਹਾਂ

—in substance, ਵਾਸਤਵਕ ਹਾਂ

—in grammatical form, ਵਿਆਕਰਣਕ ਹਾਂ

Affix, *v.* ਚਮੋੜਨਾ

cf. Append, ਨੱਥੀ ਕਰਨਾ

Attach, ਟਾਂਕ ਦੋਣਾ

Fix, ਨਾਲ ਲਾਉਣਾ

Join, ਜੋੜਨਾ

Afforest, *v.* ਜੰਗਲ ਬਣਾਉਣਾ

Affreightment, *n.* ਜਹਾਜ਼ੀ ਭਾੜਾ (ਮਾਲ ਦਾ)

cf. Freight, (ਮਾਲ ਦਾ) ਭਾੜਾ

Affray, *n. cr.* ਵਸਾਦ

cf. Riot, ਬਲਵਾ

Aforesaid, *pp.* ਉਪਰੋਕਤ ਕਿਹਾ

Afore-thought, *pp.* ਅਗਾਉਂ ਚਿਤਵਿਆ

Age, *n.* ਅਵਸਥਾ, ਉਮਰ, ਆਯੁ

—of consent, ਸੰਮਤੀ ਅਵਸਥਾ

—of discretion, ਸੂਝ ਅਵਸਥਾ, ਹੋਸ਼ ਦੀ ਉਮਰ

—of majority, ਜਵਾਨ ਅਵਸਥਾ, ਬਾਲਗੀ ਉਮਰ

—of Puberty, ਜੁਬ ਅਵਸਥਾ, ਜਵਾਨੀ ਉਮਰ

Lawful— ਬਣਨੀ ਅਵਸਥਾ

Non— ਨਾਬਾਲਗੀ ਅਵਸਥਾ

Marriage ble— ਵਿਆਹ-ਯੋਗ ਅਵਸਥਾ

Agency, *n.* ਏਜੰਸੀ, ਮੁਖਤਿਆਰੀ ਇਲਾਕਾ

Mercantile— ਵਪਾਰਕ

ਏਜੰਸੀ

Prosecuting— ਪੰਰਵਈ ਏਜੰਸੀ

Agenda, *n.* ਅਜੰਡਾ, ਕਾਰਜ ਸੂਚੀ

Agent, *n.* ਅਜੇਂਟ, ਕਾਂਡਿਦ, ਮੁਖਤਿਆਰ

cf. Attorney, ਮੁਖਤਿਆਰ

Deputy, ਡਿਪਟੀ, ਉਪ

Factor, ਗੁਮਾਸਤਾ

Procurator, *E.* ਮੁਖਤਿਆਰ

Delegate, ਪਰਤੀਨਿਧ (ਆਮ)

Representative, ਪਰਤੀਨਿਧ, ਕਾਇਮ ਮੁਕਾਮ

Commercial— ਵਪਾਰ ਕਾਂਡਿਦ

Commission—ਆਲੋਚਨਾ
 Diplomatic—ਰਾਜ ਦੂਤ,
 ਰਾਜਸੀ-ਕਾਰਿਦਾ
 Fiduciary—ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ
 ਕਾਰਿਦਾ
 House—ਮਕਾਨ-ਏ-ਟ
 Innocent—ਅਭੇਦ ਬੰਤਾ
 Insurance—ਬੀਮਾ ਏਜੰਟ
 Managing—ਪਰਬੰਧ ਕਰਤਾ
 Political—ਰਾਜਨੀਤਕ-
 ਪਰਤੀਨਿਧ
 —Provocateur, (ਪ੍ਰੋਵੋਕੇਟਰ)
 ਉੱਥੇ ਦੇਣ ਵਾਲਾ
 Revenue—ਦਰੀਲ ਅਦਾਲਤ
 ਮਾਲ
 Sub—ਉਪ ਏਜੰਟ
 Universal—ਮੁਕਾਮ ਅਧਿ-
 ਕਾਰੀ ਏਜੰਟ
 Aggravate, *v.* (ਅ. ਅ. ਭਾਰਾ ਕਰਨਾ)
 ਵਧਾਉਣਾ
 Aggravating, *a. cr.* ਵਧਾਉ (ਕੁਰੇ
 ਭਾਰ ਵਿਚ)
 Extenuating, ਘਟਾਉ
 Aggregate, *a.* ਕੱਠਾ, ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ ਤੇ
 Aggregation, *n.* ਕੱਠਾ ਕਰਨ
 Aggressor, *n. cr.* ਵਧੀਕੀਆ, ਪਹਿਲ-
 ਕਾਰ
 Aggression, *n.* ਵਧੀਕੀ, ਪਹਿਲਕਾਰੀ,
 ਹੱਕ
 Aggrieved, *pa.* ਦੁਖਤ
e.g.—Party, ਦੁਖਤ ਧਿਰ
 —Person, ਦੁਖਤ ਪੁਰਖ
 Agio, *me.* ਬਦਲਵਾਲੀ, ਬੰਟਾ
 Agistment, *n. ci.* ਭੰਗਰ-ਚਰਾਈ
 Agitation, *n.* ਹਲਚਲੀ, ਜੋਸ਼ੇਲਾ ਪਰਤਾਰ
cf. Movement, *n.* ਅੰਦੋਲਨ
 Propaganda, (ਪ੍ਰੋਪਾਗਾਂਡਾ)

ਪਰਚਾਰ (ਕਿਸੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ)
 ਪਰਪੋਸ਼ਣਾ
 Revolution, *n.* ਬਰਾਂਤੀ,
 ਇਨਕਲਾਬ
 Agnate, *n.* (ਅ. ਅ. ਇਕੋ ਤੇ ਉਤਪਤੀ)
 ਗੋਤਰਜ, ਸੰਸਾਰ, ਇਕ ਜੱਦੀ
 ਪੁਲਿੰਗ, ਜੱਦਾ, ਆਮ ਵਰਤੋਂ
 ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਪੁਲਿੰਗੀ ਜਾਂ
 ਇਕ ਜੱਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸਬੰਧ
 ਨਰਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਹੋਵੇ
cf. Cognate, ਬੰਧੂ
 Collateral, ਸਹੀਤ
 Reversioner, ਉਤਰਾ-
 ਧਿਕਾਰੀ
 Agnatic, *a.* ਗੋਤਰਾਜੀ, ਇਕ ਜੱਦੀ
e.g.—relationship, ਇਕ ਜੱਦੀ
 ਸਬੰਧੀ, ਗੋਤਰਾਜੀ-ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ
 —succession, ਇਕ ਜੱਦੀ
 ਵਰਾਸਤ
 Agrarian, *a.* ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ, ਭੋਈ ਸਬੰਧੀ
e.g.—law, ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰਾਂ ਕਾਨੂੰਨ
 Agreement, *n.* ਕਰਾਰ, ਕਰਾਰਨਾਮਾ,
 ਸੰਮਤੀ
cf. Contract, ਮੁਆਹਦਾ, ਸੰਵਿਦਾ
 Covenant, ਸਮ-ਬਚਨ
 Promise, ਬਚਨ
 Collateral—ਲਾਭ ਦਾ ਕਰਾਰ
 Agriculture, *n.* ਵਾਹੀ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ,
 ਕਾਰੋਬਾਰ
 Agricultural, *a. r.* ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰੀ,
 ਕਾਰੋਬਾਰੀ, ਕਾਸ਼ਤਕਾਰੀ, ਖੇਤੀ-
 ਬਾੜੀ ਸਬੰਧੀ
e.g.—income, ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰੀ ਆਮਦਨ
 —land, ਵਹਿਰਾ ਭੋਈ
 —produce, ਜ਼ਿਮ ਦਾਰਾ ਪੈਦਾਵਾਰ
 —year, ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰੀ ਸਾਲ

Agriculturist, *n.* ਖੇਤੀਕਾਰ, ਜ਼ਰਾਇਤਪੇਸ਼ਾ

cf. Cultivator, ਵਾਹਕ,

ਜਾਸਤਕਰ

Farmer, ਕਿਸਾਨ

Ploughman, ਹਾਲੀ

Tenant, ਮੁਜ਼ਾਰਾ, ਕਰਵੇਦਾਰ

Aid, *n.* ਸਹਾਇਤਾ, ਮਦਦ

Aid, *v.* ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਦੇਣਾ,

ਮਦਦ ਕਰਨਾ

see Abet etc.

Aided, *a.* ਇਸਦਾਈ

Air, *a.* ਹਵਾਈ, ਵਾਯੂ

e.g.—craft, *n.* ਉਡਣ ਕਲਾ,

ਹਵਾਈ ਜੰਤਰ

—force, ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ

—ship, ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼

—traffic, ਹਵਾਈ ਆਵਾਜਾਈ

—ways, ਹਵਾਈ ਰਸਤੇ

Alcohol, *n.* ਖਲਸਾ, ਰਾਸ਼

Aleatory, *a.* ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ

cf. Ambulatory, ਚਲਦਾ ਫਿਰਦਾ

Conditional, ਸ਼ਰਤੀ

Contingent, ਪਰ-ਆਸਰਿਤ,

ਅਚਨਚੇਤ

e.g.—Contract, ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਠੱਕਾ

Alien, *a. & n.* ਅਣਦੇਸੀ, ਬਗਨਾ (ਜਿਸ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ)

cf. Foreigner, ਪਰਦੇਸੀ

Stranger, ਉਪਰਾ

Alienage, *n.* ਬੇਜਾਨਗੀ

Alienate, *v.* ਵਿੱਤ ਕਾਲ ਕਰਨਾ, ਪਰਾਧੀਨ ਕਰਨਾ, ਪਰਕੀ ਕਰਨਾ

cf. Convey, ਜਾਇਦਾਦ ਦੇਣਾ

Mutate, ਦਾਖਲ ਖਰਜ ਕਰਨਾ

Transfer, ਹੱਥ ਬਦਲ ਕਰਨਾ, ਨਾਉਂ ਕਰਨਾ (ਕਿਸੇ ਦੇ)

Alienation, *n.* ਵਿਤਕਾਲ, ਪਰਾਧੀਨ ਕਰਨਾ, ਪਰਕੀ ਕਰਨਾ

Involuntary— ਗਤਬਲ, ਦਬੂਰ,

ਅਨਵਿਵਿਤ-ਵਿਤਕਾਲ

Mental— ਮਾਨਸਕ ਗਤਬਲ

Permanent— ਪੱਕਾ ਵਿਤਕਾਲ

Temporary— ਰੱਬਾ ਵਿਤਕਾਲ,

ਆਰਜ਼ੀ ਵਿਤਕਾਲ

Voluntary— ਇਵਿਤ ਵਿਤਕਾਲ

Alienable, *a.* ਦੇਣ ਯੋਗ, ਵਿਤਕਾਲ ਯੋਗ

Alience, *n.* ਵਿਤਕਾਲ ਪਾਤਰ, ਲਣ ਵਾਲਾ,

ਲਵਾਲ

Alienor, *n.* ਵਿਤਕਾਲ ਕਾਰ, ਦੇਣ ਵਾਲਾ,

ਦਵਾਲ

Alignment, *n.* ਸਿੱਧ

Street— ਖਾਜ਼ਾਰ ਸਿੱਧ

Alimony, *n.* ਗ਼ਜ਼ਾਫਾ (ਜੋ ਪਤਨੀ,

ਪਤੀ ਤੋਂ ਅੜ ਦੇਣ ਵੇਲੇ ਲਵੇ)

Allege, *v.* ਆਖਣਾ (ਦਿਕ੍ਰਤਾ ਨਾਲ)

see Affirm etc.

Alleged, *a. pp.* ਕਬਤ, ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ

Allegation, *n.* ਅਭਿਵਚਨ

All fours on— ਪੂਰਾ ਢੁਕਵਾਂ

ਅਭਿਵਚਨ

Allegiance, *n.* ਨਿਸ਼ਨਾ, ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ

cf. Loyalty, ਰਾਜ-ਭਗਤੀ

ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ

Alliance, *n.* ਮੇਲ, ਸਬੰਧ, ਨਾਤਾ

Mis— ਕੁਮੇਲ, ਕੁਨਾਤਾ, ਉੱਥੇ ਨੀਵੇਂ

ਦਰਜੇ ਦੀਆਂ ਚਿਹਰਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ

Allocate, *v.* ਅਡਰਾ ਕਰਨਾ

Allograph, *a.* ਅਨਲਿਖਤ (ਜਿਹੜਾ

ਪੱਤਰ ਦੋਹਾਂ (ਧਰਾਂ ਤੋਂ) ਹੋਰ ਲਿਖੇ)

Autograph, ਸਵੈ-ਲਿਖਤ

Allocature, ਪਰਵਾਨ ਹੋ

(see Appendix A)

Allonge, *n.* (ਹੁੰਤੀ ਨਾਲ) ਟਾਂਕੀ ਪਰਕੀ,

(ਜਦੋਂ ਪਿਠ-ਲਿਖਤ ਤੋਂ ਲਿਖਣ

ਯੋਗ ਥਾਂ ਨਾ ਰਹੇ)

Allot, *v.* ਅਲਾਟ ਕਰਨਾ, ਨੀਅਤ ਕਰਨਾ,

ਵੰਡਣਾ

cf. Allocate, ਵੰਡਣਾ ਕਰਨਾ
(ਥਾਂ ਥਾਂ)
Apportion, ਹਿੱਸੇ ਕਰਨਾ
Assign, ਨਿਰਦੇਸ਼
Distribute, ਵੰਡ ਦੇਣਾ
(ਬੰਤਰਿਆਂ ਵਿਚ)
Divide, ਹਿੱਸੇ ਕਰਨਾ (ਹਿੱਸੇ
ਦੀਯ ਦੇ)
Allotee, *a.* ਵੰਡ ਰਹਾਹੀ, ਅਲਾਟੀ
Allotted, *pa.* ਭਾਗ ਵੰਡਤ
Alloter, *n.* ਭਾਗ ਵੰਡ ਕਰਵਾਹੀ
Allotment, *n.* ਭਾਗ ਵੰਡ
Allotment, *a.* ਭਾਗ ਵੰਡ
— letter, *me.* ਭਾਗ ਵੰਡ ਪੱਤਰ
— note, *me.* ਭਾਗ ਵੰਡ ਪੱਤਰਕਾ
Allow, *v.* ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣਾ
cf. Prohibit, ਵਰਜਣਾ
Allowance, *n.* ਭੱਤਾ
see Appendix H.
Allure, *v.* (ਲਾਲਚ ਦੇ ਕੇ) ਵਰਗਲਾਉਣਾ,
ਲੁਕਾਉਣਾ
Allurement, *n.* ਲੁਕਾਉਣ
Alluvial, *a.r.* ਕਾਢੜ, ਦਰਖ
Alluvium, *n.r.* ਕਾਢੜ
Alluvion, *n.* ਨਦੀ-ਦਿੱਤ, ਫਰਮਲੀ
Deluvion, *r.* ਨਦੀ ਚਰਸਤ,
ਬੁਰਲੀ
Almanac, *n.* ਜੰਤਰੀ
Alphabet, *n.* ਵਰਣ ਮਾਲਾ
Alphabetical, *a.* ਵਰਣ ਮਾਲਕ
Alter, *v.* ਬਦਲਣਾ (ਕਿਸੇ ਚਸਤ ਦਾ) ਰੂਪ
ਵਟਾਉਣਾ, ਟਕੜ ਬਦਲਣਾ
cf. Amend, ਮਿਧਣਾ, ਡਰਮਿਸ
ਕਰਨਾ, ਵਧ ਘਟ ਕਰਨਾ
Change, ਬਟਾਉਣਾ (ਇਕ ਨੂੰ
ਦੂਜੇ ਦੀ ਥਾਂ ਰਖ ਕੇ)
Commute, *r.* ਪਲਟਾਉਣਾ
(ਲਗਾਨ)
Modify, ਰੂਪ ਬਦਲਣਾ

Vary, ਬਦਲਣਾ, ਵਧ ਘਟ ਕਰਨਾ
Alteration, *n.* ਤਬਦੀਲੀ
Material— ਵੱਡੀ ਤਬਦੀਲੀ
Altercate, *v.* ਤਕਰਾਰ ਕਰਨਾ, ਝਗੜਾ
ਪੈਣਾ
Altercation, *n.* ਝਗੜਾ (ਗੋਲੀ ਟਿੱਕ)
ਤਕਰਾਰ
cf. Dispute, ਝਗੜਾ (ਹੱਥ ਸੰਬੰਧੀ)
Fight, ਲੜਾਈ
Quarrel, ਝਗੜਾ (ਆਮ)
Alternative, *a.* ਬਦਲਵੀਂ, (ਦੋਹਾਂ ਵਿਚੋਂ
ਵਿਕਲਪਕ) ਕੋਈ ਇਕ
e.g.—relief, ਬਦਲਵੀਂ ਸਹਾਇਤਾ
Amalgamation, *n.* ਦੋ ਜਾਂ ਵਧ
ਕੋਪਨੀਆਂ ਦਾ ਮਿਲ ਜਾਣਾ
Ameuensis, *n.* ਲਿਖਾਰੀ (ਜੋ ਦੂਜੇ ਦੇ
ਲਿਖਾਉਣ ਤੇ ਲਿਖੇ)
Ambassador, *n.* ਰਾਜ ਦੂਤ
cf. Counsel, ਵੇਲੀ, ਵਣਜਰ ਦੂਤ
Emissary, ਗੁਪਤ-ਦੂਤ
Envoy, ਸੀਰ
Plenipotentiary, ਸਰਬ
ਅਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜ ਦੂਤ
Ambiguous, *a.* ਦੋ ਅਰਥਾਂ, ਬਹੁ ਅਰਥਾਂ
cf. Doubtful, ਸੰਦੇਹ ਪੂਰਨ,
ਸ਼ਕ ਵਾਲਾ
Equivocal, ਦੋ ਅਰਥਾਂ
Obscure, ਅਸਪਸ਼ਟ
Ambiguity, *n.* ਦੋ ਅਰਥਾਂ, ਬਹੁ ਅਰਥਾਂ
Latent— ਗੁਪਤ ਅਰਥਾਂ
Patent— ਪਰਗਟ ਅਰਥਾਂ
Ambit, *n.* ਘੇਰਾ
cf. Extent, ਵਿਸਥਾਰ
Limit, ਸੀਮਾ, ਹੱਦ
Purview, ਆਖ਼ਰ, ਮਨਜ਼ੂਰੀ
Scope, ਹੱਦ, ਘੇਰਾ
Ambush, lay in— ਘਾਤ ਵਿਚ ਬੈਠਣਾ
Ambulance, *me.* ਖੀਆਰ ਹੱਥੀ
Ambulatory, *a.* ਚਲਦਾ (ਨਿਰਦੇਸ਼, ਚੱਲਾ
see Aleato y etc,

Amenable, a. ਅਧੀਨ, ਤਾਬੇ
 — to jurisdiction, ਵਸੀਕਾਰ ਅਧੀਨ
Amend, v. ਸੋਧਣਾ, ਤਰਮੀਮ ਕਰਨਾ
 see Alter etc.
Amendment, n. ਸੋਧ, ਤਰਮੀਮ
Amends, n. ਰਾਨ ਪੁਰਤੀ, ਰਕਾਰਾ
Ammunition, n. m. ਯੁੱਧ-ਸਮੱਗਰੀ,
 ਗੋਲੀ-ਸਿੱਕਾ
Amnesty, n. m. (ਅ: ਅ: ਭੁਲਾ
 ਦੇਣ), ਸ਼ਾਹੀ ਮਾਫੀ, ਸਰਬ
 ਖਿਆ,
 see Pardon
Amortise, v. (ਅ: ਅ: ਮੁਰਦਾ ਕਰਨਾ)
 ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ
 ਦੇਣਾ
Amortisati n, n. ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ
 ਰਾਜ ਦਾ ਤਮੱਸਕੀ ਕਰਕੇ
 ਚੁਕਾਉਣਾ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੇਣਾ
Amount, n. ਰਕਮ
 cf. Sum, ਰਕਮ
Amount, v. ਰਕਮ ਬਣਨਾ
Amusement, n. ਪਰਚਾਵਾ
Analyse, v. ਨਿਖੇੜਨਾ, ਖੋਲ੍ਹ-ਵੇਡ ਕਰਨਾ
Analysis, n. ਨਿਖੇੜਾ
 Chemical— ਰਸੈਣੀ ਨਿਖੇੜਾ
Analyst, n. ਨਿਖੇੜਕ
 Public— ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਖੇੜਕ
 Certificate of— ਨਿਖੇੜਕ
 ਦਾ ਪਰਮਾਣ ਪੱਤਰ
Analogy, n. ਅਨੁਰੂਪਤਾ, ਤਸਬੀਹ
Analogue, n. ਅਨੁਰੂਪ
Analogous, a. ਅਨੁਰੂਪ
 e.g.— law or act, ਅਨੁਰੂਪ ਕਨੂੰਨ
 ਜਾਂ ਐਕਟ
 — word, ਅਨੁਰੂਪ ਸ਼ਬਦ

Anarchy, n. ਅਰਾਜਤਾ, ਅਥਰਹੀ
 see Chaos etc.
Ancestor, n. ਵਡੇਰਾ
 cf. Forefather, ਪਿਤਾ ਚਾਚਾ
 Predecessor, ਪੂਰਬ ਚਾਚੀ,
 ਪਿਛਲਾ ਜਾਨਥੀਨ
 Prepositus, ਪੁਰਖਾ
 Progenitor, ਪੂਰਬ ਪੁਰਖ
Common— ਸਾਂਝਾ ਵਡੇਰਾ, ਮੁਲ
 ਪੁਰਖਾ, ਮੁਰਸਆਲਾ
Ancestral, a. ਪੁਰਖੀ, ਜੱਦੀ
Anchorage, n. ਲੰਗਰ-ਪਾਈ, (ਜਹਾਜ਼
 ਦੇ ਲੰਗਰ ਪਾਉਣ ਦਾ ਮਸੂਲਾ)
Ancient, a. ਪਰਾਚੀਨ
 e.g.— document, ਪਰਾਚੀਨ
 ਲਿਖਤ
 — monuments, ਪਰਾਚੀਨ
 ਯਾਦਗਾਰਾਂ
Ancillary, a. ਅਧੀਨ, ਸਹਾਇਕ
 see Additional
And, conj. ਅਤੇ
Angling, n. ਮੱਛੀ ਫੜਨਾ
 see Licence
Animal, n. ਜਨੌਰ
 Domestic— ਘਰੇਲੂ ਜਨੌਰ
 Wild— ਜੰਗਲੀ ਜਨੌਰ
Annex, v. (ਧੌਕੇ ਨਾਲ), ਮਿਲਾ ਲੈਣਾ (ਹੋਰ
 ਦੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਵਿਚ)
Annexed, pa. ਸੰਮਿਲਤ
 cf. Attached, ਨੱਥੀ ਕੀਤਾ,
 ਨਾਲ ਲਾਇਆ
 Enclosed, ਨਾਲ ਬੰਦਿਆ
Annexation, n. ਮਿਲਾ ਲੈਣ
Anniversary, n. ਵਰ੍ਹੇ-ਗੰਢ, ਵਾਰਸਕ
 ਉਤਸਵ
 Birth— ਜਨਮ ਵਰ੍ਹੇ ਗੰਢ

Death— ਮਰਨ ਬਾਰੇ ਗੱਲ, ਬਰਸੀ
 Announce, *v.* (ਹੁਕਮ) ਸੁਣਾਉਣਾ
 Announcement, *n.* ਸੁਣਾਈ,
 ਸੁਣਾਉਣ
 Annotate, *v.* ਟੀਕਾ ਕਰਨਾ, (ਕਿਸੇ
 ਪੁਸਤਕ ਦਾ) ਟਿਪਣੀ ਕਰਨਾ
 Annotation, *n.* ਟੀਕਾ
 cf. Commentary, ਟੀਕਾ
 ਟਿਪਣੀ
 Criticism, ਪੜਚੋਲ, ਅਲੌਚਨਾ
 Review, ਸਮਾਲੋਚਨਾ
 Annoy, *v.* ਤੰਗ ਕਰਨਾ, ਦੁਖ ਦੇਣਾ
 Annoyance, *n.* ਤੰਗ ਕਰਨਾ
 Annual, *a.* ਵਾਰਸਰ, ਸਾਲਾਨਾ
e.g.— records, ਵਾਰਸਰ ਰਿਕਾਰਡ
 — value, ਵਾਰਸਰ ਮੁੱਲ
 Annuity, *n.* ਵਾਰਸਰੀ, ਸਾਲਾਨਾ
 ਬਰੀਫਾ
 Deferred— ਅਗਾਂਹ ਪਈ,
 ਬਰਸਰੀ
 Life— ਜੀਵਨ ਵਾਰਸਰੀ
 Annuitant, *n.* ਵਾਰਸਰੀ ਮਾਨ,
 (ਸਾਲਾਨਾ ਦਾਰਜਾ ਸਾਲਾਨਾ
 ਵਰ) ਵਰੀਫਾ ਖੋਰ
 Annul, *v.* ਰੱਦ ਕਰਨਾ (ਕਨੂੰਨ, ਫਿਕਰੀ,
 ਹੁਕਮ ਆਦਿ ਨੂੰ)
 cf. Abolish, ਮਨਸੂਖ ਕਰਨਾ
 Cancel, ਮੈਟਾ
 Annulment, *n.* ਰੱਦ
 Anomalous, *a.* ਅਨਾਮੀ
 Anomaly, *n.* ਅਨਾਮਤਾ
 Anonymous, *a.* ਨਾਮ-ਰਹਿਤ, ਉਮਨਾਮ,
 Antecedents, *n. or.* ਪਿੱਛਾ, ਪਿਛਲੇ
 ਹਾਲ (ਦੇਖੀ ਦੇ)
 Antecedent, *a. or.* ਪੂਰਬ ਗਾਮੀ
e.g.— creditor, ਪੂਰਬ ਗਾਮੀ ਭਾਰ
 — debt, ਪੂਰਬ ਗਾਮੀ ਕਰਜ਼ਾ

Antenuptial, *a.* ਵਿਆਹ-ਪੂਰਬ
 see Nuptial
 Anti, ਵਿਰੋਧ, ਵਿਰੋਧੀ
 Antigraphy *n.* ਨਕਲ
 cf. Copy, ਉਤਾਰਾ, ਨਕਲ
 Counterfoil, ਪਾਤਿ ਪਕਤ,
 ਦੂਜੀ ਪਕਤ
 Counterpart, ਪਾਤਿ ਲੇਖ
 Duplicate, ਦੂਜਾ ਉਤਾਰਾ
 Antiquation, *a.* (ਅ: ਅ: ਪੁਰਾਣਾ
 ਬਣਾਉਣਾ) ਮਨਸੂਖੀ
 cf. Abrogation, ਨਿਰਾਕਰਣ
 Antiquities, *n.* ਪਰਾਚੀਨ ਵਸਤਾਂ
 Anthropometry, *n.* ਪੁਰਸ਼ਮਿਤੀ
 (ਮਨੁਖੀ ਅੰਗਾਂ ਦੀ ਮਾਪ
 ਵਿਦਿਆ)
 Antithesis, *n.* ਪਰਤੀ-ਪੋਖ
 Anvil, *n.* ਅਹਿਰਣ
 to be on the— ਸੰਬਾਦ
 ਤਲੇ ਹੋਣਾ, (ਨਵੇਂ ਕਨੂੰਨ ਦਾ
 ਸਭਾ ਵਿਚ ਬਹਿਸ ਤਲੇ ਹੋਣਾ)
 Any, *adj.* ਕੋਈ
 Apartments, *n.* ਰੁਝ ਕਮਰੇ (ਕਿਸੇ ਬੰਨੀ
 ਹਵੇਲੀ ਦੇ)
 Female— ਔਰਤ ਆਲਾ,
 ਹਨਾਨ ਖਾਨਾ
 Apology, *n.* ਖਿਆ ਦੀ ਪਰਾਰਥਨਾ,
 ਮੁਆਫੀ
 cf. Pardon, ਖਿਆ
 Apostacy, *n.* ਪਤਿਤ ਹੋਣਾ (ਆਪਣੇ
 ਧਰਮ ਤੋਂ)
 Apostate, *a.* ਪਤਿਤ
 Appanage, *n.* ਬਾਜ-ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ
 ਜਮੀਨ

Apparatus, n. ਸਮਿਆਨ

of. Equipment, ਸਮੱਗਰੀ
Implements, ਚੰਡਾ
Instrumente, ਚੰਡ (ਸਾਧਨ)
Machine, ਕਲ
Tools, ਯੰਤਰਾ, ਸੰਦ

Apparel, n. ਵਸਤਰ

Wearing— ਪਹਿਰਣੇ ਵਸਤਰ

Apparent, n. ਪਰਤਖ, ਜ਼ਾਹਰ

cf. Explicit, ਸਪਸ਼ਟ
Express, ਸਾਫ਼, ਸਪਸ਼ਟ
Obvious, ਸਾਖਿਆਤ
Ostensible, ਜ਼ਾਹਰਾ
Patent, ਪਰਗਟ

Appellant, n. ਅਪੀਲੀਆ, ਅਪੀਲਦਾਰ

Appeal, n. (ਅ: ਅ: ਕਿਸੇ ਪਾਸ ਪਹੁੰਚਣਾ)

ਅਪੀਲ, ਪੁਨਰ ਵਿਵਾਦ

To accept— ਅਪੀਲ ਪਰ-
ਵਾਨ ਜਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨਾ

To admit— ਅਪੀਲ ਦਾਖਲ
ਕਰਨਾ

To reject— ਅਪੀਲ ਅਪਰ-
ਵਾਨ ਜਾਂ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨਾ

Cross— ਟਕਰਾਵੀਂ ਅਪੀਲ

First— ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ

Miscellaneous— ਵੁਟਕਲ
ਅਪੀਲ

Regular— ਆਮ ਅਪੀਲ

Special— ਵਸ਼ੇਸ਼ (ਖਾਸ ਅਪੀਲ)

—from or against a
decision, ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ
ਬਿਰੁਧ ਅਪੀਲ ਕਰਨਾ

Appealable, a. ਅਪੀਲਯੋਗ

Appellate, a. ਅਪੀਲੀ

Appellation, n. ਪਦਵਿਰ ਨਾਮ

cf. Denomination, ਜਾਤੀ
(ਨਾਮ)

Name, ਨਾਮ

Title, ਸਿਰਲੇਖ

Appellee, n. ਜਵਾਬਦਾਰ (ਅਪੀਲ ਦਾ)
= respondent, ਜਵਾਬਦਾਰ (ਅਪੀਲ
ਦਾ)

Appear, v. ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣਾ, ਵਿਖਾਈ ਦੇਣਾ

Appearance, n. ਵਿਖਾਈ, ਹਾਜ਼ਰੀ,
ਮੁਹਾਦਰਾ

Non— ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ

Personal— ਨਿੱਜ ਵਿਖਾਈ,
(ਅਜਲਾਤਨ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਤੀ
ਹਾਜ਼ਰੀ)

Append, v. ਸਨਠਕਨ

cf. Attach, ਚੁਰਕ ਬਰਨਾ, ਜੋੜਨਾ,
ਨੱਥੀ ਕਰਨਾ, ਟਾਂਬਣਾ

Appendant, a. ਵਾਧੂ (ਹੋਰ, ਜੋ ਮੁੱਢ
ਤੋਂ ਹੀ ਪਰਾਪਤ ਹੋਵੇ)

cf. Appurtenant, ਵਾਧੂ (ਹੋਰ
ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੰਗੇ ਠਾਨ ਪਰਾ-
ਪਤ ਹੋਵੇ)

Appendages, n. ਸਬੰਧਤ ਚੀਜ਼ਾਂ (ਜ਼ਮੀਨ
ਆਦਿ ਦੀਆਂ)

—appurtenances, ਸਬੰਧਤ ਚੀਜ਼ਾਂ

Appendix, n. ਅੰਤਰਾ

cf. Supplement, ਸਮੀਆ,
ਪੂਰਬ ਪੱਤਰ

Applicant, n. ਬਿਨੈਕਾਰ, ਸਵਾਲੀਆ,
ਸਾਇਲ

cf. Petitioner, ਬੇਨਤੀਕਾਰ,
ਅਰਜਦਾਰ

Application, n. ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ

ਪਰਾਰਥਨਾ ਪੱਤਰ, ਨਾਲੂ
ਹੋਣਾ (ਕਰਨ ਦਾ)]

cf. Motion, ਮੋਸ਼ਨ ਪਰਾਰਥਨਾ
Petition, ਬੇਨਤੀ-ਪੱਤਰ, ਅਰਜੀ

Appoint, *v.* ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਾ, ਮੁਕੱਦਮਾ

ਕਰਨਾ

Appointment, *n.* ਸਥਾਪਤੀ, ਨਿਯੁਕਤੀ,

ਤਕੱਦੀ, ਅਹੁਦਾ

cf. Post, ਅਸਾਮੀ

Service, ਸੇਵਾ, ਨੌਕਰੀ

Deed of— ਨੌਕਰੀ-ਪੱਤਰ

—of an heir, ਪੁੱਤਰੇਲਾ ਬਣਾਉਣਾ

Appointed, *pa.* ਸਥਾਪਤ

Appointee, *n.* ਸਥਾਪਕ

Appointer, *n.* ਸਥਾਪਕ

Apportion, *v.* ਵੰਡਣਾ

Apportionment, *n.* ਵੰਡ, ਹਿੱਸਾ

Appraise, *v.* *r.* ਵੰਡ ਕਰਨਾ, ਕਨਕੂਤ

ਕਰਨਾ, ਜਾਂਚਣਾ, ਤਖ਼ਮੀਨਾ

ਲਾਉਣਾ, ਹਾੜਨਾ

cf. Assess, ਲਾਉਣਾ, ਤਖ਼ਮੀਨ

ਕਰਨਾ, (ਟੈਕਸ ਆਦਿ ਦਾ)

Estimate, ਜਾਂਚਣਾ, ਅੰਦਾਜ਼ਾ

ਲਾਉਣਾ, ਅਟਾ ਸਟਾ ਲਾਉਣਾ,

Assize, ਤੋਲ ਕਰਨਾ

Appraisement, *r.* ਕਨਕੂਤ

Appraiser, *n.* *r.* ਕਾਨੀਆ, ਕਨਕੂਤੀਆ

Appreciate, *v.* ਪਰਸੰਸਾ ਕਰਨਾ, ਕਦਰ

ਕਰਨਾ

Apprehend, *v.* *cr.* ਫੜ ਲੈਣਾ (ਭਰ)

ਅਨੁਭਵ ਕਰਨਾ, ਸਮਝਣਾ

cf. Arrest, ਫੜਨਾ, (ਗਰਿਫ਼ਤਾਰ

ਕਰਨਾ)

Comprehend, ਸਮਝਣਾ

Apprehension, *n.* *cr.* ਪਕੜ, ਗਰਿਫ਼ਤ,

ਭੈ

Reasonable—ਵਾਜ਼ਬ ਹੈ

—of danger, ਜ਼ੋਰੇ ਦਾ ਹੈ

—of death, ਮੌਤ ਦਾ ਹੈ,
ਕਾਲ ਹੈ

—of harm, ਹਾਨੀ ਹੈ

—of hurt, ਚੋਟ ਹੈ

Apprentice, *n.* ਸਿਖਾਂਦਰੂ

cf. Pupil, ਸ਼ਗਿਰਦ

Approbate, *v.* ਪਸੰਦ ਕਰਨਾ

cf. Reprobate, ਨਾਪਸੰਦ

ਕਰਨਾ

Approbation, *n.* ਪਸੰਦਗੀ

cf. Approval, ਪਰਵਾਨਗੀ

Appropriate, *v.* *ci.* ਲਗਾਉਣਾ, (ਕਿਸੇ

ਮਾਸ ਮੱਦ ਵਿੱਚ) ਠਹਿਰਾ ਆਇ ਨੂੰ

Appropriate, *a.* ਚੁਰਵਾਂ, ਉਚਿਤ, ਯੋਗ,

ਮੁਨਾਸਬ

Appropriation, *n.* ਲਗਾਉਣਾ (ਕਿਸੇ

ਮਾਸ ਮੱਦ ਵਿੱਚ), ਵਰਤੋਂ

—of payment, ਅਦਾਇਗੀ

ਨੂੰ ਮੁਜਰਾ ਕਰਨਾ (ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ

ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਮਾਸ ਕਰਦੇ ਵਿੱਚ)

wrongful— ਅਯੋਗ ਵਰਤੋਂ,

(ਧਨ ਜਾਂ ਵਸਤ ਦੀ)

Approve, *v.* ਪਰਵਾਨ ਕਰਨਾ

Approval, *n.* ਪਰਵਾਨਗੀ

cf. Assent, ਸੰਮਤੀ, ਸਹਿਮਤੀ

Consent, ਸਵੀਕਾਰਤੀ

Approver, *n.* *cr.* ਵਾਅਦਾ ਮਾਫ਼ ਕਰਵਾਹ,

ਮੁਲਤਾਨੀ ਗਵਾਹ

Appurtenances, *n.* ਸਬੰਧਤ ਚੀਜ਼ਾਂ

(ਫ਼ਸੀਨ ਆਦਿ ਦੀਆਂ)

—Appendages, ਸਬੰਧਤ ਚੀਜ਼ਾਂ

Appurtenant, *a.* ਸਬੰਧਤ, ਠਾਕੂ

Arbitrate, *v.* ਪੰਚੇਤੀ ਜਾਂ ਸਾਲਸੀ ਕਰਨਾ

Arbitrator, *n.* ਪੰਚ, ਸਾਲਸ, ਅਧਿਆਪਕ

Arbiter, *n.* ਮੁਨਸਬ

cf. Conciliator, ਸਮਝੌਤਾ ਕਾਹਲ

Mediator, ਵਿਚੋਲਾ

Referee, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਰਤਾ

Umpire, ਸਰਪੰਚ
 Arbitral, *a.* ਅਧਿਅਸਥੀ
 Arbitrament, *n.* ਪੰਚੇਤੀ ਨਿਰਣਾ,
 ਸਾਲਸੀ ਫੈਸਲਾ
 —award, ਪੰਚੇਤੀ ਨਿਰਣਾ, ਸਾਲਸੀ
 ਫੈਸਲਾ
 Arbitration, *n. a.* ਪੰਚੇਤੀ, ਸਾਲਸੀ
 Statutory—ਕਨੂੰਨੀ ਸਾਲਸੀ,
 (ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕਨੂੰਨ ਵਿਚ ਹੀ
 ਸਾਲਸੀ ਕਰਨ ਦਾ ਪਰਬੰਧ
 ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ)
 Reference to— } ਸਪੁਰਦ-
 Submission to— } ਾ
 Court of— ਸਾਲਸੀ
 ਅਦਾਲਤ
 —award, ਪੰਚੇਤੀ ਨਿਰਣਾ
 see Award
 Arbitrary, *a.* ਮਨ ਮੰਨਿਆ, ਬੇ-ਕਾਇਦਾ
 of. Capricious, ਮਨ-ਮੋਜੀ
 e.g.—action, ਮਨ-ਮੋਜੀ ਕਾਇਦਾਈ
 —decision, ਮਨ-ਮੋਜੀ ਫੈਸਲਾ
 Arch, *pref.* ਢੰਗ
 Archology, *n.* ਪਰਾਚੀਨ ਵਸਤ ਵਿਦਿਆ
 Archiological, *a.* ਪਰਾਚੀਨ ਵਸਤ
 ਵਿਦਿਆ ਸਬੰਧੀ
 Archives, *n.* ਉਲੰਖ ਘਰ, (ਪੁਰਾਣੀ
 ਲਿਖਤਾਂ ਦਾ) ਮੁਹਾਫ਼ਜ਼ਾਨਾ
 Area, *n.* ਖੇਤਰ, ਖੇਤਰ ਫਲ, ਰਕਬਾ
 Administrative— ਪਰ-
 ਬੰਧਕੀ ਖੇਤਰ
 Local— ਸਥਾਨਕ ਖੇਤਰ
 Notified— ਅਧਿਸੂਚਤ ਖੇਤਰ
 of. Region, ਪਰਾਦੇਸ਼
 Argue, *v.* ਯੁਕਤੀ ਦੇਣਾ, ਦਲੀਲ ਦੇਣਾ,
 ਬਹਿਸ ਕਰਨਾ

of. Contend, ਝਗੜਾ ਕਰਨਾ
 Contest, ਟਾਕਰਾ ਕਰਨਾ
 Dispute, ਵਿਵਾਦ ਕਰਨਾ,
 ਝਗੜਾ ਕਰਨਾ, ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨਾ
 Object, ਉਜਰ ਕਰਨਾ
 Impugn, ਖੰਡਨ ਕਰਨਾ
 Protest, ਪਰਤਿਕਥਨ ਕਰਨਾ,
 ਉਜਰ ਕਰਨਾ
 Question, ਪੁੱਛ ਕਰਨਾ
 Argument, *n.* ਜੁਗਤੀ, ਧੁਕਤੀ, ਦਲੀਲ
 Arguments, *n.* ਬਹਿਸ
 Argumentation, *n.* (ਬਹੁ) ਉਕਤੀ-
 ਜੁਗਤੀ, ਦਲੀਲ ਥਾੜੀ
 Argumentative, *a.* ਜੁਗਤੀ ਭਰਪੂਰ
 Aristocracy, *n.* ਸਰਦਾਰੀ-ਰਾਜ
 Aristocrat, *n.* ਸਰਦਾਰ, ਰਈਸ
 Arm, *n.* ਸਸਤਰ (ਕਿਸੇ ਇਕ ਭਾਗ ਦਾ)
 of. Weapons, ਹਥਿਆਰ
 Fire— ਯਗਨ ਸਸਤਰ
 Small— ਛੋਟੇ ਸਸਤਰ, (ਬੰਦੂਕ,
 ਪਸਤਲ ਆਦਿ)
 —and ammunition, ਗੋਲੀ ਗੱਟਾ,
 ਦਾਰੂ ਸਿੱਕਾ
 Armament, *n.* ਸਸਤਰ (ਸਮੁੱਚੇ)
 Police—ਪੁਲਸੀ ਸਸਤਰ
 Armistice, *n.* ਮੁਹਲਤ ਜੰਗ
 Armed, *pt.* ਸਾ-ਤਰ ਬੰਦ
 —forces, ਸਸਤਰ ਦਲ
 Armourer, *n.* ਸਸਤਰ ਸੋਧਰ
 Armoury, *n.* ਸਸਤਰ ਘਰ
 Arraign, *v.* ਉੱਤਰ ਮੰਗਣਾ, (ਦੋਸ਼ ਲਾ
 ਕੇ), ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣਾ
 Arraignment, *n.* (ਦੋਸ਼ੀ ਤੋਂ) ਉੱਤਰ
 ਮੰਗਣਾ
 Arrange, *v.* ਤਰਤੀਬ ਦੇਣਾ, ਪਰਬੰਧ ਕਰਨਾ
 Arrangement, *n.* ਪਰਬੰਧ, ਤਰਤੀਬ,
 ਠਾਠ

Family— ਪਰਵਾਰ ਪਰਬੰਧ
 Provisional— ਸੰਮ ਚਲਾਉ
 ਪਰਬੰਧ
 Reciprocal—ਪਰਸਪਰ ਪਰਬੰਧ
 Array, v. (ਸੁਰੀ ਦਾ) ਸਭ ਬੰਨ੍ਹਣਾ,
 ਤਰਤੀਬ ਕਰਨਾ
 Arrayn, n. ਸਭ
 of. Collation, ਬੱਠਾ ਕਰਨਾ
 Marshalling, ci. ਤਰਤੀਬ
 ਦੇਣਾ
 Arrears, n. ਬਕਾਇਆ
 —of land revenue, ਬਕਾ-
 ਇਆ ਮਾਮਲਾ
 —of maintenance, ਬਕਾ-
 ਇਆ ਨਿਰਧਾਰ
 Outstanding— ਖੜਾ
 ਬਕਾਇਆ
 Arrest, v. ਫੜਨਾ, ਬੰਦੀ ਕਰਨਾ, ਗਿਰਿ-
 ਤਾਰ ਕਰਨਾ, ਰੋਕਣਾ
 of. Capture, ਪਕੜਨਾ, (ਆਮ)
 Detain, ਅਟਕਾਉਣਾ, ਰੋਕਣਾ
 Imprison, ਕੈਦ ਕਰਨਾ
 Seize, ਫੜਾਉ ਕਰਨਾ
 Arrest, n. ਫੜਨਾ, ਪਕੜਨਾ, ਗਿਰਿਤਾਰੀ
 see Custody etc.
 Parol— ਜਬਾਨੀ (ਹੁਕਮ ਨਾਲ)
 ਗਿਰਿਤਾਰੀ
 —of judgment, ਵੇਸਲੇ ਦੀ
 ਤਾਮੀਲ ਰੋਕਣਾ
 Arrestable, a. ਫੜਨ-ਯੋਗ
 Arrestation, n. ਫੜਾਈ
 Arrestment, n. ਫੜੀ ਰਖਣਾ (ਜਮਾਲਤ
 ਆਉਣ ਤਕ)
 Arrogate, v. ਅਪਣਾਉਣਾ (ਹਿੰਕਾਰ ਨਾਲ)
 Arrogated, pa. ci. ਅਪਣਾ ਲਿਆ
 (ਅਯੋਗ ਹੋਣ ਤੇ)

e.g.— duty, ਅਪਣਾ ਲਿਆ
 ਫਰਜ਼
 Arsenal n.m. ਤੋਪ ਘਰ
 Arson, n. cr. (ਅ:ਅ: ਸਾਬਨਾ), ਕਿਧਰ-
 ਦਾਹ, ਕਿਸੇ ਦੇ ਘਰ ਥਾਣ ਨੂੰ
 ਜਾਣ ਬੁਝ ਕੇ ਅੱਗ ਲਾਉਣੀ
 Art and Part, (see Guilty)
 Article, n. ਅੰਕ, ਮੱਦ, ਨੋਮ, ਭੰਖ,
 ਵਿਸ਼ਾ, ਸ਼ੈ ਜਾਂ ਵਸਤੂ
 of Clause, ਅੰਸ਼
 Sub— ਭਾਗ ਅੰਕ
 Section, ਧਾਰਾ
 Leading— ਮੁਖ ਭੰਖ
 Manufactured— ਬਣਾਈ
 ਵਸਤੂ
 Medical— ਵੈਦਕ ਵਸਤੂ
 Prohibited— ਵਿਬਰਜਤ
 ਸ਼ਾਇ
 Proprietary— ਮਲਕੀਅਤੀ
 ਵਸਤੂ, (ਜਿਸ ਦੇ ਬਣਾਉਣ
 ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਦਾ ਖਾਸ ਹੱਕ ਹੋਵੇ)
 Articles, p. (ਬਹੁ ਵਚਨ) ਮੱਦਾਂ, ਨੋਮਾਂ,
 ਵਿਸ਼ਿਆਂ, ਵਸਤੂਆਂ
 —of an agreement, ਬਰਾਰ ਨਾਮੇ
 ਦੀਆਂ ਮੱਦਾਂ
 —of association, ਸੰਧੀ ਨੋਮਾਂ
 of. Memorandum of— ਸੰਬੰਧੀ
 ਚਿੱਠੀਆਂ
 —of a company, ਕੰਪਨੀ-ਨੋਮ
 —of marriage, ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ
 ਸ਼ਰਤਾਂ
 —of the peace, ਸੁਲਾਹਾਂ ਜਾਂ
 ਅਮਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ
 —of the religion, ਧਰਮ ਦੇ
 ਨੋਮ
 —of war, ਯੁੱਧ-ਨੋਮ

- Article, *v. m.* ਪਾਬੰਦ ਕਰਨਾ (ਲਿਖਤ ਦਵਾਰਾ)
- Articled, *pa.* ਪਾਬੰਦ (ਹੋਇਆ)
- Artifice, *n.* ਕਾਰੀਗਰੀ, ਹੁਨਰ, ਝਲ, ਢਕਵੇਜ
- Artificer, *n.* ਕਾਰੀਗਰ, ਕਾਢਾ, ਮੁਜਿਦ
of. Artist, ਕਲਾਕਾਰ
Artizan, ਕਾਰੀਗਰ
Craftsman, ਹੁਨਰ ਕਾਰ, ਦਸਤਕਾਰ
Handicraftsman, ਦਸਤ-ਕਾਰ
Mechanic, ਮਿਸਤਰੀ
Painter, ਚਿਤਰਕਾਰ
—of law, ਕਨੂੰਨ ਕਾਢਾ
- Artificial, *a.* ਬਣਾਉਟੀ, ਠਕਲੀ
Natural, ਕੁਦਰਤੀ ਪਰਾਕਿਰਤ
- Artillery, *n. m.* ਤੋਪ-ਘਰ
—practice, *p.* ਚਾਂਦ-ਮਾਰੀ
- Artisan or artizan, *n. a.* ਕਾਰੀਗਰ
see Artificer etc.
- Artistic, *a.* ਕਲਾਕਾਰੀ
- Asian } *a.* ਏਸ਼ੀਆਈ
Asiatic }
- Ascendent, *n.* ਉਤਲਾ, ਪਿਓ-ਦਾਦਾ
ਆਦਿ
- Descendent, ਹੇਠਲਾ
- Ascertain, *v.* ਵਿਨਿਸ਼ਚਤ ਕਰਨਾ
see Assess etc.
- Aspersio, *n.* ਉਜ, ਤੁਹਮਤ
see Accusation etc.
- Asportation, *n. cr.* (ਚੋਰਾ ਦਾ) ਮਾਲ
ਉਠਾ ਲੈ ਜਾਣਾ
- Assail, *v. cr.* ਚਾਰ ਕਰਨਾ
cf. Assault, ਹੱਥ ਚੁੱਕਣਾ
- Attack, ਹਮਲਾ ਕਰਨਾ,
ਬਲਾਤੀ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਧਮਾ ਬੋਲਣਾ

- Charge, ਚੋਂਡਾ ਖੋਲਣਾ
- Raid, ਛਾਪਾ ਮਾਰਨਾ
- Assailable, *a.* ਚਾਰ ਜੇਕ, ਛਾਦ ਨਿਰਬਲ
- Assailant, *n. cr.* ਚਾਰ ਕਰਤਾ, (ਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ)
- Assassin, *n.* ਘਾਤਕ, ਹਤਿਆਰਾ
- Assassinate, *v.* ਘਾਤ ਕਰਨਾ, ਹਤਿਆ ਕਰਨਾ
- Assassination, *n.* ਘਾਤ, ਹਤਿਆ
of. Homicide, ਮਨੁਖ
ਹਤਿਆ, ਮਨੁਖ ਘਾਤ
- Murder, ਕਤਲ, ਖੁਨ
- Slaughter, ਬੱਧ, ਹੱਤਿਆ
- Assault, *n. cr.* ਹੱਥ ਚੁੱਕਣ
see Assail etc.
- Assaulter *n.* ਹੱਥ ਚੁੱਕਣ ਵਾਲਾ
- Assay, *n. & a.* ਪਰਖ (ਸੋਨੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ
ਹਿੱਸੇ ਸਬੰਧੀ)
- Assay, *v.* ਪਰਖ ਕਰਨਾ
- Assayer, *n.* ਪਾਰਖੂ
- Assaying of coins, ਪਰਖਾਉਣੀ
- Assemble, ਸਭਾ ਕਰਨੀ, ਇਕੱਠੇ ਹੋਣਾ
- Assembly, *n.* ਸਭਾ, ਮੰਡਲੀ, ਇਕੱਠ
cf. Association, ਸਭਾ
Board, ਮੰਡਲ, ਬੋਰਡ
Body, ਜੱਥਾ
Chamber, ਮੰਡਲ ਘਰ, ਚੈਂਬਰ
Club, ਕੋਸ਼ਟੀ, (ਕੋਸ਼ਟੀ ਕਰਨਾ
ਜਾਂ ਘਲ ਥਾਤ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ)
ਘਲਥ
- Committee, ਕਮੇਟੀ, ਸਮਿਤੀ
- Company, ਵਪਾਰ-ਸਮਿਤੀ
ਕੰਪਨੀ
- Conference, ਸੰਮੇਲਨ, ਜੋੜ-
ਮੇਲ, ਕਾਨਫਰੈਂਸ
- Convention, ਮਨਜ਼ਮ

Corporation, ਮਹਾਂ ਨਗਰ, ਸਭਾ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ	Assessment, <i>n. & a.</i> ਜਾਂਚ, ਨਿਰਧਾਰਣ, ਤਸ਼ਖੀਸ, ਮਾਮਲਾ, ਅਥਵਾ ਜਮ੍ਹਾਂ, ਅੰਦਾਜ਼ਾ (ਮਾਮਲੇ ਜਾਂ ਟੈਕਸ ਦਾ)
Council, ਕੌਂਸਲ, ਪਰੀਸ਼ਦ	of. Cesses, ਆਬ ਚਾਬ
House, ਸਥਾਨ, ਘਰ	Revenue, ਮਾਲੀਆ
Institution, ਸੰਸਥਾ	Tax, ਟੈਕਸ
Meeting, ਇਕੱਤਰਤਾ	—of revenue, ਮਾਮਲਾ
Organization, ਜਥੇਬੰਦੀ, ਸੰਘਠਨ	ਛਾਉਣੀ, ਹਾਲਾਂ ਨਿਰਧਾਰਣਾ
Parliament, ਸੰਸਦ	—circle, ਚੱਕ-ਤਸ਼ਖੀਸ
Session, ਸਮਾਗਮ	—roll, ਮਾਮਲਾ ਬਰੀ, ਬਰ-ਬਰੀ
Sitting, ਬੈਠਕ	—rate, ਪਸ਼ਤਾ
Society, ਸਮਾਜ	Annulment of—ਹੱਦ-ਜਮ੍ਹਾਂ, ਹੱਦ ਜਾਂਚ
Union, ਸੰਘ, ਯੂਨੀਅਨ	Announcement of—
Congregation, ਸੰਗਤ	ਸੁਣਾਈ ਜਮ੍ਹਾਂ
Constituent—ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ	Basis of—ਅਧਾਰ ਜਮ੍ਹਾਂ
Legislative—ਕਨੂੰਨ ਸਭਾ	Distribution of—ਵੰਡ
Unlawful—ਕਨੂੰਨ-ਵਿਰੁਧ	ਜਮ੍ਹਾਂ
ਇਕੱਠ	Duration of—ਮਿਆਦ ਜਮ੍ਹਾਂ
Opium smoking—	Limit of—ਹੱਦ ਜਮ੍ਹਾਂ
ਹੜੀਮੀ ਮੰਡਲੀ	Proposal of—ਤਜਵੀਜ਼ ਜਾਂਚ, ਤਜਵੀਜ਼ ਜਮ੍ਹਾਂ
Assent, <i>n.</i> ਅਨੁਮਤੀ, ਸੰਮਤੀ	Special—ਖਾਸ ਜਮ੍ਹਾਂ
Assert, <i>v.</i> ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਕਹਿਣਾ	Assessor, <i>n.</i> ਨਿਰਧਾਰਕ, ਜਾਚਕ, ਜ਼ੋਖਕ
see Affirm etc.	Assessorial, <i>a.</i> ਨਿਰਧਾਰਕੀ, ਜਾਂਚਕੀ, ਜੋਖਕੀ
Assertion, <i>n.</i> ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਕਥਨ	Assets, <i>n. me.</i> ਸੰਪਤੀ, ਅਸਾਸਾ, ਧਨ-ਧਾਮ
Assess, <i>v.</i> ਨਿਰਧਾਰਣਾ, ਜਾਚਣਾ, (ਮਾਮਲਾ, ਟੈਕਸ ਜਾਂ ਮੁਲ ਆਦਿ ਨੂੰ) ਨੀਯਤ ਕਰਨਾ	cf. Chattels, ਮਾਲ ਮਤਾ
cf. Appraise, ਕਨਣੂਤ ਕਰਨਾ	Effects, ਸਾਮਾਨ, ਅਸਥਾਵਰ
Assessed, <i>pa.</i> ਮਾਮਲਾ ਲੱਗੀ, ਨਿਰ- ਧਾਰਤ, ਜਾਚੀ	Goods, ਮਾਲ
<i>e. g.</i> —ਮਾਮਲਾ ਲੱਗੀ ਤੋਂ	Moveables, ਚੱਕਦੀ ਸੰਪਤੀ
Assessee, <i>n.</i> ਟੈਕਸ ਗੁਜ਼ਾਰ, ਟੈਕਸ ਦੇਵਾ, ਕਰ-ਦਾਤਾ, ਨਿਰ- ਧਾਰਤ	Merchandise, ਵੱਖਰ
	Wares, ਸੰਦਾ
	Equitable—ਅਦਲੀ ਸੰਪਤੀ

- Floating—ਚਲਦੇ ਸੰਪਤੀ
 Legal—ਕਨੂੰਨੀ ਸੰਪਤੀ (ਜਿਸ
 ਤੋਂ ਵਰਤਾ ਚਲਦਿਆ ਜਾ ਸਕੇ)
 Liquid—ਹਾਜ਼ਰ ਸੰਪਤੀ
 Personal—ਨਿੱਜੀ ਸੰਪਤੀ
 Real—ਅਨੁਕੂਲੀ ਸੰਪਤੀ
 To freeze—ਸੰਪਤੀ ਥਾਣ
 ਮਾਰ ਦੇਣਾ
 Assets, *n.s.* ਨਿਕਾਸੀ, ਮੁਨਾਫਾ
 Gross—ਕੱਚੀ ਨਿਕਾਸੀ, ਖੁੱਲ੍ਹ
 ਮੁਨਾਫਾ
 Net—ਪੱਕੀ ਨਿਕਾਸੀ, ਖਾਲਸ
 ਮੁਨਾਫਾ
 Real—ਅਨੁਕੂਲੀ ਸੰਪਤੀ,
 ਅਨੁਕੂਲੀ ਜਾਇਦਾਦ
 Assign, *v.* ਦੇ ਦੇਣਾ (ਅੰਕ ਕੇ ਜਾਂ ਸਹੀ
 ਪਾ ਕੇ) ਸੌਂਪਣਾ, ਹਸਤਾਕਰਣਾ
 Assign, *n.* ਹਸਤਾਕ ਪਾਤਰ, ਸੌਂਪ ਪਾਤਰ,
 ਸਾਂਤ੍ਰ, ਲੰਡ ਵਾਲਾ (ਜਾਇ-
 ਦਾਦ ਦਾ)
 Assigned, *pa.* ਕਰ ਰਹਿਤ, ਲਾ ਖਿਰਾਜ
 Assignor, *n.* ਹਸਤਾਕਰ, ਸੌਂਪਕਾਰ,
 ਸਪੁਰਦਕਾਰ
 Assignee, *n.* ਹਸਤਾਕਰਤਾ, ਸੌਂਪ ਪਾਤਰ,
 ਸੁਪਰਦਦਾਰ
 —of revenue, (ਵੱਡਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ)
 ਜਾਗੀਰਦਾਰ, (ਛੋਟਾ)
 ਮਾਝੀਦਾਰ
 Official—ਸਰਕਾਰੀ ਸਪੁਰਦਦਾਰ
 Assignment, *n.* ਸੌਂਪਣੀ, ਸਪੁਰਦਗੀ
me. ਵਿਕਾ (ਹੁੰਡੀ ਆਦਿ ਦਾ)
 —of chose in action, ਵਿਕਾ ਰਿਣ
 ਪਰਾਪਤੀ ਅਧਿਕਾਰ
 —of land revenue, ਮਾਝੀ, ਜਾਗੀਰ
 Equitable—ਅਦਲੀ ਵਿਕਾ
 Assist, *v.* ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ
 see Abet etc.
- Assistant, *a.* ਸਹਾਇਕ
 cf. Deputy, ਉੱਪ
 Joint, ਸੰਜੁਕਤ
 Under, ਮੀਤ
 Assize, *v.* ਡੋਲ ਕਰਨਾ
 Assizes, *n.s.* ਫੇਮਾਰੀ ਬਚਹਿਰੀ
 Assizer *n.* ਨਾਪ ਡੋਲੀਆ (ਦਰੋਗਾ)
 Associate, *v.* ਮਿਲਨਾ, ਸਾਥ ਕਰਨਾ
n. ਮਿਲੀ
a. ਮਿਲਵਾਂ
 Associated, *pa.* ਮਿਲਵਾਂ
 e.g.—clause, ਮਿਲਵਾਂ ਖੰਡ,
 ਮਿਲਵਾਂ ਵਾਰ ਅੰਗ
 —word, ਮਿਲਵਾਂ ਸ਼ਬਦ
 Association, *n.* ਸੰਸਥਾ, ਜਮਾਤ
 see Assembly etc.
 Assume, *v.* ਗਿਆਸ ਕਰਨਾ, ਫਰਜ਼ ਕਰ
 ਲੈਣਾ, ਆਪਣੇ ਤੇ ਲੈਣਾ,
 ਮਨੋਤ ਕਰਨਾ
 cf. Postulate, ਮੰਨ ਲੈਣਾ
 (ਬਿਨਾ ਸਿੱਧ ਕੀਤੇ)
 Presume, ਅਨੁਮਾਨ ਕਰ
 ਲੈਣਾ
 Suppose, ਮਿੱਥ ਲੈਣਾ
 Assumed *pa.* ਆਪਣੀਵਿਤ (ਆਪਣੇ ਤੇ
 ਲਈ ਹੋਈ)
 Assumption, *n.* ਮਨੋਤ
 Assumpsit, *n.E.* ਕਰਾਰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ
 Assure, *e.* ਸੁਨਿਸਚਤ ਕਰਨਾ
 Assurance, *n.* ਨਿਸਚਾ, ਯਕੀਨ, ਭਰੋਸਾ,
 ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਬੀਮਾ (ਜੀਵਨ ਆਦਿ
 ਦਾ)
 see Insurance
 Asylum, *n.* ਆਸ਼ਰਮ
 Lunatic—ਪਾਗਲਖਾਨਾ,
 ਹੁਦਾਈ ਘਰ
 Atom, *n.* ਪਰਮਾਣੂ

Atomic, *n.* ਪਰਮਾਣੂ

Ats, at the suit of, ਦਾ ਸੁੱਥੇਪ

At sight, ਦਰਸ਼ਨੀ, ਵੇਖਣ ਤੇ, ਵੇਖਣ
ਸਾਰ, ਮੌਕੇ ਤੇ

see Payable

Attach, *v.* ਝੁਰਕ ਕਰਨਾ, ਜੋੜਨਾ,
ਟਾਂਕਣਾ, ਨੱਥੀ ਕਰਨਾ

Attached to, *pp.* ਜੁੜਿਤ, ਜੁੜਿਆ
ਹੋਇਆ, ਟਾਂਕਿਆ, ਨੱਥੀ ਕੀਤਾ

—to earth, ਧਰਤੀ ਜੁੜਿਤ

Attachment, *n.* ਝੁਰਕੀ, ਟਾਂਕ,
ਮਿਲ, ਪਿਆਰ

cf. Distraint, ਝੁਰਕੀ

Distress, ਝੁਰਕੀ, ਝੁਰਕ
ਕੀਤਾ ਮਾਲ

Seizure, ਪਰਤ, ਜ਼ਬਤੀ

Sequestration, ਅੱਡ ਰਖਣ

—before judgment, ਕੱਚੀ ਝੁਰਕੀ,
(ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ)

Foreign— ਬਦੇਸ਼ੀ ਝੁਰਕੀ

see Garnishment

Attack, *v.* ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨਾ, ਹਮਲਾ
ਕਰਨਾ

see Assault etc.

Attack, *n.* ਚੜ੍ਹਾਈ, ਹਮਲਾ

Counter— ਜਵਾਬੀ ਹਮਲਾ

Attainder, *n.* ਵਲੰਕ, (ਸ਼ਹਿਰੀ ਹੋਕਾ
ਤੇ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਤੇ ਵੰਚਿਤ ਹੋਣਾ
ਭਾਜ ਧੁੰਹ ਕਾਰਨ)

Bill of— ਕਲੰਕ ਵਿਧੇਕ

Attempt, *n.* ਜਤਨ, ਕੋਸ਼ਿਸ਼

cf. Preparation, ਤਿਆਰੀ

Attempt, *v.* ਪਰਜਤਨ ਕਰਨਾ

Attend, *v.* ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣਾ (ਮੌਜਾ ਵਿਚ)

attendance, *n.* ਹਾਜ਼ਰੀ, ਸੇਵਾ

cf. Appearance, ਦਿਖਾਈ
Medical—ਡਾਕਟਰੀ ਸੇਵਾ

Attendant, *n.* ਸੇਵਾਦਾਰ

Attention, *n.* ਸਾਵਧਾਨੀ

cf. Care, ਧਿਆਨ, ਰਾਖੀ

Caution, ਸੁਚੇਤਤਾ

Attenuate, *v.* (ਅਯ: ਲਿਸ਼ਾ ਕਰਨਾ)
ਖਟਾਉਣਾ, ਘੱਟ ਕਰਨਾ

cf. Extenuate, ਖਟਾਉਣਾ

Mitigate, ਅਲਪ ਕਰਨਾ,
ਖੇੜਾ ਕਰਨਾ

Reduce, ਘੱਟ ਕਰਨਾ

Attenuating, *pa. cr.* ਖਟਾਉਣ

Attest, *v.* ਸਹੀ ਪਾਉਣਾ, ਯਕਾਰੀ
ਪਾਉਣਾ, ਤਸਦੀਕਣਾ

cf. Authenticate, ਪਰਮਾਣੀਤ
ਕਰਨਾ

Certify, ਤਸਦੀਕ ਕਰਨਾ,
ਤਸਦੀਕਣਾ

Countersign, ਪਰਤੀ-ਸਹੀ
ਪਾਉਣਾ

Verify, ਸਹੀ ਕਰਨਾ

Vouch, ਸਾਖੀ ਕਰਨਾ

Attestation, *n.* ਯਕਾਰੀ (ਲਿਖਤੀ)

Attested, *pa* ਸਹੀ ਪਈ, ਸਾਖਿਅਤ,
ਤਸਦੀਕੀ

e.g.— copy, ਤਸਦੀਕੀ ਨਕਲ,
(ਕਾਪੀ) ਸਹੀ ਪਈ ਨਕਲ

Attestor, *cr.* ਤਸਦੀਕੀਆ, ਸਹੀ ਜਾ
ਯਕਾਰੀ ਪਾਉਣ ਵਾਲਾ

Attesting, *pa.* ਤਸਦੀਕੀ, ਸਹੀਕਾਰੀ

e.g.— clause, ਤਸਦੀਕੀ ਖੰਡ,
ਤਸਦੀਕੀ ਧਾਰਾ

— witness, ਤਸਦੀਕੀ ਯਕਾਰੀ,
ਸਹੀਕਾਰੀ, ਯਕਾਰ

Attorn, *v.* (Lit: to turn to)

ਆਸਾਮੀ ਬਣਨਾ

Attornment, *n.* ਆਸਾਮੀ ਬਣਨ

Attorney, *n.* ਨਿਆਵਾਦੀ, ਮੁਖਤਾਰ

cf. Manager, ਪਰਬੰਧਕ

Procurator, *E.* ਮੁਖਤਾਰ

Steward, ਰੰਡਾਰੀ

General— ਆਮ ਮੁਖਤਾਰ

Power of— ਮੁਖਤਾਰ ਨਾਮਾ

Special— ਖਾਸ ਮੁਖਤਾਰ

Auction, *n.* ਨੀਲਾਮ (ਪੁਰਤਗਾਲੀ ਬਬਦ
'ਭੀਲਉ' ਤੋਂ)

Dutch— ਡੱਚ-ਨੀਲਾਮ (ਜਿਸ

ਵਿਚ ਬੋਲੀ ਬੜ੍ਹਦ ਦੀ ਬਾ ਹੋਨਾ

ਉਤਰਦੀ ਹੈ)

Public— ਡੱਚ ਨੀਲਾਮ, ਆਮ
ਨੀਲਾਮ

—purchaser, ਨੀਲਾਮ ਖਰੀਦਾਰ

Auctioneer, *n.* ਨੀਲਾਮੀਆ

Auctineer, *n.* ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ

Audit, *v.* ਹਿਸਾਬ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨਾ

Auditor, *n.* ਪੜਤਾਲੀਆ

Audience, *n.* ਸੁਣਾਈ, ਸਰੋਤੋ

Place of— ਦੀਵਾਨ-ਖਾਨਾ,

ਬਾਰਗਾਹ

Private— ਦੀਵਾਨ ਖਾਸ

Public— ਦੀਵਾਨ ਆਮ

Authentic } *a.* ਪਰਮਾਣੀਕ

Authentic } *a.* ਪਰਮਾਣੀਕ

Authenticate, *v.* ਪਰਮਾਣੀਕ ਕਰਨਾ

see Attest etc.

Authenticity, *n.* ਪਰਮਾਣੀਕਤਾ

Authentication, *n.* & *a.* ਪਰਮਾਣ

—deed, ਪਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ

Authenticated, *pa.* ਪਰਮਾਣੀਕ

Author, *n.* ਕਰਤਾ

cf. Compiler, ਸੰਗਰਹਿ-ਕਰਤਾ

Composer, ਰਚਨਹਾਰ

Copyist, ਨਕਲ ਨਵੀਸ

Writer, ਲੇਖਕ

—of a book, ਪੁਸਤਕ ਕਰਤਾ, ਕਹਿੰਦਾ
ਕਰਤਾ

—of a performance, ਖੇਲ-ਕਰਤਾ,
ਨਾਟਕ ਲੇਖਕ

Authorise, *v.* ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣਾ,

ਇਖਤਿਆਰ ਦੇਣਾ

Authorisation, *n.* ਅਧਿਕਾਰ,

ਇਖਤਿਆਰ

Authorised, *pa.* ਅਧਿਕਾਰਿਤ

Authority, *n.* ਅਧਿਕਾਰ, ਪਰਮਾਣ,

ਅਧਿਕਾਰੀ, ਹਾਕਮ, ਹੁਕਮਤ,

ਆਗਿਆ ਪੱਤਰ

cf. Capacity, ਸਮਾਈ

Jurisdiction, ਖੇਤਰ ਅਧਿ-

ਕਾਰ

—to act, ਕਾਰਜ-ਅਧਿਕਾਰ

—to appropriate, ਰਕਮ ਲਾਉਣਾ

ਅਧਿਕਾਰ

—to adopt, ਗੋਦ ਲੈਣਾ (ਗੋਦ ਲੈਣਾ

ਆਗਿਆ ਪੱਤਰ) ਅਧਿਕਾਰ

Cantonment— ਭਾਉਣੀ

ਅਧਿਕਾਰੀ

Chief Controlling

Revenue— ਮਾਲੀਏ ਦਾ

ਵੰਡਾ ਨਿਗਰਾਨ

Competent— ਸਮਰੱਥ

ਅਧਿਕਾਰੀ

Local— ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰੀ

Legislative— ਵਿਧਾਨ

ਅਧਿਕਾਰੀ

Municipal— ਨਗਰ ਅਧਿ-

ਕਾਰੀ

Proper— ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ
 Public— ਲੋਕ ਅਧਿਕਾਰੀ
 Road— ਸੜਕ ਅਧਿਕਾਰੀ
 Authoritative, *a.* ਪਰਮਾਣੀਕ
 Autocrat, *n.* ਆਪ-ਹੁਕਮ, ਜਾਬਰ-ਹਾਕਮ
     cf. Potentate, ਜਾਬਰ ਰਾਜਾ
 Autocracy, *n.* ਆਪ-ਹੁਕਮੀ, ਇਕ
     ਪੁਰਖ-ਰਾਜ
 Autograph, *n.* ਸੁ-ਲਿਖਤ
 Autonomy, *n.* ਸੁ-ਅਧਿਕਾਰ, ਸੁਧੀਨਤਾ
     cf. Home rule, ਘਰੇਲੀ ਰਾਜ
     Self government, ਸੁ
     ਸਾਸਨ, ਸੁਰਾਜ
 Autonomous, *a.* ਸੁ-ਅਧਿਕਾਰੀ, ਸੁਧੀਨ
 Auxiliary, *a.* ਸਹਾਇਕ
     e.g.— force, ਸਹਾਇਕ ਬਲ
     — means, ਸਹਾਇਕ ਸਾਧਨ
 Available, *a.* ਪਹਾਪਤ ਯੋਗ, ਵਰਤਣ
     ਯੋਗ
 Adventure, *n.* *E.* ਦੋਵਨਤਕ ਮਿਸਤ
     Non-adventure, ਨਾਦੋਵ-
     ਨਤਕ ਮਿਸਤ
 Aver, *v.* ਕਥਨ ਕਰਨਾ (ਸਚ ਦੇ ਤੌਰ)
     see Affirm
 Average, *n.* ਔਸਤ, ਦਸ਼ਾ, ਘਾਟਾ
     ਪੁਰਤੀ, ਖੀਮਾ
     General— ਸਾਧਾਰਣ ਔਸਤ
     Particular— ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਔਸਤ
     Gross— ਸਮੁੱਚੀ ਔਸਤ
     Petty— ਮਾਮੂਲੀ ਔਸਤ
 Average, *a.* ਔਸਤੀ (ਮੱਧ)
     e.g.— contribution, ਔਸਤੀ
     ਅੰਸਦਾਨ, ਔਸਤੀ ਸਹਾਇਤਾ
     — loss, ਔਸਤੀ ਘਾਟਾ
     — sacrifice, ਔਸਤੀ ਕੁਰਬਾਨੀ

Averment, *n.* ਕਥਨ, ਬਿਆਨ ਦਾਵਾ
     False— ਝੂਠਾ ਕਥਨ
 Aviation, *n.* ਉਡਾਨ, ਹਵਾਬਾਜ਼ੀ
     Civil— ਨਾਕਰਕ ਉਡਾਨ
 Avocation, *n.* ਦਿਲ ਪਰਚਾਏ ਦਾ ਕੰਮ
     cf. Business, ਵਿਹਾਰ
     Calling, ਕਿੱਤਾ
     Employment, ਨੌਕਰੀ,
     ਮੁਠਾਹਮਤ
     Engagement, ਕੁਬੇਰਾ
     Livelihood, ਉਪਜੀਵਨਾ,
     ਗੁਜਰਾਨ
     Living, ਜੀਵਨਾ, ਰੋਜ਼ੀ
     Occupation } ਪੇਸ਼ਾ, ਕਿਰਤ
     Profession }
     Vocation, ਪੇਸ਼ਾ
 Avoid, *v.* ਅਣਹੋਇਆ ਕਰਨਾ, ਮਨਸੂਖ
     ਕਰਨਾ
 Avoidance, *n.* ਅਣਹੋਇਸ, ਮਨਸੂਖ,
     ਬਚਾਉਣਾ (ਕਿਸੇ ਟੋਕਸ ਤੋਂ
     ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ)
 Avowery, *n.* *E.* ਮਾਲ ਦੀ ਕੁਰਜੀ ਨੂੰ
     ਯੋਗ ਦਸਣਾ
 Avulsion, *r.* ਤੋੜਾਗ, ਦਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰ
     ਨਾਲ ਇਕ ਦੀ ਹੋਏ ਦਾ ਦੂਜੇ
     ਦੀ ਹੋਏ ਨਾਲ ਰਲ ਜਾਣਾ।
 Award, *n.* ਅਧਿਅਸਥ ਨਿਰਣਾ, ਸਾਲਸੀ
     ਵੇਸਲਾ, ਨਿਬੇਸ਼ਾ (ਪੰਚੋਤੀ)
     cf. Decision, ਵੇਸਲਾ
     Private— ਅਦਾਲਤੋਂ ਬਾਹਰ,
     ਸਾਲਸੀ ਵੇਸਲਾ
     Court— ਅਦਾਲਤ ਵਾਲੀ,
     ਸਾਲਸੀ ਵੇਸਲਾ
     to file an— ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ
     ਸਾਲਸੀ ਵੇਸਲਾ ਦੇਣਾ

to make an— ਲਿਖਣਾ

(ਸਾਲਸੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ)

to remit an— (ਫੈਸਲੇ

ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਪਾਸ) ਵਾਪਸ

ਭੇਜਣਾ, (ਸੋਧਣ ਲਈ)

to sign an— ਸਾਲਸੀ

ਫੈਸਲੇ ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨਾ

Award, v. (ਫੈਸਲਾ) ਦੇਣਾ

Axiom, n. ਸੁ-ਸਿੱਧ

of. Dogma, ਮੱਤ

Doctrine, ਸਿੱਧਾਂਤ

Maxim, ਪਰਸਿੱਧ ਨਿਮ

Principle, ਤੱਤ, ਅਸੂਲ

Proposition, ਪਰਸਤਾਵ,

ਮਸਲਾ

Tenet, ਧਾਰਮਕ ਨਿਮ

Theory, ਵਾਦ

B

Back bond, n. ਪਿੱਠ ਟੋਂਬ (ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ

ਕਰਜ਼ਾ ਉਛਾਉਣ ਤਕ ਮਾਲਕ

ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਰਖਦਾ ਹੈ)

Backing a bill, me. ਚੁੰਝੀ ਨੂੰ

ਸਕਾਰਨਾ (ਉਸ ਦੇ ਮੁਹਾਂਦਰੇ

ਸਾ ਵਿਹਰੇ ਤੇ ਲਿਖ ਰੇ)

— a warrant, } cr. ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਪਿੱਠੇ
= endorsing, } ਲਿਖਕੇ ਅਗਾਂਹ
                              } ਭੇਜਣਾ (ਜਦ ਪਕੜੇ
                              } ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇਲਾਕੇ
                              } ਵਿਚ ਨਾ ਮਿਲੇ ਤੇ
                              } ਵਾਰੰਟ ਹੋਰ ਜਾਂ
                              } ਜਾਵੇ)

Backwardation, me. ਪਿਛਵਾਈ

(ਸਟਾਕ ਦੇਸ਼ੁ ਵਲੋਂ ਮੁਕਾਬਲੇ

ਦਿੱਤੀ ਬਕਮ, ਜਦ ਸਟਾਕ ਦੇਣ

ਵਿਚ ਦੇਰ ਹੋ ਜਾਵੇ)

Bad, a. ਬੇਕਾ, ਮਾੜਾ

e.g.— character, n.cr. ਲੁੱਚਾ,

ਬਦਮਾਸ਼

— debt, ਰਕਮ ਜਿਸ ਦੇ ਮੁਕਾਨ

ਦੀ ਆਸ ਨਾ ਹੋਵੇ

— faith, n. ਮਾੜਾ ਨਿਸ਼ਚਾ

— in law, ਬਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ

ਰੱਦੀ, ਵਿਅਰਥ

— law, ਮਾੜਾ ਕਨੂੰਨ

— livelihood, ਮਾੜੀ

ਜੀਵਕਾ, ਮਾੜਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ

Bag, n. ਬੈਲਾ, ਬੈਗ

Mail— ਡਾਕ ਬੈਲਾ

Baggage, n. ਸਮਾਨ

Bail, v.cr. ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣੀ ਜਾਂ ਲੈਣੀ

ci. ਚੀਜ਼ ਅਮਾਨਤ ਰਖਣੀ

Bail, n.cr. ਜ਼ਮਾਨਤ

Perfect— ਸੰਪੂਰਨ ਜ਼ਮਾਨਤ

(ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀ

ਦੁਬੀਆਂ ਹੋਣ)

Straw— ਨਿਕੰਮੀ ਜ਼ਮਾਨਤ

Admit to— ਜ਼ਮਾਨਤ ਲੈ

ਲੈਣੀ

Release on— ਜ਼ਮਾਨਤ

ਤੇ ਛੱਡਣਾ

—bond, ਜ਼ਮਾਨਤ ਨਾਮਾ, ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਪੱਤਰ

Bailable, a, cr. ਜ਼ਮਾਨਤ ਯੋਗ

Non-bailable, ਨਾ-ਜ਼ਮਾਨਤ

ਯੋਗ

e.g.—offence, ਜ਼ਮਾਨਤ ਯੋਗ

ਅਪਰਾਧ

Bailee, n. ci. ਅਮੀਨ, ਨਿਖੇਪ ਖਾਤਰ

Bailor, n. ci. ਨਿਖੇਪ-ਦਾਤਾ, ਅਮਾਨਤ

ਦਾਤਾ

Bailment, n. ci. ਅਮਾਨਤ

Bailiff, n. ਬੁਰਕਲੀਆ, ਬੈਲਿਫ

Bum—ਪਰਸ਼ੁ ਬੰਡਾ,
ਪਕੜਿਆ
Water—ਜਹਾਜ਼ੀ ਬੁੱਢੀ
ਅਕਸਰ
Balance, *n.* & *a.* ਬਾਂਕੀ, ਤੌਕਸ਼ੀ
Balance, *v.* ਬਾਂਕੀ ਕੱਢਣਾ, ਤੌਲਣਾ
to strike a—ਬਾਂਕੀ ਕੱਢਣਾ
—sheet, *n.* *me.* ਚਿੱਠਾ ਜਮਾ ਪਰਚ
—of trade, *me.* ਵਪਾਰਕ ਯਾਤੀ
(ਦਰਾਮਦ ਤੇ ਰਾਮਦ ਦਾ
ਵਰਕ)
Bale, *n.* ਚੱਠ
Bale, *v.* ਚੱਠ ਬੰਨ੍ਹਣਾ
Ballot, *n.* *co.* ਰੁਪਤ-ਪਰਚੀ, ਬੰਡਟ,
Ballot box, ਪਰਚੀ-ਬਕਸ, ਬੰਡਟ ਬਕਸ
Band, *n.* ਟੋਲਾ
cf. Gang, ਟੋਲਾ
Group, ਗਰੋਹ
Bandit, ਲੁਟੇਰਾ, ਧਾੜਵੀ
Bank, *n.* ਬੈਂਕ
Clearing—ਹਿਸਾਬ ਬੁਝਾਉ
ਬੈਂਕ
Saving—ਬਚਤ ਬੈਂਕ
—of deposit, ਜਮਾ ਕਰਨਾ ਬੈਂਕ
—of issue, (ਟੋਟੇ) ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਬੈਂਕ
Bank, *a.* ਬੈਂਕੀ, ਬੈਂਕ ਦਾ
e.g.—agent, ਬੈਂਕ ਦਾ ਏਜੰਟ
—draft, ਬੈਂਕ ਡਰਾਫਟ
—holiday, ਬੈਂਕ ਦੀ ਛੁੱਟੀ
—pass book, ਬੈਂਕ ਦੇ
ਹਿਸਾਬ ਦੀ ਕਾਪੀ
—rate, ਬੈਂਕ ਦਰ
Bankable, *a.* ਬੈਂਕ ਯੋਗ
Banker, *n.* ਸਾਹੁਕਾਰ, ਸਰਾਫ਼
Banker's book, *n.* ਮਹਾਜਨੀ ਬੁੱਢੀ
Banking, *p.a.* ਬੈਂਕੀ, (ਅ: ਬੈਂਕ ਸਬੰਧੀ)

e.g.—business, ਬੈਂਕਿੰਗ ਕਾਰ
ਬਿਹਾਰ
—company, ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ
—hours, ਬੈਂਕ ਵਿਚ ਛੇਤ ਏਟ
ਦਾ ਸਮਾਂ
Bankrupt, *a.* *me.* ਦਿਵਾਲੀਆ,
(ਵਪਾਰੀ)
cf. Insolvent, ਦਿਵਾਲੀਆ (ਆਮ
ਜੋ ਕਰਜ਼ਾ ਅਦਾ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ)
Bankruptcy, *n.* ਦਿਵਾਲਾ, ਦਿਵਾਲਾ
ਦਸ਼ਾ (ਦਿਵਾਲੇ ਤੋਂ ਨਿਕਲੀ ਦਸ਼ਾ)
Involuntary—ਨਿਰਵਿਵੇਕ
ਦਿਵਾਲਾ
Bar, *n.* & *a.* ਅਦਾਲਤੀ ਫਰੀਲ, ਕਟਹਿਰਾ
(ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਸ਼ਰਾਬਖਾਨੇ ਦਾ)
cf. Estoppel, ਰੋਕ, ਰੁਕਾ
Impediment, ਰੁਕਾਵਟ
Obstruction, ਅਟਕਾ
Prohibition, ਮਨਾਹੀ
e.g.—council, ਅਦਾਲਤੀ ਫਰੀਲ
ਕੌਂਸਲ
—association, ਫਰੀਲ ਸੰਘ
at the—ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ
Bar, *v.* ਰੋਕਣਾ
Barred, *pp.* ਰੁਕਿਤ
—by limitation, ਮਿਆਦੇਂ ਬਾਹਰ,
ਮਿਆਦੇਂ ਰੁਕਿਤ
Time—ਸਮਾਂ ਰੁਕਿਤ ਜਿਸ
ਦਾ ਸਮਾਂ ਮੁੜ ਗਿਆ ਹੋਵੇ
Bare, *a.* ਖਾਲੀ, ਸਾਦਾ
e.g.—act, ਸਾਦਾ ਐਕਟ (ਟੀਕਾ
ਬਹਿਰ)

Bargain, *v.* ਸੌਦਾ ਕਰਨਾBargain, *n.* ਸੌਦਾ

Catching— ਅਯੋਗ ਸੌਦਾ

Time— ਸਿਤੀ ਦਾ ਸੌਦਾ

Unconscionable— ਅਯੋਗ
ਸੌਦਾBargainer, *n.* ਸੌਦਾ ਕਾਰਕBargainee, *n.* ਸੌਦਾ ਕਰਿਤ, ਸੌਦਾ
ਗਰਾਹੀBaron, *n.* ਬੈਰਨ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਖਤਾਬBarrack, *n.* *p.* ਬਾਰਕBarrage, *n.* ਬੇਰਾਜ, ਵੱਡਾ ਫੰਨBarratry, *n.* *E.* ਅਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਬਾਹੀ
ਜਾਂ ਬਕਰੇ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਈ
ਦਾ ਅਪਰਾਧBarred by limitation, ਮਿਆਦੋਂ
ਗ਼ਾਇਬBarren, *a.* ਬਾਂਬBarren, *R.* ਬੰਜਰBarrage, *n.* ਬੇਰਾਜ, ਵੱਡਾ ਫੰਨBarrister, *n.* ਬੇਰਿਸਟਰ, ਬਕੀਲBarter, *n.* *m.* ਵੱਟਾ ਸੌਦਾ, ਵਟਾਂਦਰਾBarter, *v.* ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਨਾBase, *v.* ਆਧਾਰ ਕਰਨਾ, ਨਿਰਭਰ ਹੋਣਾ
ਜਾਂ ਰੱਖਣਾBase, *n.* ਨੀਚ, ਕਮੀਨਾ, ਢੱਲਾ, ਅੱਡਾ,
ਆਧਾਰ, ਨੀਂਹ, ਬੁਰਸੀ, ਤਲਾ

Base coin, ਖੋਟਾ ਸਿੱਕਾ

Baselers, ਨਿਰਮਲ

Basic, *a.* ਬੁਨਿਆਦੀ

cf. Elemental, ਮੁਢਲਾ

Elementary, ਮੁਢਲੀ

Fundamental, ਮੂਲ,
ਬੁਨਿਆਦੀ

Original, ਮੁਢਲੀ

Primary, ਪਹਿਲੀ, ਪ੍ਰਿਥਮਕ,
ਮੁਢਲੀ

— education, ਮੁਢਲੀ ਸਿੱਖਿਆ

— industry, ਮੂਲ ਉਦਯੋਗ

— rights, ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੱਕ, ਮੂਲ
ਅਧਿਕਾਰBastard, *a.* ਕੁਨਸਲ, ਹਰਾਮੀBastard, *n.* ਕੁਨਸਲ, ਹਰਾਮੀBastardy, *n.* ਕੁਨਸਲਤਾBastardise, *v.* ਕੁਨਸਲ ਕਰਨਾBastardize, *v.* ਕੁਨਸਲ ਕਰਨਾBastard, *n.* ਕੁਨਸਲ ਪੁੱਤਰBastard oigne, *n.* ਪੁਰਖ-ਪੁੱਤਰ
(ਵਿਆਹ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
ਦਾ ਜੰਮਿਆ ਪੁੱਤਰ)Baton, *n.* ਟੱਬਾ

Police—ਪੁਲਸੀ ਹੱਥਾ

Battery, *n.* *E.* ਅਯੋਗ ਮਾਟ-ਕੁੱਟBattalion, *n.* *m.* ਬਟਾਲੀਅਨ
(ਪਲਟਨ)Battery, *n.* ਮਾਰ ਕੁਟਾਈ, ਖੜਕਾ ਦੜਕਾBawd, *n.* ਕੁਟਈ

Bawdy House, ਕੁਟਈ ਘਰ

cf. Brothel, ਢਕਲਾ

House of ill fame, ਢੱਲਾ
ਕੋਠੀDisorderly house,
ਵਿਚਾਰ ਘਰ, ਕਸਬਖਾਨਾBayonet, *n.* *m.* & *p.* ਸੰਗੀਨ,
ਸੰਗੀਨ ਵਰਤਣਾBear, *v.* ਢੁੱਕਣਾ, ਦੇਣਾ, ਭਰਨਾe.g.—witness, ਗਵਾਹੀ ਦੇਣਾ,
ਸਾਖੀ ਭਰਨਾ—testimony, ਗਵਾਹੀ ਦੇਣਾ,
ਸਾਖੀ ਭਰਨਾ

Bearer, *n.* ਧਨੀ, ਵਾਹਕ, ਲਿਆਉਣ
ਵਾਲਾ, ਲਿਆਵਾ
cf. Carrier, ਪਾਂਡੀ
Holder, *me.* ਧਨੀ
Messenger, ਕਾਸਬ, ਹਰਕਾਸ਼
Bearing, ਅਸਰ, ਰੁਝਾਅ, ਸੰਬੰਧ,
ਪਰਤਾਵ
Beat, *n.* ਥਾੜੀ, ਹਲਕਾ, (ਪਿਆਰੇ ਜਾਂ
ਥੋੜੀਦਾਰ ਦਾ)
Beggars, *n.* ਮੰਗਤਾ, ਡਿਘਾਰੀ
Behalf, *n.* ਵੱਲੋਂ, ਬਾਸਤੇ, ਤਰਫ਼ੋਂ
Behaviour, *n.* ਵਰਤੀਆ, ਚਾਲ-ਦਾਲ,
ਚਲਨ, ਆਚਾਰ, ਵਰਤਾਉ
cf. Conduct, ਵਰਤਾਰਾ, ਚਾਰਿਤਰ
Character, ਚਲਨ
Demeanor, ਵਤੀਰਾ
Disposition, ਸੁਭਾ
Good—ਨੌਕ ਚਲਨ, ਸਦਾ-
ਚਾਰ
Lascivious—ਕਾਮੀ ਚਾਲ-
ਦਾਲ
Behind, *n.* ਪਿੱਛੇ, ਮਗਰੋਂ
To go—a deed or
decree, ਵਿਲੱਖ ਜਾਂ
ਡਿਗਰੀ ਪੁਰਚਕ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ
ਵਿਚਾਰਨਾ ਤੇ ਪੜਚੋਲਨਾ ਕਿ
ਲੇਖ ਜਾਂ ਡਿਗਰੀ ਸਿੱਧ ਹੋ
ਕਿ ਨਹੀਂ
Belabour, *v.* ਖੜਕਾਉਣਾ, ਠੱਕਣਾ,
ਮਾਰ ਕੁੱਟਣਾ
Belated, *adv.* ਚਰੇਕਣਾ, ਪੜਿਆ
Belief, *n.* ਯਕੀਨ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ
cf. Knowledge, ਗਿਆਨ,
ਇਲਮ
Reasonable—ਉਚਿਤ
ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਯਾਜਕ ਯਕੀਨ

Religious—ਧਾਰਮਕ
ਵਿਸ਼ਵਾਸ
Believe, *v.* ਯਕੀਨ ਕਰਨਾ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ
Believable, *a.* ਯਕੀਨ ਜੋਗ, ਮੰਨਣ
ਜੋਗ
Belligerent, *a.* ਲਾਮ ਬੰਦ, ਯੁੱਧ ਬੰਦ,
ਯੁੱਧ ਰੁਝਿਆ
Belligerency, *n.* ਲਾਮ ਬੰਦੀ, ਯੁੱਧ
ਧਾਰਾ
Belong, *v.* ਮਲਕੀਅਤ ਹੋਣਾ, ਸਬੰਧ
ਰਖਣਾ
Belongings, *n.* ਮਲਕੀਅਤ, ਸੰਬੰਧਤ
ਬਸਤਾਂ
Below, *p.p.* ਨੀਚੇ, ਥੱਲੇ, ਹੇਠਾਂ, ਅਧੀਨ
Court—ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ,
ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ
—par, ਵੱਟੇ ਤੇ, ਘਾਟੇ ਨਾਲ
Bench, *n.* ਬੈਂਚ, ਅਦਾਲਤ
Division—ਦੋ-ਫ਼ਸੀ
ਅਦਾਲਤ
Full—ਬਹੁ-ਜੱਥੀ ਅਦਾਲਤ
King's—ਸ਼ਾਹੀ ਅਦਾਲਤ
Ministerial—ਵਜ਼ੀਰ ਮੰਡਲੀ
ਦਾ ਪਾਸਾ
Single—ਇਕ ਜੱਥੀ ਅਦਾਲਤ
Bencher, *n.* ਉੱਤਮ ਵਕੀਲ
Beneficial, *a.* ਲਾਭਦੇਂਦ (ਲਾਭਦਾਇਕ)
cf. Beneficient, ਲਾਭਕਾਰੀ
Benevolent, ਹੱਥੇਸ਼ੀ,
ਸੁਭਚਿੰਤਕ
Useful, ਗੁਣਕਾਰੀ, ਲਾਭਦਾਇਕ
—Interest, ਲਾਭਦਾਇਕ ਹਿੱਤ,
ਲਾਭਦੇਂਦ ਸੁਆਰਥ
e.g.—owner, ਲਾਭਦਾਇਕ ਮਾਲਕ,
ਲਾਭਦੇਂਦ ਸੁਆਮੀ

— purchaser, ਲਾਭਦਾਇਕ ਖਰੀਦਾਰ
 Beneficiary, *n. cf.* ਲਾਭ ਪਾਤਰ
 Beneficent, *a.* ਲਾਭਦਾਇਕ
 Benefit, *n.* ਲਾਭ, ਫਾਇਦਾ
 — of doubt, *cr.* ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ
 (ਦੋਲੀ ਨੂੰ ਵੇਣਾ)
 Maternity— ਪਰਸੁਤੀਭਾਵ,
 ਜਨੇਖਾ ਲਾਭ
 Public— ਲੋਕ ਲਾਭ
 — theory of tax, ਮਸ਼ੁਲ ਦਾ ਉਪ-
 ਯੋਗ ਸਿਧਾਂਤ
 Benevolent, *a.* ਹਿਤੈਸ਼ੀ, ਫਲਾਕਾਰੀ,
 ਸੁਭਚਿੰਤਕ
 Bequeath, *v.* (Lit: speak)
 ਪਰਦਾਨ ਕਰਨਾ (ਵਸੀਅਤ
 ਦੁਆਰਾ ਚੁਕਵੀਂ ਜਾਇਦਾਦ
 ਦੇਣੀ)
 cf. Devise and Will etc.]
 Bequest, *n.* ਵਸੀਅਤ (ਚੁਕਵੀਂ ਜਾਇਦਾਦ
 ਦੀ) ਵਸੀਅਤ ਨਾਮਾ, ਪਰਦਾਨ-
 ਪੱਤਰ, ਵਸੀਅਤੀ ਦਾਤ
 cf. Legacy, ਵਸੀਅਤੀ ਦਾਤ
 Demise, (ਅ: ਅ: ਵੇਂਡਣਾ)
 ਮਿਰਤੂ-ਪੱਤਰ, ਮਿਰਤੂ
 Devise, (ਅ: ਅ: ਵੇਂਡਣਾ)
 ਵਸੀਅਤ (ਅਣਚੁਕਵੀਂ ਜਾਇ-
 ਦਾਦ ਦੀ)
 Testament, ਵਸੀਅਤ
 (ਆਮ)
 Will, ਵਸੀਅਤ (ਇੱਛਾ-ਪੱਤਰ)
 (ਆਮ)
 Conditional— ਸ਼ਰਤੀ
 ਦਾਤ
 Contingent— ਅਵਸਥਾਤੀ

Onerous— ਭਾਰ ਦਾਤ
 Residuary— ਬਾਕੀ,
 ਰਹਿੰਦੀ ਦਾਤ
 Void— ਅਣਹੋਈ ਦਾਤ
 Berbiage, *n.* E ਲਕਾਨ (ਹੋਠ ਚਰਾਈ)
 Besiege, *v.* ਘੇਰਨਾ, ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨਾ
 Bestiality, *n. cr.* ਪਸ਼ੂ ਭੋਗ
 cf. Buggery } ਮੁੰਡੇ ਖਾੜੀ,
 Sodomy } ਭੇਡ ਖਾੜੀ
 Bet, *n.* ਸ਼ਰਤ
 Bet, *v.* ਸ਼ਰਤ ਲਾਉਣੀ
 Betting, *n.* ਸ਼ਰਤ ਖਾੜੀ
 cf. Gaming } ਜੁਆ
 Gambling }
 Speculation, ਸੱਟਾ
 Wagering, ਖਾੜੀ ਲਾਉਣਾ,
 ਸੱਟਾ ਖਾੜੀ
 Betrothal, *n.* ਕੁੜਮਾਈ, ਮੰਗਣੀ
 Biandry, *n.* ਦੋ-ਪਤੀ ਕਰਣ, ਦੋ-ਖਸਮਤਾ
 Bicameral, ਦੋ ਘਰਾ
 Bid, *n.* ਬੋਲੀ (ਨੀਲਾਮ ਦੀ)
 Bid, *v.* ਬੋਲੀ ਦੇਣਾ (ਹੁਕਮ ਕਰਨਾ)
 Bidder, *n.* ਬੋਲੀ ਵਾਲਾ
 Bidding, *n.* ਬੋਲੀ ਦੇਣ
 Dumb— ਗੂੰਗੀ ਬੋਲੀ, ਗੁਪਤ
 ਬੋਲੀ, ਗੁਪਤ ਚੰਗ ਨਾਲ
 ਨੀਲਾਮ ਦੇ ਮਾਲ ਦਾ ਮੁਲ
 ਨੀਅਤ ਕਰਨਾ
 Bien-feasance, *n.* ਸੁਕਰਮਤਾ
 see Feasance
 Bigamy, *n. cr.* ਦੁਹਰਾ ਵਿਆਹ (ਇਕੋ
 ਸਮੇਂ ਦੋ ਵਿਆਹ ਇਸਤਰੀ ਦਾ
 ਜਾਂ ਮਨੁੱਖ ਦਾ, ਜਦੋਂ ਉਹ
 ਵਹੁਟੀ ਦੇ ਜੀਉਂਦਿਆਂ ਵਿਆਹ
 ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ)

cf. Digamy, ਦੁਜਾ ਵਿਆਹ (ਦੂਹੀ ਮਰਨ ਤੋਂ)	To negotiate— ਹੁੰਡੀ ਪਰਕਾਸ਼ਣਾ
Polygamy, ਬਹੁ-ਸਾਥੀਆਤਾ	To retire— ਹੁੰਡੀ ਯੋਗ ਵਿਚੋਂ ਹਟ ਲੈਣਾ
Re-marriage, ਪੁਨਰ- ਵਿਆਹ (ਵਿਸਤਰੀ ਦਾ)	Acceptor of— ਹੁੰਡੀ ਸਕਾਰਨ ਵਾਲਾ
Bigamous, a. ਦੁਵਿਆਹਕ	Broker of— ਹੁੰਡੀਵਾਲ
Bilateral, a. ਦੋ-ਪਾਸਾ	Drawee of— ਉਪਰ ਵਾਲਾ ਜਿਸ ਦੇ ਉਪਰ ਹੁੰਡੀ ਖੋਤੀ ਜਾਂਦੇ, ਹੁੰਡੀ ਭਰਨ ਵਾਲਾ
Bilingual, n. ਦੋ-ਭਾਸ਼ੀ	Drawer of— ਹੁੰਡੀ ਨਿਖੀ- ਸ਼ਾਹ
Bill, n. ਕਟ੍ਰੋਨ ਦਾ ਖਰੜਾ, ਫਿਲ, ਚਿੱਠਾ, ਹੁੰਡੀ, ਮੁੱਲ ਲਈ ਵਸਤੂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਵੇਰਵਾ	Payee of— (ਹੁੰਡੀ ਦੇ ਦਾਅ) ਲੈਣ ਵਾਲਾ
of. Letter, ਪੱਤਰ	—of attainer, E. (ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ) ਜਾਂਦੇ ਦਾ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ ਕਟ੍ਰੋਨ
Note, ਪੱਤਰਕਾ	—of costs, ਖਰਚੇ ਦਾ ਵੇਰਵਾ (ਦਕੀਲ ਕੱਤੇ)
Sheet, ਚਿੱਠਾ	—of indemnity, ਹਾਨ-ਪੂਰਤੀ ਫਿਲ, ਬਰਾਉਣਾ-ਫਿਲ (ਦਕੀਲ ਵੱਲੋਂ)
e.g.—Accommodation, ਬਰਜ- ਹੁੰਡੀ	—of indictment, ਦੁਸ਼ਣ-ਪੱਤਰ
Bank— ਹੁੰਡੀ	—of lading, me. ਜਹਾਜ਼ੀ ਕਿਲਟੀ
Draft— ਖਰੜਾ ਫਿਲ	—of which payment is sus- pended, ਖੜੀ ਹੁੰਡੀ
Duplicate— ਹੁੰਡੀ ਦੀ ਪੱਠ	—of right, E. ਪਰਜਾ-ਪਰਾਕਸ਼ਣਾ- ਪੱਤਰ
Financial— ਵਿਤੀ ਫਿਲ	—of sale, E. ਸੋਦਾ-ਪੱਤਰ, ਬੇ-ਨਾਮਾ
Foreign— ਬਦੇਸ਼ੀ ਹੁੰਡੀ	—of sight, me. ਚਿੱਤਮਾ ਮਾਲ, (ਹੁੰਡੀ ਲਾਉਣ ਲਈ)
Inland— ਵੇਸੀ ਹੁੰਡੀ	Billeting, n. (ਘਰੇ ਨਿਕਲੇ ਪੁਰਖਾਂ ਦੇ) ਰਹਿਣ ਦਾ ਪਰਬੰਧ
Shore— (੧੦ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ) ਮਿਆਦੀ ਹੁੰਡੀ	Bimetalism, n. ਦੋ-ਧਾਤੀਅਤ, (ਚਾਂਦੀ ਤੇ ਸੋਨੇ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਮਿਲੇ ਚਲਾਉਣਾ)
Trade— ਹੁੰਡੀ (ਜਿਸ ਦਾ ਮਾਲ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)	Bind, To. v. ਬੰਨ੍ਹਣਾ, ਪਾਬੰਦ ਕਰਨਾ
Triplicate— ਹੁੰਡੀ ਦੀ ਖਰਪੱਠ	
To accept a— ਹੁੰਡੀ ਸਕਾਰਨਾ	
To dishonour— ਹੁੰਡੀ ਅਨਾਦਰਨਾ	
To endorse— ਵੇਚਨ ਹੁੰਡੀ ਕਰਨਾ	
To honour— ਹੁੰਡੀ ਦੇ ਦਾਅ ਮਿਤੀ ਤੇ ਭਰਨਾ, ਹੁੰਡੀ ਆਦਰਨਾ	

e.g.—a witness, ਗਵਾਹ ਨੂੰ
ਪਾਬੰਦ ਕਰਨਾ (ਖਰਚ ਦੇ ਕੇ)

Bind over, *cr.* ਦੇਸੀ ਤੋਂ ਹਾਜ਼ਰੀ
ਬਖਸ਼ਤ ਜਾਂ ਮੁੱਲਕਾ ਲੈਣਾ

Binding, *pa.* ਬੰਨ੍ਹਨਕਾਰੀ, ਪਾਬੰਦੀ
ਯੋਗ

Biology, *n.* ਜੀਵ-ਵਿਦਿਆ

Birth, *n. & a.* ਜਨਮ

e.g.—days, ਜਨਮ ਦਿਨ

—place, ਜਨਮ ਸਥਾਨ

—right, ਪਦਾਇਸ਼ੀ ਹੱਕ, ਜਮਾਂਦਰੂ
ਹੱਕ

To conceal—ਜਟੇਪਾ
ਛਪਾਉਣਾ

Black ball, *v.* ਕਾਲੀ ਗੋਲੀ ਕਰਨਾ
(ਕਿਸੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੂਪਤ ਰਾਖੇ
ਦੇਣਾ)

Black guard, *n.* ਲੁੱਚਾ

Black leg, *n.* ਜੁਆਰੀ, ਹੜਤਾਲ ਨਾ
ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮਸੂਰ, ਕਾਲੀ
ਭੇਡ

Black mail, *v. & n.* ਬਲੈਕਮੇਲ, ਰੋਏ
ਲੁਕਾਉਣ ਲਈ ਜਾਂ ਪੈਸੇ ਦੇ
ਕੇ ਅਯੋਗ ਮੰਗ ਕਰਨੀ ਜਾਂ
ਮੰਗਣ ਵਾਲਾ

Blank, *n.* ਖਾਲੀ ਥਾਂ

Blank, *a.* ਕੋਰਾ, ਖਾਲੀ

e.g.—acceptance, ਕੋਰਾ ਸਵੀ-
ਕਾਰ

—deed, ਕੋਰੀ ਡਿਖਤ

—endorsement, ਸਾਧਾਰਨ
ਪਿੱਠ-ਡਿਖਤ, ਸਾਧਾਰਨ ਪਿੱਠ
ਅੰਕਣ

—form, ਖਾਲੀ ਫਾਰਮ

—transfer, ਕੋਰੀ ਬਦਲੀ

Blasphemy, *n.* *E.* ਧਰਮ ਹੋਨੀ ਦਾ
ਸਾਧਾਰਨ

Blockade, *v. m.* ਨਾਕਾਬੰਦੀ

Blood, *n. & a.* ਲਹੂ, ਖੂਨ, ਰੋਤ

Cold—ਠਿਰਦੇਤਾ ਕਤਲ,
ਬੇ-ਕਿਰਕ ਖੂਨ

Half—ਮਤਰੇਏ ਜਾਂ ਬੇਪਤਰੇਏ
ਬੰਧ

e.g.—money, ਸਿਸਤੇਦਾਰ ਦੇ
ਕਤਲ ਤੇ ਚਾਰਜ ਨੂੰ ਮਿਲੀ
ਰਕਮ, ਉਹ ਰਕਮ ਜੋ ਕਤਲ ਦਾ
ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮਿਲੇ

—relation, ਸਗੋਕ

—stained, ਲਹੂ ਭਰਿਆ

—transfusion, ਰੋਤ-ਸੰਚਾਰ

Blow, *n.* ਚੋਟ

Death—ਮਾਰੂ ਚੋਟ

Fatal—ਕਾਰੀ ਚੋਟ

Mortal—ਨਾਸਕ ਚੋਟ

Board, *n.* (ਅ: ਅ: ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਬੈਠਣਾ)
ਮੰਡਲ, ਬੋਰਡ, ਪਟਕਾ

—of control, ਬੰਦੋਸ ਮੰਡਲ, ਕੰਟਰੋਲ
ਬੋਰਡ

—of industries, ਦਸਤਕਾਰੀ ਮੰਡਲ

—of trade, ਵਪਾਰ ਮੰਡਲ

Cantonment—ਛਾਉਣੀ
ਮੰਡਲ

Debt Conciliation—
ਬਰਤਾ ਸਮਝੋਤਾ ਬੋਰਡ

Local—ਸਥਾਨਕ ਬੋਰਡ,
ਸਥਾਨਕ ਮੰਡਲ

Municipal—ਨਾਗਰਕ
ਬੋਰਡ, ਨਾਗਰਕ ਮੰਡਲ

Boat, *n.* ਬੋਟੀ

Flying—ਉੱਡਦੀ ਬੋਟੀ

Motor—ਮੋਟਰ ਬੋਟੀ

Bodily, *a.* ਸਰੀਰਕ

e.g.—injury, ਸਰੀਰਕ ਏਟ

— infirmity, ਸਰੀਰਕ ਦੁਰ-
ਸ਼ਕਤੀ

— pain, ਸਰੀਰਕ ਦਰਦ

Body, *n.* ਸੰਸਥਾ, ਸਭਾ, ਸਰੀਰ

Constituent—ਵਿਧਾਨ ਸੰਸਥਾ

Deliberative—ਵਿਚਾਰ
ਸੰਸਥਾ

Executive—ਕਾਰਜ ਸਾਧਕ
ਸੰਸਥਾ

Legislative—ਕਨੂੰਨ ਸੰਸਥਾ,
ਵਿਧਾਨ ਸੰਸਥਾ

Local—ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾ

Public—ਲੋਕ ਸੰਸਥਾ

Proprietary—ਸਮੁੱਚੇ ਮਾਲਕ

— corporate (corporation)
ਸਥਾਪਤ ਸੰਸਥਾ

— politic, ਰਾਜਨੀਤਕ ਸੰਸਥਾ

Bogus, *a.* ਬਣਾਉਟੀ

of. Colourable, ਵਖਾਢੇ ਦਾ

False, ਝੂਠਾ

Fictitious, ਫਕਤੀ, ਕਲਪਤ

Sham, ਨਕਲੀ

e.g.—claim, ਬਣਾਉਟੀ ਦਾਵਾ,

ਬਣਾਉਟੀ ਕਲੰਮ

— purchaser, ਬਣਾਉਟੀ
ਖਰੀਦਾਰ

Boiler, *n.* ਬਾਇਲਰ, ਉਬਾਲੂ

Bolster, *u.p. v.* (ਬੁਠੇ) ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ
ਪਿੱਛਾ ਕਰਨਾ

Bomb, *n.* ਗੋਲਾ, ਬੰਬ

Atomic—ਪਰਮਾਣੂ ਗੋਲਾ

Incediary—ਅਗਨੀ ਗੋਲਾ

Bond, *n.* ਟੋਂਬੂ, ਤਮੱਸਕੀ, ਪੱਛਰ

Active—ਸੁਚੈ ਟੋਂਬੂ (ਜਿਸ
ਤੇ ਸੁਧ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇ)

Administration—ਪਰ-
ਬੰਧਕੀ ਪੱਤਰ, ਪਰਬੰਧਕੀ ਟੋਂਬੂ

Back—ਪਿੱਠ ਟੋਂਬੂ (ਜਿਸ
ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਕਾ ਬੁਕਾਉਣ ਤੋਂ
ਮਾਲਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਰਕਾ
ਅਮਾਨਤ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਰਖਦਾ ਹੈ)

Bail—ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਟੋਂਬੂ

Bottomary—ਜਹਾਜ਼ੀ
ਟੋਂਬੂ (ਸਮੁੱਚੇ ਜਹਾਜ਼ ਤੇ
ਲਿਆ ਕਰਕਾ)

DeLenture—(ਆਗਮ ਜਾਂ
ਬੰਪਨੀ) ਰਿਣ ਪੱਤਰ, ਕਰਕਾ ਪੱਤਰ

Deferred—ਅਗਾਂ ਪਿਆ
ਟੋਂਬੂ

Fidelity—ਖਰਾਪਨੀ ਟੋਂਬੂ

Indemnity—ਬਰਾਉ-ਪੱਤਰ

Instalment, ਕਿਸਤੀ ਟੋਂਬੂ

Mortgage—ਰਹਿਣ-ਨਾਮਾ,
ਰਹਿਣਾ-ਪੱਤਰ

Personal—ਮੁਚੱਲਕਾ

= Recognisance, ਮੁਚੱਲਕਾ

Probate—ਪਰਮਾਣੀ ਟੋਂਬੂ

Respondentia—ਜਹਾਜ਼ੀ
ਕਰਕਾ ਪੱਤਰ

Security—ਜ਼ਮਾਨਤ ਨਾਮਾ

Simple—ਸਾਧਾਰਣ ਟੋਂਬੂ

Sterling—ਸਟਰਲਿੰਗ ਟੋਂਬੂ
(ਜਿਸ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਬਰ-
ਤਾਨਵੀ ਸਿੱਕੇ ਵਿਚ ਹੀ ਕੀਤੀ
ਜਾਵੇ)

Bond, *a.* ਤਮੱਸਕੀ ਟੋਂਬੂ

e.g.—creditor, ਤਮੱਸਕੀ ਲਹਿਣੇ-
ਦਾਰ

—debt, ਤਮੱਸਕੀ ਕਰਕਾ,
ਟੋਂਬੂ ਕਰਕਾ

—holder, ਤਮਸਕੀ ਭਾਬਦ
 Bondman, *n.* ਸਮਨ (ਆਮ)
 cf. Cautioner, *E.* ਜਾਮਨ
 Constitutor, ਜਾਮਨ
 (ਕਰਦਾਰ)
 Surety, ਜਾਮਨ
 Bonded, *p.a.* ਬੰਝਿਆ
 e.g.—debt, ਬੰਝਿਆ ਕਰਦਾਰ
 —goods, ਬੰਝਿਆ ਮਾਲ
 Bonatarian right, ਕਬਜ਼ਾ ਹੱਕ
 see Right etc.
 Bonus, *n.* ਬੜੇਤਰੀ
 cf. Prize, ਇਨਾਮ
 Reward, ਇਵਜਾਨਾ
 Book, *n.* ਵਹੀ, ਪੁਸਤਕ, ਕਿਤਾਬ,
 —keeping, ਵਹੀ ਖਾਤਾ ਰੱਖਣਾ,
 ਪੁਸਤਕ ਪਾਲਣਾ
 —making, (ਘੋੜ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ) ਸਰਤਾਂ
 ਲਵਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ
 —post, ਪੁਸਤਕੀ ਭਾਕ
 —seller, ਪੁਸਤਕਾਂ ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ
 Banker's—ਮਹਾਜਨੀ ਵਹੀ
 (ਖਾਤਾ, ਰੋਕੜ ਆਦਿ)
 Cash—ਰੋਕੜ
 Day—ਸੂਹੜ, ਰੋਜ਼ਨਾਮਚਾ
 Field—ਖੇਤ-ਪੁਸਤਕ
 Juror's—ਜੁਰੀ ਪੁਸਤਕ
 Law—ਕਨੂੰਨੀ ਪੁਸਤਕ
 Minute—ਕਿਤਾਬ-ਕਾਰਵਾਈ
 Paper—ਪੇਪਰ-ਪੁਸਤਕ
 Pass—ਪਾਸ ਬੁਕ
 Rough—ਭੱਚੀ ਵਹੀ
 Statute—ਕਨੂੰਨੀ ਪੁਸਤਕ
 Stock—ਸਾਮਾਨ ਪੁਸਤਕ
 Text—ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ
 Warehouse—ਮਾਲ ਭੁਵਾਮ
 ਪੁਸਤਕ

Year, *E.* ਬਾਰਸਰ ਪੁਸਤਕ
 Book, *a.* ਕਿਤਾਬੀ
 —account, ਕਿਤਾਬੀ ਲੇਖਾ, ਪੁਸਤਕੀ
 ਲੇਖਾ
 —debt, ਵਹੀ ਕਰਦਾਰ, ਕਿਤਾਬੀ ਕਰਦਾਰ
 —keeper, ਪੁਸਤਕ ਪਾਲਕ ਪੁਸਤਕ
 ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ
 Border, *n.* ਸਰਹੱਦੀ ਇਲਾਕਾ
 cf. Bound, ਅਖੀਰਲਾ ਸਿਰਾ
 Boundary, ਸੀਮਾ, ਸਰਹੱਦ,
 ਚੋਪਾਸਾ
 Frontier, ਸੀਮਾ, ਸਰਹੱਦ
 Limit, ਸੀਮਾ, ਹੱਦ
 Born, ਜਨਮਿਆ, ਜੰਮਿਆ
 —Twice, ਦਵਿੱਜ, (ਬਰਾਹਮਣ, ਖੱਤਰੀ)
 ਦੋ-ਜਨਮਾ
 —in wedlock, ਵਿਆਹ ਅੰਦਰ
 ਜਨਮਿਆ
 —out of wedlock, ਵਿਆਹੋਂ ਬਾਹਰ
 ਜਨਮਿਆ
 Still—ਮੁਰਦਾ ਬੱਚਾ
 Borstal Institution, ਬਾਲ-ਅਪਰਾਧੀ
 ਸੰਸਥਾ
 see Institution.
 Borough, *n. E.* ਬਰੋ (ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਚੋਟਕ
 ਹਲਕਾ ਜਾਂ ਨਗਰ)
 Borrow, *To.* ਉਧਾਰ ਲੈਣਾ, ਉਧਾਰ
 ਚੁੱਕਣਾ
 Borrowing, *gn.* ਉਚਾਪਤ
 Bound, *n.* ਅਖੀਰਲਾ ਸਿਰਾ, ਅੰਤਮ ਸਿਰਾ
 see Border etc.
 Bound, *a.* ਪਾਬੰਦ
 Boundary, *n.* ਹੱਦ
 Boundary, *a.* ਹੱਦੀ
 e. g.—common, ਸਾਂਝੀ ਹੱਦ
 e. g.—dispute, ਹੱਦੀ ਝਗੜਾ

- mark, ਹੋਈ ਚਿੰਨ, ਹੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ
 — pillar, ਬਾਰਾਂ ਪੱਚਰ
 Bounty, *n.* (ਧਨ) ਸਹਾਇਤਾ
cf. Subsidy, ਰਾਜ ਸਹਾਇਤਾ, ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ
 Box, *n.* ਬਕਸ, ਕਟਹਿਰਾ
 Ballot— ਪਰਚੀ ਬਕਸ
 Despatch— ਡਾਕ ਬਕਸ (ਭੇਜਣ ਯੋਗ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਦਾ)
 Sweat— ਤੌਰ (ਕਰਨੀ) ਬਲਾ
 Witness— ਗਵਾਹ ਦਾ ਕਟਹਿਰਾ
 Boycot, *n.* ਬਾਈਕਾਟ, ਛੇੜ ਦੇਣਾ, ਵਰਤੋਂ ਬੰਦ ਕਰਨਾ
 Brand, *v.* ਦਾਗ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਲਾਉਣਾ, ਡੰਮ ਲਾਉਣਾ
 Brand, *n.* ਡੰਮ, ਦਾਗ, ਨਿਸ਼ਾਨ
 Brawl, *v.* *E.* ਕਿਸੇ ਪਵਿਤਰ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਝਗੜਾ ਜਾਂ ਵਸਾਵ ਕਰਨਾ
 Brawl, *n.* ਵਸਾਵ, ਝਗੜਾ, ਖਰੜ
 Breach, *n.* *cl. & cr.* ਭੇਗ, ਤੋੜ, ਸਿਕਨੀ
cf. Cut, (ਲੰਗ) ਕੱਟਣਾ
 Criminal— ਦੰਡ ਯੋਗ ਭੇਗ
 — of law, ਨੇਮ ਭੇਗ, ਕਨੂੰਨ ਸਿਕਨੀ
 — of the peace, ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੇਗ, ਨੁਕਸ ਅਮਨ
 — of contract, ਵਾਅਦਾ ਸਿਕਨੀ
 — of covenant, ਸਮ-ਵਚਨ ਭੇਗ, ਅਹਿਦ ਸਿਕਨੀ
 — of duty, ਕਰਤਬ ਭੇਗ
 — of pond, } ਕਾਜੀ ਘਰ ਭੇਗਣਾ,
 — of pound, } ਕਾਜੀ ਹੋਦ ਤੋਂ ਧੜੇ ਨਾਲ ਮਾਲ ਲੈ ਜਾਣਾ)
 — of promise, ਪਰਣ ਭੇਗ
 — of trust, ਪਰੋਹਰ-ਭੇਗ, ਆਮਨਤ

ਵਿਰ ਖਿਆਨਤ

- of warranty, ਅਸਰਾਸ-ਵਿਰ
 Breaker, *n.* ਭਾਨਾ, ਭੰਨ
 House— ਘਰ ਭੰਨ
 Law— ਕਨੂੰਨ ਭੰਨ
 Breaking open lock, *cr.* ਜੰਦਰਾ ਭੰਨਣਾ
 Brewer, *n.* ਕਲਾਲ
 Brewery, ਬੀਅਰ-ਕਾਰਖਾਨਾ
 Bribe, *v.* ਵਢੀ ਦੇਣਾ
 Bribe giver, *n.* ਵਢੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ
 Bribe taker, *n.* ਵਢੀ ਖਾਉ, ਵਢੀ ਖੋਰ, ਵਢੀ ਖਾਣ ਵਾਲਾ
 Bribery, *n.* & *a.* ਵਢੀ ਖਾਣੀ, ਵਢੀ ਖੋਰੀ
 Bridge, *n.* ਪੁਲ
 Weight— ਭੋਰ-ਪੁਲ
 Brief, *a.* ਸੰਖੇਪ
 Brief, *n.* ਸੰਖੇਪ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕਾਗਜ਼
 Dock— ਕੰਗਾਲ ਦੇਸ਼ੀ ਸੰਖੇਪ
 Police— ਪੁਲਸੀ ਸੰਖੇਪ
 Briefless, *a.* ਸੰਖੇਪਹੀਨ, ਬੇਮੁਕੱਦਮਾ
 British, *a.* ਬਰਤਾਨਵੀ
e. g.— India, ਬਰਤਾਨਵੀ ਹਿੰਦ
 — power, ਬਰਤਾਨਵੀ ਅਧਿਕਾਰ
 — subject, ਬਰਤਾਨਵੀ ਪਰਜਾ
 — territory, ਬਰਤਾਨਵੀ ਇਲਾਕਾ
 Briton, *n.* ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਾਸੀ
 Broad-cast, *v.* ਖਸਾਰਨਾ (ਚੋਡੀਓ ਖੇਲਣਾ)
 Brocage }
 Brokage } *n.* ਦਲਾਲੀ

e.g.—Marriage brocage
contract, ਰੁਪਿਆ ਲੈ ਕੇ
ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਦਾ ਕਰਾਰ
Broker, *n.* ਦਲਾਲ (ਜੋ ਵੇਚੇ ਤੇ ਮੁੱਲ ਵੀ
ਲਵੇ)
cf. Factor, ਰੁਮਾਸਤਾ, ਆੜਤੀਆ
Merchandise,— ਵੱਖਰ
ਦਲਾਲ
Money— ਸਰਾਫ਼, ਸਾਹੁਕਾਰ
Pawn— ਸਰਾਫ਼ਾ, ਗਿਰਦੀ-
ਦਲਾਲ (ਜਿਹੜਾ ਚੀਜ਼ਾਂ ਗਿਰਦੀ
ਹੋਖ ਕੇ ਉਧਾਰ ਦੇਵੇ)
Policy— ਬੀਮਾ-ਦਲਾਲ
Share— ਹਿੱਸਾ-ਦਲਾਲ
Slip— ਜਹਾਜ਼ੀ-ਦਲਾਲ
Stock— ਸਟਾਕੀ-ਦਲਾਲ
Brokerage, *n.* ਦਲਾਲੀ
Marriage— ਵਿਆਹ-ਦਲਾਲੀ
Brothel, (ਅ: ਅ: ਉਜੜਣ ਦੀ ਥਾਂ) ਚਕਲਾ
see Bawdy House etc.
Brother, *n.* ਭਾਈ, ਵੀਰ
Brotherhood, *n.* ਭਾਈਚਾਰਾ, ਵਰਾਦਰੀ
Budget, *n.* ਅਨੁਮਾਨ ਪੱਤਰ, ਬਜਟ, ਚਿੱਠਾ
(ਆਮਦਨ ਖਰਚ ਦਾ)
Balance— ਸਾਵਾਂ ਬਜਟ
Deficit— ਘਾਟੇ ਵਾਲਾ ਬਜਟ
Bugger, *n.* ਮੁੱਡੇ ਬਾਜ਼, ਗੁਦਾ ਮੈਦੁਨਕ
(ਮਨੁੱਖ ਜਾਂ ਪਸ਼ੂ ਨਾਲ)
cf. Sodomist, ਮੁੱਡੇ ਬਾਜ਼,
ਲੋ'ਡੇ ਬਾਜ਼
Bugler, *n. p.* ਬਿਗਲਚੀ
Building, *n.* ਝੜਨ, ਇਮਾਰਤ, ਬਿਲਡਿੰਗ
Building, *a.* ਉਸਾਰੀ, ਉਸਾਰੂ
e.g.—lease, ਇਮਾਰਤ ਠੱਕੇ 'ਤੇ ਦੇਣਾ

—scheme, ਉਸਾਰੀ ਤਜਵੀਜ਼
—site, ਇਮਾਰਤੀ ਥਾਂ
society, ਉਸਾਰੂ ਸੱਥਾ
Bull, *n.* ਬੁਲ (ਜੋ ਸਟਾਰ ਜਾਂ ਹਿੱਸੇ ਵੇਚਣ
ਵਧੇਰੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵੇਚ
ਦੇਣ ਲਈ ਲਵੇ)
Bullet, *n.* ਗੋਲੀ
Incendiary— ਅਗਨ-ਗੋਲੀ
Bulletin, *n.* ਰਾਜ-ਸਮ ਚਾਰ
Bum balliff, ਪਕੜ-ਖੇਲਵਾ, ਪਕੜਉਆ
Burden of proof, ਸਬੂਤ-ਭਾਰ,
(ਸਾਬਤ ਜਾਂ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਦਾ ਭਾਰ)
Bureau, *n.* ਫਿਊਰੇ, ਕਾਰਜ ਘਰ, ਦਫਤਰ
Finger print— ਉਂਗਲੀ
ਨਿਸ਼ਾਨ ਦਫਤਰ
Labour— ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਫਤਰ
Bureaucracy, *n.* ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ, ਦਫਤਰੀ
ਰਾਜ
Bureaucratic, *a.* ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ
Bureaucrat, *n.* ਦਫਤਰੀ ਹਾਕਮ
Burglar, *n.* ਚੋਰ (ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਦਾ)
Cat— ਫਿੱਲੀ ਦੋਰ (ਜੋ ਫਿੱਲੀ
ਵਾਂਗ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਰੋਸ਼ਨਦਾਨ ਜਾਂ
ਸੋਧੇ ਰਾਹੀਂ ਵੇਰੀ ਕਰੇ)
Burglary, *n. cr.* ਸੱਨ੍ਹ
cf. Theft, ਚੋਰੀ
Daylight— ਦਿਨ ਚਿਹਾਣੇ
ਸੰਨ੍ਹ
Burial place or ground, *n.* ਕਬਰ-
ਬਸਤਾਨ
Bus, *n.* ਬਸ
Motor— ਮੋਟਰ ਬਸ
Omni— ਛੋਕ ਬਸ

Business, *n.* ਵਿਹਾਰ

see Avocation

Business-man, ਵਿਹਾਰੀ

But, conj. ਪਰ, ਪਰੰਤੂ, ਲੇਕਿਨ

Butts and bounds, ਸੀਮਾ, ਹੱਦਾਂ
ਫਸੀਨ ਆਇ ਦੀਆਂ (ਜੋ
ਕਿਸੇ ਹਸਤਲੇਖ ਵਿਚ ਲਿਖੀਆਂ
ਸਾਣ)

Buyer, *n.* ਖਰੀਦਾਰ (ਮਾਲ)

cf. Purchaser, ਖੀਰਦਾਰ ਜਾਇ-
ਦਾਰ

Vendor, ਖਰੀਦਾਰ, ਮੁਬਤਰੀ
(ਸਾਂਝੇ ਮਾਲ ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ
ਲਈ)

By authority, ਅਧਿਕਾਰ ਸਹਿਤ ਜਾਂ
ਨਾਲ

By-bidder, *n.* ਬੇਲੀ-ਵਧਾਉ

By-election, ਉੱਪ ਚੋਣ, ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣ

By-law, ਉੱਪ-ਵਿਧੀ, ਉੱਪ-ਨੇਮ

cf. Regulation, ਪਰਬੰਧ ਨੇਮ,
ਆਈਨ

Rule, ਨੇਮ, ਨਿਯਮ

Sub rule, ਉੱਪ-ਨਿਯਮ,
ਸਹਾਇਕ ਨੇਮ

Rules & Regulations,
ਨੇਮ ਤੇ ਉੱਪ-ਨੇਮ

By-road, ਚੋਰ ਰਾਹ

By-street ਚੋਰ ਗਲੀ

By-order, adv. ਆਕਿਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ,
ਬਾ-ਹੁਕਮ

C

Cab, *n.* ਭਾੜਾ-ਰੱਛੀ

Motor— ਭਾੜਾ-ਮੋਟਰ ਰੱਛੀ

Cabinet, *n.* ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ, ਫੰਟੀ ਅਲਮਾਰੀ
ਕੋਬੀਨੈਟ

Cadastral, *a.* ਜਾਇਦਾਦੀ

Cadet, *n.* *m.* ਜੋਧਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਕੈਡਟ

Caducial clause, ਉਲਟਾਉਣਾ ਅੰਕ,
(ਸ਼ਰਤ) ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਦਿਤੀ
ਜਾਇਦਾਦ ਦਾਤਾ ਜਾਂ ਉਸਦੇ
ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਆ ਜਾਵੇ
see Clause

Cake, *n.* ਮਿੱਠੀ ਖਬਲ ਚੋਟੀ, ਕੇਕ
Funeral— ਪਿੰਡ (ਚਾਉਣੀ
ਦੀਆਂ ਪਿੰਨੀਆਂ)

— offering, ਪਿੰਡ ਵਾਨ

Calculation, *n.* ਗਿਣਤੀ (ਹਿੰਦਸਿਆ
ਦਵਾਰਾ)

cf. Computation, ਸੰਗਿਣਨ
Reckoning, ਸੁਮਾਰੀ

Calendar, *n.* ਜੰਤਰੀ, ਪੱਤਰੀ, ਕਲੰਦਰਾ
— of witness, *cf.* ਗਵਾਹਾਂ
ਦਾ ਕਲੰਦਰਾ

cf. List of witness, *cf.*
ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

Call, *v.* ਬੁਲਾਉਣਾ
to— in evidence, ਗਵਾਹੀ
ਵਿਚ ਬੁਲਾਉਣਾ

Call, *n.* ਸੱਦਾ, ਤਲਬੀ
Local— ਸਥਾਨਕ ਸੱਦਾ
Telephone— ਟੈਲੀਫੋਨ, ਸੱਦਾ
Trunk— ਬਾਹਰਲਾ ਸੱਦਾ
Share— ਸੇ, ਅੰਸ-ਸਚਾ,
(ਹਿਸੇ ਦਾ ਭਾਗੀ ਰਹਿੰਦਾ
ਹੁਪਦਿਆ ਦੇਣ ਦਾ)

Cartoon *n.* (ਅ: ਅ: ਥਾਗਤ) ਰੁਮੁਰਤ,
ਕਾਰਟੂਨ

cf. Caricature, ਦੁਰਮੁਰਤ

Case, *n.* ਮੁਕੱਦਮਾ, ਮਾਮਲਾ, ਖੋਲ, ਪੇਟੀ,
ਕੇਸ

see Cause, Action, etc.

Hard— ਭਰੜਾ ਮੁਕੱਦਮਾ
(ਜਿਸਦੇ ਨਿਰਣੇ ਉੱਤੇ ਚਲਣ ਤੇ
ਨੋਖਿਆਈ ਹੋਵੇ)

Leading— ਅਗਵਾਉ ਮੁਕੱਦਮਾ

Moot— ਬਗੜੇ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ

Sessions— ਸੈਸ਼ਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ

Summons— ਸਮਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ

Test— ਜਾਂਚਵਾ ਮੁਕੱਦਮਾ (ਬਹੁਤ ਸਾਰਿਆਂ
ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਜੋ ਸਿਟਾ ਜਾਵੇ
ਲਈ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇ)

Warrant— ਵਰੰਟੀ ਮੁਕੱਦਮਾ

—Stated, ਬਿਆਨੀਆ ਮੁਕੱਦਮਾ (ਇਕ
ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਦੂਜੀ ਅਦਾਲਤ
ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਗੱਲ ਪੁੱਛਣ
ਲਈ ਬਿਆਨਿਆ ਮੁਕੱਦਮਾ)

—law, ਨਜ਼ੀਰੀ ਕਨੂੰਨ

To close a— ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਬੰਦ
ਕਰਨਾ (ਵਹਿਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੱਕ
ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮੁਕਾਉਣਾ)

To open a— ਮੁਕੱਦਮਾ ਖੋਲ੍ਹ
ਦੇਸਣਾ, (ਗਵਾਹ ਬਰਾਉਣ ਤੋਂ
ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਵਿਰਤਾਂਤ ਦੱਸਣਾ)

To sum up—cr. (ਸੁਣਾਈ
ਏ ਅੰਤ ਪਰ) ਸਾਰ ਦੱਸਣਾ

To make out a— ਮੁਕੱਦਮਾ
ਸਿੱਧ ਕਰਨਾ

Cash, *n.* ਰੋਕ, ਰੋਕੜ

Cash, *v.* ਭਠਾਉਣਾ, ਰੁੜਾਉਣਾ

Hard— ਰੋਕ ਰੁਪਈਆ,
ਰੋਕੜ ਰੁਪਈਆ

Cash, *a.* ਰੋਕ, ਰੋਕੜ

e.g.—account, ਰੋਕੜ ਲੇਖਾ

—book, ਰੋਕੜ ਪੁਸਤਕ

Cashier, *n.*

Cash keeper, *n.* } ਖਜ਼ਾਨਗੀ, ਰੋਕੜੀਆ

Caste, *n.* ਜਾਤ

cf. Clan, ਕਬੀਲਾ

Class, ਸ਼ਰੇਣੀ, ਜਮਾਤ

Community, ਕੌਮ, (ਛੋਟੀ)

ਸੰਪਰਦਾ

Family, ਕੁਲ, ਟੱਬਰ

Tribe, ਜਨਜਾਤੀ, ਕੌਮ

High— ਉੱਚੀ ਜਾਤ

Low— ਨੀਵੀਂ ਜਾਤ

Functional— ਕਰਮ-ਜਾਤ

Occupational— ਪੇਸ਼ਾਵਰੀ

ਜਾਤ, ਕਿਰਤ ਜਾਤ

Scheduled— ਪੱਟੀ ਦਰਜ

ਜਾਤ, ਮੁਚਤ ਜਾਤ

e.g.—disability, ਜਾਤ ਨਿਰਯੋਗਤਾ

—entry, ਜਾਤ ਨਾਵਾਂ

—question, ਜਾਤ ਸੰਬੰਧੀ ਸਵਾਲ

Castigate, *v.* ਵੱਡ ਦੇਣਾ, ਤਾੜਨਾ

Casting vote, *n.* ਨਿਰਣਾਇਕ ਮੱਤ,
ਵਾਧੂ ਵੋਟ (ਜੋ ਗਵਾਂ ਦੇ ਖਰਾ-
ਬਰ ਹੋਣ ਤੇ ਪਰਧਾਨ ਦੇਵੇ)

Castrametation, *n.* ਤੰਬੂ ਕੱਢਣ
(ਦਾ ਦੰਗ)

Casual, *a.* ਇਤਫਾਕੀਆ, ਆਕਸਮਿਕ,
ਵਕਤੀ, ਅਚਨਚੇਤ

e.g.—election, ਇਤਫਾਕੀਆ ਚੋਣ

—employment, ਇਤਫਾ-
ਕੀਆ ਨੌਕਰੀ, ਕਦੀ ਕਦਾਈਂ
ਦੀ ਨੌਕਰੀ

—leave, ਅਚਨਚੇਤ ਛੁੱਟੀ,
ਇਤਫਾਕੀਆ ਛੁੱਟੀ

—vacancy, ਬੇੜੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਖਾਲੀ ਥਾਂ	Reasonable and pro- bable— ਵਾਜਬੀ ਤੇ ਹੋਣ ਯੋਗ (ਮਾਫ਼ੂਤ) ਕਾਰਨ
Casualty, <i>n.</i> ਘਾਇਲ, ਦੁਰਘਟਨਾ, ਸੌਣ ਫੇਰ	Sufficient— ਦੇਖਾ ਕਾਰਨ
Catalogue, <i>n.</i> ਸੂਚੀ ਪੱਤਰ	Small— ਛੋਟਾ ਜਾਂ ਖਰੀਰ ਮੁਕੱਦਮਾ
cf. Inventory, ਵਰਦ List, ਸੂਚੀ	Testamentary— ਵਸੀਅਤੀ ਮੁਕੱਦਮਾ
Caution, <i>n.</i> ਚੇਤਨੀ, ਖਬਰਦਾਰੀ, ਚਾਮਨੀ	Cause to, <i>v.</i> ਉਪਜਾਉਣਾ
To convey— ਚੇਤਨ ਕਰਨਾ	Causeway, <i>n.</i> ਪੁਲ, (ਉੱਚਾ ਫਰਕ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ)
To lodge a— ਚਮੀਨ ਰਜਿਸ- ਟਰਾਰ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਚ ਦੇ ਦੇਣੀ ਕਿ ਕੋਈ ਸੇਵਾ ਨਾ ਕਰੇ	Cavalcade, <i>n.</i> ਘੋੜ ਸਵਾਰਾਂ ਦਾ ਦਸਤਾ
Caution, <i>v.</i> ਸੁਰੇਤ ਕਰਨਾ, ਖਬਰਦਾਰ ਕਰਨਾ	Cavalier, <i>n. m.</i> ਘੋੜ ਵੜਾ
Caution, <i>a.</i> ਚਾਮਨੀ	Cavalry, <i>n. m.</i> ਰਸਾਲਾ
—money, ਚਾਮਨੀ ਰੁਪਿਆ (ਜੋ ਕਿਸੇ ਥਾਅਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਹੋਵੇ)	Caveat, <i>n.</i> (ਅ: ਅ: ਧਿਆਨ ਰਖੋ) ਸੂਚਨਾ (ਕਿਸੇ ਸਾਰਥੀ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟਰ- ਰਾਰ ਨੂੰ ਕਿ ਅਮਕੀ ਕਲ ਨਾ ਹੋਵੇ), ਬੰਦ-ਕਰ ਹੁਕਮ (ਕਾ- ਦਾਈ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ, ਵੱਡੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ, ਛੋਟੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ, ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਦੁਣਨ ਤਰ)
Cautitioner, <i>n.</i> ਚਾਮਨ	Caveator, <i>n.</i> ਸੂਚਕ, ਬੰਦ ਕਰਾਵਾ
Catchpoll, <i>n.</i> (ਅ: ਅ: ਕੁਕੜਾਂ ਪਿਛੇ ਫੌਜਣ ਵਾਲਾ) ਚਪੜਾਸੀ (ਕਰਹਿਰੀ ਦਾ)	Code, <i>v.</i> ਦੇ ਦੇਣਾ, ਹਵਾਲੇ ਕਰਨਾ (ਦੇਸ਼ ਦਾ) cf. Annex, (ਦੇਸ਼) ਲੈ ਲੇਣਾ, ਨਾਲ ਰਲਾ ਲੇਣਾ
Catchword, <i>n.</i> ਪੱਠੇ ਦਾ ਅੰਤਮ ਸ਼ਬਦ	Ceded, <i>pp.</i> ਹਵਾਲੇ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ, ਦੇ ਦਿਤਾ,
Cattle, <i>n.</i> ਭੰਗਰ	Cell, <i>n.</i> ਕੋਠੜੀ (ਬਿਕਾਤ ਕੇਦ ਲਈ)
—Lifting, ਭੰਗਰਾਂ ਦੀ ਖੋਰੀ	Cellular, <i>a.</i> ਕੋਠੜੀ
Neat— ਗੋਰੇ (ਕਾਂ, ਬਲਦ)	—confinement, ਕੋਠੜੀ-ਕੇਦ
Cause, <i>n.</i> ਕਾਦ, ਮੁਕੱਦਮਾ, ਦਾਵਾ, ਕਾਰਨ	Cemetery, <i>n.</i> ਕਬਰ-ਘਰ (ਈਸਾਈਆਂ ਦਾ) cf. Graveyard, ਕਬਰਸਤਾਨ
cf. Action, } ਦਸ਼ਾ Ground, }	
Reason, ਕਾਰਨ	
—of action, ਕਾਰਨ ਦਾਵਾ, ਬਿਨਾ ਦਾਵਾ	
Immediate— ਸਮੀਪ ਕਾਰਨ ਦਾਵਾ	
Just— ਨੀਕ ਕਾਰਨ	
Proximate— ਨੇੜੇ ਦਾ ਕਾਰਨ	

Call office, ਸੱਦਾ-ਘਰ

cf. Telephone—ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ
ਸੱਦਾ-ਘਰ

Calling, *n.* ਜੀਕਰਾ, ਕਿੱਤਾ

cf. Avocation etc. ਦਿਤ-
ਪਰਚਾਏ ਦਾ ਕੰਮ

Calibre, *n.* ਗੁਣ, (ਬੰਦੂਕ ਦੀ ਠਾਲੀ ਦੀ)
ਚੜਾਈ

Camouflage, *n.* ਰੂਪ ਛਲ

Camp, *n.* ਭੋਰਾ, ਕੈਂਪ

Camp, *v.* ਭੋਰਾ ਲਾਉਣਾ

Campaign, *n.* ਚੜਾਈ, ਮੁਹਿੰਮ

Canal, *n.* ਨਹਿਰ

Inundation—ਸੇਲਾਬੀ
ਨਹਿਰ, ਹੜ੍ਹ ਵਾਲੀ ਨਹਿਰ

Irrigation—ਸਿੰਜਾਈ ਨਹਿਰ

Minor—ਛੋਟੀ ਨਹਿਰ

Non-perennial—
ਅਸਦੀਵੀ ਨਹਿਰ

Perennial—ਸਦੀਵੀ ਨਹਿਰ

Canal, *a.* ਨਹਿਰੀ

eg.—colony, ਨਹਿਰੀ ਥਸਤੀ
—dues, ਨਹਿਰੀ ਮਸੂਲ

Cancel, *v.* ਮੋਟਣਾ, ਕਾਨੀ ਵੇਰਨਾ

cf. Deface, ਮੋਸਣਾ, ਫਿਝਾੜਨਾ
Delete, ਮਿਟਾਉਣਾ, ਕਰ ਦੇਣਾ
Efface, ਮੋਸਣਾ
Erase, ਮੋਟਣਾ (ਖੁਰਚ ਕੇ)
Expunge, ਕੱਟਣਾ (ਅ: ਅ:
ਮੋਰੀ ਕਰਕੇ)
Obliterate, ਮਿਟਾਉਣਾ,
(ਅੱਖਰ)

Rescind, ਰੱਦ ਕਰਨਾ

Candidate, *n.* ਉਮੀਦਵਾਰ

Cannon, *n.* ਤੋਪ

Canteen, *m.* ਵੱਜੀ ਸਰਾਬਖਾਨਾ,
ਬੈਨਟੀਨ

Cantonment, *n. m.* ਛਾਉਣੀ

Cantonment, *a.* ਛਾਉਣੀ

eg.—authority, ਛਾਉਣੀ
ਅਧਿਕਾਰੀ

—board, ਛਾਉਣੀ ਬੋਰਡ,
ਛਾਉਣੀ ਮੰਡਲ

—fund, ਛਾਉਣੀ ਪੂੰਜੀ, ਛਾਉਣੀ
ਫੰਡ

—magistrate, ਛਾਉਣੀ
ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਛਾਉਣੀ ਨਿਅ-
ਅਧਿਕਾਰੀ

—property, ਛਾਉਣੀ ਜਾਇਦਾਦ

Capacity, *n.* ਸਮਰੱਥਾ, ਸਮਾਈ

Incapacity, ਅਸਮਰੱਥਾ
see Ability etc.

Disposing—(ਜਾਇਦਾਦ)
ਦੇਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ

Legal—ਕਨੂੰਨੀ ਸਮਰੱਥਾ

Official—ਸਰਕਾਰੀ ਹੋਸੀਅਤ,
ਪਦਵਿਕ ਸਮਰੱਥਾ

Physical—ਸਰੀਰਕ ਸਮਰੱਥਾ

Capital, *a. n.* ਪਰਧਾਨ, ਵੱਡਾ, ਮਹਾਨ,
ਰਾਸ ਪੂੰਜੀ, ਰਾਜਧਾਨੀ

cf. Chief, ਮੁਖੀਆ, ਮੁੱਖ, ਪਰਧਾਨ
ਪੁਰਖ, ਚੀਫ

Head, ਸਰਦਾਰ, ਸਦਰ

Main, ਵੱਡਾ

Major, ਵੱਡਾ

Principal, ਮੁੱਖ, ਮੁਖੀ

Premier, ਪਰਧਾਨ, ਵੱਡਾ

Supreme, ਸਰਬਉੱਚ

—sentence, ਮਿਰਤ-ਦੰਡ

—punishment, ਮਿਰਤ-ਦੰਡ

—value, ਮੁਲ-ਮੁੱਲ

Authorised—ਅਧਿਕਾਰ
ਪੂੰਜੀ

Called up— ਅੱਤ ਪੁੱਜੀ
 Circulating— ਪਰਚੱਲਤ
 ਪੁੱਜੀ
 Fixed— ਪੱਕੀ ਪੁੱਜੀ
 Floating— ਚਲਦੀ ਪੁੱਜੀ
 Issued— ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਪੁੱਜੀ
 Paid up— ਦਿੱਤੀ ਪੁੱਜੀ
 Reserved— ਰਾਖਵੀਂ ਪੁੱਜੀ
 Subscribed— ਤਰੀ ਗਈ
 ਪੁੱਜੀ
 Working— ਕੰਮ ਚਲਾਉ
 ਪੁੱਜੀ
 Capitalism, *n.* ਪੁੱਜੀਵਾਦ
 Capitalist, *n.* ਸਰਮਾਇਦਾਰ
 Capitation, *n.* ਜੀ ਪਰਤੀ, ਮੁੰਡ ਰਰ,
 ਸਿਰ ਪਰਤੀ ਢੀਸ
 Capitulate, *v.* ਹਥਿਆਰ ਸੁੱਟ ਦੇਣੇ,
 (ਸ਼ਰਤਾਂ ਕਰਕੇ) ਹਵਾਲੇ ਕਰਨਾ
 see Surrender, etc.
 Capitulation, *n.* ਹਥਿਆਰ ਸੁੱਟਣਾ
 Capricious, *a.* ਮਨ ਮੋਜੀ, ਚੰਗਲ
 ਮਨ-ਮੋਜੀਆ
 see Arbitrary,
 Capsize, *v.* ਉਲਟਣਾ (ਬੋਤੀ ਆਦਿ ਦਾ)
 Captator, *n.* ਢਕਵੇਸ਼, (ਜਿਹੜਾ ਕਿਸੇ
 ਦਾਤ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਢਕਵੇਸ਼
 ਨਾਲ ਲੈ ਲਵੇ)
 Car, *n.* ਗੱਡੀ, ਕਾਰ
 Motor— ਮੋਟਰ, ਗੱਡੀ
 Steam— ਭਾਪ-ਗੱਡੀ
 Tramway— ਟਰੇਮ ਗੱਡੀ
 Captain, *n.* *ਮੀ.* ਕਪਤਾਨ
 Caption, *n.* ਸਿਰਲੇਖ, ਸਿਰਨਾਵਾਂ
 Capture, *v.* ਪਕੜ ਲੈਣਾ, ਖੋਹ ਲੈਣਾ
 Care, *n.* ਧਿਆਨ, ਸਾਵਧਾਨੀ, ਰਾਖੀ
 ਇਹਤਿਆਤ
 Due— ਯੋਗਦਾਖੀ

Ordinary— ਸਧਾਰਣ-ਰਾਖੀ
 Reasonable— ਵਾਜਬੀ-
 ਰਾਖੀ
 Care-taker, *n.* ਰਖਵਾਲਾ, ਸਪੁਰਦਦਾਰ
e.g.— Government. ਰਖਵਾਲੀ
 ਸਰਕਾਰ
 Card, *n.* ਕਾਰਡ
 Index— ਸੂਚੀ ਕਾਰਡ
 Post— ਪੋਸਟ ਕਾਰਡ, ਖਤ
 Cargo, *n.* ਜਹਾਜ਼ੀ ਮਾਲ, ਚੋਪ
 Caricature, *n.* ਦੁਰਮੂਰਤ
cf. Cartoon, ਝਮੁਰਤ, ਕਾਰਟੂਨ
 Carnal, *a.* ਕਾਮੀ
e.g.— knowledge, ਕਾਮੀ ਸੰਬੰਧ
 — intercourse, ਕਾਮੀ ਮੇਲ
 ਮਿਲਾਪ
 Carry, *v.* ਲੈ ਜਾਣਾ, ਪੁਰਾਉਣਾ, ਦੇਣਾ
 Carry on, *v.* ਕਰੀ ਜਾਣਾ
 —business, ਕਾਰ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨਾ
 Carried over, *me.* (ਜੇਕਰ) ਅੱਗੇ ਖਸ਼ਿਆ
 Carriage, *n.* ਗੱਡੀ, ਦਹਾਈ, ਦੰਦ, ਚਾਲ
 — of goods, ਮਾਲ ਦੋਣਾ
 Hackney— ਕਚਾਇਆ ਗੱਡੀ
 Lascivious— ਕਾਮੀ ਚਾਲ
 Stage— ਪੜਾਉ ਗੱਡੀ
 Carrier, *n.* ਭਾਜਤੀ, ਪਾਭੀ
 Common— ਸਰਬ-ਭਾਜਤੀ,
 ਲੋਕ ਪਾਭੀ, (ਹੋਲਵੇ ਆਦਿ ਦੇ)
 Public— ਸਰਬ-ਭਾਜਤੀ,
 ਲੋਕ ਪਾਭੀ, (ਹੋਲਵੇ ਆਦਿ ਦੇ)
 Cart, *n.* ਗੱਡਾ, ਦੋੜੀ, ਫਕੜਾ
 Carriage, *n.* ਢਕਵੀ
 Cartel, *n.* ਜੰਗੀ ਹੰਦੀ ਵਟਾਂਦਰਾ ਸੰਧੀ, ਹੰਦੀ
 (ਲਿਆਉਣਾ) ਜਹਾਜ਼,
 (ਕਾਰਖਾਨੇਦਾਰਾਂ ਦਾ) ਹੱਠ ਜੋੜ
 (ਦੀਮਤਾਂ ਰਧਾਈ ਦੱਖਣ ਲਈ,

Expenditure, ਖਰਚ	Law— ਅਦਾਲਤੀ ਖਰਚਾ
Expenses, (ਸਾਰੇ) ਖਰਚ	Public— ਲੋਕ ਖਰਚ
Hypothecation, ਆਸ ਰਹਿਨ, ਕਫਾਲਤ	Chargeable, <i>a.</i> ਖਰਚ ਪਾਉਣ ਯੋਗ, ਭਰਾਏ ਯੋਗ
Mortgage, ਗਹਿਣੇ, ਰਹਿਨ	Charity, <i>n.</i> ਪੁੰਨ ਦਾਨ, ਫਿਰਾਇਤ (ਫਿਰਾਤ)
Pawn— ਗਿਰਦੀ	Charities, <i>n.</i> ਪੁੰਨ, ਦਾਨ
Price, ਕੀਮਤ	Public— ਲੋਕ ਪੁੰਨ
Surcharge, ਅਧਿਕਾਰ	Charitable, <i>a.</i> ਪੁੰਨ ਅਰਥ
Value, ਮੁੱਲ, (ਅਸਲੀ)	<i>eg.</i> — endowment, ਪੁੰਨ ਅਰਥ ਜਾਇਦਾਦ
Charge with, ਦੋਸ਼ ਅਰੋਪ ਕਰਨਾ, ਦੋਸ਼ ਸਥਾਪਨ ਕਰਨਾ	— society, ਪੁੰਨ ਅਰਥ ਸਭਾ
Charge, <i>n. cr.</i> ਦੋਸ਼ ਸਥਾਪਨ	— trust, ਪੁੰਨ ਅਰਥ ਅਮਾਨਤ
cf. Conviction, ਦੋਸ਼ ਸਿੱਧੀ	— use, ਪੁੰਨ ਅਰਥ ਵਰਤੋਂ
Sentence, ਦੋਸ਼, ਹੁਕਮ	Chart, <i>n.</i> ਨਕਸ਼ਾ (ਸਮੁੰਦਰੀ)
Floating— ਤਰਦੀ ਕਫਾਲਤ, ਤਰਦਾ ਤਾਰ	cf. Map, ਨਕਸ਼ਾ (ਮੁਲਕੀ)
Equitable— ਅਦਲੀ ਕਫਾ- ਲਤ	Plan, ਨਕਸ਼ਾ (ਮਕਾਨੀ)
Legal— ਕਨੂੰਨੀ ਤਾਰ	Charta, <i>n.</i> ਹੋਕ ਪੱਤਰ, (ਅਧਿਕਾਰ ਪੱਤਰ) ਪੱਟਾ
Criminal— ਦੋਸ਼ਦਾਰੀ ਦੋਸ਼	Magna— ਰਾਜ ਅਧਿਕਾਰ ਪੱਤਰ, (ਸ਼ਾਹੀ ਹੋਕ ਪੱਤਰ)
Counter— ਪਰਤੀ ਦੋਸ਼	Charter, <i>v.</i> ਅਧਿਕਾਰ ਪੱਤਰ ਦੇਣਾ, ਰਾਜ ਪੱਤਰ ਦੇਣਾ
False— ਝੂਠਾ ਦੋਸ਼	Charter, <i>n.</i> ਚਾਰਟਰ, ਅਧਿਕਾਰ ਪੱਤਰ
Further— <i>cf.</i> ਹੋਰ ਤਾਰ, ਹੋਰ ਕਰਨਾ (ਗਹਿਣੇ ਪਈ ਜਾਇਦਾਦ ਤੇ)	— Party, (ਜਹਾਜ਼ੀ) ਬਰਾਇਆ-ਪੱਤਰ
To alter— <i>cr.</i> ਦੋਸ਼ ਦਾ ਬਦਲਣਾ	Chartered, <i>pa.</i> ਚਾਰਟਰਡ, ਅਧਿਕਾਰਤ
To add to— <i>cr.</i> ਦੋਸ਼ ਵਧਾਉਣਾ	— Hig court, ਅਧਿਕਾਰਤ ਮਹਾਂ-ਨਿਆਂ ਘਰ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ।
To cancel— <i>cr.</i> ਦੋਸ਼ ਮਿਟਾਉਣਾ	Chateror <i>n.</i> ਰਾਜ ਪੱਤਰ ਦਾਤਾ
Head of— <i>cr.</i> ਤਾਰ ਸਥਾਪਨ ਦੀ ਮੱਦ	Chaste, <i>a.</i> ਸਤਵੰਤੀ
— Sheet, ਦੋਸ਼ ਚਿੱਠਾ	Chastity, <i>n.</i> ਸੱਤ
Charge, <i>n.</i> ਖਰਚਾ	Chastisement, <i>n.</i> ਚੰਨ ਮਰੋੜੀ
	Right to— ਚੰਨ ਮਰੋੜੀ ਦਾ ਹੋਕ (ਬਚੇ ਜਾਂ ਬਹਿਰਦੇ ਵਿਚ)

Chattles, *n.m. H.* ਮਾਲ ਮਤਾ (ਬੁਕਵੀਂ
ਜਾਇਦਾਦ)
cf. Assets, ਨਿਕਾਸੀ,
ਮੁਨਾਫ਼ਾ
Incorporal— ਨਿਰਾਕਾਰਿਕ
ਮੁਨਾਫ਼ਾ (ਹੈਂਕ ਬੁਕਵੀਂ ਜਾਇਦਾਦ
ਦਾ)
Cheat, *v.* ਛਲਣਾ
cf. Deceive, ਧੋਖਾ ਦੇਣਾ, ਠੱਗਣਾ
Defraud, ਛੋਹੇਬ ਕਰਨਾ
Delude, ਝਾਂਸਾ ਦੇਣਾ
Dupe, ਧੋਖਾ ਦੇਣਾ
Cheat, *n.* ਠੱਗ, (ਮੁਲੀ)
Chicanery, ਹੋਰਾ ਫੇਰੀ
Circumvention, ਹੋਰਾ ਫੇਰੀ
cf. Deception, ਛੁਪ
Fraud, ਛੋਹੇਬ
Duplicity, ਝੁੰਘੀ ਚਾਲ
Double dealing, ਦੋ ਪਾਸੀ
Cheating, *n.* ਧੋਖਾ, ਠੱਗੀ
Chemical, *a.* ਰਸਾਇਣੀ
—examination, ਰਸਾਇਣੀ ਪਰੀਖਿਆ
—analysis, ਰਸਾਇਣੀ ਨਿਖੇੜਾ
Cheque, *n.* ਚੈੱਕ, ਚੁੰਡੀ
Bearer— ਦਸਤੀ ਚੈੱਕ
Certificate— ਰਸਦੀਕੀ ਚੈੱਕ
ਪਰਮਾਣਤ ਚੈੱਕ
Certified— ਬੈਂਕ ਕੋਲੋਂ ਤਸ-
ਦੀਕ ਕਰਾਇਆ ਚੈੱਕ ਕਿ
ਰੁਪਿਆ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ
Crossed— ਸ਼ਾਹ-ਵਪਾਰੀ
ਚੈੱਕ, ਰੋਖਿਤ ਚੈੱਕ
Memorandum— ਸਮਰਟਿਕ
ਚੈੱਕ, ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਬਾਂ, ਕਿ ਅਪਣੀ
ਤਰੀਕ ਰਕ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ,
ਚਿੱਠੀਆ (ਚਿਤਾਵਨੀ) ਚੈੱਕ

Open— ਖੁਲ੍ਹਾ ਚੈੱਕ
Order— ਨਾਮ ਯੋਗ ਚੈੱਕ
Stale— ਬੇਹੀ ਚੈੱਕ, (ਜਿਹੜਾ
ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ ਅੰਦਰ ਪੇਸ਼
ਕੀਤਾ ਨਾ ਜਾਵੇ)
Traveller's— ਸਫ਼ਰੀ ਚੈੱਕ
Chicanery, *n.* ਹੋਰਾ ਫੇਰੀ
Chief, *n.* ਮੁਖੀਆ, ਰਈਸ, ਸਰਦਾਰ, ਮੀਰ
Feudal— ਜੰਗੀ-ਸਰਦਾਰ
Native— ਦੇਸੀ-ਸਰਦਾਰ
Police— ਪੁਲਸ ਸਰਦਾਰ,
ਪੁਲਸ ਮੁਖੀ
Ruling— ਰਾਜਾ
Chief, *a.* ਮੁੱਖ, ਸਰਦਾਰ, ਪਰਧਾਨ,
see Capital
e.g.— justice, ਮੁੱਖ-ਜੱਜ, ਮੁੱਖ
ਨਿਆਂਕਾਰਤਾ
— postal authority, ਮੁੱਖ
ਫਾੜ ਅਧਿਕਾਰੀ
— secretary, ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ
Child, *n.* ਬਾਲ, ਬੱਚਾ
Natural— ਹਰਾਮ ਦਾ ਬਾਲ
Posthumous— ਪਿਤਾ ਦੇ
ਮਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੰਮਿਆ ਬੱਚਾ,
ਪਿਤਾ-ਪਸਚਾਤ ਬਾਲਕ
Children, *n.* ਬਾਲ,
cf. Descendants, ਸੰਤਾਨ
Heirs, ਵਾਰਸ
Issue, ਔਲਾਦ
Offspring, ਔਲਾਦ
Progeny, ਸੰਤਾਨ (ਅਉਤ
ਬਾਲੀ)
Childless, *a.* ਬੇ-ਔਲਾਦ, ਭਾਵਲਦ,
ਸੰਤਾਨ ਹੀਨ,
Issueless, ਸੰਤਾਨ ਹੀਨ
Chirograph, *n.* ਲਿਖਤ ਚੰਕ, ਲਿਖਾਈ

Cenotaph, *n.* ਸਮਾਧ, ਮਕਬਰਾ
 Censor, *n.* ਦੋਸ਼ਕੱਢ, ਸੈਂਸਰ
 Censor-ship, *n.* ਦੋਸ਼ ਕੱਢਣਾ
 Censor, *v.* ਦੋਸ਼ ਕੱਢਣਾ
 Censure, *v. or.* ਭਾਟਣਾ
 Censure, *n.* ਭਾਟ
 Census, *n.* ਜਨ ਗਣਨਾ, ਆਦਮ ਗਿਣਤੀ,
 ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ
 Centennial, *a.* ਸੌ ਵਰ੍ਹਿਆਂ
 Central, *a.* ਕੇਂਦਰੀ
 Ceremony, *n.* ਸੰਸਕਾਰ, ਰਸਮ
     Adoption— ਚੁੱਤਰ ਸੰਸਕਾਰ,
     ਮੁਤਬੰਨਗੀ ਰਸਮ
     Funeral— ਦਾਹ ਸੰਸਕਾਰ
     House-warming— ਚੰਨ
     Initiatory— ਦੀਖਿਆ
     ਸੰਸਕਾਰ
     Marriage— ਵਿਆਹ ਸੰਸਕਾਰ
     Mock— ਨਕਲੀ ਸੰਸਕਾਰ
     Religious— ਧਾਰਮਕ ਸੰਸ-
     ਕਾਰ
     Thread— ਜੁੱਟੀ ਸੰਸਕਾਰ
     Tonsure— ਮੁੰਡਨ ਸੰਸਕਾਰ
 Certain, *a.* ਨਿਸਚਤ
     cf. Definite, ਨੀਅਤ
     Positive, ਪੱਕਾ, ਨਿਰਸੰਦੇਹ
 Certainty, *n.* ਨਿਸਚਾ
     Moral— ਆਚਰਣਕ ਨਿਸਚਾ,
     ਇਖਲਾਕੀ ਜਾਂ ਦਿਲੀ ਯਕੀਨ
     Reasonable— ਵਾਜਬੀ
     ਨਿਸਚਾ, ਮਾਕੂਲ ਯਕੀਨ,
     ਉਚਿਤ ਨਿਸਚਾ
 Certify, *v.* ਪਰਮਾਣੀਕ ਕਰਨਾ, ਤਸਦੀਕ
     ਕਰਨਾ, ਤਸਦੀਕਣਾ
     see Attest etc.

Certificate, *n.* ਪਰਮੇਸਾ ਪੱਤਰ, ਪਰਮਾਣ
     ਪੱਤਰ, ਸਨਦ, ਸਰਟੀਫੀਕੇਟ
     of. Diploma, ਸਨਦ
     Licence, ਸਨਦ, ਲਸੈਂਸ
     — cheque, ਪਰਮੇਸਾ ਚੈੱਕ
     — of analyst, ਨਿਖੇੜ ਚਾ ਪਰਮਾਣ
     ਪੱਤਰ
     — of birth, ਜਨਮ ਪੱਤਰ
     — of commencement, *me.*
     ਪਰਾਰੰਭਕ ਪੱਤਰ (ਕੰਪਨੀ
     ਬਾਬਤ)
     — of death, ਮਿਰਤੂ ਪੱਤਰ
     — of indentification, ਪਛਾਣ
     ਪੱਤਰ
     Marriage— ਵਿਆਹ ਪੱਤਰ
     Medical— ਡਾਕਟਰੀ ਸਨਦ
 Certified, *pa.* ਪਰਮਾਣਤ, ਸਹੀ ਕੀਤੀ,
     ਤਸਦੀਕੀ, ਮੁਸੱਦਕਾ
     — copy, ਤਸਦੀਕੀ ਨਕਲ, ਪਰਮਾਣਤ
     ਉਤਾਰਾ
     — payment, ਪਰਮਾਣਤ ਦੁਕਾਨ
     — purchaser, ਪਰਮਾਣਤ ਖਰੀਦਾਰ
 Certiorari, *n.* ਪਰਾਰਥਨਾ ਪੱਤਰ
     ਪਰਵਰਤਨੀ
 Cess, *n.* ਕਰ, ਮਸੂਲ, ਆਬ ਬਾਬ
     Village officer's—
     ਗਰਾਮਨੀ ਕਰ
     Education— ਵਿਦਿਆ ਕਰ
     Land— ਭੋਏ ਕਰ
     Road— ਸੜਕਾਨਾ, ਸੜਕ-ਕਰ
 Cessation, *n.* } ਮੁਕਾਉ.
 Cessment, *n.* }
 Cession, *n.* ਦਿਲਾਵਾ ਦੇ ਦੇਣਾ (ਕਰਾਰ
     ਮਨੁਸ਼ਾ)
 Cessor, *n. E.* } ਮੁਕੱਢ ਜਾਂ ਪ੍ਰੁਕਾਰ
 Cesser, *n.* }

— of a term, ਕਿਸੇ ਸ਼ਰਤ ਦਾ ਪੁੱਗ
ਜਾਣਾ, (ਰਹਿਨ ਨਾਮੇ ਆਦਿ ਦੀ)

Cess-pool, *n.* ਗੰਦਾ ਚੁਬੰਚਾ,

Chain, *n.* ੧. ਸੰਗਲੀ, ਜੰਜੀਰ. ਲੜੀ,
Gunter's— ਗੰਟਰੀ ਸੰਗਲੀ
cf. Fetters, ਹਥਕੜੀਆਂ,
Shackles, ਬੇੜੀਆਂ (ਪੈਰਾਂ
ਦੀਆਂ)

— of circumstances, ਘਟਨਾਵਾਂ
ਦੀ ਲੜੀ, ਹਾਲਾਤ ਦੀ ਲੜੀ

— of title, ਮਲਕੀਅਤ ਦੀ ਲੜੀ

Chainman, *n.* ਸੰਗਲੀਆਂ

Chairman, *n.* ਸਭਾਪਤੀ, ਪਰਧਾਨ

cf. President, ਪਰਧਾਨ,
ਰਾਸ਼ਟਰ ਪਤੀ

Presidiums, ਰਾਜ ਪਰਮੁਖ,

Challenge, *v.* ਲਲਕਾਰਨਾ, ਵੰਗਾਰਨਾ,
ਉਤਰ ਕਰਨਾ

Challenge, *n.* ਲਲਕਾਰ, ਵੰਗਾਰ

Champerty, *n. ci.* ਵੰਡਾਈ, (ਮੁਕੱਦਮੇ
ਵਿਚ ਬਰਾਰ ਕਰਨਾ ਕਿ ਜਿੱਤਣ
ਤੇ ਖਰਚ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਜਾਇ-
ਦਾਦ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇਗਾ)

cf. Maintenance, ਮੁਕੱਦਮੇ
ਵਿਚ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ

Champertor, *n.* ਵੰਡਾਵਾ

Champart, *n.* *E.* ਬਟਾਈ

Chamber, *n.* ਕਮਰਾ (ਜੱਸ ਦਾ), ਮੰਡਲ
— of commerce, *me.* ਵਿਉਪਾਰ
ਮੰਡਲ

— of Princes, ਨਰੇਂਦਰ ਮੰਡਲ

Council— ਕੌਂਸਲ ਪਰ

Privy— ਨਿੱਜੀ ਬੇਠਰ

Star— ਤਾਰਾ ਕਮਰਾ, (ਬਲਾਇਤ
ਦੀ ਇਕ ਪਰਸਿੱਧ ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ
ਦੀ ਛੱਤ ਅੰਦਰ ਤਾਰਿਆਂ ਦੇ
ਨਿਸ਼ਾਨ ਹਨ)

—council, ਵਕੀਲ ਜੋ ਘਰ ਬੈਠਿਆਂ ਕੰਮ
ਕਰੇ

Chamberlain, *E.* ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਕ
ਵੱਡਾ ਅਹੁਦੇਦਾਰ

Chancellor, *n.* ਚੇਂਸਲਰ

Chancery, *E.* ਚੇਂਸਰੀ (ਵਲਾਇਤ ਦੀ
ਵੱਡੀ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ)

Change, *v.* ਬਦਲਣਾ

see Alter etc.

Channel, *n.* ਧਾਰਾ (ਦਰਿਆ ਦੀ) ਆਵਾਜ਼

Chaos, *n.* ਬੁਰਫਾ-ਗਰਦੀ

Chapter, *n.* ਅਧਿਆਏ, ਬਾਬ

Charactor, *n.* ਚਲਨ, ਛੱਡਣ, ਆਚਾਰ,
ਚਿੰਨ੍ਹ, ਅੱਖਰ

cf. Disposition, ਸੁਰਾ

e.g. Bad— ਦੁਰਜਨ, ਬਦਮਾਸ

Good— ਸੁਚਲਨ, ਤਠਾਮਾਨਸ

Intellectual— ਮਾਨਸਕ
ਚਲਨ

Legal— ਅਸਥਿਤੀ, ਬੰਨ੍ਹਨੀ
ਕਾਨੂੰ

Moral— ਆਚਰਣਿਕ ਚਲਨ,
ਸਦਾਚਾਰ

Professional— ਕਿਰਤੀ
ਧੰਨ

Charge, *v.* (ਧਰਜੇ ਦਾ) ਭਾਰ ਪਾਉਣਾ,
ਮਕਫੂਲ ਕਰਨਾ

Charge, *n. ci.* ਭਾਰ, ਧਰਜਾ, ਦੋਸ਼

cf. Cost, ਖਰਚ

Costs ਖਰਚਾ

Disbursement, ਖਰਚਣ

cf. Signature, ਸਹੀ, ਹਸਤਾਖਰ,
ਦਸਤਖਤ
Chirographer, *n.* ਲੇਖਕ, (ਰੋਮੀਆ
ਵਿਚ)
Chirographist, *n.* ਹੋਥ ਲਿਖਾਰੀ
Chiromancer, *n.* ਹਰਬ-ਪੋਪ
Chose, *n. ci.* ਸ਼ੈ, ਦੁਬਈ ਸੰਪਤੀ,
(ਗੁਤੀ ਜਾਇਦਾਦ)
— in action, *ci.* ਰਿਣ ਪਰਾਪਤੀ
ਅਧਿਕਾਰ, ਹੋਰ ਵਸੂਲੀ ਕਰਕਾ
— in possession, ਹਸਤ-ਗਤ, (ਹੋਥ
ਵਿੱਚ ਆਇਆ) ਅਧਿਕਾਰ,
ਕਬਜ਼ਈ ਹੋਰ ਜਾ ਸ਼ੈ, (ਜਿਸਤੋ
ਕਬਜ਼ਾ ਹੋਵੇ)
Chronological, *a.* ਤਰੀਕਵਾਰ
— order, ਤਰੀਕਵਾਰ ਕ੍ਰਮ
C. I. F., *me.* Cost, Insurance,
Freight, ਮੁੱਲ, ਬੀਮਾ, ਭਾੜਾ
Cinematograph } ਸਿਨੇਮਾ, ਚਲ-ਚਿੱਤਰ
Cinema, } ਚਲਦਾ-ਚਿੱਤਰ
Circle, ਘੇਰਾ, ਢੱਕਰ, ਹਲਕਾ
Circulate, *v.* ਫੇਰਨਾ
Circulating, *a.* ਪਰੀਚਲ, ਫਿਰਤਾ
Circulation, *n.* ਗੇੜ
Circuit, *n.* ਸਰਕਟ, ਫੇਰ, ਗਸ਼ਤ
Circuit, *a.* ਸਰਕਟੀ, ਫਿਰਵਾ, ਗਸ਼ਤੀ
— court, ਵਿਰਥੀ ਅਦਾਲਤ, ਗਸ਼ਤੀ ਨਿਆਂ
ਘਰ
cf. Itinerant, ਫੇਰੀ ਵਾਲਾ
Touring, ਦੌਰਾ ਕਰਨਾ
Travelling, } ਸਫਰੀ, ਯਾਤਰਾ
Peripatetic, }
Circuitous, *a.* ਫੇਰ ਵਾਲਾ
Circumvent, *v.* ਫੇਰਾ ਫੇਰੀ ਕਰਨਾ, ਝਾਂਸਾ
ਦੇਣਾ

Circumstances, *n.* ਹਾਲਾਤ, ਹਾਲ
Attenuating—ਘਟਾਉ
ਕਾਲਾ
Mitigating—ਘਟਾਉ ਹਾਲਾਤ
Surrounding— ਆਸੇ ਪਾਸੇ
ਦੇ ਹਾਲਾਤ
Circumstantial, *a.* ਆਸ ਪਾਸੇ ਦੀ,
ਹਾਲਾਤੀ
— evidence, ਆਸ ਪਾਸੇ ਦੀ ਗਵਾਹੀ,
ਹਾਲਾਤੀ ਗਵਾਹੀ
Cite, *v.* ਪਰਮਾਣ ਦੇਣਾ, ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ,
ਬੁਲਾਉਣਾ
cf. Illustrate, ਉਦਾਹਰਣ ਦੇਣਾ
Refer, ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ
Quote, ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ (ਅਸਲ
ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖ ਕੇ)
Citation, *n.* ਪਰਮਾਣ, ਹਵਾਲਾ, ਬੁਲਾਵਾ
ਹਾਜ਼ਰੀ (ਪਰੋਟੋਟੀ ਤੇ ਵਿਆਹਕ
ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ)
Citizen, *n.* ਸ਼ਹਿਰੀ, ਨਾਗਰਕ
cf. Inhabitant, ਵਸਨੀਕ
Resident, ਨਿਵਾਸੀ
Subject, ਪਰਜਾ
Citizenship, *n.co.* ਸ਼ਹਿਰੀਅਤ,
ਨਾਗਰਕਤਾ
cf. Domicile, ਅਧਿਵਾਸ, ਵਸੋਬਾ
(ਪੌਰਾ)
Civic, *a.* ਨਾਗਰਕ, ਨਗਰ
— guard, ਨਾਗਰਕ ਭਾਰਦ
Civil, *a.* ਦੀਵਾਨੀ, ਨਾਗਰਕ, ਸ਼ਹਿਰੀ,
ਅਸੋਨਕ, ਮੁਲਕੀ, ਘਰੇਲੀ,
ਸ਼ਸ਼ੀਲ
Military, ਫੌਜੀ ਸੈਨਕ
Criminal, ਵੇਸਦਾਰੀ
Natural, ਕੁਦਰਤੀ, ਪਰਾਕਿਰ-
ਤਕ

- Political, ਰਾਜਨੀਤਕ
e.g.—action, ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ,
 ਦੀਵਾਨੀ ਦਾਵਾ
 —administration, ਨਾਗਰਕ
 ਰਾਜਪਰਬੰਧ, ਅਸੈਨਕ ਸ਼ਾਸਨ
 —aviation, ਨਾਗਰਕ ਉਸ਼ਾਨ
 —court, ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ,
 ਨਾਗਰਕ ਨਿਆਂ-ਘਰ, ਵਿਹਾਰੀ
 ਅਦਾਲਤ
 —commotion, ਨਾਗਰਕ
 ਹਲ-ਚਲ
 —death, ਨਾਗਰਕ ਮੌਤ, (ਕਨੂੰਨੀ
 ਮੌਤ)
 —defence, ਨਾਗਰਕ ਰਖਿਆ
 —disabilities, ਨਾਗਰਕ ਨਿਰ-
 ਯੋਗਤਾ
 —disobedience, ਨਾਗਰਕ
 ਆਗਿਆ ਭੰਗ, ਸਿਵਲ ਨਾ
 ਵਕਮਾਨੀ
 —disobedience move-
 ment, ਸੱਤਿਆਗਰਹਿ
 ਲਹਿਰ (ਅੰਦੋਲਨ)
 —district, ਨਾਗਰਕ ਜ਼ਿਲਾ
 —duties, ਧਰਮਾਰਾਜ, ਨਾਗਰਕ
 ਕਰਤੱਵ
 —force, ਪੁਲਸ, ਅਸੈਨਕ ਦਲ
 —government, ਨਾਗਰਕ
 ਰਾਜ ਪਰਬੰਧ, ਨਾਗਰਕ ਸ਼ਾਸਨ
 —jail, ਦੀਵਾਨੀ ਜੇਲ, ਅਸੈਨਕ
 ਜੇਲਖਾਨਾ
 —law, ਦੀਵਾਨੀ ਕਨੂੰਨ, ਨਾਗਰਕ
 ਕਨੂੰਨ, ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਨੂੰਨ
 —liberty, ਨਾਗਰਕ ਸੁਤੰਤਰਤਾ
 —list, ਸਿਵਲ ਸੂਚੀ, ਨਾਗਰਕ
 ਸੂਚੀ
 —marriage, ਅਦਾਲਤੀ ਵਿਆਹ

- matter, ਨਾਗਰਕ ਵਿਸ਼ਾ
 —nature, case of, ਦੀਵਾਨੀ
 ਪਰਕਾਰ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਦੀਵਾਨੀ
 ਭਾਂਤ ਦਾ ਵਾਦ
 —power, ਦੀਵਾਨੀ ਅਖਤਿਆਰ
 —proceedings, ਦੀਵਾਨੀ
 ਕਾਰਵਾਈ
 —procedure code, ਛਾਬਤਾ
 ਦੀਵਾਨੀ, ਦੀਵਾਨੀ ਰਿਧੀ
 —process, ਦੀਵਾਨੀ ਹੁਕਮਨਾਮਾ
 —remedy, ਦੀਵਾਨੀ ਚਾਰਾ,
 ਦੀਵਾਨੀ ਉਪਾ
 —right, ਦੀਵਾਨੀ ਹੱਕ, ਨਾਗਰਕ
 ਅਧਿਕਾਰ
 —service, ਅਸੈਨਕ ਨੌਕਰੀ
 —suit, ਦੀਵਾਨੀ ਦਾਵਾ, ਦੀਵਾਨੀ
 ਵਾਦ
 —supplies, ਨਾਗਰਕ ਰਸਦ,
 ਅਸੈਨਕ ਪਰਦਾਇ
 —surgeon, ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ
 —service regulations,
 ਨਾਗਰਕ ਨੌਕਰੀ ਨਿਜਮ
 —war, ਘਰ ਦੀ ਜੰਗ, ਪਰਜਾਯੋਧ
 ਪਰਜਾ ਪਰਸਪਰ ਯੁੱਧ

— wrong, ਦੀਵਾਨੀ ਅਪਕਾਰ
 Civilian, *n.* ਸਿਵਲ ਸਰਵਸੀ ਹਾਕਮ,
 ਨਗਰ-ਸਿਵਕ

Civilization, *n.* ਸਭਿਅਤਾ

Civilised, *p.p.* ਸਭਿਆ, ਮੁਹੱਬਤ

Claim, *n.* ਦਾਵਾ, ਦਾਵੇ ਦਾ ਮੁੱਲ

cf. Interest, ਹਿੱਤ

Right, ਹੱਕ

Pretension, ਦਾਵਾ (ਸੱਚਾ
 ਜਾਂ ਝੂਠਾ)

Demand, ਮੰਗ

Requisition, ਫ਼ਰਮਾਇਸ਼,
(ਨਿਮ ਅਨੁਸਾਰ) ਮੰਗ
Suit, ਦਾਵਾ, ਨਾਲਸ਼, ਵਾਦ
Actionable— ਦਾਵੇ ਜੋਗ ਮੰਗ
Bogus— ਬਣਾਉਣੀ ਦਾਵੇ ਦੀ
ਮੰਗ
Contingent— ਪਰਆਸਰਤ
ਮੰਗ
Counter— } ਪਰਤੀ-ਦਾਵਾ
Cross— } ਮੰਗ
False— ਝੂਠਾ ਦਾਵਾ
Dorment— ਸੁੱਤਾ ਦਾਵਾ
Rival— ਟਾਕਰੇ ਦਾ ਦਾਵਾ
Outstanding— ਰਹਿੰਦੀ
ਮੰਗ

Claimant, *n.* ਦਾਵੇਦਾਰ

Clan, *n.* ਕਬੀਲਾ
see Caste etc.

Clandestine, *a.* ਗੁਪਤ
cf. Secret, ਗੁਪਤ, ਖੁਫੀਆ
e.g.—marriage, ਗੁਪਤ ਵਿਆਹ
—mortgage, ਗੁਪਤ ਰਹਿਨ

Class, *n.* ਸ਼ਰੇਣੀ, ਜਮਾਤ
Backward— ਪੱਛੜੀ ਸ਼ਰੇਣੀ

Classic, *n.* ਪੁਰਾਤਨ (ਗਰੇਬ)

Classical, *a.* ਪੁਰਾਤਨ ਗਰੇਬਕ, ਕਲਾਸੀ-
ਕਲ

Classification, *n.* ਵੰਡ, ਵਰਗੀ ਕਰਨ

Clause, *n.* ਕਨੂੰਨੀ ਲਿਖਤ ਦੀ ਸ਼ਰਤ
Attesting— ਸਾਖੀ ਅੰਕ
Associated— ਮਿਲਵਾਂ-ਅੰਕ
Caducial— ਉਲਟਾਉਣਾ
ਅੰਕ (ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾਇ-
ਦਾਦ ਦਾਛਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ
ਨੂੰ ਆ ਜਾਵੇ)

Conditional— ਸ਼ਰਤੀ ਅੰਕ
Forfeiture— ਫ਼ਬਤੀ ਅੰਕ
(ਕਿਸੇ ਵਸੀਕੇ ਦੀ)

Inconsistent— ਅਸਗਤ
ਅੰਕ

Operative— ਪਰਬਲ ਅੰਕ

Parenthetical— ਆਰਬਕ
ਅੰਕ

Penal— ਦੰਡੀ ਅੰਕ

Residuary— ਖਿਭ ਰਹਿੰਦਾ
ਅੰਕ (ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੀ ਜਾਇਦਾਦ
ਸਬੰਧੀ)

Sub— ਲਘੂ ਅੰਕ

Saving— ਬਚਾਉਣਾ ਅੰਕ

Shifting— ਪਲਟਾਉਣਾ ਅੰਕ
(ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਜਾਇਦਾਦ, ਕਿਸੇ
ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਪੂਰੇ ਨਾ ਹੋਣ ਤੇ
ਪਲਟ ਆਵੇ)

Testamonium— ਵਸੀਅਤ
ਤਸਦੀਕੀ ਅੰਕ

Cleanhands, ਸੁੱਧਮਤਾ

Clearing-house, *n.* ਸੁਲਝਾਉ ਘਰ

Clerk, *n.* ਕਲਰਕ, ਦਫਤਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ,
ਮੁਨਸ਼ੀ

— of court, ਨਿਆਂ ਲਿਖਾਰੀ, ਕੋਰਟ
ਕਲਰਕ

— of the Crown, ਰਾਜ ਲਿਖਾਰੀ

Clerical, *a.* ਲਿਖਤੀ, ਲਿਖਤ ਦੀ, ਪਾਦਰੀ
ਸਬੰਧੀ

e.g.—error, ਲਿਖਤੀ ਭੁੱਲ
—mistake, ਲਿਖਤ ਦੀ ਭੁੱਲ

Client, *n.* ਗਾਹਕ, ਅਸਾਮੀ, ਜਜਮਾਨ,
ਮੁਅੱਕਲ

Clientela, *n.* ਸਮੁੱਚੇ ਗਾਹਕ, ਮੁਅੱਕਲ

Clientage, *n.* ਸਮੁੱਚੇ ਗਾਹਕ ਤੇ ਮੁਅੱਕਲ

Clog, *v.* ਰੋਕਣਾ, ਅਟਕਾਉਣਾ

Clog, *n.* ਰੋਕ

— on the equity of redemption,
ਰੋਕ-ਗਹਿਣਾ ਫੁਡਾਈ
ਤੇ ਰੋਕ

Close, *v.* ਬੰਦ ਕਰਨਾ

Close, *n.* ਅੰਤ, ਫਸੀਨ ਦਾ ਟੋਟਾ

— of bankruptcy, ਦਿਵਾਲੇ ਦਾ ਅੰਤ
(ਜਦੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਲਹਿਣੇਦਾਰਾਂ
ਨੂੰ ਵੰਡੀ ਜਾਏ)

— of pleadings, ਵਾਦ ਵਰਨਣ ਦਾ
ਅੰਤ (ਜਦੋਂ ਤਨਕੀਆਂ ਨਿਕਲ
ਜਾਣ)

Close, *a.* ਬੰਦ

e.g.—day, ਬੰਦ ਦਿਨ

—hours, ਬੰਦ ਸਮਾਂ

Closure, *n.* ਬੰਦੀ

Annual— ਵਾਰਸ਼ਕ ਬੰਦੀ

Rotational— ਵਾਰੀ ਦੀ
ਬੰਦੀ

Club, *n.* ਕਲੱਬ, ਕੋਸ਼ਟੀ, (ਗਲ ਬਾਤ ਕਰਨ
ਦੀ ਥਾਂ), ਲਾਨੀ

Clue, *n.* *cr.* ਸੂਹ, ਉੱਘ-ਸੁੱਘ

Co-used as a prefix, ਸਹਿ, ਹਮ-

Co-accused, *cr.* ਸਹਿਦੋਸ਼ੀ

Co-adjutor, *n.* ਸਹਾਇਕ

Coalition, *a.n.* ਸਹਿਮੇਲ, ਕੋਲੀਸ਼ਨ

Cockpit, *n.* ਬਗੜ ਸਥਾਨ, (ਪਹੀਵੀ ਕੋਸ਼ਲ
ਦੀ ਸੁਭੀਸ਼ਲ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਨਾਮ)

C.O.D. (Collect on delivery)
(ਮਾਲ) ਹਵਾਲਗੀ ਤੇ ਵਸੂਲੇ
(ਮੁਲ ਤੇ ਭਾਜੇ ਦੀ)

Code, *n.* ਸੰਘਤਾ, ਕਨੂੰਨ, ਸੰਗਰਹਿ

Civil Procedure—

ਜਾਬਤਾ ਦੀਵਾਨੀ, ਦੀਵਾਨੀ
ਨੇਮਾਵਲੀ

Criminal Procedure—

ਜਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ

Cypher— ਰੁਪਤਾਵਲੀ

Hindu— ਹਿੰਦੂ ਸੰਘਤਾ, ਹਿੰਦੂ
ਕਨੂੰਨ ਸੰਗਰਹਿ

Penal—ਡੰਡਾਵਲੀ

Codify, *v.* ਕਨੂੰਨ ਸੰਗਰਹਿ ਕਰਨਾ

Codicil, *n.* (ਅ: ਅ: ਉੱਪ-ਅੰਗ), ਉਪਾਂਗ
(ਵਸੀਅਤ ਦਾ)

Co-empt, *v.* ਸਾਰਾ ਮਾਲ ਲੈ ਲੈਣਾ

Co-emption, *n.* ਸਾਰਾ ਮਾਲ ਖਰੀਦ
ਲੈਣਾ

Co-erce, *v.* ਜਬਰ ਕਰਨਾ

Co-ercive, *a.* ਜਬਰੀ

Co-ercion, *n.* ਜਬਰ

cf. Duress, ਅਯੋਗ ਦਬਾਉ

Undue influence, ਅਯੋਗ
ਪਰਤਾਵ

Cogent, *a.* ਪਰਬਲ, ਪੱਕਾ

Cognate, *n.* ਬੰਧੂ, ਸਾਕ

cf. Agnate, ਗੋਤਰਜ, ਦਿਕ ਜਦੋਂ

Cognate, *a.* ਮੇਲ ਖਾਂਦੇ, ਸਬੰਧਤ, ਮੁਤੱਲਕਾ

e.g.—invention, ਸਬੰਧਤ ਰਾਵ
—section, ਸਬੰਧਤ ਦਵਾ, ਸਬੰਧਤ
ਖੰਡ

Cognition, *n.* ਗਿਆਨ, ਖਬਰ

Cognition, *a.* ਪਛਾਣ

— sale, ਪਛਾਣ ਵਿਕਾ (ਕਿਸੇ ਨਾਬਾਲਗ ਜਾਂ
ਹੋਰ ਅਸਮਰਥ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ)

Cognizable, *a.cr.* ਹੋਰ ਪਾਉਣ ਯੋਗ,
ਪੁਲਸੀ

Non— ਨ-ਹੋਰ ਪਾਉਣ ਯੋਗ,
ਅਪੁਲਸੀ

Cognisance, *n.* ਸੁਣਨਾਧਿਕਾਰ, ਸੁਣਨ
ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਗਿਆਨ

Cognizance, *n.* ਸੁਣਨਾਧਿਕਾਰ, ਸੁਣਨ
ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਗਿਆਨ

Co-habit, *v.* ਸਹਿਵਾਸ ਕਰਨਾ, ਸੰਬੰਧ
ਕਰਨਾ (ਮਰਦ ਤੇ ਤੀਵੀਂ ਭਾਂਗ)
ਸੁਹਬਤ ਕਰਨਾ, ਹਮਬਿਸਤਰੀ
ਕਰਨਾ

Co-habitation, *n.* ਸਹਿਵਾਸ, ਹਮ-
ਬਿਸਤਰੀ

cf. Coition, ਭੋਗ

Intercourse, ਭੋਗ

Illicit—ਵਿਵਰਜ ਸਹਿਵਾਸ

Co-heir, *n.* ਹਮ-ਵਾਰਸ

Coin, *n.* ਸਿੱਕਾ, (ਰੁਪਿਆ ਆਦਿ)

Current— ਚਾਲੂ ਸਿੱਕਾ

Cracked— ਤਿਰਕਿਆ ਸਿੱਕਾ

Defaced— ਘਸਿਆ ਸਿੱਕਾ

False— ਖੋਟਾ ਸਿੱਕਾ

King's or Queen's—
ਰਾਜ ਸਿੱਕਾ

Rubbed— ਘਸਾਇਆ ਸਿੱਕਾ

Uttering— ਸਿੱਕਾ ਵਰਤਣਾ
(ਚਲਾਉਣਾ ਖਰੀਦਣ ਸਮੇਂ)

Coin, *v.* ਸਿੱਕਾ ਟਕਸਾਲਣਾ, ਢਾਲਣਾ

Coinage, *n.* ਢਾਲਵਾਈ, ਟਕਸਾਲਨ

Coiner, *n. or.* (ਖੋਟੇ) ਜਾਅਲੀ ਸਿੱਕੇ
ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ

Coition, *n.* ਭੋਗ

see Co-habitation etc.

ਸਹਿਵਾਸ, ਹਮਬਿਸਤਰੀ

Cold blood, ਨਿਰਦੋਸ਼ ਖੂਨ

Collateral, *n.* ਇੱਕ ਜੱਦੀ, ਸਰੀਕ

see Agnate etc.

Collateral, *a.* ਨਾਲ ਲਗਦਾ, ਅਨੁਸੰਗਭ,
ਲਾਗੂ, ਵਾਜ਼ੂ, ਲਾਭ ਦਾ

e.g.— assurance, ਅਨੁਸੰਗਭ

ਨਿਸ਼ਚਾ, ਨਾਲ ਲਗਦਾ ਨਿਸ਼ਚਾ

— agreement, ਲਾਭ ਦਾ
ਕਰਾਰਨਾਮਾ

— descent, ਲਾਭ ਦੀ ਜੱਦ

ਲਾਭ ਦੀ ਵੰਸ਼

— evidence, ਲਾਭ ਦੀ ਕਵਾਹੀ

— insurance, ਨਾਲ ਲਗਦਾ
ਬੀਮਾ

— issue, ਅਨੁਸੰਗੀ ਤਨਕੀਹ ਜਾਂ
ਵਿਵਾਦ ਵਿਸ਼ਾ

— kindred, ਅਨੁਸੰਗੀ ਸਪਿੰਡ

— obligation, ਨਾਲ ਲਗਦੀ
ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ

— proof, ਨਾਲ ਦਾ ਸਬੂਤ

— purpose, ਅਨੁਸੰਗਭ
ਮਤਲਬ, ਪਾਸਚਾਰਿਕ ਮੰਤਵ

— relation, ਅਨੁਸੰਗਭ
ਸਨਬੰਧੀ ਜਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ

— security, ਅਨੁਸੰਗਭ
ਕਵਾਲਤ

Collate, *v.* ਟਾਕਰਾ ਕਰਨਾ (ਲਿਖਤ ਦਾ)

Collated, *pa.* ਟਾਕਰਤ, ਮਲੀ ਹੋਈ

— telegram, ਮੇਲੀ ਹੋਈ ਤਾਰ

Collation, *n.* ਟਾਕਰਾ (ਅਸਲ ਤੇ ਨਕਲ
ਦਾ), ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਠੀਕ
ਵੰਡ ਕਰਨ ਲਈ) ਕੱਠਾ ਕਰਨਾ

Colleague, *n.* ਸਹਿਕਾਰੀ

cf. Companion, ਸਾਥੀ

Concomitant, ਸੇਰੀ

Confedrate, ਸਹਿਮਤੀ,
ਹਮਰਾਈ

Collect, *v.* ਕੱਠਾ ਕਰਨਾ, ਸੰਗਰਹਿ ਕਰਨਾ,
ਉਗਰਾਹੁਣਾ

cf. Levy, ਉਗਰਾਹੁਣਾ

Collection, *n.* ਸੰਗਰਹਿ, ਉਗਰਾਹੀ

Collective, *a.* ਸਮੂਹਕ, ਸੰਗਰਹਿਕ,
ਇਕੱਠਾ

e.g. — fine, ਸਮੂਹਕ ਦੰਡ
 — responsibility, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ
 — work, ਇਕੱਠਾ ਕੰਮ
 Collector, *n.* ਸਕਰਹਿਕਾਰ
 Collectorate, *n.* ਕਲਕਟਰੇਟ, ਮਾਲੀ
 ਜ਼ਿਲਾ, ਕਲੈਕਟਰੀ ਦਫਤਰ
 Collision, *n.* ਟੱਕਰ
 Collocation, *n.* (ਲਹਿਣੇਦਾਰਾਂ ਦੀ)
 ਤਰਤੀਬ, ਸਵਰੰਦੀ (ਕਰਕਾ
 ਦੁਕਾਉਣ ਲਈ)
 Collude, *v. ci.* (Lit: to play
 together) ਕੱਠ ਜੋੜ ਕਰਨਾ,
 ਸਾਜਸ਼
 cf. Conspire, *cr.* ਗੋਂਦ ਗੁੰਦਣੀ
 Collusion, *n.* ਸਾਜਸ਼, ਗੱਠ-ਜੋੜ
 Collusive, *a.* ਗੱਠ-ਜੋੜ, ਸਾਜਸ਼ੀ
 — dispute, (to defraud
 others) ਜੰਗੀ ਫਰਗਰੀ,
 (ਉਪਰੋਂ ਲਝਾਲੀ ਜਾਂ ਥਹਿਸ)
 Colonial, *a.* ਨੇਆਥਾਦਕ
 Colonization, *n.* ਬਸਤੀ ਬਣਾਉਣ,
 ਉਪਨਿਵੇਸ਼ਨ
 Colonise, } ਬਸਤੀ ਬਣਾਉਣਾ, ਅਥਾਦ
 Colonize, } *v.* ਕਰਨਾ, ਉਪਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨਾ,
 (ਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਅਥਾਦ
 ਕਰਨਾ)
 Colonist, *a. n.* ਅਥਾਦਕਾਰ
 Colony, *n.* ਬਸਤੀ, ਨਵੀਂ ਆਬਾਦੀ,
 ਕਾਲੋਨੀ
 cf. Dependancy, ਅਧੀਨ ਦੇਸ਼,
 ਮਾਤਹਿਤ ਮੁਲਕ
 Dominion, ਉਪ-ਰਾਜ
 Possession, ਜਿੰਤਿਆ (ਦੇਸ਼)
 Crown— ਤਾਜ-ਬਸਤੀ
 Colour, *n.* ਰੰਗ, ਖਿਖਾਦਾ, ਭੋਸ, ਬਾਣਾ,
 ਆੜ

— of office, ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਆੜ
 — of right, ਹੱਕ ਦੀ ਆੜ
 — of title, ਮਾਲਕੀ ਦੀ ਆੜ
 Colourable, } *a.* ਖਿਖਾਵੇ ਦਾ, ਧੋਖੇ ਦਾ
 Colorable, }
 — transaction, ਖਿਖਾਵੇ ਦਾ ਸੌਦਾ
 Colourist, *r.* ਰੰਗਸਾਝ
 Column, ਖਾਨਾ (ਰਜਿਸਟਰ ਦਾ), ਬੰਮ,
 ਪਾਲ, ਦਸਤਾ
 To fill up— ਖਾਨਾ ਭਰਨਾ
 Colonel, *n. m.* ਕਰਨੈਲ
 Combination, *n.* ਜੋੜ, ਇਕੱਠ
 Combine, *v.* ਇਕੱਠ ਕਰਨਾ, ਮਿਲਾਉਣਾ,
 ਮਿਲਣਾ
 Come into operation, } ਪਰਚਲਤ
 } ਹੋਣਾ,
 Come into force } *v.* ਚਾਲੂ ਹੋਣਾ,
 ਪਰਯੋਗ ਵਿਚ
 ਆਉਣਾ
 Commence, *v.* ਪਰਾਰੰਭ ਕਰਨਾ
 Commencement, *n.* ਪਰਾਰੰਭ
 cf. Origin, ਆਰੰਭ
 Commendation, *n.* ਸਲਾਘਾ,
 ਸਵਾਰਸ਼
 see Recommendation
 Comity, *n.* ਸਾਂਝ
 — of nations, ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸਾਂਝ (ਇਕ
 ਦੂਜੇ ਕਨੂੰਨ ਤੇ ਅਦਾਲਤੀ
 ਫੇਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਨਣ ਦੀ)
 Command, *n.* ਫਰਮਾਨ
 cf. Interdict, ਬਰਹੁ ਹੁਕਮ
 Mandate, ਤਾਕੀਦੀ ਹੁਕਮ
 Order, ਹੁਕਮ
 Ordinance, ਹੁਕਮੀ ਕਨੂੰਨ
 Precept, ਫਰਮਾਨ

Commanded area, ਜੈਲੁ ਖੇਤਰ,
ਸਿੰਜਾਈ ਅਧੀਨ ਖੇਤਰ

Commander, *n.* ਸੈਨਾਪਤੀ

— in Chief, *n.* ਮੁੱਖ ਸੈਨਾਪਤੀ

Commence, *v.* ਆਰੰਭ ਕਰਨਾ, ਸ਼ੁਰੂ
ਕਰਨਾ

Commencement, *n.* ਆਰੰਭ, ਸ਼ੁਰੂ

Commensality, *n.* ਖਾਣ ਪੀਣ
ਦਵਾਰਾ ਸਾਂਝ, ਰਾਈਵਾਲੀ

Commensurate, *a.* ਸਮਾਨ, ਬਰਾਬਰ
ਦਾ, ਤੁਲ

Comment, *v.* ਟੀਕਾ ਟਿਪਣੀ ਕਰਨਾ
see Annotate

Comment, *n.* ਟੀਕਾ ਕਰਨਾ (ਕਿਸੇ
ਕਿਤਾਬ ਦਾ), ਟੀਕਾ ਟਿਪਣੀ
Fair— ਯੋਗ ਟੀਕਾ ਟਿਪਣੀ

Commentator, *n.* ਟੀਕਾਕਾਰ

Commentary, *n.* ਟੀਕਾ

Commerce, *n.* ਵਣਜ

cf. Trade, ਵਪਾਰ

Commercial, *a.* ਵਣਜਰ, ਵਪਾਰਕ

cf. Mercantile, ਵਪਾਰਕ
Trading ਵਪਾਰਕ

e.g.— agent, ਵਣਜਰ ਏਜੰਟ,
ਵਪਾਰਕ ਦਲਾਲ

— case or suit, ਵਣਜਰ
ਵਾਦ, ਵਪਾਰਕ ਦ ਵਾ

— court, ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ

— domicile, ਵਪਾਰਕ ਵਸੋਬਾ

— house (home) ਵਪਾਰਕ ਘਰ

— judge, ਵਪਾਰਕ ਜੱਜ

— law, ਵਣਜਰ ਕਨੂੰਨ, ਵਪਾਰਕ
ਕਨੂੰਨ

— paper, ਵਣਜਰ ਪੱਤਰ, ਵਪਾਰਕ
ਪੱਤਰ

— treaty, ਵਣਜ ਸੰਧੀ

— undertaking, ਵਣਜਰ
ਉਪਕਾਰ, ਵਪਾਰਕ ਕ੍ਰਿਮਾ

Commissariat, *n. mi.* ਕਮਿਸਰੇਟ

Commissary, *n. mi.* ਕਮਿਸਰੀ,
ਗੁਮਾਸਤਾ, ਰਸਦ ਪੁਚਾਵਾ

Commission, *v.* ਕਾਰ-ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣਾ

Commission, *n.* ਕਮਿਸ਼ਨ, ਕਾਰਜ
ਅਧਿਕਾਰ, ਕਾਰਜ ਅਧਿਕਾਰੀ,
(ਦਸਤੂਰੀ) ਆਕ੍ਰਤ, ਅਪਰਾਧ

Boundary— ਹੱਦ ਵੰਦੀ
ਕਮਿਸ਼ਨ

Emergency— ਐਂਜਕਾਲੀ
ਕਮਿਸ਼ਨ

To execute— ਕਮਿਸ਼ਨ
ਤਾਮੀਲ ਕਰਨਾ

To issue— ਕਮਿਸ਼ਨ ਜਾਰੀ
ਕਰਨਾ

Commissioner, *n.* ਕਮਿਸ਼ਨਰ,
ਆਯੁਕਤ, ਅਧਿਕਾਰੀ

Assisant— ਸਹਾਇਕ—
ਕਮਿਸ਼ਨਰ

Charity— ਖੁੰਨ ਦਾਨ
ਕਮਿਸ਼ਨਰ

Deputy— ਨਾਭਮ, ਉਪ—
ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ

Excise— ਆਬਕਾਰੀ
ਕਮਿਸ਼ਨਰ

Judicial— ਜੁਡੀਸ਼ਲ ਕਮਿਸ਼ਨ-
ਨਰ, ਅਦਾਲਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ

Oath— ਸੁਗੰਦ ਕਮਿਸ਼ਨਰ

Municipal— ਨਗਰ ਸਭੀਆ,
ਮੁੰਸਪਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ

Police— ਪੁਲਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ

Revenue— ਮਾਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ

Commit, *v. cr.* ਸਪੁਰਦ ਕਰਨਾ (ਸੋਸ਼ਨ
ਦੇ), ਸੌਂਪਣਾ, ਕਰਨਾ (ਜੁਰਮ
ਦਾ), ਹਵਾਲਾਤ ਦੇਣਾ

- of. Punish, ਦੰਡ ਦੇਣਾ
Sentence, ਦੰਡ ਦੇਣਾ
Committing, *a.* ਸਪੁਰਦ ਕਰਨਾ, ਸੌਂਪਣ ਵਾਲਾ
— Magistrate, ਸੌਂਪਣਾ ਮਜਿਸਟਰੇਟ
Commitmet, *n. cr.* ਸਪੁਰਦਗੀ, ਸੌਂਪਣ
Committal, *n.* ਸਪੁਰਦਗੀ, ਸੌਂਪਣ
— order ਸਪੁਰਦਗੀ ਹੁਕਮ
— proceedings, ਸਪੁਰਦਗੀ ਕਾਰਵਾਈ
To quash— ਸਪੁਰਦਗੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ
Committee, *n.* ਕਮੇਟੀ, ਸੰਮਤੀ
see Assembly etc.
Advisory— ਸਲਾਹ-ਦੇਵੀ, ਕਮੇਟੀ
Consultative— ਸਲਾਹ-ਕਾਰ ਕਮੇਟੀ
Executive— ਕਾਰਜ ਪਾਲਕ ਕਮੇਟੀ, ਕਾਰਜ ਸਾਧਕ ਕਮੇਟੀ
Judicial— ਜੁਡੀਸ਼ਲ ਕਮੇਟੀ, ਅਦਾਲਤੀ ਕਮੇਟੀ
Municipal— ਨਗਰ ਸਭਾ
— of management, ਪਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ
Select— ਚੁਣਵੀਂ ਕਮੇਟੀ
— Stage, ਕਮੇਟੀ ਅਵਸਥਾ, ਸੰਮਤੀ ਅਵਸਥਾ
Standing— ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ, ਪੱਕੀ ਕਮੇਟੀ
Steering— ਚਲਾਉ ਕਮੇਟੀ
Sub— ਉਪ ਕਮੇਟੀ
Vigilance— ਢੇਕਸ਼ੀ ਕਮੇਟੀ
Working— ਕਾਰਜ ਸਾਧਕ-ਕਮੇਟੀ, ਐਕਟਿਵ ਕਮੇਟੀ

- Commodate, *n.* ਬੰਦਿਗੀ ਉਪਕਾਰ, (ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਥੀਜ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਲੈਣ ਦੇ ਵਰਤਣ ਦੇਣਾ)
Commodity, *n.* ਜਿਨਸ
cf. Mercandise, ਵੱਖਰ
Common, *a.* ਸਾਂਝਾ, ਸਾਧਾਰਣ, ਮਾਮੂਲੀ
cf. General, ਸਾਧਾਰਣ, ਆਮ
Joint, ਸੰਜੁਗਤ, ਜੁੱਟ
Ordinary, ਸਾਧਾਰਣ, ਮਾਮੂਲੀ
Public, ਜੰਤਕ
Undivided, ਅਣਵੰਡੀਆ
Universal, ਸਰਬ, ਪੂਰਣ
e.g.— ancestor, ਸਾਂਝਾ ਵੰਸ਼ੋਰਾ, ਮੂਲ ਪੁਰਖਾ
— bawdy house, ਕੁਟਲੀ ਘਰ
— carrier, *cf.* ਲੋਕ ਭਾਰਤੀ, ਸਰਬ ਪਾਤੀ
— detriment, ਸਰਬ ਜਨਕ ਹਾਨੀ
— gaming house, *cf.* ਜੁਆ ਘਰ
— good, ਸਰਬ ਹਿੱਤ, ਸਰਬ ਭਭਾਈ
— ground, ਸਾਂਝਾ ਅਧਾਰ
— informer, *cr.* ਆਮ ਸੁਹੀਆ, ਸਾਂਝਾ ਮੁਖਬਰ
— intention, ਸਾਂਝੀ ਨੀਅਤ, ਸਾਂਝੀ ਮਨਸਾ
— law, ਆਮ ਕਨੂੰਨ, ਅਣ-ਵਿਧਾਨਕ ਕਨੂੰਨ
— nuisance, ਲੋਕ ਖਰਾਬੀ
— object, ਸਾਂਝਾ ਮੰਤਵ

— plea, *E.* ਵੋਟਾ ਦਾਵਾ

— seal, ਸੰਸਥਾਮੀ ਮੁਦਰਾ

— sense, ਆਮ ਸਮਝ,
ਸਾਧਾਰਣ ਸੂਝ

tenant in— ਸਾਂਝੀ

ਆਸਾਮੀ, ਸੰਜੁਕਤ ਮੁਦਰਾ

— wealth, ਲੋਕ ਰਾਜ, ਪਰਜਾ
ਰਾਜ, ਤੰਤਰ ਰਾਜ, ਜਮਹੂਰੀ
ਸਲਤਨਤ

cf. Commonly, ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ
Generally, ਸਾਧਾਰਣ ਤੌਰ ਤੇ
Ordinarily, ਸਾਧਾਰਣ ਤੌਰ

≡

Common, *n. E.* ਰੱਖ, ਬੀੜ, ਚਰਾਂਦ

— without stint, ਖੁਲੀ ਚਰਾਂਦ
(ਭੰਗਰਾਂ ਜਾਂ ਵੇਲੇ ਦੇ ਬੰਧੋਸ ਤੋਂ
ਬਿਨਾਂ)

Commonwealth, *co., Com. n.*

ਸਾਂਝਾ ਰਾਜ, ਲੋਕ ਰਾਜ, ਪਰਜਾ-
ਤੰਤਰ, ਜਮਹੂਰੀ ਸਲਤਨਤ,
ਰਾਜਕੀ ਭਾਈਚਾਰਾ

cf. Democracy, *ab. n.*
ਪਰਜਾ ਤੰਤਰ, ਲੋਕ ਰਾਜ

Republic, *com. n.* ਲੋਕ
ਰਾਜ, ਪਰਜਾ ਰਾਜ, ਗਣ ਰਾਜ

Commorient, *a.* ਸਹਿਮਿਤ, ਇਕੱਠਾ
ਮਰਨ ਵਾਲਾ (ਬਹੁਤੇ ਆਦਮੀਆਂ
ਨਾਲ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿ ਭੂਚਾਲ
ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹਾਦਸੇ ਵਿਚ ਕੋਈ
ਮਰ ਜਾਵੇ)

Commotion, *n.* ਹਲ ਚਲ

Civil— ਨਾਗਰਕ ਹਲ ਚਲ

cf. Insurrection, ਰਾਜ ਵਿਦਰੋਹ
Riot, ਬਲਾਤ

Communal, *a.* ਵਿਰਕੁ, ਸੰਪਰਦਾਇਕ,
ਕੌਮੀ

cf. Denominational,
ਸੰਪਰਦਾਇਕ

Communalism, ਵਿਰਕੋਦਾਰੀ

Communicate, *v.* ਦੱਸਣਾ, ਖਬਰ
ਦੇਣਾ, ਸੰਚਾਰ ਕਰਨਾ

Communication, *n.* ਸੰਚਾਰ, ਵਾਕਫੀ,
ਆਵਾਜਾਈ, ਗੱਲਾਂ, ਦੱਸਣ

cf. Communiqué, ਰਾਜ
ਸੂਚਨਾ, ਸਰਕਾਰੀ ਦਿਤਲਾਹ
Information, ਸੂਚਨਾ,
ਦਿਤਲਾਹ

Message, ਸੁਨੇਹਾ

News, ਸਮਾਚਾਰ, ਖਬਰ

Official— ਸਰਕਾਰੀ-ਗੱਲ

Privileged— ਰਾਖਵੀਂ
ਵਾਕਫੀ (ਜਿਹੜੀ ਦੱਸਣ
ਵਾਲੇ ਦੀ ਆਗਿਆ ਬਿਨਾਂ
ਦੱਸੀ ਨਾ ਜਾ ਸਕੇ)

Professional— ਕੌਮਕਾਰੀ
ਵਾਕਫੀ, ਪੇਸ਼ਾਵਰੀ ਗੱਲਾਂ

Lines of— ਰਸਦ ਕੁਮਕ ਦੇ
ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ-ਰਾਹ

Means of— ਆਵਾਜਾਈ
ਦੇ ਰਾਹ

Communiqué, *n.* ਰਾਜ ਸੂਚਨਾ

Communism, *n. pa.* ਸਾਮਵਾਦ,
ਕਮਯੂਨਿਜ਼ਮ

Communist, *n.* ਸਾਮਵਾਦੀ,
ਕਮਯੂਨਿਸਟ

Community, *n.* ਵਿਰਕਾ, ਕੌਮ (ਫੋਟੀ)

cf. Denomination, ਸੰਪਰਦਾ
Nation, ਕੌਮ (ਫੋਟੀ)
— of interest, ਹਿੱਤ ਦੀ
ਸਾਂਝਤਾ, ਹਿੱਤ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ

Commutation, *n.* ਵਟਾਈ, ਤਬਦੀਲੀ,
ਪਰਿਵਰਤਨ

— of rents, *r.* ਲਗਾਨ ਵਟਾਈ,

ਲਥਾਨ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ

— sentence, *cr.* ਦੰਡ ਵਟਾਈ

Commute, *v.* ਬਦਲਣਾ, ਵਟਾਉਣਾ

Compact, *n. a.* ਨਿਗੋਹ, ਠੋਸ, ਪੱਕਾ

Company, *n.* ਕੰਪਨੀ, ਵਪਾਰ ਮੰਡਲੀ

Banking— ਬੈਂਕੀ ਕੰਪਨੀ

Controlled— ਬੰਧੋਜਤ-
ਕੰਪਨੀ

Insurance— ਬੀਮਾ-ਕੰਪਨੀ

Joint stock— ਸਾਂਝੀ ਰਾਸ
ਕੰਪਨੀ

Limited— ਸੀਮਤ ਕੰਪਨੀ

(ਜਿਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੀ
ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸਿਆਂ
ਤੱਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ)

Mining— ਕਾਨ ਕੰਪਨੀ

Private— ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀ
(ਕੁਝ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ)

Public— ਲੋਕ ਕੰਪਨੀ

Compare, *v.* ਤੁਲਨਾ ਕਰਨਾ,

ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ, ਟਾਕਰਾ ਕਰਨਾ

Comparative, *a.* ਤੁਲਨਾਤਮਕ

— statement, ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਠਕੜਾ

Comparison, *n.* ਤੁਲਨਾ

Compartment, *n.* ਡੱਬਾ, ਵਿਭਾਗ

Compassionate allowance,
ਦਇਆ ਜੀਵਕਾ, ਦਇਆ-ਰੱਤਾ

Compatible, *a.* ਅਨੁਕੂਲ, ਮੁਤਾਬਕ,
ਅਨੁਸਾਰ

Compel, *v.* ਬੇਬਸ ਕਰਨ, ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨਾ

Compensate, *v.* ਹਾਨੀ ਪੂਰਨਾ, ਮੁਆਬ-
ਜ਼ਾ ਦੇਣਾ, ਬਦਲਾ ਦੇਣਾ

cf. Recompense, ਹਾਨੀ ਪੂਰਨਾ
Remunerate, ਮਿਹਨਤਨਾ
ਦੇਣਾ, ਇਵਜ਼ ਦੇਣਾ

Compensation, *n.* ਮੁਆਬਜ਼ਾ, ਹਾਨ-
ਪੂਰਤੀ

cf. Damages, ਹਰਜਾਨਾ

Remuneration, ਮਿਹਨ-
ਤਾਨਾ, ਇਵਜ਼ਾਨਾ

Solatium, ਦਿਲ ਦੁਖਾਈ

Requit, (ਵਿਰਧਾ ਦੀ ਥਾਂ)
ਵਿਰਧਾ

Reward, ਇਨਾਮ

Compensatory, *a.* ਹਾਨੀ ਪੂਰਕ

Competency, *n.* ਸ਼ਕਤਾਈ, ਸਮਰਥਾ,
ਯੋਗਤਾ

Competent, *a.* ਸ਼ਕਤੀਵਾਨ, ਸਮਰਥ,
ਯੋਗ

e.g.—authority, ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ

—court, ਯੋਗ ਅਦਾਲਤ

—witness, ਯੋਗ ਗਵਾਹ

Competition, *n.* ਮੁਕਾਬਲਾ, ਪਰਤੀ-
ਯੋਗਤਾ

Competitive, *a.* ਮੁਕਾਬਲੇ ਦਾ, ਟਾਕਰੇ
ਦਾ

— examination, ਮੁਕਾਬਲੇ ਦਾ
ਇਮਤਿਹਾਨ, ਪਰਤੀ ਯੋਗਤਾ
ਪਰੀਖਿਆ

Compilation, *n.* ਸੰਕੋਲਨ

Compile, *v.* ਸੰਕੋਲਨ ਕਰਨਾ

cf. Edit, *v.* ਸੰਪਾਦਨ ਕਰਨਾ

Compiler, *n.* ਸੰਕੋਲਕ

Complaint, *n. cr.* ਇਸਤਗ਼ਾਸਾ, ਫਰਿ-
ਆਦ, ਸ਼ਕਾਇਤ, ਦੁੱਖ

cf. Plaint, ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਵਾ

Complainant, *n. cr.* ਫਰਿਆਦੀ

Complete, *a.* ਪੂਰਨ, ਸਾਰਾ

Complete, *v.* ਪੂਰਨ ਕਰਨਾ
 Completed, *adv.* ਪੂਰਤ, ਸੰਪੂਰਤ,
 ਨਜਿਠਿਆ
 — agreement, ਸੰਪੂਰਤ ਕਰਾਰਨਾਮਾ
 — work, ਨਜਿਠਿਆ ਕੰਮ
 Completion, *n.* ਪੂਰਤੀ, ਸਮਾਪਤੀ
 Complex, *a.* ਗੁੰਝਲਦਾਰ, ਪੇਚੀਦਾ, ਕਈ-
 ਅੰਗਾ, ਬਹੁ-ਅੰਗਾ
 Compliance, *n.* ਪਾਲਨ
 Non— ਨਾਪਾਲਨ
 Complicated, *adv.* ਉਲਝਿਆ ਹੋਇਆ,
 ਗੁੰਝਲਦਾਰ
 Complication, *n.* ਉਲਝਣ, ਪੇਚੀਦਗੀ
 Complice, *n.* ਸਹਿਦੋਸ਼ੀ, ਅਪਰਾਧ ਦੋਸ਼ੀ
 Complicity, *n.* ਗੱਏ ਸੰਥ
 Comply with, *v.* ਪਾਲਨ ਕਰਨਾ (ਹੁਕਮ
 ਆਦਿ ਦਾ)
 Compose, *v.* ਰਚਨਾ ਕਰਨਾ, ਮੇਲਣਾ
 Composite, *a.* ਮਿਲਵਾਂ
 Composition, *n.* *In.* (ਲਹਿਣੇਦਾਰਾਂ
 ਨਾਲ) ਫੇਸਲਾ, ਸਮਝੌਤਾ,
 ਬਣਾਵਟ, ਰਚਨਾ
 cf. Compromise, *cr.*
 ਰਾਜੀਨਾਮਾ
 Compounding, *cf.* ਸੁਲ੍ਹਾ
 Conciliation, ਸਮਝੌਤਾ
 Satisfaction, ਤਸੱਲੀ
 Settlement, ਫੇਸਲਾ
 — of offence, *cr.* ਸੁਲ੍ਹਾ (ਫੇਸਦਾਰੀ
 ਮਾਮਲੇ ਦੀ)
 — deed, ਰਾਜੀਨਾਮਾ, ਸਮਝੌਤਾ-ਨਾਮਾ
 Compound, *a.* ਸੰਜੁਗਤ, ਮੁੱਕਬ
 — interest, ਵਿਆਜ ਤੇ ਵਿਆਜ, ਸੁਦ
 ਮੁੱਕਬ, ਸੁਦ ਦਰ ਸੁਦ
 Compound, *v.* ਕੱਠਾ ਕਰਨਾ
 Compound, *v.* *cr.* ਸੁਲ੍ਹਾ ਕਰਨਾ

cf. compromise, ਰਾਜੀਨਾਮਾ
 ਕਰਨਾ, ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨਾ
 Compound, *n.* ਵਿਹੜਾ, ਹਾਤਾ
 Compoundable, *a.* *cr.* ਸੁਲ੍ਹਾ ਜੋਗ,
 ਰਾਜੀਨਾਮੇ ਕ-ਬਲ
 — offence, ਸੁਲ੍ਹਾ ਜੋਗ ਅਪਰਾਧ,
 ਰਾਜੀਨਾਮੇ ਲਾਇਕ ਜੁਰਮ
 Compounder, *n.* ਕਮਪੋਡਰ
 Compounding, *v.* ਰਾਜੀਨਾਮਾ ਕਰਨਾ,
 ਸੁਲ੍ਹਾ ਕਰਨਾ, ਜੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ
 Comprehensive, *a.* ਖੁਲ੍ਹਾ, ਵਿਸਥਾਰਕ
 Comprint, *n.* ਚੋਰੀ ਛਾਪਣਾ (ਦੁਜੇ ਦੀ
 ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ)
 Comprise, *v.* ਰਾਜੀਨਾਮਾ ਕਰਨਾ
 cf. Include, *v.* ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ
 Compromise, *v.* *cr.* ਰਾਜੀਨਾਮਾ
 ਕਰਨਾ, ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨਾ
 Compromise, *n.* ਰਾਜੀਨਾਮਾ, ਸਮਝੌਤਾ
 To effect a— ਰਾਜੀਨਾਮਾ
 ਕਰਨਾ, ਸੁਲ੍ਹਾ ਕਰਨਾ
 Deed of— ਰਾਜੀਨਾਮਾ,
 ਸੁਲ੍ਹਾਨਾਮਾ
 Comptroller, *n.* *mi.* ਵਸੀਕਾਰਕ,
 ਹਿਸਾਬੀਆ ਅਵਸਰ
 cf. Controller, ਵਸੀਕਾਰਕ,
 ਨਿਗਰਾਨ
 Compulsion *n.* ਜਬਰ, ਲਾਜ਼ਮ, ਮਜਬੂਰੀ,
 ਬਥਾਉ
 Compulsory, *a.* ਜਬਰੀ, ਲਾਜ਼ਮੀ,
 ਹੁਕਮੀ
 cf. Optional, ਇਖਤਿਆਰੀ
 Imperative, ਅਵੇਸ਼, ਲਾਜ਼ਮੀ
 Mandatory, ਤਾਕੀਦੀ
 e.g.—acquisition, ਜਬਰੀ ਪਰਾ-
 ਪਤੀ, ਹੁਕਮੀ ਪਰਾਪਤੀ

- education, ਭਾਜਮੀ ਵਿਦਿਆ
 — labour, ਬਰਾਹ
 — registration, ਜਬਰੀ
 ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ
 — winding up, ਜਬਰੀ
 ਸਮਾਪਨ
- Compurgation, *n.* *H. or.* ਸਹੁ
 ਚੁੱਕਣ (ਨਿਰਦੋਸ਼ਤਾ ਦੀ), ਸਹੁ
 ਦੇਣ
- Compurgator, *n.* *H.* ਸਹੁ-ਚੁੱਕਾ,
 (ਨਿਰਦੋਸ਼ਤਾ ਦੀ) ਸਹਾਈ ਦੇਣ
 ਵਾਲਾ)
- Compurgatory, *a.* ਸਹਾਈ ਦਾ
- Conceivable, *a.* ਸੋਚਣ ਯੋਗ, ਸਮਝਣ
 ਯੋਗ
- Concentration, *n.* ਇਕਾਗਰਤਾ
- Conception, *n.* ਖਿਆਲ, ਸਮਝ
- Computation, *n.* ਗਿਣਨ, ਸੁਮਾਰੀ
 cf. Calculation, ਗਿਣਤੀ
e.g.— of fee, ਫੀਸ ਗਿਣਨ, ਫੀਸ
 ਸੁਮਾਰੀ
 — of limitation, ਅਉਧ
 ਗਿਣਨ, ਮਿਆਦ ਸੁਮਾਰੀ
- Compute, *v.* ਗਿਣਨਾ, ਹਿਸਾਬ ਲਾਉਣਾ
- Conceal, *v.* ਛੁਪਾਉਣਾ
 cf. Secrete, ਲੁਕਾਉਣਾ
 Screen, ਪਰਦਾ ਪਾਉਣਾ
 Shelter, ਆਸਰਾ ਦੇਣਾ
 Shield, ਬਚਾਉਣਾ
- Concealment, *n.* ਛੁਪਾਈ, ਲੁਕੇ
 Active— ਜਾਣ ਬੁਝ ਕੇ ਲੁਕੇ
 (ਇਹ ਧੋਖਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ
 ਕਰਾਰ ਟੁਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)
- Concede, *v.* ਮੰਨ ਲੈਣਾ (ਦਲੀਲ ਦਾ)
- Concern, *n.* ਵਪਾਰਕ ਕੋਟੀ, ਕਾਰਖਾਨਾ,
 ਤਅੱਲਕ
- Concerned parties, *n.* ਸੰਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ
- Concert, *v.* ਮੇਲ ਰੱਖਣਾ
 to — an offence, ਅਪਰਾਧ
 ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ
- Concession, *n.* ਰਿਆਇਤ
 cf. Exemption, ਛੋਟ
 Remission, ਮਾਫ਼ੀ
- Conciliate, *v.* ਸਮਝੋਤਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ
 ਬਚਾਉਣਾ
 cf. Reconcile, ਮੇਲ ਕਰਾ ਦੇਣਾ
- Conciliation, *n.* ਸਮਝੋਤਾ, ਮੁਸਾਲਿਹਤ
- Conciliation, *a.* ਸਮਝੋਤਾ, ਮੁਸਾਲਿਹਤੀ
 — Board, ਸਮਝੋਤਾ ਬੋਰਡ
- Conciliator, *n.* ਸਮਝੋਤਾ ਕਰਾਵਾ,
 ਮਿਲਾਵਾ
- Conclude, *v.* ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣਾ
- Conclusion, *n.* ਸਿੱਟਾ, ਠਤੀਜਾ, ਅੰਤ
 Natural— ਸੁਭਾਵਕ ਅੰਤ,
 ਸੁਭਾਵਕ ਸਿੱਟਾ
- Conclusive, *a.* ਪੱਕਾ, ਕਤੌਈ
 cf. Decisive, ਚੋਟਕ
e.g.—answer, ਪੱਕਾ ਉੱਤਰ
 —evidence, ਮੁਕੱਦਮੇ ਸਹਾਇਤ,
 ਕਤੌਈ ਸਬੂਤ
 —presumption, ਪੱਕੀ ਮੰਨਣ
 ਯੋਗ, ਚਿਤਵਨ (ਕਿਆਸ) ਜਿਸ
 ਦੀ ਤਰਦੀਦ ਕਨੂੰਨ ਆਗਿਆ
 ਨਾ ਦੇਵੇ
 —proof, ਪੱਕਾ ਸਬੂਤ, ਕਤੌਈ ਸਬੂਤ
- Concoct evidence, *n.* ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ,
 ਗਵਾਹੀ ਬਣਾਉਣਾ ਜਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ
- Concocted, *a.* *pa.* ਬਣਾਉਣੀ
- Concomitant, *a.* ਫੱਗੀ ਸਾਥੀ

Concubine, *n.* ਖਾਨਗੀ

cf. Keep, ਰਖੋਲੀ

Mistress, ਪ੍ਰਿਯਾ, ਯਾਰਨੀ

Concubinage, *n.* ਖਾਨਗੀ ਬਾਜ਼ੀ,
ਖਾਨਗੀਅਤ

Concur, *v.* ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ

Concurrence, *n.* ਸਹਿਮਤੀ, ਸੰਮਤੀ
(ਰਾਏ ਮੇਲ)

Concurrent, *a.* ਸਹਿਮਤ, ਇਕ ਸਾਥੇ,
ਨਾਲੇ ਨਾਲ

cf. Consecutive, ਲਗਾਤਾਰ,
ਉੱਪਰ ਬੱਲੀ

Constant, ਸਥਿਰ, ਅਚੱਲ,
ਖੜਾ

Continuing, ਚਲਦਾ, ਨਿਰੰਤਰ

Continuous, ਅਖੰਡ

e.g.—findings, ਸਹਿਮਤ ਨਿਰਣੇ

—hearing, ਲਗਾਤਾਰ ਸੁਣਾਈ,
ਇਕੱਠੀ ਸੁਣਾਈ

—judgment, ਸਹਿਮਤ ਵੇਸਲਾ

—jurisdiction, ਇਕੱਠਾ
ਵਸੀਕਾਰ

—list, ਸਮਸਤ ਸੂਚੀ, ਇਕ-ਸਾਥੀ
ਸੂਚੀ

—offences, ਲਗਾਤਾਰ ਅਪਰਾਧ,
ਇਕੱਠੇ ਅਪਰਾਧ

—powers, ਇਕ-ਸਾਥੇ ਅਖ-
ਤਿਆਰ, ਕੌਣੇ ਅਖਤਿਆਰ

—remedies, ਇਕਸਾਰ
(ਇਕੱਠੇ) ਉਪਾ

—sentences, ਨਾਲੇ ਨਾਲ
ਚਲਦੇ ਦੰਡ-ਵਾਕ

Condemn, *v.* ਅਪਰਾਧੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ,
ਨਿਕੰਮਾ ਠਹਿਰਾਉਣਾ, ਨਖੋਧ

ਸਜਣਾ

Condemned, *p.p.* ਦੰਡਤ

see Prisoner, ਕੈਦੀ

Condemnation, *n.* ਨਖੋਧੀ

Condign, *a.* ਫਰਜ਼ੀ ਤੇ ਭਰਤੀ, ਸਖਤ

Condition, *n.* ਸ਼ਰਤ, ਦਸ਼ਾ, ਹਾਲਤ

Immoral—ਦੁਰਾਚਾਰੀ ਸ਼ਰਤ

Implied—ਭਾਵ ਅਰਥੀ ਸ਼ਰਤ

cf. Stipulation, ਪਰਤੀ ਬੰਧਨ

—of sale, ਕੇ ਦੀ ਸ਼ਰਤ

—precedent, ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਤ

—subsequent, ਪਿੱਛੋਂ ਦੀ ਸ਼ਰਤ

Conditional, *a.* ਸ਼ਰਤੀ, ਸ਼ਰਤੀਆ

—mortgage, ਸ਼ਰਤੀ ਰਹਿਨ

—promise, ਸ਼ਰਤੀ ਕਰਾਰ, ਸ਼ਰਤੀ ਪਰਟ

—sale, ਸ਼ਰਤੀ ਵਿਕਾ

Condonation, *n.* E. ਖਿਮਾ (ਅਣਡਿਠ
ਕਰਨਾ), (ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਵੇਲੇ
ਦੰਪਤੀ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਕੁਚਲਨੀ
ਨੂੰ ਖਿਮਾ ਕਰਨਾ)

Condone, *v.* ਖਿਮਾ ਕਰਨਾ

cf. Connive at, ਅਣਡਿਠ
ਨਹਿਨਾ

see Excuse, ਖਿਮਾ ਕਰਨਾ,
ਮਾਫ ਕਰਨਾ, ਬਹਾਨਾ ਕਰਨਾ

Conduct, *v.* ਚਲਾਉਣਾ, ਨਿਭਾਉਣਾ,
ਪੈਰਵੀ ਕਰਨਾ, ਸੰਚਾਲਣਾ

Conduct, *n.* ਚਲਨ, ਆਚਾਰ

cf. Behaviour, ਵਰਤਾਉ

Abearance, ਚਾਲ ਢਾਲ,
ਰੋਵਈਆ

Disorderly—ਅਨੀਤੀ ਚਲਨ

Good—ਨੌਕ ਚਲਨ, ਸੁਚਲਨ

Fraudulent—ਫਰੋਬੀ ਚਲਨ

Infamous—ਭੇੜਾ-ਚਲਨ

Malicious—ਦਵੇਸ਼ੀ ਚਲਨ,
ਦਵੇਸ਼ ਪੂਰਨ ਚਲਨ

Professional— ਪੇਸ਼ਾ- ਵਰੀ ਚਲਨ, ਕਸਬੀ ਚਲਨ	cf. Admit, ਮੰਨਣਾ
Reasonable— ਵਾਜਬ ਪਠਨ	Confession, <i>n. cr.</i> ਦੋਸ਼ ਮੰਨਣ, ਇਕਬਾਲ
Safe— ਅਭੇ ਪੱਤਰਾ (ਸੁਖ ਨਾਲ ਪ੍ਰਚਾਉਣ ਦਾ ਪਰਬੰਧ)	— of crime, ਇਕਬਾਲ ਮੁਰਮ
— of business, ਕਾਰਜ ਸੰਚਾਲਨ	— of defence, ਇਕਬਾਲ ਜਵਾਬਦੇਹੀ
Conduct money, <i>n.</i> ਗਵਾਹ ਦਾ ਸਫਰ ਖਰਚ	— of judgment, <i>cr.</i> ਇਕਬਾਲ ਦਾਵਾ, ਦਾਵਾ ਮੰਨਣ
Conduct, <i>v.</i> ਪੈਰਦੀ ਕਰਨਾ, ਸੰਚਾਲਣਾ	Extra judicial— ਅਦਾਲਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੋਸ਼ ਮੰਨਣ
to—a sale, ਨੀਲਾਮ ਕਰਨਾ	Judicial— ਅਦਾਲਤ ਅੰਦਰ ਦੋਸ਼ ਮੰਨਣ
to—a business, ਕਾਰਜ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਨਾ	Retracted— ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਦੋਸ਼ ਮੰਨਣ, ਮੋੜਿਆ ਦੋਸ਼ ਮੰਨਣ
Conductor, <i>n.</i> ਸੰਚਾਲਕ, ਰਹਿਬਟ, ਕੰਡਕਟਰ	To extort— ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਇਕਬਾਲ ਕਰਾਉਣਾ, ਤਸੀ- ਆਉਣਾ
Conduit, <i>n.</i> ਨਾਲੀ	Confessor, <i>n.</i> ਇਕਬਾਲੀ
Confederacy, <i>n.</i> ਮਿਸਲ, ਪਰਸੰਧੀ, ਕੋਲ-ਕਰਾਰ, ਰਾਜ ਸੰਘ	Confide, <i>v.</i> ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ, ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ
Confedrate, <i>n.</i> ਸਹਿਮਤੀ, ਹਮਰਾਈ	Confidence, <i>n.</i> ਭਰੋਸਾ, ਭੇਤ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ
Confederated states, <i>n.</i> ਪਰਸੰਪਤ ਰਾਜ	cf. Credence, ਪਰਤੀਤ
Confederation, <i>n.</i> ਰਾਜ ਸੰਘ, ਸੰਮੇਲਨ	Faith, ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਭਰੋਸਾ
cf. Federation, ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ	Reliance, ਅਧਾਰ, ਦਿਤਬਾਰ
Confer, <i>v.</i> ਗਲ ਗੱਤ ਕਰਨਾ, ਸਲਾਹ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਲੈਣੀ, ਬਖਸ਼ਣਾ (ਖਤਾਬ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ)	Trust, (ਅ: ਅ: ਧਰਿਆ ਹੋਇਆ) ਅਮਾਨਤ, ਧਰੋਹ, ਟ੍ਰਸਟ
cf. Grant, ਅਨੁਦਾਨ ਕਰਨਾ, ਪਰਦਾਨ ਕਰਨਾ	Official— ਪਦਵਿਕ ਭਰੋਸਾ
Conference, <i>n.</i> ਸਮੇਲਨ, ਜੋੜ ਮੇਲ, ਵਿਚਾਰ, ਸਲਾਹ	Confident, <i>a.</i> ਨਿਸਚਤ, ਵਿਸ਼ਵਸਤ
Conferment, <i>n.</i> ਪਰਦਾਨ (ਖਤਾਬ ਆਦਿ ਦਾ), ਬਖਸ਼ਣ	Confidential, <i>a.</i> ਭੇਤ ਵਾਲੀ, ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਗੁਪਤ
Conferrable powers, <i>n.</i> ਦੇਣ ਯੋਗ ਅਧਿਆਰ, ਦੇਣ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰ	<i>e.g.</i> —communication, ਗੁਪਤ ਲਿਖਾ ਪੜੀ
Confess, <i>v. cr.</i> (ਦੋਸ਼) ਮੰਨਣਾ, ਇਕਬਾਲ (ਜੁਰਮ) ਕਰਨਾ	—debts, ਗੁਪਤ ਕਰਜ਼ੇ
	—Secretary, ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਸਕੱਤਰ
	Confine, <i>v. cr.</i> ਘੇਰ ਰਖਣਾ, ਹਥਸ ਵਿਚ ਰਖਣਾ, ਕੀਲਣਾ
	Confine, <i>n.</i> ਕਨਾਰਾ, ਹੱਦ

Confinement, *n.* *cf.* ਬੰਦੀ, ਕੈਦ,
ਹਬਸ, ਵਿਅਮ

cf. Detention, ਡੈਟੇਨ
Incarceration, ਕੈਦ
Internment, ਨੜਬੰਦੀ
Imprisonment, ਕੈਦ
Reclusion, ਕੈਦ (ਅਪਰਾਧ
ਕਾਰਨ)
Restriction, ਪਾਬੰਦੀ
Cellular— ਕੋਠੜੀ-ਕੈਦ
Solitary —ਏਕਾਂਤ-ਕੈਦ
Wrongful— ਅਯੋਗ-ਕੈਦ,
ਬੇਜਾ-ਕੈਦ

Confirm, *c.* ਪੱਕਾ ਕਰਨਾ

cf. Corroborate, ਪਰੋੜਤਾ
ਕਰਨਾ

Ratify, ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨਾ,
ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਾ

Support, ਤਾਈਦ ਕਰਨਾ

Confirmation, *n.* ਪੱਕਾ ਕਰਨਾ,

Confirmatory, *a.* ਪਕਿਆਉਂ,

— meeting, *me.* ਪੱਕਾ ਕਰਨੀ
ਇਕੱਤਰਤਾ (ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਿਛਲੀ
ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕੀਤਾ
ਜਾਵੇ)

Confiscate, *v.* ਚਬਤ ਕਰਨਾ, ਰਾਜ
ਹਰਨਾ (ਰਾਜ ਵਲੋਂ ਕੋਈ ਚੀਜ਼
ਖੋਹ ਲੈਣੀ)

cf. Forfeit, ਚਬਤ ਕਰਨਾ (ਹੋਰ ਦਾ)
Escheat, *i.* (ਅ: ਅ: ਉਂਤੋਂ
ਬਹਿ ਪੈਣਾ, ਡਿੱਗ ਪੈਣਾ) ਨਸ਼ੁਲ
ਹੋਣਾ, ਲਾਵਾਰਸ ਹੋਣਾ, ਰਾਜ
ਗਮਨ ਕਰਨਾ

Impound, ਕਾਬੂ ਕਰਨਾ

Confiscation, *n.* ਚਬਤੀ

Confiscatory, *a.* ਚਬਤ ਕਰਨਾ

Conflict, *n.* ਪਰਸਪਰ ਵਿਰੋਧਤਾ, ਖਟਪਟ,
ਖਾਹਮੀ ਇਖਤਲਾਫ

— of laws, ਕਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਪਰਸਪਰ
ਵਿਰੋਧਤਾ (ਕਿ ਕਿਹੜੇ ਮੁਲਕ
ਦਾ ਕਨੂੰਨ ਲਾਇਆ ਜਾਵੇ)

Conflicting, *a.* ਪਰਸਪਰ ਵਿਰੋਧੀ, ਉਲਟ
ਪੁਲਟ

cf. Contradictory, ਵਿਪਰੀਤ

Contravening, ਉਲੰਘਣਾ

Conform, *v.* ਮੁਤਾਬਕ ਕਰਨਾ, ਅਨੁਕੂਲ
ਕਰਨਾ

Conformity, *n.* ਅਨੁਕੂਲਤਾ, ਅਨੁਸਾਰਤਾ,
ਮੇਲ,

Confront, *v.* ਸਾਹਮਣੇ ਕਰਨਾ

— witness with statement,
(ਪਿਛਲੀ) ਕਬਜ਼ ਨੂੰ ਲਵਾਹ ਦੋ
ਸਾਹਮਣੇ ਕਰਨਾ

Confusion, *n.* ਗੜਬੜ

— of goods, *me.* ਮਾਲ ਦੀ ਗੜਬੜ
(ਦੋ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਮਾਲ ਨੂੰ ਇਸ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਲਾਉਣਾ ਕਿ ਅੰਤ ਨਾ
ਹੋ ਸਕਣ)

Confute, *v.* ਤਰਈਦ ਕਰਨਾ, ਅਸਿਧ
ਕਰਨਾ

Conglomerate, *a.* ਸਪਿੰਡਨ, ਗੋਤ-
ਕੁਨਾਲਾ

Congregation, *n.* ਇਕੱਠ (ਧਾਰਮਕ),
ਦੀਵਾਨ, ਸੰਗਤ

Congress, *n.* ਸਮਾਗਮ

National — ਕੌਮੀ ਸਮਾਗਮ

Conjecture, *n.* (Lit. throwing
together) ਅਟਕਲ,
ਅੰਦਾਜ਼ਾ, ਕਲਪਨਾ

cf. Presumption, ਕਿਆਸ
 Surmise, ਕਲਪਨਾ
 Conjectural, *a.* ਅਟਕਲ ਪੈਰੂ, ਕਿਆਸੀ
 Conjugal, *a.* ਵਿਆਹਕ
e.g.— rights, ਵਿਆਹਕ ਹੱਕ, ਸੁਹਾਗ
 ਅਧਿਕਾਰ, ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੇ ਹੱਕ
 — society, ਦੰਪਤੀ ਸਭਾ,
 ਦੰਪਤੀ ਸੰਗਤ
 Conjuror, *n.* ਮਾਦਾਈ
 Connection, *n.* ਸੰਬੰਧ, ਰਿਸ਼ਤਾ
see Affinity etc. ਸਾਕ,
 ਵਿਆਹਕ ਰਿਸ਼ਤਾ
 Connivance, *n.* ਅਣ-ਭਿੱਠ ਕਰਣ
 Consanguinity, *n.* *H.* ਸਪਿੰਡਤਾ
 (ਲਹੂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ)
 Consanguinity, *n.* *H.* ਨਸਬ
of. Affinity, ਸਾਕ, ਵਿਆਹਕ
 ਰਿਸ਼ਤਾ
 Collateral, ਭਾਤ ਦੀ ਸਪਿੰਡਤਾ
 Lineal— ਸਿੱਧੀ-ਸਪਿੰਡਤਾ
 Conscience, *n.* ਐਤਹਿਕਰਣ, ਜ਼ਮੀਰ
 Good— ਸੁੱਧ ਐਤਹਿਕਰਣ
 — money, ਐਤਹਿਕਰਣ ਧਨ, (ਸਰਕਾਰ
 ਦਾ ਮਾਰਿਆ ਰੁਪਿਆ ਜੋ ਟੈਕਸ
 ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਵੇਰ ਆਪਣੇ ਆਪ
 ਤੋਂ ਦੇਵੇ)
 Conscript, *v.* ਜਬਰੀ ਤਰਤੀ ਕਰਨਾ
 Conscription, *n.* *m.* ਜਬਰੀ ਤਰਤੀ
 Consecration, *n.* ਅਰਪਨ (ਧਾਰਮਕ
 ਲੋਕਾਂ ਲਈ)
 Consecutive, *a.* ਲਗਾਤਾਰ
cf. Concurrent, ਸਹਿਮਤ,
 ਇਕਸਾਰ
 Consent, *v.* ਮੰਨ ਲੈਣਾ
 Consent, *n.* ਰਜਾਮੰਦੀ, ਸੰਮਤੀ

see Approval etc.
 ਪਰਵਾਨਗੀ
 Age of — (ਇਸਤਰੀ) ਮਨੋਤੀ
 ਅਵਸਥਾ, ਉਮਰ ਰਜਾਮੰਦੀ
 Free— ਖੁਲੀ ਰਜਾਮੰਦੀ
 Implied— ਅਰਥਾਵੀ-ਰਜਾਮੰਦੀ
 Intelligent— ਸਮਝੀ ਝੁਝੀ-
 ਰਜਾਮੰਦੀ
 Mutual— ਦੁਵੱਲੀ-ਰਜਾਮੰਦੀ,
 — order, ਰਜਾਮੰਦਾਨਾ ਹੁਕਮ (ਰਾਜੀਨਾਮੇ
 ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ)
 Consensus, *n.* ਰਾਏ ਮੇਲ
 Consensual, *a.* ਰਾਏ ਮਿਲੀ
 — contract, ਰਜਾਮੰਦੀ ਮੁਆਇਜ਼ਾ
 Consequence, (ਅ: ਅ: ਨਿਕਲਿਆ
 ਹੋਇਆ) ਸਿੱਟਾ, ਫਲ
 Probable— *cr.* ਹੋਣ ਯੋਗ
 ਸਿੱਟਾ
 Consequential, *a.* ਨਿਕਲਵਾਂ, ਅਨੁਸਾਰ
e.g.— damages, *ci.* ਨਿਕਲਵਾਂ
 ਪੁਜਾ
 —relief, *ci.* ਨਿਕਲਵਾਂ
 ਸਹਾਇਤਾ
 Conservative, *a.* *ci.* ਨਰਮ, ਪਿੱਛੇ-
 ਖਿੱਚੂ
 Conservator, *v.* ਪਰਬੰਧਕ ਜੰਗਲਾਤ,
 ਨਾਮ ਸੰਗਲਾਤ
 Conservancy, *n.* ਸਭਾਈ (ਮਹਿਕਮਾ)
 Consider, *v.* ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ
 Consideration, *n.* *ci.* ਵਿਚਾਰ, ਬਦਲ,
 ਵੰਟਾ, ਆਦਰ, ਪਲਟਾ

Adequate— ਢੰਘਾ ਬਦਲ

Executed— ਇੱਤਾ ਗਿਆ

ਮੌਜੂਦਾ

Executory— ਨਿਯਮਿਤ

ਯੋਗ ਜਾਂ ਏਨ ਯੋਗ ਬਦਲ

Good— ਢੰਘਾ ਬਦਲ

Immoral— ਅਨੀਤਕੀ ਬਦਲ

Lawful— ਜਾਇਜ਼ ਬਦਲ

Legal— ਕਨੂੰਨੀ ਬਦਲ

Valuable— ਮੁੱਲਦਾਰ ਬਦਲ

Consign, *v. me.* (ਮਾਲ) ਭੇਜਣਾ ਜਾਂ
ਖੱਲਣਾ, ਰੱਖਣਾ

— to record room, ਦਾਖਲ ਦਫਤਰ
ਕਰਨਾ (ਮਿਸਲ ਨੂੰ)

Consignation, *n. E.* ਰੱਖਣ, (ਕਿਸੇ
ਭਰਿਆਰਲ ਪਾਸ ਦੇਣ ਵਾਲੀ
ਵਸਤ ਦਾ ਰੱਖਣਾ, ਅਦਾਲਤ
ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ)

Consignment, *n. me.* ਮਾਲ (ਭੇਜਿਆ
ਹੋਇਆ), ਰਵਾਨਗੀ

Consignee, *n.* ਮਾਲ-ਪਾਤਰ, ਲੈਣ ਵਾਲਾ
(ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ)

Consignor, *n.* ਮਾਲ ਭੇਜਣ, ਮਾਲ ਭੇਜਣ
ਵਾਲਾ

Consistent with, ਅਨੁਕੂਲ

Consols, *n.* (ab. of consolidat-
ed annuities) ਸਰਕਾਰੀ
ਗਰੇ-ਪੱਤਰ

Consolidated, *a.* ਸੰਕਲਤ, ਇਕੱਠਾ
ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ, ਸਮੁੱਚਾ

e.g.— actions, ਇਸ ਥਾਂ ਕੋਠੇ ਕੀਤੇ
ਮੁਕੱਦਮੇ

— funds, ਸੰਕਲਤ ਵੇਡ, ਸਮੁੱਚਾ
ਧਨ

— rent, ਫੁੱਲ ਕਰਾਇਆ

Consolidation, *n. ci.* ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ;
ਏਕੀ ਕਰਨ

— of suits, *ci.* ਢਾਇਆਂ ਦਾ ਇਕੀ
ਕਰਨ

— of holdings, *n.* ਏਤਾਂ ਦਾ ਇਕੀ
ਕਰਨ, ਮੁਕੱਬਾਏਈ

Consort, *n.* ਰਾਜ ਸਾਥੀ (ਰਾਜਾ ਜਾਂ ਰਾਣੀ)

Conspicuous, *a.* ਉੱਘਾ, ਉਜਾੜਾ
see Apparent etc.

Conspiracy, *n. er.* ਕੋਂਦ, ਸਾਬਕਾ
see Collusion etc.

Criminal, *a.* ਦੰਡ ਜੋਗ ਕੋਂਦ

Conspirator, *n.* ਕੋਂਦੀ, ਸਾਬਕੀ

Conspire, *v.* ਕੋਂਦ ਗੁੰਦਣੀ

Constable, *n.* ਸਿਪਾਹੀ

Foot— ਪਿਆਏ ਸਿਪਾਹੀ

Head— ਹੋਲਦਾਰ

Police— ਪੁਲਸ ਸਿਪਾਹੀ

Constabulating, *n.p.* ਸਿਪਾਹੀ ਦਾ
ਕੰਮ

Constabulary, *n.p.* ਫਿਲੇ ਦੇ ਸਿਪਾਹੀ

Constant, *a.* ਨਿੱਤ, ਸਥਿਰ, ਅਦੱਲ, ਖੜਾ
cf. Occasional, ਅਨਿੱਤ, ਕਦੀ
ਕਦਾਈਂ

Constitute, *v.* ਬਣਾਉਣਾ, ਸਥਾਪਨ
ਕਰਨਾ)

Constituted, *pp.* ਸਥਾਪਤ, ਬਣਾਇਆ

Constituter, *n. E.* ਚਾਮਨ, (ਜਿਹੜਾ
ਦੂਜੇ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਬੁਝਾਉਣ ਦਾ
ਢਾਅਦਾ ਕਰੇ)

Constituent, *n.* ਚੋਣਕ, ਭਾਗ, ਪਰਤੀ,
ਨਿਧਕਾਰਕ, ਮਾਲਕ (ਮੁਖਤਾਰ
ਦੇ ਟਾਕਰੇ ਤੇ)

cf. Costomer, ਗਾਹਕ

Constitution, *n.* ਵਿਧਾਨ, ਰਾਜਬਣਤਰ,
ਰਚਨਾ, ਡੀਲ-ਡੋਲ, ਸੰਵਿਧਾਨ

Constitutional, *a.* ਵਿਧਾਨਕ, ਰਾਜ-
ਬਣਤਰੀ, ਨਿਮਕ, ਬੰਦੋਬੀ,
ਸੰਵਿਧਾਨਕ

— Law, ਰਾਜ-ਸੰਵਿਧਾਨ, ਰਾਜ-ਬਣਤਰੀ
ਕਨੂੰਨ

— remedies, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਪਕਾਰ

Constituency, *n. co.* ਚੋਣ-ਖੇਤਰ

Electoral— ਚੋਣ-ਖੇਤਰ,
ਚੋਣ ਹਲਕਾ

Territorial— ਪਰਾਦੇਸ਼ਕ ਚੋਣ
ਹਲਕਾ

Constraint by, ਬਲ ਪਰਯੋਗ, ਜਬਰ ਜਾਂ
ਧੌਰੇ ਨਾਲ

Construction, *n.* ਭਾਵ, ਅਰਥ, ਬਣਾਵਟ,
ਉਸਾਰੀ

Beneficial— ਲਾਭਦਾਇਕ
ਯਤਨ

Grammatical— ਵਿਆ-
ਕਰਣਕ ਅਰਥ

Liberal— ਖੁਲ੍ਹੇ ਅਰਥ

Mode of— ਅਰਥ ਢੰਗ,
ਬਣਾਵਟ ਢੰਗ

Strict— ਤੰਗ ਅਰਥ

Unwarranted— ਅਨੁਚਿਤ
ਯਤਨ

Constructive, *a.* ਅਰਥਾਵਾਂ, ਅਨੁਮਾ-
ਨਿਆ, ਤਾਮੀਰੀ, ਉਸਾਰੂ, ਅਸਲੀ
ਦੇ ਟਾਕਰੇ ਤੇ ਕਨੂੰਨੀ, (ਜਿਹੜੀ
ਬਲ ਹੋਈ ਕਨੂੰਨ ਸਮਝੇ, ਭਾਵੇਂ
ਇਹ ਨਾ ਹੋਈ ਹੋਵੇ)

cf. Actual, ਵਾਸਤਵਕ

Direct, ਸਿੱਧਾ

Legal, ਕਨੂੰਨੀ

— assent, ਅਰਥਾਵਾਂ ਸੰਮਤੀ

— authority, ਅਰਥਾਵਾਂ ਅਧਿਕਾਰ

— contempt, ਅਰਥਾਵਾਂ ਅਪਮਾਨ

— conversion, ਅਰਥਾਵਾਂ ਅਰੋਗ
ਕਰਨਾ

— crime ਅਰਥਾਵਾਂ ਅਪਰਾਧ, ਅਰਥਾਵਾਂ
ਜੁਰਮ

— delivery, ਕਨੂੰਨੀ ਸੌਂਪ

— fraud, ਕਨੂੰਨੀ ਢਰੋਬ, ਅਰਥਾਵਾਂ ਢਰੋਬ

— liability, ਅਰਥਾਵਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ

— loss, ਅਰਥਾਵਾਂ ਭੋਟਾ, ਅਰਥਾਵਾਂ
ਨੁਕਸਾਨ

— malice, ਅਰਥਾਵਾਂ ਦਵੇਖ

— notice, ਅਰਥਾਵਾਂ ਠੋਟਿਸ

— possession, ਅਨੁਮਾਨਿਆ ਕਬਜ਼ਾ

— presence, ਅਰਥਾਵਾਂ ਹਾਜ਼ਰੀ

— programme, ਉਸਾਰੂ ਪਰੋਗਰਾਮ

— trust, ਅਨੁਮਾਨਕ ਟ੍ਰਸਟ

— work, ਉਸਾਰੂ ਕੰਮ, ਉਸਾਰੂ ਕਾਰਜ

Construe, *v.* ਭਾਵ ਜਾਂ ਅਰਥ ਰੱਖਣਾ
ਜਾਂ ਲੱਭਣਾ

cf. Interpret, ਨਿਰਵਚਨ ਕਰਨਾ,
ਤਾਬੀਰ ਕੱਢਣਾ

Consul, *n. co.* ਵਣਜਕ ਦੂਤ, ਸਫੀਰ
see Ambassador

Consular, *a.* ਵਣਜਕ ਦੂਤੀ, ਸਫੀਰੀ

— invoice, ਬਣਜ ਦੂਤੀ ਬੀਚਕ (ਜਿਸ
ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਵਣਜ ਦੂਤ ਦੇ
ਸਾਹਮਣੇ ਕਰੀ ਦੀ ਹੈ)

— office, ਵਣਜਦੂਤੀ-ਦਫਤਰ

Consulate, *n.* ਵਕੀਲ ਘਰ, ਕੌਂਸਲ ਘਰ,
ਦੂਤ ਘਰ

Consult, *v.* ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨਾ, ਮੱਤ
ਲੱਭੀ, ਸਲਾਹ ਕਰਨੀ

see Advise, ਸਲਾਹ ਦੇਣਾ

Consultative, *a.* ਮੱਤ ਦਾਇਕ, ਸਲਾਹਕਾਰ

— committee, ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ

Consultatory, *a.* ਸਲਾਹਕਾਰੀ

Consulting, *a.* ਸਲਾਹਕਾਰੀ

Construe, *v.* ਅਰਥ ਲਾਉਣਾ ਜਾਂ ਕੱਢਣਾ,

ਮਨਚਣਾ

Construed, *pp.* ਅਰਥਨ ਕੀਤਾ, ਅਰਥਿਆ

— response, ਸਲਾਹਕਾਰੀ ਉੱਤਰ

Consume, *v.* ਖਪਾਉਣਾ, ਖਾਣਾ, ਵਰਤਣਾ

Consumer, *n.* ਖਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ

cf. Customer, ਗਾਹਕ

Purchaser, ਖਰੀਦਾਰ

Consume, *v.* ਸੰਪੂਰਨ ਕਰਨਾ

Consummation, *n.* ਸੰਪੂਰਨਤਾ

— of marriage, ਸਿਰਮੋਲ, ਵਿਆਹ
ਸੰਪੂਰਨਤਾ

Contemplate, *v.* ਧਿਆਨ ਕਰਨਾ

Contemporaneous, *a.* ਸਮਕਾਲੀ

Contemporary, *n.* ਸਮਕਾਲੀ

Contempt, *n.* ਅਪਮਾਨ

cf. Defamation, ਹੱਤਰ ਚਿਕੜ,
ਮਾਨ ਭੰਗ, ਮਾਨ ਹਾਨੀ

— of authority, ਅਪਮਾਨ ਪਰ-
ਅਧਿਕਾਰੀ

— of court, ਅਪਮਾਨ ਅਦਾਲਤ

Civil— ਹੁਕਮ ਅਦਾਲਤੀ

Criminal— ਦੰਡ ਯੋਗ
ਅਪਮਾਨ

Constructive— ਅਰਥਾਤ
ਅਪਮਾਨ

Direct— ਸਿੱਧਾ ਅਪਮਾਨ

Gross— ਘੋਰ ਅਪਮਾਨ

to be in— ਜਿਸ ਨੇ ਹਾਲੀ
ਅਪਮਾਨ ਕਰਨ ਤੇ ਪਿੱਛੇ ਮਾਫ਼ੀ
ਨਾ ਮੰਗੀ ਹੋਵੇ

— of the lawful authority, *cf.*
ਕਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਅਪਮਾਨ

Contemner, *n.* ਅਪਮਾਨੀ, ਅਪਮਾਨ
ਕਾਰਕ

Contend, *v.* (ਅ: ਅ: ਖਿੱਚਣਾ) ਝਗੜਨਾ,
ਤਨਾੜਾ ਕਰਨਾ

Contest, ਟਾਕਰਾ ਕਰਨਾ

Controvert, ਵਿਵਾਦ ਕਰਨਾ

Dispute, ਵਿਵਾਦ ਕਰਨਾ,
ਝਗੜਾ ਕਰਨਾ

Impugn, ਖੰਡਨ ਕਰਨਾ

Object, ਉਜਰ ਕਰਨਾ

Oppose, ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ

Contendent, } *n.* ਤਨਾੜਾਕਾਰ, ਝਗੜੂ,
Contender, } ਝਗੜਾਲੂ

cf. Contestant, ਟਾਕਰੂ

Disputant, ਵਿਵਾਦੀ, ਝਗੜੂ

Objector, } *n.* ਉਜਰਦਾਰ
Protestor, }

Contending, *a.* ਤਨਾੜੇ ਵਾਲਾ, ਝਗੜੂ,
ਵਿਰੋਧੀ

— claim, ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਵਾ, ਝਗੜੂ ਦਾਦ

Contention, *n.* ਤਨਾੜਾ, ਚੋਰਦਾਰ
ਦਲੀਲ, ਬਹਿਸ, ਝਗੜਾ

Contentious, *a.* ਤਨਾੜੇਵਾਲਾ, ਝਗੜੇ-
ਵਾਲਾ

e.g.— jurisdiction, ਝਗੜੇਵਾਲੀ
ਵਸੀਕਾਰੀ

— suit, ਝਗੜੇਵਾਲਾ ਦਾਵਾ,
ਤਨਾੜੇਵਾਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ

Contents, *n.* ਵਿਚਲੀ ਵਸਤ, ਮਸ਼ਮੂਨ

cf. Index, ਸੂਚੀ
 Table of— ਤਤਕਲਾ
 Contest, *v.* ਟਾਕਲਾ ਕਰਨਾ
 Contestant, *n.* ਟਾਕਲੂ
     see Contendent etc.
 Contestable, *a.* ਟਾਕਲੇ ਯੋਗ, ਟਕਲੀ-
     ਇਆ
 Contested, *pa.* ਟਾਕਲਤਾ
     cf. Disputed, ਝਗੜੇ ਦਾ
 Context, *n.* ਪਰਸੰਗ, ਪਰਕਰਣ, ਵਾਕ
     ਪਰਸੰਗ
 Contingency, *n.* ਅਚਾਨਕਤਾ, ਅਚਾਨਕ
     ਖਰਚ, ਅਚੰਤ ਖਰਚ, ਅਨਿਸ-
     ਚਤ ਖਰਚ
 Contingent, *a.* ਪਰਆਸਰਤ, ਅਥਾਸਮਕ,
     ਅਨਿਸਚਤ, ਸ਼ਰਤੀ, ਸੰਦੇਹੀ
     e.g.— annuity, ਅਥਾਸਮਕ
         ਵਰਸੀਨੀ
     — bequest, ਅਥਾਸਮਕ
         ਵਸੀਅਤੀ ਦਾਨ
     — bill, ਪਰਆਸਰਤ ਹੁੰਡੀ
     — claim, ਪਰਆਸਰਤ ਮੰਗ
     — contract, ਪਰਆਸਰਤ
         ਮੁਆਇਦਾ
     — debt, ਅਨਿਸਚਤ ਕਰਜ਼ਾ
     — decree, ਸ਼ਰਤੀ ਡਿਕਾਰੀ
     — demand, ਅਨਿਸਚਤ ਮੰਗ
     — estate, ਪਰਆਸਰਤ ਮਿਲਖ
     — expenditure, ਅਨਿਸਚਤ
         ਖਰਚ
     — functions, ਅਥਾਸਮਕ
         ਕਾਰਜ
     — gift, ਸ਼ਰਤੀ ਦਾਤ

— interest, ਸੰਦੇਹੀ ਹੱਥ
 — legacy, ਪਰਆਸਰਤ
     ਵਸੀਅਤੀ ਵਿਰਸਾ
 — liability, ਅਥਾਸਮਕ
     ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ
 — remainder, ਨਿਭਾਉਣ
     ਯੋਗ ਬਕਾਇਆ
 — right, ਪਰਆਸਰਤ ਹੱਥ
 Contingent, *n. m.* ਦਸਤਾ
 Continue, *v.* ਚਾਲੂ ਰਹਿਣਾ, ਜਾਰੀ
     ਰਹਿਣਾ
 Continued, *a.* ਚਲਦਾ, ਚਾਲੂ, ਜਾਰੀ
 Continuance, *n.* ਚਾਲੂ ਰਹਿਣ,
     ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ
 Continuation, *n. m.* ਸਟਾਕ ਦੇ
     ਵੇਚਣ ਤੇ ਨ ਲ ਹੀ ਖਰੀਦਣ
     ਦਾ ਕਰਾਰ ਕਰਨਾ
 Continuity, *n.* ਅਖੰਡਤਾ
 Continuing, *a.* ਚਲਦਾ, ਨਿਰੰਤਰ
     e.g.— breach, ਚਲਦਾ ਭੇਗ,
         ਜਾਰੀ ਭੇਗ
     — guarantee, ਚਲਦੀ
         ਗਾਰੰਟੀ
     — easment, ਜਾਰੀ ਸੁਖ-
         ਅਧਿਕਾਰ
     — offence, ਚਲਦਾ ਅਪਰਾਧ
     — trust, ਚਲਦਾ ਟਰਸਟ
 Continuous, *a.* ਅਖੰਡਤ, ਚਲਦਾ,
     ਨਿਰੰਤਰ
     see Concurrent etc.
 Contraband, *a. & n.* ਵਰਜਤ
     e.g.— goods, ਵਰਜਤ ਮਾਲ
     — of war, ਯੁੱਧ ਸਮੱਗਰੀ
         (ਜਿਹੜੀ ਨਿਰਪੱਖ ਦੇਸ਼ ਛੱਡਣ
         ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਘੋਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ)

Contract, *n.* ਵਾਅਦਾ, ਮੁਆਇਦਾ,
ਸਮਧਰਣ (ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ
ਪਰਟ ਕਰਨਾ) ਠੱਕਾ
see Agreement etc.
Bilateral— ਦੋ ਪਾਸਾ
ਮੁਆਇਦਾ
Consensual— ਰਹਮੰਦੀ
ਮੁਆਇਦਾ
Constructive— ਅਨਥਾਵਾਂ
ਮੁਆਇਦਾ
Contingent— ਪਰਆਸਰਤ
ਮੁਆਇਦਾ
Divisible— ਨਿਖੇੜਨ ਯੋਗ
ਮੁਆਇਦਾ
Executed— ਨਿਭਿਆ
ਮੁਆਇਦਾ
Executory— ਨਿਭਾਉਣ ਯੋਗ
ਮੁਆਇਦਾ
Foreign— ਬਦੇਸ਼ੀ ਮੁਆਇਦਾ
Forward— *me.* ਅਗਾਊ
ਮੁਆਇਦਾ
Express— ਸਪੱਸ਼ਟ ਮੁਆਇਦਾ
Implied— ਲੁਪਤ ਮੁਆਇਦਾ
Gaming— ਨਸ਼ਤ ਵਾਲਾ
ਮੁਆਇਦਾ
Literal— ਅੱਖਰਵਾਂ ਮੁਆਇਦਾ
Marriage brokage—
ਮੱਲ ਲੈ ਕੇ ਵਿਆਹ ਕਰਨਾ
ਮੁਆਇਦਾ
Negative— ਨਖੋਧ ਮੁਆ-
ਇਦਾ
Onerous— ਭਾਰੂ ਮੁਆਇਦਾ
Oral— ਭਬਾਨੀ ਮੁਆਇਦਾ
Open— ਅਣਖੋਲਿਆ ਮੁਆਇਦਾ
(ਜਿਸਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ
ਖੋਲੀਆਂ ਨਾ ਜਾਣ)

Real— ਅਸਲੀ ਮੁਆਇਦਾ
Sub— ਉਪ-ਠੱਕਾ
Unilateral— ਇਕ ਪਾਸਾ
ਵਾਅਦਾ
Wagering— ਸੱਟੇਈ ਵਾਅਦਾ
Written— ਲਿਖਤੀ ਵਾਅਦਾ
— of guarantee, ਗਰੰਟੀ ਦਾ ਵਾਅਦਾ
— of indemnity, ਘਾਟਾ ਪੂਰਤ
ਵਾਅਦਾ
— of record, ਨਿਰਣਤ ਵਾਅਦਾ
Contract, *v.* ਵਾਅਦਾ ਕਰਨਾ, ਠੱਕਾ ਲੈਣਾ,
ਸੁਕੜਨਾ, ਸੁਕੋੜਨਾ
Contract out, *v.* (ਕਿਸੇ ਚੰਨੂੰ ਨੂੰ ਤੋਂ
ਵਾਅਦਾ ਕਰਕੇ) ਬਾਹਰ
ਕਰਿਣਾ
Contractee, *n.* ਸੇਵਾ ਪਾਤਰ
Contractor, *n.* ਠੱਕੇਦਾਰ, ਕਾਮਾ
Independent— *ci.*
ਸਵਾਧੀਨ ਕਾਮਾ, (ਜਿਸਦੀ
ਤੁੱਲ ਦਾ ਮਾਲਕ ਦੇਣਦਾਰ
ਨਾ ਹੋਵੇ)
Contradict, *v.* ਵਿਰੁਧ ਕਰਿਣਾ (ਬੱਦ
ਕਰਨਾ), ਨਖੋਧ ਕਰਨਾ
of. Controvert, (ਅ: ਅ: ਪਿਛਾ
ਮੋੜਨਾ) ਵਿਵਾਦ ਕਰਨਾ
Rebut, ਤਰਦੀਦ ਕਰਨਾ
Refute, ਖੰਡਨ ਕਰਨਾ
Repel, ਪਿਛਾ ਹਟਾਉਣਾ
Repudiate, ਮੁਕਰਨਾ
(ਨਾਅਪਣਾਉਣਾ)
Contradiction, *n.* ਵਿਰੋਧ
— in terms, ਸ਼ਬਦ ਵਿਰੋਧ
Contradictory, *a.* ਵਿਰੋਧੀ ਤਰਦੀਦ
— statement, ਵਿਰੋਧੀ ਬਿਆਨ,
ਤਰਦੀਦੀ ਬਿਆਨ

Contrary, *a.* ਉਲਟ
 Contrast, *n.* ਟਾਕਰਾ
 Contravene, *v.* ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨਾ
     of. Infringe, ਤੰਗਨਾ
         Transgress, ਹੋਚ ਟੱਪਣਾ
         Violate, ਤੰਗ ਕਰਨਾ
 Contravention, *n.* ਉਲੰਘਣਾ, ਪਰਤੀ-
         ਕੂਲਤਾ
 Contribute, *v.* ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਣਾ, ਲਿਖਣਾ
     (ਅਖਬਾਰ ਆਦਿ ਲਈ)
     of. Subscribe, ਚੰਦਾ ਦੇਣਾ
 Contribution, *n.* ਅੰਸ, ਹਿੱਸਾ
 Contributor, *n.* ਅੰਸ ਦਾਤਾ
     of. Correspondent, ਪੱਤਰ
         ਪਰੇਰਕ
 Contributory, *n.* ਅੰਸ ਦਾਤਾ (ਕੰਪਨੀ
     ਟੱਟਣ ਤੇ ਜਿਸਨੂੰ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਣਾ
     ਪਵੇ)
 Contributory, *a.* ਅੰਸ ਦਾਈ, ਬਲਬਾਂ
     ਸਹਾਇਕ
     — negligence, *ci.* ਸਹਾਇਕ
         ਅਣਗਹਿਲੀ
 Contrive, *v.* ਜੁਗਤ ਕੱਢਣਾ
     cf. Devise, ਉਪਾ ਕਰਨਾ, ਤਦਬੀਰ
         ਕਰਨਾ
         Invent, ਕਾਬ ਕੱਢਣਾ, ਈਜਾਦ
         ਕਰਨਾ
 Contrivance, *n.* ਜੁਗਤ
 Contrive, *v.* ਜੁਗਤ ਕੱਢਣਾ
 Control, *n.* ਕੰਟਰੋਲ, ਪਾਬੰਦੀ, ਬੰਧੋਜ
 Control, *v.* ਬੰਧੋਜ ਲਾਉਣਾ, ਕੰਟਰੋਲ
     ਕਰਨਾ, ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਉਣਾ,
     ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨਾ, ਨਿਅੰਤਰਨ
     ਲਾਉਣਾ

Board of— ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ,
     ਬੰਧੋਜ ਬੋਰਡ, ਨਿਅੰਤਰਨ ਬੋਰਡ
 Controlled, *pa.* ਬੰਧੋਜੀ
     — goods, ਬੰਧੋਜੀ ਮੁੱਲ
     — price, ਬੰਧੋਜੀ ਕੀਮਤ, ਬੰਧੋਜੀ ਮੁੱਲ
 Controller, *n.* ਬੰਧੋਜਕ, ਕੰਟਰੋਲਰ
 Controversy, *n.* ਵਿਵਾਦ, ਬਹਿਸ,
     ਯਤਨਾ
 Controvert, *v.* ਵਿਵਾਦ ਕਰਨਾ, ਚਿੰਟਾ
     ਕਰਨਾ
     see Contend etc.
 Controvertial, *a.* ਵਿਵਾਦੀ
 Controvertible, *a.* ਵਿਵਾਦ ਯੋਗ,
     ਬਹਿਸ ਯੋਗ
 Contumacious, *a.* ਹੱਠੀ, ਅਯੀਅਤ,
     ਬਿੰਦੀ (ਗਵਾਹ)
 Contumacy, *n.* ਅਯੀ, ਹੱਠ, ਮੁੰਹ ਬੋਲੀ
     of. Recusancy, ਅੱਖੜਪਣਾ
 Contused wound, } ਗੂਬੀ ਚੋਟ,
 Contusion, } *n.* ਅੰਦਰਲਾ ਘਾਉ
 Convene, *v.* ਬੁਲਾਉਣਾ
     cf. Summon, ਸੱਦਣਾ
 Convener, *n.* ਬੁਲਾਵਾ
 Convenient, *a.* ਸੌਖਾ, ਸੁਖਾਲਾ,
     ਸਹੂਲਤ ਵਾਲਾ
 Convention, *n.* ਰਸਮ, ਰੀਤ, ਵਰਤਾਰਾ,
     ਸਮਝੋਤਾ, ਦਿਕਰਾਰ, (ਬਦੇਸ਼
     ਨਾਲ ਸਮਝੋਤਾ)
 Conventional, *a.* ਰਸਮੀ, ਸਮਝੋਤੀ
 Convenience, *n.* ਸੁਖ, ਸਹੂਲਤ
     ਆਰਾਮ
     Public— ਭੋਕ ਸੁਖ
 Conversation, *n.* ਗੱਲ-ਬਾਤ, ਵਾਰਤਾਲਾਪ
 Criminal— ਕਾਮ ਸੰਘਾਦ,
     ਵਿਰਚਾਰ ਵਾਰਤਾਲਾਪ

Converse, *n.* ਉਲਟਾ, ਪੁੱਠਾ

Conversion, *n.* ਅਯੋਗ ਵਰਤੋਂ (ਮਾਲ ਦੀ), ਧਰਮ ਬਦਲੀ

Constructive— ਅਰਥਾਤੀ ਅਯੋਗ ਵਰਤੋਂ

Convert, *v.* ਬਦਲਣਾ, ਧਰਮ ਬਦਲਣਾ

— to one's own use, ਆਪਣੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ

Convert, *n.* ਧਰਮ ਬਦਲਣ ਵਾਲਾ

Convertible, *a.* *m.* ਬਦਲਣ-ਯੋਗ

Convey, *v.* ਦੇਣਾ (ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਲਿਖਤ ਰਾਹੀਂ)

cf. Alienate, ਇੰਤਕਾਲ ਕਰਨਾ

Conveyance, *n.* *ci.* ਹੋਥ ਬਦਲੀ ਪੱਤਰ, ਦੇਣ (ਇੰਤਕਾਲ), ਜ਼ਤੀ (ਸਵਾਰੀ), ਜਾਇਦਾਦ ਦੇਣ ਪੱਤਰ

cf. Deed, ਵਿਲੇਖ, ਵਸੀਕਾਪੱਤਰ
Document, ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਲੇਖ
Instrument, ਕਨੂੰਨੀ ਲਿਖਤ ਕਾਰਜ

Indenture, ਨਿਮਪੱਤਰ

Record, ਅਤਿਲੇਖ

Derivative— ਦੁਜੇਲਾ ਦੇਣ ਪੱਤਰ

Fraudulent— ਫਰੋਬੀ ਇੰਤਕਾਲ

Public— ਲੋਕ ਗੱਡੀ

Secondary— ਦੁਜੇਲਾ ਹਥ ਬਦਲੀ ਪੱਤਰ (ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਜਾਂ ਵੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ)

Conveyancer, *n.* ਪੱਤਰ ਲਿਖਾਰੀ, ਵਸੀਕਾ ਨਵੀਸ

Conveyancing, *n.* ਪੱਤਰ ਲੇਖ

Convict, *cr.* ਕੈਦੀ

see Accused etc.

Escaped— ਨੱਸਿਆ ਹੋਈ

Life— ਉਮਰ ਬੰਦੀ

Released— ਛੱਡਿਆ ਕੈਦੀ

Term— ਮਿਆਦੀ ਕੈਦੀ

Convict, *v.* ਦੇਸ਼ ਸਿੱਧ ਕਰਨਾ, ਦੇਸ਼ੀ ਨਹਿਰਾਉਣਾ

cf. sentence, ਦੰਡ ਦੇਣਾ

Convicted, *a.* ਸਿੱਧ-ਦੇਸ਼ੀ, ਪਰਮਾਣਤ ਅਪਰਾਧੀ

Conviction, *n.* *cr.* ਦੇਸ਼ ਸਿੱਧੀ, ਸਬੂਤ ਦੁਰਮ, ਨਿਸਚਾ

cf. Sentence, ਦੰਡ ਵਾਰ

e.g. First— ਪਹਿਲਾ ਦੰਡ

Previous— ਪਿਛਲਾ ਦੰਡ

To set aside— ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਦੰਡ

To quash— ਖੰਡਨ ਕਰਨਾ ਦੰਡ

Convince, *v.* ਨਿਸਚਾ ਜਾਂ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਣਾ

Convincing, *a.* ਨਿਸਚਾ ਦਿਵਾਉ

Convocation, *v.* (ਅ: ਅ: ਇਕ ਥਾਂ ਬੁਲਾਉਣਾ) ਸਮਾਗਮ

Convoy, *v.* ਕਾਫਲਾ, ਰਖਿਅਕ ਟੋਲਾ, ਰਖਵਾਲਾ ਬੇੜਾ

Co, *prop.* ਸਹਿ, ਸ਼ਰੀਕ, ਹਮ

Co-operate, *v.* ਮਿਲਵਰਤਣਾ, ਸਹਿ-ਕਾਰਣਾ, ਪਰਸਪਰ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣਾ

Co-operation, *v.* ਮਿਲਵਰਤਣ, ਪਰਸਪਰ ਸਹਾਇਤਾ, ਸਹਿਕਾਰਜ ਤਾਲ ਮੇਲ

Co-operative, *a.* ਮਿਲਵਰਤਣੀ, ਸਹਿਕਾਰੀ

ਪਰਸਪਰ, ਪਰਸਪਰ ਸਹਾਇਕ,
ਸਹਾਇਕ

— bank, ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ, ਪਰਸਪਰ
ਸਹਾਇਕ ਬੈਂਕ

— society, ਪਰਸਪਰ ਸਹਾਇਕ ਸੰਸਥਾ,
ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾ

Co-opt, *v.* ਰਲਾਉਣਾ (ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ
ਕਮਿਟੀ ਵਿਚ)

Co-ordinate, *a.* ਬਰਾਬਰ ਦਾ
cf. Subordinate, ਅਧੀਨ

Co-ordinate, *v.* ਤਾਲ ਮੇਲ ਕਰਨਾ

Co-ordination, *n.* ਤਾਲ ਮੇਲ

Co-owner, *n.* ਸਹਿਸੁਆਮੀ, ਸਹਿਮਾਲਕ

Co-ownership, *n.* ਸਹਿਮਾਲਕੀ

Co-parcener, *n.* H. ਸਹਿਭਾਗੀ

cf. Co-partner, ਸਾਂਝੀ,
ਭਾਈਵਾਲ

Co-sharer, ਹਿੱਸੇਦਾਰ

Co-parceners, *n.* ਸਹਿਭਾਗੀ

cf. Joint family, ਸਾਂਝਾ
ਪਰਵਾਰ

Co-parceners, *a.* ਸਹਿਭਾਗੀ

Co-partner, *n.* ਸਾਂਝੀ, ਭਾਈਵਾਲ

Co-partnership, *n.* ਭਾਈਵਾਲੀ

— deed, ਭਾਈਵਾਲੀ ਨਾਮਾ

Co-proprietor, *n.* ਸਹਿਸੁਆਮੀ, ਸਹਿ-
ਮਾਲਕ

Co-religionist, *n.* ਸਹਿਧਰਮੀ

Co-respondent, *n.* ਸਹਿਜਵਾਬੀਆ ਜਾਂ
ਜਵਾਬਣ

Copulation, *n.* ਮਿਥਣ, ਇਸਤਰੀ ਤੰਗ,
ਚੁਲਾਹ

Copy, *v.* ਉਤਾਰਾ ਕਰਨਾ, ਨਕਲ ਕਰਨਾ

Copy, *n.* ਉਤਾਰਾ, ਨਕਲ

see Antigraphy etc.

Attested— ਤਸਦੀਕੀ ਨਕਲ,
ਪਰਮਾਣਤ ਉਤਾਰਾ

Certified— ਤਸਦੀਕੀ ਨਕਲ,
ਪਰਮਾਣਤ ਉਤਾਰਾ

Copy of a— ਦੂਸਰਾ ਉਤਾਰਾ,
ਉਤਾਰੇ ਦਾ ਉਤਾਰਾ

Duplicate— ਦੂਸਰਾ ਉਤਾਰਾ

Fair— ਸਾਢ ਉਤਾਰਾ

True— ਸੱਚ ਉਤਾਰਾ, ਜਿਉਂ
ਦੀ ਤਿਉਂ ਨਕਲ

Copy-hold, *n.* E. ਛੋਟੀ ਮਾਲਕੀ
ਮੋਰੂਸ, ਪਟੇਦਾਰੀ

— tenant, ਪਟੇਦਾਰ ਅਸਾਮੀ

Copy-right, *n.* ਉਤਾਰਾ ਅਧਿਕਾਰ
ਪਰਕਾਸ਼ਨ ਅਧਿਕਾਰ (ਪੁਸਤਕ
ਕਰਤਾ ਦਾ ਹੱਕ)

To infringe— *v.* ਉਤਾਰਾ
ਜਾਂ ਪਰਕਾਸ਼ਨ ਅਧਿਕਾਰ
ਭੰਨਣਾ

Copyist, *n.* ਉਤਾਰਕ, ਨਕਲ ਨਹੀਸ

Co-respondent, *n.* ਸਹਿ-ਜਵਾਬੀਆ
ਜਾਂ ਜਵਾਬਣ (ਤਲਾਕ ਦੇ
ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਡੇਵੀ ਦਾ
ਜਾਂ ਮਰਦ ਦੀ ਯਾਰਨੀ)

Corden, *n.* ਘੋਰਾ

Corn, *n.* ਅਨਾਜ

Corollary, *n.* ਉਪਸਾਧੀ, ਫਲਿਤ ਸਿੱਟਾ

Coroner, *n.* cf. ਲੋਥ ਵੇਖਕ, (ਅਚਨਦੇਤ
ਮੇਤ ਪਤਾਲੀਆ)

Cornering of market, *me.*
ਮੇਤੀ ਜਕੜਨਾ, (ਸਾਰਾ
ਮਾਲ ਨੂੰ ਛੋਟਾ)

Corporal, *n.* m. ਭਾਰਪੋਦਲ

Corporal, *a.* ਸਰੀਰਕ

e.g.— oath, ਧਾਰਮਕ ਸੁਗੰਧ

Corporeal, *a.* ਆਕਾਰਕ

cf. Material, ਪਦਾਰਥਿਕਤਾ,
ਮਾਦੀ

Physical, ਸਰੀਰਕ

— hereditament, ਅਕਾਰਕ ਵਿਰਸਾ

Corporate, *a.* ਸੰਸਥਾਪਤ

— body, ਸੰਸਥਾਪਤ ਮੰਡਲ, ਸਥਾਪਤ
ਸੰਸਥਾ

Corporation, *n.* ਸੰਸਥਾ, (ਮਹਾਂ ਨਗਰ)

ਸਭਾ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਨਿਗਮ

Lay— ਸੰਸਾਰਕ ਜਾਂ ਧਰਮ
ਅਰਥ ਸਭਾ

Municipal— ਨਗਰ ਸਭਾ

— aggregate, ਮਿਲਵੀ-ਸੰਸਥਾ

— sole, ਇਕੱਲੀ-ਸੰਸਥਾ, (ਉ: ਵਲਾਇਤ
ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਤੋਂ ਲਾਟ ਪਾਈ)

— tax, ਨਿਗਮ ਕਰ

Corporator, *n.* ਮਹਾਂ ਨਗਰ ਸਭੀਆ

Corps, *n. m.* ਬੋਰ (ਵੇਜ ਦਾ ਭਾਗ)

Corpse, *n.* ਲੋਥ, ਲਾਸ਼

Correct, *a.* ਸੁੱਧ

cf. Incorrect, ਅਸੁੱਧ

Correct, *v.* ਸੋਧਣਾ

Correction, *n.* ਸੁਧਾਈ, ਸੋਧ

House of— ਸੁਧਾਈ ਘਰ

— slip, ਸੁਧਾਈ ਪੱਤਰ, ਸੋਧ ਪੱਤਰ

Correctness, *n.* ਸੁੱਧੀ, ਸੁੱਧਤਾਈ

Correspond, *v.* ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣਾ, ਮੇਲ
ਖਾਣਾ, ਲਿਖਾ ਪੜ੍ਹੀ ਕਰਨਾ

Correspondence, *n.* ਵਿੱਠੀ-ਪੱਤਰ,

Corresponding, *pa.* ਅਨੁਕੂਲ,
ਤੱਤ੍ਵਸੰਬੰਧੀ

— entry, ਅਨੁਕੂਲ ਅੰਦਰਾਜ, ਤੱਤ-
ਸੰਬੰਧੀ ਪਰਿਛੇਦੀ

Correspondent, *n.* ਪੱਤਰ ਪੌਦਕ
ਸੰਬਾਦਦਾਤਾ

see Contributor etc.

Corroborate, *v.* ਪਰੋਕਤਾ ਕਰਨਾ

see Confirm etc.

Corroborative, *a.* ਪਰੋਕਤਕ

— evidence, ਪਰੋਕਤਕ ਗਵਾਹੀ

Corrupt, *a.* ਤਰੋਸਟ, ਵੱਢੀ ਖਾਉ, ਧੋਣਾ
e.g.— inducement, *cr.*

ਪਰਲੋਭਨ

— practice, *cr.* ਬੇਈਮਾਨੀ
(ਚੋਣ ਸਮੇਂ ਅਯੋਗ ਪਰਭਾਵ
ਪਾਉਣਾ, ਵੱਢੀ ਧੋਣਾ)

Corruption, *n.* ਵੱਢੀ ਖਾਣੀ, ਰਿਸ਼ਵਤ
ਖੋਰੀ, ਤਰੋਸਟਤਾ

Corruptly, *adv.* ਖੁਟਿਆਈ ਨਾਲ

cf. Dishonestly, ਬੇਈਮਾਨੀ
ਨਾਲ

Falsely, ਝੂਠ-ਮੁਠ

Fraudulently, ਢਰੇਬ ਨਾਲ

Cosening, *n.* ਠੱਗੀ, ਦਗ਼ਾਬਾਜ਼ੀ

Co-sharer, *n.* ਹਿੱਸੇਦਾਰ

see Co-partner etc.

Cost, *n.* ਲਾਗਤ

see Charge etc.

Costs, *n. ci.* ਖਰਚਾ, ਖਰਚ

Interlocutory— ਦਰ-
ਮਿਆਨੀ ਖਰਚਾ, ਵਿਚਕਾਰਲਾ
ਖਰਚਾ

Legal— ਕਨੂੰਨੀ ਖਰਚਾ

Proportionate— ਹਿੱਸੇ
ਪਰਤੀ ਖਰਚਾ

Punitive— ਵੱਢੀ ਖਰਚਾ

<p>Taxable— ਭਗਉਣ ਯੋਗ ਖਰਚਾ</p> <p>With— ਖਰਚੇ ਸਮੇਤ</p> <p>Co-surety, <i>n.</i> ਸਰੀਕ-ਜਾਮਨ, ਸਹਿਜਾਮਨ</p> <p>Co-trusty, <i>n.</i> ਸਹਿਰਖਿਅਕ, ਸਹਿਅਮੀਨ</p> <p>Council, <i>n.</i> ਪਰੀਸ਼ਦ, ਸਭਾ</p> <p>— Chamber, ਕੋਂਸਲ ਘਰ</p> <p>Executive— ਕਾਰਜ ਸਾਧਕ ਸਭਾ</p> <p>In— ਕੋਂਸਲ ਸਭੇ</p> <p>Legislative— ਵਿਧਾਨਕ ਸਭਾ, ਕਨੂੰਨ ਘੜਨੀ ਸਭਾ</p> <p>Medical— ਵੈਦਕ ਸਭਾ</p> <p>Privy— ਵੱਡੀ ਸਭਾ, ਪਰੀਵੀ ਕੋਂਸਲ</p> <p>Security— ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਭਾ</p> <p>— of elders, ਜਿਰਗਾ</p> <p>— of action, ਚਾਰਜ ਕੋਂਸਲ</p> <p>— of ministers, ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ</p> <p>— of notables, ਰਬੀਸ ਸਭਾ</p> <p>— of regency, ਰੀਜੈਂਸੀ ਕੋਂਸਲ</p> <p>— of states, ਰਾਜ ਕੋਂਸਲ, ਰਿਆਸਤਾਂ ਦੀ ਕੋਂਸਲ</p> <p>— of war, ਯੁੱਧ ਸਭਾ, ਔਰ ਵੇਲੇ ਸਲਾਹ ਕਰਨੀ ਸਭਾ</p> <p>Councillor, <i>n.</i> ਕੋਂਸਲੀਆ, ਮੈਂਬਰ ਕੋਂਸਲ</p> <p>Counsel, <i>n.</i> ਕਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹਕਾਰ, ਵਕੀਲ, ਸਲਾਹ</p> <p>Chamber— ਘਰ ਬੈਠੂ ਵਕੀਲ (ਜੋ ਘਰ ਬਹਿ ਕੇ ਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ)</p> <p>Crown— ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ</p> <p>Defence— ਸਫਾਈ ਦਾ ਵਕੀਲ</p> <p>Junior— ਛੋਟਾ ਵਕੀਲ</p>	<p>Kings— ਸ਼ਾਹੀ ਵਕੀਲ (ਖਿਤਾਬ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ)</p> <p>Standing— ਸਥਾਈ ਵਕੀਲ, ਪੱਕਾ ਵਕੀਲ</p> <p>Counsel, <i>v.</i> ਸਲਾਹ ਦੇਣੀ, ਮੱਤ ਦੇਣੀ</p> <p>Counsellor, <i>n.</i> (ਅ:ਅ: ਸੰਚਨ ਥਾਣਾ) ਸਲਾਹਕਾਰ, ਮੰਤਰੀ</p> <p>Count, <i>n.</i> ਮੱਦ, ਖਿਤਾਬ (ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ)</p> <p>Count, <i>v.</i> ਗਿਣਨਾ</p> <p>Counter, <i>prefix.</i> ਪਰਤੀ ਉਲਟਾ, ਟਾਕਰੇ ਤੇ, ਟਕਰਾਵਾਂ, ਜਵਾਬੀ</p> <p>— action, ਪਰਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ, ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ</p> <p>— attack, ਜਵਾਬੀ ਹਮਲਾ</p> <p>— balance, ਪਰਤੀ ਤੋਲਨ</p> <p>— charge, ਪਰਤੀ ਦੋਸ਼, ਉਲਟਾ ਦੋਸ਼</p> <p>— claim, ਪਰਤੀ ਦਾਵਾ</p> <p>— deed, ਪਰਤੀ ਨਵਿਸਤ</p> <p>— fait, ਖੋਟਾ, ਨਕਲੀ, ਬਣਾਉਟੀ, ਜਾਅਲੀ</p> <p>— mand, ਵਿਰੁਧ ਆਦੇਸ਼, ਪਹਿਲੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਉਲਟ ਹੁਕਮ</p> <p>— measure, ਪਰਤੀ ਉਪਾ.</p> <p>— part, ਪਰਤੀ ਅੰਗ, ਪਰਤੀ ਰੂਪ, ਪਰਤੀ ਲੇਖ</p> <p>— petition, ਪਰਤੀ ਅਰਜ਼ੀ</p> <p>— plea, ਪਰਤੀ ਉੱਤਰ</p> <p>— poise, ਪਰਤੀ ਭਾਰ</p> <p>— sign, ਪਰਤੀ ਸਹੀ ਪਾਉਣ</p> <p>Counter, <i>n.</i> ਗਿਣਨ ਥਾਲਾ, ਗਿਣਨ ਦੀ ਥਾਂ</p> <p>Counterfeit, <i>v. or.</i> ਬਣਾਉਣੀ ਕਰਨਾ</p> <p>Counterfeit, <i>a.</i> ਬਣਾਉਟੀ of, False, ਝੂਠਾ</p>
--	---

Forged, ਜਾਅਲੀ (ਲਿਖਤ)
 Superious, ਜਾਅਲੀ ਮਿੱਕਾ
 Counterfeiter, *n.* ਬਣਾਉਣੀ ਰੁਪਏ
 ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ
 Countermand, *v.* ਉਲਟਾਉਣਾ (ਹੁਕਮ
 ਨੂੰ)
 Countermark, *n.* ਪਰਤੀ ਚਿੰਨ (ਨਿਸ਼ਾਨ
 ਹੋਏ ਮਾਲ ਤੇ ਹੋਰ ਨਿਸ਼ਾਨੀ)
 Counterpart, *n.* ਪਰਤੀ ਲੇਖ
 cf. Counterfoil, ਪਰਤੀ ਪਰਚੀ,
 ਦੂਜੀ ਪਰਤ
 Duplicate, ਦੂਜੀ ਨਕਲ
 — of a revenue lease, ਕਬੂਲੀਅਤ
 Counterfoil, *n.* ਪਰਤੀ ਪਰਚੀ
 Counterplea, *n.* ਪਰਤੀ ਉੱਤਰ
 Countersign, *v.* ਪਰਤੀ ਸਹੀ ਪਾਉਣਾ
 Counter-surety, *n.* ਪਰਤੀ ਜ਼ਾਮਨ,
 ਜ਼ਾਮਨ ਦਾ ਜ਼ਾਮਨ
 Counter security, *n.* ਪਰਤੀ ਜ਼ਾਮਨਤ,
 ਜ਼ਾਮਨ ਦੀ ਜ਼ਾਮਨਤ
 Counter-vailing duty, *n.* ਪਰਤੀ
 ਮਸ਼ੁਲ, ਸਾਂਝਾ ਮੁੱਲ ਭਰ
 Country, *n.* ਦੇਸ਼
 Country, *a.* ਦੇਸੀ
 e.g. — liquor, ਦੇਸੀ ਸ਼ਰਾਬ
 — spirit, ਦੇਸੀ ਸ਼ਰਾਬ
 County, *n.* *E.* ਪਰਗਣਾ
 Coupon, *n.* ਰੁਪਏ, ਪਰਚਾ, ਪਰਟੀ (ਰੇਲ
 ਦੀ ਟਿਕਟ ਜਾਂ ਮਨੀ ਆਰਡਰ
 ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਜਿਹੜਾ ਔਭ
 ਹੋ ਸਕੇ)
 Course, *n.* ਮਾਰਗ, ਦਸਤੂਰ
 Due — ਸਾਧਾਰਣ ਚਲਤ ਮਾਰਗ
 Regular — ਨਿਯਮਕ ਮਾਰਗ
 — of business, ਵਿਹਾਰੀ
 ਮਾਰਗ

— of employment,
 ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਿਆਂ

Court, *n.* ਨਿਆਂ-ਘਰ, ਅਦਾਲਤ, ਕਚਹਿਰੀ,
 ਕਨੂੰਨ ਘਰ, ਰਾਜ ਦਰਬਾਰ, ਬੇਝ
 Appellate—ਅਪੀਲੀ
 ਅਦਾਲਤ
 Chief— ਪਰਧਾਨ ਅਦਾਲਤ
 Circuit— ਵਿਰਚੀ ਅਦਾਲਤ,
 ਕਸਬੀ ਅਦਾਲਤ
 Civil— ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ
 Competent— ਯੋਗ
 ਅਦਾਲਤ
 Co-ordinate— ਬਰਾਬਰ ਦਾ
 ਅਦਾਲਤ
 Criminal— ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ
 ਅਦਾਲਤ
 District— ਜ਼ਿਲਾ ਅਦਾਲਤ
 Foreign— ਬਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ
 Guardian— ਗਾਰਡੀਅਨੀ
 ਅਦਾਲਤ
 High— ਉੱਚ-ਅਦਾਲਤ, ਮਹਾਂ
 ਨਿਆਂ ਘਰ
 Inferior— ਘਟੀਆ ਅਦਾਲਤ
 Juvenile— ਬਾਲ ਅਦਾਲਤ,
 ਬਾਲਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ
 ਮੁਕੱਦਮੇ ਸੁਣਾਣ ਦੀ ਖਾਸ
 ਕਚਹਿਰੀ)
 Law— ਕਨੂੰਨੀ ਅਦਾਲਤ
 Magistrate— ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ
 ਦੀ ਅਦਾਲਤ
 Military— ਫ਼ੌਜੀ ਅਦਾਲਤ
 Native— ਦੇਸੀ ਅਦਾਲਤ
 Naval— ਸਮੁੰਦਰੀ ਅਦਾਲਤ
 Open— ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਅਦਾਲਤ (ਜਿਸ
 ਵਿੱਚ ਸਭ ਜਾ ਸਕਣ)

- Original— ਮੁੱਢਲੀ ਅਦਾਲਤ
 Orphan's— ਮਹਿੰਟਰੀ
 ਅਦਾਲਤ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਹਿੰਟਰ ਜਾਂ
 ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਸਰੀਰ ਅਤੇ
 ਜਾਇਦਾਦ ਤੇ ਵਸੀਕਾਰ ਹੋਵੇ)
 Prize— ਲੁੱਟ ਅਦਾਲਤ
 (ਜੁੱਧ ਵਿਚ ਲੁੱਟੇ ਮਾਲ ਦਾ
 ਵੇਸਲਾ ਕਰਨੀ)
 Probate— ਵਸੀਅਤੀ
 ਅਦਾਲਤ
 Revenue— ਮਾਲ ਅਦਾਲਤ
 Subordinate— ਅਧੀਨ
 ਅਦਾਲਤ
 Superior— ਵਧੀਆ ਅਦਾਲਤ
 Supreme— ਸਰਬ ਉੱਚ
 ਅਦਾਲਤ
 Trial— ਪਰਤਾਈਂ ਅਦਾਲਤ
 — martial, ਫੌਜੀ ਅਦਾਲਤ
 — of Admiralty, ਸਮੁੰਦਰੀ ਅਦਾਲਤ
 — of Appeal, ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ
 — of Arbitration, ਸਾਲਸੀ ਅਦਾਲਤ
 — of Common Pleas, E.
 ਸ਼ਹੀਦੀ ਅਦਾਲਤ
 — of Equity, ਅਦਲੀ ਅਦਾਲਤ
 — of first instance, ਪਹਿਲੀ
 ਅਦਾਲਤ
 — of Judicature } ਨਿਆਂ ਘਰ,
 — of Justice } ਅਦਾਲਤ
 } ਦਿਨਸਾਰ
 — of Law, ਕਨੂੰਨੀ ਅਦਾਲਤ
 — of Original jurisdiction,
 ਮੁੱਢ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ
 — of Reference, ਸਲਾਹ ਦੇਣੀ
 ਅਦਾਲਤ
 — of Request, (ਫੌਜੀ) ਸ਼ਹੀਦੀ
 ਅਦਾਲਤ
 — of Revision, ਨਿਲਕਾਨੀ ਦੀ
 ਅਦਾਲਤ
 — of Record, ਪਰਮਾਣੀ ਅਦਾਲਤ,
 (ਜਿਸ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਪਰਮਾਣ
 ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ)
 — of Sessions, ਸ਼ਿਸ਼ਟ ਅਦਾਲਤ
 — of Small Causes, ਖਰੀਦਾ (ਫੀਟੀ)
 ਅਦਾਲਤ
 — of Wards, ਵਾਰਡੀ ਅਦਾਲਤ
 Court dress, n. ਦਰਬਾਰੀ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤੀ
 ਪ੍ਰਸਾਰ
 Court yard, n. ਬਿਹੜਾ
 Covenant, n. ਪਰਤੋਂਗਿਆ, ਮੁਆਇਦਾ,
 ਸਰਤ, ਨਿਜਮ
 see Agreement etc.
 — in deed, ਲਿਖਤੀ ਪਰਤੋਂਗਿਆ
 — in gross, ਜਾਇਦਾਦੀ ਪਰਤੋਂਗਿਆ
 (ਜਿਹੜੀ ਅਮੀਨ ਦੇ ਵੇਚਣ ਸਮੇਂ
 ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂਦੀ)
 — in law, ਕਨੂੰਨੀ ਪਰਤੋਂਗਿਆ (ਕਨੂੰਨ
 ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ)
 — in title, ਮਲਕੀਅਤੀ ਪਰਤੋਂਗਿਆ,
 (ਮਾਲਕੀ ਠੀਕ ਹੋਣ ਸਬੰਧੀ)
 Covenant, v. ਪਰਤੋਂਗਿਆ ਕਰਨਾ
 Covenanted, pa. ਪਰਤੋਂਗਿਆਕ
 — officer, ਪਰਤੋਂਗਿਆਕ ਅਫਸਰ
 Covenantee, n. ਪਰਤੋਂਗਿਆਤ
 Covenantor, n. ਪਰਤੋਂਗਿਆਕ
 Cover, v. ਹਾਥੀ ਹੋਣਾ, ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ,
 ਢਕਣਾ, ਕੱਸਣਾ
 Covering note, n. ਅਪਰਰਟ ਪੱਤਰ
 Covert, a. ਚੁਪਿਆ, ਰਖਵਾਂ, ਸੁਹਾਗਾਦ,
 ਚੁਪਾਈ ਹੋਈ, ਗੁਪਤ

Coverture, *n. E.* ਸੁਹਾਗ ਦੀ ਦਸ਼ਾ
(ਇਸਤਰੀ ਦੇ)

Covin, *n. E.* ਗੋਂਦ (ਕਿਸੇ ਤਰਿਆਕਣ
ਦੀ ਹਾਨੀ ਬਰਨ ਦੀ)

Co-widow, *n.* ਸਹਿਵਿਧਵਾ

Craft, *n.* ਸੰਤਰ, ਹੁਨਰ

Air— ਹਵਾਈ-ਸੰਤਰ

Water— ਪਾਣੀ-ਸੰਤਰ (ਅ:
ਢੇਰੀ)

Craftsman, *n.* ਦਸਤਕਾਰ

see Artificer etc.

Create, *v.* ਸਿਰਜਣਾ, ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ,
ਬਣਾਉਣਾ

Credence, *n.* ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਯਕੀਨ, ਪਰਤੀਤ

Credential, *n.* ਸਨਦ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ-ਪੱਤਰ

Credible, *a.* ਪਰਤੀਤ ਯੋਗ, ਮੋਹਤਬਰ

of. Creditable, ਉੱਪਮਾ

ਯੋਗ

e.g.—information, ਪਰਤੀਤ ਯੋਗ

ਸਮਾਚਾਰ, ਮੋਹਤਬਰ ਖਬਰ

—witness, ਪਰਤੀਤ ਯੋਗ

ਗਵਾਹੀ, ਮੋਹਤਬਰ ਜਵਾਬ

Credibility, *n.* ਪਰਤੀਤ ਯੋਗਤਾ, ਵਿਸ਼-

ਵਾਸ

Credit, *v.* ਲੇਖੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ, ਲੇਖੇ

ਵਿੱਚ ਪਾਉਣਾ

Credit, *n.* ਸਾਖ, ਪਤ, ਉਧਾਰ

— balance, ਜਮ੍ਹਾਂ ਬਾਕੀ

— cash, ਰੋਕ ਉਧਾਰ, ਰੋਕ ਕਰਨਾ

— entry, ਜਮ੍ਹਾਂ ਖਾਤੇ

— note, ਉਧਾਰ ਪੱਤਰ

— sale, ਉਧਾਰ ਵਿਕਰੀ

letter of— *me.* ਸਾਖ ਪੱਤਰ

on— ਉਧਾਰ

open— ਖੁਲ੍ਹਾ ਉਧਾਰ,

ਬੇਰੁਮਾਨਤਾ ਉਧਾਰ

paper— ਲਿਖਤੀ ਉਧਾਰ

public— ਲੋਕ ਸਾਖ

Creditable, *a.* ਉੱਪਮਾ ਯੋਗ

Creditor, ਲਹਿਣੇਦਾਰ, ਸ਼ਾਹ

Adjudicating— ਡਿਕਾਰੀ

ਦਾ ਲਹਿਣੇਦਾਰ

Attaching— ਸ਼ੁਰੂ ਲਹਿਣੇ

ਦਾਰ (ਫ਼ਰਜ਼ੀ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲਾ)

Fictitious— ਫ਼ਰਜ਼ੀ

ਲਹਿਣੇਦਾਰ

Fraudulent— ਫ਼ਰਜ਼ੀ

ਲਹਿਣੇਦਾਰ

Judgment— ਨਿਰਣਤ

ਲਹਿਣੇਦਾਰ (ਡਿਕਾਰੀਦਾਰ)

Opposing— ਵਿਰੋਧੀ ਲਹਿਣੇ-

ਦਾਰ, (ਜਿਹੜਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ

ਜਾਂ ਵਿਵਾਲੀਏ ਦੇ ਫ਼ੁਟਬਾਰੇ ਦੀ

ਹੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਕਰੇ)

Petitioning— ਪਰਾਰਥਕ

ਲਹਿਣੇਦਾਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਦੇ

ਵਿਵਾਲੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ

ਹੋਵੇ

Scheduled— ਪੱਟੀ ਦਰਜ

ਲਹਿਣੇਦਾਰ, ਸੂਚਤ ਲਹਿਣੇਦਾਰ,

Secured— ਸੁਰੱਖਿਤ ਲਹਿਣੇ-

ਦਾਰ

Creditrix, *n.* ਲਹਿਣੇਦਾਰਣ

Crematorium, *n.* ਸਮਸ਼ਾਨ ਭੂਮੀ

Crier, *n.* ਦੰਡੇਰਚੀ

Crime, *n. cr.* ਅਪਰਾਧ, ਜੁਰਮ

of. Default, ਕਸੂਰ, ਦੋਸ਼

Guilt, ਦੋਸ਼

Misdemeanor, ਤੁੱਛ ਦੋਸ਼,

ਮਾਮੂਲੀ ਜੁਰਮ

Sin, ਪਾਪ	ਪਰਯੋਗ, ਮੁਜਰਮਾਨਾ ਬਲ ਪਰਯੋਗ
Offence, ਅਪਰਾਧ	— information, ਅਪਰਾਧ ਸਮਾਚਾਰ
Vice, ਸਰੀਰਕ ਪਾਪ	— intent, ਅਪਰਾਧੀ ਨੀਤ
e.g. Capital— ਮਰਾ ਅਪਰਾਧ	— intimidation, ਮੁਜਰਮਾਨਾ ਡਰਾਵਾ,
Constructive— ਅਬਧਾਰੀ	ਦੰਡ ਯੋਗ ਡਰਾਵਾ
Criminal, n. ਅਪਰਾਧੀ, ਮੁਜਰਮ	— jurisdiction, ਦੰਡ ਖੇਤਰ ਅਧਿਕਾਰ
see Accused etc.	— law, ਵੇਸਢਾਰੀ ਕਨੂੰਨ, ਦੰਡ ਵਿਧੀ
Aroh— ਵੱਡਾ ਅਪਰਾਧੀ, ਮੁੱਖ	— lunatic, ਦੰਡ ਯੋਗ ਪਾਗਲ (ਜਿਸ
ਅਪਰਾਧੀ	ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਪਾਗਲ ਘਰ
Dangerous— ਡਿਯਾਨਰ	ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੋ ਜਾਵੇ)
ਅਪਰਾਧੀ	— misappropriation, ਦੰਡ ਯੋਗ
Habitual— ਆਈ ਅਪਰਾਧੀ	ਕੁਢਰਤੋਂ, ਮੁਜਰਮਾਨਾ ਅਯੋਗ
Hardend— ਪੱਕਾ ਅਪਰਾਧੀ	ਕਰਤੋਂ, ਅਪਰਾਧਰ ਉੱਪ-ਰੋਗ
Hereditary— ਜੱਦੀ	— negligence, ਦੰਡ ਯੋਗ ਲਾਪਰਵਾਹੀ
ਅਪਰਾਧੀ (ਪਿਤਾ ਪੁਰਖੀ)	— procedure code, ਦੰਡਕਾਰ
Professional— ਪੇਸ਼ਾਵਰ	ਪਰਣਾਲੀ ਸੰਘਤ, ਵੇਸਢਾਰੀ
ਅਪਰਾਧੀ	ਜਾਬਤਾ, ਵੇਸਢਾਰੀ ਰੀਤੀ
Criminal, a. ਅਪਰਾਧੀ, ਮੁਜਰਮਾਨਾ,	— proceeding, ਵੇਸਢਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ
ਅਯੋਗ (ਕਾਮੀ), ਦੰਡ ਯੋਗ,	— prosecution, ਵੇਸਢਾਰੀ ਇਸਤਕਾਸ਼ਾ
ਵੇਸਢਾਰੀ	— trespass, ਦੰਡ ਯੋਗ ਅਨਅਧਿਕਾਰੀ
cf. Culpable, ਦੰਡ ਯੋਗ	ਪਰਵੇਸ਼, ਵੇਸਢਾਰੀ ਮੁਦਾਖਲਤ
e.g. — action, ਵੇਸਢਾਰੀ ਵਾਦ,	ਵੇਸ਼ਾ
ਵੇਸਢਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮਾ	— tribe, ਜੁਗਾਇਮ ਪੇਸ਼ਾ ਜਾਤੀ
— breach of contract,	Criminate, v. ਅਪਰਾਧ ਲਾਉਣਾ
ਦੰਡ ਯੋਗ ਸੌਦਾ-ਭੋਗ, ਵੇਸਢਾਰੀ	Criminating, a. ਅਪਰਾਧ ਲਾਉ
ਵਾਅਦਾ ਸਿਕਨੀ	— answer, ਅਪਰਾਧ ਲਾਉ
— breach of trust, ਦੰਡ	ਉੱਤਰ
ਯੋਗ, ਅਮਾਨਤ ਵਿਚ ਖਿਆਨਤ	Criminative, a. ਅਪਰਾਧ ਲਾਉ
— Case, ਦੰਡ ਯੋਗ ਵਾਦ,	Criminatory, a. ਅਪਰਾਧ ਲਾਉ
ਵੇਸਢਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮਾ	Criminology, n. ਅਪਰਾਧ ਵਿਦਿਆ
— Conspiracy, ਦੰਡ ਯੋਗ	Criminalist, n. ਅਪਰਾਧ ਵਿਦਿਆ
ਗੋਂਦ	ਪਰਬੀਨ
— Conversation, ਕਾਮੀ	Criminality, n. ਅਪਰਾਧਪਣ, ਜੁਕਮ ਦੀ
ਵਾਰਤਾਲਾਪ (ਵਿਤਢਾਰੀ)	ਹਾਲਤ
— force ਦੰਡ ਯੋਗ ਬਲ	

Crisis, *n.* ਸੰਕਟCriterion, *n.* ਕਸੇਟੀ

of. Standard, ਮਾਪ

Test, ਪਰਖ

Critic, *n.* ਪੜਚੋਲੀਆCritical, *a.* ਪੜਚੋਲਵਾਂCriticism, *v.* ਪੜਚੋਲ ਕਰਨਾCriticism, *n.* ਪੜਚੋਲCrook, *n.* ਠੱਗCrop, *n.* ਫਸਲ, ਖੇਤੀCrop, *a.* ਫਸਲੀe.g.— experiment, ਫਸਲੀ
ਤਜਰਬਾ

— inspection, ਗਿਰਦਾਰੀ

Annual— ਵਾਰਸਕ ਫਸਲ

Autumnal— ਸਾਉਣੀ ਫਸਲ

Failed— ਖਰਾਬਾ ਫਸਲ

Fodder— ਚਾਰਾ ਫਸਲ, ਪੌਣੇ

Grain— ਅਨਾਜ ਫਸਲ

Growing— ਉਗਦੀ ਫਸਲ

Standing— ਖੜੀ ਫਸਲ

Vernal— ਹਾਰੀ ਦੀ ਫਸਲ

Cross, *prefix.* ਪਰਤੀ

see Counter

— action, ਪਰਤੀਕਾਦ, ਪਰਤੀਨਾਟਸ

— appeal, ਪਰਤੀ ਅਪੀਲ

— cheque, ਰੋਖਤ ਚੈਕ (ਸ਼ਾਹ
ਬਪਾਰੀ ਚੈਕ)

— claim, ਪਰਤੀਦਾਵਾ

— decree, ਪਰਤੀ ਫ਼ਿਰਮਾ

— entry, ਪਰਤੀ ਅੰਦਰਾਜ

— examination, ਜਿਰਾ

— Further, cross

examination, ਅਧਿਕ

ਜਿਰਾ

— objection, *n.* ਪਰਤੀ

ਉਜਰ

— suit, *n.* ਪਰਤੀ ਦਾਵਾ,

ਪਰਤੀ ਕਾਦ

Cross, *v.* ਰੇਖਣਾ, ਲੀਕਣਾCrossed, *pa.* ਰੇਖਤCrossing, *n.* ਰੇਖਣ ਛਾਟਕ

— general, ਸਮਾਨ ਰੇਖਣ

— special, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੇਖਣ

Level— ਪੱਧਰ ਛਾਟਕ

Railway— ਰੇਲਵੇ ਛਾਟਕ

Crown, *n.* ਰਾਜ, ਤਾਜ, ਸਰਕਾਰ, ਦੌਲੀ,
ਸਿਰਾ, ਖੋਪਰੀCrown, *v.* ਰਾਜ ਰਖਣਾCrown, *a.* ਸਰਕਾਰੀ, ਸ਼ਾਹੀ

e.g.— case, ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮਾ

— colony, ਸ਼ਾਹੀ ਬਸਤੀ

— debt, ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਜ਼ਾ

— grant, ਸਰਕਾਰੀ ਅਨੁਦਾਨ,
ਸ਼ਾਹੀ ਪੱਟਾ

— land, ਸਰਕਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ

— lawyer, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ

— list, ਸ਼ਾਹੀ ਲੁਚੀ

— prince, ਟਿੱਕਾ

Cruel, *a.* ਨਿਰਦਈCruelty, *n.* ਨਿਰਦਯਤਾCryer, *n.* ਚੰਡੇਰਚੀ

see Crier

Culpable, *a.* ਦੰਡ ਯੋਗe.g.— homicide, ਦੰਡ ਯੋਗ
ਮਨੁਖ ਹੱਤਿਆof. Man-slaughter, *E.*

ਮਨੁਖ ਹੱਤਿਆ

Murder, ਕਤਲ

Culprit, *n.* *cr* ਕਸ਼ਤਕਾਰ, ਦੋਸ਼ੀ

see Accused etc.

Cultivable area, *n.* ਕਾਸ਼ਤ ਯੋਗ਼ ਰਕਬਾ,

ਜਾਹਣ ਯੋਗ਼ ਖੇਤਰ ਫਲ

Cultivable waste, *n.* ਖੇਤੀ ਯੋਗ਼ ਬਰਾਨੀ

Cultivate, *v.* ਵਾਹੀ ਕਰਨਾ, ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨਾ

Cultivated land, *n.* ਕਾਸ਼ਤਾ ਭਾਂ

Cultivation, *n.* ਵਾਹੀ, ਕਾਸ਼ਤ

Cultivator, *n.* ਵਾਹਕ, ਕਾਸ਼ਤਕਾਰ

of, Agriculturist, ਜਗਇਤ
ਪਿਸ਼ਾ

e.g. Hereditary— ਮੇਰੂਸੀ
ਆਸਾਮੀ

Temporary— ਆਰਜ਼ੀ
ਕਾਸ਼ਤਕਾਰ, ਕੱਚਾ ਵਾਹਕ

Culture, *n.* ਸਭਿਆਚਾਰ

Culvert, *n.* ਖੰਭੀ ਮੋਢੀ

Cum, *pp.* ਸਹਿਤ

Cumulative, *a.* ਵਾਧੂ, ਸਮੁੱਚਾ

— Legacy, ਵਾਧੂ ਵਸੀਅਤੀ ਵਿਰਸਾ

— remedy, *ci.* ਇਕਸਾਰੇ ਉਪਾ, ਇਕੱਠੇ
ਉਪਾ

— Penalty, *cr.* ਸਮੁੱਚਾ ਦੰਡ, ਸਮੁੱਚਾ
ਜੁਰਮਾਨਾ

— preference shares, ਸਮੁੱਚੇ ਪ੍ਰਭ
ਅਧਿਕਾਰ ਹਿੱਸੇ

— punishment, *cr.* ਸਮੁੱਚੀ ਸਜ਼ਾ

— sentence, ਸਮੁੱਚਾ ਦੰਡ ਉਦੇਸ਼,
ਇਕੱਠੇ ਦੰਡ ਹੁਕਮ

— shares, ਸਮੁੱਚੇ ਹਿੱਸੇ

Curator, *n.* ਰੱਖਿਅਕ

Public— ਲੋਕ ਰੱਖਿਅਕ

Cure, *n.* ਇਲਾਜ, ਚਾਰੂ

Cure, *v.* ਚਾਰੂ ਕਰਨਾ, ਇਲਾਜ ਕਰਨਾ

Curfew, *n.* (ਅ: ਅ: ਔਗ਼ ਦਕ ਇਉਂ)

ਕਰਫੂ (ਅੰਦਰ ਰਹੇ ਦਾ ਹੁਕਮ)

e.g.— bells, ਅੰਦਰ ਰਹੇ ਦੀ ਘੰਟੀ

— order, ਅੰਦਰ ਰਹੇ ਦਾ
ਹੁਕਮ

Curious, *a.* ਅਨੋਖਾ, ਅਜੀਬ

Currency, *n.* (ਚਾਲੂ) ਸਿੱਕਾ

Deflated— ਸੁਕੋੜਿਆ ਸਿੱਕਾ

Foreign— ਬਦੇਸ਼ੀ ਸਿੱਕਾ

Inflated— ਫੁਲਾਇਆ
ਸਿੱਕਾ

Mixed— ਮਿਸ਼ਰਤ ਸਿੱਕਾ (ਜਿਸ
ਵਿਚ ਧਾਤੀ ਸਿੱਕੇ ਤੇ ਨੋਟ ਦੋਵੇਂ
ਹੋਣ)

Paper— ਕਾਗ਼ਜ਼ੀ ਸਿੱਕਾ

Convertible— ਬਦਲਣ
ਯੋਗ਼ ਸਿੱਕਾ (ਜਿਹੜੇ 'ਨੋਟ
ਮੰਗਣ ਤੇ ਰੁਪਿਆਂ ਵਿਚ
ਬਦਲ ਸਕਣ)

Currency, *a.* ਸਿੱਕੇਈ

— note, ਨੋਟ

Current, *a.* ਚਲਦਾ, ਵਰਤਮਾਨ,,

ਪਰਚਲਤ, ਚਾਲੂ

e.g.— account, ਚਲਦਾ ਲੇਖਾ

— coin, ਚਾਲੂ ਸਿੱਕਾ, ਪਰਚਲਤ
ਸਿੱਕਾ

— credit, ਚਲਦਾ ਉਧਾਰ,
ਪਰਚਲਤ ਜਮ੍ਹਾਂ

— deposit, ਪਰਚਲਤ ਜਮ੍ਹਾਂ

— expences, ਚਲਦੇ ਖਰਚ

— liability, ਪਰਚਲਤ ਦੇਣ-
ਦਾਰੀ, ਚਾਲੂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ

— price, ਚਲਦੀ ਕੀਮਤ, ਵਰਤ-
ਮਾਨ ਮੁੱਲ

Curriculum, *n.* ਵਿਦਿਆ ਪਰਣਾਲੀ

Cursory, *a.* ਉਪਰਲੀ, ਸਰਸਰੀ

Curtail, *v.* ਕਾਟ ਛਾਂਟ ਕਰਨਾ, ਘਟਾਉਣਾ,
ਬੰਨ੍ਹ ਕਰਨਾ

Curtailment, *n.* ਕਾਟ ਛਾਂਟ, ਬੀ, ਘਟਾਉ

Custodian, *n.* ਰਾਖਾ, ਰੱਖਿਅਕ,
ਰਖਵਾਲਾ, ਕਸਟੋਡੀਅਨ

cf. Curator, ਰੱਖਿਅਕ (ਵੱਡਾ)

Guard, ਰਾਖਾ, ਰਖਵਾਲਾ

Guardian, ਵਲੀ

Watchman, ਚੇਕੀਦਾਰ

e.g.— Muslim evacuee
property, ਰਾਖਾ ਮੁਸਲਮ
ਪਰਵਾਸੀ ਜਾਇਦਾਦ

Custody, *n.* ਅਭਿਰੱਖਿਆ, ਰਾਖੀ

cf. Patrol, ਚੇਕੀਦਾਰੀ

Watch, ਪਹਿਰਾ

e.g. Actual— ਵਾਸਤਵਕ ਰਾਖੀ

Extramural— (ਬੰਧੇ)

ਬਾਹਰਲੀ-ਰਾਖੀ

Judicial— ਅਦਾਲਤੀ ਰਾਖੀ

Lawful— ਯੋਗ ਰਾਖੀ

Legal— ਕਨੂੰਨੀ ਰਾਖੀ

Military— ਫੌਜੀ ਰਾਖੀ

Police— ਪੁਲਸੀ ਰਾਖੀ

Safe— ਭੈ-ਰਹਿਤ ਰਾਖੀ

Custom, *n.* ਅਚਾਰ, ਰਵਾਜ, ਰੀਤ,
ਮਸੂਲ, ਚੁੰਗੀ

cf. Practice, ਦਸਤੂਰ

Usage, ਰੀਤ, ਰਸਮ

Duty, ਮਸੂਲ, ਰਸੂਮ

Impost, ਭਕਾਤ,

Octroi, ਚੁੰਗੀ

Tax, ਕਰ, ਟੈਕਸ

Toll, ਸੜਕ-ਕਰ, ਮਸੂਲ

Tribute, ਕਰ, ਖਿਰਾਜ

Agricultural— ਕਿਸੀਦਾਰ
ਰਵਾਜ

Family— ਬੁਠਾਚਾਰ ਬੀਤੀ
ਖਾਨਦਾਨੀ ਰਵਾਜ

Local— ਦੇਸਾਚਾਰ, ਸਥਾਨਕ,
ਰਵਾਜ

— duties, ਚੁੰਗੀ ਮਸਲ (ਬੰਦਰਗਾਹ ਤੇ)

— frontier, ਮਸੂਲ ਸਰਹੱਦ, ਚੁੰਗੀ ਸੀਮਾ

— house, ਚੁੰਗੀ ਘਰ

— officer, ਚੁੰਗੀ ਅਫਸਰ

— port, ਚੁੰਗੀ ਬੰਦਰਗਾਹ

Customs, *n.* ਚੁੰਗੀਆਂ (ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਵਾਲੇ
ਅਤੇ ਬਾਹਰੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ
ਮਾਲ ਤੇ)

Custom duties, *n.* ਚੁੰਗੀਆਂ

Customary, *a.* ਰਵਾਜੀ

e.g.— discount, ਰਵਾਜੀ ਛੋਟਾ

— dower, ਰਵਾਜੀ ਦਾਜ

— easement, ਰਵਾਜੀ ਸੁਖ-
ਅਧਿਕਾਰ

— law, ਰਵਾਜ, ਰਵਾਜੀ ਕਨੂੰਨ,
ਦੇਸਾਚਾਰ

— rent, ਰਵਾਜੀ ਲਗਾਨ

— rights, ਰਵਾਜੀ ਅਧਿਕਾਰ

Customer, *n.* ਗਾਹਕ, ਜਜਮਾਨ

Customer's ledger, *n.* ਗਾਹਕ-ਬਹੀ,
ਗਾਹਕ-ਖਾਤਾ

Cut, *n.* *cf.* ਸੱਟ (ਬੋਤਾਂ ਦੀ)

Cut, *v.* ਟੋਕੀ (ਨਹਿਰ ਕੋਟਣਾ ਜਾਂ ਵੱਢਣਾ)
ਕਾਟ, ਕਟੋਤੀ

— motion, *n.* ਕਟੋਤੀ-ਪਰਤਾਉ

— pocket, ਜੇਬ-ਕੁਤਰਾ, ਗਨੀਆ,
ਠੱਠ ਕੁਤਰਾ

- wound, ਚੀਰ, ਛੱਟ
— throat, *cf.* ਗਲ-ਫੱਥ, ਗਲ-ਛੱਟ

Cyclopædia, *n.* ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼

cf. Dictionary, ਕੋਸ਼
Encyclopædia, *n.*
ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼

Glossary, ਲਬਦਾਬਲੀ
Lexicon, ਅਭਿਦਾਨ, ਕੋਸ਼

Cyclostyle, *n.* ਛਾਪਾ ਕਲ

Cypher, *n.* ਚਿੰਦੀ, ਸਿਫਰ

Cypher, *a.* ਗੁਪਤ

— code, ਗੁਪਤਾਵਲੀ

Cypres, *n. ci.* (ਅ: ਅ: ਉਸ ਦੇ ਨੇੜੇ)

ਇਕ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ
ਜੇ ਕੋਈ ਪੁਰਖ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ
ਪੁੰਨ-ਅਰਥ ਦੀ ਭਾਰਨਾ ਨਾਲ
ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕੰਮ ਲਈ ਦੇਵੇ,
ਤੇ ਜੇ ਉਹ ਕੰਮ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ
ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਆਮ ਭਾਵਨਾ ਅਨੁਸਾਰ
ਜਾਇਦਾਦ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

D

Dacoit, *n.* ਭਾਕੂ, ਧਾੜਵੀ, ਭਕੋਤ

cf. Robber, ਲੁਟੇਰਾ

Dacoity, } *n. p.* ਭਾਕਾ, ਭਕੋਤੀ
Dakaity, }

To commit — ਭਾਕਾ
ਮਾਰਨਾ, ਭਕੋਤੀ ਮਾਰਨਾ

Daily, *a.* ਦਿਨਾਨਾ, ਦੈਨਿਤ

— labour, ਦਿਹਾਜ਼ੀ

— pension, ਰੋਜ਼ੀਨਾ

— total, ਦਿਹਾਜ਼ੀ ਦਾ ਜੋਸ਼

Diary, *n.* ਭਾਇਰੀ, ਗਊਸ਼ਾਲਾ

— farm, ਭਾਇਰੀ ਫਾਰਮ, ਗਊਸ਼ਾਲਾ

— farming, ਘਸੂ ਉਤਪਾਦਨ

Damage, *v.* ਵਿਗਾਧ ਕਰਨਾ, ਨੁਕਸਾਨ ਪ੍ਰਚਾਉਣਾ

Damage, *n.* ਵਿਗਾਧ, ਨੁਕਸਾਨ

of. Harm, ਦੁਖ, ਤਕਲੀਫ

Injury, ਹਾਨੀ, ਚੋਟ, ਖੋਦ

Loss, ਘਾਟਾ, ਭੋਗ

Wrong, ਅਯੋਗ ਕਰਮ

e.g. Malicious, — ਬਦਨੀਤਾ
ਵਿਗਾਧ

Damages, *n. ci.* ਹਰਜਾ, ਹਰਜਾਨਾ, (ਜੋ
ਕਨੂੰਨੀ ਹਰਜੇ ਦਾ ਦਵਾਇਆ
ਭਾਵੇ)

Actual — ਅਸਲੀ ਹਰਜਾ

Compensatory — ਹਾਨੀ-
ਪੂਰਕ ਹਰਜਾ

Consequential — ਨਿਬਲਯਾ
ਹਰਜਾ

Contemptuous —
ਘਿਰਣਤੀ ਹਰਜਾ (ਜਦੋਂ
ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇਕ ਹਾਦੇ
ਹੋਵੇ ਦਾਵਾ ਹੀਟਾ ਹੀ ਨਹੀਂ
ਦਾਹੀਦਾ ਸੀ)

Continuing — ਨਿਰੰਤਰ
ਹਰਜਾ

Exemplary — ਸਿਖਿਆ-
ਦਾਇਕ ਹਰਜਾ

Legal — ਕਨੂੰਨੀ ਹਰਜਾ

Liquidated — ਖੋਧਾ ਹਰਜਾ
(ਬਰਾਰ ਰਾਹੀਂ)

Nominal — ਨਾਮ ਮਾਤਰ
ਹਰਜਾ

Ordinary — ਚੰਬਾ ਹਰਜਾ,
ਮਾਮੂਲ ਹਰਜਾ

Presumptive — ਅਨੁਮਾਨਕ
ਹਰਜਾ

Prospective— ਭਵਿਖਤ
ਹਰਜਾ
Proximate— ਨੇੜੇ ਦਾ
ਹਰਜਾ
Punitive— ਦੰਡੀ ਹਰਜਾ
Remote— ਦੂਰੀ ਦਾ ਹਰਜਾ
Substantial— ਚੇਖਾ ਹਰਜਾ
Vindictive— ਬਦਲਾ
ਲਊ ਹਰਜਾ, ਸਿਖਿਆ
ਦਾਇਕ ਹਰਜਾ
Unliquidated— ਅਨਿਸਚਤ
ਹਰਜਾ
Damage Feasant, *n.* ਭੰਗਰ ਹਾਨੀ
(ਭੰਗਰਾ ਦਵਾਵਾ ਕੀਤੀ ਹੋਈ)
Damnify, *v.* ਹਾਨੀ ਪੁਚਾਉਣਾ, ਨੁਕਸਾਨ
ਪੁਚਾਉਣਾ
of. Indemnify, ਘਾਟਾ ਪੂਰਾ
ਕਰਨਾ (ਕਿਸੇ ਦਾ)
Danger, *n.* ਖਤਰਾ, ਭੇ
cf. Hazard, ((ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ) ਭੇ
Peril, (ਜਾਨ ਦਾ) ਭੇ
Risk, (ਤੋੜੇ ਦਾ) ਭੇ
Venture, (ਪਾਉਣਾ) ਖਤਰੇ
ਇਨ
e.g. Immediate— ਸਮੀਪੀ ਭੇ,
ਵੇਰੀ ਭੇ, ਤੁਰੰਤ ਖਤਰਾ
Latent— ਗੁਪਤ ਭੇ
Dangerous, *a.* ਖਤਰਨਾਕ, ਭਿਆਨਕ
Imminently— ਅਤਿ
ਭਿਆਨਕ, ਬਹੁਤ ਖਤਰਨਾਕ
Danial, *n.* ਦਾਨੀਅਲ, ਨਿਆਂ ਥਾਰੀ
ਹਾਕਮ
Data, *n.* ਸੂਚਨਾ ਸਮੱਗਰੀ, ਆਧਾਰ
(ਅੰਕੜਿਆ ਦਾ ਮਸਾਲਾ)
Date, *v.* ਮਿਤੀ ਪਾਉਣਾ
Dated, *pp.* ਮਿਤੀ ਦਾ

Day, *n.* ਦਿਨ
Close— ਬੰਦ ਦਿਨ
Law— ਕਬਹਿਰੀ ਦਾ ਦਿਨ
Legal— ਕਨੂੰਨੀ ਦਿਨ (ਅੱਧੀ
ਰਾਤ ਤੋਂ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਤੱਕ)
Lunar— ਚੰਦਰ ਦਿਨ
New year's— ਨਵੇਂ ਸਾਲ
ਦਾ ਦਿਨ
Solar— ਸੂਰਜੀ ਦਿਨ
— book, ਸੂਹਬ, ਰੋਜ਼ਨਾਮਚਾ
Days, *n.* ਦਿਨ
— of grace, ਰਿਆਇਤੀ ਜਾਂ ਮੁਹਲਤ
ਦੇ ਦਿਨ
Runing— ਲਗਾਤਾਰ ਦਿਨ
(ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਫੁਟੀਆਂ ਭੀ
ਗਿਣੀਆਂ ਜਾਣ)
Week— ਸਤਵਾਰੇ, ਸਾਤੋ ਦੋ
ਦਿਨ (ਐਤਵਾਰ ਤੋਂ ਫੁਟ) ਕੰਮ
ਕਰਨ ਦੇ ਦਿਨ
Work— ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਦਿਨ
Dead, *a.* ਮੁਰਦਾ, ਮ੍ਰਿਤ, ਜੜ੍ਹ
e.g.— account, ਮੁਰਦਾ ਲੇਖਾ
— freight, ਖਾਲੀ ਭਾਗ ਦਾ
ਭਾਰਾ (ਜਹਾਜ ਦੇ)
— House, ਮੁਰਦਾ ਘਰ
— letter, ਮੁਰਦਾ ਕਨੂੰਨ (ਜਿਸ
ਤੇ ਕੋਈ ਨਾ ਚੱਲੇ)
— loan, ਕਰਚਾ ਜੇਹੜਾ ਨੀਅਤ
ਦਿਨ ਨੂੰ ਅਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ
— weight, ਜੜ੍ਹ ਮਾਣ (ਜਿਸ
ਦਾ ਭਾਰਾ ਭਾਰ ਅਨੁਸਾਰ
ਲਿਆ ਜਾਵੇ)
Deadlock, *Co.* ਅੜਿੱਕਾ
To resolve a— ਅੜਿੱਕਾ
ਹਟਾਉਣਾ
Deadly, *a.* ਮਾਰੂ, ਮੁਹਲਕ

- cf. Fatal, ਜਾਰੀ
Mortal, ਜਾਨੀ
Lethal, ਪਰਾਣ ਘਾਤ, ਮਾਰੂ
- e.g.—poison, ਘਾਤਕ ਵਿਸ਼, ਮੁਹਲਕ
ਬਹਿਰ
- weapon, ਘਾਤਕ ਸ਼ਸਤਰ
- Deaf and dumb, *n.* ਬੇਲਾ ਤੇ ਗੁੰਗਾ
- Dealer, *n.* ਵਪਾਰੀ, ਰਾਜਰ, ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ,
ਵਿਕਰੇਤਾ
- cf. Seller, ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ
- e.g. Retail—ਪਰਚੁਨੀਆ,
ਪਰਚੁਨ ਵਪਾਰੀ
- Wholesale—ਬਿਗ ਵਪਾਰੀ
- Dealings, *n.* ਲੈਣ-ਦੇਣ, ਲੈਣ-ਦੇਵੀ,
ਵਿਹਾਰ
- Dearness, *n.* ਮਹਿੰਗਾਈ
- allowance, ਮਹਿੰਗਾਈ ਭੋਤ
- Death, *n.* ਮੌਤ
- cf. Decease, ਮਿਰਤੁ
- Demise, ਪਰਲੋਕ ਗਮਨ, ਮੌਤ
- Obituary, ਮਿਰਤੁ ਮੁਚਨਾ
- e.g. Accidental—ਅਚਾਨਕ ਮੌਤ
- Civil—ਨਾਗਰਿਕ ਮੌਤ, ਕਨੂੰਨੀ
ਮੌਤ
- In contemplation of—
ਮੌਤ ਚਿੰਤਾਵੇ ਹੋਏ
- Suspicious—ਸ਼ੱਕੀ ਮੌਤ
- Unnatural—ਅਸਭਾਵਿਕ
ਮੌਤ
- Death, *a.* ਮੌਤ, ਮੌਤੀ, ਮਾਰੂ
- e.g.—bed, ਮੌਤ ਬਿਛੋਣਾ
- bed gift, ਮੌਤ ਸਮੇਂ ਦੀ
ਦਾਤ (ਦੋਹਲੀ)
- blow, ਮਾਰੂ ਵੇਟ

- duty, ਮਿਰਤੁ ਕਰ, ਮੌਤ
ਮਸ਼ੁਲ
- sentence, *cf.* ਵਾਸੀ, ਮਿਰਤੁ
ਦੰਡ, ਪਰਾਣ ਦੰਡ
- warrant, *cf.* ਵਾਸੀ ਦਾ
ਹੁਕਮ, ਮਿਰਤੁ ਦੰਡ ਦਾ ਹੁਕਮ
- Debar, *v.* ਬੰਦਿਤ ਕਰਨਾ
- cf. Deprive, ਖੋਹ ਲੈਣਾ, ਚਾਬਾ
ਰੱਖਣਾ
- Debate, *n.* ਬਹਿਸ ਮੁਬਾਰਿਸਾ, ਵਾਦ
ਵਿਵਾਦ
- Debatable matter, *n.* ਬਹਿਸ ਯੋਗ
ਗੱਲ, ਵਾਦ ਵਿਵਾਦ
- Debauch, *v.* ਭਰੋਸ਼ਟ ਕਰਨਾ, ਵੱਢੀ ਦਣਾ
(ਵੇਟਰ ਨੂੰ)
- Debauchee, *n.* ਵਿਸ਼ੇਲੀ
- Debauchery, *n.* ਬਿਛਾ (ਰੰਝੀ ਬਾਝੀ)
- Debenture, *n.* ਰਿਟ ਪੱਤਰ, ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ
ਰੇਲਵੇ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਪੱਤਰ
- e.g.—bond, ਕੰਪਨੀ ਕਰਜ਼ਾ ਪੱਤਰ
- holder, ਰਿਟ ਪੱਤਰ ਧਾਰੀ
- stock, ਕਰਜ਼ਾ ਰਾਜ ਹੁੰਡੀ,
ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਜ਼ਾ
- Debit, *v.* ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਂ ਪਾਉਣਾ ਜਾਂ ਲਿਖਣਾ
- e.g.—balance, ਨਾਮੇ ਜਾਰੀ
- entry, ਨਾਮੇ ਖਤਿਆਉ
- side, ਨਾਮੇ ਖਾਸੇ, ਨਾਮੇ ਖਤਾਨੇ
- Debitable, *a.* ਖਰਚ ਪਾਉਣ ਯੋਗ
- Debt, *n.* ਰਿਟ, ਕਰਜ਼ਾ
- cf. Loan, ਉਧਾਰ
- e.g.—due, ਹੁਣੇ ਲੈਣ ਯੋਗ ਕਰਜ਼ਾ
- of honour, ਕਰਨ ਸਾਖੀ
ਧਾਰਨਾ
- owing, (ਅਗਾਂਹ) ਯੋਗ ਕਰਜ਼ਾ
- of record, ਡਿਯਾਰੀ ਕਰਜ਼ਾ

Active— ਸੁਚੀ ਕਰਜ਼ਾ
 Buhi— ਬਹੀ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ
 Bad— ਵੱਟਾ ਖਾਤਾ ਕਰਜ਼ਾ
 Bonded— ਬੰਦਿਆ ਕਰਜ਼ਾ
 (ਜਿਸਦੇ ਲਈ ਰਾਜ ਜਾਂ
 ਰਾਜਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਟੋਂਬੂ ਚਲਾਏ
 ਹੋਣ)
 Crown— ਰਾਜ ਰਿਣ, ਸਰਕਾਰੀ
 ਕਰਜ਼ਾ
 Contingent— ਅਨਿਸ਼ਚਤ
 ਕਰਜ਼ਾ
 Desperate— ਵੱਟਾ ਖਾਤਾ
 ਨਾ ਵਸੂਲਣ ਯੋਗ ਕਰਜ਼ਾ
 Floating— ਚਲਦਾ ਕਰਜ਼ਾ
 Funded— ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਜ਼ਾ,
 ਜਿਸ ਤੇ ਕੇਵਲ ਸੂਦ ਮਿਲਦਾ
 ਹੈ ਅਸਲ ਨਹੀਂ ਮੁੜਦਾ
 Good— ਵਸੂਲ ਹੋਣਾ ਕਰਜ਼ਾ
 Immoral— ਅਵਿਹਾਰਕ ਕਰਜ਼ਾ,
 ਅਯੋਗ ਕਰਜ਼ਾ
 Joint— ਸਾਂਝਾ ਕਰਜ਼ਾ
 Judgment— ਨਿਰਣਤ ਕਰਜ਼ਾ,
 ਡਿਕਰੀ ਦਾ
 Just— ਉਚਿਤ ਕਰਜ਼ਾ
 Mortgage— ਰਹਿਣ ਕਰਜ਼ਾ
 National— ਕੌਮੀ ਕਰਜ਼ਾ
 Outstanding— ਖਰਾ
 ਕਰਜ਼ਾ
 Passive— ਨਿਰਵਿਆਜ ਕਰਜ਼ਾ
 Parol— ਹੱਥ ਉਧਾਰ ਕਰਜ਼ਾ
 Principal— ਅਸਲ ਕਰਜ਼ਾ
 Privileged— ਖਾਸ ਕਰਜ਼ਾ
 (ਜਿਸ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਆਜ ਦਿੱਤਾ
 ਜਾਵੇ)
 Schedule— ਸੂਚਤ ਕਰਜ਼ਾ

Secured— ਸੁਰੱਖਿਤ ਕਰਜ਼ਾ
 Simple— ਬਿਨਜ਼ਾਮਨੀ ਕਰਜ਼ਾ

Debt Conciliation Board, *n.*
 ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਝੌਤਾ ਬੋਰਡ

Debtee, *n.* ਲਹਿਣੇ ਦਾਰ

Debtor, *n.* ਦੇਣਦਾਰ, ਕਰਜ਼ਾਈ
 — Agriculturist, ਕਿਸਾਨ-ਰਿਣੀ,
 ਖੇਤੀਕਾਰ ਮਕਰੂਜ

Judgment— ਮਦਯੂਨ
 ਡਿਕਰੀ

Principal— ਅਸਲ ਕਰਜ਼ਾਈ,
 ਅਸਲ ਦੇਣਦਾਰ

Debutter, *a. H.* ਦੇਵੇਤਰ, ਦੇਵਸਥਾਨੀ
 — Property, ਦੇਵੇਤਰ ਜਾਇਦਾਦ,
 ਦੇਵੇਤਰ ਮਿਲਖ

Decamp, *v.* ਲੰਪ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਹੋ ਜਾਣਾ

Deceased, *a.* ਸਵਰਗੀ, ਮਿਰਤਬ, ਮਰਿਆ
 ਹੋਇਆ

Deceit, *n.* ਛਲ

Deceitful, *a.* ਛਲ ਵਾਲਾ

Deceive, *v.* ਛਲਣਾ, ਠੱਕਣਾ, ਧੋਖਾ ਦੇਣਾ

Decentralize, *v.* ਵਿਕੇਂਦਰੀ ਕਰਨਾ

Deception, *n.* ਛਲ
 see Cheating etc.

Deceptive, *a.* ਛਲਵਾਂ

Decemvir, *n.* ਦਸ-ਪੁਰਖਾ, ਦਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
 ਇਕ

cf. Triumvir, ਤਰੇ-ਪੁਰਖ

Decemvirate, *n.* ਦਸ-ਪੁਰਖੀ, ਦਸ
 ਪੁਰਖਾਂ ਦਾ ਇਕੱਠਾ ਰਾਜ

Decency, *n.* ਲੱਜਾ

cf. morality, ਸਦਾਚਾਰ

e.g. Public— *cr.* ਲੋਕ-ਲੱਜਾ

Decemennal, *a.* ਦਸ ਸਾਲਾ

— Census, ਦਸ ਸਾਲਾ ਆਦਮ-ਗਿਣਤੀ,
ਦਸ ਸਾਲਾ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ, ਦਸ
ਸਾਲਾ ਜਣ ਕਣਨਾ

— digest, ਦਸ ਸਾਲਾ ਸਾਰ

Decide, *v.* ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ

Determine, *v.* ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਰਨਾ,
ਮੁਢਾਉਣਾ

Dispose of, *v.* ਨਿਬੇਰਨਾ

cf. Judge, ਨਿਰਣਾ ਕਰਨਾ

Decided, *pa.* ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ

Decision, *n.* ਫੈਸਲਾ

cf. Determination, ਪੱਛਾ
ਇਰਾਦਾ, ਨਿਸਚਾ

Finding, ਸਿੱਟਾ (ਅਦਾਲਤੀ
ਖੋਜ ਦਾ)

Judgement, ਨਿਰਣਾ

Verdict, ਨਿਰਣਾ (ਜੂਰੀ ਦਾ)

e.g.— Judicial, ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲਾ

Decisive, *a.* ਦੇ-ਟੁੱਕ

— oath, ਨਿਰਣਾ ਕਰਨੀ ਸੁਗੰਦ (ਜਿਸ ਦੇ
ਉੱਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਛੱਡ
ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ)

Decipher, *v.* ਲੱਭਣਾ, ਦੱਸਣਾ (ਕਿਸੇ
ਅੱਖੀ ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਕੇ)

Declaration, *n.* ਬਿਆਨ, ਏਲਾਨ,
ਪਰਗਟਾਉਣ

Dying— ਅੰਤਕਾਲੀ-ਬਿਆਨ
(ਕਿਸੇ ਮਰਦੇ ਹੋਏ ਦਾ ਆਪਣੀ
ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਬੰਧੀ)

— in writing, ਲਿਖਤੀ ਏਲਾਨ

— of trust, ਟਰਸਟ ਦਾ ਏਲਾਨ

Declaratory, *a.* ਅਧਿਕਾਰ ਸੂਚਕ,
ਇਸਤਫ਼ਾਰਾਹੀਆ

e.g.— act, ਅਧਿਕਾਰ ਸੂਚਕ ਅਧਿਨਿਯਮ

— decree, ਅਧਿਕਾਰ ਸੂਚਤ
ਡਿਕਰੀ

— judgement, ਅਧਿਕਾਰ
ਸੂਚਕ ਫੈਸਲਾ

— suit, ਅਧਿਕਾਰ ਸੂਚਕ ਦਾਵਾ

Declare, *v.* ਦਰਸਾਉਣਾ, ਕਰਾਰ ਦੇਣਾ,
ਪਰਗਟ ਕਰਨਾ, ਏਲਾਨ ਕਰਨਾ

Decline, *v.* ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ

Decontrol, *v.* ਕੰਟਰੋਲ ਖੋਲ੍ਹਣਾ, ਬੰਦੋਜ
ਹਟਾਉਣਾ, ਅੰਕੁਸ ਹਟਾਉਣਾ

cf. Control, ਕੰਟਰੋਲ ਲਾਉਣਾ
ਬੰਦੋਜ ਲਾਉਣਾ, ਅੰਕੁਸ
ਲਾਉਣਾ

Decoration, *n.* ਤਮਗਾ, ਸਜਾਵਟ

Decoy, *v.* ਫਸਾਉਣਾ

Decoy, *a.* ਫਸਾਉ, ਫਸਾਉਣ ਵਾਲਾ
— witness, ਫਸਾਉ ਗਵਾਹ

Decrease, *v.* ਘਟਾਉਣਾ, ਖੋਜਾ ਕਰਨਾ

Decree, *v.* ਡਿਕਰੀ ਕਰਨਾ

Decree, *n. ci.* ਡਿਕਰੀ

— holder, ਡਿਕਰੀਦਾਰ

— money, ਡਿਕਰੀ ਧਨ

— nisi, ਬਰਤੀ ਡਿਕਰੀ

— sheet, ਡਿਕਰੀ ਪਰਚਾ

Appellate— ਅਪੀਲੀ ਡਿਕਰੀ

Contingent— ਬਰਤੀ
ਡਿਕਰੀ

Cross— ਪਰਤੀ ਡਿਕਰੀ

Declaratory— ਅਧਿਕਾਰ
ਸੂਚਕ ਡਿਕਰੀ

Final— ਅੰਤਮ ਡਿਕਰੀ,
ਖੋਜੀ ਡਿਕਰੀ

Interlocutory— ਵੱਚੀ
(ਦਰਮਿਆਨੀ) ਡਿਕਰੀ

Money— ਧਨ ਡਿਕਰੀ

Original— ਮੁਢਲੀ ਡਿਕਰੀ

Preliminary— ਆਦਿ
ਡਿਕਰੀ, ਵੱਚੀ ਡਿਕਰੀ

Decretal, *a.* ਡਿਗਰੀ ਦਾ, ਡਿਗਰੀ

— amount, ਡਿਗਰੀ ਬੀਤੀ ਰਕਮ

— debt, ਡਿਗਰੀ ਹੋਇਆ ਕਰਜ਼ਾ,
ਨਿਰਣਤ ਕਰਜ਼ਾ

— money, ਡਿਗਰੀ ਧਨ

Dedicate, *v.* ਅਰਪਣ ਕਰਨਾ, ਅਰਪਣ
ਕਰਾਉਣਾ

Dedication, *n.* ਸਮਰਪਣ

Deduce, *v.* ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣਾ, (ਅਨੁਮਾਨ ਲਾ ਕੇ)

cf. Infer, ਅਨੁਮਾਨ ਲਾਉਣਾ

Presume, ਕਿਆਸ ਕਰਨਾ

Deduction, *n.* ਸਿੱਟਾ, ਘਾਟਾ, ਘਾਟ,
ਕਮੀ

cf. Induction, ਅਨੁਮਾਨ

Deduct, *v.* ਘੱਟ ਕਰਨਾ

Deed, *n.* ਵਿਲੇਖ ਪੱਤਰ, ਵਸੀਕਾ ਨਾਮਾ,
ਨਵਿਲਤ

see Conveyance etc.

e.g. — of acquittance, ਨਿਪ-
ਟਾਰਾ ਪੱਤਰ

— agreement, ਕਰਾਰ ਨਾਮਾ

— assignment, ਸੌਂਪ ਨਾਮਾ

— of conditional sale,
ਕਾਨ ਵਧਾਲਾ

— of conveyance, ਕਬਾਲਾ

— of defeasance, ਵਿਅਰਥ-
ਪੱਤਰ (ਮੁਲ ਲਿਖਤ ਤੋਂ ਅੱਡਰੀ
ਲਿਖਤ ਕਿ ਅਮਰੀ ਗੱਲ ਹੋ
ਜਾਣ ਤੇ ਮੁਲ-ਲਿਖਤ ਵਿਅਰਥ
ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ)

— of delivery, ਹਵਾਲਗੀ
ਪੱਤਰ

— of disinheritance,

ਵਾਰਖਤੀ ਪੱਤਰ, ਵਿਰਾਸਤ ਪੱਤਰ

— of dower, ਮਹਿਰ ਪੱਤਰ

— of endowment, ਦਾਨ-
ਪੱਤਰ, ਵਕਫ਼-ਨਾਮਾ

— of gift, ਦਾਤ-ਪੱਤਰ, ਹਿਬਾ-
ਨਾਮਾ

— of grant, ਪਟਾ

— of hypothecation,
ਗਰੇ-ਪੱਤਰ, ਆਸ਼-ਰਹਿਨ-ਨਾਮਾ

— of partnership, ਸਹਾਕਤ
ਨਾਮਾ, ਸਾਂਝੀਵਾਲ ਪੱਤਰ

— of poll, ਇਕ ਧਿਰਾ ਪੱਤਰ,
(ਜੇ ਇਕ ਧਿਰ ਲਿਖੇ ਤੇ ਜਿਸ
ਦੁਆ ਨਕਲਾਂ ਕਰਕੇ ਦੂਜੀ
ਧਿਰਾ ਨੂੰ ਦਿਤੀਆਂ ਜਾਣ)

— of release, ਛੁਡਕਾਰਾ
ਪੱਤਰ, ਦਸਤਖਤਦਾਰੀ ਨਾਮਾ

— of relinquishment,
ਤਿਆਗ ਪੱਤਰ

— of sale, ਬੇਨਾਮਾ

— settlement, ਕਾਬੀਲ ਨਾਮਾ

— of trust, ਅਮਾਨਤ ਪੱਤਰ

Blank— (ਵਸੀਕੇ ਦਾ) ਆਰਤ
ਨਮੂਨਾ

Gratuitous— ਨਿਰਮੁਲ-
ਪੱਤਰ (ਜਿਸਦਾ ਬਦਲ ਨਾ ਹੋਵੇ)

Latent— ਗੁਪਤ - ਪੱਤਰ
(ਜਿਹੜਾ ੨੦ ਵਰ੍ਹੇ ਜਾਂ ਇਸਤੋਂ
ਵੱਧ ਬਿਰ ਲਈ ਇਕ ਥਾਂ ਸਾਂਭ
ਛੁਡਿਆ ਜਾਵੇ)

Lost— ਗੁਵਾਹ ਪੱਤਰ

Mortgage— ਰਹਿਨ ਨਾਮਾ,
ਬੰਧਕ-ਪੱਤਰ

Onerous— ਭਾਰੂ ਵਸੀਕਾ
(ਜਿਸ ਦਾ ਬਦਲ ਹੋਵੇ ਤੇ ਜਿਸੇ-
ਵਾਂਗੀ ਉਤਪੰਨ ਕਰੇ)

Deem, *v.* ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ

Deface, *v.* ਮਿਸਾਣਾ, ਬਿਗਾੜਨਾ
see Cancel etc

Defaced coin, *n.* ਘਸਿਆ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜਿਆ
ਸਿੱਕਾ

Defacto, ਸੱਚ ਮੁਚ, ਅਸਲੀ, ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ

Defalcation, *n.* ਚੁੱਪਣਾ, ਗਬਨ

cf. Embezzlement, ਚੁੱਪਣਾ,
ਗਬਨ

Breach of trust, *cr.*

ਅਮਾਨਤ ਭੰਗ, ਧਰੋਹਰ ਭੰਗ,
ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਘਾਤ

Malversation, ਮੰਦ ਵਿਹਾਰ

Misappropriation, *cr.*

ਕੁਦਰਤੋਂ, ਖਿਆਨਤ

Misapplication, ਕੁਦਰਤੋਂ
(ਆਮ)

Defamation, *n.* ਮਾਨ ਭੰਗ, ਮਾਨ ਹ ਨੀ,
ਹੱਤਕ ਇਤਤ

cf. Libel, ਅਪਮਾਨ ਲੇਖ, ਨਿੰਦਕੀ
ਲੇਖ

Scandal, ਨਿੰਦਾ, ਭੇਜੀ ਅਵਾਈ

Slander, ਅਪਮਾਨ ਬੋਲ (ਖੁਰਾ
ਕਹਿਣਾ)

Defamatory, *n.* ਮਾਨ ਹਾਨਿਕ, ਇੱਜ਼ਤ
ਹੱਤਕੀ, ਨਿੰਦਾਤਮਕ

Defame, *v.* ਮਾਨ ਭੰਗ ਕਰਨਾ, ਮਾਨ ਹਾਨੀ
ਕਰਨਾ, ਇਜ਼ਤ ਹੱਤਕ ਕਰਨਾ

Default, *n. ci.* ਚੋਰ ਹਾਜਰੀ (ਮੁਕੱਦਮੇ
ਦੀ ਬੁਲਾਈ ਵੇਲੇ), ਕਸੂਰ

In— ਬਿਨਾ ਪੈਰਵੀ

Default, *v.* ਚੋਰ ਹਾਜਰ ਹੋਣਾ

Defaulter, *n.* ਕਸੂਰ ਵਾਰ, ਦੋਸ਼ੀ

Defaulter, *n. ci.* ਚੋਰ ਹਾਜਰ

Defaulter, *r.* ਭਰਨ-ਹਾਰ (ਬਾਈ ਦਾ)

Defeasance, *n.* (Lit. undoing)
ਵਿਅਰਥਣ (ਕਿਸੇ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ
ਕਰਨ ਤੇ ਜਦ ਬਸੀਕਾ ਵਿਅਰਥ
ਅਥਵਾ ਹੱਦੀ ਹੋ ਜਾਵੇ)

Defeasible, *a.* ਵਿਅਰਥਣ ਯੋਗ, ਖੱਬਾ

cf. Indefeasible, ਪੱਕਾ

e.g. — right, ਖੱਬਾ ਹੱਕ

Defeat, *v.* ਵਿਅਰਥ ਕਰਨਾ, ਹੱਦ ਕਰਨਾ,
ਹਾਰ ਦੇਣੀ

— creditor, ਲਾਇੰਦਾਰ ਦਾ ਹੱਕ
ਮਾਨਣਾ

— the law, ਕਨੂੰਨ ਨੂੰ ਵਿਅਰਥ ਕਰਨਾ

Defect, *m.* ਦੋਸ਼, ਨੁਕਸਾਨ

cf. Fault, ਦੋਸ਼, ਕਸੂਰ

Flaw, ਤਰ੍ਹੰਟੀ

e.g. Fatal— ਭਾਰੀ ਦੋਸ਼

Formal— ਜਾਬਤੇ ਦਾ ਦੋਸ਼

Known— ਗਿਆਤ ਦੋਸ਼

Latent— ਗੁਪਤ ਦੋਸ਼

Defective, *a.* ਦੋਸ਼ ਪੂਰਤ, ਠਾਕਸ

— title, ਦੋਸ਼ ਪੂਰਤ, ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ

Defence, *n. ci.* ਜਵਾਬ ਦਾਵਾ, ਰੱਖਿਆ,
ਬਚਾਉ

Defence, *cr.* ਸਵਾਈ (ਰਜ਼ੇ ਉੱਤਰ)

Private— ਨਿੱਜ-ਰੱਖਿਆ

Self— ਜਵੇਰੱਖਿਆ, ਜਾਣ
ਭਣਾਈ

— of body, ਸਰੀਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ

— of property, ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ
ਰੱਖਿਆ

Defence, *a.* ਸਵਾਈ ਦਾ

e.g.— evidence, *cr.* ਸਵਾਈ
ਦੀ ਗਵਾਹੀ

— counsel, *cr.* ਸਵਾਈ ਦਾ
ਵਕੀਲ

— witness, *cr.* ਸਵਾਈ ਦਾ
ਗਵਾਹ

Defend, *v. cr.* ਸਭਾਈ ਪੋਸ਼ ਕਰਨਾ,
ਰਖਿਆ ਕਰਨਾ
cf. Preserve, ਪਰਿਰਖਿਆ ਕਰਨਾ,
ਬਚਾਉ ਕਰਨਾ
Protect, ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ,
ਬਚਾਉਣਾ
Vindicate, ਸੱਚਾ ਕਰ ਵਿਖਾ-
ਉਣਾ
Defendant, *n. ci.* ਮੁੱਦਾਲਾ, ਮੁੱਦਾ-
ਲਹਿਣ
Co— ਸ਼ਰੀਕ ਮੁੱਦਾਲਾ, ਸਹਿ-
ਮੁੱਦਾਲਾ
Pocket— ਜੇਬੀ ਮੁੱਦਾਲਾ
(ਜਿਹੜਾ ਮੁੱਦਈ ਨਾਲ ਰਲਿਆ
ਹੋਵੇ)
— peroforma, ਤਰਤੀਬੀ ਮੁੱਦਾਲਾ
Defendeo, *n.* ਰੱਖਿਅਤ
Defender, *n.* ਰੱਖਿਅਕ
Defensive, *a.* ਬਚਾ ਦਾ, ਬਚਾਉ
cf. Offensive, ਦੁਖਦਾਈ, ਹਮਲਾ
ਕਰਨ ਦਾ
e.g.— weapon, ਬਚਾ ਦਾ ਹਥਿਆਰ
Defensible, *a.* ਬਚਾਉਣਯੋਗ, ਉੱਤਰਯੋਗ
cf. Indefensible, ਨਾ ਉੱਤਰਯੋਗ
Defer, *v.* ਅਗ੍ਰਾ ਪਾਉਣਾ, ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨਾ
cf. Delay, ਚਿਰ ਛਾਉਣਾ, ਦੇਰ
ਕਰਨਾ
Postpone, ਅਗ੍ਰਾ ਪਾਉਣਾ,
ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨਾ
Prolong, ਭੱਸਾ ਕਰਨਾ
Protract, ਲਮਕਾਉਣਾ
Put off, ਟਾਲਣਾ
Deference, *n.* ਆਦਰ, ਸਨਮਾਨ, ਅਦਬ,
ਸਤਿਕਾਰ

With great — ਅਤਿ ਆਦਰ
ਨਾਲ, ਅਤਿ ਅਦਬ ਨਾਲ, ਬੜੇ
ਸਨਮਾਨ ਸਹਿਤ
Deferment, *n.* ਇਲਤਵਾ, ਦੇਰੀ
Deferred, *pa.* ਅਗ੍ਰਾ ਪਿਆ
e.g.— annuity, ਅਗ੍ਰਾ ਪਈ
ਵਾਰਸਕੀ
— bond, ਅਗ੍ਰਾ ਪਿਆ ਟੈਂਡਰ
— creditor, ਆਸਰਕਤ ਧਨੀ
(ਸ਼ਾਹ)
— dower, ਮਿਹਰ ਮਿਆਦੀ
(ਮੁਵੱਜਲ)
— expenditure, ਅਗ੍ਰਾ ਪਿਆ
ਖਰਚ
— payment, ਅਗ੍ਰਾ ਪਈ
ਅਦਾਇਗੀ
— share, ਅਗ੍ਰਾ ਪਿਆ ਹਿੱਸਾ
— stock, ਅਗ੍ਰਾ ਪਿਆ ਸਾਮਾਨ
Defy, *v.* ਸਾਮ੍ਹਣਾ ਕਰਨਾ, ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ
Defiance, *n.* ਸਾਮ੍ਹਣਾ
To set law at— ਕਨੂੰਨ ਦਾ
ਸਾਮ੍ਹਣਾ ਕਰਨਾ, ਜਾਣ ਬੁਝ ਕੇ
ਕਨੂੰਨ ਨਾਲ ਟਾਕਰਾ ਲਾਉਣਾ
Defiant, *a.* ਸਾਮ੍ਹਣਾ-ਕਰੂ
Deficit, *n.* ਘਾਟਾ, (ਆਮਦਨੀ ਵਿੱਚ)
cf. Loss, ਝੋਟਾ
e.g.— budget, ਉੱਟਾ ਬਜਟ, ਘਾਟੇ
ਵਾਲਾ ਬਜਟ
Deficient, *a.* ਘੱਟ, ਕਮ
Deficiency, *n.* ਘਾਟਾ, ਕਸਰ, ਕਮੀ
Mental— ਮਾਨਸਕ ਕਸਰ
To make good— ਘਾਟਾ
ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ, ਕਮੀ ਪੂਰੀ ਕਰਨਾ

- of court fee, ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਦੀ ਉਣਤਾਈ, ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਦੀ ਕਮੀ
- food, ਖੁਰਾਕ ਦਾ ਘਾਟਾ, ਅੰਨ ਦਾ ਘਾਟਾ
- Define, *v.* ਲੱਛਣ ਦਸਣਾ, ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰਨਾ, ਨੀਅਤ ਕਰਨਾ
- cf. Delimit, ਪਰੀਸੀਮਤ ਕਰਨਾ, ਹੱਦ ਕਾਇਮ ਕਰਨਾ
- Demarcate, ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਾਉਣਾ
- Delineate, ਉਲੀਕਣਾ
- Defined, *a.* ਵੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ
- Definite, *a.* ਨੀਅਤ
see Certain
- Definition, *n.* ਲੱਛਣ, ਤਾਰੀਫ਼
- Definitive judgement, *n.* ਅੰਤਮ ਨਿਰਣਾ, ਕਤਈ ਫੈਸਲਾ
- Definitive sentence *n.* ਅੰਤਮ ਵੰਡ-ਆਦੇਸ਼, ਅੰਤਮ ਵੰਡ-ਹੁਕਮ
- Deflate, *v.* ਸੁਕੜਾਉਣਾ (ਚਾਲੂ ਸਿੱਕੇ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨਾ, ਜਾਂ ਘੱਟ ਕਰਨਾ)
- of. Inflate, ਵਫ਼ਾਉਣਾ
- Deflation, *n.* ਸੁਕੜਾ
— of currency, ਸੁਕੜਿਆ ਸਿੱਕਾ
- Deflationary measures, *n.* ਸੁਕੜਾ ਉਪਾ, ਵੱਡ ਉਤਾਰ ਪਰਯਤਨ
- Deflower, } *v.* ਰੁਆਰ ਫੁੱਲਣਾ
Deflower, }
- Deforcement, *n.* ਅਯੋਗ ਵਿਰੋਧਤਾ
- Deforestation, *n.* ਜੰਗਲ ਨਾਸਣ, ਬਣ-ਨਾਸਣ
- Deformed, *a.* ਬੇੜਾ, ਵਿਰੂਪਤ
- Deformity, *n.* ਕੱਜ, ਵਿਰੂਪਤਾ, ਰੂਪ ਹੀਣਤਾ
- Defraud, *v.* ਫਰੋਬ ਨਾਲ ਵੰਚਤ ਕਰਨਾ
To— a creditor, ਲਹਿਟੇ-ਦਾਰ ਨੂੰ ਫਰੋਬ ਨਾਲ ਵੰਚਤ ਕਰਨਾ
- To— a person of property, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਫਰੋਬ ਨਾਲ ਵੰਚਤ ਕਰਨਾ
- Defray, *v.* ਖਰਚ ਕਰਨਾ, ਭਰਨਾ
- Defunct, *a.* ਟੁਟ ਢੁੱਕੀ, ਮੁਰਦਾ (ਕੰਪਨੀ ਆਦਿ)
— company, ਮੁਰਦਾ ਕੰਪਨੀ
— firm, ਮੁਰਦਾ ਫਰਮ
- Degradation, ਨੀਵਾਂ ਕਰਨ, ਗਰਾਵਟ, ਖੁਸ਼ਹੀ
- Degrade, *v.* ਨੀਵਾਂ ਕਰਨਾ
- Degree, *n.* ਪਦਵੀ, ਪੀੜ੍ਹੀ, ਹੱਦ
cf. Rank, ਅਹੁਦਾ
Status, ਦਰਜਾ
- e.g. Prohibited— ਵਿਵਰਜਤ ਦਰਜਾ, (ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੁਰਖ ਤੇ ਇਸਤਰੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ)
- of relationship, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਦੀ ਪੀੜ੍ਹੀ
- Degressive tax, *n.* ਹਰਾਸੀ ਕਰ
- Dehort, *n.* ਖਾਰਜ, ਬਾਹਰ
- Dejure, *a.* ਵਿਧਾਨਕ, ਬਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ, ਬਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ
- Delation, *n.* ਰਖਟ, ਮੁਖਬਰੀ
- Delature, *n.* ਦੇਸ਼, ਮੁਖਬਰੀ, ਮੁਖਬਰੀ ਦਾ ਇਨਾਮ
- Delator, *n.* E. ਮੁਖਬਰ

Delay, *n.* ਦੇਰੀ, ਢਿੱਲ
 Delay, *v.* ਦੇਰੀ ਕਰਨਾ, ਢਿੱਲ ਕਰਨਾ
 Del credere agent, *n.* ਪਰਿਸ਼ੋਧੀ ਏਜੰਟ
 Delegate, *v.* ਸਪੁਰਦ ਕਰਨਾ, ਅਖਤਿਆਰ
     ਦੇਣਾ
 Delegate, *n.* ਪਰਤੀਨਿਧ
     cf. Representative, ਰਾਇਮ
     ਮੁਕਾਮ, ਪਰਤੀਨਿਧ
     see Agent etc.
 Delegated powers, *n.* ਦਿੱਤੇ ਜਾ
     ਸਪੁਰਦ ਕੀਤੇ ਅਖਤਿਆਰ
 Delegation, *n.* ਪਰਤੀਨਿਧਤਾ, ਪਰਤੀ-
     ਨਿਧ (ਸਮੁੱਚੇ)
 Delete, *v.* ਮਿਟਾਉਣਾ
     see Cancel etc.
 Delenda, *n.* (*P.I.*) ਮਿਟਾਉਣੀਆਂ
     (ਮਿਟਾਉਣ ਯੋਗ ਗੱਲਾਂ)
 Deletion, *n.* ਮਿਟਾਉਣ, ਮਿਟਾ
 Deliberate, *v.* ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ
     (ਮਨ ਵਿੱਚ ਤੋਲ ਕੇ)
 Deliberately, *adv.* ਵਿਚਾਰ ਪੂਰਣ
     cf. Designedly, ਮਿਥ ਕੇ
     Intentionally, ਚਿਤਰ ਕੇ,
     ਨੀਅਤ ਨਾਲ
     Knowingly, ਜਾਣ ਕੇ
     Voluntarily, ਮਰਗੀ ਨਾਲ,
     ਇੱਛਾ ਨਾਲ
     Wilfully, ਜਾਣ ਹੁਣ ਕੇ
 Deliberation, *n.* ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ
 Deliberative, *a.* ਵਿਚਾਰ ਕਰਨੀ
 Delicate, *a.* ਸੂਖਮ, ਨਾਜ਼ਕ
 Delimit, *v.* ਪਰੀਸੀਮਤ ਕਰਨਾ, ਚੁੱਦ
     ਕਾਇਮ ਕਰਨਾ
     see Define etc.

Delimitation, *n.* ਚੁੱਦ ਬੰਦੀ
 Delineation, *n.* ਰੇਖਾ, ਰੇਖਾ ਖੰਧਨ
 Delinquent, *n.* ਰੋਖਾ ਬੰਧਕ
 Delinquency, *n.* ਕਸੂਰ, ਦੋਸ਼ (ਅਲਪ)
     cf. Dereliction, ਉਕਾਈ
 Delinquent, *n.* ਕਸੂਰਵਾਰ (ਕਰਤਵ
     ਵੱਲੋਂ) ਅਲਪ-ਦੋਸ਼ੀ
 Delinquent, *a.* ਕਸੂਰਵਾਰ
 Deliver, *v.* ਸੌਂਪਣਾ, ਹਵਾਲੇ ਕਰਨਾ,
     ਦੇਣਾ
     To— judgment, ਫੈਸਲਾ
     ਦੇਣਾ
     see Pronounce, ਫੈਸਲਾ
     ਸੁਣਾਉਣਾ
 Deliverable, *a.* ਸੌਂਪਣ ਯੋਗ
     — state, *me.* ਸੌਂਪਣ ਯੋਗ ਰਾਜ,
     ਸੌਂਪਣ ਯੋਗ ਪਦਵੀ
 Deliverance, *n.* ਛੁਟਕਾਰਾ
 Delivery, *n.* ਸੌਂਪ, ਹਵਾਲਗੀ, ਸਪੁਰਦਗੀ,
     ਦੇਣ (ਵਿਖਾਨ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ),
     ਬੱਚਾ ਜੰਮਣ
     Actual— ਵਾਸਤਵਕ ਸੌਂਪ
     Constructive— ਕਨੂੰਨੀ-
     ਸੌਂਪ
     Jail— } ਜੇਲ ਸੌਂਪ
     Goal— }
     Symbolical— ਚਿੰਨ੍ਹ ਮਾਤਰ
     ਸੌਂਪ, ਨਿਸ਼ਾਨ ਮਾਤਰ ਸੌਂਪ
     — Order, ਹੁਕਮ ਹਵਾਲਗੀ
     — of bill, ਬਿਲ ਦੀ ਸੌਂਪ
     — of goods, ਮਾਲ ਦੀ ਸੌਂਪ
     — of criminal, ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸੌਂਪ
     — of possession, ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਸੌਂਪ
 Delude, *v.* ਢਾਂਸਾ ਦੇਣਾ

Demand, *v.* ਮੰਗ ਕਰਨਾ, ਮੁਤਾਲਫਾ
ਕਰਨਾ

see Claim etc.

Demand, *n.* ਮੰਗ, ਮੁਤਾਲਫਾ

cf. Indent, ਮੰਗ

Requisition, ਮੰਗ (ਨਿਮ
ਅਨੁਸਾਰ)

e.g. — statement, *R.* ਮੰਗ
ਵਿਵਰਨ ਪੱਤਰ

Contingent— ਅਨਿਸ਼ਚਤ

Government— ਸਰਕਾਰੀ
ਮੰਗ

Liquidated— ਨਿਸ਼ਚਤ ਮੰਗ,
ਬੰਧੀ ਮੰਗ

On— ਮੰਗਣ ਸਾਰ, ਮੰਗਣ ਪਰ

Satisfied— ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮੰਗ

Demandant, *n. E.* ਮੰਗਣਹਾਰ

Demarcate, *v.* ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੇਣਾ

see Define

Demarcation, } ਨਿਸ਼ਾਨ-ਦੇਹੀ,
Demarkation, } *n.* ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੇਣ

Demean, *v.* ਵਤੀਰਾ ਦੇਖਣਾ

Demeanor, *n.* ਵਤੀਰਾ

see Conduct

Demesne, *n.-E.* ਪੂਰੀ ਮਾਲਕੀ (ਵਾਲੀ
ਜ਼ਮੀਨ)

Demi official (D.O.), *a.* ਅੱਧ-
ਸਰਕਾਰੀ, ਨੀਮਸਰਕਾਰੀ

Demise, *n.* ਪਰਲੋਕ ਗਮਨ (ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ
ਪੁਰਖ ਦਾ)

see Death etc.

Demise, *v.* ਵਸੀਅਤ ਦਵਾਰਾ ਜਾਇਦਾਦ
ਦੇਣਾ, ਪੈਣੇ ਤੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇਣਾ

Demobbre, *n.* ਲਾਮਤੋੜੀ

Democracy, *n.* ਪਰਜਾ ਤੰਤਰ, ਲੋਕ
ਰਾਜ, ਲੋਕ ਰਾਜੀ ਦੇਸ਼, ਸਰਬ
ਪਰਜਾ ਬਰਾਬਰੀ

see Commonwealth etc.

Democrat, *n.* ਪਰਜਾ ਤੰਤਰੀ, ਲੋਕ
ਰਾਜੀ

Democratic, *a.* ਪਰਜਾ ਤੰਤਰਕ, ਲੋਕ
ਰਾਜਕ, ਲੋਕ ਤੰਤਰੀ

— republic, *n.* ਲੋਕ ਤੰਤਰੀ ਪਰਜਾ
ਰਾਜ

Demolish, *v.* ਵਾਹੁਣਾ, ਖੰਡਨ ਕਰਨਾ

Demonetise, *v.* ਸਿੱਕਾ ਰੱਦੀ ਕਰਨਾ

Demoralisation, *n.* ਆਚਾਰ ਡਰਿਫਟਤਾ,
ਆਪੋ ਧਾਪੀ, ਨਿਰਸ਼ੌਤਾ, ਹੌਸਲਾ
ਟੁੱਟਣ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ

Demonstrate, *v.* ਨਿਸ਼ਚੇ ਕਰ
ਵਿਖਾਉਣਾ, ਪਰਦਰਸ਼ਨ
ਕਰਾਉਣਾ

Demonstration, *n.* ਵਿਖਾਵਾ

Demonstrative, *v.* ਨਿਸ਼ਚੇ ਵਾਚਕ,
ਵਿਖਾਉ

— legacy, ਨਿਸ਼ਚੇ ਵਾਚਕ ਵਸੀਅਤੀ
ਵਿਰਸਾ

Demur, *v.* ਉਸਰ ਕਰਨਾ, ਵਿਲ ਕਰਨਾ

Demurer, *n. E.* ਉਚਰਦਾਰੀ (ਕਿ ਦੁਸ਼ੀ
ਧਿਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੋਚੀਆਂ
ਹੋਣ ਪਰ ਭੀ ਉਸਦਾ ਦਾਵਾ
ਕਰਨੂੰ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਚੱਲ
ਸਕਦਾ)

Demurrage, *n.* ਭੀਮਾਵਰਾ, ਡੇਮਰੇਜ

Denial, *n.* ਇਨਕਾਰੀ, ਨਾਂਹ

Denizen, *n. co.* ਸੁਤੰਤਰ ਵਸਨੀਕ,
ਪਰਦੇਸੀ ਨਿਸ਼ਨੂੰ ਸਾਧਾਰਨ
ਵੱਸਣ ਦੇ ਹੱਕ ਮਿਲ ਜਾਣ

Denomination, *n.* ਭਾਂਤ, ਕਿਸਮ,
ਨਾਮ, ਸੰਪਰਦਾ
see Appellation
— of a stamp, ਅਸਟਾਮ ਦੀ ਭਾਂਤ
Denominational, *a.* ਸੰਪਰਦਾਇਕ
see Communal
— institution, ਸੰਪਰਦਾਇਕ ਸੰਸਥਾ
Denote, *v.* ਸੂਚਤ ਕਰਨਾ, ਝਾਹਰ ਕਰਨਾ
Denovo, *a.* ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ
Deny, *v.* ਨਾ-ਮੰਨਣਾ, ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ
(ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੀ ਸਚਾਈ ਤੋਂ)
of. Disown, ਸਬੰਧ ਤੋੜਨਾ
Disclaim, ਬੇਦਾਵਾ ਕਰਨਾ
Refuse, ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ (ਚੀਜ਼
ਦੇਣ ਜਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ)
Repudiate, ਮੁਕਰਨਾ
(ਛੁਡਾਉਣਾ)
Depart, *v.* ਦੂਰ ਜਾਣਾ
Department, *n.* ਵਿਭਾਗ, ਅੰਗਕਸ਼
For list see Appendix H
Departmental, *a.* ਵਿਭਾਗੀ, ਅੰਗਕ-
ਸ਼ਾਸ਼ੀ
Departure, *n.* ਰਵਾਨਗੀ, ਵਿਛੋੜਾ,
ਜੁਦਾਈ
Depend, *v.* ਨਿਰਭਰ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਕਰਨਾ
Dependence, *n.* ਆਸਰਿਤਾ, ਅਧੀਨਤਾ
Dependency, *n.* *co.* ਅਧੀਨ ਰਾਜ
see Colony etc.
Dependent, *a.* ਆਸਰਿਤ
of. Subordinate, ਅਧੀਨ
Subservient, ਉਪ-ਸਹਾ-
ਇਕ, ਆਗਿਆਕਾਰੀ
Dependent, *n.* ਆਸਰਿਤ

Deponent, *n.* ਹਲਫੀ ਬਿਆਨਕਾਰ
Deport, *v.* ਵੇਸ਼ ਨਿਕਾਲਾ ਦੇਣਾ
cf. Exile, ਬਨਬਾਸ ਦੇਣਾ
Expatriate, ਦੇਸ਼ੋਂ ਕੱਢਣਾ
Transport, ਰਾਡੇ ਪਾਈ
ਘੁਲਾਣਾ
Deportation, *n.* *cr.* ਦੇਸ਼ ਨਿਕਾਲਾ
(ਬਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ)
Depose, ਬਿਆਨ ਦੇਣਾ (ਗਵਾਹ ਦੇ ਹੋਰ ਤੋਂ),
ਉਤਾਰ ਦੇਣਾ (ਗੱਦੀ ਤੋਂ)
Deposit, *v.* ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ
Deposit, *n.* ਅਮਾਨਤ, ਦਾਖਲਾ, ਧਰੋਹਰ
Current— ਚਾਲੂ ਅਮਾਨਤ
Demand— ਮੰਗ ਅਮਾਨਤ
Fixed— ਫਿਕਸ਼ਿਡ ਅਮਾਨਤ
Time— ਸਮੇਂ ਅਮਾਨਤ
(ਸਮੇਂ ਲਈ)
Lapsed— ਬੀਤ ਚੁਕੀ ਅਮਾਨਤ
Deposit, *a.* ਅਮਾਨਤੀ ਜਮ੍ਹਾਂ, ਦਾਖਲਾ
e.g.— account, ਅਮਾਨਤੀ ਲੇਖਾ
— in court, ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ
ਦਾਖਲ ਕਰਨਾ
— in receipt, ਦਾਖਲਾ ਰਸੀਦ
— warrant, ਵਰੰਟ ਦਾਖਲਾ
Depositary, *n.* ਅਮੀਨ (ਅਮਾਨਤ ਰੱਖਣ
ਵਾਲਾ ਕਿਸੇ ਵਸਤ ਦੀ)
of. Trustee, ਅਮੀਨ (ਆਮ)
Depositee, *n.* ਅਮੀਨ
Deposition, *n.* ਬਿਆਨ (ਗਵਾਹ)
Depositor, *n.* ਅਮਾਨਤਕਾਰ, ਅਮਾਨਤ
ਦਾਤਾ
Depository, *n.* ਮਾਲਖਾਨਾ
see Repository
Depot, *n.* ਡੀਪੋ ਜਾਂ ਡੀਪੂ, ਭੰਡਾਰ

cf. Warehouse, ਗੁਦਾਮ
 Depredation, *n. cr.* ਲੁੱਟਮਾਰ
 Depreciate, *v. me.* ਮੁੱਲ ਘਟਾਉਣਾ
     ਜਾਂ ਘਟਣਾ, ਘਸਾਉਣਾ
     cf. Deteriorate, ਵਿਗੜ ਜਾਣਾ
 Depreciation, *n.* ਮੁੱਲ ਘਟਣ, ਘਸਾਈ
     — charge, ਮੁੱਲ ਘਟਣ ਭਾਰ, ਘਸਾਈ
     ਜਾਮ
     — fund, ਘਸਾਈ ਫੰਡ
 Depressed, *pa.* ਦਲਤ
     cf. Untouchable, *a.* ਅਛੂਤ
 Depression *n. me.* ਮੰਦਵਾਜ਼ਾ
 Deprive of, *v.* ਵੰਗੜਾ ਕਰਨਾ
 Deputation, *n.* ਪਰਤੀਨਿਧ ਜੋਥਾ
     (ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪਰਤੀਨਿਧ ਬਣਾ
     ਕੇ ਭੇਜਣਾ)
 Depute, *v.* ਘੋਲਣਾ ਜਾਂ ਭਾਉਣਾ (ਦੂਜੇ ਨੂੰ
     ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਤੇ ਪਰਤੀਨਿਧ ਦੇ
     ਤੌਰ ਤੇ)
 Deputy, *a. n.* ਤਿਪਟੀ, ਉੱਪ, ਛੋਟਾ,
     ਪਰਤੀਨਿਧ
     — Chairman, ਉੱਪ-ਸਭਾਪਤੀ
     — Commissioner, ਠਾਕਸ਼ਮ
     — Director, ਉੱਪ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਉੱਪ
     ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਉੱਪ ਸੰਚਾਲਕ
     — President, ਉੱਪ ਪਰਧਾਨ, ਉੱਪ
     ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ
     — Secretary, ਉੱਪ ਸਕੱਤਰ
     — Speaker, ਉੱਪ ਅਧਿਖਸ਼
 Derelict, *a. n.* ਛੱਡਿਆ ਹੋਇਆ
 Dereliction, *n.* ਉਕਾਈ
     cf. Delinquency, *n.* ਦੋਸ਼,
     ਕਸੂਰ
     — of duty, ਕਰਤਬ ਚੱਲੋਂ ਉਕਾਈ

Derivative, *a.* ਦੁਜੋਲੀ (ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤੋਂ
     ਨਿਕਲੀ ਹੋਈ)
     cf. Secondary, ਦੁਜੋਲੀ
     Primary, ਮੁਢਲੀ
     e.g. — conveyance, ਦੁਜੋਲਾ
     ਦੇਣ ਪੱਤਰ
     — data, (ਨਿਕਲਵੇਂ) ਦੁਜੋਲੇ
     ਅੰਕੜੇ
     — evidence, ਨਿਕਲਵੀਂ
     ਗਵਾਹੀ
     — title, ਦੁਜੋਲੀ ਮਾਲਕੀ
 Derive, *v.* ਬੱਦਣਾ, ਪਰਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਹਾਸਲ
     ਕਰਨਾ
 Derogate, *v.* ਨੀਉਣ ਕਰਨਾ, ਕਦਰ
     ਘਟਾਉਣਾ ਪਰਭਾਵ ਘਟਾਉਣਾ
 Derogation, *n.* ਘਟਾਉਣ, ਨੀਉਣ,
     ਉਣਾ ਕਰਨ
 Derogatory, *a.* ਅਲਪੀਕਾਰਕ
 Descend *v.* (ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ) ਪਹੁੰਚਣਾ
 Desendent, *n.* ਸੰਤਾਨ
     cf. Ascendent, ਪਿਉ-ਦਾਦਾ
     e.g. Lineal — ਸਿੱਧੀ ਸੰਤਾਨ
 Descending line, ਬੰਸ-ਲੜੀ, ਲੁਲ
 Descent, ਬੰਸ, ਸੱਦ
     Collateral — ਲਾਤ ਦੀ ਬੰਸ
     Lineal — ਸਿੱਧੀ ਬੰਸ
 Describe, *v.* ਵਰਣਨ ਕਰਨਾ
     cf. Mention, ਚਿਕਰ ਕਰਨਾ
     Specify, ਕਿਸ਼ੇਸਤਾ ਕਰਨਾ
 Description, *n.* ਵਰਣਨ
 Desert, *v.* ਛੱਡ ਜਾਣਾ
 Deserted, *pa.* ਛੁੱਟਣ, ਛੱਡਿਆ ਹੋਇਆ
     — wife, ਛੱਡੀ ਪਤਨੀ

Deserter, <i>n.</i> ਭੱਗੜਾ	Destroy, <i>v.</i> ਨਸ਼ਟ ਕਰਨਾ, ਬਰਬਾਦ ਕਰਨਾ
Desertion, <i>n.</i> ਛੱਡ ਜਾਣ, ਛੱਡਣ	Destruction, <i>n.</i> ਨਾਸ਼, ਬਰਬਾਦੀ
— of army, ਫੌਜ ਛੱਡ ਜਾਣਾ	Destructive, <i>a.</i> ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ
— of wife, ਵਿਸਤਰੀ ਦਾ ਛੱਡਣਾ	Detachment, <i>n.</i> <i>ਮਿ.</i> ਦਸਤਾ
Design, <i>n.</i> <i>cr.</i> ਨਕਸ਼ਾ, ਨਮੂਨਾ, ਵਿਉਂਤ, ਬਣਾਵਟ, ਮਨਮੁਖਾ	Details, <i>n.</i> ਵਿਸਥਾਰ, ਬਿਉਰਾ, ਵੇਰਵਾ, ਤਫਤੀਸ਼
see Conspiracy	cf. Particulars, ਵਿਵਰਣ
Design, <i>v.</i> ਨਮੂਨਾ ਬਣਾਉਣਾ	Detailed, <i>a.</i> ਵੇਰਵੇ ਨਾਲ, ਵਿਸਥਾਰਕ
Designate, <i>v.</i> ਮਿਸ਼ਣਾ, ਨੀਅਤ ਕਰਨਾ	— account, ਵਿਸਥਾਰਕ ਲੇਖਾ
e. g. Governor— ਨੀਅਤ ਰਾਜਪਾਲ	— instructions, ਵਿਸਥਾਰਕ ਹਦਾਇਤਾਂ
Designation, <i>a.</i> ਪਦਵੀ, ਅਹੁਦਾ	Detain, <i>v.</i> ਅਟਕਾਉਣਾ
Designedly, <i>adv.</i> ਮਿਥ ਕੇ	Detain, <i>cr.</i> ਡੱਕਣਾ, ਨਿਰੋਪ ਕਰਨਾ, ਰੋਕਣਾ
see Deliberately	Detained, <i>pr.</i> ਰੋਕਿਆ, ਡੱਕਿਆ
Desirable, <i>a.</i> ਭਾਉਂਦਾ, ਲੋਚਤ	Detainer, <i>n.</i> <i>E.</i> ਅਯੋਗ ਅਟਕਾ, ਅਟਕਾਈ ਸ਼ੈ, ਅਟਕਾਓ ਵਾਰੰਟ
Desire, <i>n.</i> ਇੱਛਾ, ਚਾਹ, ਖਾਹਸ਼, ਲੋਚਾ	cf. Detinue, ਅਟਕਾਈ ਸ਼ੈ ਦਾ ਵਾਰਾ
Despatch, <i>v.</i> ਸ਼ੀਘਰ ਘੱਲਣਾ, ਭਾਕ ਘੱਲਣਾ, ਮਾਰ ਮੁਕਾਉਣਾ	Detect, <i>v.</i> <i>cr.</i> ਪਤਾ ਲਾਉਣਾ
Despatch, <i>n.</i> ਸ਼ੀਘਰਤਾ, ਦੁਰਤੀ	cf. Discover, ਲੱਭਣਾ, ਪਰਗਟ ਕਰਨਾ
— box, ਭਾਕ ਬਕਸ	Detection of crime, <i>n.</i> ਅਪਰਾਧ-ਖੋਜ
— register, ਭਾਕ ਰਜੀ	Detective police, <i>n.</i> ਖੁਫੀਆ ਪੁਲਿਸ
Despatcher, <i>n.</i> ਭੇਜਣ ਵਾਲਾ, ਭਾਕ ਭੇਜਕ	Detention, <i>n.</i> <i>cr.</i> ਨਿਰੋਪ, ਅਟਕਾ, ਡੱਕਣ
Desperate, <i>n.</i> ਨਿਡਰ-ਪੁਰਖ	— preventive, <i>n.</i> ਰੋਕਣਾ, ਅਟਕਾ
Desperate, <i>a.</i> ਨਿਡਰ (ਨਿਰਾਸਤਾ ਕਰ ਕੇ), ਨਿਰਾਸ਼, ਆਕੀ	Deterioration, <i>n.</i> ਭਿਗੜ ਜਾਣਾ (ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦਾ)
— debt, ਵੱਟਾ ਖਾਣਾ (ਨਾ ਵਸੂਲਣ ਯੋਗ)	see Depreciation
— and dangerous character, <i>cr.</i> ਨਿਡਰ ਤੇ ਭਿਆਨਕ ਪੁਰਖ	Determination, <i>n.</i> ਮੁਕਾਉ, ਵੈਸਲਾ, ਨਿਸਚਾ, ਫੈਸਲਾ ਦਿਰਾਦਾ
Despotism, <i>n.</i> ਸ਼ਖਸੀ ਰਾਜ	
Destination, <i>n.</i> ਅੰਤ ਨਿਕਾਟਾ, ਮੰਜਲ	
Destitute home, <i>n.</i> ਅਨਾਥ ਆਸ਼ਰਮ	

— of tenancy, ਮਜ਼ਾਰਗੀ ਜਾਂ
ਕਰਾਏਦਾਰੀ ਦਾ ਮੁਕਾਉ
Determinable, *a.* ਸਮਾਪਤੀ ਯੋਗ,
ਵੇਸਲੇ ਯੋਗ, ਖਤਮ ਕਰਨਯੋਗ
Determine, *v.* ਮੁਕਾਉਣਾ (ਵੇਸਲਾ
ਕਰਨਾ) ਨਿਸਚਿਤ ਕਰਨਾ
see Adjudge
Deterrent, *a. cr.* ਭਰਾਉ, ਭੈਦਾਇਕ
e.g. — punishment, ਸਿਖਿਆ
ਦਾਇਕ ਸਜ਼ਾ, ਭੈਦਾਇਕ ਸਜ਼ਾ
— sentence, ਭਰਾਉ ਦੰਡਵਾਰ
Dethrone, *v.* ਕੋਈ ਤੋਂ ਲਾਹੁਣਾ, ਤਖਤ
ਤੋਂ ਲਾਹੁਣਾ
Detinue, *n. E.* ਅਟਕਾਇਆ, ਅਟਕਾਈ ਸ਼ੈ
ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਦਾਵਾ
cf. Replevin, *E.* ਚੀਜ਼ ਦੇ ਮੁਲ
ਦਾ ਦਾਵਾ
Trover, *E.* ਹਰਜਾਨੇ ਦਾ
ਦਾਵਾ
Detinue, *n.* ਬੰਧੂਆ, ਨਜ਼ਰ ਬੰਦ
Writ of— ਅਟਕਾਈ ਹੋਈ
ਸ਼ੈ ਨੂੰ ਲੈਣ ਦਾ ਲੇਖਾ ਜਾਂ
ਹੁਕਮ ਨਾਮਾ, ਅਟਕਾ ਪੱਤਰ
Detriment, *n.* ਅਹਿੰਤ, ਹਾਨ
Detrimental, *n.* ਹਾਨੀ ਕਾਰਕ
Deuterogamy, *n. E.* ਪੁਨਰ-ਵਿਆਹ
(ਪਾਵਰੀ ਦਾ)
Devaluation, *n.* ਮੁੱਲ-ਹਿਤਾਰਾ,
ਮੁੱਦਵਾਜ਼ਾ
Devastation, *n.* ਨਾਸ, ਬਰਬਾਦੀ
Develop, *v.* ਉੱਨਤੀ ਕਰਨਾ
cf. Improve, ਨਿਧਾਰਨਾ

Progress, ਤਰੱਕੀ ਕਰਨਾ
Development, *n.* ਉੱਨਤੀ
— scheme. ਉੱਨਤੀ ਸਕੀਮ, ਉੱਨਤੀ
ਯੋਜਨਾ
Devest, *v.* (ਹੱਕ) ਖੋਹ ਲੈਣਾ, ਵੰਚਤ
ਕਰਨਾ
Deviation, *n.* ਰਾਹ ਛੱਡਣ
Device, *n.* ਵਿਉਂਤ, ਢੰਗ, ਕਾਇ
Devilling, *n.* ਇਕ ਕਰੀਲ ਦਾ ਆਪ
ਮਿਲਿਆ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦੂਜੇ ਦਵਾਰਾ
ਕਰਨਾ
Devise, *n. (Lit. Divide)* ਵਸੀਅਤ
ਕਰਨਾ (ਅਨੁਚਕਰੀ ਜਾਇਦਾਦ
ਦੀ) ਸ਼ੁਕਤ ਕੱਢਣਾ
see Bequath
Devise, *n.* ਵਸੀਅਤ
see Dequest,
Lapsed— ਵੇਅਸਰ ਵਸੀਅਤ
Devise, *n.* ਵਸੀਅਤ ਪਾਤਰ
cf. Distributee, ਵੰਡ ਪਾਤਰ
Donee, ਦਾਨ ਪਾਤਰ
Guarantee, ਪਰਦਾਨ ਪਾਤਰ
Legatee, ਵਸੀਅਤ ਪਾਤਰ
Deviser, *n.* ਕਾਇ, ਮੁਗਤੀ
cf. Devisor, ਵਸੀਅਤ ਕਾਰ
Devisor, *n.* ਵਸੀਅਤ ਕਾਰ, ਵਿਛਾਦਾਨ-ਕਾਰ
Devolve, *v.* (ਅ: ਅ: ਹੋਣਾ ਉਤਾਰਣਾ)
ਅਵਰਤਣਾ, ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ
ਆਉਣਾ ਜਾਂ ਜਾਣਾ (ਵਿਰਸੇ
ਵਿਚ)
Devolution, *n.* ਅਵਰਤਣ (ਵਿਰਸੇ
ਵਿਚ ਆਉਣਾ)
— of interest, ਹਿਤ-ਪਰਕਾਸ਼ਣ,
ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਹਸਤਾਂਤਰਣਾ,
ਸਮੁਦਾਈ ਹੱਕ

Devotee, *n.* ਸੇਵਕ, ਤਰਤ
 Devotion, *n.* ਤਰਤੀ
 Dialect, *n.* ਉੱਪ-ਬੋਲੀ, ਸਥਾਨਕ-ਬੋਲੀ
 Dialectics, *n.* ਤਰਕ ਵਿਦਿਆ
 Diary, *n.p.* ਰੋਜਨਾਮਚਾ, ਡਾਇਰੀ
     Case—ਜਿਮਨੀ ਡਾਇਰੀ
     First case—ਪਹਿਲੀ ਜਿਮਨੀ ਡਾਇਰੀ
     General—ਆਮ ਡਾਇਰੀ
     Police—ਪੁਲਿਸ ਡਾਇਰੀ
     Special—ਖਾਸ ਡਾਇਰੀ
 Diarist, *n.* ਡਾਇਰੀ ਲੇਖਕ
 Dictate, *n.* ਲਿਖਾਉਣਾ
 Dictation, *n.* ਲਿਖਾਈ
 Dictator, *n.* ਫਰਤ-ਧਰਤਾ, ਡਿਕਟੇਟਰ
 Dictatorship, *n.* ਡਿਕਟੇਟਰੀ
 Dictionary, *n.* ਕੋਸ਼
     see Cyclopædia.
 Dictum, *n.* ਦੋਸਲਾ, ਨਿਰਣਾ, ਜਿਧਾਤ
 Diet, *n.* ਰੋਜਨਾ, ਖੁਰਾਕ
     Penal—ਓਡੀ ਰੋਜਨਾ
 Diet money, *n.* ਰੋਟੀ ਧਨ, ਖਰਚ ਖੁਰਾਕ
 Differ, *v.* ਅਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ, ਰਾਏ ਨਾ ਮਿਲਣੀ
 Difference, *n.* ਫਰਕ, ਅੰਤਰ, ਭੇਦ, ਅਸੰਪਤੀ
     — of opinion, ਮੱਤ ਭੇਦ, ਅਸੰਮਤੀ, ਇਖਤਲਾਫ਼ ਰਾਏ
 Different, *a.* ਭਿੰਨ, ਵਖਰਾ
 Differentiation, *n.* ਫਰਕ ਕੱਢਣ
     cf. Discrepancy, ਵਿਰੋਧ, ਇਖਤਲਾਫ਼
 Discrimination, ਵਿਤਕਰਾ

Distinction, ਭਿੰਨਤਾ, ਨਿਆਰਤਾ
 Distinctness, ਸਪਸ਼ਟਤਾ
 I consistency, ਪਰਸਪਾ ਵਿਰੋਧਤਾ
 Differential, *a.* ਭਿੰਨਕ, ਭੇਦਕਾਰੀ, ਭੇਦਕ
 Difficulty, *n.* ਔਕੜ, ਮੁਸ਼ਕਿਲ, ਔਖ, ਕਠਨਾਈ
 Diffusion, *n.* ਵੰਡ-ਮਿਥਣਾ, ਪਰਸਾਰ
     — theory of taxation, ਟੈਕਸ ਦਾ ਪਰਸਾਰਤੀ ਸਿਧਾਂਤ
 Digamy, *n.* ਪੁਨਰ ਵਿਆਹ
     cf. Remarriage, ਪੁਨਰ ਵਿਆਹ (ਇਸਤਰੀ ਦਾ)
 Bigamy, ਦੁਹਰਾ ਵਿਆਹ (ਇਕ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਇਸਤਰੀ ਦਾ ਜਾਂ ਮਰਦ ਦਾ)
 Digest, *n.* ਸਾਰ, ਸਹਿਤਾ
 Dignity, *n.* ਗੌਰਵ, ਮਾਨ ਦੁਤਰਾ, ਅਣਖ ਮਰਤਬਾ
 Dilapidation, *n.* ਟੁੱਟੀ ਹਾਲਤ (ਜੋ ਕਰਾਏ ਲਏ ਮਕਾਨ ਦੀ ਹੋਵੇ), ਖਸਤਾ
 Dilate, *v.* ਢਿੱਲ ਪਾਉਣਾ, ਲੰਮਕਾਉਣਾ
 Dilatory, *a.* ਲਮਕਾਉ (ਉਥਰ)
 Diligent, *n.* ਉੱਦਮੀ
 Diligence, *n.* ਉੱਦਮ
     Due—ਯੋਗ ਉੱਦਮ
     Reasonable—ਵਾਜਬੀ ਉੱਦਮ
 Dilemma, *n.* ਦੋ ਚਿੰਤੀ (ਉਲਥਣ)
 Diluvion, *n.* ਟ, ਦਰਿਆ-ਪੁਰਾਣ, ਚਾਹਾ, ਟੁਰਦੀ

Diminish, *v.* ਕਮ ਕਰਨਾ, ਘਟਾਉਣਾ,
ਨਿਉਣ ਕਰਨਾ, ਥੋੜਾ ਕਰਨਾ

Diminution, *n.* ਘਟਣਾ

Diploma, *n.* ਸਨਦ
see Certificate etc.

Diplomacy, *n.* (ਅ: ਅ: ਦੇ-ਮੁਖਤੀ)
ਰਾਜਦੂਤੀ ਕੁਟਲ ਨੀਤੀ
Politics, ਰਾਜ ਨੀਤੀ

Diplomat, *n.* ਰਾਜ-ਦੂਤ
see Ambassador etc.

Diplomatic, *a.* ਨੀਤੀਵਾਨ, ਰਾਜ-
ਦੂਤਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ
cf. Political, ਰਾਜਨੀਤਕ
e.g.— agent, ਰਾਜ ਦੂਤਕ ਏਜੰਟ
— officer, ਰਾਜ ਦੂਤਕ ਅਫਸਰ
— privileges, ਰਾਜ ਨੀਤਕ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼-ਅਧਿਕਾਰ
— service, ਰਾਜ ਦੂਤਕ ਸੇਵਾ

Direct, *v.* ਸਿੱਧ ਬੰਨ੍ਹਣਾ, ਹਦਾਇਤ ਕਰਨਾ

Direct, *a.* ਸਿੱਧਾ
e.g.— cause, ਸਿੱਧਾ ਕਾਰਣ
— election, ਸਿੱਧੀ ਚੋਣ
— evidence, ਸਿੱਧੀ ਗਵਾਹੀ
— examination, ਸਿੱਧੀ
ਪਰੀਖਿਆ
— line, ਸਿੱਧੀ ਰੋਸ਼ਾ
— tax, ਸਿੱਧਾ ਕਰ

Direction, *n.* ਸੂਚਨਾ, ਹਦਾਇਤ, ਦਿਸ਼ਾ,
ਤਰਫ਼
see Instruction

e.g. Mis—to jury, *cr.* ਗ਼ੁਜ਼ੀ
ਨੂੰ ਕਸੂਚਨਾ (ਗਲਤ ਹਦਾਇਤ)
ਦੇਣੀ
Non—to jury, ਜੁਰੇ ਨੂੰ
ਸੂਚਨਾ (ਹਦਾਇਤ) ਨਾ ਦੇਣਾ

Directive Principles, *n.* ਹਦਾਇਤੀ
ਅਸੂਲ, ਨਿਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ

Directly, *a.* ਸਿੱਧੇ (ਤੌਰ ਤੇ)
cf. Forthwith, ਬਣ-ਪੁੱਟ
Immediately, } ਤੁਰਤ,
Instantly, } ਤੁਰੰਤ
Instantaneous, ਤਤਕਾਲ

Director, *n.* ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਨਿਦੇਸ਼ਕ,
ਸੰਚਾਲਕ

cf. Supervisor, ਨਿਦੇਸ਼ਕ
ਨਿਗਰਾ

e.g. — of managing, ਪਰਵੇਸ਼ਕ
ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪਰਵੇਸ਼ਕ
ਸੰਚਾਲਕ

— Land Records, ਡਾਇ-
ਰੈਕਟਰ ਭੂ-ਦੇ-ਪੱਤਰ

— Public Instruction,
ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਲੋਕ ਸਿੱਖਿਆ,
ਸੰਚਾਲਕ ਲੋਕ ਸਿੱਖਿਆ

Board of— ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ
ਦਾ ਏਰਡ, ਸੰਚਾਲਕ ਮੰਡਲੀ

Directorship, *n.* ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ,
ਸੰਚਾਲਕਪਣ, ਸੰਚਾਲਕਤਾ

Directory, *n.* ਸੂਚੀ ਪੱਤਰ

Directory, *a.* ਹਦਾਇਤੀ, ਰਾਹ-ਦੇਸ਼
cf. Mandatory, ਤਾਕੀਦੀ
e.g.— Statute, ਹਦਾਇਤੀ ਕਨੂੰਨ,
ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਕ ਕਨੂੰਨ

Disable, *v.* ਨਕਾਰਾ ਕਰਨਾ, ਨਿਰਯੋਗ
ਕਰ ਦੇਣਾ

Disabled, *pa.* ਨਕਾਰਾ, ਨਿਰਯੋਗਤਾ

Disability, *n.* ਨਿਰਯੋਗਤਾ

cf. Ability, ਯੋਗਤਾ
Disablement, ਨਕਾਰਤਾ

e.g. Caste— ਜਾਤ ਨਿਰਯੋਗਤਾ
Legal— ਕਨੂੰਨੀ ਨਿਰਯੋਗਤਾ

Partial — ਅਪੂਰਨ ਨਿਰਯੋਗਤਾ
 Permanent — ਸਦੀਵੀ
 ਨਿਰਯੋਗਤਾ
 Temporary — ਆਰਜੀ
 ਨਿਰਯੋਗਤਾ, ਸਾਮਿਕ (ਸਮੇਂ-
 ਲਈ) ਨਿਰਯੋਗਤਾ
 Total — ਪੂਰਨ ਨਿਰਯੋਗਤਾ
 Disablement, *n.* ਨਕਾਰਤਾ
 see Disability,
 Disadvantage, *n.* ਅਸੁਖ, ਨੁਕਸਾਨ,
 ਘਾਟਾ
 Disaffection, *n.* ਘਿਰਣਾ
 cf. Disloyalty, ਰਾਜ-ਵਿਰੋਧ
 Disaffirm, *v.* ਰੱਦ ਕਰਨਾ
 Disagree, *v.* ਅਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ
 cf. Dissent, ਵਿਸਤ ਹੋਣਾ
 Disagreeable, *a.* ਅਸਹਿਮਤ
 Disagreement, *n.* ਮੱਤ-ਭੇਦ, ਅਸੰਮਤੀ,
 ਵਿਖਤਨਾਵ
 Disallow, *v.* ਨਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨਾ
 Disappear, *v.* ਅਲੋਪ ਹੋਣਾ
 Disappearance, *n.* ਅਲੋਪਤਾ
 Disapprobation, *n.* ਨਾਪਸੰਦੀ
 Disapprove, *v.* ਅਪਰਵਾਨ ਕਰਨਾ,
 ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨਾ
 Disarm, *v.* ਬੇਹਥਿਆਰ ਕਰਨਾ
 Disavowal, *v.* ਤਰਦੀਦ ਕਰਨਾ
 Dishand, *v.* ਭੇੜਨਾ (ਜਹੇ ਨੂੰ)
 Disbar, *v.* ਵਕੀਲੀ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦੇਣਾ,
 (ਵਕਾਲਤ ਦੇ ਹਕ ਨੂੰ ਖੋਹ
 ਲੈਣਾ)
 Disbelieve, *v.* ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰਨਾ
 Disburse, *v.* (ਅ:ਅ: ਵੇਲੀ ਵਿਚੋਂ ਕਢਣਾ)
 ਖਰਚ ਕਰਨਾ, ਵੰਡਣਾ

Disbursement, *n.* ਖਰਚਣਾ, ਵੰਡ
 see Charge etc.
 Disbursing Officer, *n.* ਵੰਡਣ-ਹਾਰ
 ਅਫਸਰ
 Discharge, *v.* (ਅ:ਅ: ਖਾਲੀ ਕਰਨਾ)
 ਛੱਡਣਾ, ਬੇਥਾਕ ਕਰਨਾ
 cf. Liquidate, ਕਰਜ਼ਾ ਚੁਕਾਉਣਾ
 Pay, (ਪੂਰਾ) ਭਰ ਦੇਣਾ
 e.g. — of accused, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ
 ਛੱਡਣਾ
 — of jury, ਜੁਰੀ ਨੂੰ ਉਠਾ ਦੇਣਾ
 — of bail, ਜ਼ਮਾਨਤ ਤੇ ਛੱਡਣਾ
 — of order, ਹੁਕਮ ਦੀ
 ਮਨਜ਼ੂਰੀ
 In the — of duty, ਕਰ-
 ਤਵ ਪੂਰਾ ਕਰਦਿਆਂ
 Discharge, *n.* ਛੁਟਕਾਰਾ, ਫੁਰਤਾਨ
 — of an accused, ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਰਹਾਈ,
 ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਛੁਟਕਾਰਾ
 — of bill, ਬਿਲ ਦਾ ਫੁਰਤਾਨ, ਹੁੰਡੀ
 ਦਾ ਚੁਕਾਉਣਾ
 — of a bond, ਤਮੋਸਕ ਦਾ ਫੁਰਤਾਨ
 — of a contract, ਸੰਧ ਦਾ ਫੁਰਤਾਨ,
 ਕਰਾਰ ਦਾ ਨਿਭਾਉਣਾ
 — of debtor, ਭਿਣੀ ਦਾ ਨਿਸਤਾਰਾ,
 ਦੇਣਦਾਰ ਦਾ ਛੁਟਕਾਰਾ
 — of duties, ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣਾ,
 ਕਰਤਵ ਪਾਲਣਾ
 — of functions, ਕਾਰਜ ਨਿਭਾਉਣਾ
 — of insolvent, ਦੀਵਾਲੀਏ ਦਾ
 ਨਿਸਤਾਰਾ
 — of liability, ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣਾ
 — of order, ਹੁਕਮ ਦੀ ਮੁਕਤੀ

— of bail, ਜ਼ਮਾਨਤ ਤੇ ਛੁਡਾਉਣ ਜਾਂ
ਰਿਹਾ ਕਰਨ
In the discharge of
duty, ਫ਼ਰਜ਼ ਦੇ ਨਿਭਾਉਣ
ਵਿਚ
Discharged, *pa.* ਛੁਟਤ, ਮੁਕਤ
— insolvent, ਛੁਟਤ ਦੀਵਾਲੀਆ
Disciplinarian, *n.* ਮਰਯਾਦਾ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ
Disciplinary, *a.* ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ, ਮਰਯਾਦਾ
ਰੱਖਿਅਕ
Discipline, *n.* ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਚੁਬਤ ਬੰਧੋਜ,
ਮਰਯਾਦਾ
Discipline, *v.* ਮਰਯਾਦਾ ਬੰਨ੍ਹਣਾ,
ਮਰਯਾਦਾ ਪੁਰਬਕ ਹੋਣਾ, ਨੇਮ
ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਨਾ, ਸਿਖਾਉਣਾ
Disclaim, *v.* ਬੇ-ਦਾਵਾ ਦੇਣਾ
see Deny
Disclaimer, *n.* *E.* ਬੇਦਾਵਾ, (ਅਸਾਮੀ
ਦਾ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹੱਕ ਤੋਂ, ਟਰਸਟੀ
ਦਾ ਟਰਸਟ ਦੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ)
Disclose, *v.* (ਹੋਏ) ਖੋਲ੍ਹ ਦੇਣਾ
Disclosure, *n.* *cr.* (ਹੋਏ) ਖੋਲ੍ਹ ਦੱਸਣਾ
Full and true— ਪੂਰਾ ਤੇ
ਠੀਕ ਹੋਏ ਖੋਲ੍ਹਣਾ
Disconfirmation, *n.* ਪਰਤੀਕੂਲਤਾ,
ਬੇ-ਮੁਤਾਬਕਤਾ
Discontent, *n.* ਬੇਚੈਨੀ, ਬਦਅਮਨੀ,
ਬੇਸਬਰੀ
Discontinuance, *n.* ਛੱਡ ਦੇਣ
Discontinue, *v.* ਬੰਦ ਕਰਨਾ, ਤੋੜ
ਦੇਣਾ, ਹਟ ਜਾਣਾ
Discontinuous, *a.* ਅਚਲਦਾ, ਟੁਟਵਾਂ
— easement, ਟੁਟਵਾਂ ਸੁਖਾਧਿਕਾਰ
Discount, *n.* *me.* ਵੱਟਾ, ਕਟੌਤੀ
At a— ਵੱਟੇ ਤੇ
Bank— ਟੈਂਕੀ ਵੱਟਾ

True— ਪੂਰਾ ਵੱਟਾ
— rate, ਵੱਟੇ ਦਾ ਦਰ
Discount *v.* ਵੱਟਾ ਕੱਟਣਾ
Discover, *n.* *E.* ਬੇ-ਖਸਮੀ (ਅਣਵਿਆਹੀ
ਜਾਂ ਰਿਧਵਾ)
Discovery, *n.* *cf.* ਪਰਗਟਾਉਣ,
ਪਰਗਟਾ
— of document, ਲਿਖਤਾਂ ਦਾ
ਪਰਗਟਾਉਣ
Discredit, *v.* ਕਿਸੇ ਦੀ ਸਾਖ ਤੋੜਨਾ
Discreditable, *a.* ਭੈੜਾ, ਬੇਸਾਖਾ
Discrepancy, *n.* ਵਿਰੋਧ, ਇਖਤਲਾਫ
see Difference, etc.
Discrepant, *a.* ਵਿਰੋਧ, ਪਰਤੀਕੂਲ
Discretion, *n.* ਸਵੇਚਿਬੇਕ, ਮਰਜ਼ੀ, ਸੂਝ
Age of— ਸੂਝ ਦੀ ਉਮਰ
In the— of court,
ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਤੇ
Judicial— ਅਦਾਲਤੀ ਮਰਜ਼ੀ
cf. Judgment, ਨਿਰਣਾ
Discretionary, *a.* ਸਵੇਚਿਬੇਕੀ, ਸੂਝਗੀ,
ਅਖਤਿਆਰੀ
— grants, ਸਵੇਚਿਬੇਕੀ ਗਰਾਂਟਾਂ
(ਅਨੁਦਾਨ)
— powers, ਸਵੇਚਿਬੇਕ ਅਖਤਿਆਰ
Discriminate, *v.* (ਬਰੀਕ) ਹੋਏ ਦੱਸਣਾ
ਜਾਂ ਕੱਢਣਾ
cf. Distinguish, (ਮੋਟਾ) ਢਰਕ
ਦੱਸਣਾ
Discrimination, *n.* ਹੋਏ-ਭਾਵ, ਵਿਰੋਧ,
ਵਿਤਕਰਾ
Discuss, *v.* ਚਰਚਾ ਕਰਨਾ
To— a debtor, (ਜ਼ਮਨ
ਤੋਂ) ਵਸੂਲਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ

ਅਸਲ ਕਰਗਾਈ ਤੋਂ ਵਸੂਲਤ
ਦਾ ਜਤਨ ਕਰਨਾ

Discussion, *n.* ਚਰਚਾ

Disfiguration, *n.* ਕਰੂਪਣ (ਚੋਟ ਨਾਲ
ਚਿਹਰੇ ਨੂੰ ਕਰੂਪਣਾ)

Disfigure, *v.* ਕਰੂਪਣਾ

Disfranchise, *v.* ਰਾਏ ਦੇਣ ਦੇ ਹੱਕ ਤੋਂ
ਵਾਂਝਣਾ

Disgrace, *n.* ਅਪਮਾਨ, ਹੱਤਕ, ਦੁਰਗਤ

Disharmon, *v.* ਵਿਰਸੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝ

Dishonest, *a.* ਬਦਦਿਆਨਤ, ਬੇਈਮਾਨ
see Corrupt etc.

— misappropriation of pro-
perty, ਬਦਦਿਆਨਤੀ ਨਾਲ
ਮਾਲ ਦੀ ਬੇਜਾ ਵਰਤੋਂ

Dishonestly, *adv.* ਬਦਦਿਆਨਤੀ ਨਾਲ,
ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ

Dishonesty, *a.* ਬਦਦਿਆਨਤੀ,
ਬੇਈਮਾਨੀ

Dishonour, *v.* ਹੁੰਦੀ ਨਾ ਸਕਾਰਨਾ,
ਅਨਾਦਰਨਾ

— by non-acceptance, ਅਸਵੀ-
ਕਾਰੀ ਕਾਰਨ ਅਨਾਦਰਨਾ

— by non-payment, ਨਾਅਦਾਇਗੀ
ਕਾਰਨ ਅਨਾਦਰਨਾ

— of a cheque, ਚੈਕ ਦਾ ਅਨਾਦਰਨਾ

Dishonoured, *pa.* ਅਨਾਦਰਿਆ

Disinfect, *v.* ਸੁੱਧ ਕਰਨਾ (ਰੋਗ ਦੇ
ਕਿਰਮਾਂ ਤੋਂ)

Disinfection, *n.* ਸੁੱਧੀ

Disinherit, *v.* ਵਾਂਝਣਾ (ਜਾਇਦਾਦ
ਤੋਂ), ਵਾਰਸਤੀ ਦੇਣਾ

Disinherited, *pa.* ਵਿਰਸੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝਿਆ,
ਵਿਰਸਾ ਹੀਣ

Disinterested, *pa.* ਵੇਰਿਤ, ਨਿਰਪੱਖ,
ਬੇਲਾਭ

Disloyal, *a.* ਰਾਜ ਦਰੋਹੀ

Disloyalty, *n.* ਰਾਜ ਦਰੋਹ

cf. Disaffection, ਘਿਰਣਾ

Dismiss, *v.* (ਅ: ਅ: ਵਿਦਾ ਕਰਨਾ,
ਬੇਜਣਾ) ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ, ਮੋਕੂਫ
ਕਰਨਾ, ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨਾ,
ਹਟਾਉਣਾ

cf. Remove, ਹਟਾਉਣਾ

Dismissal, *n.* ਅਖਰਾਜ, ਮੋਕੂਫੀ

— for default, ਅਦਮਹਾਬਰੀ ਦੇ
ਕਾਰਨ ਅਖਰਾਜ

Dismortgage, *v.* ਬਹਿਨ ਛੁਡਾਉਣਾ

Disnomy, *n.* ਭੇੜੀ ਕਨੂੰਨ ਸਾਜ਼ੀ

cf. EU-nomy, ਚੰਗੀ ਕਨੂੰਨ ਸਾਜ਼ੀ

Disobedience, *n.* ਆਗਿਆ ਭੰਗ,
ਨਾਵਰਮਾਨੀ

Disorder, *n.* ਗੜਬੜ, ਬਦਅਮਨੀ

Disorderly, *a.* ਅਨੀਤਾ, ਵਸਾਦੀ,
ਗੜਬੜੀ ਵਾਲਾ ਬਦਅਮਨ

e.g.— conduct, ਅਨੀਤੀ ਚਲਨ

— house, ਵਿਭਚਾਰ ਘਰ

— person, ਵਸਾਦੀ ਪਰਖ

Disown, *v.* ਖੋਤਮੋਲਕ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਦਸਣਾ
see Deny etc.

Disparity, *n.* ਅਣਬਰਾਬਰੀ, ਅਸਮਤਾ

Dispatch, *v.* ਸੀਘਰ ਘਲਣਾ, ਭਾਕ
ਘੱਲਣੀ, ਮਾਰ ਮੁਕਾਉਣਾ
see Despatch

Dispatcher, *n.* ਭਾਕ ਭੇਜਕ, ਭਾਕ ਭੇਜਣ
ਵਾਲਾ

Dispauper, *v.* cf. ਫੰਗਾਲੀ ਤੋੜਨਾ

Dispauperise, *v.* ਮੁਫਲਸ ਨੂੰ ਖੇ-ਮੁਫਲਸ
ਕਰਾਰ ਦੇਣਾ, ਨਿਰਧਨ ਨੂੰ
ਅਨਿਰਧਨ ਕਰਾਰ ਦੇਣਾ

Dispensary, *n.* ਐਸਪਰਿਅਰੀ, ਦਵਾਈ
ਖਾਨਾ

Dispense with, *v.* ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਸਾਫ਼ ਨਾ
— justice, ਨਿਆਂ ਕਰਨਾ

Dispension, *v.* ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਮਾਫ਼ੀ

Disperse, *v.* ਖਿੰਡਾਉਣਾ, ਖਿੰਡ ਪੁੰਡ
ਜਾਣਾ, ਤਿੱਤਰ ਬਿੱਤਰ ਕਰਨਾ

Displeasure, *n.* ਅਪਰਸੰਨਤਾ, ਨਾਪੁਸ਼ੀ
Divine— ਈਸ਼ਵਰੀ ਅਪਰਸੰਨਤਾ

Disposer, *n.* ਜਾਇਦਾਦ ਦੇਣ ਵਾਲਾ

Dispose of, *v.* ਠਿਕਾਣੇ ਲਾਉਣਾ,
— a person, ਅਲਖ ਮੁਕਾਉਣਾ, ਢਾਰਗ
ਕਰਨਾ

Disposal, *n.* ਨਿਵੇੜਾ, ਵੇਸਲਾ, ਜਾਇਦਾਦ
ਵੇਚਣ, ਵੰਡਣ

Disposition, *n.* ਜਾਇਦਾਦ ਦੇਣ (ਕਿਸੇ
ਕਰਾਰ, ਸ਼ਰਤ, ਜਾਂ ਵੰਗ ਨਾਲ),
ਵੰਡ

Dispossess, *v.* ਵੱਧ ਦੇਣਾ, ਬੇਦਖਲ
ਕਰਨਾ

Dispossession, *n.* ਬੇਦਖਲੀ
cf. Ejectment, ਬੇਦਖਲੀ
(ਅਸਾਮੀ ਵੀ)

Eviction, ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ

Ouster, *cf.* ਬਾਹਰ ਕਰਨ

Disprove, *v.* ਅਸਿੱਧ ਕਰਨਾ, ਰੱਦ ਕਰਨਾ

Disproved, *pa.* ਅਸਿੱਧ
cf. Proved, ਸਿੱਧ

Disputant, *n.* ਝਗੜੂ
see Contestant.

Disputation, *n.* ਵਾਦ ਵਿਵਾਦ

Dispute, *n.* ਝਗੜਾ, ਵਿਵਾਦ
Boundary, — ਹੱਦੀ ਝਗੜਾ

Labour— ਮਜ਼ਦੂਰ ਝਗੜਾ

Dispute, *v.* ਝਗੜਨਾ, ਵਿਵਾਦ ਕਰਨਾ
see Contend etc.

Disputed, *pa.* ਝਗੜੇ ਵਾਲੀ, 'ਝਗੜਤ

Disqualify, *v.* ਨਿਰਅਧਿਕਾਰਨਾ

Disqualified, *pa.* ਨਿਰਅਧਿਕਾਰ
cf. Unqualified, ਨਿਰਯੋਗ

Disqualification, *n.* ਅਗੁਣ,
ਕੁਪਾਤਰਤਾ, ਕਨੂੰਨੀ ਅਯੋਗਤਾ

Disregard, *v.* ਠਿਹਾੜ ਨਾ ਦੇਖਣਾ,
ਧਿਆਨ ਨਾ ਰੱਖਣਾ

Disreputable, *a.* ਬਦਨਾਮੀ ਕਾਰਕ

Dissatisfy, *v.* ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ,
ਨਾਤਸੱਲੀ ਦੇਣਾ

Dis-satisfaction, *n.* ਅਸੰਤੋਖ,
ਨਾਤਸੱਲੀ, ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ

Disseminate, *n.* ਖਿਲਾਰਨਾ

Dissemination, *v.* ਖਿਲਾਰਨ
— of intelligence, ਖਬਰਾਂ ਦਾ
ਖਿਲਾਰਨ

Dissent, *n.* ਅਸੰਮਤੀ, ਵਿਮਤੀ
cf. Assent, ਅਨੁਮਤੀ, ਸੰਮਤੀ

Dissent, *v.* ਅਸੰਮਤ ਹੋਣਾ, ਵਿਮਤ ਹੋਣਾ
see Disagree.

Dissenting, *pa.* ਅਸੰਮਤ, ਵਿਮਤ

e.g.— judgment, ਅਸੰਮਤ ਫੈਸਲਾ
— Opinion, ਅਸੰਮਤ ਰਾਇ

Disseize, *v.* ਬੇਦਖਲ ਕਰਨਾ, ਅਪਹਾਰ
ਕਰਨਾ

Disservice, *n.* ਅਪਕਾਰ, ਹਾਨੀ

Dissolve, *v.* ਤੋੜਨਾ, ਰੱਦ ਕਰਨਾ

Dissolution, *n.* ਤੁਲਾਉ, ਤੁਲਾਉਣ
— of marriage, ਵਿਆਹ ਤੁਲਾਉਣ

— of partnership, ਭਾਈਵਾਲੀ
ਤੁਝਾਨ

— of parliament, ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੀ
ਤੁਝਾਨ

Distance, *n.* ਦੂਰੀ

Distant, *a.* ਦੂਰ

see Remote, ਦੂਰ ਦਾ

e.g.— Kindred, *n.* ਦੂਰ ਦਾ ਸਾਥ,
ਦੂਰ ਦਾ ਸੰਬੰਧ

— relation, ਦੂਰ ਦਾ ਸੰਬੰਧੀ, ਦੂਰ ਦਾ
ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ

Distillation, *n.* ਅਰਕ-ਖਿਚੋਟ, ਸਤ-
ਕੋਢਣ, ਕਬੀਟ

Distilled, *pa.* ਕੋਢਿਆ ਹੋਇਆ, ਕਬੀਟਾ

Distillery *n.* ਭੋਠੀ, ਅਰਕ-ਖਿਚੋਟ ਦਾ
ਕਾਰਖਾਨਾ

Distinct, *a.* ਨਿਆਰਾ, ਸਾਫ

see Different etc.

e.g.— matter, ਨਿਆਰੀ ਗੱਲ

— offence, ਨਿਆਰਾ ਅਪਰਾਧ

— subject, ਨਿਆਰਾ ਵਿਸ਼ਾ

Distinction, *n.* ਨਿਆਰਤਾ, ਨਿਖੇੜ,
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ, ਭੇਦ

Distinctive, *a.* ਨਿਆਰਾ, ਨਿਖੇੜਵਾਂ,
ਵਿਸ਼ੇਸ਼

e.g.— device, ਨਿਆਰੀ ਥਾਂ

— feature, ਨਿਖੇੜਵਾਂ ਚਿਹਨ

ਚੰਬਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਕਸ਼

— mark, ਨਿਖੇੜਵਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨ,
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚਿੰਨ

Distinguish, *v.* ਨਿਖੇੜਨਾ, ਭੇਦ ਦੱਸਣਾ,
ਫਰਕ ਦੱਸਣਾ

Distinguishable, *a.* ਭੇਦ ਜੋਗ,
ਨਿਖੇੜਨ ਜੋਗ

Distort, *v.* ਵਿਗਾੜਨਾ

To—facts, ਸੱਚੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ
ਵਿਗਾੜਨਾ

Distrain, *v.* ਮਾਲ ਕੁਰਕ ਕਰਾਉਣਾ

ਜਾਂ ਅਟਕਾਉਣਾ (ਮਾਮਲਾ ਜਾਂ
ਲਗਾਨ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ)

see Attach etc.

— a person by his goods.

ਨਿਜੀ ਪੁਰਖ ਦੇ ਮਾਲ ਦੀ
ਕੁਰਕੀ ਕਰਨਾ

Distained, *pa.* ਕੁਰਕਿਆ

Distrained property, *n.* ਕੁਰਕੀ
ਮਿਲਖ

Distrainer, } ਕੁਰਕੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ
Distrainor, } *n.* ਚਸੀਕਾਰਕ, ਕੁਰਕੀਆ

Distrainment, *n.* ਕੁਰਕੀ ਕਰਨ

Dstraint, *n.* ਕੁਰਕੀ

Distress, *v.* ਕੁਰਕੀ ਕਰਨਾ

Distress, *n.* ਕੁਰਕੀ, ਕੁਰਕ ਬੀਤਾ ਮਾਲ,
ਦੁਖ, ਮੰਬਰ

see Attachment etc.

— damage feasant, *E.* ਜ਼ਿੰਮੀਦਾਰ
ਦਾ ਓਪਰੇ ਭੰਗਰਾਂ ਨੂੰ ਅਟਕਾਉਣ
ਦਾ ਨੌਤ ਜਦ ਤਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੀਤੇ
ਹਰਜੇ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ

— warrant, ਕੁਰਕੀ ਦਾ ਚਾਰਟ

Mental— ਮਾਣਸਕ ਦੁਖ

Distribute, *v.* ਵੰਡ ਦੇਣਾ

see Allot

Distributee, *n.* ਵੰਡ-ਕਰਾਰੀ

Distribution, *n.* ਵੰਡ

— of assets, ਮਾਲ ਮਤੇ ਦੀ ਵੰਡ

— of dividends, ਲਾਭਅੰਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ

— of revenue, ਮਾਲ ਦੀ ਵੰਡ

External— ਬਾਹਰਲੀ ਵੰਡ
 Internal— ਅੰਦਰਲੀ ਵੰਡ
 Distributory, *n.* ਰਾਜ-ਬਾਡ, ਵਜਵਾਹ
 District, *n.* ਜ਼ਿਲਾ
     Scheduled— ਸੂਚਤ ਜ਼ਿਲਾ
     — Board, ਜ਼ਿਲਾ ਬੋਰਡ
     — charge, ਜ਼ਿਲਾ ਪਰਬੰਧ
     — council, ਜ਼ਿਲਾ ਕੌਂਸਲ,
         ਜ਼ਿਲਾ ਪਰੀਸ਼ਦ
     — court, ਜ਼ਿਲਾ ਕਚਹਿਰੀ
     — fund, ਜ਼ਿਲਾ ਫੰਡ
     — jail, ਜ਼ਿਲਾ ਜੇਲ
     — judge, ਜ਼ਿਲਾ ਜੱਜ
     — Magistrate, ਜ਼ਿਲਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ
 Disturb, *v.* ਵਿਘਣ ਪਾਉਣਾ, ਹਿਲਾਉਣਾ
 Disturbance, *n.* ਵਿਘਨ, ਫਸਾਦ
     — of a tenant, ਅਸਾਮੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ
         ਵਿਚ ਵਿਘਨ ਪਾਉਣਾ
     — of a possession, ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ
         ਵਿਘਨ
     — of public tranquillity, ਲੋਕ
         ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਭੰਗ
 Disturber, *n.* ਰੋਲਾ ਪਾਉਣ ਵਾਲਾ,
     ਗੜ ਬਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਖੜੁਈ
     ਫੜੂਰੀ
 Diverse, *a.* ਅੱਡ, ਭਿੰਨ, ਅਨੇਕ ਪਰਕਾਰੀ
 Diversity, *n.* ਭਿੰਨਤਾ, ਅਨੇਕਤਾ
 Divest, *v.* (ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਹੱਕ ਤੋਂ)
     ਵਾਂਞਣਾ, ਦੋਕਹੀਨ ਕਰਨਾ
 Divide, *v.* ਵੰਡਣਾ, ਤਕਸੀਮ ਕਰਨਾ
 Divided, *pa.* ਅੱਡ ਹੋਈ, ਵੰਡੀ ਹੋਈ
     — family, ਵੰਡਿਆ ਟੰਬਰ, ਅੱਡ ਹੋਇਆ
         ਪਰਵਾਰ

— property, ਵੰਡੀ ਹੋਈ ਜਾਇਦਾਦ,
     ਵੰਡੀ ਹੋਈ ਮਿਲਖ
 — brothers, ਅੱਡ ਹੋਏ ਭਰਾ
 Dividend, *n. me.* ਹਿੱਸਾ (ਨਵੇ ਦਾ),
     ਲਾਭ ਅੰਸ਼
 — Final, ਅੰਤਮ ਲਾਭ-ਅੰਸ਼
 — interim, ਅੰਤਰਮ ਲਾਭ-ਅੰਸ਼
 — Warrant, ਲਾਭ-ਅੰਸ਼ ਵਾਰੰਟ
 Divine, *a.* ਦੀਸ਼ਵਰੀ, ਰੱਬੀ
     — law, ਰੱਬੀ ਕਨੂੰਨ
 Divisible, *a.* ਵੰਡਣ ਯੋਗ, ਨਿਖੇੜਨ ਯੋਗ
     cf. Indivisible, ਵੰਡਣ ਅਯੋਗ,
         ਨਿਖੇੜਨ ਅਯੋਗ
     e.g.—contract, ਸੇਵਾ ਜੋ ਨਿਖੇੜਿਆ
         ਜਾ ਸਕੇ
     — offence, *cr.* ਨਿਖੇੜਨ ਯੋਗ
         ਅਪਰਾਧ
     — property, ਨਿਖੇੜਨ ਯੋਗ
         ਜਾਇਦਾਦ
 Divisibility, *n.* ਵੰਡਣ ਯੋਗਤਾ, ਨਿਖੇੜਨ
     ਯੋਗਤਾ
 Division, *n.* ਵੰਡ, ਹਿੱਸਾ, ਵਰਜਾ,
     ਮੱਤ-ਭੇਦ, ਫੇਜ਼ ਦਾ ਭਾਗ, ਭਾਗ
     Complete— ਪੂਰਣ ਵੰਡ
     Geographical— ਹੁਗੋਲਕ
         ਭਾਗ
     Political— ਰਾਜਸੀ ਵੰਡ
     Sessions— ਸੈਸ਼ਨੀ ਵੰਡ
     Revenue— ਮਾਲੀ ਭਾਗ
     — of a district, ਹਿੱਸਾ ਜ਼ਿਲਾ
     — s of a field, ਖੇਤ ਦੇ ਟੋਟੇ
     — s of a house, ਘਰ ਦੇ ਭਾਗ
     — of labour, ਕੰਮ ਦੀ ਵੰਡ
     — Sub, of village or land,
         ਖੇਤ

Divisional, *a.* ਭਵੀਜਨੀ

— office, ਭਵੀਜਨਲ ਦਫਤਰ

Sub— officer, (S. D. O.) ਅਭਸਰ

ਹਿੱਸਾ ਜਿਲਾ, ਐਸ. ਡੀ. ਓ.

Divorce, *n.* ਤਲਾਕ

cf. Judicial separation,
ਅਦਾਲਤੀ ਅਲਹਿਦਗੀ

e.g. Irreversible— ਭਾਇਨ

ਤਲਾਕ, ਪੱਕਾ ਤਲਾਕ

Limited— ਹੱਦਬੰਦ ਤਲਾਕ

(ਖਾਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ)

Reversible— ਉਲਟੀ

ਤਲਾਕ, ਕੱਚਾ ਤਲਾਕ

Divorce, *v.* ਤਲਾਕ ਦੇਣਾ

Divorced, *pa.* ਤਲਾਕੀ ਹੋਈ

— wife, ਤਲਾਕੀ ਪਤਨੀ

Divorcee, *n.* ਤਲਾਕੀ

Divorcement, *n.* ਤਲਾਕਣ

Divorcer, *n.* ਤਲਾਕ ਦੇਣ ਵਾਲਾ

Divulge, *v.* ਛੋੜ ਖੋਲ੍ਹਣਾ, ਖਾਜ ਖੋਲ੍ਹਣਾ

Dock, *n.* ਬਟਹਿਰਾ, (ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਖੜੇ ਹੋਣ ਦਾ)

Dock, *a.* ਘਾਟ (ਸਮੁੰਦਰ)

e.g. — brief, ਛੋਟਾਛ ਫੇਸ਼ੀ ਸੰਖੇਪ

— master, ਗੱਦੀ ਮਾਸਟਰ

— warrant, *me.* ਜਹਾਜ਼ੀ
ਦਰੰਟ (ਕਿ ਮਾਲ ਹਵਾਲਗੀ
ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ)

— yard, ਜਹਾਜ਼ੀ ਗਾੜਾ

Dockage, *n.* ਘਾਟ ਭਾਈ

Doctrine, *n.* ਸਿਧਾਂਤ, ਮਸਲਾ

cf. Axiom ਸਵੈਸਿਧ

e.g. — cypress, ਨਿਬਟ ਮਨਸਾ ਦਾ

ਸਿਧਾਂਤ, ਕਨੂੰਨ ਦਾ ਇਹ ਇਕ

ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਪੁਰਖ

ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਬੰਧੀ ਇਕ

ਆਮ ਹਵਾਇਤ (ਜਾਂ ਇੱਛਾ) ਕਰੇ

ਅਤੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਵਾਇਤ (ਜਾਂ

ਇੱਛਾ) ਕਰੇ ਕਰੇ ਤੇ ਜੇ ਉਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਹਵਾਇਤ ਅਵੇਦ ਜਾਂ ਅਸਾਧ

ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਜਿਥੇ ਤਾਈਂ ਹੋ ਸਕੇ

ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਪੁਰਖ ਦੀ ਆਮ

ਹਵਾਇਤ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਲ ਕਰੇਗੀ

Document, *n.* ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਲਿਖਤ

see Deed etc.

e.g. — of title, ਮਾਲਕੀ ਲਿਖਤ

Ancient — ਪੁਰਾਣੀ ਲਿਖਤ

(ਜੇ ੩੦ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੁਰਾਣੀ

ਹੋਵੇ)

False — ਜਾਅਲੀ ਲਿਖਤ

Forged — ਜਾਅਲੀ ਲਿਖਤ

Judicial — ਅਦਾਲਤੀ ਲਿਖਤ

Original — ਅਸਲ ਲਿਖਤ

Private — ਨਿੱਜੀ ਲਿਖਤ

Public — ਭੰਡ ਲਿਖਤ

Registered — ਰਜਿਸਟਰੀ

ਹੋਈ ਲਿਖਤ

Documentary, *a.* ਲਿਖਤੀ

— evidence, ਲਿਖਤੀ ਗਵਾਹੀ

Domain, *n.* ਵਿਲਾਹਾ, ਰਾਜ, ਮਿਲਖੀ

Domestic, *a.* ਘਰੇਲੀ, ਘਰੇਲੂ

e.g. — animal, ਘਰੇਲੂ ਜਨੌਰ

— right, ਘਰੇਲੂ ਅਧਿਕਾਰ

— servant, ਘਰੇਲੂ ਨੌਕਰ

Domicile, *n.* ਅਧਿਵਾਸ, (ਪੱਕਾ) ਰਸੀਦਾ

cf. Inhabitaney, ਵਸਨੀਕਤਾ

Residence, ਨਿਵਾਸ, ਨਿਵਾਣਾ

ਰਿਹਾਇਸ਼

e.g.— Commercial, ਵਪਾਰਕ ਵਸਿਆ (ਵਪਾਰਕ ਅਸਥਾ ਰੱਖਣ ਕਰਕੇ ਪਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ)	Prize, ਇਨਾਮ
— by birth, ਜਨਮ ਵਸੇਬਾ	Reward, ਇਨਾਮ, ਇਵਜ਼ਾਨਾ
— of choice, ਆਪ ਚੁਣਿਆ ਵਸੇਬਾ	Donor, } n. ਦਾਨੀ, ਵਾਹਿਬ
— of origin, ਜਨਮ-ਭੂਮੀ	Donator, }
— by operation of law, ਕਨੂੰਨੀ ਵਸੇਬਾ	Donee, n. ਦਾਨ-ਪਾਤਰ, ਹਿਥਾਦਾਰ
— of nativity, ਜਨਮ-ਭੂਮੀ	Dormant, a. ਸਿਬਲ, ਸੁੱਤਾ ਹੋਇਆ, ਸੋਤਰ, ਨਿਸ਼ਕਰ
Domiciled, <i>pa.</i> ਅਧਿਵਾਸਤ, ਅਧਿਵਾਸੀ	— capital, ਨਿਸ਼ਕਰ ਮੁਲ ਧਨ
— bill, ਦੋਣ ਸਥਾਨੀ ਹੁੰਡੀ	— claim, ਨਿਸ਼ਕਰ ਦਾਵਾ, ਸੁੱਤਾ ਹੋਇਆ ਦਾਵਾ
Domiciliary a. ਅਧਿਵਾਸਕ ਵਸੇਬਾ	— partner, ਨਿਸ਼ਕਰ ਰਾਖੀ ਵਾਲ, ਦੁੱਖ ਸਾਂਝ ਭਾਗੀ
— visit, ਵਸੇਬੀ ਦਰਬਨ	Dos, a. ਦਾਸ
Dominant, a. ਪਰਬਲ	Dotal, a. ਦਾਨੀ
cf. Servient, ਅਧੀਨ	Double, a. ਦੁਹਰਾ
e.g.— heritage, ਪਰਬਲ ਵਿਰਸਾ	— account, ਦੁਹਰਾ ਲੇਖਾ
— owner, ਪਰਬਲ ਮਾਲਕ	— bond, ਦੁਹਰਾ ਟੰਡੂ
— tenement, ਪਰਬਲ ਥਾਂ	— citizenship, ਦੁਹਰੀ ਅਧਿਵਾਸ
Dominate, v. ਗਲਰਾ ਕਰਨਾ, ਹੁਕਮ ਕਰਨਾ, ਛਾ ਜਾਣਾ	— dealing, ਦੁਹਰਾ ਚਿਹਾਰਾ
Dominion, n. ਨੌਆਬਾਦੀ, ਅਧਿਰਾਜ, ਦੋਸ, ਹੱਕ-ਮਾਲਕੀ	— domiciled, ਦੁਹਰਾ ਅਧਿਵਾਸ
— of India, ਭਾਰਤ ਅਧਿਰਾਜ	— edged sword, ਦੇ-ਬਾਰਾ ਖੰਡਾ
— over property, ਜਾਇਦਾਦ ਤੇ ਹੱਕ	— entry system, ਦੁਹਰਾ ਪਰਵੇਸ਼ ਢੰਗ
— status, <i>co</i> ਦਰਜ ਨੌਆਬਾਦੀ	— plea, ਕਈ ਭੱਠਾਂ ਚਾਲਾ ਉਚਰ
Donation, n. ਦਾਨ	— waste, ਦੁਟਾ ਹਰਜਾ, ਦੁਹਰਾ ਨੁਕਸਾਨ
cf. Gift, ਇਤ, ਹਿਥਾ	Doubt, v. ਸੰਦੇਹ ਕਰਨਾ, ਸ਼ੱਕ ਕਰਨਾ, ਸ਼ੱਕਾ ਕਰਨਾ
Grant, ਭਰਾਟ, ਪਰਦਾਨ	Doubt, n. ਸੰਦੇਹ, ਸ਼ੱਕ, ਸ਼ੱਕਾ
Gratuity, ਬਖਸ਼ੀਸ਼	cf. Hesitation, ਢਿਲਕਾ, ਸੰਦੇਹ
Present, ਹੁਜ਼ਾਤ	

Suspicion, ਸੰਦੇਹ, 	Draftsman, } n. ਨਕਸ਼ਾ ਨਵੀਸ,
e.g. Benefit of— ਭੋਕ ਦਾ ਲਾਭ	Draughtsman, } n. ਖਰੜਾ ਲੇਖਕ
(ਦੋਸੀ ਨੂੰ ਦੇਣਾ)	Draftsmanship, } n. ਨਕਸ਼ਾ
Reasonable— ਵਾਜਬੀ ਖੋਕ,	Draughtsmanship, } n. ਨਵੀਸੀ
ਉਚਿਤ ਸੰਦੇਹ	Dragoon, m. ਘੋੜ ਸਵਾਰ
Doubtful, a. ਭੋਕ ਪੁਰਨ, ਸੰਦੇਹ ਪੁਰਨ	Drain, n. ਨਾਲੀ (ਗੰਦੇ ਜਲ ਦੀ)
Doubtlessly, adv. ਬਿਨਾ ਸ਼ੱਕ,	of. Gutter, ਬਦਰ ਰੇ
ਨਿਰਸੰਦੇਹ	Sewer, ਕੁੱਦਾ ਨਾਲਾ
Douceur, n. ਸਲਾਮੀ, ਤੁਹਤਾ	Drainage, n. ਜਲ ਨਿਕਾਸ
Dowager, a. ਮਹਿਰ ਜਾਂ ਦਹੌਜ ਜਾਂ ਦਾਤ	— scheme, ਜਲ ਨਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ
ਦੇਵ	Draw, v. ਕੱਢਣਾ, ਹੁੰਡੀ ਕਰਨਾ,
Dower, n. M. ਮਹਿਰ	— a bill, ਹੁੰਡੀ ਲਿਖਣਾ
Customary— ਮਹਿਰ ਮਿਸਲ,	— a cheque, ਚੈੱਕ ਲਿਖਣਾ
ਮਹਿਰ ਰਵਾਜੀ	Drawback, n. m. ਵਾਪਸੀ (ਮਸ਼ੁਲ
Deed of— ਮਹਿਰਨਾਮਾ	ਦੀ), ਨੁਕਸ, ਘਾਟਾ, ਤਰੁਟੀ
Deferred— ਮੁੱਢਲ, ਮਹਿਰ	Drawee, n. m. ਉੱਪਰ ਵਾਲਾ (ਜਿਸ
ਮਿਆਦੀ	ਤੇ ਹੁੰਡੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ)
Exhibible— ਮੁੱਢਲ, ਤੁਰਤ	— in case of need, ਲੋੜ ਵੇਲੇ
ਮਹਿਰ	ਹੁੰਡੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ
Instrument of—	Drawer, n. (ਹੁੰਡੀ) ਲਿਖਣ ਵਾਲਾ, ਪੇਟੀ,
ਮਹਿਰਨਾਮਾ	ਖਾਨਾ, ਦਰਜਾ
Prompt— ਮੁੱਢਲ, ਤੁਰਤ	Drawing officer, n. ਰਕਮ ਨਿਕਾਸੀ
ਮਹਿਰ	ਭਵਜ
Dowress, n. ਦਾਜ ਜਾਂ ਮਹਿਰ ਦੀ	Drift, n. ਬਹਾਉ, ਵਾਹਣ, ਪਰਵਾਹ,
ਹੋਂਕਦਾਰਣ	ਤਾਤਪਰਜ, ਤੱਤ-ਸਾਰ
Dowry, n. ਦਾਜ	— land, ਪਰਵਾਹ ਤੋਏ
Draconian Laws, E. ਕਰੜੇ ਕਾਨੂੰਨ	Drive, v. (ਗੱਡੀ ਆਦਿ) ਚਲਾਉਣਾ ਜਾਂ
Draft, n. ਹੁੰਡੀ, ਮਸ਼ੋਦਾ, ਖਰੜਾ	ਵਾਹਣਾ
Demand— ਦਰਸ਼ਨੀ ਹੁੰਡੀ	Driver, n. ਵਾਹਕ
Sight— ਦਰਸ਼ਨੀ ਹੁੰਡੀ	Motor— ਮੋਟਰ ਵਾਹਕ
Draft, v. ਖਰੜਾ ਬਣਾਉਣਾ, ਮਸ਼ੋਦਾ ਘੜਨਾ	Driving, n. ਗੱਡੀ ਵਾਹਣ, ਗੱਡੀ ਚਲਾਉਣ
Drafting, n. ਮਸ਼ੋਦਾ ਰਚਨਾ, ਖਰੜਾ ਲਿਖਣਾ	Rush— ਅੰਧਾਧੁੰਦ-ਗੱਡੀ
— committee, ਮਸ਼ੋਦਾ ਕਮੇਟੀ,	ਵਾਹਣ
ਖਰੜਾ ਕਮੇਟੀ	Safe— ਡੈ-ਰਹਿਤ ਗੱਡੀ ਵਾਹਣ
	Drug, n. ਦਵਾਈ
	Druggist, n. ਦਵਾਈ ਫਰੇਸ਼
	Drum, n. ਢੱਡ

Drunk, *n.* ਸ਼ਰਾਬੀ

Dry, *n.a.* ਸੁੱਕਾ

e.g.— mortgage, ਮੁੱਕਾ ਰਹਿਣ
(ਜਿਸ ਵਿਚ ਬਾਹਰ ਦੀ ਥਾਤੀ
ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾ ਹੋਵੇ)

— rent, ਮੁੱਕਾ ਬਰਾਇਆ

To go— ਸ਼ਰਾਬ-ਬੰਦੀ ਹੋਣਾ, ਸ਼ਰਾਬ-ਰਹਿਤ
ਹੋ ਜਾਣਾ

Due, *a.* ਯੋਗ, ਵਾਜਬ, ਭਰਨਯੋਗ
of. Proper, ਠੀਕ

e.g.— care, ਯੋਗ ਰਾਖੀ

— date, ਠੀਕਤ ਮਿਤੀ

— process of Law, ਕਾਨੂੰਨ
ਯੋਗ ਮਰਜ਼ਾਦਾ

— service, ਯੋਗ ਸੇਵਾ

Due, *n.* ਵਾਜਬ ਦੀਰ

Dues, *n.* ਮਸੂਲ, ਦਸਤੂਰੀ

Canal— ਪਾਣੀ-ਬਰ, ਨਹਿਰੀ
ਮਸੂਲ

Collection— ਹੋਰ ਉਕਰਾਹੀ

Custom— ਮਸੂਲ ਦੁੱਗੀ

Dook— ਜਹਾਜ਼ੀ ਕਰ

Frontier— ਸਰਹੱਦੀ ਮਸੂਲ

Marriage— ਭਾਗ (ਉਹ
ਰਕਮ ਜੋ ਸ਼ਾਦੀ ਸਮੇਂ ਦਿਤੀ
ਜਾਵੇ).

Proprietary— ਮਾਲਕਾਨਾ
ਮਸੂਲ

Dullness, *n.* ਸੁਸਤੀ

Duly, *adv.* ਯੋਗ ਢੰਗ ਨਾਲ

of. Properly, ਢੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ

Regularly, ਠੇਕ ਅਨੁਸਾਰ

e.g.— attested, ਨਿਜਮ ਅਨੁਸਾਰ
ਪਰਮਾਣਤ, ਨਿਜਮ ਅਨੁਸਾਰ
ਤਸਦੀਕਿਆ

— elected, ਨਿਜਮ ਅਨੁਸਾਰ
ਚੁਣਿਆ

Dumb, *a.* ਗੁੱਧਾ

— bidding, ਗੁੱਧੀ ਬੋਲੀ

Dunning, *n.* ਧਰਤਾ ਮਾਰਨਾ (ਕਰਜ਼ਾ ਮੰਗਣ
ਲਈ)

Duplicate, *n.* ਦੂਜੀ ਨਕਲ (ਮੁਸੱਨਾ)
see Copy etc.

Duplicate, *a.* ਦੁਹਰਾ

— bill, ਦੁਹਰੀ ਹੁੰਡੀ

— will, ਦੁਹਰੀ ਵਸੀਅਤ

Duplicity, *n.* ਦੋਪਾਸੀ ਚਾਲ

Durance, *n.* ਠਹਰਾਵੇਈ

Duration, *n.* ਅਵਧਿ, ਸਮਾਂ

Duress, *n.* or. ਕਰਜ਼ਾਈ, ਸਖਤੀ, ਜਬਰ
see Coercion etc.

During, *prep.* ਤਾਈਂ, ਇਸ ਸਮੇਂ ਵਿਚ

— good, behaviour, ਸਦਾਚਾਰੀ
ਕਾਲ ਤਾਈਂ

— the pleasure, ਪਰਸੰਨਤਾ ਕਾਲ
ਤਾਈਂ

— the pleasure of the Pres-
ident, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ
ਪਰਸੰਨਤਾ-ਕਾਲ ਤਾਈਂ

Duty, *n.* ਕਰ, ਮਸੂਲ, ਫਰਜ਼, ਕਰਤੱਬ
see Custom etc.

cf. Function, ਕ੍ਰਿਤ

Obligation, ਆਵਾਜ਼, ਬਾਧ

Responsibility, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ

e.g. Absolute— ਕੱਢੀ ਵਰਤ,
ਅਨੁਸਾਰ

Advalorem— ਮੁੱਲ ਅਨੁਸਾਰ
ਮਸੂਲ

Arrogated— ਆਪ ਲਿਆ
ਕੋਮ (ਅਯੋਗ ਤੋਂ ਤੇ)

Custom—ਸੀਮਾ ਮਸੂਲ
(ਬੰਦਰਗਾਹ ਤੇ)

Death—ਮਰਨ ਮਸੂਲ (ਮਰਨ
ਪਰ ਜਾਇਦਾਦ ਤੇ ਮਸੂਲ),
ਮਿਰਤੁ ਕਰ

Estate—ਸੰਪਤੀ ਮਸੂਲ,
ਮਿਲਖ ਕਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਮਸੂਲ

Excise—ਨਿਕਾਸੀ ਮਸੂਲ

Export—ਬੁੱਧੀ ਦਸੇਰ

Fixed—ਬੰਨਿਆ ਮਸੂਲ

Import—ਦਰਆਮਦ ਮਸੂਲ

Implied—ਭਾਵ-ਅਰਥੀ
ਕਰਤੋਂ

Legacy—ਵਸੀਅਤੀ ਮਸੂਲ

Legal—ਕਨੂੰਨੀ ਕਰਤੋਂ

Ministerial—ਸਹਾਇਤੀ
ਕਰਤੋਂ

Moral—ਧਰਮ ਕਰਤੋਂ,
ਇਖਲਾਕੀ ਕਰਤੋਂ

Octroi—ਬੁੱਧੀ

Official—ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਤੋਂ

Pious—(ਪੁਨ ਆਤਮਕ)
ਕਰਤੋਂ, ਇਖਲਾਕੀ ਕਰਤੋਂ
(ਹਿੰਦੂ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਪਿਤਰਿਕ
ਕਰਤਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ)

Primary—ਮੁਢਲਾ ਕਰਤੋਂ,
ਪਹਿਲਾ ਕਰਤੋਂ

Probate—ਪਰੋਬੇਟੀ ਮਸੂਲ

Public—ਲੋਕ ਕਰਤੋਂ

Relative—ਸੰਬੰਧਕ ਕਰਤੋਂ

Specific—ਪਰੀਮਾਣ ਮਸੂਲ

Stamp—ਅਸਟਾਮੀ ਮਸੂਲ

Succession—ਵਰਾਸਤ
ਮਸੂਲ

Transit—ਗਾਹ ਮਸੂਲ

Duties, *n.* ਕਰਤੋਂ, ਫਰਾਇਜ਼

Civil—ਧਰਮਾਚਾਰ

Secondary—ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਦੇ
ਕਰਤੋਂ

Dwelling, *n.* ਨਿਵਾਸ

Human—ਮਨੁਖੀ ਨਿਵਾਸ

—house, ਨਿਵਾਸ ਘਰ

—place, ਨਿਵਾਸ ਅਸਥਾਨ

Dying, *a.* ਅੰਤਕਾਲੀ

—declaration, *n. cr.* ਅੰਤਕਾਲੀ
ਬਿਆਨ, ਮਰਨ ਸਮੇਂ ਦਾ
ਬਿਆਨ

Dynamic, *n.* ਗਤੀਸ਼ੀਲ

Dynasty, *n.* ਰਾਜ ਕੁਲ, ਖਾਨਦਾਨ,
ਰਾਜ ਬੰਸ

Dysnomy, *n.* ਭੇੜੀ ਕਨੂੰਨ ਸਾਥੀ
see Disnomy

E

E. & O. E., *me.* (errors and
omissions excepted)
ਭੁੱਲ ਚੁੱਕੇ ਲੰਦੀ ਦੇਣੀ

Ear, *n.* ਕੰਨ

—witness, ਕੰਨ ਗਵਾਹ, ਸੁਣ ਕੇ ਗਵਾਹੀ
ਦੇਣ ਵਾਲਾ

Earlier law, *n.* ਪਹਿਲਾ ਕਨੂੰਨ, ਪੁਰਾਣਾ
ਕਨੂੰਨ

Earmark, *v.* ਔਡਰਾ ਰਖਣਾ

Earmark, *n.* ਨਿਸ਼ਾਨੀ, ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ,
ਸਨਾਖਤ

Earned income, *n.* ਕਮਾਈ ਆਮਦਨ

Earnest, *n.* ਪੇਸ਼ਗੀ, ਬਿਆਨਾ, ਅਕੇਤਰੀ
ਸਾਈ

—money, ਪੇਸ਼ਗੀ ਰਕਮ, ਬਿਆਨਾ

Earnings, *n.* ਖੱਟੀ

of. Turn-over, ਫਟਕ

Earth, *n.* ਪਿਰਥਵੀ, ਭੂਮੀਨ
 of. Ground, ਧਰਤੀ
 Land, ਭੋਏ, ਭੂਮੀਨ
 Ease, *v.* ਅਰਾਮ ਦੇਣਾ, ਟੰਟੀ ਵਿਰਨਾ
 — a situation, *cf.* (ਕਿਸੇ) ਮਾਮਲੇ
 ਦਾ ਹੱਲਾ ਹੋ ਜਾਣਾ ਜਾਂ ਬਰ
 ਲੈਣਾ
 Easement, *n.* ਸੁਖਾਧਿਕਾਰ, ਹੌਕ
 ਅਸਾਇਸ਼
cf. Heritage, ਵਿਧੇਤੀ, ਵਿਰਸਾ
 Tenement, ਜਾਇਦਾਦ
 (ਕਸੇਥੇ ਦੀ)
e.g. Affirmative— ਭਰਨ ਯੋਗ
 ਸੁਖਾਧਿਕਾਰ
 Apparent— ਸੂਚਕ
 ਸੁਖਾਧਿਕਾਰ
 Continuous— ਅਖੰਡ
 ਸੁਖਾਧਿਕਾਰ
 Customary— ਰਵਾਜੀ
 ਸੁਖਾਧਿਕਾਰ
 Discontinuous— ਟੁਟਵਾਂ
 ਸੁਖਾਧਿਕਾਰ
 Disturbance of—
 ਸੁਖਾਧਿਕਾਰ ਦਾ ਵਿਘਨ
 Extinction of—
 ਸੁਖਾਧਿਕਾਰ ਦੀ ਨਸ਼ਟਤਾ
 Negative— ਵਿਰੋਧਜਨਕ
 ਸੁਖਾਧਿਕਾਰ
 Non-continuous—
 ਖੰਡਤ ਸੁਖਾਧਿਕਾਰ
 Non-apparent—
 ਅਪਰਤੱਖ ਸੁਖਾਧਿਕਾਰ
 Revival of— ਸੁਖਾਧਿਕਾਰ
 ਦੀ ਮੁਰਜ਼ੀਤਤਾ
 Right of— ਹੋਕ ਸੁਖਾਧਿਕਾਰ

Suspension of—
 ਸੁਖਾਧਿਕਾਰ ਦਾ ਇਲਤਵਾ
 — of necessity, ਅਵਸਰਤੀ
 ਸੁਖਾਧਿਕਾਰ
 Eaves-dropper, *n.* (ਮਕਾਨ ਜਾਂ ਤਾਕੀ
 ਦੇ ਨੇੜੇ ਖਲੋ ਕੇ) ਫੁਪ ਕੇ ਗੱਲਾਂ
 ਸੁਣਨ ਵਾਲਾ
 Ecclesiastical, *a.* ਕਲੀਸੀ
 — court, ਕਲੀਸੀ ਅਦਾਲਤ
 Economic, *a.* ਅਰਥਕ
 — blockade, ਆਰਥਕ ਨਾਕਾਬੰਦੀ
 — boycott, ਆਰਥਕ ਬਾਈਕਾਟ
 — freedom, ਆਰਥਕ ਸੁਤੰਤਰਤਾ
 Economical, *a.* ਸੰਕੋਚ, ਸੰਜਮਕ, ਸਰਵ-
 ਸਾਰ
 Economics, *n.* ਅਰਥ ਵਿਗਿਆਨ,
 ਸੰਜਮ ਵਿਦਿਆ
 Economy, *n.* ਆਰਥਕ ਦਸਤਾ, ਸੰਜਮ ਸਰਵਾ
 Internal,— ਭੀਤਰੀ
 ਸੰਜਮ (ਦੇਸ ਦਾ)
 Political— ਰਾਜਸੀ ਸੰਜਮ
 Edict, *n.* ਰਾਜ ਆਗਿਆ, ਫਰਮਾਨ,
 ਫ਼ਾਸਨ
 — in copper, ਤਾਂਬਾ ਫਰਮਾਨ
 — in stone, ਸਿਲਾ-ਫ਼ਾਸਨ, ਪਥਰੀ
 ਫਰਮਾਨ
 Edition, *n.* ਅਭੀਸ਼ਨ, ਸੰਸਕਰਣ, ਆਵ੍ਰਤੀ
 Editor, *n.* *a.* ਸੰਪਾਦਕ
 Education, *n.* ਵਿਦਿਆ
 Educational, *a.* ਵਿਦਿਅਕ
cf. Literary, ਸਾਹਿਤਕ
 Efface, *v.* ਮੋਟਣਾ, ਖੋਟਣਾ, ਫਿਲਣਾ
 Effect, *n.* ਅਸਰ, ਪਰਭਾਵ, ਨਤੀਜਾ,
 ਸਿੱਟਾ, ਫਲ, ਮੰਤਵ, ਭਾਵ, ਮੁੱਦਾ

To take— ਪਰਚੋਲਤ ਹੋਣਾ,
ਅਸਰ ਹੋਣਾ, ਚਾਲੂ ਹੋਣਾ

Effective, *a.* ਪਰਭਾਵਕ

Effectively, *adv.* ਭਲੀ ਪਰਕਾਰ,
ਪਰਭਾਵ ਪੂਰਬਕ

Effects, *n.* ਅਸਥਾਵ (ਘਰੇਲੂ)
see Assets etc.

Effectual, *a.* ਲਾਭਦਾਇਕ

Efficacious, *a.* ਕਾਰਗਰ

Efficiency, *n.* ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ, ਨਿਪੁੰਨਤਾ
— of administration, ਰਾਜ-ਪਰਬੰਧ
ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ

Efficient, *a.* ਯੋਗ, ਨਿਪੁੰਨ

Effigy, *n.* ਬੁਤ, ਮੂਰਤੀ

To burn an— ਬੁਤ ਬਣਾ ਕੇ
ਸਾੜਨਾ

Right of— ਹੱਕੀ ਦਖਲ

Enumerate, *v.* ਗਿਣਨਾ

Enumerated, *p.a.* ਗਿਣਾਇਆ

Enumeration, *n.* ਗਿਣਤੀ

Enure, *v.* ਕਾਇਮ ਰਹਿਣਾ

Environments, *n.* ਚੇਰਿਰਦੀ ਸਮਾਚਾਰ
ਜਾਂ ਹਾਲਤ, ਵਾਯੂਮੰਡਲ

Envoy, *n.* ਰਾਜਦੂਤ, ਸਵੀਰ
see Ambassador etc

Epic, *n.* ਸੂਰ-ਬਰਤਾਂਤ, ਵਾਰ

Epitome, *n.* ਸਾਰ, ਖੁਲਾਸਾ

Ephemeral, *a.* ਇਹਾੜੀ ਲਈ, ਕੱਚਾ

Epoch, *n.* ਯੁਗ, ਜੁਗ

— making, ਜੁਗ ਅਰੰਭਕ

Equal, *a.* ਬਰਾਬਰ

— protection of laws, ਕਨੂੰਨਾਂ
ਦੀ ਸਮਾਨ ਰੱਖਿਆ

alising, *v.* ਸਮਥਾਰੀ, ਬਰਾਬਰ ਕਾਰੀ

Equality, *n.* ਸਮਤਾ

— before law, ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਦਰਿਸ਼ਟੀ
ਵਿਚ ਸਮਤਾ

— of opportunity, ਮੌਕੇ ਦੀ ਸਮਤਾ

— of status, ਹੁਤਬੇ ਦੀ ਸਮਤਾ

Equally, *adv.* ਇਕੋ ਸਾਰ, ਬਰਾਬਰ
ਬਰਾਬਰ

Equated instalment, *n.* ਸਮਾਨਤ
ਕਿਸਤ

Equipment, *n.* ਸਾਜ-ਸਮਾਨ
see Apparatus etc.

Equitable, *a.* ਸੁਨੀਤ, ਅਦਲੀ, (ਕਨੂੰਨੀ
ਦੇ ਟਾਬਰੇ ਤੇ)
see Just

e.g.— assets, ਅਦਲੀ-ਸੰਪਤੀ

— assignment, ਅਦਲੀ
ਵਿਕਾਰ

— charge, ਅਦਲੀ ਕਫਾਲਤ

— estate, ਅਦਲੀ ਮਿਲਖ

— execution, ਅਦਲੀ ਇਜਰਾ

— interest, ਅਦਲੀ ਹੱਕ

— jurisdiction, ਅਦਲੀ
ਦਨੀਕਾਰ

— mortgage, ਅਦਲੀ
ਰਹਿਨ

— set off, ਅਦਲੀ ਮੁਜਰਾਈ

Equity, *n.* ਸੁਨੀਤੀ, ਅਦਲ

cf. Justice, ਨਿਆਂ, ਇਨਸਾਫ
Law, ਕਨੂੰਨ

e.g.— justice and good
conscience, ਸੁਨੀਤੀ, ਨਿਆਂ,

ਤੇ ਸੁਧ ਅੰਤਹਕਰਣ, ਅਦਲ

ਇਨਸਾਫ ਤੇ ਨੈਕ ਨੀਤੀ

— of redemption, ਹੱਕ

ਗਹਿਣਾ ਵੁਡਾਈ, ਹੱਕ ਵੁਡਾਈ

Equivalent, *n.* ਹਾਥਾ
 Equivocal, *v.* ਦੋ ਅਰਥਾ
 Equivocate, *v.* ਹੋਰਾ ਹੋਰੀ ਕਰਨਾ,
 ਗੋਲ ਮੋਲ ਗਲ ਕਰਨਾ
 Era, *n.* ਸੰਮਤ, ਸੰਨ
 Eradicate, *v.* ਜੜ੍ਹ ਪੁਟਾ
 see Extirpate,
 Erase, *v.* ਮਿਟਾ
 Erasure, *n.* ਮਿਟਾ ਦਾ ਰਾਹ
 Eract, *v.* ਬਣਾਉਣਾ, ਉਸਾਰਨਾ
 Erosion, *n.* ਹੋਏ ਖਾਰਨਾ
 Err, *v.* ਭੁੱਲ ਕਰਨਾ
 Error, *n.* ਭੁੱਲ
     Clerical—ਲਿਖਤ ਦੀ ਭੁੱਲ
     Essential—ਜ਼ਰੂਰੀ ਭੁੱਲ,
     ਅਵਸਰ ਭੁੱਲ
     Material—ਫੱਟੀ ਭੁੱਲ
     Un-essential—ਗੈਰਜ਼ਰੂਰੀ
     ਭੁੱਲ
     — of fact, ਘਟਨਾ ਭੁੱਲ (ਘਟਨਾ
     ਸੰਬੰਧੀ)
     — of substance, ਵਸਤੂ ਭੁੱਲ
 Errors excepted, (*E. E.*) *me.*
 ਭੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ
 Erroneous, *a.* ਭੁਲਾਵੀ, ਭੁਲਾਵਾਂ
     e.g.— argument, ਭੁਲਾਵੀ
     ਦਲੀਲ
     — view, ਭੁਲਾਵਾਂ ਖਿਆਲ
 Escapado, *n.a.* ਨਸਿਆ (ਬਦਮਾਸ਼)
 Escape, *n. cr.* ਫੁੱਟਣ
     — from custody, ਰਾਖੀ ਤੋਂ ਫੁੱਟਣ
 Escape, *v.* ਫੁੱਟ ਕੇ ਨੱਸ ਜਾਣਾ
 Escaped, *pa.* ਨਸਿਆ
     — convict, *cr.* ਨਸਿਆ ਕੇਵੀ

Escheat, *n.* ਭਾਵਾਰਸ ਮਾਲ ਜਾਂ
 ਜਾਇਦਾਦ, ਨਸ਼ੁਲ
 Escheat *v.* (ਅ: ਅ: ਉਤੋਂ ਡਿਕਟਾ)
 ਜ਼ਬਤ ਹੋਣਾ, ਰਾਜਗਮਨ
 ਕਰਨਾ
 see Confiscate etc.
 Escort, *n.* ਰਖਵਾਲੀ
     cf. Guard, ਗਾਰਦ
     e.g. Military—ਫੌਜੀ ਰਖਵਾਲੀ
     Police—ਪੁਲਸ ਰਖਵਾਲੀ
 Escrow, *n.* (Lit: a roll of
 writing) ਪਰਦੋਤ ਪੱਤਰ,
 (ਲਿਖਤ ਜਿਹੜੀ ਕੋਈ ਕੰਮ
 ਕਰਾਉਣ ਤੋਂ ਤਹਿਆਕਲ ਦੇ
 ਦੋਹ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇ ਤੇ ਦੋਹ ਦੋਹ
 ਪਿਛੋਂ ਮੁੜ ਲੈ ਲਈ ਜਾਵੇ)
 Espionage, *n.* ਜਾਸੂਸੀ
 Espouse, *v.* ਵਿਆਹ ਕਰਨਾ, ਸਹਾਇਤਾ
 ਕਰਨਾ
 Essence, *n.* ਸੱਤ, ਤੱਤ, ਨਿਚੋੜ
 Essential, *a.* ਜ਼ਰੂਰੀ, ਆਵਸਰ
     cf. Material, ਵੱਡੀ, ਅਹਿਮ
     Necessary, ਲੋੜੀਂਦੀ
     e.g.— services, ਭਾਜਮੀ ਸੇਵਾਵਾਂ,
     ਆਵਸਰ ਸੇਵਾਵਾਂ
     — supplies, ਆਵਸਰ ਸਾਮਾਨ,
     ਆਵਸਰ ਪਰਦਾਈਆਂ
 Establishment, *n.* ਅਮਲਾ
     — bill, ਸਥਾਪਨਾ ਢਿਲ, ਅਮਲੇ ਦਾ ਢਿਲ
     — charges, ਅਮਲੇ ਦਾ ਖਰਚ
 Estate, *n.* ਮਿਲਖ, ਮਾਲਕੀ
     cf. Holding, ਖੇਤ
     Property, ਜਾਇਦਾਦ, ਸੰਪਤੀ
     e.g. Absolute—ਮਿਲਖ ਪੂਰੀ
     Contingent—ਖਰਾ
     ਆਸਰਤ ਮਿਲਖ

Equitable— ਅਦਲੀ ਮਿਲਖ
 Expectant— ਆਸਵੰਦੀ ਮਿਲਖ
 Fiduciary— ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਮਿਲਖ (ਉ: ਦਰਸਾਈ ਦੀ ਮਾਲਕੀ)
 Fourth— ਅਖਬਾਰਾਂ, (ਸੱਮੁਚੇ ਤੌਰ ਤੇ)
 Joint— ਸਾਂਝੀ ਮਿਲਖ
 Indefeasible— ਪੁੱਕੀ-ਮਿਲਖ
 Landed— ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰੀ, ਜ਼ਰੋਈ ਮਿਲਖ, ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਿਲਖ
 Legal— ਕਨੂੰਨੀ ਮਿਲਖ
 Limited— ਸੀਮਤ-ਮਿਲਖ, ਹੱਦਵੀਂ ਮਿਲਖ
 Personal— ਆਤਮੀ ਮਿਲਖ
 Perpetual— ਸਦੀਵੀ ਮਿਲਖ (ਹਕੀਅਤ ਦਵਾਮੀ)
 Real— ਅਣਦੁਕਵੀਂ ਮਿਲਖ
 Revenue paying— ਮਹਾਲ ਮਿਲਖ
 Settled— ਸਥਿਤ ਮਿਲਖ (ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਥ ਬਦਲਣ ਤੇ ਬੰਦੋਸ਼ ਹੋਵੇ)
 Stipendary— ਵਜ਼ੀਫੀ ਮਿਲ
 Third— ਜਨਤਕ ਪਰਤੀਨਿਧ
 Widow's— ਵਿਧਵਾ ਮਿਲਖ
 — duty, ਮਿਲਖ ਮਸ਼ੁਲ
 — holder, ਮਿਲਖਦਾਰ
 — in expectancy, ਆਸਵੰਦੀ ਮਿਲਖ
 — in common, ਸਾਂਝੀ ਮਿਲਖ
 — in fee simple, E. ਪੂਰੀ ਮਿਲਖ

— in possession, ਕਬਜ਼ਾ ਮਿਲਖ
 — in remainder, E. ਭਾਗੀ ਮਿਲਖ
 — for life, ਜੀਵਨ ਮਿਲਖ
 Estimate, *v.* ਅਟਾ ਸਟਾ ਲਾਉਣਾ, ਤਖਮੀਨਾ ਲਾਉਣਾ
 Crop— ਕਣਕ
 Rough— ਝੱਲਾ ਤਖਮੀਨਾ
 Estoppel, *n. ci.* ਰੁਕਾ, ਰੋਕ
 see Bar etc.
e.g.— by conduct, ਚਰਤਾਏ ਕਾਰਨ ਰੁਕਾ
 — by deed, } ਲਿਖਤ ਕਾਰਨ
 — by writing, } ਰੁਕਾ
 — by judgment, } ਨਿਰਨੇ
 — by record, } ਕਾਰਨ ਰੁਕਾ
 — in paid, ਕੋਲ ਕਾਰਨ ਰੁਕਾ
 Equitable— ਅਦਲੀ ਰੁਕਾ
 Estrepmment, *n. r.* ਜ਼ਮੀਨ ਉਜਾੜਾ (ਅਸਾਮੀ ਦੇ ਰੁੱਖ ਕੱਟਣ ਨਾਲ)
 Ethics, *a.* ਸਦਾਚਾਰ, ਸਦਾਚਾਰ ਵਿਦਿਆ
 Eunomy, *n.* ਚੰਗੇ ਚਰਾਬਰੇ ਕਨੂੰਨ
cf. Disnomy, ਭੈੜੇ ਕਨੂੰਨ
 Eunuch, *n.* ਨਿਪੁੰਸਕ, ਹੀਜੜਾ, ਖੁਸਰਾ
 Evacuate, *v.* ਨਿਕਾਸਣਾ, ਖਾਲੀ ਕਰਨਾ, ਪਰਵਾਸ ਕਰਨਾ
 Evacuee, *n.* ਨਿਕਾਸੀ, ਪਰਵਾਸੀ
cf. Refugee, ਫਰਨਾਰਬੀ
 Evade, *v.* ਟਾਲਣਾ, ਕੰਨੀ ਕਤਰਾਉਣਾ, ਟਿੱਭਣਾ
 Evasion, *n.* ਟਾਲ ਮਟੋਲ, ਕੰਨੀ ਕਤਰਾਉਣਾ, ਟਿੱਭਣਾ
 — of arrest, ਗਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਟਿੱਭਣਾ
 — of duty, ਮਸ਼ੁਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਕੰਨੀ ਕਤਰਾਉਣਾ

- of law, ਕਨੂੰਨ ਤੋਂ ਟਿੱਢਣ
- of service, ਤਾਮੀਲ ਤੋਂ ਟਿੱਢਣ
- of tax, ਭਰ ਤੋਂ ਟਿੱਢਣ

Evasive, *a.* ਟਾਲਵਾਂ, ਫੌਨੀ ਬਤਰਾਉ, ਟਰਵਾਉ

Event, *n.* ਘਟਨਾ, ਵਾਕਿਆ
cf. Criminal occurrence,
ਜ਼ਰੂਰਤ

Incident, ਘਟਨਾ, ਵਾਕਿਆ

Occurance, *P.* ਵਕੂਆ,
ਘਟਨਾ

Eventual, *a.* ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਨਤੀਜੇ ਸਹਿਤ,
ਸਬੂਤ, ਅੰਤਮ, ਆਖਰੀ

Eventually, *adv.* ਅੰਤਤ, ਫੇਰਕ ਨੂੰ

Eviot, *v.* ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦੇਣਾ, ਬੇਦਖਲ
ਕਰਨਾ

Eviction, *n.* ਬੇਦਖਲੀ, ਬਾਹਰ ਕਢਾਈ

Evidence, *n.* ਗਵਾਹੀ, ਸਾਖੀ, ਸਹਾਦਤ
cf. Proof, ਸਬੂਤ

Testimony, ਗਵਾਹੀ, ਸਾਖੀ

e.g. Additional— ਵਾਧੂ ਗਵਾਹੀ

Admissible— ਗਰਹਿਣ ਯੋਗ
ਗਵਾਹੀ, ਸਵੀਕਾਰ ਯੋਗ
ਗਵਾਹੀ

Circumstantial— ਆਸੇ
ਪਾਸੇ ਦੀ ਗਵਾਹੀ

Collateral— ਲਾਤ ਦੀ
ਗਵਾਹੀ

Conclusive— ਪੱਕੀ ਗਵਾਹੀ,
ਕਤਈ ਗਵਾਹੀ

Corroborative— ਪਹਿਰਾਈ
ਗਵਾਹੀ

Defence— ਸਵਾਈ ਦੀ
ਗਵਾਹੀ

Demonstrative— ਵਖਾਉ
ਗਵਾਹੀ

Derivative— ਨਿਕਲਵਾਂ
ਗਵਾਹੀ

Direct— ਸਿੱਧੀ ਗਵਾਹੀ

Documentary— ਲਿਖਤੀ
ਗਵਾਹੀ

Exclusive— ਨਵੇਕਲੀ
ਗਵਾਹੀ

Extraneous— ਓਪਰੀ
ਗਵਾਹੀ

Extrinsave— ਬਾਹਰਲੀ
ਗਵਾਹੀ

Fabricated— ਬਣਾਉਣੀ
ਗਵਾਹੀ

False— ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ

Further— ਹੋਰ ਗਵਾਹੀ

Hearsay— ਸੁਣੀਸੁਣਾਈ
ਗਵਾਹੀ

In— ਗਵਾਹੀ ਵਿਚ

Inadmissible— ਅਗਰਹਿਣ
ਯੋਗ ਗਵਾਹੀ, ਅਯੋਗ ਗਵਾਹੀ

Independent— ਬੇਲਾਗ
ਗਵਾਹੀ, ਬੇਤੱਲਕ ਗਵਾਹੀ

Indirect— ਅਸਿੱਧੀ ਗਵਾਹੀ

Intrinsic— ਅੰਦਰਲੀ
ਗਵਾਹੀ

Judicial— ਅਦਾਲਤੀ
ਗਵਾਹੀ

King's— ਸੁਭਤਾਨੀ ਗਵਾਹੀ
(ਜੋ ਵਾਅਦਾ-ਮਾਫ ਗਵਾਹ ਦੇਵੇ)

Legal— ਕਨੂੰਨੀ ਗਵਾਹੀ

Material— ਜ਼ਰੂਰੀ ਗਵਾਹੀ

Medical— ਵੈਦਕ ਗਵਾਹੀ

Moral— ਦਿਲੀ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਂਉਣੀ ਗਵਾਹੀ	Exact, <i>a.</i> ਠੀਕ, ਦੁਕਵਾਂ
Negative— ਨਕਿਸ਼ ਗਵਾਹੀ (ਕਿ ਅਮਕੀ ਗਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈ)	Exact, <i>v.</i> ਪੁਰਾ ਪੁਰਾ ਲੈਣਾ (ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ), ਵਸੂਲ ਕਰਨਾ
Oral— ਜ਼ਬਾਨੀ ਗਵਾਹੀ, ਅਲਿਖਤੀ ਗਵਾਹੀ	of. Extort, ਲੈਣਾ (ਫ਼ੋਰ ਨਾਲ)
Positive— ਪੱਕੀ ਗਵਾਹੀ	Exaction, <i>n.</i> ਜਬਰੀ ਵਸੂਲੀ
Presumptive— ਅਨੁ- ਮਾਨਕ ਗਵਾਹੀ	Exactitude, <i>n.</i> ਯਥਾਰਥਾ, ਇਨਬਿਨਤਾ
Prima facie— ਪਰਤੱਖ ਰੂਪੀ ਗਵਾਹੀ	Examination, <i>n.</i> ਪਰੀਖਿਆ, ਇਮ- ਤਿਹਾਨ
Primary— ਪਹਿਲੀ ਗਵਾਹੀ	of. Inspection, ਦੇਖ-ਭਾਲ
Real— ਵਾਸਤਵਕ ਗਵਾਹੀ (ਪਹਿਲੀ)	Test, ਜਾਂਚ
Secondary— ਦੁਜਲੀ ਗਵਾਹੀ	Trial, ਪਰਤਾਵਾ
Self regarding— ਸਵੈ- ਵਤੀਕੀ ਗਵਾਹੀ (ਜੋ ਵਤੀਕੇ ਤੋਂ ਹੋਵੇ)	e.g. — In-chief, ਮੁੱਖ ਪਰੀਖਿਆ
Self serving— ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਦੀ ਗਵਾਹੀ	Chemical— ਰਸੈਣੀ ਪਰੀ ਖਿਆ
Self disserving— ਆਪਣੇ ਵਿਰੁਧ ਗਵਾਹੀ	Cross— ਪਰਤੀ ਪਰੀਖਿਆ, ਜ਼ਿਰ੍ਹਾ
State— ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹੀ	Medical— ਫੈਦਕ ਪਰੀਖਿਆ
To call on— ਗਵਾਹੀ ਲਈ ਕੁਲਾਉਣਾ	Post-mortem— ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ, ਲੋਥ ਦਾ ਡਾਕਟਰੀ ਮੁਆਇਨਾ
To give— ਗਵਾਹੀ ਦੇਣਾ	Re— ਪੁਨਰ ਪਰੀਖਿਆ
To pad— ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਮਿਲਾਉਣਾ, (ਸੱਚੀ ਨੂੰ ਪਕਿਆ ਕਰਨ ਲਈ)	Examinater, <i>n.</i> ਪਰੀਖਿਅਕ
Evident, <i>a.</i> ਸਪਸ਼ਟ	Examine, <i>v.</i> ਪਰੀਖਿਆ ਲੈਣਾ, ਮੁਆਇਨਾ ਕਰਨਾ, ਜਾਂਚਣਾ, ਗਵਾਹੀ ਕਰਾਉਣਾ, ਫ਼ਿਆਨ ਕਰਾਉਣਾ
Evoke the aid of law, ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈਣੀ	Examinee, <i>n.</i> ਪਰੀਖਿਅਤ
Evolution, <i>n.</i> ਵਿਕਾਸ	Examiner, <i>n.</i> ਪਰੀਖਿਅਕ
	of. Expert, ਪਰਖੀਨ
	Essayer, ਪਾਰਖੂ
	Specialist, ਮਾਹਰ, ਜਾਣਕਾਰ
	Example, <i>n.</i> ਉਦਾਹਰਣ, ਮਿਸਾਲ
	of. Instance, ਦਰਸ਼ਣੀਤ
	Illustration, ਨਿਦਰਸ਼ਨ

Exceed, <i>v.</i> ਹੋਣਾ ਵਧ ਜਾਣਾ, ਹੋਣਾ ਵੱਧ ਜਾਣਾ	Bill of— ਹੁੰਡੀ, ਵਟਾਂਦਰਾ ਪੱਤਰ
Exceeding, <i>a.</i> ਬੇਹੱਦ	Deed of— ਵਟਾਂਦਰਾ ਵਿਲੇਖ, ਤਬਾਦਲਾ ਨਾਮਾ
Except, <i>v.</i> ਛੋਟ ਕਰਨਾ, ਛੱਡਣਾ, ਮਾਫ਼ ਕਰਨਾ	Market rate of— ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਵੱਟਾ
Exception, <i>n.</i> ਉਲੰਘਣ, ਇਤਰਾਜ਼	— broker, ਵਟਾਂਦਰਾ ਦਲਾਲ
cf. Exemption, ਛੋਟ	— rate, <i>m.s.</i> ਵਟਾਂਦਰਾ ਦਰ
<i>e.g.</i> General— <i>S.cr.</i> ਆਮ ਉਲੰਘਣ	Exchequer, <i>n.</i> ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨਾ
Exceptionable, <i>a.</i> ਉਲੰਘਣਾਯੋਗ	— bill, ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਆਜ਼ ਹੁੰਡੀ
Exceptional, <i>a.</i> ਉਲੰਘਣਾ, (ਖਾਸ) ਅਪਵਾਧ	— bond, ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨਾ ਟੋਂਡਾ
see Abnormal etc.	Public— ਲੋਕ ਖਜ਼ਾਨਾ
Excerpt, <i>n.ci.</i> ਇੱਤਖਾਸ, ਚੋਟ	Excisable, <i>a.</i> ਕਰ-ਯੋਗ, ਮਸੂਲ ਯੋਗ
see Abbreviation etc.	— article, ਕਰ-ਯੋਗ ਵਸਤੂ
Excess, <i>n.a.</i> ਵਾਧਾ, ਅਤਿਆਚਾਰ	Excise, <i>n.</i> ਆਬਕਾਰੀ
cf. Access, ਪਹੁੰਚ	<i>e.g.</i> — commissioner, ਆਬਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ
<i>e.g.</i> — profit tax, ਵਪਾਰ ਲਾਭ ਥਰ	— duty, ਮਸੂਲ ਆਬਕਾਰੀ, ਨਿਕਾਸੀ ਕਰ
Excessive, <i>a.</i> ਜ਼ਿਆਦਾ, ਬਾਹਲਾ, ਅਤਿ ਅਧਿਕ	— inspector, ਆਬਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ
— bail, ਬਾਹਲੀ ਜ਼ਮਾਨਤ, ਅਤਿ ਅਧਿਕ ਜ਼ਮਾਨਤ	— officer, ਆਬਕਾਰੀ ਅਫਸਰ
— punishment, ਬਾਹਲੀ ਸਜ਼ਾ, ਅਤਿ ਅਧਿਕ ਦੰਡ	Excise, <i>n.</i> ਮਸੂਲ (ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਬਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੇ)
Exchange, <i>n.</i> ਵਟਾਂਦਰਾ, ਬਦਲਾ, ਬੈਂਕ ਵਪਾਰੀਆਂ, ਮੰਡੀ	cf. Custom, ਮਸੂਲ (ਬਾਹਰੀ ਆਈਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੇ)
Stock— ਸਟਾਕ ਮੰਡੀ, ਵਟਾਂਦਰਾ ਸਥਾਨ	Excise, <i>v.</i> ਛੋਟਣਾ
Telephone— ਟੈਲੀਫੋਨ ਵਟਾਂਦਰਾ	Excite, <i>v.</i> ਜੋਸ਼ ਦਿਵਾਉਣਾ
Market rate of— ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਵੱਟਾ	see Arret etc.
[Exchange, <i>v.</i> ਵਟਾਉਣਾ	Excitement, <i>n.</i> ਉਤਾਰ, ਜੋਸ਼, ਭਲਕ, ਰੋਸ
see Alter etc.	Exclude, <i>v.</i> ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ, ਨਿਵੇਕਲਾ ਰਖਣਾ
Exchange, <i>n.</i> ਵਟਾਂਦਰਾ	cf. Perclude, ਵਰਜਣਾ
	Excluded, <i>pa.</i> ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ, ਨਿਵੇਕਲਾ
	Exclusion, <i>n.</i> ਨਿਵੇਕਲਾਪਣ, ਨਿਵੇਕਲਾਉਣ (ਬਾਹਰ)

-- of evidence, ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਪਰ-
ਵਾਨਗੀ

Exclusive, *a.* ਨਵੇਕਲਾ, ਕਦਿਆ ਕਦਾ-
ਇਆ

e.g.— Evidence, ਨਵੇਕਲੀ
ਗਵਾਹੀ

— Jurisdiction, ਨਵੇਕਲਾ
ਵਸੀਕਾਰ

— Possession, ਨਵੇਕਲਾ ਕਬਜ਼ਾ

— Power, ਨਵੇਕਲਾ ਅਧਿਕਾਰ

— Right— ਨਵੇਕਲਾ ਹੱਕ

Exclusively, *adv.* ਹੇਥਲ

Excommunicate, *v.* (ਭਾਈਚਾਰਿਓ)
ਫੇਕਣਾ

Excommunicated, *pa.* ਫੇਕਿਆ
ਹੋਇਆ, ਬਰਾਦਰੀ ਵਿਚੋਂ ਕਢਿਆ

Excoriate, *v.* ਚੰਮ ਉਧੇੜਨਾ

Exculpate, *v.* ਨਿਰਦੋਸ਼ ਠਹਿਰਾਉਣਾ
see Absolve etc.

Exculpatory, *a.* ਨਿਰਦੋਸ਼ ਠਹਿਰਾਉ-
— statement, ਨਿਰਦੋਸ਼ ਠਹਿਰਾਉ
ਬਿਆਨ

Excuse, *v.* ਖਿਮਾ ਕਰਨਾ, ਬਰਾਨਾ ਕਰਨਾ
cf. Pardon, ਮਾਫ ਕਰਨਾ

Excuse, *n.* ਉਝਰ
cf. Pretence, ਬਰਾਨਾ
Pretext, ਦੁਰੱਰ

e.g. Lawful—ਯੋਗ ਉਝਰ

Execute, *v.* *ci.* ਤਕਮਲੀ ਕਰਨਾ, ਲਿਖ
ਦੇਣਾ (ਵਸਤਖਤ ਜਾਂ ਅੰਗੂਠੇ
ਦਵਾਰਾ, ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲਿਖਤ
ਨੂੰ) ਨਿਸਪਾਦਨ ਕਰਨਾ, ਜਾਰੀ
ਕਰਨਾ, ਇਜਰਾ ਕਰਨਾ,
ਬਣਾਉਣਾ

Execute, *v.* *r.* ਵਾਸੀ ਦੇਣਾ

Executed, *pa.* ਨਿਭਾਇਆ, ਨਿਭਿਆ,
ਤਕਮੀਲਿਆ

— contract, ਨਿਭਾਇਆ ਸੰਦਾ, ਨਿਭਾ-
ਇਆ ਕਰਾਰ

— trust, ਨਿਭਾਇਆ ਟਰਸਟ

Execution, *n.* ਲਿਖ ਦੇਣ, ਨਿਸਪਾਦਨ,
ਇਜਰਾ, ਤਾਮੀਲ, ਹੁਕਮ ਵਾਸੀ
ਦੇਣ

Equitable—*ci.* ਅਦਲੀ
ਇਜਰਾ

— application, *ci.* ਇਜਰਾ ਪਰਾਰਥਨਾ
ਪੱਤਰ

— of a decree, ਇਜਰਾ ਫ਼ਿਰਮਾ ਦਾ
ਨਿਵਾਹ

— proceedings, *ci.* ਰਾਹਵਾਈ
ਇਜਰਾ

Executant, *n.* ਲਿਖ-ਦੇਵਕ, ਲਿਖਣ ਹਾਰ
cf. Scribe, ਲਿਖਾਰੀ
Writer, ਲੇਖਕ

Executioner, *n.* ਚੌਢਾਲ, ਜੱਲਾਦ

Executive, *n.* ਕਾਰਜ ਪਾਲਕ, ਕਾਰਜ
ਸਾਧਕ

Executive, *a.* ਕਾਰਜ ਪਾਲਕ, ਕਾਰਜ
ਸਾਧਕ

cf. Administrative, ਪਰਬੰਧਕ

e.g.— authority, ਕਾਰਜ ਪਾਲਕ
ਅਧਿਕਾਰੀ, ਕਾਰਜ ਸਾਧਕ
ਅਧਿਕਾਰੀ

— committee, ਕਾਰਜ ਸਾਧਕ
ਕਮੇਟੀ

— engineer, ਕਾਰਜ ਸਾਧਕ
ਇੰਜਨੀਅਰ

— Government, ਕਾਰਜ
ਪਾਲਕ ਸਰਕਾਰ, ਪਰਬੰਧਕ
ਹਕੂਮਤ

- officer, ਕਾਰਜ ਸਾਧਕ ਅਫਸਰ
 — power, ਕਾਰਜ ਪਾਤਕ ਸ਼ਕਤੀ,
 ਕਾਰਜ ਸਾਧਕ ਸ਼ਕਤੀ
 Executor, *n. ci.* ਸਾਧਕ (ਵਸੀਅਤ ਦਾ)
 Substituted— ਪਰਸਥਾਨਤ
 ਸਾਧਕ
 Executorship, *n.* ਵਿੱਛਾ ਪੱਤਰ ਸਾਧਕਤਾ,
 ਵਸੀਅਤ ਸਾਧਕਤਾ
 Executrix, *n. ci.* ਵਸੀਅਤ ਸਾਧਕਾ
 Executory, *a. ci.* ਨਿਭਾਉਣ ਯੋਗ
 cf. Executed, ਨਿਭਿਆ
 e.g.— consideration, ਨਿਭਾਉਣ
 ਯੋਗ ਵਿਚਾਰ
 — contract, ਨਿਭਾਉਣ ਯੋਗ
 contract
 — interest, ਨਿਭਾਉਣ ਯੋਗ
 ਹੱਕ
 — remainder, ਨਿਭਾਉਣ ਯੋਗ
 ਬਕਾਇਆ
 — trust, ਨਿਭਾਉਣ ਯੋਗ ਅਮਾਨਤ,
 ਨਿਭਾਉਣ ਯੋਗ ਟਰਸਟ
 Exemplary, *n.* ਸਿਖਿਆ ਦਾਇਕ,
 ਉਦਾਹਰਣੀ
 — damages, ਸਿਖਿਆ ਦਾਇਕ ਹਰਜਾ,
 ਤੱਥੀਹੀ ਹਰਜਾ
 — punishment, ਉਦਾਹਰਣੀ ਦੰਡ,
 ਨਜ਼ੀਰੀ ਸਜ਼ਾ
 Exemplification, *n.* ਨਜ਼ੀਰ, ਉਦਾ.
 ਹਰਣ, ਦਰਸਾਵਾ, ਨਕਲ
 Exempt, *n.* ਮੁਕਤ, ਮਾਫ
 Exempt, *v.* ਬਚ ਰਹਿਣਾ, ਛੋਟ ਕਰਨਾ,
 ਮਾਫ ਕਰਨਾ
 see Absolve etc., ਬਰੀ
 ਕਰਨਾ
 Exempt, *a.* ਛੁਟਿਆ ਹੋਇਆ
 — from assessment, ਲਾਖਰਾਜ
 Exemptee, *n.* ਛੋਟਵਾਨ, ਛੁੱਟਿਆ ਹੋਇਆ
 Exemption, *n.* ਛੋਟ
 Exemptor, *n.* ਛੋਟਕਾਰ
 Exercise, *n.* ਵਰਤੋਂ, ਅਭਿਆਸ
 — of functions, ਕਾਰ ਵਰਤੋਂ
 — of rights, ਅਧਿਕਾਰ ਵਰਤੋਂ,
 ਅਧਿਕਾਰ ਪਰਯੋਗ
 Exercise, *v.* ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ, ਪਰਯੋਗ ਕਰਨਾ
 — power, ਸ਼ਕਤੀ ਵਰਤਣਾ
 — jurisdiction, ਅਧਿਕਾਰ ਵਰਤਣਾ
 Exhaust, *v.* ਖਾਲੀ ਕਰਨਾ, ਖਾਕੀ ਨਾ
 ਰਖਣਾ
 Exhaustive, *a.* (ਅ: ਅ: ਖਾਲੀ ਕਰਨਾ)
 ਪੂਰਾ
 Exhibit, *v.* ਗਵਾਹੀ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ
 (ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵਸਤ ਨੂੰ
 ਲਿਖਤ ਨੂੰ) ਤੇ ਉਸ ਪਰ
 ਨਿਸ਼ਾਨ ਕਰਨਾ
 — document in court, ਅਦਾਲਤ
 ਵਿਚ ਲਿਖਤ (ਸਬੂਤ ਥਾਪੇ)
 ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ
 Exhibit, *n.* ਨਿਸ਼ਾਨਤ ਵਸਤ, ਨਿਸ਼ਾਨਤ
 Exhibition, *n.* ਪਰਦਰਸ਼ਣੀ, ਵੇਖਾਵਾ,
 ਨੁਮਾਇਸ਼
 Exhumation, *n.* ਕਬਰ ਖੁਦਾਉਣ
 (ਮੁਰਦਾ ਵੇਖਣ ਲਈ)
 Exhume, *v.* ਕਬਰ ਖੁਦਾਉਣੀ
 Exigency, *n.* ਲੋੜ
 Exigent, *a.* ਲੋੜੀਂਦਾ
 Exile, *v.* ਬਨਬਾਸ ਦੇਣਾ
 Exile, *n.* ਬਨਬਾਸ
 Existence, *n.* ਹੋਂਦ
 Non— ਅਨਹੋਂਦ
 — of facts, ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ

Existing, *pa.* ਵਰਤਮਾਨ, ਹਾਲੀਆ

Exit, *n.* ਨਿਕਾਸ, ਰਵਾਨਗੀ

Exogamous, *n.* ਬਾਹਰ ਜਾਤੀਆਂ

Exogamy, *n.* ਬਾਹਰ-ਜਾਤੀ ਵਿਆਹ
of. Endogamy, ਅੰਤਰਜਾਤੀ
ਵਿਆਹ

Ex officio, *a.* ਪਦਵੀ ਕਾਰਨ, ਪਦ ਨਾ ਤੇ

Exonerate, *v.* (ਅ: ਅ: ਭਾਰ ਛਾਹੁਣਾ),
ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰਨਾ

Exorbitant *a.* ਅਤਿ-ਅਧਿਕ

Expansion, *n.* ਪਸਾਰ, ਫੈਲਾਉ

Ex parte, *pa.* ਇਕ ਤਰਫ਼, ਇਕ ਪੱਖੀ
— decree, ਇਕ ਤਰਫ਼ ਫ਼ਿਰਮਾ

— hearing, ਇਕ ਤਰਫ਼ ਸੁਣਾਈ

Expatriate, *v.* ਵੇਲੋਂ ਕੱਢਣਾ

see Deport etc.

Expectant, *a.* ਆਸਵੰਦ, ਉਮੀਦਵਾਰ

— estate, ਆਸਵੰਦ ਮਿਲਖ

— heir, ਆਸਵੰਦ ਵਾਰਸ, ਉਮੀਦਵਾਰ
ਵਾਰਸ

Expect, *v.* ਆਸ ਕਰਨਾ, ਉਮੀਦ ਰਖਣਾ,
ਉਡੀਕਣਾ

Expectancy, *n.* ਆਸਵੰਦੀ

Expectation, *n.* ਆਸ, ਉਮੀਦ, ਉਡੀਕ

Expedient, *a.* ਉਚਿਤ

Expedite, *v.* ਜਲਦੀ ਕੰਮ ਕਰਨਾ, ਛੇਤੀ
ਕਰਾਉਣਾ

Expel, *v.* ਕੱਢਣਾ, ਖਾਹਿਸ਼ ਕਰਨਾ

Expenditure, *n.* ਖਰਚਣਾ, ਖਰਚ

Capital— ਮੂਲ ਖਰਚ

Deferred— ਮੁਲਤਵੀ ਖਰਚ

Non-recurring— ਇਕਵੇਰਾ
ਖਰਚ

Recurring— ਮੁੜ ਆਉਣਾ
ਖਰਚ

Expense, *a.* ਖਰਚ

Expenses, *n.* ਖਰਚ (ਸਮੁੱਚੇ)

Actual— ਅਸਲੀ ਖਰਚ

Funeral— ਖਰਚ ਕਿਰਿਆ
ਕਰਮ

Incidental— ਲਾਗਵਾਂ
ਮਾਦਾ

Necessary— ਲੋੜੀਂਦਾ ਖਰਚ

Reasonable— ਉਚਿਤ
ਖਰਚ

Experience, *n.* ਤਜਰਬਾ, ਅਨੁਭਵ

Experienced, *pa.* ਤਜਰਬੇਕਾਰ,
ਹੋਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆ

Experiment, *n.* ਤਜਰਬਾ

Experimental, *a.* ਤਜਰਬੇ-ਵਜੋਂ,
ਜਾਚਕ, ਅਜਮਾਇਸ਼ੀ

— farm, ਅਜਮਾਇਸ਼ੀ ਫਾਰਮ

Expert, *n.* ਪਰਬੀਨ, ਜਾਣਕਾਰ

Ballistic— ਸ਼ਸਤਰ ਪਰਬੀਨ

Finger print— ਉਂਗਲੀ
ਨਿਸ਼ਾਨ ਪਰਬੀਨ

Handwriting— ਲੇਖ-
ਪਰਬੀਨ

Medical— ਡਾਕਟਰੀ ਪਰਬੀਨ

Evidence— ਪਰਬੀਨ ਗਵਾਹੀ

Expiate, *v.* ਪਰਾਸਚਿਤ ਕਰਨਾ

Expiation, *n.* ਪਰਾਸਚਿਤ

Expiration, *n.* ਖਾਤਮਾ, ਸਮਾਪਤੀ, ਅੰਤ

Expire, *v.* ਮਿਆਦ ਲੰਘਣਾ, ਮਿਆਦ ਬੀਤ
ਜਾਣਾ, ਅੰਤ ਹੋਣਾ

Expired, *pa.* ਬੀਤਿਆ, ਗੁਜ਼ਰਿਆ,
ਮਰਿਆ

Explain, *v.* ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ, ਸਪੱਸ਼ਟ
ਕਰਨਾ

Explanation, *n.* ਵਿਆਖਿਆ
 cf. Exposition, ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨਾ
 Note, ਨੋਟ, ਟਿੱਪਣੀ
 Remark, ਵਿਚਾਰਨ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚਾਹੇ

Explanatory, *a.* ਵਿਆਖਿਆਤੀ
 — Memorandum, ਵਿਆਖਿਆਤੀ
 ਵਰਨਣ-ਪੱਤਰ

Explicit, *a.* ਸਪਸ਼ਟ
 see Apparent etc.

Explode, *v.* ਫਟਣਾ, (ਭੱਕ ਠਾਲ ਉਡ
 ਜਾਣਾ)

Exploit, *v.* ਠਾੜ ਉਠਾਉਣਾ

Exploitation, *n.* ਠਾੜ ਉਠਾਉਣ
 — of resources, ਸਾਧਨਾਂ ਦਾ ਠਾੜ
 ਉਠਾਉਣ

Explosive, *a.* ਸਫੋਟਕ (ਬਰੂਦੀ)

Explosive, *n.* ਸਫੋਟਕ ਵਸਤੂ

Explosion, *n.* ਤਬਾਹੀ

Exponent, *n.* ਵਿਆਖਰ

Export, *v.* ਦਸੇਰ ਘਲਣਾ
 cf. Import, ਦਸੇਰੋਂ ਮੰਗਾਉਣਾ,
 ਵਸਾਉਣਾ
 e.g. — duties, ਦਸੇਰ ਚੁੱਕੀ
 — trade, ਦਸੇਰ ਵਪਾਰ

Exports & Imports, *n.* ਬਰਾਮਦ
 ਤੇ ਦਰਾਮਦ

Exporter, *n.* ਦਸੇਰ ਭੇਜਕ, ਦਸੇਰ ਘਲਣ
 ਵਾਲਾ

Exports, *n.* ਦਸੇਰ ਘਲਿਆ ਮਾਲ,
 ਬਰਾਮਦ

Expose, *v.* ਪਰਗਟ ਕਰਨਾ, ਖੋਲ ਖੋਲ੍ਹਣਾ,
 ਸੁਣ ਦੇਣਾ
 — a child, ਖੋਲੇ ਨੂੰ ਸੁਣ ਦੇਣਾ

Exposed, *pa.* ਨੰਗਾ ਪਿਆ, ਖੋਲ੍ਹਿਆ

Exposition, *n.* ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ, ਸਪਸ਼ਟਣ
 see Explanation etc.

Expositor, *n.* ਸਪਸ਼ਟ ਕਾਰ

Exposure, *n.* ਨੰਗਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਛੱਡਣ,
 ਨੰਗੇਜ, ਵਿਖਾਵਾ (ਗੁਪਤ ਅੰਗਾਂ
 ਦਾ)

Indecent — *cr.* ਨਿਰਭੱਜ
 ਨੰਗੇਜ

Public—of delinquent, *cr.* ਤਸਰੀਹ, (ਉਃ
 ਮੁਹ ਕਾਣਾ ਕਰ ਕੇ ਭੁਲਾਉਣਾ)

— of child, *cr.* ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨੰਗਾ
 ਸੁਟ ਛੱਡਣਾ (ਤਾਰਿ ਉਹ ਮਰ
 ਜਾਏ)

Expound, *v.* ਸਮਝਾਉਣਾ

Express, *a.* ਵੇਰੀ, ਤਿਖਾ, ਸਪਸ਼ਟ
 cf. Implied, ਅਸਪਸ਼ਟ
 e.g. — letter, ਫੇਰੀ ਚਿਠੀ
 — promise, ਸਪਸ਼ਟ ਬਚਨ
 — train, ਤਿਖੀ ਕੱਡੀ
 — trust, ਸਪਸ਼ਟ ਅਮਾਨਤ,
 ਅਮਾਨਤ ਜਾਹਰੀ

Express, *v.* ਉਚਾਰਣ ਕਰਨਾ, ਦਸਣਾ
 cf. Say, ਕਹਿਣਾ
 Speak, ਬੋਲਣਾ
 Talk, ਗੱਲਾਂ ਕਰਨਾ

Expression, ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ
 ਪਰਗਟਾਉ, ਉਚਾਰਣ

cf. Letter, ਅੱਖਰ
 Pronunciation, ਉਚਾਰਣ
 Term, ਵੰਡਾ, ਪਦ
 Word, ਸ਼ਬਦ

Expropriate, *v.* ਮਾਲਕੀ ਖੋਹਣੀ

Expropriation, *n.* ਮਾਲਕੀ ਖੋਹਣ
 Expropriatory tenant, *n.* ਮਲ-
 ਕੀਅਤ-ਹਰਤ ਅਸਾਮੀ
 Exproprietary tenant, *n.* ਮਾਲਕੀ-
 ਹੀਣ ਅਸਾਮੀ, ਨਾ-ਮਾਲਕ
 ਮੁਜ਼ਾਰਾ
 Expulsion, *n.* ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ, ਬਾਹਰ
 ਕੱਢਣਾ
 Expunge, *v.* (ਮੋਰੀ ਕਰ ਕੇ) ਕੱਟ ਦੇਣਾ,
 ਕੱਢ ਦੇਣਾ
 Expurgate, *v.* (ਕਿਸੇ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚੋਂ
 ਅਯੋਗ ਗੱਲਾਂ ਕੱਢ ਕੇ) ਸੋਧਣਾ
 Expurgated, *pa.* ਸੋਧਿਆ ਹੋਇਆ
 Extant, *n.* ਪਰਚੱਲਤ, ਕਾਇਮ
 Extend, *v.* ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਨਾ, ਵਧਾਉਣਾ
 Extended, *pa.* ਵਿਸਥਾਰਤ, ਵਧਾਇਆ
 Extension, *n.* ਵਾਧਾ, ਵਧਾਉਣਾ, ਵਿਸ-
 ਥਾਰ
 — of time, ਸਮੇਂ ਦਾ ਵਧਾਉਣਾ, ਸਮੇਂ
 ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ
 Extensive, *a.* ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਬਕ
 Extent, *n.* ਵਿਸਥਾਰ, ਹੱਦ
 cf. Limit, ਹੱਦ, ਸੀਮਾ
 Scope, ਫੈਲਾਓ, ਪਸਾਰ
 e.g. — of contravention,
 ਪਰਤੀਕੂਲਤਾ ਦੀ ਹੱਦ
 — of repugnancy, ਉਲੰਘਣਾ
 ਦੀ ਹੱਦ
 Extenuate, *v.* (ਅਯੋਗ ਲਿਖਾ ਕਰਨਾ)
 ਘਟਾਉਣਾ
 Extenuating, *a.* ਘਟਾਉਣ ਵਾਲਾ
 — circumstances, ਅਪਵਾਧ ਘਟਾਉਣ
 ਵਾਲੇ
 Extern, *v.* ਸਥਾਨੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨਾ
 cf. Intern, ਸਥਾਨੋਂ ਅੰਦਰ ਕਰਨਾ

External, *a.* ਬਾਹਰਲਾ, ਬਾਹਰੀ
 — affairs, ਬਾਹਰਲੇ ਮਾਮਲੇ
 cf. Internal, ਅੰਦਰਲਾ
 Extraneous, *a.* ਦੇਸ਼-
 ਬਾਹਰਲਾ
 Ext.aneous, *a.* ਉਪਰਾ
 Extrinsic, ਬਾਹਰਲਾ, ਬੰਨ੍ਹਨੀ
 Externee, *n.* ਸਥਾਨੋਂ ਕੱਢਿਆ
 Externment, *n.* ਬਾਹਰ ਭੇਜੀ
 Extinct, *n.* ਨਸ਼ਟ
 Extinction, *n.* ਨਾਸ਼
 Extirpate, *v.* ਜੜ੍ਹ ਪੁਟਣਾ
 cf. Eradicate, ਜੜ੍ਹ ਪੁਟਣਾ
 Extinguish, *v.* ਬੁਝਾਉਣਾ, ਨਿਪਟਾਉਣਾ
 (ਕਰਜ਼ਾ ਆਦਿ) ਨਾਸ਼ ਕਰਨਾ ਜਾਂ
 ਹੋਣਾ, ਮਿਟਾਉਣਾ
 Extinguishment, *n.* ਨਸ਼ਟਤਾ
 ਬੁਝਾਉਣਾ, ਮਿਟਾਉਣਾ, ਬੇਬਾਕੀ
 ਨਿਪਟਾਉਣਾ
 — of debt, ਕਰਜ਼ਾ ਨਿਪਟਾਈ
 — of easement, ਸੁਖਾਧਿਕਾਰ ਨਸ਼ਟਤਾ
 — of right, ਅਧਿਕਾਰ ਨਸ਼ਟਤਾ
 Extort, *v.* cf. ਅਯੋਗ ਦਬਾ ਨਾਲ
 ਲੈਣਾ, ਕਢਾਉਣਾ, ਜਾਂ ਖੋਹਣਾ
 To— confession, ਦਬਾ
 ਨਾਲ ਇਕਬਾਲ ਕਰਾਉਣਾ
 To— property, ਵਸਤੂ
 ਖੋਹਣਾ
 Extortion, *n.* cf. ਬਲ ਨਾਲ ਡਰਾ ਕੇ
 ਖੋਹ ਲੈਣਾ
 Extortionate, *a.* ਅਤਿ-ਅਧਿਕ,
 (ਉਃ ਵਿਆਜ ਦੀ ਮਿਤੀ)
 Extortioner, *n.* ਖੋਹਤੂ
 Extra, *a.* ਅਧਿਕ, ਬਿਨਾ, ਬਾਹਰ

Extract, *n.* ਸਤ

see Abbreviation, etc.

Extradite, *cr.* ਹਵਾਲੇ ਕਰਨਾ

Extraditable, *a. cr.* ਹਵਾਲਗੀ ਯੋਗ

Extradition, *n. & a.* ਹਵਾਲਗੀ

—officer, ਹਵਾਲਗੀ ਅਫਸਰ

Extraneous, *a.* ਚਿਪਰਾ

cf. External, ਬਾਹਰਲਾ

e.g.—evidence, ਚਿਪਰੀ ਸ਼ਹਾਦਤ,
ਚਿਪਰੀ ਗਵਾਹੀ

Extraordinary, *a.* ਅਸਧਾਰਣ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼

—jurisdiction, ਅਸਧਾਰਣ ਵਸੀਕਾਰ

—meeting, ਅਸਧਾਰਣ ਬੈਠਕ

—resolution, ਅਸਧਾਰਣ ਮਤਾ

Extra-judicial, *a.* (ਅ: ਅ: ਕਨੂੰਨੀ
ਬਾਹਰ) ਨੌਮ ਬਾਹਰਾ, ਅਨੌਮਕ

—confession, ਅਨੌਮਕ ਇਕਬਾਲ

—information, ਅਨੌਮਕ ਸੂਚਨਾ

Extramural, *a.* ਬਾਹਰਲਾ

cf. Intramural, ਅੰਦਰਲਾ

e.g.—employment, ਅੰਦਰਲੀ
ਗਵਾਹੀ

—custody, ਅੰਦਰਲੀ ਰਾਖੀ

Extra territorial, *a.* ਰਾਜ-ਖੇਤਰੋਂ
ਬਾਹਰਾ

—operation, *n.* ਰਾਜ-ਖੇਤਰੋਂ ਬਾਹਰਾ
ਪਰਵਰਤਨ

Extra-territoriality, *n.* ਦੇਸ਼ੋਂ-ਬਾਹਰਾ
ਅਖਤਿਆਰ, ਰਾਜ-ਖੇਤਰੋਂ ਬਾਹਰਾ
ਅਧਿਕਾਰ

Extravagance, *n.* ਵਜੂਲ ਖਰਚੀ

Extravagant, *a.* ਵਜੂਲ ਜਾਂ ਵਜੂਲ
ਖਰਚ

Extreme, *a.* ਅਤਿਅੰਤ, ਹੱਦ

Extrinsic, *a.* (ਲਿਖਤੋਂ) ਬਾਹਰਲੀ

cf. External, ਬਾਹਰਲਾ

Intrinsic, ਅੰਦਰਲੀ

e.g.—evidence, ਬਾਹਰਲੀ
ਸ਼ਹਾਦਤ

Eye-witness, *n.* ਮੌਕੇ ਦਾ ਗਵਾਹ

Eyre, *n. E.* ਸਰਕਟ-ਕਚਹਿਰੀ

F

Fabricate, *v.* (ਅ: ਅ: ਬਣਾਉਣਾ)
ਬੁਠੀ ਗਵਾਹੀ ਜਾਂ ਜਾਅਲੀ
ਲਿਖਤ ਬਣਾਉਣਾ

Fabrication, *n.* ਬਣਾਵਟ
— of false evidence, ਬੁਠੀ ਗਵਾਹੀ
ਬਣਾਉਣਾ

Facade, *n.* ਮੱਥਾ (ਮਕਾਨ ਦਾ)

Face value, *n.* ਸਾਚਾ ਮੁੱਲ

Facilitate, *v.* ਸੌਖਾ ਕਰਨਾ

Facility, *n.* ਸਹੂਲਤ, ਸੌਖ, ਆਸਾਨੀ

Facsimile, *n.* ਨਕਲ ਮੁਤਾਬਕ ਅਸਲ

Fact, *n.* ਗੱਲ, ਸਚੀ ਗੱਲ, ਅਮਰ ਵਾਕਿਆ

Disproved— ਰੱਦ ਹੋਈ ਗੱਲ

Divestitive— (ਦੋਰ) ਅਧਿ-
ਕਾਰ ਨਾਸਕ ਗੱਲ

Evidentiary— ਸਿੱਧ ਕਰਨੀ
ਗੱਲ (ਜਿਸ ਦਵਾਰਾ ਕੋਈ
ਮਾਮਲਾ ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ)

External— ਗਿਆਨ ਯੋਗ
(ਜੋ ਗਿਆਨ ਇੰਦਰੀਆਂ ਦਵਾਰਾ
ਪਤਾ ਲੱਗੇ)

In— ਯਥਾਰਥ, ਅਸਲ ਵਿਚ

Internal— ਅਨੁਭਵ ਯੋਗ ਗੱਲ

Introductory— ਅੰਤਰ
ਗੱਲ

Investitive— ਦੱਕ ਉਪਜਾਉ
ਗੱਲ

Judgment of— ਘਟਨਾ
ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ, ਵਾਰਿਆਤੀ
ਫੈਸਲਾ
Question of— ਘਟਨਾਵੀ
ਸਵਾਲ
Not proved— ਅਣਸਿੱਧ
ਗੱਲ
Principal— ਮੁੱਖ ਗੱਲ
Proved— ਸਿੱਧ ਹੋਈ ਗੱਲ
Relevant— ਸੰਬੰਧਤ ਗੱਲ
Subordinate— ਅਧੀਨ ਗੱਲ
Translative— ਹੱਕ ਦਬਾਉ
ਰੱਖ
— in issue, ਝਗੜੇ ਦੀ ਗੱਲ
Faction, *n.* ਧੜਾ
cf. Party, ਧਿਰ
e.g. Rival— ਵਿਰੋਧੀ ਧੜਾ
Factionous spirit, *n.* ਧੜੇ ਬੰਦੀ
Factor, *n. m.* ਗੁਮਾਸਤਾ, ਆੜਤੀਆ
see Agent etc.
Fastorage, *n.* ਗੁਮਾਸਤੀ, ਆੜਤ
Factory, *n.* (ਅ:ਅ: ਕੰਮ ਘਰ) ਕਾਰਖਾਨਾ,
ਫੈਕਟਰੀ
cf. Mill, ਦੌੜੀ
Plant, ਕਾਰਖਾਨਾ
Workshop, ਕੰਮ ਘਰ
Works, ਕੰਮ-ਸ਼ਾਲਾ, ਕਾਰਜ-
ਸ਼ਾਲਾ
e.g. Seasonable— ਮੌਸਮੀ
ਫੈਕਟਰੀ
— act, ਬਾਰਖਾਨਾ ਅਧਿਨਿਯਮ,
ਫੈਕਟਰੀ ਐਕਟ
Facts & figures, *n.* ਅੰਕੜੇ
Factum valet, *n.* ਉਲਟ ਕੰਮ ਜਵਾਬ,
ਅਸੰਗਤ-ਕਾਰਜ

Facultative, *a.* ਇੱਛਕ
Faculty, *n.* ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਦਿਆਲਾ ਦਾ
ਵਿਭਾਗ, ਯੋਗਤਾ
— of advocates, ਅੱਡਵੋਕੇਟਾਂ ਦੀ
ਸੰਸਥਾ
Fail, *v.* ਅਸਫਲ ਹੋਣਾ, ਫੇਹਲ ਹੋਣਾ
Failure, *n.* ਅਸਫਲਤਾ, ਨਾਕਾਮੀ,
ਮਾਰਿਆ ਜਾਣਾ
— of consideration, ਬਦਲ ਦੀ
ਅਸਫਲਤਾ
— of crops, *r.* ਖੇਤੀ ਦਾ ਮਾਰਿਆ ਜਾਣਾ
— of justice, ਅਨਿਆਂ, ਫੈਇਨਸਾਫੀ
— of quorum, ਕੋਰਮ ਦਾ ਅਭਾਵ
Fair, *n.* ਮੇਲਾ
Fair, *a.* ਚੰਗਾ, ਖਰਾ, ਸੁੰਦਰ, ਵਾਜਬ, ਯੋਗ
— comment, ਯੋਗ ਟੀਕਾ ਟਿਪਣੀ
— dealing, ਚੰਗਾ ਵਰਤਾਉ, ਖਰਾ ਵਿਹਾਰ
— price, ਠੀਕ ਮੁੱਲ, ਵਾਜਬ ਮੁੱਲ
— rent, ਯੋਗ ਤਾੜਾ (ਕਰਾਇਆ)
— wages, ਯੋਗ ਮਜ਼ੂਰੀ, ਵਾਜਬ ਮਜ਼ੂਰੀ
Faith, *n.* ਆਸ਼ਾ, ਨੀਅਤ, ਭਰੋਸਾ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ
Bad— ਬਦਨੀਅਤੀ
Breach of — ਵਿਸ਼ਵਾਸ
ਘਾਤ
Good— ਨੌਕਨੀਅਤੀ
Implicit— ਪੂਰਨ ਭਰੋਸਾ
— and credit, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਸਾਖ,
ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਰ ਪਰਤਗਿਆ
Faithful, *a.* ਵਫ਼ਾਦਾਰ, ਖੰਭਖਾਹ
Faithfully, *ad* ਸੱਚੇ ਦਿਲ ਨਾਲ,
ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਾਲ
Fallacy, *n.* ਝੂਠੀ ਝੁਗਤੀ
Fallacious, *a.* ਝੂਠਾ, ਅਸੱਤ
Fallow, *n. r.* ਅਣਬੀਜੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਖੰਜਰ
New— ਨਵਾਂ ਖੰਜਰ
Old— ਪੁਰਾਣਾ ਖੰਜਰ

False, *a.* ਝੂਠਾ, ਨਕਲੀ, ਜਾਅਲੀ

cf. Incorrect, ਅਸ਼ੁੱਧ

Untrue, ਅਸੱਤ

Wrong, ਗਲਤ

e.g.— averment, ਝੂਠਾ ਕਥਨ

— balance, ਝੂਠੀ ਬਾਕੀ

— charge, ਝੂਠਾ ਦੋਸ਼

— claim, ਝੂਠਾ ਦਾਵਾ

— coin, ਜਾਅਲੀ ਸਿੱਕਾ, ਝੋਟਾ ਸਿੱਕਾ

— document, ਝੂਠੀ ਲਿਖਤ

— entry, ਝੂਠਾ ਅੰਦਰਾਜ

— evidence, ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ

— imprisonment, ਅਯੋਗ ਕੈਦ

— information, ਝੂਠੀ ਖਬਰ, ਝੂਠੀ ਸੂਚਨਾ

— pretence, ਝੂਠਾ ਬਹਾਨਾ

— report, ਝੂਠੀ ਰਿਪੋਰਟ

— remour, ਝੂਠੀ ਅਵਵਾਹ

— return, ਝੂਠਾ ਨਕਸ਼ਾ

— statement, ਝੂਠਾ ਬਿਆਨ, ਝੂਠੀ ਸਾਬਨੀ

— weight & measure, ਪਾਸਕੁ ਤੋਲ ਤੇ ਨਾਪ

Falsification, *n.* ਝੂਠਾ ਬਣਾਉਣ

— of accounts, ਲੇਖੇ ਦਾ ਝੂਠਾ ਬਣਾਉਣ

Falsify, *v.* ਝੂਠਾ ਬਣਾਉਣਾ

Family, *n.* ਪਰਵਾਰ, ਟੱਬਰ, ਕੁਲ, ਖਾਨਦਾਨ

cf. House, ਘਰਾਣਾ

Lineage, ਕੁਲ

Stock, ਖੰਸ

e.g. Joint— ਸਾਂਝਾ ਪਰਵਾਰ

Family, *a.* ਪਰਵਾਰਕ, ਖਾਨਦਾਨੀ

e.g.— allowance, ਪਰਵਾਰ-ਭੋਤਾ

— arrangement, ਪਰਵਾਰਕ ਪਰਬੰਧ

— custom, ਖਾਨਦਾਨੀ ਰਵਾਜ, ਪਰਵਾਰਕ ਰੀਤੀ

— dwelling house, ਪਰਵਾਰ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ

— earnings, ਪਰਵਾਰਕ ਕਮਾਈ

— feud, ਪਰਵਾਰਕ ਝਗੜਾ

— property, ਪਰਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ

— pedigree, ਪਰਵਾਰਕ ਖੰਸਾਵਲੀ

— table, ਖੰਸਾਵਲੀ

— talk, ਪਰਵਾਰਕ ਗੱਲ ਬਾਤ

Famine, *n.* ਕਾਲ

— relief fund, ਕਾਲ ਸਹਾਇਤਾ ਫੰਡ

Fanatic, *a.* ਕੋਟੜ

Fanaticism, *n.* ਕੋਟੜਪਨ

Fancy price, *n.* ਖਿਆਲੀ ਮੁੱਲ, ਮਨ ਮਰਜ਼ੀ ਦੀ ਕੀਮਤ, ਮੂੰਹ-ਮੰਗੀ ਕੀਮਤ

Fare, *n.* ਭਾੜਾ, ਕਰਾਇਆ (ਸਵਾਰੀ ਦਾ)

cf. Hire, ਕਰਾਇਆ (ਸਾਮਾਨ ਦਾ)

Rent ਕਰਾਇਆ (ਮਕਾਨ), ਠਗਾਧ

Fare & freight, *n.* ਭਾੜਾ ਅਤੇ ਦੁਆਈ

Farm, *n.* ਖੇਤ, ਮੁਸਤਾਜਰੀ, ਫਾਰਮ

cf. Lease, ਪਟਾ

e.g. Holder of a— ਕਿਸਾਨ, ਮੁਸਤਾਜਰ

Farmer, *n.* ਕਿਸਾਨ, ਮੁਸਤਾਜਰ

Farming lease, *n.* ਵਾਹੀ ਪਟਾ

Farmstead, *n.* E. ਬਸਤੀ ਦੇਤ

Fatal, *a.* ਕਾਰੀ, ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ
see Deadly etc.

e.g.— accident, ਕਾਰੀ ਦੁਰਘਟਨਾ
— defect, ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸ
— weapon, ਕਾਰੀ ਹਥਿਆਰ

Father, *n.* ਪਿਤਾ, ਬਾਪ, ਬਾਪੂ, ਔਬਾ

Fault, *n.* ਦੋਸ਼, ਕਸੂਰ

Faulty, *a.* ਸਦੋਸ਼ੀ, ਬਸੂਰਦਾਰ

Favour, *n.* ਪੱਖ, ਰਿਆਇਤ, ਤਰਫਦਾਰੀ

Favourable, *a.* ਹੱਕ ਵਿਚ, ਪੱਖੀ

Favouritism, *n.* ਪੱਖਪਾਤ, ਤਰਫਦਾਰੀ

Fealty, *n.* ਤਾਬੇਦਾਰੀ, ਆਗਿਆਕਾਰੀ

Fear, *n.* ਡੋ, ਡਰ, ਭਰਮ

Feasance, *n.* (Lit: doing) ਕਰਮਤਾ

Bien— ਸੁਕਰਮਤਾ

Non— ਨਕਰਮਤਾ

Mis— ਕੁਕਰਮਤਾ

Mal— ਮੰਦ-ਕਰਮਤਾ

Feasible, *a.* ਅਮਲ ਯੋਗ, ਸੰਭਵ, ਤਾਮੀਲ
ਯੋਗ

Features, *n.* ਚਿਹਨ ਚੱਕਰ, ਰੂਪ, ਹੁਲੀਆ,
ਨਕਸ਼

Federal, ਵੰਡਰਲ, ਸੰਘਰਾਜੀ

— court, *n.* ਸੰਘਰਾਜੀ ਕਚਹਿਰੀ,
ਵੰਡਰਲ ਅਦਾਲਤ

— government, ਸੰਘਰਾਜੀ ਸਰਕਾਰ,
ਵੰਡਰਲ ਸਰਕਾਰ

— state, ਵੰਡਰਲ ਰਿਆਸਤਾਂ ਜਾਂ ਰਾਜ

Federation, *n.co.* ਸੰਘਰਾਜ, ਮਿਲ-
ਬਣਿਆ ਰਾਜ

cf. Confederation, ਰਾਜ-ਸੰਘ,
ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਮੇਲ

Fee, *n.* (Pl. Fees), ਫੀਸ, ਚੌਕਾ
Court— ਫੀਸ ਫੀਸ

Customary— ਦਸਤੂਰੀ,
ਫੀਸ

Grazing— ਤਰਿਣੀ ਫੀਸ

Mutation— ਦਾਖਲ ਖਾਰਜ
ਫੀਸ

Process— ਤਲਬਾਨਾ

Procuration— ਦਲਾਲੀ

Proprietary— ਮਾਲਕਾਨਾ

Search— ਤਲਾਸ਼ੀ ਫੀਸ

Stamp— ਅਸਟਾਮ

Fee, *n. E.* ਮਾਲਕੀ

— farm, ਰਿਆਇਤੀ ਭਕਾਨ ਤੇ ਲੱਗੀ
ਹੋਈ ਭੋਏ

— simple, ਪੂਰੀ ਮਾਲਕੀ

— tail, ਬੰਡਵੀ ਮਾਲਕੀ

Fellow, *n.* ਸਾਥੀ, ਸੰਗੀ, ਸ਼ਰੀਰ

Felon, *n. E.* ਵੱਡਾ (ਦੋਸ਼ੀ)

Felony, *n. E.* ਵੱਡਾ (ਦੋਸ਼)

Felonious, *a.* ਦੋਸ਼-ਭਰਿਆ

Female, *n.* ਇਸਤਰੀ, ਤੀਵੀਂ, ਮਦੀਨ

— line, ਇਸਤਰੀ-ਬੰਸ, ਜਣਨੀ-ਕੁਲ

Fencing, *n.* ਬਾੜ, ਜੰਗਲਾ

Feoff, *E.* ਜਾਗੀਰ, (ਜੰਗੀ ਸੇਵਾ ਕਾਰਨ)

see Fief

Feoffee, *n. E.* ਜਾਗੀਰਦਾਰ

Feoffer, *n. E.* ਜਾਗੀਰ ਲਾਉਣ ਵਾਲਾ

Feoffment, *n. E.* ਪੱਕੀ ਮਾਲਕੀ

Fermented, *pa.* ਖਮੀਰਿਆ

Ferry, *n.* ਘਾਟ, ਪੱਤਣ, ਬੋੜੀ, ਟੌਕ-ਪੱਤਣ

Public— ਲੋਕ-ਪੱਤਣ

— man, ਪਾਤਣੀ, ਮਲਾਹ

— toll, ਪਾਤਣੀ ਮਸ਼ੁਲ

Ferry, *v.* ਬੋੜੀ ਨਾਹ ਪਾਰ ਲੰਘਾਉਣਾ

Fertile, *a.* ਜ਼ਰਖੇਜ਼, ਭ੍ਰੂਪਜਾਉ

Festival, *n.* ਉਤਸਵ, ਤਿਉਹਾਰ

Fetter, *n.* ਰੋਕ, ਬੇੜੀ

Fetter, *v.* ਰੋਕਣਾ, ਬੇੜੀ ਪਾਉਣਾ

Feud, *n.* ਝਗੜਾ, ਜਾਗੀਰ

Blood— ਜੱਦੀ ਝਗੜਾ

Family— ਪਰਵਾਰਕ ਝਗੜਾ

Feudal, *a.* ਝਗੜੇ ਸਬੰਧੀ, ਜਾਗੀਰੀ

— system, ਜਾਗੀਰੀ ਨਜ਼ਾਮ

Feudatory chief, *n.* ਜਾਗੀਰਦਾਰ

(ਫੂਧ ਸਿਵਾ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਤੇ)

Fiat, *n.* E. ਹੁਕਮ

Fiction, *n.* ਕਲਪਨਾ, ਬਣਾਵਟ,

ਮਿਥੀ ਗਲ

Legal— ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਿਥਨ

Fictitious, *a.* ਕਲਪਤ, ਫਰਜ਼ੀ,

ਬਣਾਉਟੀ

— person, ਕਲਪਤ ਪੁਰਖ

— transfer, ਫਰਜ਼ੀ ਇੰਤਕਾਲ

Fidelity, *n.* ਖਰਾਪਣ

Fidelity *a.* ਖਰਾਪਣੀ

— bond, ਖਰਾਪਣੀ ਟੋਂਬੂ

Fidelity guarantee, *n.* ਖਰਾਪਣੀ

ਚੰਦੀ

— insurance, ਖਰਾਪਣੀ ਬੀਮਾ

Fiduciary, *n.* ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪਾਤਰ (ਅਮੀਨ)

Fiduciary, *a.* ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਦਿਤਬਾਰੀ

— estate, ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਮਿਲਖ

— loan, ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਕਰਜ਼ਾ

— relationship, ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਸੰਬੰਧ

Fief, *E.* ਜਾਗੀਰ (ਜੰਗੀ ਸੇਵਾ

ਕਾਰਨ)

see Feoff,

Field, *n.* ਖੇਤ

Field, *a.* ਖੇਤ

Oil— ਤੇਲ ਖੇਤ

— book, ਖੇਤ ਪੁਸਤਕ

— map, ਖੇਤ ਨਕਸ਼ਾ

List of— 8.7. ਖਸਰਾ

Fight, *n.* ਲੜਾਈ

Free—*cr.* ਖੁਲੀ ਲੜਾਈ

Prize— ਸ਼ਰਤ ਜਾਂ ਮਾਲ ਜਿੱਤਣ

ਲਈ ਘੋਲ

Figures, *n.* ਅੰਕੜੇ, ਹਿੰਦਸੇ

see Statistics

File, *v.* ਟਾਂਕਣਾ, ਬੰਨ੍ਹਣਾ, ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ,

ਦਫਤਰ ਦਾਖਲ ਕਰਨਾ

cf. Institute (a suit), ਅਰੰਭ

ਕਰਨਾ

Make (an application)

ਦੇਣਾ

Prefer (an appeal or objection) ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ

File, *n.* ਫਾਈਲ, ਮਿਸਲ, ਰੱਸੀ ਜਾਂ ਧਾਗੇ

ਨਾਲ ਬੰਧੇ ਕਾਗਜ਼, ਨੱਥੀ ਜਾਂ

ਮੁੱਠਾ, ਪਾਲ, ਕਤਾਰ, ਰੋਤੀ

Personal— ਨਿੱਜੀ ਮਿਸਲ

To bring case on the—

ਮੁਕੱਦਮਾ ਮਿਸਲ ਤੇ ਲਿਆਉਣਾ

To restore a case to—

ਮੁਕੱਦਮਾ ਬਾਹਰ ਕਢਣਾ

(ਲਿਆਉਣਾ), ਦਾਵਾ ਬਰਾਮਦ

ਕਰਨਾ

To strike a case off

the— ਮੁਕੱਦਮਾ ਫਾਈਲ ਤੋਂ

ਲਾਹੁਣਾ, ਦਾਖਲ ਦਫਤਰ ਕਰਨਾ

Filial duty, *n.* ਵਾਲਦੰਨੀ ਵਰਤ

Filial love, *n.* ਮਮਤਾ

Film, *n.* ਫਿਲਮ

Cinematograph— ਸਿਨੇਮਾ

ਫਿਲਮ

Final, *a.* ਅੰਤਮ

cf. Preliminary, ਆਦਿ

e.g.— call, ਅੰਤਮ ਮੰਗ

— decree, ਅੰਤਮ ਫ਼ਿਕਰੀ

— judgment, ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ

— order, ਅੰਤਮ ਹੁਕਮ

— total, ਅੰਤਮ ਜੋੜ

Finality, *n.* ਅੰਤ

Finance, *n.* ਮਾਲ, ਵਿੱਤ, ਅਰਥ

Finance, *a.* ਮਾਲੀ, ਵਿੱਤ

— bill ਵਿੱਤ ਬਿਲ, ਮਾਲੀ ਬਿਲ

— commission, ਮਾਲੀ ਕਮਿਸ਼ਨ,
ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨ

— member, ਅਰਥ ਮੈਂਬਰ

— minister, ਅਰਥ ਮੰਤਰੀ

Financial, *a.* ਮਾਲੀ, ਆਰਥਕ

cf. Fiscal, ਮਾਲੀ (ਖਜ਼ਾਨੇ
ਸਬੰਧੀ)

Monetary, ਮਾਲੀ (ਨਾਮੇ
ਸਬੰਧੀ)

Pecuniary, ਮਾਇਕੀ

e.g.— crisis, ਮਾਲੀ-ਸੰਕਟ

— condition, ਮਾਲੀ ਹਾਲਤ

— forecast, ਮਾਲੀ ਅੰਦਾਜ਼ਾ

— obligation, ਮਾਲੀ
ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀ

— statement, ਮਾਲੀ ਬਰਨਾਮਾ

— year, ਮਾਲੀ ਸਾਲ

Financier, *n.* ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਕ, ਮਾਲੀ
ਪਰਬੰਨ, ਖਜ਼ਾਨਚੀ

Find, *v.* ਲੱਭਣਾ, ਮਲੂਮ ਕਰਨਾ, ਫੈਸਲਾ
ਕਰਨਾ

— guilty, ਅਪਰਾਧੀ ਕਰਾਰ ਦੇਣਾ

Finding, *n.* ਅਦਾਲਤੀ ਸਿੱਟਾ ਜਾਂ ਨਿਰਣਾ
see Decision, etc.

e.g. Concurrent—s, ਸਹਿਮਤ
ਨਿਰਣੇ

— of fact, ਘਟਨਾਵੀ
ਨਿਰਣਾ

Fine, *n. or* ਫ਼ੀਨ, ਜੁਰਮਾਨਾ

cf. Forfeiture, ਜਬਤੀ, ਜਬਤ
ਹੋਈ ਚੀਜ਼

Mulet, ਜੁਰਮਾਨਾ

Penalty, ਤਾਵਾਨ

Fine, *v.* ਫ਼ੀਨਣਾ, ਦੰਡਣਾ, ਜੁਰਮਾਨਾ ਕਰਨਾ

Fine, *a.* ਚੰਗਾ, ਸੁਥਰਾ, ਮਹੀਨ, ਪਤਲਾ,
ਨਿਰਮਲ, ਖਰਾ, ਚਤੁਰ

Finger print, *n.* ਨਿਸ਼ਾਨ ਅੰਗੂਠਾ ਹੱਥ

— Bureau, ਦਫਤਰ ਨਿਸ਼ਾਨ
ਅੰਗੂਠਾ

Fire, *v.* ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣਾ

Fire, *n.* ਅੱਗ, ਅਗਨੀ

Fire, *a.* ਅਗਨ

e.g.— arm, *n.* ਅਗਨ ਸਸਤਰ

— engine, ਅਗਨ ਇੰਜਨ

— insurance, ਅੱਗ-ਬੀਮਾ

— office, ਅਗਨ ਘਰ

Firing, *n.* ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣ

Firm, *n.* ਫਰਮ, ਸਾਂਝੀ ਕੰਪਨੀ

Family— ਪਰਵਾਰਕ ਫਰਮ

Hostile— ਸ਼ਤਰੂ ਫਰਮ

Mercantile— ਵਿਹਾਰਕ
ਫਰਮ

Registered— ਰਜਿਸਟਰਡ
ਫਰਮ

Firm, *a.* ਪੱਕਾ

First, *a.* ਪਹਿਲਾ

e.g.— born, ਜਨਮ

— conviction, ਪਹਿਲੀ ਸਜ਼ਾ

- information report,
ਪਹਿਲੀ ਖਬਰੀ ਰਿਪੋਰਟ (ਜੋ
ਪੁਲਸ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ)
- mortgage, ਪਹਿਲੀ ਰਹਿਨ
- offender, ਪਹਿਲਾ ਅਪਰਾਧੀ
- quality, ਉੱਤਮ ਕਿਸਮ,
ਆਲ੍ਹਾ ਕਿਸਮ
- Fiscal, a.** (ਖਜ਼ਾਨੇ ਦਾ) ਮਾਲੀ
- e.g.*— enactment, ਮਾਲੀ ਕਨੂੰਨ
- policy, ਮਾਲੀ ਨੀਤੀ, ਰਾਜ-
ਸੰਜਮ ਨੀਤੀ
- statute, ਮਾਲੀ ਪਰਿਨਿਯਮ
- Fishery, n.** ਮੱਛੀ ਫੜਨ ਅਧਿਕਾਰ,
ਮਾਧੀਕੀਰੀ
- Fish plate, n.** ਮੱਛੀ ਪੱਤਰਾ (ਦੋ ਰੋਲਾਂ
ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਲਈ)
- Fit, a.** ਯੋਗ, ਮਿੱਥਵਾਂ
- Fit, v.** ਠੀਕ ਵੇਖਣਾ, ਉਚਿਤ ਹੋਣਾ
- Fit, n.** ਦੋਰਾ
- of insanity, ਸੁਦਾ ਦਾ ਦੋਰਾ
- of passion, ਹਰਖ ਦਾ ਦੋਰਾ, ਗੁਸੇ
ਦਾ ਦੋਰਾ
- Fix, v.** ਨੀਅਤ ਕਰਨਾ, ਪੱਕਾ ਕਰਨਾ, ਬੰਨ੍ਹਣਾ
- cf.* Prescribe,
- Fixed, pa.** ਨੀਅਤ, ਪੱਕਾ, ਜੁੜਿਆ,
ਥਾਪਿਆ, ਜੜਿਆ
- e.g.*— capital, ਪੱਕੀ ਪੂੰਜੀ
- court fee, ਨੀਅਤ ਕੋਰਟ
ਫੀਸ
- deposit, ਪੱਕੀ ਅਮਾਨਤ
- engine, ਜੁੜਤ ਇੰਜਣ
- rate, ਨੀਅਤ ਭਾ, ਬੱਧਾ
ਨਿਰਧ
- rent, ਬੰਨ੍ਹਵਾਂ ਕਰਾਇਆ
- Fixture, n.** ਜੁੜਤ, (ਜੁੜੀ ਚੀਜ਼,
ਮਕਾਨ ਆਦਿ ਨਾਲ)
- Permanent**— ਪੱਕੀ ਜੁੜਤ
- Fixity of tenure, n.** ਨੌਕਰੀ ਸਮੇਂ
ਦੀ ਸਥਿਰਤਾ
- Flag, v.** (ਪਰਚੀ ਦਵਾਰਾ) ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਾਉਣਾ
- Flag, n.** ਝੰਡਾ, ਝੰਡੀ, ਨਿਸ਼ਾਨ, ਪੱਥਰ ਦੀ
ਸਿੱਲ
- holder, *r.* ਝੰਡਾ-ਧਰ, (ਝੰਡਾ ਜਾਂ
ਝੰਡੀ)
- National**— ਕੌਮੀ ਝੰਡਾ
- Flagrant, a.** ਅਤਿਅੰਤ, ਤੀਖਣ
- necessity, ਅਤਿਅੰਤ ਲੋੜ, ਤੀਖਣ
ਲੋੜ
- Flash, n.** ਝਲਕ, ਚਮਕਾਰਾ
- light, ਚਮਕ, ਰੋਸ਼ਨੀ ਚਮਕਾਰਾ
- lamp, ਚਮਕਾਰੀ-ਬੱਤੀ
- Flaw, n.** ਦੋਸ਼, ਨੁਕਸ, (ਲਿਖਤ ਜਾਂ ਕਨੂੰਨ
ਵਿਚ)
- see* Defect
- e.g.*— in title, ਹੱਕ ਵਿਚ ਨੁਕਸ
- Fleece, v.** ਫਸਾਉਣਾ
- Fleet, n.** ਜਹਾਜ਼ੀ ਬੋੜਾ
- Fleet, v.** ਸ਼ੀਘਰ ਲੰਘ ਜਾਣਾ
- Flexible, a.** ਲਚਕਦਾਰ
- Flimsy, a.** ਮਾਰਚੂ, ਕਮਜ਼ੋਰ
- Float, v.** ਚਲਾਉਣਾ, ਤਰਨਾ
- a company, *me.* ਨਹੀਂ ਕੰਪਨੀ
ਚਲਾਉਣਾ
- Floating, a.** ਚਲਦਾ, ਚਲਦੀ
- e.g.*— assets, ਅਸਥਾਈ ਮਾਲ ਮਤਾ
ਚਲ-ਜਾਇਦਾਦ, ਚਲਦੇ ਧਨ ਧਾਮ
- capital, ਚਲਦੀ ਪੂੰਜੀ
- charge, ਤਰਦਾ ਭਾਰ, ਤਰਦੀ
ਕਰਵਾਲਤ
- debt, ਚਲਦਾ ਕਰਜ਼ਾ
- policy, ਸਮੁੰਦਰੀ ਬੀਮਾ-
ਪੱਤਰ

— population, ਚਲਦੀ ਵਸੋਂ

— security, ਚਲਦੀ ਆਮਾਨਤ,

ਚਲਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਹੁੰਡੀ

Flog, *v.* ਕੋੜੇ ਲਾਉਣਾ

Flood, *n.* ਹੜ

Floor, *n.* ਫਰਸ਼

At— of the court,

ਕਚਹਿਰੀ ਵਿਚ

At— of the house,

ਸਭਾ ਵਿਚ

Thrashing— ਪਿਤ

Floatsam, *n.* ਤਰਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ (ਜੋ
ਸਮੇਂ ਦੇਰ ਵਿਚੋਂ ਲੱਭਣ)

Flout, *v.* ਅਪਮਾਨ ਕਰਨਾ, ਹਤਕ ਕਰਨੀ
ਪਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰਨੀ

Fluctuation, *n.* ਉਤਾਰ-ਚੜ੍ਹਾਉ,
ਘਟਣਾ-ਵਧਣਾ

Fluid assets, *n.* ਰੋਕ ਮਾਲਮਤਾ, ਰੋਕ
ਸੰਪਤੀ

Fly-index, *n.* ਬਾਹਰਲੀ ਸੂਚੀ

Flying, *a.* ਉਡਣੀ, ਉਡਾਰੀ

e.g.— boat, ਉਡਣੀ ਬੋਟੀ

— machine, ਉਡਣੀ ਕਲਾ

— officer, ਉਡਾਰੀ ਅਫਸਰ

Focus, *n.* ਫਿਰਟ ਕੇਂਦਰ

Foetus-fetus, *n.* ਲੰਬੜਾ

Foil, *n.* (ਔਧਾ) ਪਰਚਾ (ਜੋ ਰਸੀਦ ਦੇ
ਤੋਰ ਤੇ ਕੱਟ ਕੇ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ)
ਧਾਤ-ਪੱਤਰਾ

Counter— ਪਰਤੀ-ਪਰਚਾ,
ਮੁਸੱਨਾ

Foil, *v.* ਅਸੰਫਲ ਕਰਨਾ

Folio, *n.* ਪੱਤਰਾ (ਵਹੀ ਜਾਂ ਪੁਸਤਕ ਦਾ)

Following, *n.* ਨਿਮਨ ਲਿਖਤ, ਹੇਠ
ਲਿਖਿਆ

Follow, *v.* ਮੰਨਣਾ, ਪਿੱਛੇ ਲਗਣਾ

As—s. ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਮਕਰਲਾ ਹੈ,

ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਮਕਰ ਲਿਖਤ ਹੈ

Foot, *n.* ਬਾਰਾਂ ਇੰਚ, ਪੈਰ, ਪਗ

Foot, *n.* ਪੈਦਲ

e.g.— man, ਪਿਆਦਾ

— mark, ਪੈੜ, ਪੈਰ ਚਿੰਨ੍ਹ

— note, ਪੈਰ-ਟਿੱਪਣੀ

— passenger, ਪੈਦਲ ਗਾਹੀ

— path, ਪਗਡੰਡੀ

— print, ਪੈੜ

— regiment, ਪਿਆਦਾ ਰਜ-
ਮੈਂਟ

Foot & mouth, *n.* ਫੂਹ ਤੇ ਮੂੰਹ

Foot root, *n.* ਪੈਰ ਮੌਜ

For, *prep.* ਵਾਸਤੇ, ਵਜੋਂ ਦੀ ਥਾਂ, ਬਾਰਨ

Forbear, *v.* ਰੁਕਣਾ, ਧੀਰਜ ਕਰਨਾ

Forbearance, *n.* ਧੀਰਜ

Forbid, *v.* ਵਰਜਣਾ (ਆਮ)

of. Inhibit, (ਰੋਕ ਠਾਲ) ਮਨਾ

ਮਨਾ

Intredict, (ਜੰਤਕ) ਮਨਾਹੀ
ਕਰਨਾ

Prohibit, ਮਨਾ ਕਰਨਾ

Forbidden, *pa.* ਵਰਜਤ

Force, *v.* ਦਬਾਉਣਾ, ਧਕੇਲਣਾ, ਤੰਗ
ਕਰਨਾ

Force, *n.* ਫੋਰ, ਧੱਕਾ, ਮਿੱਠਾ

cf. Power, ਬਲ

Pressure, ਦਬਾ

Violence, ਹਿੰਸਾ, ਸਖਤੀ,
ਤਹੱਦਦ

e.g. Auxillary — ਸਹਾਇਕ
ਸੈਨਾ

Criminal — ਅਪਰਾਧ ਬਲ

Irresistible — ਨਾ ਰੁਕਣ ਯੋਗ
ਜੋਰ

Land — *mi.* ਧਰਤੀ ਸੈਨਾ

Military — ਫੌਜ

Police — ਪੁਲਸ ਸੈਨਾ

Show of — *cr.* ਬਲ ਦਾ
ਵਿਖਾਵਾ

Forced labour, *n.* ਬਗਾਰ

Forcible, *a.* ਪੱਕੇ ਨਾਲ, ਜਬਰੀ

— entry, ਪੱਕੇ ਨਾਲ ਕਬਜ਼ਾ, ਪੱਕੇ ਨਾਲ
ਦਾਖਲਾ

— detainer, ਪੱਕੇ ਨਾਲ ਰੋਕ

Forecast, *n.* ਅਨੁਮਾਨ, ਪੇਸ਼ੀਨਗੋਈ

— report, *r.* ਪੇਸ਼ੀਨਗੋਈ

Foreclose, *v.* ਰੋਕਣਾ, ਬੰਦ ਕਰਨਾ

— a mortgage, *ci.n.* ਕਾਹਿਣਾ
ਫੁੜਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ

Foreclosure, *n.ci.* ਬੰਬਾਤ, ਕਾਹਿਣਾ
ਫੁੜਾਈ ਰੋਕ

Right to — ਹੱਕ ਬੰਬਾਤ

Suit for — ਦਾਵਾ ਬੰਬਾਤ

Fore-father, *n.* ਵੱਡੇਰਾ, ਪੁਰਖ-ਪੁਰਖ

Forfeiture, *n.* ਜਬਤੀ, ਫੌਜ, ਜਬਤ
ਹੋਈ ਚਕਮ, ਤਾਰਾਨ

— of lease, ਪੱਟੇ ਦੀ ਜਬਤੀ

— of bond, ਤਮਸਕ ਦੀ ਜਬਤੀ,
ਜਮਾਨਤ ਦੀ ਜਬਤੀ

Forfeiture, *a.* ਜਬਤ

— clause, ਜਬਤ ਅੰਕ

Forfeit, *v.* ਜਬਤ ਬਰਨਾ

cf. Impound, ਵਸ ਵਿਚ ਲੈਣਾ

Forego, *v.* ਤਲਾਜਲੀ ਦੇਣਾ

Foregoing, *n.* ਉਪਰੋਕਤ

— provisions, ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ

Foregone conclusion, *n.* ਅਗੇਤਰਾ

ਬੱਢਿਆ ਸਿੱਟਾ, ਪੂਰਬ ਵਰਤੀ
ਨਤੀਜਾ

Foreign, *a.* ਬਦੇਸੀ, ਦਸੇਰੀ, ਵਲਾਇਤੀ

— bill of exchange, ਬਦੇਸੀ ਪੂੰਡੀ

— affairs, ਬਦੇਸ਼ੀ ਮਾਮਲੇ

— contract, ਬਦੇਸ਼ੀ ਕਰਾਰ

— court, ਬਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ

— currency, ਬਦੇਸ਼ੀ ਸਿੱਕਾ

— exchange, ਬਦੇਸ਼ੀ ਵਟਾਂਦਰਾ

— Frontier, ਬਦੇਸ਼ੀ ਸਰਹੱਦ

— judgment, ਬਦੇਸ਼ੀ ਵੈਸਲਾ

— liquor, ਬਦੇਸ਼ੀ ਸ਼ਰਾਬ

— market, ਬਦੇਸ਼ੀ ਮੰਡੀ

— office, ਬਦੇਸ਼ੀ ਦਫਤਰ

— port, ਬਦੇਸ਼ੀ ਬੰਦਰਗਾਹ

— state, ਬਦੇਸ਼ੀ ਰਿਆਸਤ

— trad., ਬਦੇਸ਼ੀ ਵਪਾਰ

— territory, ਬਦੇਸ਼ੀ ਇਲਾਕਾ

Foreigner, *n.* ਬਦੇਸ਼ੀ

cf. Immigrant, ਪਰਦੇਸ਼ੀ
ਆਇਆ

Stranger, ਉਪਰਾ

e.g. Hostile — ਸ਼ਤਰੂ ਬਦੇਸ਼ੀ
(ਜਿਸ ਦੇ ਦੇਸ ਨਾਲ ਯੁਧ ਹੋਵੇ)

Forejudge, *v.* ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚਾਏ
ਬਣਾ ਲੈਣਾ

Foreman, *n.* ਮੁਖੀ (ਜੁਰੀ ਦਾ ਜਾਂ
ਕਾਰਖਾਨੇ ਦਾ)

Forensic, *n.* ਕਦਹਿਰੀ (ਵਿਖਿਆਨ ਜਾਂ
ਤਰਕ) ਸਬੰਧੀ

— chemistry, ਵਿਧੀ-ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ

- medicine, ਵਿਧੀ-ਡਾਕਟਰੀ
- Forewoman, *n.* ਮੁਖਣੀ
- Forewight, *n.* ਪੇਸ਼-ਬੰਨੀ, ਦੂਰ-ਦਰਸ਼ਤਾ
- Forest, *n.* ਜੰਗਲ, ਬਣ
- Forest, *a.* ਜੰਗਲੀ, ਜੰਗਲ
- offence, ਜੰਗਲ ਅਪਰਾਧ
- officer, ਜੰਗਲ ਅਫਸਰ, ਅਫਸਰ
ਜੰਗਲਾਤ
- range officer, ਜੰਗਲ ਰੇਂਜ ਅਫਸਰ
- Forestall, *v.* ਪਹਿਲ ਕਰਨਾ
- the market, ਮੰਡੀ ਪੁੱਜਣ ਤੋਂ
ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਲ ਨੂੰ ਇਸ ਨੀਤ
ਨਾਲ ਮੁੱਲ ਫੈਣਾ ਕਿ ਉਹ
ਬਾਹਲੇ ਮੁੱਲ ਤੇ ਵਿਕ ਸਕੇ
- Forethought, *n.* ਪੂਰਬ ਵਿਚਾਰ, ਦੂਰ
ਅੰਦੇਸ਼ੀ
- Forewarn, *v.* ਪਹਿਲਾਂ ਸੂਚਤ ਕਰਨਾ,
ਅੱਗੋਂ ਖਬਰਦਾਰ ਕਰਨਾ
- Foreword, *n.* ਮੁਖਬੰਧ
- cf. Introduction, ਉੱਥਾਨਕਾ,
ਜਾਣ-ਪਛਾਣ, ਪਰੀਚਿਆ
- Preamble, ਪਰਸਤਾਵਨਾ,
ਉੱਥਾਨਵ
- Preface, ਭੁਮਕਾ
- Preliminaries, ਮੁਢਲੀਆਂ
ਗੱਲਾਂ, ਮੁਹਰਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ
- Forge, *v.* ਬੇਟਾ ਬਣਾਉਣਾ, ਜਾਅਲੀ
ਬਣਾਉਣਾ, ਘੜਨਾ
- Forged, *pa.* ਬੇਟਾ, ਜਾਅਲੀ, ਬਣਾਉਣੀ
- document, ਜਾਅਲੀ ਲੇਖ ਜਾਂ
ਲਿਖਤ
- Forgery, *n.* ਬੇਟੀ ਲਿਖਤ, ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ,
ਬਣਾਵਟ
- Forgive, *v.* ਖਿਮਾ ਕਰਨਾ, ਮਾਰ ਕਰਨਾ
- Forisfamiliar, *v.* ਮੰਪਤੀ ਜਾਂ ਵਰਾਸਤ
ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਈ ਤਿਆਗ
- Form, *v.* ਅਕਾਰ (ਸ਼ਕਲ) ਬਣਾਉਣਾ
- Form, *n.* ਢੰਗ, ਅਕਾਰ, ਢੇਲਅਪੂਰਕ
ਛਪਿਆ ਹੋਇਆ ਪੱਤਰ, ਫਰਮਾ
- of decree, ਡਿਗਰੀ ਦਾ ਨਮੂਨਾ
- Narrative, ਬਿਰਤਾਂਤੀ ਢੰਗ
- Forma Paupers, *n.* ਮੁਢਲੀ ਰੂਪ,
ਨਿਰਧਨ ਰੂਪ
- Formal, *a.* ਨਿਯਮਕ, ਬਾ-ਬਾਬਤਾ
- cf. Regular, ਬਾਕਾਇਦਾ
- Formality, *n.* ਨੋਮ, ਰਸਮ, ਬਾਬਾਬਤਗੀ
- Formally, *adv.* ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ
- Formation, *n.* ਬਣਨ
- Former, *a.* ਪੂਰਬ, ਪਹਿਲਾ
- Formula, *n.* ਫਾਰਮੂਲਾ, ਗੁਰ, ਸੂਤਰ
- Formulate, *v.* ਸੂਤਰ ਧਾਰਨਾ, ਸੂਤਰ
ਬਣਾਉਣਾ
- Formulated, *n.* ਸੂਤਰਤ, ਫਾਰਮੂਲਾ
ਰਚਿਆ ਹੋਇਆ
- Fornication, *n.* *cr.* ਵਿਨਾਸਪਨ,
ਵਿਭਚਾਰ (ਕੰਵਾਰੀ ਤੇ ਇਸਤਰੀ-
ਗਮਨ)
- see Adultery etc.
- Fornicatress, *n.* ਵਿਨਾਸ
- For the purpose of this sec-
tion, ਇਸ ਦਫਾ (ਧਾਰਾ) ਦੇ
ਮਤਲਬ ਹਿਤ
- For the time being, *adv.* ਵਿਲਹਾਲ
- Forth coming, *a.* ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ, ਅੱਗੇ
ਆਉਣਾ
- Forthwith, *adv.* ਤੁਰਤ
- see Directly
- Forward, *a.* ਅਗਾਊ

- contract, *me.* ਅਯਾਉ ਕਰਾਰ
- Forum, *n.* ਕੋਰਟ, ਅਦਾਲਤ, ਬੜਾ, ਚੌਤਰਾ
- Foundling, *n.* ਲਭਿਆ ਬੱਚਾ
- Foster, *v.* ਪਾਲਣਾ
- Foster brother, ਦੁੱਧ-ਭਾਈ
- daughter, ਦੁੱਧ-ਪੁੱਤਰੀ
- mother, ਦੁੱਧ-ਮਾਂ
- Fosterage, *n.* ਸੰਤਾਨ ਪਾਲਣ
- Foundation, *n.* ਨੀਂਹ, ਆਧਾਰ, ਬੁਨਿਆਦ
- Founder, *n.* ਮੋਢੀ
- Fracas, *n.* ਝਗੜਾ
- Fracture, *n.* ਟੱਢੀ-ਭੰਗ, ਹੱਡੀ ਟੁੱਟਣ
- Simple— ਸਾਦਾ ਹੱਡੀ ਟੁੱਟਣ
- Compound— ਬਹੁਅੰਗੀ ਟੱਡੀ ਟੁੱਟਣ
- Fragmentation of holdings, *n.* ਖੇਤਰ-ਅਪਖੰਡਨ
- Fraction, *n.* ਕਸਰ, ਖੰਡ, ਟੋਟਾ
- Fractional, *n.* ਕਸਰੀ, ਖੰਡੀ
- Frame, *v.* ਢਾਂਚਾ ਬਣਾਉਣਾ
- Frame, *n.* ਢਾਂਚਾ ਬਣਾਵਟ, ਫਰੇਮ
- Frame of suit, *n.* ਦਾਵੇ ਦੀ ਬਣਤਰ, ਵਾਦ-ਰਚਨਾ
- Framed, *pa.* ਰਚਤ
- Framing of charge, ਫਰੇਮ ਜੁਰਮ ਲਾਉਣਾ
- Framing, of issue, ਤਨਕੀਹ ਕੱਢਣਾ
- Franchise, *n.co.* ਰਾਏ ਹੱਕ (ਚੋਣ ਵਿਚ ਰਾਏ ਦੇਣ ਦਾ) ਯੋਗਤਾ (ਜਿਸ ਤੇ ਹੱਕ ਨਿਰਭਰ ਹੋ)
- Adult— ਬਾਲਕ ਰਾਏ ਹੱਕ
- Electoral— ਚੋਣ ਹੱਕ
- Fraternal, *n.* ਭਾਈਚਾਰਕ, ਬਰਾਦਰਾਨਾ
- Fraternity, *n.* ਭਾਈਬੰਧੀ
- Fratricide, *n.* ਵੀਰ-ਹਤਿਆ
- Frank-fee, *n. E.* (ਇਕ ਭਾਂਤ ਦੀ) ਪੂਰੀ ਮਾਲਕੀ
- see Copyhold
- Fraud, *n.* ਫਰੋਬ, ਧਰੋਹ
- see Deception etc.
- e.g.* Actual— ਵਾਸਤਵਕ ਧਰੋਹ
- Constructive— ਕਨੂੰਨੀ ਫਰੋਬ (ਅਰਥਾਤ)
- Legal— ਕਨੂੰਨੀ ਫਰੋਬ
- Positive— ਅਸਲ ਧਰੋਹ
- Fraudulent, *a.* ਫਰੋਬੀ, ਧਰੋਹੀ, ਫਰੋਬੀ
- e.g.*— conduct, ਫਰੋਬੀ ਚਲਨ
- conveyance, ਫਰੋਬੀ ਇੰਤਕਾਲ
- creditor, ਫਰੋਬੀ ਲਹਿਟੇ-ਦਾਰ
- preference, ਫਰੋਬੀ ਵਸੇਸਤਾ
- settlement, ਫਰੋਬੀ ਤਮਲੀਕ
- Fraudulently, *adv.* ਫਰੋਬਨ, ਫਰੋਬ ਨਾਲ
- Free, *a.* ਸੁਤੰਤਰ, ਆਜ਼ਾਦ, ਖੁਲ੍ਹਾ, ਬੇਰੋਕ
- e.g.*— balance, ਸੁਤੰਤਰ ਬਾਕੀ
- consent, ਸੁਤੰਤਰ ਸੰਮਤੀ, ਸੁਤੰਤਰ ਰਜ਼ਾਮੰਦੀ
- fight, ਖੁਲ੍ਹੀ ਲੜਾਈ
- goods, ਸੁਤੰਤਰ ਮਾਲ, ਦਿਨਾ-ਮਸੂਲ ਮਾਲ
- of tax, ਕਰ-ਰਹਿਤ, ਕਰ-ਮੁਕਤ
- pass, ਸੁਤੰਤਰ ਪਾਸ (ਪਰੀਖਿਆ ਵਿਚੋਂ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਲੰਘ ਜਾਵੇ)
- post, ਖੁਲ੍ਹਾ ਵਪਾਰ

— trade, ਸੁਤੰਤਰ ਵਪਾਰ,
ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਵਪਾਰ

— wheel, ਸੁਤੰਤਰ ਪਿੰਜ,
ਸੁਤੰਤਰ ਪਈਆ

— will, ਸੁਤੰਤਰ ਇੱਛਿਆ

Freebooter, *n.* ਲੁਟੇਰਾ

Freehold, *n. E.* ਪੂਰਨ ਮਾਲਕੀ

Freelance, *n.* ਸੁਤੰਤਰ ਸਿਪਾਹੀ

Free on board (*F.O.B.*) ਬਿਨਾਂ
ਭਾਰੇ ਜਹਾਜ਼ ਤੇ ਮਾਲ ਪੁਚਾਉਣਾ

Freedom, *n.* ਖੁਲ੍ਹ, ਆਜ਼ਾਦੀ

cf. Independence, ਸਵਾਧੀਨਤਾ,
ਖੁਦ ਮੁਖਤਾਰੀ

Liberty, ਸੁਤੰਤਰਾ (ਜਨਤਾ
ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ)

see Autonomy also

e.g.— of expression, ਵਿਚਿਆਣ
ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ

— of press, ਛਾਪਣ ਦੀ
ਸੁਤੰਤਰਤਾ, ਛਾਪਣ ਦੀ
ਅਜ਼ਾਦੀ

— speech, ਬੋਲਣ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ

— of trade, commerce
and intercourse,
ਵਪਾਰ, ਵਟਜ ਅਤੇ ਸਮਾਗਮ ਦੀ
ਸੁਤੰਤਰਤਾ, ਵਪਾਰ, ਵਟਜ
ਅਤੇ ਪਰਸਪਰ-ਵਿਚਾਰ ਦੀ
ਅਜ਼ਾਦੀ

Freight, *n.* ਮਾਲ ਦਾ ਭਾਰਾ

Dead— ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਖਾਲੀ
ਭਾਗ ਦਾ ਭਾਰਾ

Freightage, *n.* ਭਾਰਾ

Friction, *n.* ਲਾਗ ਭਾਟ, ਖੁੰਧਰ

Friend, *n.* ਮਿੱਤਰ

Next—of a minor, *cf.*
ਬਾਲਗ਼ ਦਾ ਸਮੀਪੀ ਮਿੱਤਰ

Friendly, *a.* ਮਿਤਰਾਨਾ

e.g.— society, ਮਿੱਤਰ ਸਭਾ

— suit, ਮਿਤਰਾਨਾ ਦਾਵਾ, (ਜੋ
ਕੇਵਲ ਕਿਸੇ ਕਨੂੰਨੀ ਘੁੰਡੀ ਦਾ
ਵੇਸਲਾ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤਾ
ਜਾਂਦਾ)

Frivolous, *a.* ਬੇਅਰਥ, ਨਿਕੰਮਾ, ਰਚੁਲ

— complaints, *n.* ਬੇਰੂਦਾ ਫਰਿਆਦਾਂ,
ਤੁੱਛ ਫਰਿਆਦਾਂ

From time to time, ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ

Front, *n. m.* ਮੋਰਚਾ

Frontage, *n.* ਅੱਗ (ਮਕਾਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ
ਦੀ ਸੜਕ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਥਾਂ)

Frontier, *n.* ਸਰਹੱਦ

Frontier, *o.* ਸਰਹੱਦੀ

Fixing— ਸਰਹੱਦ ਬੰਦੀ

Foreign— ਬਦੇਸ਼ੀ ਸਰਹੱਦ

— dues, ਸਰਹੱਦੀ ਕਰ

Frozen assets, *n.* ਜਕੜ-ਬੰਦ ਮਾਲ ਮਤਾ

Frustrate, *v.* ਵਿਅਰਥ ਕਰਨਾ

Fuel, *n.* ਝਗੜਾ

Fugative, *n. cr.* ਭਗੋੜਾ

see Absconder

Full, *a.* ਪੂਰਾ, ਪੂਰਨ

— bench, ਪੂਰਨ ਨਿਆਂ-ਮੰਡਲ, ਪੂਰਾ
ਇਜਲਾਸ

— brother, ਸਕਾ ਭਾਈ

— endorsement, ਪੂਰਨ ਪਿਠਲਿਖਤ

— faith & credit, ਪੂਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ
ਅਤੇ ਮੰਨਤਾ

— power, ਪੂਰਾ ਮਾਲਕ

Fully paid shares, ਪੂਰੇ ਦਿੱਤੇ ਕਿਸੇ

Function, *n.* ਉਤਸਵ, ਕਰਮ

Administrative— ਰਾਜ.

ਪਰਬੰਧਕ ਕਿਰਤ, ਪਰਸ਼ਾਸਨੀ
ਕਿਰਤ

Judicial— ਅਦਾਲਤੀ
 Public— ਲੋਕ ਉਤਸਵ
 Functional, *a.* ਕਿਰਤਕ, ਕਾਰਆਤਮਕ,
 ਕਿੱਤਕ, ਵਿਵਸਾਈ
 — constituency, ਵਿਵਸਾਈ ਚੋਣ-
 ਫੇਤਰ, ਵਿਵਤਕ ਚੋਣ-ਦਲਕਾ
 — representation, ਵਿਵਸਾਈ
 ਪਰਤੀਨਿਧਤਾ
 Functionary, *n.* ਅਧਿਕਾਰੀ, ਕਰਮਚਾਰੀ
 ਅਹੁਦੇਦਾਰੀ
 Fund, *n.* ਫੰਡ, ਪੂੰਜੀ
 Consolidated— ਸਮੂਹੀ
 ਪੂੰਜੀ
 Contributory— ਰਲਵੀਂ
 ਪੂੰਜੀ
 Guaranteed— ਪੱਕੀ ਪੂੰਜੀ
 (ਜਿਸ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਹੋਵੇ)
 Local— ਸਥਾਨਕ ਪੂੰਜੀ
 Municipal— ਨਾਗਰਕ ਪੂੰਜੀ
 Provident— ਸੰਜਮੀ ਪੂੰਜੀ
 Public— ਲੋਕ ਪੂੰਜੀ
 Reserve— ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਪੂੰਜੀ
 Sinking— ਵਟਾ ਖਾਤਾ
 Funded debt, *n.* ਅਨਿਸਚਤ-ਮਿਆਦੀ
 ਕਾਬਜ
 Fundamental, *n.* ਬੁਨਿਆਦੀ, ਮੂਲ
 see Basis etc.
e.g.— right, ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੱਕ
 — rule, ਮੂਲ ਨੋਮ, ਬੁਨਿਆਦੀ
 ਅਸੂਲ
 Funeral, *n.* ਨੜੋਇਆ
 Funeral, *a.* ਮਾਤਮੀ, ਸਿਰਤਰ
 — expenses, ਕਿਰਿਆ ਕਰਮ ਦਾ ਖਰਚ,
 ਮਾਤਮੀ ਖਰਚ

— rites, ਕਿਰਿਆ ਕਰਮ, ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਦੀ
 ਰਸਮ
 Furnish, *v.* ਦੇਣਾ, ਸੁਹੱਈਆ ਕਰਨਾ,
 ਪਰਦਾਨ ਕਰਨਾ
 Further, *a.* ਹੋਰ, ਅਧਿਕ
 — advance, ਹੋਰ ਅਗਾਊ
 — charge, ਅਧਿਕ ਕਵਾਲਤ, ਹੋਰ ਭਾਰ
 — consideration, ਹੋਰ ਬਦਲ,
 ਅਧਿਕ ਪਰਤੀਫਲ
 — cross examination, ਹੋਰ ਪਰਤੀ
 ਪਰੀਖਿਆ, ਮਜ਼ੀਦ ਜ਼ਿਰਾ
 — enquiry, ਹੋਰ ਪੁੱਛ ਗਿੱਛ
 — evidence, ਹੋਰ ਜ਼ਵਾਹੀਰ
 — relief, ਹੋਰ ਸਹਾਇਤਾ
 Furtherance, *n.* ਤਰੱਕੀ, ਉੱਨਤੀ,
 ਅਗੇਤਰਤਾ
 — of the common intention,
 ਸਾਂਝੇ ਨੀਅਤ ਦੀ ਅਗੇਤਰਤਾ,
 ਸੰਜੁਗਤ ਮਨਸ਼ਾ ਦੀ ਅਗੇਤਰਤਾ
 Furtive, *a.* ਚੋਰੀ ਦਾ
 Fusillier, *m.* ਪਿਆਦਾ ਸਿਪਾਹੀ
 Futile, *a.* ਬੇਅਰਥ
 Future, *n.* ਭਵਿਖਤ
 Future, *a.* ਭਵਿਖਤ
 — contract, ਭਵਿਖਤ ਕਰਾਰ, ਭਵਿਖਤ
 ਵਾਅਦਾ
 — goods, ਭਵਿਖਤ ਮਾਲ, ਅਣਬਣਿਆ
 ਸਮਾਨ
 — market, ਭਵਿਖਤ ਮੰਡੀ (ਸੱਟਾ)
 Futures, *n.* ਮਿਤੀ ਦੇ ਸੌਦੇ
 see Forward contract

G.

Gag, *v.* ਮੂੰਹ ਬੰਦ ਕਰਨਾ, ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ

Gage, *n.* ਗਿਰਵੀ, ਗਹਿਣੇ, ਰਹਿਨ

Gage, *v.* ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣਾ, ਰਹਿਣੋਂ ਰੱਖਣਾ

Gain, *n.* ਕਮਾਈ, ਪਰਾਪਤੀ, ਲਾਭ

cf. Emoluments, ਸਮੁੱਚਾ ਲਾਭ
Income, ਆਮਦਨੀ

Perquisites, ਨੌਅਤ ਤਨ-
ਖਾਹ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਿੱਤੀ ਰਕਮ,
ਉਪਰਲੀ (ਯੋਗ) ਆਮਦਨੀ

Profit, ਲਾਭ

e.g. Prospective— ਭਵਿੱਖਤ
ਕਮਾਈ

Wrongful— ਅਯੋਗ ਕਮਾਈ

Gains of learning, *n.* ਵਿਦਿਆ
ਕਮਾਈ

Gallant, *a.* ਵਿਆਹ ਦਾ ਆਸਾਵੇਤ ਮਿੱਤਰ
ਜਾਂ ਯਾਰ, ਸੁਰਬੀਰ, ਬਹਾਦਰ

Gallon, *n.* ਛੇ ਬੈਰਲਾਂ ਦਾ ਨਾਪ

Gallows, *n.* ਫਾਂਸੀ

cf. Gibbet, ਫਾਂਸੀ ਦਾ ਖੰਡਾ

Game, *n.* ਸ਼ਿਕਾਰ, ਸ਼ਿਕਾਰ ਦਾ ਮਾਸ, ਖੇਡ

Game, *a.* ਸ਼ਿਕਾਰ

Gambling, *n.* & *a.* ਜੁਆ (ਆਮ)

Gambeling, *n.* ਜੁਆ

— den, *n.* ਜੁਏ ਦਾ ਘੋੜਾ

— house, ਜੁਆ-ਘਰ

Public— ਲੋਕ-ਜੁਆ

— policy, ਜੁਆ ਖੀਮਾ ਪਤਰ

Gambler, } *n.* ਜੁਆਗੀਆ
Gamester, }

Gaming, *n.* ਜੁਆ (ਹਰ ਭਾਂਤ ਦਾ)

Gaming, *a.* ਜੁਆ

cf. Wager, ਸ਼ਰਤ ਲਾਉਣੀ

e.g. — contract, ਸ਼ਰਤ ਵਾਲਾ
ਵਾਅਦਾ (ਸੰਦਾ)

— house, ਜੁਆ ਘਰ

— instruments, ਜੁਆ
ਖੇਡਣ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ

— table, ਜੁਆ ਖੇਡਣ ਦਾ ਮੇਜ਼

Gang, *n.* ਟੋਲੀ, ਜੁੱਝੀ

cf. Impress, ਬੰਗਾਰ ਵੱਡੀ ਟੋਲੀ

Gangster, *n.* ਲੁਟਰਾ

Goal, *n.* ਜੇਲ, ਪਿੰਜਰਾ

cf. Jail, ਜੇਲ

Lockup, ਹਰਾਲਾਤ

Prison, ਕੈਦਖਾਨਾ, ਬੰਦੀਘਰ

Penitentiary, house,
ਪਰਾਮਰਿਤ ਘਰ

Reformatory, ਮੁਹਾਰ ਘਰ

Garden, *n.* ਬਾਗ

Garnish, *n.* (ਅ.ਅ: ਖਰਚਦਾਰ ਕਰਨਾ)
ਸੁੰਦਰਨਾ

Garnishment, *n.* ਮਿਆਰਲ ਦੇ ਹੱਥ
ਵਿਚੋਂ ਧਨ ਕੁਰਕ ਕਰਨ

see Foreign attachment

Garnishee, *n.* ਸੁਚੇਤਿਤ (ਮਿਆਰਲ
ਨਿਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚੋਂ ਧਨ ਕੁਰਕ
ਕੀਤਾ)

Garnishee, *a.* ਧਨ ਕੁਰਕਣ

— order, ਕਾਰਨਾਮਾ, ਹੁਕਮ, ਧਨ
ਕੁਰਕਣ ਦਾ ਹੁਕਮ

Garnisher, *n.* ਧਨ ਕੁਰਕਉਆ

Gas, *n.* ਗੈਸ

Gas, *a.* ਗੈਸੀ

Gauge, *n.* ਗੇਜ, ਮੇਰਾ, ਮਾਪ

Rain— ਮੀਂਹ ਮਾਪ

Gazette, *n.* ਗਜ਼ਟ

Official— ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ,
ਸਰਕਾਰੀ ਅਖਬਾਰ

Gazetted, *pa.* ਗਜ਼ਟੀ, ਗਜ਼ਟ ਹੋਈ

e.g. Non— ਅਨਗਜ਼ਟੀ

— holiday, ਗਜ਼ਟੀ ਛੁੱਟੀ

— officer, ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਫਸਰ

Gazetteer, *n.* ਸਭਾਨਰ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ
ਭੂਗੋਲ

Genealogy, *n.* ਵੰਸ਼ਾਵਲੀ

Genealogical table, *n.* ਕੁਰਸੀ ਨਾਮਾ

General, *n.* *mi.* ਸੇਨਾਪਤੀ, ਜਨਰਲ

General, *a.* ਜਨਰਲ, ਸਾਧਾਰਨ (ਆਮ)

see Common etc.

— agent, ਆਮ ਮੁਖਤਾਰ

— acceptance, ਸਾਧਾਰਨ ਮੰਨਣ,
ਆਮ ਮੰਨਤਾ

— administration, ਸਾਧਾਰਨ ਪਰ-
ਬਾਸਨ, ਆਮ ਰਾਜ

— balance sheet, ਸਾਧਾਰਨ ਹਿਸਾਬ-
ਚਿੱਠਾ

— cash book, ਸਾਧਾਰਨ ਰੋਕ ਬਹੀ

— clause, ਆਮ ਬੰਡ, ਸਾਧਾਰਨ ਭਾਗ
ਅੰਕ

— crossing, ਸਾਧਾਰਨ ਰੇਖਣ, ਆਮ
ਲੀਕਨ

— custom, ਆਮ ਰਵਾਜ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ

— discussion, ਆਮ ਚਰਚਾ, ਸਾਧਾਰਨ
ਬਹਾਸ

— election, ਆਮ ਚੋਣ, ਸਾਧਾਰਨ ਚੋਣ

— endorsement, ਆਮ ਪੁਸ਼ਟਾਕਰਣ

— exceptions, ਆਮ ਛੋਟਾਂ

— law, ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ, ਸਾਧਾਰਨ ਨਿਯਮ

— meeting, ਆਮ ਬੈਠਕ

— merchant, ਪਸ਼ੁਨ ਸੁਦਾਗਰ

— proposal, ਸਾਧਾਰਨ ਪਰਸਤਾਵ, ਆਮ
ਤਜਵੀਜ਼

— public, ਸਰਬ ਸਾਧਾਰਨ, ਆਮ ਜਨਤਾ

— right, ਆਮ ਰਵਾਜ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ

— rule, ਸਾਧਾਰਨ ਨਿਯਮ, ਆਮ ਅਸੂਲ

— strike, ਆਮ ਹੜਤਾਲ

— survey, ਆਮ ਛੋਟਾਂ ਮਾਪਣ, ਆਮ
ਸਰਵੇ

— terms, ਆਮ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਆਮ ਸ਼ਬਦ

Generality, *n.* ਸਾਧਾਰਨਤਾ

Generating sets, *n.* ਉਤਪਾਦਕ ਸੈਟ

Generation, *n.* ਪੀੜ੍ਹੀ, ਪੁਸ਼ਤ

— to generation, ਪੀੜ੍ਹੀਓਂ ਪੀੜ੍ਹੀ
(ਪੁਤਰਾਂ ਦੀ)

Genesis, *n.* ਮੂਲ

Genuine, *a.* ਖਰਾ, ਅਸਲੀ

Genuineness, *n.* ਖਰਾਪਨ

Geographical, *a.* ਭੂਗੋਲਕ

Geometry, *n.* ਭੂ-ਮਿਤੀ (ਮੇਟਰੀ ਤੇ ਮਿਤੀ
ਏਕੇ ਦੀ ਹਨ)

Geometrical, *a.* ਭੂ-ਮਾਪਕ, ਭੂਮਤਕ

Geological, *a.* ਭੂ-ਵਿਦਿਅਕ

Geologist, *a.* ਭੂ-ਤੱਤ-ਵੇਤਾ

Geology, *n.* ਭੂ-ਤੱਤ-ਗਿਆਨ

Gestation, *n.* ਗਰਭ

Period of— ਗਰਭ ਦਾ, ਸਮਾ

Gestures, *n.* ਇਸ਼ਾਰੇ, ਸੇਨਤਾਂ, ਹੋਸ਼ਟਾ

Gibbet, *n.* ਫਾਂਸੀ ਦਾ ਖੰਡਾ

Gift, *v.* ਦਾਤ ਦੇਣਾ

Gift, *n.* ਦਾਤ, ਹਿਬਾ

see Donation etc.

Absolute— ਪੂਰਨ ਦਾਤ

Conditional— ਸ਼ਰਤੀ ਦਾਤ

Death bed— ਮੌਤ ਸਮੇਂ ਦੀ
ਦਾਤ (ਵੇਹਲੀ)

Deed of— *n.* ਦਾਨ-
ਵਿਲੱਖ, ਹਿਥਾਠਾਮਾ, ਦਾਨ
ਪੱਤਰ

Onerous— ਭਾਰੂ ਦਾਤ (ਜਿਸ
ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਭਾਰ
ਵੀ ਹੋਵੇ)

Religious— ਸੰਕਲਪ

Substitutional— ਪਰਸ-
ਥਾਨਿਤ ਦਾਤ (ਹਿਥੇਦਾਰ ਦੀ ਥਾਂ
ਉਸ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਣਾ)

Testamentary— ਵਸੀ-
ਅਤੀ ਦਾਤ

Temporary— ਆਰਥੀ ਦਾਤ

Universal— ਸਰਬ ਸੰਪਤਿਕ
ਦਾਤ (ਸਾਰੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ)

— in contemplation of death,
ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਦਾ ਦਾਨ

— for consideration, ਹਿਥਾ-
ਬਿਲਵਿਵਰ

Gild, *n.* ਸ਼ਰੇਣੀ, ਗਣ, ਇਕ ਪੇਸ਼ਾ ਜਥਾ
see Guild.

Gilt-edged, *pa.* ਸੁਨਹਿਰੀ (ਕਿਨਾਰੇ
ਦੀ) ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ

Gun, *n.* ਜਿਨ, (ਇਕ ਤੀਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਾਬ)

Gun, *v.* ਫੁੱਟੇਲਾਣਾ

Gist, *n.* ਤੱਤ-ਸਾਰ, ਤਾਤ-ਪਰਜ, ਸਤ, ਨਚੇੜ

Give, *v.* ਦੇਣਾ, ਦਾਨ ਕਰਨਾ

— in marriage, ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਦੇਣਾ,
ਕੰਨਿਆ ਦਾਨ ਕਰਨਾ

Give up, *v.* ਛੱਡ ਦੇਣਾ

Glance, *n.* ਝਾਕੀ, ਝਲਕ, ਨਜ਼ਰ

Glaring, *a.* ਸਪਸ਼ਟ, ਚਮਕਦੀ, ਸ਼ਾਨ, ਉੱਘੀ

Global war, *n.* ਸੰਸਾਰ-ਯੁੱਧ

Glossary, *n.* ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ
see Cyclopædia etc.

God, *n.* ਹੋਰ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ, ਔਲਾ, ਪਰਮਾਤਮਾ,
ਖੁਦਾ

act of— ਭਾਣਾ, ਰੱਬੀ, ਘਟਨਾ,
ਰੱਬੀ ਆਵਤ

Godown, *n.* (ਮਲਾਇਆ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਗੋਡਾਗ
ਤੋਂ) ਰੰਝਾਬ, ਗੋਦਾਮ

Good, *a.* ਚੰਗਾ, ਫਲਾ, ਟੇਕ, ਸੁੱਧ, ਪੱਕਾ
cf. Bad, ਬੁਰਾ, ਭਿੜਾ, ਮੈਟਾ

e.g. — behaviour, *cr.* ਸਦਾਚਾਰ,
ਨੌਕ ਚਲਨੀ

— cause, ਚੰਗਾ ਕਾਰਨ, ਯੋਗ
ਕਾਰਨ

— character, ਨੌਕ ਚਲਨ

— consideration, ਯੋਗ
ਬਦਲ, ਖਰਾ ਬਦਲ

— conscience, ਚੰਗਾ ਮੰਤਰ-
ਸ਼ਬਦ

— faith, ਨਿਕਨੀਤੀ, ਸੁਰ-
ਭਾਵਨਾ, ਸੁਰ ਮਨਸਾ

— Government, ਚੰਗਾ ਰਾਜ,
ਚੰਗਾ ਸ਼ਾਸਨ

— warrant, ਪੱਕਾ ਚਾਰਟ

— repnte, ਚੰਗੀ ਸੁਹਰਤ

— title, ਖਰਾ ਟੱਕ, ਪਕਾ ਹੱਕ,
ਦਿੱਤ ਹੱਕ

Good, *a.* ਭਲਾਈ, ਨੇਕੀ

cf. Evil, ਬੁਰਾਈ, ਬਦੀ

e.g. Public— ਹੋਰ ਭਲਾਈ

Goods, *n.* ਮਾਲ, ਸੰਪਤੀ

— on approval, ਪਸੰਦ ਉੱਤੇ ਮਾਲ

Bonded— ਬੰਨਿਆ ਮਾਲ,
(ਬਾਹਰੋਂ ਆਇਆ ਮਾਲ ਜੋ
ਮਸ਼ੁਲ ਚੁਕਾਉਣ ਤੱਕ ਰਖ
ਲਿਆ ਜਾਵੇ)

Consumer's— ਖਪਤੀ

Contraband— ਵਰਜਿਤ

ਮਾਲ

Free— ਬੇਮਸ਼ੁਲਾ ਮਾਲ

Future— ਅਣਬਣਿਆ ਮਾਲ

Manufactured— ਬਣਿਆ

ਮਾਲ

Personal— ਨਿਜੀ ਸੰਪਤੀ

Piece— ਥੋੜ੍ਹਾ ਕੁਝ

Spot— ਹਾਜ਼ਰ ਮਾਲ

— train, ਮਾਲ ਚੱਡੀ

Goodwill, *n. me.* ਸਾਖ (ਦੁਕਾਨ ਦੀ)

Govern, *v.* ਰਾਜ ਕਰਨਾ, ਸੰਬੰਧਤ ਹੋਣਾ

cl. Rule, ਰਾਜ ਕਰਨਾ

Regulate, ਨਿਰਬੰਧ ਕਰਨਾ

Governance, *n.* ਰਾਜ ਕਰਨ, ਸ਼ਾਸਨ

Governing, *a.* ਸ਼ਾਸਨੀ, ਪਰਬੰਧਕ

— body, *n.* ਸ਼ਾਸਨੀ ਸੰਸਥਾ

— clause, ਪਰਭਾਵਯਾਤੀ ਖੰਡ

Government, *n.* ਗੋਰਨਮੈਂਟ, ਰਾਜ, ਰਾਜ

ਪਰਬੰਧ, ਸ਼ਾਸਨ, ਸਰਕਾਰ

see Administration etc.

e g.— of a state, ਰਿਆਸਤੀ-

ਸਰਕਾਰ, ਰਾਜ-ਸਰਕਾਰ

— of India, ਭਾਰਤ-ਸਰਕਾਰ,
ਹਿੰਦ ਸਰਕਾਰ

— gazette, ਰਾਜ ਪੱਤਰਕਾ,
ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ, ਰਾਜ ਸੂਚਨਾ
ਪੱਤਰ

Local— ਸਥਾਨਕ ਰਾਜ

Local-self— ਸਥਾਨਕ ਸੁਰਾਜ

Interim— ਵਿਚਕਾਰਲਾ

Imperial— ਸ਼ਾਹੀ ਰਾਜ

Military— ਫੌਜੀ ਰਾਜ

Mixed— ਮਿਸ਼ਰਤ ਰਾਜ, (ਜਿਸ
ਵਿਚ ਧਨਾਚ, ਸ਼ਾਹੀ ਰਾਜ ਤੇ
ਲੋਕ ਰਾਜ ਮਿਲਿਆ ਹੋਵੇ)

Popular— ਲੋਕ ਪ੍ਰਿਯ ਰਾਜ,
ਹਰ ਮਨ ਪਿਆਰਾ ਰਾਜ

Provincial— ਸੂਬਾ ਰਾਜ,
ਪਰਾਂਤਕ ਰਾਜ

Provisional— ਆਰੰਭੀ ਰਾਜ

Puppet— ਕੋਠ ਪੁਤਲੀ ਰਾਜ

Responsible— ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰ
ਰਾਜ

— building, ਸਰਕਾਰੀ ਇਮਾਰਤ,
ਸਰਕਾਰੀ ਘਰ

— land, ਸਰਕਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਸਰਕਾਰੀ
ਧਰਤੀ, ਸਰਕਾਰੀ ਫੰਦੇ

— order, ਸਰਕਾਰੀ ਹੁਕਮ

— pleader, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ

— seal, ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਹਰ

— security, ਸਰਕਾਰੀ ਬਰਾਬਰਤ ਨਾਮਾ,
ਸਰਕਾਰੀ ਹੁੰਥੀ

— revenue, ਸਰਕਾਰੀ ਮਾਲੀਆ

— supervision, ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਗਰਾਨੀ

Governor, *n. co.* ਗਵਰਨਰ, ਰਾਜਪਾਲ

— designate, ਨੀਅਤ ਰਾਜਪਾਲ

— in-Council, ਗਵਰਨਰ ਸਟੇ ਕੌਂਸਲ,
ਰਾਜਪਾਲ ਸਮੇਤ ਪਰੀਸ਼ਦ

— General, ਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ, ਮਹਾਂ-
ਰਾਜਪਾਲ

— s of states, ਰਿਆਸਤਾਂ ਦੇ ਰਾਜ-
ਪਾਲ, ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ

Lieutenant— ਲਫਟੇਂਟ
ਗਵਰਨਰ

Grace, *v.* ਸਜਾਉਣਾ, ਸ਼ਰਫਤ ਕਰਨਾ,
ਵਿਰਾਮ ਕਰਨਾ

Grace, *n.* ਕਿਰਪਾ, ਰਿਆਇਤ

Days of— ਰਿਆਇਤੀ ਸਮਾਂ

ਜਾਂ ਮੁਹਲਤ, ਰਿਆਇਤੀ ਦਿਨ

Gracious, *a.* ਪਰਮ-ਕਿਰਪਾਲੂ, ਕਿਰਪਾ-
ਨਿਧਾਨ, ਮਿਹਰਬਾਨ

Grade, *n.* ਦਰਜਾ, ਸ਼ਰੇਣੀ, ਵਰਗ, ਰੁਤਬਾ

Grade, *v.* ਭਰੋਬ ਭਰਨਾ, ਕ੍ਰਮ-ਸਥਾਪਨਾ

Grading, *a.n.* ਸ਼ਰੇਣੀ ਬੰਨ੍ਹਣ

Gradation, *n.&a.* ਸ਼ਰੇਣੀ ਬੰਧ

— list, ਸ਼ਰੇਣੀ ਬੰਧ ਸੂਚੀ

Gradual, *a.* ਦਰਜਾ-ਬਦਲਨਾ, ਦਰਜੇਵਾਰ

Gradually, *adv.* ਦਰਜਾ ਬਦਲਨਾ,
ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ

Graduate, *v.* ਭਰੋਜੂਏਟ ਹੋਣਾ

Graduate, *n.* ਭਰੋਜੂਏਟ

Grain, *n.* ਅਨਾਜ

— dealer's association, ਅਨਾਜ
ਵੇਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ

— market, ਅਨਾਜ ਮੰਡੀ

Granary, *n.* ਝੁਖਾਰਾ, ਖੇਤੀ

Grandfather, *n.* ਬਾਬਾ, ਦਾਦਾ

Grandmother, *n.* ਦਾਦੀ

Grandparents, *n.* ਦਾਦੀ ਦਾਦਾ, ਮਹਾਂ-
ਸ਼ਵਰ

Grand total, *n.* ਮਹਾਂ ਜੋੜ, ਕੁੱਲ ਜੋੜ

Grant, *v.* ਮਨਜ਼ੂਰ, ਕਰਨਾ, ਪਰਵਾਨ ਬਰਨਾ,
ਵੇਣਾ

Grant *n.* ਸਹਾਇਤਾ, ਪਰਵਾਨਗੀ

Additional— ਵਧੀਕ ਅਨੁ-
ਦਾਨ, ਅਪਰ ਗਰਾਂਟ

Excess— ਅਧਿਕ ਗਰਾਂਟ,
ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਨੁਦਾਨ

— in-aid, ਸਹਾਇਕ ਗਰਾਂਟ, ਸਹਾਇਕ
ਅਨੁਦਾਨ

Supplementary— ਅਨੁ-
ਪੂਰਕ ਅਨੁਦਾਨ

Exceptional— ਅਪਵਾਦ-

ਅਨੁਦਾਨ

Crown— ਸ਼ਾਹੀ ਡਰਾਂਟ, ਅਨੁ-
ਦਾਨ, ਅਤੀਆ

Deed of— ਅਤੀਆ ਪੱਤਰ,
ਅਨੁਦਾਨ ਪੱਤਰ

Lost— ਪਰਾਚੀਨ ਪਰਦਾਨ (ਜਿਸ
ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਦਾ ਸਬੂਤ ਨਾ
ਮਿਲੇ)

Rent-free— ਇਨਾਮ

Revenue free— ਮਾਫੀ

— for religious or charitable
object, ਧਰਮੋਤਰ

— of land under royal seal,
ਆਲਾ ਤਮਗਾ (ਜਿਸ ਤੇ ਰਾਜ
ਮੁਹਰ ਲਗੀ ਹੋਵੇ)

Grantee, *n.* ਗਰਾਂਟੀ, ਪਰਦਾਨ-ਪਾਤਰ,
ਮਾਫੀ ਦਾਰ, ਅਤੀਆ ਦਾਨ

Grantor, *n.* ਦਾਤਾਰ

Grapple with, *v.* ਹੱਥ ਪਾਈ ਹੋਣਾ

Gratification, *n.* ਤ੍ਰਿਪਤੀ, ਅਨੰਦ

Illegal— ਵੱਢਾ, ਚੱਟੀ, ਅਯੋਗ
ਤ੍ਰਿਪਤੀ

Gratis, *n.* ਮੁਫਤ, ਨਿਰਮੁੱਲ

Gratuity, *n.* ਬਖਸ਼ੀਸ਼ (ਨਕਦ ਇਨਾਮ ਜੋ
ਨੌਕਰੀ ਛੱਡਣ ਵੇਲੇ ਮਿਲਦਾ ਹੈ)

see Donation etc.

Gratuitous, *a.* ਬਿਨਾਂ ਬਦਲ, ਬਿਨਾਂ
ਦਿਵਸ਼ (ਮੁਫਤ)

— deed, (ਸਹਾਇਤਾ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਦਾ)
ਭਰੂਰੀ ਅੰਗ

— goods, ਮੁਫਤ ਮਾਲ, ਮਸੂਲ
ਰਹਿਤ ਮਾਲ

— transfer, ਬਿਨਾਂ ਦਿਵਸ਼ ਬਦਲ

Gravamen, *n.* ਭਰਵ

Grave, *n.* ਕਬਰ

— yard, ਕਬਰਸਤਾਨ

Grave, *a.* ਸਖਤ, ਹੇਠੀਰ

Gravity, *n.* ਗੰਭੀਰਤਾ

Graze, *v.* ਚਾਰਨਾ, ਜਾਂ ਚਰਨਾ

Great Briton, *n.* ਵੱਡਾ ਬਰਤਾਨੀਆ

Gregorian Year, *n.* ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਰ੍ਹਾ,
ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਾਲ

Grenade, *n.* ਗ੍ਰੇਨੇਡ ਰੌਲਾ

Grievance, *n.* ਦੁਖ, ਬਕਾਇਤ

Grievous, *a.* ਦੁਖਦਾਈ

— hurt, ਦੁਖਦਾਈ ਚੋਟ, ਬਠੌਰ ਘਾਉ,
ਬਠੌਰ ਸੱਟ, ਤਾਈ ਸੱਟ

Grocer, *n.* ਪਨਸਾਰੀ

Gross, *n.* ਗੁਰਸ, ਬਾਰਾਂ ਦਰਜਨਾਂ

Gross, *a.* ਸਮੁੱਚਾ, ਮੋਟਾ, ਵੱਡਾ, ਘੋਟਾ, ਘੋਰ
cf. Total, ਕੁੱਲ, ਜੋੜ
Whole, ਸਾਰਾ

e.g. — assets, ਸਮੁੱਚਾ ਮਾਲ ਮਤਾ,
ਸਮੁੱਚੀ ਸੰਪਤੀ

— earning, ਸਮੁੱਚੀ ਕਮਾਈ

— income, ਸਮੁੱਚੀ ਆਮਦਨੀ,
ਸਮੁੱਚੀ ਆਮਦਨ

— misconduct, ਘੋਰ ਦੁਰ-
ਵਹਾਰ

— negligence, ਘੋਰ ਅਣ-
ਗਹਿਲੀ

— produce, ਸਮੁੱਚੀ ਉਪਜ

— receipt, ਸਮੁੱਚੀ ਆਮਦਨੀ

— rent, ਕੋਈ ਨਕਸੀ

— revenue, ਸਮੁੱਚਾ ਮਾਲੀਆ,
ਗੁਰਸ ਮਾਲੀਆ

— value, ਸਮੁੱਚਾ, ਗੁਰਸ ਮੁੱਲ

— weight, ਸਮੁੱਚਾ ਤੋਲ

Ground, *n.* ਅਧਾਰ, ਥਾਂ, ਦਲੀਲ,
ਧਰਤੀ, ਗਾਰਨ

— rent, ਭੋਏ ਭਾਟਕ, ਤਹਿ ਬਜਾਈ

Encamping— ਖੜਾ

Reasonable— ਉਚਿਤ ਵਜ੍ਹਾ,

Grounds, *n.* ਗਾਰਨ, ਵਜ੍ਹਾ

— of appeal, ਅਪੀਲ ਦੀਆਂ ਵਜ੍ਹਾ

— of belief, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਗਾਰਨ

— of claim, ਦਾਵੇ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ

Groundage, *n.* ਧਰਤੀਆਨ

Groundless, *a.* ਨਿਰਮੂਲ, ਬੇਨਿਆਦ

Ground rent, *n.* ਭੋਏ

ਦਾ ਕਰਾਇਆ, ਤਹਿ ਜਮੀਨੀ

Group, *n.* ਜੁੱਟ (ਜੋਥਾ, ਕੱਠ, ਵਰਗ)

see Band etc.

— system, ਵਰਗ ਪੱਧਤੀ

Grove, *n.* ਵੰਗੀ ਬੂੱਜ

Graw, *v.* ਬੀਜਣਾ, ਉਗਾਉਣਾ ਜਾਂ ਉਕਣਾ

— more food campaign, ਵਧੇਰੇ
ਅੰਨ ਉਪਜਾਉ ਲਹਿਰ

Growing, *a.* ਉਗਦੀ, ਵਧਦੀ

— crop, ਖੜੀ ਫਸਲ, ਖੜੀ ਖੇਤੀ,
ਉਗੀ ਫਸਲ

Guarantee, *v.* ਗਰੰਟੀ ਲੈਣਾ ਜਾਂ ਦੇਣਾ,
ਜ਼ਿੰਮਾ ਲੈਣਾ

Guarantee } *n.* ਗਰੰਟੀ, ਜ਼ਿੰਮਾ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ

cf. Indemnity, ਘਾਟਾ ਪੂਰਤੀ

Responsibility, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ

Undertaking, ਬੀੜਾ

Warantee, ਅਮਵਾਸ

e.g. Absolute— ਪੂਰਨ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ

Conditional— ਸ਼ਰਤੀ

ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ

Continuing— ਚਲਦੀ

ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ

General— ਅਮ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ
 Limited— ਹੱਦਵੀਂ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ
 Special— ਖਾਸ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ
 Temporary— ਆਰਜ਼ੀ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ
 Unlimited— ਬੇਹੱਦਵੀਂ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ

Guarantee, *a.* ਗੰਟੀ, ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ
 — fund, ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ ਸਰਪਰਸਤ
 — society, ਜ਼ਿਮੇਵਾਰ ਸੰਸਥਾ

Guaranteed, *pa.* ਗੰਟੀ ਹੋਇਆ ਜਾਂ ਕੀਤਾ
e.g.— railway, ਗੰਟੀ ਹੋਈ ਰੇਲ-ਸੜਕ, ਗੰਟੀ ਹੋਈਆਂ ਰੇਲਾਂ
 — stock, ਗੰਟੀ ਹੋਇਆ ਮਾਲ

Guarantor, *n.* ਜ਼ਿਮੇਵਾਰ

Guard, *n.* ਗਾਰਡ, ਰਾਖਾ, ਰਖਵਾਲੀ, ਰਖਿਆ ਗਾਰਦ, ਦਸਤਾ

cf. Patrol ਪਹਿਲਾ
 Watch. ਚੌਕੀਦਾਰੀ

e.g. Armed— ਬਰਕਅੰਦਾਜ਼
 Advance— *mi.* ਹਰਾਵਲ ਦਸਤਾ
 Civic— ਨਾਗਰਕ ਗਾਰਦ
 Mail— ਭਾਥ ਗਾਰਦ
 Safe— ਸਨ ਰਖਿਆ

Guardian, ਗਾਰਡੀਅਨ, ਵਲੀ, ਸਰਪਰਸਤ
 see Custodian, etc

cf. Next friend, ਸਮੀਪੀ ਮਿੱਤਰ, ਰਵੀਕ

e.g. Judicial— ਅਦਾਲਤੀ ਸਰਪਰਸਤ, (ਜਿਸਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਗਾਰਡੀਨੀ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਨੀਅਤ ਕਰੇ)

Lawful— ਯੋਗ ਸਰਪਰਸਤ

Legal— ਕਨੂੰਨੀ ਸਰਪਰਸਤ
 Natural— ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪਰਸਤ
 Testamentary— ਵਸੀਅਤੀ ਸਰਪਰਸਤ

Guardian ad litem, ਗਾਰਡੀਅਨ-ਮੁਕੱਦਮਾ, ਸਰਪਰਸਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਵੇ-ਤਾਈਂ ਗਾਰਡੀਅਨ

Guardianship, *n.* ਗਾਰਡੀਅਨੀ, ਰਖਵਾਲੀ, ਸਰਪਰਸਤੀ

Guess, *n.* ਅੰਦਾਜ਼ਾ, ਕਿਆਸ

Guidance, *n.* ਅਗਵਾਈ, ਰਹਿਣਮਾਈ ਰਾਹ-ਵਖਾਈ, ਰਹਿਣਰੀ

Guide, *n.* ਰਾਹ-ਦਰਸ਼ਕ, ਰਾਹ ਦਸੂ

Guild, *n.* ਬਰੇਟੀ, ਗਣ, ਇਕ ਪੇਸ਼ਾ ਸੱਥਾ
 see Gild

Guilt, *n. or.* ਦੋਸ਼

Guiltless, *a.* ਦੋਸ਼ ਰਹਿਤ
cf. Innocent, ਨਿਰਦੋਸ਼

Guilty, *a. or.* ਦੋਸ਼ੀ, ਦੋਸ਼ ਪੂਰਨ
 — art and part *cr.* ਪੂਰਾ ਦੋਸ਼ੀ, ਜਿਹੜਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਾਵੇ ਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਵੇ)
 — conscience, ਦੋਸ਼ੀ ਅੰਤਹਕਰਣ
 — knowledge, ਦੋਸ਼ ਪੂਰਿਤ ਜ਼ਿਆਨ

To plead— ਦੋਸ਼ ਮੰਨਣਾ
 To plead not— ਦੋਸ਼ ਮੁਕਰਨਾ

Guillotine, *n.* ਸਿਰ ਕੱਪਣੀ ਬਲ (ਭਾ. ਗਿਲੋਟੀਨ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਕਲ ਕੱਟੀ ਸੀ)

Guillotine, *v.* ਟੱਪ ਲਾਕੇ (ਕਿਸੇ ਕਾਰ-ਰਵਾਈ ਨੂੰ) ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣਾ

Guise, *n.* ਰੋਸ, ਭਾਣਾ

Gun, *n.* ਬੰਦੂਕ

Gun-powder, *n.* ਬਰੂਚ

— shot, ਫੌਲੀ ਦੀ ਮਾਰ, ਛੱਰਾ
 Gunter's chain, *n. cr.* ਜਰੀਬ
 Gutter, *n.* ਬਦਰੇ, ਬਦਰ-ਰੇ
     cf. Drain, ਨਾਲੀ
 Gynecology, *n.* ਇਸਤਰੀ-ਰੋਗ-
     ਵਿਗਿਆਨ

H

Habeas corpus, *n.* ਬੰਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ,
     ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੋਸੀ, ਤਨ ਭਲਬੀ
 — corpus writ, ਬੰਦੀ ਪਰਤੋਖ ਕਰਨ
     ਦਾ ਲੇਖ, ਤਨ ਭਲਬੀ ਦਾ
     ਹੁਕਮਨਾਮਾ, ਬੰਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦਾ
     ਪਰਵਾਨਾ
 Habit, *n.* ਵਾਦੀ, ਆਦਤ
 Habitual, *a.* ਆਦੀ
     e.g. — criminal, ਆਦੀ ਅਪਰਾਧੀ
     — offender, ਆਦੀ ਦੋਸੀ,
     ਆਦੀ ਅਪਰਾਧੀ
     — resident, ਸਤਤ ਨਿਵਾਸੀ
 Habitually, *adv.* ਆਦਤਨ
 Habitation, *n.* ਵਾਸ
     see Abode etc.
 Hackney, *a.* ਭਾਰੇ ਦੀ
     e.g. — carriage, ਭਾਰੇ ਦੀ ਗੱਡੀ
 Hair-splitting, *n.* ਵਾਲ ਦੀ ਢੱਲ
     ਲਾਹੁਣੀ
 Half, *n.* ਅੱਧਾ, ਖੰਨਾ
     — blood, ਮਤਰੇਏ ਬੰਧੂ, ਖੰਪਤਰੇਏ ਬੰਧੂ
     — brother, ਮਤਰੇਏ ਭਰਾ, ਸਕੇਲਾ
     ਭਰਾ
     — notes, ਅੱਧੇ ਸਮਰਟ-ਪੱਤਰ
     — sister, ਮਤਰੇਏ ਭੈਣ, ਸਕੇਲੀ ਭੈਣ
     — yearly, ਛਮਾਹੀ, ਅੱਧ-ਵਾਰਸਰ

Halter, *n.* ਢਾਂਸੀ, ਗਲ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ
     ਰੱਸੀ
 Half-yearly, *a.* ਛਮਾਹੀ
 Hand, *n.* ਹੱਥ, ਖਤ, ਲਿਖਾਈ
     Running— ਪੱਕਾ ਖਤ,
     ਚਲਦੀ ਲਿਖਾਈ
 Hand, *a.* ਹੱਥਾਂ ਦਾ, ਦਸਤੀ
     e.g. — loam, ਹੱਥ ਉਧਾਰ
     — loom, ਹੱਥ-ਖੰਡੀ
     — mill, ਹੱਥ-ਮਿਲ, ਹੱਥ-ਚੱਕੀ
     — press, ਹੱਥ-ਛਾਪਾਖਾਨਾ
 Handcuff, *n. cr.* ਹਥਬੰਦੀ
     cf. Menacle, ਹਥਬੰਦੀ
 Handcuff, *v.* ਹਥਬੰਦੀ ਲਾਉਣਾ
 Handsel, *n. me.* ਬੰਹਣੀ
 Handabind, *n. cr.* ਚੋਰ (ਜੋ ਮਾਲ
     ਠਾਲ ਪੜੜਿਆ ਜਾਵੇ)
 Handicraft, *n.* ਦਸਤਕਾਰੀ
     — man, ਦਸਤਕਾਰ
     see Artificer etc.
 Handwriting, *n.* ਲਿਖਤ
 Hang, *v.* ਢਾਂਸੀ ਦੇਣਾ, ਚੱਕੀ ਲਾਉਣਾ,
     ਲਮਕਾਉਣਾ
 Harassment, *n.* ਭਰਾਈ, ਤੰਗੀ,
     ਔਖਾ ਕਰਣਾ, ਹਿਰਾਨੀ,
     ਖੱਜਲ, ਭਰਾ ਬਾਜ਼ੀ
 Harbour, *n. cr.* ਚੱਲਣਾ, ਠਾਹਰ
     ਦੇਣਾ, ਆਸਰਾ ਦੇਣਾ
     ਪਨਾਹ ਦੇਣਾ, ਚੋਈ ਦੇਣਾ
 Harbour, *n. me.* ਬੰਦਰਗਾਹ
     cf. Port, ਬੰਦਰ
 Harbourn, *n. cr.* ਚੱਲਣ ਵਾਲਾ,
     ਪਨਾਹ ਦੇਣ ਵਾਲਾ
 Harbourn, *v.* ਚੋਈ ਦੇਣਾ, ਠਾਹਰ
     ਦੇਣਾ, ਆਸਰਾ ਦੇਣਾ
 Harbourn, *v.* ਚੋਈ ਦੇਣਾ, ਠਾਹਰ
     ਦੇਣਾ, ਆਸਰਾ ਦੇਣਾ
 Hard, *a.* ਭਰਜਾ, ਸਖਤ

- case, *n.* ਬਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ (ਜਿਸ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਤੇ ਚਲਣਾ ਆਖਾ ਹੋਵੇ)
- cash, ਰੋਕ ਰੁਪਈਆ
- labour, ਆਖੀ ਮਰੂਰੀ, ਆਖੀ ਸਿਹਨਤ
- Hardened criminal, *n. cr.* ਪੱਕਾ ਅਪਰਾਧੀ
- Hardship, *n.* ਔਰਸ਼, ਸਿਖਤਾ, ਔਖ, ਮੁਸ਼ੀਬਤ
- Harm, *n.* & *v.* ਹਾਨੀ, ਤਕਲੀਫ
- cf. Hurt, ਚੋਟ
- Injury, ਚੋਟ, ਹਾਨੀ (ਕਨੂੰਨ ਚਿਰੁਪ)
- Pain, ਪੀੜ
- Harvest, *n.* ਖੇਤੀ, ਫਸਲ
- see Crop
- e.g.— inspection, ਗਿਰਦੋਰੀ
- register, ਖਸਰਾ ਗਿਰਦੋਰੀ
- Hatchet, *n.* ਕੁਹਾੜਾ
- Hated, *a.* ਘਿਰਣਾ, ਨਫਰਤ
- Haulage, *n.* ਮਾਲ ਪੁਰਾਈ
- Haversack, *n.* ਬੋਲਾ (ਸਿਪਾਹੀ ਆਦਿ ਦਾ)
- Hazardous, *a.* ਭੇ ਵਾਲਾ, ਖਤਰੇ ਵਾਲਾ
- see Dangerous etc.
- e.g.— security, ਖਤਰੇ ਵਾਲੀ ਹਮਾਨਤ, ਭਾਤੀ ਹਮਾਨਤ
- occupation, ਖਤਰੇ ਵਾਲਾ ਪੇਸ਼ਾ
- Head, *n.* ਮੁੱਖ, ਮੱਦ, ਖਾਤਾ, ਖਤਾਨਾ
- of Department, ਮਹਿਕਮੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਅਫਸਰ, ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮੁੱਖ ਅਫਸਰ
- of account, ਲੰਬੇ ਦੀ ਮੱਦ, ਲੰਬੇ ਦਾ ਖਤਾਨਾ
- of family, ਕਰਤਾ
- of revenue, ਮਾਲੀਏ ਦੀ ਮੱਦ

- quarters, ਹੈਡਕੁਆਟਰ, ਮੁੱਖ ਟਿਕਾਣਾ, ਸਦਰ
- Headborough, *n. E.* (ਘਟੀਆ ਦਰਜੇ ਦਾ) ਕੰਸਟੇਬਲ
- clerk, ਮੁੱਖ ਕਲਰਕ, ਹੈਡਕਲਰਕ
- Headman, *n.* ਚੋਧਰੀ
- Head note, ਸੁਰਖੀ, ਸਿਰਲੇਖ
- Heading, *n.* ਸਿਰਨਾਵਾਂ
- Health, *n.* ਸਿਹਤ, ਅਰੋਗਤਾ
- Officer, ਸਿਹਤ ਅਫਸਰ
- Hearsay, *n.* ਸੁਣੀ ਸੁਣਾਈ ਕੱਠ
- Hearsay, *a.* ਸੁਣੀ ਸੁਣਾਈ
- evidence, ਸੁਣੀ ਸੁਣਾਈ ਗਵਾਹੀ
- Hearing, *n.* ਪੇਸ਼ੀ, (ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ) ਸੁਣਾਈ
- Adjourned— ਅਗਾਂਹ ਪਈ ਪੇਸ਼ੀ
- Concurrent— ਕੱਠੀ ਸੁਣਾਈ
- First— ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਾਈ
- Public— ਖੁਲੀ ਸੁਣਾਈ
- Private— ਖੱਦ ਸੁਣਾਈ
- Heavy, *a.* ਭਾਰੀ
- cf. Onerous, ਭਾਰੀ
- Weighty ਬੰਝਲ
- stock, ਭਾਰੀ ਸਟਾਕ (ਹਿਲਦੇ ਸਟਾਕ ਜੋ ਭਾਰੀ ਮਾਲ ਲੱਦਣ ਦੇ ਕੰਮ ਆਵੇ)
- Heifer, *n.* ਵੱਡੀ
- Heinous, *a. cr.* ਘੋਰ
- Heir, *n.* ਵਾਰਸ
- cf. Successor, ਜਾਨਸੀਨ
- Reversioner, ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ, ਵਾਰਸ-ਬਾਗਸਤ
- e.g.— apparent, ਟਿੱਕਾ, ਜਲਮ ਵਾਰਸ
- at-law, ਵਾਰਸ ਕਨੂੰਨੀ
- expectant ਵਾਰਸ ਉਮੀਦੀ

- general, ਵਾਰਸ ਆਮ
 — lawful, ਜਾਇਜ਼ ਵਾਰਸ
 — of the body, ਸਪਿੰਡ.
 (ਸਿੱਧੀ ਨਸਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਾਰਸ)
 — presumptive, ਵਾਰਸ
 ਕਿਆਸੀ, (ਜਿਸ ਦਾ ਹੱਕ ਕਿਸੇ
 ਹੋਰ ਦੇ ਜ਼ਮਨ ਨਾਲ ਟੁੱਟ ਜਾਵੇ)
 Expectant— *n.* ਆਸਵੰਤ
 ਵਾਰਸ
 Male— ਨਰੀਨਾ ਵਾਰਸ
 Natural— ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਰਸ
 Reversionary— ਉਤਰਾ-
 ਪਿਕਾਰੀ, ਵਾਰਸ-ਬਾਦਸ਼ਾਹਤ
 Simultaneous— ਇਕੋ
 ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਾਰਸ
 Ultimate— ਅੰਤਲਾ ਵਾਰ
 Heirs, executors, administra-
 tors & assigns, ਵਾਰਸ,
 ਸਾਧਕ, ਪਰਬੰਧਕ ਤੇ ਸਾਥੂ
 Heiress, *n.* ਵਾਰਸਣ
 Heirless, *a.* ਲਾਵਾਰਸ
 cf. Issueless, ਬੇ-ਉਲਾਦ,
 ਨਿਰਸੰਤਾਨ
 Heirloom, *n.* ਵਿਰਸਾ (ਦੁਕਾਵਾ)
 Heirship, *n.* ਵਾਰਸਤ ਹੱਕ
 Hemp, *n.* ਝੋੜਾ
 Hereafter, *adv.* ਹੁਣ ਦੇ ਪਿਛੋਂ, ਇਸ
 ਦੇ ਪਿਛੋਂ
 Hereby, *adv.* ਇਸ ਨਾਲ
 Hereditary, *a.* ਵਾਰਸਤ ਯੋਗ
 see Heritable.
 Hereditaments, *n.* ਵਿਰਸਾ (ਹਰ ਤ'ਤ
 ਵਾ)
 cf. Heritage, *c.n.* ਵਿਰਸਾ
 Inheritance, *a.n.* ਵਿਰਸਾ
 Legacy, *c. n.* ਵਸੀਅਤੀ
 ਵਿਰਸਾ, ਤਰਕਾ

- Tenement, ਸਿਲਖ
e.g. Corporeal— ਆਕਾਰਕ
 ਵਿਰਸਾ
 Incorporeal— ਨਿਰਆਕਾਰ-
 ਰਕ ਵਿਰਸਾ
 Hereditary, *a.* ਮੋਰੂਸੀ, ਪੇਤਰਿਕ
 see Occupancy tenancy.
e.g.—Office, ਮੋਰੂਸੀ ਅਹੁਦਾ,
 ਪੇਤਰਿਕ ਪਦਵੀ
 —tenure, *r.* ਮੋਰੂਸੀ ਕਬਜ਼ਾ
 Herein, *adv.* ਇਸ ਵਿੱਚ
 Herein beforo, *adv.* ਇਸ ਵਿੱਚ
 ਪਹਿਲਾਂ
 Heresy, *n.* ਸਫੇ-ਧਰਮ ਪਹਿਲਾਂ
 Heretic, *n.* ਸਫੇ-ਧਰਮ ਵਿਰੋਧਤਾ
 Heretofore, *adv.* ਸਫੇ-ਧਰਮ ਵਿਰੋਧੀ
 Herigy, *adv.* ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
 Heritable, *a.* ਵਾਰਸਤ ਯੋਗ
 Heritago, *n.* ਵਿਰਸਾ
 see Hereditament etc.
e.g. Dominant— ਪਰਬਲ
 ਵਿਰਸਾ
 Obstructed— *H.* ਮ-
 ਪਰਤੀ ਬੰਧ (ਅ:ਅ: ਦੁਕਾਵਟ
 ਨਾਲ, ਉ: ਪਿਉ ਦਾਦੇ ਤੋਂ
 ਵਟ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਬੰਧੀ ਤੋਂ ਹੋਈ)
 Servient— ਅਧੀਨ ਵਿਰਸਾ
 Unobstructed— *H.*
 ਅ-ਪਰਤੀ ਬੰਧ (ਅ: ਅ: ਦੁਕਾਵਟ
 ਨਾਲ, ਉ: ਪਿਉ ਦਾਦੇ ਦੀ)
 Hesitate, *v.* ਟਿਕਣ ਜਾਣਾ, ਟਿਕੋਰ ਕਰਨਾ

Hesitation, *n.* ਝਿਝਕ, ਸੰਕੋਚ

High, *a.* ਉੱਚਾ, ਵੱਡਾ, ਮਹਾਨ

High Court, *n.* ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ, ਉੱਚ
ਨਿਆਂ ਘਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ

Chartered— ਨਿਆਂ ਕਰਤਾ
ਘਰ

— of justice, ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਉੱਚ
ਅਦਾਲਤ

— of judicature, ਮਹਾਂ ਨਿਆਂ ਘਰ

High-handed, *a.* ਪਿੰਡੇਕੋਈ

High-handedness, *n. cr.* ਧੱਕਾ

High, *a.* ਉੱਚਾ, ਵੱਡਾ, ਮਹਾਂ

e.g.—school, ਹਾਈ ਸਕੂਲ, ਮਹਾਂ
ਵਿਦਿਆਲਾ

— treason, ਮਹਾਂ ਰਾਜ ਧਰੋਹ (ਜਿਸ
ਵਿਚ ਰਤਲ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੋਵੇ)

— seas, ਮਹਾਂ ਸਮੁੰਦਰ (ਸਮੁੰਦਰ ਕੰਢੇ ਤੋਂ
ਥ ਮੀਲ ਤੋਂ ਅਗੇ)

Highway, *n.* ਰਾਜ ਮਾਰਗ, ਸਾਹਰਾਹ

— man, ਧੜਵੀ

Hinderance, *n.* ਰੁਕਾਵਟ, ਝੁੱਚਰ, ਰੋੜਾ

Hindu law, *n.* ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਸ਼ਾਸਤਰ,
ਹਿੰਦੂ ਕਨੂੰਨ

Hint, *n.* ਇਸ਼ਾਰਾ, ਸੰਨਤ

Hire, *v.* ਭਾੜੇ ਤੇ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਲੈਣਾ, (ਚੁਕਵੀਂ
ਮਿਲਖ)

cf. Let, ਕਰਾਏ ਤੇ ਦੇਣਾ, (ਮਕਾਨ
ਆਦਿ)

Lease, ਕਰਾਏ ਜਾਂ ਲਗਾਣ ਤੇ
ਦੇਣਾ, (ਅਨਚੁਕਵੀਂ ਮਿਲਖ)

Hire, *n.* ਭਾੜਾ

— purchase, ਰਾਜਾ-ਬਿਕਰੀ,
ਕਰਾਇਆ-ਖਰੀਦ

Hirer, *n.* ਭਾੜੇ ਤੇ ਲੈਣ ਵਾਲਾ

Hiring, *n.* ਭਾੜੇ ਤੇ ਲੈਣ

Hire-purchase system, *n.* ਭਾੜਾ-
ਖਰੀਦ ਵੰਗ, (ਕਿਸਤਾਂ ਤੇ ਚੀਜ਼
ਲੈਣ ਜੋ ਆਖਰੀ ਕਿਸਤ ਦੇਣ
ਤੇ ਆਪਣੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਨਹੀਂ
ਤਾਂ ਕਰਾਏ ਤੇ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ)

History, *n. & a.* ਪਿਛਲਾ ਹਾਲ,
ਇਤਿਹਾਸ

e.g.— ticket, *n. cr.* ਚਲਣ ਪੱਤਰ,
ਇਮਾਲ ਨਾਮਾ

— sheet, ਹਾਲ ਪਰਚਾ

Hoarding & profiteering, *v.* ਜੋੜ
ਰਖਣਾ ਤੇ ਅਯੋਗ ਨਫਾ
ਕਮਾਉਣਾ

Hoax, *n.* ਝਾਂਸਾ, ਢਕਵੰਜ

Hold, *v.* (ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤੌਰ) ਨਿਰਣਾ ਕਰਨਾ
cf. Decide, ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ
(ਆਮ)

e.g.— good, ਠੀਕ ਹੋਣਾ

— water, ਠੀਕ ਉਤਰਨਾ,
(ਦਲੀਲ ਦਾ)

Holder, *n.* ਗਰਾਹੀ, ਧਾਰੀ, ਰਖਣ ਵਾਲਾ

— of a bill, } *me.* ਫੁੱਡੀਦਾਰ

— of a draft, }

— of a cheque, ਚੈੱਕ-ਧਾਰਕ

— of rent-free land, ਮਾਫੀਦਾਰ

— of revenue free land, ਖਰਾਜ-
ਦਾਰ

— for due course, ਵਿਧੀ ਧਾਰੀ,
ਜਿਸ ਨੇ ਵਿਧੀ ਨਾਲ ਹੁੰਗੀ
ਪਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ

— for value, *n.* ਮੁੱਲ-ਵੱਟੇ ਫੁੱਡੀਧਾਰਕ

Flag— ਫਿਰੋਦਾਲਾ

- House—ਗਰਹਿਸਤੀ
 Land—ਜ਼ਮੀਦਾਰ
 Lease—ਪਟੇਦਾਰ
 Licence—ਲਸੰਸਦਾਰ
 Policy—ਪੋਲੀਸੀਦਾਰ
 Share—ਸ਼ਿਅੰਦਾਰ
 Tenure—ਕਬਜ਼ਾਦਾਰ
- Holding, *n.* ੧. ਖਾਤਾ, ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ, ਖੇਤ
 see Tenement
 — over, ਵੈਠੇ ਰਹਿਣਾ, (ਕਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਮਿਆਦ ਕਰਾਏ ਨਾਮੇ ਜਾਂ ਪਟੇ ਦੇ ਪਿਛੋਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੇ)
 — of tenant, ੧. ਖਾਤਾ
 A list of the tenant's—
 ਖਤੋਨੀ
 A list of the owner's—
 ਖੇਵਟ
 Occupancy—ਮੌਜੂਦ
 — out, ਪਰਗਟ ਕਰਨਾ, ਤੱਗਣਾ
- Holiday, *n.* ਛੁੱਟੀ
 Annual—ਵਾਰਸ਼ਕ ਛੁੱਟੀ
 Compensatory—ਮਾਵਜ਼ੀ ਛੁੱਟੀ
 Gazetted—ਰਜ਼ਟੀ ਛੁੱਟੀ
 Local—ਸਥਾਨਕ ਛੁੱਟੀ
 Public—ਲੋਕ ਛੁੱਟੀ
 Sectional—ਖੰਡੀ ਛੁੱਟੀ
 Weekly—ਸਤਵਾਰੀ ਛੁੱਟੀ
- Helograph, *n.* ਸਰਬ ਸਵੈ-ਲਿਖਤ
 (ਜਿਹੜਾ ਪੱਤਰ ਸਾਰਾ ਉਸ ਪੁਰਖ ਨੇ ਆਪ ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਵਲੋਂ ਕਿ ਲਿਖਿਆ ਜਾਣਾ ਹੋਵੇ)
- Hollow, *n.* ਥੋੜਾ, ਖੋਖਲਾ
 Homage, *n.* ਤਾਜ਼ੀਮ, ਅਭਿਵਾਦਨ
 Home, *n.* ਘਰ, ਆਪਣਾ ਮੁਲਕ
 see Domicile etc.
 cf. House, ਮਕਾਨ
 Household, ਘਰ ਬਾਰ
 Dwelling house, ਰਸੋਂ ਦਾ ਮਕਾਨ
 Home, *a.* ਗਰਹਿ, ਸਵੇਦੇਸ਼
 Department, ਗਰਹਿ-ਵਿਭਾਗ
 —guard, ਹੋਮ-ਗਾਰਡ, ਗਰਹਿ-ਰਖਿਅਕ, ਨਗਰ ਸੈਨਕ
 Minister, ਗਰਹਿ-ਮੰਤਰੀ, ਸਵੇਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ
- Homerule, *n.* ਘਰ ਰਾਜ
 Homestead, *n.* ਬਸਰਾਤ, ਘਰ ਬਾਰ
 Homicide, *n.* cf. ਮਨੁਖ ਘਾਤ, ਮਨੁੱਖ ਹੱਤਿਆ
 cf. Man slaugeter, ਮਨੁਖ ਬਧ (ਅਚੇਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਕਾਰਨ)
 By misadventure, *E.* ਸੰਜੋਗ ਵੱਸ
 Culpable homicide not amounting to murder, ਸੰਜੋਗ ਵੱਸ
 Excusable—*E.* ਜਿਹੜੀ ਕਤਲ ਦੇ ਤੁਲ ਨਾ ਹੋਵੇ
 Feloneous—ਦੰਡ ਯੋਗ, ਮਨੁਖ ਹੱਤਿਆ
 Justifiable—ਉਚਿਤ ਮਨੁਖ ਹੱਤਿਆ, ਜਾਇਜ਼ ਹੱਤਿਆ
 — in self defence, ਸਵੈਰੱਖਿਆ ਵਿਚ ਮਨੁਖ ਹੱਤਿਆ
- Honest, *a.* ਦਿਆਨਤਦਾਰ, ਖਰਾ, ਦੀਮਾਨ-ਦਾਰ

Scrupulously—ਅਤਿਅੰਤ
 ਦਿਆਨਤਦਾਰ
 Honestly, *adv.* ਦਿਆਨਦਾਰੀ ਨਾਲ
 Honour, *n.* ਮਾਨ, ਮਾਨਯੋਗ ਜੀ (ਜਿਸ
 ਆਦਿ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨ ਲਈ)
 Debt of—ਜੁਏ ਜਾਂ ਬਰਿਜ
 ਵਿਚ ਹਾਰਿਆ ਪੈਸਾ
 Honour, *v.* ਆਦਰ ਕਰਨਾ, ਹੁੰਦੀ ਸਕਾਰਨਾ,
 ਪਰਵਾਨ ਕਰਨਾ, ਸਤਕਾਰਨਾ,
 ਸਨਮਾਨ ਕਰਨਾ
 — a cheque, ਚੈੱਕ ਸਤਕਾਰਨਾ, ਚੈੱਕ
 ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ
 Honorable, *a.* ਮਾਨਯੋਗ
 Honourarium, *n.* ਮਾਨ-ਉਪਹਾਰ
 Honoraria, *pl.n.* ਮਾਨ
 ਵਜੇ ਇਨਾਮ
 Honorary, *a.* ਮਾਨ-ਅਰਥ
 Horde, *n.* ਟੋਲਾ, ਮੰਡਲੀ, ਵੱਜੀ ਦਸਤਾ
 Horoscope, *n.* ਜਨਮ ਪੱਤਰੀ, ਟੇਵਾ
 Horse play, *n.* ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਖੇਡ
 Horse-race, *n.* ਘੋੜ ਦੌੜ
 Horticulture, *n.* ਬਾਗਬਾਨੀ
 Hospital, *n.* ਹਸਪਤਾਲ
 Civil—ਸ਼ਹਿਰੀ ਹਸਪਤਾਲ
 Military—ਵੈਜੀ ਹਸਪਤਾਲ
 Hospital, *a.* ਹਸਪਤਾਲੀ
 Hostage, *n. or.* ਬੰਧ
 Hostile, *n.* ਵੈਰੀ, ਵਿਰੋਧੀ
 . *e.g.*— foreigner, ਬਦੇਸੀ ਸ਼ਤਰੂ
 (ਜਿਸ ਦੇ ਦੇਸ ਨਾਲ ਯੁੱਧ ਹੋਵੇ)
 — firm, ਸ਼ਤਰੂ ਕੋਠੀ, ਸ਼ਤਰੂ ਵਰਮ
 — witness, ਬੇਮੁਖ ਗਵਾਹ,
 ਵਿਰੁੱਧਕ ਗਵਾਹ
 House, *n.* ਘਰ, ਮਕਾਨ, ਸਭਾ

see Abode, Home, etc.
e.g. Bawdy—ਕੁਟਲੀ ਘਰ
 Clearing—ਸੁਲਝਾਉ ਘਰ
 Commercial—ਵਪਾਰਕ
 ਮਾਰ
 Custom—ਉੱਗੀ ਘਰ
 Dead—ਮੁਰਦਾ ਘਰ
 Dwelling—ਵਸੋਂ ਦੇ ਘਰ
 Family—ਪਰਵਾਰਕ ਘਰ
 Gaming—ਜੁਆ ਘਰ
 Gambling—ਜੁਆ ਘਰ
 Lodging—ਟਿਕਣ ਘਰ
 Lottery—ਲਾਟਰੀ ਘਰ
 Manor—ਰਈਸੀ ਘਰ
 Poor—ਗਰੀਬ ਘਰ, ਅਨਾਥਾ-
 ਲਿਆ
 Power—ਬਿਜਲੀ ਘਰ
 Public—ਲੋਕ ਘਰ
 Slaughter—ਝਟਕਾ ਘਰ,
 ਬਚੜ ਖਾਨਾ
 Store—ਗੁਦਾਮ
 Toll—ਮਸੂਲ ਘਰ
 Ware—ਵੱਖਰ ਘਰ
 Work—ਕੰਮ ਘਰ
 — of commons, ਲੋਕ ਸਭਾ
 — of ill fame, ਭੇੜਾ ਘਰ (ਬਦਮਾਸ਼ੀ
 ਦਾ ਅੱਡਾ)
 — of Lords, ਲਾਟ ਸਭਾ
 — of Parliament, (ਅ: ਅ: ਗੋਸਟ
 ਘਰ), ਸੰਸਦ ਸਥਾਨ
 — of people, ਲੋਕ ਸਭਾ
 — of Legislature, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ
 House, *a.* ਮਕਾਨੀ, ਸਦਨ
 — agent, ਮਕਾਨ-ਏਜੰਟ
 — breaker, ਘਰ ਭੰਨ

- factor, ਆਗੂਤ ਘਰ
- tax, ਗਰਹਿ ਕਰ, (ਖਾਨਾ ਸੁਮਾਰੀ)
- holder, ਘਰ ਰਖਣ ਵਾਲਾ, ਮਾਲਕ
ਮਕਾਨ
- keeper, ਮਕਾਨ ਵਾਲਾ
- property, ਮਕਾਨੀ ਜਾਇਦਾਦ
- rent, ਮਕਾਨ ਕਰਾਇਆ
- search, ਖਾਨਾ-ਤਲਾਸ਼ੀ, ਘਰ-ਤਲਾਸ਼ੀ
- trespass, ਅਨ ਅਧਿਕਾਰ-ਘਰ-ਪਰਵੇਸ਼,
ਘਰ ਵਿਚ ਮੁਦਾਖਲਤ ਬੇਜਾ

Hotchpotch, *n.* ਮਿਲ ਗੋਭਾ

see Hotchpot.

e.g. To bring to— ਵੰਡ
ਵੇਲੇ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ
ਕੱਠਾ ਕਰਨਾ

Hound of the law, *n., cr.* ਕਨੂੰਨੀ
ਨਸਿਆ

Hour, *n.* ਘੰਟਾ, ਸਮਾਂ

Close, — *s.* ਬੰਦ ਸਮਾਂ

Reasonable— ਉਚਿਤ ਸਮਾਂ
(੯ ਬਜੇ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ੬ ਬਜੇ ਸ਼ਾਮ
ਤੱਕ)

House-breaking, *n. cr.* ਘਰ
ਭੰਨਣਾ

— by night, *cr.* ਸੰਨ੍ਹ ਲਾਉਣ, ਨਕਸਬਜ਼ਨੀ

see Trespass

House-hold, *n.* ਘਰ ਬਾਰ

House hold, *a.* ਘਰੇਲੀ

— affairs, ਘਰੇਲੀ ਮਾਮਲੇ

— furniture, ਘਰੇਲੀ ਸੂਰਜ ਜਾਮਾਨ

Hue and cry, *pa.* ਹਾਲ ਪਾਹਰਿਆ,
ਹੌਲਾ ਹੌਪਾ

Human, *a.n.* ਮਨੁੱਖ, ਮਨੁੱਖੀ, ਮਾਨਵ

Hurt, *v.* ਸੱਟ ਮਾਰਨੀ ਜਾਂ ਸੱਟ ਲਾਉਣੀ

— the feeling, ਦਿਲ ਦੁਖਾਉਣਾ

Hurt, *n.* ਸੱਟ, ਜ਼ਰਬ

Grievous— ਦੁਖਦਾਈ ਸੱਟ,
(ਸਦੀਦ) ਭਾਰੀ ਜ਼ਰਬ

Simple— ਸਾਧਾਰਨ ਸੱਟ

Voluntarily causing—
ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਸੱਟ ਮਾਰਨਾ

Husband, *n.* ਪਤੀ, ਖਾਵੰਦ

Husbandman, *n.* ਵਾਹਕ

Husbandary, *n.* ਵਾਹੀ

Hush-money, *n.* ਚੁੱਪ ਕਰਾਉਣ ਦੀ
ਰਿਸ਼ਵਤ, ਮੂੰਹ ਬੰਦ ਕਰਨ
ਦੀ ਰਿਸ਼ਵਤ

Hustings, *n.* ਚਬੂਤਰਾ (ਕਚਿਹਰੀ ਦਾ)

Hydroelectric, *a.n.* ਜਲ-ਬਿਜਲੀ

Hymen, *n.* ਕੁਆਰੇ-ਪਟ ਦਾ ਪਰਦਾ
ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਜਨਣਵਾਲੀ ਬਾਂ
ਪਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕੁਆਰ-ਪਰਦਾ

Hypothecate, *v.* ਆੜ ਰਹਿਨ
ਕਰਨਾ, ਮਕਫੂਲ ਕਰਨਾ
see Charge etc.

Hypothecation, *n.* ਆੜ ਰਹਿਨ

— deed, ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ, ਗਿਰਵੀ-ਵਿਲੇਖ

Hypothecator, *n.* ਕਹਿਣੇਕਾਰ,
ਗਿਰਵੀ ਕਰਤਾ

Hypothic, *n.* ਆੜ ਰਹਿਨੀ ਸੇ
see Pledge.

Hypothesis, *n.* ਮਿਥਨ (ਮਿਥੀ ਜਾਂ ਫਰਜ਼
ਕੀਤੀ ਗਲ)

see Supposition,

Hypothetical, *a.* ਮਿਥਤ

I

Idea, *n.* ਵਿਚਾਰ, ਖਿਆਲ, ਵਰਨਾ
 Ideal, *a. n.* ਆਦਰਸ਼, ਅਦਰਸ਼ਕ
 Identical, *n.* ਸਦਰਸ਼, ਜਮਾਨ, ਇਕ
 ਰੂਪ, ਇਕਸਾਰਤ
 Identify, *v.* ਪਛਾਣ ਕਰਨਾ
 Identity, *n.* ਬੇਕਤਾਈ, ਵਿਅਕਤੀ,
 ਵਿਅਕਤੀ ਗਤ
 Identification, *n. & a.* ਪਛਾਣ
e.g.— certificate, *c.r.* ਪਛਾਣ
 ਪਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ
 — parade, *c.r.* ਪਛਾਣ
 ਪਰੇਡ, ਸਨਾਖਤ ਪਰੇਡ
 Ideology, *n.* ਵਿਚਾਰ ਧਾਰਾ
 Idiot, *n.* ਬੁਧ ਹੀਣ, ਮੂਰਖ
cf. Imbecile, ਅਲਪਬੋਧ
 Insane, ਸੁਦਾਈ
 Lunatic, ਪਾਗਲ
 Idiocy, *n.* ਬੁਧਹੀਣਤਾ
 Ignore, *v.* ਅਣਡਿਠ ਕਰਨਾ, ਅਦਿਖ
 ਕਰਨਾ
 Ignorance, *n.* ਅਨਜਾਣਪੁਣਾ
 Illegal, *a.* ਬੇਕਨੂੰਨਤਾ, ਅਵੇਧਤਾ
 — contract, ਅਵੇਧ ਸੰਦਾ
 — gratification, ਵੱਡੀ ਨਜਾਇਜ਼
 ਪਰੀਲਾਜ਼, ਰਿਸ਼ਵਤ-ਸਤਾਨੀ
 — omission, ਅਵੇਧ ਲੋਪ, ਅਵੇਧ
 ਉਕਾਈ, ਨਜਾਇਜ਼ ਭੁੱਲ
 — practice, ਅਵੇਧ ਆਚਰਣ
cf. Illicit, ਵਰਜਤ
 Illegitimate, ਕੁਨਸਲਾ
 Unlawful, ਨਜਾਇਜ਼
 Illegality, *n.* ਬੇਕਨੂੰਨਤਾ, ਅਵੇਧਤਾ

Illegible, *a.* ਵੇਖ ਖਤ (ਜੋ ਪੜ੍ਹਿਆ
 ਨਾ ਜਾ ਸਕੇ)
 Illegitimate, *a.* ਕੁਨਸਲਾ, (ਹਰਾਮ ਦਾ)
 Illegitimation, *n.* ਕੁਨਸਲਾ
 Illegitimize, *v.* ਬੇਕਨੂੰਨਾ ਕਰਾਰ ਦੇਣਾ,
 ਹਰਾਮ ਦਾ ਕਰਾਰ ਦੇਣਾ
 Illicit, *a.* ਵਰਜਤ ਨਜਾਇਜ਼
cf. Licit, ਅਵਰਜਤ
e.g.— arms, ਨਜਾਇਜ਼ ਸ਼ਸਤਰ,
 ਬੇ-ਕਨੂੰਨੀ ਅਸਲ੍ਹਾ
 — Cohabitation, ਨਜਾਇਜ਼
 ਸੰਜੋਗ, ਨਜਾਇਜ਼ ਇਸਤਰੀ
 ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਸੰਗ
 — fire arms, ਨਜਾਇਜ਼ ਅਗਨ-
 ਸ਼ਸਤਰ
 — Intercourse ਨਜਾਇਜ਼ ਭੋਗ,
 ਨਜ ਇਕ ਸਮਾਗਮ, ਜਮਾਹ
 ਹਰਾਮ
 — Liquor, ਨਜਾਇਜ਼ ਸ਼ਰਾਬ
 — trade, ਨਜਾਇਜ਼ ਵਪਾਰ,
 ਅਵੇਧ ਤਜਾਰਤ
 Illicitry, *n.* ਅਨਪੜਤਾ
 Illogical, *n.* ਜੁਗਤੀ ਵਿਰੁਧ
 Illusion, *n.* ਭਰਮ, ਛਲ, ਧੌਖਾ, ਭੁਲੇਖਾ
 Illusory, *a.* ਤਲਕਾਰੀ
 Illustrate *v.* ਨਿਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ (ਅ: ਅ:
 ਚਿੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ)
 Illustrated, *pa.* ਸਚਿੱਤਰ (ਮੂਰਤਾ
 ਵਾਲਾ)
 Illustration, *n.* ਉਦਾਹਰਣ, ਨਿਦਰਸ਼ਨ
 Ill-will, *n.* ਲਾਗ-ਭਾਟ, ਰੰਜਿਸ਼
 Imaginary, *n.* ਫਰਜੀ ਖਿਆਲ
 Imbashing of money, ਘਟਿਆਉਣਾ
 (ਰੁਪਏ ਦੇ ਸਿਕੇ ਵਿਚ)
 Imbecile, *a.* ਮਤਹੀਨ (ਬੁਝਾਪੇ ਕਾਰਨ)

Imbecility, *n.* ਮਤੀਨਤਾ

Imbargo, (ਸਰਕਾਰੀ) ਰੋਕ (ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਬੰਨੇ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ)

see Embargo

Imitate, *v.* ਨਕਲ ਲਾਹੁਣੀ

Immaterial, *a.* ਤੁੱਛ (ਮਾਮੂਲੀ)
ਨਿਰਾਕਾਰ

Immature, *a.* ਕੱਚੀ, ਕੱਚਾ

Immediacy, *n.* ਸਮੀਪਤਾ

Immediate, *a.* ਸਮੀਪੀ, ਨਜ਼ਦੀਕੀ,
ਤੁਰੰਤ, ਤੁੱਤਕਾਲ

cf. Imminent, ਸਿਰ ਆਇਆ

e.g.—cause, ਸਮੀਪੀ ਕਾਰਨ

—danger, ਸਮੀਪੀ ਭੈ

—possession, ਸਚੇ ਕਬਜ਼ਾ
(ਆਪਣਾ)

—prevention, ਤੁਰਤ ਰੋਕ

—remedy, ਤੁਰਤ ਉਪਾ, ਢੰਗੀ
ਦਾਵਾਸੀ

Immediately, *adv.* ਬੱਝ ਪੱਟ

—before, ਠੀਕ ਪਹਿਲਾਂ

Immemorial, *a.* ਪਰਾਚੀਨ

—custom, ਪਰਾਚੀਨ ਰਵਾਜ

—time, ਚਿਰੰਕਾਲ, ਪਰਾਚੀਨ ਕਾਲ,
ਜਮਾਨਾ-ਸਲਾਹ ਕਾਲ

—usage, ਪਰਾਚੀਨ ਵਰਤੋਂ, ਪਰਾਚੀਨ
ਦਸਤੂਰ

Immigrant, *n.* ਬਦੇਸ਼ੀ ਆਇਆ, ਬਦੇਸ਼ੀ
see Emigrant,

Immigrate, *v.* ਅਪਰਵਾਸ ਕਰਨਾ,
ਪਰਦੇਸ਼ ਆ ਕੇ ਵਸਣਾ, ਦੇਸ਼
ਅੰਦਰ ਵਾਸ ਕਰਨਾ

Immigration *n.* ਬਦੇਸ਼ੀ ਆਉਣਾ,
(ਬਦੇਸ਼ੀ ਦਾ)

see Emigration

Imminent, *a.* (ਸਮੀਪ) ਸਿਰ ਆਇਆ

see Immediate

e.g.—Danger, ਢੰਗੀ ਖਤਰਾ, ਤੁਰਤ
ਭੈ

—fear, ਤੁਰੰਤ ਡਰ, ਢੰਗੀ ਡਰ

Immodest, *a.* ਢੀਠ, ਬੇਹਿਆ, ਨਿਰਲੱਜ,
ਦੁਸ਼ਟ

Immolate, *v.* ਬਲੀਦਾਨ ਕਰਨਾ

Immoral, *a.* ਦੁਰਾਚਾਰੀ-ਅਭਿਹਾਰਕ

e.g.—condition, ਦੁਰਾਚਾਰੀ ਸਰਤ

—contract, ਦੁਰਾਚਾਰਕ ਕਰਾਰ,
ਅਨੰਤਿਕ

—custom, ਦੁਰਾਚਾਰਕ ਰਵਾਜ

—debt, *H.* ਦੁਰਾਚਾਰਕ ਕਰਕਾ

—object, ਦੁਰਾਚਾਰਕ ਉਦੇਸ਼

—purpose, ਅਨੰਤਕ ਮਤਲਬ

Immorality, *n.* ਦੁਰਾਚਾਰ

Immoveable, } *a.* ਅਨਦੁਕਵੀਂ ਗੈਰ-
Immovable, } ਮਨਕੁਲਾ

Immovable property, *n.* ਅਨਦੁਕ-
ਵੀਂ ਜਾਇਦਾਦ, ਅਚਲ ਜਾਇਦਾਦ

cf. Movable property—

ਚੱਕਵੀਂ ਜਾਇਦਾਦ, ਢਲ ਸੰਪਤੀ

Immunity, ਸੱਚਾ, ਬਚਨ ਸ਼ਕਤੀ (ਬੀਮਾਰੀ
ਜਾਂ ਦੰਡ ਤੋਂ)

Immune, *a.* ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ

Immutable laws, ਅਣਬਦਲ ਕਨੂੰਨ,
ਅਟੱਲ ਕਨੂੰਨ

Impair, *v.* ਖਰਾਬ ਕਰਨਾ, ਬਗ਼ਾੜਨਾ,
ਬਿਚਲਾਉਣਾ

Impale, *v.* ਸੂਈ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ

Impanel, *v.* ਜਹੂਰਾ (ਪੰਚ) ਦਾ ਸੂਚੀ ਵਿਚ
ਨਾਮ ਲਿਖਣਾ)

Impart, *v.* ਹਿੱਸੇ ਦੇਣਾ, ਸੁਝਾਉਣਾ,
ਦੱਸਣਾ, ਦੇਣਾ

Impartial, *n.* ਨਿਰਪੱਖਤਾ-ਸਹਿਤ

Impartial, ਨਿਰਪੱਖ

cf. Just, ਨਿਆਏਕਾਰ

Neutral, ਅਪੱਖ

Unbiased, ਬੇਲਾਗ

Impartiality, *n.* ਨਿਰਪੱਖਤਾ

Impartible, *a.* ਅਵੰਡ, ਵੰਡ ਅਯੋਗ

—estate, ਵੰਡਣ-ਅਯੋਗ ਮਿਲਖ, ਵੰਡਣ-
ਅਯੋਗ, ਮੰਖਦਾਯੋਗ

cf. Partible, ਵੰਡਣ-ਯੋਗ

Impartibility, *n.* ਅਵੰਡਤਾ

Impawn, *v.* ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣਾ

see Pledge

Impeach, *v.* ਉੱਤਰ ਮੰਗਣਾ (ਦੋਸ਼ ਲਾ ਕੇ)

To—credit of witness,

(ਉੱਤਰ ਮੰਗ ਕੇ) ਗਵਾਹ

ਦੀ ਸਾਖ ਨੂੰ ਤੋੜਨਾ

Impeachment, *n.* ਦੂਸ਼ਣੀ, ਪੁੱਛ-

ਗਿਣ (ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਰਾਜ ਕਰਮ-
ਚਾਰੀ ਦੀ)

—of waste, *n.* ਨਾਲਸ ਬਾਬਤ ਹਰਜਾ

Impede, *v.* ਰੋਕਣਾ

see Bar etc.

Impediment, *n.* ਰੁਕਾਵਟ

Legal—ਕਨੂੰਨੀ ਰੁਕਾਵਟ

Impediments-in-law, ਕਨੂੰਨੀ

ਅਸਮਰਥਤਾ, (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ
ਕੋਈ ਪੁਰਖ ਨਾ ਅਦਾਲਤ
ਵਿਚ ਦਾਵਾ ਕਰ ਸਕੇ ਤੇ
ਨਾ ਉਸਤੇ ਦਾਵਾ ਹੋ ਸਕੇ)

Imperative, *a.* ਅਵੱਸ਼, ਹੁਕਮੀ, ਜ਼ਰੂਰੀ

cf. Mandatory, ਤਾਕੀਦੀ

Imperfect, *a.* ਅਪੂਰਣ,

cf. Inchoate, ਹੁਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ

Incomplete, ਅਪੂਰਾ

Partial, ਉੱਚਾ

e.g.—obligation, ਅਪੂਰਣ
ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀ

—contract, ਅਪੂਰਣ ਸੰਦਾ,
ਅਪੂਰਾ ਕਰਾਰ

—partition, ਅਪੂਰਣ ਵੰਡ

—title, ਅਪੂਰਣ ਹੱਕ

—trust, ਅਪੂਰਣ ਨਿਆਸ,
ਅਪੂਰਣ ਟਰਸਟ

Imperial, *a.* ਸਾਮਰਾਜੀ, ਬਾਹੀ

—Government, ਸਾਮਰਾਜੀ ਸਰਕਾਰ

Imperialism, *n.* ਸਾਮਰਾਜਵਾਦੀ,
ਸਹਿਨਸ਼ਾਹੀਅਤ

Imperialist, *n.* ਸਾਮਰਾਜਵਾਦੀ, ਬਾਹੀ

Impersonal, *a.* ਨਿਰਜਾਤੀ

cf. Personal, ਜਾਤੀ

Impersonate, *v.* cf. ਅਵਰੂਪਣਾ, (ਕੋਸ
ਬਦਲ ਕੇ ਦੂਜੇ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਆਪ
ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ)

Impersonation, *n.* ਅਵਰੂਪਣ

Impertinence, *n.* ਢੀਠਪਣਾ,
ਬੇਅਦਬੀ, ਗੁਸਤਾਖੀ

Importinent, *a.* ਅੱਖੜ, ਗੁਸਤਾਖ,
ਅਸਬੰਧਤ, ਗੈਰ ਮੁਤੱਲਅਕ

Impious, *n.* ਅਧਾਰਮਕ

Implead, *v.* cf. ਮੁਕਦਮੇ ਦੀ ਧਿਰ (ਫਰੀਕ
ਮੁਕੱਦਮਾ) ਬਣਾਉਣਾ

Implement *v.* ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ (ਕਿਸੇ ਗਲ
ਨੂੰ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਲਿਆ ਕੇ)

Implements, *n.* ਜੰਤਰ

cf. Instruments, ਹੱਥ
Tools, ਸੰਦ, ਯੰਤਰ
Machine, ਕਲਾ

— of husbandry, ਵਾਹੀ ਦੇ ਜੰਤਰ
— of house breaking, *cr.* ਘਰ
ਭੰਨਣ ਦੇ ਜੰਤਰ

Implicate *v. cr.* (ਲਪੇਟਣਾ), ਫਸਾਉਣਾ
cf. Involve, ਉਲਝਾਉਣਾ

Implication, *n. cr.* ਲਪੇਟ (ਫਸਾਉ),
ਅੰਤਰ ਭਾਵ (ਜੋ ਸਪਸ਼ਟ ਨਾ
ਹੋਵੇ)

Necessary— ਫਰਕੀ ਅੰਤਰ-
ਭਾਵ

Implicit, *a.* ਅਸਪਸ਼ਟ, ਅਰਥਾਤ

cf. Explicit, ਸਪਸ਼ਟ

e.g.— acceptance, ਅਰਥਾਤ
ਸਵੀਕਰਨ

— condition, ਭਾਵਅਰਥੀ
ਸ਼ਰਤ, ਅਰਥਾਤੀ ਸ਼ਰਤ

— consent, ਅਰਥਾਤੀ ਸੰਮਤੀ,
ਅਰਥਾਤੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ

— contract, ਉਪਲੱਖਤ ਸੰਦਾ,
ਸਮਿਲਤ ਬਚਨਬੰਦ

— duty, ਭਾਵ-ਅਰਥੀ ਕਰਤਵ
— enactment, ਅਰਥਾਤ
ਕਰਨ

— invitation, ਅਰਥਾਤ ਸੰਦਾ
— licence, ਅਰਥਾਤ ਲਾਇਸੰਸ

— malice, ਅਰਥਾਤੀ ਦਵੇਖ
— notice, ਅਰਥਾਤੀ ਨੋਟਿਸ

— obligation, ਅਰਥਾਤੀ
ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ

— promise, ਅਰਥਾਤੀ ਵਾਅਦਾ
— power, ਅਰਥਾਤੀ ਬਲ

— ratification, ਅਰਥਾਤੀ
ਪੁਸ਼ਟੀ

remedy, ਅਰਥਾਤੀ ਉਪਾ
— repeal, ਅਰਥਾਤੀ ਮਨਸੂਖ
ਕਰਨਾ

— right, ਅਰਥਾਤੀ ਹੱਕ
trust, ਅਰਥਾਤੀ ਨਿਆਸ, ਅਰਥਾਤੀ
ਅਮਾਨਤ

Imply, *v.* ਅਰਥ ਹੋਣਾ, ਭਾਵ ਹੋਣਾ

Import, *v.* ਭਾਵ ਰੱਖਣਾ, ਪਰਦੇਸ ਤੋਂ ਮਾਲ
ਮੰਗਾਉਣਾ

.cf. Export, ਬਰਾਮਦ ਕਰਨਾ,
ਪਰਦੇਸ ਮਾਲ ਭੇਜਣਾ

Import, *n.* ਭਾਵ ਅਰਥ, ਪਰਦੇਸੀ ਲਿਆਂਦਾ
ਮਾਲ, ਦਰਾਮਦ

Importance, *n.* ਮਹੱਤਵ, ਮਹਾਨਤਾ
ਅਹਿਮੀਅਤ

Important, *a.* ਮਹਾਨ, ਅਹਿਮ, ਫਰਕੀ

Importation, *n.* *me.* ਦਰਾਮਦੀ

Importunity, *n.* ਮੰਗਣ (ਘੜੀ ਮੁੜੀ
ਤੰਗ ਕਰਕੇ)

cf. Dunning, ਤਕਾੜਾ

Impose, *v.* ਲਾਉਣਾ (ਟੈਕਸ ਆਦਿ)

Imposition, *n.* ਕਰ, ਟੈਕਸ

Impossible, *a.* ਅਸੰਭਵ, ਅਣਹੋਣਾ,
ਨਾਮੁਮਕਿਨ

Impossibility, ਅਸੰਭਵਤਾ, ਅਸਕਤਾ
ਨਾਮੁਮਕਿਨ

Impost, *n.* ਰਾਜ-ਕਰ, ਮਸੂਲ, ਚਗਾਤ
see Duty etc.

Imposter, *n.* ਨਕਲੀ ਆਦਮੀ

Impotency, *n.* ਨਪੁੰਸਕਤਾ

Impound, *v.* (ਅ: ਅ: ਬੰਨ੍ਹ ਰਖਣਾ),

ਬਬਤ ਕਰਨਾ

see Confiscate etc.

To— cattle, ਪਸ਼ੂ ਨੂੰ ਛਾਟਕ

ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਕਰਨਾ, ਕਾਂਜੀ

ਹੋਂਦ ਦੇਣਾ

— goods, ਗਹਿਣੇ ਰਖਿਆ

ਮਾਲ

Impracticable, *a.* ਅਸਾਧ, ਕਰਨ-

ਅਯੋਗ, ਅਮਲ-ਅਯੋਗ

Imprecate, *v.* (ਅ:ਅ: ਭੇੜੀ ਪਰਾਰਥਨਾ

ਕਰਨਾ) ਸਰਾਪ ਦੇਣਾ

Imprecation, *n.m.* ਬੁਰਾ ਕਹਿਣ,

ਸਰਾਪ

Imprescriptible rights, *n.* ਸਵੈ-

ਧਾਮ ਸਿੱਧ ਅਧਿਕਾਰ (ਜੋ

ਮਿਆਦ ਲੰਘਣ ਨਾਲ ਰੱਦ ਨਾ

ਹੋਵੇ)

Impress, *v.* ਪਰਭਾਵ ਪਾਉਣਾ, ਬਗਾਰ

ਵਿਚ ਵੜਨਾ

Impress, *a.* ਬਗਾਰੀ

e.g.— gang, ਬਗਾਰ ਟੋਲੀ

Impressed, *pa.* ਠੰਕਿਆ

— stamp, ਮਨੱਕਸ, ਅਸਟਾਮ, ਮੁਰ-

ਅੰਕਤ ਸਟਾਮ

Impression, *n.* ਠੱਪਾ, ਨਿਸ਼ਾਨ, ਪਰਭਾਵ

ਅਸਰ, ਚਿੰਨ੍ਹ

cf. Print, ਛਾਪਾ

e.g. Finger— ਉਂਗਲ-ਚਿੰਨ੍ਹ

Thumb— ਅੰਗੂਠਾ-ਚਿੰਨ੍ਹ

Impressment, *n.* ਬੇਗਾਰ, ਜਬਰ

cf. Forced labour,

Imprest, *n. & a.* ਅਤਾਉ, ਪੇਸ਼ਕੀ

e.g.— money, ਪੇਸ਼ਗੀ (ਅਗਾਉ-

ਧਨ)

Imprescriptable, *a.* ਅਪਰਾਪਤੀ ਯੋਗ

— right, ਅਪਰਾਪਤੀ ਯੋਗ-ਹੱਕ

Imprision, *n. E.* ਛੁਪਾਉਣਾ

— of high treason, ਰਾਜ ਧਰੋਹ

ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣਾ

Imprison, *v.* ਬੰਨ੍ਹ ਦੇਣਾ, ਬੰਦ ਕਰਨਾ,

ਕੈਦ ਕਰਨਾ

Imprisonment, *n.* ਬੰਦੀ, ਕੈਦ

see Confinement etc.

e.g. False— ਅਯੋਗ ਕੈਦ

Rigorous— ਕਰਜ਼ੀ (ਸਖਤ)

ਕੈਦ

Simple— ਸਾਧਾਰਨ ਕੈਦ

Improbability, *n.* ਅਸੰਭਵਤਾ, ਜੋ

ਗਲ ਕਿਆਸ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ

ਸਕੇ, ਅਨਹੋਣੀ

Improbation, *n.* ਕੁਟਲਤਾ

Improper, *a.* ਅਨੁਚਿਤ

cf. Prohibited, ਵਿਵਰਜਤ

Tortuous, ਅਯੋਗ

Unjust, ਅਨਿਆਈ

Wrongful, ਨਾਵਾਜਬ

Impropriety, *a.* ਬੇਜਾ-ਪਣ, ਅਯੋਗਤਾ

Improve, *v.* ਸੁਧਾਰਨਾ

Improvement, *a.* ਸੁਧਾਰ

— trusts, ਸੁਧਾਰ ਟਰਸਟ

Imprudence, *n.* ਅਵਿਚਾਰ, ਅਸਿਆਣਪ,

ਅਸਾਵਧਾਨਤਾ

Impugn, *v.* ਖੰਡਨ ਕਰਨਾ

see Contest etc.

Impulse *n.* ਭਾਵ, ਜੋਸ਼

Irresistible— *cr.* ਅਵੇਕ

ਜੋਸ਼

Impunity, *n.* ਅਦੰਡ

With Impunity, ਮਾਫੀ
ਨਾਲ, ਦੰਡ-ਬਿਨਾਂ
Impute, *v.* ਉਜ ਲਾਉਣਾ
Imputation, *n.* ਉਜ
see Accusation, etc.
— on the character, ਚਲਨ ਤੇ
ਉਜ
To make an— ਉਜ
ਲਾਉਣਾ
Inability, *n.* ਅਯੋਗਤਾ, ਅਸਕਤੀ,
ਅਸਮਰਥਾ
In accordance with law, ਵਿਧੀ
ਅਨੁਸਾਰ, ਕਨੂੰਨ ਮੁਜਬ
Inaccurate, *n.* ਅਸ਼ੁੱਧ, ਨਾ-ਠੀਕ
Inadequate, *a.* ਥੋੜਾ, ਨਾਕਾਫੀ
— compensation, ਨਾਕਾਫੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ
— sentence, ਨਾਕਾਫੀ ਦੰਡ-ਆਦੇਸ਼
Inadequacy, *n.* ਨਿਉਨਤਾ, ਨਾਵਾਜ਼ਬੀ,
ਅਯੋਗਤਾ
— of consideration, ਬਦਲ ਦੀ
ਨਿਉਨਤਾ, ਪਰਤੀਫਲ ਦੀ
ਨਾਵਾਜ਼ਬੀ ਜਾਂ ਨਾਕਾਫੀਪਣ
Inadmissible, *a.* ਅਗਰਹਿਣ ਯੋਗ
cf. Admissible, ਗਰਹਿਣ ਯੋਗ
e.g.— evidence, ਅਪਰਵਾਨ-ਯੋਗ
ਗਵਾਹੀ
Inadmissibility, *n.* ਅਪਰਵਾਜ਼ਤਾ,
ਅਸਵੀਕਰਤਾ
Inadvertant, *a. n.* ਅਚੇਤ
Inadvertance, *n.* ਅਚੇਤਤਾ
cf. Negligence, ਲਾਪਰਵਾਹੀ
Omission, ਚੁਕ
Oversight, ਉਕਾਈ
Inalienable, *a.* ਨਾਦੇਣ ਯੋਗ, ਨਾਬਦਲੀ
ਯੋਗ
Inapplicable, *a.* ਅਟਲਾਗ਼, ਨਾਲਾਗ਼,
ਅਸਬੰਧਤ

Inappropriate, *a.* ਵੇਠੀਕ, ਅਯੋਗ
Inaugurate, *v.* ਅਰੰਭ ਕਰਨਾ, ਤਿਲਕ
ਜਾਂ ਟਿੱਕਾ ਲਾਉਣਾ
Inauguration, *n.* ਅਰੰਭ
Inaugural, *a.* ਅਰੰਭਕ
In camera, *adv.* ਜੱਜ ਦੇ ਖਾਸ ਕਮਰੇ
ਵਿਚ
Trial—ਫੈਦ
ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਨਿਆ-ਵਿਚਾਰ
In capability, *n.* ਅਸਮਰਥਾ, ਅਯੋਗਤਾ,
ਨਾਕਾਬਲੀਅਤ
Incapable, *a.* ਅਸਮਰਥ, ਅਯੋਗ, ਨਾ-
ਕਾਬਲ
Incapacity, *n.* ਅਸਮਾਈ, ਅਯੋਗਤਾ
see Disability etc.
Incendiarism, *n.* ਆਤਸ਼ਜਨੀ,
ਅਗਨ-ਵਾਦ, ਸਾੜ ਫੂਕ ਵਾਦ
Incendiary, *a.* ਅਗਨ
e.g.— bomb, ਅਗਨ-ਗੋਲਾ
— bullet, ਗੋਲੀ
Incarcerate, *v. cr.* (*Lit: Imp-
rison.*) ਫੈਦ ਕਰਵਾ
see Confine etc.
Incarceration, *n.* ਖੰਦੀ
Incentive, *a.* ਬਧਾਵਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ,
ਉਤੇਜਕ, ਉਦੀਪਕ, ਉਤਾਰੂ,
Incest, *n. cr.* ਗੋਤਰ ਗਮਨ, (ਅਜਿਹੀ
ਇਸਤਰੀ ਨਾਲ ਭੋਗ ਕਰਨਾ ਜਿਸ
ਨਾਲ ਕਨੂੰਨ ਜਾਂ ਰਵਾਜ ਅਨੁਸਾਰ
ਵਿਆਹ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ)
see Adultery etc.
Incestuous, *a.* ਗੋਤਰ ਗਮਨੀ
e.g.— adultery, ਗੋਤਰ-ਗਮਨ
— marriage, ਗੋਤਰ-ਗਮਨੀ
ਵਿਆਹ

Inchoate, *a.* ਅਪੂਰਨ
 see Imperfect

Inchoate right, *n.* ਅਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ,
 ਕੱਚਾ ਅਧਿਕਾਰ

Inchoate stamped instrument, *n.* ਅਪੂਰਨ ਅਸਟਾਮ-
 ਯੁਕਤ ਲਿਖਤ

Incidence, *n.* ਲਗਾਓ
e.g. — of a tax, ਟੈਕਸ ਦਾ ਲਗਾਓ,
 ਕਰ ਦਾ ਲਗਾਓ

Incident, *n.* ਘਟਨਾ, ਮਾਜਰਾ, ਸੰਬੰਧ
 see Accident etc.

Incidental, *a.* ਲਾਗਵਾਂ, ਸੰਬੰਧਤ
e.g. — business, ਸੰਬੰਧਤ ਕੰਮ
 — expenses, ਲਾਗਵਾਂ ਖਰਚ
 — issue, ਸੰਬੰਧਤ ਤਨਕੀਅ
 — matter, ਸੰਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ਾ
 (ਮਾਮਲਾ)
 — power, ਸੰਬੰਧਤ ਸ਼ਕਤੀ
 — provisions, ਸੰਬੰਧਤ ਉਪ-
 ਬੰਦ
 — purposes, ਸੰਬੰਧਤ ਮੰਤਵ
 — relief, ਲਾਗਵੀਂ ਸਹਾਇਤਾ

Incised wound, *v.* ਕੱਟਿਆ ਹੋਇਆ
 ਘਾਉ, ਕੱਟਿਆ ਜ਼ਖਮ

Incitant, *n.* ਉਤਾਰੂ

Incite, *v. cr.* ਉਤਾਰਨਾ (ਸ਼ਹਿ ਦੇਣਾ
 ਫੌਜੇ ਕੰਮ ਲਈ)
 see Abet etc.

Incitement, *n.* ਉਤਾਰ

Incitation, *n.* ਉਤਾਰਣ

Incline, *v.* ਰੁਚੀ ਦੇਣਾ, ਝੁਕਣਾ

Inclination, *n.* ਝੁਕਾਉ, ਰੁਚੀ, ਰੁਖ

Inclose, *v.* ਘੇਰਨਾ

Inclosure, *n.* ਘੇਰਾ, ਵਾੜਾ
 see Enclosure

Include, *v.* ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ

Included, *p. n.* ਸ਼ਾਮਲ

Including, ਸੁੱਚੇ, ਸਮੇਤ, ਅੰਤਰਗਤ

Inclusive, *a.* ਸਮੇਤ

Incognisable, *a.* ਨਾਕਾਬਲੇ ਪਛਾਣ, ਨਾ-
 ਕਾਬਲੇ ਮੁਦਾਖਲਤ, ਪਛਾਣ-ਅਯੋਗ

Income, *n. & a.* ਆਮਦਨੀ
 Gross — ਸਮੁੱਚੀ ਆਮਦਨੀ
 Net — ਖਾਲਸਾ ਆਮਦਨੀ
 — tax, ਆਮਦਨੀ ਟੈਕਸ, ਆਮਦਨ-ਕਰ

Incoherent, ਬੇ-ਮੇਲ, ਅਸੰਗਤ, ਬੇ-ਜੋੜ,
 ਬੇਸੁਰੀ, ਬੇਤੁਕੀ

Incompetency, *n.* ਅਸਮਰਥਾ,
 ਅਯੋਗਤਾ

Incompetent, *a.* ਨਾਕਾਬਲ, ਅਯੋਗ

In common, *n.* ਕੱਠਾ
 of. Joint, ਸਾਂਝਾ

Incomplete, *a.* ਅਪੂਰਾ
 see Imperfect, etc.

Inconclusive, *a.* ਕੱਚਾ, ਕਮਜ਼ੋਰ, ਸਿੱਧੀ
 ਹੀਣ

Incongruity, *n.* ਬੇ-ਮੇਲਤਾ, ਅਸਮਤਾ

Incontrovertible, *a.* ਨਿਰਵਿਵਾਦੀ
 (ਹੱਕ), ਪੱਕਾ (ਬਿਆਨ, ਰਾਏ)

Inconsistent, *a.* ਅਸੰਗਤ, ਪਰਸਪਰ
 ਵਿਰੋਧੀ
e.g. — clauses, ਅਸੰਗਤ ਅੰਕ
 — plea, ਵਿਰੋਧੀ ਉਚਾਰ
 — right, ਅਸੰਗਤ ਹੱਕ

Inconsistency, *n.* ਅਸੰਗਤਾ
 — between laws, ਕਨੂੰਨ ਵਿਚ
 ਬੇ-ਮੇਲਤਾ, ਵਿਧੀਆਂ ਵਿਚ
 ਅਸੰਗਤੀ
 of Discrepancy,

Incontestable, *n.* ਪੱਕਾ (ਤਰਕਹੀਨ)
cf. **Incontrovertible**, ਪੱਕਾ,
 ਨਿਰਵਿਵਾਦ (ਹੱਕ)
Indisputable, ਪੱਕਾ,
 ਨਿਰਵਿਵਾਦ (ਹੱਕ)
Undeniable, ਨਾਇਨਕਾਰ
 ਯੋਗ
Unquestionable, ਨਿਰ-
 ਪਕਸ਼ਨ
Inconvertible, *a.* ਨਾਬਦਲਣ ਯੋਗ
e.g.—**Money**, ਨਾਬਦਲਣ ਯੋਗ
 ਪਾਸ
Inconvenience, *n.* ਤਕਲੀਫ਼, ਦੁਖ,
 ਅਸੁਖ
Incorporate, *v.* ਸੰਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ,
 ਕਾਇਮ ਕਰਨਾ
Incorporate, *a.* ਸੰਸਥਾਪਨ
Incorporated, *pa.* ਸੰਸਥਾਪਤ, ਕਾਇਮ
 ਹੋਇਆ
Incorporation, *n.* ਸੰਸਥਾਪਨ, ਸੰਸ-
 ਥਾਪਨ ਕਰਨ, ਸੰਮਿਲਤ ਕਰਨ
 — *by act of parliament*,
 ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਕਨੂੰਨ ਨਾਲ
 ਸੰਸਥਾਪਨ ਕਰਨ
 — *by Royal Charter*, ਸਾਹੀ ਹੱਕ-
 ਪੱਤਰ ਦਵਾਰਾ ਸੰਸਥਾਪਨ ਕਰਨ
 — *of Company*, ਕੰਪਨੀ ਦਾ
 ਸੰਸਥਾਪਨ
 — *of documents in wills*,
 ਸੰਮਿਲਤ ਕਰਨਾ (ਉ: ਉਪਾਗ
 ਦਾ ਵਸੀਅਤ ਵਿਚ)
Incorporeal, *a.* ਨਿਰਾਕਾਰਕ
e.g.—**chattel**, ਨਿਰਾਕਾਰਕ-ਹੱਕ
 (ਉੱਕਥੀ ਜਾਇਦਾਦ)

—**hereditament**, ਨਿਰ-
 ਭਾਗਤ
 —**property**, ਨਿਰਾਕਾਰਕ
 ਮਿਲਖ
 —**rights**, ਅਭੇਦਿਕ ਅਧਿਕਾਰ
Incorrect, *a.* ਅਸ਼ੁੱਧ, ਗਲਤ
Incorrigible, *n.* ਨਾਸੁਧਰਨ ਯੋਗ
Incredible, *a.* ਨਾਪਰਤੀਤ ਯੋਗ
 — *evidence*, ਨਾਪਰਤੀਤ ਯੋਗ ਗਵਾਹੀ
Increase, *v.* ਵਧਾਉਣਾ
Increase, *n.* *m.* ਔਲ
Increase, *n.* *f.* ਵਾਧਾ, ਬੇਸ਼ੀ
 — *of revenue*, ਬੇਸ਼ੀ ਜਮ੍ਹਾਂ
Increment, *n.* ਬਿਰਧੀ, ਤਰੱਕੀ ਤਨਖਾਹ
see Accretion etc.
Incriminate, *v. cr.* ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣਾ
see Accuse etc.
Incriminating, *a. cr.* ਦੋਸ਼ ਲਾਉ
e.g.—**question**, ਦੋਸ਼ ਲਾਉ
 ਪਰਸ਼ਨ
 — **statement**, ਦੋਸ਼ ਲਾਉ
 ਬਿਆਨ
Incrimination, *n. cr.* ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣ
Incubation, *n.* ਅੰਡਾ ਸੇਵਨ
Inculcate, *v.* ਕਿਸੇ ਤੇ ਕਸੂਰ ਮਝਨਾ
see Accuse etc.
Incumbent, *n.* ਉਹਦੇਦਾਰ
Incumbent, *a.* ਜ਼ਰੂਰੀ
Incumbered, *pa.* ਦਬੀ ਹੋਈ ਕਰਜ਼ੇ ਵੇਨ
cf. **Encumbered**, ਦਬੀ ਹੋਈ
 ਮਿਲਖ, ਅਧੀਨ ਮਿਲਖ
Incumberance, *n.* ਕਰਜ਼ਾ ਭਾਰ,
 ਕਢਾਲਤ
see Charge

- e.g.* Mense— ਵਿਚਕਾਰਲਾ ਬਰਜਾ
ਭਾਰ
- Incumberancer, *n.* ਭਾਰੂ, ਬਰਜਾ
ਭਾਰੂ, (ਜਿਸ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ
ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲਣਾ ਹੋਵੇ)
- Prior— ਪਹਿਲਾ ਭਾਰੂ
- Puisne— (ਅ: ਅ: ਛੋਟਾ),
ਪਿਛਲਾ ਭਾਰੂ
- Incure, *v.* ਸਹਿਣਾ, ਖਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਨਾ,
ਬੱਲਣਾ, ਉਠਾਉਣਾ
- Indebted, *n.* ਕਰਜ਼ਾਈ, ਦੇਣਦਾਰ, ਮਕ-
ਰੂਚ, ਰਿਣੀ
- Indebtedness, *n.* ਕਰਜ਼ਦਾਰੀ
- Indecency, *n.* ਨਿਰਲਜਤਾ
- Indecent, *n.* ਨਿਰਲਜ
cf. Lewd, ਲੰਪਟ
Lascivious, ਕਾਮੀ
Obscene, ਗੰਦਾ, ਨੰਗਾ
e.g.— exposure, ਨਿਰਲਜ ਨੰਗੀ
— question, ਗੰਦਾ ਸਵਾਲ,
ਕੁਚੱਜਾ ਪਰਸ਼ਨ
- Liberties, *n. pl.* ਨਿਰਲਜ ਖੁਲ੍ਹ
- Indefeasible, *a.* ਪੱਕਾ, ਅਬਨਾਸੀ
— estate, ਪੱਕੀ ਮਿਲਖ
— interest, ਪੱਕਾ ਹੱਕ
— right, ਪੱਕਾ ਹੱਕ, ਪੱਕਾ ਅਧਿਕਾਰ
- Indefensible, *n.* ਨਾਉਚਰ ਯੋਗ
- Indefinite, *a.* ਅਨਿਸਚਿਤ
— payment, ਅਨਿਸਚਿਤ ਅਦਾਇਗੀ
(ਜਦੋਂ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇਹ ਨਾ ਦਸੇ
ਕਿ ਰਕਮ ਕਿਹੜੇ ਲੇਖੇ ਵਿਚ
ਮੁਜਰਾ ਹੋਣੀ ਹੈ)
- Indemnify, *v.* ਘਾਟਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ
(ਕਿਸੇ ਦਾ)

- Indemnatee, *n.* ਘਾਟਾ ਪੂਰਤੀ ਪਾਤਰ
- Indemnitor, *n.* ਘਾਟਾ-ਪੂਰਕ
- Indemnity, *n.* ਘਾਟਾ ਪੂਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ,
ਘਾਟਾ ਪੂਰਤੀ ਬਚਾਉ, ਤਲਾਫੀ
Act of— ਹਾਨ-ਪੂਰਤੀ ਐਕਟ
bond— ਹਾਨ-ਪੂਰਤੀ ਟੋਂਬੁ,
ਜੇਬਮ-ਪੱਤਰ, ਹਾਨ-ਪੂਰਤੀ ਛਮਾ
ਠਤ
- Indent, *v.* ਮੰਗ ਕਰਨਾ, ਦੇਂਦੇ ਕਟਾ
- Indenture, *n. me. E.* (ਅ: ਅ: ਦੰਦੀ-
ਪੱਤਰ) ਨੰਮ-ਪੱਤਰ (ਇਕ ਤਰਾਂ
ਦਾ ਕਚਾਰ ਨਾਮਾ ਜੋ ਦੋ ਧਿਰਾਂ
ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤੇ ਇਕ
ਨੂੰ ਨਕਲ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇ, ਦੋਹਾਂ
ਪਤਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਂਦੇਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ
ਕੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਤੇ ਦੰਦੇ
ਮੇਲਕੇ ਵੇਖ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ)
see Deed etc.
- Independent, *a.* ਸਵਾਧੀਨ, ਬੇਤੱਅਲਕ,
ਸੁਤੰਤਰ
e.g.— contractor, *cf.* ਸਵਾਧੀਨ
ਕਾਮਾ (ਜਿਸ ਦੀ ਕੁਲ ਦਾ
ਮਾਲਕ ਦੇਣਦਾਰ ਨਾ ਹੋਵੇ
— evidence, ਬੇ ਲਾਗ, ਬੇ-
ਤੱਲਕ
— witness, ਬੇਲਾਗ ਗਵਾਹ
- Independence, *n.* ਸਵਾਧੀਨਤਾ,
ਖੁਦਮੁਖਤਾਰੀ
see Freedom, etc.
- Indeterminate, *n.* ਅਨੀਅਤ
- Index, *v.* ਇੰਡੈਕਸ (ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਲ
ਵਿਚ) ਦਰਜ ਕਰਨਾ
- Index, *n.* ਸੂਚੀ, ਨਿਸ਼ਾਨ
— card, *p.* ਸੂਚੀ ਕਾਰਡ
Case— ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੂਚੀ

Criminal— ਅਪਰਾਧ ਸੂਚੀ	— evidence, ਅਸਿੱਧੀ ਕਵਾਰੀ
Deformity— ਫੋਰਮ ਸੂਚੀ	— proof, ਅਸਿੱਧਾ ਸਬੂਤ
Descriptive— ਵਰਣਨ ਸੂਚੀ	— tax, ਅਸਿੱਧਾ ਟੈਕਸ
Fly— ਬਾਹਰਲੀ ਸੂਚੀ	Indiscretion, <i>a.</i> ਅਵਿਵੇਕ, ਮੂਰਖਤਾ, ਨਾਦਾਨੀ, ਬਦ ਤਮੀਜ਼ੀ
Nominal— ਨਾਮ ਸੂਚੀ	Indiscriminate, <i>a.</i> ਬਿਨਾ ਪਛਾਣ, ਅਭੇਦ ਕਾਰੀ
Indicia, <i>a.</i> ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ, ਚਿੰਨ੍ਹ	Indispensable, <i>a.</i> ਅਪਰਿਹਾਰੀ, ਚਰੂਰੀ, ਲਾਜ਼ਮੀ, ਅਨਿਵਾਰੀ
— of fraud, ਵਰੋਬ ਦੀਆਂ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ	Indisputable, <i>a.</i> ਨਿਹੱਤਰ, ਨਿਰਵਿਵਾਦ
India, <i>n.</i> ਹਿੰਦ, ਭਾਰਤ	Individual, <i>n.</i> ਵਿਅਕਤੀ
British— ਬਰਤਾਨਵੀ ਹਿੰਦ	cf. Entity, <i>n.</i>
Indicate, <i>v.</i> ਦੱਸਣਾ (ਉਂਗਲੀ ਕਰ ਕੇ)	e.g. Imaginary— ਫਰਜ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਕਲਪਤ ਵਿਅਕਤੀ
Indicated, <i>pa.</i> ਦਸਿਆ ਗਿਆ	Real— ਅਸਲ ਵਿਅਕਤੀ, ਵਾਸਤਵਕ ਵਿਅਕਤੀ
Indication, <i>n.</i> ਚਿੰਨ੍ਹ, ਨਿਸ਼ਾਨੀ, ਲਛਣ	Resonated— ਅਵਰੂਪਤ ਵਿਅਕਤੀ
Indicative, <i>a.</i> ਸੂਚਕ-ਸੂਚਾਵੀ	Individually, <i>adv.</i> ਅੱਡਰਾ ਅੱਡਰਾ
Indicator, <i>n.</i> ਦੱਸਣ ਵਾਲਾ	Indivisible, <i>a.</i> ਨਾਵੰਡਣ ਯੋਗ
Indict, <i>v. cr. E.</i> ਵੱਡਾ ਲਿਖਤੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣਾ ਜਾਂ ਦੇਣਾ (ਕਿਸੇ ਲੋਕਕ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ)	Indivisblity, <i>n.</i> ਨਾਵੰਡਣ ਯੋਗ
see Accuse etc.	Indorse, <i>v. me.</i> (ਅ: ਅ: ਪਿੱਠ ਤੇ ਲਿਖਣਾ) ਬੇਚਾਨ ਕਰਨਾ ਹੁੰਡੀ ਆਦਿ ਦਾ
Indictable, <i>a.</i> ਦੂਸ਼ਨੀਆ	Indorser, <i>n. me.</i> ਬੇਚਾਨ ਕਰਤਾ
— offence, ਵੱਡਾ ਅਪਰਾਧ, ਦੂਸ਼ਨੀਆ ਅਪਰਾਧ	Indorsee, <i>n. me.</i> ਬੇਚਾਨ ਲੇਵਾ
Non— offence, ਛੋਟਾ ਅਪਰਾਧ	Indorsement, <i>n. me.</i> ਬੇਚਾਨ
Indictee, <i>n.</i> ਦੂਸ਼ਤ	cf. Endorsement, ਪਿੱਠ ਲਿਖਤ
Indictor, <i>n.</i> ਦੂਸ਼ਨਕ	Induce, <i>v.</i> ਪਰੇਰਨਾ ਕਰਨਾ
Indictment, <i>n.</i> ਦੂਸ਼ਨ	Inducement, <i>n.</i> ਪਰੇਰਨਾ, ਆਰੰਭ ਗਿਆਨ
Indifferent, <i>n.</i> ਉਂਚਾਟ, ਬੇ-ਸਰੋਕਾਰ, ਅਲੋਪ, ਨਿਰਲੇਪ	Corrupt— <i>cr.</i> ਪਰਲੋਭਨ, ਪਰੇਰਨਾ
Indigenous, <i>a.</i> ਸੁਦੇਸ਼ੀ	
Indigent, <i>a.</i> ਅਸਿੱਧਤਾ	
— contempt, ਅਸਿੱਧਾ ਅਪਮਾਨ	
— election, ਅਸਿੱਧੀ ਦੇਣ, ਵਲਦਾਰ ਚੋਣ	

Induction, *n.* ਅਨੁਮਾਨ (ਕਾਰਜ ਤੋਂ ਕਾਰਨ ਦਾ)

see Deduction, etc.

Indulgence, *n.* ਭਿਆਇਤ, ਕਿਰਪਾ, ਮਿਹਰ

Industrial, *n.* ਸਨਅੱਤੀ, ਦਸਤਕਾਰੀ

e.g.—employment, *a.* ਦਸਤ-

ਕਾਰੀ ਕੰਮ, ਸਨਅੱਤੀ ਨੌਕਰੀ

—process, ਦਸਤਕਾਰੀ ਵਿਉਂਤ

—pursuit, ਸਨਅੱਤੀ ਕੰਮ-ਕਾਜ

Industrialist, *n.* ਕਾਰਖਾਨੇਦਾਰ

Industry, *n.* ਸਨਅੱਤ, ਦਸਤਕਾਰੀ

Cottage—ਘਰੇਲੂ ਦਸਤਕਾਰੀ,

ਘਰੇਲੂ ਸਨਅੱਤ

Heavy—ਭਾਰੀ ਸਨਅੱਤ,

ਭਾਰੀ ਦਸਤਕਾਰੀ

In-effective, *a.* ਬੇ-ਅਸਰ

cf. Infertuous, ਨਿਸ਼ਫਲ

Ineffective, *a.* ਨਿਸ਼ਪਰਭਾਵ, ਬੇਅਸਰ,

ਪਰਭਾਵ ਹੀਨ

Ineffectual, *a.* ਨਿਰਪਰਭਾਵੀ

Inefficient, *a.* ਨਾਕਾਰਾ, ਨਾਕਾਬਲ, ਅਯੋਗ
ਕੁਚਲਾ

cf. Nugatory, ਵਿਅਰਥ

Ineligible, *a.* ਨਾਕੁਦਨ ਯੋਗ

Ineligibility, *n.* ਅਧਾਤਰਤਾ

Inequitable, *a.* ਵਿਤਕਰੀ

Inequality, *n.* ਅਸਮਤਾ, ਨਾਬਰਾਬਰੀ

cf. Unjust, ਅਨਿਆ, ਬੇਇਨਸਾਫ

Inesce, *n.* ਮੌਜੂਦ, ਵਾਰਈ, ਜੀਵਤ

Child—ਮੌਜੂਦ ਬੱਚਾ, ਜੱਮਿਆ

ਹੋਇਆ ਬੱਚਾ

Inevitable, *a.* ਅਵੱਸ

e.g.—accident, ਅਵੱਸ ਭਾਣਾ

Inexcusable, *a.* ਮਾਫੀ ਅਯੋਗ

Inexpedient, *a.* ਅਨੁਰਿਤ, ਨਾਮੁਨਾਸਬ,
ਜ਼ੋਰ-ਵਾਜਬ

Inexperienced, *n.* ਅਨਾਜ਼ੀ, ਅਨਘੜ,
ਅੱਲ੍ਹੜ, ਤਜਰਬਾ ਹੀਣ

Inextinguishable, *a.* ਅਵਨਾਸ਼ੀ,
ਨਾਸ਼ਤ ਵਾਲਾ, ਅਬੁੱਥ

In fact, *n.* ਸੱਚ ਮੁੱਚ

Infamous, *a.* ਭੋੜਾ

—conduct, ਭੋੜਾ ਚਲਨ

—crime, ਭੋੜਾ ਅਪਰਾਧ

Infamy, *n.* ਅਪਜਸ, ਆਪਕੀਰਤ,
ਬਦਨਾਮੀ, ਖੁਨਾਮੀ

Infancy, *a.* ਬਾਲਪਣ

Infant, *n.* ਬਾਲ

Infante, *n.* ਛੋਟੀਆਂ ਰਾਜ ਪੁਤਰੀਆਂ

Infanticide, *n.* ਬਾਲ ਹੱਤਿਆ

Infantry, *n.* *mi.* ਪਿਆਦਾ ਫੌਜ

Infection, *n.* ਲਾਗ, ਫੂਤ, ਛੋਹ

Infectious, *v.* ਲਾਗ ਦੀ, ਫੂਤ ਦੀ

Infer, *v.* ਅਨੁਮਾਨ ਲਾਉਣਾ

see Deduce etc.

Inference, *n.* ਅਨੁਮਾਨ

Inferential, *n.* ਅਨੁਮਾਨਤ

Inferior, *a.* ਘਟੀਆ

—court, ਛੋਟੀ ਅਦਾਲਤ

—owner, ਅਦਨਾ ਮਾਲਕ, ਅਧੀਨ
ਮਾਲਕ

cf. Junior, ਛੋਟਾ

Puise, ਛੋਟਾ

Superior, ਵਧੀਆ

Infidel, *n.* ਫੇਦੀਨ, ਨ ਸਤਕ, ਕਾਫਰ

Infiltration, *n.* ਪਰਮਿੱਚਰ, ਪਰਸਾਰ

Infirm, *a.* ਵੁਰਬਲ

Infirmity, n. ਦੁਰਬਲਤਾ
Infirmity, n. ਦੁਰਬਲਤਾ
Inflammatory, adv. ਵਿਤਨਾ-ਅੰਗੀਕ,
 ਅੰਗ ਲਾਉ, ਭੜਕਾਉ
Inflate, v. ਫੁਲਾਉਣਾ
 of. Deflate, ਸੁਕੋੜਨਾ
 e.g.—currency, ਸੁਕੋੜਨਾ ਜਿੱਕਾ
Inflict, v. ਦੇਣਾ, ਲਾਉਣਾ, ਪੁਚਾਉਣਾ
 (ਦੰਡ ਆਦਿ)
 — punishment, ਦੰਡ ਦੇਣਾ
 — whipping, ਕੋਰੜੇ ਲਾਉਣਾ
Influence, n. ਪਰਭਾਵ ਅਸਰ
 Undue— ਅਯੋਗ ਪਰਭਾਵ,
 ਅਯੋਗ ਅਸਰ
Influential, n. ਬਾਰਸ਼ੁਖ, ਪਰਭਾਵ-
 ਸ਼ਾਲੀ, ਅਸਰ ਵਾਲਾ
Inform, v. ਸੂਚਨਾ ਦੇਣਾ, ਦੱਸਣਾ,
 ਦਿਤਲਾਹ ਦੇਣਾ
Inforce, adv. ਪਰਚਲਤ
Informal, a. ਬੇਨੋਮਾ, ਗੈਰ ਨਸਮੀ
Informality, n. ਬੇਨੋਮਤਾ
Informapauperis, n. ਮੁਫਲਸੀ-
 ਵਿਧੀ-ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਰਪਨ ਦੇ
 ਰੂਪ ਵਿਚ
Information, n. ਸਮਾਚਾਰ, ਖਬਰ
 see Communication etc.
 e.g.—Bureau, ਸੂਚਨਾ ਵਿਭਾਗ
 Credible— ਪਰਤੀਤਯੋਗ
 ਸਮਾਚਾਰ
 Criminal— ਜੁਰਮ ਦੀ ਖਬਰ,
 ਅਪਰਾਧ ਸਮਾਚਾਰ
 False— ਝੂਠੀ ਖਬਰ, ਝੂਠਾ
 ਸਮਾਚਾਰ
 Extra-Judicial— ਕਨੂੰਨ
 ਬਾਹਰੀ ਖਬਰ

Informer n.a. ਦਿੱਤੀਆ, ਮੁਖਬਰ
 Common— ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਮੁਖਬਰ
 Police— ਪੁਲਸੀ ਮੁਖਬਰ
Infringe, v. ਤੋੜਨਾ, (ਕਨੂੰਨ ਜਾਂ ਕਰਤਾ
 ਹੋਕੇ ਨੂੰ)
 see Contravence, etc.
Infringement, n. ਤੋੜਨ
Infractnouse, a. ਨਿਸ਼ਫਲ
 cf. Inaffective, ਬੇਅਸਰ
Ingenious, n. ਚਤੁਰ, ਹਿਕਮਤੀ
 — argument, ਚਤੁਰ ਦਲੀਲ, ਪਰਬੀਨ
 ਦਲੀਲ
**In good faith, ਸਦਾਵ ਨਾਲ, ਨੇਕ
 ਨੀਅਤੀ ਨਾਲ**
Ingot, n. ਡਲੀ (ਸੋਨੇ ਚਾਂਦੀ ਦੀ)
Ingredient n. ਅੰਗ (ਰਲੀ ਹੋਈ ਚੀਜ਼
 ਦੇ) ਸੰਜੋਗ ਨਾਲ
 — of offence, ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਅੰਗ,
 ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਸੰਜੋਗ ਅੰਗ
Ingress, n.r. ਪਰਵੇਸ਼, ਦਖਲ
 cf. Egress & Regress.
Inhabitaney, n. ਵਸਨੀਕ
 see Domicile etc.
Inhabitant, n. ਵਸਨੀਕਾ
Inherent, a. ਸੁਭਾਵਕ, ਕੁਦਰਤੀ
 — powers of court, ਅਦਾਲਤ ਦੇ
 ਕੁਦਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰ
 — right, ਸੁਭਾਵਕ ਹੋਕ
Inherit, v. ਵਿਰਸਾ ਲੈਣਾ
Inheritable, a. ਵਿਰਸੇ ਯੋਗ
Inheritance n. ਵਿਰਸਤ
 — property, ਮਿਲਖ ਦੀ ਵਿਰਸਤ

Co-inheritance, ਇਕਸਾਰ
ਵਿਰਾਸਤ

Hereditaments, ਵਿਰਾਸਤ

Obstructed— *H.* ਪਰਤੀਬੰਧ
ਵਿਰਾਸਤ

cf. Succession, ਜਾਨਸ਼ੀਨੀ

Unobstructed—

ਅਪਰਤੀਬੰਧ ਵਿਰਾਸਤ

Inhibit, *v.* ਵਰਜਣਾ (ਹੁਕਮ ਦਵਾਰਾ)

Inhibition, *n.* ਹੁਕਮਬੰਦੀ, ਕਾਰਵਾਈ
(ਵੱਡੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਛੋਟੀ ਨੂੰ)

Initial, *v.* ਆਦਿ ਅੱਖਰ ਲਿਖਣਾ, ਛੋਟੇ
ਦਸਤਖਤ ਕਰਨਾ

Initial, *n.* ਆਦਿ ਅੱਖਰ

Initial, *a.* ਆਦਿ

Initials, *n.* ਛੋਟੇ ਦਸਤਖਤ

Initiate, *v.* ਦੀਖਿਆ ਦੇਣੀ, (ਕਿਸੇ ਯੋਗ
ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਕਰਨਾ)

Initiated, *pa.* ਆਰੰਭਿਆ

Initiatory, *a.* ਆਰੰਭਕ

Injunction, *n.* ਮਨਾਹੀ ਹੁਕਮ, ਹੁਕਮ
ਇਮਤਨਾਹੀ

see Interdict etc.

e.g. Interlocutory— ਵਿਚ-
ਕਾਰਲਾ ਮਨਾਹੀ ਹੁਕਮ, ਕੱਚਾ
ਹੁਕਮ, ਹੁਕਮ

Mandatory— ਕੌਮ ਕਰਾਉ
ਹੁਕਮ

Permanent— ਪੱਕਾ ਹੁਕਮ

Perpetual— ਸਦੀਕੀ ਹੁਕਮ

Preventive— ਰੋਕੂ ਹੁਕਮ

Provisional— ਆਰੰਭੀ
ਹੁਕਮ

Temporary— ਕੱਚਾ ਹੁਕਮ

Injured, *pa.cr.* ਵੱਟੜ, ਹਾਨੀ ਪਹਾਪਤ

Injurious, *a.* ਹਾਨੀ ਬਾਰ

— to health, ਸਿਹਤ ਲਈ ਹਾਨੀਬਾਰ,
ਅਰੋਗਤਾ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰ

Injury, *n.c.* ਹਾਨੀ (ਕਨੂੰਨ ਵਿਰੁਧ) ਵੋਟ
see Damage etc.

e.g. Irreparable— ਅਪੂਰਬ
ਹਾਨੀ

Malicious— ਦੋਸ਼ੀ ਹਾਨੀ

Personal— ਨਿੱਜੀ ਹਾਨੀ,
ਸਰੀਰਕ ਹਾਨੀ (ਚੋਟ)

Physical—, ਨਿੱਜੀ ਹਾਨੀ,
ਸਰੀਰਕ ਹਾਨੀ

Injustice, *n.* ਅਨਿਆਈ, ਅਧਰਮ, ਅਧਿਰ

— economic, ਆਰਥਕ ਅਨਿਆਈ

Inland, *a.* ਅੰਤਰ ਦੇਸ਼ੀ, ਮੁਲਕ ਅੰਦਰਲਾ,
ਦੇਸ਼ੀ

cf. Foreign, ਬਦੇਸ਼ੀ

e.g.— bill, ਦੇਸ਼ ਵਰਤੀ ਹੁੰਡੀ (ਜਾਂ
ਬਿਲ)

— instrument, ਅੰਤਰ ਦੇਸ਼ੀ
ਲਿਖਤ

— navigation, ਦੇਸ਼ ਅੰਤਰੀ
ਜਹਾਜ਼ਰਾਨੀ

— trade, ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰਲਾ ਵਪਾਰ

— water, ਅੰਤਰ ਦੇਸ਼ੀ ਪਾਣੀ

Inmate, *n.* ਵਾਸੀ

see Inhabitant.

In like manner, ਉਸੇ ਪਰਕਾਰ, ਉਸੇ
ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ,
ਉਸੇ ਢੰਗ ਨਾਲ

In matters of, ਦੋ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ,
ਦੋ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ

Inn, *n.* ਸਰਾ

— keeper, *n.* ਸਰਾ ਵਾਲਾ

— of court, (ਵਲੰਤੀ) ਕਰੁਣਾ ਵਿਦਿਆ
ਸਮਾ
Innocence, *n.* ਨਿਰਦੋਸ਼ਤਾ
Innocent, *a.* ਨਿਰਦੋਸ਼, ਅਥੋਧ
cf. Guilty, ਦੋਸ਼ੀ
e.g.—agent, ਅਥੋਧ ਕਰਤਾ
—purchaser, ਅਥੋਧ ਖਰੀਦਾਰ
Innovation, *n.* ਨਵੀਂ ਚੀਜ਼, ਨਵੀਂ ਕਾਚ
Innuendo, *n.* ਸਿਨਤ, ਇਸ਼ਾਰਾ
cf. Insinuation, ਵਿਅੰਗ
Inoperative, *a.* ਪਰਤਾਵ-ਹੀਨ, ਬੇਕਾਰ,
ਬੇਅਮਲ
In person, *adv.* ਆਪ, ਅਸਾਡਤਨ
In pursuance of, ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚ
Inquest, *n. cr.* ਪੁੱਛ, (ਕਾਰੋਨਰ ਦੀ ਕਿਸੇ
ਅਚਾਨਕ ਜਾ ਸ਼ਕੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ)
e.g.—report, *cr.* ਨਬਰਾ ਸੂਰਤ-
ਸ਼ਾਹ
Inquestion, *a.* ਵਿਚਾਰ ਗੋਚਰੇ
In quick succession, ਉਪਰੋ ਬਲੀ
Inquire, *v.* ਪੁੱਛਣਾ
cf. Interpellate, ਟੋਕਣੇ ਪਰਸਨ,
(ਕਰੁਣਾ ਸਭਾ ਵਿਚ)
Interrogate, ਪੁਲਸੀ ਪਰਸਨ
ਕਰਨਾ
Inquiring officer, *n.* ਪੁੱਛ ਗਿੱਫ ਅਫਸਰ
Inquiry, *n.* ਪੁੱਛ ਗਿੱਫ (ਅਦਾਲਤੀ)
cf. Enquiry, ਪੁੱਛ ਗਿੱਫ
Interrogation, (ਪੁਲਸੀ)
ਪਰਸਨ
Inquisition, *n.* ਪੁੱਛ ਕਰਨ, ਪੁੱਛ ਕਰਨੀ
ਬਚਹਿਰੀ, (ਈਸਾਈ ਧਰਮ
ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇਣ ਲਈ)
In respect of, ਇਸੇ ਪਰਤੀ, ਇਸੇ ਬਾਰੇ
Insane, *a.* ਸੁਦਾਈ
see Idiot etc.

Insanity, *n.* ਸੁਦਾ
Legal—ਕਰੁਣੀ ਸੁਦਾ (ਸਮਝ ਦਾ
ਸੁਦਾ, ਇਹ ਕਰੁਣਾ ਵਿਚ ਉਜਰ
ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)
Moral—ਭਾਵਕ ਸੁਦਾ
Inscribe, *v.* ਅੰਕਤ ਕਰਨਾ
Inscribed, *pa.* ਅੰਕਤ]
e.g.—stock, ਅੰਕਤ ਸਮਾਨ
(ਜਿਸਦੀ ਸਨਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ,
ਕੇਵਲ ਨਾਮ ਦਰਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ)
Inscription, *n.* ਉਕਰੇਵਾਂ
— in stone, ਪੱਥਰ ਉਕਰੇਵਾਂ
Insertion, *n.* ਦਾਖਲਾ, ਇੰਦਰਾਜ
In session, *adv.* ਇਜਲਾਸ ਵਿਚ
Insignia, *n.* ਪਦਵੀ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਨਿਸ਼ਾਨ
ਅਹੁਦਾ
Insignificant, *a.* ਭੁੱਛ
Insinuate, *v.* ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨਾ, (ਦੁਰੇ
ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ) ਗਲ ਲਾਉਣਾ
Insinuation, *n.* ਲਾ ਕੇ ਕਲ ਕਰਨ,
ਵਿਅੰਗ, ਪੇਸ਼ ਕਰਨ
cf. Innuendo,
e.g.—of a will, ਪਰੇਛੇਟ ਲਈ
ਵਸੀਅਤ ਦਾ ਤੌਰ ਕਰਨਾ
In so far as, *adv.* ਜਿੱਥੇ ਤਾਈ,
ਜਿੱਥੇ ਤੋੜੀ, ਜਿੱਥੇ ਤੋਰ
Insolvency, *n.* ਦਵਾਲਾ
see Bankruptcy.
e.g. Act of — ਫੇਲ-ਦਵਾਲਾ,
ਦਵਾਲੇ ਦਾ ਕਰਮ
—jurisdiction, ਦਵਾਲੇ
ਸਬੰਧੀ ਅਧਿਕਾਰ-ਖੇਤਰ
—petition, ਦਵਾਲਾ ਇਨੇ-
ਮੰਤਰ

Insolvent, *n.* ਦਵਾਲੀਆ

— adjudged, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਤ ਦਵਾਲੀਆ

— debtor, ਦਵਾਲੀਆ ਮਕਰੂਜ਼, ਦਵਾਲੀਆ ਦੇਣਦਾਰ

Discharged— ਫੁਟੋਤ ਦਵਾਲੀਆ

Undischarged— ਅਫੁਟੋਤ ਦਵਾਲੀਆ

Inspect, *v.* ਦੇਖ ਭਾਲ ਕਰਨਾ, ਮੁਆਇਨਾ ਕਰਨਾ

Inspection, *n.* ਦੇਖ ਭਾਲ, ਮੁਆਇਨਾ

Crop— ਗਿਰਦਾਉਰੀ

Harvest— ਗਿਰਦਾਉਰੀ

Local— ਸਥਾਨਕ ਦੇਖ ਭਾਲ

Narrow— ਬਰੀਕ ਮੁਆਇਨਾ

— of documents, *ci.* ਲਿਖਤਾਂ ਦੀ ਦੇਖ ਭਾਲ

Inspector, *n.* ਇਨਸਪੈਕਟਰ

— General Police, ਪੁਲਸ ਜਰਨੈਲ

Prosecuting— ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ

Sub— ਉਪ ਇਨਸਪੈਕਟਰ

Install, *v.* ਗੱਦੀ ਤੇ ਬਿਠਾਉਣਾ

Installation, *n.* ਗੱਦੀ ਤੇ ਬਿਠਾਉਣ

Instalment, *n.* ਕਿਸਤ

Payment by— ਕਿਸਤਾਂ ਦਵਾਰਾ ਅਦਾਇਗੀ, ਅੰਸ਼ਿਕ ਦਵਾਰਾ ਭੁਗਤਾਨ

Failure to pay an— ਅੰਸ਼ਿਕ ਭੇਗ, ਕਿਸਤ ਭੇਗ, ਕਿਸਤ ਉਲੰਘਣ

— bond, ਕਿਸਤੀ ਤਮਸਕ, ਕਿਸਤ ਫੰਦ

— decree, ਕਿਸਤਦਾਰੀ ਫ਼ਿਰਮਾ, ਕਿਸਤੀ ਆਗਿਆਪਤੀ

Instance, *n.* ਵਰਿਸਟਾਂਤ, ਮਿਸਾਲ

see Example etc.

e.g. Court of first— ਮੁਢਲੀ ਅਦਾਲਤ, ਪਹਿਲੀ ਅਦਾਲਤ

Instantly, *adv.* ਤੁਰੰਤ, ਵੇਰਨ

see Directly etc.

Instigate, *v.* ਚੁੱਕ ਦੇਣੀ

see Abet etc.

Instigator, *n.* ਚੁੱਕ ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਤੋਰ

Institute, *v.* ਆਰੰਭ ਕਰਨਾ, ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨਾ, ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ

cf. Make, ਦੇਣਾ (ਪਰਾਬਨਾ ਪੱਤਰ)

Prefer, ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ (ਅਪੀਲ ਦਾ)

Institute, *n.* ਵਿਦਿਆਲਾ

Institution, *n.* *ci.* ਅਰੰਭ, ਦਾਇਰੀ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਰੀਤ, ਆਸ਼ਰਮ

— for research or special studies, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਂ ਖੋਜ ਹਿਤ ਸੰਸਥਾ

— for scientific education, ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਸੰਸਥਾ

— for technical education, ਸ਼ਿਲਪ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਸੰਸਥਾ

Borstal— *cr.* ਬੋਰਸਟਲ ਜੇਲ੍ਹ (ਜਿਸ ਵਿਚ ਦਸਤਕਾਰੀ ਦੀ ਸਿਖਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ)

Religious— ਧਾਰਮਕ ਰੀਤ

Instruct, *v.* ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣਾ, ਹਦਾਇਤ ਕਰਨਾ, ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣਾ

Instruction, *n.* ਸਿਖਿਆ, ਹਦਾਇਤ
 Instructor, *n.* ਸਿਖਾਉ, ਉਸਤਾਦ
 Instrument, *a.* ਬੰਨ੍ਹਨੀ ਲਿਖਤ, ਪੱਤਰ-
     ਕਾਰਨ, ਸਾਧਨ, ਹੋਣ (ਜੰਤਰ)
     see Conveyance etc.
     Foreign, ਬਦੇਸ਼ੀ ਲਿਖਤ
     Inland, ਅੰਤਰ ਦੇਸ਼ੀ ਲਿਖਤ
     Negotiable— ਯੋਗ ਲਿਖਤ
         (ਪਰਿਨੋਟ, ਹੁੰਡੀ ਆਦਿ)
     — of accession, *co.* ਮਿਲਣ ਪੱਤਰ
     — of association, *co.* ਰਲਣ-ਪੱਤਰ
     — of apprenticeship ਸਾਗਿਰਦੀ
     — of gambling, ਨੁਆ ਖੇਲਣ ਦੀਆਂ
         ਬੀਮਾਂ
     — of crime, ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਹੋਣ
     — of instruction, ਅਨੁਦੇਸ਼-ਲਿਖਤ,
         ਹਦਾਇਤਨਾਮਾ
 Insubordination, *n.* ਅਵੇਰਿਆ,
     ਹੁਕਮ ਅਵਲੀ
 Insufficient, *a.* ਥੋੜਾ
     see Inadequate.
 Insult, *v.* ਅਪਮਾਨ ਕਰਨਾ, ਦਿਖਤੀ ਕਰਨਾ
 Insult, *n.* ਅਪਮਾਨ, ਹਤਰ
 Insurance, *n.* ਬੀਮਾ
     see Assurance
     e.g.— way of indemnity,
         ਘਾਟਾ-ਪੂਰਨ ਬੀਮਾ, (ਉ. ਅਗਨ
         ਤੇ ਜਹਾਜ਼ੀ ਬੀਮਾ)
     — by way of indem-
         nity, ਬੀਮਾ (ਉ: ਜੀਵਨ ਜਾਂ
         ਹਾਦਸੇ ਸਬੰਧੀ)
     Collateral— ਨਾਲ ਲਗਦਾ
         ਬੀਮਾ

Fidelity— ਖਰਾਪਨ ਬੀਮਾ
 Fire— ਅਗਨ ਬੀਮਾ
 Liability— ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ
     ਬੀਮਾ
 Life— ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ
 Lighting— ਬਿਜਲੀ ਬੀਮਾ
 Marine— ਸਮੁੰਦਰੀ ਬੀਮਾ
 Mutual— ਪਰਸਪਰ ਬੀਮਾ
     (ਜਿਸ ਵਿਚ ਬੀਮਾਕਾਰ ਤੇ ਕਰਾਉ
     ਦੋਵੇਂ ਲਾਹੇ ਤੇ ਟੋਟੇ ਦੇ ਭਾਗੀ
     ਹੋਣ)
 Policy of— ਬੀਮਾ-ਪੱਤਰ,
     ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀ
 Insurance, *a.* ਬੀਮਾ
     e.g.— agent, ਬੀਮਾ ਏਜੰਟ
         — broker, ਬੀਮਾ ਦਲਾਲ
         — company, ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ
 Insurable, *a.* ਬੀਮਾ ਯੋਗ
     e.g.— Interest, ਬੀਮਾ ਯੋਗ ਹਿੱਤ
 Insure, *v.* ਬੀਮਾ ਕਰਨਾ
 Insurant, } *n.* ਬੀਮਤ
 Insured, }
 Insurer, *n.* ਬੀਮਾਕਾਰ (ਕੰਪਨੀ)
 Insurgent, *n.* ਆਕੀ, ਰਾਜ ਵਿਰੋਧੀ,
     ਬਾਕੀ, ਰਾਜ ਧਰੋਹੀ
 Insurrection, *n.* ਰਾਜ ਵਿਦਰੋਹ
     cf. Mutiny, ਗਦਰ
     Rebellion, ਬਗ਼ਾਵਤ
     Revolution, ਇਨਕਲਾਬ,
         ਫ਼ਰਾਂਤੀ
     Revolt, ਰਾਜ ਰੋਲਾ
     Riot, ਦੰਗਾ, ਬਲਵਾ
     Sedition, ਰਾਜ ਧਰੋਹ
 Intangible, *a.* ਅਭੋਹ, ਅਸਪਰਸ਼
     (ਜੇਹੜਾ ਛੋਹ ਦਵਾਰਾ ਪਤਾ
     ਨਾ ਲਗ ਸਕੇ)

Integration, *n.* ਸੰਗਠਨ

Intelligence, *a.* ਸਮਾਚਾਰ, ਸਮਝ, ਸੂਝ,
ਇਤਲਾਹ, ਸੂਚਨਾ

see Information

e.g. — department, ਖੁਫੀਆ
ਵਿਭਾਗ

— officer, ਖੁਫੀਆ ਅਫਸਰ

Intend, *v.* ਚਿਤਵਣਾ (ਕਿਸੇ ਜਿੰਨੇ ਨੂੰ)

Intended, *pa.* ਚਿਤਵਤ, ਚਿਤਵਿਆ

Intendment, *n.* ਭਾਵ, (ਅਸਲੀ) ਮੰਤਵ
ਕਿਸੇ ਲਿਖਤ ਦਾ, ਕਨੂੰਨੀ ਕਿਆਸ

Intent, } ਚਿਤਵਨ, ਨੀਅਤ,
Intention, } *n.* ਇਰਾਦਾ

cf. Object, ਉਦੇਸ਼, ਆਸ਼ਾ, ਕੰਮ

Purpose, ਪਰਯੋਜਨ

Motive, ਮੰਤਵ, ਮੁੱਦਾ

e.g. Criminal—*cr.* ਅਪਰਾਧ
ਨੀਅਤ

Dishonest— ਹੁਣਲ ਨੀਅਤ,
ਬੇਈਮਾਨੀ ਦੀ ਨੀਅਤ

Improper— ਅਨੁਚਿਤ
ਨੀਅਤ

Malicious— ਦੋਸ਼ੀ ਇਰਾਦਾ

In furtherance of the Common—
ਸਾਂਝੀ ਨੀਅਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚ

Intentional, *n.* ਇੱਛਾ-ਪੂਰਬਕ,
ਇਰਾਦਾ-ਧਾਰੀ, ਜਾਣੀ-ਬੁੱਝੀ

Intentional, *adv.* ਨੀਅਤ ਨਾਲ,
ਚਿਤਵ ਕੇ

see Deliberately etc.

Inter, *prefix.* ਅੰਤਰ

— caste, ਅੰਤਰ ਜਾਤੀ

— national, ਕੌਮਾਂਤਰੀ

Intercede, *v.* ਵਿਚ ਪੈ ਕੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਲਈ
ਮਾਫੀ ਮੰਗਣਾ, ਵਿਚ ਪੈਣਾ

Interceder, *n.* ਮਨੋਤਾ (ਕਿਸੇ ਦੇ ਬਰਾਬੇ
ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੇ ਲੈਣ ਵਾਲਾ)

Intercept, *v.* ਰਾਹ ਵਿਚ ਰੋਕ ਲੈਣਾ,
ਅਟਕਾਉਣਾ

cf. Intervener, ਉਦਰਦਾਰ

Inter se, *n.* ਪਰਸਪਰ

Intercourse, *n.* & *a.* ਮੇਲ ਮਿਲਾਪ

Freedom of— ਮੇਲ ਦੀ
ਖੁਲ੍ਹ

Illicit— ਅਵੇਧ ਮੌਜੂਨ, ਠਾਜਾ-
ਇਕ ਭੋਗ

— securities, *ms.* ਮਿਲਾਪੀ ਜਮਾਨਤ

Carnal— ਕਾਮੀ ਮੇਲ ਮਿਲਾਪ

Sexual— ਰੋਕ

Interdict, *v.* ਵਰਜਣਾ, (ਜੰਤ ਨੂੰ)

Interdict, *n.* ਵਰਜ ਹੁਕਮ

cf. Injunction, ਮਨਾਹੀ ਹੁਕਮ,
ਹੁਕਮ, ਹੁਕਮ ਇਮਤਨਾਹੀ

Interdiction, *n.* ਵਰਜਣ

Interest, *v.* ਦਿਲ ਲਾਉਣਾ, ਸ਼ੱਕ ਰਖਣਾ

Interest, *n.* ਵਿਆਜ, ਸੂਦ, ਹੱਕ, ਗਰਜ,
ਹਿਤ, ਸਬੰਧ, ਰਾਹ, ਬੋਕ, ਲਾਭ

cf. Right, ਅਧਿਕਾਰ, ਹੱਕ
Title, ਮਾਲਕੀ

e.g. Compound— ਵਿਆਜ
ਉੱਤੇ ਵਿਆਜ, ਸੂਦ ਦਰ ਸੂਦ

Contingent— ਸੰਜੋਗਕ
ਹੱਕ

Equitable— ਅਦਲੀ ਹੱਕ,
(ਇਨਸਾਫੀ ਵੀ ਪਰਚਲਤ ਹੈ)

Executory— ਨਿਭਾਉਣ
ਯੋਗ ਹੱਕ

Indefeasible— ਪੱਕਾ ਹੱਕ

Insurable— ਥੀਮਾ ਯੋਗ
ਹਿੱਤ

- Interest on— ਵਿਆਜ
ਉੱਤੇ ਵਿਆਜ
- Life— ਜੀਵਨ ਹੋਕ, (ਹੋਰ
ਹੀਨ ਹਿਆਤੀ)
- Limited— ਬੱਝਵਾਂ ਹੋਕ
- Pecuniary— ਮਾਲੀ ਹਿੱਤ
- Personal— ਜਾਤੀ ਹਿੱਤ,
ਸਵਾਰਥ
- Proprietary— ਮਾਲਕੀ
ਹਿੱਤ
- Legal— ਕਨੂੰਨੀ ਹੋਕ
- Rate of— ਸ਼ੁਰੂ ੧੨,
ਵਿਆਜ ਦਾ ਦਰ
- Simple— ਸਾਧਾਰਣ ਹੋਕ
- bearing, ਵਿਆਜ
- in expectancy, ਉਮੇਦੀ ਹੋਕ
- public, ਲੋਕ ਹਿੱਤ
- with half yearly rests, ਹਰ
ਛਿਮਾਹੀ ਪਿੱਛੇ
- Interested, *n.* ਸਵਾਰਥੀ
- party, ਸਵਾਰਥੀ ਧਿਰ
- person, ਸਵਾਰਥੀ ਪੁਰਖ
- witness, ਸਵਾਰਥੀ ਗਵਾਹ
- Interfere, *v.* ਵਿਘਨ ਪਾਉਣਾ, ਦਖਲ
ਦੇਣਾ
- cf. Intermeddle, ਦਖਲ ਦੇਣਾ,
(ਪਰਾਏ ਕੰਮ ਵਿਚ)
- Interference, *n.* ਦਖਲ, ਵਿਘਨ
- Interim, *a.* ਅੰਤਰਮ, ਅੰਤਰਵਰਤੀ
- bail, ਅੰਤਰਮ ਜ਼ਮਾਨਤ
- cabinet, ਅੰਤਰਮ ਵਜ਼ਾਰਤ, ਅੰਤਰਮ
ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ
- dividend, ਅੰਤਰਮ ਲਾਭ ਅੰਸ
- guardian, ਅੰਤਰਮ ਗਾਰਡੀਅਨ
- injunction, ਅੰਤਰਮ ਹੁਕਮ-ਮਨਾਹੀ
- order, ਦਰਮਿਆਨਾ ਹੁਕਮ, ਅੰਤਰਮ
ਆਦੇਸ਼
- receiver, ਅੰਤਰਮ ਉਗਰਾਹਕ
(ਰਸੀਦਰ)
- Interlineate, *v.* ਪੰਗਤੀ ਪੂਰੀ ਕਰਨਾ
- Interlineation, *n.* ਪੰਗਤੀ ਪੂਰਤੀ,
ਸਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਦੀ ਇਬਾਰਤ
- Interlocution, *n.* ਵਿਚਕਾਰ ਦੀ ਡਿਗਰੀ
- Interlocutory, *a. & n.* ਵਿਚਕਾਰ ਦਾ,
ਦਰਮਿਆਨਾ
- e.g.— costs, ਦਰਮਿਆਨਾ ਖਰਚਾ
- decree, ਕੱਚੀ ਡਿਕਰੀ
- injunction, ਕੱਚਾ ਮਨਾਹੀ
ਹੁਕਮ
- judgment, ਵਿਚਲਾ ਨਿਰਣਾ
- order, ਦਰਮਿਆਨਾ ਹੁਕਮ
- cf. Intermediate, ਮੱਧਮ,
ਵਿਚਕਾਰਲਾ
- Inter-marriage, *n.* ਆਪਸ ਵਿਚ
ਵਿਆਹ
- Inter-meddle, *v.* ਦਖਲ ਦੇਣਾ (ਪਰਾਏ
ਕੰਮ ਵਿਚ)
- cf. Interfere, ਵਿਘਨ ਪਾਉਣਾ
- Intermediary, *a. & n.* ਵਿਚੋਲਾ
- cf. Interceder, ਮਨੋਤਾ
- Intermediate, *a.* ਮੱਧਮ, ਵਿਚਕਾਰਲਾ
see Interlocutory, ਦਰਮਿਆਨਾ
- Intern, *v.* ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨਾ, ਸਥਾਨਬੰਦ
ਕਰਨਾ
- cf. Extern, ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ
ਕਰਨਾ
- Internment, *n.* ਸਥਾਨ ਬੰਧਨ, ਨਜ਼ਰ-
ਬੰਦੀ

Interview, *v.* ਭੇਟ ਕਰਨਾ, ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨਾ

Intestacy, *n.* ਨਿਰਵਸੀਅਤਾ, ਬੇ-ਵਸੀਅਤਾਪਣ

Intestate, *a.* ਬੇਵਸੀਅਤ, ਇੰਡਾ-ਪੱਤਰ ਹੋਣ

e.g.—succession, ਇੰਡਾ-ਪੱਤਰ ਹੋਣ ਵਿਰਾਸਤ

—Intestate, *n.* ਬੇ-ਵਸੀਅਤ (ਪੁਰਖ)

In the execution of, ਦੇ ਪਾਲਣ ਵਿਚ

In this behalf, ਇਸ ਅਰਥ ਹਿਤ, ਇਸ ਨਮਿਤ

Intimate, *v.* ਸੂਚਨਾ ਦੇਣਾ

Intimate, *a.* ਕੁੜ੍ਹਾ ਜਾਣੂ

Intimation, *n.* ਇਤਲਾਹ, ਸੂਚਨਾ, ਸਮਝ

Intimacy, *n.* ਮਿਤਰਤਾਈ, ਯਾਰੀ, ਆਸ-ਨਾਈ, ਗੂੜ੍ਹੀ ਮਿਤਰਤਾ

Illicit—ਨਜਾਇਜ਼ ਯਰਾਨਾ, ਨਜਾਇਜ਼ ਆਸਨਾਈ

Intimidation, *n.* *cr.* ਧਮਕੀ, ਭੈ ਭੀਤ, ਭਰਾਵ

Criminal—ਦੰਡਣ-ਯੋਗ ਭਰਾਵਾ, ਦੰਡਣੀ ਭੈ ਭੀਤਣਾ

Intituled, *a.* ਸਿਰ ਲਿਖਤ

Intoxicate, *v.* ਮਸਤ ਕਰਨਾ, ਨਸ਼ਾ ਕਰਨਾ

Intoxication, *n.* ਮਸਤੀ, ਮਤਵਾਲਾਪਣ ਮਦ ਹੋਸ਼ੀ, ਨਸ਼ਾ

Intoxicant, *n.* ਨਸ਼ੀਲੀ ਸ਼ੈ

Intoxicating, *a.* ਨਸ਼ੀਲਾ

e.g.—drink, ਨਸ਼ੀਲੀ ਸ਼ਰਾਬ

—drug, ਨਸ਼ੀਲੀ ਦਵਾਈ

—liquor, ਨਸ਼ੀਲੀ ਸ਼ਰਾਬ

Intrigue, *n.* ਗੋਂਦ

of. Conspiracy, ਸਾਬਸ

Intrinsic, *a.* ਅੰਤਰੀਵੀ

of. Extrinsic, ਬਾਹਰਲਾ, ਉਪਰਾ, ਬੇਰੂਨੀ

Internal, ਅੰਦਰੂਨੀ

Introduce, *v.* ਪਰਚਲਤ ਕਰਨਾ, ਰਵਾਜ ਦੇਣਾ, ਆਰੰਭ ਕਰਨਾ, ਪਰੀਚਾ ਕਰਨਾ, ਵਾਕਫ਼ੀ ਕਰਨਾ

Introduction, *n.* ਉਥਾਨਕਾ

Introductory, *a.* ਉਥਾਨਕੀ

Intromission, *n.* *me.* ਦਖਲ (ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚ)

Vicious—ਅਯੋਗ ਦਖਲ

Intrude, *v.* ਘੁਸ ਆਉਣਾ

Intrusion, *n.* ਘੁਸਣਾ

—on privacy, ਪਰਦੇ ਵਿਚ ਘੁਸਣਾ

Inundation, *n.* ਹੜ੍ਹ (ਸੈਲਾਬ)

—canal, ਸੈਲਾਬੀ ਨਹਿਰ

Inure, *v.* ਰੰਮ ਆਉਣਾ

Invade, *v.* ਹੱਲਾ ਕਰਨਾ, ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨਾ, ਧਾਵਾ ਬੋਲਣਾ

Invalid, *a.* ਨਿਰਯੁਕਤ

Invalidity, *n.* ਅਯੋਗਤੀ, ਅਯੁਕਤੀ

—pension, ਅਯੋਗਤੀ ਪਿਨਸ਼ਨ, ਅਯੋਗਤੀ ਨਿਵਿਰਤੀ ਵੇਤਨ

Invasion, *n.* ਧਾਵਾ, ਹੱਲਾ, ਹਮਲਾ, ਚੜ੍ਹਾਈ

Invent, *v.* ਕਾਵ ਕਢਣੀ

Invention, *n.* ਕਾਵ

Cognate—ਸੰਬੰਧਤ ਕਾਵ

Inventor, *n.* ਕਾਵ

Inventory, *n.* ਸੂਚੀ-ਪੱਤਰ, ਵਰਦ
see Catalogue

Invest, *v.* ਰੁਪਿਆ ਲਾਉਣਾ (ਵਪਾਰ ਵਿਚ)
ਮਾਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਾਕ ਪਾਉਣੀ

Investigate, *v.* ਖੋਜ ਕਰਨਾ,
ਤਫਤੀਸ਼ ਕਰਨਾ

cf. Search, ਵੰਡਣਾ

Trace, ਪਤਾ ਕੱਢਣਾ

Investigation, *n.* ਖੋਜ, ਤਫਤੀਸ਼

Local— ਸਥਾਨਕ ਤਫਤੀਸ਼,

ਸਥਾਨਕ ਖੋਜ

— and detection of crime,
ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਤਫਤੀਸ਼ ਤੇ ਪਤਾ
ਚਲਾਉਣਾ

Investigating officer, *n.* ਖੋਜ-
ਅਫਸਰ, ਤਫਤੀਸ਼-ਅਫਸਰ

Investiture, *n.* ਪਹਿਨਾਉਣੀ, (ਪੁਸ਼ਾਕ
ਪਾਉਣੀ)

Investment, *n.* ਲੱਗੀ ਰਕਮ,
ਰੁਪਿਆ ਲਾਉਣਾ

Invitation, *n.* ਸੱਦਾ, ਨਿਉਤਾ

Express— ਸਪਸ਼ਟ ਸੱਦਾ

Implied— ਅਰਥਾਵਾ ਸੱਦਾ

Invite, *v.* ਸੱਦਾ ਦੇਣਾ

Invitee, *n.* ਪਰਾਹੁਣਾ

Invitor, *n.* ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ

Invocation, *n.* ਬੁਲਾਉਣਾ (ਪਰਾਰਥਨਾ
ਕਰ ਕੇ)

Invogue, *a.* ਪਰਚੱਲਤ

Invoice, *v.* ਬੀਚਕ ਬਣਾਉਣਾ

Invoice, *n.* ਬੀਚਕ, ਚਲਾਨ

Invoke, *v.* ਬੁਲਾਉਣਾ, ਯਾਦ ਕਰਨਾ,
(ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ)

Involuntary, *a.* ਨਿਰਵਿਭਤ, ਬੇ ਇਖ-
ਤਿਆਰੀ

— alienation, ਅਣਵਿਭਤ-ਇਤਕਾਲ

— bankruptoy, ਨਿਰਵਿਭਤ ਦਵਾਲਾ
ਦਸ਼ਾ

— payment, ਨਿਰਵਿਭਤ ਅਦਾਇਗੀ

Involve, *v.* ਉਲਝਣਾ, ਉਲਝਾਉਣਾ

Involved, *pa.* ਉਲਝਾਇਆ, ਲਪੇਟਿਆ
see Implicate.

Iota, *n.* ਭੋਰਾ, ਰਤਾ ਭਰ

— of evidence, ਰਤਾ ਭਰ ਰਵਾਹੀ

I. O. U. (I owe you) (ਅ: ਅ: ਮੈਂ
ਤੁਹਾਡਾ ਦੇਣਾ ਹੈ) ਜਿਤੇਮਾ
ਕਰਨਾ

Ipsso facto, *adv.* ਆਪਣੇ ਆਪ, ਸੁਭਾਓ
ਜਿਥੀ, ਸੁਤੇ ਜਿਥ

Ironically, *adv.* ਟਿਚਕਰੀ ਢੰਗ ਨਾਲ

— expressed, ਟਿਚਕਰੀ ਢੰਗ ਨਾਲ
ਬਿਆਨਿਆ

Irrebuttable, } ਨਾ ਖੰਡਣ ਯੋਗ,
Irrefutable, } ਅਖੰਡ

Irregular, *a.* ਅਨੋਮ, ਬੇ ਨਿਯਮ, ਬੇ ਢਾਬਤਾ

Irregularity, *n.* ਬੇਨੋਮੀ, ਬੇਕਾਇਦਗੀ

Immaterial— ਤੁੱਛ ਬੇਨੋਮੀ

Material— ਵੱਡੀ ਬੇਨੋਮੀ

Irrelevant, *n.* ਅਸਬੰਧਤ

Irreparable, *a.* ਅਪੂਰਕ

— injury, ਅਪੂਰਕ-ਹਾਨੀ, ਅਪੂਰਕ
ਨੁਕਸਾਨ

— loss, ਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਤੋਟਾ
(ਨੁਕਸਾਨ)

Irresistible, *a.* ਅਰੋਕ, ਅਰੁਕ

e.g.— conclusion, ਅਰੋਕ ਸਿੱਟਾ

— force, ਅਰੁਕ ਬਲ, ਅਰੋਕ ਬਲ

— impulse ਅਰੁਕ ਜੋਸ਼, ਅਰੁਕ
ਭਾਵ

Irrespective, *a.* ਬਿਨਾ-ਲਿਹਾਜ਼,
ਨਿਰਪੱਖ

Irrevocable, *a.* ਅਖੰਡ, ਨਾ ਖੰਡਣ ਯੋਗ,
ਅਟੱਲ, ਅਨਟੁੱਟ

Irrigate, *v.* ਸਿੰਜਣਾ

Irrigation, *n.* ਸਿੰਜਾਈ, ਆਬਪਾਸ਼ੀ

Irrigation, *a.* ਸਿੰਜਣੀ, ਆਬਪਾਸ਼ੀ

— canal, ਸਿੰਜਣੀ ਨਹਿਰ

— department, ਨਹਿਰ ਵਿਭਾਗ,
ਆਬਪਾਸ਼ੀ ਵਿਭਾਗ

— project, ਸਿੰਜਣੀ ਯੋਜਨਾ

— works, ਨਹਿਰੀ ਕੰਮ

Isonomy, *n.* ਸਮ ਅਧਿਕਾਰਤਾ

Iso-polity, *n.* ਸਮ ਅਧਿਕਾਰ ਰਾਜ

Issue, *v.* ਕੱਢਣਾ, ਨਿਕਲਣਾ, ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ

— of cheque, ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ

Issue, *n.* ਤਨਕੀਹ, ਵਿਚਾਦ-ਵਿਸ਼ਾ, ਕਾਢ,
ਫਲ, ਸਿੱਟਾ, ਸੰਤਾਨ, ਤਮੋਸਕ,
ਆਦਿ

— of process, ਪਰਵਾਨਾ ਕੱਢਣਾ ਜਾਂ
ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ

— of share, ਹਿੱਸਾ ਕੱਢਣਾ (ਵੇਚਣ
ਲਈ), ਹਿੱਸਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ

To frame— ਤਨਕੀਹ ਕੱਢਣੀ

To settle— ਤਨਕੀਹ ਬਾਇਮ
ਕਰਨਾ, ਤਨਕੀਹ ਕੱਢਣਾ

Female— ਨਾਰੀ ਸੰਤਾਨ

Feigned— ਫਕੜੀ ਤਨਕੀਹ
(ਜੁਰੀ ਦੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਛੱਡ ਲਈ)

General— ਆਮ ਤਨਕੀਹ

Male— ਨਰ ਸੰਤਾਨ

Preliminary— ਮੁਹਰਲੀ
ਤਨਕੀਹ, ਮੁਹਰਲਾ ਵਿਸ਼ਾ, ਖਾਸ
ਤਨਕੀਹ

— of fact, ਘਟਨਾ ਦੀ ਤਨਕੀਹ

— of law, ਕਨੂੰਨੀ ਤਨਕੀਹ, ਕਨੂੰਨੀ
ਵਿਸ਼ਾ

Issued capital, *n.* ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਪੂੰਜੀ,
ਚੁੱਕਿਆ ਸਰਮਾਇਆ

Issueless, *a.* ਐਤ, ਨਾਕਲਦ, ਨਿਰ-
ਸੰਤਾਨ

cf. Without male issue,
ਨਿਪੁੰਤਰ

Item, *n.* ਮੱਦ, ਫਕਮ, ਚੀਜ਼

Itinerant, *a.* ਗੱਡਾ, ਫੇਰੀ ਚਾਲਾ
see Circuit

e.g.— salesman, ਫੇਰੀ ਚਾਲਾ,
ਬਿਕਰਤਾ ਵਾਲਾ

— vendor, ਫੇਰੀ ਚਾਲਾ, ਬਿਕਰ-
ਦੇਹਾ

Itinerary, *n.* ਭਰਮਣ, ਗੱਡਤ

cf. Travel, ਸਫਰ

Tour, ਦੌਰਾ

J

Jactitation, *n.* (ਅ:ਅ: ਸ਼ੇਖੀ ਮਾਕਨੀ),
ਬੁਠਾ ਦਾਵਾ, (ਕਿਸੇ ਨਾਲ
ਦਿਆਹੇ ਹੋਣ ਦਾ)

Suit for—of marriage,
ਵਿਆਹ ਦੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਬੁਠਲਾਉਣ
ਦਾ ਦਾਵਾ

Jactitator, *n.* ਬੁਠਾ ਦਾਵੇਦਾਰ

Jail, *n.* ਕੈਦੀ ਘਰ

cf. Lock up, ਹਵਾਲਾਤ

Prison, ਕੈਦਖਾਨਾ

e.g.— bird, *n.* ਜੇਲ-ਪੰਛੀ
(ਜਿਹੜਾ ਕਈ ਵੇਰ ਜੇਲ ਗਿਆ
ਹੋਵੇ)

— delivery, ਜੇਲ-ਡੇਲਿਵਰੀ

Central,— ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ

District— ਜ਼ਿਲਾ ਜੇਲ

Jailer, *n.* ਦਰੋਗਾ ਜੇਲ

see Jailer, *n.* & Gaoler, *n.*

Jedart, } n. ਜੇਡਾਰਟ ਨਿਆਂ
 Jedart Justice, } (ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੋਹਾਂ
 ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ
 ਤੇ ਦੋਹੀਂ ਦੀ ਪਸਤਾਫ
 ਪਿੱਛੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ)

see Also Lydford law

of. Lynch law, ਨਿੱਚੀ ਕਨੂੰਨ,
 ਆਪਰਦਰਸ਼ਾਪਨ, (ਹੋਲੇ ਹੋਲੇ ਵਿਚ
 ਖੜਪੀਂਗੇ)

Jobber, n. ਛੋਟਾ ਮੋਟਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ
 Stock— ਸਟਾਕੀਆ (ਜੋ ਸਟੋ
 ਲਈ ਲਏ ਤੇ ਦਿੰਦੇ)

Jobbery, n. ਥੋਦੀਮਾਨੀ (ਕਿਸੇ ਸਵਾਰਥ
 ਲਈ)

Stock— ਸਟਾਕ ਦਲਾਲੀ

Joinder, n. ਜੋੜ

— of causes of action, *ca.* ਦਾਦੇ
 ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਜੋੜ

— of charges, *cr.* ਦੁਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਜੋੜ

— of persons accused, *cr.*
 ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਜੋੜ

— of parties, ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਜੋੜ

Joint, n. ਜੋੜ

Joint, *a.* ਸਾਂਝਾ

see Common etc.

— and several liability, ਸਾਂਝੀ
 ਅਤੇ ਨਵੇਰਲੀ ਦੇਣਦਾਰੀ,
 ਸਮੁੱਚੀ ਤੇ ਵਖਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀ

— bailor, ਸਾਂਝਾ ਭਾਅਨ, ਸੰਯੁਕਤ ਭਾਅਨ

— bond, ਸਾਂਝਾ ਤਮੱਸਕ, ਸਾਂਝਾ ਟੋਂਬੂ

— committee, ਸੰਯੁਕਤ ਸੰਮਤੀ, ਸਾਂਝੀ
 ਕਮੇਟੀ

— debt, ਸਾਂਝਾ ਕਰਜ਼ਾ

— estate, ਸਾਂਝੀ ਮਿਲਖ

— family, ਸਾਂਝਾ ਟੱਬਰ

— family property, ਸਾਂਝੀ ਟੱਬਰ
 ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ

— legatee, ਸਾਂਝਾ ਵਸੀਅਤ ਪਾਤਰ

— liability, ਸਾਂਝੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ

— property, ਸਾਂਝੀ ਜਾਇਦਾਦ

— secretary, ਜੁੱਟ ਸਕੱਤਰ, ਸੰਯੁਕਤ
 ਸਕੱਤਰ

— session, ਸਾਂਝੀ ਬੈਠਕ, ਸਾਂਝਾ ਸਮਾਗਮ

— sitting of both houses, ਦੋਹਾਂ
 ਸਦਨਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਬੈਠਕ

— stock company, ਸਾਂਝੀ ਸਟਾਕ
 ਕੰਪਨੀ

— tenancy, ਸਾਂਝੀ ਲਭਾਨਦਾਰੀ

— tenant, ਸਾਂਝਾ ਮੁਰਾਦਾ

— transfer, ਸਾਂਝੀ ਬਦਲੀ, ਸਾਂਝਾ
 ਇੰਤਜ਼ਾਲ

— trial, ਸਾਂਝਾ ਮੁਕਦਮਾ, ਸਾਂਝੀ ਨਿਆਂ
 ਵਿਹਾਰ

Jointly and severally, *adv.* ਸਾਂਝੇ
 ਤੇ ਅੱਡਰੇ ਤੌਰ ਤੇ

Jointure, n. *E.* ਦਿਸਤਰੀ-ਧਨ

Journal, n. ਸੂਹਲ, ਰਸਾਲਾ, ਅਖਬਾਰ

cf. Magazine, ਰਸਾਲਾ

Reporter, ਰਸਾਲਾ (ਕਨੂੰਨ)

Periodical, ਸਾਮਿਕ ਪੱਤਰ

Journeyman, n. ਦਿਹਾਤੀਦਾਰ

Judge, *v.* ਨਿਆਂ ਕਰਨਾ

Judge, n. ਜੱਜ, ਨਿਰਣੇਕਾਰ, (ਮੁਨਸ਼ਵ)
 ਅਦਲੀ

Acting— ਕਾਰਜ ਕਾਰੀ ਜੱਜ,
 ਕਾਇਮ-ਮੁਕਾਮ ਜੱਜ

Ad hoc— ਇਤਅਲਾਜ ਜੱਜ

Additional— ਆਧੁ ਜੱਜ

Advocate— ਵੇਜੀ ਜੱਜ

Chief— ਚੱਛਾ ਜੱਜ, ਮੁੱਖ ਜੱਜ

Civil— ਦੀਵਾਨੀ ਜੱਜ

District— ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ

Extra— ਵਧੀਕ ਜੱਜ	Private— ਨਿੱਜੀ ਨਿਰਣਾ
Honorary— ਮਾਨ ਅਰਥ ਜੱਜ	Review of— ਨਿਰਣੇ ਤੇ ਪੁਨਰ ਵੇਸਲੀ ਦੀ ਨਕਰਸਾਨੀ (ਪੁਨਰ ਵੇਖਣਾ)
Puisne— ਛੋਟਾ ਜੱਜ	To reverse, <i>a.</i> — ਵੇਸਲਾ ਉਲਟ ਦੇਣਾ, ਉਲਟ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨਾ
Retired— ਸੇਵਾ-ਨਿਵਿਰਤ ਜੱਜ	— in the alternative, <i>cr.</i> ਬਦਲਵਾਂ ਨਿਰਣਾ
Salaried— ਤਨਖਾਹਦਾਰ ਜੱਜ	— in rem, ਲੋਕ-ਮਾਨੀਆ ਨਿਰਣਾ, ਜਗਤ-ਪਾਬੰਦ ਵੇਸਲਾ
Sessions— ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ	— personam, ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਰਣਾ
Stipendary— ਤਨਖਾਹਦਾਰ ਜੱਜ	— inter parties, ਧਿਰਆਂਤਰੀ ਵੇਸਲਾ
Subordinate— ਅਧੀਨ ਜੱਜ	— of acquittal, <i>cr.</i> ਬਰੀਅਤੀ ਨਿਰਣਾ
Vacation— ਛੁੱਟੀ ਜੱਜ	Judgement, <i>a.</i> ਨਿਰਣਾ
— of the Federal court, ਫੈਡਰਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਜੱਜ	<i>e.g.</i> — creditor, ਡਿਗਰੀਦਾਰ, ਨਿਰਣਤਰਿਣ-ਦਾਤਾ
— of the High court, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਜੱਜ	— debt, ਕਰਕਾ ਡਿਗਰੀ, ਨਿਰਣਤਰਿਣ
— of the Supreme court, ਉੱਚ ਤਮ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਜੱਜ	— debtor, ਮਦਯੂਨ, ਨਿਰਣਤ-ਰਿਣੀ
Judge's minutes, <i>n.</i> ਜੱਜ ਦੀ ਹੱਥ ਲਿਖੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ	— hall, ਨਿਆਂ ਭਵਨ
Judgment, <i>n.</i> ਨਿਰਣਾ, ਵੇਸਲਾ, ਸਮਝ <i>cf.</i> Decision, ਵੇਸਲਾ	— seat, ਧਰਮ ਆਸਣ, ਨਿਆਂ ਆਸਣ
Discretion— ਮਰਜ਼ੀ	Judgship, <i>n.</i> ਜੱਜੀ
<i>e.g.</i> Concurrent— ਸਹਿਮਤ ਨਿਰਣਾ	Judicatory, <i>n.</i> ਅਦਾਲਤ, ਨਿਆਂ ਘਰ
Dissenting— ਅਸਹਿਮਤ ਨਿਰਣਾ	Judicature, <i>n.</i> ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਆਂ
Final— ਆਖਰੀ ਨਿਰਣਾ, ਅੰਤਮ ਨਿਰਣਾ	High court of— ਮਹਾਂ ਨਿਆਂ ਘਰ
Foreign— ਬਦੇਸ਼ੀ ਨਿਰਣਾ	Judicial, <i>a.</i> ਅਦਾਲਤੀ
Interlocutory— ਵਿਚਲਾ ਨਿਰਣਾ	<i>cf.</i> Extra-judicial, ਅਦਾਲਤੀ ਬਾਹਰ
Pocket— ਜੇਬੀ ਨਿਰਣਾ (ਜ ਖਾਸ ਟੋਂਬੂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ)	Judicious, ਬੁਧੀਮਾਨ
	Jural, ਹੋਕ (ਅਧਿਕਾਰ) ਸਬੰਧੀ
	Juridical, ਨਿਆਂ ਸਬੰਧੀ
	Juristic, ਕਨੂੰਨੀ
	Ministerial, ਕਰਮ ਕਰਤਵੀ

- e.g.— act, ਅਦਾਲਤੀ ਕਰਮ
 — admission, ਅਦਾਲਤੀ
 ਕਰਮ, ਨਿਆਂਕਾਰੀ ਕਰਮ
 — authority, ਅਦਾਲਤੀ ਪਰ-
 ਅਧਿਕਾਰੀ
 — commissioner, ਅਦਾਲਤੀ
 ਕਮਿਸ਼ਨਰ
 — committee, ਅਦਾਲਤੀ
 ਕਮੇਟੀ, ਜੁਡੀਸ਼ਲ ਕਮੇਟੀ
 — confession, ਅਦਾਲਤੀ
 (ਦੋਸ਼) ਮੰਨਣ
 — decision, ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲਾ,
 ਅਦਾਲਤੀ ਨਿਰਣਾ
 — department, ਅਦਾਲਤੀ
 ਵਿਭਾਗ
 — enquiry, ਅਦਾਲਤੀ ਪੜਤਾਲ
 — evidence, ਅਦਾਲਤੀ ਗਵਾਹੀ
 — function, ਅਦਾਲਤੀ ਕਰਮ
 — notice, ਅਦਾਲਤੀ ਨੋਟਿਸ,
 ਅਦਾਲਤੀ ਸੂਚਨਾ
 — oath, ਅਦਾਲਤੀ (ਕਾਰਵਾਈ
 ਵਿਚ) ਸਹੁੰ
 — officer, ਅਦਾਲਤੀ ਅਫਸਰ,
 ਨਿਆਂਕਾਰੀ ਅਫਸਰ
 — opinion, ਅਦਾਲਤੀ ਰਾਏ
 — post, ਨਿਆਇਕ ਪੱਚ
 — power, ਅਦਾਲਤੀ ਸ਼ਕਤੀ,
 ਅਦਾਲਤੀ ਅਥਤਿਆਰ
 — proceedings, ਅਦਾਲਤੀ
 ਕਾਰਵਾਈ
 — process, ਅਦਾਲਤੀ ਹੁਕਮ
 ਨਾਮਾ ਜਾਂ ਪਰਵਾਨਾ
 — proof, ਅਦਾਲਤੀ ਸਬੂਤ
 — record, ਅਦਾਲਤੀ ਮਿਸਲ,
 ਅਦਾਲਤੀ ਰਿਕਾਰਡ
 — separation, ਅਦਾਲਤੀ ਹੁਕਮ
 ਦਵਾਰਾ ਜੁਦਾਈ

- service, ਅਦਾਲਤੀ ਸੇਵਾ, ਨਿਆਇਕ
 ਸੇਵਾ
 — stamp, ਅਦਾਲਤੀ ਅਸਟਾਮ
 — trial, ਅਦਾਲਤੀ ਪਰਖ (ਅਭਿਆਇਸ਼)
 — writ, ਅਦਾਲਤੀ ਲੇਖ, ਅਦਾਲਤੀ ਹੁਕਮ-
 ਨਾਮਾ

Judiciary, *n.* ਅਫਸਰ ਜੁਡੀਸ਼ਰੀ

Judicious, *a.* ਬੁਧੀਮਾਨ

Junior, *a.* ਛੋਟਾ

cf. Senior, *a.* ਵੱਡਾ

Puise, ਛੋਟਾ

e.g.— counsel, ਛੋਟਾ ਵਕੀਲ

— wife, ਛੋਟੀ ਵਹੁਟੀ

— member, ਛੋਟਾ ਮੈਂਬਰ

Junk, *n.* ਕਬਾੜ

Junk, *a.* ਕਬਾੜ

e.g.— business, ਕਬਾੜ ਦਫਾਰ

— shop, ਕਬਾੜ ਹੱਟੀ

Jural, *a.* ਹੱਕ ਸਬੰਧੀ

see Judicial.

Jurat, *a.* ਉੱਪ ਲੰਖ (ਹਲਫੀ ਬਿਆਨ ਦੇ
 ਹੇਠਲੀ ਲਿਖਤ ਕਿ ਕਦੇ ਤੇ
 ਕਿੱਥੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

Jurant, *n.* ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਣ ਵਾਲਾ

Jurant, *a.* ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਣਾ

Juridical, *a.* ਨਿਆਂ ਸਬੰਧੀ

see Judicial

Juris-Consult, *n.* ਕਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹਕਾਰ
 (ਪੇਸ਼ਾਵਰੀ)

cf. Legal-adviser, ਕਨੂੰਨੀ
 ਸਲਾਹਕਾਰ

Jurisdiction, *n.* ਵਸੂਕਾਰ, ਖੇਤਰ
 ਅਧਿਕਾਰ

cf. Authority, ਅਧਿਕਾਰ

e.g. Admiralty—ਸਮੁੰਦਰੀ
ਜਸੀਕਾਰ
Appellate—ਅਪੀਲ ਜਸੀ-
ਕਾਰ
Civil—ਦੀਵਾਨੀ ਜਸੀਕਾਰ
Concurrent—ਇਕੱਠਾ
ਜਸੀਕਾਰ
Criminal—ਦੋਸਤਦਾਰੀ ਜਸੀਕਾਰ
Dual—ਥਰਾਥਰ ਦਾ ਜਸੀਕਾਰ
Equitable—ਅਦਲੀ
ਜਸੀਕਾਰ
Exclusive—ਦੁਹਰਾ ਜਸੀ-
ਕਾਰ, ਨਬੇਕਲਾ ਜਸੀਕਾਰ
ਸਨੀਤਿਕ ਜਸੀਕਾਰ
Extraordinary—ਅ-
ਸਾਧਾਰਣ ਜਸੀਕਾਰ
Insolvency—ਦਫਾਲਾ
ਜਸੀਕਾਰ
Limited—ਬੰਤਰਾ ਜਸੀਕਾਰ
Local—ਸਥਾਨਕ ਜਸੀਕਾਰ
Matrimonial—ਵਿਆਹਤ
ਜਸੀਕਾਰ
Ordinary—ਸਾਧਾਰਣ ਜਸੀ-
ਕਾਰ
Original—ਮੁਢਲਾ ਜਸੀਕਾਰ
Revisional—ਨਿਰਲਾਨੀ
ਜਸੀਕਾਰ
Summary—ਸਰਸਰੀ
ਜਸੀਕਾਰ
Territorial—ਏਕਰ ਜਸੀ-
ਕਾਰ
Testimentary—ਜਸੀਅਤ
ਜਸੀਕਾਰ
Extra-territorial—
ਬਾਹਰ ਪੱਤਰ ਜਸੀਕਾਰ

Foreign—ਬਦੇਸ਼ੀ ਪੱਤਰ
ਜਸੀਕਾਰ
Pecuniary—ਆਰਥਕ
ਪੱਤਰ ਜਸੀਕਾਰ
Jurisdictional, a. ਜਸੀਕਾਰੀ
Jurisprudence, n. ਨਿਆਂ ਵਿਗਿਆਨ
Medical—ਡਾਕਟਰੀ ਨਿਆਂ
ਵਿਗਿਆਨ
Jurist, n. (ਬੰਤਰਾ) ਕਨੂੰਨ ਦਾਨ
cf. Lawyer, (ਆਮ) ਕਨੂੰਨ ਦਾਨ,
ਵਕੀਲ
Legal Practitioner,
ਕਨੂੰਨ ਅਭਿਆਸੀ
Juristic, a. ਕਨੂੰਨੀ
see Judicial
Juror, n. ਪੰਚ
Common—ਆਮ ਪੰਚ
Special—ਖਾਸ ਪੰਚ
— 's book, ਪੰਚ ਦੀ ਪੁਸਤਕ
— 's list, ਪੰਚ ਦੀ ਸੂਚੀ
Jury, n. ਪੰਚਾਇਤ, ਜੁਰੀ
Ordinary—ਸਾਧਾਰਣ ਪੰਚਾਇਤ
Special—ਖਾਸ ਪੰਚਾਇਤ
Struck—ਖਾਸ ਪੰਚਾਇਤ
Coroner's—E. ਕਾਰੋਨਰ
ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ
Grand—ਬੜੀ ਪੰਚਾਇਤ
Mixed, ਹਲੀ ਮਿਲੀ ਪੰਚਾਇਤ
(ਦੋਹੀ ਤੇ ਪਰਦੇਸੀ ਮਿੱਥਾ
ਬਾਲੀ)
Packed—ਮਤਲਬ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ
Pettit—E. ਛੋਟੀ ਜਾਂ ਸਾਧਾ-
ਰਣ ਪੰਚਾਇਤ
Petty—ਛੋਟੀ ਜਾਂ ਸਾਧਾਰਣ
ਪੰਚਾਇਤ

Traverse— *E.* ਫੋਟੀ ਜਾਂ

ਸਾਧਾਰਣ ਪੰਚਾਇਤ

To charge— ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਦੱਸਣਾ

To discharge— ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਉਠਾ ਦੇਣਾ

Jury of matrons, ਤੀਵੀਆਂ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ

Juryman, *n.* ਪੰਚ

Jurywoman, *n.* ਪੰਚਣੀ, ਪੰਚਾਇਤ

Just, *a.* ਨਿਆਈਂ, ਮੁਨਾਸਬ, ਠੀਕ

cf. Proper, ਢੇਰ

Reasonable, ਮਾਰੂਲ, ਢੁਕਤੀ ਪੂਰਬਰ

e.g.— cause, ਯੋਗ ਕਾਰਨ, ਮੁਨਾਸਬ ਵਜ੍ਹਾ

— debt, ਯੋਗ ਕਰਤਬ

— and humane, ਨਿਆਈਂ ਅਤੇ ਮਾਨਵ-ਉਚਿਤ

Justice, *n.* ਨਿਆਂ, ਇਨਸਾਫ਼, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਪਦ, ਨਿਆਂ ਕਰਤਾ

Chief— ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ, ਮੁੱਖ-ਨਿਆਂ ਪਤੀ

— of the peace, ਅਮਨ-ਜੱਜ (ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਨਰੇਰੀ ਜੱਜ ਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ)

Natural— ਅਸਲ ਨਿਆਂ

Public— ਲੋਕ ਨਿਆਂ

Justice, equity & good Conscience, ਨਿਆਂ, ਸੁਨੀਤੀ ਤੇ ਸੁਧ ਅੰਤਹਿਕਰਣ

— social, economic & political, ਸਮਾਜਕ, ਆਰਥਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਨਿਆਂ

Justiciar, } *n.* ਨਿਆਂ ਕਰਤਾ
Justicier, }

Justifiable, *n.* ਉਚਿਤ

e.g.— cause, ਉਚਿਤ ਕਾਰਣ

— homicide, ਉਚਿਤ ਮਨੁੱਖ ਹੱਤਿਆ

Justification, *n.* ਉਚਿਤ

e.g.— cause, ਉਚਿਤ ਕਾਰਣ

— homicide, ਉਚਿਤ ਮਨੁੱਖ ਹੱਤਿਆ

Justification, *n.* ਉੱਤਰ, ਸਫ਼ਾਈ, ਉਚਿਤਤਾ

Justify, *v.* ਸਿੱਧ ਕਰਨਾ

Juvenile, *v.* ਬਾਲ

Juvenile, *a.* ਬਾਲ

e.g.— court, ਬਾਲ-ਨਿਆਂ ਘਰ

— offender, ਬਾਲ-ਅਪਰਾਧੀ

K

Keep, *v.* ਰਖਣਾ

— account, ਹਿਸਾਬ ਰਖਣਾ

— the peace, ਅਮਨ ਰਖਣਾ, ਲਾਤੀ ਰਖਣਾ

Keep, *n.* ਰਖੇਲੀ

Keep house, *n.* ਘਰੋਂ ਨਿਠਿਆ ਕਰਜਾਈ, (ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਲਹਿਣੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਨਾ ਮਿਲੇ)

Keeper, *n.* ਰਖਵਾਲਾ, ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ

— of a gaming house, ਸ਼ੁਆ ਘਰੀਆ

— of the great seal, *E.* ਚੌਠੀ ਮੁਹਰ ਦਾ ਰਖਵਾਲਾ

— of the privy seal, *E.* ਭਾਗੀ ਮੁਹਰ ਦਾ (ਪਰੀਵੀ ਸੀਲ ਦਾ) ਰਖਵਾਲਾ

Book— ਸੂਚਤ ਲਿਖਾਰੀ

House— ਮਕਾਨ ਵਾਲਾ

Record— ਉਲੇਖ ਰਾਖਾ
 Store— ਭੰਡਾਰੀ
 Kennel, *n.* ਕੁੱਤਾ-ਘਰ
 Kidnap, *v.* ਲੈ ਭਜਣਾ
     see Abduct etc.
e.g. To— from lawful
     guardianship, ਯੋਗ ਰਖ-
     ਵਾਲੀ ਤੋਂ ਲੈ ਭੱਜਣਾ
 Kidnapping, *n.* ਬਾਲ ਲੈ ਭੱਜਣਾ,
     ਬਾਲ ਅਪਹਰਣ, ਅਗਵਾ
     — from India, ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਲ
     ਅਪਹਰਣ, ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਅਗਵਾ
 Kidnapper, *n.* ਲੈ-ਭੱਜੂ
 Kill, *v.* ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨਾ
 Kin, *n.* ਸੰਬੰਧੀ
     Next of— ਸਮੀਪੀ ਸੰਬੰਧੀ
 Kind, *n.* ਜਾਤ ਪਰਕਾਰ
 Kind, *a.* ਦਿਆਲੂ
 Kindred, *n.* ਸਪਿੰਡਤਾ, ਸਪਿੰਡ, ਸਾਕ
     Consanguinity, ਸਪਿੰਡਤਾ,
     (ਲਹੂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ)
     of Affinity, ਵਿਆਹ ਰੋਕੂ ਸੰਬੰਧ
     (ਮਨੁੱਖ ਇਸਤਰੀ ਦਾ ਉਹ
     ਸੰਬੰਧ ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੋਹਾਂ ਦਾ
     ਆਪ ਵਿਚ ਵਿਆਹ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ)
     Distant— ਦੂਰ ਦਾ ਸਾਕ
     Near— ਨੇੜੇ ਦਾ ਸਾਕ
 King, *n.* & *a.* ਰਾਜਾ, ਸ਼ਾਹ, ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹ
e.g.—’s Bench, *E.* ਸ਼ਾਹੀ ਅਦਾਲਤ
     —’s Counsel, *E.* ਸ਼ਾਹੀ ਵਕੀਲ
     (ਖਿਤਾਬ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ
     ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਯੋਗਤਾ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤਾ
     ਜਾਂਦੇ)
     —’s enemy, ਰਾਜ-ਸ਼ਤਰੂ,
     —’s evidence, ਸ਼ਾਹੀ ਗਵਾਹੀ,
     ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹੀ

—’s witness, ਰਾਜ ਗਵਾਹ,
 ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹ, ਵਹਿਦਾ-ਮਾਰ

Kingdom, ਰਾਜ, ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ
 Kinsman, *n.* ਲਹੂ ਦਾ ਸਾਕ
 Kinsmen, *n.* ਭਾਈਬੰਦ, ਨਾਤੇਦਾਰ,
     ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ, ਸੰਬੰਧੀ
 Kith and Kin, *n.* ਸਾਕ ਸੰਬੰਧ
 Kleptomania, *n.* (ਛੋਟੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ
     ਵਸਤਾਂ) ਚੁਰਾਉਣ ਦੀ ਵਾਦੀ
 Knight *n.* ਬੀਰ, ਬਹਾਦਰ, ਸਰਦਾਰ
 Knighthood, *n.* ਸਰ ਦਾ ਖਿਤਾਬ
 Know, *v.* ਜਾਣਨਾ
 Knowledge, *n.* ਗਿਆਨ, ਦਿਲਮ, ਸੰਦੇਹ
     cf. Belief, ਵਿਸ਼ਵਾਸ (ਯਕੀਨ)
e.g. Carnal—*cr.* ਕਾਮੀ-
     ਗਿਆਨ, ਕਾਮੀ-ਸੰਦੇਹ
 Guilty— ਦੋਸ਼ ਪੂਰਤ ਗਿਆਨ
 Superficial— ਓਪਰਾ
     ਗਿਆਨ
 Knowingly, *adv.* ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ
     cf. Deliberately, ਵਿਚਾਰ
     ਪੂਰਬਕ
 Known, *pa.* ਗਿਆਤ
e.g.— defect, ਗਿਆਤ ਦੋਸ਼

L

Label, *n.* ਪਰਚਾ, ਪੱਤਰ, ਲੇਬਲ
 Laboratory, *n.* ਪਰਖਸ਼ਾਲਾ
 Labour, } *n.* ਮਜ਼ੂਰੀ (ਮਿਹਨਤ), ਵਿਤ
 Labor, }
     of. Work, ਕੰਮ
e.g. Hard—*cr.* ਮੁਸ਼ਕਤ
 Compulsory— } ਬਗ਼ਾਹ
 Forced— }
 Manual— ਹੱਥ ਦੀ ਕਾਰ

Ministerial, ਕਰਮ ਕਰਤਵੀ
 Labour, *a.* ਮਜ਼ਦੂਰ, ਮਜ਼ਦੂਰੀ
 — department, *a.* ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਵਿਭਾਗ,
 ਸ਼੍ਰਮ ਵਿਭਾਗ
 — dispute, ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਝਗੜਾ
 — federation, ਮਜ਼ਦੂਰ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ
 — market, ਮਜ਼ਦੂਰ ਮੰਡੀ
 — party, ਮਜ਼ਦੂਰ ਪਾਰਟੀ, ਮਜ਼ਦੂਰ ਜੱਥਾ,
 ਮਜ਼ਦੂਰ ਧਿਰ
 — questions, ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਪਰਸ਼ਨ
 — regulation of— ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦਾ
 ਵਿਨਿਯਮਨ
 — union, ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਗਠਨ, ਮਜ਼ਦੂਰ
 ਯੂਨੀਅਨ
 — welfare, ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਲਿਆਣ
 Labour, *v.* ਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਮਿਹਨਤ ਕਰਨਾ
 Forced— ਬਗ਼ਾਰ
 Labourer, *n.* ਮਜ਼ਦੂਰ
 Daily— ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ ਮਜ਼ਦੂਰ
 Lacerated wound, *n.* ਕੁਚਲਿਆ
 ਹੋਇਆ ਘਾਉ
 Laches, *n.* ਢਿੱਲ
 cf. Acquiescence, ਮੌਨ-ਸੰਮਤੀ
 Lack of confidence, ਬੇਵਿਸ਼ਵਾਸੀ, ਪਰ-
 ਤੀਤੀ ਦੀ ਘਾਟ
 Laconic, *a.* ਛੋਟਾ
 Laoua, *n.* ਖੱਪ
 see Blank etc.
 Lad, *n.* ਮੁੰਡਾ, ਨੌਵਾ
 Lading, *n.* ਲਦਾ, ਲਦਾਈ
 Bill of— ਲਦਾਈ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦਾ
 ਵੇਰਵਾ
 Lampoon, *n.* ਨਿੰਦਾ-ਭਰਿਆ ਲੇਖ, ਨਿੰਦਕ
 ਲੇਖ
 Land, *n.* ਭੋਏ, ਜ਼ਮੀਨ
 — acquisition act, ਭੋਏ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ
 ਐਕਟ

— alienation act, ਭੋਏ ਇਤਿਹਾਸ
 ਐਕਟ
 — improvement, ਭੋਏ-ਸੁਧਾਰ, ਭੋਏ
 ਉੱਨਤੀ
 — mark, ਬਾਰਾਂ-ਪੱਥਰ, ਹੱਦ-ਚਿੰਨ੍ਹ
 — paying revenue, ਖਿਰਾਜੀ ਭੋਏ
 — revenue, arrears of, ਭੋਏ-
 ਰਾਜਸਵ-ਬਕਾਇਆ
 — revenue settlement, ਭੋਏ-
 ਰਾਜਸਵ ਬੰਦੋਬਸਤ, ਮਾਲ
 ਬੰਦੋਬਸਤ
 — tenure, ਭੋਏ-ਧਾਰਨੀ, ਤਰੀਕਾ ਕਬਜ਼ਾ
 ਜਾਇਦਾਦ
 Agricultural— ਜ਼ਰਾਇਤੀ
 ਭੋਏ
 Assessed— ਮਾਮਲਾ ਲੱਗੀ
 ਜ਼ਮੀਨ
 Assigned— ਮਾਫੀ ਭੋਏ
 Canal-irrigated— ਨਹਿਰੀ
 ਭੋਏ
 Mining— ਖਾਣੀ ਭੋਏ
 Proprietary— ਖੇਵਟੀ ਭੋਏ
 Rent free— ਮਾਫੀ ਭੋਏ, (ਲਾ
 ਖਿਰਾਜ) ਇਨਾਮੀ ਭੋਏ
 Revenue free— ਮਾਫੀ ਭੋਏ
 (ਗ਼ੈਰ ਜਮ੍ਹਾਂ)
 Rights in or over— ਭੋਏ
 ਵਿਚ ਜਾਂ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ
 Urban— ਸ਼ਹਿਰੀ ਭੋਏ
 Waste— ਬੰਜਰ ਭੋਏ
 Well— ਖੂਹ ਈ ਭੋਏ
 Well-irrigated— ਚਾਹੀ
 ਭੋਏ
 Land, *v.* ਧਰਤੀ ਜਾਂ ਕੰਢੇ ਤੇ ਉੱਤਰਨਾ ਜਾਂ
 ਉਤਰਨਾ

Land, *a.* ਜ਼ਮੀਨੀ

e.g.— cess, ਜ਼ਮੀਨੀ ਕਰ, ਜ਼ਮੀਨੀ
ਮਸੂਲ

— record, ਜ਼ਮੀਨੀ ਉਲੇਖ, ਫ਼ੋਟੋ
ਰਿਕਾਰਡ

— revenue, *n.* ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲਕ

— steward, *E.* ਮੁਖਤਾਰ ਜ਼ਮੀਨ

— society, ਜ਼ਮੀਨੀ ਸਭਾ, ਜ਼ਮੀਨੀ
ਜੱਥਾ

— tax, ਫ਼ੋਟੋ ਕਰ, ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਸੂਲ

Land holder, *n.* ਜ਼ਮੀਂਦਾਰ

Land lord, *n.* ਰੂਪਤੀ, ਸਾਹਿਬ ਜ਼ਮੀਨ,
ਬਿਸਵੇਦਾਰ

cf. Tenant, ਮੁਜ਼ਾਰਾ

Land-owner, ਭੋ-ਸਵਾਮੀ, ਮਾਲਕ ਜ਼ਮੀਨ

Landed, *pa.* ਚਰਈ, ਜ਼ਮੀਨੀ

e.g.— estate, ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲਕੀ

— property, ਸੰਪਤੀ, ਭੋਏ
ਮਿਲਖ

Landing, *n.* ਉਤਰਨਾ (ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ)Landing, *a.* ਉਤਰਨਾ

— place, ਉਤਰਨ ਵਾਲੀ ਥਾਂ

Lane, *n.* ਗਲੀ, ਕੂਚਾLanguage, *n.* ਬੋਲੀ, ਭਾਸ਼ਾ

National— ਰਾਸ਼ਟਰ ਭਾਸ਼ਾ

Official— ਸਰਕਾਰੀ-ਭਾਸ਼ਾ

Regional— ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਕ ਭਾਸ਼ਾ

State— ਰਾਜ ਬੋਲੀ

Lapidation, *n.* ਪੱਥਰਾਂ ਨਾਲ ਘਾਤLapse, *n.* ਫੁੱਲ-ਫੁੱਕ,Lapse, *v.* ਬੀਤਣਾ, ਗੁਜਰ ਜਾਣਾ

Doctrine of— ਬੀਤ ਜਾਣਾ-
ਸਿਧਾਂਤ

Property accruing by

— ਵਿਅਕਤ ਹੋਣ ਤੋਂ

ਪਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੰਪਤੀ

Lapsed, *pa.* ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ, ਬੇਅਸਰ

e.g.— devise, ਬੇਅਸਰ
ਵਸੀਅਤ

— deposit, ਬੇਅਸਰ ਅਮਾਨਤ

— insurance policy,
ਬੇਅਸਰ ਬੀਮਾ-ਪੱਤਰ

— legacy, ਬੇਅਸਰ ਵਸੀਅਤੀ
ਵਿਰਸਾ

Larcenous, *a.* *E.* ਚੁਰਾਉLarcenist, *n.* *E.* ਚੋਰLarceny, *n.* *E.* ਚੋਰੀ

Grand— ਵੱਡੀ ਚੋਰੀ

Petty— ਛੋਟੀ ਚੋਰੀ

Simple— ਸਾਧਾਰਨ ਚੋਰੀ

Large, *n.* ਵੱਡਾ, ਬੜਾ, ਬਹੁਤ

— scale production,

ਬੜੇ ਪੈਮਾਨੇ ਤੇ ਉਤਪਾਦਨ

Lascivious, *a.* ਕਾਮੀ

cf. Indecent etc. ਨਿਰਲੋਜ

e.g.— carriage, ਕਾਮੀ ਕੱਤੀ

— behaviour, ਕਾਮੀ ਵਰਤਾਉ

Lash, *n.* ਕੋਰੜਾLast, *a.* ਅੰਤਮ, ਆਖਰੀ, ਅੰਤਲਾ

— heir, ਆਖਰੀ ਵਾਰਸ, ਅੰਤਮ ਵਾਰਸ

— pay certificate, ਆਖਰੀ ਤਲਬ
ਸਰਟੀਫੀਕੇਟ, ਅੰਤਮ ਤਲਬ
ਸਰਟੀਫੀਕੇਟ

Court of last— ਆਖਰੀ
ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਅਦਾਲਤ

Lasting, ਪਾਏਦਾਰ, ਸਥਾਈ

Latent, *a.* ਰੁਪਤ

cf. Patent, ਪਰਗਟ

Non-apparent, ਅਪਰੱਖ

e.g.— ambiguity, ਅਪਰੱਖ
ਦੋਅਰਥਤਾ

- danger, ਅਪਰਤੱਖ ਖਤਰਾ
 —deed, ਗੁਪਤ ਕਰਮ, ਗੁਪਤ ਕੰਮ
 —defect, ਗੁਪਤ ਦੋਸ਼, ਗੁਪਤ
 ਨੁਕਸ

Latitude, *n.* ਖੁਲ੍ਹ, ਚੁਕਤਤ

Law, *n.* ਕਨੂੰਨ, ਰਾਜ ਨਿਯਮ, ਨੇਮ

cf. Equity etc. ਅਦਲੀ

Absolute, — ਅਚੱਲ ਕਨੂੰਨ,
 ਅਚੱਲ ਨਿਯਮ

Adjective — ਪਰਕਿਰਿਆ-
 ਵਿਧੀ, ਭਾਬਤੇ ਦਾ ਕਨੂੰਨ

Bad — ਭੈੜਾ ਕਨੂੰਨ

Cannon — ਗਿਰਜੱਈ ਕਨੂੰਨ

Case — ਜੱਜੀ ਕਨੂੰਨ (ਅਦਾਲਤੀ
 ਫੇਸਲਿਆਂ ਦਵਾਰਾ ਬਣਿਆ)

Central — ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਧੀ,
 ਕੇਂਦਰੀ ਕਨੂੰਨ

Civil — ਦੀਵਾਨੀ ਕਨੂੰਨ,
 ਮੁਲਕੀ ਕਨੂੰਨ

Commercial — ਵਪਾਰਕ
 ਕਨੂੰਨ

Common — *E.* ਆਮ ਕਨੂੰਨ

Company — ਕੰਪਨੀ ਕਨੂੰਨ

Constitutional — ਬਣਤਰੀ
 ਕਨੂੰਨ

Criminal — } ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਨੂੰਨ
 Crown — }

Customary — ਦੇਸਾਚਾਰ
 ਕਨੂੰਨ, ਆਮ ਰਵਾਜੀ ਕਨੂੰਨ

Divine — ਰੱਬੀ ਕਨੂੰਨ

Draconian — ਸ, ਕਰੜੇ ਕਨੂੰਨ

Ecclesiastical — ਕਲੀਸੀ
 ਕਨੂੰਨ

Empirical — ਪਰੀਖਤ ਕਨੂੰਨ
 (ਤਜਰਬੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ)

Existing — ਵਰਤਮਾਨ ਕਨੂੰਨ

Federal — ਫੈਡਰਲ ਕਨੂੰਨ

Feudal — ਜੰਗੀ ਸੇਵਾ ਕਨੂੰਨ

General — ਆਮ ਕਨੂੰਨ,
 ਸਾਧਾਰਣ ਵਿਧੀ

Hindu — ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਸ਼ਾਸਤਰ

International — ਕੌਮਾਂਤਰੀ
 ਕਨੂੰਨ

Judgement — ਜੱਜੀ ਕਨੂੰਨ

Local — ਸਥਾਨਕ ਕਨੂੰਨ

Lynch — ਲਿੰਚੀ ਕਨੂੰਨ (ਆਪ
 ਹੁਦਰਾਪਨ, ਹੇਲੋ ਗੋਲੇ ਵਿਚ
 ਖੜਪੋਂਚੀ)

Maine — ਨਸ਼ੀਲੇ ਸਰਬਤ
 ਵਰਜ ਕਨੂੰਨ

Maritime — ਸਮੁੰਦਰੀ (ਵਪਾ-
 ਰਿਕ) ਕਨੂੰਨ

Martial — ਜੰਗੀ ਕਨੂੰਨ

Mercantile — ਵਪਾਰਕ ਕਨੂੰਨ

Military — ਫੌਜੀ ਕਨੂੰਨ

Moral — ਸਦਾਚਾਰਕ ਕਨੂੰਨ,
 ਆਚਰਣਕ ਕਨੂੰਨ

Mosaic — ਲੁਹਾ ਮੁਸਾ ਕਨੂੰਨ

Mohammaden — ਸਰਾ
 ਮੁਹੰਮਦੀ ਕਨੂੰਨ

Municipal — ਨਾਗਰਕ
 (ਮੁਲਕੀ) ਕਨੂੰਨ

Native — ਦੇਸੀ ਕਨੂੰਨ

Naval — ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਨੂੰਨ

Permissive — ਆਗਿਆ
 (ਦੇਉ) ਕਨੂੰਨ

Peremptory — ਫੌਜਦਾਰੀ
 ਕਨੂੰਨ

Personal— ਜਾਤੀ ਕਨੂੰਨ

(ਧਰਮ ਸ਼ਾਸਤਰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਲਈ
ਤੇ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਲਈ)

Poor— ਅਨਾਥ-ਸਹਾਇਕ ਕਨੂੰਨ

Positive— ਵਾਸਤਵਿਕ ਕਨੂੰਨ

Private— ਬਣਤਰੀ ਕਨੂੰਨ ਤੋਂ

ਛੁਟ ਬਾਕੀ ਸਾਰਾ ਕਨੂੰਨ

Public or Constitutional— } ਲੋਕ ਕਨੂੰਨ
ਜਾਂ ਸੰਵਿ-
ਧਾਨਕ ਕਨੂੰਨ

Procedural— (ਵਿਧੀ ਸਬੰਧੀ)
ਜ਼ਾਬਤੇ ਦਾ ਕਨੂੰਨ

Prohibitory— ਵਰਜ਼ ਹੁਕਮ
ਦਾ ਕਨੂੰਨ

Real— ਅਚੁਕਵੀਂ ਜਾਇਦਾਦ
ਦਾ ਕਨੂੰਨ

Roman— ਰੋਮੀ ਕਨੂੰਨ

Rule of— ਕਨੂੰਨ-ਰਾਜ

Special— ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਨੂੰਨ (ਕਿਸੇ
ਖਾਸ ਗਲ ਸਬੰਧੀ)

Statute— } ਵਿਧਾਨਕ
Statutory— } ਕਨੂੰਨ

Substantive & Ad-
jective— ਜ਼ਾਬਤੇ ਦਾ
ਕਨੂੰਨ

Sumptuary— ਛਬੂਲ ਖਰਚੀ
ਰੋਕੂ ਕਨੂੰਨ

Usuary— ਵਿਆਹ ਰੋਕੂ ਕਨੂੰਨ

To go to— ਦਾਵਾ ਕਰਨਾ

To set the—in motion
ਕਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ

To take the—into
one's own hand—
ਆਪ ਹੁੰਦੀ ਕਰਨਾ

Law, *a.* ਕਨੂੰਨੀ

e.g.—book, ਕਨੂੰਨੀ ਪੁਸਤਕ

— breaker, ਕਨੂੰਨ ਤੋੜਨ ਵਾਲਾ, ਵਿਧੀ
ਉਲੰਘਕ

— charges, ਕਨੂੰਨੀ ਦੋਸ਼

— court, ਕਨੂੰਨੀ ਅਦਾਲਤ

— day, ਕਨੂੰਨੀ ਦਿਨ

— and fact, ਕਨੂੰਨ ਤੇ ਘਟਨਾ, ਕਨੂੰਨ
ਤੇ ਵਾਕਿਆ

— list, *E.* ਕਨੂੰਨੀ ਸੂਚੀ

— Lord, *E.* ਕਨੂੰਨੀ ਲਾਰਡ

— maker, ਕਨੂੰਨ-ਕਾਰ

— officer, ਕਨੂੰਨੀ ਅਫਸਰ

— of the land, ਦੇਸ਼ ਨਿਯਮ,
(ਮੁਲਕੀ ਕਨੂੰਨ)

— report, ਕਨੂੰਨੀ ਰਿਪੋਰਟ

— suit, ਕਨੂੰਨੀ ਦਾਵਾ

— of limitation, ਕਨੂੰਨੀ ਮਿਆਦ,
ਔਧ ਸੁਣਾਈ ਕਨੂੰਨ, ਔਧ-
ਸੁਣਾਈ ਦੀ ਵਿਧੀ

— of mortgages, ਰਹਿਨ-ਕਨੂੰਨ,
ਬੰਧਕ-ਵਿਧੀ

— of nations, ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਕਨੂੰਨ

— of the nature, ਪਰਾਕਿਰਤਕ
ਨਿਯਮ, ਕੁਦਰਤੀ ਕਨੂੰਨ

— of trusts, ਨਿਆਸ-ਵਿਧੀ, ਅਮਾਨਤਾਂ
ਦਾ ਕਨੂੰਨ

— of wills, ਇੱਛਾ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਵਿਧੀ,
ਕਨੂੰਨ ਵਸੀਅਤਾਂ

Law abiding, *a.* ਭਲਾ ਮਾਣਸ, ਕਨੂੰਨ
ਅਨੁਸਾਰੀ

Law-monger, *n.* ਬਹੁਤ ਘਟੀਆ ਵਕੀਲ

Lawful, *a.* ਨੌਮ ਅਨੁਕੂਲ, ਜਾਇਜ਼, ਯੋਗ

of. Legal, ਕਨੂੰਨੀ

Legitimate, ਧਰਮੋਜ

- Licit, ਨਵਰਜਿਤ
 Rightful, ਹੱਕ ਦਾ (ਅਧਿਕਾਰ ਪੂਰਨ)
 Statutory, ਕਨੂੰਨੀ (ਸਾਧਿਤ)
 e.g.— act, ਜਾਇਜ਼ ਅਧਿਨੇਮ, ਨੇਮ, ਅਨੁਕੂਲ ਅਧਿਨੇਮ
 — age, ਨੇਮ ਅਨੁਕੂਲ ਉਮਰ
 — charge, *cr.* ਨੇਮ ਅਨੁਕੂਲ ਦੋਸ਼
 — consideration, ਨੇਮ ਅਨੁਕੂਲ ਬਦਲ, ਨੇਮ ਅਨੁਕੂਲ ਵਿਚਾਰ
 — custody, ਯੋਗ ਰਾਖੀ
 — excuse, ਯੋਗ ਉਦਰ
 — guardian, ਯੋਗ ਵਲੀ
 — heir, ਯੋਗ ਵਾਰਸ
 — object, ਯੋਗ ਮੁੱਦਾ
 — owner, ਜਾਇਜ਼ ਮਾਲਕ, ਯੋਗ ਮਾਲਕ
 — purpose, ਨੇਮ ਅਨੁਕੂਲ ਮੰਤਵ, ਯੋਗ ਮੰਤਵ
 — title, ਯੋਗ ਪਦਵੀ, ਨੇਮ ਅਨੁਕੂਲ ਹੱਕ
- Law & order, *n.* ਕਨੂੰਨ ਤੇ ਅਮਨ
 Lawless, *a.* ਕਨੂੰਨ ਵਿਰੁਧ, ਬੇਲਗਾਮ
 Lawlessness, *n.* ਅੰਧੇਰ ਗਰਦੀ
 Lawyer, *n.* ਕਨੂੰਨ ਦਾਨ, ਵਕੀਲ
 Laxation, } *n.* ਢਿੱਲਾਪਨ, ਨਰਮੀ
 Laxity, }
 Lay, *a.* ਸਾਧਾਰਨ
 e.g.— corporation, ਸਾਧਾਰਨ ਸੰਸਥਾ
 — Lord, ਸਾਧਾਰਨ ਲਾਰਡ
 Layman, *n.* ਸਾਧਾਰਨ ਪੁਰਸ਼
 cf. Professional, ਪੇਸ਼ਾਵਰ
 Lay-out plan, *n.* ਢੇਲਾਉ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ
 Lead, *v.* ਅਗਵਾਈ ਕਰਨਾ
 — a witness, ਸੁਬਵੇਂ ਪਰਸ਼ਨ ਪੁਛਣੇ
 Lead, *n.* (ਲੀਡ), ਅਗਵਾਈ
 Lead, *n.* (ਲੈੱਡ), ਸਿੱਕਾ
 Leader, *n.* ਆਗੂ, ਮੁਖੀ, ਨੇਤਾ, ਮੁੱਖ ਲੇਖ
 — of the house, ਸਭਾ ਮੁਖੀ
 — of the opposition, ਵਿਰੋਧੀ ਮੁਖੀ
 Leadership, *n.* ਲੀਡਰੀ, ਅਗਵਾਈ, ਆਗੂਪਣ
 Leading, *a.* ਮੁਖ
 e.g.— article, ਮੁੱਖ ਲੇਖ
 — case, ਮੁੱਖ ਮੁਕੱਦਮਾ
 — principle, ਮੁੱਖ ਅਸੂਲ
 — question, ਮੁੱਖ-ਪਰਸ਼ਨ
 League, *n.* ਸਭਾ, ਖੇਵ ਕੋਹ
 Muslim— ਮੁਸਲਮ ਲੀਗ
 Leakage, *n.* ਚੋਆ, ਚੋ ਜਾਣ ਦੀ ਮੁਸ਼ਰਾਈ
 — and breakage, ਚੋਆ ਤੇ ਟੁੱਟ ਭੱਜ
 Leak out, *v.* ਡਿੱਤ ਦੇਣਾ, ਬਾਤ ਕੱਢਣਾ, ਭਾਫ ਕੱਢਣਾ
 Leap year, *n.* ਲੀਪ ਦਾ ਸਾਲ, ਲੀਪ ਦਾ ਵਰ੍ਹਾ
 Learned, *a.* ਵਿਦਵਾਨ, ਪਰਬੀਣ
 Learning, *n.* ਵਿਦਵਤਾ
 Lease, *v.* ਨੌਕੇ ਜਾਂ ਪਟੇ ਤੇ ਦੇਣਾ
 Lease, *n.* ਨੌਕਾ, ਪਟਾ
 cf. Farm etc., ਖੇਤ ਮੁਸਤਾਜ਼ਰੀ
 e.g. Building—ਇਮਾਰਤੀ ਪਟਾ
 Farming—ਵਾਹੀ ਪਟਾ
 Perpetual—ਸਦੀਵੀ ਪਟਾ, (ਇਸਤਮਰਾਰੀ ਪਟਾ)
 Running—ਚਲਦਾ ਪਟਾ (ਜਿੰਨੀ ਚਮੀਨ ਚਾਹ ਲਈ ਜਾਏ)
 Usufructuary—ਸਭੋਕੀ (ਭੋਗ ਸਹਿਤ) ਪਟਾ
 — deed, ਪਟਾਨਾਮਾ, ਪਟਾ ਵਿਲੇਖ

Lease hold, *n.* ਠੇਕੇ ਤੇ ਲਈ ਜਾਂ ਦਿੱਤੀ
ਜ਼ਮੀਨ

Lease holder, *n.* ਪਟੇਦਾਰ
see Lessee

Lease tenure, *n.* ਪਟੇਦਾਰ

Least, *n. a.* ਘੱਟੋ-ਘੱਟ

Leave, *v.* ਛੱਡ ਜਾਣਾ

Leave, *n.* ਛੁੱਟੀ

— of absence, ਛੋੜਾਬਰੀ ਦੀ ਛੁੱਟੀ

— out, ਛੱਡ ਦੇਣਾ

— to appeal, ਅਪੀਲ ਲਈ ਆਗਿਆ

— without pay, ਬਿਨਾਂ ਤਲਬ ਛੁੱਟੀ

Casual— ਇਤਫ਼ਾਕੀਆ ਛੁੱਟੀ

Privilege— ਅਧਿਕਾਰੀ ਛੁੱਟੀ

Special— ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਜਾਜ਼ਤ,
ਉਚੇਚੀ ਆਗਿਆ

— and licence, *n.* ਆਗਿਆ ਤੇ
ਅਨੁਗਿਆ

— and pay rules, ਛੁੱਟੀ ਅਰ ਤਲਬ
ਨੇਮ

Lecture, *n. & v.* ਵਖਿਆਨ (ਦਿਣਾ)

Ledger, *n.* ਖਾਤਾ

e.g. Account— ਪਰ-ਪੱਜੀ ਖਾਤਾ,
ਪਰਪੱਜੀ ਲੇਖਾ, ਬਹੀ ਖਾਤਾ

Customers— ਗਾਹਕ ਖਾਤਾ

General— ਆਮ ਖਾਤਾ

Personal— ਨਿੱਜੀ ਖਾਤਾ

Legacy, *n.* ਵਸੀਅਤੀ ਵਿਰਸਾ, ਵਸੀਅਤ
ਰਾਹੀਂ ਮਿਲੀ ਹੋਈ ਜਾਇਦਾਦ

see, Bequest etc.

e.g. Abatement of— ਵਸੀਅਤੀ
ਵਿਰਸੇ ਦਾ ਘਟਾਉ

Ademption of— ਵਸੀਅਤੀ
ਵਿਰਸੇ ਦਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ

Contingent— ਪਰਆਸਰਿਤ
ਵਸੀਅਤੀ ਵਿਰਸਾ

Cumulative— ਵਾਧੂ ਵਸੀ-
ਅਤੀ ਵਿਰਸਾ (ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਹੋਰ
ਕਿਸੇ ਵੰਗ ਨਾਲ ਆਈ ਜਾਇ-
ਦਾਦ ਤੋਂ ਅੱਡਰਾ ਮਿਲੇ)

General— ਆਮ ਵਸੀਅਤੀ
ਵਿਰਸਾ

Lapsed— ਬੀਤ ਚਕਿਆ ਵਸੀ-
ਅਤੀ ਵਿਰਸਾ, ਜੁਜ਼ਬ ਗਿਆ
ਵਸੀਅਤੀ ਵਿਰਸਾ

Specific— ਖਾਸ ਹਿੱਸੇ ਦਾ
ਵਸੀਅਤੀ ਵਿਰਸਾ

Residuary— ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦਾ
ਵਸੀਅਤੀ ਵਿਰਸਾ

Legacy, *a.* ਵਸੀਅਤੀ

— duty, ਵਸੀਅਤੀ ਫਰਜ਼

Legal, *a.* ਕਨੂੰਨੀ

see, Lawful etc.

e.g.— action, ਕਨੂੰਨੀ ਕਿਰਿਆ,
ਕਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ

— adviser, *cr.* (Juris
consult) ਕਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹਕਾਰ

— assets, ਕਨੂੰਨੀ ਸੰਪਤੀ

— consideration, ਕਨੂੰਨੀ
ਵਿਚਾਰ

— costs, ਕਨੂੰਨੀ ਖਰਚੇ

— damages, ਕਨੂੰਨੀ ਹਰਜਾਨੇ

— day, ਕਨੂੰਨੀ ਦਿਨ

— disability, ਕਨੂੰਨੀ ਅਯੋਗਤਾ

— duty, ਕਨੂੰਨੀ ਫਰਜ਼

— estate, ਕਨੂੰਨੀ ਵਿਰਸਾ

— evidence, ਕਨੂੰਨੀ ਗਵਾਹੀ

— fiction, ਕਨੂੰਨੀ ਕਲਪਨਾ

— fraud, ਕਨੂੰਨੀ ਧੋਖਾ

— heir, ਕਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ

— impediment, ਕਨੂੰਨੀ ਰੋਕ

— interest, ਕਨੂੰਨੀ ਦਿਲਚਸਪੀ
ਕਨੂੰਨੀ ਹਿੱਤ

- memory, ਕਨੂੰਨੀ ਚੇਤਾ
- mortgage, ਕਨੂੰਨੀ ਰਹਿਨ
- necessity, ਕਨੂੰਨੀ ਲੋੜ, ਕਨੂੰਨੀ ਆਵਸ਼ਕਤਾ
- negligence, ਕਨੂੰਨੀ ਖੇਪਰਵਾਹੀ
- notice, ਕਨੂੰਨੀ ਨੋਟਸ
- proceeding, ਕਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ
- practitioner, ਕਨੂੰਨ ਅਭਿਆਸੀ
- presumption, ਕਨੂੰਨੀ ਮਨੋਤ
- process, ਕਨੂੰਨੀ ਕਾਰ
- profession, ਕਨੂੰਨੀ ਪੇਸ਼ਾ
- proof, ਕਨੂੰਨੀ ਸਬੂਤ
- remedy, ਕਨੂੰਨੀ ਇਲਾਜ
- remembrancer, ਸਰਕਾਰੀ ਕਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹਕਾਰ
- residence, ਕਨੂੰਨੀ ਵਾਸ
- representative, ਕਨੂੰਨੀ ਪਰਤੀਨਿਧ
- right, ਕਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ
- share, M. ਕਨੂੰਨੀ ਹਿੱਸਾ
- status, ਕਨੂੰਨੀ ਦਰਜਾ
- tender, ਕਨੂੰਨੀ ਨਕਦੀ
- title, ਕਨੂੰਨੀ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ

Legalise, *v.* ਜਾਇਜ਼ ਕਰ ਦੇਣਾ, ਕਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰ ਦੇਣਾ

Legality, *n.* ਕਨੂੰਨਤਾ

Legate, *v.* ਵਸੀਅਤ-ਦਾਨ ਦੇਣਾ, ਉੱਤਰਦਾਨ ਕਰਨਾ

Legate, *n.* ਦੂਤ, ਏਲਚੀ, ਸਫ਼ੀਰ

Legatee, *n.* ਵਸੀਅਤ-ਪਾਤਰ

Legation, *n.* ਸਫ਼ਾਰਤਖਾਨਾ, ਦੂਤ-ਭਵਨ

Legation, *n.* ਰਾਜ ਦੂਤ, (ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ) ਰਾਜ ਦੂਤੀ ਵਾਸ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਸ ਦੀ ਥਾਂ)

Legator, *n.* ਵਸੀਅਤ-ਕਾਰ, ਉੱਤਰਦਾਨ-ਕਾਰ

Joint— ਸਾਂਝਾ ਵਸੀਅਤ ਪਾਤਰ, ਹਲਵਾਂ ਵਸੀਅਤ ਪਾਤਰ

Residuary— ਆਖਰੀ ਵਸੀਅਤ ਪਾਤਰ

Legible, *a.* ਪੜ੍ਹੀਨ ਯੋਗ

Legibility, *n.* ਪੜ੍ਹੀਨ ਯੋਗਤਾ

Legislate, *v.* ਕਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣਾ

Legislation, *n.* ਕਨੂੰਨ ਬਣਾਈ, ਕਨੂੰਨ ਸਾਫ਼ੀ

Class— ਸ਼ਰੇਣੀ-ਕਨੂੰਨ ਸਾਫ਼ੀ

Primary— ਪਹਿਲੀ ਕਨੂੰਨ ਸਾਫ਼ੀ

Secondary— ਦੂਜੇਲੀ ਕਨੂੰਨ ਸਾਫ਼ੀ

Legislative, *a.* ਵਿਧਾਇਨੀ, ਕਨੂੰਨ-ਘੜਨੀ, ਕਨੂੰਨ-ਸਾਜ਼

— assembly, ਵਿਧਾਨ-ਸਭਾ, ਕਨੂੰਨ-ਸਭਾ

— authority, ਵਿਧਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀ

— council, ਵਿਧ ਨ ਪਰੀਸ਼ਦ, ਕਨੂੰਨ ਕੌਂਸਲ

— power, ਵਿਧਾਨੀ ਅਖਤਿਆਰ

— procedure, ਵਿਧਾਨੀ ਪਰਕਿਰਿਆ

Legislator, *n.* ਕਨੂੰਨ ਸਭਾਈ (ਕਨੂੰਨ ਸਾਜ਼)

Legislatress, *n.* ਕਨੂੰਨ ਸਭਾਇਣ

Legislature, *n.* ਕਨੂੰਨ ਸਭਾ

— of states, ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ

Legitimate, *a.* ਹੱਕ ਦਾ (ਹਲਾਲ ਦਾ)

ਮੁਨਸਲਾ, ਧਰਮਜ (ਧਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਉਪਜਿਆ)

— son, ਹੱਕ ਦਾ ਪੁੱਤਰ, ਹਲਾਲ ਦਾ ਪੁੱਤਰ

cf. Illegitimate, ਕੁਨਸਲਾ, ਹਰਾਮ ਦਾ

see Lawful

Legitimacy, *n.* ਧਰਮੋਜਤਾ

Legitimation, *n.* ਧਰਮੋਜਾਣ, (ਆਪਣੀ ਨਸਲ ਮੰਨਣਾ)

cf. adoption, ਰੋਦ ਲੈਣ

Lend, *v.* ਉਧਾਰ ਦੇਣਾ

— lease, ਪਟਾ-ਉਧਾਰ

Lender, *n.* ਉਧਾਰਦਾਤਾ

Money— ਬਾਹੂਕਾਰ

Lending, *n.* ਉਧਾਰ ਦੇਣ

Leniency, *n.* ਨਰਮੀ, ਨਰਮਾਈ

Lenient, *a.* ਨਰਮ

e.g.— sentence, ਨਰਮ ਵਾਕ

Lenocinium, *n.* ਦੁਹੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾ ਨੂੰ ਅਣਡਿਠ ਕਰਨਾ

Lessee, *n.* ਪਟਾਦਾਰ, ਕਰਾਇਦਾਰ, ਪਟਾ-ਕਰਾਹੀ

sub— ਉਪ-ਪਟਾਦਾਰ

Lessor, *n.* ਪਟਾ ਦਾਤਾ, (ਮਾਲਕ)

Let, *v.* ਕਰਾਏ ਤੇ ਦੇਣਾ, ਭਾੜੇ ਤੇ ਦੇਣਾ (ਮਕਾਨ ਆਦਿ)

Lethal, *a. or.* ਮਾਰੂ

cf. Deadly, ਮਾਰੂ

e.g.— weapon, ਮਾਰੂ ਹਥਿਆਰ

Letter, *n.* ਚਿੱਠੀ, ਚੁੱਕਾ, ਪੱਤਰ, ਅੱਖਰ

— a of administration, ਪਰਬੰਧ ਪੱਤਰ

— of advice, ਸੂਚਨਾ ਪੱਤਰ

— of attorney, ਮੁਖਤਿਆਰ ਨਾਮਾ

— of credit, ਸਾਖ ਪੱਤਰ

— of hypothecation, ਉਪਬੰਧਕ-ਪੱਤਰ

— of indemnity, ਬਚਾ ਪੱਤਰ

— of license, ਆਗਿਆ ਪੱਤਰ

— of patent, ਸ਼ਾਹੀ ਸਨਦ ਪੱਤਰ

— of request, ਬਿਨੈ ਪੱਤਰ

dead— ਮੁਰਦਾ ਪੱਤਰ, ਮੁਰਦਾ

ਅੱਖਰ

Open— ਖੁਲੀ ਚਿੱਠੀ (ਜੋ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿਚ ਛਾਪ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ)

Rogatory—*s.* ਬਿਨੈ ਪੱਤਰ (ਇਕ ਦੇਸ ਦੇ ਜੱਜ ਦਾ ਦੂਜੇ ਦੇਸ ਦੇ ਨਾਮ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਲਈ)

Letting, *n.* ਕਰਾਏ ਤੇ ਦੇਣ

Levee, *n.* ਦਰਬਾਰ (ਸਵੇਰ ਸਮੇਂ ਦਾ)

Level, *a.* ਪੱਧਰਾ

e.g.— crossing, ਪੱਧਰਾ ਗੁਜਰ

Level, *n.* ਬੱਧਰ, ਇਕਸਾਰਤਾ

— of nutrition, ਆਹਾਰ ਪੱਧਰ

Leviable, *a.* ਲਾਉਣ ਯੋਗ, ਵਸੂਲਣ ਯੋਗ

Levied & collected, ਲਾਇਆ ਅਤੇ ਉਕਰਾਇਆ

Levitical degrees, ਵਿਆਹ-ਵਰਜਤ ਵਰਗ (ਜਾਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ)

Levy, *v.* ਲਾਉਣਾ, ਵਸੂਲ ਕਰਨਾ (ਟੈਕਸ ਆਦਿ)

Levy, *n. mi.* ਇਕੱਤਰ ਸੇਨਾ

Lewd, *a.* ਲੰਪਟ, ਅਪਵਿੱਤਰ

see Indigent, ਨਿਰਲੱਜ

Lexican, *n.* ਲਬਦ-ਕੋਸ਼

Liability, *n.* ਜਿੰਮੇਦਾਰੀ

— employers, ਨਿਯੋਜਕ-ਜਿੰਮੇਦਾਰੀ

Liable, *a.* ਭਾਗੀ, ਜਿੰਮੇਦਾਰ, ਉਤਰਦਾਰ

Liaison, ਇਸਤਰੀ ਪੁਰਖ ਦਾ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸਬੰਧ

Libel, *n.* ਅਪਮਾਨ ਲੇਖ, ਲਿਖਤੀ-ਨਿੰਦਾ

Libel, *v.* ਅਪਮਾਨ ਲੇਖ ਕਰਨਾ

Libellous, *a.* ਅਪਮਾਨੀ, ਨਿੰਦਕ, ਸੂਚਕ
 Liberal, ਵਿਸ਼ਾਲ ਦਿਲ, ਖੁਲ੍ਹਾ ਫੁਲ੍ਹਾ, ਦਾਤਾ,
 ਦਰਿਆ ਦਿਲ

— Interpretation, ਵਿਸ਼ਾਲ ਦਿਲ
 ਨਿਰਵਚਨ

Liberate, *v.* ਅਛਾਦ ਕਰਨਾ, ਛੁਡਾਣਾ

Liberty, *n.* ਖੁਲ੍ਹਾ, ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਜਨਤਾ ਜਾਂ
 ਏਸ ਦੀ)

— of the press, ਛਾਪਣ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ,
 ਛਾਪਣ ਦੀ ਖੁਲ੍ਹ

Religious— ਧਾਰਮਕ
 ਸੁਤੰਤਰਤਾ

Library, ਪੁਸਤਕਾਲਾ

Licence } *n.* (ਅ:ਅ: ਆਗਿਆ) ਲਸੰਸ,
 License } ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ

Licensed, *pa.* ਲਸੰਸ ਵਾਲਾ

Licensee, *n.* ਲੰਟ ਵਾਲਾ (ਲਸੰਸੀ)

Licenser, *n.* ਦੇਣ ਵਾਲਾ

Licentious, *a.* ਵਿਸ਼ਈ, ਵੇਲੀ

Licit, *a.* ਨਵਰਜਿਤ

Liege, *a.* ਅਧੀਨ, ਵਰਮਾਬਰਦਾਰ

Lien, *n.* ਲੀਅਨ, ਗਰਿਹਣ ਅਧਿਕਾਰ

— in ਬਦਲੇ ਵਿਚ

Lieutenant, *n.* ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ, (ਲਫਟੇਨ)

— Governor, ਲਾਟ ਸਾਹਿਬ

Life, *n.* ਜੀਵਨ, ਉਮਰ

Life, *a.* ਜੀਵਨ

e.g.— annuity, ਵਾਰਸਕ ਗੁਜ਼ਾਰਾ

— assurance, ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ

— convict, ਉਮਰ ਕੈਦੀ

— estate, ਜੀਵਨ-ਮਿਲਖ,
 ਜੀਵਨ ਮਾਲਕੀ

— estimate, ਜੀਵਨ ਅੰਦਾਜ਼ਾ

— hold, ਆਯੁਪਰਯੋਗ ਕਬਜ਼ਾ

— interest, ਆਯੁ ਭਰ ਲਈ
 ਰਾਜ

— office, ਜੀਵਨ ਅਹੁਦਾ

— policy, ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ

— policy rate, ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ
 ਦਰ

— sentence, ਉਮਰ ਕੈਦ

— tenant, ਉਮਰ ਮੁਜ਼ਾਰਾ

— tenure, ਉਮਰ ਮਾਲਕੀ

— time, *n.* ਸਾਰੀ ਉਮਰ, ਸਾਰਾ
 ਜੀਵਨ

Light, *n.* ਚਾਨਣਾ, ਬਤੀ

Ancient—*a.* ਪੁਰਾਚੀਨ ਹੱਕ
 ਚਾਨਣਾ

Flash— ਚਮਕਾਰੀ ਬੱਤੀ

— house, ਪਰਕਾਸ਼-ਸਤੰਭ, ਚਾਨਣ ਮੁਨਾਰਾ

— ship & beacons, ਪਰਕਾਸ਼ ਪੋਤਲਾ,
 ਅਕਾਸ਼ ਦੀਪ

Spot— ਸਥਾਨ ਬੱਤੀ

Likely, *a.* ਹੋਣਯੋਗ, ਸੰਭਵ

Likelihood, *n.* ਸੰਭਾਵਨਾ

Limit, *n.* ਹੱਦ, ਸੀਮਾ

Limit, *v.* ਹੱਦ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ

Limitation, *n.* ਮਿਆਦ, ਸ਼ਰਤ, ਪਾਬੰਦੀ,
 ਬੰਧਨ

— act, ਮਿਆਦ ਐਕਟ, ਐਥ-ਸੁਣਾਈ ਐਕਟ

Express— ਸਪਸ਼ਟ ਪਾਬੰਦੀ

Implied— ਅਥਾਵੀ ਪਾਬੰਦੀ

Limited, *pa.* ਹੱਦਵੀ, ਹੱਦਵਾਂ

e.g.— acceptance, ਹੱਦਵੀ

ਸਵੀਕਰਨ, ਹੱਦਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ

— administration, ਹੱਦਵਾਂ
 ਪਰਬੰਧ

— company, ਹੱਦਵੀ ਕੰਪਨੀ

— divorce, ਹੱਦਵਾਂ ਤਲਾਕ

— estate, ਹੱਦਵੀ ਮਾਲਕੀ

— interest, ਹੱਦਵਾਂ ਹੱਕ

— jurisdiction, ਹੱਦਵਾਂ
 ਵਸੀਕਾਰ

— monarchy, ਹੱਦਵਾਂ ਬਾਦ-

- ਸਾਹ, ਪਰਮਿਤ ਬਾਦਸ਼ਾਹ,
ਮਹਿਦੁਦ ਇਕ ਪੁਰਖੀ ਰਾਜ
— liability, ਹੱਦਦੀ ਹੁੰਮਵਾਰੀ
— owner, ਹੱਦਦੀ ਮਾਲਕ
— partnership, ਪਰਸੀਮਤ
ਭਾਗਿਤਾ, ਮਹਿਦੁਦ ਭਾਈਵਾਲੀ
- Limits, *n.* ਹੱਦਾਂ
Circumscribing— ਘੇਰਨੀ
ਹੱਦਾਂ
Local— ਸਥਾਨਕ ਹੱਦਾਂ
Legal— ਕਨੂੰਨੀ ਹੱਦਾਂ
- Line, *n.* ਲੈਨ, ਪੰਗਤੀ, ਲਕੀਰ, ਵੇਸ,
ਨਸਲ, ਲੜੀ, ਧਾਰਾ, ਧੰਧਾ
Aerial— ਹਵਾਈ ਲੈਨ (ਬਿਜਲੀ)
Lead— ਭਾਰ ਲੈਨ
Male— ਨਰੀਨਾ ਨਸਲ
Transmission— ਵੇਸਟੀ
ਲੈਨ
- Lineage, *n.* ਪੀੜ੍ਹੀ, ਕੁਲ
- Lineal, *a.* ਸਿੱਧੀ
cf. Collateral, ਲਾਤ ਦੀ
e.g.— consanguinity, ਸਿੱਧੀ
ਸਪਿੰਡਤਾ
— descendants, ਪਰੰਪਰਾਗਤ
ਉਦਭਵੀ, ਇਕਵੰਸੀ ਪੁਰਖ ਤੇ
ਇਸਤਰੀਆਂ
— descent, ਸਿੱਧਾ ਵੇਸ, ਸਿੱਧੀ
ਵੇਸ
— succession, ਸਿੱਧੀ ਜਾ-
ਨਕੀਲੀ
- Lines, *n.* ਪਾਸਾ, ਘਰ, ਲੈਨਾਂ
Civil— ਸਿਵਲ ਲੈਨ
Police— ਪੁਲਿਸ ਲੈਨ
- Link, ਜਨ ਲੜੀ, ਮੇਲਣ ਦਾ ਕੁੰਡਾ
- Liquid, ਮਾਇਆ, ਤਰਲ
— assets, ਤਰਲ ਆਸਤੀ, ਤਰਲ ਮਾਲ-
- Liquidate, *v.* (ਪਾਣੀ ਵਾਂਗ ਪਤਲਾ
ਕਰਨਾ), ਨਸ਼ਟ ਕਰਨਾ, ਕਰਵਾ
ਚੁਕਾਉਣਾ, ਬੁਝਤਾਉਣਾ, ਰਕਮ
ਨੀਅਤ ਕਰਨਾ
- Liquidated, *a. pa.* ਨਿਸਚਿਤ, ਬੱਧਾ
e.g.— account, ਨਿਸਚਿਤ ਲੇਖਾ
— damages, ਨਿਸਚਿਤ ਹਰਜੇ
— demand, ਨਿਸਚਿਤ ਮੰਗ
- Liquidation, *n. & a.* ਚੁਕਾਉਣਾ
- Liquidation, going into, ਅਵਸਾਨ,
ਕਰਕੇ ਚੁਕਾ ਦੇਣ ਦਾ ਵੰਗ
— of company, ਕੰਪਨੀ-ਅਵਸਾਨ,
ਸਮਵਾਈ ਅਵਸਾਨ
- Liquidator, *n.* (ਕੰਪਨੀ ਆਦਿ ਦਾ)
ਹਿਸਾਬ ਚੁਕਾਉਣਾ
Official— ਸਰਕਾਰੀ ਹਿਸਾਬ
ਚੁਕਾਉਣਾ
- Liquor, *n.* ਸ਼ਰਾਬ
Country— ਦੇਸੀ ਸ਼ਰਾਬ
Foreign— ਵਲੰਡੀ ਸ਼ਰਾਬ
(ਬਦੇਸ਼ੀ)
Illicit— ਨਜਾਇਜ਼ ਸ਼ਰਾਬ
Intoxicating— } ਨਸ਼ੀਲੀ
Spirituous — } ਸ਼ਰਾਬ
- Liquor, *a.* ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ
e.g.— shop, ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਦੁਕਾਨ
- List, *n.* ਸੂਚੀ, ਵਰਤਿਸਤ
Cause— *ci.* ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੂਚੀ
Civil— ਸਿਵਲ ਸੂਚੀ
Concurrent— ਸਮਵਰਤੀ ਸੂਚੀ
Crown— *cr.* ਤਾਜ ਸੂਚੀ
Gradation— ਕਰੇਡ ਸੂਚੀ
Juror's— *cr.* ਪੇਂਚ ਸੂਚੀ
(ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੁਰਖਾਂ ਦੇ
ਨਾਮ ਹਨ ਜੋ ਚੁਰੀ ਸੇਵਾ
ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੋਣ)
Law— *ll.* ਵਕੀਲ ਸੂਚੀ

Supplementary—*cr.*

ਅਨੁ-ਪੂਰਕ ਸੂਚੀ

State— ਰਿਆਸਤ ਸੂਚੀ, ਰਾਜ ਸੂਚੀ

Union— ਸੰਘ-ਸੂਚੀ, ਯੂਨੀਅਨ ਲਿਸਟ

Literal, *a.* ਅੱਖਰੀ

Literary, *a.* ਸਾਹਿਤਕ

e.g.— work, ਸਾਹਿਤਕ ਕੰਮ

Literate. ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ, ਸਿਖਸਤ

Literature, *n.* ਸਾਹਿਤ

Litigant, *n.* ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲਾ, ਭਗੜੂ

Litigation, *n.* ਮੁਕੱਦਮਾ, ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ

Litigate, *v.* ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨਾ, ਅਭਿਯੋਗ ਕਰਨਾ (ਅ:ਅ: ਵਿਰੋਧ ਨੁਕੁਨਾ)

Litigator, *n.* ਮੁਕੱਦਮੇ ਬਾਜ਼

Litigious, *a.* ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼, ਝਗੜਾਲੂ

Bad—*cr.* ਫੌਜੀ ਗੁਜ਼ਰਾਨ,

ਸੰਦੀ ਉਪਜੀਵਕਾ

Litre, *n.* ਲਿਟਰ, (ਇਕ ਮਾਪ)

Live, *a.* ਜੀਉਂਦਾ, ਚੱਲਣ ਵਾਲਾ

see Avocation

— ports, ਮਹਾਂ-ਪੁੱਤਲ

Livelihood, *n.* ਗੁਜ਼ਰਾਨ, ਉਪਜੀਵਕਾ

Means of— ਗੁਜ਼ਰਾਨ ਦੇ

ਸਾਧਨ, ਉਪਜੀਵਕਾ ਦੇ ਸਾਧਨ

Livery, *n.* ਵਰਦੀ (ਛੋਟੇ ਨੌਕਰਾਂ ਦੀ)

— man, *E.* ਮਾਲਕ

— stable, ਕਰਾਏ ਘੋੜਿਆਂ ਦਾ ਤਖੇਲਾ (ਘੋੜਾ ਹੋਸਪਤਾਲ)

Living, *a.* ਜੀਉਂਦਾ, ਜੀਉਣ ਦਾ

— vote, ਬਹੁਮਤ

e.g.— wage, ਜੀਵਨ ਮੁਦਰੀ

Load, *n.* ਬੋਝ, ਭਾਰ

Loan, *n.* ਕਰਜ਼ਾ, ਉਧਾਰ

Dead— ਜਿਹੜਾ ਕਰਜ਼ਾ ਨੀਅਤ

ਦਿਨ ਨੂੰ ਅਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ

Fiduciary— ਏਜੰਟਾ

ਉਧਾਰ, ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਉਧਾਰ,

ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਕਰਜ਼ਾ

Hand— ਹੱਥ ਉਧਾਰ

Maritime— ਜਹਾਜ਼ੀ ਕਰਜ਼ਾ

Private— ਨਿਜੀ ਕਰਜ਼ਾ,

ਨਿਜੀ ਉਧਾਰ

Public— ਲੋਕ ਕਰਜ਼ਾ

Usurious— ਅਧਿਕ ਵਿਆਜੀ

To contract— ਕਰਜ਼ਾ

ਚੁਕਾਉਣਾ

To issue— ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣਾ

To negotiate— ਕਰਜ਼ਾ

ਲੈਣ ਦੀ ਗਲ ਬਾਤ ਕਰਨਾ

Loan, *v.* ਉਧਾਰ ਦੇਣਾ, ਕਰਜ਼ਾ ਦੇਣਾ

Loan, *a.* ਕਰਜ਼ਾ

e.g.— office, ਕਰਜ਼ਾ ਦਫਤਰ

Lobby, *n.* ਲਾਬੀ, (ਲੰਮਾ ਵੱਡਾ ਠਾਲ ਠਾਲ

ਜਾਂਦਾ ਕਮਰਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੌਂਸਲੀ

ਮੈਂਬਰ ਖੁਲੀਆਂ ਗਲਾਂ ਕਰਦੇ

ਹਨ)

Local, *a.* ਸਥਾਨਕ, ਮਕਾਮੀ

e.g.— area, ਸਥਾਨਕ ਇਲਾਕਾ

— authority, ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰੀ

— board, ਸਥਾਨਕ ਬੋਰਡ, ਸਥਾਨਕ ਸੰਡਲੀ

— bodies, ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ

— record, ਸਥਾਨਕ ਉਲੇਖ, ਸਥਾਨਕ ਰਿਕਾਰਡ

— fund, ਸਥਾਨਕ ਫੰਡ

— Government, ਸਥਾਨਕ ਰਾਜ

— inquiry, ਸਥਾਨਕ ਪੁੱਛ ਗਿੱਛ

— inspection, ਸਥਾਨਕ ਦੇਖ ਭਾਲ, ਸਥਾਨਕ ਮੁਆਇਨਾ

— investigation, ਸਥਾਨਕ

ਤਰਤੀਬ, ਸਥਾਨਕ ਖੋਜ
 — jurisdiction, ਸਥਾਨਕ
 ਵਸੀਕਾਰ
 — law, ਸਥਾਨਕ ਕਨੂੰਨ
 — limits, ਸਥਾਨਕ ਹੱਦਾਂ
 — optional, ਸਥਾਨਕ ਇਛਿਆ
 — rate, ਸਥਾਨਕ ਭਾ
 — self-government,
 ਸਥਾਨਕ ਸਵਰਾਜ
 — tax, ਸਥਾਨਕ ਫਰ
 — usage or custom,
 ਸਥਾਨਕ ਰੀਤ ਜਾਂ ਰਵਾਜ
 Locality, *n.* ਸਥਾਨ, ਥਾਂ, ਮੌਕਾ
 Locate, *v.* ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨਾ, ਕਾਇਮ ਕਰਨਾ
 Location, *n.* ਥਾਂ, ਜਗਾ, ਮੌਜੂਦਗੀ, ਥਾਂ
 Lock-out, *n.* ਕਾਰਖਾਨੇ ਦੀ ਬੰਦੀ ਜਾਂ
 ਕਾਰਖਾਨਾ ਬੰਦੀ, ਕਾਰਖਾਨੀ
 ਹੜਤਾਲ (ਕਾਰਖਾਨੇ ਦੇ ਮਾਲਕ
 ਤੇ ਨੌਕਰਾਂ ਦਾ ਝਗੜਾ ਜਿਸ
 ਕਾਰਨ ਕਾਰਖਾਨਾ ਬੰਦ ਕਰਨਾ
 ਪੈਂਦੇ)
 Lock-up, *n.* ਹਵਾਲਾਤ
 Judicial— ਅਦਾਲਤੀ ਹਵਾਲਾਤ
 Police— ਪੁਲਸੀ ਹਵਾਲਾਤ
 Locus standi, *n.* ਇਤਰਾਜ਼, ਅਧਿਕਾਰ,
 ਖੜ੍ਹਨ-ਅਧਾਰ
 Lodge, *n.* ਨਿਵਾਸ
 Lodge, *v.* ਨਿਵਾਸ ਕਰਨਾ, ਠਹਿਰਾਉਣਾ,
 ਰਾਇਬ ਕਰਨਾ
 To— an information,
 ਖਬਰ ਦੇਣਾ, ਰਪਟ ਦੇਣਾ
 Lodger, *n.* ਟਿਕਣ ਵਾਲਾ
 Lodgings, *n.* ਟਿਕਾਣਾ
 see Lodging House
 Logical, *a.* ਦੂਰਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੰਤਰੀ
 Log-rolling, *n.* ਕੋਸਲ ਦੇ ਮੋੜਾਂ ਦਾ
 ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਬਿਲਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ

ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਪਰਸਪਰ ਕਰਾਰ
 Long, *n.* ਲੰਮਾ, ਦੀਰਘ
 — dated, ਦੀਰਘ ਮਿਆਦੀ
 — term credit, ਦੀਰਘ ਮਿਆਦੀ
 ਉਧਾਰ
 Loom, *n.* ਖੱਡੀ
 Hand— ਹਥ-ਖੱਡੀ
 Power— ਸ਼ਕਤੀ-ਖੱਡੀ
 Loophole, *n.* ਬਚਾਉ ਦਾ ਰਸਤਾ, ਖਾਮੀ,
 ਨਿਕਲਣ ਦਾ ਰਾਹ
 Lord, *n.* ਲਾਟ
 Land—*r.* ਜ਼ਮੀਨਦਾਰ, ਬਿਸ਼ਵੇਦਾਰ
 Lay—*E.* ਸਾਧਾਰਨ ਲਾਟ
 Law—*R.* ਕਨੂੰਨੀ ਲਾਟ
 Over— ਮਾਲਕ
 Temporal— ਸੰਸਾਰੀ ਲਾਟ
 Spiritual— ਲਾਟ ਪਾਦਰੀ
 Lordship, } 'ਹਜ਼ੂਰ (ਖੱਡੀ ਅਦਾਲਤ ਅਥਵਾ
 your— } *n.* ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਖੇ ਜੱਜਾਂ
 ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰ-
 ਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)
 Lose, *v.* ਖੋ ਦੇਣਾ, ਖੋਣਾ, ਗਵਾਬਣਾ
 Loss, *n.* ਤੋਟਾ
 cf. Profit, ਲਾਹਾ
 e.g. Constructive— ਅਰਥਵਾਂ ਤੋਟਾ
 Irreparable— ਅਪੂਰਾ ਤੋਟਾ
 Pecuniary— ਮਾਇਕ ਤੋਟਾ
 Wrongful— ਅਯੋਗ ਤੋਟਾ
 Lost, *pa.* ਗਵਾਬਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਬਹੁਤ ਪੁਰਾ-
 ਤਨਤਾ ਕਾਰਨ ਸਬੂਤ ਨਾ ਮਿਲੇ
 e.g.—Deed, ਗਵਾਬਾ ਕਰਮ, ਗਵਾਬਾ
 ਕੰਮ, ਗੁਆਚੀ ਲਿਖਤ
 —grant, ਪਰਾਚੀਨ ਪਰਦਾਨ,
 ਪਰਾਚੀਨ ਗਰਾਂਟ
 —property, ਖੋਈ ਹੋਈ
 ਜਾਇਦਾਦ, ਗਵਾਬੀ ਜਾਇਦਾਦ
 —property office, ਖੋਈ

ਹੋਈ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਦਫ਼ਤਰ

Lot, *n.* ਭਾਗ, ਹਿੱਸਾ, ਗੁਣਾ

Lottery, *n.* ਗੁਣੇ ਪਾਉਣ

cr. Wager, *a.* ਸਰਤ ਲਾਉਣੀ

e.g.—House, } ਗੁਣੇ ਪਾਉਣ ਵਾਲਾ
—office, } ਘਰ, ਗੁਣੇ ਪਾਉਣ
                  } ਵਾਲਾ ਦਫ਼ਤਰ

Drawing— ਲਾਟਰੀ ਕੱਢਣਾ

Love and affection, ਪਰੇਮ ਤੇ
ਪਿਆਰ

Natural— ਸੁਭਾਵਕ ਪਰੇਮ ਤੇ
ਪਿਆਰ

Lower, *a.* ਹੇਠਲੀ, ਪਿਰਥਮ, ਅਵਰ
see Lower court

—House, ਪਿਰਥਮ ਸਦਨ, ਹੇਠਲੀ ਸਭਾ

Loyal, *a.* ਰਾਜ-ਭਗਤ, ਵਫ਼ਾਦਾਰ

Loyalty, *n.* ਰਾਜ-ਭਗਤੀ

Lucid, *a. ci.* ਸਾਫ਼, ਹੋਸ਼ਵਾਲਾ

e.g.—Interval, ਹੋਸ਼ ਸਮਾਂ

Lucratine, *a.* ਲਾਭਦਾਇਕ, ਪਰਲਾਭੀ

Luggage, *n.* (ਅਸਥਾਬ) ਸਾਮਾਨ
see Lump sum,

Lunacy, *n.* ਪਾਰਲਪਨ
see Idooty,

Lunar Month, *n.* ਚੰਦ-ਮਹੀਨਾ,
ਚੰਦਰ-ਮਾਸ

Lunatic, *a.* ਪਾਗਲ

of. Idiot, ਬੁਧਹੀਣ

Criminal— ਦੰਡਯੋਗ ਪਾਗਲ
(ਜਿਸ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਪਾਗਲ ਘਰ
ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੋ ਜਾਵੇ)

—asylum, ਸੁਦਾਈ ਘਰ, ਪਾਗਲਖਾਨਾ

Lurk, *v.* ਛੁਪ ਕੇ ਬੈਠਣਾ

Lurking, *a.* ਛੁਪਵਾਂ

see House trespass,

Lust, *n.* ਹਿਰਸ, ਲਾਲਸਾ, ਕਾਮ-ਸ਼ਗਨ

Luxuries, *n.* ਬਿਲਾਸ-ਵਸਤਾਂ

Luxury, *n.* ਬਿਲਾਸ, ਔਸ਼ ਦਿਸ਼ਰਤ,
ਔਸ਼-ਚੋਜ

Lynch Law, *n.* ਲਿੰਚੀ ਕਨੂੰਨ

M

Machine, *n.* ਕਲਾ

Flying— ਉਡਣ ਕਲਾ

Machinery, *n.* ਕਲਾ, (ਸਮੂਹੇ ਤੌਰ ਤੇ)

Magazine, *n.* ਅਖਬਾਰੀ ਰਸਾਲਾ (ਫ:
ਮਖਬਰਨ ਵਿਖੇ ਸ਼ਸਤਰ-ਘਰ)
see Journal

Magisterial, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟੀ, ਏਡ-ਅਧਿ-
ਕਾਰ ਸਬੰਧੀ

Magistracy, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟੀ ਵਰਗ, ਏਡ-
ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਰਗ

Magistrate, *n. cr.* ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਨਿਆਂ-
ਕਾਰ

Additional— ਅਧਿਕ ਏਡ-
ਅਧਿਕਾਰੀ, ਇਮਦਾਦੀ ਏਡ-
ਅਧਿਕਾਰੀ, ਅਧਿਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ
Bench of—s. ਮੈਜਿਸਟਰੇਟੀ
ਬੈਂਚ

Competent— ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ
ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ

Cantonment— ਛਾਉਣੀ
ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ

District— ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ

Duty— ਭਿਉਟ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ

Especially empowered—
ਖਾਸ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ

Honorary— ਮਾਨ-ਅਰਥ
ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ

Presidency— ਪਰਧਾਨ
ਸੂਬਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ

Provincial— ਪਰਾਂਤੀ ਮੈਜਿਸ-
ਟਰੇਟ, ਸੂਬਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ

Resident— ਸਥਾਨੀ

ਮੇਜਿਸਟਰੇਟ	ਰੱਖਣਾ
Subordinate— ਅਧੀਨ	— of public order, ਸਰਬਜਨਿਕ
ਮੇਜਿਸਟਰੇਟ	ਵਿਵਸਥਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ, ਲੋਕ
Special — ਉਚੇਚਾ ਮੇਜਿਸਟਰੇਟ	ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ
Sub-divisional— ਸਬ- ਡਵੀਜਨਲ ਮੇਜਿਸਟਰੇਟ, ਇਲਾਕਾ	— of works, ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ (ਮੁਰੰਮਤ ਦਵਾਰਾ)
ਮੇਜਿਸਟਰੇਟ	— of order, ਓਰ. see O. ਅਮਨ
first class— ਮੇਜਿਸਟਰੇਟ	ਦੀ ਰਾਖੀ
ਦਰਜਾ ਪਹਿਲਾ	Majesty, <i>n.</i> ਸ਼ਾਨ ਸ਼ੇਕਤ
Magna charta, <i>n.co.</i> ਮਾਗੀ ਚੱਕ-ਪੱਤਰ	His or her— ਹਜ਼ੂਰ ਜਾਂ
Mail, <i>n.</i> ਡਾਕ, ਸੱਚੇ	ਮਹਾਰਾਜ
Mail, <i>v.</i> ਡਾਕ ਘੋਲਣਾ ਜਾਂ ਪਾਉਣਾ, ਸੱਚੇ	Major, <i>a.</i> ਬਾਲਗ, ਵੱਡਾ
ਪਾਉਣਾ	cf. Minor, ਛੋਟਾ
Mail, <i>a.</i> ਡਾਕ ਦਾ	see Capital
e.g.— bag, ਡਾਕ ਦਾ ਥੈਲਾ	e.g.— offence, ਵੱਡਾ ਅਪਰਾਧ
— cart, ਡਾਕ ਦਾ ਗੱਡਾ	— ports, ਮਹਾਂ-ਪੱਤਰ
— guard, ਡਾਕ ਦਾ ਗਾਰਡ,	— punishment, ਵੱਡਾ ਦੰਡ
ਡਾਕ ਦਾ ਰਾਖਾ	— works, ਵੱਡੇ ਕੰਮ
— ship, ਡਾਕ ਜਹਾਜ਼	Majority, <i>n.pl.</i> ਬਾਲਗੀ, ਜਵਾਨੀ
Maim, <i>v.</i> ਲੱਛਾ ਕਰਨਾ, ਨਿਕੰਮਾ ਕਰਨਾ	Age of— ਬਾਲਗੀ ਅਵਸਥਾ
Main, <i>n.</i> ਮੁੱਖ, ਪਰਧਾਨ, ਮਹਾਨ	Majority, <i>n.co.</i> ਬਹੁ ਗਿਣਤੀ
see Chief	— vote, ਬਹੁਮਤ
Maine Law, see L.	Majority, <i>m.</i> ਮੇਜਰੀ
Maintain, <i>v.</i> ਪਾਲਣਾ, ਬੰਧੂਣਾ, ਚੋਰ ਨਾਲ	Make, <i>n.</i> ਬਣਤਰ, ਨਮੂਨਾ
ਕਰਿਣਾ	Make, <i>v.</i> ਬਣਾਉਣਾ, ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ
of. Support, ਸਹਾਰਾ ਦੇਣਾ	To—account, ਲੇਖਾ
Sustain, ਬੰਧੂਣਾ	ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ
Maintainable, <i>a.</i> ਕਰਿਣ, ਸਹਾਰਾ ਦੇਣ	— a market, ਮੰਗ ਉਤਪਨ ਕਰਨੀ
ਜਾਂ ਰੱਖਣ ਯੋਗ	— laws, ਕਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣਾ, ਵਿਧਾਨ ਕਰਨਾ
Maintained, <i>pa.</i> ਪੋਸ਼ਿਤ, ਬਣਾ-ਰੱਖਿਆ	— oath or affirmation, ਸਹੁ
Maintenance, <i>n.</i> ਪਾਲਣਪੋਸ਼ਣ, ਗੁਜ਼ਾਰਾ,	ਚੁਕਣਾ ਜਾਂ ਪਰਤੋਂਗਿਆ ਕਰਨਾ
ਰਾਖੀ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਮਾਲੀ	— weight, (ਦਲੀਲ ਦਾ) ਵਜ਼ਨਦਾਰ
ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ	ਹੋਣਾ
— and repairs, ਸੰਭਾਲ ਤੇ ਮੁਰੰਮਤ	— out a case, ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਿੱਧ ਕਰਨਾ
— of peace & security, ਸ਼ਾਂਤੀ	Maker, <i>n.</i> ਲਿਖ ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਬਣਾਉਣ
ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਬਣਾਈ	ਵਾਲਾ, ਬਣਾਵਾ

- of. Manufacturer, ਸਾਖਤਕਾਰ,
ਬਣਾਵਟਕਾਰ
- of pronote (drawer), ਪਰੋਨੋਟ
ਲਿਖਣ ਵਾਲਾ
- Law— ਕਨੂੰਨ ਬਨਾਉਣ ਵਾਲਾ
- Mal, *prefix*. ਕੁ-ਮੰਦ, ਬਦ
- Maladministration, *n.* ਕੁ-ਪਰਬੰਧ
ਬਦ ਇੰਤਜ਼ਾਮੀ
- Malfeasance, *n.* ਮੰਦ-ਕਰਮਤਾ
- Malpractice, *n.* ਕੁਚਾਲ (ਵਿਵਸਾਸ ਦੀ
ਥਾਂ ਤੋਂ)
- Maltreatment, *n.* ਕੁਵਰਤਾਉ, ਬਦ-
ਸਲੂਕੀ
- Malviolence, ਕੁਚਿੰਤਨ (ਬਦਖਾਹੀ)
- Malafide, *a.* ਬਦਨੀਤੀ ਨਾਲ, ਕੁਰੀਤੀ
ਨਾਲ
- Malafides, *n.* ਦੁਰ-ਭਾਵ, ਬਦਨੀਤੀ
see Feasance,
- Male, *n.* ਨਰ,
- Malefactor, *n.* *cf.* ਕੁਕਰਮੀ ਬਦਕਾਰ
- Male, *a.* ਨਰੀਨਾ
e.g.— ancestor, ਨਰੀਨਾ ਵਡਾਰੂ
ਨਰੀਨਾ ਪੂਰਵਜ
— progenitor, ਪੂਰਬਕ-ਜਨਕ
— heir, ਨਰੀਨਾ ਵਾਰਸ
— issue ਨਰੀਨਾ ਸੰਤਾਨ
— line ਨਰੀਨਾ ਨਸਲ
- Malice, *n.* (Lit: Ill-will) ਦਵੇਖ
e.g.— in fact, ਅਸਲੀ ਦਵੇਖ,
ਅਦਾਵਤ
— in-law, ਕਨੂੰਨੀ ਦਵੇਖ,
— prepense, ਸੱਚੀ ਦਵੇਖ
- Constructive— } ਅਰ-
Impiled— } ਥਾਵੀ
ਦਵੇਖ
- Malicious, *a.* ਦਵੇਖੀ
- e.g.— abandonment, ਦਵੇਖ
ਤਿਆਗ, ਬਦਨੀਅਤਾ ਤਿਆਗ
- conduct, ਦਵੇਖ-ਪੂਰਨ ਅਚਾਰ
- damage, ਦਵੇਖ ਪੂਰਨ ਹਰਜ
- injury, ਦਵੇਖੀ ਹਾਨੀ
- intention, ਦਵੇਖੀ ਨੀਅਤ,
ਦਵੇਖੀ ਇਰਾਦਾ
- mischief, ਅਦਾਵਤੀ ਸ਼ਰਾਰਤ,
ਦਵੇਖੀ ਸ਼ਰਾਰਤ
- prosecution, ਦਵੇਖੀ
ਇਸਤਗਾਸਾ
- Maliciously, *adv.* ਦਵੇਖ ਪੂਰਬਕ,
ਦਵੇਖ ਭਾਵ ਨਾਲ
- Malign, *v.* ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੀ
see Accuse
- Malingering, *n.* ਮਿੱਥਿਆ ਰੋਗੀ, ਫਰਜ਼ੀ
ਬੀਮਾਰ
- Malt, *n.* ਜੌਂ ਸ਼ਰਾਬ
- Malversation, *n.* (ਮੰਦ ਵਿਹਾਰ), ਗਬਨ
see Defalcation
- Man, *n.* ਮਨੁੱਖ
- Bond— ਬਰਦਾ
- Chain— ਮੰਗਲੀਆ
- Chair— ਸਭਾ ਪਤੀ
- Crafts— ਦਸਤਕਾਰ
- Foot— ਪਿਆਦਾ
- Jury— ਪੰਚ
- Handicrafts— ਦਸਤਕਾਰ
- Highway— ਲੁਟੇਰਾ
- Hunch— ਪਿੱਠੂ
- Husband— ਵਾਹਕ
- Livery— ਚਪੜਾਸੀ
- Marks— ਨਿਸ਼ਾਨਚੀ
- Tides— (ਜਹਾਜ਼ੀ) ਮਸੂਲ ਘਰ
ਦਾ ਅਹੁਦੇਦਾਰ
- Tithing— ਛੋਟਾ ਬਨਸਟੇਬਲ

- Trades— ਵਪਾਰੀ
 Tub— ਥੀਆ ਬੈਰਿਸਟਰ
 Weigh— ਧੜਵਾਈ
 Work— ਕਿਰਤੀ
 Yes— ਜੀ ਹਜ਼ੂਰੀਆ
 Manacle, *n.* ਹੱਥਕੜੀ
     e.g. Handcuff
 Manage, *v.* ਪਰਬੰਧ ਕਰਨਾ
 Management, *n.* ਪਰਬੰਧ
 Manager, *n.* ਪਰਬੰਧਕ
     cf. agent, ਏਜੰਟ, ਦਲਾਲ
     e.g. — court of wards, ਕੋਰਟ
         ਆਫ ਵਾਰਡ ਦਾ ਸੰਨੇਜਰ
     — joint hindu family,
         ਸੰਜੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਵਾਰ ਦਾ
         ਘਰਾਣਾ
 Managing, *a.* ਪਰਬੰਧਕ
     — agent, ਪਰਬੰਧਕ ਅਭਿਕਰਤਾ
     — agency, ਪਰਬੰਧਕ ਅਭਿਕਰਤਾ
     — body, ਪਰਬੰਧਕ ਸੰਸਥਾ
     — director, ਪਰਬੰਧ-ਸੰਚਾਲਕ
     — member of the family, ਪਰ-
         ਵਾਰ ਦਾ ਪਰਬੰਧਕ ਮੈਂਬਰ
 Mancipatory will, *n.* ਖਰੀਦ ਬੰਤੀ
     ਮਰਗੀ
 Mandamus, *n.ci.* (ਅ:ਅ: ਸ਼ਾਬਾ
     ਹੁਕਮ ਹੈ) ਹੁਕਮਾਨ, (ਇਕ
     ਖਾਸ ਢੰਗ ਦਾ ਵੀਵਾਨੀ ਦਾਵਾ)
     see Command
     e.g. Peremptory— ਲਾਜ਼ਮੀ-
         ਰੋਬਕਾਰ, ਤਾਕੀਦੀ ਹੁਕਮ-ਨਾਮਾ
     Writ of— ਪਰਮ-ਆਦੇਬ
         ਦਾ ਲੇਖ, ਰੋਬਕਾਰ
 Mandate, *n.* ਤਾਕੀਦੀ ਹੁਕਮ (ਜੋ ਵੱਡੀ
     ਅਦਾਲਤ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ
     ਨੂੰ ਕਰੇ) ਸਰਬਰਾਹ
 Mandated, *pa.* ਸਰਬਰਾਹਿਤ, ਅਦੇਸ਼ਕ
     e.g.— territory, ਅਦੇਸ਼ਕ ਇਲਾਕਾ
 Mandatory, *a.* ਤਾਕੀਦੀ
 Manes, *n.H.* ਪਿਤਰ
 Mania, *n.* ਸਿਖੜ, ਸੁਦਾ
 Manifest, *n.* ਜਹਾਜ਼-ਪੱਤਰ (ਜਿਸ ਵਿਚ
     ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਮਾਲ ਦਾ ਵੇਰਵਾ
     ਹੁੰਦਾ ਹੈ)
 Manifesto, *n.* ਪਰਵਾਸਨਾ-ਪੱਤਰ, ਐਲਾਨ
     cf. Declaration, ਐਲਾਨ
 Manipulation, *n.* ਕਾਰਸਤਾਨੀ, ਹੱਥ-
     ਕੰਡਾ, ਹੱਥ ਦਾ ਕੰਮ, ਦਸਤਕਾਰੀ
 Manner, *n.* ਪਰਕਾਰ
     cf. Method, ਢੰਗ, ਤਰੀਕਾ
     Mode, ਢੰਗ, ਤਰੀਕਾ
 Manoeuvre, *n.* *mi.* ਦਾਉ, ਚਾਲ,
     ਮਨੋਵਰ
 Manor, *n.* *E.* ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰੀ (ਲਾਟ ਦੀ)
     ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਨਿਵਾਸ ਅਸਥਾਨ
 Manor house, } ਭਵਨ (ਬਹੁਤੇ ਵੱਡੇ
 Mansion, } ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਜਾਂ
 Mansion house, } ਲਾਟ ਦਾ ਘਰ)
 Man-slaughter, *n.ci.* *E.* ਮਨੁੱਖ
     ਹੱਤਿਆ, ਮਨੁੱਖ ਘਾਤ (ਅਠੇਤ
     ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਕਾਰਨ)
     cf. Culpable homicide,
         ਮਨੁੱਖ ਹੱਤਿਆ (ਜਿਹੜੀ ਕਤਲ
         ਦੇ ਤੁਲ ਨਾ ਹੋਵੇ), ਕਿਮਾਯੇਗ
     e.g. Voluntary— ਇੱਛਤ ਮਨੁੱਖ
         ਹੱਤਿਆ
         Involuntary— ਅਨਇੱਛਤ
             ਮਨੁੱਖ ਹੱਤਿਆ
 Man-trap, *n.* ਫੁੜਕੀ (ਅਧੇਗ ਦਖਲ
     ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ)
 Manual, *n.* (ਅ:ਅ: ਹੱਥ ਪਰਕਾਰੀ ਵੰਦੀ
     ਪੁਸਤਕ), ਪੁਸਤਕ
 Manual, *a.* ਹੱਥ ਦਾ, ਦਸਤੀ
     — labour, ਹੱਥ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ

— occupation, ਹੱਥ ਦਾ ਪੇਸ਼ਾ, ਹੱਥ ਦੀ ਕਿਰਤ

Manufacture, *v.* ਬਣਾਉਣਾ (ਕਿਸੇ ਸ਼ੈ ਦਾ ਹੱਥ ਨਾਲ)

Manufactured, *pa.* ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਜਾਂ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ

— articles, ਬਣੀਆਂ ਵਸਤਾਂ

— goods, ਬਣਿਆ ਮਾਲ

Manufacturer, *n.* ਬਣਾਉਣਹਾਰ, ਸਾਖਤਕਾਰ

Manufactures, ਬਣਤਾਂ, ਮਾਲ, ਨਿਰਮਤ-ਵਸਤਾਂ

Manure, *n.* ਮੱਲੜ, ਖਾਦ

Manure, *v.* ਮੱਲੜ ਪਾਉਣਾ

Manuscript, *n.* (Ms. or Mss.) ਹਥਲੇਖ, ਮਸੋਦਾ

Map, *n.* ਮਾਪ ਚਿੱਤਰ, (ਮੁਲਕੀ) ਨਕਸ਼ਾ
cf. Plan, ਨਕਸ਼ਾ (ਦਿਮਾਰਤੀ)

e.g. Field— ਖੇਤ ਚਿੱਤਰ
Skeleton— ਪਿੰਜਰੀ
ਚਿੱਤਰ

Sketch— ਖਾੜਾ, ਰੋਖਾ ਚਿੱਤਰ, ਮੁਲਕੀ ਨਕਸ਼ਾ

Survey— ਮਿਣਤੀ ਚਿੱਤਰ

Village field, ਨਕਸ਼ਾ ਖੇਤਵਾਰ, ਛਜਰਾ ਕਿਸਤਵਾਰ

Map, *v.* ਚਿੱਤਰ ਖਿਚਣਾ

Mapping sheet, ਮੁਸਾਵੀ

Margin, *n.* ਕੰਨੀ, ਹਾਸ਼ੀਆ
— of profit, ਲਾਹੇ ਦੀ ਕੰਨੀ

Marginal, *a.* ਹਾਸ਼ੀਆ ਸਬੰਧੀ, ਸਿਰੇ ਵਾਲਾ

— notes, ਹਾਸ਼ੀਆ ਲੇਖਣੀ, ਕੰਨੀ, ਲੇਖਣੀ, ਹਾਸ਼ੀਆ ਟਿੱਪਣੀ

— witness, ਯਵਾਰ-ਹਾਸ਼ੀਆ

Marine, *a.* ਸਮੁੰਦਰੀ

cf. Maritime, ਸਮੁੰਦਰੀ (ਵਪਾਰਕ)

Naval, ਸਮੁੰਦਰੀ (ਬਲ)

Nautical, ਜਹਾਜ਼ੀ (ਮਿਣਤੀ)

e.g.— hospital, ਸਮੁੰਦਰੀ ਹਸਪਤਾਲ

— insurance, ਸਮੁੰਦਰੀ ਬੀਮਾ

— policy, ਸਮੁੰਦਰੀ ਬੀਮਾ ਪੱਤਰ

— stores, ਸਮੁੰਦਰੀ ਗੁਦਾਮ

Marital, ਪਤੀ ਸਬੰਧੀ

Maritime, *a.* ਸਮੁੰਦਰੀ (ਵਪਾਰਕ)

e.g.— contract, ਸਮੁੰਦਰੀ ਠੇਕਾ

— law, ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ

— lien, ਸਮੁੰਦਰੀ ਗਰਹਿਣਾਧਿਕਾਰ, ਸਮੁੰਦਰੀ ਲੀਅਨ

— loan, ਸਮੁੰਦਰੀ ਉਧਾਰ

— shipping, ਸਮੁੰਦਰੀ ਵੇਜ਼ਾ, ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ਰਾਨੀ

Mark, *n.* ਚਿੰਨ੍ਹ, ਨਿਸ਼ਾਨੀ

cf. Number. ਨੰਬਰ

Sign, ਨਿਸ਼ਾਨ

e.g. Cou — ਨਕਲੀ
ਚਿੰਨ੍ਹ

Foot— ਪੈਰ ਚਿੰਨ੍ਹ

Furtive— ਚੋਰ-ਚਿੰਨ੍ਹ

Hall— ਪਾਸਾ ਚਿੰਨ੍ਹ, (ਖਰੇ ਹੋਣ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਸੋਨੇ ਚਾਂਦੀ ਤੇ)

Land— (ਭੂਗੋਲੀ), ਭੋਏ ਚਿੰਨ੍ਹ

Marchandise— (ਵਪਾਰ) ਚਿੰਨ੍ਹ

Mint— ਟਕਸਾਲ-ਗੁਪਤ ਚਿੰਨ੍ਹ (ਜੋ ਕਿ ਟਕਸਾਲੀਆ ਆਪਣੇ ਬਣਾਏ ਸਿੱਕੇ ਦੀ ਪਛਾਣ ਲਈ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ)

Post— ਡਾਕ ਦੀ ਮੋਹਰ

Property— ਸੰਪੱਤੀ ਚਿੰਨ੍ਹ

Secret— ਗੁਪਤ ਚਿੰਨ੍ਹ

Sectarial— ਸੰਪਰਦਾਈ ਚਿੰਨ੍ਹ

Trade— ਵਪਾਰ ਚਿੰਨ੍ਹ
 Water— ਪਾਣੀ ਚਿੰਨ੍ਹ
 High water— ਉੱਚਾ ਪਾਣੀ ਚਿੰਨ੍ਹ
 Low water— ਨੀਵਾਂ ਪਾਣੀ ਚਿੰਨ੍ਹ
 Mark, *v.* ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਾਉਣਾ, ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਪਾਉਣਾ
 Market, *n.* ਮੰਡੀ, ਬਜ਼ਾਰ
 Black— ਚੋਰ ਬਜ਼ਾਰ
 Falling— ਮੱਢਾ ਬਜ਼ਾਰ
 Fluctuations in—
 ਬਜ਼ਾਰ ਦਾ ਉਤਾਰ ਚੜ੍ਹਾ
 Foreign— ਬਦੇਸ਼ੀ ਮੰਡੀ
 Future— ਵਾਅਦਾ ਬਜ਼ਾਰ
 Glutted— ਭਰਪੂਰ ਮੰਡੀ
 Labour— ਮਜ਼ਦੂਰ ਮੰਡੀ
 Overt— ਖੁਲ੍ਹਾ ਬਜ਼ਾਰ
 Rising— ਤੇਜ਼ ਮੰਡੀ, ਚੜ੍ਹਦੀ ਮੰਡੀ
 Stock— ਸਟਾਕ ਮੰਡੀ
 To make— ਮੰਡ ਉਤਪੰਨ ਕਰਨਾ
 — value, ਮੰਡੀ ਮੁੱਲ, ਮੰਡੀ ਕੀਮਤ
 — rate, ਮੰਡੀ ਦਰ, ਮੰਡੀ ਭਾ
 Market, *v.* ਵੇਚਣਾ, ਬਜ਼ਾਰ ਲਾਉਣਾ
 Marketable, *a.* ਵਿਕਣ ਯੋਗ
 of. Negotiable, ਵਿਕਾਣ ਯੋਗ
 Saleable, ਵਿਕਾਉ
 e.g.— security, ਵਿਕਾਉ ਸਰਕਾਰੀ ਟੂਡੀ
 — Title, ਵਿਕਾਉ ਮਾਲਕੀ
 Marketing officer, *n.* ਮੰਡੀ ਅਫਸਰ
 Marksman, *n.* ਨਸ਼ਾਨਚੀ (ਜਿਹੜਾ ਹਥ ਲਿਖਤ ਤੇ ਨਾਮ ਲਿਖਣ ਦੀ ਥਾਂ ਕੇਵਲ ਨਸ਼ਾਨ ਹੀ ਬੈਠੇ)

Marriage, *n.* ਵਿਆਹ

cf. Matrimony, ਵਿਆਹੁਤ

ਅਵਸਥਾ

Nuptials, ਰਸਮ ਵਿਆਹ,

ਰਸਮ ਸ਼ਾਦੀ

Wedding, ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ

Wedlock, ਗੰਢ ਚਤੁਰਾਕਾ,

ਵਿਆਹ ਦੀ ਅਵਸਥਾ

e.g. Child— ਬਾਲ ਵਿਆਹ

Civil— ਅਦਾਲਤੀ ਵਿਆਹ

Clandestine— ਗੁਪਤ

ਵਿਆਹ

Incestuous— ਕੌਤਰ

ਰਸਮੀ ਵਿਆਹ

Morganatic

Morganic

ਉਚਾ ਨੀਵਾਂ

(ਉਚੇ ਨੀਵੇਂ)

ਪਦ ਦੀ

ਧਿਰਾਂ ਦਾ

— ਵਿਆਹ

ਆਪੋ ਆਪਣਾ

ਦਰਜਾ

ਰਖਦਿਆਂ

ਹੋਇਆਂ)

— polygamy, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕ

ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਤਨੀ ਯੋਗ ਹੈ

Sacramental— ਧਾਰਮਕ

ਵਿਆਹ

Putative— ਮੰਨਿਆ ਹੋਇਆ

ਵਿਆਹ

Widow's— ਵਿਧਵਾ ਵਿਆਹ

Marriage, *a.* ਵਿਆਹਕ

e.g.— articles, ਵਿਆਹਕ ਵਸਤਾਂ

— brocade,

— brokage,

— brokerage,

— certificate,

ਵਿਆਹ ਪਰਮਾਣ ਪੱਤਰ

ਵਿਆਹ

ਦਲਾਲੀ

- portion, ਵਾਜ
- register, ਵਿਆਹ ਰਜਿਸਟਰ
- settlement, ਜ. ਵਿਆਹਕ ਤਮਲੀਕ
- Marriageable, *a.* ਵਿਆਹ ਯੋਗ
- age, ਵਿਆਹ ਯੋਗ ਉਮਰ
- Married, *pa.* ਵਿਆਹਤ, ਵਿਆਹਿਆ ਹੋਇਆ
- cf. Unmarried, ਅਵਿਆਹਤ, ਅਣ ਵਿਆਹਿਆ
- e.g. — woman, ਵਿਆਹਤਾ ਇਸਤਰੀ
- Marshall, *v. ci.* ਤਰਤੀਬ ਦੇਣੀ
- see Array etc,
- e.g. To — assets, ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਤਰਤੀਬ ਦੇਣੀ
- To — evidence, ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਤਰਤੀਬ ਦੇਣੀ
- To — securities, ਸਰਕਾਰੀ ਹੁੰਡੀਆਂ ਨੂੰ ਤਰਤੀਬ ਦੇਣੀ
- Marshalling, ਤਰਤੀਬ ਦੇਣਾ, ਤਰਤੀਬਣਾ
- of securities, ਸਰਕਾਰੀ ਹੁੰਡੀਆਂ ਦਾ ਤਰਤੀਬਣਾ
- Martial, *a.m.s.* ਯੋਧਾ, ਜੰਗੀ, ਲੜਾਕਾ, ਜੰਗਜੂ
- cf. Military, ਫੌਜੀ, ਯੋਧਾ
- e.g. Court — *n.* ਜੰਗੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ
- Court — *v.* ਜੰਗੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ
- law, ਜੰਗੀ ਕਨੂੰਨ
- races, ਯੋਧਾ ਕੌਮਾਂ
- Massacre, *v.* ਸਰਬ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨਾ, ਬਤਲ-ਆਮ ਕਰਨਾ
- Massacre, *n.* ਕਤਲ-ਆਮ
- Masses, *n.* ਜਨਤਾ, ਆਮ-ਲੋਕ
- Master, ਸੁਆਮੀ, ਮਾਲਕ
- cf. Servant, ਸੇਵਕ
- of mint, ਟਕਸਾਲ ਮਾਸਟਰ

- of Rolls, *E.* ਰੋਲ ਮਾਸਟਰ, ਚੇਸਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਚੀਫ ਜੱਜ
- of ship, ਜਹਾਜ਼ ਦਾ ਕਪਤਾਨ
- of wardrobes, ਬਸਤਰ ਫੰਡਾਰੀ
- Assay — ਪਰਖ ਮਾਸਟਰ
- Dock — ਗੋਦੀ ਮਾਸਟਰ
- Post — ਡਾਕ ਮੁਨਸ਼ੀ
- Taxing — ਟੈਕਸ ਅਹੁਦੇਦਾਰ, (ਜੋ ਅਕਟਾਮ ਆਦਿ ਦੀ ਰਕਮ ਨੀਅਤ ਕਰਦਾ ਹੈ)
- Mate, *n.* ਜਹਾਜ਼ ਦਾ ਇਕ ਮੁੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਕੁਲੀਆਂ ਦਾ ਮੁਖੀ,
- Material, *n.* ਸਮੱਗਰੀ, ਮਜ਼ਾਲ, ਮਲਬਾ
- Material, *a.* (ਵੱਡੀ ਚਰਚੀ), ਪਰਾਕਿਰਤਕ
- e.g. — alteration, ਵੱਡੀ ਤਬਦੀਲੀ
- error, ਵੱਡੀ ਭੁੱਲ
- evidence, ਵੱਡੀ ਗਵਾਹੀ
- fact, ਜਿਹੜੀ ਘਟਨਾ, ਅਵੱਸਰ ਘਟਨਾ, ਅਹਿਮ ਵਾਕਿਆ
- irregularity, ਵੱਡੀ ਫੈਨਮੀ
- particulars, ਪਰਾਕਿਰਤਕ ਵਿਵਰਣ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਵੇਰਵਾ
- propositions, *cf.* ਅਤੀ ਚਰਚੀ ਗੱਲਾਂ
- resources, ਭੋਤਿਕ ਸੰਪੱਤੀ
- Maternal, *a.* ਮਾਤਰਿਕ, ਮਾਤਰੀ
- Maternity, *a.* ਜਣੇਪਾ, ਪਰਸੂਤੀ
- benefits, ਜਣੇਪਾ-ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ, ਪਰਸੂਤੀ-ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ
- child welfare, ਜਣੇਪਾ ਬੱਚਾ-ਭਲਾਈ, ਜਣੇਪਾ-ਭਲਾਈ
- relief, ਜਣੇਪਾ-ਸਹਾਇਤਾ, ਪਰਸੂਤੀ-ਸਹਾਇਤਾ
- Matrimonial, *a.* ਵਿਆਹਕ, ਵਿਆਹ ਸੰਬੰਧੀ
- suit, ਵਿਆਹਕ ਦਾਵੇ, ਵਿਆਹਕ ਵਾਦ
- Matrimony, *n.* ਵਿਆਹ ਦੀ ਹਾਲਤ,

ਵਿਆਹ ਦੀ ਭਵਸਥਾ
Matron, n. ਬੁੱਢੀ, ਜੋਲ ਆਦਿ ਦੀ ਪਰ-
 ਬੰਧਕਾ
Jury of—s. ਤੀਵੀਆਂ ਦੀ
 ਪੰਚਤ
Matier, n. ਵਸਤ, ਵਿਸ਼ਾ, ਮਾਮਲਾ
Civil— (ਵੈਜਦਾਰੀ ਤੋਂ ਛੁਟ)
 ਹੋਰ ਨਾਗਰਕ ਗੱਲਾਂ, ਨਾਗਰਕ
 ਮਾਮਲਾ
Distinct— ਨਿਆਰੀ ਗੱਲ
Subject— ਪਰਕਰਣ, ਵਿਸ਼ਾ
in the—of, ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ
— in dispute, ਵਿਵਾਦ-ਵਿਸ਼ਾ, ਵਾਦ-
 ਵਿਸ਼ਾ
— of fact, ਵਾਸਤਵਿਕ ਘਟਨਾ, ਅਸਲੀ
 ਗੱਲ, ਦਰਅਸਲ, ਸੱਚ-ਮੁੱਚ
— of law, ਕਨੂੰਨੀ ਗੱਲ, ਕਨੂੰਨੀ ਵਸਤੁ
— in controversy, } ਝਗੜੇ ਦੀ
— in issue, } ਗੱਲ
— in question, ਪਰਖਣੀ ਵਿਸ਼ਾ
— of record, ਲਿਖਤ ਦੀ ਗੱਲ (ਲਿਖਤ
 ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧ ਹੋਣ ਵਾਲੀ)
— in pais, E. ਗਵਾਹ ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਧ
 ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ (ਅਲਿਖਤੀ)
— of state, ਰਾਜਸੀ ਮਾਮਲਾ
Mature, v. ਪੁੱਗਣਾ, ਪਕਣਾ, ਪਕਾਉਣਾ
Mature, a. ਤਿਆਰ, ਪੱਕੀ ਜਾਂ ਪੱਕਾ
Maturity, n. m. ਪਰਪੱਕਤਾ, ਪੁੱਗਣ,
 ਪੁੱਗਾਈ (ਹੁੰਝੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੀ)
Date of— ਚੁਕਾਉਣ ਦੀ
 ਮਿਤੀ, ਸਕਾਰਣ-ਤਿਥੀ
Maxim, n. ਪਰਸਿੱਧ ਨੇਮ
 of Axiom, ਸਵੈ ਸਿੱਧ
Maximum, a. ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਉੱਚਤਮ
 of. Minimum, ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ,
 ਲਘੁਤਮ
May, ax. ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਯੋਗ ਹੈ

Mayhem, n. ci. ਅੱਗ ਹੀਠਣ (ਕਿਸੇ
 ਅੱਗ ਤੋਂ ਹੀਟ ਕਰਨਾ ਜਿਹੜਾ
 ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸਵੈ-ਰੱਖਿਆ ਲਈ
 ਕਰੂਰੀ ਹੋਵੇ, ਪੈਰ, ਅੱਖ, ਏਦੇ)
Mayor, n. (ਅ: ਅ: ਵੱਡਾ) ਮਹਾਂ ਨਗਰ
 ਸਭਾ ਦਾ ਮੁਖੀ
Meagre, a. ਥੋੜਾ, ਲਿੱਸਾ
Mean, v. ਅਰਥ ਹੋਣਾ, ਮਤਲਬ ਰੱਖਣਾ
Means, n. ਸਾਧਨ, ਵਸੀਲਾ
— of communication, ਆਵਾਜਾਈ
 ਦੇ ਸਾਧਨ
— discovering, cr. ਲੱਭਣ ਦੇ ਸਾਧਨ
— of livelihood, ਜੀਵਨ ਦੇ ਸਾਧਨ
— of knowledge, ਗਿਆਨ ਦੇ
 ਸਾਧਨ
— of production, ਉਤਪਾਦਨ-ਸਾਧਨ
— of subsistence, ਠਿਰਵਾਹ-ਸਾਧਨ
Deceitful— ਡਲ ਭਾਲੇ
 ਸਾਧਨ
Ostensible— ਪਰਗਟ ਸਾਧਨ
 ਫਾਹਿਰਾ ਵਸੀਲਾ
Reasonable— ਉਚਿਤ
 ਸਾਧਨ
Measure, n. ਨਾਪ, ਅੰਦਾਜ਼ਾ, ਕਨੂੰਨ
 (ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ), ਤਦਬੀਰ
— of damages, ਹਰਜਾਨੇ ਦਾ ਨਾਪ
Legislative— ਕਨੂੰਨ
 (ਘੜਿਆ)
Political— ਰਾਜਸੀ ਤਦਬੀਰ
Punitive— ਦੰਡੀ ਕਨੂੰਨ
Measurement, n. ਨਾਪਾਈ, ਮਿਣਤੀ
 (ਨਾਪਾਈ ਜਾਂ ਨਪਵਾਈ)
Mechanical, a. ਜੰਤਰਿਕ, ਮਸ਼ੀਨੀ
— process, ਮਸ਼ੀਨੀ ਵਿਉਂਤ
Mechanically, a. ਜੰਤਰ ਵਜ਼ਾਰਾ
— propelled Vehicles, ਕਲ ਨਾਪ
 ਯੰਤਰ

ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ
 — propelled Vessels, ਕਲ-ਚਲ
 ਜਹਾਜ਼
 Medal, *n.* ਤਗਮਾ
 Mediate, *a.* ਦੁਜੋਲੀ
 — Testimony, ਦੁਜੋਲੀ ਭਵਾਹੀ
 Mediator, *n.* ਵਿਚੋਲਾ (ਸੁਲ੍ਹਾ ਕਰਾਉਣ
 ਵਾਲਾ)
 of. Arbitrator, ਸਾਲਸ
 Medical, *a.* ਡਾਕਟਰੀ
 e.g. — aid, ਡਾਕਟਰੀ-ਸਹਾਇਤਾ,
 ਵੈਦਕ-ਸਹਾਇਤਾ
 — artical, ਡਾਕਟਰੀ ਵਸਤੂ
 — attendance, ਡਾਕਟਰੀ ਸੇਵਾ
 — attendant, ਡਾਕਟਰੀ ਸੇਵਾ-
 ਦਾਰ
 — certificate, ਡਾਕਟਰੀ ਸਨਦ,
 ਡਾਕਟਰੀ ਪਰਮਾਣ ਪੱਤਰ
 — council, ਡਾਕਟਰੀ ਕੌਂਸਲ
 — department, ਡਾਕਟਰੀ
 ਵਿਭਾਗ, ਵੈਦਕ ਵਿਭਾਗ
 — evidence, ਡਾਕਟਰੀ ਭਵਾਹੀ
 — examination, ਡਾਕਟਰੀ
 ਮੁਆਇਨਾ
 — expert, ਡਾਕਟਰੀ ਮਾਹਰ
 — instructions, ਡਾਕਟਰੀ
 ਹਦਾਇਤਾਂ
 — jurisprudence, ਡਾਕਟਰੀ
 ਨਿਆਂ ਵਿਗਿਆਨ
 — officer, ਡਾਕਟਰੀ ਅਫਸਰ,
 ਡਾਕਟਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ
 — opinion, ਡਾਕਟਰੀ ਰਾਏ,
 ਡਾਕਟਰੀ ਵਿਚਾਰ
 — person, ਡਾਕਟਰੀ ਪੁਰਖ
 — practitioner, ਡਾਕਟਰ
 — profession, ਡਾਕਟਰੀ ਪੇਸ਼ਾ
 — report, ਡਾਕਟਰੀ ਰਿਪੋਟ

— treatment, ਡਾਕਟਰੀ
 ਇਲਾਜ
 Medicinal, *a.* ਔਸ਼ਧੀ, ਦਾਰੂ ਸਬੰਧੀ,
 ਦਵਾਈਦਾਰ
 — preparations, *n.* ਔਸ਼ਧੀ ਸਮੱਗਰੀ,
 ਦਾਰੂ-ਬਣਤਾਂ
 Medicine, *n.* ਔਸ਼ਧੀ, ਦਵਾਈ
 Medico-Legal, ਡਾਕਟਰੀ ਕਨੂੰਨ
 — terms, ਡਾਕਟਰੀ ਕਨੂੰਨ ਬਖਦ ਵਲੀ
 Medium, *n.* ਵਸੀਲਾ, ਮੱਧ
 — dated, ਮੱਧ-ਮਿਆਦੀ
 Meet, *v.* ਮਿਲਣਾ, ਕੱਠ ਕਰਨਾ
 — an argument, ਦਲੀਲ ਦਾ ਉੱਤਰ
 ਦੇਣਾ
 Meeting, *n.* ਇਕੱਤਰਤਾ
 Adjourned— ਅਗਾਂਹ ਪਾਈ
 ਇਕੱਤਰਤਾ
 Annual general—
 ਸਾਲਾਨਾ ਆਮ ਇਕੱਤਰਤਾ
 Confirmatory— ਪੱਕਾ
 ਕਰਨੀ ਇਕੱਤਰਤਾ (ਜਿਸ ਵਿਚ
 ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੱਕਾ
 ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ)
 Extraordinary— ਅਸਾ-
 ਧਾਰਣ ਇਕੱਤਰਤਾ
 Ordinary— ਸਾਧਾਰਣ
 ਇਕੱਤਰਤਾ
 General— ਆਮ ਇਕੱਤਰਤਾ
 Special— ਵਸੇਸ਼ (ਖਾਸ)
 ਇਕੱਤਰਤਾ
 Member, *n.* ਮੈਂਬਰ, ਰੁਕਨ
 — of family, ਪਰਵਾਰ ਜਾਂ ਘਰ ਦਾ
 ਮਨੁੱਖ
 — of parliament, ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦਾ
 ਮੈਂਬਰ
 — of police force, ਪੁਲਸ ਨਵਰੀ
 ਦਾ ਮੈਂਬਰ

- Founder— ਮੋਢੀ ਮੈਂਬਰ,
ਮੋਢੀ ਰੁਕਨ
Junior— ਛੋਟਾ ਮੈਂਬਰ
Membership, *n.* ਮੈਂਬਰੀ
— of parliament, ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੀ
ਮੈਂਬਰੀ
Memorandum, *n.* ਚੁੱਝੇਮਾ, ਯਾਦਦਾਸਤ
— of agreement, ਕਰਾਰ ਚੁੱਝੇਮਾ
— of appeal, *ci.* ਅਪੀਲ ਦੀ ਯਾਦ-
ਦਾਸਤ
— of association, *mc.* ਸੰਧੀ ਮੁਲ
ਮੰਤਰ (ਦਾ ਖਰੜਾ)
Memorial, *n.* ਯਾਦਗਾਰ, ਨਵੇਦਨ ਪੱਤਰ
Indian war— ਹਿੰਦ ਯੁੱਧ
ਯਾਦਗਾਰ
cf. Monument, ਸਮਾਧ
Memory, *n.* ਚੇਤਾ
Refreshing of— ਚੇਤਾ
ਸੱਜਰਾ ਕਰਨਾ (ਕਵਾਹ ਦਾ)
Legal— ੨੦ ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ
(ਕਨੂੰਨੀ ਚੇਤਾ)
Menace, *n.* ਡਰਾਉਣਾ, ਡਰ, ਖਤਰਾ
Mendacious, *a.* ਬੁੱਠਾ
Menial, *n.* ਕੌਮੀ
Menial, *a.* ਘਟੀਆਲ
Mental, *a.* ਮਾਨਸਕ
— alienation, ਮਾਨਸਕ ਗੜਬੜ
— deficiency, ਮਾਨਸਕ ਉੱਤਰਾਈ,
ਮਾਨਸਕ ਕਮੀ
— deficient, ਮਨੋਵਿਕਲ
— distress, ਮਾਨਸਕ ਦੁਖ
— reservation, ਮਾਨਸਕ ਸੰਕੋਚ
— weakness, ਮਾਨਸਕ ਕਮਜ਼ੋਰੀ
Mercantile, *a.* ਵਪਾਰਕ
see Commercial
e.g.—agency, ਵਪਾਰਕ ਏਜੰਸੀ
—firm, ਵਪਾਰਕ ਫਰਮ
—law, ਵਪਾਰਕ ਕਨੂੰਨ
—marine, ਤਜਾਰਤੀ ਬੇੜਾ,
ਸੇਵਾਗਰੀ ਬੇੜਾ
—usage, ਵਪਾਰਕ ਰੀਤ,
ਵਪਾਰਕ ਦਸਤੂਰ
Merchandise, *n.* ਸੌਦਾ ਜਾਂ ਮਾਲ, ਵੱਖਰ
Merchandise, *a.* ਸੇਵਾਗਰੀ
— broker, ਵੱਖਰਾ ਦਲਾਲ, ਪਾਲਾ ਦਲਾਲ
— marine, ਸੇਵਾਗਰੀ ਬੇੜਾ
— mark, ਮਾਲ-ਚਿੰਨ੍ਹ, ਵੱਖਰ-ਚਿੰਨ੍ਹ
— traffic, ਵਪਾਰਕ ਆਵਾਜਾਈ
Merchant, *n.* ਸੇਵਾਗਰ
Chief— ਮੁੱਠ
— law, ਵਪਾਰਕ ਰਵਾਜ
Retail— ਛੁਟਕਲ ਵਪਾਰੀ,
ਪਰਚੁਟ ਵਪਾਰੀ
Wholesale— ਬੌਕ ਵਪਾਰੀ,
ਬੌਕ ਸੇਵਾਗਰ
Merchantable, *a.* ਵਿਕਣ ਯੋਗ
— quality, ਵਿਕਣਯੋਗ ਕਿਸਮ, ਵਿਕਣ
ਯੋਗ ਗੁਣ
Mercy, *n.* ਦਯਾ
Prerogative of— ਦਯਾ
ਕਰਨ ਦਾ ਰਾਜ ਅਧਿਕਾਰ (ਮਾਫੀ
ਅਪਰਾਧੀ)
Merge, ਸਮਾਉਣਾ, ਭੁੱਬਣਾ, ਮਿਲ ਜਾਣਾ
Merger, *n. ci.* ਮੇਲ (ਛੋਟੀ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਵੱਡੀ
ਨਾਲ ਰਲ ਜਾਣਾ)
— of easement, ਪਰਬਲ ਦੇ ਅਧੀਨ
ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਮੇਲ
— of states, ਰਿਆਸਤਾਂ ਦਾ ਮੇਲ
— of tort, in felony, ਅਯੋਗ ਰਕਮ
ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਮੇਲ
Merit, *n.* ਗੁਣ
of. Demerit, ਔਗਣ
Meritorious, *a.* ਸਲਾਘਾ-ਯੋਗ, ਗੁਣ-
ਪੂਰਨ

Merits, *n.* ਕੁਟ, ਸੂਰਤ-ਹਾਲ, ਵਾਕਿਆਤ

— of the case, ਵਾਕਿਆਤ ਮੁਕੱਦਮਾ

Mesne, *a.* ਵਿਚਕਾਰਲਾ

— process, ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਵਿਉਂਤ

— incumbrance, ਵਿਚਕਾਰਲਾ

ਜਦਜਾ ਭਾਰ

— profits, *n.* ਓ. ਦਰਮਿਆਨੀ ਲਾਭ

Message, *n.* ਸੁਨੇਹਾ

Messenger, *n.* ਹਰਕਾਰਾ

Messusage, *n.* E. ਮਕਾਨ (ਨੌਕਰ, ਘਰਾਂ, ਬਗੀਚੇ ਆਦਿ ਸਮੇਤ,) ਘਰ ਵਾਟਿਕਾ

Metal, *n.* ਧਾਤ

cf. Mineral, ਖਣਿਜ, (ਖਾਨ ਤੋਂ ਉਪਜਿਆ)

Metaphysics, *n.* ਆਤਮ ਵਿਦਿਆ, (ਪਰਕਿਰਤੀਯਾਤ ਵਿਦਿਆ)

Metecorn, *n.* ਪਰੇਰਕ ਅਨਾਜ, (ਅਨਾਜ ਜੋ ਮਾਲਕ ਅਸਾਮੀ ਨੂੰ ਦੇਵੇ, ਵਾਹੀ ਦੀ ਪਰੇਰਨਾ ਕਰਨ ਲਈ)

Meteoreological organisations, *n.* ਅੰਤਰਿਖ-ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ

Meteoreological, *a.* ਅਕਾਸ਼-ਵਿਦਿਅਕ, ਅਕਾਸ਼ੀ (ਮੌਸਮ ਵਿਦਿਆ ਸਬੰਧੀ)

e.g.— observatory, ਅਕਾਸ਼ ਨੀਚ ਸ਼ਾਲਾ

— perils, ਅਕਾਸ਼ੀ ਭੈ

Meter, *n.* ਮੀਟਰ, ਨਾਪਾ

— and bounds, ਨਾਪ ਤੇ ਹੱਦਾਂ

Method, *n.* ਵੰਗ

cf. Manner, ਪਰਕਾਰ

Metropolitan, *n.* (Lit: mother-city), ਰਾਜ-ਧਾਨੀ
see Capital

Microscope, *n.* ਛੋਟੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਵਾਲੀ (ਖੁਰਦਬੀਨ)

Microphone, *n.* ਮਾਈਕਰੋਫੋਨ

Middleman, *n.* ਵਿਚੋਲਾ

Midwife, *n.* ਦਾਈ

Migrant, *n.* ਪਰਵਰਜਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ

Migrate, *v.* ਪਰਵਰਜਨ ਕਰਨਾ

Migration, *n.* ਪਰਵਾਸ (ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਣਾ)

Migratory, tribes, *n.* ਪਰਵਰਾਜੀ ਆਦਮ ਜਾਤੀਆਂ

Military, *n.* ਫੌਜੀ

cf. Martial,

e.g.— custody, ਫੌਜੀ ਰਾਖੀ

— force, ਫੌਜੀ ਨਫਰੀ

— Government, ਫੌਜੀ ਸਰਕਾਰ, ਫੌਜੀ ਰਾਜ

— hospital, ਫੌਜੀ ਹਸਪਤਾਲ

— Jurisdiction, ਫੌਜੀ ਵਸੀਕਾਰ

— Officer, ਫੌਜੀ ਅਫਸਰ

— post, ਫੌਜੀ ਚੌਕੀ

— testament, ਫੌਜੀ ਵਸੀਅਤ (ਜੋ ਜ਼ਬਾਨੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ)

Militia, *n.* ਯੁੱਧ ਸੇਵਕ, (ਉਹ ਵਿਹਾਰੀ ਲੋਕ ਜੋ ਲੜਾਈ ਸਮੇਂ ਯੁੱਧ-ਸੇਵਾ ਕਰਨ)

Mill, *n.* ਚੱਕੀ, (ਕਾਰਖਾਨਾ)

Hand— ਹਥ-ਚੱਕੀ

Water— ਪਨ-ਚੱਕੀ

Wind— ਪੇਟ ਚੱਕੀ

Mind, *n.* ਮਨ

Open— ਨਿਰਪੱਖ ਮਨ

Unsound— ਮੱਤ ਹੀਟ

Mine, *n.* ਖਾਣ, ਕਾਨ

cf. Quarry, ਪੱਥਰ-ਕਾਨ, ਪੱਥਰ ਖਾਣ

Mine, *n.* m. ਸੁਰੰਗ

Miner, *n.* ਖਾਨਕ, ਖਾਣ ਕਾਮਾ, ਖਾਣ ਪੁਟ

Mineral, *n.* ਖਣਿਜ, ਕਾਨ ਦੀ ਵਸਤੂ

cf.— Metal, ਧਾਤ

— development, ਖਣਿਜ
ਵਿਕਾਸ

— resources, ਖਣਿਜੀ ਸਾਧਨ

Royal— ਸ਼ੇਨਾ ਚਾਂਦੀ

Mineral, *a.* ਖਣਿਜ, ਖਾਣ ਤੋਂ ਉਪਜਿਆ
ਚੋੜਿਆ

Minimum, *n.* ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ (ਨੀਉਨਤਮ)

cf. Maximum, ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ

Mining, *pa.* ਖਾਨੀ

— company, ਕਾਨ ਮੰਡਲੀ

— land, ਖਾਨੀ ਭਮੀਨ

— lease, ਖਾਨੀ ਪਟਾ

— right, ਖਾਨੀ ਹੱਕ, ਖਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰ

— settlement, ਖਾਨੀ ਬਸਤੀ

Minister, *n.* ਮੰਤਰੀ (ਅ:ਅ: ਭਾਰ ਚੁਕਣ
ਵਾਲਾ)

Defence— ਰਖਿਆ ਮੰਤਰੀ

(ਅ: ਅ: ਭਾਰ ਚੁਕਣ ਵਾਲਾ)

Foreign— ਬਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ

Home— ਕਰਿਹ ਮੰਤਰੀ

Prime— ਪਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ

Revenue— ਮਾਲ ਮੰਤਰੀ

— of a gurdawara, ਗੁਰਬੀ, ਕਰਮ-
ਮੰਤਰੀ

— of religion, ਧਾਰਮਕ ਕਰਮ ਕਰਤਾ

Ministerial, *a.* ਕਰਮ ਕਰਤਵੀ

(ਮਾਤਹਿਤੀ), ਵਜ਼ੀਰੀ

cf. Judicial, ਅਦਾਲਤੀ

e.g.— bench, ਵਜ਼ੀਰ ਮੰਡਲੀ ਦਾ
ਪਾਲਾ

— duty, ਸਹਾਇਤੀ ਕਰਤਵ

— office, ਵਜ਼ੀਰੀ ਅਹੁਦਾ,
ਮੰਤਰੀ ਪਦ

Council of ministers,
ਮੰਤਰੀ ਪਰਿਸ਼ਦ

Ministry, *n.* ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ, ਵਧਾਰਤ

Ministerialist, *n.* ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦਾ
ਪੱਖੀ

Minor, *n.* ਨਿਆਣਾ, ਨਬਾਲਗ, ਨਹਿਰ ਦਾ

ਛੋਟਾ ਸੁਆ, ਨਿੱਕਾ

canal, ਛੋਟੀ ਨਹਿਰ

— offence, ਛੋਟਾ ਅਪਰਾਧ

Minor, *a.* ਨਾਬਾਲਗ, ਲਘੂ, ਨਿੱਕਾ

Minorities, *n.* ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ

Protection of interests

of— ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ

ਹਿਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ

Rights of— ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ

ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ

Minority, *n.* ਨਬਾਲਗੀ, ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ,

ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੀ ਕੌਮ

Mint, *n.* ਟਕਸਾਲ

Mint, *a.* ਟਕਸਾਲੀ

— mark, ਟਕਸਾਲੀ ਚਿੰਨ੍ਹ (ਰੂਪਤ ਚਿੰਨ੍ਹ
ਜੋ ਕਿ ਟਕਸਾਲੀ ਆਪਣੇ
ਬਣਾਏ ਸਿਰੇ ਦੀ ਪਛਾਣ ਲਈ
ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ)

Mint, *v.* ਸਿਰੇ ਬਣਾਉਣਾ

Mintage, *n.* ਟਕਸਾਲੀ (ਸਿਰੇ ਬਣਵਾਈ)

Minute, *n.* ਲੇਖ, ਮਿੰਟ, ਘੰਟੇ ਦਾ 60ਵਾਂ
ਦਿੱਸਾ

Minute *a.* ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ

Minutes *n.* ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਲਿਖਤ

Judge's— ਜੱਜ ਦੀ ਹਥਲਿਖੀ

ਸਹਾਦਤ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ

— of meeting, ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੀ
ਕਾਰਵਾਈ

Minutiae, *n.* ਮਹੀਨ ਜਾਂ ਛੋਟੀਆਂ
ਗੱਲਾਂ

Minute book, *n.* ਕਿਤਾਬ ਕਾਰਵਾਈ

Mis-adventure, *n.* ਹਾਦਸਾ

cf. Accident, ਦੁਰਘਟਨਾ

Mis-application, *n.* ਕੁਵਰਤੋਂ
 see Defalcation

Mis-apprehend, *v.* ਕੁਸਮਝਣਾ

Mis-apprehension, *n.* ਕੁਸਮਝੀ
 cf. Mis-conception, ਕੁਸੋਚ

Mis-appropriation, *n.* ਕੁਵਰਤੋਂ,
 ਖਿਆਨਤ
 cf. Breach of trust, ਅਮਾਨਤ
 ਵਿਚ ਖਿਆਨਤ
e.g. — of property, ਜਾਇਦਾਦ
 ਦੀ ਕੁਵਰਤੋਂ
 Criminal— ਦੋਸ਼ਣਿਕ ਕੁਵਰਤੋਂ,
 ਮੁਸਰਮਾਨਾ ਕੁਵਰਤੋਂ

Mis-behaviour, *n.* ਕੁਚਾਲ

Mis-carriage, *n.* ਗਰਭ ਪਾਤ, ਹਮਲ
 ਗਿਰਨਾ
 see Failure
e.g. Causing— ਗਰਭ ਗਿਰਾਉਣਾ
 — of justice, ਅਨਿਆਂ ਹੋ ਜਾਣਾ

Miscarry, *v.* ਗਰਭ ਪਾਤ ਹੋਣਾ, ਹਮਲ
 ਗਿਰਨਾ

Miscellaneous, *a.* ਵੁਟਕਲ
 — proceeding, ਵੁਟਕਲ ਕਾਰਵਾਈ

Miscellany, *n.* ਸੰਗਰਹਿ

Mischevious, *a.* ਸ਼ਰਾਰਤੀ, ਉਪਦਰਵੀ

Mischief, *n.* ਸ਼ਰਾਰਤ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਸੇ
 ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਹਾਨੀ ਪੁਚਾ-
 ਉਣਾ, ਉਪਦਰ, ਬਿਗਾੜ
 cf. Malicious— ਅਦਾਵਤੀ
 ਸ਼ਰਾਰਤ
 — maker, ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਪੁਰਖ, ਉਪਦਰਵੀ

Misconception, *n.* ਕੁਸੋਚ
 cf. Misapprehension, ਕੁ-
 ਸਮਝੀ

Misconduct, *n.* ਕੁਚਲਨ, ਬਦ-ਵੇਮਾਲੀ,
 ਦੁਰਾਚਰਣ
 Cross— ਵੱਡੀ ਕੁਚਲਨ

Legal— ਕਨੂੰਨੀ ਕੁਚਲਨ

Professional— ਪੇਸ਼ਾਵਰੀ
 ਕੁਚਲਨ

Misconstruction, *n.* ਗਲਤ-ਅਰਥ
 ਪਰਕਾਸ਼ਨ, ਗਲਤ ਤਾਥੀਰ

Misconstrue, *v.* ਕੁਅਰਥ ਕੱਢਣਾ
 cf. Misinterpret, ਕੁਅਰਥ
 ਕਰਨਾ

Miscreant, *n.* *cf.* ਲੁੱਚਾ

Misdemeanor } *n.* *E.* ਭੁੱਛ ਅਪਰਾਧ
 Misdemeanour }

cf. Felony, ਵੱਡਾ ਦੋਸ਼

Misdescription, *n.* ਕੁਵਰਨਣ
 cf. Misrepresentation,
 ਮਿਥਿਆ ਕਥਨ

Misdirection, *n.* ਕੁਰਾਹੇ ਪਾਉਣਾ (ਜੱਜ
 ਦਾ ਜੁਰੀ ਨੂੰ)

Misfeasance, *n.* ਕੁਕਰਮਤਾ, (ਕਿਸੇ ਯੋਗ
 ਕੰਮ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਵੰਗ ਜਾਂ ਅਣ-
 ਗਹਿਲੀ ਨਾਲ ਕਰਨਾ)
 see Feasance

Misfeasor, *n.* ਕੁਕਰਮੀ

Misfortune, *n.* ਦੁਰ ਭਾਗ, ਮੰਦ ਭਾਗ

Misgiving, *n.* ਸੰਕਾ, ਸੰਦੇਹ

Misgovernment, *n.* ਕੁਰਾਜ, ਬਦ-
 ਨਜ਼ਮੀ

Mishap, *n.* ਹਾਦਸਾ, ਦੁਰ-ਘਟਨਾ

Misinterpretation, *n.* ਕੁਅਰਥ

Misjoinder, *n.* ਕੁਜੋੜ
 — of causes of action, ਦਾਵੇ ਦੇ
 ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਕੁਜੋੜ
 — of charges, ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਕੁਜੋੜ
 — of parties, ਪਿਰਾਂ ਦਾ ਕੁਜੋੜ

Misjudge, *v.* ਕੁਨਿਰਣਾ ਕਰਨਾ, ਗਲਤ
 ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ

Mislead, *v.* ਕੁਰਾਹੇ ਪਾਉਣਾ

Misleading, *a.* ਕੁਰਾਹੇ ਪਾਉਂਦਾ, ਟਪਲਾ ਲਾਉਂਦਾ

— question, ਭੁਲਾਉਣਾ ਪਰਸਨ
 Mismanagement, *n.* ਬਦ ਇੰਤਜ਼ਾਮੀ
 Misnomer, *n.* ਕੁਨਾਮ
 Misplaced, *pa.* ਥੁਕਾ ਰਖਿਆ
 Mispleading, *n.* ਉਜ਼ਰ ਵਿਚ ਭੁੱਲ ਕਰਨਾ
 Misprint, *v.* ਅਸ਼ੁੱਧ ਛਾਪਣਾ
 Misprision, *n.* *E.* ਅਨਗਹਿਲੀ, ਗਵਲਤ
 — of felony, ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਜੁਰਮ ਨੂੰ
 ਛੁਪਾਉਣਾ
 Negative— ਅਸਾਥਪਾਨੀ,
 ਲਾਪਰਵਾਹੀ
 Positive— ਵੱਡੀ ਬਦ ਇੰਤ-
 ਜ਼ਾਮੀ, ਕੁਪਰਬੰਧ
 Misrepresentation, *n.* ਮਿਥਿਆ
 ਕਥਨ
 cf. Misdescription, ਕੁਝਰਣਨ
 Misrule, *n.* ਕੁਰਾਜ਼, ਬਦ-ਅਮਲੀ
 Missing, *a.* ਗੁੰਮ, ਦੋਇਆ ਹੋਇਆ,
 ਗਵਾਹਿਆ
 Mission, *n.* ਉਦੇਸ਼, ਪਰਚਾਰ, ਸਫਾਰਤ
 Cabinet— ਮੰਤਰੀ ਮਿਸ਼ਨ
 Missionary, *n.* ਉਪਦੇਸ਼ਕ, ਪਰਚਾਰਕ
 Mis-statement, *n.* ਕੁਕਥਨ, ਗਲਤ
 ਬਿਆਨੀ
 Mistake, *n.* ਭੁੱਲ, ਗਲਤੀ
 see Error
 — of fact, ਵਾਕਿਆਤ ਦੀ ਗਲਤੀ,
 ਘਟਨਾਵੀ ਗਲਤੀ
 — of law, ਬਨੂੰਨੀ ਗਲਤੀ
 Mistake, *v.* ਭੁੱਲ ਕਰਨਾ
 Mistress, *n.* ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਤੀਵੀਂ, ਪਿਰਿਆ,
 ਮਾਲਕਣ, ਉਸਤਾਨੀ
 Mistrust, *n.* ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਬੇਇਤਬਾਰੀ
 Mistrust, *v.* ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ,
 ਬੇਇਤਬਾਰੀ ਕਰਨਾ
 Mis-trial, *na.* ਅਯੋਗ ਪਰਤਾਵਾ, ਅਯੋਗ
 ਸਮਾਇਤ

see Trial
 Misunderstanding, *n.* ਕੁਸਮਝੀ,
 ਗਲਤ ਵਹਿਮੀ, ਭੁਲੇਖਾ
 Misuse, *v.* ਕੁਵਰਤਣਾ
 Misuse, *n.* ਮੰਦ ਵਰਤੋਂ
 cf. Abuse, ਗਾਲ
 Mitigate, *v.* ਘਟਾਉਣਾ
 Mitigating, *pa.cr.* (ਜੁਰਮ) ਘਟਾਉਣੇ
 see Attenuating, (ਜੁਰਮ)
 ਘਟਾਉਣੇ
 e.g.— circumstances, ਘਟਾਉ
 ਹਾਲਾਤ
 Mitigation, *n.* ਘਟਾਉ
 — of damages, ਹਰਜਾਨੇ
 ਦਾ ਘਟਾਉਣਾ
 Mixed, *a.* ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ, ਮਿਸਰਤ,
 ਰਲਿਆ ਮਿਲਿਆ
 e.g.— action, ਮਿਸਰਤ ਦਾਵਾ
 — currency, ਮਿਸਰਤ ਸਿੱਕਾ
 (ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਾਤੀ ਸਿੱਕੇ ਤੇ
 ਨੋਟ ਦੋਵੇਂ ਹੋਣ)
 — government, ਮਿਸਰਤ
 ਰਾਜ (ਜਿਸ ਵਿਚ ਧਨਾਚ
 ਸ਼ਾਹੀ ਰਾਜ ਤੇ ਲੋਕ ਰਾਜ
 ਮਿਲਿਆ ਹੋਵੇ)
 — jury, ਮਿਸਰਤ ਪੰਚੇਤ (ਦੇਸੀ
 ਤੇ ਪਰਦੇਸੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਾਲੀ)
 — policy, ਮਿਸਰਤ ਬੀਮਾ ਪੱਤਰ
 (ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਮੇਂ ਤੇ ਪੈਂਤੇ ਦੋਹਾਂ
 ਦਾ ਮਿਆਲ ਰਖਿਆ ਜਾਵੇ)
 — presumption, ਮਿਸਰਤ
 ਅਨੁਮਾਨ (ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਨੂੰਨ ਤੇ
 ਘਟਨਾ ਦੋਵੇਂ ਰਲੇ ਹੋਣ)
 — question of law and
 fact, ਕਨੂੰਨ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਦਾ
 ਰਲਿਆ ਸਵਾਲ

Mob. *n.* ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਭੀੜ

Mobocracy, *n.* ਦੁਰਫ਼ਾਕਰਦੀ

Mobile, *a.* ਗਤਾ, ਅਸਥਿਰ, ਚਲਦਾ
ਫਿਰਦਾ, ਅਨਸਥਿਰ

— traffic Patrol, ਚਲਦਾ ਫਿਰਦਾ
ਆਵਾਜਾਈ ਨਿਗਾਹਬਾਨ

Mobilize, *v.* ਫੌਜ ਕੱਠੀ ਕਰਨਾ

Mock, *v.* ਠੱਠਾ ਕਰਨਾ, ਨਕਲ ਲਾਉਣਾ

Mock, *a.* ਨਕਲੀ

e.g.— ceremony, *or.* ਨਕਲੀ
ਰਸਮ, ਨਕਲੀ ਸੰਸਕਾਰ

— trial, ਨਕਲੀ ਪਰਤਾਵਾ,
ਨਕਲੀ ਸਮਾਇਤ

Mode, *n.* ਢੰਗ

see Method

Model, *n.* ਨਮੂਨਾ, ਆਦਰਸ਼, ਨਿਦਰਸ਼ਨ
(ਜਿਸ ਤੋਂ ਵੇਖ ਕੇ ਬਣਾਇਆ
ਜਾਵੇ)

of. Pattern, ਨਮੂਨਾ (ਕਪੜੇ)
Sample, ਵੇਨਗੀ (ਮਾਲ)

Model, *v.* ਨਮੂਨਾ ਬਣਾਉਣਾ

Model, *a.* ਨਮੂਨੇ ਦਾ, ਆਦਰਸ਼ਕ

Moderate, *a.* ਨਰਮ, ਥੋੜਾ, ਮੱਧਮ

Moderation, *n.* ਮੱਧਮ-ਸ਼ੀਲਤਾ, ਧੀਮਾ ਪਣ

Moderator, *n.* ਨਰਮਕਾਰ

Modern, *a.* ਨਵੀਨ, ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਦਾ,
ਆਧੁਨਿਕ

— and scientific lines, ਨਵੀਨ
ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਲੀਨਾਂ

Modest, *a.* ਲਾਜਵੰਤ, ਸੁਸ਼ੀਲ, ਸੁਲੱਜ, ਮੱਧਮ

Modesty, *n.* ਲੱਜਾ, ਹੱਜਾ

To insult a women's

— *or.* ਇਸਤਰੀ ਦੀ ਲੱਜਾ ਤੇ
ਹੱਜ ਪਾਉਣਾ

Modification, *n.* ਵਧਾ ਘਟਾ

Modify, *v.* ਵਧਾ ਘਟਾ ਕਰਨਾ

Modus operandi, ਕਾਰਜ ਪਰਨਾਲੀ,

ਕਾਰ ਢੰਗ

Moity, *n.* ਅੱਧ, ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ

Molest, *v.* ਛੇੜਨਾ

Molestation, *n. or.* ਛੇੜਖਾਣੀ

Monarch, *n.* ਰਾਜਾ

see Emperor etc.

Monarchy, *n.* ਇਕ ਪੁਰਖੀ ਰਾਜ

Monetary, *a.* ਮਾਲੀ (ਨਕਦੀ ਸਬੰਧੀ)

see Financial etc.

Money, *n.* ਪਨ, ਰੁਪਇਆ, (ਨਕਦੀ) ਚਰ

Blood— ਲਹੂ ਪਨ, ਝੂਠਾ

ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾ ਕੇ ਲਿਆ ਰੁਪਇਆ

Caution— ਜ਼ਾਮਨੀ ਰੁਪਇਆ

(ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ

ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ)

Conscience— ਅੰਤਹਿਕਰਣ-

ਧਨ (ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮਾਰਿਆ

ਰੁਪਿਆ ਜੋ ਟੈਕਸ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਵੇਰ

ਆਪਣੇ ਆਪ ਫੇਜ਼ ਦੇਵੇ)

Convertible— ਬਦਲ ਯੋਗ

ਪਨ, (ਉਹ ਨੋਟ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ

ਰੁਪਇਆ ਮੰਗਣ ਸਾਰ ਮਿਲ

ਜਾਵੇ)

Decree— ਡਿਕਰੀ ਪਨ

Decretal— ਡਿਕਰੀ ਪਨ

Diet— ਚੋਟੀ ਪਨ

Hush— ਚੁੱਪ ਕਰਾਈ ਪਨ

Imprest— ਪੇਸ਼ਗੀ ਪਨ,

ਅਗਾਊ-ਪਨ

Mortgage— ਬੰਧਕ ਪਨ,

ਗਿਰਵੀ ਪਨ

Paper— ਕਾਗ਼ਤੀ ਪਨ

Pin— ਸੂਈ ਪਨ, ਜੰਬ ਖਰਚ,

ਜੋ ਵਹੁਟੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਤੋਂ

ਪਹਿਲਾਂ ਨੀਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ

Purchase— ਖਰੀਦ ਪਨ,

(ਚਰ ਸਮਨ)

- Ready— ਰੱਬ ਪਨ, ਠਕਦ
ਰੁਪਿਆ
- Small— ਛੋਟੇ ਬਿੱਦੁ ਹਰਜਾ
- Token— ਚਿੰਨ੍ਹ-ਪਨ, ਟੋਕਨ
ਸਿੱਕਾ (ਜੋ ਅਸਲ ਮੁਲ ਤੋਂ ਵੱਧ
ਤੇ ਚਲੇ)
- had and received, ਰੁਪਿਆ
ਜੋ ਦੋ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਵਸੂਲਿਆ
ਹੋਵੇ
- Imbasing of— ਘਟ ਆਉਣਾ
(ਰੁਪਿਆ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ
ਵੱਲੋਂ ਖੋਟ ਵਧਾਉਣਾ)
- Enhancing— ਵਧਾਉਣਾ
(ਖੋਟ ਘਟਾ ਕੇ)
- Money, *a.* ਪਨ
- e.g.*— bill, ਪਨ ਬਿਲ
- broker, ਸਾਹੂਕਾਰ
- changer, ਸਰਕਾਰ (ਨੋਅਤ
ਦਰ ਤੇ ਰੁਪਿਆ ਵਟਾਉਣ
ਵਾਲਾ)
- decree, ਪਨ ਦੀ ਡਿਕਰੀ
- suit, ਪਨ-ਵਾਦ, ਪਨ ਸਬੰਧੀ
ਵਾਦ
- Money lender, *n.* ਸਾਹੂਕਾਰ
- Money-lending, *n.* ਸਾਹੂਕਾਰ
- Money order, ਪਨ-ਅਦੇਸ਼
- Moneys, *n.* ਪਨ
- Monogamy, *n.* ਇਕ ਨਾਰੀ ਵਿਆਹ
- Monogamous, *a.* ਇਕ ਨਾਰੀ ਵਿਆਹਕ
- Monopolise, *v.* ਸਾਰੇ ਹੱਕ ਸਾਂਭ ਲੈਣਾ
- industrial, ਸਨਅਤੀ ਇਕ ਅਧਿ-
ਕਾਰੀ
- Monopoly, *n.co.* ਮਨਾਪਲੀ, ਇਜ਼ਰਾ
cf. Privilege, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ
- Prerogative, ਰਾਜ ਅਧਿਕਾਰ
- Monster, *n.* ਰਾਖਸ਼, ਉਹ ਬੱਚਾ ਜਿਸ ਦੀ
ਸ਼ਕਲ ਮਨੁੱਖੀ ਨਾ ਹੋਵੇ
- Month, *n.* ਮਹੀਨਾ, ਮਾਸ
- Calendar— ਪਰਤੀ ਮਾਸ
- Lunar— ਚਾਂਦਰਕ ਮਾਸ
- Solar— ਸੰਗਰਾਦੀ ਮਾਸ
- Monthly, *a.* ਮਾਸਕ, ਮਾਹਵਾਰੀ
- Monument, *n.* ਯਾਦਗਾਰ
- cf. Memorial,
- of artificer historic inte-
rest, ਹੁਨਰਗਰੀ ਜਾਂ ਇਤਿ-
ਹਾਸਕ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲੀ
ਯਾਦਗਾਰ
- of national importance,
ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਸਮਾਰਕ,
ਕੌਮੀ ਮਹੱਤਵ ਦੀ ਯਾਦਗਾਰ
- Moot, *a.* ਵਿਵਾਦੀ, ਝਗੜੇ ਦਾ
- case, ਝਗੜੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ
- point, ਝਗੜੇ ਦੀ ਗੱਲ
- Moral, *n.* ਸਿਖਿਆ, ਸਿੱਟਾ, ਆਚਾਰ,
ਸਾਹਸ
- Public— ਲੋਕਾਚਾਰ ਸਿਖਿਆ,
ਲੋਕਾਚਾਰ ਆਚਰਣ
- Moral, *a.* ਆਚਰਣਕ, ਇਖਲਾਕੀ
- e.g.*— certainty, *cr.* ਦਿਲੀ
ਯਕੀਨ, ਆਚਰਣਕ ਨਿਸਚਾ
- evidence, ਆਚਰਣਕ ਗਵਾਹੀ
- obligation, ਆਚਰਣਕ
ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ
- and meterial aban-
donment, ਆਚਰਣਕ
ਆਰਥਕ ਪਰੀਤਿਆਗ
- turpitude, ਆਚਰਣਕ
ਖੁਦਾਈ
- Moral, *n.* ਮੌਰਲ, ਮਨੋਬਿਰਤੀ
- Morality, *n.* ਆਚਰਣਕ ਇਖਲਾਕ,
ਸਾਹਸ
- Moratorium, *n.* ਕਰਜ਼ਾ ਪਛਾੜ ਕਰਨ, ਚਿਰ,
ਜਿਹਦੇ ਲਈ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ

ਅਦਾਇਗੀ ਪਿਛਾਂਹ ਪਾਈ
ਜਾਵੇ

Mobid, *a.* ਫੌਰੀ, ਬੀਮਾਰ, ਵਿਗੜਿਆ, ਬੇਬਸ

Morganic marriage { ਉੱਚਾ ਨੀਵਾਂ
ਵਿਆਹ (ਉੱਚੇ
ਨੀਵੇਂ ਪਦਵੀਆਂ
n. ਧਿਰਾਂ ਦਾ

Morganic marriage { ਆਪੋ ਆਪਣਾ
ਦਰਜਾ ਰਖ-
ਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ)

Mormen marriage, *n.* ਵਿਆਹ, ਜਿਸ
ਅਨੁਸਾਰ ਇਕ ਤੋਂ ਵਧ ਪਤਨੀ
ਯੋਗ ਹੋ

Mortal, *a.* ਵਿਨਾਸਕ
cf. Deadly, ਘਾਤਕ
—blow, ਘਾਤਕ ਸੱਟ

Mortgage, *v.* ਕਰਿਣੇ ਕਰਨਾ, ਰਹਿਨ ਕਰਨਾ

Mortgage, *n.* ਰਹਿਨ, ਬੰਧਕ, ਗਹਿਣਾ
e.g. Anomalous— ਅਨਾਮੀ
ਰਹਿਨ

Conditional— ਸ਼ਰਤੀ ਰਹਿਨ

Contributory— ਸਾਂਝੀ
ਰਹਿਨ (ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਕ ਤੋਂ ਵਧ
ਮੁਰਤਹਿਨਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਹੋਵੇ)

Clandestine— ਗੁਪਤ ਰਹਿਨ
(ਇਸ ਭਾਂਤ ਦਾ ਦੂਜਾ ਰਹਿਨ ਜਿਸ
ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਰਹਿਨ ਨੂੰ ਲੁਕਾ
ਰਖਿਆ ਜਾਵੇ)

Consolidation of— ਰਹਿਨ
ਕੱਠਾ ਕਰਨਾ

Derivative— ਮੁਰਤਹਿਨ ਤੋਂ
ਰਹਿਨ

Dry— ਸੁੱਕਾ ਰਹਿਨ (ਜਿਸ ਵਿਚ
ਰਹਿਨ ਦੀ ਜ਼ਾਤੀ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ ਨਾ
ਹੋਵੇ)

English— ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਰਹਿਨ

Equitable— ਅਦਲੀ ਰਹਿਨ,

ਇਨਸਾਫੀ ਰਹਿਨ

First— ਪਹਿਲਾ ਰਹਿਨ

Prior— ਅਗੋਤਰਾ ਰਹਿਨ

Subsequent— ਪਛੋਤਰਾ ਰਹਿਨ

Legal— ਕਨੂੰਨੀ ਰਹਿਨ

Sub— ਉਪ-ਰਹਿਨ (ਮੁਰਤਹਿਨ
ਵੱਲੋਂ ਰਹਿਨ)

Usufructuary— ਸਭੋਗੀ
ਰਹਿਨ

—by conditional sale
ਬੇ ਸ਼ਰਤੀ ਰਹਿਨ

— with possession, ਬਾਕਬਕਾ ਰਹਿਨ

— Vium vaduim, *E.* (ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ)
ਕਬਜ਼ੇ ਸਹਿਤ ਰਹਿਨ

Mortgage, *a.* ਬੰਧਕ
e.g.—doubt, ਰਹਿਨ ਕਰਕਾ, ਬੰਧਕ
ਕਰਕਾ

— deed, ਰਹਿਨ ਨਾਮਾ, ਬੰਧਕ
ਪੱਤਰ

— money, ਬੰਧਕ ਧਨ

Mortgaged, *pa.* ਬੰਧਿਤ, (ਮਰਹੂਨਾ),
ਰਹਿਨਿਤ

Mortgagee, *n.* ਬੰਧਕ, ਮੁਰਤਹਿਨ,
ਰਹਿਨਦਾਰ

Sub— } ਦਰ
Derivative— } ਰਹਿਨਦਾਰ

Puiane— ਪਿਛਲਾ ਮੁਰਤਹਿਨ

Mortgagor, *n.* ਬੰਧਕ ਰਹਿਨ ਕਰਤਾ

Mortuary, *n.* ਮੁਰਦੇ ਖਾਨਾ (ਜਿਥੇ ਲੋਕ
ਨੂੰ ਚੀਕਦੇ ਵਾੜਦੇ ਹਨ)
see Dead house

Mortuary, *a.* ਦੱਬਣ ਸਬੰਧੀ

Motion, *n.* ਮਤਾ, ਬਥਾਨੀ ਪਰਾਰਥਨਾ,
ਹਿਲਾਉ, ਪਰਸਤਾਵ

see Application

— adjournment, ਮਤਾ ਅਕਾਹ

ਖਾਉਣਾ, ਤਹਿਰੀਕ ਦਿਲਤਵਾ
— for consideration, ਵਿਚਾਰ
ਲਈ ਮਤਾ, ਵਿਚਾਰ ਹਿਤ
ਪਰਸਤਾਵ

— of confidence, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮਤਾ
— of no-confidence, ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ
ਮਤਾ

Motive, *n.* (ਦਿਲੀ) ਮਨਸਾ, ਚਾਹਨਾ

Motor, *n.* (ਅ:ਅ: ਵੀਡੀ ਚਲਾਵੇ), ਚਲਾਉ

Motor, *v.* ਮੋਟਰ ਚਲਾਉਣਾ

Motor, *a.* ਮੋਟਰ, ਚੱਲੂ

e.g.— boat, ਮੋਟਰ ਜਹਾਜ਼, ਮੋਟਰ
ਬੋਟੀ

— bus, ਮੋਟਰ ਬਸ

— cab, ਮੋਟਰ ਤਾਕਾ ਗੱਡੀ

— car, ਮੋਟਰ ਕਾਰ

— driver, ਮੋਟਰ ਵਾਹਕ, ਮੋਟਰ
ਡਰਾਈਵਰ

— license, ਮੋਟਰ ਲਸੰਸ

— lorry, ਮੋਟਰ ਲਾਰੀ

— omnibus, ਓਂਕ ਮੋਟਰ ਬਸ

— trailer, ਮੋਟਰ ਟਰੇਲਰ

— vehicle, ਮੋਟਰ ਗੱਡੀ

Mounted, *pa.* ਘੋੜਚੜ੍ਹਾ, ਘੋੜਸਵਾਰ

— police, ਘੋੜਚੜ੍ਹੀ ਪੁਲਸ

Move, *v.* ਹਿਲਣਾ, ਹਿਲਾਉਣਾ, ਮਤਾ ਪੇਸ਼
ਕਰਨਾ, ਬੈਨਤੀ ਕਰਨਾ

Moveable, *a.* ਚੁੱਕਵੀਂ ਮਨਕੁਲਾ

Moveables, *n.* ਚੁੱਕਵੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ,
(ਸਮਾਨ ਆਦਿ)

Moved, ਪਰਸਤਾਵਿਕ

Movement, *n.* ਅੰਦੋਲਨ, ਹਲਚਲ

Industrial— ਸਨਅਤੀ
ਅੰਦੋਲਨ

Political— ਰਾਜਸੀ ਅੰਦੋਲਨ

Mover, *n.* ਮਤਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ,
ਹਿਲਾਉਣ ਵਾਲਾ

Mulet, *v.* ਜੁਰਮਾਨਾ ਕਰਨਾ, ਡੰਨ ਲਾਉਣਾ
of. Fine, ਡੰਨ ਲਾਉਣਾ, ਜੁਰਮਾਨਾ
ਕਰਨਾ

Mulet, *n.* ਜੁਰਮਾਨਾ, ਡੰਨ
of Fine, ਜੁਰਮਾਨਾ, ਡੰਨ

Multifarious, *a.ci.* ਬਹੁਭਾਂਤੀ

Multifariousness, *n.ci.* ਬਹੁ-
ਭਾਂਤਰਾ

Multiplicity, *n.ci.* ਬਹੁਲਤਾ

— of suits, ਵਾਦ ਬਹੁਲਤਾ

— multitude, ਇਕੱਠ, ਸਮੂਹ

Multiply, *v.* ਗੁਣਨਾ, ਜਰਬ ਦੇਣਾ

Municipal, *a.* ਨਗਰ, ਨਾਗਰਕ, ਸ਼ਹਿਰੀ,
ਮੁਲਕੀ, 'ਨਗਰ' ਤੇ 'ਮਿਉ'ਨ-
ਸਿਪਲ' ਦਾ ਇਕੋ ਅਰਥ ਹੈ,
ਭਾਵੇਂ ਅਜ ਕਲ ਬੋਲਣ ਵਿਚ
'ਨਗਰ' ਪਿੱਛੇ ਜਾਂ ਗਰਾਂ ਦੇ
ਤੁਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

e.g.— authority, ਨਗਰ ਅਧਿ-
ਕਾਰੀ

— area, ਨਗਰ-ਖੇਤਰ

— board, ਨਾਗਰਕ ਮੰਡਲ

— commissioner, ਨਗਰ
ਸਭੀਆ

— committee, ਨਗਰ ਸਭਾ

— corporation, ਨਗਰ-
ਨਿਗਮ

— drain, ਨਗਰ ਨਾਲੀ

— fund, ਨਗਰ ਫੰਡ

— law, ਨਗਰ ਕਨੂੰਨ

— limits, ਨਗਰ ਸੀਮਾ, ਨਗਰ
ਹੱਦਾਂ

— Trainway, ਨਗਰ ਟਰਾਮਵੇ,
ਨਗਰ-ਰਬ ਬਾਨ

Municipality, *n.* ਇਲਾਕਾ ਨਗਰ ਸਭਾ

Munimenta, *n.E.* ਮਾਲਕੀ-ਪੱਤਰ

(ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਨ-ਚੁਕਵੀਂ)

- ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਦਰ-
ਸਾਇਆ ਜਾਵੇ)
- Munition, *n.* ਯੁੱਧ ਸਮੱਗਰੀ (ਗੋਲਾ
ਬਾਰੂਦ)
also Ammunition.
- Murder, *v.* ਕਤਲ ਕਰਨਾ
- Murder, *n.* ਕਤਲ
cf. Culpable Homicide.
ਦੰਡ ਯੋਗ ਮਨੁੱਖ ਹੱਤਿਆ, ਖਿਮਾ
ਯੋਗ ਮਨੁੱਖ ਹੱਤਿਆ
- e.g. Abere— } ਨਿਰਦੋਸ਼ਤਾ
Cold-blooded— } ਕਤਲ
- Murderer, *n.* ਕਾਤਲ
- Murdress, *n.* ਕਾਤਲਾ
- Murderous, *a.* ਕਾਤਲਾਨਾ
- Museum *n.* ਅਜਾਇਬ ਘਰ
- Musket, *n.* ਬੰਦੂਕ, (ਪੁਰਾਣੇ ਢੰਗ ਦੀ)
- Musketry, *n.* *p.* ਚਾਂਦ ਮਾਰੀ
— return, ਚਾਂਦ ਮਾਰੀ ਨਕਸ਼ਾ
- Must, *v.* ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ
- Mutable, *a.* ਇੰਤਕਾਲ ਯੋਗ
- Mutate, *v.* ਦਾਖਲ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ, ਇੰਤ-
ਕਾਲ ਕਰਨਾ
- Mutation, *n.* & *a.* ਦਾਖਲ-ਖਾਰਜ,
ਇੰਤਕਾਲ
- e.g.— fee, ਇੰਤਕਾਲ ਫੀਸ
— officer, ਇੰਤਕਾਲ ਅਫਸਰ
— of names, ਨਾਮ ਅੰਤਰ,
ਇੰਤਕਾਲ, ਨਾਉਂ ਦਾਖਲ
ਖਾਰਜ
— proceedings, ਇੰਤਕਾਲ
ਕਾਰਵਾਈ
- Mutatis-mutandis, *n.* ਮੁਤਾਸਬ ਬਦਲਾ-
ਸਦਲੀ ਨਾਲ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਦਲਾ
ਬਦਲੀ ਨਾਲ
- Mute, *n.* ਕੁੰਗਾ, ਮੋਨ
- Mutilate, *v.* ਅੰਗਹੀਨ ਕਰਨਾ, ਖਾੜਣਾ

(ਕਿਸੇ ਕਾਗਜ਼ ਨੂੰ)

- Mutilated, *p.a.* ਭੱਠੀ ਤੋੜੀ, ਬਜਾੜੀ
- Mutilation, *v.* ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਣਾ
- Mutilation of currency notes, *n.*
ਨੋਟ ਦਾ ਪਾਟਕੇ ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਣਾ
- Mutineer, *n.* ਗੱਦਾਰ
- Mutiny, *n.* ਗਦਰ
see Commotion
e.g. Indian— ਹਿੰਦਗਦਰ
- Mutual, *a.* ਦੋ ਪਾਸਤਾ, ਦੋਵੱਲਾ
- cf. Reciprocal, ਪਰਸਪਰ
- e.g.— accounts, ਪਰਸਪਰ ਲੇਖਾ
— consent, ਦੁਵੱਲੀ ਰਜ਼ਾਮੰਦੀ,
ਦੋ ਪਾਸਤਾ ਰਜ਼ਾਮੰਦੀ
— insurance, ਦੁਵੱਲੀ ਬੀਮਾ,
ਦੋ ਪਾਸਤਾ ਬੀਮਾ
— insurance company,
ਪਰਸਪਰ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ
— promise, ਦੁਵੱਲਾ ਪਰਣ
— rights, ਪਰਸਪਰ ਅਧਿਕਾਰ,
ਦੋਪਾਸਤਾ ਹੱਕ
— settlement, ਦੁਵੱਲਾ
ਨਿਪਟਾਰਾ

- Mutuality, *n.* ਦੋ ਪਾਸਤਾ
- Mythology, *n.* ਪੁਰਾਣਕ ਕਥਾ

N

- Naked, *a.* ਨੰਗਾ, ਵੇਕਾ
- e.g.— possession, ਵੇਕਾ ਰਬਜ਼ਾ
— promise, ਵੇਕਾ ਪਰਣ
— trust, ਵੇਕਾ ਇਤਬਾਰ
- Name, *n.* ਨਾਮ, ਨਾਂ, ਨਾਉਂ
- Namely, *adv.* ਅਰਥਾਤ
- Narcotic, *a.* ਪੀਠਕ ਲਾਉਣ ਵਾਲੀ,
ਨਸ਼ੀਲੀ ਵਸਤੂ
— drugs, ਪੀਠਕ ਲਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ
ਔਸ਼ਧੀਆਂ

Narrated, *a.* ਕਥਿਤ, ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ
ਹੋਇਆ

Narration, *n.* ਬਿਰਤਾਂਤ, ਵਰਣਨ,
ਬਿਆਨ, ਹਾਲ, ਮਾਮਲਾ

Narrative, *a.* ਬਿਰਤਾਂਤੀ
—form, ਬਿਰਤਾਂਤੀ ਵੰਗ

Narrow, *a.* ਤੰਗ, ਭੀੜਾ

e.g.— circumstances, ਤੰਗ-
ਹਾਲੀ

— escape, ਬਾਲ ਬਾਲ ਬਚਨਾ

— inspection, ਤੰਗ ਮੁਆ-
ਇਨਾ

— interpretation, ਤੰਗ
ਅਰਥ

— secret, ਗੁਰੂ ਭੇਦ, ਛੁੱਪਾ
ਭੇਦ

Nation, *n.* ਕੌਮ (ਵੱਡੀ), ਰਾਸ਼ਟਰ (ਰਾਜ
ਤੋਂ)

cf. Community, ਫਿਰਕਾ, ਕੌਮੀ
(ਛੋਟੀ)

National, *a.* ਰਾਸ਼ਟਰੀ, ਕੌਮੀ

e.g.— debt, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਰਜ਼ਾ, ਕੌਮੀ
ਕਰਜ਼ਾ

— congress, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਂਗਰਸ

— flag, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਝੰਡਾ, ਕੌਮੀ
ਝੰਡਾ

— highway, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜ-
ਪਥ, ਕੌਮੀ ਰਾਜ-ਮਾਰਗ

— library, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਸਤ-
ਕਾਲਾ, ਕੌਮੀ ਲਾਇਬਰੇਰੀ

— waterways, ਕੌਮੀ ਪਾਣੀ
ਰਾਹ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਲ ਮਾਰਗ

— wealth, ਕੌਮੀ ਧਨ

Nationalisation, *n.* ਕੌਮੀਆਣਾ, ਰਾਸ਼-
ਟਰੀ ਬਰਨ

Nationalise, *v.* ਕੌਮੀਆਣਾ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ
ਕਰਨਾ

Nationalism, *n.* ਕੌਮੀ ਵਾਦ, ਰਾਸ਼ਟਰ
ਵਾਦ

Nationalist, *n.* ਕੌਮ-ਪ੍ਰਸਤ, ਰਾਸ਼ਟਰ-
ਵਾਦੀ, ਕੌਮ-ਪ੍ਰਸਤ

Nationality, *n.* ਕੌਮੀਅਤ

Native, *n.* ਦੇਸ ਵਾਸੀ

Native, *a.* ਦੇਸੀ, ਦੇਸ-ਵਾਸੀ

e.g.— Christian, ਦੇਸ ਵਾਸੀ
ਈਸਾਈ

— courts, ਦੇਸੀ ਅਦਾਲਤਾਂ

— husband, ਦੇਸੀ ਪਤੀ

— Indian subject, ਹਿੰਦੂ-
ਸਤਾਨੀ ਪਰਜਾ, ਭਾਰਤੀ ਪਰਜਾ

— law, ਦੇਸੀ ਕਾਨੂੰਨ

— state, ਦੇਸੀ ਰਿਆਸਤ

— wife, ਦੇਸੀ ਪਤਨੀ

Nativity, *n.* ਜਨਮ

Natural, *a.* ਸੁਭਾਵਕ, ਬੁਦਰਤੀ
see Artificial,

e.g.— affection, ਬੁਦਰਤੀ ਮੋਹ

— born-subject, ਸਧਾਰਣ
ਪਰਜਾ

— child, ਹਲਾਲ ਦਾ ਬੱਚਾ

— conclusion, ਬੁਦਰਤੀ ਸਿੱਟਾ
ਸੁਭਾਵਕ ਅੰਤ

— heir, ਬੁਦਰਤੀ ਵਾਰਸ

— justice, ਅਸਲ ਨਿਆਂ

— loved and affection,
ਸੁਭਾਵਕ ਪਰੇਮ ਤੇ ਪਿਆਰ

— person, ਬੁਦਰਤੀ ਪੁਰਖ

— right, ਬੁਦਰਤੀ ਹੱਕ

— stream, ਬੁਦਰਤੀ ਨਦੀ

Naturalisation, ਵਸਨੀਕ ਬਣਨ, (ਕਿਸੇ-
ਦੇਸ ਦਾ)

Naturalised, *pa.* ਦੇਸੀ ਕਿਰਤ

Nature, *n.* ਪਰਕਿਰਤੀ, ਬੁਦਰਤ, ਸੁਭਾਵ,
ਕਿਸਮ

Naval, *a.* ਸਮੁੰਦਰੀ, ਜਹਾਜ਼ੀ ਬਲ

see Marine

e.g.— court, ਸਮੁੰਦਰੀ ਅਦਾਲਤ

— force, ਸਮੁੰਦਰੀ ਤਾਕਤ,

ਸਮੁੰਦਰੀ ਫੌਜ

— Military and force,

ਸਮੁੰਦਰੀ ਸੇਨਾ ਤੇ ਤਾਕਤ

Navigable, *a.* ਨਾਵਯ

Navigate, *v.* ਜਹਾਜ਼ ਜਾਂ ਕਿਸਤੀ

ਚਲਾਉਣਾ

Navigation, *n.* ਨਵੇਂ ਵਾਹਨ, ਜਹਾਜ਼

ਰਾਨੀ

Air— ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼-ਰਾਨੀ

Foreign— ਪਰਦੇਸੀ ਜਹਾਜ਼-

ਰਾਨੀ

Inland— ਦੇਸ ਅੰਤਰੀ ਜਹਾਜ਼-

ਰਾਨੀ

see Nata Bena

Navy, *n.* ਸਮੁੰਦਰੀ ਸੇਨਾ, ਸਮੁੰਦਰੀ ਬੇੜਾ

Near, *prep.* ਨੇੜੇ, ਨਜ਼ਦੀਕ

Nearest (next), *prep.* ਸਭ ਤੋਂ ਨੇੜੇ

e.g.— heirs, ਸਭ ਤੋਂ ਨੇੜੇ ਦਾ ਵਾਰਸ

— of kin, ਸਭ ਤੋਂ ਨੇੜੇ ਦਾ

ਸੰਬੰਧੀ

— relations, ਸਭ ਤੋਂ ਨੇੜੇ

ਦਾ ਸਾਥ

Nearness, *n.* ਨੇੜਪਣ

— in blood, ਲਹੂ ਦਾ ਨੇੜਪਣ

Neat Cattle, *n.* ਗੋਏ (ਗਾਂ, ਬਲ੍ਹਦ)

Necessaries, *n.* ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ,

ਲੋੜਾਂ

Necessary, *a.* ਲੋੜੀਂਦਾ, ਜ਼ਰੂਰੀ

see Essential

e.g.— expenses, ਲੋੜੀਂਦੇ ਖਰਚ

— implications, ਜ਼ਰੂਰੀ

ਅੰਤਰ ਭਾਵ

— party, ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੰਸਥਾ,

ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ

— power, ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਧਿਕਾਰ

— repair, ਠੇਕੀ'ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ

Necessity, *n.* ਲੋੜ, ਜ਼ਰੂਰਤ

Easement of— ਅਵਸ਼ਕਤੀ

ਸੁਖਅਧਿਕਾਰ

Legal— ਕਨੂੰਨੀ ਲੋੜ, ਕਨੂੰਨੀ

ਜ਼ਰੂਰਤ

Valid— ਯੋਗ ਲੋੜ, ਕਨੂੰਨੀ ਲੋੜ

Need, *n.* ਲੋੜ, ਜ਼ਰੂਰਤ

Notarious, *a.* (ਅ:ਅ: ਈਸ਼ਵਰੀ ਧਰਮ

ਤੋਂ ਵਿਰੋਧ) ਬਹੁਤਾ ਖੁਰਾ

— habits, ਵਹਿਬਤਾਂ

Negation, *n.* ਇਨਕਾਰ, ਨਨਕਾਰ,

ਅਸਵੀਕਾਰ, ਨਿਖੇਧ

Negative, *n.* ਨਹੀਂ, ਨਾਂਹ, ਨਾ

— pregnant, *n.* ਹਾਂ ਭਾਵਕ ਨਾਂਹ,

(ਐਸੀ ਨਾਂਹ ਜਿਸ ਵਿਚ ਹਾਂ

ਦੀ ਪਾਈ ਜਾਵੇ)

Negative, *v.* ਤਰਦੀਦ ਕਰਨਾ, ਖੰਡਨ

ਕਰਨਾ

Negative, *a.* ਨਖੇਧ, ਨਾਂਹ ਵਿਚ

e.g.— agreement, ਨਖੇਧ ਫ਼ਰਾਰ-

ਨਾਮਾ, ਨਖੇਧ ਸੰਮਤੀ

— easement, ਨਖੇਧ ਅਵਸ਼ਕਤੀ

— evidence, ਨਖੇਧ ਗਵਾਹੀ

Neglect, *n.* ਅਨਗਹਿਲੀ

see Default

— of duty, ਕਰਤਬ ਦੀ ਅਨਗਹਿਲੀ

Negligence, *n.* ਅਸਾਵਧਾਨੀ, ਲਾ-

ਪਰਵਾਹੀ, ਅਨਗਹਿਲੀ

Contributory— ਸਾਂਝੀ

ਅਸਾਵਧਾਨੀ, ਸਾਂਝੀ ਅਨਗਹਿਲੀ

Criminal— ਦੁਸ਼ਤ ਅਸਾਵ-

ਧਾਨੀ, ਦੁਸ਼ਤ ਅਨਗਹਿਲੀ

Gross— ਵੱਡੀ (ਬੱਜਰ) ਅਸਾਵ-

ਧਾਨੀ, ਵੱਡੀ ਅਨਗਹਿਲੀ

Legal—ਕਰੂੰਨੀ ਅਸਾਵਧਾਨੀ,
ਕਰੂੰਨੀ ਅਨਗਹਿਲੀ
Ordinary—ਸਾਧਾਰਨ ਅਸਾਵ-
ਧਾਨੀ, ਸਾਧਾਰਨ ਅਨਗਹਿਲੀ
Slight—ਅਲਪ ਅਨਗਹਿਲੀ,
ਅਲਪ ਅਸਾਵਧਾਨੀ
Negligent, *a.* ਅਨਗਹਿਲਾ
Negligently, *adv.* ਅਨਗਹਿਲੀ ਨਾਲ
cf. Rashly, ਅੰਧਾ ਧੁੰਦ
Recklessly, ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ
Negotiability, *n.* ਵਿਕਾਯੋਗਤਾ
Negotiable, *a.* ਵਿਕਾਯੋਗ
see Marketable
— instrument, ਵਿਕਾਯੋਗ ਲਿਖਤ
(ਪਰੋਨੋਟ, ਹੁੰਡੀ ਆਦਿ)
Negotiate, *v. me.* (ਸੋਚੋ ਦੀ) ਗੱਲ
ਸਾਂਝ ਕਰਨਾ
— after acceptance, ਸਕਾਰਨੇ
(ਅੰਕਣ) ਮਗਰੋਂ ਵੇਚਣਾ
Negotiation, *n. m.* ਵਿਕਾ, ਵੇਚ ਨ,
ਸੋਚੋ ਜਾਂ ਵੇਸਲੇ ਦੀ ਗੱਲ ਬਾਤ
Neighbour, *n.* ਗਵਾਂਦੀ
Neighbourhood, *n.* ਗਵਾਂਦ
Neighbouring, *a.* ਗਵਾਂਦੀ, ਗਵਾਂਦ ਦਾ
Nephew, *n.* ਭਤੀਜਾ, ਭਾਈ ਜਾਂ ਭੈਣ ਦਾ
ਪੁੱਤਰ
Nepotism, *n.* ਪੱਖ-ਪਾਤ (ਆਪਣੀ ਕੁਲ ਦਾ)
Net, or nett, *a.* ਖਾਲਸ
e.g.— assets, ਸੁਧ ਆਸਤੀ, ਨਿਰੋਲ
ਮਾਲ ਮਤਾ, ਨਿਰੋਲ ਅਸਾਸਾ
— income, ਖਾਲਸ ਆਮਦਨੀ
— price, ਖਾਲਸ ਮੁੱਲ
— proceeds, ਖਾਲਸ ਵੱਟਤ,
ਨਿਰੋਲ ਲਾਭ
— produce, ਖਾਲਸ ਉਪਜ,
ਖਾਲਸ ਪੈਦਾਵਾਰ
— profit, ਅਸਲੀ ਮੁਨਾਫਾ

ਨਿਰੋਲ ਲਾਭ
— revenue, ਨਿਰੋਲ ਮਾਲੀਆ
— weight, ਖਾਲਸ ਤੋਲ
Net, *n. or.* ਜਾਲ ਲਾਉਣਾ (ਬਿਛਾਉਣਾ)
Net, *n.* ਜਾਲ
Netting, *n.* ਜਾਲ ਲਾਉਣਾ
Neutral, *a.* ਅਪੱਖ
see Impartial
Neutrality, *n.* ਅਪੱਖਤਾ
New, *a.* ਨਵਾਂ
— trial, *or.* ਨਵਾਂ ਪਰਤਾਵਾ, ਨਵੀਂ
ਸਮਾਖਤ
News, *n.* ਖਬਰ, ਖਬਰਾਂ
News papers, ਸਮਾਚਾਰ-ਪੱਤਰ, ਅਖਬਾਰ
New year's day, ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦਾ ਦਿਨ
Next friend, *n. ci.* ਸਮੀਪੀ ਮਿੱਤਰ,
ਰਡੀਕ
Next of kin, *n.* ਨੇੜੇ ਦਾ, ਜੱਦੀ
Nexus, *n.* ਸਬੰਧ, ਤਾਲਮੇਲ
Nice, *a.* ਸੂਖਮ, ਬਰੀਕ
e.g.— distinction, ਸੂਖਮ
ਨਿਖੇੜਾ, ਬਰੀਕ ਨਿਖੇੜਾ
— point, ਸੂਖਮ ਨੁਕਤਾ,
ਬਰੀਕ ਗੱਲ
Nicety, *n.* ਸੂਖਮਤਾ, ਬਰੀਕੀ
Niece, *n.* ਭਤੀਜੀ, ਭਾਣਜੀ
Night walker, *n.* ਰਾਤ ਛੋਟੀ ਤੀਰੀ,
ਦੁਰਾਚਾਰੀ ਰਿਸ਼ਤਰੀ, ਰਾਤ
ਭੋਟਾ, ਬਦਮਾਸ਼
Nill, *n.* ਕੁਛ ਨਹੀਂ
Nisi, (ਇਸਦੇ) ਅਤਿ ਕਿਰਤ, ਇਸਦੇ ਸਣੇ
Decree— ਡਿਗਰੀ ਫ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ,
ਡਿਗਰੀ ਬਾਸ਼ਰਤ
Rule— ਹੁਕਮ ਬਾਸ਼ਰਤ
Nomadic, ਅਸਥਿਰਵਾਸੀ, ਖਾਨਾ ਬਦੋਸ਼,
ਢੁੱਲੀ ਢੱਬ
Nominal, *a.* ਨਾਮ ਮੰਤਰ

e.g.— balance, ਨਾਮ ਮੱਤਰ ਬਾਕੀ
 — damages, ਨਾਮ ਮੱਤਰ ਹਰਜਾ
 — difference, ਨਾਮ ਮੱਤਰ
 — partner, ਨਾਮ ਮੱਤਰ ਹਿੱਸੇ-
 ਦਾਰ, ਨਾਮ ਮੱਤਰ ਭਾਈਵਾਲ
 Nominate, *v.* ਨਾਉਂ ਰਖਣਾ, ਨਾਮਜ਼ਦ
 ਹੋਵਾ
 Nominated, *pa.* ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ
 Nomination, *n.* ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ
 Nominee, *n.* ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ
 Non-ability, *n.* ਨਿਰਯੋਗਤਾ, ਪੈਰਵੀ
 ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦੀ
 Non-acceptance, *n.* ਅਸਵੀਕਾਰਤਾ
 Non-access, *n. ci.* ਅਪਹੁੰਚ
 Nonage, *n.* ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ, ਨਬਾਲਗੀ
 Non-apparent, *n.* ਅਪਰਤੱਖ, ਅਦਿਖ
 — easement, ਅਵਪਰਗਟ ਸੁਖਅਧਿਕਾਰ,
 ਅਦਿਖ ਸੁਖਅਧਿਕਾਰ
 Non-appearance, ਨਾਹਾਜ਼ਰੀ, ਅਦਮ-
 ਪੈਰਵੀ, ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ
 Non-attendance, *n.* ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰੀ
 Non-bailable, *a. cr.* ਨਾਜ਼ਮਾਨਤਯੋਗ,
 ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਯੋਗ
 Non-cognisable, *a. cr.* ਹੱਥ ਨਾ
 ਪਾਉਣਯੋਗ, ਅਪੁਲਸੀ, ਹੱਥ
 ਅਪਾਉਣ ਅਯੋਗ
 — case, ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੁਲਸ ਬਿਨਾਂ
 ਵਰੰਟ ਗਿਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ ।
 — offence, ਅਪਰਾਧ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੁਲਸ
 ਆਪ ਹੀ ਹੱਥ ਨਾ ਪਾ ਸਕੇ, ਹੱਥ-
 ਪਾਉਣ ਅਯੋਗ ਅਪਰਾਧ
 Non-committal, *n. & a.* ਗੱਲ ਮੱਲ
 Non-compliance, *n.* ਨਾਪਾਲਣ
 (ਦੁਕਮ ਆਦਿ ਦੀ)
 Non-composmentis, ਭਰਿਸ਼ਟ ਬੁੱਧ,
 ਜਨੂੰਨੀ

Non-compoundable *a. cr.* ਨਾ
 ਸੁਲ੍ਹਾ ਯੋਗ, ਸੁਲ੍ਹਾ ਅਯੋਗ
 Non-comulative, ਅਸੰਕਰੀ
 Non-feasance, *n.* ਨਾਕਰਮਤਾ
 Non-intervantion, *n.* ਨਾਦਖਲ
 Non-joinder, *n.* ਅਜੋੜ
 — of parties, ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਨਜੋੜ, ਧਿਰਾਂ
 ਦਾ ਅਜੋੜ
 — tenants, ਗੈਰ-ਮੌਰੂਸੀ ਅਸਾਮੀ, ਬੇ-
 ਮੌਰੂਸੀ ਮੁਢਾਰਾ
 Non-official, *a.* ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ
 Non-payment, *n.* ਨਾਦੇਣ, ਨਾ
 ਅਦਾਇਗੀ
 Non-proprietor, *n.* ਗੈਰ ਮਾਲਕ
 Non-recurring, expenditure *n.*
 ਇਕ ਵੇਰ ਖਰਚ
 Non-resident, cultivator, *n.*
 ਅਨਿਵਾਸੀ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰ
 Non-suit, *v.* ਦਾਵਾ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ
 Non-suit, *n.* ਦਾਵਾ ਖਾਰਜ
 Non-testamentary, *a.* ਬੇਵਸੀਅਤੀ
 Non-transferable, *a.* ਹਥ-ਬਦਲੀ
 ਅਯੋਗ, ਇੰਤਕਾਲ-ਅਯੋਗ
 Non-votable, } *a.* ਵੋਟ-ਸੁਤੰਤਰ
 Non-voted, }
 Noose, *n.* ਫਾਹੀ
 Normal, *a.* ਸਾਧਾਰਣ
 of. Abnormal, ਅਸਾਧਾਰਣ,
 Sub-normal, ਉਪ-ਸਾਧਾਰਣ
 Ordinary, ਮਾਮੂਲੀ
 Not compoundable offence, *n.*
 ਰਾਜੀਨਾਮੇ-ਅਯੋਗ ਅਪਰਾਧ
 Not guilty, *n.* ਨਿਰਦੋਸ਼, ਬੇਗੁਨਾਹ,
 ਬੇਕਸੂਰ
 Not proved, *a.* ਅਨਿੱਧ
 Notable, *n.* ਰਈਸ
 Council of notables,

ਰਦੀਸ ਸਭਾ
 Notable, *a.* ਪਰਸਿੱਧ, ਲਿਖਣਯੋਗ
 Notaries, *n.* ਲੇਖ ਪਰਮਾਣਕ, ਨੋਟਰੀ,
 ਆਲੋਕੀ, ਹਸਤਅਖਰ
 Notary, *n.* ਲੇਖ-ਪਰਮਾਣ ਅਧਿਕਾਰੀ,
 ਅਲੋਕੀ, ਨੋਟਰੀ
 Notary Public, *n. me.* ਲੋਕ ਨੋਟਰੀ
 (ਹੁੰਦੀ ਆਦਿ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਵਾਲਾ
 ਅਫਸਰ)
 of. Notarial Act, *me.*
 ਨੋਟਰੀ ਕਰਮ
 Note, *v.* ਨੋਟ ਕਰਨਾ, ਲਿਖ ਲੈਣਾ
 Note, *n.* ਨੋਟ, ਲਿਖਤ, ਲੇਖ, ਹੁੰਦਾ, ਸੂਚਨਾ
 cf. Remark, ਧਿਆਨ ਯੋਗ ਗੱਲ
 e.g. Accommodation—
me. ਕਰਜ਼ ਹੁੰਦਾ
 Bank— *me.* ਬੈਂਕੀ ਨੋਟ
 Circular— *me.* ਗਯਤੀ
 ਨੋਟ, ਵਿਰਤੁ ਨੋਟ
 Currency— ਨੋਟੀ ਸਿੱਕਾ
 Foot— ਪਦ-ਲੇਖ, ਪੈਰ-ਲਿਖਤ
 Half— ਅੱਧਾ ਨੋਟ
 Head— ਸਿਰ ਲੇਖ, ਸਿਰ
 ਲਿਖਤ
 Judge's— ਆਪਣੇ ਦੱਬ ਦੀ
 ਲਿਖਤ
 Key— ਮੁੱਖ ਭਾਵ
 Marginal— ਕੋਨੀ ਲੇਖ,
 ਕੋਨੀ ਲਿਖਤ
 Press— ਰਾਜ ਸੂਚਨਾ
 Promissory— ਪਰੋਨੋਟ
 Risk— ਜੋਖੋਂ ਪੱਤਰ (ਹੋਲਵੇ
 ਰਾਹੀਂ ਮਾਲ ਭੇਜਣ ਸਮੇਂ ਜੋ
 ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)
 Side— ਲਾਭ-ਲੇਖ, ਲਾਭ ਨੋਟ
 Traversing— ਉੱਚਰੀ ਲੇਖ,
 ਉੱਚਰੀ ਨੋਟ

— of protest, *me.* ਵਿਰੋਧੀ ਲਿਖਤ,
 ਵਿਰੋਧੀ ਨੋਟ
 Notice, *v.* ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ
 Notice, *n.* ਨੋਟਸ, ਸੂਚਨਾ, ਇਤਲਾਹ,
 ਇਤਲਾਹਨਾਮਾ
 see Advertisement
 cf. Actual— ਅਸਲੀ ਸੂਚਨਾ
 Constructive— ਅਰਥਾਵਾਂ
 ਨੋਟਸ
 Express— ਸਪਸ਼ਟ ਨੋਟਸ
 Implied— ਅਰਥਾਵਾਂ ਨੋਟਸ
 Judicial— ਅਦਾਲਤੀ ਮਨੋਤ
 (ਕਿਸੇ ਉੱਘੇ ਗੱਲ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ
 ਸਬੂਤ ਲੈਣ ਦੇ ਮੰਨ ਲੈਣਾ)
 Presumptive— ਅਨੁਮਾਨਕ
 ਨੋਟਸ
 Public— ਲੋਕ ਸੂਚਨਾ, ਇਤ-
 ਲਾਹ ਆਮ
 Statutory— ਕਨੂੰਨ ਮਿਥਤ
 ਨੋਟਸ, ਕਨੂੰਨੀ ਨੋਟਸ
 To give— ਖਬਰ ਦੇਣਾ, ਸੂਚਤ
 ਨੋਟਸ
 — in writting, ਲਿਖਤੀ ਸੂਚਨਾ,
 ਲਿਖਤੀ ਨੋਟਸ
 — of relinquishment by
 tenant, ਕਰਾਇਦਾਰ ਜਾਂ
 ਮੁਕਾਬੇ ਵਲੋਂ ਛੱਡਣ ਦਾ ਨੋਟਸ
 Notification, *n.* ਵਿਗਿਆਪਨ
 see Anvertisement
 Public— ਲੋਕ ਵਿਗਿਆਪਨ,
 ਲੋਕ ਅਧਿਸੂਚਨਾ
 Notified, *pa.* ਵਿਗਿਆਪਤ
 e.g. — agricultural tribe, ਅਧਿ-
 ਸੂਚਤ ਖੇਤੀਬਾਹ, ਆਦਮਗਤੀ
 ਵਿਗਿਆਪਤ, ਚਰ ਇਤ ਪਿਛਾ ਕੇਮ
 — area, ਵਿਗਿਆਪਤ ਇਲਾਕਾ,
 ਵਿਗਿਆਪਤ ਰਕਬਾ

— tribe, ਵਿਗਿਆਪਤ ਜਾਤੀ
 Notify, *n.* ਵਿਗਿਆਪਨ ਕਰਨਾ (ਅ: ਅ: ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣਾ)
 Noting a bill, ਕਿਸੇ ਹੁੰਡੀ ਪਰਚੇ ਤੇ ਪਿੱਠ-ਲੇਖ ਕਰਨਾ
 Notion, *n.* ਖਿਆਲ, ਸੰਕਲਪ
 Notional, *a.* ਖਿਆਲੀ
 — division, ਖਿਆਲੀ ਵੰਡ
 Notorious, *a.* ਬਦਨਾਮ ਨਾਮੀ
 Not to be called in question, ਉੱਚਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
 Novelty, *n.* ਅਨੋਖੀ ਚੀਜ਼
 Novice, *n.* ਨੌ ਚੇਲਾ, ਅਨਾੜੀ, ਨਵਾਂ ਹੋਲਾ
 Noxal, *a.* ਡੰਗਰ ਦੇ ਹਰਜੇ ਸਬੰਧੀ
 — action, ਵਾਦ ਹਰਜਾ ਡੰਗਰ (ਜੋ ਕਿਸੇ ਡੰਗਰ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ)
 Noxious, *a.* ਹਾਨੀ ਕਾਰਕ, ਵਿਹਲਾ
 — food, ਹਾਨੀ ਕਾਰਕ ਖੁਰਾਕ
 Nucleus, *n.* ਬੀਜ, ਕੇਂਦਰ
 — of fund, ਪੂੰਜੀ ਦਾ ਮੂਲ ਅੰਸ਼
 — of property, ਮੁੱਢਲੀ ਸੰਪਤੀ
 Nude, *a.* ਨੰਗਾ, ਫੋਕਾ
 cf. Naked, ਨੰਗਾ, ਫੋਕਾ
 e.g.— contract, ਫੋਕਾ ਠੋਕਾ, ਫੋਕਾ ਸਮਰਪਣ, ਫੋਕਾ ਮੁਆਹਿਦਾ
 Nugatory, *a.* ਨਿਰਾਰਥਕ
 see Ineffective,
 Nuisance, *a.* ਖਰਾਬੀ, ਦੁਖਦਾਈ ਕੰਮ ਜਾਂ ਉਕਤਾਈ
 Common— } ਲੋਕ ਖਰਾਬੀ
 Public— }
 Private— ਨਿਜੀ ਖਰਾਬੀ
 Null, *a.* ਵਿਅਰਥ
 — and void, ਵਿਅਰਥ ਤੇ ਅਨਹੋਦਿਆ
 Nullify, *v.* ਵਿਅਰਥ ਕਰਨਾ, ਨਕਾਰਾ ਕਰਨਾ
 Nullity, *n.* ਵਿਅਰਥਤਾ
 — of adoption, ਦੋਤਕ ਕਿਰਿਆ ਦੀ

ਵਿਅਰਥਤਾ

— of contract, ਮੁਆਹਿਦੇ ਦੀ ਵਿਅਰਥਤਾ

— of marriage, ਵਿਆਹ ਦੀ ਵਿਅਰਥਤਾ

Number, *n.* ਨੰਬਰ, ਸੰਖਿਆ, ਗਿਣਤੀ
 Round— ਗੋਲ ਗਿਣਤੀ, ਮੋਟੀ ਗਿਣਤੀ

Numerical, *a.* ਸੰਖਿਆ ਵਾਚਕ
 see Nuncupative will, ਬਚਾਨੀ ਵਸੀਅਤ, ਮੌਖਿਕ ਵਸੀਅਤ (ਜੋ ਜਬ ਨੀ ਕਵਾਹਾਂ ਦੇ ਰੁਖਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਜਾਂ ਉਕਤਕਾਲ ਵਿਚ ਬਚਾਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ)

Nuptial, *a.* ਵਿਆਹਕ
 Ante— ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
 Post— ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ
 — rites, ਵਿਆਹਕ ਰਸਮਾਂ

Nuptials, *n.* ਵਿਆਹ ਜਾਂ ਕਾਰਜ, ਰਸਮ ਸ਼ਾਦੀ

Nutrition, ਪੁਸ਼ਟੀ ਤਲ
 Level of— ਆਹਰ ਪੁਸ਼ਟੀ-ਤਲ

O

Oath, *n.* ਸਹੁੰ, ਸੁਗੰਦ, ਨੋਮ, ਕਸਮ, ~~ਸ਼ਪਥ~~
 see affirmation, ਖਰਤਿ-ਗਿਆ
 To administer— ਸਹੁੰ ਦੇਣੀ (ਚੁਕਾਉਣਾ)
 To make oath— ਸਹੁੰ ਚੁਕਣੀ
 Bribery— ਵੱਢੀ ਸਹੁੰ (ਕਿ ਵੱਢੀ ਲੋਕੋਂ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ)
 Corporal— ਧਾਰਮਕ ਸੁਗੰਦ
 Decisive— ਨਿਰਣਾ ਬਚਨੀ

ਸਹੁ (ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ)
 Evidentiary— ਸ਼ਹਾਦਤੀ
 ਸਹੁ (ਜੋ ਬੀਤੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰਤ ਹੋਵੇ)
 Judicial— ਜੋ ਜੱਜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਲਗਣ ਵੇਲੇ ਲੈਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਦਾਲਤੀ ਸਹੁ (ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ)
 Obdurate— ਬਠਨ ਸਹੁ, ਐਖੀ ਸਹੁ
 Official— ਪਦਵਿਕ ਸਹੁ (ਜੋ ਪਦਵੀ ਸੰਭਾਲਣ ਵੇਲੇ ਬੁਕੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ)
 On— ਸਹੁ ਨਾਲ, ਧਰਮੋਧਰਮੀ, ਧਰਮੀਆ
 Suppletory— ਪੁਰਾਣੀ ਸਹੁ, (ਜੋ ਸਬੂਤ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦੁਬੀ ਫਿਰ ਨੂੰ ਬੁਕਾਈ ਜਾਵੇ)
 Test— ਰਾਜ ਭਗਤੀ ਦੀ
 — of allegiance, ਸਹੁ
 Voluntary— ਇੱਛਾ ਸਹੁ
 — of office, ਪਦ-ਸੁਗੰਦ, ਕਸਮ-ਹੁਦਾ, ਨੌਕਰੀ ਸੁਗੰਦ
 — of secrecy, ਰੁਪਤਤਾ-ਸੁਗੰਦ, ਰੁੜ੍ਹਤਾ-ਸੁਪਤ
 Obedience, ਆਗਿਆ ਪਾਲਨ, ਅਧੀਨਤਾ
 in—to, ਪਾਲਨਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਗਿਆ ਅਨੁਸਾਰ
 Obedient servant. ਅਗਿਆ ਪਾਲਕ ਸਿਵ
 Obiter, ਪਰਸੰਗ ਵਜੋਂ, ਪਰਸੰਗ-ਸਹਿਤ
 — dictum, ਪਰਸੰਗਿਕ ਬਰਗਦਾਦ, ਪਰ-ਸੰਗ ਵਜੋਂ ਵਿਚਾਰ
 Obituary, ਨ. ਪਰਲੋਕ-ਗਮਨ-ਸੂਚਨਾ
 Object, v. ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ, ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨਾ
 see Argue

Object, n. ਮੁੱਦਾ
 cf. Objective, n. ਮਨੋਰਥ
 Purpose, ਪਰਯੋਜਨ
 e.g. Common— ਸਾਂਝਾ ਮੁੱਦਾ
 Lawful— ਉਚਿਤ ਮੁੱਦਾ, ਜਾਇਜ਼ ਮੁੱਦਾ
 Unlawful— ਅਵੇਧ ਮੰਤਵ, ਵਿਧੀ-ਰਹਿਤ ਉਦੇਸ਼, ਕਨੂੰਨ ਵਿਰੋਧ ਮੁੱਦਾ
 — of Prosecution, ਇਸਤਫ਼ਾਸੇ ਦਾ ਮੁੱਦਾ
 Objection, n. ਉਚਰ, ਇਤਰਾਜ਼, ਹੁੱਜਤ
 Cross— ਟਾਕਰੇ ਦਾ ਉਚਰ, (ਅਪੀਲ ਵਿਚ)
 Frivolous— ਤੁੱਛ ਉਚਰ
 Technical— ਅੱਖਰੀ ਉਚਰ
 Vexatious— ਤੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਉਚਰ
 Objectionable, a. ਉਚਰਯੋਗ
 — speech, ਇਤਰਾਜ਼ ਵਾਲਾ ਰਾਸ਼ਨ, ਇਤਰਾਜ਼ ਯੋਗ ਰਾਸ਼ਨ
 Objective, n. ਮਨੋਰਥ
 Objector, n. ਉਚਰਦਾਰ
 see Contestant.
 Objuration, n. ਸੁਗੰਦ ਨਾਲ ਪਾਬੰਦ ਕਰਨਾ
 Objure, v. ਸੁਗੰਦ ਨਾਲ ਕਹਿਣਾ
 Oblation, n. ਪਿੰਡ ਦਾਨ, ਦਾਨ ਕਰਨ
 cf. Offering, ਚੜ੍ਹਾਵਾ
 — to the deed, ਪਿੰਡ ਦਾਨ
 — to fire, ਹਵਨ ਪਿੰਡ ਦਾਨ, ਹਵਨ ਦਾਨ ਕਰਨ
 Obligation, n. ਬਾਂਧ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ
 cf. Collateral— ਨਾਲ ਲਕਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ
 Imperfect— ਅਪੂਰਨ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ

Impiled— ਭਾਰ ਅਰਥੀ
 Legal— ਕਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ
 Moral— ਆਚਰਣਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ
 Statutory— ਕਨੂੰਨ ਸਥਿਤ
 — of states and the union.
 ਸੰਘ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਆਭਾਰ
 Obligatory. *a.* ਆਵਸ਼ਯਕ
 Oblige *v.* ਮਜਬੂਰ ਕਰਨਾ, ਬਚਨ ਕਰਨਾ
 Obligee, *n.* ਬਾਂਧਤ
 Obliger, *n.* ਬਾਂਧਕ
     see Contractor,
 Obliterate, *v.* ਮਿਟਾਉਣਾ (ਅੱਖਰ)
     see Cancel
 Obnoxious, ਘਿਰਣਤ, ਹਾਨੀ-ਕਾਰਕ,
     ਦੰਡ-ਯੋਗ
 Obscene, *a.* ਗੰਦਾ, ਵੇਹਲਾ
     see Indecent
     e.g.— Language, ਗੰਦੀ ਭਾਸ਼ਾ
     — Picture, ਗੰਦੀ ਖੂਰਤ
 Obscure, *a.* ਅਸਪੱਸ਼ਟ, ਗੁਮਨਾਮ
 Obsequies, *n.* ਕਿਰਿਆ ਕਰਮ
 Obsequer, *n.* ਕਿਰਿਆ ਕਰਮ
 Observance, *n.* ਰੀਤ
     Religious— ਧਾਰਮਕ ਰੀਤ
 Observation, *n.* ਨਿਰੂਪਣ, ਧਿਆਨ
     — remark, ਨਿਰੂਪਣ ਟਿੱਪਣੀ, ਨਿਰੂਪਣ
     ਬਚਨ
 Observatory, *n.* ਨੀਬਸ਼ਾਲਾ
     Metereological— ਅਕਾਸ਼ੀ
 Observe, ਰੋਹ ਕਰਨਾ, 'ਨੀਤ ਲਾਉਣਾ',
     ਮਤ ਪਰਗਟ ਕਰਨਾ,
     ਵਿਚਾਰਨਾ, ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ
 Obsolete, *a.* ਅਪਰਚਲਤ
     cf. Current, ਪਰਚੱਲਤ
 Obstacle, *n.* ਰੋਕ, ਰੁਕਾਵਟ, ਔਕੜ,
     ਅੜਿੱਕਾ
 Obstetric, *a.* ਵਾਈ-ਗ਼ੀਰੀ ਦਾ

Obstinacy, *ad.* ਹਠ, ਜ਼ਿਦ, ਅਸ
 Obstruct, *v.* ਰੋਕਣਾ, ਰੋੜਾ ਅਟਕਾਉਣਾ
 Obstructed, *pp.* ਰੁਕਿਆ ਹੋਇਆ
     — heritage, ਸਪਰਤਿ ਬੰਧ (ਅ: ਅ:
     ਰੁਕਾਵਟ ਨਾਅ, ਉ: ਪਿਉ
     ਦਾਦੇ ਤੋਂ ਛੁਟ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਤੋਂ
     ਆਈ ਹੋਈ)
 Obstruction, *n.* ਰੁਕਾਵਟ, ਪਰਤਿਬੰਧ
     see Bar
 Obstructionsit, *n.* ਰੋਕੂ
 Obtrude, *v.* (ਮੱਲੋਂ ਮੱਲੀ) ਘੁਸ ਜਾਣਾ
     ਜਾਂ ਦਖਲ ਦੇਣਾ
 Obtrusive, *a.* ਘੁਸਵਾਂ
 Obtain, *v.* ਪਰਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ
 Obtrude, *v.* ਜਬਰੀ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ
 Obtrusion, *n.* ਬਲ-ਪੂਰਬਕ ਪਰਵੇਸ਼,
     ਜਬਰੀ ਦਖਲ
 Obverse, *n.* & *a.* (ਸਿੱਕੇ ਦਾ) ਮੁਰਤ
     ਵਾਲਾ ਪਾਸਾ
     cf. Reverse, ਉਲਟਾ
 Obviate, *v.* ਟਾਲਣਾ, ਹਟਾਉਣਾ, ਦੂਰ
     ਕਰਨਾ
 Obvious, *a.* ਪਰਤੱਖ, ਸਪਸ਼ਟ, ਬਾਹਰ,
     ਸਰੀਹ
 Occasion, *n.* ਮੌਕਾ, ਵਾਕਾ, ਘਟਨਾ,
     ਕਾਰਨ, ਵਜ੍ਹਾ
 Occasional, *a.* ਕਦੇ ਕਦਾਈਂ, ਸਮੇਂ ਤੇ,
     ਇਤਥਾਕੀ
 Occidental, *a.* ਪੱਛਮੀ
     — Western,
     cf. Oriental, ਪੂਰਬੀ
 Occupancy, *a.* ਮੌਜੂਦਗੀ, ਦਖਲਦਾਰੀ
     Non-occupancy, ਭੋਰ
     ਮੌਜੂਦਗੀ
     e.g.— holding, ਮੌਜੂਦਗੀ
     — rights, ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਧਿਕਾਰ,
     ਮੌਜੂਦਗੀ ਹੱਕ

— tenant, ਮੇਜ਼ਦਾਰੀ ਮੁਜ਼ਾਰਾ
 Occupant, *n.* ਦਖੀਲ
   of. Occupier, ਦਖੀਲਕਾਰ
       Owner, ਮਾਲਕ
 Occupation, *n.* ਦਖਲ, ਪੇਸ਼ਾ, ਕਿਰਤ
   see Avocation
   cf. Possession, ਕਬਜ਼ਾ
   e.g. Hazardous— ਖਤਰੇ ਵਾਲਾ
       ਪੇਸ਼ਾ
       Manual— ਹੱਥ ਦਾ ਪੇਸ਼ਾ
 Occupational, *a.* ਪੇਸ਼ਾਵਰੀ, ਕਿਰਤ
       ਸੰਬੰਧੀ
   e.g.— caste, ਕਿਰਤ ਭਾਤ
 Occupier, *n.* ਦਖੀਲਕਾਰ
   see Occupant
   — rate, ਦਖੀਲਕਾਰੀ ਕਰ
 Occupy, *v.* ਦਖੀਲ ਹੋਣਾ, ਵਾਂ ਘੋਰਨੀ
 Occur, *v.* ਵਾਪਰਨਾ, ਵਾਕਿਆ ਹੋਣਾ,
       ਕਰਨਾ
 Occurrence, *n.* ਘਟਨਾ ਵਾਕਿਆ,
       ਵਕੂਆ, ਵਾਦਾਤ
 Occurrence of a vacancy, ਕਿਰਤਤਾ
       ਦਾ ਹੋਣਾ, ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ
 Oetroi, *n.* ਦੁੱਗੀ
 Offence, *n.* ਅਪਰਾਧ, ਨਰਾਜ਼ਗੀ
   To give— ਗੁੱਸੇ ਕਰਨਾ
   To take— ਗੱਸਾ ਮੰਨਣਾ
   Concurrent— ਸਮ ਵਰਤੀ
       ਦੇ ਅਪਰਾਧ
   Cognizable— ਪਕੜਯੋਗ
       ਅਪਰਾਧ
   Continuing— ਚਲਦਾ
       ਅਪਰਾਧ
   Distinct— ਨਿਆਰਾ ਅਪਰਾਧ
   Divisible— ਨਿਖੇੜਨਯੋਗ
       ਅਪਰਾਧ
   Forest— ਜੰਗਲ ਅਪਰਾਧ

Major— ਵੱਡਾ ਅਪਰਾਧ
 Minor— ਛੋਟਾ ਅਪਰਾਧ
 Non-cognizable— ਅਨ-
       ਪਕੜਯੋਗ ਅਪਰਾਧ
 Heinous— ਘੋਰ (ਸੰਗੀਨ)
       ਅਪਰਾਧ
 Indictable— *E.* ਵੱਡਾ
       ਅਪਰਾਧ
 Non-indictable— ਛੋਟਾ
       ਅਪਰਾਧ
 Subsequent— ਪਿੱਛੋਂ ਦਾ
       ਅਪਰਾਧ
 Petty— ਮਾਮੂਲੀ ਅਪਰਾਧ
 Un-natural— ਅਸੁਭਾਵਕ
       ਅਪਰਾਧ (ਮਿੱਥੇ ਬਾਜ਼ੀ, ਗੁਦਾ
       ਮੋਢਨ)
   — of different kind,
       ਔਤਰੀ ਭਾਂਤ ਦਾ ਅਪਰਾਧ
   — of same kind, ਉਸੇ
       ਭਾਂਤ ਦਾ ਅਪਰਾਧ
 Offend, *v.* ਅਪਰਾਧ ਕਰਨਾ, ਦੁਖ ਦੇਣਾ,
       ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ
 Offender, *n.* ਅਪਰਾਧੀ
   see accused
   First— ਨਵਾਂ ਅਪਰਾਧੀ
   Habitual— ਆਦੀ ਅਪਰਾਧੀ
   Juvenile— ਬਾਲ ਅਪਰਾਧੀ
   Proclaimed— ਦਿਸ਼ਤਿਹਾਰੀ
       ਅਪਰਾਧੀ
   Youthful— ਜਵਾਨ ਅਪਰਾਧੀ
 Offensive, *a.* ਤੀਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ,
       ਦੁਖਦਾਈ, ਘਿਨਾਉਣਾ, ਹਮਲਾ
       ਕਰਨ ਵਾਲਾ
   e.g.— question, ਦੁਖਦਾਈ ਸਵਾਲ,
       ਤੀਰ ਕਰਨਾ ਸਵਾਲ
       — weapon, ਹਮਲੇ ਦਾ ਹਥਿਆਰ
 Offensive, *n.* ਹਮਲਾ

Offer, *v.* ਅੱਗੇ ਰੱਖਣਾ, ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ
cf. prefer, ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਨਾ
 Offer, *n.* ਭੇਟਾ, ਬੋਲੀ, ਮੁੱਲ ਪਾਈ, ਤਾ
 Offer, *n. me.* ਤਾ (ਮੰਤੀ ਦਾ)
 Firm— ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਤਾ
 Offering, *n.* ਚੜ੍ਹਾਵਾ
 Burnt— ਹਵਨ ਚੜ੍ਹਾਵਾ
 Office, *n.* & *o.* ਕਾਰਜ ਘਰ, ਦਫਤਰ,
 ਪਦ
e.g.— bearer, ਅਹੁਦੇ-ਦਾਰ
 — charges, ਦਫਤਰੀ ਖਰਚ
 — copy ਦਫਤਰੀ ਨਕਲ (ਦਫਤਰ
 ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਲਈ)
 — holder, ਅਹੁਦੇਦਾਰ, ਅਧਿਕਾਰੀ
 Office, *n.* ਦਫਤਰ
 Assay— ਪਰਖਘਾਲਾ
 Fire,— ਅਗਨ ਦਫਤਰ,
 ਅਗਨ ਬੀਮਾ ਦਫਤਰ
 Foreign— ਬਦੇਸ਼ੀ ਦਫਤਰ
 Hereditary— ਮੌਰੂਸੀ
 ਅਹੁਦਾ
 Life— ਜੀਵਨ ਦਫਤਰ,
 ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਦਫਤਰ
 Loan— ਕਰਜ਼ਾ ਦਫਤਰ
 (ਜਿਥੇ ਪਰੋਨੋਟ ਆਦਿ ਤਸਦੀਕ
 ਹੋਣ)
 Lottery— ਲਾਟਰੀ ਘਰ
 Ministerial— ਵਜ਼ੀਰੀ
 ਅਹੁਦਾ, ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਅਹੁਦਾ
 (ਹੁਕਮ ਦੇਣਾ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਟਾਕਰੇ
 ਤੇ)
 Paper— ਨੋਟ ਘਰ
 Post— ਡਾਕ ਘਰ
 Public— ਜ਼ੋਕ ਘਰ
 Registering— ਰਜਿਸਟਰੀ
 ਘਰ
 Term of— ਪਦ-ਅੰਧੀ

Officer, *n.* ਅਫਸਰ, ਕਰਮਚਾਰੀ
 Acting— ਕਾਰਕਾਰੀ ਅਫਸਰ,
 ਚਲਾਉ ਪਦਅਧਿਕਾਰੀ
 Covenanted— ਪਰਤਿਗਿਅਕ
 ਅਫਸਰ
 Customs— ਦੁੱਗੀ ਅਫਸਰ ;
 Excise— ਆਬਕਾਰੀ ਅਫਸਰ
 Flying— ਉਡਾਰੂ ਅਫਸਰ
 Health— ਸਿਹਤ ਅਫਸਰ
 Inquiring— *cf.* ਪੁਛਕਾਰ
 ਅਫਸਰ
 Investigating— ਖੋਜੀ
 ਅਫਸਰ
 Judicial— ਨਿਆਂਦਿਵ
 ਅਧਿਕਾਰੀ, ਅਦਾਲਤੀ ਅਫਸਰ
 Law— ਨਾ ਅਫਸਰ, ਕਨੂੰਨ
 ਅਫਸਰ
 Liaison— ਮੇਲੀ ਗੋਲੀ ਅਫਸਰ
 Marketing— ਮੰਤੀ ਅਫਸਰ
 Medical— ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ
 Military— ਫੌਜੀ ਅਫਸਰ
 Mutation— ਵਿੱਤਕਾਲੀਆ
 ਅਫਸਰ
 Officiating— ਕਾਇਮ
 ਮੁਕਾਮ ਅਫਸਰ
 Panel— ਸੂਚੀ ਅਫਸਰ
 Police— ਪੁਲਸ ਅਫਸਰ
 Polling— ਪੋਲਿੰਗ ਅਫਸਰ
 Presiding— ਪਰਧਾਨ ਅਫਸਰ
 Returning— ਗਿਣਤੀ
 ਅਫਸਰ
 Revenue— ਮਾਲ ਅਫਸਰ,
 ਰਾਜਸਵ-ਅਧਿਕਾਰੀ
 Serving— ਤਾਮੀਲੀਆ ਅਫਸਰ
 Special— ਉਦੇਸ਼ਾ ਅਫਸਰ,
 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਦਅਧਿਕਾਰੀ
 Station House— ਟਾਕੇਘਰ

(ਇਨਚਾਰਜ)
 Superior— ਉੱਚ ਅਫ਼ਸਰ,
 ਉੱਚੇਰਾ ਅਫ਼ਸਰ
 Taxation— ਟੈਕਸ ਅਫ਼ਸਰ
 Taxing— ਟੈਕਸ ਲਾਉਣ
 ਅਫ਼ਸਰ (ਟੈਕਸ ਲਾਉ)
 Telegraph— ਤਾਰ ਅਫ਼ਸਰ
 Treasury— ਸਰਕਾਰੀ ਅਫ਼ਸਰ
 Warrant— ਵਰੰਟ ਅਫ਼ਸਰ
 Official, *n.* ਕਰਮਚਾਰੀ
 Official, *a.* ਸਰਕਾਰੀ, ਦਫ਼ਤਰੀ, ਪਦਵਿਕ
e.g.— assignee, ਸਰਕਾਰੀ ਸਪੁਰਦਗਾਰ
 — capacity, ਸਰਕਾਰੀ ਹੈਸੀਅਤ
 — communication, ਸਰ-
 ਕਾਰੀ ਲਿਖਾ ਪੜੀ
 — confidence, ਪਦਵਿਕ
 ਫ਼ਰੋਸ਼ਾ, ਪਦਵਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ
 — duty, ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਤਬ
 — language, ਚਾਜ਼ ਭਾਸ਼ਾ,
 ਸਰਕਾਰੀ ਭਾਸ਼ਾ
 — liquidator, ਸਰਕਾਰੀ
 ਹਿਸਾਬ ਚੁਕਾਵਾ
 — receiver, ਸਰਕਾਰੀ
 ਵਜ਼ੂਲੀਆ
 — referee, ਸਰਕਾਰੀ ਸਲਾਹ
 ਦੇਵਾ (ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਹੁਦੇ-
 ਵਾਰ)
 — residence, ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਵਾਸ
 — secret, ਸਰਕਾਰੀ ਚੋਤ
 — statement, ਸਰਕਾਰੀ
 ਬਿਆਨ
 — trust, ਪਦਵਿਕ ਇਤਬਾਰ
 — use, ਸਰਕਾਰੀ ਵਰਤੋਂ
 Officialism, *n.* ਦਫ਼ਤਰੀਅਤ
 Officially, *a.* ਸਰਕਾਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
 Officiate, *v.* ਕਾਇਮ-ਮੁਕਾਮ ਹੋਣਾ
 Officiating, *n.* ਕਾਇਮ-ਮੁਕਾਮ

Offspring, *n.* ਸੰਤਾਨ, ਔਲਾਦ
 see Children
 Of like nature, ਇਸ ਵਰਗਾ, ਇਸ ਰੂਪ ਦਾ
 Oil, *n. & a.* ਤੇਲ
 — fields, ਤੇਲ ਖੇਤਰ
 — resources, ਤੇਲ ਸੰਪਤ
 Old, *a.* ਬਿਰਧ, ਪੁਰਾਣਾ, ਉੱਚਾ
 — offender, ਪੁਰਾਣਾ ਅਪਰਾਧੀ
 Oligarchy, *n.* ਛੋਟੀ ਰਾਜ
 Oligraph, *n.* ਸਰਬ ਸਵੈ ਲਿਖਤ
 see Holograph
 Omission, *n.* ਚੁੱਕ, ਉਕਤਾਈ
 Omnibus, *n.* ਠੱਕ ਬਸ
 On call } *me.* ਮੰਗਣਸਾਰ
 On demand }
 On presentation. ਦਰਸ਼ਨੀ
 = at sight.
 Onerous, *a.* ਭਾਰੀ, ਭਾਰੂ, ਔਖਾ
e.g.— cause ਭਾਰ-ਯੁਕਤ ਦਾਦਾ
 — condition, ਭਾਰ-ਯੁਕਤ
 (ਉਪਾਧੀ), ਘੇਰ ਚਾਰ ਕਰਨ
 ਵਾਲੀ ਸ਼ਰਤ
 — contract, ਭਾ ਠੱਕਾ
 — deed, ਭਾਰੂ ਵਸੀਕਾ (ਜਿਸ
 ਦਾ ਬਦਲ ਹੋਵੇ ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ
 ਉਤਪੰਨ ਕਰੇ)
 — gift, ਭਾਰੂ ਦਾਤ (ਜਿਸ ਠਾਠ
 ਕਿਸੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਭਾਰ
 ਵੀ ਹੋਵੇ)
 On or about, ਵੇਲੇ ਜਾਂ ਠੇਕੇ ਤੇਰੇ
 One-sided, *a.* ਇਕ ਪੱਖੀ
 Onus, *n.* ਭਾਰ
 — probandi, ਪਰਮਾਣ-ਭਾਰ, ਸਬੂਤ ਭਾਰ
 — of proof, ਸਬੂਤ ਦਾ ਭਾਰ
 Open *v.* ਖੋਲ੍ਹਣਾ
 Open *a.* ਖੁਲ੍ਹਾ
e.g.— account, ਖੁਲ੍ਹਾ ਹਿਸਾਬ

- and current account, ਖੁਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਚਾਲੂ ਲੇਖਾ
 — cheque, ਖੁਲ੍ਹਾ ਚੈਕ
 — contract, ਖੁਲ੍ਹਾ ਠੇਕਾ
 — court, ਖੁਲ੍ਹੀ ਅਦਾਲਤ
 — credit, ਖੁਲ੍ਹਾ ਉਧਾਰ, ਬੇਰਮਾਨਤਾ ਉਧਾਰ
 — letter, ਖੁਲ੍ਹੀ ਚਿੱਠੀ (ਜੋ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਛਾਪ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ)
 — mind, ਨਿਰਪੱਖ ਮਨ
 — place, ਖੁਲ੍ਹੀ ਥਾਂ
 — policy, ਖੁਲ੍ਹਾ ਬੀਮਾ ਪੱਤਰ (ਜਿਸ ਵਿਚ ਬੀਮਾ ਹੋਈ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਮੁੱਲ ਦਾਨੀ ਹੋਣ ਤੇ ਨੀਅਤ ਹੋਣਾ ਹੋਵੇ)
 — question, ਵਿਚਾਰ ਯੋਗ ਸਵਾਲ
 — secret, ਖੁਲ੍ਹਾ ਫਿਦਾ
 — theft, ਇਨ ਦੀਵੀ ਚੋਰੀ
 To— an account, ਲੇਖਾ ਪਾਉਣਾ
 To— a case, (ਵਕੀਲ ਦਾ) ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਹਾਲ ਦੱਸਣਾ (ਗਵਾਹੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ)
Openly, adv. ਖੁਲ੍ਹੇਮ ਖੁਲ੍ਹੇ
Opera, n. ਤਮਾਸ਼ਾ ਘਰ
Operate, v. ਚਾਲੂ ਹੋਣਾ, ਕਾਰਗਰ ਹੋਣਾ, ਪਰਬਲ ਹੋਣਾ
Operation, n. ਵਰਤਾਉ, ਵਰਤੋਂ, ਚੀਰ-ਭਾਜ
 Associated— ਮਿਲਵੇਂ ਵਰਤਾਉ
 — of law, ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ
Operative, a. ਕਾਰਗਰ, ਪਰਬਲ
 e.g.— clause, ਪਰਬਲ ਅੰਕ
 — part, ਪਰਬਲ ਅੰਗ, ਪਰਬਲ

- ਭਾਰ
Operator, n. ਚਾਲਕ
Opinion, n. ਰਾਇ, ਮੱਤ, ਵਿਚਾਰ
 Assessor's— ਜਾਚਕਾਂ ਦੀ ਰਾਇ
 Expert— ਪਰਬੀਨ ਰਾਇ
 Judicial— ਅਦਾਲਤੀ ਰਾਇ
 Medical— ਡਾਕਟਰੀ ਰਾਇ
Opium, n. ਅਫ਼ੀਮ
Opponent, n. ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ
Opportunity, n. ਅਵਸਰ, ਮੌਕਾ
 Reasonable— ਉਚਿਤ ਅਵਸਰ
 Equality of— ਅਫ਼ਸਰ ਦੀ ਸਮਤਾ, ਮੌਕੇ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ
Oppose, v. ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ, ਸਾਮ੍ਹਣਾ ਕਰਨਾ
Opposing, ਵਿਰੋਧੀ
 e.g.— creditor, In. ਵਿਰੋਧੀ ਲੰਦੇਦਾਰ (ਜਿਹੜਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਜਾਂ ਵਢਾਲੀਏ ਦੇ ਛੁਟਕਾਰੇ ਦੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਕਰੇ)
Opposite, a. ਵਿਰੋਧੀ, ਸਾਮ੍ਹਣੀ
 e.g.— party, ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ, ਸਾਮ੍ਹਣੀ ਧਿਰ
 — side, ਸਾਮ੍ਹਣੀ ਧਿਰ, ਸਾਮ੍ਹਣੀ ਪਾਸਾ
Opposition, n. ਵਿਰੋਧਤਾ, ਵਿਰੋਧੀ ਧੜਾ, (ਕਨੂੰਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ)
 Leader of— ਵਿਰੋਧੀ ਧੜੇ ਦਾ ਆਗੂ
Oppress, v. ਅਤਿਆਚਾਰ ਕਰਨਾ
Oppression, n. ਅਤਿਆਚਾਰ
Oppressive, a. ਅਤਿਆਚਾਰੀ
Ophthalmologist, n. ਨੇਤਰ-ਚਿਕਿਤਸਕ
Option, n. ਚੋਣ, ਮਰਜ਼ੀ, ਚਾਹ, ਭਾਵਨਾ
 — bargain, ਮੜ ਤੇਜ਼ੀ ਮੰਗੀ ਮੌਦੇ,

(ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਦੇ ਹੱਕ
ਦੇ ਖਰੀਦ ਤੇ ਵੇਚਣ ਦਾ ਕਰਾਰ)
— of puberty, *M.* ਇਖਤਿਆਰ
ਜਵਾਨੀ
Local— ਸਥਾਨਕ ਇੱਛਿਆ
(ਕਿਸੇ ਕਨੂੰਨ ਪਰਚਲਤ ਕਰਨ
ਦੀ ਉ: ਸ਼ਰਾਬ ਬੰਦੀ ਕਨੂੰਨ)
Optional, *n.* ਅਖਤਿਆਰੀ, ਇੱਛਾ, ਵਿਕਲਪੀ
Optional, *a.* ਇਖਤਿਆਰੀ
cf. Compulsory, ਲਾਜ਼ਮੀ,
ਜਬਰੀ
— writ, ਇੱਛਿਕ ਪਰਵਾਨਾ (ਜਿਸ ਦੀ
ਭਾਵੇਂ ਤਾਮੀਲ ਖੀਤੀ ਜਾਵੇ
ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਜ਼ਾ
ਏਸੀ ਜਾਵੇ)
Or, conj. ਜਾਂ
Oral, a. ਜ਼ਬਾਨੀ
cf. Written, ਲਿਖਤੀ
e.g.— agreement, ਜ਼ਬਾਨੀ ਕਰਾਰ,
ਜ਼ਬਾਨੀ ਸੰਮਤੀ
— contract, ਜ਼ਬਾਨੀ ਠੇਕਾ,
ਜ਼ਬਾਨੀ ਸੰਮਪਰਣ (ਇਕ ਦੂਜੇ
ਨਾਲ ਪਰਣ ਕਰਨਾ)
— evidence, ਜ਼ਬਾਨੀ ਗਵਾਹੀ,
ਅਲਿਖਤੀ ਗਵਾਹੀ
— gift, ਜ਼ਬਾਨੀ ਦਾਨ, ਜ਼ਬਾਨੀ
ਹਿਫਾਜ਼
— will, ਜ਼ਬਾਨੀ ਇੱਛਾ ਪੱਤਰ,
ਜ਼ਬਾਨੀ ਵਸੀਅਤ
Ordain, ਨੀਅਤ ਕਰਨਾ, ਥਾਪ ਦੇਣਾ
Ordeal, *n.* ਤਪਾਵਸ, ਕੜੀ ਪਰੀਖਿਆ
— by fire, ਅਗਨ ਪਰੀਖਿਆ
— by balance, ਤੁੱਲ-ਪਰੀਖਿਆ
— by water, ਜਲ-ਪਰੀਖਿਆ
Order, *n.* ਹੁਕਮ, ਮਾਰਗ, ਅਮਨ, ਸਮਾਜਕ
ਪ੍ਰਬੰਧ, ਕ੍ਰਮ (ਤਰਤੀਬ)
Alphabetical— ਵਰਣ

ਮਾਲਾ ਕ੍ਰਮ
Chronological— ਕਾਲ
ਕ੍ਰਮ
Committal— ਸਪੁਰਦਗੀ
ਹੁਕਮ
Consent— ਰਜ਼ਾਮੰਦਾਨਾ
ਹੁਕਮ (ਰਾਜੀਨਾਮੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ)
Curfew— *cr.* ਅੰਦਰ ਰਹਿਣ ਦਾ
ਹੁਕਮ, ਕਰਫੀਉ ਆਫਰ
Garnishee— *cr.* ਗਾਰਨਿਸ਼ੀ
ਹੁਕਮ
Interim— ਅੰਤਰਮ ਹੁਕਮ,
ਅੰਤਰਮ ਆਦੇਸ਼
Interlocutory— ਅੰਤਰ-
ਵਰਤੀ ਹੁਕਮ, ਵਿਚਲਾ ਹੁਕਮ
Maintenance— *cr.* ਰੁਖ਼ਸਾਰਾ
ਹੁਕਮ
Protection— *In.* ਬਚਾਉ
ਹੁਕਮ, (ਕਰਚਾਈ ਦਾ ਕਰਿਫ਼-
ਤਾਰੀ ਤੋਂ)
Reception— *cr.* ਸੁਆਗਤ
ਹੁਕਮ (ਪਾਗਲ ਨੂੰ ਪਾਗਲ ਖਾਨੇ
ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦਾ ਹੁਕਮ)
Receiving— *In.* ਰਸੀਦਗੀ
ਹੁਕਮ
Religious— ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਰਕਾ,
ਭੇਖ
Standing— ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ
ਪੱਕਾ, ਹੁਕਮ
Stay— ਬੰਦੀ ਦਾ ਹੁਕਮ, ਇਲ-
ਤਵਾ ਦਾ ਹੁਕਮ
Temporary— *cr.* ਆਰਜ਼ੀ
ਜਾਂ ਕੱਚਾ ਹੁਕਮ
To make the— *abso-*
lute, ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਤਈ ਕਰਨਾ
Vesting— *In.* ਹੱਕ ਦੇਣਾ
ਹੁਕਮ

Winding— ਸਮਾਪਤੀ ਹੁਕਮ
 — in-council, ਪਰੀਸ਼ਦ-ਆਦਿ, ਬੈਂਸਲ
 ਹੁਕਮ
 — of adjudication, ਕਰਾਰ ਮੁਕਤੀ
 ਦਾ ਹੁਕਮ, ਦੀਵਾਲੀਆ ਨਿਰਣਤ
 ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ
 — of discharge, ਹੁਕਮ ਰਿਹਾਈ,
 ਰਿਲ-ਮੋਚਲ ਹੁਕਮ
 Order *a.* ਹੁਕਮ
 e.g.— cheque, ਨਾਮਯੋਗ ਚੈਕ,
 ਨਾਮ-ਯੋਗ ਹੁੰਡੀ
 — sheet, ਹੁਕਮ ਚਿੱਠਾ
 Orderly, *n.* ਅਰਦਾਸੀ, ਅੜਦਲੀ
 Orderly, *a.* ਠੀਕ ਵੰਗ ਨਾਲ, ਹੌਲੇ ਤੋਂ
 ਬਿਨਾਂ
 Ordinance, *n.* ਹੁਕਮੀ ਕਨੂੰਨ (ਰਾਈ-
 ਸਰਾਏ ਜਾਂ ਗਵਰਨਰ ਦੇ ਖਾਸ
 ਹੱਕ ਨਾਲ ਬਣਿਆ ਕਨੂੰਨ)
 — of a corporation, ਮਹਾਂ ਨਗਰ
 ਸਭਾ ਦਾ ਪੱਕਾ ਨਿਯਮ
 cf. resolution of a corpo-
 ration, ਮਹਾਂ (ਕੌਂਸਲ ਨਿਯਮ)
 Ordinary, *a.* ਸਾਧਾਰਣ
 see Common
 e.g.— business, ਸਾਧਾਰਣ ਵਿਹਾਰ,
 ਸਾਧਾਰਣ ਕੰਮ
 — care, ਸਾਧਾਰਣ ਰਾਖੀ,
 ਸਾਧਾਰਣ ਖਿਆਲ
 — caution, ਸਾਧਾਰਣ ਚੌਕਸੀ,
 ਸਾਧਾਰਣ ਖਬਰਦਾਰੀ
 — diligence, ਸਾਧਾਰਣ ਉੱਯਮੀ
 — jurisdiction, ਸਾਧਾਰਣ
 ਕਸੀਕਾਰ
 Ordinance, *mi.* ਤੋਪ ਘਰ
 Organisation, *n.* ਸੰਸਥਾ
 United nations— ਸਾਥੀ
 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ

see Association
 Organise, *v.* ਸੰਘਟਨ ਕਰਨਾ, ਤਰਤੀਬ
 ਦੇਣਾ, ਜਥੇਬੰਦ ਕਰਨਾ
 Organised, *a.* ਸੰਘਟਿਤ, ਸੰਗਠਿਤ
 Oriental, *a.* ਪੂਰਬੀ
 See Occidental,
 Origin, *n.* ਆਦਿ, ਮੁੱਢ
 Domicile of— ਉਦਭਵ
 ਅਧਿਵਾਸ, ਮੁਢਲਾ ਅਧਿਵਾਸ
 Persons of Indian—
 ਭਾਰਤੀ ਉਦਭਵ ਦੇ ਪੁਰਖ
 cf. Source, ਉਤਪੱਤੀ ਸਥਾਨ
 Original, *a.* ਅਸਲ, ਮੁਢਲੀ
 see Basic
 e.g.— court, ਮੁਢਲੀ ਅਦਾਲਤ
 — decree, ਮੁਢਲੀ ਡਿਕਰੀ
 — defendant, ਮੁਢਲਾ ਮੁੱਦਲਾ
 — evidence, ਮੁਢਲੀ ਗਵਾਹੀ
 — Jurisdiction, ਮੁਢਲੀ ਕਸੀ-
 ਕਾਰ
 — plaintiff, ਮੁਢਲਾ ਮੁੱਦਲੀ
 — writ, ਮੁਢਲਾ ਪਰਵਾਨਾ
 Ornaments, ਗਹਿਣੇ, ਬੇਦਰ, ਗਹਿਣੇ-
 ਕਰ
 Orphan, ਅਨਾਥ, ਯਤੀਮ, ਬਤੀਮ
 Orphan's court, ਮਹਿਟਰੀ ਅਦਾਲਤ
 (ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਹਿਟਰ ਜਾਂ ਨਬਾਲਕਾ
 ਦੇ ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ
 ਦੀਕਾਰ ਹੋਵੇ)
 Orphanage, ਯਤੀਮ ਖਾਨਾ
 Orthodox, *a.* ਪਕਾ, (ਧਰਮ ਸਬੰਧੀ)
 Ostensible, *a.* ਪਰਕਟ, ਬਾਹਿਰਾ, ਅਸਲ
 ਦੇ ਟਾਕਰੇ ਵਿਚ
 see Apparent
 — means, ਪਰਕਟ ਸਾਧਨ
 — owner, ਬਾਹਿਰਾ ਮਾਲਕ
 — price, ਬਾਹਿਰਾ ਮੁੱਲ, ਦਿਖਾਵੇ ਦਾ ਮੁੱਲ

Other, *a.* ਹੋਰ, ਦੂਸਰਾ
 — provisions, ਦੂਸਰੇ ਉਪਬੰਧ
 Otherwise, ਹੋਰ ਸੂਰਤ ਵਿਚ
 Oust, *v.* (ਧੰਕ ਕੇ) ਬਾਹਰ ਛੱਡ ਮਾਰਨਾ
 Ouster, *n.* ਬੇਦਖਲੀ
     see Dispossession
 Out, *prep.* ਬਾਹਰ
 Out an dout, ਪੂਰੇ ਤੌਰ ਤੇ
 Outbid, *v.* ਵਧਕੇ ਬੋਲੀ ਦੇਣਾ
 Outbreak, *v.* ਛੁੱਟ ਪੈਣਾ
 Outcame, *n.* ਨਤੀਜਾ, ਸਿੱਟਾ, ਫਲ
 Outcaste, *n.* ਫੇਕਿਆ ਜਾਣਾ
 Outgoing, *a.* ਜਾਂਦੇ
 Out house, *n.* ਨੌਕਰ-ਘਰ
 Outlaw, *n.* ਲੁਟੇਰਾ, (ਕਨੂੰਨ ਰੱਖਿਆ ਤੋਂ ਵੰਚਿਤ)
 Outlawry, *n.* ਕਨੂੰਨ ਰੱਖਿਆ ਤੋਂ ਵੰਚਿਤਤਾ
 Out-lay, *n.* ਲਾਮਤ
 Outlet, *n.* ਮੱਥੀ, ਨਿਕਾਸ
 Outline, *n.* ਰੂਪ-ਰੇਖਾ, ਖਾਕਾ
 Outpost, *n.* ਅਖੀਰਲੀ ਚੈਕੀ
     of. Post, ਚੈਕੀ
 Output, *n.* ਨਿਕਾਸੀ
 Outrage, *v.* ਉਪਦਰ ਕਰਨਾ, ਡਰਿਸ਼ਟ
     ਖਰਾਬ
     To—mondesty of a woman, ਇਸਤਰੀ ਦੀ ਲਜਿਆ ਤੇ ਹੋਥ ਪਾਉਣਾ, ਇਸਤਰੀ ਨੂੰ ਹੋਥ ਪਾਉਣਾ
 Outrage, *n.* ਉਪਦਰ, ਅਤਿਆਚਾਰ, ਜ਼ਿਲਜ਼
 Outrageous, *a.* ਉਪਦਰਵੀ
 Outsale, *n.* ਵਿਕਾ
 Outset ਅਰੰਭ, *n.* ਮੁੱਢ, ਸ਼ੁਰੂ
 Outsider, *a.* ਬਾਹਰਲਾ, ਪਰਦੇਸੀ, ਪਰਾਇਆ
 Outstanding, *n.* ਬਾਕੀ

— advances, ਪਿਛਤੀ ਬਾਕੀ
 — arrears, ਖੜਾ ਬਕਾਇਆ
 — debt, ਖੜਾ ਕਰਕਾ
 Out-turn of work, ਕੀਤਾ ਕੰਮ, ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ
 Out of court, ਅਦਾਲਤੋਂ ਬਾਹਰ, (ਜਿਸਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਸ਼ਲਾ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕ ਮਰ ਜਾਵੇ)
 Out-weigh, *n.* ਵਧ ਜਾਣਾ (ਭਾਰ ਵਿਚ)
 Overawe, *v.* ਤੇ ਭੀਤ ਕਰਨਾ
 Overcame, *v.* ਜਿੱਤ ਲੈਣਾ, ਬਾਬੂ ਪਾ ਲੈਣਾ
 Over capitalisation, *n.* (ਲੋੜ ਤੋਂ) ਵੱਧ ਪੂੰਜੀ ਕੱਢੀ ਕਰਨੀ
 Overcharge, *v.* ਵੱਧ ਲਾਣਾ (ਮੁੱਲ ਆਦਿ)
 Overcharge, *n.* ਵੱਧ ਲਾਈ
 Over draft, *n.me.* ਅਧਿਕ ਮੰਗ-ਪੱਤਰ
 Overdraw, *me.* (ਜਮਾਂ ਰਕਮ ਤੋਂ) ਵੱਧ ਹੁੰਡੀ ਜਾਂ ਚੈਕ ਕੱਟਣਾ
 Overdue, *a.* ਚਿਰ ਤੋਂ ਵਾਜਬ
 Over-head, *a.* ਉਪਰਲਾ
     e.g.— charge, ਉਪਰਲਾ ਦੌਲ
 Over look, *v.* ਅਣਡਿਠ ਕਰਨਾ, ਖਿਆ ਕਰਨਾ
 Over proof, *a.* ਪੂਰੀ ਸਪਿਰਟ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ ਸ਼ਰਾਬ
 Over reading clause, ਪਸਚਾਤ-ਲੇਖ ਦਾ ਉਹ ਖੰਡ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਬ-ਲੇਖ ਅਨੁਸਾਰ
 Over ride, *v.* (ਅ: ਅ: ਉਪਰ ਚੜ੍ਹਨਾ) ਰੋਂਦ ਕਰਨਾ
 Over rule, *v.* ਰੋਂਦ ਕਰਨਾ, ਨਾ ਮੰਨਣਾ
 Over seas, *a.* ਸਮੁੰਦਰੋਂ ਪਾਰ
 Overseer, *n.* ਉਕਰਸੀਅਰ
 Over-sell, *v.* (ਲੋੜ ਤੋਂ) ਵੱਧ ਵੇਚਣਾ, (ਜਿੰਨਾ ਮਾਲ ਕਿ ਦਿੱਤਾ ਬੀ ਨਾ ਜਾ ਸਕੇ)

Oversight, *n.* ਉਕਤਾਈ
see Inadvertance

Overt, *a.* ਪਰਤੱਖ

e.g.— act, ਪਰਤੱਖ ਕਰਮ

— market, ਪਰਤੱਖ ਮੰਡੀ

— word, ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦ

Overtime, *n.* ਵਾਧੂ ਸਮਾਂ, (ਕੰਮ ਵਿਚ)

Overture, *n. cr.* ਸੋਨਤ

Indecent— ਕੁਕਰਮ, ਬਦਵੇਲੀ

ਲਈ ਸੋਨਤ, ਅੱਖ ਮਾਰਨਾ

Over-valuation, *n.* ਵਧ ਮੁਲ ਅਨੁਮਾਨ

Overwhelming, *a.* ਪਰਬਲ

— evidence, ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਗਵਾਹੀ

Owe, *v.* ਰਿਣੀ ਹੋਣਾ, ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਹੋਣਾ

Own, *v.* ਮਾਲਕ ਹੋਣਾ, ਸਵਾਮੀ ਹੋਣਾ

Owner, *n. ci.* ਮਾਲਕ, ਧਨੀ

Beneficial— ਲਾਭਦਾਇਕ

ਮਾਲਕ

Dominant— ਪਰਬਲ ਮਾਲਕ

Full— ਪੂਰਨ ਮਾਲਕ

Land— ਬਿਸਵੇਦਾਰ, ਮਾਲਕ

ਜ਼ਮੀਨ

Limited— ਸੀਮਿਤ ਮਾਲਕ

Ostensible— ਬਾਹਿਰਾ

ਮਾਲਕ

Riparian— ਕੰਢੀ ਦਾ

ਮਾਲਕ (ਦਰਿਆ ਕੰਢੇ ਦਾ)

Servient— ਅਧੀਨ ਮਾਲਕ

Sole— ਇਕੱਲਾ ਮਾਲਕ

Owner's rate, ਮਾਲਕਾਨਾ ਦਰ

Ownership, *n.* ਮਾਲਕੀ

Continent— ਅਨਿਸਚਿਤ

ਮਾਲਕੀ

Vested— ਨਿਸਚਿਤ ਮਾਲਕੀ

Oyer, *n. E.* ਉੱਚਾ ਪੜ੍ਹਨਾ (ਕਿਸੇ ਲਿਖਤ

ਨੂੰ, ਤਾਰਿ ਮੁਦਾ-ਲੋਹ ਸਮਝ

ਜਾਵੇ)

— and terminer, ਘੋਰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ
ਸੁਣਾਈ ਸਬੰਧੀ ਕਿਸੀ ਕਮਿਸ਼ਨ
ਜਾਂ ਜੱਜ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ
ਆਦੇਸ਼

P

Pace, *n.* ਕਦਮ, ਉਲਾਖ

Pacify, *v.* ਚੁਪ ਕਰਾਉਣਾ, ਸਾਂਤ ਕਰਨਾ.
ਦਬਾਉਣਾ

Pack, *v.* ਪੈਕ, ਗੱਠ ਬੰਨ੍ਹਣਾ

Package, *n.* ਗੱਠ

Packed-jury, *E.* ਮਤਲਬ ਦੀ ਪੱਕੇਤ

Packet, *n.* ਪੈਕਟ, ਪੁਲੰਦਾ

Pact, *n.* ਪੈਕਟ, ਸਮਝੌਤਾ

Pad, *n.* ਪੈਡ, ਗੱਦਾ

Padding evidence, *cr.* ਮਿਸਲ ਦੀ
ਭਰਤੀ ਕਰਨੀ, ਚਿਠ ਭਰਨਾ,
(ਬੁਠੀ ਕਵਾਹੀ ਪਾ ਕੇ ਸੱਚੀ
ਗੱਲ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰਨਾ)

Paid, *pa.* ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

Pain, *n.* ਦੁਖ, ਦਰਦ, ਪੀੜ

Painstaking, *a.* ਮਿਹਨਤੀ, ਹਿੰਮਤੀ

Paint, *n.* ਰੇਫਨ

Painting, *n.* ਚਿਤਰਕਾਰੀ

Pais, *n.* ਪੈਂਡੂ ਇਲਾਕਾ

Matter, in—*E.* ਗਵਾਹ

ਰਾਹੀਂ ਨਿੱਧ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ

(ਅਲਿਖਤੀ),

Palliate, *v.* ਘਟਾਉਣਾ, ਉੱਠਾ ਕਰਨਾ, ਦੋਲਾ
ਕਰਨਾ

Palliating circumstances, ਅਲ-
ਪੀਕਰ ਹਾਲਾਤ, ਹਲਕਾਕਰ
ਹਾਲਾਤ

Palliation, *n.* ਘਟਾਉ, ਅਲਪੀ

Palpable, *a.* ਸਪਰਸ਼ ਗੋਚਰ, ਦ੍ਰੁਹ-ਯੋਗ

Pamphlet, *n.* ਛੋਟੀ ਪੁਸਤਕ

Pander, *a.* ਵਿਚੋਲਾ, ਦੋਲਾ

Pandicts, *n.* ਸਾਰ-ਸੰਗਰਹਿ, ਸੰਗਰਹਿ
 Panel, *n.* ਸੂਚੀ, ਜਹਿਰਿਸਤ, ਦਿੱਲਾ
 (ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦਾ)
 — officer, *co.* ਸੂਚੀ ਅਫਸਰ
 Panic, *n.* ਹੌਲ, ਦਰਿਸਤ, ਤੇ-ਭੀਤਨਾ
 Paper, *n.* ਕਾਗਜ਼, ਕਾਗਤ
 Ballot— ਰਾਏ ਪਰਚੀ
 Commercial— ਹੁੰਡੀ,
 ਪਰੋਨੋਟ, ਚੈਕ
 Per-emptory— ਅਟੱਲ
 ਪੱਤਰ
 State— ਰਾਜ ਪੱਤਰ
 White— *co.* ਚਿੱਟਾ ਪੱਤਰ
 Paper, *a.* ਕਾਗਜ਼, ਕਾਗਜੀ
 — book, ਪੇਪਰ ਪੁਸਤਕ
 — credit, ਲਿਖਤੀ ਉਧਾਰ
 — money, ਕਾਗਜ਼ੀ ਧਨ
 — office ਨੋਟ ਘਰ
 Par, *n. ms.* ਬਰਾਬਰੀ, (ਮੁੱਲ ਦੀ)
 At— } ਬਰਾਬਰ ਮੁੱਲ (ਬਿਨਾਂ)
 On— } ਵੱਟੇ ਵੀ)
 Above— ਬਰਾਬਰ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਵੱਧ
 Below— ਬਰਾਬਰ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਘੱਟ
 — value, ਸਾਫੀ ਕੀਮਤ
 Parade, *v.* ਪਰੇਡ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਕੁਝ ਕੁਝਾਉਣਾ,
 ਦਿਖਾਉਣਾ
 Parade, *n.* ਪਰੇਡ, ਬਦਾਇਦ, ਦਿਖਾਵਾ
 Identification— *cr.*
 ਪਛਾਣ ਪਰੇਡ
 Paradox, *n.* ਉਲਟ ਭਾਸ਼ਾ, ਵਿਰੋਧ ਭਾਸ਼ਾ
 Parallel, *n.* ਤੁੱਲ, ਸਮਾਨ
 — case, ਤਦਰੂਪ ਕੇਸ, ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਮੁਕੱਦਮਾ
 — government, ਸਮਚਾਲ ਹਕੂਮਤ,
 ਮਤਦਾਰੀ ਹਕੂਮਤ
 Paragraph, *n. or para.* ਜ. ਪੈਰਾ
 Paramour, *n.* ਆਸ਼ਨਾ, ਯਾਰ, ਘਾਰਨੀ
 Paramount, *a.* ਪਰਧਾਨ

— Power, *co.* ਪਰਧਾਨ ਸ਼ਕਤੀ
 Paramountty, *a co.* ਪਰਧਾਨੀਅਤ
 Parapet, *n.* ਬਨੇਰਾ
 Paraphernalia, *n.* ਅੱਲਜ-ਪੱਲਜ
 (ਅ: ਅ: ਦਾਜ ਤੋਂ ਅੱਡਗੀਆਂ
 ਹੋਰ ਵਸਤਾਂ ਜੋ ਵਿਆਹਤ
 ਦਿਸਤਰੀ ਪੇਕਿਉਂ ਲਿਆਏ)
 Parcel, *v.* ਟੋਟੇ ਕਰਨਾ
 Parcel, *n.* ਪਾਰਸਲ, ਟੋਟਾ, ਗਠਜੀ
 Parchment, *n.* ਲਿਖਣ ਦਾ ਚਮੜਾ
 Parcener, *n.* ਸ਼ਰੀਕ ਵਰਾਸਤ
 see Coparcener
 Pardon, *n. or.* ਚਾਹਿਦਾ ਮਾਫੀ
 Conditional — ਸ਼ਰਤੀ
 ਚਾਹਿਦਾ ਮਾਫੀ
 Free— ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਚਾਹਿਦਾ
 ਮਾਫੀ
 Tender of— ਚਾਹਿਦਾ ਮਾਫੀ
 ਦੇਣਾ
 Parentage, *n.* ਵਲਦੀਅਤ
 of. Paternity, ਜਨਨਤਾ
 Parents, *n.* ਮਾਂ-ਬਾਪ
 Parexcellence, *a.* ਅਤਿ ਚੰਗਾ
 Parity, *n.co.* ਸਮਾਨਤਾ
 Parlance, *n.* ਬੋਲ-ਚਾਲ
 Common— ਆਮ ਬੋਲ-ਚਾਲ
 Legal— ਕਾਨੂੰਨੀ ਬੋਲ-ਚਾਲ
 Medical— ਡਾਕਟਰੀ ਬੋਲ-
 ਚਾਲ
 Parliament, *n.* ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ
 Constitution of—
 ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੀ ਬਣਤਰ
 Powers of— ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ
 ਅਧਿਕਾਰ
 Secretariat of— ਪਾਰਲੀ-
 ਮੈਂਟ ਦਾ ਸਕੱਤਰੇਤ
 Sessions of— ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ

ਸਥਰ
 Park, *n.* ਪਾਰਕ, ਖੁਲੀ ਥਾਂ
 Park, *v.* ਗੱਡੀ ਜਾਂ ਮੋਟਰ ਆਦਿ ਨੂੰ ਖੁਲੀ ਥਾਂ ਖੜਾ ਕਰਨਾ
 Parliamentary, *a.* ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ
 — Secretary, ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ ਸਕੱਤਰ
 Parochial, *a.* ਗਰਾਮੀ, ਦੇਹਾਤੀ
 Parole, *a.* ਜ਼ਬਾਨੀ
     see Oral
e.g.— arrest, ਜ਼ਬਾਨੀ (ਹੁਕਮ ਨਾਲ) ਗਿਰਫਤਾਰੀ
     — contract, ਜ਼ਬਾਨੀ ਠੇਕਾ
     — debt, ਹੱਥ ਉਧਾਰ
     — evidence, ਜ਼ਬਾਨੀ ਗਵਾਹੀ, ਅਲਿਖਤੀ ਗਵਾਹੀ
     — pleadings, ਜ਼ਬਾਨੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਅਵਾ
 Parole, *n.* *cf.* ਪੈਰੋਲ, ਬਚਨ (ਜੋ ਕੋਈ ਭਲੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਆਪਣੇ ਛੁਟਕਾਰੇ ਲਈ ਕਰੇ)
 Parricide, *n.* ਪਿਉ ਹੱਤਿਆ
     see Patricide,
 Part, *v.* ਅੰਭ ਕਰਨਾ, ਅੰਭ ਹੋਣਾ
 Part, *n.* ਅੰਗ, ਭਾਗ
     — and parcel, ਚਰੂਰੀ ਅੰਗ
     Vital— ਜ਼ਰੂਰੀ ਅੰਗ
 Part, *a.* ਅੰਗੀ
     — performance, ਅਸਰ ਸੰਪਾਦਨ, ਅੰਗ ਤਾਮੀਲ
 Partial, *a.* ਪੱਖ ਦਾ, ਚੋੜਾ, ਅੰਗੀ
     — partition, ਅੰਸ਼ਕ ਵੰਡ, ਪੱਖ ਦੀ ਵੰਡ
 Partiality, *n.* ਪੱਖਪਾਤ, ਤਰਫਦਾਰੀ
 Partibility, *n.* ਵੰਡ-ਪਣਾ
 Partible, *a.* ਵੰਡਣ-ਯੋਗ
     see Divisible
     — estate, ਵੰਡਣ-ਯੋਗ ਮਿਲਖ
 Participate, *v.* ਭਾਗ ਲੈਣਾ, ਹਿੱਸਾ

ਲੈਣਾ, ਸ਼ਰੀਕ ਹੋਣਾ
 Participation, *n.* ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ, ਭਾਗ ਲੈਣ
 Particular, *a.* ਵਿਸ਼ੇਸ਼
     In— ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰ ਕੇ, ਉੱਚੇਰਾ, ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ
 Particularity, *n.* ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ
 Particularly, *adv.* ਵਿਸ਼ੇਸ਼-ਕਰ ਕੇ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਸਹਿਤ, ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ
cf. Special, ਖਾਸ
     Specific, ਉੱਚੇਰਾ
 Particulars, *n.* ਵਿਵਰਣ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੱਲਾਂ, ਵੇਰਵਾ
cf. Details, ਵਿਸਥਾਰ
e.g. Full— ਪੂਰਨ ਵੇਰਵਾ, ਪੂਰਨ ਵਿਵਰਣ
     Material— ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਵਰਣ
     Necessary— ਜ਼ਰੂਰੀ ਵੇਰਵਾ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਵਰਣ
     — of sale, ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਵੇਰਵਾ, ਵਿਕਰੀ ਵਿਵਰਣ
 Partisan, } *n. & a.* ਪੱਖੀ
 Partizan, }
 Partition, *n.* ਵੰਡ, ਬਟਵਾਰਾ
     — by metes and bounds, ਨਾਪ ਤੇ ਹੱਦਾਂ ਸਹਿਤ ਬਟਵਾਰਾ
     Imperfect— ਅਪੂਰੀ ਵੰਡ
     Perfect— ਪੂਰੀ ਵੰਡ
     Private— ਘਰੇਲੀ ਵੰਡ
 Partition, *a.* ਵੰਡ
e.g.— case, ਵੰਡ ਰਾਦ
     — deed, } ਵੰਡ ਪੱਤਰ
     — instrument, }
     — of joint Hindu family, ਸੰਜੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਦੱਬਰ ਦਾ ਵੰਡਵਾਰਾ
     — proceedings, ਵੰਡਵਾਰਾ

ਕਾਰਵਾਈ
 Partition, *v.* ਵੰਡ ਕਰਨਾ
     see Allot.
 Partner, *n.* ਭਾਈਵਾਲ, ਭਿਆਲ, ਸਾਂਝੀ,
     ਸੌਰੀ
     see Co-sharer
e.g. Dorment— ਸੁੱਤਾ ਸਾਂਝੀ,
     ਸੁੱਤਾ ਭਾਈਵਾਲ
 Nominal— ਨਾਮ ਮਾਤਰ
     ਸਾਂਝੀ, ਨਾਮ ਮਾਤਰ ਭਾਈਵਾਲ
 Silent— ਚੁਪ ਸਾਂਝੀ, ਚੁਪ
     ਭਾਈਵਾਲ
 Sleeping— ਸੁੱਤਾ ਸਾਂਝੀ,
     ਸੁੱਤਾ ਭਾਈਵਾਲ
 Partnership, *n.* ਸਾਂਝ, ਭਾਈਵਾਲੀ,
     ਭਿਆਲੀ
     Dissolution of— ਭਾਈ-
         ਵਾਲੀ ਨਾਮੇ ਦਾ ਖਾਤਮਾ
     Limited— ਹੱਦਵੀਂ ਸਾਂਝ
     — deed, ਸਾਂਝ ਪੱਤਰ, ਭਾਈਵਾਲੀ ਨਾਮਾ
 Party, *n.* ਪਾਰਟੀ, ਪਿਰ, ਫਰੀਕ, ਧੜਾ,
     ਜਥਾ, ਵਾਹਰ, ਦਾਵਤ
     cf. Faction, ਧੜਾ
e.g. Adverse— ਵਿਰੋਧੀ ਪਿਰ
     Contracting— ਵਾਇਦਾ
         ਕਰਨੀ ਪਿਰ
     Interested— ਸਵਾਰਥੀ ਪਿਰ
     Labour— ਮਜ਼ਦੂਰ ਧੜਾ
     Necessary— ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਿਰ
     Opposite— ਸਾਹਮਣੀ ਪਿਰ
     Political— ਰਾਜਸੀ ਧੜਾ
     Proper— ਉਚਿਤ ਪਿਰ
 Party, *a.* ਧਰੋਹਣੀ ਦੀ, ਜਾੜੀ
     — spirit, ਧਰੋਹਾੜੀ
     — to a suit, ਦਾਵੇ ਦੀ ਪਿਰ,
         ਵਾਧ-ਪਿਰ
     — to an appeal, ਅਪੀਲ ਦੀ

ਪਿਰ
 — wall, ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਕੰਧ (ਦੋ ਮਕਾਨਾਂ
     ਦੇ, ਜਿਸ ਕੰਧ ਵਿਚ ਦੋਨਾਂ
     ਬੂਤ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਹੋਰ ਹੋਵੇ)
 Pass, *n.* ਪਾਸ
     cf. Pass-port, ਰਾਹਦਾਰੀ
e.g. — permit, ਆਗਿਆ ਪੱਤਰ
     — book, ਪਾਸ ਬੁਕ
 Pass, *v.* ਪਾਸ ਕਰਨਾ
     — a decree, ਡਿਗਰੀ ਪਾਸ
         ਕਰਨਾ
     — a sentence, ਦੰਡ-ਦੁਬਸ ਪਾਸ
         ਕਰਨਾ
 Passage, *n.* ਲੰਘਾ, (ਗੁਜਰ)
     — of bill, ਬਿਲ ਦਾ ਪਾਸ ਹੋਣਾ
     — of light, as easement, ਚਾਨਣ
         ਦਾ ਲੰਘਾ
 Passed, ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਪਾਰਤ
 Passenger, *n.* ਰਾਹੀ, ਮੁਸਾਫਰ, ਸਵਾਰੀ
     Foot— ਪੈਦਲ ਰਾਹੀ, ਪੈਦਲ
         ਮੁਸਾਫਰ
     — steamer, ਸਵਾਰੀ ਜਹਾਜ਼
     — train, ਸਵਾਰੀ ਰੇਲ
 Passing of bill, ਬਿਲ ਦਾ ਪਾਸ
     ਕਰਨਾ
 Passion, *n.* ਝੋਲ, ਬਦੋਸ, ਭੁੱਖਾ, ਤੌਝ
 Passive, *a.* ਬਿਨਾ ਉਚਰ, ਸਹਿਣਸ਼ਾਂ
     e.g. — debt. ਨਿਰਵਿਆਜ ਕਰਜ਼ਾ
     — obedience, ਨਿਬਕਰ
         ਆਗਿਆ ਪਾਲਣ
     — resistance, *co.* ਸਤਿਆ-
         ਗਰਹਿ
     — share, *me.* ਬਿਨਾ ਵਿਆਜੀ
         ਹਿੱਸਾ
     — trust, ਫੰਕਾ ਚਿਤਥਾਰ
     — use, ਨਾ ਕਰਤੋਂਦੀ ਵਰਤੋਂ
 Passport, *n.* ਪਾਸਪੋਰਟ, ਰਾਹਦਾਰੀ

(ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਾਂ ਪਰਦੇਸੀ ਯਾਤਰਾ ਲਈ)
 see Pass
 Pastor, *a.* ਗੁਆਲਾ, ਚਰਾਵਾ, ਅਚਾਰਜ
 Pasturage, *n.* ਚਰਾਈ, ਚਰਾਏ
 Patent, *v.* ਅਧਿਕਾਰ ਪੱਤਰ ਦੇਣਾ
 Patent, *n.* ਪੇਟੇਂਟ, ਇਕਸਵ, ਸ਼ਾਹੀ
 — letters, ਇਕਸਵ-ਪੱਤਰ, ਵਰਮਾਨ ਸ਼ਾਹੀ, ਆਗਿਆ-ਪੱਤਰ
 — ambiguity, ਪਰਤੱਮ ਸੰਦਿਗਧਤਾ, ਸਪਸ਼ਟ ਬਹੁਅਰਥਕਤਾ
 Patent, *a.* ਪਰਗਟ
 Paternal, *a.* ਪਿਤਰਿਕ
 cf. Maternal, ਮਾਤਰਿਕ
 Paternity, *n.* ਜਨਕਤਾ
 cf. Parentage, ਵਲਦੀਅਤ
 Path, *n.* ਭੰਡੀ, ਰਾਹ
 Foot— ਪਰ ਭੰਡੀ
 Patient, *n.* ਰੋਗੀ, ਬੀਮਾਰ
 Indoor— ਅੰਦਰਲਾ ਰੋਗੀ (ਹਸਪਤਾਲ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ)
 Outdoor— ਬਾਹਰਲਾ ਰੋਗੀ (ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ)
 Patriarch, *n.* ਦੋਬਰ ਦਾ ਮੁਖੀ
 Patrimony, *n.* ਪਿਤਰਿਕ ਧਨ
 Patriot, *n.* ਦੇਸ਼ ਭਗਤ
 Patriotism, *n.* ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ
 Patrol, *v.* ਚੌਕੀਦਾਰੀ ਕਰਨਾ
 Patrol, *n.* ਚੌਕੀਦਾਰੀ
 cf. Petrol, ਪਟਰੋਲ
 Guard, ਗਾਰਡ (ਇਕ ਲੜੀ ਗਾਰਦ), ਦਸਤਾ, ਰਾਖਾ, ਰਖਵਾਲੀ
 e.g. Night— ਰਾਤ ਦੀ ਚੌਕੀਦਾਰੀ (ਸ਼ਬ ਨਸ਼ਤੀ)

Traffic— ਨਿਗਾਹਬਾਨ ਆਵਾ-ਜਾਈ

Patron, *n.* ਸਰਪਾਲਸਤ
 Patronage, *n.* ਸਰਪਾਲਸਤੀ
 Pattern, *n.* ਨਮੂਨਾ, ਵੰਨਗੀ
 Paucity, *n.* ਤੋੜਾ, ਖ਼ੁਫ਼
 Pauper, *n.* ਕੰਗਾਲ
 cf. Poor, ਨਿਰਧਨ
 — suit, ਨਿਰਧਨ-ਵਾਦ, ਦਾਵਾ ਮੁਵਲਿ-ਸਾਨਾ
 Pauperism, *n.* ਕੰਗਾਲਪਨ, ਕੰਗਾਲੀ
 Pavement, *n.* ਫਰਸ਼ਬੰਦੀ
 Pavilion, *n.* ਭੋਰਾ
 Pawn, *v.* ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣਾ, ਰਹਿਣੇ ਰੱਖਣਾ
 see Impawn,
 Paw, *n.* ਗਿਰੇ, ਗਿਰਵੀ, ਰਹਿਣੇ
 Pawn, *a.* ਗਿਰਵੀ, ਗਿਰੇ
 — broker, ਗਿਰਵੀ ਦਲਾਲ (ਜਿਹੜਾ ਚੀਜ਼ਾਂ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖ ਕੇ ਉਧਾਰ ਦੇਵੇ), ਸਰਾਫ਼ਾ
 — shop, ਗਿਰੇ ਹੱਟੀ,
 Pawnee, *n. me.* ਗਿਰੇ-ਲੋਰਾ
 Pawner }
 Pawnor } *n.* ਗਿਰੇ-ਦੇਵਾ
 Pay, *v.* ਮੁੱਲ ਦੇਣਾ, ਭਰ ਦੇਣਾ, ਤਾਰਨਾ, (ਮਾਮਲਾ ਟੇਕਸ ਆਏ)
 Pay, *n.* ਤਨਖਾਹ
 see Emoluments, etc.
 — & accounts office, ਦਫ਼ਤਰ ਬਖਸ਼ੀ, ਵੇਤਨ ਅਰ ਲੇਖਾ ਦਫ਼ਤਰ
 — & accounts officer, ਬਖਸ਼ੀ, ਵੇਤਨ ਅਰ ਲੇਖਾ ਅਫ਼ਸਰ
 — & cadre committee, ਤਲਬ ਤੇ ਕਾਡਰ ਕਮੇਟੀ, ਵੇਤਨ ਅਰ ਵਰਗ ਸੰਮਿਤੀ
 Payable, *a.* ਦੇਣ ਯੋਗ, ਭਰਨ ਯੋਗ

- after date, ਮਿਆਦੀ ਦੇਣਯੋਗ
- at sight, ਦਰਸ਼ਨੀ ਦੇਣਯੋਗ
- by instalments, ਕਿਸਤਾਂ
ਦਵਾਰਾ ਅਦਾਇਗੀ-ਯੋਗ
- on demand, ਦਰਸ਼ਨੀ ਦੇਣਯੋਗ
- to banker, ਸ਼ਾਹਯੋਗ
- to bearer, ਧਨੀ ਯੋਗ
- to holder, ਧਨੀ ਯੋਗ
- to order, ਨਾਮ ਯੋਗ

Payee, *n.* ਲੋਣ ਵਾਲਾ

- of a bill of exchange, ਦੁੱਭੀ
ਪਾਬਕ, ਦੁੱਭੀ ਤੇ ਰੁਪਿਆ
ਪਾਣ ਵਾਲਾ

Payer, *n.* ਦੇਣ ਵਾਲਾ

Rent— ਕਰਾਇਆ ਦੇਣ ਵਾਲਾ,
ਕਰਾਇਦਾਰ

Revenue— ਮਾਲ ਗੁਜ਼ਾਰ

Tax— ਟੈਕਸ ਗੁਜ਼ਾਰ

Payment, *n.* ਉਕਾਣ, ਅਦਾਇਗੀ,
ਭੁਗਤਾਨ

- in court, ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਅਦਾਇਗੀ,
ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਭੁਗਤਾਨ

- in due course, ਦਸਤੂਰ ਅਨੁਸਾਰ
ਅਦਾਇਗੀ

Indefinite— ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ

ਅਦਾਇਗੀ (ਜਦੋਂ ਦੇਣ ਵਾਲਾ
ਇਹ ਨਾ ਦੱਸੇ ਕਿ ਰਕਮ ਕਿਹੜੇ
ਲੇਖੇ ਵਿਚ ਮੁਜਰਾ ਹੋਣੀ ਹੈ)

Involuntary— ਨਿਰਵਿਛਤ
ਅਦਾਇਗੀ

Part— ਅੰਗੀ ਅਦਾਇਗੀ

Payment, *a.* ਅਦਾਇਗੀ

- order, ਅਦਾਇਗੀ ਦੁਕਮ

Peace, *n.* ਸ਼ਾਂਤੀ

Breach of the— ਸ਼ਾਂਤੀ
ਭੰਗ

To break the— ਸ਼ਾਂਤੀ

ਭੰਗ ਕਰਨਾ, ਅਮਨ-ਭੰਗ, ਭਰਨਾ

Justice of the— ਅਮਨ
ਦੱਸ (ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਨਰੇਰੀ
ਜੱਜ ਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ)

Public— ਲੋਕ ਸ਼ਾਂਤੀ

To keep the— ਸ਼ਾਂਤੀ

ਰੱਖਣਾ, ਅਮਨ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ

— and tranquility, ਸ਼ਾਂਤੀ ਤੇ
ਅਮਨ

Peaceable, *a.* ਸ਼ਾਂਤੀ ਪ੍ਰਬਰ

Peaceably, *adv.* ਸ਼ਾਂਤੀ ਪ੍ਰਬਰ, ਸ਼ਾਂਤੀ
ਨਾਲ

Peaceful, *a.* ਸ਼ਾਂਤ, ਸ਼ਾਂਤਮਈ

— enjoyment, ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਉਪਭੋਗ,
ਸ਼ਾਂਤ-ਲਾਭਵੰਤਾ

Peasant, *n.* ਕਿਸਾਨ

Pecadillo, *n.* ਅਲਪ ਦੋਸ਼ (ਮਾਮੂਲੀ
ਕਸੂਰ ਜਾਂ ਪਾਪ)

Peculium, *n.* ਪੁੱਤਰ-ਬਚਤ (ਜਿਹੜੀ
ਪਿਤਾ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪੁੱਤਰ
ਕਰੇ)

Peculate, *v.* ਖੁਰਦ ਖੁਰਦ ਕਰਨਾ, ਕਬਜ਼
ਕਰਨਾ

Peculation, *n.* ਕਬਜ਼, ਖਰਦ ਖੁਰਦ,
ਘਾਲਾ ਮਾਲਾ

Pecuniary, *a.* ਮਾਇਕੀ

see Financial

e.g.— gain, ਮਾਇਕੀ ਪਰਾਪਤੀ,
ਮਾਇਕੀ ਦਾਤ

— interest, ਮਾਇਕੀ ਹਿੱਤ

— jurisdiction, ਮਾਇਕੀ
ਵਸੀਕਾਰ

— loss, ਮਾਇਕੀ ਤੋਟਾ

— will, ਮਾਇਕੀ ਵਸੀਅਤ

Pedigree, *n.* ਬੰਸਾਵਲੀ

Family— ਪਰਵਾਰਿਕ-
ਵੰਸ਼ਾਵਲੀ

— bulls, ਨਸਲੀ ਸਾਨ

— table, ਕੁਰਸੀ ਨਾਮ

Peer, *n.* ਸਾਥੀ, ਸਮਾਨ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਖਤਾਬ

Penal, *a.* ਦੰਡ ਯੋਗ, ਦੰਡੀ, ਦੰਡ ਦਾਇਕ.

ਤਾਵਾਨੀ

— action, ਦੰਡੀ ਕਾਦ (ਜਿਸ ਦਵਾਰਾ
ਕਨੂੰਨ-ਨੀਅਤ ਕੀਤਾ ਤਾਵਾਨ
ਵਸੂਲਿਆ ਜਾਵੇ)

— clause, ਦੰਡੀ ਅੰਕ

— code, ਦੰਡਾਵਲੀ

— law, ਦੰਡੀ ਕਨੂੰਨ

— servitude, ਦੰਡੀ ਮੁਸ਼ਕਤ

— settlement, ਦੰਡ ਵਸਤੀ,
(ਕਾਲਾ ਪਾਣੀ)

— status, ਦੰਡ ਦਰਜਾ, ਦੰਡ ਪਦਵੀ

— statute, ਦੰਡ-ਪਰੀਨਿਯਮ

— sum, ਤਾਵਾਨੀ ਰਕਮ, ਦੰਡੀ ਰਕਮ

Penalty, *n. cf.* ਤਾਵਾਨ

Penalty, *n. cf.* ਦੰਡ

see Fine

Cumulative— ਇਕੱਠਾ ਦੰਡ

Death— ਮੌਤ ਦੰਡ

— clause, ਦੰਡ ਅੰਕ

Penalty, *a.* ਦੰਡੀ

Pendency, *n.* ਲਮਕਾ, ਦੌਰ ਨ, ਵਿਚਾਰ
ਅਧੀਨ ਅਵਸਥਾ

Pendente lite, *adv.* ਮਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ
ਵਿਚ

Pending, *a.* ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ, ਢਲ ਰਿਹਾ,
ਲੰਬਤ

— bills, ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਬਿਲ, ਲੰਬਤ
ਬਿਲ

— case, ਵਿਚਾਰ-ਅਧੀਨ ਮਾਮਲਾ

— decision, ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲਾ

— file, ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਮਿਸਲ

— proceedings, ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ

ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਲੰਬਤ ਕਾਰ
ਵਾਈਆਂ

Pending, *adv.* ਜਦ ਤਕ

Penetrate, *v.* ਪਰਵੇਸ਼ ਬਰਨਾ, ਛੋਦਣਾ,
ਧਸਣਾ, ਵੜਨਾ, ਵੜਨਾ

Penetrating, *pa.* ਪਰਵੇਸ਼ਕ, ਛੋੜਵਾਂ,
ਖੁੜਵਾਂ

— weapon, ਪਰਵੇਸ਼ਕ ਹਥਿਆਰ,
ਖੁੜਵਾਂ-ਹਥਿਆਰ

— wound, ਖੜੋਇਆ ਹੋਇਆ ਘਾਉ,
ਖੁੜਵਾਂ-ਘਾਉ

Penetration, *n. cf.* ਅੰਤਰ ਪਰਵੇਸ਼
(ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਗੁਪਤ ਅੰਗ ਦਾ
ਤੀਵੀ ਦੇ ਗੁਪਤ ਅੰਗ ਵਿਚ)

Penitent, *a.* ਪਸਚਾਤਾਪੀ, ਪਸੋਮਾਨ

Penitentiary,	<p>ਪਰਾਸਚਿਤ ਸ਼ਾਲਾ (ਕੈਦ <i>n. cf.</i> ਖਾਨਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਰਜ਼ਾ ਕੰਮ ਲਿਆ ਜਾਵੇ)</p>
Penitentiary house,	

see Goal etc.

Penology, *n.* ਦੰਡ ਵਿਦਿਆ

Pension, *n.* ਪਿਨਸ਼ਨ

Invalidity— ਅਸਮਰਥਤਾ
ਪਿਨਸ਼ਨ

Old age— ਬਿਰਧਕ ਪਿਨਸ਼ਨ

Political— ਰਾਜਸੀ ਪਿਨਸ਼ਨ

Pensioner, *n.* ਪਿਨਸ਼ਨੀਆ

Peon, *n.* ਚਪੜਾਸੀ, ਸੇਵਾਦਾਰ

People, *n.* ਲੋਕ
see Community

Per, *prep.* ਦਰ, ਵੀ, ਪਰਤੀ, ਦਵਾਰਾ
ਜਾਹੀ, ਮਾਰਕਤ

— annum, ਪਰਤੀ ਬਰਸ, ਵੀ ਸਾਲ

— bearer, ਦਸਤੀਏ ਦੇ ਹੱਥ

— capita, ਵੀ ਪਰਾਨੀ, ਪੱਕ-ਵੰਡ,

ਇਕ ਪਿੰਡੇ
 — cent, ਫੀ ਸੈਂਕੜਾ, ਪਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ
 — day, ਦਿਨ ਪਰਤੀ
 — diem, ਫੀ ਦਿਨ, ਦਿਨ ਪਰਤੀ
 — duress, ਦਬਾਉ ਪਰਤੀ, ਦਬਾਉ ਰਾਹੀਂ
 — stirpes, ਫੀ ਸ਼ਾਖ, ਲੜੀ ਪਰਤੀ,
 ਚੁੰਝਾ ਵੰਡ
 Perceive, *v.* ਅਨੁਭਵ ਕਰਨਾ
 Percentage, *n.* ਪਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ, ਫੀ
 ਸਦੀ
 Perceptible, *n.* ਜਾਣਨ ਯੋਗ
 Peremptory, *a.* ਆਖਰੀ, ਅਟੱਲ,
 ਨਿਸਚਤ
 — a djournment, ਅਟਲ ਪੋਸ਼ੀ
 (ਜਿਸ ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰ-
 ਵਾਈ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਕੀਤੀ
 ਜਾਵੇ)
 — day, ਆਖਰੀ ਦਿਨ
 — law, ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ
 — paper, ਅਟਲ ਪੱਤਰ
 — plea, ਫੌਸਲਾ ਕਰਨ ਉੱਪਰ (ਕਿ ਦਾਵਾ ਚੱਲ
 ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ)
 — undertaking, ਅਟੱਲ ਕਰਾਰ
 (ਹਰਜਾਨਾ ਸ਼ਰਤੀਆ ਤੌਰ
 ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਾਉਣ ਦੀ
 ਹਿਸੇਵਾਰੀ ਦਾ ਕਰਾਰ)
 Perennial, *n.* ਨਿਰੰਤਰ
 cf. Permanent, ਪੱਕਾ
 Perpetual, ਸਦੀਵੀ
 Perfect, *a.* ਪੂਰਣ, ਸੰਪੂਰਣ
 — bail, ਸੰਪੂਰਣ ਜ਼ਮਾਨਤ (ਜਿਸ ਦੀਆਂ
 ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੁੱਕ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹੋਣ)
 — contract, ਸੰਪੂਰਣ ਸੰਦਾ, ਪੂਰਣ
 ਠੇਕਾ
 — partition, ਪੂਰੀ ਵੰਡ
 — trust, ਸੰਪੂਰਣ ਦਿਤਬਾਰ
 Perform, *v.* ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ, ਨਿਭਾਉਣਾ

— duties, ਕਰਤੋਬ ਪਾਲਣਾ, ਫਰਜ਼
 ਨਿਭਾਉਣਾ
 Performance, *n.* ਤਾਮੀਲ, ਖੇਲ
 Public— ਲੋਕ ਖੇਲ
 Specific— ਤਾਮੀਲ ਖਾਸ
 Perfunctory, *a.* ਕਰਨ ਮਾਤਰ, ਢਿੱਲਾ,
 ਲਾ-ਪਰਵਾਹ
 Peril, *n.* ਭੈ, ਖਤਰਾ, ਤਬਾਹੀ
 Hidden — ਰੁਪਤ ਭੈ
 Meteorological— ਅਕਾਸ਼ੀ ਭੈ
 Period, *n.* ਸਮਾਂ, ਚਿਰ, ਕਾਲ, ਔਧ
 Prescribed— ਨੀਅਤ ਸਮਾਂ,
 ਨੀਅਤ ਔਧੀ
 — of gestation, ਗਰਭ-ਸਮਾਂ
 — of limitation, ਔਧ ਸੁਣਾਈ,
 ਮਿਆਦ ਦਾ ਸਮਾਂ
 — of probation, ਪਰੀਖਿਆ ਕਾਲ,
 ਅਜਮਾਇਸ਼ੀ ਸਮਾਂ
 Periodical, *a.* ਸਾਮਾਨਿਕ, ਨੀਅਤ ਕਾਲਿਕ
 Periodical, *n.* ਰਸਾਲਾ, ਅਖਬਾਰ
 Peripatetic, *n.* ਫਿਰਤ
 see Intenerant, etc.
 e.g.— court, ਫਿਰਤ ਅਦਾਲਤ
 Perishable, *a.* ਵਿਨਾਸ਼ੀ
 — goods, ਵਿਨਾਸ਼ੀ ਮਾਲ, ਵਿਨਾਸ਼ੀ
 ਸੰਪਤੀ
 Perjure, *v.* ਝੂਠੀ ਸਹੁੰ ਖਾਣੀ, (ਕਚਹਿਰੀ
 ਵਿਚ)
 Perjured, *pa.* ਝੂਠਾ
 Perjurer, *n.* ਝੂਠਾ
 Perjury, *n.* ਝੂਠੀ ਸਹੁੰ, ਹਲਫ-ਦਰੋਗੀ
 Permanent, *a.* ਪੱਕਾ, ਦਵਾਮੀ ਸਥਾਈ
 cf. Temporary, ਕੱਚਾ
 e.g.— advance, ਸਥਾਈ
 ਅਗੇਤਰਾ, ਸਥਾਈ ਪੇਸ਼ਗੀ
 — alienation, ਪੱਕਾ ਇੰਤਕਾਲ
 — appointment, ਪੱਕੀ

ਸਥਾਪਤੀ

— disability, ਸਦੀਵੀ

ਨਿਰਯੋਗਤਾ

— employment, ਪੱਕਾ

ਕੰਮ, ਪੱਕੀ ਨੌਕਰੀ

— fixture, ਪੱਕੀ ਜੜਤ

— injunction, ਪੱਕਾ ਹੁਕਮ

— service, ਸਥਾਈ ਸੇਵਾ,

ਪੱਕੀ ਨੌਕਰੀ

— settlement, ਪੱਕਾ

ਨਿਪਟਾਰਾ, ਪੱਕਾ ਬੰਦੋਬਸਤ,

ਪੱਕੀ ਬਸਤੀ

— tennure-holder, ਪੱਕਾ

ਭੋਇੰਦਾਰੀ, ਸਥਾਈ ਫ਼ੂਮੀਆ

Permissible, *a.* ਯੋਗ, ਸਵੀਕਾਰ ਯੋਗ,

ਰਵਾ, ਜਾਇਜ਼

Permission,

Permittance, } *n.* ਆਗਿਆ

Permissive, *a.* ਆਗਿਆ ਨਾਲ,

ਆਗਿਆ ਦੇਉ

— law, ਆਗਿਆ ਦੇਉ ਕਨੂੰਨ

— possession, ਆਗਿਆ, ਸਹਿਤ

ਕਬਜ਼ਾ

— waste, ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਨ-

ਕਹਿਲੀ

— word, ਆਗਿਆ ਦੇਉ ਸ਼ਬਦ

(ਆਗਿਆਈ ਸ਼ਬਦ)

Permit, *n.* ਆਗਿਆ ਪੱਤਰ

see Pass,

Permit *v.* ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ

Permittee, *n.* ਆਗਿਆ ਦੱਤ

Permitter, *n.* ਆਗਿਆ ਦੇਵਕ

Pernicious, *a.* ਹਾਨੀ-ਕਾਰਕ

— testimony, ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਤੌਰ

ਤੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ (ਜਾਂ

ਕਰਨਾ)

Perpetrate, *v.* ਕਰਨਾ (ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਮਾਫ਼)

ਕਰਮ)

Perpetrator, *n.* ਮੁੱਢ ਕਰਮੀ

Perpetration, *n.* ਮੁੱਢਾ ਕਰਮ

Perpetual, *a.* ਸਦੀਵੀ

see Permanent,

e.g. — assessment, ਸਦੀਵੀ

ਜਮਾ

— estate, ਸਦੀਵੀ ਮਿਲਖ

Perpetuate, *v.* ਸਦਾ ਲਈ ਕਾਇਮ

ਰੱਖਣਾ

— injunction, ਸਦੀਵੀ ਹੁਕਮ

— lease, ਸਦੀਵੀ ਪਟਾ

— succession, ਸਦੀਵੀ

ਜਾਨਸ਼ੀਨੀ

Perpetuity, *n.* ਨਿਰੰਤਰਤਾ, ਨਿੱਤਤਾਈ

(ਦਵਾਮ), ਸਦੀਵੀ

Perpetuities, *n.* ਨਿੱਤਤਾਈਆਂ (ਕਜ਼ੀਫ਼ਾ)

see Emoluments

Perplex, *v.* ਉਲਝਣ ਵਿਚ ਪਾਉਣਾ,

ਹੈਰਾਨੀ ਵਿਚ ਪਾਉਣਾ

Perquisites, *n.* ਦਸਤੂਰੀ, ਰਸੂਮ

(ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਅਧਿਕ ਆਮ-

ਦਨੀ)

Persecute, *v.* ਤੰਗ ਕਰਨਾ (ਧਾਰਮਕ ਮਤ

ਭੇਦ ਕਾਰਨ)

Persecution, *v.* ਦੁਖ ਦੇਣਾ, ਸਤਾਉਣਾ,

ਤੰਗ ਕਰਨਾ

Persist, *n.* ਹਨ ਕਰਨਾ, ਡਟੇ ਰਹਿਣਾ

Persistent, *n.* ਹਨੀ, ਦਿਰਜ਼

Person, *n.* ਪੁਰਖ, ਵਿਅਕਤੀ (ਜੋ ਹੱਥ

ਪਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕੇ)

Abnormal — ਅਸਾਧਾਰਣ

ਪੁਰਖ (ਉ: ਨਾਬਾਲਗ਼, ਪਾਗਲ

ਆਦਿ)

In — ਜਾਤੀ, ਨਿਜੀ

Juridical — ਕਨੂੰਨੀ ਵਿਅਕਤੀ

- Juristic—ਕਨੂੰਨੀ ਵਿਅਕਤੀ,
 (ਉ: ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ)
 Legal—ਕਨੂੰਨੀ ਪੁਰਖ, ਕਨੂੰਨੀ
 ਵਿਅਕਤੀ
 Fictitious—ਫਰਜ਼ੀ ਪੁਰਖ,
 ਫਰਜ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ
 Natural—ਕੁਦਰਤੀ ਪੁਰਖ
 Private—ਨਿੱਜੀ ਪੁਰਖ
 —detained, ਨਿਰੁੱਧ ਪੁਰਖ, ਰੋਕੇ ਪੁਰਖ,
 ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਪੁਰਖ
 Personal, a. ਜਾਤੀ (ਅਸਾਲਤਨ) ਸਰੀਰਕ
 cf. Private, ਨਿੱਜੀ
 e.g.—action, ਜਾਤੀ (ਹਰਜੇ ਦਾ)
 ਦਾਵਾ (ਉ: ਮਾਣ ਹਾਨੀ)
 —appearance, ਜਾਤੀ ਹਾਜ਼ਰੀ
 —goods, (ਜਾਤੀ ਮਾਲ ਜਾਂ
 ਹਮਲੇ ਕਾਰਨ), ਨਿੱਜੀ ਸੰਪੱਤੀ
 —assistant, ਨਿੱਜੀ ਸਹਾਇਕ
 —contract, ਨਿੱਜੀ ਬਚਨਬੰਦ
 —debt, ਸਵੇਈ ਫਿਟ, ਨਿੱਜੀ
 ਭਾਗ
 —decree, ਜਾਤੀ ਡਿਗਰੀ,
 ਸਵੇਈ ਡਿਗਰੀ
 —estate, ਨਿੱਜੀ ਮਿਲਖ
 —injury, ਸਰੀਰਕ ਹਾਨੀ
 —interest, (ਜਾਤੀ ਹਿੱਤ) ਜਾਤੀ
 ਸਵਾਰਖ, ਜਾਤੀ ਲਾਭ
 —law, ਜਾਤੀ ਕਨੂੰਨ (ਧਰਮ
 ਸ਼ਾਸਤਰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਲਈ ਤੇ
 ਸ਼ਰਾ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਲਈ)
 —liberty, ਸਵੇਈ ਸੁਤੰਤਰਤਾ,
 ਨਿੱਜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ
 —obligation, ਜਾਤੀ
 ਬਿੰਨੇਵਾਰੀ, ਨਿੱਜੀ ਆਭਾਰ
 —property, ਜਾਤੀ ਜਾਇਦਾਦ
 —representative, ਨਿੱਜੀ
 ਪਰਤੀਨਿਧ
 —right, ਨਿੱਜੀ ਹੱਕ
 —security, ਨਿੱਜੀ ਬਚਾ
 —service, ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਾ, ਨਿੱਜੀ
 ਵਰਤੋਂ
 —use, ਨਿੱਜੀ ਵਰਤੋਂ
 wrong, ਨਿੱਜੀ ਅਯੋਗ
 Personally, adv. ਜਾਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ
 Personality, n. ਸ਼ਖਸੀਅਤ, ਵਿਅਕਤੀ
 —impure or mixed, ਮਿਸ਼ਰਤ
 ਸ਼ਖਸੀਅਤ
 Personalty, n. E. ਮਾਲ ਵਸਤੂ,
 ਢੁਕਵੀਂ ਜਾਇਦਾਦ
 Personate, v. ਅਵਰੂਪਣ ਕਰਨਾ
 cf. impersonate, ਅਵਰੂਪਣ ਕਰਨਾ
 Personation, n. ਰੂਪਣ
 Personnel, n. ਪਰਸਨਲ, ਬਾਰਜ ਕਰਤੇ
 Persuade, v. ਪਰੋਚਿਤ ਕਰਨਾ
 Persual, ਅਧਿਆਇਨ, ਮੁਤਾਲਾ, ਵਾਚਣ
 Persuasion, n. ਤਰਗੀਬ, ਪਰੋਚਣਾ
 Persuasive, ad. ਪਰੋਚਕ, ਪਰਵਰਤਕ
 Pertinent, n. ਢੁਕਵੀਂ, ਠੀਕ
 —question, ਢੁਕਵੀਂ ਸਵਾਲ
 Perverse, a. ਵਿਪਰੀਤ
 —judgment, ਪਰਤੀ ਫੈਸਲਾ,
 ਬਿਪਰੀਤ ਫੈਸਲਾ
 e.g.—verdict, ਕਨੂੰਨ ਵਿਰੁੱਧ ਫੈਸਲਾ
 Perversion, ਅਸਲ ਮੰਤਵ, ਵਿਰੁੱਧ
 ਕਾਰਵਾਈ
 Pesage, n. ਤੁਲਾਈ
 Posts, n. ਫੀੜੇ
 Petition, n. ਅਰਜ਼ੀ
 see Application, etc.
 Election—ਚੋਣ ਅਰਜ਼ੀ
 Insolvency—ਦਵਾਲਾ ਅਰਜ਼ੀ
 Petitionary, a. ਅਰਜ਼ੀ ਕਰਨੀ
 Petitioner, n. ਅਰਜ਼ਦਾਰ
 Petitioning, n. ਅਰਜ਼ ਕਰਨਾ

e.g. Tumultuous— ਮੇਜ਼
ਨਾਮਾ (ਬਹੁਤ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਮਿਲ
ਕੇ ਅਰਜੀ ਕਰਨਾ)

— creditor, ਪਰਾਬਰ (ਸ਼ਾਹ, ਜਿਸ ਨੇ
ਦਵਾਲੇ ਦੀ ਅਰਜੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇ)

Petitionary, *n.* ਅਰਜੀ ਕਰਨਾ

Petrol, *n.* ਪਟਰੋਲ

Petroleum, *n.* ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ

— products, ਪਟਰੋਲੀਅਮ ਉਤਪਾਦਨ

Petty, *a.* ਛੋਟਾ, ਤੁੱਛ

— jury, ਛੋਟੀ ਜੁਰੀ, ਛੋਟੀ ਪੰਚਤ

— larcency, ਛੋਟੀ ਚੋਰੀ

— petty fogger, *n. E.* ਛੋਟਾ
ਵਕੀਲ

Pharmacy, *n.* ਔਸ਼ਧੀਖਾਨਾ, ਦਵਾਈਖਾਨਾ

Philology, *n.* ਬੋਲੀ ਵਿਦਿਆ

Philosopher, *n.* ਗਿਆਨੀ, ਦਰਸ਼ਨ ਵੇਤਾ

Phonetic, *a.* ਸੁਰੀ

Photograph, *v.* ਫੋਟੋ ਖਿੱਚਣਾ

Photograph, *n.* ਫੋਟੋ

Photographer, *n.* ਫੋਟੋ ਖਿੱਚਣ ਵਾਲਾ,
ਫੋਟੋਗਰਾਫਰ

Photographic, *a.* ਫੋਟੋ ਦੀ

Photography, *n.* ਫੋਟੋ ਵਿਦਿਆ

Phranology, *n.* ਕਪਾਲ ਵਿਦਿਆ

Phrase, *n.* ਵਾਕਅੰਸ਼, ਵਾਕ ਦਾ ਅੰਸ਼

Phraseology, *n.* ਵਾਕ ਰੀਤ

Physic, *a.* ਸਰੀਰਕ

see Corporeal

e.g.— comfort, ਸਰੀਰਕ ਅਰਾਮ

— disability, ਸਰੀਰਕ
ਨਿਰਯੋਗਤਾ

— incapacity, ਸਰੀਰਕ
ਅਯੋਗਤਾ

— injury, ਸਰੀਰਕ ਭਾਠੀ

— possession, ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ

Physician, *n.* ਵੈਦ, ਧਰਮੀ

Pickery, *n.* ਉੱਚਕਣ

Picket, *v.* ਧਰਨਾ ਮਾਰਨਾ, ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ
ਨਾ ਦੇਣਾ

Picket, *n.* ਮੋਖ, ਖੁੰਟੀ, ਕਟਹਿਡਾ

Picketing, *v.* ਧਰਨਾ ਮਾਰਨਾ, ਪਿਕਟਿੰਗ

Pickpocket, *n.* ਜੋਬ ਕਤਰਾ

Pickpurse, *n.* ਜੋਬ ਕਤਰਾ

Picture, *n.* ਮੂਰਤ

Obscene— ਕੱਦੀ ਮੂਰਤ

Piece, *n.* ਟੋਟਾ

Piece, *a.* ਪਰਚੁਨ, ਟੋਟਾ

— goods, *me.* ਥੋਕ ਕਪੜਾ

— work, ਠੋਕੇ ਦਾ ਕੰਮ

Pilfer, ਛੋਟੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਚੋਰੀ
ਕਰਨਾ

Pilferage, *n.* ਛੋਟੀ ਚੋਰੀ

Pilgrim, *n.* ਤੀਰਥ-ਯਾਤਰੂ, ਯਾਤਰੀ

Pilgrimage, *n.* ਤੀਰਥ-ਯਾਤਰਾ

— to places outside India,
ਭਾਰਤ ਦੇ ਬਾਹਰ ਦੇ ਥਾਂਵਾਂ ਦੀ
ਤੀਰਥ-ਯਾਤਰਾ

Pillion riding, *n.* ਦੁਬੋਲਾ, (ਅੱਗਲ
ਪਿੱਛੇ ਦੜਨਾ)

Pillory, *n.* ਦੰਡ ਕਲਾ (ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਪਰਾਧੀ
ਨੂੰ ਵਸਾਕੇ ਠਸਰ ਕਰਦੇ ਹਨ)

Pilot, *v.* ਚਲਾਉਣਾ (ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਆਦਿ)

Pilot, *n.* ਪਾਇਲਟ, ਚਾਲਕ

Pinion, *v.* ਮੁਸ਼ਕਾਂ ਬੰਨ੍ਹਣੀਆਂ

Pin-money, *n.* ਸੂਈ ਪਨ (ਜੋਬ ਪਰਚ
ਜੋ ਵਹੁਟੀ ਦਾ ਬਿਆਹ ਤੋਂ
ਪਹਿਲਾਂ ਨੀਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ)

Pioneer, *a.* ਰਾਹ ਬਣਾਉ

Pious, *a.* ਧਾਰਮਕ (ਪੁੰਨ-ਆਤਮਕ)

— duty, *H.* ਪੁੰਨ ਕਰਤੱਬ, ਧਿਖ-
ਲਾਕੀ ਰਹਜ (ਹਿੰਦੂ ਪੁੰਨ
ਦਾ ਵਿਤਰਿਕ ਕਰਜਾ ਦੇਣ ਦਾ)

— obligation, ਪਾਇਤਰ ਰਹਜ

ਪਵਿੱਤਰ ਕਰਤੋਂ
 — piracies committed
 on the high seas,
 ਮਹਾਂ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਗੋਤੀਆਂ
 ਗਈਆਂ ਸਮੁੰਦਰੀ ਫਰੋਤੀਆਂ,
 (ਜਲ-ਦਸਤਖਤਾਂ)
 Piracy, *n.* ਲੁੱਟ (ਸਮੁੰਦਰੀ)
 — of copy right, ਚੋਰੀ (ਪੁਸਤਕ ਦੇ
 ਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਦੀ)
 Pirate, *n.* ਸਮੁੰਦਰੀ ਡਾਕੂ
 Piscary, *n.* ਦੂਜੇ ਦੀ ਹੱਦ ਵਿੱਚੋਂ ਮੱਛੀ ਫੜਨ
 ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
 Pistol, *n.* ਪਸਤੌਲ
 Pittance, *n.* ਭੱਤਾ, ਰੋਜ਼ੀਨਾ
 Place, *n.* ਸਥਾਨ, ਥਾਂ, ਜਗ੍ਹਾ
 Open— ਖੁਲੀ ਜਗ੍ਹਾ, ਖੁਲੀ ਥਾਂ
 Principal— ਮੁਖ ਸਥਾਨ
 Prohibited— ਵਿਵਰਜਤ
 ਸਥਾਨ
 Public— ਲੋਕ ਸਥਾਨ
 — of business, ਬਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਦੀ
 ਜਗ੍ਹਾ
 — of occurrence, ਘਟਨਾ-ਸਥਾਨ,
 ਜਾਏ ਵਕੂਆ
 — of public resort, ਲੋਕ-ਸੈਰ
 ਅਸਥਾਨ, ਲੋਕ-ਸਮਾਗਮ
 ਅਸਥਾਨ
 Placard, *n.* ਕਿਤਾ
 Plague-spot, *n.p.* ਲੁੱਛਾ-ਪਿੰਡ
 Plain, *a.* ਸਾਫ਼, ਸਪਸ਼ਟ
 Plaint, *n.* *cf.* ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਵਾ
 Amendment of— ਅਰਜ਼ੀ
 ਦਾਵੇ ਦੀ ਸੁਧਾਈ, ਵਾਦ ਪੱਤਰ
 ਦੀ ਤਰਜੀਮ
 Rejected— ਅਪਰਵਾਨਤ
 ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਵਾ
 Plaintiff, *n.* *cf.* ਮੁੱਦਈ, ਮੁੰਦਣ

Plan, *n.* ਨਕਸ਼ਾ, ਢੰਗ, ਵਿਉਂਤ
 see Map, Method etc.
 Lay-out— ਢੰਗਾਉਣੀ ਨਕਸ਼ਾ
 Sight— ਨਜ਼ਰੀ ਨਕਸ਼ਾ
 Rough— ਛੱਚਾ ਨਕਸ਼ਾ
 — drawn to scale, ਸਕੇਲੀ-ਆਪਰ-
 ਡਰਾ
 Plan, *v.* ਨਕਸ਼ਾ ਬਣਾਉਣਾ
 Plane, *a.* ਪੱਧਰ
 Planning, *n.* ਵਿਉਂਤਸਾਜੀ, ਯੋਜਨਾ
 Social & economic—
 ਸਮਾਜਕ ਅਰ ਆਰਥਕ ਵਿਉਂਤ-
 ਸਾਜੀ
 Plant, *n.* ਫਾਰਖਾਨਾ, ਬੂਟਾ
 see Factory etc.
 — diseases, ਬੂਟਿਆਂ ਦੀਆਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ
 Plant, *v. or.* ਆਪ ਰੱਖਣਾ (ਕਿਸੇ
 ਹਥਿਆਰ ਜਾਂ ਵਰਜਤ ਸ਼ੈ ਨੂੰ
 ਦੂਜੇ ਦੇ ਨਸਾਉਣ ਲਈ)
 Plantation, *n.* ਰੱਖ (ਜ਼ਮੀਨ)
 Planter, *n.* ਬਾਸਤਕਾਰ (ਗਾਹ ਤੇ ਠੀਲ
 ਆਦਿ ਦਾ)
 Plants, *n.* ਬੂਟੇ, ਪੌਦੇ
 Plate, *n.* ਪੱਤਰ
 Fish— ਮੱਛੀ ਪੱਤਰ (ਦੋ ਟਿੱਲਾਂ
 ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਲਈ)
 Name— ਨਾਮ ਪੱਤਰ
 Plausible, *a.* ਦਖਾਵਤੀ, ਨਮਾਇਸ਼ੀ
 Plea, *n.* ਉੱਜਰ (ਮੁਦਾਲਿਓ ਦਾ)
 — in abatement, *E.* ਨਬੇੜ-ਉੱਜਰ
 (ਕਿ ਦਾਵਾ ਹੁਣ ਦੇ ਪੁ ਵਿਚ
 ਚਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ)
 — of the crown, ਸਰਕਾਰੀ ਉੱਜਰ,
 ਸਰਕਾਰੀ ਇਸਤਫਾਸਾ
 Common plea, *S. N.*
 ਫੋਟਾ ਮੁੱਦਮਾ
 Inconsistent— ਵਿਰੋਧੀਆ

ਉਜਰ
 Dilatory— ਲਾਮਕਾਉ ਉਜਰ,
 ਦਿੱਲ ਪਾਉ ਉਜਰ
 Peremptory— ਵੈਸਲਾ
 ਕਰੂ ਉਜਰ (ਬਿ ਦਾਵਾ ਚਲ ਹੀ
 ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ)
 Tenable— ਚੱਲਣ ਯੋਗ ਉਜਰ
 Plead, *v.* ਉਜਰ ਕਰਨਾ, ਵਕਾਲਤ ਕਰਨਾ
 Pleader, *n.* ਵਕੀਲ
 Government— ਸਰਕਾਰੀ
 ਵਕੀਲ
 Pleadings, *n.* ਵਾਦ-ਉਤਰਵਾਦ, ਅਰਜੀ
 ਦਾਵਾ, ਉਤਰ ਦਾਵਾ ਤੇ ਉਸ
 ਦਾ ਉਤਰ
 Please, *v.* ਪਰਸੰਨ ਹੋਣਾ, ਖੁਸ਼ ਹੋਣਾ
 May it— your High-
 ness, ਹਜ਼ੂਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ
 ਬੇਨਤੀ ਹੈ
 Pleasure, *n.* ਪਰਸੰਨਤਾ
 Plebian, *n.* R. ਜਨਤਾ
 Plebiscite, *n. co.* ਜਨਤਾ ਰਾਏ, ਵੋਟਾਂ
 ਦੁਆਰਾ ਰਾਏ
 Pledge, *n.* ਗਿਰਵੀ, ਫੰਧਨ, ਪੱਕਾ ਭਿਕਾਰਾ,
 ਜ਼ਮਾਨਤ, ਭਰੋ
 Safe— ਹਾਜ਼ਰੀ ਜ਼ਮਾਨਤ
 Pledge, *v.* ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣਾ, ਫੰਧੇ ਰੱਖਣਾ,
 ਭਿਕਾਰਾ ਕਰਨਾ
 Pledged, *a.* ਬਚਨ-ਪੂਰਬਕ, ਗਿਰਵੀ ਕੀਤਾ
 ਹੋਇਆ ਕਹਿਣਾ
 — goods, ਗਿਰਵੀ ਮਾਲ, ਗਿਰਵੀ,
 ਵਸਤੂਆਂ
 Pledgee, *n.* ਗਰੋ ਲੇਵਾ, ਬੰਧਕ
 Pledger, *n.* ਭੋਰ ਦੇਵਾ, ਬੰਧਕ ਦਾਤਾ
 Plenary, *a. co.* ਪੂਰਨ
 Plenipotentiary, *n.* ਸਰਬ ਅਧਿਕਾਰੀ
 (ਰਾਜ ਦੂਤ)
 see Ambassador,

Plinth, *n.* ਕੁਰਸੀ ਮਕਾਨ ਦੀ
 Plot, *n.* ਗੋਦ, ਟੋਟਾ, (ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ)
 Plot, *v.* ਗੋਦ ਗੁੰਦਨੀ
 Plotting, *n.* ਨਕਸ਼ਾਬੰਦੀ, ਖਸਰਾ
 ਬਣਾਉਣਾ
 — scale, *r.* ਨਕਸ਼ਾਬੰਦੀ ਦਾ ਪੈਮਾਨਾ
 Plough, *n.* ਹੱਲ ਵਾਹਣਾ, ਬਾਹੀ ਕਰਨਾ
 Ploughmen, *n.* ਹਾਲੀ
 Plug, *n.* ਪਲੱਗ, ਬੁੱਜਾ
 Plug, *v.* ਬੁੱਜਾ ਦੇਣਾ
 Plumber, *n.* ਪਲੱਮਰ, (ਨਾਲੀਵਾਲ, ਹੀਸ
 ਜਾਂ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਨਾਲੀਆਂ
 ਲਾਣ ਵਾਲਾ)
 Plurality, *n.* ਬਹੁਲਤਾ
 — of votes, *co.* ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਬਹੁਲਤਾ
 — punishment, *cr.* ਵੋਟ ਦੀ ਬਹੁਲਤਾ
 Plutocracy, *n. co.* ਪਨਾਚ ਰਾਜ
 Poach, *v.* ਭਿਕਾਰ ਦੁਕਾਉਣਾ
 Poacher, *n.* ਭਿਕਾਰ ਚੋਰ
 Pocket, *n.* ਥੋਥੇ ਵਿਚ ਪਾਉਣਾ
 Pocket, *a.* ਜੇਬੀ
 — defendant, *n.* ਜੇਬੀ ਮਦਾਲਿਮ
 (ਜਿਹੜਾ ਮੁੱਦਈ ਨਾਲ ਰਲਿਆ
 ਹੋਵੇ)
 — judgment, ਜੇਬੀ ਨਿਰਣਾ (ਜੋ ਖਾਸ
 ਟੋਂਬੂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ
 ਹੈ ਤੇ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ
 ਕਰਤੋਂ ਵਿਚ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ)
 Point, *n.* ਕੱਲ, ਨੁਕਤਾ, ਬਿੰਦੀ
 — for determination, ਨਿਰਣੇਯੋਗ
 ਟੋਂਬੂ
 Moot— ਝਗੜੇ ਦੀ ਕੱਲ
 Nice— ਬਰੀਕ ਕੱਲ
 Point, *v.* ਸੋਟਤ ਕਰਨਾ, ਪਿਆਨ
 ਦਿਵਾਉਣਾ
 Point blank, *a.* ਬੋਰਾ
 Pointed, *a.* ਨੋਕਦਾਰ

- weapon, ਹੰਢਾਹਰ ਹਥਿਆਰ
 Poison, *n.* ਵਿਓ, ਬਿਖ, ਮਹੁਰਾ, ਜ਼ਹਿਰ
 Poisonous drugs, *n.* ਵਿਸ਼ ਔਸ਼ਧੀਆਂ,
 ਜ਼ਹਿਰੀ ਦਾਵਾਵਾਂ
 Polemic, }
 Polemical, } *a.* ਵਿਵਾਦੀ, ਹੁੰਜਤੀ
 Police, *n.* ਪੁਲਸ
     Additional— ਵਾਧੂ ਪੁਲਸ
     Detective— ਖੁਫੀਆ ਪੁਲਸ
     Mounted— ਘੋੜਾ ਪੁਲਸ
     Municipal— ਨਾਗਰਕ ਪੁਲਸ
     Punitive— ਦੰਡੀ ਪੁਲਸ,
     ਤਾਜ਼ੀਰੀ ਪੁਲਸ
     Training of— officer,
     ਪੁਲਸ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ
 — act, ਪੁਲਸ ਐਕਟ
 — baton, ਝੰਡਾ ਪੁਲਸ
 — chief, ਪੁਲਸ ਮੁਖੀ
 — constable, ਪੁਲਸ ਸਿਪਾਹੀ
 — custody, ਪੁਲਸ ਹਰਾਸਤ
 — detention, ਪੁਲਸ ਨਿਰੋਪ,
     ਪੁਲਸੀ ਅਟਕਾ
 — diary, ਪੁਲਸ ਡਾਇਰੀ
 — force, ਪੁਲਸ ਸੈਨਾ
 — inspector, ਪੁਲਸ ਚਿੰਸਪੈਕਟਰ
 — investigation, ਪੁਲਸ ਤਰਤੀਬ
 — officer, ਪੁਲਸ ਅਫਸਰ
 — post, ਪੁਲਸ ਚੌਕੀ
 — report, ਪੁਲਸ ਰਪੋਰਟ, ਪੁਲਸ
     ਜਾਨਾਨਾ
 — station, ਥਾਣਾ
 — sub-inspector, ਥਾਣੇਦਾਰ
 — superintendend, ਪੁਲਸ
     ਸੁਪਰਡੈਂਟ
 — surveillance, ਪੁਲਸ ਨਿਗਰਾਨੀ
 Policy, *n.* ਬੀਮਾ ਪੱਤਰ, ਨੀਤੀ, ਜੁਰਤੀ,
     ਵਿਧਾਰ

- Domestic— ਸਵਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ
 Endowment— ਦਾਤ ਬੀਮਾ
     ਪੱਤਰ
 Fire— ਅਗਨ ਬੀਮਾ ਪੱਤਰ
 Floating— ਸਮੁੰਦਰ ਬੀਮਾ
     ਪੱਤਰ (ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ)
 Foreign— ਬਦੇਸ਼ੀ ਨੀਤੀ
 Gambling— ਜੁਆ ਬੀਮਾ
     ਪੱਤਰ
 Life— ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਪੱਤਰ
 Marine— ਸਮੁੰਦਰ ਬੀਮਾ
     ਪੱਤਰ
 Mixed— ਸਮੁੰਦਰ ਮਿਸਰਤ
     ਬੀਮਾ ਪੱਤਰ (ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਮੇਂ
     ਤੇ ਪੈਂਦੇ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਿਆ
     ਜਾਵੇ)
 Open— ਖੁਲ੍ਹਾ ਬੀਮਾ ਪੱਤਰ
     (ਜਿਸ ਵਿਚ ਬੀਮਾ ਹੋਈ ਹੀਰ
     ਦਾ ਮੁੱਲ ਫਾਨੀ ਹੋਣ ਤੇ ਨੀਅਤ
     ਹੋਣਾ ਹੋਵੇ)
 Public— ਲੋਕ ਨੀਤੀ
 Wagering— ਸੱਟੇ ਬਜੇ ਬੀਮਾ
     (ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਤਿਰਕਾਲ
     ਦਾ ਕਰਾਇਆ ਜਾਵੇ)
 — holder, ਪਾਲਸੀਦਾਰ, ਪਾਲਸੀ ਹੋਲ-
     ਡਰ
 — of insurance, ਬੀਮਾ-ਪਾਲਸੀ,
     ਬੀਮਾ-ਪੱਤਰ
 Political, *a.* ਰਾਜਸੀ, ਰਾਜਨੀਤਕ
 — affairs, ਰਾਜਸੀ ਮੁਆਮਲੇ,
     ਰਾਜਨੀਤਕ ਕਾਰਜ
 — agent, ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਰਤੀਨਿਧ
 — division, ਰਾਜਸੀ ਵੰਡ
 — party, ਰਾਜਸੀ ਧੜਾ
 — pension, ਰਾਜਸੀ ਪਿਨਸ਼ਨ
 — power, ਰਾਜਸੀ ਬਲ
 — prisoner, ਰਾਜਸੀ ਕੈਦੀ

— secretary, ਰਾਸ਼ੀ ਸਕੱਤਰ

Politician, *n.* ਨੀਤੀਵਾਨ

Politics, *n.* ਰਾਜ-ਨੀਤੀ, ਨੀਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰ

Polity, *n.* ਰਾਜ-ਬੰਗ

Poll, *v.* ਰਾਏ ਦੇਣਾ

Poll, *n.* (ਅ:ਅ: ਸਿਰ) ਨਾਮਾਵਲੀ, ਰਾਏ ਜਥਾਨ

— tax, ਜ਼ਰੀਆ (ਸਿਰ ਬੁਮਾਰੀ)

Polled deed, ਇਕ ਧਿਰਾ ਪੱਤਰ (ਇਕ ਧਿਰ ਲਿਖੇ ਤੇ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਕਲਾਂ ਕਰ ਕੇ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ)

see Deed poll

Polling, *a.* ਚੋਣ

— officer, *n.* ਚੋਣ ਅਵਸਰ

— booth, ਚੋਣ ਅੱਡਾ

Pollute, *v.* ਗੰਦਾ ਕਰਨਾ, ਬਿਗਰਨਾ

Pollution, *n.* ਵਿਗਾੜ

Polyandry, *n.* ਬਹੁ-ਪਤੀ ਕਰਨਾ

Polygamist, *n.* ਬਹੁ ਪਤਨੀਕ, ਬਹੁਭਾਰਜਾ ਪਤੀ

Polygamy, *n.* ਬਹੁ-ਭਾਰੀਅਤਾ

of. Monogamy, ਇਕ ਨਾਰੀ ਵਿਆਹ

Polyglot, *n.* ਬਹੁ ਭਾਸ਼ੀਆ (ਬਹੁਤ ਬੋਲੀਆਂ ਦਾ ਜਾਣੂ)

Popular, *a.* ਲੋਕ ਪਿਆਰ

Popularity, *n.* ਹਰਮਨ ਪਿਆਰਤਾ, ਲੋਕ ਪਿਆਰਤਾ

Population, *n.* ਵਸੋਂ (ਆਬਾਦੀ)

Census of— ਆਦਮ ਗਿਣਤੀ, ਜਨ-ਗਿਣਤੀ, ਮਰਦਮ-ਸ਼ੁਮਾਰੀ, ਵਸੋਂ-ਗਿਣਤੀ

Civil— ਨਾਗਰਕ ਵਸੋਂ

Floating— ਚਲੰਤ ਵਸੋਂ

Poor, *a.* ਨਿਰਪਨ, ਗਰੀਬ, ਮਾੜਾ, ਅਠਾਥ
see Pauper

Port, *n.* ਬੰਦਰਗਾਹ (ਸਮੁੰਦਰ ਪੱਤਣ),

ਇਕ ਭਾਤ ਦੀ ਧਰਾਬ

Authorities— ਪੱਤਣ-ਪਰ

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ

Customs— ਬੁੰਗੀ ਬੰਦਰਗਾਹ

Foreign— ਬਦੇਸ਼ੀ ਬੰਦਰਗਾਹ

Free— ਖੁਲੀ ਬੰਦਰਗਾਹ, (ਜਿਸ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮਸੂਲ ਮਾਲ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਂ ਉਤਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕੇ)

Major— ਮਹਾਂ ਬੰਦਰਗਾਹ

— toll, ਮਸੂਲ ਬੰਦਰਗਾਹ

— quarantine, ਬੰਦਰਗਾਹ ਕੁਰਾਟੀਣ, ਬੰਦਰਗਾਹ ਨਿਰੋਧਾ

Porter, *n.* ਦਫਾਰ ਪਾਲ, ਦਰਬਾਨ, ਕੁਲੀ

Portfolio, *n.* ਦਫਤਰ

Portion, *n.* ਭਾਗ, ਹਿੱਸਾ, (ਬੰਦੋਬੀ), ਮਿਨ, (ਖਸਰਾ)

Marriage— ਦਾਜ

Portion, *v.* ਭਾਗ ਕਰਨਾ, ਹਿੱਸੇ ਕਰਨਾ

see Allot

Positive, *a.* ਵਾਸਤਵਿਕ, ਪੱਕਾ, ਨਿਰਸੰਦੇਹ

— easement, ਅਸਲੀ ਸੁਰਕ ਸੁਖ-ਅਧਿਕਾਰ

— evidence, ਪੱਕੀ ਕਵਾਹੀ

— law, ਪੱਕਾ ਕਨੂੰਨ, ਵਾਸਤਵਿਕ ਕਨੂੰਨ

— right, ਵਾਸਤਵਿਕ ਅਧਿਕਾਰ (ਜਿਸੇ ਤੋਂ ਕੰਮ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕ)

Positively, *adv.* ਨਿਸਚਤ ਰੂਪ ਨਾਲ, ਨਿਸਚੇ ਪੂਰਬਕ

Possess, *v.* ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ

Possession, *n.* ਕਬਜ਼ਾ, ਅਧਿਕਾਰ

Co— ਇਕੱਠਾ ਕਬਜ਼ਾ

Actual— ਖਾਸ ਕਬਜ਼ਾ

Adverse— ਬਿਰੋਧੀ ਕਬਜ਼ਾ (ਮੁਖਾਲਫਾਨਾ)

Constructive— ਅਨੁਮਾਨੀ
ਕਬਜ਼ਾ
Concurrent— ਇਕ ਸਾਥ
ਕਬਜ਼ਾ
Continuous— ਲਗਾਤਾਰ
ਕਬਜ਼ਾ, ਅਟੁਟ ਕਬਜ਼ਾ
Corporeal— ਵਸਤੂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ
Dead of— ਕਬਜ਼ਾ-ਉਲ-ਵਸੂਲ,
ਕਬਜ਼ਾ-ਵਿਲੇਖ
Delivery of— ਫੜਾਵਾ
ਦਿਵਾਉਣ, ਕਬਜ਼ਾ-ਅਰਪਣ
Derivative— ਦੁਨੇ ਵਲੋਂ
ਕਬਜ਼ਾ
Dishonest— ਬਦ-ਦਿਆਨਤੀ
ਕਬਜ਼ਾ, ਕੁਟਲ ਕਬਜ਼ਾ
Emblematic— ਨਿਸ਼ਾਨਤ
ਕਬਜ਼ਾ (ਨਿਸ਼ਾਨਮਾਤਰ ਕਬਜ਼ਾ)
Exclusive— ਨਵੇਕਣਾ ਕਬਜ਼ਾ
Forcible— ਬਲ-ਪੁਰਖਕ
ਕਬਜ਼ਾ, ਜਬਰੀ ਕਬਜ਼ਾ
Hostile— ਬੇਮੁਖ ਕਬਜ਼ਾ
Immediate— ਤੁਰੰਤ ਕਬਜ਼ਾ
Incorporeal— ਹੋਂਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ
Judicial— ਨਿਆਇਕ ਕਬਜ਼ਾ,
ਅਦਾਲਤੀ ਕਬਜ਼ਾ
Lawful— ਵਿਧੀ-ਵੱਤ ਕਬਜ਼ਾ
Mediate— ਦਰੀ ਕਬਜ਼ਾ (ਕਿਸੇ
ਦੇ ਰਾਹੀਂ)
Naked— ਫੌਰਾ ਕਬਜ਼ਾ (ਬਿਨਾ
ਕਿਸੇ ਹੋਂਦ ਦੀ ਆਗੇ ਦੇ)
Permissive— ਆਗਿਆ
ਸਹਿਤ ਕਬਜ਼ਾ
Physical— ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ
Representative— ਪਰਤੀ-
ਨਿਧ ਕਬਜ਼ਾ
Rightful— ਅਧਿਕਾਰ ਪੂਰਨ
ਕਬਜ਼ਾ

Symbolical— } ਨਿਸ਼ਾਨਤ
ਕਬਜ਼ਾ,
Symbolic— } (ਨਿਸ਼ਾਨ
ਮਾਤਰ
ਕਬਜ਼ਾ)

Wrongful— ਨਜ਼ਰ ਕਬਜ਼ਾ,
ਅਪਕਾਰਕ ਕਬਜ਼ਾ

— in-law, ਕਨੂੰਨੀ ਕਬਜ਼ਾ

— of stolen property, ਚੋਰੀ ਦੇ
ਮਾਲ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ

Possessor, *n.* ਕਾਬਜ਼ (ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਰੱਖਣ
ਵਾਲਾ)

Possessory, *a.* ਕਬਜ਼ਾਈ (ਕਬਜ਼ੇ ਸਬੰਧੀ)
of. Practicable, ਕਰਨ ਯੋਗ
Reasonable, ਵਾਜਬ,
ਮੁਨਾਸਬ, ਉਚਿਤ

e.g.— action, ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਠਾਲਬ

— decree, ਕਬਜ਼ਾ ਡਿਗਰੀ,

ਕਬਜ਼ੇ ਸਬੰਧੀ ਡਿਗਰੀ

— lien, ਕਬਜ਼ਾਈ ਲੀਅਨ

— remedy, ਕਬਜ਼ਾਈ ਦਿਲਾਜ

— suit, ਕਬਜ਼ਾਈ ਦਾਵਾ

— title, ਕਬਜ਼ਾਈ ਹੋਂਦ

Possibility, *n.* ਸੰਭਾਵਨਾ

On a— ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ

Possible, *a.* ਸੰਭਵ

Post, *n.* ਡਾਕ, ਲੱਕੜ ਬੰਡੀ, ਚੋਰੀ,
ਪੱਟ, ਅਹੁਦਾ, ਆਸਾਮੀ

Book — ਪੁਸਤਕੀ ਡਾਕ, ਬੁਕ
ਪੋਸਟ

Military — ਫੌਜੀ ਚੋਰੀ

Police — ਪੁਲਸ ਚੋਰੀ

Value payable — ਵੀ.ਪੀ.
ਡਾਕ (ਮੁੱਲ ਮੰਗਵੀਂ)

Post, *v.* ਡਾਕ ਵਿਚ ਪਾਉਣਾ (ਖਤਿਆਉਣਾ
ਰਕਮ ਦਾ)

Post, *a.* ਡਾਕ

e.g.— mark ਡਾਕ ਦੀ ਮੁਹਰ

— man, ਡਾਕੀਆ

— master, ਡਾਕ ਮੁਨਸ਼ੀ, ਪੋਸਟ ਮਾਸਟਰ

— office, ਡਾਕ ਘਰ

Postage, *n.* ਮਸ਼ੁਲ-ਡਾਕ

— stamp, ਡਾਕ ਟਿਕਟ

Postal, *a.* ਡਾਕ ਦਾ

Postdate, *v.* ਪਿਛਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ ਪਾਉਣਾ

Postdated, *pp.* ਪਿਛਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀਆਈ

Posthumous, *a.* ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ

— child, ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਹੋਇਆ ਬੱਚਾ

Post mortem examination, ਲੋਥ ਪਰੀਖਿਆ, ਮਰੇ ਮਗਰੋਂ ਦਾ ਮੁਆਇਨਾ

Post natus nuptial settlement, ਵਿਆਹ-ਉਤਰ ਤਮਲੀਕ ਨਾਮਾ

Postpone, *v.* ਪਿਛੇ ਪਾਉਣਾ, ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨਾ

see Adjourn

Postponement, *n.* ਪਿਛਾਂ ਪਾਈ, ਇਲਤਵਾ

— of trial, ਨਿਆਂ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਅੱਗੇ ਪਾਉਣਾ, ਟਰਾਇਲ ਦਾ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨਾ

Posts and telegraphs, ਡਾਕ ਅਰ ਤਾਰ

Postscript, *n.* ਪਸਚਾਤ-ਲੇਖ, ਪਸਚਾਤ ਲਿਖਤ

Posterior, *a.* ਮਗਰੋਂ ਦਾ, ਉੱਤਰ-ਬਾਲੀਨ

Postulate, *v.* ਫਿਨਾ ਲਿੱਧੀ (ਸਬੂਤ) ਦੇ ਮੰਨ ਲੈਣਾ

see Assume.

Post-war, *a.* ਯੁੱਧ-ਪਸਚਾਤ

Pound, *n.* ਕਾਂਜੀ ਹੋਂਦ, ਫਾਟਕ, ਅਧ ਮੇਰ ਦੇ ਡਰ ਪਰ ਵੱਟਾ, ਪੈਂਡ

— keeper, ਕਾਂਜੀ ਹੋਂਦ (ਫਾਟਕ) ਰਖਵਾਲ

Pound, *v.* ਚੁਰਾ ਕਰਨਾ

Poundage, *n.* ਮਸ਼ੁਲ, ਪਸ਼ੁ ਡਫਾਈ, ਮਾਲ ਦੇ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਤੇ ਆਉਣ ਦੀ ਵੱਧ ਰਕਮ (ਜੋ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਰੁਪਇਆ ਦਾਖਲ ਨਾ ਕਰਨ ਤੇ ਡਰੀ ਜਾਂਦੇ)

Pour-parler, *n.* ਅੰਦਰੂਨੀ ਗੱਲ ਬਾਤ

Pourparty, *n.* E. ਬਟਵਾਰਾ

Powder, *v.* ਪੀਹਣਾ

Power, *n.* ਬਲ, ਅਧਿਕਾਰ, ਇਖਤਿਆਰ, ਸ਼ਕਤੀ, ਤਾਕਤ

Atomic— ਪਰਮਾਣੂ ਸ਼ਕਤੀ

Confirmation of— ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਦੇਣਾ, ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣਾ

Executive— ਕਾਰਜ ਪਾਲਕ ਸ਼ਕਤੀ, ਕਾਰਜ ਸਾਧਕ ਅਧਿਕਾਰ

Inherent— of court, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੁਭਾਵਿਕ (ਕੁਦਰਤੀ) ਅਧਿਕਾਰ

Legislative— ਕਨੂੰਨ-ਬਣਾਉਣ ਅਧਿਕਾਰ

Necessary— ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਧਿਕਾਰ

Paramount— ਪਰਧਾਨ ਸ਼ਕਤੀ

Political— ਰਾਜਸੀ ਬਲ

Power, *a.* ਸ਼ਕਤੀ

— house, ਬਿਜਲੀ ਘਰ

— station, ਬਿਜਲੀ ਘਰ

Powers, *n.* ਅਧਿਕਾਰ

— of appointment, ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਧਿਕਾਰ

— of attorney, ਮੁਖਤਿਆਰ ਨਾਮਾ

General— of attorney, ਮੁਖਤਿਆਰ ਨਾਮਾ ਆਮ

Special— of attorney, ਮੁਖਤਿਆਰ ਨਾਮਾ ਖਾਸ

- Additional— ਵਾਧੂ ਅਧਿਕਾਰ
 Ordinary— ਸਾਧਾਰਣ ਅਧਿਕਾਰ
 Extraordinary— ਅਸਾਧਾਰਣ ਅਧਿਕਾਰ
 Legislative— ਵਿਧਾਨ-ਸ਼ਕਤੀਆਂ
 Practice, *n.* ਅਭਿਆਸ
 Corrupt— ਬੇਈਮਾਨੀ, ਚੋਟ ਸਮੇਂ ਅਯੋਗ ਪਰਭਾਵ ਪਾਉਣਾ, ਵੱਢੀ ਦੇਣੀ
 Residuary— ਅਵਸ਼ਿਸ਼ਟ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਅਵਿਸ਼ੇਸ਼ਨ ਅਖ-ਤਿਆਰ
 Sharp— ਝਲਾਕੀ
 Practicable, *a.* ਕਰਨ ਯੋਗ, ਹੋਣ ਯੋਗ
 Practical, *a.* ਬਰਦੀ, ਅਮਲੀ
 Practically, *adv.* ਅਮਲੀ ਤੌਰ ਤੇ
 Practice, *n.* ਅਭਿਆਸ, ਦਸਤੂਰ, ਮਰਿ-ਆਦਾ
 Practise, *v.* ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਾ, ਕੰਮ-ਵਿਹਾਰ ਕਰਨਾ
 Theoretical, *a.* ਖਿਆਲੀ ਸਿਧਾਂਤਕ
 Practitioner, *n.* ਅਭਿਆਸੀਆ
 Legal— ਕਨੂੰਨ ਅਭਿਆਸੀਆ, ਵਕੀਲ
 Medical— ਚਿਕਿਤਸਾ ਅਭਿਆਸੀਆ, ਡਾਕਟਰ
 Pray, *v.* ਪਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨਾ, ਅਰਦਾਸ ਕਰਨਾ
 Prayer, *n.* ਅਰਦਾਸ, ਪਰਾਰਥਨਾ
 — for relief, *n.* ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ
 Preamble, *n.* ਪਰਸਤਾਵਨਾ (ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਨੂੰਨ ਦਾ ਮੰਤਵ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)
 Pre-audience, *n.* ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ, (ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਠਰਲ ਦਾ ਦੂਜੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਟਾਬਰੇ ਤੋਂ)
 Pre-audit, *n.* ਪੂਰਬ ਪੜਤਾਲ, ਪੂਰਬ ਲੇਖਾ ਪਰੀਖਿਆ
 Precarious, *a.* ਜੰਧੇ ਵਿਚ
 — condition, ਨਾਜ਼ਕ ਦਸਤਾ
 Precaution, *n.* ਸਾਵਧਾਨੀ, ਇਹਤਿਆਤ
 Precatory, *a.* ਪਰਾਰਥਿਕ
 — trust, ਪਰਾਰਥਿਕ ਇਤਬਾਰ
 — words, ਪਰਾਰਥਿਕ ਸ਼ਬਦ
 Precautionary, *a.* ਸਾਵਧਾਨੀ, ਇਹਤਿਆਤੀ
 — measure, ਸਾਵਧਾਨੀ ਉਪਾ
 Precedence, *n.* ਪੂਰਬ-ਦਰਤੀ (ਹੱਕ & ਅਧਾਰ ਤੇ)
 cf. Preference, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ
 Priority, *n.* ਪਹਿਲ
 Precedent, *n.* ਪੂਰਬ-ਨਿਰਣਾ (ਪਿਛਲਾ ਫੈਸਲਾ), ਪੂਰਬ ਵਿਰਤੀ ਦਰਿਸ਼-ਟਾ
 Authoritative— ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਪੂਰਬ ਨਿਰਣਾ
 Condition— ਮੁਦਲੀ ਸ਼ਰਤ, ਆਰੰਭਤ ਸ਼ਰਤ
 Declaratory— ਦਰਸਾਉ ਪੂਰਬ ਨਿਰਣਾ
 Original— ਨਵਾਂ ਪੂਰਬ ਨਿਰਣਾ
 Persuasive— ਪਰਦੇਸ਼ੀ ਪੂਰਬ ਨਿਰਣਾ
 Preceding— ਪੂਰਬਦਰਤੀ
 Precept, *n.* ਹੁਕਮ, (ਆਦਾਮਤੀ ਦੇ ਵਸੀਤਨਾਮੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੁਕਮੀ ਹੁਕਮ ਦਾ)
 Prebiset, *n.* ਹੱਦ, ਹੱਤ

Precis, *n.* ਪ੍ਰੀਸੀ, ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ

Precise, *a.* ਠੀਕ, ਸਹੀ

Preclude, *v.* ਵਰਜਣਾ, ਨਿਵਾਰਣ ਕਰਨਾ,
ਰੋਕਣਾ

see Exclude

Predecessor, *n.* ਪੂਰਬ-ਗਾਮੀ, ਪੂਰਬ
ਅਧਿਕਾਰੀ

of. Successor, ਉੱਤਰ-ਗਾਮੀ,
ਉੱਤਰ ਅਧਿਕਾਰੀ

e.g.—in-interest, ਪੂਰਬ-ਗਾਮੀ
ਹੱਕਦਾਰ

—in-office, ਪੂਰਬ ਗਾਮੀ
ਅਹੁਦੇਦਾਰ

—in-title, ਪੂਰਬ-ਗਾਮੀ ਮਾਲਕ

Predial, *a.* ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਅਚੁਰਦੀ
ਜਾਇਦਾਦ ਸੰਬੰਧੀ

Predicament, *n.* ਦੁਰਦਸ਼ਾ

Predilection, *n.* ਪੱਖਪਾਤ

Predominant, *a.* ਪਰਬਲ, ਗ਼ਾਲਬ
— agricultural tribe, ਪਰਬਲ
ਕਿਰਸਾਣੀ ਜਾਤੀ

Pre-empt, *v.* ਸੁਫਾ ਕਰਨਾ

Pre-emption, *n.* ਸੁਫਾ, ਪੜੋਸ-ਅਧਿਕਾਰ
Right of — ਹੱਕ-ਸੁਫਾ

Pre-emptive, *a.* ਸੁਫੇ ਦਾ

Pre-emptor, *n.* ਸੁਫੇਦਾਰ

Pre-face, *n.* ਉਥਾਨਕਾ

see Introduction.

Prefect, *n.* ਅਹੁਦੇਦਾਰ, ਫ਼ਰਾਂਸੀਸੀ
ਮਹਿਕਮੇ ਦਾ ਮੁੱਖ

Prefer, *v.* ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੇਣੀ, ਤਰਜੀਹ ਦੇਣਾ
—an appeal, ਅਪੀਲ ਕਰਨਾ

Preferable, *a.* ਤਰਜੀਹ ਯੋਗ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ
ਯੋਗ

Preference, *n.* ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ, ਤਰਜੀਹ
of. Precedence, ਪੂਰਬਵਰਤੀ
e.g. Fraudulent—ਢੰਗੇਰੀ

Intelligent

Intelligent— ਭੋਧ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ

— share, *n. me.* ਤਰਜੀਹੀ ਹਿੱਸਾ

Preferential, *a.* ਤਰਜੀਹੀ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ੀ

— right, ਤਰਜੀਹੀ ਹੱਕ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ੀ ਹੱਕ

Prefix, *n. g.* ਅਗੇਤਰ, ਆਇ ਮਾਤਰ
of. Suffix, ਪਿਛੇਤਰ

Prefix *v.* ਅੱਗੇ ਲਾਉਣਾ

Pregnancy, *n.* ਭਰਤ-ਅਵਸਥਾ

Pregnant, *a.* ਭਰਤ-ਧਾਰੀ, ਭਰਤਵਤੀ

Prejudge } ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਫ਼ਿਸ਼ੀ

Prejudicate } *v.* ਮਾਮਲੇ ਸੰਬੰਧੀ ਚਾਏ
ਬਣਾ ਲੈਣਾ

Prejudice, *v.* ਵਿਗਾੜਨਾ, ਪੱਖ ਕਰਨਾ

Prejudice, *n.* ਵਿਗਾੜ, ਪੱਖ, ਤਰਜ਼ਦਾਰੀ
without— ਬਿਨਾ ਵਿਗਾੜ ਦੇ,
ਬਿਨਾ ਪੱਖ ਪਾਤ ਦੇ

Without—the gene-
rality of the fore-
going— ਉਪਰੋਕਤ ਦੀ
ਸਾਧਾਰਣਤਾ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵਿਗਾੜ
ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾ

Prejudicial, *a.* ਵਿਗਾੜਦਾ, ਪਰਤੀਕੂਲ
— to public safety, ਲੋਕ-ਸੁਰੱਖਿਆ
ਦੇ ਪਰਤੀਕੂਲ

Prejudicially affected, ਪਰਤੀਕੂਲ
ਪਰਭਾਵਤ

Preliminary, *a.* ਮੁਢਲਾ, ਆਇ, ਸਚਾ,
ਮੁਢਲਾ
see Basis

of. Final, ਅੰਤਮ

e.g.—decree, ਆਇ ਫ਼ਿਕਰੀ, ਕੋਈ
ਫ਼ਿਕਰੀ

— enquiry, ਮੁਢਲੀ ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ

— hearing, ਕੋਈ ਪੇਸ਼ੀ, ਮੁਢਲੀ
ਮੁਕਾਬਲੀ

- investigation, ਮੁਢਲੀ ਖੋਜ, ਮੁਢਲੀ ਤਫ਼ਤੀਸ਼
- issue, ਮੁਢਲਾ ਵਿਵਾਦ, ਖਿਸ਼ਾ, ਸਿੱਟਾ ਆਦਿ
- measure, ਮੁਢਲਾ ਉਪਾ
- objection, ਮੁਢਲਾ ਉਜਰ, ਮੁਢਲਾ ਇਤਰਾਜ਼
- order, ਅਰੰਭਕ ਹੁਕਮ, ਮੁਢਲਾ ਹੁਕਮ
- Premature, *a.* ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਤੋਂ, ਅਗੇਰਾ
- of. Immature, ਕੱਚਾ
- e.g.*— action, ਅਗੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈ
- injunction, ਵਰਤੋਂ ਅਗੇਰਾ ਹੁਕਮ ਮਨਾਹੀ
- suit, ਵਰਤੋਂ ਅਗੇਰਾ ਦਾਵਾ
- Premeditated, *pa.* ਪਹਿਲਾਂ ਸੋਚਿਆ
- act, ਸੋਚਿਆ ਬਰਮ, ਪਹਿਲਾਂ ਸੋਚਿਆ ਕਰਮ
- Premier, *n.* ਪਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ
- Vice— ਉੱਪ ਪਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ
- Premier, *a.* ਪਰਧਾਨ
- Premise, *n.* ਲੰਬ-ਮੁਕੱਦਮਾ, ਪਤਾ, ਯੁਕਤੀਭਾਸ਼
- Premise, *v.* ਉਥਾਨਕਾ ਰਜੇ ਬਿਆਨ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਲਿਖਣਾ
- Premises, *n.* ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਹੱਥ ਬਦਲਵੇਂ ਖ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਸਥਾਨ ਤੇ ਹਾਤਾ
- Premium, *n.* ਚੰਦਾ-ਬੀਮਾ, ਭਾਧਾ, ਜੁਰਾ
- Preparation, *n.* ਤਿਆਰੀ, ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਚਸਤ੍ਰ
- Preparations, *n.* ਤਿਆਰੀਆਂ, ਸਾਮਗਰੀ, ਬਣਤਾਂ
- Preparatory, *a.* ਆਰੰਭਕ, ਤਿਆਰੀ ਸਬੰਧੀ
- Prepare, *v.* ਬਣਾਉਣਾ, ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ, (ਦਵਾਈ ਆਦਿ ਦਾ)
- Prepense, *a.* ਚਿੰਤਿਆ
- see Premeditated
- e.g.* Malice— ਸੋਚੀ ਦਵੇਤਾ
- Preponderance, *n.* ਭਾਰਾਪਨ
- of. Weight, ਭੋਲ ਬੋਝ
- e.g.*— of probabilities, ਹੋਣ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਭਾਰਾਪਨ
- Prerogative, *n.* (ਰਾਜ) ਅਧਿਕਾਰ
- cf. Privilege, (ਵਿਸ਼ੇਸ਼) ਅਧਿਕਾਰ
- e.g.*— of crown, ਰਾਜ-ਅਧਿਕਾਰ
- of mercy, ਦਯਾ-ਅਧਿਕਾਰ
- Prescribe, *v.* ਨੀਅਤ ਕਰਨਾ (ਮੁਕੱਰਰ ਕਰਨਾ) ਸਮੇਂ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦਵਾਵਾਂ ਹੱਕ ਪਰਾਪਤ ਕਰਨਾ
- of. Proscribe, ਛਬਤ ਕਰਨਾ
- Prescribed, *a.* ਨੀਅਤ, ਮੁਕੱਰਰ
- period, ਨੀਅਤ ਸਮਾ
- punishment, ਨਿਆਂ ਸਭਾ, ਨੀਅਤ ਦੰਡ
- Prescription, *n.* ਪੁਰਾਤਨਤਾ, ਸਮੇਂ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦਾ ਹੱਕ ਉਪਜਾਊ ਤੇ ਨਸ਼ਟਕਰ ਅਸਰ, (ਉ) ੧੨ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਪਿਛੋਂ ਮਾਲਕੀ ਉਰਪਨ ਹੋਣਾ,
- Affirmative,— ਹੱਕ ਉਪਜਾਊ ਪੁਰਾਤਨਤਾ
- Extintive— } ਨਸ਼ਟ ਕਰ
- Negative— } ਪੁਰਾਤਨਤਾ
- right, ਚਿਰਕਾਲ ਭੋਗ-ਜਟਿਤ ਅਧਿਕਾਰ
- Prescriptive, *a.* ਪੁਰਾਤਨਤੀ
- right, ਪੁਰਾਤਨਤੀ ਅਧਿਕਾਰ
- Presence, *n.* ਹਾਜਰੀ
- Actual— ਅਸਲ ਹਾਜਰੀ
- Constructive— ਅਭਾਵੀ ਹਾਜਰੀ (ਇਤਨਾ ਨੇੜੇ ਹੋਣਾ)

Present, *n.* ਹਾਜ਼ਰ ਸਮਾਜਿਕ
 ਜਾਣਾ)
 Present, *n.* ਸੁਕਾਤ, ਤੁਹਾ, ਇਟ, (ਫੋਟੋ
 ਵਲੋਂ)
 Present, *v.* ਸੁਕਾਤ ਦੇਣਾ, ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣਾ
 Present, *a.* ਹੁਣ ਦਾ
 Presentation, *n.* ਹੁਣੀ ਦੀ ਰਪੋਟ
 — of a gift, ਨਗਰ ਭੇਟ
 Presented, *pp.* ਵਿਖਾਇਆ, ਪੇਸ਼
 ਕੀਤਾ
 Presentee, *n.* ਪੇਸ਼ ਕਿਰਤ, (ਜਿਸ ਨੂੰ
 ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ)
 Presentment, *n.* ਦੇਖਾਵਾ (ਹੁਣੀ ਦਾ
 ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ)
 Presenter, *n.* ਪੇਸ਼ ਕਾਰਕ
 Presents, *n.* ਭੇਖ-ਪੱਤਰ, ਭੇਖਾ
 Know all men by these presents, ਇਸ ਲਿਖਤ
 ਦੁਆਰਾ ਸਭ ਨੂੰ ਵਿਦਤ ਹੋਵੇ
 Preservation, *n.* ਸੰਭਾਲ, ਰਖਵਾਲੀ
 of. Protection, ਬਚਾਉ
 Preserve, *n.* ਰੱਖ, ਸੁਕਾਰਗਾਰ
 Preserve, *v.* ਸੰਭਾਲਣਾ, ਰਖਿਆ ਕਰਨਾ
 Preside, *v.* ਪਰਧਾਨਗੀ ਕਰਨਾ, ਬਿਰਾਜਮਾਨ
 ਹੋਣਾ
 Presidency, *n.* ਪਰਧਾਨ ਪਰਾਂਤ, ਵੱਡਾ
 ਸੂਬਾ
 Presidency, *a.* ਪਰਧਾਨ, ਵੱਡਾ
 — Judge, ਪਰਧਾਨ ਜੱਜ
 — Magistrate, ਪਰਧਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ
 — town, *n.* ਪਰਧਾਨ ਸ਼ਹਿਰ
 President, *n.* ਪਰਧਾਨ
 Election of— ਰਾਸਟਰਪਤੀ
 ਦੀ ਚੋਣ
 — functions, ਰਾਸਟਰਪਤੀ ਦੀਆਂ
 ਕਿਰਤਾਂ
 — of India, ਰਾਸਤਰ ਦਾ ਰਾਸਟਰਪਤੀ

Presidential, *a.* ਪਰਧਾਨਗੀ
 Presiding officer, *n.* ਬਿਰਾਜਮਾਨ
 ਅਫਸਰ, ਪਰਧਾਨ ਅਫਸਰ
 Press, *n.* ਛਾਪਾ ਘਰ, ਵੇਲਣਾ, ਸ਼ਕੰਜਾ
 Cane— ਗੰਨੇ ਦਾ ਵੇਲਣਾ
 Cotton— ਰੂ ਦਾ ਵੇਲਣਾ
 Liberty of the— ਛਾਪਣ
 ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ
 Oil— ਕੋਹਲੂ
 Printing— ਛਾਪਾ ਖਾਨਾ
 The— ਅਖਬਾਰਾਂ (ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ
 ਤੇ)
 Press, *v.* ਦਬਾਉਣਾ
 Pressure, *n.* ਦਬਾ
 — of business, ਕੰਮ ਦਾ ਦਬਾ ਜਾਂ
 ਭੇਜ
 Prestige, *n.* ਪਰਤਿਸ਼ਟਾ, ਹੋਰਬ,
 ਦਬਦਬਾ, ਵਕਾਰ
 — resulting from success,
 ਪਰਤਾਪ, ਵਿਕਸਾਲ
 Presume, *v.* ਅਨੁਮਾਨ ਲਾਉਣਾ
 see Assume etc.
 Presumed, *pa.* ਅਨੁਮਾਨਤ, ਵਿਆਸ-
 ਕੀਤਾ
 Presumption, *n.* ਅਨੁਮਾਨ, ਵਿਆਸ
 of. Inference,
 e.g.— of death, ਮੌਤ-ਅਨੁਮਾਨ,
 ਮੌਤ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ
 — of fact, } ਘਟਨਾਈ ਅਨੁ-
 ਮਾਨ, ਥਾਕਿ-
 Natural — } ਆਤਮੀ ਵਿਆਸ
 — of law, ਕਨੂੰਨੀ-ਅਨੁਮਾਨ
 Artificial— ਬਣਾਉਣੀ
 ਅਨੁਮਾਨ
 Conclusive— ਪੱਕਾ
 ਅਨੁਮਾਨ
 Irrebuttable— ਨਖੜਵਾਂ

ਯੋਗ (ਠਾਤਰਦੀਯ ਯੋਗ)
ਅਨੁਮਾਨ
Legal— ਕਨੂੰਨੀ ਅਨੁਮਾਨ
Mixed— ਮਿਸ਼ਰਤ ਅਨੁਮਾਨ
(ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਨੂੰਨ ਤੇ ਘਟਨਾ ਦੋਵੇਂ ਹਲੇ ਹੋਣ)
Rebuttable— ਖੰਡਣ ਯੋਗ
(ਤਰਦੀਯ ਯੋਗ) ਅਨੁਮਾਨ
Violent— ਪਰਬਲ (ਬੋਰਦਾਰ)
ਅਨੁਮਾਨ
Presumptive, *a.* ਹੋਣ ਵਾਲਾ, ਅਨੁਮਾਨੀ,
ਕਿਆਸੀ
— damages, ਅਨੁਮਾਨਕ ਹਰਜੇ
— evidence, ਅਨੁਮਾਨਕ ਗਵਾਹੀ
— heir, ਕਿਆਸੀ ਵਾਰਸ, ਅਨੁਮਾਨਕ
ਵਾਰਸ (ਜਿਸ ਦਾ ਹੱਕ ਕਿਸੇ
ਹੋਰ ਦੇ ਜੰਮ ਪੈਣ ਤੇ ਟੁੱਟ
ਜਾਵੇ)
— notice, ਅਨੁਮਾਨਕ ਨੋਟਸ
— proof, ਕਿਆਸੀ ਸਬੂਤ (ਜਿਸ
ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੇ ਹੋਣ ਦਾ
ਬੇਦਲ ਕਿਆਸ ਹੀ ਉਤਪਨ
ਹੋਵੇ)
— title, ਅਨੁਮਾਨਕ ਮਾਲਕੀ
Pretence, }
Pretense, } *n.* ਬਹਾਨਾ
False— ਬੁਠਾ ਪਤਾ, ਫਰੋਬ,
ਦਗਾ, ਪ੍ਰਤਿਬਾਧੀ
Pretension, *n.* ਦਾਵਾ (ਅਪਣੀ ਯੋਗਤਾ
ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ)
see Claim
Pretensions, *n.* ਫਰੋਬੀ ਬਿਆਨ
Preterition, *n.* ਵਸੀਅਤ ਵਿਚ ਗੱਲ
ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾ ਲਿਖਣੇ
Pretext, *n.* ਫਲ
see Excuse
Pretext, *n.* ਬਹਾਨਾ, ਮਕਰ

Prevail, *v.* ਪਰਬਲ ਹੋਣਾ, ਪਰਚਲਤ
ਹੋਣਾ
Prevailing, }
Prevalent, } *a.* ਪਰਚਲਤ
— custom, ਪਰਚਲਤ ਰਵਾਜ
— law, ਪਰਚਲਤ ਵਿਧੀ, ਪਰਚਲਤ ਕਨੂੰਨ
Prevaricate, *v.* (ਅ:ਅ: ਭਿੰਗਾ ਜਾਣਾ)
ਟਾਲਮਟੋਲ ਬਰਨਾ
Prevarication, *n.* ਟਾਲ ਮਟੋਲ, (ਗੱਲ
ਮੋਲ ਉੱਤਰ), ਮੁਕਰਨਾ
Prevaricator, *n.* ਟਾਲ ਮਟੋਲ, ਟਾਲ
ਮਟੋਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ
Prevention, *n.* ਰੋਕ
— of cattle trespass, ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ
ਅਯੋਗ ਪਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰੋਕ, ਪਸ਼ੂ
ਉਲਾਘੇ ਦੀ ਰੋਕ
Preventive, *a.* ਰੋਕਣੀ, ਰੋਕੂ, ਬਚਾਉ-
ਹਿਤ
— detention, ਨਿਵਾਰਕ-ਨਿਰੋਧ,
ਬਚਾਉ-ਹਿਤ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ
— relief, ਰੋਕੂ ਸਹਾਇਤਾ, (ਮਨਾਹੀ
ਦਾਦਰਸੀ)
Previous, *a.* ਪਿਛਲਾ
of. Prior, ਪਹਿਲਾ
e.g.— acquittal, *cr.* ਪਿਛਲੀ
ਬਰੀਅਤ
— consent, ਪਿਛਲੀ ਸਿਮਤੀ,
ਪੂਰਬ-ਸਿਮਤੀ, ਪੂਰਬ ਰਜ਼ਾਮੰਦੀ
— controversy, ਪੂਰਬ-
ਪਰਤੀਵਾਦ, ਪਿਛਲੀ ਪਰਤੀਵਾਦ
— conviction, *cr.* ਪਿਛਲਾ
ਦੋਸ਼ ਸਥਾਪਣ
— sanction, ਪੂਰਬ ਮਨਜ਼ੂਰੀ
Price, *n.* ਮੁੱਲ
of. Value, ਕੀਮਤ
e.g.— control, ਮੁੱਲ-ਨਿਅੰਤਰਣ,
ਕੀਮਤ-ਕੰਟਰੋਲ

Current—ਬਜਾਰੀ ਮੁੱਲ
 Net—ਖਾਲਸਾ ਮੁੱਲ
 Ostensible— (ਜ਼ਾਹਰਾ)
 ਵਿਖਾਵੇ ਦਾ ਮੁੱਲ
 Reserve— ਰਾਖਵਾਂ ਮੁੱਲ
 (ਜਿਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਤੇ ਮਾਲ ਨਾ
 ਵੇਚਣਾ ਹੋਵੇ)
 Trade— ਵਪਾਰਕ ਮੁੱਲ
 Upset— ਸੁੱਟ ਦੇਣਾ ਮੁੱਲ
 Priest, *n.* ਪੁਜਾਰੀ
 Prima facie, ਪਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਪਰਗਟ
 ਰੂਪ ਵਿਚ
 — proof, ਪਰਤੱਖ ਪਰਮਾਣ, ਪਰਿਥਮ-
 ਦਰਸ਼ੀ ਸਬੂਤ
 Primage, *n.* ਜ਼ਰਾਜੀ ਦਸਤੂਰੀ
 Primary, *a.* ਪਹਿਲੀ, ਪਰਿਥਮ, ਮੁੱਖ,
 ਮੂਲ, ਪਰਮ
 cf. Secondary, ਦੁਜੀਲੀ
 e.g.— duty, ਪਰਮ ਕਰਤਵ
 — education, ਮੁਢਲੀ ਪੜ੍ਹਾਈ,
 ਪਰਾਇਮਰੀ ਵਿਦਿਆ
 — evidence, ਮੁੱਖ ਗਵਾਹੀ
 — function, ਪਰਮ ਕਿਰਤ,
 ਪਰਿਥਮਕ ਕਿਰਤ
 — meaning of words,
 ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਮੂਲ ਅਰਥ
 — sense, ਮੂਲ ਭਾਵ
 Prime Minister, *n.* ਪਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ
 Prime Mover, *n.* ਮੂਲ ਚਾਲਕ,
 ਪਰਿਥਮ ਚਾਲਕ
 Primeval, *a.* ਪਰਾਚੀਨ, ਪੁਰਾਣਾ,
 ਆਦਿਮ
 Primitiv, *a.* ਪਰਾਚੀਨ ਬਾਲੀਨ
 Primogeniture, *n.* ਜੇਠਾਸ
 Right of— ਜੇਠਾਸ
 ਅਧਿਕਾਰ, (ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ
 ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਹੱਕ)

Prince, *n.* ਰਾਜਕੁਮਾਰ
 Crown— ਟਿੱਕਾ
 Princess, *n.* ਰਾਜਕੁਮਾਰੀ
 Royal— ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਰਾਜ-
 ਕੁਮਾਰੀ
 Principal, *n.* ਮਾਲਕ, ਮੂਲ, ਵੱਡਾ (ਦੋਸ਼ੀ)
 cf. Agent, ਏਜੰਟ, ਕਾਰਿਦਾ
 Capital, ਪਰਧਾਨ, ਵੱਡਾ, ਪੂੰਜੀ
 Interest, ਵਿਆਜ, ਸੁਧ, ਹੱਕ,
 ਗਰਜ਼
 e.g.— in first degree, *cf.*
 ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ ਦਾ ਵੱਡਾ ਦੋਸ਼ੀ
 (ਜੋ ਆਪ ਦੋਸ਼ ਕਰੇ ਜਾਂ ਕਰਾਏ)
 — in second degree, *cf.*
 ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਦਾ ਵੱਡਾ ਦੋਸ਼ੀ (ਜੋ
 ਕੇਵਲ ਹਮਾਇਤ ਕਰੇ)
 Principal, *a.* ਮੁੱਖ, ਅਸਲ
 — debt, ਅਸਲ ਕਰਜ਼ਾ
 — officer, ਮੁੱਖ ਅਫਸਰ
 — place, ਮੁੱਖ ਅਸਥਾਨ
 Principality, *n.* ਰਾਜ, ਵੱਡੀ ਰਿਆਸਤ
 Principle, *n.* ਅਨੂਲ, ਸਿਧਾਂਤ, ਤੱਤ
 see Axiom
 e.g. Directive— ਹਦੇਤੀ ਅਨੂਲ,
 ਨਿਦੇਸ਼ਕ ਤੱਤ
 Leading— ਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤ
 Print, *n.* ਛਾਪਾ, ਮੁਹਰ, ਚਿੰਨ੍ਹ, ਨਿਸ਼ਾਨ
 Blue— *co.* ਨੀਲਾ ਛਾਪਾ
 Finger— ਉਂਗਲੀ ਚਿੰਨ੍ਹ
 Foot— ਪੈਰ ਚਿੰਨ੍ਹ
 Print, *n.* ਛਾਪਣਾ
 Printer, *n.* ਛਾਪਣ ਵਾਲਾ, ਪਰਿੰਟਰ
 Printing, *a.* ਛਾਪਾ
 —press, ਛਾਪਾ ਖਾਨਾ
 Prior, *a.* ਪਹਿਲਾ, ਅਗੇਤਰਾ
 cf. Subsequent, ਪਿਛਾਂ ਦਾ
 e.g.— recommendation, ਪੁਰਸ਼

ਸਥਾਨ, ਅਗੋਤਰੀ ਸਥਾਨ

Priority, *n.* ਪਹਿਲPrison, *n.* ਬੰਦੀ ਘਰ, ਕੈਦਖਾਨਾ, ਜੇਲ
see Goal*e.g.*—breaker, ਫੰਡ ਫੰਡPrisoner, *n.* ਬੰਦੀ, ਬੰਦੀਵਾਨ
see Convict*e.g.* Political—ਰਾਜਸੀ ਬੰਦੀ
State—ਛਾਹੀ ਕੈਦੀ, ਰਾਜ
ਕੈਦੀ—at the Bar, ਦੋਸ਼ੀ (ਪਰਤਾਵੇ ਲਈ
ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ)

—of war, ਜੰਗੀ ਕੈਦੀ

Privacy, *n.* ਇਕਾਤ, ਅਲਹਿਦਗੀ,
ਪਰਦਾPrivate, *a.* ਨਿਜੀ, ਰੁਪਤ, ਖਾਸ
see Personal*cf.* Public, ਭੋਕ*e.g.*—act, } ਨਿਜੀ ਕਨੂੰਨ (ਜੋ
ਨਿਜੀ ਹੱਕਾਂ ਬਾਬਤ
—statute, } ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ)

—affairs, ਨਿਜੀ ਮਾਮਲੇ

—company, ਨਿਜੀ ਭਪਾਰਕ
ਮੰਡਲੀ, ਨਿਜੀ ਕੰਪਨੀ—defence, *cr.* ਨਿਜੀ ਬਚਾਉ

—document, ਨਿਜੀ ਲਿਖਤ

—judgement, ਨਿਜੀ ਨਿਰਣਾ

—law, ਬਣਤਰੀ ਕਨੂੰਨ ਫੁਟ
ਬਾਕੀ ਸਾਰਾ ਕਨੂੰਨ

—legislation, ਭੋਕ ਵਿਧਾਨ

—nuisance, ਨਿਜੀ ਖਰਾਬੀ

—person, ਨਿਜੀ ਵਿਅਕਤੀ

—secretary, ਨਿਜੀ ਸਕੱਤਰ

—street, ਨਿਜੀ ਲਾਘ

—trust, ਨਿਜੀ ਇਤਥਾਹ

—way, ਨਿਜੀ ਰਾਹ

—wrong, ਨਿਜੀ ਅਯੋਗ

ਬਰਮ

Private, *n.* ਸਿਪਾਹੀPrivation, *n.* ਵੰਚਿਤਤਾ—of any member, *cr.* ਕਿਸੇ
ਅੰਗ ਤੋਂ ਵਾਂਜਿਆ ਜਾਣਾPrivilege, *n.* ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ, ਲਾਭ,
ਮਾਫੀ

—leave, ਅਧਿਕਾਰੀ ਛੁੱਟੀ, ਹੱਥੀ ਛੁੱਟੀ

Professional—ਪੇਸ਼ਾਵਰੀ
ਅਧਿਕਾਰ, (ਕਿਰਤੀ ਜਾਂ ਕਿਰਤ
ਸਬੰਧੀ)Qualified—ਯਤਨੀ ਅਧਿ-
ਕਾਰ, ਅਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰPrivileged, *pa.* ਅਧਿਕਾਰਤ

—communication, ਰਾਖਬੀ

ਲਿਖਾ ਪਤ੍ਰੀ (ਜਿਹੜੀਆਂ ਦਸਤ
ਬਾਲੇ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ
ਦਸਤੀਆਂ ਨਾ ਜਾ ਸਕਣ)

—debt, ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਤਾਰ

—document, ਅਧਿਕਾਰਤ ਲਿਖਤ

—will, ਅਧਿਕਾਰਤ ਬਸੀਅਤ

—witness, ਅਧਿਕਾਰਤ ਗਵਾਹੀ

Privy, *n.* ਸਬੰਧ (ਦੂਜੇ ਰਾਹੀਂ ਤਅੱਲਾਕ,
ਵੇਦ)

—in deed, ਲਿਖਤੀ ਸਬੰਧ

—of blood, ਖੂਨ ਸਬੰਧ

—of contact, ਪਰਤਿਗਿਆ ਸਬੰਧ

—of estate, ਜਾਇਦਾਦ ਸਬੰਧ

Privy, *a.* ਭੇਦੀ, ਨਿਜੀ

—chamber, ਨਿਜੀ ਬੈਠਕ

—council, ਪਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ

—councillor, ਮੈਂਬਰ ਪਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ

—purse, ਨਿਜੀ ਵੈਲੀ

—purse sums of rulers, ਨਰਿਸ਼ਾ
ਦੀ ਨਿਜੀ ਵੈਲੀ ਦੀਆਂ ਬਰਕਮਾਂ—seal, ਮਹਾਂ ਮੁਦਰਾ, ਮਹਾਂ ਮੁਦਰਾ
(ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀ ਰਾਜ ਮੁਦਰਾ)

— verdict, ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵੈਸਲਾ
ਵੇਟਾ (ਜਿਹੜਾ ਜੱਜ ਦੇ ਚੁਣੇ
ਜਾਣ ਪਿਛੋਂ ਉਸ ਦੀ ਆਗਿਆ
ਠਾਕ ਦਸਿਆ ਜਾਵੇ)

Privy, *n.* ਵੱਟੀ

Prize, *n.* ਇਨਾਮ, ਲੱਟ, ਚਡਮੁੱਲੀ ਚੀਜ਼

— court, ਲੁੱਟ ਅਦਾਲਤ (ਯੁੱਧ ਵਿਚ
ਲੁੱਟੇ ਮਾਲ, ਦਾ ਵੈਸਲਾ
ਕਰਨ ਵਾਲੀ)

— fight, ਸ਼ਰਤ ਜਾਂ ਮਾਲ ਜਿੱਤਣ
ਲਈ ਘੋਲ

Prize, *v.* ਪਿਆਰਾ ਜਾਣਨਾ, ਕਦਰ ਕਰਨਾ

Probability, *n.* ਹੋਣਯੋਗਤਾ

Probable, *a.* ਹੋਣ ਯੋਗ

cf. Possible, ਸੰਭਵ

Probate, *n.* ਪਰਮਾਣ ਮਿਸਤ੍ਰ ਪੱਤਰ, ਸਬੂਤ
ਵਸੀਅਤ, ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਸਹੀ
ਪਈ (ਮੁਸੱਦਕਾ) ਠਕਲ

Court of— ਵਸੀਅਤ ਪਰ-
ਮਾਣਤੀ ਅਦਾਲਤ

Probation, *n.* ਪਰਤਾਵਾ ਕਾਲ

Period of— *M.* ਪਰੀਖਿਆ
ਕਾਲ

Probational, *a.* ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ੀ, ਪਰਤਾਉ

— release, ਪਰੀਖਿਆ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ,
ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ੀ ਛੁਟਕਾਰਾ

Probationer, *n.* ਖਾਕਿਰਦ

Probative, *a.* ਪਰਮਾਣਕ-ਸਬੂਤ

Probity, *n.* ਸਚਾਈ

Problem, *n.* ਸਮੱਸਿਆ

Procedural law, *n.* ਪਰਕਿਰਿਆ-
ਵਿਧੀ, ਕਾਰਜ-ਵਿਧੀ ਕਨੂੰਨ

Procedure, *n.* ਢਾਂਚਾ, ਰੀਤੀ, ਕਾਰਜ-
ਵਿਧੀ

Civil— ਢਾਂਚਾ ਦੀਵਾਨੀ

Criminal— ਢਾਂਚਾ ਵੇਜਦਾਰੀ

Rules of— ਕਾਜਸ ਵਿਧੀ ਦੇ

ਨਿਯਮ

Summary— ਸਰਸਰੀ

ਢਾਂਚਾ

Proceed, *v.* ਆੱਗੇ ਚੱਲਣਾ, ਕਾਰਵਾਈ
ਕਰਨਾ

Proceeding, *n.* ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਵੇਰਵਾ,
ਕਾਰਵਾਈ

Proceeding, *n.* ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ

Civil— ਦੀਵਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈ

Committal—*cr.* ਸਪੁਰਦਗੀ
ਕਾਰਵਾਈ

Execution— ਕਾਰਵਾਈ
ਅਜਰਾਇ

Insolvency— ਦਿਵਾਲਾ-
ਭਾਜਵਾਈ

Judicial— ਅਦਾਲਤੀ
ਕਾਰਵਾਈ

Legal— ਕਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ

Lagislative— ਵਿਧਾਨਕ
ਕਾਰਵਾਈ, ਵਿਧਾਨ ਸਭੇ ਦੀ
ਕਾਰਵਾਈ

Mutation— ਇੰਤਕਾਲ
ਸਬੰਧੀ ਕਾਰਵਾਈ

Partition— ਵੰਡਾਰਾ
ਕਾਰਵਾਈ

Summary— ਸਰਸਰੀ
ਕਾਰਵਾਈ

— of indentification parade,
ਪਛਾਣ-ਪਰੇਡ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ,
ਪਛਾਣ-ਪੰਗਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ

— of parliament, ਸੰਸਦ ਦੀ
ਕਾਰਵਾਈ, ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੀ
ਕਾਰਵਾਈ

Proceeds, *n.* ਚੱਟਤ, ਨਕਸੀ, (ਪੈਦਾਵਾਰ)

Gross— ਕੱਚੀ ਨਕਸੀ,
(ਸਮੁੱਚੀ ਪੈਦਾਵਾਰ)

- Net— ਪੈਕੀ ਨਕਾਸੀ, ਖਾਤਸ
ਵੱਟ
- Sal— ਬਿਕਰੀ ਦੀ ਵੱਟ, ਨੀਲਾਮੀ ਦੀ ਵੱਟ
- Process, *n.ci.* (ਅਦਾਲਤੀ) ਹੁਕਮਨਾਮਾ, ਪਰਭਾਨਾ, ਆਦੇਸ਼ ਪੱਤਰ, ਨੋਟਸ, ਸੰਮਨ, ਵਾਰੰਟ, ਵਿਉਂਤ, ਵਿਧੀ
- Civil— ਈਵਾਨੀ ਹੁਕਮਨਾਮਾ
- Industrial— ਦਸਤਕਾਰੀ ਵਿਉਂਤ
- Judicial— ਅਦਾਲਤੀ ਹੁਕਮਨਾਮਾ
- Legal— ਕਨੂੰਨੀ ਹੁਕਮਨਾਮਾ
- Mechanical— ਮਸ਼ੀਨੀ ਵਿਉਂਤ
- fee, ਤਲਬਾਨਾ
- server, ਤਮੀਲਿਆ
- to compell appearance, ਹਾਜ਼ਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਕਮਨਾਮਾ
- Procession, *n.* ਜਲੂਸ
- Proclaim, *v.* ਪ੍ਰਕਾਰਨਾ, ਨਸ਼ਰ ਕਰਨਾ, ਢੰਡੇਰਾ ਪਿੱਟਣਾ
- Proclamation, *n.* ਢੰਡੇਰਾ, ਐਲਾਨ, (ਇਸਤਿਹਾਰ)
- by beat of drum, ਡੌਂਡੀ ਪਿੱਟਣਾ
- of emergency, ਭੀੜਾ ਦਾ ਐਲਾਨ, ਭੀੜ ਦਸ਼ਾ ਦਾ ਫਰਮਾਨ
- of sale, ਨੀਲਾਮੀ ਦਾ ਇਸਤਿਹਾਰ
- of war, ਜੰਗ ਦਾ ਐਲਾਨ
- Proclaimed, *pa.* ਇਸਤਿਹਾਰੀ
- offender, *cr.* ਇਸਤਿਹਾਰੀ ਅਪਰਾਧੀ
- Proctor, *n.* ਸਮੁੰਦਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮੁਖਤਾਰ ਦਾ ਸੰਖਿਪਤ
- King's— *E.* ਰਾਜ ਪਰੋਕਟਰ (ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਤਲਾਕ-ਤਸ-ਵੀਕੀਆ ਅਹੁਦੇਦਾਰ)
- Procurator, *n.* ਪਰਾਪਤੀ
- of girl, (ਵਿਤਰਾਜ ਲਈ) ਰੁੱਖੀ ਲਿਆਉਣੀ
- Procurator, } *n.* ਮੁਖਤਾਰ
- Procurator, } see Attorney,
- Procure, *v.* ਪਾਉਣਾ, ਪਰਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਦੱਲਪਣਾ ਕਰਨਾ
- Procurer, *n.* ਦੱਲਾ, ਭਰਵਾ
- Procureess, *n.* ਦੱਲੀ, ਭਰਵੀ, ਬੁਟਲੀ
- Produce, *n. r.* ਉਪਜ, ਪੈਦਾਵਾਰ
- Agricultural— ਖੇਤੀ-ਉਪਜ
- Forest— ਜੰਗਲ ਉਪਜ
- Gross— ਸਮੁੱਚੀ ਉਪਜ
- statement, *r.* ਨਕਸ਼ਾ ਪੈਦਾਵਾਰ
- of tanks and lakes, ਜਲ ਭਰ
- Produce, *v.* ਉਪਜਾਉਣਾ, ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ
- Product, *n.* ਪੈਦਾਵਾਰ, ਬਣੀ ਸ਼ੈ
- Production, *n.* ਉਪਜ-ਪੈਦਾਵਾਰ
- of atomic energy, ਅਣੂਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ
- of documents, ਲਿਖਤਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ
- of evidence, ਗਵਾਹੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ
- Profession, *n.* ਪੇਸ਼ਾ
- see Advocation
- e.g. Legal— ਕਨੂੰਨੀ ਪੇਸ਼ਾ
- Medical— ਡਾਕਟਰੀ ਪੇਸ਼ਾ
- of religion, ਧਰਮ ਦਾ ਮੰਨਣਾ
- Professional, *a.* ਪੇਸ਼ਾਵਰੀ, ਕਿਰਤੀ
- character, ਕਿਰਤੀ ਚਲਨ
- communication, ਪੇਸ਼ਾਵਰੀ ਲਿਖਾਪੜੀ, ਰੰਮ ਰਾਜ ਸਬੰਧੀ ਲਿਖਾ ਪੜੀ
- conduct, ਪੇਸ਼ਾਵਰੀ ਆਚਾਰ, ਪੇਸ਼ਾਵਰੀ ਚਲਨ

- criminal, ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਅਪਰਾਧੀ
- misconduct, ਵਿਹਾਰਕ
ਦੁਰਚਲਨ, ਵਿਰਤਕ ਕਦਾ-
ਚਰਣ
- privilege, ਪੇਸ਼ਾਵਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼
ਅਧਿਕਾਰ
- witness, ਪੇਸ਼ਾਵਰੀ ਗਵਾਹ
(ਜਿਸ ਦਾ ਕੰਮ ਹਮੇਸ਼ਾ ਝੂਠੀਆਂ
ਗਵਾਹੀਆਂ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇ)
- Proffer, *v.* ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਨਾ, ਅਗੇ
ਲਿਆਉਣਾ
cf. Offer, ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ
- Proficiency, *n.* ਪਰਬੀਨਤਾ
see Ability etc.
- Profit, *n.* ਲਾਭ, ਲਾਹਾ, ਨਫਾ
Mesne— ਦਰਮਿਆਨੀ ਲਾਭ
Net— ਖਾਲਸਾ ਲਾਭ, ਨਿਰੋਲ
ਲਾਭ
Violent— ਜਬਰੀ ਮੁਨਾਫਾ
(ਔਸੀ ਖ਼ਮੀਸ਼ ਦਾ ਜੋ ਸਾਮੀ ਨੇ
ਧੌਕੇ ਨਾਲ ਵਾਹੀ)
- Profit, *v.* ਲਾਭ ਉਠਾਉਣਾ
- Profitee, *v.* (ਔਰ ਸਮੇਂ) ਅਯੋਗ ਲਾਭ
ਉਠਾਉਣਾ
- Profiteerer, *n.* ਲਾਭ ਖਾਉ, ਨਵੇ ਬਾਜ਼,
ਨਵੇ ਖੋਰ
- Profiteering, *n.* ਨਵੇ ਖੋਰੀ, ਲਾਭ
ਵਾਲੀ
- Profits & premdere, ਜਿਸੀ ਵਿਅਕਤੀ
ਦਾ ਦੂਜੇ ਪੁਰਖ ਦੀ ਭੋਂ ਵਿਚ
ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ
ਲਾਭਵੰਤ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
- Profligate, *a.* ਦੁਰਚਾਰੀ
- Proforma, *n.* ਤਰਤੀਬੀ, ਕਰਮਿਕ, ਦਰਸ਼ਨ-
ਮਾਮਲਾ
— defendant, ਤਰਤੀਬੀ ਮੁਦੱਲਾ
- Progenitor, *n.* ਵਡੇਰਾ

- Progeny, *n.* (ਅਗੇ ਆਉਣੀ) ਉਲਾਹ
see Children
- Programme, *n.* ਪਰੋਗਰਾਮ, ਵੇਲਾ ਵੰਡ
(ਕਿਸੇ ਉਤਸਵ ਦੀ)
- Progress, *n.* ਬਧ੍ਰਤੀ, ਤਰੱਕੀ
see Advancement
- Prohibit, *v.* ਵਰਜਣਾ, ਮਨ੍ਹਾ ਕਰਨਾ
see Bar
- Prohibited, *a.* ਵਿਵਰਜਤ
— artical, ਵਿਵਰਜਤ ਫਸਤੂ
— degree, ਵਿਵਰਜਤ ਦਰਜਾ (ਜਿਸ ਦੇ
ਅੰਦਰ ਪੁਰਖ ਤੇ ਇਸਤਰੀ
ਦਾ ਵਿਆਹ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ)
— place, ਵਿਵਰਜਤ ਥਾਂ
- Prohibition, *n.* ਵਰਜਣ, ਮਨਾਹੀ,
(ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ)
— writ, ਪਰਵਾਨਾ ਮਨਾਹੀ, ਪਰਤੀਬੋਧ-ਲੇਖ
Write of— ਮਨਾਹੀ ਦਾ
ਪਰਵਾਨਾ
- Prohibitory, *a.* ਮਨਾਹੀ, ਵਰਜ
— laws, ਵਿਵਰਜਤ ਬਾਗ
- Project, *n.* ਪਰੋਜੈਕਟ, ਵੱਡੀ ਯੋਜਨਾ
- Projection, *n.* ਬਾਧ
- Proletariat, *n.co.* (Russ) ਆਮ
ਜਨਤਾ
- Prolicide, *n.* ਜਣ-ਘਾਤ, (ਜਨਾਨੀ ਦਾ
ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
ਜਾਂ ਪਿਛੋਂ ਮਾਰ ਦੇਣਾ)
- Prolix, *a.* ਲੰਮੀ (ਲੰਬ ਤੋਂ ਬਾਧ) ਲਿਖਤ
- Prolixity, *n.* ਲੰਮਾਈ
- Prolong, *v.* ਲੰਮਕਾਉਣਾ, ਲੰਬਾ ਪਾਉਣਾ
- Prominent, *a.* ਸਿਰਕੱਢ, ਪਰਸਿੱਧ
— features of a case, ਮੁਕੱਦਮੇ
ਦੇ ਉੱਘੇ ਨਖੜ
- Promise, *v.* ਪਰਣ ਕਰਨਾ
see Agree
- Promise, *n.* ਪਰਣ

Breach of— ਬਚਨ-ਬੰਗ,
ਕੋਲ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਹੀਠਤਾ
Express— ਸਪਸ਼ਟ ਪਰਣ
Implied— ਅਸਪਸ਼ਟ ਪਰਣ
(ਭਾਵ ਅਰਥੀ)
Mutual— ਆਪਸ ਵਿਚ ਦਾ
ਪਰਣ
Naked— ਵੱਕਾ ਪਰਣ
Reciprocal— ਪਰਸਪਰ
ਪਰਣ, ਉਦੋਲੀ ਪਰਣ
Promisee, *n. ci.* ਪਰਣ ਗ੍ਰਹਿਤਾ
Promiser, } ਪਰਣਕਾਰਕ,
Promisor, } *n. ci.* ਪਰਣਕਾਰ
Promissory note, *n. me.* ਪਰੋਨੋਟ
Promote, *v.* ਵਧਾਉਣਾ, ਉੱਨਤੀ ਦੇਣਾ,
ਕੰਪਨੀ ਬਾਲੂ ਕਰਨਾ
Promoter, *n. me.* ਬਾਲਕ (ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ
ਨੂੰ ਮੁਢ ਤੋਂ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਾ)
Promotion, *n.* ਉੱਨਤੀ, ਤਰੱਕੀ
Prompt, *n.* ਚਿਤਾਉਣਾ
— dower, ਤੁਰਤ ਮਹਿਰ
Promulgate, *v.* (ਕਨੂੰਨ ਨੂੰ) ਪਰਸਥਾਪਨਾ,
ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ
Promulgation, *n.* ਪਰਸਥਾਪਨ, ਜਾਰੀ
ਕਰਨ
— of ordinance, ਅਧਿਆਦੇਸ਼ ਦਾ
ਪਰਸਥਾਪਨ
Pronounce, *v.* ਅਦਾਲਤੀ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾ-
ਉਣਾ
see Deliver
Pronouncement, *n.* (ਅਦਾਲਤੀ)
ਉਚਾਰਣ, ਫੈਸਲਾ
Proof, *n.* ਸਬੂਤ, ਪ੍ਰਵਾ ਲਈ ਛਪਿਆ
ਪੱਤਰ
Conclusive— ਪੱਕਾ ਸਬੂਤ
Deed— ਲਿਖਤੀ ਸਬੂਤ
Judicial— ਅਦਾਲਤੀ ਸਬੂਤ

Legal— ਕਨੂੰਨੀ ਸਬੂਤ
Living— ਜੀਉਂਦਾ ਸਬੂਤ
(ਗਵਾਹ ਰਾਹੀਂ)
Presumptive— ਕਿਆਸੀ
ਸਬੂਤ (ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਗੱਲ
ਦੇ ਹੋਣ ਦੀ ਕੇਵਲ ਕਿਆਸ
ਉਤਪੰਨ ਹੋਵੇ)
Propaganda, *n.* ਪਰਾਪ੍ਰੀਤਾ, ਵਿਦਾਰ
ਪ੍ਰਚਾਰ
Propagate, *v.* ਪਰਚਾਰਨਾ, ਪਰਚਾਰ
ਕਰਨਾ, ਫਲਾਉਣਾ
Propagation, *n.* ਪਰਚਾਰ
— of religion, ਧਰਮ ਪਰਚਾਰ
Propensity, *n.* ਰੁਚੀ (ਭੋਜੀ)
Criminal— ਅਪਰਾਧੀ ਰੁਚੀ
Proper, *a.* ਯੋਗ, ਵਾਜਬ, ਮੁਨਾਸਬ,
ਉਚਿਤ
— authority, ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ
— care and caution, ਯੋਗ
ਧਿਆਨ ਤੇ ਚੌਕਸੀ
— court, ਯੋਗ ਅਦਾਲਤ
— custody, ਯੋਗ ਰਾਖੀ
— Party, ਯੋਗ ਧਿਰ
Property, *n.* ਜਾਇਦਾਦ, ਮਿਲਖ, ਸੰਪਤੀ,
ਮਾਲ
Absolute— ਪੂਰਨ ਮਿਲਖ,
(ਜਿਸਦੇ ਦੇਣ ਦਾ ਪੂਰਨ
ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇ)
Ancestral— ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ
Coparcenary— ਸਹਿਭਾਗੀ
ਮਿਲਖ
Debutter— ਦੇਉਤਰ
ਜਾਇਦਾਦ
Disputed— ਵਕਾਲੇ ਵਾਲੀ
ਜਾਇਦਾਦ
Divisible— ਵੰਡਣ ਯੋਗ
ਜਾਇਦਾਦ

Encumbered— ਭਾਰ
 ਗਰਸਤ ਜਾਇਦਾਦ
 House— ਮਕਾਨੀ ਜਾਇਦਾਦ
 Immoveable— ਅਚੁਕਵੀਂ
 ਜਾਇਦਾਦ
 Joint— ਸਾਂਝੀ ਜਾਇਦਾਦ
 Jointfamily— ਸਾਂਝ
 ਪਰਵਾਰਿਕ ਜਾਇਦਾਦ
 Literary— ਸਾਹਿੱਤਕ ਜਾਇ-
 ਦਾਦ
 Moveable— ਚੁਕਵੀਂ
 ਜਾਇਦਾਦ
 Non-ancestral— ਅਜੱਦੀ
 ਜਾਇਦਾਦ (ਜੋ ਜੱਦੀ ਨਾ ਹੋਵੇ)
 Partnership— ਸਾਂਝ ਦੀ
 ਜਾਇਦਾਦ
 Perishable— ਨਾਸ਼ਵਾਨ
 ਜਾਇਦਾਦ
 Personal— ਜਾਤੀ ਜਾਇਦਾਦ
 Possessory— ਹੋਂਦ ਕਬਜ਼ਾ
 ਜਾਇਦਾਦ
 Private— ਨਿਜੀ ਜਾਇਦਾਦ,
 ਪਰਾਈਵੇਟ ਜਾਇਦਾਦ
 Public— ਲੋਕ ਜਾਇਦਾਦ
 Real— ਅਸਲ ਜਾਇਦਾਦ
 Requisition of— ਜਾਇ-
 ਦਾਦ ਦੀ ਅਧਿ-ਪਰਾਪਤੀ
 Self acquired— ਸਵੈ-
 ਪਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦ
 Separate— ਅੱਡਰੀ ਜਾਇ-
 ਦਾਦ, ਵੱਖਰੀ ਜਾਇਦਾਦ
 Special— ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਇਦਾਦ
 Stolen— ਚੋਰੀ ਦਾ ਮਾਲ
 Transfer of— ਜਾਇਦਾਦ
 ਇੰਤਕਾਲ, ਜਾਇਦਾਦ-ਹਸਤਾਂਤਰਣ
 Property, *a.* ਜਾਇਦਾਦ, ਸੰਪਤੀ
 — mark, ਸੰਪਤੀ ਚਿੰਨ੍ਹ

— tax, ਸੰਪਤੀ ਕਰ
 Prophet, *n.* ਅਵਤਾਰ, ਨਬੀ
 Propinquity, *n.H.* ਸੰਗਤਰਤਾ
 Proportion, *n.* ਵੰਡ, ਤਨਾਸਬ, ਅਨੁਪਾਤ
 In— ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ,
 ਤਨਾਸਬ ਅਨੁਸਾਰ
 Out of— ਬੇ-ਹਿਸਾਬ,
 ਬੇ-ਤਨਾਸਬ, ਅਨੁਪਾਤ-ਰਹਿਤ
 Proportional, *a.* (ਯੋਗ) ਹਿੱਸੇ ਪਰਤੀ,
 ਅਨੁਪਾਤੀ
 — representation, ਅਨੁਪਾਤੀ
 ਪਰਤੀਨਿਧਤਾ
 Proportionate, *a.* ਵੰਡ ਅਨੁਸਾਰ,
 ਅਨੁਪਾਤੀ
 — costs, ਅਨੁਪਾਤੀ ਖਰਚਾ
 Proportionately, *n.* ਤਨਾਸਬ ਅਨੁਸਾਰ,
 ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ
 Proposal, *n.* ਤਜਵੀਜ਼, ਪਰਸਤਾਵ
 Propose, *v.* ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਨਾ
 Proposer, *n.* ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ,
 ਪਰਸਤਾਵਕ
 Proposition, *n.* ਪਰਸਤਾਵਨਾ, ਗੱਲ,
 ਮਸਲਾ
 see Axiom
e.g. Material—ਸ, ਚਰਚੀ ਗੱਲਾਂ
 Propositus, *n.* (Lit: Proposed
 Person) ਪੁਰਖ (ਪਿਛਲਾ),
 ਆਖਰੀ ਮਾਲਕ (ਜਿਸ ਤੋਂ
 ਜਾਇਦਾਦ ਆਵੇ)
 see Ancestor
 Propound, *v.* ਨਿਵੇਦਨ ਕਰਨਾ
 Proprietor, *n.* ਮਾਲਕ
 see Occupier
e.g. Inferior— ਘਟੀਆ ਮਾਲਕ,
 ਅਦਨਾ ਮਾਲਕ
 Landed— ਜ਼ਮੀਂਦਾਰ
 Managing— ਪਰਬੰਧਕ

ਮਾਲਕ
 Non— ਗੈਰ ਮਾਲਕ
 Superior— ਵਧੀਆ ਮਾਲਕ,
 ਆਲੂ ਮਾਲਕ
 Under— ਅਧੀਨ ਮਾਲਕ
 Proprietary, *a.* ਮਲਕੀਅਤੀ,
 ਮਾਲਕਾਨਾ
 — article, ਮਲਕੀਅਤੀ ਸ਼ੈ (ਜਿਸ ਦੇ
 ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਦਾ ਖਾਸ
 ਹੱਕ ਹੋਵੇ)
 — body, ਸਮੁੱਚੇ ਮਾਲਕ
 — fee, ਮਾਲਕਾਨਾ ਫੀਸ
 — interest, ਮਾਲਕੀ ਹਿੱਤ
 — possession, ਮਾਲਕੀ ਕਬਜ਼ਾ
 — right, ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ
 Proprietress, *n.* ਮਾਲਕਣ
 Propriety, *n.* ਨੀਕ-ਪਣ, ਸੁੱਧੀ, ਉਚਿਤਤਾ
 Prorogation, *n.* ਸੱਤਰ ਅਵਸਾਨ, ਇਲਤਵਾ
 ਕਾਰਵਾਈ
 Prorogue, *v.* ਸੱਤਰ ਅਵਸਾਨ ਕਰਨਾ,
 ਬੈਠਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨਾ
 see Adjourn etc.
 Pros & cons, ਅਨਸਾਰੀ ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ
 ਗੱਲਾਂ
 Proscribe, *v.* ਫ਼ਸਤ ਕਰਨਾ (ਕਤਾਬ
 ਆਦਿ ਨੂੰ) ਵਰਜਣਾ, ਰੋਕ ਦੇਣਾ
 Proscription, *n.* ਫ਼ਸਤੀ
 Prosecute, *v.* ਵੇਸਦਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾ-
 ਉਣਾ (ਤੇ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨਾ),
 ਪਿੱਛਾ ਕਰਨਾ
 of. Persecute, ਤੰਗ ਕਰਨਾ
 Prosecuting, *a. cr.* ਪੇਰੋਕਾਰ
 — agency, ਪੈਰਵੀ ਵੇਜ਼ੀ
 — inspector, ਪੇਰੋਕਾਰ ਇਨਸ-
 ਪੈਕਟਰ
 Prosecution, *n.* ਵੇਸਦਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮਾ,
 ਇਸਤਰਾਜ਼ਾ

cf. Defence, ਬਚਾਉ
 e.g. Malicious, ਦਵੈਖੀ ਇਸਤ-
 ਰਾਜ਼ਾ
 — of the common object,
 ਸਾਂਝੇ ਮੰਤਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ
 Prosecution, *a.* ਇਸਤਰਾਜ਼ੇ ਦਾ
 — story, ਇਸਤਰਾਜ਼ੇ ਦੀ ਬਹਾਨੀ
 — witness, ਗਵਾਹ ਇਸਤਰਾਜ਼ਾ
 Prosecutor, *n. cr.* ਪੇਰੋਕਾਰ
 Public— ਸਰਕਾਰੀ ਪੇਰੋਕਾਰ,
 ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ
 Prosecutrix, *n.* ਫਰਿਆਦਣ
 Prospect, *n.* ਪਰਤੀਆਸ਼ਾ, ਉਮੀਦ
 Prospective, *a.* ਹੋਣ ਵਾਲਾ, ਭਵਿੱਖਤ
 ਸੰਬੰਧੀ
 cf. Retrospective, ਪਿਛਲਾ,
 ਪਿਛੇ ਤੋਂ
 e.g. — gain, ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਨੁਕਾ
 — share holder, ਭਵਿੱਖਤ
 ਹਿੱਸੇਦਾਰ, ਹੋਣ ਵਾਲਾ
 ਹਿੱਸੇਦਾਰ
 Prospectus, *n.* ਸੂਚਤ ਪੱਤਰ, ਪਰਾਸ-
 ਪੈਕਟਸ
 Prosperity, *n.* ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ
 Prostitute, *n.* ਵੇਸਵਾ, ਫੌਜਰੀ, ਰੰਡੀ
 Prostitute, *v.* ਵਿਗਾਝਨਾ, ਬੁਰੇ ਕੰਮ
 ਲਾਉਣਾ
 Prostitution, *n.* ਵੇਸਵਾਪਣ, ਬਦਗਾਜ਼ੀ,
 ਰੰਡੀ ਬਾਜ਼ੀ
 Protect, *v.* ਬਚਾਉਣਾ, ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ
 Protected, *a.* ਸੁਰੱਖਿਅਤ
 Protection, *n.* ਬਚਾਉ, ਰੱਖਿਆ
 — against arrest and deten-
 tion, ਗਰਿਫਤਾਰੀ ਅਰ ਨਿਰੋਧ
 ਤੋਂ ਬਚਾਉ
 — against pests, ਮਰਥਾਂ ਤੋਂ
 ਰੱਖਿਆ, ਕੀੜਿਆਂ ਤੋਂ ਰੱਖਿਆ

— of rights, ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ
ਸੁਰੱਖਣ
— order In, ਬਚਾਉ ਹੁਕਮ
(ਕਰਵਾਈ ਦਾ ਗਰਿਵਤਾਰੀ ਤੋਂ)
— writ, E. ਬਚਾਉ ਪੱਤਰ
ਵਿਆਹਕ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਕ
ਹੁਕਮਨਾਮਾ)
Provisional— ਆਰਜ਼ੀ
ਬਚਾਉ
Protest, *v.* ਖੁਲ੍ਹੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕਹਿਣਾ ਜਾਂ
ਉਜਰ ਕਰਨਾ, ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨਾ
Protest, *n.me.* (Lit: witness
before), ਉਜਰੀ-ਲਿਖਤ,
(ਹੁੱਡੀ ਦੇ ਸਕਾਰੇ ਜਾਣ ਤੇ
ਰੋਸ)
— for better security ਚੰਗੀ
ਜਮਾਨਤ ਲਈ ਉਜਰ
— note, ਰੋਸ-ਪੱਤਰ
Acceptance supra—
ਰੋਸ ਪਰਮਾਣਤ ਸਵੀਕਾਰੀ
Ship's— ਜਹਾਜ਼ੀ ਜਮਾਨ ਦੇ
ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਵੇਰਵਾ
To pay under— ਉਜਰ
ਰਜ਼ੇ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨਾ
Protestation, *n.me.* ਉਜਰੀ ਬਿਆਨ
Protester, } *n.me.* ਉਜਰਦਾਰ
Protestor, }
see Contestant
Prothonotary, *n.* ਮੁਖੀ ਲੇਖਕ
Protocol, *n. co.* ਮੂਲ ਲਿਖਤ (ਸੰਧੀ
ਦੀ), ਕੱਚਾ ਖਰੜਾ
Protracted trial, ਲੰਮੀ-ਲਮਕਦੀ
ਟਰਾਇਲ (ਨਿਯਾਂ ਵਿਚਾਰ)
Prove, *v.* ਸਿੱਧ ਕਰਨਾ, ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ
Proved, *pp.* ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ, ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ
Dis— ਨਾ-ਸਿੱਧ
Not— ਅਣਸਿੱਧ

Provide, *v.* ਉਪਬੰਧ ਕਰਨਾ, ਮੁਹੱਈਆ
ਕਰਨਾ
Provided that, (*conj.*) ਪਰ ਸ਼ਰਤ
ਇਹ ਹੈ, ਅੰਪਰ, ਭੰਧਨ ਇਹ
■
Provident, *a.* ਸੰਜਮੀ, ਸਮਝਵਾਲਾ,
ਦੂਰ ਦਰਸੀ
— Fund, ਸੰਜਮੀ ਫੰਡ, ਪਰਾਵੀਡੈਂਟ
ਫੰਡ
— Societies, ਭਵਿਖਤ-ਰਖਿਆ ਹਿੱਤ
ਸਭਾਵਾਂ
Province, *n.* ਸੂਬਾ, ਅਧਿਕਾਰ, ਪਰਾਂਤ
Provincial, *a.* ਸੂਬਾਈ, ਪਰਾਂਤਕ
Provincialism, *n.* ਸੂਬਾ ਪਰਸਤੀ,
ਪਰਾਂਤਪੱਖ
Provision, *n.* ਸ਼ਰਤ, ਉਪਬੰਧ
Restrictive— ਬੰਦਬੰਦੀ
ਸ਼ਰਤ
Special— ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ
Transitional— ਅੰਤਰ-
ਕਾਲੀਨ ਉਪਬੰਧ
Provisional, *n.* ਕੱਚਾ, ਕੰਮ ਚਲਾਉ
of. Temporary, ਕੰਮ ਚਲਾਉ
e.g.— arrangement, ਆਰਜ਼ੀ
ਪਰਬੰਧ
— government, ਕੰਮ ਚਲਾਉ
ਸਰਕਾਰ
— legislature, ਅੰਤਰਕਾਲੀਨ
ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ
— parliament, ਅੰਤਰਕਾਲੀਨ
ਸੰਸਦ
Provisionally, *adv.* ਕੰਮ ਚਲਾਉਣ
ਲਈ
Provisions, *n.* ਰਸਦ, ਖਾਣ ਸਮਗਰੀ
Proviso, *n.* ਬੰਧਨ, ਸ਼ਰਤ, ਸ਼ਰਤੀ ਵਾਕ
see Condition
Provocation, *n. or.* ਭੜਕਾਉਣ,

ਉਤੋਜਨ

Grave and sudden—

ਭਾਰੀ ਤੇ ਅਚਨਚੇਤ ਭੜਕਾਉਣ

Provoke, *v.* (lit: call forth)

ਭੜਕਾਉਣਾ, ਉਤੋਜਿਤ ਕਰਨਾ

Provoking, *a.* ਕਰੋਧ-ਅਵੇਸ਼ਕ, ਭੜਕਾਉProvost, *n.* ਨਗਰ-ਪਰਧਾਨ-ਅਧਿਕਾਰੀProxies, *n.* ਪਰਤੀ-ਪੱਤਰੀਆਂProximate, *a.* ਸਮੀਪ, ਲਗ-ਪਗ

— cause, ਨੇੜੇ ਦਾ ਕਾਰਣ

— damage, ਨੇੜੇ ਦਾ ਹਰਜਾ

Proximity, *n.* ਨਿਕਟਤਾProximo, *n.* ਅਗਲਾ ਮਹੀਨਾProxy, *n.* ਪਰਤੀ ਪੁਰਖ (ਦੂਜੇ ਦੀ ਥਾਂ
ਤੇ ਰਾਏ ਦੇਣ ਵਾਲਾ)Prudence, *n.* ਸੂਝ, ਸਿਆਣਪ, ਸਮਝOrdinary— ਸਾਧਾਰਣ ਨੁਤ-
ਬੂਝPrudent, *a.* ਸਿਆਣਾ, ਚਤੁਰ— management, ਸਿਆਣਾ ਪਰਬੰਧ,
ਸਮਝਦਾਰ ਪਰਬੰਧPrudential, *a.* ਸਿਆਣਾPseudonymn, *n.* ਕੁਝ ਨਾਮ, ਫਰਜ਼ੀ
ਨਾਮPseudonymous, *a.* ਕੁਝਨਾਮੀPsychology, *n.* ਮਨੋ ਵਿਗਿਆਨPuberty, *n.* ਜਵਾਨੀ, ਸ਼ੈਬਨPubescence, *n.* ਜਵਾਨੀ ਦੀ ਦਸ਼ਾPublic, *n.* ਲੋਕ, ਜਨਤਾPublic, *a.* ਜਨਤਕ, ਸਰਬ ਜਨਕ, ਆਮ
ਸਰਕਾਰੀ, ਪਰਸਿੱਧ

— accounts, ਜਨਤਕ-ਲੇਖੇ

— act, ਜਨਤਕ ਕਰਨੈਂ

— assistance, ਲੋਕ-ਸਹਾਇਤਾ

— auction, ਲੋਕ-ਨੀਲਾਮੀ, ਆਮ
ਨੀਲਾਮੀ

— authority, ਲੋਕ ਅਧਿਕਾਰੀ

— benefit, ਲੋਕ ਲਾਭ, ਲੋਕ
ਭਲਾਈ

— body, ਲੋਕ ਸਭਾ, ਲੋਕ ਸੰਸਥਾ

— charges, ਜਨਤਕ ਖਰਚੇ

— charity, ਜਨਤਕ ਪੈਨਦਾਨ

— convenience, ਲੋਕ ਸੁਖ

— credit, ਲੋਕ ਸਾਖ

— curator, ਲੋਕ ਰੱਖਿਅਕ

— debt, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਰਜ਼ਾ, ਰਾਜ
ਰਿਣ

— decency, ਲੋਕ ਲਾਜ

— demands, ਜਨਤਕ ਮੰਗਾਂ

— document, ਲੋਕ ਲਿਖਤ

— duty, ਆਮ ਡਿਊਟੀ

— employment, ਲੋਕ ਨੌਕਰੀ,
ਜਨਤਕ ਕਾਰ-ਰੁਝੇਵਾਂ— entertainment, ਲੋਕ ਦਿਲ
ਪਰਚਾਵਾਂ

— excheques, ਲੋਕ ਖਜਾਨਾ

— ferry, ਲੋਕ ਪੱਤਣ

— function, ਲੋਕ ਉਤਸਵ

— functionary, ਲੋਕ ਕਰਮਚਾਰੀ

— fund, ਆਮ ਫੰਡ

— gambling, ਆਮ ਰੁਆ

— good, ਲੋਕ ਭਲਾਈ

— health, ਲੋਕ-ਅਰੋਗਤਾ,
ਲੋਕ ਸਵਾਸਥ

— holiday, ਆਮ ਛੁੱਟੀ

— house, ਸਰਾਏ

— interest, ਲੋਕ ਹਿਤ

— justice, ਆਮ ਨਿਆਂ

— notification, ਆਮ ਸੂਚਨਾ

— nuisance, ਆਮ ਖਰਾਬੀ

— office, ਜਨਤਕ ਦਫਤਰ

— order, ਲੋਕ-ਵਿਵਸਥਾ

— peace, ਆਮ ਆਮਨ, ਲੋਕ
ਸ਼ਾਂਤੀ

- policy, ਆਮ ਨੀਤੀ
 — property, ਆਮ ਜਾਇਦਾਦ
 — prosecutor, ਸਰਕਾਰੀ
 ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ
 — purpose, ਜਨਤਕ ਮੰਤਵ
 — purse, ਲੋਕ ਧਨ, ਸਰਕਾਰੀ
 ਖਜਾਨਾ
 — records, ਲੋਕ ਅਭਿਲੇਖ,
 ਆਮ ਰੀਕਾਰਡ
 — road, ਆਮ ਸੜਕ, ਸ਼ਾਹਾਦ
 ਆਮ
 — safety, ਲੋਕ-ਰੱਖਿਆ
 — security, ਲੋਕ-ਸੁਰੱਖਿਆ,
 ਅਭਿਲੇਖ
 — servant, ਲੋਕ ਸੇਵਕ
 — service commission,
 ਲੋਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇਣ ਕਮਿਸ਼ਨ
 — services, ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ,
 ਲੋਕ ਸੇਵਾਵਾਂ
 — spirited, ਦੇਸ਼-ਭਗਤ
 — street, ਆਮ ਗਲੀ, ਲੋਕ ਲਾਘਾ
 — tranquility, ਆਮ ਅਮਨ
 — trial, ਖੁਲਾ ਪਰਤਾਵਾ
 — trust, ਲੋਕ ਨਿਆਸ, ਜਨਤਕ
 ਨਿਆਸ
 — utility service, ਲੋਕ
 ਲਾਭ ਸੇਵਾ
 — ways, ਜਨਤਕ ਰਾਹ
 — welfare, ਲੋਕ-ਭਲਾਈ
 — works department,
 P.W.D. ਉਸਾਫ਼ੀ ਵਿਭਾਗ
 — worship, ਖੁਲੀ ਪੂਜਾ ਜਿਥੇ
 ਸਭ ਲੋਕ ਆ ਸਕਣ
 — wrog, ਲੋਕ ਅਯੋਗ ਕਰਮ
- Publication, *n.* ਪਰਕਾਸ਼ਨ (ਕਨੂੰਨ
 ਆਦਿ ਵਾਂਗ, ਛਪੀ ਵਸਤ-
 ਪੁਸਤਕ)
- of a libel, ਨਿੰਦਕੀ ਲੇਖ ਦਾ
 ਪਰਕਾਸ਼ਨ
 — of a will, ਵਸੀਅਤ ਦਾ ਪਰਕਾਸ਼ਨ
 (ਆਖਰੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਗਵਾਹੀ
 ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਦੇਣਾ)
- Publicity, *n.* ਪਰਕਾਸ਼ਨ
 Publicly, *adv.* ਪਰਗਟ ਤੌਰ ਤੇ
 Publish, *v.* ਪਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨਾ
 Published, *a.* ਪਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ
 Publisher, *n.* ਪਰਕਾਸ਼ਕ
 Puff, *n.* ਅਤਿਅੰਤ ਉਸਤਤ, ਬੇਹਦ ਤਾਰੀਫ਼
 Puffer, *n.* ਬੋਲੀ ਵਧਾਉ (ਜਿਹੜਾ ਨੀਲਾਮ
 ਵਿਚ ਹੋਵਲ ਬੋਲੀ ਵਧਾਵੇ)
 Puissant, *a.* (ਪਿਉਨੀ) ਛੋਟਾ, ਪਿਛਲਾ
 — incumbrancer, (ਅ: ਅ: ਵੇਟਾ)
 ਪਿਛਲਾ ਤਾਰੂ
 — judge, ਵੋਟਾ ਜੱਜ
 — mortgage, ਪਿਛਲਾ ਰਹਿਨ
 Pulpit, *n.* ਚਬੂਤਰਾ, ਪਰੋਹਤ ਦਾ ਆਸਣ
 Punch, *v.* ਕੱਟਣਾ
 Punch, *n.* ਕਾਟਾ (ਕੱਟਣ ਵਾਲਾ),
 ਮਖੌਲੀਆ
 Punctual, *a.* ਵੇਲੇ ਸਿਰ
 Punish, *v.* ਦੰਡ ਦੇਣਾ, ਸਜਾ ਦੇਣਾ
 Punishable, *a.* ਦੰਡ ਦੇਣ ਯੋਗ
 Punishment, *n.* ਦੰਡ
 Aggregate— ਸਮੁੱਚਾ ਦੰਡ
 Candign— ਗੱਭਰੀ ਸਜਾ,
 ਕਰਜ਼ੀ ਸਜਾ
 Consecutive— ਅੱਗੇ
 ਪਿੱਛੇ ਦੰਡ (ਜੇ ਪਹਿਲਾ ਦੰਡ
 ਮੁਕਟ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਅਰੰਭ ਹੋਵੇ)
 Deterrent— ਕਨ-ਕਾਰ ਦੰਡ,
 ਨਿਵਾਰਕ ਸਜਾ
 Exemplary— ਦਿਰਸ਼ਣਾਤਮਕ
 ਦੰਡ
 Lenient— ਘਟ ਦੰਡ, ਥੋੜੀ ਸਜਾ

Light— ਹਲਕਾ ਦੰਡ, ਹਲਕੀ ਸਜ਼ਾ
 Major— ਵੱਡਾ ਦੰਡ
 Nominal— ਨਾਮ ਮਾਤਰ ਦੰਡ
 Reformative— ਸੁਧਾਰ ਦੰਡ, ਸੁਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਜ਼ਾ
 Punitive, *a.* ਦੰਡੀ, ਤਾਜ਼ੀਰੀ
 Punitory, *a.* ਦੰਡੀ
 — costs, ਦੰਡੀ ਖਰਚ
 — damages, ਦੰਡੀ ਹਰਜਾਨਾ
 — Police, ਦੰਡੀ ਪੁਲਿਸ, ਤਾਜ਼ੀਰੀ ਪੁਲਿਸ
 Pupil, ਚੇਲਾ, ਸ਼ਿਸ਼ੂ
 Puppet, *n.* & *a.* ਕਠ-ਪੁਤਲੀ
 — government, ਕਠ-ਪੁਤਲੀ ਸਰਕਾਰ
 Purchase, *v.* ਮੁੱਲ ਲੈਣਾ, ਖਰੀਦਣਾ
 Purchase, *n.* & *a.* ਮੁੱਲ, ਖਰੀਦ
 — and sale of goods, ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਅਤੇ ਬਿਕਰੀ
 — money, ਖਰੀਦ ਧਨ
 Purchaser, *n.* ਮੁੱਲ ਲੇਵਾ, ਖਰੀਦਾਰ, ਮੁਸਤਫੀ
 see Buyer
 e.g. Auction— ਨੀਲਾਮ ਖਰੀਦਾਰ
 Beneficial— ਲਾਭਕਾਰੀ ਖਰੀਦਾਰ
 Bonafide— ਨੌਕ ਨੀਅਤ ਖਰੀਦਾਰ
 Certified— ਸਨਦੀ ਖਰੀਦਾਰ
 Execution— ਨੀਲਾਮ ਖਰੀਦਾਰ
 Fictitious— ਫ਼ਰਜ਼ੀ ਖਰੀਦਾਰ
 Innocent— ਅਬੋਧ ਖਰੀਦਾਰ, ਨਵਾਜ਼ਦ ਖਰੀਦਾਰ
 Ostensible— ਜ਼ਾਹਰਾ ਖਰੀਦਾਰ
 Prior— ਅਗਲਾ ਖਰੀਦਾਰ
 Real— ਅਸਲੀ ਖਰੀਦਾਰ
 — for value, ਮੁੱਲ ਵਜੋਂ ਖਰੀਦਾਰ

— without notice, ਬੇ ਖਬਰਾ ਖਰੀਦਾਰ, ਅਸੂਚਿਤ ਖਰੀਦਾਰ
 Pure, ਖਾਲਸਾ, ਨਿਰੋਲ
 — food act, ਖਾਲਸਾ ਖੁਰਾਕ ਐਕਟ
 Purely, *adv.* ਖਾਲਸਾ ਰੂਪ ਵਿਚ
 Purge, *v.* ਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਖਰੀ ਕਰਨਾ
 To— one's contempt, ਅਦਾਲਤੀ ਅਪਮਾਨ ਦਾ ਪਰਾਸ-ਚਿਤ ਕਰਨਾ
 Purification, *n.* ਪਵਿੱਤਰ, ਸੁਧਾਈ, ਸਵਾਈ
 Purify, *v.* ਪਵਿੱਤਰ ਕਰਨਾ, ਸਾਫ ਕਰਨਾ
 Purity, *n.* ਪਵਿੱਤਰਤਾ, ਸੁੱਧੀ
 Purloin, *v.* ਦੁਰਾਉਣਾ, (ਪੁਸਤਕ ਜਾਂ ਲਿਖਤ ਚੋਂ)
 Purport, *v.* ਪਰਗਟ ਅਰਥ ਰੱਖਣਾ
 Purport, *n.* ਭਾਵ, ਅਰਥ, ਸਾਰ
 Purporting to be done, ਕਰਨਾ, ਪਰਤੀਤ ਹੋਣਾ, ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ, ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ
 Purpose, *n.* ਮੰਤਵ, ਕੰਮ, ਪਰਯੋਜਨ
 Immoral— ਸਿਖਲਾਈ ਤੋਰ ਤੇ ਬੁਰਾ ਕੰਮ
 Incidental— ਲਗਵਾਂ ਮੰਤਵ
 Lawful— ਕਨੂੰਨੀ ਮੰਤਵ
 Public— ਲੋਕ ਮੰਤਵ
 Purposely, *adv.* ਮੰਤਵ ਨਾਲ, ਮਿਟ ਮਣਾ ਕੇ
 Purpresture, *n.* (ਸਰਕਾਰੀ ਅਦੁਕਵੀਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ) ਚੋਰੀ ਵਥਾ ਲੈਣਾ
 see Encroachment
 Purse, *n.* ਬੋਲੀ, ਬਟੂਆ
 Privy— ਪਰੀਵੀ ਪਰਸ, ਨਿਜੀ ਬੋਲੀ
 Public— ਆਮ ਬੋਲੀ, ਸਰਕਾਰੀ ਖਜਾਨਾ
 Pursuance, *n.* ਅਨੁਸਾਰ

- In—of, ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚ
 Pursue, *v.* ਪਿਛਾ ਕਰਨਾ
 Pursuer, *n.* ਮੁੱਦਈ, ਪਿਛਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ
 Pursuit, *n.* ਕੰਮ-ਕਾਜ
 Industrial— ਸਨਅਤੀ ਕੰਮ
 Ordinary— ਸਾਧਾਰਨ ਕੰਮ
 Purview, *n.* ਮਨਜ਼ਾ, ਹੋਂਦ, (ਕਨੂੰਨ ਆਦਿ ਦੀ)
 Putative, *a.* (ਲੋਕ) ਪਰਸਿੱਧ, ਮਸ਼ਹੂਰ
 — father, ਪਰਸਿੱਧ ਪਿਤਾ
 — marriage, ਮੰਨਿਆ ਹੋਇਆ ਵਿਆਹ
 — matrimony, ਪਰਸਿੱਧ ਵਿਆਹ (ਦੀ ਹਾਲਤ)

Q

- Qua, *conj.* ਪਰਤੀ, ਨਿਚਦ
 Quack, *n.* ਅਨਾਰੀ-ਵੇਦ, ਨੀਮ ਹਕੀਮ
 Quadrennial, *a.* ਚਾਰ ਸਾਲਾ
 Qualification, *n.* ਯੋਗਤਾ, ਗੁਣ
 Qualified, *p.a.* ਯੋਕ, ਗੁਣੀ, ਸਰਤੀ, ਮਸ਼ਹੂਰ
 — acceptance, ਯੋਗ ਮਨਜ਼ੂਰੀ, ਸਰਤੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ
 — apology, ਅਪੇਖਿਤ ਖਿਆ, ਮਸ਼ਹੂਰ ਮਾਫੀ
 — candidate, ਗੁਣਵਾਨ ਉਮੀਦਵਾਰ
 — endorsement, ਯੋਕ ਉਪਲਿਖਤ
 — privilege, ਯੋਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ
 Qualifying, *p.a.* ਯੋਗ ਬਣਾਉ
 Quality, *n.* ਕਿਸਮ, ਪਰਕਾਰ

- Merchantable— ਵਿਕਣ ਯੋਗ ਕਿਸਮ
 Quantity, *n.* ਮਿਕਦਾਰ
 Quantum, *n.* ਮਿਕਦਾਰ, ਮਾਤਰਾ
 — of evidence, ਸਾਖੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ, ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਮਿਕਦਾਰ
 — of proof, ਪਰਮਾਣ-ਮਾਤਰਾ, ਸਬੂਤ ਦੀ ਮਿਕਦਾਰ
 Quarantine, *n.* ਕੁਰਾਟੀਨ, ਛੁ ਕਾਲ (ਫੂਤਕੀ ਰੋਗ ਵਾਲਾ ਜਿਨ੍ਹੇ ਚਿਰ ਲਈ ਠੰਢੇ ਤੇ ਰਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਖਣ ਦੀ ਥਾਂ)
 Part— ਖੱਤਰ ਨਿਰੋਧਾ
 Quarrel, *n.* ਬਗ਼ੜਾ, ਤਕਰਾਰ, ਫੌਲਾ, ਬੋਲ ਬੁਲਾਰਾ
 To pick up a— ਝਗੜਨਾ, ਛੇੜਨਾ, ਪੱਕਾ ਲੈਣਾ
 Quarry, *n.* ਪੱਥਰ ਦੀ ਖਾਣ
 Quarry, *v.* ਪੱਥਰ ਕੱਢਣਾ
 Quart, *n.* ਛੋਟਾ ਬੋਤਲ
 Quarter, *n.* ਚੌਥਾ ਭਾਗ, ਪਉਆ
 — session, *E.* ਤਿਆਰੀ ਇਜਲਾਸ
 Quarter, *n.* ਕੁਆਟਰ, ਟਿਕਾਣਾ
 Quarterly, *n.* ਤ੍ਰੈ-ਮਾਸਕ ਪੱਤਰ
 Quarterly, *a.* ਤ੍ਰੈ-ਮਾਸਕ, ਤਿਆਰੀ
 Quash, *v. or.* ਰੱਦ-ਕਰਨਾ, (ਅਦਾਲਤੀ ਹੁਕਮ ਠਾਲ)
 — the commitment, ਸਪੁਰਦਗੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ
 — the conviction, ਅਪਰਾਧ ਸਿੱਧੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ
 — the proceedings, ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ
 Quasi, *a.* ਨੀਮ, ਵਾਂਗ, ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
 — contract, ਨੀਮ ਠੇਕਾ
 — crime, ਨੀਮ ਅਪਰਾਧ
 — easement, ਨੀਮ ਸੁਖ ਅਧਿਕਾਰ

- personality, ਨੀਮ ਸ਼ਖਸੀਅਤ
- possession, ਨੀਮ ਕਬਜ਼ਾ
- reality, ਨੀਮ ਅਸਲੀਅਤ
- tort, ਨੀਮ ਅਧਿਕਾਰ ਕਰਮ
- trustee, ਨੀਮ ਅਮੀਨ (ਨਿਆਸ-ਧਾਰੀ)

Quay, *n.* ਕੀ, ਸਮੁੰਦਰੀ ਘਾਟ

Queen, *n.* ਮਹਾਰਾਣੀ, ਮਲਕਾ

- consort, ਮਹਾਰਾਣੀ (ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਵਸਤ ਦੀ)
- dowager, ਰਾਜ ਵਿਧਵਾ
- mother, ਰਾਜ ਮਾਤਾ
- regent, ਰਾਣੀ ਰੀਜੇਂਟ (ਸਰਬਰਾਹ ਮਲਕਾ)
- regnant, ਰਾਜ ਬਰਦੀ ਰਾਣੀ

Queen's Bench, *n.* ਸ਼ਾਹੀ ਅਦਾਲਤ

Querent, *n.* ਪਰਸ਼ਨਿਕ, ਪੁੱਛਕਾਰ

Query, *n.* ਪੁੱਛ, ਪੁੱਛਣ ਯੋਗ ਗੱਲ

Question, *v.* ਪਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ

Question, *n.* ਪਰਸ਼ਨ, ਸਵਾਲ

Annoying— ਤੌਰ ਕਰ
ਪਰਸ਼ਨ, ਤੌਰ ਕਰਨਾ ਪਰਸ਼ਨ

Caste— ਜਾਤ ਸਬੰਧੀ ਪਰਸ਼ਨ

Criminating— ਅਪਰਾਧਕ
ਪਰਸ਼ਨ, ਅਪਰਾਧ ਆਤਮਕ
ਪਰਸ਼ਨ

Defamatory— ਮਾਨ-
ਹਾਨਿਕ ਸਵਾਲ, ਫਿੱਜਤ
ਹਤਕਾਰ ਪਰਸ਼ਨ

Embarrassing— ਘਬਰਾਉ
ਪਰਸ਼ਨ

Hypothetical— ਉਪ-
ਕਲਪਨਿਕ ਪਰਸ਼ਨ

Indecent— ਨਿਰਲਜ਼ ਪਰਸ਼ਨ

Insulting— ਅਪਮਾਨੀ
ਪਰਸ਼ਨ

Irrelevant— ਅਸੰਬੰਧਤ

ਸਵਾਲ, ਅਸੰਬੰਧਤ ਪਰਸ਼ਨ

Labour— ਮਜ਼ਦੂਰ ਮਾਮਲਾ
ਪਰਸ਼ਨ

Leading— ਸੁਝਾਉ ਪਰਸ਼ਨ

Material— ਜਿਗਰੀ ਸਵਾਲ,
ਮਹੱਤਵ-ਪੂਰਨ ਪਰਸ਼ਨ

Misleading— ਗੁੱਝਾਉ
ਪਰਸ਼ਨ

Not to be called in—

ਉਜਰ ਨਹੀਂ ਬੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

Offensive— ਹਾਨੀਕਾਰਕ
ਪਰਸ਼ਨ

Open— ਚਿਚਾਰ ਯੋਗ ਪਰਸ਼ਨ

Relevant— ਸੰਬੰਧਤ ਸਵਾਲ

Scandalous— ਨਿੰਦਕੀ

ਸਵਾਲ

Supplementary— ਪੂਰਕ
ਸਵਾਲ, ਅਨੁਪੂਰਕ ਪਰਸ਼ਨ

Vexed— ਫਿੱਕ ਕਰਨਾ ਪਰਸ਼ਨ

— of fact, ਵਾਸਤਵਿਕ ਪਰਸ਼ਨ,
ਵਾਕਿਆਤੀ ਪਰਸ਼ਨ

— of law, ਕਨੂੰਨੀ ਪਰਸ਼ਨ

Questionable, *a.* ਪੁੱਛਣ ਯੋਗ, ਚਿਤਰਾਹ
ਯੋਗ, ਸ਼ੱਕੀ

Questionnaire, *n.* ਪਰਸ਼ਨਾਵਲੀ

Quibble, *n.* ਬਬਦਜਾਲ, ਹੁੱਜਤ

of. Prevarication, ਟਾਲ ਮਟੋਲ
(ਸਚ ਤੋਂ)

e.g. Legal— ਕਨੂੰਨੀ ਤੌਤਰਸਾ,
ਕਨੂੰਨੀ ਬਬਦਜਾਲ

Quibble, *v.* (ਵਕੀਲ ਦਾ ਬਹਿਸ ਵਿਚ ਗੱਲ
ਦਵਾਰਾ) ਟਾਲ ਮਟੋਲ ਕਰਨਾ

Quick, *n.* ਸੀਘਰ

— with child, *or.* ਪੰਜ ਮਹੀਨਿਆਂ
ਦਾ ਗਰਭ

Quiet, *n.* ਉਪ-ਚਾਪ, ਸਾਂਤ

- enjoyment, ਬਿਨਾਂ ਫੌਜਖਾਨੀ
ਬਬਲਾ, ਮਾਂਤੀ ਪੁਰਬਕ
ਭਾਜਾ
- possession, ਸ਼ਾਂਤ ਕਬਜ਼ਾ
- Quin-quennial, *a.* ਪੰਜ ਬਰਸਾ
- Quinque partite, *a.* ਪੰਜ ਪਰਤਾ
- Quit, *v.* ਛੱਡਣਾ
- claim, ਦਾਵਾ ਛੱਡਣਾ
- costs, ਖਰਚ ਛੱਡਣਾ
- Quit, *a.* ਨੀਅਤ
- rent, ਨੀਅਤ ਲਗਾਨ
- Quittance, *n.* ਨਵੇਕਾ, ਵਾਰਖਤੀ
- Quorum, *n.* ਕੋਰਮ, ਅਵੇਕਰ ਕਿਣਤੀ
(ਕਿਸੇ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ
ਲਈ ਜਿਤਨੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ
ਹਾਜ਼ਰੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ)
- Quota, *n.* ਕੋਟਾ, ਹਿੱਸਾ
- Quotation, *n.* ਪਰਮਾਣ (ਕਿਸੇ ਪੁਸਤਕ
ਵਿਚੋਂ) ਦਰ, ਭਾ, (ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ
ਸਟਾਕ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ)
- Quote, *v.* ਪਰਮਾਣ ਦੇਣਾ, ਹਵਾਲਾ
ਦੇਣਾ
- Quotient, *n.* ਭਾਗਫਲ
- Quowarranto, ਅਧਿਕਾਰ ਪੁੱਛ

R

- Race, *n.* ਨਸਲ, ਵੰਸ਼, ਕੌਮ, ਦੌਲ
Martial— ਜੋਧਾ ਕੌਮ
- Race, *v.* ਦੌੜਨਾ
- Rack, *n. & a.* ਚੌਖਟਾ (ਜਿਸ ਤੇ ਕੱਸ
ਕੇ ਦੋਜੀ ਕੋਲੋਂ ਦੋਸ਼ ਮਨਾਉਂਦੇ
ਹਨ)
- rent, ਅਤਿ ਲਗਾਨ (ਜਿਹੜਾ ਕੁਲ
ਆਮਦਨੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇ)
- renting, ਅਤਿ ਬਾਹਲਾ ਬਰਾਇਆ
ਲੈਣ, ਕਰਾਇਆ ਲੁੱਟ
- Radical, *a.* ਅਤਿ ਪਰੀਵਰਤਨ ਚਾਹਕ,

- ਮੌਲਿਕ, ਅਸਲੀ
- Raid, *v.* ਛਾਪਾ ਮਾਰਨਾ, ਹਮਲਾ ਕਰਨਾ
- Raid, *n. P.* ਛਾਪਾ, ਹਮਲਾ
- Air— ਹਵਾਈ ਹਮਲਾ
- Excise— ਆਬਕਾਰੀ ਛਾਪਾ
- Police— ਪੁਲਸੀ ਛਾਪਾ
- Raider, *n.* ਧਾੜਵੀ, ਧਾਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ
ਛਾਪਾ ਮਾਰ
- Rail Road, *n.* ਰੇਲ-ਸੜਕ
- Railway, *n.* ਰੇਲਵੇ
- Company— ਕੰਪਨੀ ਦੀ
ਰੇਲਵੇ
- Guaranteed— ਗਰੰਟੀ ਰੇਲਵੇ
(ਜਿਸ ਦੀ ਰਾਸ ਦੇ ਸੂਚ ਦੀ
ਸਰਕਾਰੀ ਗਰੰਟੀ ਹੋਵੇ)
- State— ਸਰਕਾਰੀ ਰੇਲ
- Railway, *a.* ਰੇਲਵੇ ਸੰਬੰਧੀ
- accident, ਰੇਲਵੇ ਹਾਦਸਾ
- act, ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ
- administration, ਰੇਲਵੇ ਪਰਬੰਧ
- authorities, ਰੇਲਵੇ ਅਧਿਕਾਰੀ
- board, ਰੇਲਵੇ ਬੋਰਡ
- booking office, ਰੇਲਵੇ ਟਿਕਟ
ਘਰ
- commission, ਰੇਲਵੇ ਕਮਿਸ਼ਨ
- company, ਰੇਲਵੇ ਕੰਪਨੀ
- crossing, ਰੇਲਵੇ ਛਾਟਕ
- employee, ਰੇਲਵੇ ਨੌਕਰ, ਰੇਲਵੇ
ਕਰਮਚਾਰੀ
- labour, ਰੇਲਵੇ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰ
- officer, ਰੇਲਵੇ ਅਫਸਰ
- passenger, ਰੇਲਵੇ ਮੁਸਾਫਰ,
ਰੇਲ ਸਵਾਰੀ
- police, ਰੇਲਵੇ ਪੁਲਸ
- receipt, ਰੇਲਵੇ ਰਸੀਦ
- servant, ਰੇਲਵੇ ਨੌਕਰ
- station, ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ

- station master, ਰੇਲਵੇ
ਸਟੇਸ਼ਨ ਮਾਸਟਰ
- superintendent, ਰੇਲਵੇ
ਸੁਪਰਡੈਂਟ
- train, ਰੇਲ-ਗੱਡੀ
- Raise, *v.* ਉਠਾਉਣਾ, ਉੱਚਾ ਕਰਨਾ
- Raising the standard of living,
ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਕਰਨਾ
- Rancour, *n.* ਅਤਿ ਧਰੋਹ, ਦਿਲੀ
ਦੁਸ਼ਮਣੀ
- Range, *n.* ਮਾਰ, ਹੱਦ, ਸੀਮਾ, ਇਲਾਕਾ
- Rifle— ਰਫਲ ਦੀ ਮਾਰ,
(ਚੈਨਮਾਰੀ)
- Ranger, *n.* ਫੌਜਰ
- Forest— ਬਣ-ਅਧਿਕਾਰੀ,
ਜੰਗਲ ਰੋਜਰ
- Rank, *n.* ਪਦਵੀ, ਮਰਤਬਾ, ਅਨੁਦਾ, ਕਤਾਰ
- reduction, *n.* ਫੌਕ ਦਾ ਘਟਾ-
ਉਣ
- Ransack, *v.* ਲੁੱਟਣਾ
- Ransom, *n.* (ਕੋਈ) ਫੜਾਉਣ ਦੀ ਚੋਟੀ,
ਭੁੰਗਾ (ਢੋਰੀ ਦੇ ਮਾਲ ਦਾ)
- Rape, *v.* (ਅ: ਅ: ਖੋਹ ਲੈ ਜਾਣਾ) ਜਬਰੀ
ਸਤਿਭੰਗ ਕਰਨਾ, ਜਬਰ ਜਨਾਹ
ਕਰਨਾ
- Rape, *n.* ਜਬਰੀ ਸਤਿਭੰਗ, ਜਬਰ ਜਨਾਹ
- of forest, ਜੰਗਲ ਬਲਾਤ ਕਾਰਨ,
(ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਧੌਕੇ ਨਾਲ ਘੁਸ
ਆਉਣਾ)
- Rapine, *n.* ਲੁੱਟ
- Rapproachment, *n.* ਪੁਨਰ ਮਿਲ,
ਮਿਲਾਪ
- Rare, *a.* ਦੁਰਲੱਭ
- Rash, *n.* ਅੰਧਾ ਧੁੰਦ
- cf. Reckless, ਲਾਪਰਵਾਹ
- e.g.— driving, ਅੰਧਾ ਧੁੰਦ ਗੱਡੀ
ਚਲਾਉਣਾ

- Rashly, *adv.* ਅਨੁਵਾਹ
- Ratable, *a.* ਅਨੁਪਾਤਕ, ਹਿੱਸੇ ਬਹਿੰਦੀ
- distribution of assets,
ਧਨ ਦੀ ਹਿੱਸੇ-ਬਹਿੰਦੀ ਵੰਡ
- Rate, *v.* ਦਰ ਜਾਂ ਭਾ ਨੀਅਤ ਕਰਨਾ,
ਪਸਕਾਉਣਾ
- Rate, *n.* ਦਰ, ਭਾ, ਨਿਰਖ, ਮਸੂਲ, ਕਰ
- Canal advantage,—*r.*
(ਖੁਸ਼ ਹੋਸੀਅਤੀ) ਨਹਿਰ ਲਾਭ-ਕਰ
- Competitive—*s.m.e.*
ਟਾਕਰੇ ਦਾ ਭਾ
- Exchange— ਵਟਾਂਦਰੀ ਭਾ
- Fixed— ਨੀਅਤ ਭਾ
- Land Revenue— ਪਸ਼ਤਾ
ਭਾ
- Life— ਚੰਦਾ, ਬੀਮੇ ਦਾ ਦਰ
- Local—*r.* ਸਥਾਨਕ ਕਰ
- Market— ਮੰਡੀ ਦਾ ਭਾ
- Occupier's— ਦਖੀਲਕਾਰੀ
- Owner's— ਮਾਲਕਾਨਾ ਭਾ
- Poor— ਅਨਾਥ ਕਰ (ਜੋ ਟੈਕਸ
ਅਨਾਥ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ
ਲਾਇਆ ਜਾਵੇ)
- Water— ਆਬੀਆਨਾ, (ਜਲ
ਕਰ)
- interest, ਵਿਆਜ ਦਾ ਦਰ, ਬਦਰ
ਸੁਦ
- Rate payer, *n.* ਟੈਕਸ ਦੇਣ ਵਾਲਾ
- Ratification, *n.* ਪੁਸ਼ਟੀ
- Ratify, *v.* ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨਾ
- of contract, ਬਚਨ ਬੰਦ-ਅਨੁਸਮਰ-
ਬਨ, ਸੰਦੇ ਦੀ ਪੱਕੀ ਪਰਵਾਨਗੀ
- Rating, *v.* ਮਸੂਲ ਜਾਂ ਟੈਕਸ ਲਾਉਣਾ
- Ratio, *n.* ਸਬੰਧ, ਨਿਸਬਤ
- decidendi, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਵੇਸਲਾ,
ਨਿਰਣਾ ਆਧਾਰ
- Ration, *n.* ਵੰਡ, ਨੀਅਤ-ਭਾਗ, ਰਾਸ਼

— depot, ਰਾਏਨ ਡੀਪੁ
 Rational, *a.* ਜੁਗਤ ਭਰਿਆ, ਮਾਕੂਲ
 Rationale; *n.* ਜੁਗਤੀਆਂ, ਸਮੁੱਚੇ ਤਰ ਤੇ
 Rationate, *v.* ਨੀਅਤ ਕਰਨਾ, ਵੰਡਣਾ
 Rationed, *pa.* ਰਾਸ਼ਨ ਹੋਇਆ
 — articles, ਰਾਸ਼ਨਿਤ ਵਸਤੂਆਂ
 Rationing, *a.* ਰਾਸ਼ਨ
 — officer, ਰਾਸ਼ਨ ਅਫਸਰ
 — material, *n.* ਰੱਚਾ ਮਾਲ
 Ravish, *v.* (ਅ: ਅ: ਖੋਹ ਲੈ ਜਾਣਾ),
 ਜਬਰੀ ਸਤਿਭੰਗ ਕਰਨਾ
 Ravishment, *n.* ਜਬਰੀ ਸਤਿਭੰਗ
 of. Rape, ਜਬਰ-ਜਨਾਹ
 Raw, *a.* ਰੱਚਾ
 Reaction, *v.* ਪਰਤੀ ਕਰਮ ਹੋਣਾ, ਪਰਤਵਾਂ
 ਪਰਭਾਵ ਪੈਣਾ
 Reactionary, *a.* ਪਿਛਾਂ-ਖਿੱਚੁ
 Reader, *n.* ਪਾਠਕ
 Readiness, ਤੱਤ-ਪਰਤਾ, ਤਿਆਰੀ,
 ਆਮਦਗੀ
 Reading, *n.* ਪੜ੍ਹਤ (ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਬਿਲ
 ਦੀ)
 First—ਪਹਿਲਾ ਪਾਠ, ਪਹਿਲੀ
 ਪੜ੍ਹਤ
 Second—ਦੂਜਾ ਪਾਠ, ਦੂਜੀ
 ਪੜ੍ਹਤ
 Third—ਤੀਜਾ ਪਾਠ, ਤੀਜੀ ਪੜ੍ਹਤ
 Re-admission, ਮੁੜ-ਦਾਖਲਾ, ਦੁਬਾਰਾ
 ਦਾਖਲਾ
 Read over and admitted cor-
 rect, R.O. & A.C.
 ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਇਆ ਤੇ ਠੀਕ
 ਮੰਨਿਆ
 Ready, *a.* ਤਿਆਰ
 — money, ਨਕਦ ਰੁਪਈਆ
 Real, *a.* ਵਾਸਤਵਿਕ, ਅਸਲੀ, ਜਮੀਨ
 ਸਬੰਧੀ

— action, *E.* ਅਚੁਕਵੀਂ ਜਾਇਦਾਦ
 ਸਬੰਧੀ ਦਾਵਾ
 — assets, *E.* ਅਚੁਕਵੀਂ ਜਾਇਦਾਦ
 (ਸੰਪਤੀ)
 — estate, ਅਚੁਕਵੀਂ ਮਿਲਖ
 — evidence, ਅਸਲੀ ਕਵਾਹੀ
 — laws, ਅਚੁਕਵੀਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ
 ਕਨੂੰਨ
 — right, ਅਚੁਕਵਾਂ ਹੱਕ
 — security, ਅਚੁਕਵੀਂ ਜਾਇਦਾਦੀ
 ਜ਼ਮਾਨਤ
 — things, ਅਚੁਕਵੀਆਂ ਵਸਤਾਂ
 Realisation, *n.* ਉਗਰਾਹੀ, ਅਨੁਭਵ
 — of fine, ਜੁਗਮਾਨੇ ਦੀ ਢਸਲੀ
 Realize, *v.* ਉਗਰਾਹੁਣਾ, ਵਸੂਲ ਕਰਨਾ,
 ਅਨੁਭਵ ਕਰਨਾ
 Reality, *n.* ਵਾਸਤਵਿਕਤਾ, ਅਸਲੀਅਤ
 Reality, *n. E.* ਅਨਚੁਕਵੀਂ ਜਾਇਦਾਦ
 see Real property
 Realm, *n.* ਰਾਜ
 Reason, *n.* ਬੁਧ, ਅਕਲ, ਵਜ੍ਹਾ, ਕਾਰਣ
 By—of, ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ
 — specified, ਉਪਲਿਖਤ ਕਾਰਣ
 — to believe, ਨਿਸਚਾ ਕਰਨ ਦਾ
 ਕਾਰਣ
 Reasonable, *a.* ਉਚਿਤ, ਮਾਕੂਲ,
 ਵਾਜਬ, ਮੁਨਾਸਬ, ਧੰਨ
 — aid, ਮੁਨਾਸਬ ਸਹਾਇਤਾ
 — apprehension, ਮਾਕੂਲ, ਸ਼ੰਕਾ,
 ਉਚਿਤ ਸੰਦੇਹ
 — belief, ਯੋਗ ਵਿਸ਼ਵਾਸ
 — care, ਉਚਿਤ ਧਿਆਨ
 — cause, ਉਚਿਤ ਕਾਰਣ
 — certainty, ਉਚਿਤ ਨਿਸਚਾ
 — complaint, *cr.* ਉਚਿਤ
 ਫਰਿਆਦ

- conduct, ਉਚਿਤ ਚਲਨ
 — diligence, ਉਚਿਤ ਉੱਦਮ
 — doubt, ਉਚਿਤ ਸੰਦੇਹ
 — expenses, ਉਚਿਤ ਖਰਚ
 — ground, ਉਚਿਤ ਆਧਾਰ
 — hour, ਉਚਿਤ ਸਮਾਂ (੬ ਵਜੇ ਤੋਂ ੬ ਵਜੇ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ)
 — suspicion, *cr.* ਉਚਿਤ ਸੰਕਾ
 — time, ਉਚਿਤ ਸਮਾਂ
 — use, ਉਚਿਤ ਵਰਤੋਂ
 — & probable cause, ਮਾਰੂਲ ਤੇ ਨਿਰਫ ਕਾਰਨ
- Reasoning, *n.* ਉਕਤੀ ਯੁਕਤੀ, ਦਲੀਲ ਬਾਜ਼ੀ
- Rebate, *v.* ਕਾਟ ਦੇਣਾ, ਵਾਪਸੀ ਦੇਣਾ
- Rebate, *n.* ਕਾਟ, ਵਾਪਸੀ
- Rebel, *v.* ਰਾਜ ਧਰੋਹ ਕਰਨਾ, ਆਬੀ ਹੋਣਾ, ਬਗ਼ਾਵਤ ਕਰਨਾ
- Rebel, *n.* ਰਾਜ ਧਰੋਹੀ, ਬਾਗ਼ੀ, ਆਬੀ
- Rebellion, *n.* ਬਗ਼ਾਵਤ, ਰਾਜ-ਧਰੋਹੀ, ਆਬੀ
 see Anarchy etc.
- Rebellious, *a.* ਰਾਜ-ਧਰੋਹੀ, ਬਾਗ਼ੀ, ਆਬੀ, ਬਾਗ਼ੀਆਨਾ
 — assembly, ਬਾਗ਼ੀ ਸਭਾ, ਆਬੀ ਸਭਾ
- Rebuke, *v.* ਚਿੜਕਣਾ, ਤਾੜਨਾ, ਭਾਟਨਾ, ਝਾੜਨਾ
- Rebut, *v.* ਖੰਡਣ ਕਰਨਾ, ਤਰਦੀਦ ਕਰਨਾ
- Rebuttable, *a.* ਖੰਡਣ ਯੋਗ
 — presumption, *n.* ਤਰਦੀਦ ਯੋਗ, ਅਨੁਮਾਨ, ਖੰਡਣੀ ਅਨੁਮਾਨ
- Rebuttal, *n.* ਖੰਡਣ, ਤਰਦੀਦ
- Rebutter, *n.* *E.* ਖੰਡਣ, ਉਤਰ-ਉਧਰ-ਦਾਰੀ
- Rebutting evidence, *n.* ਤਰਦੀਦੀ ਗਵਾਹੀ, ਖੰਡਣੀ ਗਵਾਹੀ
- Recade, *v.* ਪਿੱਛੇ ਹਟਣਾ, ਉਤਰਨਾ
- Recalcitrant, *a.* (ਅ: ਅ: ਅਡੀ ਵਖਾਉਣ ਵਾਲਾ) ਅਡੀਅਲ
- Recall, *v.* ਫਿਰ ਬੁਲਾਉਣਾ
 — of ambassador, ਰਾਜ ਦੂਤ ਦਾ ਮੁੜ ਬੁਲਾਉਣਾ
 — of case, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਮੰਗਵਾਉਣਾ
 To—a witness, ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਫਿਰ ਬੁਲਾਉਣਾ
- Recapitulate, *v.* (ਸੰਖੇਪ ਕਰ ਕੇ) ਦੁਹਰਾਉਣਾ
- Recaption, *n.* *E.* ਪੁਨਰ-ਪਕੜ, (ਆਪਣਾ ਜਾਂ ਟੱਬਰ ਦਾ ਮਾਲ ਬਿਨਾਂ ਜਬਰ ਉਸ ਪੁਰਖ ਕੋਲੋਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ, ਜੋ ਲੈ ਗਿਆ ਹੋਵੇ)
- Recapture, *v.* ਮਾਲ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ
- Receipt, *n.* ਪਰਾਪਤੀ, ਵਸੂਲੀ, ਆਮਦਨੀ, ਪਰਾਪਤੀ-ਪੱਤਰ, ਰਸੀਦ
 Deposit— ਦਾਖਲਾ ਰਸੀਦ
 Gross— ਸਮੁੱਚੀ ਆਮਦਨੀ
 Railway— ਬਿਲਟੀ
 — and disbursement, ਵਸੂਲੀ ਅਤੇ ਅਦਾਇਗੀ, ਜਮ੍ਹਾਂ ਖਰਚ
- Receive, *v.* ਪਰਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਵਸੂਲ ਕਰਨਾ
 — evidence, ਗਵਾਹੀ ਲੈਣੀ
 — stolen property, ਚੋਰੀ ਦਾ ਮਾਲ ਲੈਣਾ
- Receiver, *n.* *ci.* ਰਸੀਦਗਰ, ਵਸੂਲੀਆ, ਉਗਰਾਹੀਆ, ਲੈਣ ਵਾਲਾ
 see Liquidator
e.g. Insolvency— ਦੀਵਾਲਾ ਰਸੀਦਗਰ, ਦੀਵਾਲਾ ਉਗਰਾਹਕ
 Interim— ਦਰਮਿਆਨੀ ਵਸੂਲੀਆ, ਆਰਜੀ ਵਸੂਲੀਆ
 Official— ਸਰਕਾਰੀ ਵਸੂਲੀਆ

— of stolen property, *cr.*

ਹੱਸ-ਗੀਰ, ਚੁਰਾਏ ਭੰਗਰ ਲੈਣ
ਵਾਲਾ, ਚਾਕਦਾਰ, (ਢੇਰੀ ਦਾ
ਮਾਲ ਲੈਣ ਵਾਲਾ)

Recension, *n.* ਪੁਨਰ ਪੜਚੋਲ

Recent, *a.* ਹੁਣ ਦਾ, ਨਵੀਨ, ਅੱਜ ਕਲ ਦਾ

Receptacle, *n.* ਭਾਂਡਾ, ਬਰਤਨ

Reception, ਸੁਆਗਤ

— order, *cr.* ਸੁਆਗਤੀ ਹੁਕਮ (ਪਾਗਲ
ਨੂੰ ਪਾਗਲ ਖਾਨੇ ਦਾਖਲ ਹੋਣ
ਦਾ ਹੁਕਮ)

Receptrix, *n.* ਲੈਣ ਵਾਲੀ, ਉਕਰਾਹੁਣ
ਵਾਲੀ

Recess, *n.* ਛੁੱਟੀ, ਵਿਸਰਾਮ ਕਾਲ, ਗੁਫਾ

— of Parliament, ਸੰਸਦ ਦਾ ਵਿਸ-
ਰਾਮੀ ਕਾਲ, ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦਾ
ਵਿਸਰਾਮ-ਕਾਲ

Recession, *n.* ਨਿਰਸਰ

— of a river, *r.* ਦਰਿਆ ਦਾ ਛੱਡਾ
ਛੱਡਣ

Recidivism, *n.* (ਮੁੜ ਮੁੜ) ਪੁਨਰ
ਅਪਰਾਧ ਕਰਨਾ

Recidivist, *n.* ਪੁਨਰ ਅਪਰਾਧੀ

Recipient, *n.* ਪਾਵਕ, ਪਰਾਪਕ, ਪਾਉਣ
ਵਾਲਾ

Reciprocal, *a.* ਪਰਸਪਰ
see Mutual

e.g.— arrangement, ਪਰਸਪਰ
ਪਰਬੰਧ

— promise, ਪਰਸਪਰ ਪਰਣ

Reciprocity, *n.* ਪਰਸਪਰਤਾ

Reciprocrating, *pa.* ਪਰਸਪਰਨਾ

— territory, ਪਰਸਪਰਨਾ ਦੇਸ਼

Recital, *n.* ਸ਼ਿਕਰ, ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਹਵਾਲਾ

Recite, *v.* ਕਥਨ ਕਰਨਾ (ਸ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ)
ਕਥਨਾ

Reckless, *a.* ਲਾਪਰਵਾਹ

cf. Careless

Recklessly, *adv.* ਅਨਿਵਾਰੀ ਨਾਲ,
ਬੇਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ

Reckon, *v.* ਗਿਨਣਾ, ਹਿਸਾਬ ਲਾਉਣਾ

Reclaim, *v.* ਕੱਢਣਾ, ਸੋਧਣਾ (ਫਸੀਨ
ਆਦਿ ਦਾ)

Reclaimable, *a.* ਕੱਢਣ ਯੋਗ

Reclaimed, *a.* ਕੱਢਿਆ ਹੋਇਆ, ਕੱਢੀ
ਹੋਈ

— animal, ਸੋਧਿਆ ਜਾਨਵਰ

— land, ਕੱਢੀ ਭੋਇ

Reclamation, *n.* ਕਢਾਈ, ਸੋਧ

Reclamation, *a.* ਕਾਢ, ਸੋਧ

— officer, ਕਾਢ ਅਫਸਰ, ਸੋਧ ਅਫਸਰ

Recluse, *n.* ਇਕਾਂਤ ਵਾਸੀ

Reclusion, *n.* ਕੋਢ (ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ
ਕਾਰਣ)

— Government, ਮੰਨੀ ਹਕੂਮਤ

Recognition, *n.* ਪਛਾਣ, ਪਰਵਾਨਗੀ,
ਮੰਨਣ

Recognizance, *n. cr.* ਮੁਚੱਲਕਾ, ਪਰ-
ਤਿਗਿਆ-ਪਤਰ, ਕਨੂੰਨੀ
ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ

— bond, ਮੁਚੱਲਕਾ, ਸਚੇਈ-ਬੰਦ

Recognize, *v.* ਪਛਾਣਨਾ, ਅੰਕੀਕਾਰ
ਕਰਨਾ

Recognized, *a.* ਪਰਮਾਣੀਕ

— agent, ਪਰਮਾਣੀਕ ਏਜੰਟ

Recognizor, *n.* ਮੁਚੱਲਕਾ-ਲੇਖਕ

Recollection, *n.* ਯਾਦ, ਸਮਰਟ, ਚਤਾ

Recommend, *v.* ਸਲਾਘਾ ਕਰਨਾ,
ਸਵਾਰਸ ਕਰਨਾ

Recommendation, *n.* ਸਲਾਘਾ-
ਪੱਤਰ, ਸਵਾਰਸ

Prior— ਪੂਰਬ-ਸਵਾਰਸ

Recompensation, *n.* ਹਾਨ-ਪੂਰਤੀ

Recompense, *v.* ਹਾਨੀ ਪੂਰਨ ਕਰਨਾ,

ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ
 Recompense, *n.* ਹਾਨ ਪੂਰਤੀ,
 ਮੁਆਵਜ਼ਾ
 Reconcile, *v.* ਪੁਨਰ ਮਿਲਾਉਣਾ
 Reconciliation, *n.* ਪੁਨਰ-ਮੇਲ
 — Board, ਪੁਨਰ ਮੇਲ ਬੋਰਡ
 Reconstruction, *n.* ਪੁਨਰ ਰਚਨਾ
 — of record, ਮਿਸਲ ਦੀ ਪੁਨਰ ਰਚਨਾ
 Reconvey, *v.* ਮੋੜ (ਦੇਣਾ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ)
 Reconveyance, *n.* ਮੋੜ-ਪੱਤਰ,
 (ਉ: ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ ਛੁਡਾਉਣ
 ਵੇਲੇ ਛੁਡਾਵਾ ਲਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ)
 Record, *v.* ਉਲੇਖ ਕਰਨਾ, ਦਰਜ ਕਰਨਾ
 Recorded, *pa.* ਉਲਿਖਤ
 Record, *n.* ਉਲੇਖ (ਉਤ ਜਾਂ ਉਚ ਲੇਖ,
 ਲਿਖ ਕੇ ਜੋ ਉਚੇ ਥਾਂ ਰੱਖ ਦਿਤਾ
 ਜਾਵੇ) ਮਿਸਲ, ਦਫਤਰ ਕਾਗਜ਼
 Annual— ਵਾਰਸਕ ਉਲੇਖ
 of. Contract, of— ਨਿਰਣਤ
 ਵਾਅਦਾ
 Court of— ਪਰਮਾਣੀ ਅਦਾਲਤ
 (ਉਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਿਸ ਦੇ
 ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਪਰਮਾਣ ਦਿਤਾ ਜਾ
 ਸਕੇ)
 Debt of— ਭਿਗਰੀ ਕਰਜ਼ਾ
 Historical— ਇਤਹਾਸਕ
 ਅਭਿਲੇਖ, ਤਵਾਰੀਖੀ ਰੀਕਾਰਡ
 Judicial— ਅਦਾਲਤੀ ਮਿਸਲ,
 ਜਾਂ ਮਿਸਾਲ
 Land— ਜ਼ਮੀਨੀ ਕਾਗਜ਼,
 (ਭੇਦ ਉਲੇਖ)
 Official— ਸਰਕਾਰੀ ਰੀਕਾਰਡ,
 ਸਰਕਾਰੀ ਅਭਿਲੇਖ
 Original— ਮੂਲ-ਅਭਿਲੇਖ,
 ਅਸਲੀ ਰੀਕਾਰਡ
 Public— ਲੋਕ-ਅਭਿਲੇਖ,
 ਜਨਤਕ ਰੀਕਾਰਡ

Standing— ਪੱਕੀ ਮਿਸਲ
 — keeper, *n.* ਉਲੇਖ ਰਾਖਾ, ਰੀਕਾਰਡ
 ਕੀਪਰ
 — of rights, *r.* ਮਿਸਲ ਹਕੀਅਤ, ਜਮਾਂ
 ਬੰਦੀ, ਅਧਿਕਾਰ ਉਲੇਖ
 — room, ਮਿਸਲ ਘਰ
 Recorder, *n.* ਉਲੇਖਕ, (ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦਾ
 ਵੱਡਾ ਅਫਸਰ ਜੋ ਮੇਅਰ ਆਦਿ
 ਦੀ ਕਨੂੰਨੀ ਕੋਲਾਂ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ
 ਕਰਦਾ ਹੈ)
 Recoupe, *v.* ਪੂਰਤੀ ਕਰਨਾ, ਮੁੜ-ਪੂਰਨਾ
 of. Reimburse, ਭਾਰ ਭੇਟਾ
 Recoupment, *n.* ਘਾਟਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨ
 Recourse, *n.* ਮੇ. ਆਸਰਾ, ਚਾਰਜ਼ੇਈ,
 ਪਹੁੰਚ
 To have—to, ਆਸਰਾ
 ਲੈਣਾ
 Without— ਨਿਰ ਆਸਰਾ
 (ਬਿਨਾਂ ਚਾਰਜ਼ੇਈ)
 Recover, *v.* ਪਰਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਹਾਸਲ
 ਕਰਨਾ, ਉਗਰਾਹੁਣਾ (ਕਰਜ਼ਾ)
 Recoverable, *n.* ਉਗਰਾਹੁਣ ਯੋਗ
 Recovered, *pa.* ਕਢਾਇਆ, ਮੁੜ-ਦਿੱਤਾ
 — property, ਕਢਾਇਆ ਮਾਲ
 Recoveree, *n.* ਛੱਡਣ ਵਾਲਾ
 Recoverer, *n.* ਪਰਾਪਤ ਕਰਤਾ ਜਾਂ
 ਪਰਾਪਤੀਵਾਨ
 Recovery, *n.* ਪਰਾਪਤੀ, ਬਰਾਮਦਗੀ
 — list, *cr.* ਪਰਾਪਤ ਸੂਚੀ, ਬਰਾਮਦਗੀ
 ਦੀ ਸੂਚੀ
 Recriminate, *v.* ਪਰਤੀ, ਦੋਸ਼
 ਲਾਉਣਾ
 Recrimination, *n.* ਪਰਤੀ ਦੂਸ਼ਣ
 Recross examination, *n.* ਜਿਹਾ
 ਵੱਤ-ਜਿਹਾ, ਪੁਨਰ-ਜਿਹਾ,
 ਮੁੜ-ਜਿਹਾ, ਵਿਚ-ਜਿਹਾ
 ਮਕੌਲਰ ਜਿਹਾ

Recruit, *v.* ਭਰਤੀ ਕਰਨਾ (ਵੱਜ ਵਿਚ)

Recruit, *n.* ਰੈਗਰੂਟ

Recruiter, *n.* ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ

Recruiting, *n.* ਭਰਤੀ

— officer, ਭਰਤੀ ਅਫਸਰ

Recruitment, *n.* ਭਰਤੀ

Rectangle, *n.* ਸਮਕੋਣੀ ਚਤੁਰ-ਭੁਜ

Rectification, *n.* ਸੁਧਾਈ

— of an instrument, ਕਿਸੇ ਲਿਖਤ
ਜਾਂ ਪੱਤਰ ਦੀ ਸੁਧਾਈ

Rectify, *v.* ਸੋਧਣਾ

Rector, *n.* ਨਾਮ (ਗਿਰਜਾ)

Recurring, *n.* ਆਵਰਤਕ, ਚਲੰਦਾ

— expenditure, ਚਲੰਦਾ ਖਰਚ,
ਆਵਰਤਕ ਖਰਚ

Recusancy, *n.* ਅੱਖੜ-ਪੁਣਾ

Recusant, *n.* ਜਾਣ ਬੜ ਕੇ ਨਾ ਦੇਣ
ਵਾਲਾ, ਅੱਖੜ

Redem, *v.* ਵੁਡਾਉਣਾ (ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ
ਗਹਿਣੇ ਤੋਂ) ਉਧਾਰ ਲਾਹੁਣਾ

Redemption, *n.* ਵੁਟਕਾਰਾ, ਮੁਕਤੀ

Equity of — ਹੱਕ ਗਹਿਣਾ

ਵੁਡਾਈ (ਜਾਂ ਹੱਕ ਵੁਡਾਈ)

— charges, ਚਲੰਤ ਪੜਤੇ (ਖਰਚ)

— of mortgage, ਗਹਿਣਾ
ਵੁਡਾਉਣ

Red-handed, *cr.* (to catch),

ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਫੜਿਆ ਜਾਣਾ (ਦੋਸ਼
ਕਰਦੇ ਹੋਏ), ਸਿਰ ਤੋਂ ਪਕੜਨਾ
(ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ)

Re-draft, *n.* ਪੁਨਰ ਟੁੰਡੀ, (ਅਨਾਇਰ
ਹੋਏ ਬਿਲ ਦੀ ਥਾਂ ਖਰਚਾ ਪਾ ਕੇ
ਨਵੀਂ ਟੁੰਡੀ)

Redress, *v.* ਦੁਖ ਦੂਰ ਕਰਨਾ, ਦਾਦਰਸੀ
ਕਰਨਾ

Redress, *n.* ਦਾਦਰਸੀ, ਉਪਾ
Exclamation for—

ਪੁਕਾਰ ਦਾਦਰਸੀ, ਦੁਹਾਈ

— of grievances, ਵਿਥਿਆ ਦਾ
ਨਿਦਾਰਣ

Red-tapism, *n.* ਦਫਤਰੀ ਲਾਮਕਾਉ
ਕਾਰਵਾਈ, ਦਫਤਰੀਅਤ

Reduce, *v.* ਘੱਟ ਕਰਨਾ

see Attenuate

Reducing into possession, *me.*

(ਪੈਕੇ ਦਾਦੇ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ
ਬਦਲਨਾ) ਆੜ ਗਹਿਣ ਚੀੜ
ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ

Reduction, *n.* ਕਮੀ

— in rank, ਰੈਂਕ ਵਿਚ ਘਟਾਓ

Redundant, *a.* ਵਾਧੂ, ਵਜ਼ੂਲ, ਭਾਲਤ

Re-(*prefix*), ਪੁਨਰ, ਮੁੜ

Re-entry, *n.* ਪੁਨਰ-ਦਾਖਲਾ, ਮੁੜ
ਦਾਖਲਾ

Right of — ਮੁੜ ਦਾਖਲੇ ਦਾ
ਅਧਿਕਾਰ, ਕਬਜ਼ਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ
ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ

Re-examination, *n.* ਪੁਨਰ ਪੁੱਛ,
ਮੁੜ ਮੁਆਇਨਾ

Re-exporation, *me.* ਪੁਨਰ ਵਾਪਸੀ,
(ਬਾਹਰੋਂ ਮੰਗਾਏ ਮਾਲ ਨੂੰ ਫਿਰ
ਬਾਹਰ ਘੱਲਣਾ)

Refer, *v.* ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ, ਦੂਜੇ ਦੀ ਮੱਤ
ਜਾਂ ਸਲਾਹ ਲੈਣਾ, ਸੌਂਪਣਾ

Refree, *n.* ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਵਾਲਾ (ਮੱਤ
ਦਾਤਾ), ਰੈਫਰੀ

see Arbitrator

e.g. Official — ਸਰਕਾਰੀ ਸਲਾਹ
ਦੇਣ ਵਾਲਾ (ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ
ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਜਿਸ ਦੇ ਸਮੁਰਦ
ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰ
ਕੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ)

Special — ਖਾਸ ਸਲਾਹ ਦੇਣ
ਵਾਲਾ

Reference, *n.* ਹਵਾਲਾ, ਸਬੰਧ, ਸਲਾਹ
ਪੁਸ਼ਟ
With—to, ਗੱਲ ਦੇ ਸਬੰਧ
ਵਿਚ
Terms of— ਸਪੁਰਦਗੀ ਦੀਆਂ
ਸ਼ਰਤਾਂ
— to the record, ਮਿਸਲ ਦੇ ਹਵਾਲੇ
(ਅਨੁਸਾਰ)
Referendum, *n.co.* ਲੋਕ ਸਲਾਹ, ਲੋਕ
ਢਾਢੇ, (ਕਿਸੇ ਕਨੂੰਨ ਜਾਂ ਰਾਜਸੀ
ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ)
Referor, *n.* ਸਲਾਹ ਲੈਣ ਵਾਲਾ
Referred, *pa.* ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ
Refine, *v.* ਸੁੱਧ ਕਰਨਾ, ਸਾਫ਼ ਕਰਨਾ
Refinery, *n.* ਸੋਧ ਘਰ, ਸਾਫ਼ ਕਰਨੇ
ਵਾਲਾ ਕਾਰਖਾਨਾ
Reflection, *n.* ਵਿਚਾਰ, ਦੱਸ (ਹੋਲਾ
ਜਿਹਾ)
Reform, *v.* ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ
Reform, *n.* ਸੁਧਾਰ
Constitutional— ਰਾਜ
ਬਣਤਰ ਸੁਧਾਰ, ਵਿਧਾਨਕ
ਸੁਧਾਰ
Social— ਸਮਾਜਕ ਸੁਧਾਰ
Reformation, *n.* ਸੁਧਾਰੀ
— of an instrument,
see Rectification
Reformatory, *n. cr.* ਸੁਧਾਰ ਆਸ਼ਰਮ
— school, ਸੁਧਾਰ ਵਿਦਿਆਲਾ
Reformatory, *a.* ਸੁਧਾਰ
Reformer, *n.* ਸੁਧਾਰਕ
Refractory, *a.* ਕਰੜਾ, ਅਸੀਂਝ
(ਗਵਾਹ)
see Rescuer
Refresh, *v.* ਸੱਜਰਾ ਕਰਨਾ, ਤਾਜ਼ਾ ਕਰਨਾ
Refresher, *n.* ਸੱਜਰਾਈ, (ਸ਼ੁੱਕਦਮੇ ਦੇ
ਫ਼ੌਲੇ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ ਹੋਰ ਫੀਸ)

Refresher, *a.* ਸੱਜਰਾ ਕਰਨਾ
— course, ਸੱਜਰਾ ਕਰਨਾ ਮਾਰਗ
Refreshing the memory, ਯਾਦ
ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨਾ
Refuge, *n.* ਥਰਣ, ਆਸਰਾ, ਪਨਾਹ, ਓਟ
Refugee, *n.* ਥਰਨਾਰਥੀ
cf. Evacuee, ਨਿਕਾਸੀ
e.g. Rehabilitation of—
ਥਰਨਾਰਥੀਆਂ ਦਾ ਮੁੜ-
ਬਸਾਉਣਾ
Refund, *v.* ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ, ਮੋੜਨਾ,
(ਰੁਪਿਆ ਆਦਿ)
Refund, *n.* ਵਾਪਸੀ
Refundable, *a.* ਮੋੜਨ-ਵਾਲੀ, ਵਾਪਸ
ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ
Refusal, *n.* ਇਨਕਾਰ
Capricious— ਮਨਮੋਲੀ
ਇਨਕਾਰ
Discriminative— ਖੱਬ-
ਪਾਤੀ ਇਨਕਾਰ, ਬਿਥੋਕੀ
ਇਨਕਾਰ
Unjustified— ਅਨੁਚਿਤ
ਇਨਕਾਰ
Refuse, *v.* ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ
see Deny etc.
Refuse, *n.* ਜੂਠ, ਫੱਦਗੀ
Refutation, *n.* ਖੰਡਣ
Refute, *v.* ਖੰਡਣ ਕਰਨਾ
see Contradict
Regalia, *n.* ਰਾਜ-ਵਸ਼ਨ
Regard, *n.* ਮੰਨਣ
Regency, *n.* ਰੋਜੈਂਸੀ
Council of— ਰੋਜੈਂਸੀ
ਕੌਂਸਲ
Regenerated, *a. H.* ਬਦਿਜ, ਦੁਜ-
ਨਮਾ
see Twice-born

Regent, *n.* ਰੀਜੇਂਟ, ਰਾਜ ਪਰਤੀਨਿਧ

Regicide, *n.* ਰਾਜ ਹੱਤਿਆ

Regime, *n.* ਰਾਜ ਸਮਾ

Regiment, *n.* ਰਜਮੈਂਟ

Foot— ਪਿਆਦਾ ਰਜਮੈਂਟ

Regimental, *a.* ਰਜਮੈਂਟੀ

Region, *n.* ਪਰਦੇਸ਼

Regional, *a.* ਇਲਾਕਾਵਾਰ, ਇਲਾਕਈ

— commissioners, ਪਰਾਦੇਸ਼ਕ
ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪਰਾਦੇਸ਼ਕ ਆਯੁਕਤ

— councils, ਪਰਾਦੇਸ਼ਕ ਪਰੀਸ਼ਦ,
ਪਰਾਦੇਸ਼ਕ ਕੌਂਸਲ

— fund, ਪਰਾਦੇਸ਼ਕ ਨਿਧੀ, ਪਰਾਦੇਸ਼ਕ
ਫੰਡ

— languages, ਪਰਾਦੇਸ਼ਕ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ

Register, *n.* ਰਜਿਸਟਰ

— of births and deaths, ਜੰਮਣ
ਮਰਨ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰ

— of fields, ਖਸਰਾ ਰਜਿਸਟਰ

— of harvest, ਖਸਰਾ ਗਿਰਦੇਰੀ
ਰਜਿਸਟਰ

— of marriages, ਵਿਆਹਾਂ ਦਾ
ਰਜਿਸਟਰ

Register, *v.* ਰਜਿਸਟਰੀ ਕਰਨਾ

To— a case, *cr.* ਪੁਲਸ ਦਾ
ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨਾ,
ਪਰਚਾ ਕੱਟਣਾ

Registered, *a.* ਰਜਿਸਟਰੀ ਹੋਇਆ,
ਰਜਿਸਟਰਡ

cf. Unregistered, ਰਜਿਸਟਰੀ
ਨਾ ਹੋਇਆ

e.g.— bonds, *me.* ਰਜਿਸਟਰ
ਟੋਬੂ

— company, ਰਜਿਸਟਰਡ
ਕੰਪਨੀ, ਪੰਜੀ ਬੱਧ

— deed, ਰਜਿਸਟਰ ਹੋਇਆ
ਦਿਖਾਖ

— document, ਰਜਿਸਟਰਡ

ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਰਜਿਸਟਰਡ ਲਿਖਤ

— firms, ਰਜਿਸਟਰਡ ਫਰਮ

— instrument, ਰਜਿਸਟਰਡ
ਲਿਖਤ

— letter, ਰਜਿਸਟਰਡ ਪੱਤਰ

— partnership, ਰਜਿਸਟਰਡ
ਭਾਈਵਾਲੀ

— stock, ਰਜਿਸਟਰਡ ਸਟਾਕ

Registering, *pa.* ਰਜਿਸਟਰੀ

— officer, ਰਜਿਸਟਰੀ ਅਫਸਰ

Registrar, *n.* ਰਜਿਸਟਰਾਰ

Sub— ਸਬ ਰਜਿਸਟਰਾਰ

— of co-operative societies,
ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਰਜਿਸ-
ਟਰਾਰ

— of joint stock companies,
ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੇਪ ਸਮਵਾਈਆਂ ਦਾ
ਰਜਿਸਟਰਾਰ

— of the High Court, ਹਾਈ
ਕੋਰਟ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ

— of the Supreme Court,
ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਰਜਿਸ-
ਟਰਾਰ

Registration, *n.* ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ

— act, ਰਜਿਸਟਰੀ ਐਕਟ

— of air traffic, ਹਵਾਈ ਆਵਾਜਾਈ
ਦਾ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ

— of labour, ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ

— of mines, ਖਾਣਾਂ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ

Compulsory— ਜਬਰੀ
ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ

Optional— ਇਖਤਿਆਰੀ
ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ

Registry, *n.* ਰਜਿਸਟਰੀ

Regress, *n.f.* ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ

Regular, *a.* ਨਿਯਮ, ਆਮ, ਨਿਯਮੀ

- appeal, ਅਪੀਲ
 — course of business, ਵਿਹਾਰੀ
 ਮਾਰਗ
 — suit, ਨਿਬਰੀ ਦਾਵਾ
 Regularly, *adv.* ਨੇਮ ਅਨੁਸਾਰ
 see Duly etc.
 Regulate, *v.* ਨੇਮ ਬੰਧ ਕਰਨਾ, ਵਿਨਿਯਮਤ
 ਕਰਨਾ, ਠੀਕ ਕਰਨਾ
 Regulation, *n.* ਪਰਬੰਧ, ਨੇਮ, ਵਿਨਿਯਮਨ
 see By-law
 Rehabilitate, *v.* (hit to have
 again), (ਬਿਹਿ ਹੋਏ ਹੱਕ ਨੂੰ)
 ਮੋੜਨਾ, ਵੇਰ ਵਸਾਉਣਾ
 Rehabilitation, *n.* ਵੇਰ ਵਸਾਉਣਾ,
 ਮੋੜਨਾ, ਮੁੱਲ ਲਈ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ
 ਕਿਸੇ ਨੁਕਸ ਕਾਰਨ ਮੋੜਨਾ
 — of refugees, ਯਤਨਾਰਥੀਆਂ ਦਾ ਮੁੜ
 ਵਸਾਉਣਾ
 Reign, *v.* ਰਾਜ ਕਰਨਾ
 Reign, *n.* ਰਾਜ
 Reimburse, *v.* ਭਰਨਾ, ਬੇਬਾਹ ਕਰਨਾ
 cf. Recoup,
 Reimbursement, *n.* ਪੂਰਤੀ, ਭਰ
 ਪਾਈ, ਬੇਬਾਹੀ
 Reinstate, *v.* ਮੁੜ ਸਥਾਪਨ ਕਰਨਾ,
 ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ
 Reinstatement, *n.* ਮੁੜ ਸਥਾਪਤੀ,
 ਬਹਾਲੀ
 Reject, *v.* ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ
 ਕਰਨਾ
 of. Accept, ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ
 Return, *cr.* ਮੋੜ ਦੇਣਾ
 Rejected, *pa.* ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ
 — plaint, ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਰਜ਼ੀ
 ਦਾਵਾ
 Rejection, *n.* ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ
 Rejoinder, *n.* ਜਵਾਬ ਦਾ ਜਵਾਬ

see Replication

Relapse, *v.* ਰੋਗ ਉਦੀ, ਪਿਛਲੀ
 ਦੁਸ਼ਾ ਵੱਲ ਉਦ ਕਰਨਾ,
 ਪਿਛਲੀ ਦੁਸ਼ਾ ਵਿਚ ਝਿਰ ਜਾਣਾ

Relate, *v.* ਸਬੰਧਤ ਹੋਣਾ

Related, *a.* ਸਬੰਧਤ

— or connected matters,
 ਸਬੰਧਤ ਜਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਵਿਸ਼ੇ

Relating to, ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧਤ

Relation, *n.* ਸਾਕ, ਸਬੰਧ

— back, (ਕਨੂੰਨੀ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਲੰਘਾ ਚੁਕੇ
 ਸਮੇਂ ਨਾਲ) ਸਬੰਧਤ ਕਰਨਾ
 (ਉ: ਜਦ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਨੂੰ
 ਮਿਆਦ ਲੰਘਣ ਦੇ ਪਿਛੋਂ
 ਲਿਆ ਜਾਵੇ)

Distant— ਦੂਰ ਦਾ ਸਾਕ

Nearest — ਸਭ ਤੋਂ ਨੇੜੇ ਦਾ
 ਸਾਕ

Relationship, *n.* ਸਬੰਧ, ਸਾਕਦਾਰੀ

Fiduciary — ਵਿਵਸਥਾਪੀ

ਸਬੰਧ

— of land-lord and tenant,
 ਹੋਏ ਸਵਾਮੀ ਅਤੇ ਕਿਰਸਾਣ
 ਦਾ ਸਬੰਧ, ਹੋਏ-ਪਤੀ ਅਤੇ
 ਮੁਜ਼ਾਹਿਰੇ ਦਾ ਸਬੰਧ

— of master and servant,
 ਸਵਾਮੀ ਅਤੇ ਸੇਵਕ ਦਾ ਸਬੰਧ

Relative, *n.* ਸਬੰਧਤ

Relative, *a.* ਸਬੰਧ ਵਾਚਕ, ਮੁਤਨਾਸਰ
 cf. Absolute, ਪੂਰਣ, ਪੈਕਾ,
 ਨਿਰੋਲ

e.g.— rights, ਸਬੰਧ ਵਾਚਕ ਅਧਿਕਾਰ

Relator, *n.* E. ਲੋਭ ਲਾਭ ਸੁਚਕ,
 ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਵਹਾਰ

Relax, *v.* ਢਿਲਾ ਕਰਨਾ, ਕਮੀ ਕਰਨਾ,
 ਰਿਆਇਤ ਕਰਨਾ

Release, *v.* ਛੱਡ ਦੇਣਾ, ਰਿਹਾ ਕਰਨਾ

ਵਾ-ਗੁਜਾਰ ਕਰਨਾ (ਬਰਜੇ
ਆਦਿ ਦਾ), ਹਿਥਾ ਕਰਨਾ
see Abandon
Release, *n.* ਨਜ਼ਾਤ, ਖਲਾਸੀ, ਛੁਟਕਾਰਾ,
ਛੋਟ
Probational—*cr.* ਪਰੀ-
ਖਿਆ ਤੇ ਛੁਟਕਾਰਾ
Instrument of—*ci.*
ਛੁਟਕਾਰਾ, ਰਸ਼, ਵਾ-ਗੁਜਾਰੀ,
(ਦਸਤਾਵੇਜ਼)
— from attachment, *cr.* ਚੁਰਕੀ
ਤੇ ਛੁਟਕਾਰਾ, ਵਾ-ਗੁਜਾਰੀ
Releaser, }
Releasor, } *n.* ਛੋਟ-ਦਾਤਾ
Relegate, *v.* ਦੇਸ ਨਿਕਾਲਾ ਦੇਣਾ, ਮੁੜ
ਪਿਛਲੀ ਦਸ਼ਾ ਵਿਚ ਲੈ ਜਾਣਾ,
ਕੱਢ ਦੇਣਾ
Relegation, *a.* ਵਾਪਸੀ, ਆਰਜ਼ੀ ਦੇਸ
ਨਿਕਾਲਾ
Relevancy, *n.* ਸਬੰਧ, ਤਅੱਲਕ
— of facts, ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ
Relevant, *a.* ਸਬੰਧਤ, ਮੁੱਲਕ
of. Irrelevant, ਅਸਬੰਧਤ
e.g. Legally— ਕਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ
ਸਬੰਧਤ
Logically— ਜੁਗਤੀ ਤੌਰ ਤੇ
ਸਬੰਧਤ
— evidence, ਸਬੰਧਤ ਗਵਾਹੀ
— fact, ਸਬੰਧਤ ਵਾਕਿਆ, ਸਬੰਧ ਗੁਣ
Reliable, *a.* ਭਰੋਸੇ ਯੋਗ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ
ਯੋਗ
— evidence, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਯੋਗ ਗਵਾਹੀ
Reliance, *n.* ਭਰੋਸਾ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ
Reliction, *n.* ਜਲਵੰਭੀ, ਜਲਵੰਭੀ
ਕਮੀਨ (ਪਾਣੀ ਪਿਛਾਹ ਹਟ
ਜਾਣ ਤੇ)
Dereliction, *n.*

Relief, *n.* ਸਹਾਇਤਾ, ਦਾਦਰਸੀ
cf. Remedy, ਦਾਰੂ
e.g. Consequential—
ਨਿਕਲਵੀਂ ਸਹਾਇਤਾ
Further— ਹੋਰ ਸਹਾਇਤਾ
Preventive—*cr.* ਰੋਕੂ
ਸਹਾਇਤਾ, ਮਨਾਹੀ ਦਾਦਰਸੀ
Specific— ਖਾਸ ਸਹਾਇਤਾ
Relieved of, *v.cr.* ਵਾਰਿਆ ਜਾਣਾ (ਬਿਸ਼ੇ
ਢੀਚ ਤੋਂ) ਅਰਾਮ ਆ ਜਾਣਾ,
ਨਜ਼ਾਤ ਦੇਣਾ
— of cash or ornament, ਨਕਦੀ
ਜਾਂ ਗਹਿਣਿਆਂ ਤੋਂ ਵਾਰਿਆ
ਕਰ ਦੇਣਾ
Religion, *n.* ਧਰਮ, ਮਜ਼ਹਬ, ਮਤ,
ਦੀਨ
Religious, *a.* ਧਾਰਮਕ, ਧਰਮ ਅਰਥ
— affairs, ਧਾਰਮਕ ਕਾਰਜ, ਧਾਰਮਕ
ਮਾਮਲੇ
— congregation, ਧਾਰਮਕ
ਦੀਵਾਨ
— endowment, ਧਰਮ ਅਰਥ
ਜਾਇਦਾਦ
— institutions, ਧਾਰਮਕ
ਸੰਸਥਾਵਾਂ
— instruction, ਧਾਰਮਕ ਸਿਖਿਆ
— liberty, ਧਾਰਮਕ ਸੁਤੰਤਰਤਾ,
ਧਾਰਮਕ ਖੁਲ੍ਹ
— sect, ਧਾਰਮਕ ਸੰਪਰਦਾ
— society, ਧਾਰਮਕ ਸਭਾ
— uses, ਧਾਰਮਕ ਵਰਤੋਂ, ਧਾਰਮਕ
ਗਰਦਾਂ
— worship, ਧਾਰਮਕ ਪੂਜਾ
Relinquish, *v.* ਛੱਡਣਾ, ਦਸਤ ਖਰਦਾਰ
ਕਰਨਾ
see Abandon, etc.
e.g. — charge, ਜਾਚਰ ਛੱਡਣਾ

Relinquishment, *n.* ਛੱਡਾਉ, ਦਸਤ-ਬਰਦਾਰੀ, ਛੱਡਣ
 Notice of—by tenant, *r.* ਮੁਜ਼ਾਰੇ ਜਾਂ ਕਰਾਏਦਾਰ ਵਲੋਂ ਛੱਡਣ ਦਾ ਨੋਟਿਸ
 — of part of claim, ਦਾਵੇ ਦਾ ਅੱਧ ਤਿਆਗਣਾ
 Reluctance, *n.* ਚਿਜੜ, ਹਿਚਕਚਾਹਟ, ਸੰਕੋਚ, ਦਰੋਹ
 Reluctant, *a.* ਸੰਕੋਚਕ, ਚੋਪੀ, ਕਤਰਾਉ, ਮੱਠਾ
 Reluctantly, *adv.* ਬੇਦਿਲੀ ਨਾਲ
 Rely, *a.* ਆਧਾਰ ਕਰਨਾ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ, ਇਤਬਾਰ ਰਖਣਾ
 Remainder, *n.* E. ਪਿਛੇ ਰਿਹਾ (ਹੱਕ), ਬਕਾਇਆ
     see Estate
     Contingent— } ਨਿਭਾ-
     Executory— } E. ਉੱਠ ਯੋਗ
 Remainderman, *n.* E. ਪਿਛਲਾ ਹੱਕਦਾਰ
 Remains archaeological, ਪੁਰਾਤਨ ਦੀ ਅਵਸ਼ੇਸ਼
 Remand, *v.* ਮੋੜਨਾ, ਵਾਪਸ ਖਲਣਾ
 Remand, *n.* a. c. i. ਰੀਮਾਂਡ, ਮੋੜਨਾ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਖੀਲ ਤੋਂ ਵਾਪਸੀ
 — an accused to custody, *cr.* ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਕੇਸੀ ਨੂੰ ਰਾਖੀ ਵਿਚ ਮੋੜ ਦੇਣਾ
 — order, ਮੌਜੂ ਹੁਕਮ
 — to judicial lock up, ਨਿਆਂ-ਇਕ ਬੰਦੀਖਾਨੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਭੇਜਣਾ, ਅਦਾਲਤੀ ਹਵਾਲਾਤ ਵਿਚ ਮੁੜ ਭੇਜਣਾ
 — to police custody, ਪੁਲਿਸ ਹਰਾਸਤ ਵਿਚ ਮੁੜ ਖੱਲਣਾ
 — of a prisoner, ਕੇਸੀ ਦਾ ਰੀਮਾਂਡ,

ਕੇਸੀ ਦਾ ਮੁੜ ਹਰਾਸਤ ਵਿਚ ਭੇਜਣਾ
 Remark, *n.* ਟਿਪਣੀ, ਕਬਜ਼, ਧਿਆਨ ਯੋਗ ਕੱਲ
 Remarkable, *a.* ਧਿਆਨ ਯੋਗ, ਅਸਾਧਾਰਣ, ਪਰਸਿੱਧ
 Remarks, *pl.* ਹਾਲ, ਰਾਏ ਲੇਖ
 Remarriage, *n.* ਪੁਨਰ ਵਿਆਹ, ਮੁੜ ਵਿਆਹ
 Remedial, *a.* ਉਪਾਏਕਾਰੀ, ਸੋਧਵਾਂ
 — act, ਸੋਧਵਾਂ ਕਰਨ
 — liability, ਉਪਾਏਕਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ (ਜਿਸ ਦਵਾਰਾ ਹੋਰ ਐਕਟਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਜਾਵੇ)
 — proceedings— ਉਪਾਏਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ
 — rights, ਉਪਾਏਕਾਰੀ ਹੱਕ
 Remedies, *n.* ਉਪਚਾਰ, ਉਪਾ, ਚਾਰਾ
     Constitutional— ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਪਚਾਰ
 Remedy, *v.* ਉਪਾ ਕਰਨਾ
 Remedy, *n.* ਉਪਾ (ਹੱਕ ਪਰਾਪਤੀ ਦਾ), ਚਾਰਾ
     Civil— ਦੀਵਾਨੀ ਉਪਾ
     Cumulative— } ਇਕ ਸਾਰ
     Concurrent— } c. i. (ਇਕੋ-ਨਾਂ) ਉਪਾ
     Equitable— ਅਦਲੀ ਉਪਾ
     Legal— ਕਨੂੰਨੀ ਉਪਾ
     Possessory— ਕਬਜ਼ਦੀ ਉਪਾ
 — by act of parties, ਸਵੈ-ਉਦਘਾ ਉਪਾ (ਉ: ਸਵੈ-ਰੱਖਿਆ)
 — by operation of law, ਕਨੂੰਨੀ ਉਪਾ, (ਉ: ਦਾਵਾ ਕਰਕੇ)
 Rem under, *n.* ਅਨੁਸਮਾਰਕ, ਚਿਤਾਵਨੀ, ਯਾਦਗਾਰੀ
 Remission, *n.* r. ਛੋਟ, ਮਾਫੀ

- ceases, ਮਸ਼ੁਕਾ ਦੀ ਮਾਫੀ
 — of fine, ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਮਾਫੀ
 — of land revenue, ਮਾਫੀ ਮਾਮਲਾ,
 ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਛੋਟ
 — of sentence, ਦੰਡਆਦੇਸ਼ ਦੀ
 ਮਾਫੀ
 Remit, *v.* ਛੋਟ ਕਰਨਾ, ਮਾਫ ਕਰਨਾ,
 ਭੇਜਣਾ (ਰਬਮ ਆਦਿ)
 Remittance, *n.* ਭੇਜਣ
 Remittal, *n.* ਭੇਜਵਾਲੀ
 Remittance, *n.* ਭੇਜਿਆ ਰੁਪਿਆ,
 ਭਾਨਾਨ
 Remittee, *n.* ਲੈਣ ਵਾਲਾ
 Remittent, *a.* ਘਟਦਾ ਵਧਦਾ
 Remitter, }
 Remittor, } *n.* ਭੇਜਣ ਵਾਲਾ
 Remote, *a.* ਪਰੇਡਾ, ਦੂਰ ਦਾ
 see Distant, ਦੂਰੇਡਾ
 — reversioner, ਦੂਰ ਦਾ ਜੱਦੀ, ਦੂਰ
 ਪਾਰ ਦਾ ਜੱਦੀ
 Removal, *n.* (ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ) ਹਟਾਉਣਾ,
 ਹਟਾ
 — from office, ਪਦ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣਾ
 Remove, *v.* ਹਟਾਉਣਾ
 Remunerate, *v.* (ਅ: ਅ: ਦੇਣ) ਦਿਵ-
 ਯਾਨਾ ਦੇਣਾ, ਪਰਤੀਯਾਨ ਕਰਨਾ
 Remuneration, *n.* ਦਿਵਯਾਨਾ, ਪਰਤੀ-
 ਯਾਨ
 see Emoluments
e.g. Legal — ਕਨੂੰਨੀ ਪਰਤੀ
 ਯਾਨ
 Remunerative, *a.* ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ,
 ਮੁਆਵਜ਼ੇ-ਯੋਗ
 Render, *v.* ਦੇਣਾ, ਭਰਨਾ
 To — an account, ਲਖਾ
 ਦੇਣਾ, ਹਸਾਬ ਦੇਣਾ
 To — one-self liable,

ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜ਼ਾਮੀ
 ਬਣਾਉਣਾ

- Rendering, *n.* ਉਲਥਾ, ਦਿਵਾਲੀ
 Rendition of account, *m.* ਲੈਖਾ
 ਕਰਨਾ, ਹਿਸਾਬ ਕਰਨਾ
 Renew, *v.* ਨਵਾਂ ਕਰਨਾ, ਜਾਨ ਪਾਉਣਾ,
 ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨਾ
 Renewal, *n.* ਨਵਾਂ ਕਰਨ, ਸੁਰਜੀਤਤਾ
 Renewals & replacements,
 ਸੁਰਜੀਤੀਆਂ ਤੇ ਤਬਦੀਲੀਆਂ
 Renounce, *v.* ਤਿਆਗਣਾ
 see Abandon
 Renunciation, *n.* ਤਿਆਗ
 Rent, *v.* ਭਾੜੇ ਤੇ ਲੈਣਾ ਜਾਂ ਦੇਣਾ
 Rent, *n.* ਭਾੜਾ, ਕਰਾਇਆ, ਲਗਾਨ, ਕਰ,
 ਚੀਰ
 Adjustment of — ਲਗਾਨ
 ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ
 Alteration of — ਲਗਾਨ
 ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਘਾਟਾ, ਲਗਾਨ
 ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ
 Arrears of — ਬਰਾਏ ਦੀ
 ਬਾਕੀ
 Black — ਨਾਵਾਜਬ ਲਗਾਨ
 Cash — ਹੌਕ ਲਗਾਨ (ਬਬਤੀ)
 Collection of — ਉਗਰਾਹੀ
 ਲਗਾਨ
 Commutation of —
 ਪਲਟਾਈ ਲਗਾਨ
 Consolidated — ਸਮੁੱਚਾ
 ਲਗਾਨ
 Control of — ਕਰਾਣੇ ਦਾ
 ਨਿਅੰਤਰਣ
 Courts of — ਕਰਾਇਆ
 ਅਦਾਲਤਾਂ
 Enhancement of —
 ਵਧਾਈ ਲਗਾਨ

Ground— ਭੂਮੀ ਦਾ ਕਰਾ- ਇਆ (ਤਹਿ ਜ਼ਮੀਨੀ)	ਬਰਾਬਰੀ
House— ਮਕਾਨ ਕਰਾਇਆ	Report, <i>n.</i> & <i>v.</i> ਮੁਹੱਮਤ, ਮੁਹੱਮਤ ਕਰਨਾ
Net— ਖਾਲਸਾ ਲਗਾਨ, ਪੱਕੀ ਨਕਾਸੀ	Tenantable— ਰਹਿਣ ਯੋਗ ਮੁਹੱਮਤ
Paper corn — ਨਾਮ ਮਾਤਰ ਲਗਾਨ	Repatriation, <i>n.</i> ਵੇਸ-ਵਾਪਸੀ
Produce— ਜਿਨਸੀ ਲਗਾਨ	Repay, <i>v.</i> ਚੁਕਾ ਦੇਣਾ, ਵਾਪਸ ਦੇਣਾ
Quit— ਠੀਕਤ ਲਗਾਨ	Repayable, <i>a.</i> ਚੁਕਾਉਣ ਯੋਗ
Rack— ਅਤੀ ਲਗਾਨ (ਜਿਹੜਾ ਕੁਲ ਆਮਦਨੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੀ ਹੋਵੇ)	Repayment, <i>n.</i> ਅਦਾਇਗੀ
Reduction of— ਘਟਾਈ ਲਗਾਨ	Repeal, <i>v.</i> (ਹੁਕਮ ਨਾਲ) ਮਨਸੂਖ ਕਰਨਾ, (ਕਨੂੰਨ ਦਾ) ਨਿਰਸਤ ਕਰਨਾ see Abrogate etc.
Remission of— ਲਗਾਨ ਦੀ ਮੁਆਫੀ	Repeal, <i>n.</i> ਮਨਸੂਖੀ
Standard— ਪਰਮਾਣੀਕ ਲਗਾਨ	Repealed, <i>a.</i> ਵਿਖੰਡਤ, ਮਨਸੂਖ ਕੀਤਾ
Suspension of— ਇਲਤਵਾ ਲਗਾਨ	Repeat, <i>v.</i> ਦੁਹਰਾਉਣਾ, ਮੁੜ-ਕਹਿਣਾ, ਮੁੜ ਮੁੜ ਕਰਨਾ
White— ਚਾਂਦੀ ਲਗਾਨ (ਜਿਹੜਾ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ)	Repeated, <i>a.</i> ਦੁਹਰਾਇਆ, ਮੁੜ ਮੁੜ ਕੀਤਾ
— payer, ਮਾਲ ਗੁਜ਼ਾਰ	Repeatedly, <i>adv.</i> ਬਾਰ ਬਾਰ, ਮੁੜ ਮੁੜ ਕੇ
— roll, ਲਗਾਨ ਸੂਚੀ (ਫਰਵ ਮਾਲ ਗੁਜ਼ਾਰੀ)	Repent, <i>v.</i> ਪਛਤਾਉਣਾ, ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਨਾ
— suit, ਬਰਾਏ ਦਾ ਦਾਵਾ	Repentance, <i>n.</i> ਪਛਤਾਵਾ, ਪਸਚਾਤਾਪ
kent, <i>a.</i> ਪਾਟਿਆ ਹੋਇਆ	Repetory, <i>n.</i> ਰੋਜ਼, ਭੰਡਾਰ
Rental, <i>n.</i> ਸਮੁੱਚਾ ਭਾੜਾ, ਕੁੱਲ ਕਰਾਇਆ	Replace, <i>v.</i> ਜਾਨਬੀਨ ਹੋਣਾ, ਪਿਛਲੀ ਦਸ਼ਾ ਵਲ ਉਦ ਕਰਨਾ, ਪਿਛਲੀ ਦਸ਼ਾ ਵਿਚ ਫਿਰ ਜਾਣਾ
— value, ਕਰਾਏ ਦਾ ਮੁੱਲ	Replevin, <i>n.</i> (ਚੀਜ਼ ਦੀ) ਵਾਪਸੀ (ਬਰਮਾਨਤ ਤੋਂ)
Renter, <i>n.</i> ਕਰਾਏ-ਭੰਡਾ (ਹੱਕਦਾਰ)	Replicate, <i>v.</i> ਜਵਾਬ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ
Life— ਜੀਵਨ ਕਰਾਇਆ ਹੱਕ- ਦਾਰ	Replication, <i>n.</i> ਜਵਾਬ ਦਾ ਜਵਾਬ see Rejoinder
Rent free, <i>a.</i> ਕਰਾਇਆ ਰਹਿਤ, ਲਾ ਖਿਰਾਜ	Reply, <i>v.</i> ਉਤਰ ਦੇਣਾ
— land, ਜ਼ਰ ਰਹਿਤ ਭੋਏ	Reply, <i>n.</i> ਉਤਰ
Reparation, <i>n.</i> ਹਾਨ ਪੁਰਤੀ, ਤਲਾਵੀ of. Restoration, ਵਾਪਸੀ,	Report, <i>n.</i> ਨਵੇਦਨ ਕਰਨਾ, ਰਪੋਟ ਜਾਂ ਬਰਾਬਰ ਦੇਣਾ, ਸਮਾਚਾਰ ਦਸਣਾ

Report, *n.* ਨਵੇਦਨ, ਰਪੋਟ, ਖਬਰ
 Audit—ਲੇਖਾ ਰਪੋਟ,
 ਪਰੀਖਿਆ ਰਪੋਟ
 Directors—ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ
 ਦੀ ਰਪੋਟ
 First information—
F. I. R. ਪਹਿਲੀ ਖਬਰੀ
 ਰਪੋਟ (ਪੁਲਿਸ) ਜੋ ਪੁਲਿਸ
 ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ
 Forecast—*r.* ਅਨੁਮਾਨਕ
 ਰਪੋਟ
 Inquest—*cr. p.* ਨਕਸ਼ਾ
 ਸ਼ੁਰੂ ਹਾਲ
 Law—ਕਨੂੰਨੀ ਸਮਾਚਾਰ
 — of facts and circumstanc-
 es, *p.* ਨਕਸ਼ਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹਾਲ
 Reporter, *n.* ਰਿਪੋਰਟਰ, ਨਵੇਦਕ, ਰਸਾਲਾ
 (ਕਨੂੰਨ)
 Repository, *n.* ਮਾਲ ਖਾਨਾ
 see Depository
 Reprehend, *v.* ਫਿਟਕਾਰਨਾ, ਲਾਹਣ-
 ਤਾਹਣ ਕਰਨਾ, ਤਾੜਨਾ, ਛਾਟਣਾ
 Reprehensible, *a.* ਫਿਟਕਾਰਣ-ਯੋਗ
 Represent, *v.* ਪਰਤੀਨਿਧ ਬਣਨਾ, ਕਿਸੇ
 ਵਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ
 Representation, *n.* ਬੰਨਤੀ, ਮੁਖਤਾਰੀ,
 ਦਿਖਾਵਾ, ਸਾਂਗ, ਬੰਨਤੀ ਪੱਤਰ
 Consular—ਬਣਜ-ਦੂਤਿਕ
 ਪਰਤੀਨਿਧਤਾ
 Diplomatic—ਰਾਜਨਿਕ
 ਪਰਤੀਨਿਧਤਾ
 General—ਮਹਿਜਰ (ਮੇਜਰ)
 ਨਾਮਾ
 Trade—ਵਪਾਰਕ ਪਰਤੀਨਿਧਤਾ
 Visible—*cr.* ਪਾਤੱਖ ਦਿਖਾਵਾ
 Representative, *a.* ਪਰਤੀਨਿਧ
 Representative, *n.* ਪਰਤੀਨਿਧ

Legal—ਕਨੂੰਨੀ ਪਰਤੀਨਿਧ
 Personal—ਨਿਜੀ ਪਰਤੀਨਿਧ
 Real—ਅਸਲੀ ਪਰਤੀਨਿਧ
 — in-interest, ਹਿਤ-ਪਰਤੀਨਿਧ
 Representee, *n.* ਪਰਤੀਨਿਧਿਤ
 Representor, *n.* ਪਰਤੀਨਿਧ
 Repress, *v.* ਦਬਾਉਣਾ
 Repression, *n.* ਦਬਾ, ਸਖਤੀ
 Reprieve, *v.* ਫਾਂਸੀ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਅਗਾਧ ਪਾ
 ਦੇਣਾ, ਦੰਡ ਫਾਂਸੀ ਨੂੰ ਮਾਰ
 ਕਰ ਦੇਣਾ
 Reprieve, *n.* ਦੰਡ-ਵਿਲਤਵਾ
 Reprimand, *v.* ਤਿਸ਼ਕਨਾ
 cf. Reprove, ਤਾੜਨਾ
 Reprisal, *n. m.* ਬਦਲਾ, ਸਤਰੁ ਤੇ
 ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਖੋਹ ਕੇ
 Reprobate, *v.* ਨਾ-ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨਾ
 — Reject,
 cf. Approbate. ਪਾਬੰਦ ਕਰਨਾ
 Republic, *n.* ਪਰਜਾ ਰਾਜ, ਲੋਕ ਰਾਜ,
 ਗਣ ਰਾਜ
 see Commonwealth
 Republication, *n. cf.* ਪੁਨਰ ਪਰਕਾਸ਼ਨ
 Repudiate, *v.* ਮੁਕਰਨਾ, ਤਿਆਗ ਕਰਨਾ
 see Deny etc.
 e.g. To—an agreement,
 ਕਰਾਰ ਤੇ ਮੁਕਰਨਾ
 Repugnance, *n.* ਵਿਰੋਧ, ਪਰਤੀਕੂਲਤਾ
 Repugnancy, *n.* ਵਿਰੋਧਤਾ
 Repugnant, *a.* ਵਿਰੋਧ
 Not with standing
 anything—in the
 subject or context,
 ਕਿਸੇ ਜਾਂ ਪਰਸੰਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ
 ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਹੀ ਕਿਉਂ
 ਨਾ ਹੋਵੇ
 Reputation, *n.* ਸ਼ੁਧਤਾ, ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਜਾਂ

ਬਦਨਾਮੀ
 General— ਆਮ ਸੁਰੂਤ
 Repute, *n.* ਸੁਰੂਤ
 Reputed, *a.* ਪਰਸਿੱਧ
     see Putative
 Request, *v.* ਬੇਨਤੀ ਕਰਨਾ
 Request, *n.* ਬੇਨਤੀ
     Court of— ਖਵੀਫ਼ਾ
     ਅਦਾਲਤ
     Letter of— *ci.* ਬਿਨੈ
     ਪੱਤਰ
 Required, *pa.* ਲੋੜੀਂਦਾ, ਉਚਿਤ
     — scholar, ਖੋਜੀ ਵਿਦਵਾਨ
 Requirement, *n.* ਜ਼ਰੂਰਤ, ਲੋੜ,
     ਅਪੇਖਿਆ
 Requisite, *a.* ਲੋੜੀਂਦਾ, ਜ਼ਰੂਰੀ
 Requisition, *n.* ਮੰਗ (ਨੌਮ ਅਨੁਸਾਰ)
     ਮੁਤਾਲਫ਼ਾ
     see Demand etc.
 Requisitioned, *a.* ਮੰਗੀ ਹੋਈ,
     ਅਧਿਕਾਰਤ
 Resale, *n.* ਮੁੜ ਵਿਕਰੀ
 Rescind, *v.* *ci.* (ਅ: ਅ: ਕੱਟ ਦੇਣਾ),
     ਰੱਦ ਕਰਨਾ, ਮਨਸੂਖ ਕਰਨਾ
     see Cancel etc.
 Rescindable, *a.* ਰੱਦਤਯੋਗ, ਮਨਸੂਖੀ
     ਯੋਗ
 Rescission, *n.* ਰੱਦਤ, ਮਨਸੂਖੀ
     — of contract, ਠੀਕੇ ਦੀ ਮਨਸੂਖੀ
 Rescissory, *a.* ਰੱਦਤ ਵਾਲਾ
     — action, ਰੱਦਤ ਵਾਲਾ ਦੰਮ
 Rescue, *v.* *cf.* ਹੁਫ਼ਾਉਣਾ, ਖਲਾਸੀ ਦਵਾ-
     ਉਣਾ
 Rescue, *n.* ਨਜ਼ਾਤ, ਖਲਾਸੀ
     — of distress, ਨੁਕਰ ਬੀਤਾ ਮਾਲ
     ਕੁਨੈਨ ਬਿਛੋੜੇ ਦੇਣਾ ਜਾਂ
     ਹੁਫ਼ਾਉਣਾ

Research, *v.* ਖੋਜਣਾ
 Research, *n.* ਖੋਜ
     Historical— ਇਤਹਾਸਕ ਖੋਜ
     Scientific— ਵਿਗਿਆਨਕ
     ਖੋਜ
 Research, *a.* ਖੋਜੀ
 Researcher, *n.* ਖੋਜੀ
 Reservation, *n.* ਰੋਕਾਈ, ਸੰਕੋਚ,
     ਰਾਖਵੀਂ
     Mental— ਮਾਨਸਕ, ਸੰਕੋਚ
 Reserve, *n.* ਮੱਲ ਛੱਡਣਾ, ਰੱਖ ਛੱਡਣਾ,
     ਅੱਡਰਾ ਰੱਖਣਾ, ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਣਾ
 Reserve, *a.* ਰਾਖਵਾਂ, ਅੱਡ ਕੀਤਾ ਜਾਂ
     ਅੱਡ ਰੱਖਿਆ
     — Bank of India, ਭਾਰਤ ਦਾ
     ਰੀਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ
     — fund, ਅੱਡ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਪਿੱਛੇ ਪਾਇਆ
     ਫੰਡ, ਰਾਖਵੀਂ ਰਾਸ
     — price, ਰਾਖਵਾਂ ਮੱਲ
 Reserved, *a.* ਰਾਖਵਾਂ, ਮਹਿਜੂਰ, ਰੱਖਿਆ
     — capital, ਰਾਖਵਾਂ ਸਰਮਾਇਆ,
     ਰੱਖਿਆ ਮੁੱਲ ਧਨ
     — for consideration, ਵਿਚਾਰ
     ਅਰਥ ਰੱਖਿਆ
     — forest, ਰਾਖਵਾਂ ਜੰਗਲ
 Reservoir, *n.* (ਜਲ) ਟੈਂਕਾ
 Reside, *v.* ਰਹਿਣਾ, ਵਸਣਾ, ਵਸ ਕਰਨਾ
 Residence, *n.* ਨਿਵਾਸ, ਰਹਿਣ ਦਾ
     ਅਸਥਾਨ
     Official— ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਵਾਸ
     Ordinary— ਸਾਧਾਰਣ
     ਰਿਹਾਇਸ਼, ਸਾਧਾਰਣ ਨਿਵਾਸ
     Permanent— ਪੱਕੀ ਰਿਹਾ-
     ਇਸ਼, ਪੱਕਾ ਨਿਵਾਸ
     Temporary— ਭੱਜੀ ਰਿਹਾ-
     ਇਸ਼
 Resident, *n.* ਰਾਜਸੀ ਦਫ਼ਤਰ, ਨਿਵਾਸੀ

Resident, *a.* ਨਿਵਾਸੀ

— son-in-law, ਘਰ ਜਵਾਈ, ਖਾਨਾ-
ਵਾਸ਼

Residential, *a.* ਵਾਸੂ, ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ

— accommodation, ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ
ਵਸੋਂ, ਨਿਵਾਸ-ਵਸੋਂ

— house, ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਮਕਾਨ, ਵਾਸੂ
ਘਰ

— property, ਵਾਸੂ ਜਾਇਦਾਦ,
ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਜਾਇਦਾਦ

Residuary, *a.* ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦਾ, ਪਿੱਛੇ
ਰਿਹਾ, ਆਖਰੀ, ਬਚਿਆ
ਖੁਚਿਆ

— article, ਬਾਕੀ ਬਚਦੀ ਵਸਤੂ

— bequest, ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੀ ਦਾਤ

— clause, ਪਿੱਛੇ ਰਹਿੰਦਾ ਅੰਕ (ਬਾਕੀ
ਰਹਿੰਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਬੰਧੀ)

— devisees, ਪਿੱਛੇ ਰਹਿੰਦੀ ਵਸੀਅਤ

— legatee, ਬਾਕੀ ਬਚਦਾ ਵਸੀਅਤ
ਪਾਤਰ

Residue, *n.* ਬਾਕੀ ਰਿਹਾ, ਬਚਿਆ
ਖੁਚਿਆ

Resign, *v.* ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣਾ, ਭਾਣਾ ਮੱਠਣਾ
cf. Retire, ਛੱਡ ਬੈਠਣਾ

Resignation, *n.* ਤਿਆਗ ਤੋਰ,
ਅਸਤੀਫਾ

Resist, *v.* ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ, ਰੋਕਣਾ,
ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ

Resistance- *n.* ਵਿਰੋਧਤਾ, ਰੋਕ,
ਮੁਕਾਬਲਾ

Passive— ਸਤਿਆਗਰਹਿ

— to execution, ਤਾਮੀਲ ਵਿਚ
ਰੋਕ

— to order, ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਜ਼ਹੂਮਤ

Rejudicate, *a.* ਨਿਰਣਤ ਵਿਸ਼ਾ,
ਵੇਸਲਾ ਹੋਈ ਗੱਲ

Resolution, *n.* ਮਤਾ, ਪਰਸਤਾਵ,

ਹਿੰਮਤ, ਕਮਰ ਕਸਾ

Resolve, *v.* ਮਤਾ ਕਰਨਾ, ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਦਸਣਾ,
ਵਧੇ ਵਧ ਹੋ ਜਾਣਾ, ਕਮਰਕਸਾ
ਕਰਨਾ

Resolve, *n.* ਦਰਿਤ, ਮਤਾ

Resort, *v.* ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਆਸਰਾ
ਲੈਣਾ

Resort, *n.* ਆਉਣ ਜਾਣ ਦੀ ਥਾਂ, ਆਸਰਾ
Last— ਆਖਰੀ ਟੋਕ, ਅੰਤਲੀ
ਟੋਕ

Resources, *n.* ਸਾਧਨ, ਜਰੀਆ, ਵਸੀਲਾ
Mineral— ਖਣਜੇ ਸਾਧਨ

Respect, *a.* ਮਾਨ, ਵਿੱਚਤ, ਪਤ,
ਸਤਿਕਾਰ

As— ਮਾਨ ਵਜੋਂ

In—of, ਹਿਤ

Respectable, *a.* ਪਰਤਿਸ਼ਟਿਤ,
ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ

Respectfully, ਸਤਿਕਾਰ-ਪੂਰਵਕ

Respectively, *adv.* ਬਰਮਬਾਰ, ਲੜੀ
ਵਾਰ, ਤਰਤੀਬਵਾਰ

Respector of persons, *n.* ਪੱਖਪਾਤੀ

Respite, *n.* ਮੁਹਲਤ, ਵਿਸਾਹੁਣੀ

Respite, *n. or.* (ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਭਾਂਸੀ
ਲਾਉਣ ਵਿਚ) ਦੇਰ ਜਾਂ
ਵਿਸਾਹੁਣੀ

Respondent, *n. or.* ਜਵਾਬੀਆ,
ਮੁਦਾਇਲਾ

Respondentia bond, *n.* ਜਹਾਜ਼ੀ
ਕਰਜ਼ਾ ਪੱਤਰ

Responsibility, *n.* ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ,
ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ

Collective— ਇਕੱਠੀ ਜਿੰਮੇ-
ਵਾਰੀ

Joint— ਸਾਂਝੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ

Vicarious— ਨਿਰਧਾਰਤ
ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ

Responsible, *a.* ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ, ਉੱਤਰ
ਦਾਇਰ
— Government, ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਸਰਕਾਰ,
ਉੱਤਰ ਦਾਇਰ ਸਰਕਾਰ
Rest House, *n.* ਛਾਕ ਝੰਗਲਾ
Restitution, *n.* ਵਾਪਸੀ (ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼
ਈ ਜੋ ਹਾਲ ਨਾਲ ਜਾਂ ਕਰਨੂੰਨ
ਵਿਰੁਧ ਲਈ ਹੋਵੇ)
— of conjugal rights, ਵਿਆਹਕ
ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ
— of mortgaged land, ਗਹਿਣੇ
ਹੋਈ ਭੇਂਟੇ ਦੀ ਵਾਪਸੀ
Restoration, ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨ, ਬਰਾ-
ਮਸ਼ਰੀ, ਬਹਾਲੀ
see Restitution
Restore, *v.* ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ, ਵਾਪਸ
ਦਿਵਾਉਣਾ, ਬਰਾਮਦ ਕਰਨਾ
(ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ)
Restraining, *a.* ਰੋਕੂ, ਮਨਾਹੀ
— order, *ci.* ਰੋਕੂ ਹੁਕਮ
Restraint, *n.* ਰੋਕ, ਰੁਕਾਵਟ, ਅਟਕਾ
see Confinement.
e.g. Wrongful—*cr.* ਅਯੋਗ ਰੋਕ
— of marriage, *ci.* ਵਿਆਹ ਤੇ ਰੋਕ
— of trade, ਵਪਾਰ ਤੇ ਰੋਕ
Restriction, *n.* ਬੰਧਨ, ਪਾਬੰਦੀ
Restrictive, *a.* ਬੰਨ੍ਹਵਾਂ
— endorsement, *me.* ਬੰਨ੍ਹਵੀਂ
ਉਪਲਿਖਤ
— provision, ਬੰਨ੍ਹਵੀਂ ਸ਼ਰਤ
Rests, *n.* ਸਮੇਂ, ਵਕਫ਼ੇ
Result, *v.* ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਣਾ ਜਾਂ ਕੱਢਣਾ
Result, *n.* ਸਿੱਟਾ, ਠਤੀਜਾ, ਫਲ
Resulting, *a.* ਨਿਕਲਵਾਂ
— trust, ਨਿਕਲਵੀਂ ਅਮਾਨਤ (ਜਦ
ਜਾਇਦਾਦ ਸਮੇਂ ਟਰਸਟ
ਸਪਸ਼ਟ ਨਾ ਥੀਤਾ ਗਿਆ

ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਦਸ਼ਾ ਵਿਚ
ਉਤਪਨ ਹੋਈ ਅਮਾਨਤ)
— use, ਨਿਕਲਵੀਂ ਵਰਤੋਂ
Resume, *v.* ਫੇਰ ਲੈ ਜਾਣਾ, ਮੁੜ
ਅਰੰਭਣਾ
Resume, *n.* ਸਾਰ
see Abstract
Resumed, *a.* ਮੁੜ ਅਰੰਭਕ
— hearing, ਮੁੜ ਅਦਾਲਤ ਸੁਣਵਾਈ
Resumption, *n.* ਮੁੜ-ਅਰੰਭ
Retail, *v.* ਪਰਚੁਨ ਵੇਚਣਾ
Retail, *n.* ਵੁਟਕਲ, ਖਰੀਜ, ਪਰਚੁਨ
— merchant, ਪਰਚੁਨ ਸੁਦਾਗਰ
Retail, *a.* ਪਰਚੁਨ
— dealer, ਪਰਚੁਨ ਵਰੋਸ, ਪਰਚੁਨੀਆ
— sale, ਪਰਚੁਨ ਵਿਕਰੀ
Retain, *v.* ਰੋਕ ਰੱਖਣਾ
Retainer, *n.* (ਕਿਸੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ
ਆਰੰਭ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ
ਰੋਕ ਰੱਖਣ ਦੀ ਫੀਸ), ਬਿਆਨਾ
— also retaining fee, ਵਰਦੀ
ਵਾਲਾ ਨੌਕਰ, ਹਮਰਾਹੀ
Retaking, *n.* *cr.* ਪੁਨਰ-ਪਾਤਸ਼
Retaliation, *n.* ਬਦਲਾ, ਕਸਰ-ਕੱਢਣ
Retenue, *a.* ਟਰਸ ਲੀ (ਸਿੱਟੇ ਚਾਈ ਦੀ
ਫਿਟ ਨੂੰ ਸਿਕਿਆਂ ਵਿਚ ਬਦ-
ਲਣ ਦੀ ਉਜਰਤ)
Retinue, *n.* ਨੌਕਰ ਚਾਕਰ, ਸਵਾਰੀ,
ਲਾਮ ਲਸਤਰ
Retire, *v.* (ਅ: ਅ: ਲਾਂਭੇ ਹੋ ਵੈਠਣਾ),
ਨੌਕਰੀ ਛੱਡਣਾ, ਅਰਾਮ ਕਰਨਾ
Retired, *a.* ਰੀਟਾਇਰਡ, ਛੱਡ ਬੈਠਿਆ,
ਸੇਵਾ ਨਵਿਰਤ
— judges, ਸੇਵਾ-ਨਵਿਰਤ ਜੱਜ,
ਰੀਟਾਇਰ ਹੋਇਆ ਜੱਜ
Retirement, *n.* (ਨੌਕਰੀ) ਛੱਡ ਵੈਠਣ
ਇਕਾਤਤਾ

— of jury, *cr.* ਪੰਚਾਇਤ ਦਾ (ਵਿਚਾਰ
ਬਰਨ ਲਈ) ਨਵੇਂਕਲੇ ਰਾ
ਜਾਣਾ

Retiring, *pa.* ਛੱਡ ਬੈਠਣਾ

— a bill, ਬਿਲ ਨੂੰ ਛੇਟ ਵਿਚੋਂ ਪਿਛਾਹ
ਕੱਢ ਲੈਣਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ
ਵਿਰਤਾਨ ਕਰ ਦੇਣਾ

— pension, ਛੱਡ ਬੈਠਣ ਪਿਛੋਂ
ਪੈਨਸ਼ਨ

— room, ਆਰਾਮ-ਕਮਰਾ

Retort, ਰਾਹਰਾ ਜਵਾਬ, ਉਲਟਾ-ਦੋਸ਼

Retract, *v. cr.* ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ (ਬਿਆਨ
ਨੂੰ), ਮੁਕਰਨਾ

Retracted, *a.* ਵਾਪਸ ਲਿਆ, ਮੁਕਰਿਆ

— confession, ਮੋੜਿਆ ਇਕਬਾਲ,
ਮੁਕਰਿਆ ਇਕਬਾਲ

Retraction, *n.* ਮੁਕਰਨਾ, ਛਾਬਾਨ ਵੇਰੀ

Retreat, *v.* ਪਿਛੇ ਹਟਣਾ, ਪਸਪਾ ਹੋਣਾ

Retrenchment, *n.* ਛਾਟ

Retrial, *n. cr.* ਪੁਨਰ ਪਰਤਾਵਾ, ਪੁਨਰ
ਨਿਆਂ ਵਿਚਾਰ

see Trial

Retributive, *a.* ਬਦਲਾ ਲਵੇ

Retrograde, *a.* ਪਿਛਾਹ ਜਾਵੇ

Retrospective, *a.* ਪਿਛੇ ਤੋਂ

Return, *v.* ਮੋੜ ਦੇਣਾ, ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ

Return, *n.* ਵਿਵਰਣ ਪੱਤਰ, ਵਾਪਸੀ,
ਨਕਸ਼ਾ

Annual— ਸਾਲਾਨਾ ਨਕਸ਼ਾ

Assessment— ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਕਸ਼ਾ

False— ਝੂਠਾ ਨਕਸ਼ਾ

Income tax— ਆਮਦਨੀ
ਨਕਸ਼ਾ

Musketry— ਚਾਦਮਾਰੀ
ਨਕਸ਼ਾ

Periodical— ਸਾਮਯਿਕ
ਨਕਸ਼ਾ

Returnable, *a.* ਲੋਟਾਉਣ ਯੋਗ,
ਬਦਲਣ ਯੋਗ

Returning Officer, *n.* ਵੋਟ ਅਫਸਰ

Reunion, *n. H.* ਪੁਨਰ ਮੇਲ

Revenue, *n.* ਮਾਲ, ਢਾਲ, ਮਾਮਲਾ,
ਆਮਦਨ, ਮਸੂਲ

Assessed— ਨਿਰਧਾਰਨ ਕੀਤਾ
ਮਾਮਲਾ

Canal— ਆਬਿਆਨਾ, ਜਲ
ਕਰ

Distribution of— ਢਾਲ
ਕਾਮ

Internal— ਅੰਦਰਲੀ ਆਮ-
ਦਨ

Land— ਭੋਏ ਮਾਮਲਾ

Provincial— ਪਰਾਂਤਕ ਆਮ-
ਦਨ

Revenue, *a.* ਮਾਲੀ, ਮਾਲ

— assessment, ਮਾਲੀ ਅੰਦਾਜ਼ਾ

— court, ਅਦਾਲਤ ਮਾਲ

— division, ਮਾਲੀ ਭਾਗ

— free land, ਲਗਾਨ ਰਹਿਤ ਭੋਏ

— officer, ਮਾਲ ਅਫਸਰ

— paying estate, ਮਹਾਲ

— sale, ਨੀਲਾਮੀ ਮਹਿਕਮਾ ਮਾਲ
(ਮਾਮਲਾ ਬਦਲੀ ਲਈ ਬੀਤੀ
ਹੋਏ)

Distribution of—
ਮਾਲੀਅਤ ਦਾ ਵੰਡਣਾ

Land— ਹਾਲਾ, ਢਾਲ

Reversal, *n.* ਉਲਟਾਅ

Reverse, *v.* ਉਲਟਾ ਦੇਣਾ

see Alter

e.g.— sentence, ਦੰਡ ਢਾਲ ਨੂੰ
ਉਲਟਾ ਦੇਣਾ

— to finding, ਅਦਾਲਤੀ
ਨਿਰਣੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦੇਣਾ

Reversion, *n.* ਉੱਤਰ ਅਧਿਕਾਰ

Reversionary, *a.* ਉੱਤਰ ਅਧਿਕਾਰੀ,
ਜੋਦੀ ਵਿਰਸਾ

— interest, ਉੱਤਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਾਭ

Reversioner, *n.* ਉੱਤਰ ਅਧਿਕਾਰੀ,
ਮੁੜਵਾਂ ਵਾਰਸ, ਜੋਦੀ ਵਾਰਸ
see *Agnate*

Revert, *v.* ਪਰਤਣਾ, ਵਾਪਸ ਜਾਣਾ, ਮੁੜ
ਜਾਣਾ

Revest, *v.* ਮੁੜ ਆਉਣਾ (ਜਾਇਦਾਦ
ਚ)

Review, *n.* ਪੁਨਰ ਵਿਚਾਰ, ਨਵਰ ਸਾਨੀ,
ਸਮਾਲੋਚਨਾ

Revise, *v.* ਦੁਹਰਾਉਣਾ, ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਨਾ,
ਸੋਧਣਾ

Revised, *a.* ਸੋਧਿਆ, ਸੋਧੇ

Revision, *n.* ਪੁਨਰ-ਵਿਚਾਰਨਾ, ਨਿਰ-
ਰਾਨੀ

Revival, *n.* ਸੁਰਜੀਤਤਾ

— of easement, ਸੁਖਅਧਿਕਾਰ ਦੀ
ਸੁਰਜੀਤਤਾ

— of suit, ਦਾਵੇ ਦੀ ਸੁਰਜੀਤਤਾ

Revive, *v.* ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨਾ

Revivor, *n.* ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ (ਇਕ ਧਿਰ
ਦੀ ਮੌਤ ਪਿਛੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ
ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮੁੜ ਅਨੁਵਰਤਣ)

— of decree, ਫ਼ਿਕਰੀ ਨੂੰ ਸੁਰਜੀਤ
ਕਰਨਾ

Revocable, *a.* ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਯੋਗ,
ਮਨਸੂਖੀ ਯੋਗ

Revocation, *n.* ਵਾਪਸ ਲੈਣ, ਖੰਡਨ,
ਮਨਸੂਖੀ

— of proposal, ਪਰਸਤਾਉ ਖੰਡਨ,
ਤਸਵੀਜ਼ ਦੀ ਮਨਸੂਖੀ

Revoke, *v.* ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ, ਮਨਸੂਖ
ਕਰਨਾ, ਰੱਦ ਕਰਨਾ

Revolt, *v.* ਰਾਜ ਵਿਚ ਹੋਲਾ ਪਾਉਣਾ,

ਬਗ਼ਾਵਤ ਕਰਨਾ, ਆਗੀ ਹੋਣਾ

Revolution, *n.* ਇਨਕਲਾਬ, ਬਰਾਂਤੀ,
(ਸੈ: ਕਰਮ ਤੋਂ ਹਿਲਾਣਾ)

of Evolution, ਵਿਕਾਸ

see *Commotion*

Revolutionary, *a.* ਕਰਾਂਤਿਕ, ਇਨਕ-
ਲਾਬੀ

Revolver, *n.* ਰੀਵਾਲਵਰ, ਤਮਚਾ

Reward, *v.* ਇਨਾਮ ਦੇਣਾ, ਇਵਜ਼ਾਨ
ਦੇਣਾ

Reward, *n.* ਇਨਾਮ, ਇਵਜ਼ਾਨਾ
see *Prize*

e.g. Exorcise— ਆਬਕਾਰੀ ਇਨਾਮ

Ordinary— ਸਾਧਾਰਣ
ਇਨਾਮ

Secret service— ਗੁਪਤ
ਸੇਵਾ ਇਨਾਮ

Rider, *n.* ਚੜ੍ਹੀ ਪਰਚੀ (ਜੋ ਕਿਸੇ ਲਿਖਤ
ਸਾਂ ਵੇਸਲੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਲਈ
ਜਾਵੇ)

Rifle, *n.* ਰਫਲ

Rigging the market, *ms.* ਮੰਝੀ
ਦਾ ਡਾ ਵਧਾਉਣਾ (ਗੁਪਤ
ਖਰੀਦਣ ਨਾਲ ਹਿਸਿਆਂ ਦੀ
ਨਬਲੀ ਮੰਝ ਉਤਪੰਨ ਕਰ ਕੇ
ਮੁੱਲ ਵਧਾਉਣਾ)

Right, *v.* ਠੀਕ ਕਰਨਾ

Right, *n.* ਹੱਕ, ਅਧਿਕਾਰ

cf. *Duty*. ਫਰਜ਼

e.g. Accessory— ਸਹਾਇਕਾਰੀ
ਅਧਿਕਾਰ

Bonatarian— ਬਖਸ਼ਾ
ਅਧਿਕਾਰ

Conjugal— ਵਿਆਹੁਤ
ਅਧਿਕਾਰ

Contingent— ਪਰਆਸਰਤ
ਅਧਿਕਾਰ

Customary— ਰਵਾਜੀ ਅਧਿਕਾਰ	Prescriptive— ਪੁਰਾਤਨ ਅਧਿਕਾਰ
Defeasible— ਟੁਟਣ-ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰ	Principal— ਮੁੱਖ ਅਧਿਕਾਰ
Domestic— ਘਰੇਲੀ ਅਧਿ- ਕਾਰ (ਉ: ਵਿਆਹ, ਪਿਤਰਕ ਆਦਿ)	Proprietary— ਮਾਲਕੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਵੱਕੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰ
Electoral— ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰ	Real— ਅਨੁਕਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਬੰਧੀ ਅਧਿਕਾਰ
Exclusive— ਨਵੇਕਲਾ ਅਧਿਕਾਰ	Remedial— ਉਪਾ ਅਧਿਕਾਰ (ਉ: ਸਵੇ ਜਹਾਇਤਾ)
Fundamental— ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ	Restiction on— ਅਧਿਕਾਰ ਉਪਰ ਪਾਵੇਲੀਆਂ
Guaranteed— ਗਾਰੰਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰ	Riparian— ਕੰਢੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ
Imprescriptable— ਅਪਰਾਪਤੀ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰ (ਜੇਹੜੇ ਪੁਰਾਤਨਤਾ ਨਾਲ ਨ ਉਤਪਨ ਨ ਠਸਟ ਹੋਣ)	Suspension of— ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨਾ
Inherent— ਸੁਭਾਵਕ ਅਧਿਕਾਰ	— of citizenship, ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
Mining— ਖਾਣੀ ਅਧਿਕਾਰ	— of private defence, ਨਿਜੀ- ਰੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰ
Natural— ਕੁਦਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰ	— of re-entry, ਮੁੜ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਦੁਬਾਰਾ ਰਬੜੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
Negative— ਨਕਸ਼ਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਰੋਕਣ ਅਧਿਕਾਰ (ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ)	— of way, ਰਾਹ-ਅਧਿਕਾਰ, ਹੱਕ-ਰਸਤਾ
Occupancy— ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਧਿਕਾਰ	— to begin, ਅਰੰਭ ਅਧਿਕਾਰ
Patent— ਪੇਟੈਂਟ ਅਧਿਕਾਰ	— to education, ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
Personal—) ਨਿਜੀ — in personam,) ਅਧਿਕਾਰ	— to equality, ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
— in rem, ਜਾਇਦਾਦ ਅਧਿਕਾਰ (ਜੋ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪਰਾਪਤ ਹਨ)	— to freedom of religion, ਧਰਮ-ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
Positive— ਵਾਸਤਵਿਕ ਅਧਿਕਾਰ (ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਕੰਮ ਕਰਾ- ਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪਰਾਪਤੀ ਯੋਗ)	— to freedom of speech and expression, ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਪਰਗਟਾਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
	— to practise any profession, ਕੋਈ ਪੇਸ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
	— to property, ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
	— to title and interest, ਵੱਕ

ਮਾਲਕੀ ਤੇ ਹਿੱਤ (ਅ. ਹੱਕ
ਸਰਾਇਕ), ਹੱਕੀਅਤ (ਅਦੁਕਵੀਂ
ਜਾਇਦਾਦ ਸਬੰਧੀ)
— to work, ਖੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
Right, *a.* ਠੀਕ
Rightful, *a.* ਹੱਕੀ, ਜਾਇਦ
— heir, ਹੱਕੀ ਵਾਰਸ
Rightfully & lawfully, *adv.*
ਅਧਿਕਾਰ ਤੇ ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ
(ਹੱਕ ਤੇ ਕਨੂੰਨ ਨਾਲ)
Rigorous, *a. cr.* ਕਰੜੀ, ਸਖਤ
— imprisonment, ਕਰੜੀ ਫੈਦ
— punishment, ਕਰੜੀ ਸਜ਼ਾ
Rigour, *n.* ਕੌੜਾਪਨ, ਸਖਤ
Ring, *n. m.* ਜੁੜੀ (ਸਿਟੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਪਰਸ-
ਪਰ ਮਿਲ ਛਾਣਾ, ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼
ਦਾ ਮੁੱਛ ਵਧਾਉਣ ਲਈ)
— leader, *cr.* ਮੋਰਚੀ (ਮੋਢੀ ਰਸਾਦ)
Riot, *v.* ਦੰਗਾ ਕਰਨਾ, ਬਲਵਾ ਕਰਨਾ
Riot, *n. cr.* ਦੰਗਾ, ਬਲਵਾ
see Affray
Rioter, *n. cr.* ਦੰਗਈ, ਬਲਵਈ
Rioting, *n.* ਬਲਵਾ
— with deadly weapons, ਮਾਰੂ
ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਬਲਵਾ ਕਰਨ
Riotous, *a.* ਦੰਗਈ, ਰਸਾਈ
Riparian, *a.* ਕੰਢੀ ਦੇ
— owner, ਕੰਢੀ ਦੇ ਮਾਲਕ
— right, ਕੰਢੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ
Rising, *n.* ਉੱਠ ਜਾਣ
— of the court, ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਉੱਠ
ਜਾਣ
Risk, *v.* ਜੋਖੋ ਜਾਂ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਪੈਣਾ ਜਾਂ
ਪਾਉਣਾ
Risk, *n.* ਜੋਖੋ, ਖਤਰਾ
see Danger
s.g. Degree of— ਜੋਖੋ ਦੀ

ਹੱਦ, ਖਤਰੇ ਦਾ ਦਰਜਾ
— note, *m.* ਜੋਖੋ ਪੱਤਰ (ਰੇਲਵੇ
ਰਾਹੀਂ ਮਾਲ ਭੇਜਣ ਸਮੇਂ ਜੋ
ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)
Rite, *n.* ਰੀਤ, ਸੰਸਕਾਰ
Funeral—*s.* ਮਹਿਤਕ ਸੰਸਕਾਰ
Nuptial—*s.* ਵਿਆਹ ਸੰਸਕਾਰ
Ritual, *n.* ਰੀਤਾਂ (ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ ਤੇ)
Rival, *a.* ਚਿਰੇਪੀ
— claim, ਟਾਕਰੇ ਦਾ ਦਾਵਾ
— claimants, ਚਿਰੇਪੀ ਦਾਵੇਦਾਰ
River, *n.* ਨਦੀ, ਦਰਿਆ
International— ਕੌਮਾਂਤਰੀ
ਦਰਿਆ, ਅੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ
ਦਰਿਆ
Inter-state— ਅੰਤਰ-
ਰਿਆਸਤੀ ਦਰਿਆ, ਅੰਤਰ-
ਰਾਜਿਕ ਦਰਿਆ
Tidal— ਜਵਾਰ ਭਾਟਕ ਦਰਿਆ
— craft, ਦਰਿਆਈ ਬਹਿਣ
— valley, ਦਰਿਆ ਚਾਈ
Road, *n. & a.* ਸੜਕ
Metalled— ਪੱਕੀ ਸੜਕ
Private— ਨਿਜੀ ਸੜਕ
Public— ਆਮ ਸੜਕ
Unmetalled— ਫੌਜੀ
ਸੜਕ
— authority, ਸੜਕ ਅਧਿਕਾਰੀ
— cess, ਸੜਕਾਨਾ
Robber, *n.* ਲੁਟੇਰਾ, ਧਾੜਵੀ
cf. Thief, etc.
Robbery, *n.* ਲੁੱਟ, ਧਾੜਾ
Highway— ਰਾਹਜ਼ਮੀ
Robe of honour, ਸਿਰੋਪਾ
Rod, *n.* ਰੋਡਾ
Sighting—*r.* ਵੇਖਣਾ-ਫੌਡਾ
Rogatory letters, *E.* ਬਿਨੈ ਪੱਤਰ

(ਇਕ ਏਸ ਦੇ ਜੱਜ ਦਾ ਦੂਜੇ
ਏਸ ਦੇ ਜੱਜ ਨਾਉਂ, ਗਵਾਹਾਂ
ਦੇ ਬਿਆਨ ਲਈ)

Rogue, *n.* ਲੁੱਚਾ, ਬਦਮਾਸ਼

Roll, *n.* (ਅ: ਆ: ਲਪੇਟੀ ਸੇ) ਨਾਮਾਵਲੀ
ਪੱਤਰ

Acquittance— ਨਿਸ਼ਚਾਰਾ-
ਪੱਤਰ, ਬੇਬਾਕੀ-ਨਾਮਾ

Character— ਚਲਨ-ਪੱਤਰ,
ਚੰਮਲ-ਨਾਮਾ

Descriptive— ਵਰਣਿਕ-
ਪੱਤਰ

Electoral— ਚੋਣ ਸੂਚੀ

Nomination— ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ
ਪੱਤਰ, ਨਿਯੋਜਨ ਪੱਤਰ

Patent— ਪੇਟੈਂਟ ਪੱਤਰ

Statute— ਕਨੂੰਨ ਪੱਤਰ

Roll, *v.* ਲਪੇਟਣਾ, ਵੇਲਣਾ

Roller, *n.* ਵੇਲਣਾ

Rolling stock, *n.* ਫਿਰਤ ਸੰਗਰਹਿ
(ਰੇਲ ਦੇ ਡੱਬੇ ਤੇ ਗੱਡੀਆਂ)

Roman, *a.* ਰੁਮੀ
— law, ਰੁਮੀ ਕਨੂੰਨ

Roof, *n.* ਛੱਤ

Room, *n.* ਕੋਠਾ, ਕਮਰਾ, ਘਰ, ਥਾਂ
ਰੁਜ਼ਾਇਸ਼

Record— ਮਿਸਲ ਘਰ

Retiring— ਆਰਾਮ ਫ਼ਮਰਾ

Rope, *n.* ਰੱਸਾ
— ladder, ਕਮੰਦ
— way, ਰੱਸਾ ਰਾਹ

Rostum, *n.* ਬੁਬੁਤਰਾ (ਕਚਹਿਲੀ ਦਾ)
see Dais

Rotation, ਬਦਲੀ, ਗੇੜ, ਚਾਰੀ
— of crops, *n.* ਖੇਤੀ ਗੇੜ
— of officers, ਅਫਸਰਾਂ ਦਾ ਬਦਲੀ
ਗੇੜ

Rough, *a.* ਰਵ, ਰਦੀ, ਬੱਚਾ, ਖੁਰਦਰਾ
— draft, ਕੱਚਾ ਮਸ਼ੋਦਾ, ਕੱਚਾ ਖਰਜਾ
— note, ਕੱਚੀ ਟਿਪਣੀ, ਰਵ ਨੋਟ

Round, *v.* ਗੋਲ ਕਰਨਾ, ਚੱਕਰ ਲਾਉਣਾ

Round, *n.* ਰੋਂਦ, ਰੋਰੀ, ਗਸਤ
Morning— ਪਰਤਾਤ ਫੇਰੀ
To turn— ਫਿਰ ਜਾਣਾ, ਮੁੜਨਾ

Round, *a.* ਗੋਲ ਸੋਲ
— answer, ਗੋਲ ਸੋਲ ਉੱਤਰ
— number, ਗੋਲ ਗਿਣਤੀ, ਸੋਟੀ ਗਿਣਤੀ

Route, *n.* ਰੂਟ, ਰਾਹ, ਰਸਤਾ

Routine, *n.* ਰੂਟੀਨ, ਨਿੱਤ ਕਰਮ

Royal, *a.* ਸਾਹੀ, ਸ਼ਾਹਾਨਾ

Royalty, *n.* ਰੋਕ ਪੁਸਤਕ ਸਰਤਾ, ਰੋਕ
ਕਾਦਾ, ਸ਼ਾਹੀ ਰੋਕ, ਰਾਜ ਭਾਗ

Ruin, *n.* ਬਰਬਾਦੀ

Ruins, *n.* ਖੰਡਰਾਤ

Rule, *v.* ਰਾਜ ਕਰਨਾ, ਹੁਕਮ ਕਰਨਾ,
ਨੇਮ ਬੰਨ੍ਹਣਾ, ਲੀਕ ਬਿਚਣੀ

Rule, *n.* ਨੇਮ, ਨਿਯਮ, ਨਿਜ਼ਮ, ਦਸਤੂਰ,
ਰੀਤ, ਮਿਸਤਰ, ਲੀਕ, ਹੁਕਮ
— nisi, ਸਰਤੀ ਹੁਕਮ, ਸਕਿੰਤੁ ਹੁਕਮ
— of court, ਅਦਾਲਤੀ ਹੁਕਮ
— of evidence, ਸਾਖੀ ਨੇਮ
— of law, ਕਨੂੰਨ ਦਾ ਰਾਜ
— of practice, ਦਸਤੂਰੀ ਕਨੂੰਨ,
ਰਵਾਜੀ ਕਨੂੰਨ
— s of procedure, ਪਰਕਿਰਿਆ ਦੇ
ਨਿਯਮ
— of the road, ਮਾਰਗ ਨੇਮ, (ਰਾਹ
ਚਲਣ ਦਾ ਨੇਮ ਉ: ਆਪਣੇ
ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਚਲੋ)

Absolute— ਪੱਕਾ ਨਿਯਮ ਜਾਂ
ਹੁਕਮ

Home— ਘਰ ਰਾਜ

Mob— ਬੁਰਫਾ ਗਰਦੀ

Statutory— ਕਨੂੰਨ ਸਥਿਤ

ਨੇਮ (ਕਨੂੰਨੀ ਦਿੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ
ਤਲੇ ਬਣਾਏ ਹੋਏ)
Sub— ਉਪ ਨੇਮ, ਅਧੀਨ ਨੇਮ
To discharge the—
ਨਿਰਦੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ
To make—absolute,
ਨਿਰਦੇ ਨੂੰ ਅਤਿਮ ਕਰਨਾ
Ruler, *n.* ਰਾਜਾ, ਹੁਕਮਰਾਨ, ਮਿਸਤਰ
— of Indian state, ਦੇਸੀ ਰਾਜ
ਦਾ ਸ਼ਾਸਕ, ਦੇਸੀ ਰਿਆਸਤ
ਦਾ ਨਰੇਸ਼
Ruling, *n.* (ਵੱਡੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ) ਨਿਰਣਾ
Ruling, *a.* ਰਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲਾ
— chief, ਰਾਜਾ
— family, ਰਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪਰਵਾਰ
Rumour, ਅਰਵਾਹ, ਉਡਦੀ ਗੱਲ
Runner, *n. me.* ਹਿੱਸੇ ਖਰੀਦਣਾ-ਦਲਾਲ
Running, *a.* ਚਲਦਾ, ਲਗਾਤਾਰ
— account, *me.* ਚਲਦਾ ਲੇਖਾ
— days, ਲਗਾਤਾਰ ਦਿਨ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ
ਫੁਟੀਆਂ ਭੀ ਗਿਣੀਆਂ ਜਾਣ)
— stream, ਪੱਕਾ ਖਤ, ਚਲਦੀ ਲਿਖਾਈ
Run with the land, ਫੌਦੇ ਨਾਲ
ਜਾਣਾ (ਕਿਸੇ ਸ਼ਰਤ ਜਾਂ ਹੱਕ ਦਾ,
ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ
ਹੱਥ ਬਦਲ ਹੋ ਜਾਣਾ)
Rural, *a.* ਪੇਂਡੂ, ਦਿਹਾਤੀ
— reconstruction, ਪੇਂਡੂ ਮੁਰ-
ਉਸਾਰੀ, ਦਿਹਾਤ ਪੁਨਰ-
ਉਸਾਰੀ
— rehabilitation, ਪੇਂਡੂ ਮੁਰ-
ਵਸਾਉਣਾ, ਦਿਹਾਤ ਪੁਨਰਵਾਸ
— uplift, ਪਿੰਡ ਸੁਧਾਰ
Ruse, *n.* ਛਲ, ਹਥਕੰਡਾ
Rustic, *a.* ਗਰੀਬ, ਗਰੀਬੀ
Ryot, } *n.* ਰਈਅਤ, ਕਿਸਾਨ
Roiyot, }

S

Sabotage, *n. me* ਰੁਪਤ-ਹਾਨੀ
Saboteur, *n.* ਰੁਪਤ ਹਾਨੀ-ਕਾਰਕ
Sacrament, *n.* ਧਾਰਮਕ ਰੀਤ, ਸ਼ਰੀਏ,
ਪਰਬਾਦ
Sacred, *a.* ਪਵਿੱਤਰ
— object, ਪਵਿੱਤਰ ਮਨੋਰਥ
— thread, *H.* ਜਨੇਊ
Sacrifice, *n.* ਬਲੀਦਾਨ, ਕੁਰਬਾਨੀ
Burnt— ਹਵਨ
Human— ਮਨੁੱਖ ਬਲੀਦਾਨ
Sacrilege, *n.* ਧਰਮ ਅਪਮਾਨ
Sacerdotal, *a.* ਪਰੋਹਤੀ
Saddle with hosts, *cf.* ਖਰਚਾ
ਪਾਉਣਾ (ਕਿਸੇ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ)
Safe, *n.* ਸੀਕ, (ਪੈਕੀ) ਅਭਿਆਸੀ, ਪੈਟੀ
Safe, *a.* ਰੱਖਿਆ, ਬੇ-ਖਤਰਾ, ਸਲਾਮਤ
— conduct, ਅਭੇ ਪੱਤਰ (ਸੁਖ ਨਾਲ
ਪੁਚਾਉਣ ਦਾ ਪਰਬੰਧ)
— guard, *n.* ਰਖਵਾਲੀ ਪੱਤਰ
— keeping, ਬਚਾਉ, 'ਹਿਫਾਜਤ'
Safeguard, *v.* ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ
Safety, *n.* ਰੱਖਿਆ, ਸਲਾਮਤੀ
cf. Security, ਸੁਰੱਖਿਆ
e.g.— act, ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ,
ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਨਿਯਮ
— ordinance, ਰੱਖਿਆ
ਅਧਿਆਦੇਸ਼
Public— ਲੋਕ ਰੱਖਿਆ
Sailor, *n.* ਖਲਾਸੀ, ਜਹਾਜ਼ੀ
Salary, *n.* ਤਨਖਾਹ, ਤਲਬ
Sale, *n.* ਵਿਕਰੀ
Absolute— ਅਤਿਮ ਵਿਕਰੀ
Auction— ਜ਼ੀਲਾਮੀ ਕਾਰੀ
ਵਿਕਰੀ
Cognition— ਪਛਾਣ ਵਿਕਰੀ

(ਕਿਸੇ ਨਾਬਾਲਗ ਜਾਂ ਹੋਰ
ਅਸਮਰਥ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ)
Conditional— ਸ਼ਰਤੀ
ਵਿਕਰੀ
Execution — ਇਜਰਾਈ
ਨੀਲਾਮੀ
Forced— ਜਬਰੀ ਵਿਕਰੀ
(ਕਨੂੰਨੀ ਹੁਕਮ ਵਜ਼ਾਰਾ)
Hand— ਬਿਆਨਾ (ਜੋ ਸੋਦਾ
ਕਰਨ ਪਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ)
Mortgage by condi-
tional— ਵਾਅਦਾ ਰਹਿਣ
Out and out— ਪੂਰਣ
ਵਿਕਰੀ
Proclamation of—
ਇਲਾਨਨਾਮ ਨੀਲਾਮ
Public— ਨੀਲਾਮ ਆਮ
Ready money — ਰੋੜ
ਵਿਕਰੀ
Retail— ਪਰਚੁਨ ਵਿਕਰੀ
Revenue— ਨੀਲਾਮੀ ਮਹਿ-
ਕਮਾ ਮਾਲ (ਮਾਮਲਾ ਵਸੂਲੀ
ਲਈ ਥੀਤੀ ਹੋਈ ਨਿਆ-
ਵਿਚਾਰ ਹੋਣ ਤੇ ਵਿਕਰੀ)
— certificate, ਨੀਲਾਮ ਪਰਮਾਣ
ਪੱਤਰ, ਵਿਕਰੀ ਪਰਮਾਣ ਪੱਤਰ
— interest, ਵਿਕਾਉ ਹੱਕ
— of goods, ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ
— tenure, ਵਿਕਾਉ ਹੋਂ ਕਬਜ਼ਾਦਾਰੀ
— with all faults, ਸਹਿਏਸ਼ ਵਿਕਾ
Sale, *a.* ਵਿਕਾ, ਵਿਕਰੀ
— deed, ਵਿਕਰੀ ਨਾਮਾ
— tax, ਵਿਕਰੀ ਟੇਕਸ, ਵਿਕਰੀ ਕਰ
Saleable, *a.* ਵਿਕਾਉ, ਵਿਕਣਯੋਗ
Salesman, *n.* ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ (ਜਿਸ ਦਾ
ਕਰਤੱਵ ਵਿਕਲ ਵੇਚਣਾ ਹੁੰਦਾ
ਹੈ)

Itinerant— ਰਸਤੀ ਵੇਚਣ
ਵਾਲਾ, ਫੇਰੀ ਵਾਲਾ
Salutary, *a.* ਲਾਭਦਾਇਕ, ਹਿਤਕਰ,
ਮੁਢੀਦ
— provisions, ਹਿਤਕਰ ਉਪਬੰਧ,
ਲਾਭਦਾਇਕ ਉਪਬੰਧ
Salute, *n. & v.* ਸਲਾਮੀ
To fire— ਸਲਾਮੀ ਦੇਣਾ,
(ਬੰਦੂਕ ਜਾਂ ਤੋਪ ਠਾਲ)
Salvage, *n.* ਬਚਾਈ, (ਬੁਝਦੇ ਜਾਂ ਸੜਦੇ
ਮਾਲ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਤੇ ਉਸ
ਦਾ ਇਨਾਮ)
Sample, *n.* ਵੇਨਕੀ, ਨਮੂਨਾ
see Model
Sanction, *n.* ਮਨਜ਼ੂਰੀ, ਦਬਾ (ਜਿਸ ਦੇ
ਹੋਣ ਤੇ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ
ਜਾਵੇ)
see Approval etc.
e.g. Previous— ਅਗੇਤਰੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ
— in writing, ਲਿਖਤੀ
ਮਨਜ਼ੂਰੀ
— to prosecute, ਵੇਸਦਾਰੀ
ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮਨ-
ਜ਼ੂਰੀ, ਇਜਾਜ਼ਤ ਇਸਤਰਾਸਾ
Sanctuary, *n.* ਖਰਨ-ਸਥਾਨ
Sane, *n.* ਸੁਧ ਬੁਧ, ਸੁਹਤ
Sanguinary, *a.* ਖੂਨੀ, ਰੱਤ-ਭਰੀ, ਰੱਤ-
ਪਿਆਸਾ
Sanitary, *a.* ਸਫਾਈ
— administration, ਸਹਿਰ-ਸਫਾਈ
ਪਰਬੰਧ
— inspector, ਸਫਾਈ-ਦਰੋਗਾ
Sanitation, *n.* ਸਫਾਈ, ਅਰੋਗ ਰਖਣ
— department, ਸਹਿਰ-ਸਫਾਈ ਦਾ
ਮਹਿਕਮਾ, ਸਵੱਛਤਾ ਵਿਭਾਗ
Sanatorium, *n.* ਅਰੋਗਸ਼ਾਲਾ
Sanity, *n.* ਸੁਹਤ, ਸੁਧ-ਬੁਧ, ਸੁਧ-ਮੱਤ

Satisfaction, *n.* ਭਰੋਸਾ, ਅਦਾਇਗੀ

ਸੰਤੋਖ

To the—of the court,

ਅਦਾਲਤੀ ਤਸੱਲੀ ਅਨੁਸਾਰ

— of decree, ਡਿਗਰੀ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ,

ਡਿਗਰੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ

— of judgment debt, ਨਿਰਣਤ

ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਨਖ਼ੇੜਾ

Satisfactorily, *adv.* ਤਸੱਲੀ ਨਾਲ

Satisfactory, *a.* ਸੰਤੋਖ ਜਨਕ, ਤਸੱਲੀ

ਸੰਤੋਖ

Satisfied, *a.* ਸੰਤੁਸ਼ਟ, ਬੇਬਾਕ ਹੋਈ

— decree, ਨਖ਼ੇੜੀ ਡਿਗਰੀ

— demand, ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮੰਗ

Satisfy, *v.* ਤਸੱਲੀ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਕਰਨਾ,

ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ

Save, *v.* ਬਚਾਉਣਾ, ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ

Save, *n.* ਛੁੱਟ

Saving, *n.* ਬਚਤ, ਬਚਾਉ

Saving, *a.* ਬਚਤ

— bank, ਸੇਵਿੰਗ ਬੈਂਕ, ਬਚਤ ਬੈਂਕ

— clause, ਛੋਟ ਅੰਕ

Scaffold, *n.* ਫਾਂਸੀ, ਮਚਾਨ

Scale, *n.* ਨਾਪ, ਪੈਮਾਨਾ, ਪਦ, ਦਰਜਾ,

ਫਿੱਲੜ

— of charges, ਖਰਚ ਨਾਪ

— of fees, ਫੀਸ ਦਰ, ਫੀਸ ਦਾ ਹਿਸਾਬ

— of pay, ਤਲਬ ਪੇਸ਼ੀ, ਵੇਤਨ-ਦਰ

Drawn to— ਸਕੇਲ ਅਨੁਸਾਰ

ਖਿਚਿਆ

Plotting— ਨਕਸ਼ਾ ਕਸ਼ੀ

ਦਾ ਪੈਮਾਨਾ

Scandal, *n.* ਨਿੰਦਾ, ਮਿੱਟੀ ਪੁੱਟਣ

Scandalous, *a.* ਨਿੰਦਕੀ

— question, ਨਿੰਦਕੀ ਪਰਸ਼ਨ, ਪਤਥ

ਤਰੇ ਸਵਾਲ

Scarcity, *n.* ਥੁੜ, ਤੌੜਾ, ਘਾਟਾ ਕਾਲ

Scene, *n.* ਦਰਿਸ਼, ਝਾਕੀ, ਨਜ਼ਾਰਾ

— of action or occurrence,

ਮੌਕਾ, ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ

Sceptre, *n.* ਗੁਰਜ, ਤਾਜ

Schedule, *v.* ਪੱਟੀ ਬਣਾਉਣਾ, ਨਕਸ਼ਾ

ਬਣਾਉਣਾ

Schedule, *n.* (ਅ:ਅ: ਪੱਤਾ) ਸੰਝੁਲ, ਪੱਟੀ

— of creditors, ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

— of debts, ਕਰਜ਼ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ

— of property, ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ

Scheduled, *a.* ਅਨੁਸੂਚਤ, ਸੰਝੁਲੀ,

ਪੱਟੀ ਦਰਜ

— area, ਅਨੁਸੂਚਤ ਖੇਤਰ

— caste, ਅਨੁਸੂਚਤ ਜਾਤ, ਪੱਟੀ ਦਰਜ

ਜਾਤ

— creditor, ਅਨੁਸੂਚਤ ਲਹਿੰਦੇਦਾਰ,

ਪੱਟੀ ਦਰਜ ਲਹਿੰਦੇਦਾਰ

— debt, ਅਨੁਸੂਚਤ ਕਰਜ਼ਾ, ਪੱਟੀ ਦਰਜ

ਕਰਜ਼ਾ

— district, ਅਨੁਸੂਚਤ ਜ਼ਿਲਾ, ਪੱਟੀ

ਦਰਜ ਜ਼ਿਲਾ

— tribes, ਅਨੁਸੂਚਤ ਆਦਮਜਾਤੀਆਂ,

ਪੱਟੀ ਦਰਜ ਕਬੀਲੇ

Scheme, *n.* ਯੋਜਨਾ, (ਵੱਡੀ) ਤਜਵੀਜ਼

Building— ਉਸਾਰੀ ਤਜਵੀਜ਼,

ਉਸਾਰੀ ਯੋਜਨਾ

Improvement— ਉੱਨਤੀ

ਤਜਵੀਜ਼, ਉੱਨਤੀ ਯੋਜਨਾ

Scheme, *v.* ਯੋਜਨਾ ਕਰਨਾ, ਮਨਸੂਬਾ

ਬੰਨ੍ਹਣਾ ਜਾਂ ਤਦਬੀਰ ਕਰਨਾ

Scholarship, *n.* ਵਜ਼ੀਫਾ

School, *n.* ਵਿਦਿਆਲਾ, ਪਾਠਸ਼ਾਲਾ, ਮੱਤ,

ਸਕੂਲ

Training— ਸਿਖਲਾਨਾ,

ਸਿਖਾਈ ਸਕੂਲ

Science, *n.* ਵਿਗਿਆਨ, ਸਾਇੰਸ

Scienter, *n.ci.* ਕੋਟ-ਗਿਆਨ (ਕੋਤੇ

ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰ ਦੀ
ਕੱਟਣੀ ਆਦਤ ਦਾ)

Scientific, *a.* ਵਿਗਿਆਨਕ

Scintilla, *n.* (ਅ: ਅ: ਚੰਗਿਆੜੀ) ਰਤਾ
ਭਰ, ਕਿਣਕਾ

— of evidence, ਰਤਾ ਭਰ ਗਵਾਹੀ

Scire facias, *n.* ਅਦਾਲਤੀ ਹੁਕਮਨਾਮਾ
(ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕਿ ਕਿਉਂ ਨ
ਕੋਈ ਲੇਖ ਸਵਾਲੀ ਦੇ ਹੱਕ
ਵਿਚ ਪਰਵਰਤਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ
ਜਾਂ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕੋਈ ਲੇਖ
ਮਨਸੂਖ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ)

Scope, *n.* ਵੇਲਾਉ, ਆਖਾ, ਖੇਤਰ, ਪਿੜ,
ਗੁੰਜਾਇਸ਼

see Extent

Scotfree, *a.* ਸਾਫ, ਬੇਲਾਗ

Scout, *n.* (ਅ:ਅ: ਗੁਪਤ ਚਲਣ ਵਾਲਾ),
ਗੁਪਤਚਰ, ਸਕਾਉਟ

Screen, *v.* ਲੁਕਾਉਣਾ, ਪੜਦਾ ਕਰਨਾ

Screen, *n.* ਪੜਦਾ, ਆੜ

To—an offender, *cr.*

ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਲੁਕਾਉਣਾ

Scribble, *v.* ਘਸੀਟਣਾ, ਝਰੀਟਣਾ,
ਜਲਦੀ ਜਲਦੀ ਕਰਨਾ

Scribe, *v.* ਲਿਖਣਾ

Scribe, *n.* ਲਿਖਾਰੀ

see Writer Executant etc.

Scrip, *n.* ਪੱਤਰਕਾ, ਸਨਦ-ਪੱਤਰ, (ਕੰਪਨੀ
ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਲੇਣ ਦਾ)

Script, *n.* ਲਿੱਪੀ

Scripture, *n.* ਧਰਮ-ਗਰੰਥ

Scrivener, *n.* E. ਅਰਬੀ ਲਵੀਸ

Scroll, *n.* ਮੁੱਠਾ (ਲਿਖੇ ਜਾਂ ਲਿਖਣੇ ਕਾਗਜ਼ਾਂ
ਦਾ)

Scruple, *n.* ਸੰਦੇਹ

Scrupulous *a.* ਸੰਦੇਹੀ (ਨਿੱਕੀ ਨਿੱਕੀ
ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਦੇਖਣ ਵਾਲਾ)

Scrupulously, *adv.* ਬਚਾਊ ਨਾਲ,
ਵਿਹਤਿਆਤ ਨਾਲ, ਸੰਭਾਲ ਕੇ

Scrutinize, *v.* ਪੜਤਾਲਣਾ, ਛਾਣ ਬੀਣ
ਕਰਨਾ

Scrutiny, *n.* ਪੜਤਾਲ, ਛਾਣ ਬੀਣ

— of accounts, ਹਿਸਾਬ ਦੀ ਪੜਤਾਲ

— of evidence, ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਪੜਤਾਲ

Scuffle, *n.* ਫੌਬੋ-ਪਾਈ

Sea, *n.* ਸਮੁੰਦਰ

High—s. ਮਹਾਂ ਸਮੁੰਦਰ (ਸਮੁੰਦਰ
ਕੰਢੇ ਤੋਂ 3 ਮੀਲ ਤੋਂ ਅਗਾਂਹ)

Seal, *n.* ਮੁਹਰ, ਮੁੱਦਰਾ, ਛਾਪਾ, ਠੱਪਾ

Common— ਸੰਸਥਾਪੀ-

ਮੁੱਦਰਾ, ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਮੁਹਰ

Great— } ਮਹਾਂ ਮੁੱਦਰਾ,

ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀ

Privy— } ਰਾਜ-ਮੁੱਦਰਾ

Royal— ਰਾਜ ਮੁੱਦਰਾ

Seal, *v.* ਮਹਰ ਲਾਉਣਾ

Sealod, *a.* ਮੁਹਰਬੰਦ

— cover, ਮੁਹਰਬੰਦ ਲਫਾਫਾ ਜਾਂ ਦਰਵਾਜ਼ਾ

Search, *v.* ਚੁੰਭਣਾ, ਤਲਾਸ਼ ਕਰਨਾ

Search, *n.* *cr.* ਚੁੰਭ, ਤਲਾਸ਼ੀ

Search, *a.* ਤਲਾਸ਼ੀ

— fee, ਤਲਾਸ਼ੀ ਫੀਸ

— slip, *p.* ਤਲਾਸ਼ ਪਰਚੀ (ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ
ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀ)

— warrant, *cr.* ਤਲਾਸ਼ੀ ਵਰੰਟ

— witnesses, ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੇ ਗਵਾਹ

House— ਘਰ ਤਲਾਸ਼ੀ

Season, *n.* ਰੁੱਤ, ਮੌਸਮ

Seat, *n.* ਜਗਾ, ਕੁਰਸੀ, ਆਸਣ, ਥਾਂ

— of High court, ਹਾਈ ਕੋਰਟ
ਦਾ ਅਸਥਾਨ

— of Parliament, ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ

ਦਾ ਅਸਥਾਨ, ਸੰਸਦ ਦਾ

ਅਸਥਾਨ

Second, *a.* ਦੂਜਾ

— appeal, ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ

— application, ਦੂਜੀ ਦਰਖਾਸਤ,

ਦੂਜੀ ਬਿਨ-ਪੱਤਰ

— reading, ਦੂਜੀ ਪੜ੍ਹਤ

— schedule, ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ

Secondary, *a.* ਦੁਜੇਲੀ, ਅਗੇਰੀ

cf. Primary, ਮੁਢਲੀ, ਪਹਿਲੀ

e.g. — conveyance, ਦੁਜੇਲਾ ਦੇਣ
ਪੱਤਰ (ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਮੁਲ
ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਜਾਂ ਵੱਧ ਪੱਕਾ
ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ)

— duty, ਦੁਜੇਲਾ ਕਰਤੱਵ

— education, ਅਗੇਰੀ ਵਿਦਿਆ

— evidence, ਦੁਜੇਲੀ ਠਵਾਰੀ

— function, ਅਗੇਰੀ ਕਿਰਤ

— rights, ਦੁਜੇਲੇ ਅਧਿਕਾਰ

Second hand, *a.* ਪੁਰਾਣਾ, ਵਰਤਿਆ

ਹੋਇਆ

— evidence, } ਸੁਣੀ ਸੁਣਾਈ
Hearsay } ਗੱਲ

Secrecy, *n.* ਛੋਤਾ, ਛੋਤ ਰਖਣਾ, ਗੁਪਤ
ਰਖਣਾ

Secret, *n.* ਛੋਦ, ਗੁਪਤ

Official — ਸਰਕਾਰੀ ਛੋਦ

State — ਰਾਜ-ਛੋਦ

Secret, *a.* ਛੋਦੀ, ਗੁਪਤ, ਗੁੱਝਾ

— trust, ਗੁਪਤ ਇਤਬਾਰ, ਗੁਪਤ ਭਰੋਸਾ

Secret, *v.* ਛੁਪਾ ਲੈਣਾ

To — document, ਲਿਖਤ

ਨੂੰ ਛੁਪਾ ਲੈਣਾ, (ਤਾਂ ਜੋ
ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਹੋ
ਸਕਣ)

Secretariat, *n.* ਸਕੱਤਰੇਤ

— of parliament, ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦਾ

ਸਕੱਤਰੇਤ, ਸੰਸਦ ਦਾ ਸਕੱਤਰੇਤ

Secretary, *n.* ਸਕੱਤਰ

Assistant — ਸਹਾਇਕ

ਸਕੱਤਰ

Chief — ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ

Confidential — ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ
ਸਕੱਤਰ

Deputy — ਉਪ ਸਕੱਤਰ

Personal — ਨਿਜੀ ਸਕੱਤਰ

Under — ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ

— of state, ਰਾਜ-ਸਕੱਤਰ

Sect, *n.* ਸੰਪਰਦਾ

see Caste

e.g. Religious — ਧਾਰਮਕ
ਸੰਪਰਦਾ

Sectarial, *a.* ਸੰਪਰਦਾਈ

— mark, ਸੰਪਰਦਾਇਕ ਚਿੰਨ੍ਹ

Sectarian, *a.* ਵਿਰੋਧ, ਸੰਪਰਦਾਇਕ

Section, *v.* ਟੋਟੇ ਕਰਨਾ

Section, *n.* ਦਫ਼ਾ, ਖੰਡ, ਭਾਗ, ਧਾਰਾ

Cognate — ਸਬੰਧਤ ਦਫ਼ਾ,
ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾ

Sub — ਛੋਟੀ ਦਫ਼ਾ, ਉਪ ਖੰਡ,
ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ

— of the population, ਵਸੋਂ ਦਾ
ਭਾਗ

Secular, *a.* ਸੰਸਾਰਕ, ਦੁਨਿਆਵੀ, ਗੈਰ
ਮਜ਼ਹਬੀ, ਲੋਕਕ

cf. Spiritual, ਰੂਹਾਨੀ

Secure, *v.* ਪਠਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਸੁਰੱਖਿਤ
ਕਰਨਾ

Secured, *a.* cf. ਸੁਰੱਖਿਤ

— creditor, ਸੁਰੱਖਿਤ ਬਹਿਲੇਦਾਰ

— debt, ਸੁਰੱਖਿਤ ਕਰਜ਼ਾ

Security, *n.* ਜ਼ਮਾਨਤ, ਬਧਾ, ਸੁਰੱਖਿਆ,

ਸਰਕਾਰੀ ਹੁੰਡੀ

of. Surety, ਬਾਮਨ

e.g. Chain— ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨੀ

Collateral— ਨਾਲ ਲਗਦੀ

ਜ਼ਮਾਨਤ

Convertible— ਵਿਕਾਉ

ਜ਼ਮਾਨਤ, (ਸਰਕਾਰੀ ਹੁੰਡੀ ਦੀ)

Floating— ਚਲੰਤ ਜ਼ਮਾਨਤ

Government— ਸਰਕਾਰੀ

ਜ਼ਮਾਨਤ

Hazardous— ਖਤਰੇ ਵਾਲੀ

ਜ਼ਮਾਨਤ (ਜ਼ਾਤੀ ਜ਼ਮਾਨਤ)

Insufficient— ਨਾਕਾਫੀ

ਜ਼ਮਾਨਤ

Intercourse— ਮਿਲਾਪੀ

ਜ਼ਮਾਨਤ (ਜਿਹੜੀ ਕੋਈ ਦੇਸ਼

ਵਿਚ ਇਕ ਵੇਲੇ ਹੀ ਵਿਕਾ ਯੋਗ

ਹੋਣ, ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾ ਦਾ

ਦਰ ਨੀਅਤ ਹੋਵੇ)

Landed— ਜ਼ਮੀਨੀ-ਜ਼ਮਾਨਤ

Marketable— } ਵਿਕਣ ਯੋਗ

Negotiable— } ਜ਼ਮਾਨਤ

Personal— ਜ਼ਾਤੀ ਜ਼ਮਾਨਤ

Real— ਅਬੁਕ-ਜਾਇਦਾਦੀ

ਜ਼ਮਾਨਤ

Substituted— ਇਵਜਾਈ

ਜ਼ਮਾਨਤ

Transferable— ਹੋਰ

ਬਦਲਵੀਂ ਜ਼ਮਾਨਤ

Valuable— ਕੀਮਤੀ ਜ਼ਮਾਨਤ

— for appearance, ਜ਼ਮਾਨਤ ਹਾਜ਼ਰੀ

— for good behaviour, ਜ਼ਮਾਨਤ

ਨਿਰਦਲਣੀ

— for keeping the peace, *cr.*

ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਮਨ

Security bond, *n.* ਜ਼ਮਾਨਤ ਨਾਮਾ

cf. Surety bond, ਜ਼ਮਾਨਤ

ਨਾਮਾ

Sedition, *n. cr.* ਰਾਜ ਧਰੋਹ

see Commotion etc.

Seditious, *a. cr.* ਰਾਜ ਧਰੋਹੀ

— literature, ਰਾਜ ਧਰੋਹੀ ਸਾਹਿਤ

— meeting, ਰਾਜ ਧਰੋਹੀ ਇਕੱਤਰਤਾ

Seduce, *v. cr.* (ਅਯਃ ਕੁਰਾਹੇ ਲਿਜਾਣਾ),

ਉਕਸਾਉਣਾ, ਭਰਮਾਉਣਾ

see Abduct

e.g. — illicit intercourse,

ਨਾਜਾਇਜ਼ ਭੋਗ ਲਈ ਭਰ-

ਮਾਉਣਾ

Seduction, *n.* ਭਰਮਾਉਣ, ਉਕਸਾਉਣ

Seductive, *a.* ਭਰਮਾਉ, ਉਕਸਾਉ

Segregation, *n.* ਅੱਡਰਾ ਰਖਣ

— of prisoner, ਕੋਈ ਦਾ ਅੱਡਰੇ ਰਖਣ

Seigniorage, *n.* ਟਕਸਾਲੀ, (ਜੋਨੇ ਚਾਦੀ

ਦੀ ਇੰਟ ਨੂੰ ਸਿੱਕਿਆਂ ਵਿਚ

ਬਦਲਣ ਦੀ ਉਜਰਤ)

Seisin, *n. E.* ਪਕੜ

— of the case, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪਕੜ

Seize, *v.* ਫੜਨਾ, ਫੜਵੇ ਵਿਚ ਕਰਨਾ,

ਫੜਤ ਕਰਨਾ

Seizure, *n.* ਪਕੜ, (ਫੜਤੀ ਜਾਂ ਫੜਕੀ

ਲਈ)

Select, *v.* ਚੁਨਣਾ, ਛਾਣਣਾ

Select, *a.* ਛਾਣ

— Committee, ਛਾਣ ਕਮੇਟੀ

Selection, *n.* ਛਾਣ, ਚੋਣ

cf. Election. ਚੋਣ

Self, *a.* ਸਵੈ

- acquired, *pa.* ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ
ਕੀਤੀ, ਆਪ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ
  - contradictory, ਸਵੈ ਵਿਰੋਧੀ
  - control, ਸਵੈ-ਸੰਜਮ, ਸਵੈ-ਕਾਬੂ
  - defence, *cr.* ਸਵੈ ਬਚਾਉ
  - deserving evidence, ਆਪਣੇ
ਵਿਰੁੱਧ ਗਵਾਹੀ
  - explanatory, ਸਵੈ-ਸਪਸ਼ਟ
  - government, ਸਵੈ-ਰਾਜ
  - help, ਸਵੈ-ਸਹਾਇਤਾ
  - less, ਨਿਸ਼ਕਾਮ
  - protection, ਸਵੈ-ਰੱਖਿਆ
  - regarding evidence, ਸਵੈ-
ਵਤੀਰੀ ਗਵਾਹੀ (ਜੋ ਵਤੀਰੇ
ਤੋਂ ਹੋਵੇ)
  - serving evidence, ਆਪਣੇ ਹੱਕ
ਦੀ ਗਵਾਹੀ
  - sufficient, ਸਵੈ-ਪੂਰਨ
- Selfish, *n.* ਮਤਲਬੀ, ਖੁਦਗਰਬ, ਸੁਆਰਥੀ
- Sell, *v.* ਵੇਚਣਾ
- Seller *n.* ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ
- Semblance, *n.* ਸਦਰਸ਼ਤਾ, ਜਾਹਰਾ ਸਕਲ
- Semble, *n.* ਮੁਸਾਹਬਤ ਹੋਣਾ
- Senate, *n.* (Lit: old in age),
ਸੁਜਾਨ-ਸਭਾ, (ਕਨੂੰਨ ਬਣਾਉ
ਜਾਂ ਵਿਚਾਰ ਬਰਨ ਵਾਲੀ ਸਭਾ)
- Senator, *n.* ਸੁਜਾਨ-ਸਭੀਆ, ਸੈਨੇਟਰ
- Senior, *a.* ਸਰੋਸ਼ਟ, ਵੱਡਾ, ਸੀਨੀਅਰ,
ਉੱਚਾ
- Seniority, *n.* ਉੱਚਤਾ, ਸੀਨੀਅਰਟੀ,
ਵੱਡਾਪਣ
- Sensation, *n.* ਸਨਸਨੀ, ਹੋਲ, ਸੰਸਾ

Sense, *n.* ਭਾਵ

Bad— ਮੰਦ ਭਾਵ

Common— ਆਮ ਭਾਵ

Good— ਚੰਗਾ ਭਾਵ

Peculiar— ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭਾਵ

Primary— ਮੂਲ ਭਾਵ

Sensible, *a.* ਸਿਆਣਾ, ਬੁੱਧੀਵਾਨ,
ਸਮਝਦਾਰ

Sentence, *v. cr.* ਦੋਸ਼ ਦੇਣਾ, ਸਜ਼ਾ
ਸੁਣਾਉਣਾ

Sentence, *n. cr.* ਹੁਕਮ ਦੋਸ਼, ਹੁਕਮ-ਸਜ਼ਾ,
ਦੋਸ਼-ਆਦਿਸ਼, ਕੈਦ

Adequate— ਉਚਿਤ ਦੋਸ਼

Aggregate— ਕੁੱਲ ਦੋਸ਼

Capital— ਸਿਰ-ਦੋਸ਼, ਮਿਦਤ
ਦੋਸ਼, ਫਾਂਸੀ ਦਾ ਹੁਕਮ

Commutation of—
ਦੋਸ਼ ਵਟਾਈ

Concurrent— ਨਾਲੋਂ ਨਾਲ
ਚਲਦੇ ਦੋਸ਼

Consecutive— } ਅਗਰ-
Cumulative— } ਪਿਛੜ ਦੋਸ਼

Death— ਮਿਰਤ-ਦੋਸ਼, ਮੌਤ ਦਾ
ਸਜ਼ਾ, ਫਾਂਸੀ ਦਾ ਹੁਕਮ

Deterrent— ਡਰਾਉ ਦੋਸ਼-
ਦਾਰ

Exemplary— ਦਿਰਸ਼ਣਾਤਮਕ
ਦੋਸ਼

Lenient— ਨਰਮ ਦੋਸ਼-ਦਾਰ

Life— ਉਮਰ ਕੈਦ, ਜੀਵਨ
ਦੋਸ਼-ਦਾਰ

Nominal— ਨਾਮ-ਮਾਤਰ ਦੋਸ਼

Remission of— ਦੋਸ਼ ਦੀ
ਮਾਫੀ

Single—ਕੱਲਾ ਦੰਡ
 Substantive—ਅਸਲੀ
 ਦੰਡ ਥਾਕ
 Successive—ਯੋਗਤ ਪਿੱਛੋਂ
 ਦੰਡ ਥਾਕ
 Suspension of—ਦੰਡ ਦਾ
 ਇਲਤਵਾ
 To confirm—ਦੰਡ ਥਾਕ ਨੂੰ
 ਪੱਕਾ ਕਰਨਾ
 To enhance—ਦੰਡ ਥਾਕ
 ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ
 To maintain—ਦੰਡ ਥਾਕ
 ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰਖਣਾ
 To reduce—ਦੰਡ ਥਾਕ
 ਘੱਟ ਕਰਨਾ
 To reverse—ਦੰਡ ਥਾਕ
 ਉਲਟ ਦੇਣਾ
 — of fine, ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਦੰਡ
 — of imprisonment, ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ
 — of penal servitude, ਮੁਕੱਦਮੇ
 ਦੰਡ
 — of transportation, ਕਾਲੇ ਪਾਣੀ
 ਦੀ ਸਜ਼ਾ
 — of whipping, ਬੋਤ ਦੰਡ
 Sentiment, *n.* ਮਨੋਭਾਵ, ਦਿਲੀ
 ਵਲਵਲਾ, ਭਾਵਨਾ
 Religious—ਧਾਰਮਿਕ ਮਨੋ-
 ਭਾਵ
 Sentry, *n.* ਸੰਤਰੀ
 Separate, *v.* ਅੱਡਰਾ ਕਰਨਾ, ਵਖਰਾ ਕਰਨਾ
 Separate, *a.* ਅੱਡਰਾ, ਵੱਖਰਾ
 — charge, ਵਖਰਾ ਦੌੜ
 — electorate, ਅੱਡਰਾ ਚੋਣਕਾਰ
 — trial, ਵੱਖਰੀ ਨਿਆਂ ਵਿਚਾਰ
 Separation, *n.* ਦਿਫ਼ੋਜ਼ਾ, ਅਲਹਿਦਗੀ,
 ਵਿਫ਼ੋਜ਼ਾ
 Judicial—ਅਦਾਲਤੀ ਵਿਫ਼ੋਜ਼ਾ,

(ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਦਾ—ਇਕ ਭਾਂਡ
 ਦਾ ਤਲਾਕ ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੋਹਾਂ
 ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਰੋਟੀ ਤੇ ਰਹਿਣਾ
 ਅੱਡਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)
 Sepoy, *n.* ਸਪਾਹੀ
 cf. Spy, ਸੂਹੀਆ
 Septennial, *a.* ਸੱਤ ਸਾਲਾ
 Sequel, *n.* (ਅ: ਅ: ਪਿੱਛੇ ਆਉਣ ਵਾਲਾ)
 ਫਲ
 see Consequence.
 Sequester, } (ਅ: ਅ: ਵਖਰਾ ਕਰਨਾ)
 } *v.* *cf.* *E.* ਜਾਇਦਾਦ ਤੇ
 Sequesterate, } ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ, ਕੁਰਕੀ
 } ਕਰਨਾ
 see Attach etc.
 Sequester, } ਪੰਚ (ਜਿਸ ਦੇ ਪਾਸ
 } *n.* *E.* ਤਗਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਸ਼ੈ
 Sequesterator, } ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਰਖ ਦੇਣਾ)
 Sequestrable, *a.* ਕੁਰਕੀ ਯੋਗ
 Sequestration, *n.* ਕੁਰਕੀ
 Sergeant, *n.* ਸਾਰਜੈਂਟ (ਅ:ਅ: ਸੇਵਾਦਾਰ)
 — at arms, ਬਸਤਰੀ ਸਾਰਜੈਂਟ
 — at law, *E.* ਕਨੂੰਨੀ ਸਾਰਜੈਂਟ
 Serial, *n.* ਲੜੀ
 Serial, *a.* ਲੜੀਵਾਰ
 — number, ਲੜੀਵਾਰ ਨੰਬਰ
 Seriatim, *adv.* ਇਕ ਇਕ ਕਰ ਕੇ,
 ਤਰਤੀਬਵਾਰ
 Serious, *a.* ਗੰਭੀਰ
 Servant, *n.* ਸੇਵਾਦਾਰ, ਸੇਵਕ, ਨੌਕਰ
 Domestic—ਘਰੇਲੂ ਨੌਕਰ
 Government—ਸਰਕਾਰੀ
 ਨੌਕਰ
 Menial—ਚਾਕਰ, ਨਿਮਨ
 ਸੇਵਕ
 Ministerial—ਪਰਦੇਸ਼ ਸੇਵਕ
 Public—ਲੋਕ ਸੇਵਕ

Serve, *v.* ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ, ਨੌਕਰੀ ਕਰਨਾ,
ਤਾਮੀਲ ਕਰਨਾ, ਪਰੋਸਣਾ,
ਬੁਕਤਾ

— a process, ਪਰਵਾਨੇ ਦੀ ਤਾਮੀਲ
ਕਰਨਾ

— a sentence, *cr.* ਦੰਡ ਬੁਕਤਾ

— a warrant, ਵਰੰਟ ਦੀ ਤਾਮੀਲ
ਕਰਨਾ

Server, *n.* ਤਮੀਲੀਆ

Process— ਤਮੀਲੀਆ

Time— ਚਮਾਨਾ ਸਾਚ

Service, *n.* *ci.* ਸੇਵਾ, ਨੌਕਰੀ, ਤਾਮੀਲ,
ਸੂਬਨਾ, ਪੁਜਾ, ਪਰੋਸਣਾ

cf. Disservice, ਹਾਨੀ

e.g. Civil— ਨਾਗਰਿਕ ਸੇਵਾ

Conditions of— ਸੇਵਾ
ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ

Diplomatic— ਰਾਜ
ਦੂਤਰ ਸੇਵਾ

Due— *ci.* ਯੋਗ ਤਾਮੀਲ

Engineering— ਇੰਜੀਨੀ-
ਅਰੀ ਸੇਵਾ

Foreign— ਬਦੇਸ਼ੀ ਸੇਵਾ

Field— ਰਣ ਸੇਵਾ

Forest— ਜੰਗਲ ਸੇਵਾ

Indian administra-
tive— ਹਿੰਦ ਪਟਵੰਸ਼ਰ ਸੇਵਾ

Indian Medical— ਹਿੰਦ
ਡਾਕਟਰੀ ਸੇਵਾ

Indian Police— ਹਿੰਦ
ਪੁਲਸ ਸੇਵਾ

Personal— ਅਸਾਲਤਨ
ਤਾਮੀਲ, ਸਵੇ ਸੂਬਨਾ, ਨਿਜੀ
ਸੇਵਾ (ਭੈਂਡੀ ਜਾਂ ਇਸਤਿਹਾਰ
ਰਾਹੀਂ)

Private— ਨਿਜੀ ਜਾਂ ਘਰੇਲੀ
ਸੇਵਾ

Public— ਲੋਕ ਸੇਵਾ

Substituted— *ci.*

ਇਵਜਈ ਸੇਵਾ

Utility— ਲਾਭਦਾਇਕ ਸੇਵਾ

— charges, ਸੇਵਾ ਡਾਰ

— of process, ਹੁਕਮ ਨਾਮੇ ਦੀ ਤਾਮੀਲ

— of summons, ਸਮਨਾਂ ਦੀ ਤਾਮੀਲ

Serviceability, *n.* ਵਰਤਣ-ਯੋਗਤਾ

Serviceable, *a.* ਵਰਤਣਯੋਗ

Servient, *a.* *ci.* ਅਧੀਨ

cf. Dominant, ਪਰਬਲ

e.g.— owner, ਅਧੀਨ ਮਾਲਕ

— tenement, ਅਧੀਨ ਜਾਇ-
ਦਾਦ

Servitude, *n.* *cr.* ਅਧੀਨਤਾ (ਆਪਣੀ
ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਕਿਸੇ ਪਰਾਏ, ਦਾ
ਬੰਧਾ ਬਹੁਤ ਹੋਕ ਬਥੇ 'ਤੇ
ਬਿਨਾ)

Appurtenant— *ci.*

ਸਬੰਧਤ ਅਧੀਨਤਾ

Penal— *cr.* ਦੰਡੀ ਮੁਬਕਤ

Urban— *ci.* ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਧੀਨਤਾ,
(ਮਕਾਨ ਦੀ)

— ingross, *ci.* ਅਸਬੰਧਤ ਅਧੀਨਤਾ

Session, *n.* *ci.* ਇਜਲਾਸ, ਸਮਾਗਮ,
ਬੈਠਕ, ਸੈਸ਼ਨ, ਸਭਾ

— case, *v.* ਸੈਸ਼ਨ ਕੇਸ (ਮੁਕੱਦਮਾ
ਅਦਾਲਤ, ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਾਈ
ਦਾ)

— division, *cr.* ਸੈਸ਼ਨੀ ਵੰਡ

— judge, *cr.* ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ

— of parliament, ਸੰਸਦ ਦਾ
ਇਜਲਾਸ

— trial, *cr.* ਸੈਸ਼ਨ ਸਮਾਗਮ

Set, *v.* ਸਥਾਪਨਾ, ਠੀਕ ਕਰਨਾ

To—apart, ਵਖਰਾ ਕਰ ਦੇ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟਿੱਕ ਲਈ ਵੰਧਣਾ

To—free, ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਨਾ,
ਛੱਡਣਾ

To—in order, ਨੀਤ ਕਰਨਾ,
ਤਰਤੀਬ ਸਿਰ ਕਰਨਾ

To—up, ਨੀਅਤ ਕਰਨਾ,
ਸਥਾਪਨ ਕਰਨਾ

Set aside, *v.ct.* (ਅ: ਅ: ਪਰੇ ਕਰਨਾ)
ਖੰਡਨ ਕਰਨਾ, ਰੱਦ ਕਰਨਾ

— conviction, ਜੁਰਮ ਰੱਦ ਕਰਨਾ

— sentence, ਹੁਕਮ ਸਜ਼ਾ ਰੱਦ ਕਰਨਾ

Set off, *v.ci.* (ਰਕਮ) ਮੁਜਰਾ ਕਰਨਾ

Set off, *n.ci.* ਮੁਜਰਾਈ

Equitable— ਅਦਲੀ
ਮੁਜਰਾਈ

Legal— ਕਨੂੰਨੀ ਮੁਜਰਾਈ

Statutory— ਵਿਧਾਨਕ
ਮੁਜਰਾਈ

Settle, *v.* ਟਿਕਾਉਣਾ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੇਣਾ,
(ਸਰਤਾ ਤੇ) ਬੰਨ ਜਾਣਾ

— issues, *ci.* ਤਨਕੀਹਾਂ ਕਢਣਾ

— transaction, *me.* ਸੋਢੇ ਨੂੰ ਕੱਟ
ਦੇਣਾ, ਸੋਢੇ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾ ਦੇਣਾ

Settled, *pa.* ਪਾਬੰਦ ਕੀਤਾ, ਬੰਧਤ

— estate, ਬੰਧਤ ਮਿਲਖ (ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਥ
ਬਦਲਨ ਤੇ ਬੰਧੋਜ ਹੋਵੇ)

— land, ਬੰਧਤ ਭੋਏ

— property, ਬੰਧਤ ਜਾਇਦਾਦ

Settlement, *n. E.* ਤਮਲੀਕ (ਕਰੂਟੀ ਨੂੰ
ਜਾਇਦਾਦ ਦੇਣਾ)

Settlement, *n. r.* ਬੰਦੋਬਸਤ

Settlement, *n. ci.* ਨਿਪਟਾਰਾ

Settlement, *n. co.* ਬਸਤੀ, ਅਬਾਦੀ

Deed of— ਕਾਬੀਨ ਨਾਮਾ

Family— ਪਰਵਾਰਕ ਤਮ-
ਲੀਕ

Fraudulent— ਫਰੋਬੀ-

ਤਮਲੀਕ, ਛਲਤਰੀ ਤਮਲੀਕ

Land revenue— ਮਾਲ
ਬੰਦੋਬਸਤ

Marriage— ਵਿਆਹਕ ਤਮਲੀਕ

Mining— ਖਾਣਕ ਬਸਤੀ

Mutual— ਪਰਸਪਰ ਨਿਪਟਾਰਾ

Penal— ਦੰਡ ਬਸਤੀ (ਕਾਲਾ
ਪਾਣੀ)

Permanent— ਪੱਕਾ ਬੰਦੋਬਸਤ

Perpetual— ਸਦੀਵੀ ਬੰਦੋ-
ਬਸਤ

Provincial— ਅੰਤਰ ਭਾਗੀਨ
ਬੰਦੋਬਸਤ

Regular— ਨਿਯਮਤ ਬੰਦੋਬਸਤ

Summary— ਸਰਸਰੀ ਬੰਦੋ-
ਬਸਤ

— officer, ਬੰਦੋਬਸਤ ਅਫਸਰ

— of issues, ਤਨਕੀਹਾਂ ਦਾ ਤੌਹ ਕਰਨਾ

— pedigree-table, ਕੁਰਸੀ ਨਾਮਾ
ਬੰਦੋਬਸਤ

— proceeding, ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਾਰਵਾਈ

— report, ਬੰਦੋਬਸਤ ਰਪੋਟ

— record, ਬੰਦੋਬਸਤ ਰੀਕਾਰਡ

Settler, *n.* ਅਬਾਦਕਾਰ

Sever, *v.* ਵਖਰਾ ਕਰਨਾ, ਅੱਡ ਕਰਨਾ

Severally, *adv.* ਅੱਡੇ ਅੱਡਰਾ, ਵਖੇ ਵਖ

— and jointly, ਅੱਡੇ ਅੱਡਰੀ ਤੇ
ਸੰਜੁਕਤ

Severance, *n.* ਅੱਡਰਾ ਕਰਨ, ਵਖਰਾ-
ਪਣ

Sewage, *n.* ਗੰਦਾ ਪਾਣੀ

Sewerage, *n.* ਮਲ-ਮੂਤਰ ਪਰਬੰਧ

Sex, *n.* ਲਿੰਗ

Sexual, *a.* ਸਭੇਗੀ, ਲਿੰਗ ਸਬੰਧੀ

— connection, ਲਿੰਗ ਸਬੰਧ

— intercourse, ਭੋਗ

— relation, ਲਿੰਗ ਸਾਕ

Shackle, *n.* ਬੰਨੀ

see Fetters.

Shake, *v.* ਹਿਲਾਉਣਾ, ਖੇਡੇ ਕਰਨਾ

— the credit of a witness,
ਗਿਮੀ ਗਵਾਹ ਦੀ ਸਾਖੀ ਨੂੰ ਖੇਡੇ
ਕਰਨਾ

— the evidence, ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਨਾ
ਮੰਨਣ ਯੋਗ ਦਰਸਾਉਣਾ

Shall, *aux.* ...ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ

of May, ਸਕਦਾ ਹੈ, ਯੋਗ ਹੈ,
ਸਕੇਗਾ

e.g.— presume, ਅਨੁਮਾਨ ਲਾ
ਸਕੇਗਾ, ਅਨੁਮਾਨ ਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

Sham, *a.* ਬਟਾਉਣੀ

see Bogus

e.g.— transaction, ਬਟਾਉਣੀ
ਸ਼ੇਰਾ

Shape, ਸਕਲ, ਰੂਪ

Share, *ms.* ਹਿੱਸਾ, ਅੰਸ

— broker, *n.* ਹਿੱਸਾ ਵਲਾਲ

— capital, ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਪੂੰਜੀ

— holder, *n.* ਹਿੱਸੇਦਾਰ

— of company, ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ,
ਸਮਵਾਈ ਦਾ ਅੰਸ

— warrant, ਹਿੱਸਾ ਵਰੰਟ

Deferred— ਅਮਾਪਿਆ ਹਿੱਸਾ

Fully paid up— ਪੂਰੇ
ਦਿੱਤੇ ਹਿੱਸੇ

Issue of— ਹਿੱਸੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣਾ

Legal— ਕਨੂੰਨੀ ਹਿੱਸਾ

Ordinary— ਸਾਧਾਰਣ ਹਿੱਸਾ

Passive— ਬਿਨਾਂ ਵਿਆਜ-
ਹਿੱਸਾ

Preference— ਤਰਜੀਹੀ ਹਿੱਸਾ

Prospective— ਭਵਿੱਖਤ-
ਹਿੱਸਾ

Sharer, *n.* M. ਹਿੱਸੇਦਾਰ

Legal— M. ਕਨੂੰਨੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰ

Sharp, *a.* ਤੋੜ, ਤਿੱਖਾ

— edged weapon, ਤੋੜ ਧਾਰ ਦਾ
ਹਥਿਆਰ

— practice, ਚਲਾਕੀ

Sheet, *n.* ਚਿੱਠਾ, ਪਰਚਾ

Balance—*me.* ਚਿੱਠਾ ਆਮ-
ਦਨ ਖਰਚ

Charge—*cr.* ਦੋਸ਼ ਚਿੱਠਾ

Decree—*ci.* ਫ਼ਿਰਮਾਨੀ ਪਰਚਾ

History—*ci.* ਚਾਲ-ਪਰਚਾ,
ਹਿਸਟਰੀ ਸ਼ੀਟ

Mapping— ਮੁਸਾਵਰੀ

Order— ਹੁਕਮ-ਚਿੱਠਾ

Sheriff, *n.* ਨਾਜ਼ਰ

Shield, *v.* ਬਕਣਾ (ਦਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ)

Shift, *v.* ਬਦਲਨਾ

Shifting, *v.n. & a.* ਪਲਟ ਦੇਣਾ

— burden of proof, ਸਬੂਤ ਭਾਰ ਨੂੰ
ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਤੇ ਪਲਟ ਦੇਣਾ

— clause, ਪਲਟਾਉਣਾ

Ship, *n. & a.* ਜਹਾਜ਼

Light— ਰੋਸ਼ਨੀ ਜਹਾਜ਼

Mail— ਭਾਕ ਜਹਾਜ਼

Steam— ਭਾਫ ਦਾ ਜਹਾਜ਼

War— ਜੰਗੀ ਜਹਾਜ਼

— broker, ਜਹਾਜ਼ੀ ਵਲਾਲ

— master, ਜਹਾਜ਼ ਦਾ ਕਪਤਾਨ

— owner, ਜਹਾਜ਼ ਦਾ ਮਾਲਕ

— 's husband, ਜਹਾਜ਼ਪਤੀ (ਮਾਲਕ
ਜਾਂ ਮੁਖਤਾਰ ਜੋ ਮੁਰੰਮਤ ਤੇ ਹੋਰ
ਬਹੁਲੀ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ)

— 's papers, ਜਹਾਜ਼ ਸਬੰਧੀ ਕਾਗਜ਼

— 's protest, ਜਹਾਜ਼ ਸਮਾਨ ਦੇ
ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਫੇਰਾ

Shipper, *n.* ਸਮੁੰਦਰੀ ਵਪਾਰੀ

Shipping, *a.* ਜਹਾਜ਼ੀ

— company, ਜਹਾਜ਼ੀ ਕੰਪਨੀ

— weight, ਜਹਾਜ਼ੀ ਮਾਲ ਭਾਰ
(ਉਸ ਮਾਲ ਦਾ ਜੋ ਜਹਾਜ਼
ਵਿਚ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਵੇ)

Maritime— ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼

Shooting, *n.* ਝਿਕਾਰ

Shop, *n.* ਚੋਟੀ

cf. Stall— ਛੱਟ (ਖੁੱਲ੍ਹਾ)

e.g. Liquor— ਸ਼ਰਾਬ ਖਾਨਾ

Pawn— ਗਿਰੋ ਚੋਟੀ

Work— ਕਾਰਖਾਨਾ

Shop-keeper, *n.* ਹਟਵਾਲੀਆ,
ਦੁਕਾਨਦਾਰ

Shop-man, *n.* ਚੋਟੀ ਦਾ ਨੌਕਰ

Shop-woman, *n.* ਚੋਟੀ ਦੀ ਨੌਕਰਾਣੀ

Shore bill, *me.* (ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਘਟ)
ਮਿਆਦੀ ਹੁੰਡੀ

Short, *a.* ਛੋਟਾ, ਸੰਖੇਪ

— case, ਛੋਟਾ ਮੁਕੱਦਮਾ

— cause, ਛੋਟਾ ਮੁਕੱਦਮਾ

— dated, ਬੰਦ ਚਿਠੀ, ਸੰਖੇਪ ਮਿਆਦੀ

— sight, ਤੱਥ ਦਰਿਸ਼ਟੀ, ਤੱਥ ਨਜ਼ਰ

— title, ਛੋਟੀ ਪਦਵੀ

Shortage, *n.* ਘਾਟਾ, ਤੋੜਾ

— of food, ਅੰਨ-ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਤੋੜਾ

Shortcoming, *n.* ਉਣਤਾਈ

Shorthand, *n.* ਸੰਖੇਪ-ਲਿਖਤ, ਸੰਖਿਪਤ
ਲਿਪੀ

— writer, ਸੰਖਿਪਤ ਲਿਖਾਰੀ, ਸੰਖਿਪਤ

ਲਿਪੀ ਲਿਖਾਰੀ

Show, *v.* ਦਿਖਾਉਣਾ

Side, *n.* ਪਾਸਾ, ਤਰਫ਼, ਧਿਰ

Appellate— ਅਪੀਲੀ ਧਿਰ

Credit— ਜਮ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਾਸਾ

Opposite— ਸਾਹਮਣੀ ਧਿਰ

Original— ਮੁਢਲਾ ਪਾਸਾ

Revisional— ਨਿਗਰਾਨੀ

ਪਾਸਾ

Sight, *n.* ਦਰਿਸ਼, ਨਜ਼ਾਰਾ, ਦਰਿਸ਼ਟੀ,

ਨਜ਼ਰ

At— ਵੇਖਣ ਸਾਰ

Bill payable at— ਦਰ-
ਸ਼ਨੀ ਹੁੰਡੀ

Sighting rod, *n.* ਵਖਾਣਾ ਡੰਡਾ

Sign, *v.* ਦਸਖਤ ਕਰਨਾ, ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਪਾਉਣੀ

Sign, *n.* ਹਸਤਾਖਰ, ਦਸਖਤ, ਨਿਸ਼ਾਨੀ

— board, ਨਾਉਂ ਛੋਟਾ, ਪੇਸ਼ਾ ਛੋਟੀ

— manual, (ਅ: ਅ: ਹਸਤਾਖਰ) ਸ਼ਾਹੀ
ਦਸਤਖਤ, ਰਾਜ-ਹਸਤਾਖਰ

Signal, *n.* ਇਸ਼ਾਰਾ

Signatory, } ਸਹੀ ਪਾਣ ਵਾਲਾ, ਹਸਤਾ-

n. & a. ਖਰਕਾਰ,

Signitary, } ਦਸਖਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ

— document, ਦਸਖਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼

Signature, *n.* ਸਹੀ, ਦਸਖਤ

Counter— ਪਰਤੀ ਹਸਤਾ-

ਖਤ

Signed, *pa.* ਹਸਤਾਖਰ, ਦਸਖਤੀ

Signet, *n.* ਰਾਜ-ਮੁੱਦਰਾ (ਸ਼ਾਹੀ ਮੁਹਰ)

Privy— ਭੇਦੀ ਸ਼ਾਹੀ ਮੁਹਰ

Significant, *a.* ਭਾਵਕ, ਅਰਥ ਪੂਰਨ

Silence, *n.* ਮੋਨ, ਚੁੱਪ

Fraudulent— ਕਪਟ-ਮੋਨ,
ਫਰੇਬੀ ਚੁੱਪ

Silent, *a.* ਚੁੱਪ,

— partner, ਚੁੱਪ ਭਾਈਵਾਲ

Similar, *a.* ਸਮਤੁਲ, ਸਮਰੂਪ

Simple, *a.* ਸਾਦਾ, ਸਾਧਾਰਣ

— bond, ਸਰਲ ਬੰਦ, ਸਾਦਾ ਤਮੱਸਕ

— contract, ਸਾਧਾਰਣ ਠੇਕਾ

— debt, ਸਾਧਾਰਣ ਕਰਜ਼ਾ

— homicide, ਸਾਧਾਰਣ ਮਨੁੱਖ-ਹੱਤਿਆ

— hurt, ਸਾਧਾਰਣ ਸੱਟ

— imprisonment, ਸਾਧਾਰਣ ਕੈਦ

— interest, ਸਾਧਾਰਣ ਵਿਆਜ

— money decree, ਸਾਦਾ ਕਰਜ਼ਾ

ਡਿਗਰੀ	ਮੋਕਾ
— mortgage, ਸਾਧਾਰਣ ਰਹਿਨ	Archaeological—s
— question, ਸਾਧਾ ਸਵਾਲ	ਪੁਰਾਤਨੀ ਅਸਥਾਨ
— trust, ਸਾਧਾਰਣ ਅਮਾਨਤ	Building— ਇਮਾਰਤੀ ਥਾਂ
Simultaneous, <i>a.</i> ਸਮਕਾਲੀ, ਇਕੋ ਵੇਲੇ	Sit in judgment over—
ਹੋਣ ਵਾਲੇ	ਮੋਕੇ ਤੇ (ਦੂਜੇ ਦੇ ਕੰਮ 'ਤੇ) ਟੀਕਾ
Sincerely, <i>adv.</i> ਸੱਚੇ ਦਿਲ ਨਾਲ, ਸੱਚੇ	ਟਿਪਣੀ ਕਰਨਾ
ਤੌਰ ਤੇ	Vacant— ਖਾਲੀ ਥਾਂ
Sinecure, <i>n.</i> ਬੇਫਿਕਰੀ ਦੀ ਨੌਕਰੀ (ਜਿਸ	Sitting, <i>n.</i> ਬੈਠਕ
ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਾ ਹੋਵੇ)	Situated, <i>v.</i> ਵਾਕਿਆ, ਸਥਿਤ
Sine die, ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਤੀ, ਬਿਨਾਂ ਦਿਨ	Situation, <i>n.</i> ਸਥਾਨ, ਪਦ
ਨੀਅਤ ਕੀਤੇ	Sixth, <i>a.</i> ਛੇਵਾਂ
Adjournment— ਬਿਨਾਂ	— schedule, ਛੇਵੀਂ ਪੱਟੀ, ਛੇਵੀਂ
ਦਿਨ ਨੀਅਤ ਕੀਤੇ ਇਲਾਜ	ਅਨੁਸੂਚੀ
Single, <i>a.</i> ਇਕੱਲਾ, ਇਕ	Skeleton, <i>n.</i> ਢਾਂਚਾ, ਪਿੰਜਰ
— adultery, ਇਕ ਪਾਸਾ ਪਰਗਮਨ	Sketch, <i>n.</i> ਖਾਕਾ, ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ
— bench, ਇਕ ਜੱਜੀ ਅਦਾਲਤ	cf. Outline, ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ
— bond, ਸਾਧਾਰਨ ਤਮੱਸਕ	Skill, <i>n.</i> ਚਤਰਾਈ, ਹੁਨਰ
— transferable vote, ਇਕਹਿਰੀ	Mere— ਕੇਵਲ ਚਤਰਾਈ
ਬਦਲਵੀਂ ਵੋਟ	A game of— ਚਤਰਾਈ ਦੀ
— woman, ਅਣਵਿਆਹੀ ਤੀਵੀਂ	ਖੇਡ
Singular, <i>a.</i> ਇਕੱਲਾ, ਇਕ ਵਚਨ, ਨਿਵੇ-	Skilled, <i>pa.</i> ਸਿਖਿਅਤ
ਕਲਾ	— labour, ਕੋਸ਼ਲ ਮਜ਼ਦੂਰੀ
Sister, <i>n.</i> ਭੈਣ	— witness, ਚਤਰ ਗਵਾਹ
Father's— ਭੂਆ	Skilful, <i>a.</i> ਚਤਰ
Full— ਸਕੀ ਭੈਣ	Skipping, <i>me.</i> ਮਾਲ ਬਦਲੀ (ਇਕ ਗੱਠ
Half— ਮਤਰੇਈ ਭੈਣ, ਮਤਰੇ	ਵਿੱਚੋਂ ਦੂਜੀ ਗੱਠ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਦਾ
ਭੈਣ	ਬੰਧੀ ਦੋਰ ਲਈ ਬਦਲਣਾ)
Mother's— ਮਾਸੀ	Slander, <i>v.</i> ਨਿੰਦਾ ਕਰਨਾ
— in law, ਸਾਲੀ, ਭਰਜਾਈ, ਭਾਬੀ	Slander, <i>n.</i> ਨਿੰਦਾ
— 's son, ਭਾਣਜਾ	— of goods } ਮਾਲਕੀ ਜਾਂ ਮਾਲ ਦੇ ਖਰੇ
Sit, <i>v.</i> ਬੈਠਣਾ	— of title, } ਹੋਣ ਵਿਰੁਧ ਨਿੰਦਾ (ਜਿਸ
Site, <i>n.</i> ਥਾਂ, ਜਗ੍ਹਾ	— of title, } ਬਾਰਨ ਦੂਜੇ ਦਾ ਹਰਜਾ ਹੋਵੇ)
— inspection, ਮੋਕਾ-ਮੁਆਇਨਾ	Slanderer, <i>n.</i> ਨਿੰਦਕ
— of occurrence, ਮੋਕਾ, ਘਟਨਾ	Slanderous, <i>a.</i> ਨਿੰਦਕੀ
ਵਾਪਰਨ ਦੀ ਥਾਂ	Slaughter, <i>n.</i> ਬਧ
— plan, ਮੋਕਾ-ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ, ਨਕਸ਼ਾ-	— House, ਬੁਢਲਾ ਖਾਨਾ, ਜ਼ਿਕਰਾ ਖਾਨਾ

ਬਟਕਾ ਘਰ

Man— ਮਨੁੱਖ ਬੰਧ

Slave, *n.* ਦਾਸ, ਗੁਲਾਮ, ਬਰਦਾ, ਗੈਂਠਾ

Slavery, *n.* ਗੈਂਠੇ ਵੇਰਣ, ਬਰਦਾ ਵਰੋਸੀ,
ਗੁਲਾਮੀ, ਦਾਸਪਣਾ

Sleeping, *pa.* ਸੁੱਤਾ

— partner, ਸੁੱਤਾ ਤਾਈਵਾਲ

Slight, *a.* ਭੁੱਛਾ, ਮਾਮੂਲੀ

— harm, ਮਾਮੂਲੀ ਹਾਨ, ਭੁੱਛਾ ਨੁਕਸਾਨ

Slip, *n.* ਪੱਤਰੀ, ਪਰਚੀ

Accidental— ਅਚਨਚੇਤੀ

ਭੁੱਲ

Search— *pa.* ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੀ

ਪਰਚੀ (ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਹਾਲ
ਦੀ)

Slur, *n.* ਬਲੱਕ, ਦਾਫ

Small, *a.* ਛੋਟਾ

— arm, ਛੋਟਾ ਸਸਤਰ

— cause, ਛੋਟਾ ਮੁਕੱਦਮਾ

— cause court, ਛੋਟੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ

ਅਦਾਲਤ

— savings scheme, ਛੋਟੀ ਬੱਚਤ
ਸਕੀਮ

— town act, ਉਪਨਗਰ ਅਧਿਨਿਯਮ,
ਕਸਬਾ ਐਕਟ

— town committee, ਕਸਬਾ
ਕਮੇਟੀ

Smattering, *n.* ਅਲਪ ਗਿਆਨ, (ਬੌੜਾ
ਗਿਆਨ ਕਿਸੇ ਢਿਦਿਆ ਦਾ)

Smuggle, *v.* ਛੁਪਾ ਕੇ ਲੈ ਜਾਣਾ, (ਕਿਸੇ
ਵਿਵਰਜਤ ਵਸਤੂ ਨੂੰ)

Smuggler, *n.* ਪਰੀਹਰਤਾ, ਮਸੂਲ ਚੋਰ

Smuggling, *n.* ਮਸੂਲ ਚੋਰੀ, ਪਰੀਹਰਣ
ਕਰਨਾ

So-called, ਅਖੌਤੀ, ਨਾਮ ਧਰੀਕ

Social, *a.* ਸਮਾਜਕ

— custom, ਸਮਾਜਕ ਰਿਵਾਜ

— insurance, ਸਮਾਜਕ ਬੀਮਾ

— matters, ਸਮਾਜਕ ਮੁਆਮਲੇ

— orders, ਸਮਾਜਕ ਬਣਤਰ

— security, ਸਮਾਜਕ ਸੁਰੱਖਿਆ

— service, ਸਮਾਜਕ ਸੇਵਾ

— usage, ਸਮਾਜਕ ਰੀਤ

Socialism, ਸਮਾਜਵਾਦ, ਸੋਸ਼ਲਿਜ਼ਮ

Society, *n.* ਸਭਾ, ਜੱਥਾ, ਸੰਗਤ, ਸਮਾਜ

Building— ਉਸਾਰੂ ਜੱਥਾ

Charitable— ਧਰਮ ਅਰਥ
ਸਭਾ

Conjugal— ਵੰਸ਼ੀ ਸੰਗਤ

Friendly— ਮਿਤਰ ਸਭਾ

Guarantee— ਗਰੰਟੀ ਸਭਾ
(ਜੋ ਨੌਕਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ
ਹੱਕਾਂ ਵਿਚ ਬੀਮਾ ਕਰੇ)

Land— ਚਮੀਨ ਖਰੀਦ ਸਭਾ

Provident— ਸੰਜਮਕ ਸਭਾ

Registered— ਰਜਿਸਟਰਡ
ਸਭਾ

Secret— ਗੁਪਤ ਸੰਸਾਧਿਟੀ

Sodomy, *n.* ਮੁੰਡੇ ਬਾਜ਼ੀ

Object of— ਗਾਝੂ

Sodomist, *n.* *cf.* Sodomite,

ਮੁੰਡੇ ਬਾਜ਼ੀ

Soil, *n.* ਚਮੀਨ, ਮਿੱਟੀ, ਭੋਏ

see Earth

Loamy— ਤਲਛਟ ਚਮੀਨ

Sandy— ਰੇਤਲੀ ਚਮੀਨ

Sub— ਹੇਠਲੀ ਚਮੀਨ, ਹੇਠਲੀ
ਪੱਧਰ

Virgin— ਬੰਜਰ, ਅਨਵਾਹੀ
ਚਮੀਨ

— erosion, ਭੋਏ ਦਾ ਖੁਰਨਾ

Solatum, *n.* ਦਿਲ ਦੁਖਾਈ

Soldier, *n.* ਸਿਪਾਹੀ (ਵੈਜ)

Sole, *a.* ਇਕੱਲਾ

Corporation— ਇਕੱਲੀ ਸਭਾ
(ਉ: ਵਲਾਇਤ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ
ਤੋਂ ਲਾਟ ਪਾਦਰੀ)
— heir, ਇਕੱਲਾ ਵਾਰਸ
— owner, ਇਕੱਲਾ ਮਾਲਕ
— right, ਇਕੱਲਾ ਅਧਿਕਾਰ
Sole, *n.* ਤਲਾ
Solemn, *n.* ਗੰਭੀਰ, ਪੱਕਾ, ਪਰਤਿਗਿਆ
— affirmation, ਪੱਕੀ ਪਰਤਿਗਿਆ
Solemnly, *adv.* ਧਰਮ ਨਾਲ, ਨਿਮ ਨਾਲ,
ਪੱਕ ਨਾਲ
— affirm, ਪੱਕ ਨਾਲ, ਪਰਤਿਗਿਆਨ
ਕਰਦਾ ਹਾਂ
Solicit, *v.* ਪਰਾਭਾਨਾ ਕਰਨਾ, ਬੇਨਤੀ
ਕਰਨਾ
Solicitation of bribe, ਵੱਢੀ ਮੰਗਣਾ
Solicitor, *n. ci.* ਮੁਖਤਾਰ, ਵਕੀਲ (ਵਲੈਤੀ
ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ)
Solicitude, ਚਿੰਤਾ, ਫਿਕਰ
Solitary, *a. cr.* ਇਕਾਂਤ
— confinement, ਇਕਾਂਤ ਨਜ਼ਰ-
ਖੰਦੀ
Solution, *n.* ਹੱਲ, ਉਪਾ
Solve, *v.* ਹੱਲ ਕਰਨਾ, ਉਪਾ ਕਰਨਾ, ਸਾਧਨ
ਕਰਨਾ
Solvency. *n.* ਖਰਾਪਣ (ਕਰਜ਼ਾ ਦੁਕਾਉਣ
ਦੀ ਯੋਗਤਾ)
cf. Insolvency,
Solvent, *a.* ਖਰਾ, ਮਾਲਦਾਰ, ਕਰਜ਼ਾ
ਦੁਕਾਉਣ ਯੋਗ
Son, ਪੁੱਤਰ, ਨੌਵਾ, ਬੇਟਾ
Adopted— ਮੁਤਬੰਨਾ (ਪੁੱਤਰ)
ਏਲੀ ਪਾਇਆ ਪੁੱਤਰ
Eldest— ਜੇਠਾ ਪੁੱਤਰ
Legitimate— ਅਸਲੀ ਪੁੱਤਰ,
ਜਾਇਜ਼ ਪੁੱਤਰ
Sonless, ਨਪੁੱਤਰਾ, ਐਤ

see Issueless
Sophistry, *n.* ਝੂਠ, ਜੁਕਤੀ, ਭਲਤ
ਦਰੀਸ਼
Sound, *n.* ਸੁਰ, ਅਵਾਜ਼
Sound, *a.* ਸਾਬਤ, ਠੀਕ, ਚੰਗਾ
— mind, ਠੀਕ ਮੱਤ, ਚੰਗਾ ਚਿਤ
Source, *n.* ਨਿਕਾਸ, ਸੋਮਾ, ਉਤਪਤੀ-
ਅਸਥਾਨ
Sovereign, *a. n.* ਸਰਬ ਅਧਿਕਾਰੀ,
ਰਾਜਾਧਿਰਾਜ, ਰਾਜਾ, ਬਾਦਸ਼ਾਹ
ਸੋਨੇ ਦਾ ਵਲਾਇਤੀ ਸਿੱਕਾ,
ਪੇਂਡ
see King
e.g.— prince, ਸਰਬਅਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜ-
ਕੁਮਾਰ
Sovereignty, *n.* ਸਰਬ ਅਧਿਕਾਰਤਾ
Speaker, *n. co.* ਬਚਨਕਾਰ, ਸਪੀਕਰ
— of the house, ਸਭਾ ਦਾ ਬਚਨਕਾਰ
Special, *a.* ਖਾਸ, ਉਚੇਚਾ
see particular
e.g.— agent, ਖਾਸ ਏਜੰਟ
— act, ਖਾਸ ਅਧਿਨੇਮ
— address, ਖਾਸ ਭਾਸ਼ਣ
— appeal, ਖਾਸ ਅਪੀਲ
— bail, ਖਾਸ ਜ਼ਮਾਨਤ
— bench, ਖਾਸ ਅਦਾਲਤ
— case, ਖਾਸ ਮੁਕੱਦਮਾ
— custom, ਖਾਸ ਰਵਾਜ
— damage, ਖਾਸ ਵਿਗਾੜ
— directions, ਖਾਸ ਹਿਦਾ-
ਇਤਾਂ
— duty officer, ਉਚੇਚ
ਡਿਊਟੀ ਅਫਸਰ
— endorsement, ਖਾਸ
ਉਪ-ਲਿਖਤ
— injunction, ਖਾਸ ਹੁਕਮ-

ਮਨਾਰੀ
 — issue, ਖਾਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿਸ਼ਾ,
 ਖਾਸ ਤਨਕੀਹ
 — judge, ਖਾਸ ਜੱਜ
 — jury, ਖਾਸ ਪੰਚਾਇਤ
 — law, ਖਾਸ ਬਨੂੰਨ
 — legal issue, ਖਾਸ ਬਨੂੰਨ
 ਤਨਕੀਹ
 — lien, ਖਾਸ ਲੀਅਨ
 — magistrate, ਖਾਸ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ
 ਟਰੇਟ
 — means of knowledge,
 ਗਿਆਨ ਦੇ ਉਚੇਰੇ ਸਾਧਨ
 — plea, ਖਾਸ ਉਤਰ
 — pleading, ਖਾਸ ਵਾਦ-
 ਉਤਰਵਾਦ
 — power, ਖਾਸ ਅਧਿਕਾਰ
 — relief, ਖਾਸ ਸਹਾਇਤਾ
 — representation, ਖਾਸ
 ਪਰਤੀਨਿਧਤਾ
 Specialist, *n.* ਮਾਹਿਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਿਆਤਾ
 see Expert,
 Speciality, *n.* ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ, ਉਚੇਰਤਾ
 Specie, *n.* ਧਾਤ ਦਾ ਰੂਪਿਅ
 Specific, *a. ci.* ਸਪਸ਼ਟ, ਖਾਸ
 see Particular,
e.g. — legacy, ਖਾਸ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਵਸੀ-
 ਅਤੀ ਵਿਰਸਾ
 — moveable property,
 ਸਪਸ਼ਟ ਉੱਕਰੀ ਜਾਇਦਾਦ
 — performance, ਤਾਮੀਲ
 ਖਾਸ
 — relief, ਖਾਸ ਸਹਾਇਤਾ
 Specification, *n.* ਵੇਰਵਾ, ਤਫਸੀਲ
 Complete — ਪੂਰਾ ਵੇਰਵਾ
 Provisional — ਕੰਮ ਚਲਾਉ
 ਵੇਰਵਾ

Specified, *pa* ਮਖਸੂਸ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼
 Specimen, *n.* ਨਮੂਨਾ
 — signatures, ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਚਸਤਖਤ
 Specious, *a.* ਕੱਚਾ (ਦਲੀਲ ਲਈ)
 Speculate, *v.* ਸੋਚਾ ਕਰਨਾ
 Speculation, *n. m.* ਸੋਚਾ
 Speculator, *n.* ਸੋਚੇਬਾਜ਼, ਸਟੋਰੀਆ
 Speculatrix, *n.* ਸੋਚੇ ਬਾਜ਼ਨ
 Speech, *n.* ਭਾਸ਼ਣ
 Freedom of — ਬੋਲਣ ਦੀ
 ਸੁਤੰਤਰਤਾ
 Speed, *v.* ਤੇਜ਼ ਕਰਨਾ, ਦੁਬਾਉਣਾ
 Speed, *n.* ਤੇਜ਼ੀ, ਰਫਤਾਰ, ਚਾਲ
 Spendthrift, *a.* ਫੜ੍ਹਲ ਖਰਚ, ਗੰਵਾਉ
 Spirit, *n.* ਸ਼ਰਾਬ, ਖਾਲਸ ਸਤ, ਤੱਤ,
 ਮਨਸਾ, ਰੂਤ, ਆਤਮਾ, ਸਪਿਰਿਟ
 Country — ਦੇਸੀ ਸ਼ਰਾਬ
 Foreign — ਵਲਾਇਤੀ ਸ਼ਰਾਬ
 Party — ਪਕੇਬਾਜ਼ੀ
 Plain — ਸਾਦਾ ਸ਼ਰਾਬ
 Public — ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਦਾ ਚਾ
 (ਲੋਕ ਲਾਭ ਦੀ ਹਿਮਾਇਤ)
 Spiced — ਮਸਾਲੇਦਾਰ ਸ਼ਰਾਬ
 Spiritual, *a.* ਆਤਮਕ, ਅਧਿਆਤਮਕ,
 ਰੂਹਾਨੀ
 Spirituous, *a.* ਨਸ਼ੀਲਾ
 — benefit, ਆਤਮਕ ਲਾਭ
 — liquor, ਨਸ਼ੀਲਾ ਸ਼ਰਾਬ
 Split, *n.* ਛੁੱਟ, ਪਾੜ, ਠਪੇੜ, ਦੁਵਾਜ਼
 Split, *v.* ਪਾੜਨਾ, ਠਪੇੜਨਾ, ਫੰਨਣਾ
 Splitting a cause of action, ਦਾਰੇ
 ਦੇ ਕਾਰਣ ਨੂੰ ਪਾੜਨਾ
 Spoilation, ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨਾ
 — of monuments, ਸਮਾਤਰਾਂ ਦਾ
 ਲੁੱਟਣ, ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਦਾ ਲੁੱਟਣ
 Spoilator, *n.* ਵਿਗਾੜ
 Sponging house, *ci.* ਆਦਿ ਫੀਦ

ਹਵਾਲਾਤ ਘਰ (ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੇਸ
ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਦਿਉਨ ਨੂੰ
ਸਭ ਘੰਟੇ ਤੱਕ ਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ)

Sponson, *n.* ਦੂਜੇ ਦਾ ਭਾਸ਼ਣ ਬਣਨਾ

Sports, *n.* ਖੇਡਾਂ

Spot, *n.* ਥਾਂ, ਅਸਥਾਨ, ਜਗਾ
— goods, ਹਾਥਰ ਮਾਲ

Spurious, *a.* ਖੋਟਾ, ਜਾਅਲੀ
see Counterfeit
e.g.— coin, ਜਾਅਲੀ ਸਿੱਕਾ
— writing, ਜਾਅਲੀ ਲੇਖ,
ਜਾਅਲੀ ਲਿਖਤ

Spy, *n.* ਸੂਰੀਆ

Spy, *v.* ਸੁਰ ਲੈਣੀ

Square, *a.* ਮੁਕੱਬਾ

Square, *v.* ਮੇਲਾਨ ਕਰਨਾ (ਖਾਤੇ ਨੂੰ)

Squatter, *n.* ਚੌਕਸ਼ੁ
cf. Trespasser, ਮਦਾਖਲੂ,
ਗ਼ਾਸਬ

Stab, *v.* ਫੁਰਾ ਖੋਡਣਾ

Stabbing, *n.* ਫੁਰਾ ਖੋਡਣ, ਚਾਕੂ ਖੋਡਣ

Stable, *a.* ਪਾਏਦਾਰ, ਸਥਾਈ
— government, ਪਾਏਦਾਰ ਸਰਕਾਰ

Staff, *n.* ਅਮਲਾ, ਸਹਾਇਕ (ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ ਤੇ)

Stag, *n. me.* ਨਵੇਂਦਰ ਵਲਾਲ (ਜਿਹੜਾ ਕਿਸੇ
ਨਵੀਂ ਟੋਪਨੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਕੇਵਲ
ਨਵਾ ਲੈ ਕੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਲਵੇ)

Stage, *n. & a.* ਦਸ਼ਾ, ਹਾਲਤ, ਦਰਜਾ,
ਪੜਾ, ਚੜ੍ਹਤਰਾ, ਸਟੇਜ, ਟੰਗਰੂਮੀ
— carriage, ਪੜਾਉ ਗੱਡੀ

Stain, *n.* ਦਾਗ, ਧੱਬਾ, ਬਲੱਕ

Stake, *n.* ਸ਼ਰਤ, ਖੰਡਾ
At— ਸ਼ਰਤ ਤੇ, ਸ਼ਰਤ ਪਰ
— holder, ਸ਼ਰਤ ਰਾਖਾ (ਜਿਸ ਦੇ ਪਾਸ
ਸ਼ਰਤ ਲਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੋਵੇਂ
ਧਿਰਾਂ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਬਰਾਉਣ)

Stale, *a.* ਬੇਹਾ, ਪੁਰਾਣਾ

— affidavit, ਬੇਹਾ ਹਲਫੀ ਬਿਆਨ,
ਪੁਰਾਣਾ ਹਲਫੀ ਬਿਆਨ

— cheque, ਚੈਕ (ਜਿਹੜਾ ਉਚਿਤ ਜਮ੍ਹਾਂ
ਅੰਦਰ ਪੈਸਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ)

— demand, ਬੇਹੀ ਮੰਗ

Stalemate, *n.* ਅਤਿਕਾ

Stall, *n.* ਦੁਕਾਨ (ਮੇਲੇ ਦੀ ਹੱਟੀ)

Stallage, *n. E.* ਹੱਟੀ ਅਧਿਕਾਰ

Stamp, *n. & a.* ਅਸਟਾਮ, ਮੁਹਰ, ਛਾਪ,
ਟਿਕਟ
Adhesive— ਚਿੱਬੜਨਾ
ਅਸਟਾਮ
Damaged— ਵਿਗਿਜ਼ਿਆ
ਅਸਟਾਮ, ਹੱਦੀ ਕੀਤਾ ਅਸਟਾਮ
General— ਜਾਨਲੀ ਅਸਟਾਮ
Impressed— ਟੰਕਿਆ
ਅਸਟਾਮ
Judicial— ਅਦਾਲਤੀ ਅਸਟਾਮ
Non-judicial— ਗੈਰ-
ਅਦਾਲਤੀ ਅਸਟਾਮ
Postage— ਡਾਕ ਟਿਕਟ
Receipt— ਰਸੀਦੀ ਅਸਟਾਮ,
ਰਸੀਦੀ ਟਿਕਟ
Service— ਸਰਕਾਰੀ ਡਾਕ ਟਿਕਟ
Spoiled— ਰੱਦੀ ਹੋਇਆ
ਅਸਟਾਮ
— duty, ਅਸਟਾਮ-ਮਸੂਲ
— vendor, ਅਸਟਾਮ ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ

Stamped, *pa.* ਟਿਕਟਧਾਰੀ, ਅਸਟਾਮ-
ਯੁਕਤ
— documents, ਟਿਕਟਧਾਰੀ ਲੇਖ-
ਪੱਤਰ, ਅਸਟਾਮ-ਯੁਕਤ ਦਸਤਾ-
ਵੇਜ਼

Standard, *n. & a.* ਨਾਪ, ਮਿਆਰ,
ਮਿਆਰੀ
— gold, ਸਵਰਨ-ਨਾਪ, (ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ
ਮੋਨਾ ਦੀ ਚਾਲੂ ਕਨੂੰਨੀ ਸਿੱਕਾ

ਸਮਝੀਦਾ ਹੋ)
 — of living, ਜੀਵਨ-ਪੱਧਰ, ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ
 ਮਿਆਰ
 — rent, ਮਿਆਰੀ ਕਿਰਾਇਆ
 — silver, ਚਾਂਦੀ ਨਾਪ, (ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ
 ਚਾਂਦੀ ਹੀ ਚਾਲੂ ਕਰੁੰਨੀ ਸਿੱਕਾ
 ਸਮਝੀਦਾ ਹੋ)
 — size, ਮਿਆਰੀ ਦਰਜਾ
 — weight, ਪੱਕਾ ਤੋਲ
 — yard, ਮਿਆਰੀ ਗਜ਼
 Standing, *a.* ਖੜਾ, ਪੱਕਾ
 — committee, ਪੱਕੀ ਕਮੇਟੀ
 — crop, *r.* ਖੜੀ ਫਸਲ
 — order, ਪੱਕਾ ਹੁਕਮ
 — timber, ਇਮਾਰਤੀ ਲੱਕੜੀ
 Stand-point, ਆਧਾਰ
 Stand-still, *a.co.* ਖੜਾ
 — agreement, ਖੜਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ
 Staple produce, *n.* ਮੁੱਖ ਪੈਦਾਵਾਰ,
 ਖਾਸ ਪੈਦਾਵਾਰ
 Star-chamber, *n.* ਸਟਾਰ ਚੈਂਬਰ (ਵਲਾ-
 ਦਿਤ ਦੀ ਇਕ ਪਰਸਿਧ ਅਦਾਲਤ
 ਜਿਸ ਦੀ ਛੱਤ ਅੰਦਰ ਤਾਰਿਆਂ
 ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹਨ)
 Starting point, *n.* ਆਰੰਭਕ ਬਿੰਦੂ,
 ਅਰੰਭ-ਸਥਾਨ, ਮੁੱਢ
 State, *v.* ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ
 State, *n.* ਰਾਜ, ਰਿਆਸਤ, ਸਰਕਾਰ, ਦਸ਼ਾ,
 ਪਦਵੀ, ਸ਼ਾਨ, ਹਾਲਤ
 Disgraceful— ਭੇੜੀ ਦਸ਼ਾ
 Foreign— ਬਦੇਸ਼ੀ ਰਾਜ
 Loathesome— ਘਿਰਣਤ
 ਦਸ਼ਾ
 Native— ਦੇਸ਼ੀ ਰਿਆਸਤ
 — of body, ਸਰੀਰ ਦਸ਼ਾ
 — of mind, ਮਾਨਸਕ ਦਸ਼ਾ
 State, *a.* ਰਾਜ, ਸਰਕਾਰੀ

Legislature of— ਰਾਜ ਦਾ
 ਵਿਧਾਨ-ਮੰਡਲ
 Obligation of— ਰਾਜ ਦਾ
 ਭਾਰ
 — affairs, ਰਾਜ-ਮਾਮਲੇ
 — dues, ਰਾਜ-ਦੇਂਭ
 — evidence, ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹੀ
 — funds, ਰਾਜ-ਠਿਧੀ
 — list, ਰਾਜ-ਸੂਚੀ
 — offence, ਸਰਕਾਰੀ ਅਪਰਾਧ
 — paper, ਰਾਜ-ਪੱਤਰ
 — pensions, ਰਾਜ-ਪਿਨਸ਼ਨਾਂ
 — policy, ਰਾਜ-ਨੀਤੀ
 — subject, ਰਿਆਸਤੀ ਬਸ਼ਿੰਦਾ,
 ਰਿਆਸਤੀ ਵਸਨੀਕ
 Stated, *pa.* ਨਿਵੇਦਤ, ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ
 Accounts— ਨਿਵੇਦਤ ਲੇਖਾ,
 ਜੋਗਿਆ ਲੇਖਾ
 — intervals, ਨਿਵੇਦਤ ਵਕਫੇ
 Statement, *n.* ਕਥਨ, ਬਿਆਨ, ਵਿਵਰਣ
 ਪੱਤਰ, ਨਕਸ਼ਾ, ਫਰਦ
 Annual financial—
 ਸਾਲਾਨਾ ਮਾਲੀ ਵਿਵਰਣ
 Crop—*r.* ਨਕਸ਼ਾ ਜਿਨਸਦਾਰ
 Exculpatory—*cr.* ਦੋਸ਼
 ਹਟਾਉ ਕਥਨ
 Incriminating—*cr.* ਦੋਸ਼
 ਲਾਉ
 Official— ਸਰਕਾਰੀ ਬਿਆਨ
 Produce— ਨਕਸ਼ਾ ਪੈਦਾਵਾਰ
 Written—*ci.* ਜਵਾਬ ਦਾਵਾ
 — in writing, ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ
 — of accused, ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਬਿਆਨ
 — of claim, ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਵਾ, ਦਾਵੇ ਦਾ
 ਵਰਣਨ
 — of defence, ਬਚਾਉ ਦਾ ਵਰਣਨ
 — particulars, ਵਿਵਰਣ ਪੱਤਰ,

ਹਕੀਕਤ ਨਾਮ
 — of witness, ਗਵਾਹ ਦਾ ਬਿਆਨ
 — on oath, ਸੌਹ ਪੁਰਬਕ ਬਿਆਨ
 — on solemn affirmation, ਧਰਮੇ
 ਪਰਮੀ ਬਿਆਨ
 Statesman, *n. cr.* ਨੀਤੀ-ਵੇਤਾ, ਮੁਦਬਰ
 Statesmanship, *n.* ਨੀਤੀ
 Station, *n. & a.* ਸਥਾਨ (ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ
 ਸਥਾਨ ਦਾ ਮੁੱਢ ਇਕੋ ਹੀ ਹੈ)
 ਔਡਾ, ਮਾਨ, ਪਦਵੀ
 Generating — ਉਪਜ-ਸਥਾਨ
 Military — ਫੌਜੀ ਸਥਾਨ
 Police — ਥਾਣਾ
 Power — ਬਿਜਲੀ-ਖਾ
 Railway — ਸਟੇਸ਼ਨ
 — clerk, ਸਟੇਸ਼ਨ ਕਲਰਕ
 — diary, ਸਟੇਸ਼ਨ ਡਾਇਰੀ
 — house officer, ਸਟੇਸ਼ਨ ਘਰ ਅਫਸਰ
 — leave, ਸਥਾਨੀ ਛੁੱਟੀ
 — seal, ਸਟੇਸ਼ਨ ਮੁਹਰ
 Stationary, *n.* ਲਿਖਣ-ਸਮੱਗਰੀ
 Statistical, *a.* ਅੰਕੜਿਆਂ ਸਬੰਧੀ
 — survey, ਅੰਕੜਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਸਰਵੇ
 Statistics, *n.* ਅੰਕੜੇ
 Vital — ਜੀਵਨ-ਅੰਕੜੇ
 Statuary, *n.* ਮੂਰਤੀਸ਼ਾਲਾ
 Status, *n.* ਹੋਸੀਅਤ, ਦਰਜਾ, ਪਦਵੀ
 Dominion — ਦਰਜਾ ਨੇ
 ਆਬਾਦੀ
 Legal — ਬਨੂੰਨੀ ਪਦਵੀ
 — quo ante, ਪੁਰਬ ਦਸ਼ਾ ਵਿਚ
 Statute, *n. & a.* ਬਨੂੰਨ (ਲੋਕ ਪਰਤੀ-
 ਨਿਯਾਂ ਦਵਾਰਾ)
 see Act etc.
 e.g. Declaratory — ਦਰਸਾਉ
 ਬਨੂੰਨ
 Directory — ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਕ

ਬਨੂੰਨ
 Imperative — ਹੁਕਮੀ
 ਬਨੂੰਨ
 Per-emptory — ਫੌਜਦਾਰੀ
 ਬਨੂੰਨ
 Temporary — ਆਰਜ਼ੀ
 ਬਨੂੰਨ
 Statute, *a.* ਬਨੂੰਨੀ
 Interpretation of — *s.*
 ਪਰਿਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਆਰਥਣਾ
 (ਨਿਰਵਚਨ)
 — barred, ਬਨੂੰਨ-ਵਰਜਿਤ
 — book, ਬਨੂੰਨੀ ਪੁਸਤਕ
 Statutory, *a.* ਬਨੂੰਨੀ, ਬਨੂੰਨ-ਸਥਿਤ
 see Judicial
 e.g. — bye-law, ਬਨੂੰਨ ਉਪਨੇਮ
 — obligation, ਬਨੂੰਨੀ ਬਾਧ
 — powers, ਬਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ
 — presumption, ਬਨੂੰਨੀ
 ਅਨੁਮਾਨ
 — provision, ਬਨੂੰਨੀ ਉਪਬੰਧ
 — right, ਬਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ
 — rules, ਬਨੂੰਨ ਸਥਿਤ ਨੇਮ
 (ਬਨੂੰਨ ਰਾਹੀਂ ਅਧਿਕਾਰ ਹੇਠਾਂ
 ਬਣਾਏ ਹੋਏ)
 Stay, *v.* ਬੰਨ ਦੇਣਾ, ਠਹਿਰਾਉਣਾ
 Stay, *n. & a.* ਬੰਨ
 — of execution, ਇਜਰਾ ਦਾ ਬੰਨ
 — of proceedings, ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ
 ਬੰਨ
 — order, ਬੰਨ-ਹੁਕਮ, ਬੰਨ-ਆਵੇਸ਼
 Steadfast, *a.* ਅਥਿਸ਼ਟ
 — devotion, ਅਥਿਸ਼ਟ ਭਗਨ
 Stealing, *v.* ਚੁਕਾਉਣਾ
 cf. Theft, ਚੋਰੀ
 Steam, *n. & a.* ਭਾਫ
 — boiler, ਭਾਫ ਉਬਾਲੂ, ਬਾਇਲਰ

— engine, ਸਟੀਮ-ਐਂਜਣ
 Steamer, *n.* ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼, ਰਾਵ-ਵਾਹੁਣ
 Mail— ਡਾਕ ਜਹਾਜ਼
 Passenger— ਸਵਾਰੀ ਜਹਾਜ਼
 Steering, *a.* ਕਰਣਧਾਰ
 Stenographer, *n.* (ਅ:ਅ: ਤੋਰ ਲੇਖਕ)
 ਸੰਖਿਪਤ ਲਿਪੀ ਲਿਖਾਹੀ,
 ਸਟੈਨੋਗਰਾਫਰ
 Step, *n.* & *a.* ਕਦਮ, ਕਰਮ, ਡਿੱਘ,
 ਉੱਦਮ, ਜਤਨ
 — in-aid, ਸਹਾਇਤਾ ਵਾਸਤੇ ਪਲਾਘ
 (ਕਦਮ)
 — in-aid of execution, ਅਜਰਾਏ
 ਸਹਾਇਕ ਜਤਨ
 Step Father, *n.* ਮਤਰੇਆ ਪਿਓ
 Step Mother, *n.* ਮਤਰੇਈ ਮਾਂ
 Sterile, *a.* ਬਾਂਬ, ਔਂਤਰੀ
 Sterling, *a.* & *n.* ਖਰਾ, ਅਸਲੀ
 Pound— ਪੌਂਡੀ ਸਿੱਕਾ
 — bond, ਸਟਰਲਿੰਗ ਟੋਬੂ (ਜਿਸ ਦੀ
 ਅਦਾਇਗੀ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਿੱਕੇ
 ਵਿਚ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ)
 Steward, *n.* ਜ਼ੰਡਾਰੀ
 Land— *E.* ਮੁਖਤਾਰ ਦਮੀਨ
 Stifle, *n.* *cr.* ਗਲ ਘੁੰਟਣਾ, ਦਬਾਉਣਾ
 To—prosecution, ਵੇਜ਼-
 ਦਾਰੀ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦਬਾ ਦੇਣਾ,
 (ਕੁਝ ਲੋਕੇ)
 Stigma, *n.* ਕਲੰਕ ਦਾ ਟਿੱਕਾ, ਕਲੰਕ,
 ਦਾਗ
 Still-born, *pa.* ਮੁੰਦਾ ਬੱਚਾ
 Stillicide, *ci.* ਪਾਕੜਾ ਹੋਰ, (ਪਾਕੜੇ
 ਦੇ ਪਾਣੀ ਡਿਗਣ ਲਈ ਥਾਂ
 ਰਖਣ ਦੀ ਖਾਬੰਦੀ)
 Stimulent, *n.* ਉਤੇਜਕ
 Stint, *n.* ਹੋਂਦ, ਸੀਮਾ
 Stipend, *n.* ਵਜ਼ੀਵਾ, (ਤਨਖਾਹ), ਵੇਤਨ

see Allowance
 Stipendiary, *a.* ਤਨਖਾਹਦਾਰ
 cf. Honorary, ਮਾਨ-ਅਰਥ
 Stipulate, *v.* ਇਕਰਾਰ ਕਰਨਾ
 Stipulation, *n.* ਪਰੀਬੰਧਨ, ਸਰਤ
 see Agreement
 Stock, *n.* *m.* & *a.* ਰਾਜ-ਹੁੰਡੀ
 (ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਜੇ ਦੀ ਹੁੰਡੀ),
 ਸਾਮਾਨ ਸੰਗਰਹਿ, ਕੱਖੀਰਾ,
 ਸਟਾਕ
 Dead— ਵਾਹੀ ਦੇ ਜੰਤਰ,
 ਜਾਕੜ ਮਾਲ, (ਜੋ ਵਿਕੇ ਨਾ)
 Debenture— ਕਰਜੇ ਦਾ
 ਸਾਮਾਨ
 Deferred— ਮੁਲਤਵੀ ਰਾਜ-
 ਹੁੰਡੀ
 Guaranteed— ਪੱਕਾ ਸਾਮਾਨ
 (ਜਿਸ ਸਬੰਧੀ ਜਮਾਨਤ ਹੋਵੇ)
 Heavy— ਭਾਰੀ (ਹੋਲੀ ਸਟਾਕ
 ਜੋ ਭਾਰੀ ਮਾਲ ਲੋਦਣ ਵਿਚ ਹੋਮ
 ਆਵੇ)
 Inscribed— ਖੰਕਿਤ ਸਾਮਾਨ
 (ਜਿਸ ਦੀ ਸਨਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ
 ਨਾਮ ਹੀ ਦਰਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ)
 Live— ਮਾਲ, ਬੰਗੌ
 Registered— ਰਜਿਸਟਰਡ
 ਸਾਮਾਨ
 Rolling— ਡਿਟਤੂ ਸਟਾਕ
 (ਹੋਲਦੇ ਦੇ ਛਕੜੇ ਤੇ ਚੱਢੀਆਂ)
 — book, ਸਾਮਾਨ-ਪੁਸਤਕ
 — broker, ਸਟਾਕੀ ਦਲਾਲ
 — exchange, ਸਟਾਕ ਮੰਡੀ
 — holder, ਸਟਾਕਧਾਰੀ
 — in trade, *m.* ਮਾਲ-ਮਤਾ (ਦੁਬਾਨ
 ਦਾ)
 — jobber, ਸਟਾਕੀ ਦਲਾਲ
 — jobbery, ਸਾਮਾਨ ਦਲਾਲੀ

— market, ਸਟਾਕ ਮੰਡੀ
 — register, ਸਮਾਨ ਰਜਿਸਟਰ
 Stocks, *n.* ਕਾਨਕਲਾ (ਜਿਸ ਦੇ ਚਿਰ ਲੱਤਾਂ
 ਫਸਾ ਕੇ ਕੈਦ ਰਖਦੇ ਸਨ)
 Stock-taking, *n.pa.* ਮਾਲ ਦੀ ਪੜ-
 ਤਾਲ
 Stolen, *a.* ਚੋਰੀ ਦਾ
 — property, *n. cr.* ਚੋਰੀ ਦੀ ਜਾਇ-
 ਦਾਦ
 Stoppage in transitu, *ci.me.*
 (ਮਾਲ ਨੂੰ ਰਹ ਵਿਚ ਰੋਕਣਾ
 (ਵੇਚਣ ਪਿਛੋਂ)
 Storage, *n.* ਮਾਲ ਪੁਰਾਈ (ਗੁਦਾਮ ਵਿਚ)
 Store, *n.* ਗੁਦਾਮ, ਮਾਲਖਾਨਾ, ਤੋਥਾਖਾਨਾ
 (ਚੰਗੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦਾ), ਝੰਡਾਰ
 Store-house, *n.* ਮਾਲ-ਗੁਦਾਮ, ਗੁਦਾਮ-
 ■■■
 Store-keeper, *n.* ਝੰਡਾਰੀ, ਗੁਦਾਮੀਆ
 Storey, *n.* ਮੰਚਲ, ਛੱਤ
 Basement— ਤਹਿਖਾਨਾ
 First— ਚਮੀਨੀ ਮੰਚਲ ਤੋਂ
 ਉਤਲੀ ਮੰਚਲ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਮ
 ਤੌਰ ਤੇ ਦੂਜੀ ਮੰਚਲ ਬਹਿੰਦੇ ਹਨ)
 Ground— ਚਮੀਨੀ ਮੰਚਲ
 Topmost— ਸਿਖਰਲੀ ਮੰਚਲ,
 ਸਭ ਤੋਂ ਉਤਲੀ ਮੰਚਲ
 Stranger, *a.n.* ਪਰਦੇਸੀ
 Strangulate, *v.* ਗਲ ਘੁਟਣਾ
 Strangulation, *n.cr.* ਗਲ ਘੁਟਣਾ
 Stratagem, *n.md.* ਢਾਢ, ਢਾਲ
 Man of straw, *n.* ਨੰਗ,
 ਕੰਗਾਲ
 Stream, *n.* ਨਦੀ
 Deep— ਝੁੰਝੀ ਨਦੀ
 Down— ਵਹਿਣ ਨਾਲ
 Mid— ਨਦੀ ਵਿਚਕਾਰ
 Natural— ਕੁਦਰਤੀ ਨਦੀ

Running— ਵਗਦੀ ਨਦੀ
 Subterranean— ਚਮੀਨੀ
 ਹੇਠਲੀ ਨਦੀ
 Up— ਵਹਿਣ ਵਿਰੁਧ
 Street, *n.* ਬਾਗ਼ਾਰ, ਗਲੀ, ਮਹੱਲਾ
 By— ਚੋਰ ਗਲੀ (ਭਾਰ ਤੋਂ ਜਾਣ
 ਵਾਲੀ)
 High— ਵੱਡਾ ਬਾਗ਼ਾਰ
 Private— ਨਿਜੀ ਗਲੀ
 Public— ਲੋਕ ਲਾਘਾ, ਆਮ
 ਰਸਤਾ
 Strength, *n.* ਠਫਰੀ, ਤਾਕਤ
 Stress, *n.* ਫੁਕਰੀ, ਦਬਾਓ, ਢੋਰ, ਬਲ
 To lay— ਢੋਰ ਦੇਣਾ
 Strict, *a.* ਐਨ ਠੀਕ, ਸਖਤ, ਕਰੜਾ
 — interpretation, ਕਰਕੀ ਅਰਥਨਾ
 Stricture, *n.* ਝਾੜ (ਵੈਸਲੇ ਵਿਚ, ਅਦਾਲਤ
 ਵਲੋਂ)
 Strike, *v.* ਹੜਤਾਲ ਕਰਨਾ, ਨੁਕਰਾਉਣਾ,
 ਸੁਝਣਾ
 To—an issue, ਕੱਢਣਾ,
 ਤਨਕੀਹਾਂ ਕੱਢਣਾ
 To—balance ਬਾਕੀ ਕੱਢਣਾ
 To—bargain, ਸੌਦਾ ਕਰਨਾ
 To—jury, ਜੁਰੀ ਦਾ ਚੁਣਨਾ
 To—off, ਕੱਟਣਾ, ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ
 To—out, ਕੱਟਣਾ
 To—out issues, ਤਨਕੀਹਾਂ
 ਕੱਢਣਾ
 To—off the roll, ਸੂਚੀ
 ਵਿਚੋਂ ਕੱਟਣਾ
 To—work, ਕੰਮ ਛੱਡਣਾ
 Structure, *n.* ਉਸਾਰ, ਢਾਂਚਾ, ਛਤਾਓ,
 ਘਰ
 Stuff-gown, *n.E.* ਘਟੀਆ ਵਕੀਲ
 Sturdy, *n.* ਤਕੜਾ, ਨਰੋਆ
 Style, *n.* ਤਰਫ, ਢੰਗ, ਤੌਰ, ਵਸ, ਢਿੱਲੀ

Sub-pref. ਉਪ, ਨਾਇਬ

- agent, ਉਪ-ਏਜੰਟ
- clause, ਉਪ-ਅੰਕ
- committee, ਉਪ-ਕਮੇਟੀ
- contract, ਉਪ-ਨੋਕਾ
- division, ਉਪ-ਵੰਡ
- division of an estate, ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਉਪ-ਵੰਡ
- divisional magistrate, ਉਪ ਵਿਭਾਗੀ ਦੰਤ-ਅਧਿਕਾਰੀ, ਸਬ-ਡੀਵੀਜ਼ਨਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ
- divisional officer, ਉਪ-ਵਿਭਾਗੀ ਅਫਸਰ

Subduet, *v.* ਪ੍ਰਬੋਧ ਦਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ

Subdue, *v.* ਬਸ ਵਿਚ ਕਰਨਾ, ਕਾਬੂ ਵਿਚ ਲੈਣਾ

Subject, *v.* ਅਧੀਨ ਕਰਨਾ

Subject, *n.* ਅਧੀਨ

- judice, ਨਿਆਂ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ, ਜ਼ੋਰ ਤਜਵੀਜ਼
- matter, ਵਿਸ਼ਾ
- matter of the suit, ਦਾਵੇ ਦਾ ਅਧੀਨ ਮਾਮਲਾ

Subject, *n.* ਪਰਜਾ, ਵਿਸ਼ਾ, ਮਰਮੂਨ

British— ਬਰਤਾਨਵੀ ਪਰਜਾ

European— ਯੂਰਪੀ ਪਰਜਾ

Indian— ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਪਰਜਾ

Native Indian— ਦੇਸ ਵਾਸੀ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਪਰਜਾ

Natural born— ਸਾਧਾਰਣ ਪਰਜਾ

subject to, ਅਧੀਨ, ਬਸ਼ਰਤ

sub-lease, *v.* ਉਪ-ਪੱਟਾ ਦੇਣਾ

sub-lessee, ਉਪ-ਪੱਟੇਦਾਰ

Sublet, *v.* ਭਾੜੇ ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਅਗੇ ਭਾੜੇ ਤੇ ਬੜ੍ਹਾਉਣਾ

Submarine, *n.* ਡੁਬਕਣੀ ਕਿਸ਼ਤੀ

Submerge, *v.* ਡੁਬਦਾ, ਦਰਿਆ ਡੁਬਦਾ ਦੇਣਾ

Submission, *n.* ਨਵੇਦਨ (ਅਧੀਨਗੀ ਸਹਿਤ ਬਿਆਨ) ਸਪੁਰਦਗੀ (ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ, ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਪੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ)

Submit, *v.* ਨਵੇਦਨ ਕਰਨਾ, ਏਨਤੀ ਕਰਨਾ

— to custody, *cr.* ਗਰਿਫਤਾਰ ਹੋਣ ਲਈ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨਾ

Sub-mortgage, *v.* ਮੁਰਤਹਿਨ ਦਾ ਰਹਿਨ ਕਰਨਾ

Sub-mortgagor, ਉਪ-ਰਹਿਨੇਕਾਰ, ਉਪ-ਰਹਿਨ

Subordinate, *n.* ਅਧੀਨ, ਹੇਠਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ

Subordinate, *a.* ਅਧੀਨ, ਮਾਤਿਹਤ, ਹੇਠਲਾ

cf. Sub,

e.g.— court, ਹੇਠਲੀ ਬਥਹਿਰੀ

— judge, ਹੇਠਲਾ ਜੱਜ

— officer, ਅਧੀਨ ਅਫਸਰ, ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀ

— staff, ਅਧੀਨ ਅਮਲਾ, ਅਧੀਨ ਕਰਮਚਾਰੀ

Subordination, *n.* ਅਧੀਨਤਾ

Suborn, *v.* (ਰਵਾਹ ਨੂੰ) ਝੂਠੀ ਸਹੁੰ ਖਾਣ ਲਈ ਆਖਣਾ ਜਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ, ਝੂਠਾ ਰਵਾਹ ਬਣਾਉਣਾ

Suborned, *pa.* ਝੂਠਾ

— witness, ਝੂਠਾ ਗਵਾਹ

Sub-paragraph, ਉਪ ਪੰਕਾ

Sub-poena, ਸਬੀਨਾ, ਹਾਜ਼ਰੀ ਹੁਕਮ (ਜਿਸ ਦੀ ਭੰਗਤਾ ਤੇ ਵੰਡ ਦਿਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ)

Sub-Registrar, ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ

Subrogate, *v.* (ਗ਼ਨੂੰਨ ਕਾਰਨ) ਪਰਸ-ਥਾਪਨ ਕਰਨਾ (ਦੂਜੇ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ)

- ਜਾਣਾ ਜਾਂ ਰੱਖੇ ਜਾਣਾ, ਰਹਿਨ ਵਿਚ)
- Subrogated, *pa.* ਪਰਸਥਾਪਤ
- Subrogation, *n. ci.* ਪਰਸਥਾਪਨ
- Sub-Rule, *n.* ਉਪਨਿਯਮ
- cf. Regulation, ਨਿਯਮਨ, ਪਰ-ਬੰਧ ਨਿਮ
- Subscribe, *v. me.* (ਅ: ਅ: ਹਿਠਾ ਲਿਖਣਾ) ਚੰਦਾ ਦੇਣਾ, ਮੰਨਣਾ, ਵੰਪਨੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ
- capital, ਵਿਕਿਆ ਮੁਲ-ਧਨ, ਦਿਤੀ ਪੂਜੀ
- Subscription, *n.* ਦਸਤਖਤ, ਚੰਦਾ
- Minimum— ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਚੰਦਾ
- Sub-section, *n.* ਉਪ-ਖੰਡ, ਛੋਟੀ ਦਫਾ
- Subsequent, *a.* ਪਿਛੋਂ ਦਾ
- condition, ਪਿਛੋਂ ਦੀ ਸ਼ਰਤ
- event, ਪਿਛੋਂ ਦੀ ਘਟਨਾ
- mortgage, ਪਿਛੋਂ ਦੀ ਰਹਿਨ
- Subservient, *a.* ਉਪ-ਸਹਾਇਕ
- see Ancillary,
- e.g.— to agriculture, ਖੇਤੀ ਦੇ ਸਹਾਇਕ
- Subside, *v.* ਨਿਘਰ ਜਾਣਾ, ਘਟ ਜਾਣਾ, ਠੰਡਾ ਪੈ ਜਾਣਾ
- Subsidence, *n.* ਨਿਘਰਣ(ਉ: ਧਰਤੀ ਦਾ)
- Subsidiary, *a.* ਸਹਾਇਕ
- rules, ਸਹਾਇਕ ਨਿਮ
- Subsidiary, *n.* ਸਹਾਇਕ
- Subsidy, *n.* ਆਰਥਕ ਸਹਾਇਤਾ, ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ, (ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ)
- Subsistence, *n. & a.* ਨਿਰਬਾਹ
- Ostensible means of—
- cr. ਨਿਰਬਾਹ ਦੇ ਪਰਗਟ ਸਾਧਨ
- allowance, ਨਿਰਬਾਹ ਭੱਤਾ
- Sub-Soil, *n.* ਚੈਨਲੀ ਮਿੱਟੀ
- Substance, *n.* ਸਾਰ, ਤੌਤ, ਮਤਲਬ, ~~ਨਿਮ~~
- dangerously inflammable, ਖਤਰਨਾਕ ਤੌਤ ਜੋ ਝੜਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ
- Substantial, *a.* ਨਿੱਕਰ, ਨੇਸ
- Substantiate, *v.* ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ, ਸਿੱਧ ~~ਕਰਨਾ~~
- damages, ਨੇਸ ਹਰਜਾ, ਅਸਲੀ ਹਰਜਾ
- Substantive, *a.* ਵਾਸਤਵਿਕ, ਦੱਕ-ਉਪ-ਜਾਉ, ਅਸਲੀ
- evidence, *a.* ਵਾਸਤਵਿਕ ਗਵਾਹੀ, ਅਸਲੀ ਗਵਾਹੀ
- law, ਅਸਲੀ ਕਨੂੰਨ
- rights, ਅਸਲੀ ਅਧਿਕਾਰ
- sentence, *cr.* ਅਸਲੀ ਦੰਡ-ਦਾਰ
- Substitute, *v.* ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਇਕੱਥ ਦੱਖਣਾ, (ਪਰਸਥਾਪਤੀ ਬਣਾਉਣਾ)
- Substitute, *n.* ਇਵਜ਼ੀ, ਪਰਸਥਾਪਨੀ
- Substituted, *pa.* ਪਰਸਥਾਨਿਤ
- executor, ਪਰਸਥਾਨਿਤ ਸਾਧਕ
- security, ਇਵਜ਼ਾਈ ਜਮਾਨਤ
- service, *ci.* ਇਵਜ਼ਾਈ ਤਾਮੀਲ (ਭੋਂਡੀ ਜਾਂ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦਵਾਰਾ)
- Substitution, *n.* ਪਰਸਥਾਨਣ
- of parties, ਪਿਛਾਂ ਦਾ ਪਰਸਥਾਨਣ
- Substitutional, *a.* ਪਰਸਥਾਨੀ
- gift, ਪਰਸਥਾਨਿਤ ਦਾਤ (ਹਿਸੇਦਾਰ ਦੀ ਥਾਂ ਉਸਦੀ ਸੰਤਾਨ ਨੂੰ ਦੇਣਾ)
- Sub-tenant, *n.* ਸਾਮੀ ਦੀ ਸਾਮੀ, ਉਪ-ਕਰਾਏਦਾਰ
- Subterfuge, *n.* ਹਥਕੰਡਾ, ਚਲਾਕੀ, (ਦੰਭ ਦਲੀਲ ਜਾਂ ਜ਼ੁਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ)

Subtranean, *a.* ਝਮੀਨ ਥਲੇ, ਝਮੀਨ-
ਦੋਹ
— stream, ਝਮੀਨਦੋਹ ਨਦੀ
— water, ਝਮੀਨਦੋਹ ਪਾਣੀ
Subtraction, *n.* ਘਟਾਉਣਾ, ਕਟੂਨੀ ਹੱਕ
ਤੇ ਵੰਜਣਾ
— of conjugal rights, ਪਰਸਪਰ
ਤਿਆਗ
— of legacies, ਵਸੀਅਤ ਪਾਤਰ ਨੂੰ
ਜਾਇਦਾਦ ਨ ਦੇਣੀ ਜਾਂ ਅਗਾਂਹ
ਪਾ ਦੇਣੀ
Suburb, *n.* ਉਪਨਗਰ (ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਨੇੜਾ)
Suburban, *a.* ਸ਼ਹਿਰ ਨੇੜੇ ਦੀ, ਉਪਨਗਰੀ
Subvention, *n.* ਸਹਾਇਤਾ
Subversive, *a.* ਉਲਟਾਉ
— activities, ਉਲਟਾਉ ਸਰਗਰਮੀਆਂ
Subvert, *v.* ਉਲਟਾ ਦੇਣਾ
Succeed, *v.* ਜਾਨਸ਼ੀਨ ਹੋਣਾ, ਉੱਤਰਗਾਮੀ
ਹੋਣਾ (ਅ: ਅ: ਪਿੱਛੋਂ ਆਉਣਾ)
ਸਫਲਤਾ ਪਰਾਪਤ ਕਰਨਾ
Success, *n.* ਸਫਲਤਾ
Successful, *a.* ਸਫਲ
Succession; *n.* ਜਾਨਸ਼ੀਨੀ, ਉੱਤਰਗਾਮਨ
cf. Survivorship, ਪਿੱਛੇ ਜੀਵ-
ਨਤਾ
e.g. Agnatic— ਹੋਤਰਾਜੀ ਜਾਨ-
ਸ਼ੀਨੀ
Collateral— ਪਾਰਸਵਿਕ
ਉੱਤਰਗਾਮਨ
Intestate— ਵਸੀਅਤ
ਹੀਣ ਜਾਨਸ਼ੀਨੀ
Lineal— ਸਿੱਧੀ ਜਾਨਸ਼ੀਨੀ
(ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਪੁੱਤਰ ਆਦਿ)
Per capita— ਪਰਵੰਡ
ਵਰਾਸਤ
Perpetual— ਸਦੀਵੀ ਜਾਨ-
ਸ਼ੀਨੀ

Per stripes— ਉੱਥਾ ਉੱਥ
ਵਰਾਸਤ
Quick— ਫੇਤੀ (ਆਈ) ਜਾਨ-
ਸ਼ੀਨੀ
Singular— ਕੱਲੀ ਜਾਨਸ਼ੀਨੀ
Testamentary— ਵਸੀ-
ਅਤੀ ਜਾਨਸ਼ੀਨੀ
Universal— ਪੂਰਨ ਜਾਨਸ਼ੀਨੀ
— certificate, ਜਾਨਸ਼ੀਨੀ ਸਰਟੀਫੀਕੇਟ
— duty, ਜਾਨਸ਼ੀਨੀ ਮਸੂਲ
Successive, *a.* ਲਗਾਤਾਰ, ਮਤਵਾਬਰ,
ਨਿਰੰਤਰ
— disabilities, ਲਗਾਤਾਰ ਨਿਰਦੋਸ਼-
ਤਾਵਾਂ
— obligations, ਲਗਾਤਾਰ ਆਭਾਰ
Successor, *n.* ਜਾਨਸ਼ੀਨੀ ਉੱਤਰਗਾਮੀ
cf. Predecessor, ਪੂਰਬਗਾਮੀ
see Heir
e.g.— in-interest, ਹੱਕੀ ਜਾਨ-
ਸ਼ੀਨੀ, ਇਤ ਉੱਤਰਗਾਮੀ
— in-office, ਅਨੁਦਾ-ਜਾਨਸ਼ੀਨੀ,
ਪਦ ਉੱਤਰਗਾਮੀ
Sudden, *a.* ਅਚਾਨਕ, ਅਚਨਚੇਤ
— death, ਅਚਨਚੇਤ ਮੌਤ
— fight, ਅਚਾਨਕ ਲੜਾਈ
— quarrel, *cf.* ਅਚਾਨਕ ਝਗੜਾ
Sue, *v.* ਨਾਲਸ਼ ਕਰਨਾ, ਝਗੜਾ ਕਰਨਾ, ਮੰਗਣਾ
Suffer, *v.* ਦੁਖ ਪਾਉਣਾ, ਸਹਿਣਾ, ਸਹਾਰਨਾ
Sufferage, *n.* *co.* ਮਤਾਧਿਕਾਰ, ਮੱਤ ਜਾਂ
ਰਾਏ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕ
cf. Franchise,
Sufferagette, *n.* ਇਸਤਰੀ ਜਾਤ ਨੂੰ
ਹੱਕ-ਰਾਏ ਦਵਾਉਣੀ
Sufferance, *n.* ਲਿਹਾਜ਼, ਆਗਿਆ
Tenant-at— ਅਸੰਮਤਾ ਕਰਾਏ-
ਦਾਰ (ਜੋ ਮਿਆਦ ਮੁਕੱਦ ਦੇ
ਪਿੱਛੋਂ ਮਾਲਕ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਵਿਖੇ)

ਟਿਕਿਆ ਰਹੇ)
 Tenancy-act— ਆਸਾਮੀਅਤ
 ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾਲਕ ਲਿਹਾਜ਼ ਕਰੇ
 Sufficient, *a.* ਚੰਖਾ, ਕਾਫੀ
 — cause, ਚੰਖਾ ਕਾਰਣ
 — evidence, ਚੰਖੀ ਗਵਾਹੀ
 — ground, ਚੰਖੀ ਵਜਾ
 — proof, ਕਾਫੀ ਸਬੂਤ, ਚੰਖਾ ਸਬੂਤ
 — reason, ਚੰਖਾ ਕਾਰਣ
 — time, ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ, ਚੰਖਾ ਸਮਾਂ
 Suffocate, *v.* ਸਾਹ ਘੁਟਣਾ
 Suffrage, *n.* ਵੋਟ-ਅਧਿਕਾਰ
 Suggest, *v.* ਸੁਝਾਉਣਾ, ਸੁਝਾਓ ਦੇ
 ਕਰਨਾ
 Suggestion, *n.* ਸੁਝਾਓ
 Suggestive, *a.* ਸੁਝਾਵਾਂ
 Suicide, *n. or.* ਆਤਮਘਾਤ
 Suit, *v.* ਠੀਕ ਟੈਨਾਟਾ ਜਾਂ ਬੈਠਣਾ
 Suit, *n.* ਦਾਵਾ, (ਅ: ਅ: ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ
 ਵਿਰੁਧ ਜੁੜਨਾ)
 Civil— ਈਵਾਨੀ ਦਾਵਾ
 Foreclosure— ਬੇਬਾਤੀ
 ਦਾਵਾ
 Friendly— ਮਿਤਰਾਨਾ ਦਾਵਾ
 (ਜੋ ਕਿਸੇ ਕਰਨੂੰਨੀ ਘੁੰਡੀ ਦਾ
 ਫੈਸਲਾ ਕਰਾਣ ਲਈ ਕੀਤਾ
 ਜਾਵੇ)
 Land— ਫ਼ੈਦੇ-ਦਾਵਾ
 Law— ਕਰਨੂੰਨੀ ਦਾਵਾ
 Money— ਪਠ-ਦਾਵਾ
 Regular— ਨੰਬਰੀ ਦਾਵਾ
 Summary— ਸਰਸਰੀ ਦਾਵਾ
 Unclasped— ਅਸਰੋਟਿਕ
 ਦਾਵਾ
 — for account, ਦਾਵਾ ਹਿਸਾਬ ਸਮ-
 ਝਣ ਦਾ
 — for declaration, ਇਸਤਕਰਾਰ ਦਾ

ਦਾਵਾ
 — for ejectment, ਬੇ ਵਖਲੀ ਦਾ
 ਦਾਵਾ
 — for injunction, ਦਾਵਾ ਰੁਕਮ
 ਮਨਾਹੀ
 — for possession, ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ
 ਦਾਵਾ
 — for specific performance,
 ਉਚੇਚ ਨਿਸਪਾਦਨ ਦਾਵਾ
 — s and proceeding, ਦਾਵੇ ਤੇ
 ਕਾਰਵਾਈਆਂ
 Suitable, *a.* ਯੋਗ
 Suitor, *n.* ਮੁਦਈ, ਵਰਿਆਈ
 — 's deposits, ਵਰਿਆਈਆਂ ਦੇ
 ਨਿਖੇਪ
 Sum, *n.* ਰਕਮ
 Liquidated— ਨੀਅਤ ਰਕਮ
 Lump— ਵੱਡੀ ਰਕਮ
 Penal— ਤਾਵਾਨੀ ਰਕਮ, ਦੰਡੀ
 ਰਕਮ
 — up, ਸਾਰ ਕਰਨਾ, ਜੋੜਨਾ
 Summarily, *adv.* ਸੰਖੇਪ ਨਾਲ, ਸਰਸਰੀ
 ਤੌਰ ਤੇ
 Summary, *n.* ਖੁਲਾਸਾ, ਸਾਰ
 see Excerpt
 Summary, *a.* ਸਰਸਰੀ, ਸੰਖੇਪ
 — enquiry, ਸਰਸਰੀ ਪੁੱਛ ਗਿੱਛ
 — jurisdiction, ਸਰਸਰੀ ਵਸੀਕਾਰ
 — powers, ਸਰਸਰੀ ਅਖਤਿਆਰ
 — proceeding, ਸੰਖੇਪ ਕਾਰਵਾਈ
 — procedure, ਸਰਸਰੀ ਢਾਂਚਾ
 — process, ਸਰਸਰੀ ਵਿਉਂਤ
 — remedy, ਸਰਸਰੀ ਇਲਾਜ
 — suit, ਸਰਸਰੀ ਦਾਵਾ
 — trial, ਸਰਸਰੀ ਪਰਤਾਵਾ

Summing up, *cr.* (ਜਿਉਰੀ ਨੂੰ) ਗਵਾਹੀ
ਦਾ ਸਾਰ ਦਸਣਾ

Summon, *a.* ਬੁਲਾਉਣਾ

Summons case, *cr.* ਜੰਮਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ

Sumptuary, *a.* ਫੜੂਲ ਖਰਚੀ ਰੋਕੂ,
ਖਰਚ ਬੰਨ੍ਹ

— laws, ਖਰਚ ਬੰਨ੍ਹ ਕਰਨ

Super, *pref.* ਅਧਿ-ਮਹਾਂ, ਪਰਮ-ਪਰ

Superannuate, *v.* ਬੁਢੇਪਾ-ਪੈਨਸ਼ਨ
ਦੇਣੀ

Superannuation, *n.* ਬੁਢੇਪਾ-ਪੈਨਸ਼ਨ

— allowances, ਬੁਢੇਪਾ ਭੱਤਾ

Supercession, *n.* ਉੱਪਰ-ਲਾਂਘਾ

Superficial, *a.* ਉੱਪਰਲਾ

Superfluous, *a.* ਵਾਧੂ, ਵਾਲਤ

Superintendence, *a.* ਨਿਗਰਾਨੀ

Superintendent, *n.* ਪਰਵੇਖਕ, ਸੁਪਰ-
ਡੈਂਟ

cf. Supervisor, *n.* ਸੁਪਰਵਾਈ-
ਜ਼ਰ, ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਧੀਖਿਆਨ

e.g. Traffic— ਆਵਾਜਾਈ ਸੁਪਰ-
ਡੈਂਟ

— of office, ਦਫਤਰ ਦਾ ਸੁਪਰਡੈਂਟ

— of police, ਪੁਲਿਸ ਕਪਤਾਨ, ਸੁਪਰ-
ਡੈਂਟ ਪੁਲਿਸ

Superior, *n.* ਵਡੇਰਾ, ਆਲ੍ਹਾ, ਉੱਤਮ

cf. Inferior, ਮੱਧਮ, ਘਟੀਆ

Superior, *a.* ਵਧੀਆ

— landlord, ਉਚੇਰਾ ਮਾਲਕ

— right, ਵਧੀਆ ਅਧਿਕਾਰ

Supernumerary, *n.* ਵਾਧੂ

Superscription, *n.* ਸਨਨਾਮਾ, ਅਧਿ-
ਲੇਖ

cf. Subscription, ਉਪ ਲੇਖ

Supersede, *v.* ਉਪਰੋਂ ਲੰਘ ਜਾਣਾ, ਦੱਢ
ਕਰਨਾ

Supersession, *n.* ਖੰਡੋਠ, ਤਬਦੀਲੀ, ਪਰੀ-

ਵਰਤਨ, ਅਧਿ-ਬਦਲਨ

— of arbitration, ਪੰਚਾਂ ਦਾ ਉਪਰ
ਲਾਂਘਾ

— of municipality, ਨਗਰ-ਪਾਲਕਾ
ਦਾ ਉਤਸਾਦਨ

Superstitious use, ਚਹਿਮੀ ਵਰਤੋਂ

Supertax, *n.* ਅਧਿਕਰ

Supervene, ਘਟਣਾ, ਦਾਕਿਆ ਹੋਣਾ

Supervise, *v.* ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨਾ

Supervision, *n.* ਨਿਗਰਾਨੀ

Supervisor, *n.* ਨਿਗਰਾਨ

Supplement, *v.* ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ, ਮਿਲਣਾ

Supplement, *n.* ਚਮੀਮਾ

Supplemental, *a.* ਚਮੀਮੀ

see additional,

e.g.— affidavit, ਚਮੀਮੀ ਹਠਦੀ
ਬਿਆਨ

— grant, ਚਮੀਮੀ ਸਹਾਇਤਾ

— pleading, ਚਮੀਮੀ ਵਾਦ-
ਵਰਤਨ

— proceeding, ਚਮੀਮੀ ਕਾਬ-
ਵਾਈ

— provisions, ਚਮੀਮੀ ਉਪ-
ਬੰਧ

Supplementary, *a.* ਉਪ-ਪੂਰਕ

cf. Complementary, *a.*
ਸੰਪੂਰਕ

e.g.— bill, ਉਪ-ਪੂਰਕ ਬਿਲ

— grants, ਉਪ-ਪੂਰਕ ਅਨ-
ਦਾਣ

— list, ਉਪ-ਪੂਰਕ ਸੂਚੀ

— question, ਉਪ-ਪੂਰਕ ਪਰਸ਼ਨ

— statement, ਉਪ-ਪੂਰਕ
ਵਰਤਨ, ਪੂਰਕ ਬਿਆਨ

— witness, ਉਪ-ਪੂਰਕ ਗਵਾਹ

— written Statement,
ਉਪ-ਪੂਰਕ ਜਵਾਬ ਦਾਵਾ

Suppletory, *a.* ਸਮੀਮੀ

— oath, ਸਮੀਮੀ ਸੌਹ

Supply, *v.* ਭਰਤੀ ਕਰਨਾ, ਲਿਆ ਦੇਣਾ
— and distributions, ਲਿਆ ਦੇਣਾ

ਅਰ ਵੰਡਣਾ

Supply, *n.* ਭਰਤੀ, ਸਾਮਾਨ, ਰਸਦ-
ਪੁਚਾਈ

Support, *v.* ਟੇਕ ਜਾਂ ਆਸਰਾ ਦੇਣਾ, ਮਦਦ
ਕਰਨਾ

Support, *n.* ਆਸਰਾ, ਟੇਕ, ਮਦਦ
Lateral— ਲਾਟ ਦਾ ਆਸਰਾ

Suppose, *v.* ਮਿਥਣਾ, ਫਰਜ਼ ਕਰਨਾ

Supposition, *n.* ਮਿਥਣਾ, ਫਰਜ਼ ਕੀਤੀ
ਗੱਲ

see Hypothesis.

Supreme, *a.* ਸਰੋਮਣੀ

see Chief.

e.g.— command, ਸਰੋਮਣੀ
ਸਮਾਦੇਸ਼, ਸੁਪਰੀਮ ਕਮਾਂਡ

— council, ਸਰੋਮਣੀ ਕੌਂਸਲ

— court, ਸਰੋਮਣੀ ਅਦਾਲਤ

Suppress, ਦਮਨ ਕਰਨਾ, ਦਬਾ ਦੇਣਾ

Suppression, *n.* ਦਮਨ, ਦਬਾਓ

Surcharge, *v.* ਅਧਿਕ ਪਰਾਪਤੀ

— of 5% *r.* ਪੰਜੋਤਰਾ

Sure, *a.* ਨਿਸਚਿਤ

to make— ਨਿਸਚਿਤ ਕਰਨਾ

Surety, *n. & a.* ਜ਼ਾਮਨ

cf. Security, ਜ਼ਾਮਨਤ

e.g. Collateral— ਨਾਲ ਲਗਦਾ
ਜ਼ਾਮਨ

— bond, ਜ਼ਾਮਨ ਪੱਤਰ, ਜ਼ਾਮਨ ਨਾਮਾ

Suretyship, *n.* ਜ਼ਾਮਨੀ

Surface, *n.* ਤੌਹ, ਸਤਹ

Surgeon, *n.* ਸਰਜਨ

Civil— ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ

Surmise, *v.* ਅਟਕਲ ਲਾਉਣੀ, ਗੁਮਾਨ

ਅਟਕਲ

Surmise, *n.* ਅਟਕਲ, ਗੁਮਾਨ
of. Conjecture, ਅਟਕਲ,
ਅੰਦਾਜ਼ਾ, ਕਲਪਣਾ

Surplus, *a.* ਅਧਿਕ, ਛਾਲਤ, ਵਾਧੂ

— budget, ਵਾਧੂ ਬਜਟ

Surplusage, *n.* ਅਧਿਕਤਾ, ਫੁਲ,
ਵਾਧਾ

Surprise, *n.* ਅਚਨਚੇਤਤਾ

To take by— ਅਚਨਚੇਤ

ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਨੂੰ ਅਗੇ ਲਿਆਉਣਾ

Surrejoinder, ਉੱਤਰ ਦਾ ਉੱਤਰ, ਪਰਤੀ
ਉੱਤਰ

Surrender, *v. & n.* (ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ)
ਹਵਾਲੇ ਕਰਨਾ, ਅਰਪਣ ਕਰਨਾ
see Abandon.

Surrender, *n. & v.* ਹਵਾਲਗੀ

— of estate, ਮਿਲਖ ਦੀ ਹਵਾਲਗੀ

— of lease, *cf.* ਪਟੇ ਦੀ ਹਵਾਲਗੀ

— value, ਫੁਟਟ-ਮੁੱਲ

Surrenderee, *n.* ਅਰਪਣ ਪਾਤਰ

Surrenderor, *n.* ਅਰਪਣ

Surrounding, *a.* ਆਸੇ ਪਾਸੇ ਦੇ

— circumstances, ਆਸੇ ਪਾਸੇ ਦੇ
ਹਾਲਾਤ, ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ
ਹਾਲਾਤ

Surveillance, *n. & v.* ਨਿਗਰਾਨੀ, ਅਧਿ-
ਦੇਖਣ

Police— ਪੁਲਸ ਨਿਗਰਾਨੀ

Survey, *n. & v.* ਸ਼ੁ-ਮਿਣਤੀ

Anthropological— ਪਰਾ-
ਣਗੀ ਸ਼ੁ-ਮਿਣਤੀ

Botanical— ਬਨਸਪਤ ਸ਼ੁ-
ਮਿਣਤੀ

Cadastral— ਖੇਤ ਮਿਣਤੀ

Geological— ਭੂ-ਤੱਤਵੀ, ਭੂ-
ਮਿਣਤੀ

- Planetable—ਪੱਧਰ ਪਟਲਾ
ਮਿਣਤੀ
Statistical—ਸੰਖਿਅਕ ਤੁਲ
ਮਿਣਤੀ
Topographical—ਸਥਾਨਕ
ਮਿਣਤੀ
— for revenue purposes, ਮਾਲੀਏ
ਦੇ ਮਤਲਬਾਂ ਹਿਤ ਤੁ-ਮਿਣਤੀ
— of India, ਭਾਰਤ ਤੁ-ਮਿਣਤੀ
— zoological, ਨਰਤੱਤਵੀ ਤੁ-ਮਿਣਤੀ
Survey, *v.* ਤੁ-ਮਿਣਤੀ ਕਰਨਾ
Survey, *a.* ਤੁ-ਮਿਣਤੀ
— map, ਨਕਸ਼ਾ
— mark of pillar, ਤੁ-ਮਿਣਤੀ
— number, ਤੁ-ਮਿਣਤੀ ਨੰਬਰ
— officer, ਤੁ-ਮਿਣਤੀ ਅਫਸਰ
Surveyor, *n.* ਤੁ-ਮਾਪਕ, ਸਰਵੇਅਰ
Survive, *v.* ਉੱਤਰ ਜੀਉਣਾ, ਪਿਛੋਂ ਜੀਉਣਾ
Surviving, *pa.* ਉੱਤਰ ਜੀਉਂਦਾ
Survivor, *n.* ਉੱਤਰ-ਜੀਵਕ, ਪਿਛੋਂ ਜੀਵਕ
Survivorship, *n.* ਉੱਤਰ-ਜੀਵਨ
Right of — ਉੱਤਰ-ਜੀਵਨ
ਦਾ ਹੱਕ
Susceptible, *a.* ਪਰਭਾਵਜੋਗ
Suspect, *v. or.* ਸੰਦੇਹ ਕਰਨਾ, ਸੁਝਾ ਕਰਨਾ
Suspect, *n.* ਮੁਸ਼ਤਬਾ, ਸੰਦੇਹਿਤ
Suspected, *pa.* ਸੰਦੇਹਿਤ
Suspend, *v.* (ਅ: ਅ: ਲਟਕਾਉਣਾ)
ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨਾ
To—payment, *In,*
ਅਦਾਇਗੀ ਰੋਕਣਾ
To—proceedings,
ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨਾ
To—sentence, ਦੰਡਦਾਕ
ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨਾ
Suspense, *n.* ਇਲਤਵਾ, ਰੁਕਾਅ
Suspense, *a.* ਰੁਕਿਆ
— account, *me.* ਸਿਰੇ ਦੀ ਰਕਮ
Suspension, *n.* ਮੁਅੱਤਲੀ, ਇਲਤਵਾ
— of revenue, *r.* ਮਾਲੀਏ ਦਾ ਇਲਤਵਾ
Suspicion, *n.* ਸੁਝਾ, ਸੰਦੇਹ
see Doubt
Suspicious, *a.* ਮੁਸ਼ਤਬਾ, ਸ਼ੱਕੀ, ਸੰਦੇਹੀ
Sustain, *v.* (ਅ: ਅ: ਚੁੱਕੀ ਰਖਣਾ) ਕਾਇਮ
ਰਖਣਾ
see Maintain
Sustainable, *a.* ਕਾਇਮ ਰਖਣਯੋਗ
Swear, *v.* ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਣਾ
see Affirm
Sweating coin, *cr.* ਸਿੱਕੇ ਨੂੰ ਪਰਸੋਉਣਾ
(ਤੇਜ਼ਾਬ ਪਾ ਕੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ
ਵੰਗ ਨਾਲ ਸਿੱਕੇ ਦਾ ਰੁਝ ਭਾਗ
ਕੱਢ ਲੈਣਾ)
— system, ਪਰਸੋਉ-ਵੰਗ (ਗਰੀਬਾਂ ਤੋਂ
ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਮਨੁੱਗੇ ਤੇ ਬਠਨ
ਕੰਮ ਲੈਣਾ)
Sweets, *n.* ਮਿੱਠੀ ਸ਼ਰਾਬ
Swindler, *n.* ਚਕੋਬਾਜ਼, ਛਲੀਆ
Switch, *n.* ਬਿਜਲੀ-ਬਟਨ
Switch, *v.* ਬਿਜਲੀ-ਬਟਨ ਦਬਾਉਣਾ
Sword-stick, *n.* ਗੁਪਤੀ
Sworn enemy, *n.* ਜਾਨੀ ਦੁਸ਼ਮਨ
Syllabus, *n.* ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ,
ਪੜ੍ਹਨ ਯੋਗ ਪੁਸਤਕਾਂ, ਪੜ੍ਹਾਈ
ਦਾ ਕੋਰਸ
Symbol, *n.* ਚਿੰਨ੍ਹ, ਨਿਸ਼ਾਨੀ, ਅਲਾਮਤ
Symbolic, *a.* ਚਿੰਨ੍ਹ-ਮਾਤਰ
Symbolical, *a. or.* ਨਿਸ਼ਾਨਿਤ
— delivery, ਨਿਸ਼ਾਨ ਮਾਤਰ ਸੌਂਪ
— possession, ਨਿਸ਼ਾਨ ਮਾਤਰ ਕਬਜ਼ਾ
Symptom, *n.* ਚਿੰਨ੍ਹ, ਅਲਾਮਤ, ਲੱਛਣ
Synarchy, *n.* ਸਾਂਝਾ ਰਾਜ
Syndicate, *n.* ਪਰਤੀਨਿਧ
Syngraph, *n.* ਸਹਿ ਲਿਖਤ (ਜਿਸ 'ਚ ਦੋਹਾਂ

ਜਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਦਸਖਤ
ਹੋਣ)

Synopsis, *n.* (ਅ:ਅ: ਇਕ ਨਕਸ਼ੀਆ) ਸਾਰ

System, *n.* ਢੰਗ, ਤਰਕੀਬ, ਪਰਣਾਲੀ
see Method

Swearing— ਸਹੁ ਖਾਣ ਦਾ
ਢੰਗ

Systematically, *adv.* ਠੇਮ ਅਨੁਸਾਰ,
ਬਕਾਇਦਾ

T

Table, *n.* ਨਕਸ਼ਾ, ਖਾਨੇਦਾਰ ਜਾਂ ਲਕੀਰਦਾਰ
ਲਿਖਤ, ਮੇਜ਼

Family—

Genealogical— } ਖੰਸਾਵਲੀ

Pedigree—

Gambling— ਰੂਆ-ਮੇਜ਼

— of cases, ਮੁਕੱਦਮਾਤ-ਸਾਰਣੀ

— of contents, ਮੁਲੀ-ਪੱਤਰ

— of heirs, ਨਕਸ਼ਾ ਵਾਰਸਾਂ

Tabular, *a.* ਖਾਨੇਦਾਰ

— statement, ਖਾਨੇਦਾਰ ਵਰਣਨ

Tabulate, *v.* ਨਕਸ਼ਾ ਬਣਾ ਕੇ ਦੇਸਣਾ

Tacit, *n.* ਮੋਨ, ਰੁਪ, ਮਾਹਨਵੀਂ

— consent, ਮੋਨ ਸੰਮਤੀ

Tack, *v.* ਜੋੜਨਾ, ਟਾਕਣਾ

To—mortgages, ਰਹਿਨਾ
ਨੂੰ ਜੋੜਨਾ

-- possession, ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਜੋੜਨਾ

Tail, *a.E.* ਝੱਝਵੀਂ

— female, ਮਦੀਨ ਝੱਝਵੀਂ

— general, ਸਾਧਾਰਣ ਝੱਝਵੀਂ (ਜੋ ਕਿਸੇ
ਪੁਰਖ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਜੰਤਾਨ ਨੂੰ
ਦਿਤੀ ਜਾਵੇ)

— male, ਨਰ ਝੱਝਵੀਂ (ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ
ਨਰ ਹੀ ਵਾਰਸ ਹੋਣ)

— special, ਵਸ਼ਿਸ਼ ਝੱਝਵੀਂ (ਜੋ ਕਿਸੇ

ਪੁਰਖ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਵਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ
ਦਿਤੀ ਜਾਵੇ)

see Estate tail.

Take, *v.* ਲੈਣਾ, ਪਰਾਪਤ ਕਰਨਾ

To—advantage of, ਲਾਭ
ਉਠਾਉਣਾ, ਲਾਭ ਪਰਾਪਤ ਕਰਨਾ

To—by surprise, ਅਸ-
ਚਰਜਤਾ ਨਾਲ ਆ ਲੈਣਾ

To—notice, ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ,
ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ

— cognizance, ਵਿਚਾਰ ਅਧਿਕਾਰ
ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ

— effect, ਪਰਚਲਤ ਹੋਣਾ, ਪਰਭਾਵੀ
ਹੋਣਾ, ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ

Tale, *n.* ਬਹਾਣੀ

— bearer, *n.* ਚੁਗਲ ਧੋਰ

Tally, *v.* ਅਨੁਰੂਪ ਹੋਣਾ, ਅੰਨ ਮਿਲ ਜਾਣਾ

Tamper with, *v.* ਵਿਗਾੜ ਦੇਣਾ

To—a document, ਲਿਖਤ
ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨਾ ਜਾਂ ਝੰਨਣਾ

To—a witness, ਗਵਾਹ ਨੂੰ
ਵਿਗਾੜ ਦੇਣਾ

Tangible, *a.* ਸਪਰਸ਼ਯੋਗ

of. Intangible, ਅਸਪਰਸ਼ਯੋਗ

e.g.— property, ਸਪਰਸ਼ਯੋਗ
ਜਾਇਦਾਦ

Tantamount to, ਤੁੱਲ ਹੋਣਾ

Tare, *n.* ਖਾਲੀ ਭਾਰ (ਭੋਭੇ ਜਾਂ ਗਭੀ ਦਾ),
(ਫੰਦ ਕਰਨੇ) ਖੋਖੇ ਆਦਿ ਦਾ ਭਾਰ

— and tret, *m.* ਖੋਖਿਆਂ ਤੇ ਖਰਾਬ
ਹੋਏ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਭਾਰ

Target, *n.* ਨਸ਼ਾਨਾ

Tariff, *n.* (ਅਰਬੀ ਸ਼ਬਦ 'ਤਾਰੀਫ਼' ਤੋਂ)
ਨਿਰਖਨਾਮਾ (ਉਗੀ ਜਾਂ ਮੁੱਲ ਦਾ)

Tarnish reputation, ਪੜਤ ਚੰਦੀ
ਕਰਨਾ, ਖੁਨਾਮੀ ਕਰਨਾ

Tavern, *n.* ਸ਼ਰਾਬ ਖਾਨਾ

Tax, v. ਵਰ ਲਾਉਣਾ, ਮਸ਼ੁਲ ਲਾਉਣਾ

Tax, n. ਵਰ, ਮਸ਼ੁਲ, ਟੈਕਸ

Animal— ਪਸ਼ੂ-ਵਰ

Callings— ਆਜੀਵਕਾ-ਵਰ

Capitation— ਮੁਝ-ਵਰ

(ਸਿਰ ਖੁਮਾਰੀ)

Direct— ਸਿੱਧਾ-ਵਰ

Employment— ਨੌਕਰੀ-ਵਰ

Entertainment— ਤਮਾਸ਼ਾ-

ਵਰ, ਖਾਤਰਦਾਰੀ ਟੈਕਸ,

ਮੁਆਕਤ-ਵਰ

Excess profit— ਅਧਿਕਤ

ਲਾਭ-ਵਰ

Export— ਨਿਰਯਾਤ-ਵਰ,

ਜਾਂਦ-ਵਰ, ਬਰਾਮਦ-ਵਰ

Hearth— ਚੁਲ੍ਹਾ-ਵਰ

House— ਕਿਰਾਹੀ-ਵਰ

Income— ਆਵੇ-ਵਰ

Indirect— ਅਸਿੱਧਾ-ਵਰ

Land— ਰੋਏ-ਵਰ

Local— ਸਥਾਨਕ-ਵਰ

Occupation— ਕਿੱਤਾ-ਵਰ

Poll— ਜ਼ਬੀਆ (ਸਿਰ ਖੁਮਾਰੀ)

Profession— ਕਿੱਤਾ-ਵਰ,

ਪੇਸ਼ਾ-ਵਰ

Professional— ਪੇਸ਼ਾ-ਵਰ

Property— ਸੰਪਦੀ-ਵਰ

(ਜਾਇਦਾਦੀ ਮਸ਼ੁਲ)

Sales— ਬਿਕਰੀ-ਵਰ

Super— ਅਧਿਕਰ

Terminal— ਸੀਮਾ-ਵਰ,

ਮਸ਼ੁਲ, ਖੁਮਾਰੀ

Trades— ਵਿਉਪਾਰ-ਵਰ,

ਵਿਉਪਾਰ ਟੈਕਸ

Water— ਪਾਣੀ-ਵਰ,

(ਆਬਿਆਨਾ)

Wheel— ਗੱਡੀ-ਵਰ

Taxable, a. ਵਰਣੀ, ਲਾਉਣਯੋਗ

— costs, ਲਾਉਣਯੋਗ ਖਰਚਾ

Taxation, n. (ਤਸਖੀਸ) ਵਰ ਲਾਉਣ

Direct— ਸਿੱਧਾ ਟੈਕਸ

ਲਾਉਣ

Indirect— ਅਸਿੱਧਾ ਟੈਕਸ

ਲਾਉਣ

— on boats, ਕਿਸਤੀਆਂ-ਵਰ

— on goods and passengers,

ਵਸਤੂਆਂ ਅਰ ਯਾਤਰੀਆਂ-

ਵਰ

— on lands and buildings,

ਰੋਏ ਅਰ ਇਮਾਰਤਾਂ-ਵਰ

— on luxuries, ਬਿਲਾਸ ਵਸਤੂਆਂ-

ਵਰ

— on mineral rights, ਖਣਿਜ-

ਅਧਿਕਾਰ-ਵਰ

Taxing, a. ਤਸਖੀਸੀ-ਵਰ ਲਾਉਣਾ

— officer, ਵਰ-ਅਫਸਰ, ਤਸਖੀਸੀ

ਅਧਿਕਾਰੀ

Technical, a. ਇਸਤਲਾਹੀ, ਜ਼ਾਬਤੇ ਦਾ,

ਸਿਲਪਿਕ, ਅੱਖਰੀ

— education, ਇਸਤਲਾਹੀ ਵਿਦਿਆ

— expression, ਇਸਤਲਾਹੀ ਪਦ

— institutions, ਇਸਤਲਾਹੀ ਸੰਸ-

ਥਾਵਾਂ

— objection, ਅੱਖਰੀ ਇਤਰਾਜ਼

— plea, ਜ਼ਾਬਤੇ ਦਾ ਉਕਾਰ

— qualifications, ਸਿਲਪਿਕ ਯੋਗ-

ਤਾਵਾਂ

— training, ਸਿਲਪਿਕ ਸਿੱਖਿਆ

— words, ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦ, ਸਿਲਪਿਕ

ਸ਼ਬਦ

Technicality, n. ਲੱਖਣਤਾ, ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ

ਗੱਲ

Tenantable, a. ਵਸੋਂ ਯੋਗ

— repair, ਵਸੋਂ ਯੋਗ ਮੁੰਮਤ

Telegram, *n.* ਤਾਰ
 Collated— ਦੁਹਰੀ ਤਾਰ
 (ਜਿਹੜੀ ਪੱਕੀ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਵਾਰੀ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇ)
 Telegraph, *a.* ਤਾਰ-ਖਬਰ
 — and posts, ਤਾਰ ਅਰ ਡਾਕ
 — authority, ਤਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀ
 — line, ਤਾਰ ਲਾਈਨ
 — officer, ਤਾਰ ਅਫਸਰ
 Telegraphic, *a.* ਤਾਰ ਖਬਰੀ
 — communication, ਤਾਰ ਦੇ ਆਉਣ ਜਾਣ ਦਾ ਵਸੀਲਾ
 Telephone, *n. & a.* ਟੈਲੀਫੋਨ, ਦੂਰ ਬੋਲਣੀ
 — exchange, ਟੈਲੀਫੋਨ ਐਕਸਚੇਂਜ, ਟੈਲੀਫੋਨ ਵਟਾਂਦਰਾ ਸਥਾਨ
 Telescope, *n.* ਦੂਰਬੀਨ
 Temperature, *n.* ਠਰਮਾਈ, ਝਖ
 Temple, *n.* ਸੰਦਰ, ਕਨੂੰਨ-ਵਿਦਿਆਲਾ
 Temporal, *a.* ਸੰਸਾਰਕ
 — lord, ਸੰਸਾਰੀ ਲਾਰਡ
 Temporary, *a.* ਕੋਚਾ, ਆਰਜ਼ੀ, ਅਸਥਾਈ
 — acquisition, ਕੋਚੀ ਪਰਾਪਤੀ
 — commission, ਅਸਥਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ
 — guardian, ਅਸਥਾਈ ਗਾਰਡੀਅਨ
 — injunction, *cf.* ਕੋਚਾ ਮਨਾਹੀ ਹੁਕਮ
 — order, *cf.* ਕੋਚਾ ਹੁਕਮ
 — permit, ਅਸਥਾਈ ਪਰਮਿਟ
 — power, ਅਸਥਾਈ ਸ਼ਕਤੀ
 — provisions, ਅਸਥਾਈ ਉਪਬੰਧ
 — residence, ਅਸਥਾਈ ਨਿਵਾਸ, ਕੋਚੀ ਰਿਹਾਇਸ਼
 — restrictions, ਅਸਥਾਈ ਪਾਬੰਦੀਆਂ
 — servant, ਅਸਥਾਈ ਸੇਵਕ
 — service, ਕੋਚੀ ਨੌਕਰੀ
 Tenable, *a.* ਚਲਣਯੋਗ, ਪੱਕਾ

— plea, ਪੱਕਾ ਉਚਾਰ, ਚਲਣਯੋਗ ਉਚਾਰ
 Tenacious, ਪੱਕਾ, ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ
 Tenancy, *n.* ਕਰਾਏਦਾਰੀ, ਮੁਜ਼ਾਰੀ
 Joint— ਸਾਂਝੀ ਮੁਜ਼ਾਰੀ
 — in common, ਇਕੱਠੀ ਮੁਜ਼ਾਰੀ
 Tenant, *n.* ਅਸਾਮੀ, ਕਰਾਏਦਾਰ, ਮੁਜ਼ਾਰਾ, ਰਈਅਤ
 Game— ਸ਼ਕਾਰ ਦਾ ਪੱਟਾਦਾਰ
 Joint— ਸਾਂਝਾ ਮੁਜ਼ਾਰਾ
 Life— ਹੀਨ ਹਯਾਤੀ ਮੁਜ਼ਾਰਾ, ਜੀਵਨ ਮੁਜ਼ਾਰਾ
 Non-occupancy— ਭੋਰ ਮੋਰਸੀ ਮੁਜ਼ਾਰਾ
 Sub— } ਮੁਜ਼ਾਰਾ ਸ਼ਿਕਮੀ,
 Under— } ਉਪ ਕਰਾਏਦਾਰ
 Statutory— ਬਨੂੰਨੀ ਮੁਜ਼ਾਰਾ
 — at sufferance, ਅਸੰਮਤਾ ਕਰਾਏਦਾਰ (ਜੋ ਮਿਆਦ ਮੁਕਾਟ ਦੇ ਪਿਛੋਂ ਮਾਲਕ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਟਿਕਿਆ ਹੋਵੇ)
 — at will, *n.r.* (ਭੋਰ ਮੋਰਸੀ) ਮਨਜ਼ੀ ਤੇ - ਮੁਜ਼ਾਰਾ, ਇੱਛਾ ਅਧੀਨ ਮੁਜ਼ਾਰਾ
 — by the verge, *E.* ਅੰਕਤ ਅਸਾਮੀ
 — for life, ਤਾ ਜੀਵਨ ਮੁਜ਼ਾਰਾ, ਜੀਵਨ ਪਰਯੰਤ ਮੁਜ਼ਾਰਾ
 — from year to year, ਚਥੇ ਤੋਂ ਵਰ੍ਹਾ ਕਰਾਏਦਾਰ
 — holding over, ਸੰਮਤਾ ਕਰਾਏਦਾਰ, (ਜੋ ਮਿਆਦ ਪਿਛੋਂ ਮਾਲਕ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਟਿਕਿਆ ਰਹੇ)
 — in common, ਇਕੱਠਾ ਮੁਜ਼ਾਰਾ
 — in dower, ਮਿਹਰ ਵਜੋਂ ਬਾਬਤ ਇਸਤਰੀ
 — in fee simple, *E.* ਪੂਰਾ ਮਾਲਕ
 — in fee tail, *E.* ਤਾ ਜੀਵਨ ਤੇ ਤਾ ਸੰਤਾਨ ਮੁਜ਼ਾਰਾ

Tenantable, *a.* ਵਸੋਯੋਗ
 — repair, ਵਸੋਯੋਗ ਮੁੰਮਤ
 Tenantry, *n.* ਮੁਕਾਦੇ (ਸਮੁੱਚੇ)
 Tend, *v.* ਪਰਵਰਤੀ ਰਖਣਾ
 Tendancy, *n.* ਰੁਚੀ, ਤੁਕਾਅ
 Tender, *v.* ਅੱਲੇ ਰਖਣਾ, ਨਵੇਦਨ ਕਰਨਾ
 — of goods, ਮਾਲ ਦਾ ਨਵੇਦਨ ਕਰਨਾ
 — of pardon, ਮਾਫੀ ਦੇਣਾ, ਖਿਆ
 ਕਰਨਾ
 Tender, *n.* ਨਵੇਦਨ (ਤਜਵੀਜ਼)
 Legal — ਬਾਹੀ ਸਿੱਕਾ, ਕਨੂੰਨ
 ਮੁਹਰ
 Tender, *a.* ਕੌਮਲ, ਮਲੂਹ
 Tenement, *n.* *E.* ਘਰ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ
 (ਕਰਾਏ ਲਈ)
 Dominant — ਪਰਬਲ ਜਾਇ-
 ਦਾਦ
 Servient — ਅਧੀਨ ਜਾਇਦਾਦ
 Tenet, *n.* ਮੱਤ
 see Doctrine,
 Tenor, *a.* ਚਾਲ ਵਾਲ (ਲਿਖਤ ਦੀ), ਸਾਰ
 Tension, *n.* ਖਚਾਓ, ਤਾਣ
 Tentative, *a.* ਪਰੀਖਿਆ ਲਈ (ਪਰੀ-
 ਖਾਤਮਕ)
 — value, ਪਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮੁੱਲ
 Tenure, *n.* *f.* ਸ਼ਰਤ ਕਬਜ਼ਾ (ਭੇਂ ਜਾਂ
 ਜਾਇਦਾਦ ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ),
 ਕਬਜ਼ਾ
 Hereditary — ਮੇਰੂਸੀ ਕਬਜ਼ਾ
 Land — ਭੋਏਂ ਧਿਤੀ, ਛੋਏਂ
 ਕਬਜ਼ਾ
 Lease — ਸ਼ਰਤ ਪੱਟਾ
 Life — ਹੀਨ ਹਜ਼ਾਤੀ ਕਬਜ਼ਾ
 — of office, ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਸਮਾਂ
 Term, *v.* ਨਾਮ ਰੱਖਣਾ
 Term, *n.* ਅਭਿਧੀ, ਮਿਆਦ, ਹੋਂਦ, ਪਦ,
 ਸ਼ਬਦ, ਸ਼ਰਤ, ਕਰਾਰ

— of imprisonment, ਮਿਆਦ ਛੇਦ
 — of office, ਕਾਰਜ ਕਾਲ
 — of reference, ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਪਦ,
 ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਸ਼ਰਤ
 Termer, *n.* ਮਿਆਦੀ ਕਾਬਜ਼
 Terminable, *a.* ਸਮਾਪਤੀਯੋਗ
 Terminal, *n.* ਸਿਰਾ (ਤਾਰ ਦਾ)
 — tax, ਸੀਮਾ-ਕਰ
 Terminate, *v.* ਸਮਾਪਤ ਕਰਨਾ
 Termination, *n.* ਸਮਾਪਤੀ, ਅੰਤ
 — of proceeding, ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ
 ਸਮਾਪਤੀ
 Terminology, *n.* ਪਦਾਵਲੀ
 Terminus, *n.* ਸਿਰਾ
 Terms, *n.* ਸ਼ਰਤਾਂ, ਨਿਯਮ, ਪਦ
 To come to — ਸਮਝੋਤਾ
 ਕਰਨਾ
 — of agreement, ਕਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ
 ਸ਼ਰਤਾਂ
 — of reference, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਤਰ,
 ਵੀਚਾਰ ਗੋਚਰੇ ਵਿਸ਼ੇ
 Territorial, *a.* ਦੇਸ਼, ਮੁਲਕੀ, ਦੇਸ਼ੀ
 — charges, ਦੇਸ਼ ਭਾਰ
 — constituencies, ਦੇਸ਼ ਚੋਣ-ਖੇਤਰ
 — force, ਮੁਲਕੀ ਮੋਨਾ
 — jurisdiction, ਦੇਸ਼ ਖੇਤਰ-ਅਧਿਕਾਰ
 — limits, ਮੁਲਕੀ ਹੱਦਾਂ
 — waters, ਵੀਵੇ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮੀਲ ਤੱਕ
 ਦਾ ਸਮੁੰਦਰ
 Territory, *n.* ਰਾਜ, ਦੇਸ਼, ਮੁਲਕ, ਇਲਾਕਾ,
 ਅਮਲਦਾਰੀ
 Foreign — ਬਦੇਸ਼ੀ ਮੁਲਕ
 Mandated — ਆਦੇਸ਼
 Reciprocating — ਪਾਸ-
 ਪਰਨਾ ਦੇਸ਼
 — of India, ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ-ਖੇਤਰ
 Test, *v.* ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ

Test, *n.* ਜਾਂਚ, ਪਰਖ

see Examination

Test, *a.* ਜਾਂਚਦਾ, ਪਰਖਦਾ

— act, *E.* ਪਰਖਵਾਂ ਅਧਿਨੇਮ

— case, ਪਰਤਿਆਬਕ ਮੁਕੱਦਮਾ

— cause, ਪਰਖਵਾਂ ਕਾਰਣ

— oath, ਰਾਜ ਰਹਤੀ ਦੀ ਸੋਹ

Testament, *n.* ਵਸੀਅਤ, ਅਜੀਲ ਦਾ
ਇਕ ਭਾਗ

of. Will, ਵਸੀਅਤ

Military— ਫੌਜੀ ਵਸੀਅਤ

(ਜੋ ਜ਼ਬਾਨੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ)

Testamentary, *a.* ਵਸੀਅਤੀ

— cause, ਵਸੀਅਤੀ ਮੁਕੱਦਮਾ

— disposition of property,
ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਵਸੀਅਤੀ
ਵਿਨਿਯਮ

— guardian, ਵਸੀਅਤੀ ਵਾਰਸ

— jurisdiction, ਵਸੀਅਤੀ ਵਸੀ-
ਯਾਤ

— succession, ਵਸੀਅਤੀ ਜਾਨਬੀਨੀ

Testate, *a.* ਵਸੀਅਤਾ

Intestate, ਬੇ-ਵਸੀਅਤਾ

Testator, *n.* ਵਸੀਅਤ ਕਾਰਕ

Testatrix, *n.* (*fem.*) ਵਸੀਅਤ
ਕਾਰਕ

Tested, *a.* ਪਰਤਿਆਇਆ ਹੋਇਆ,
ਪਰੀਖਿਆ ਹੋਇਆ

Testify, *v.* ਸਾਖੀ ਭਰਨੀ

Testimonial, *n.* ਸੁਚਲਨ ਪੱਤਰ,
ਆਵਰਣ ਪੱਤਰ

Testimony, *n.* ਸਾਖੀ
see Evidence

Mediate— ਦੁਜੋਲੀ ਸਾਖੀ

Testing in memory of witness,
ਗਵਾਹ ਦੇ ਚੇਤੇ ਨੂੰ ਪਰਖਣਾ

Text, *n.* ਮੂਲ, ਅਸਲ ਭਾਗ

Text, *a.* ਪਾਠ, ਪਰਸੰਗ

— book, ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ

Textile, *n.* ਕਪੜਾ, ਬਸਤਰ

Theatre, *n.* ਠਾਟਕ ਘਰ, ਮੰਡੂਆ

— of war, ਰਣ-ਫ਼ੂਮੀ, ਮੈਦਾਨ ਜੰਗ

Theft, *n.* ਚੋਰੀ

Open— ਦਿਨ ਦੀਵੀ ਚੋਰੀ

Theocracy, *n.* ਪਰੋਹਤ ਰਾਜ

Theoretical, *a.* ਇਲਮੀ

Theory, *n.* ਥਾਥ (ਕੋਈ ਵਿਗਿਆਨਕ
ਨੇਮ)

Therapeutic, *a.* ਚਕਿਸਤੀ

There, *adv.* ਉਥਰ

— about, ਛਾਕੇ ਚਾਕੇ

— after, ਉਸ ਉਪਰੰਤ

— by, ਉਸ ਦਵਾਰਾ

— in, ਉਸ ਵਿਚ

— into, ਉਸ ਅੰਦਰ

— of, ਉਸ ਦਾ

— on, ਉਸ ਪਰ

— to, ਉਸ ਨੂੰ

— with, ਉਸ ਨਾਲ

Thermometer, *n.* ਥਰਮਾਮੀਟਰ, ਤਾਪ-
ਮੇਤਰ

Thief, *n.* ਚੋਰ

Things, *n.* ਚੀਜ਼ਾਂ, ਵਸਤਾਂ, ਗੱਠਾਂ

Third, *a.* ਤੀਜਾ

Third Estate, *co.*

Widow's— ਵਿਧਵਾ

— party, ਤੀਜੀ ਧਿਰ

— schedule, ਤੀਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ

Thoroughfare, *n.* ਲੰਕ-ਲਾਘਾ (ਸ਼ਹਿਰ-
ਆਮ)

Threat, *n.* ਧਮਕੀ, ਧੋਸ

Threaten, *a.* ਧਮਕੀ ਦੇਣਾ

Thresh, *v.* ਅਨਾਜ ਗਾਹਣਾ, ਚੰਗੀ ਰਚਾ
ਕਰਣਾ

Threshing floor, *n.* ਘੋੜ
 Thumb impression, } ਅੰਗੂਠਾ-ਢਿੱਠੂ
 — mark, }
 Ticket, *n.* ਟਿਕਟ
     Complimentary — ਮਾਨ
     ਟਿਕਟ
     History — *cr.* ਚਲਨ ਪੱਤਰ,
     ਏਮਾਲ ਨਾਮਾ
     Stamped — ਠੋਕਿਆ ਟਿਕਟ
 Tidal, *a.* ਜਵਾਰ ਭਾਈ
     — water, ਜਵਾਰ ਜਲ
 Tidesman, *n.* (ਜਹਾਜ਼ੀ) ਮਸੂਲ ਘਰ ਦਾ
     ਅਹੁਦੇਦਾਰ
 Tillage, *n.* ਜੋਤ, ਵਾਹੀ
 Timber, *n.* ਇਮਾਰਤੀ ਲਕੜੀ
     Standing — ਖੜੀ ਲਕੜੀ
 Time, *n. & a.* ਸਮਾਂ, ਮਿਆਦ
     Extension of — ਸਮੇਂ ਦਾ
     ਵਧਾਉਣਾ
     Life — ਜੀਉਂਦੇ ਜੀ
     Reasonable — ਉਚਿਤ ਸਮਾਂ
     Running of — ਮਿਆਦ ਦਾ
     ਲੰਘਣਾ
     — bargain, ਮਿਤੀ ਦਾ ਸੌਦਾ
     — barred, ਅਧਿਕ ਵਰਜਿਤ
     — honoured, ਪੁਰਾਣਾ
     — server, ਰਸਮਾਂ ਸਾਂਝ
 Timely, *adv.* ਸਮੇਂ ਸਿਰ
 Tithes, *n.* ਦਸਵੰਧ
 Tithing man, *E.* ਛੋਟਾ ਕਨਸਟੇਬਲ
 Title, *n.* ਮਾਲਕੀ, ਹੱਕ, ਪਦਵੀ, ਹੱਕ ਦਾ
     ਅਧਾਰ, ਖਤਾਬ
     Better — ਚੰਗੇਰੀ ਮਾਲਕੀ
     Derivative — ਦੂਜੇਲੀ
     ਮਾਲਕੀ
     Good — ਚੰਗੀ (ਪੱਕੀ) ਮਾਲਕੀ
     Imperfect — ਅਪੂਰਣ

ਮਾਲਕੀ
 Lawful — ਵਾਇਰ ਮਾਲਕੀ
 Marketable — ਵਿਕਣਯੋਗ
 ਮਾਲਕੀ
 Original — ਮੂਲੀ ਮਾਲਕੀ
 Possessory — ਕਬਜ਼ਦੀ
 ਮਾਲਕੀ
 Presumptive — ਅਨੁਮਾਨਕ
 ਮਾਲਕੀ
 Short — ਸੰਖਿਪਤ ਪਦਵੀ
     — deed, *n.* ਮਾਲਕੀ ਪੱਤਰ
 Titles, *n.* ਖਿਤਾਬ
     Abolition of — ਖਤਾਬਾਂ ਦਾ
     ਅੰਤ
 Titular, *n.* ਖਿਤਾਬੀ, ਖਿਤਾਬ ਪਰਾਪਤ
     — chief, ਖਿਤਾਬੀ ਸਰਦਾਰ
 To be followed, ਅਨੁਸ਼ਣੀ
 Toddy, *n.* ਤਾੜੀ, ਤਾੜੀ ਦੀ ਸ਼ਰਾਬ
 Toilet, ਸਿੰਗਾਰ
     — preparations ਸਿੰਗਾਰ-ਸਮਗਰੀ,
     ਪਰਸਾਧਨ ਸਮਗਰੀ
 Token, *n. & a.* ਚਿੰਨ੍ਹ, ਨਿਸ਼ਾਨੀ (ਸਿੰਟਰ
     ਟੈਕਸ ਦੇਣ ਦੀ)
     — money, ਚਿੰਨ੍ਹ-ਪਨ, ਟੋਕਨ ਸਿੱਕਾ,
     (ਜੋ ਅਸਲ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਵਧ ਮੁੱਲ ਤੇ
     ਚਲੇ, ਉ: ਆਨਾ, ਦੁਆਨੀ)
 Tolerate, *v.* ਸਹਿਣਾ, ਜਰਨਾ, ਚੱਲਨਾ,
     ਸਹਾਰਨਾ
 Toleration, *n.* ਰਵਾਦਾਰੀ, ਸਹਿਣ-
     ਸ਼ੀਲਤਾ
 Toll, *n.* ਮਸੂਲ (ਸੜਕ ਦਾ)
     Ferry — ਪੱਤਣ-ਮਸੂਲ
 Toll, *a.* ਮਸੂਲ
     — collector, ਮਸੂਲ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ
     ਵਾਲਾ
     — house, ਮਸੂਲ ਘਰ
 Tollage, *n.* ਰਵਾਜੀ ਮਸੂਲ

Tonnage, *n.* ਮਸ਼ੁਲ ਸਰਾਬ, ਮਾਲ
(ਜਹਾਜ਼ ਤੇ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ)
Tonsure, *n.* ਮੁੰਡਣ
— ceremony, ਮੁੰਡਣ ਰਸਮ
Tontine, *n.* *E.* ਸਾਲਾਨਾ ਵਜ਼ੀਫਾ
Tool, *n.* ਸੰਦ
— s of artisan, ਕਾਰੀਗਰ ਦੇ ਸੰਦ
Torment, *n.* ਦੁਖ
Tort, *n.* *ci.* ਅਯੋਗ ਕਰਮ
Tortfeasor, *ci.* ਅਯੋਗ ਬਾਰਕ
Tortuous, *a.* *ci.* ਅਯੋਗ
Torture, *v.* ਤਸੀਹ ਦੇਣਾ
Torture, *n.* ਤਸੀਹਾ
Total, *v.* ਜੋੜ ਕਰਨਾ
Total, *n.* ਜੋੜ
Total, *a.* ਸਮੁੱਚਾ
Touchstone, *n.* ਕਸਵੱਟੀ
Tour, *v.* ਦੌਰਾ ਕਰਨਾ
Tour, *n.* ਦੌਰਾ
Touring, *a.* ਕਸ਼ਤੀ, ਤੁਰਦਾ ਫਿਰਦਾ:
— dispensary, ਫਿਰਤੁ ਦਵਾਖਾਨਾ
— officer, ਫਿਰਤੁ ਅਫਸਰ
Tout, *n.* ਵਕੀਲੀ ਦਲਾਲੀ
Town, *n.* ਸ਼ਹਿਰ
Presidency— ਪਰਧਾਨ
ਸ਼ਹਿਰ
Small— ਕਸਬਾ
— councillor, ਕਸਬਾ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ
— crier, *n.* ਕਸਬਾ ਵੰਡੋਰਚੀ
— hall, ਕਮੇਟੀ ਘਰ
— improvements, ਸ਼ਹਿਰ ਸੁਧਾਰ,
ਨਗਰ ਉਠਤੀ
— improvement board, ਨਗਰ
ਸੁਧਾਰ ਬੋਰਡ
— planning, ਨਗਰ ਵਿਉਂਤਸਾਰੀ
— rate, ਕਸਬਾ ਮਸ਼ੁਲ
Toxicology, *n.* ਬਿਖ ਵਿਚਿਆ (ਚਹਿਰ ਤੇ

ਨਸ਼ੀਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਵਿਚਿਆ)
Trace, *n.* ਖੋਜ, ਪਤਾ, ਸੂਰ
Track, *n.* *cr.* ਖੁਰਾ, ਪੈਰ, ਰਾਹ
Track, *v.* ਪੈਰ ਲੱਭਣਾ
Tracker, *n.* ਖੋਜੀ
Tract, *n.* ਟਰੈਕਟ, ਪੁਸਤਕ, ਮੁਲਕ ਦਾ
ਭਾਗ
Tractor, *n.* ਟਰੈਕਟਰ (ਅ: ਅ: ਖਿੱਚ
ਦਿੰਦਾ), ਖਿਚਿੰਦਾ =
Trade, *n.* ਟਰੇਡ, ਵਿਉਂਤਪਾਹ, ਤਜਾਰਤ
False—mark, ਠਕਲੀ
ਵਪਾਰ ਚਿੰਨ੍ਹ
Foreign— ਬਦੇਸ਼ੀ ਤਜਾਰਤ
Home— ਸੁਦੇਸ਼ੀ ਤਜਾਰਤ
Illicit— ਵਰਜਿਤ ਤਜਾਰਤ
Inland— ਭੀਤਰੀ ਤਜਾਰਤ,
ਅੰਦਰਲੀ ਤਜਾਰਤ
Restraint on— ਵਪਾਰ
ਰੁਕਾਵਟ
Transit— ਰਾਹ ਦੀ ਤਜਾਰਤ
— bill, ਟੁੰਡੀ (ਜਿਸ ਦਾ ਮਾਲ ਦੇ ਦਿੱਤਾ
ਗਿਆ ਹੈ)
— description, ਵਪਾਰ ਵਰਣਨ
— fixtures, ਵਪਾਰ ਜੜਤਾਂ
— man, ਵਪਾਰੀ
— mark, ਵਪਾਰ ਚਿੰਨ੍ਹ
— price, ਵਪਾਰਕ ਮੁੱਲ
— representation, ਵਪਾਰ ਪਰਤੀ-
ਨਿਧਤਾ
— union, ਵਪਾਰ ਸਭਾ
Trade, *v.* ਵਪਾਰ ਕਰਨਾ
Trader, *n.* ਵਪਾਰੀ
Tradesman, *n.* ਵਪਾਰੀ ਮਨੁੱਖ
Trading corporation, ਵਪਾਰਕ
ਨਿਗਮ
Tradition, *n.* ਪਰੰਪਰਾ, ਰਵਾਇਤ
Tradition, *M.* ਸੁੰਨਤ

Family— ਖਾਨਦਾਨੀ ਪਰੰਪਰਾ	— of police officers, ਪੁਲਸ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਸਿਖਿਆ
Traditional— ਰਵਾਇਤੀ ਪਰੰਪਰਾ	Trainer, <i>n.</i> ਸਿਧਾਇਕ
— universal notoriety, ਜਗਤ ਪਰਸਿਧ ਰਵਾਇਤਾਂ	Traitor, <i>n.</i> ਧਰੋਹੀ, ਗੱਦਾਰ, ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤੀ
Traduce, ਤੁਹਮਤ ਲਾਉਣਾ, ਕਲੰਕ ਲਾਉਣਾ	Tramcar, <i>n.</i> ਟਰੇਮਕਾਰ
Traffic, <i>n.</i> ਆਵਾਜਾਈ (ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ), ਭਾਰਤ	Trammel, <i>n.</i> ਉਲਝਣ
Foot— ਪੈਲ ਆਵਾਜਾਈ	Tramway, <i>n.</i> ਟਰੇਮ ਗੱਡੀ
Immoral— (ਦੁਰਾਚਾਰੀ ਵਪਾਰਕ) ਬਰਦਾ ਫਰੋਸ਼ੀ	Tranquility, <i>n.</i> ਚੈਨ, ਅਮਨ see Peace,
Merchandise— ਵਪਾਰਕ ਆਵਾਜਾਈ	Public— ਲੋਕ-ਚੈਨ, ਲੋਕ- ਅਮਨ
Mobile— ਚਲੰਤ ਆਵਾਜਾਈ	Transact, <i>v.</i> ਸੌਦਾ ਕਰਨਾ, ਕੰਮ ਕਰਨਾ
Motor— ਮੋਟਰ ਆਵਾਜਾਈ	Transaction, <i>n.</i> ਸੌਦਾ, ਕੰਮ, ਮਾਮਲਾ
Vehicular— ਗੱਡੀ-ਆਵਾ- ਜਾਈ	Colourable— ਵਖਾਵੇ ਦਾ ਸੌਦਾ
— in human being, ਮਾਨਵ- ਪਣਿਆ, ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਵੇਚ ਖਰੀਦ	Same— ਇਕੋ ਸੌਦਾ, ਇਕੋ ਘਟਨਾ
— in women, ਬਰਦਾ ਫਰੋਸ਼ੀ, ਤੀਵੀਆਂ ਦੀ ਵੇਚ ਖਰੀਦ	Sham— ਬਨਾਉਟੀ ਸੌਦਾ
— superintendent, ਆਵਾਜਾਈ ਪਰਵੇਖਕ	To clear— } ਸੌਦੇ ਦਾ ਤੁਕ- To settle— } ਤਾਨ ਕਰਨਾ
Tragic, <i>a.</i> ਸ਼ੋਕਦਾਇਕ	Transcribe, <i>v.</i> ਸਾਫ ਉਤਾਰਾ ਕਰਨਾ
Trailer, <i>n.</i> ਟਰੇਲਰ, ਖਿਚੀ ਗਈ	Transcript, <i>n.</i> ਸਾਫ ਉਤਾਰਾ
Motor— ਖਿਚੀ ਗਈ ਮੋਟਰ	Transcription, <i>n.</i> ਸਾਫ ਉਤਾਰਨ
Train, <i>v.</i> ਸਿਧਾਉਣਾ	Transfer, <i>n.</i> ਹੱਥ ਬਦਲ, ਇੰਤਕਾਲ, ਬਦਲੀ, ਤਬਦੀਲੀ
Train, <i>n.</i> ਗੱਡੀ, ਭਾਰ, ਸਾਥੇ	see Alienation,
Goods— ਮਾਲ ਗੱਡੀ	Blank— ਕੋਰਾ ਬੈਚਾਨ (ਸਟਾਰ ਜਾਂ ਹਿਸਿਆਂ ਦੇ ਖਰੀਦਾਰ ਦਾ ਨਾਮ ਲਿਖਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ)
Mail— ਭਾਸ਼ ਗੱਡੀ	Fictitious— ਫਰਜ਼ੀ ਇੰਤਕਾਲ
Passenger— ਸਵਾਰੀ ਗੱਡੀ	Irregular— ਬੇਨੋਮਾ ਇੰਤਕਾਲ
Trainee, <i>n.</i> ਸਿਧਾਇਤ	Joint— ਸਾਂਝਾ ਇੰਤਕਾਲ
Training, <i>n.</i> ਸਿਖਿਆ, ਪਰਸਿਖਸ਼ਣ	Regular— ਨਿਯਮਕ ਇੰਤ- ਕਾਲ
— for the mercantile marine, ਵਣਕ-ਪੇਂਤੀ ਸਿਖਿਆ	— inter-vivos, ਜਿਉਂਦੇ ਜੀ ਹਸਤਾਂਤਰ

- of business, ਵਿਹਾਰ ਦੀ ਬਦਲੀ
- of cases, ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੀ ਬਦਲੀ
- of judges, ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ
- of property, ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਇੰਤਕਾਲ

— of suit, ਦਾਵੇ ਦੀ ਬਦਲੀ

Transfer, *v.* ਹੱਥ-ਬਦਲ ਕਰਨਾ,
ਇੰਤਕਾਲ ਕਰਨਾ

Transferable, *a.* ਹੱਥ-ਬਦਲਨ ਯੋਗ,
ਇੰਤਕਾਲ ਯੋਗ

Transference, *n.* ਹੱਥ ਬਦਲੀ

Transferor, *n.* ਹੱਥ ਬਦਲਕਾਰ

Transfree, *n.* ਹੱਥ ਬਦਲਿਤ, ਹੱਥ
ਬਦਲੀ ਪਾਤਰ

Transgress, *v.* ਉਲੰਘਣ ਕਰਨਾ

Transgression, *n.* ਉਲੰਘਣ

Transgressor, *n.* ਉਲੰਘਕ, ਕਸੂਰਵਾਰ

Tranship, *v.* ਸਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ
ਕਰਨਾ

Transshipment, *n.* ਲਾਹੀਂ ਚੜ੍ਹਾਈ,
(ਇਕ ਗੱਡੀ ਜਾਂ ਜਹਾਜ਼ ਤੋਂ
ਸਮਾਨ ਜਾਂ ਸਵਾਰੀ ਲਾਹ ਕੇ
ਦੂਜੇ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ)

Transit, *n.* ਲੰਘਾ, ਰਾਹ, ਕੁਝਰ

Transit, *a.* ਲੰਘਦੀ

— duty, ਲੰਘਦੀ ਮਸੂਲ

— trade, ਲੰਘਦੀ ਤਜਾਰਤ

Transition, *n.* ਅੰਤਰਕਾਲ

Transitional, ਅੰਤਰਕਾਲੀਨ

— provisions, ਅੰਤਰਕਾਲੀਨ ਉਪਬੰਧ

Transitory, *a.* ਤੁਫ਼ ਭਾਲਿਕ

Translate, *v.* ਉਲਥਾ ਕਰਨਾ, ਤਰਜਮਾ
ਕਰਨਾ, ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨਾ

cf. Transliterate, ਲਿਪੀ
ਪਲਟਣਾ

Translation, *n.* ਉਲਥਾ

— department, ਮਹਿਕਮਾ ਉਲਥਾ

Translator, *n.* ਉਲਥਾਕਾਰ

Transliterate, *v.* ਲਿਪੀ-ਪਲਟਣਾ,
(ਇਕ ਲਿਪੀ ਦੇ ਅੱਖਰਾਂ ਨੂੰ
ਦੂਜੀ ਦੇ ਵਿਚ ਬਦਲਣਾ)

Transliteration, *n.* ਲਿਪੀ ਪਲਟਾ

Transmission, *n.* ਭੇਜਣਾ, ਰਵਾਨਗੀ,
ਵਿਰਸੇ ਵਿਚ ਦੇਣਾ

Transmit, *v.* ਭੇਜਣਾ, ਰਵਾਨਾ ਕਰਨਾ

Transpire, *v.* ਪਤਾ ਲੱਗਣਾ

Transport, *v.* ਲੈ ਜਾਣਾ, (ਸਾਮਾਨ ਆਦਿ)

Transport, *n.* ਭਾਰ ਚੌਣ, ਬਾਰ ਬਰਦਾਰੀ,
ਸਵਾਰੀ

Transportation, *n.* *cr.* ਕਾਲੇ ਪਾਣੀ
ਘੱਲਣਾ

see Deportation,

e.g.— for life, ਉਮਰ ਭਰ ਕਾਲੇ
ਪਾਣੀ

Travel, *n.* ਸਫਰ

Travel, *v.* ਸਫਰ ਕਰਨਾ

Traveller, *n.* ਮੁਸਾਫਰ

Travelling, *a.* ਸਫਰੀ

— allowance, ਸਫਰ ਖਰਚ, ਸਫਰ-
ਖੱਤਾ

Traverse, *v.* ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ, (ਵਿਰੋਧੀ
ਧਿਰ ਦੇ ਕਥਨ ਤੋਂ)

To—an indictment,
n. *E.* ਦੋਸ਼-ਪੱਤਰ ਮੁਲਤਵੀ
ਕਰਾ ਲੈਣਾ

Traverse, *n.* *E.* ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ

— jury, ਛੋਟੀ ਜਾਂ ਸਾਧਾਰਣ ਜਿਊਰੀ

Traversing note, ਉਜ਼ਰੀ ਲੇਖ

Travesty, *n.* ਹਾਸਯੋਗਤਾ

Treason, *n.* ਰਾਜ ਧਰੋਹ

High— ਮਹਾਂ ਰਾਜ-ਧਰੋਹ (ਜਿਸ
ਵਿਚ ਕਤਲ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੋਵੇ)

Misprision of— ਛੋਟਾ
ਰਾਜ ਧਰੋਹ

Petty— ਰਾਜ ਧਰੋਹ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣਾ
 Treasure, *v.* ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ
 Treasure, *n.* ਕੋਸ਼, ਖਜ਼ਾਨਾ
 Treasurer, *n.* ਖਜ਼ਾਨਚੀ
     see Cashier
 Treasure trove, *n.* ਦਫੀਨਾ, ਵੱਥਿਆ ਪਨ
 Treasury, *n.* ਖਜ਼ਾਨਾ
     Government— } ਸਰਕਾਰੀ
     Public— } ਖਜ਼ਾਨਾ
     — bills, ਰਾਜ-ਹੁੰਡੀਆਂ
     — officer, ਖਜ਼ਾਨਾ ਅਫਸਰ
 Treat, *v.* ਖਵਾਉਣਾ ਪਲਾਉਣਾ (ਵੇਟਰਾਂ ਨੂੰ)
 Treating, ਇਲਾਜ, ਸਲੂਕ, ਵਰਤਾਓ
 Treatise, *n.* ਲੇਖ, ਪਰਮਾਣੀਕ ਪੁਸਤਕ
 Treatment, *n.* ਵਰਤਾਓ, ਇਲਾਜ
     Medical— ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ
     — by the brotherhood, ਭਾਈ-ਚਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਸਲੂਕ
 Treaty, *n.mi.* ਸੰਧੀ-ਪੱਤਰ, ਅਹਿਦਨਾਮਾ
     Implementing of—
         ਸੰਧੀਆਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ
     — obligation, ਸੰਧੀ ਆਭਾਰ
 Trench, *n. & v.* ਸੰਰਚਾ, ਖੰਦਕ, ਖੰਦਕ ਖੋਦਣਾ
 Trend, *n.* ਝੁਕਾਓ
 Trespass, *n.* ਅਣਧਿਕਾਰ ਪਰਵੇਸ਼,
     ਮੁਦਾਖਲਤ (ਦੂਜੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਬਿਨਾਂ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ)
     Cattle— ਪਸ਼ੂ ਅਠੀਠੀ ਪਰਵੇਸ਼
     Civil— ਅਯੋਗ ਕਰਮ
     Criminal— ਦੰਡ ਯੋਗ ਅਠੀਠਕ ਪਰਵੇਸ਼, ਬੇਜਾ ਮੁਦਾਖਲਤ
     House— ਮੁਦਾਖਲਤ ਬੇਜਾ ਮਕਾਨ, ਰਹਿਨ ਅਣਧਿਕਾਰ

ਪਰਵੇਸ਼
 Lurking, *H.* ਲੁਕਚਾ ਕੁਹਿ ਪਰਵੇਸ਼
 Lurking House Trespass by night. ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਲੁਕਚਾ ਕੁਹਿ ਪਰਵੇਸ਼
 Trespasser, *cr.* ਪਰਵੇਸ਼ਕ, ਮੁਦਾਖਲ, ਗ਼ਾਸਬ
 Independent—*ci.*
     ਇੰਤਅਲਕ ਪਰਵੇਸ਼ਕ, ਸਵਾਧੀਨ
     — abinitio. ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਮੁਦਾਖਲ
 Triable, *n.cr.* ਪਰਤਾਵੇ ਯੋਗ
 Trial, *n.cr.* ਪਰਤਾਵਾ, ਪਰਖ
     Criminal— ਵੇਸ਼ਦਾਰੀ ਪਰਤਾਵਾ
     Joint— ਸੰਜੁਕਤ ਪਰਤਾਵਾ
     Judicial— ਅਦਾਲਤੀ ਪਰਤਾਵਾ
     Mock— ਨਕਲੀ ਪਰਤਾਵਾ
     New— ਨਵਾਂ ਪਰਤਾਵਾ
     On— ਪਰਤਾਵੇ ਤੇ
     Place of— ਪਰਤਾਵਾ ਅਸਥਾਨ
     Public— ਖੁਲ੍ਹਾ ਪਰਤਾਵਾ (ਖੁਲ੍ਹੀ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਾਈ)
     Re— ਪੁਨਰ ਪਰਤਾਵਾ
     Regular— ਨਿਯਮਤ ਪਰਤਾਵਾ
     Separate— ਵੱਖਰਾ ਪਰਤਾਵਾ
     Sessions— ਸੈਸ਼ਨ ਪਰਤਾਵਾ
     Summary—*cr.* ਸਰਸਰੀ ਪਰਤਾਵਾ
     To bring to— ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ
     To commit for— ਪਰਤਾਵੇ ਲਈ ਸਪੁਰਦ ਕਰਨਾ
     To hold a— ਪਰਤਾਵਾ ਕਰਵਾਉਣਾ

Under— ਪਰਤਾਵੇ ਤਲੇ
 — by assessors, ਨਿਰਧਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ
 ਪਰਤਾਵਾ
 — by jury, ਪੰਚ-ਮੰਡਲੀ ਦੁਆਰਾ ਪਰ-
 ਤਾਵਾ
 Trial, *a.* ਪਰਤਾਵੀ
 — court, ਪਰਤਾਵੀ ਅਦਾਲਤ
 Tribal areas, ਆਦਮਜਾਤੀ-ਖੇਤਰ
 Tribe, *n.* ਜਾਤੀ, ਕੌਮ, ਕਬੀਲਾ
 Agricultural— ਭਰਾਇਤ
 ਪੇਸ਼ਾ ਜਾਤੀ
 Criminal— ਅਪਰਾਧ ਪੇਸ਼ਾ
 ਜਾਤੀ, ਜਰਾਇਮ ਪੇਸ਼ਾ ਜਾਤੀ
 Vagabond— ਫਿਰਤੂ ਜਾਤੀ,
 ਅਵਾਰਾ ਗਿਰਦ ਜਾਤੀ
 Aboriginal—*s.* ਆਦਿਵਾਸੀ
 ਜਾਤੀਆਂ
 Martial—*s.* ਸੈਨਿਕ ਆਦਮ
 ਜਾਤੀਆਂ
 Migratory—*s.* ਪਰਵਰਾਜੀ
 ਆਦਮ ਜਾਤੀਆਂ
 Nomadic—*s.* ਟੱਪਰੀਵਾਸ
 ਆਦਮ ਜਾਤੀਆਂ
 Scheduled—*s.* ਅਨੁਸੂਚਤ
 ਆਦਮ ਜਾਤੀਆਂ
 Tribunal, ਟ੍ਰੀਬਯੂਨਲ, ਨਿਆਂਲਯ
 Election— ਚੋਣ ਨਿਆਏ
 ਅਧਿਕਾਰ
 Special— ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟ੍ਰੀਬਯੂਨਲ
 Tribune, *n.* ਲੋਕ ਹੋਕਾਂ ਦਾ ਰਾਖਾ
 Tribute, *n.* ਫਰ, ਖਰਾਜ
 Trickery, *n.* ਧੋਖਾ, ਮਕਾਦੀ, ਠੱਗੀ
 Triennial, *a.* ਤ੍ਰੈ-ਸਾਲਾ
 Trier, *n.* ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੁਣਨਾ ਹਾਕਮ, ਜੀਊਰੀ
 ਸਬੰਧੀ ਉਚਰ ਸੁਣਨਾ
 cf. Trior,
 Trigonometrical, *a.* ਤਿਕੋਨ ਮਿਤਕ

— survey, ਤਿਕੋਨ ਮਿਤਕ ਤ੍ਰ-ਮਿਣਤੀ
 Tripartite, *a.* ਤ੍ਰੈ-ਭਾਗਾ
 Triplicate, *a.* ਤੇਹਰਾ
 Triplication, *n.* ਤ੍ਰੈ-ਰੂਪਤਾ
 Triumvir, *n.* ਤਿੰਨ ਪੁਰਖੀਆ, (ਇਕ
 ਉਹਦੇ ਦੇ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ)
 Triumvirate, *n.* ਤਿੰਨ ਪੁਰਖੀ
 Trivial, *a.* ਤੁੱਛ, ਮਾਮੂਲੀ
 — offence, ਤੁੱਛ ਅਪਰਾਧ
 Troop, *n. m.* ਤੁਰਪ, ਫੌਜ
 Tropical, ਕਰਾਂਤਕ
 Trover, ਉਸ ਮਾਲ ਦੀ ਪਰਾਪਤੀ ਹਿਤ
 ਦਾਵਾ ਜੋ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਫੌਜਾ
 ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਹੋਵੇ
 Truce, *n. m.* ਕੱਚੀ ਸੁਲਾਹ
 True, *n.* ਸੱਚਾ, ਖਰਾ, ਠੀਕ
 — copy, ਸੱਚੀ ਨਕਲ, ਠੀਕ ਉਤਾਰਾ
 Trust, *n. ci.* ਅਮਾਨਤ, ਨਿਆਸ,
 (ਨਿਆਸ-ਦੇਨਾਂ ਕਬਜ਼ਾ) ਪ੍ਰਤੀਤ,
 ਇਤਬਾਰ
 Active— ਕਰਤਵੀ ਅਮਾਨਤ
 (ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਝ ਕੰਮ
 ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ)
 Author of— ਨਿਆਸ ਕਰਤਾ
 Charitable— ਪੁੰਨ ਅਰਥ
 ਅਮਾਨਤ
 Constructive— ਅਰਥਾਵਾਂ
 ਨਿਆਸ
 Continuing— ਚਲਦਾ
 ਨਿਆਸ
 Dry— ਸੁੱਕਾ ਨਿਆਸ (ਜਿਸ
 ਵਿਚ ਵਰਸਦੀ ਪਾਸ ਕੇਵਲ
 ਮਾਲਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ)
 Executed— ਨਿਭਿਆ
 ਹੋਇਆ ਨਿਆਸ
 Executory— ਨਿਭਾਣੇ ਪਿਰ
 ਨਿਆਸ

Express—	ਸਪਸ਼ਟ ਨਿਆਸ	Trustworth	ਵਿਸ਼ਵਾਸ-ਯੋਗ, ਇਤਥਾਰੀ
Imperfect—	ਅਧੂਰਾ ਨਿਆਸ	— evidenc	ਵਿਸ਼ਵਾਸ-ਯੋਗ ਗਵਾਹੀ
Implied—	ਅਸਪਸ਼ਟ ਨਿਆਸ, ਅਨੁਭਵੀ ਨਿਆਸ	Truth, n.	ਸੱਚ
Involuntary—	ਨਿਰਵਿਫਕ ਨਿਆਸ	cf. Veracity,	ਸਚਾਈ
Naked—	ਫੋਕਾ ਨਿਆਸ	Try, v.	ਪਰਖਣਾ, ਜਤਨ ਕਰਨਾ
Official—	ਪਦਵਿਕ ਨਿਆਸ	Tubman, E.	ਮਹਾਂ ਨਿਆਲਿਆ ਦਾ ਵੈਰਿਸਟਰ
Passive—	ਫੋਕਾ ਨਿਆਸ	Tumultuous, a.	ਅਨਯੁਕਤ ਮਨੁਖਾਂ ਵਲੋਂ
Perfect—	ਸੰਪੂਰਨ ਨਿਆਸ (ਜਿਸ ਦਾ ਕੰਮ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਵੇ)	— assembly,	ਪਹੁੰਚੀ ਸਭਾ, ਰੋਲਾ ਪਾਉ ਸਭਾ
Precatory—	ਪਰਾਰਥਕ ਨਿਆਸ	— petitioning,	ਅਨਯੁਕਤ ਮਨੁਖਾਂ ਵਲੋਂ ਅਰਜ਼ੀ
Private—	ਨਿਜੀ ਨਿਆਸ	Turbulent,	ਫਸਾਦੀ, ਝਗੜਾਲੂ
Public—	ਲੋਕਕ ਨਿਆਸ	— tribe,	ਝਗੜਾਲੂ ਆਦਮਜਾਤੀ
Quasi—	ਅਮਾਨਤ ਵਾਂਗੂ	Turf,	ਘੋੜ ਦੌੜ
Resulting—	ਨਿਕਲਦੀ ਅਮਾਨਤ (ਜਦ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਟਰਸਟ ਸਪਸ਼ਟ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਤੇ ਇਸ ਦਸਤਾ ਵਿਚੋਂ ਉਤਪਨ ਹੋਈ ਅਮਾਨਤ)	Turn, v.	ਫਿਰਨਾ, ਫਿਰ ਜਾਣਾ
Simple—	ਸਾਧਾਰਣ ਨਿਆਸ (ਜਦ ਇਹ ਨਾ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕਿਸ ਕਾਰਜ ਲਈ ਟਰਸਟ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ)	Turn, n.	ਵਾਰੀ
Special—	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਆਸ, ਉਚੇਰ ਅਮਾਨਤ	Out—	ਦਿਵਾਰ
— property,	ਨਿਆਸ-ਜਾਇਦਾਦ	— over,	ਫੱਟਕ
Trustee, n.	ਅਧੀਨ, ਨਿਆਸਧਾਰੀ	Turpitude, n.	ਖੁਟਾਈ
Bare—	ਕੇਵਲ ਨਿਆਸਧਾਰੀ (ਜਿਸ ਨੇ ਕੰਮ ਅਮਾਨਤ ਪਰ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੋਵੇ ਤੇ ਕੇਵਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਾਪਸ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇ)	Moral—	ਆਚਰਣਕ ਖੁਟਾਈ
Official—	ਰਾਜ-ਨਿਆਸੀ	Tutelage, n.	ਰਖਵਾਲੀ
Truster, n.	ਨਿਆਸ ਕਰਤਾ	Tutelar,	} a. ਰਖਿਅਕ
Trustworth, a.	ਪਰਤੀਤਯੋਗ, ਇਤਥਾਰ- ਯੋਗ	Tutulary,	
		Tutor, v.	ਸਿਖਾਉਣਾ (ਰੁਚਾਹਾਂ ਨੂੰ)
		Tutor, n.	ਉਸਤਾਦ, ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਵਾਲਾ
		Twice Born, H.	ਦੋਜਨਮਾ, ਦਵਿਜ
		Twin, n.	ਜੋੜਾ
		Twist,	ਤੌੜ-ਮੋੜਨਾ, ਤਰੋੜ-ਮੋੜ
		Two,	ਦੋ
		Two-edged weapon,	ਦੋ ਧਾਰਾ ਸ਼ਸਤਰ, ਦੋ-ਧਾਰਾ ਹਥਿਆਰ
		Two-fold,	ਦੁਹਰਾ, ਦੋ-ਤੀਹਾ, ਦੋ ਲਕੀਆ
		Type, n.	ਟਾਈਪ, ਕਿਸਮ, ਭਾਂਤ, ਡਾਧਾ
		Type, v.	ਡਾਧਾ ਲਿਖਣਾ, ਟਾਈਪ ਕਰਨਾ
		— writer, n.	ਟਾਈਪ ਲੇਖਣਾ, ਟਾਈਪ

ਰਾਈਟਰ

Typical, ਆਦਰਸ਼ਨੀ, ਮਿਸਾਲੀ, ਦਰਸ਼ਨੀ

— features, ਆਦਰਸ਼ਨੀ ਲੱਛਣ

Typist, *n.* ਟਾਈਪਿਸਟTyranny, *n.* ਅਤਿਆਚਾਰ, ਜ਼ੁਲਮTyrant, *n.* ਭਾਲਿਮ, ਅਤਿਆਚਾਰੀTyro, *n.* ਸਿਖਾਂਦਰੂ

U

Uberous, ਵਲਦਾਰ

Ulterior, *a.* ਅੰਤਲਾ, ਦੁਰਵਰਤੀ

— measures, ਦੁਰਲਾ ਨਾਪ

— motive, ਅੰਤਲਾ ਮਨਸਾ, ਅਸਲੀ

ਮਨਸਾ

!! ਛੋਕੜੀ, ਆਖਰੀ,

ਕਤਈ

Ultimatum, *n.* ਅੰਤਿਮ ਸ਼ਰਤUltimo, *n.* ਪਿਛਲਾ ਮਹੀਨਾ

Ultra, ਹੋਰੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ, ਅਤਿ ਬਾਹਲਾ

— vires, ਅਧਿਕਾਰੋਂ ਪਰੇ, ਅਧਿਕਾਰੋਂ

ਬਾਹਰ

Umpire, *n.* ਸਰਪੰਚUn, *pre* ਅ, ਬੇ, ਕੇ, ਲਾ, ਵਿਰੁਧ, ਬਿਨਾ,

ਹੀਨ

Unacceptable, ਪਰਵਾਨਗੀ ਅਯੋਗ

Unalienable, ਹਸਤਾਂਤਰ-ਅਯੋਗ

Unanimity, *a.* ਸਰਬ ਸੰਮਤੀUnanimous, *a.* ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ

— election, ਸਰਬ-ਸੰਮਤ ਚੋਣ

Unanimously, ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ

Unauthorised, ਬਿਨਾ ਅਧਿਕਾਰ,

ਨਾ-ਦੋਰ

Unavoidable, *a.* ਅਰੁਕ, ਲਾਚਾਰ

— accident, ਅਟੱਲ ਦੁਰਘਟਨਾ

Unawares, ਅਚਨਚੇਤ, ਅਚਾਨਕ

Unbiassed, *pa.* ਨਿਰਪੱਖUnborn, *ad.* ਅਣਜੰਮਿਆ

Uncertain, ਅਨਿਸ਼ਚਤ

— event, ਅਨਿਸ਼ਚਤ ਘਟਨਾ

Uncertainty, ਅਨਿਸ਼ਚਤਾ

Uncertified, ਅਪਰਮਾਣਤ

— payment, ਅਪਰਮਾਣਤ ਅਦਾਇਗੀ

Unchaste, *a.* ਅਸਤੀUnchastity, *n.* ਅਸਤੀਤਾUnclaimed, *a.* ਸਵਾਮੀ ਹੀਣ, ਲਾਵਾ-

ਰਸ

— deposit, ਲਾਵਾਰਸ ਅਮਾਨਤ

— property, ਲਾਵਾਰਸ ਜਾਇਦਾਦ

Unclassed, *pa.* ਸ਼ਰੇਣੀ-ਹੀਣ

Uncompromising, ਅਕੁਸ਼, ਅੱਖੜ,

ਸੁਲਾਹ-ਹੀਣ

Unconditional, ਬਿਨਾ ਸ਼ਰਤ

— apology, ਬਿਨਾ ਸ਼ਰਤ ਮਾਫੀ,

ਬਿਨਾ ਸ਼ਰਤ ਧਿਆ

— bargain, ਸ਼ਰਤ-ਹੀਣ ਸੌਦਾ

— promise, ਬਿਨਾ ਸ਼ਰਤ ਵਹਿਦਾ,

ਬੇ-ਸ਼ਰਤ ਬਚਨ

— release, ਬਿਨਾ ਸ਼ਰਤ ਰਿਹਾਈ

— undertaking, ਬਿਨਾ ਸ਼ਰਤ ਬੰਝਾ

ਉਠਾਉਣ

Unconscionable, ਅੰਤਹਕਰਣ ਵਿਰੁਧ

— bargain, ਅਯੋਗ ਸੌਦਾ

Unconstitutional, ਅਸੰਵਿਧਾਨਕ

Uncontested alienations, ਨਿਰ

ਪਰਤੀਕਾਦ ਇੰਤਕਾਲ

Unconventional, ਰਵਾਇਤ-ਹੀਣ,

ਬੇਦਸਤੂਰੀ

Uncultivated, *pa.* ਅਣਵਾਹਿਆUnculturable, *a.* ਹੋਰ ਮੁਅਕਿਨ,

ਅਣਵਾਹਿਕ

Uncurrent, ਅਣਚਾਲ, ਅਚਲਤ, ਅਪਰ-

ਚਲਤ

Undefended, ਬਿਨਾ ਵਕੀਲ (ਜਾਂ ਪੇੜਕਾਰ

ਵੇ)

Undefined, ਅਨਿਸਚਤ
 Undeniable, *a.* ਨਾ ਇਨਕਾਰਯੋਗ
 Under, (*pre.*) ਸੇ, ਬਿਨਾ, ਘਟ, ਤਲੇ,
 ਮੀਤ, ਉਪ, ਹੇਠ, ਨਿਮਨ, ਅਧੀਨ
 Under age, *a.* ਘੱਟ ਉਮਰ
 Underagent, *n.* ਉਪ-ਕਰਤਾ
 Under-bid, *v.* ਘੱਟ ਬੋਲੀ ਦੇਣਾ
 Under-charge, *v.* ਘੱਟ ਮੁਲ ਲਾਉਣਾ
 Under consideration, ਵਿਚਾਰ
 ਅਧੀਨ, ਵਿਚਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ
 Under control, ਕਾਬੂ ਵਿਚ
 Under estimate, *v.* ਘੱਟ ਅਨੁਮਾਨ
 (ਅੰਦਾਜ਼ਾ) ਲਾਉਣਾ
 Undergo, *v.* ਭੁਗਤਣਾ
 Underhand, *a.* ਰੁਪਤ, ਧੰਖੇਵਾਲਾ
 Underlease, ਉਪ-ਪੱਟਾ
 Under let, ਔਲੇ ਕਰਾਏ ਤੇ ਦੇਣਾ
 Under lined, ਦੋਨ ਲਕੀਰਿਆਂ
 Under-mentioned, *pa.* ਨਿਮਨ
 ਲਿਖਤ
 Undermine, *v.* ਘੱਟ ਕਰਨਾ
 Under-secretary, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ
 Under-sell, *v.* ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਤੇ ਵੇਚਣਾ,
 ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ ਵੇਚਣਾ,
 ਘਾਟੇ ਤੇ ਵਿਕਣਾ
 Undersigned, *pa.* ਨਿਮਨ ਸਹੀਕਾਰ,
 (ਨਿਮਨ ਹਸਤਾਖਰਕਾਰ)
 Understanding, *n.* ਸਮਝ, ਸਮਝੌਤਾ
 Immature— ਕੋਚੀ ਸਮਝ
 Mature— ਪੱਕੀ ਸਮਝ
 Undertake, *v.* ਬੀੜਾ ਉਠਾਉਣਾ,
 ਜੁੱਮੇ ਲੈਣਾ, ਇਕਰਾਰ ਕਰਨਾ
 Undertaker, *n.* ਜੁਮਾ ਚੁਰੂ, ਨੌਕਰਕਾਰ,
 ਦਫਨਕਾਰ, (ਮੁਰਦੇ ਖੱਬਣ
 ਦਾ ਨੌਕਰਕਾਰ)
 Undertaking, *n.* ਬੀੜਾ, ਜੁਮਾ, ਕੰਮ
 Peremptory— ਅਟੱਲ

ਇਕਰਾਰ (ਹਰਜਾਨਾ ਸ਼ਰਤੀਆ
 ਤੌਰ ਤੇ ਦੇ ਕੇ, ਕਾਰਵਾਈ
 ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ੁਮੇਵਾਰੀ ਦਾ
 ਇਕਰਾਰ)
 Under-tenant, ਅਧੀਨ ਮੁਕਰਰ
 Under Trial, *a.* ਪਰਤਾਏ ਦਿਨ (ਤਲੇ)
 — prisoner, ਪਰਤਾਏ ਦਿਨ ਕੈਦੀ
 Under-valuation, ਘੱਟ ਮੁੱਲ-ਅਨੁਮਾਨ
 Under-write, *v.* ਬੀਮਾ ਕਰਨਾ (ਜਹਾਜ਼ੀ)
 see, Insure
 Underwriter, *n.* ਬੀਮਾਕਾਰ
 Undischarged, ਅਣ-ਰਤ, ਅਣ-
 ਸੰਤਿਆ
 — insolvent, ਅਮੁਕਤ ਦੀਵਾਲੀਆ
 Undisputed, ਬਿਨਾ ਝਗੜੇ, ਵਿਵਾਦ
 ਰਹਿਤ
 — right, ਵਿਵਾਦ ਰਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ
 — title, ਵਿਵਾਦ ਰਹਿਤ ਹੱਕ
 Undisturbed, ਬਿਨਾ ਰੋਕ-ਟੋਕ, ਬਿਨਾ
 ਮੁਲਾਜ਼ਮ
 — possession, ਕੋ ਰੋਕ-ਟੋਕ ਕਬਜ਼ਾ
 Undivided, ਅਣਵੰਡਿਆ, ਸਾਂਝਾ
 — brothers, ਸਾਂਝੇ ਭਾਈ, ਇਕੱਠੇ ਭਾਈ
 — estate, ਅਣਵੰਡੀ ਮਿਲਖ, ਸਾਂਝੀ
 ਜਾਇਦਾਦ
 — family, ਸਾਂਝਾ ਪਰਵਾਰ, ਇਕੱਠਾ
 ਟੱਬਰ
 — share, ਅਣਵੰਡਿਆ ਹਿੱਸਾ
 Undue, *a.* ਅਨੁਚਿਤ (ਨਾਵਾਜ਼ਬ)
 — advantage, ਅਯੋਗ ਲਾਭ, ਵੇਸ਼ਾ
 ਲਾਭ
 — influence, ਅਯੋਗ ਪਰਭਾਵ
 — preference, ਅਯੋਗ ਤਰਜੀਹ
 Unemployable, ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਅਯੋਗ
 Unemployed, ਬੇਕਾਰ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ
 Unemployment, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਬੇਕਾਰੀ
 Unencumbered, ਬਿਨਾ ਭਾਰ, ਬਿਨਾ

ਬਵਾਲਤ, ਭਾਰ-ਰਹਿਤ
 — estate, ਭਾਰ-ਰਹਿਤ ਸੰਪਦਾ
 Unequal, ਅਣ-ਬਰਾਬਰ, ਘੱਟ-ਵੱਧ
 — shares, ਅਣ-ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸੇ
 Unequivocal, ਸਾਫ਼ ਸਾਫ਼, ਬਿਨਾਂ ਹੇਰ
 ਵੇਰ ਦੇ, ਸਪਸ਼ਟ
 — declaration, ਸਪਸ਼ਟ ਐਲਾਨ
 Unfair, *a.* ਝੋੜਾ, ਨਾਵਾਜਬ
 — advantage, ਨਾਵਾਜਬ ਲਾਭ
 — dealing, ਨਾਵਾਜਬ ਵਰਤਾਓ
 — means, ਝੋੜਾ ਸਾਧਨ
 — practice, ਅਯੋਗ ਅਮਲ
 — transaction, ਝੋੜਾ ਸੰਦਾ, ਨਾਵਾਜਬ
 ਸੰਦਾ
 Unfit, *a.* ਅਯੋਗ, ਨਵਿੱਟ
 Unforeseen, ਅਣਵੇਖਤ, ਅਣਭਿਨ
 — expenditure, ਅਣਵੇਖਤ ਖਰਚ
 Unfortunate, ਬਦਕਿਸਮਤ,
 ਦੁਰਭਾਗੀ
 Uniform, *n.* ਵਰਦੀ
 Uniform, *a.* ਇੱਕਸਾਰ, ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ
 Uniformity, ਇੱਕ-ਸਮਾਨਤਾ, ਇੱਕਸਾਰਤਾ,
 ਇੱਕਰੂਪਤਾ, ਬਰਾਬਰੀ
 Unilateral, *a. & c.* ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਦਾ
 — act, ਇੱਕ ਪਾਸਾ ਕਾਰਜ
 — contract, ਇੱਕ ਪਾਸਾ ਵਾਇਦਾ
 Unimpeachable, ਅਖੰਡਤ, ਖੰਡਣ
 ਅਯੋਗ
 — evidence, ਖੰਡਣ ਅਯੋਗ ਗਵਾਹੀ
 Uninterrupted, ਨਿਰਵਿਘਨ, ਬੇਰੋਕ,
 ਲਗਾਤਾਰ
 — enjoyment, ਨਿਰਵਿਘਨ ਭੋਗ
 — possession, ਨਿਰਵਿਘਨ ਕਬਜ਼ਾ
 Union, *n.* ਸੰਘ, ਜੋੜਾ, ਏਕਾ, ਸੰਗਠਨ
 Executing— ਇਜ਼ਰਾ
 ਸਭਾ
 Labour— ਮਜ਼ੂਰ ਸਭਾ

Property of the—
 ਸੰਘ ਦੀ ਸੰਪਤੀ, ਯੂਨੀਅਨ
 ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ
 Public debt of— ਯੂਨੀ-
 ਅਨ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਜ਼ਾ
 Territory of the— ਸੰਘ
 ਦਾ ਰਾਜ ਖੇਤਰ
 Trade— ਕਾਰਮਕ ਸਭਾ,
 ਵਪਾਰ ਸੰਘ, ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ
 — employees, ਸੰਘ ਨੌਕਰ
 — judiciary, ਸੰਘ ਦੀ ਨਿਆਂਪਾਲਕਾ
 — list, ਸੰਘ ਸੂਚੀ
 — revenue, ਸੰਘ ਮਾਲੀਆ
 — taxation, ਸੰਘ ਕਰਾਧਾਨ
 Unionist, *a.* ਮਿਲ, ਇਕ ਰਾਜਸੀ ਧੜਾ ਤੇ
 ਉਸ ਦਾ ਮੈਂਬਰ
 Union Jack, *n.* ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ (ਬਰਤਾਨਵੀ)
 ਝੰਡਾ
 Unit, *n.* ਯੂਨਿਟ, ਇਕਾਈ, ਬਿਜਲੀ ਆਦਿ
 ਦਾ ਮਾਪ, ਇਕਾਵ
 Primary— ਪਹਿਲਾ ਇਕਾਵ
 Secondary— ਦੂਜੇਲ ਇਕਾਵ
 Unitary, *a.* ਇਕਾਈ
 United, *a.* ਸੰਯੁਕਤ
 — brothers, ਸੰਯੁਕਤ ਭਾਈ
 — nations, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ
 — provinces, ਸੰਯੁਕਤ ਸੂਬੇ
 — states, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ, ਸੰਯੁਕਤ
 ਰਿਆਸਤਾਂ
 Unity, *n.* ਏਕਾ, ਏਕਤਾ
 — of interest, ਹਿੱਤ ਦੀ ਏਕਤਾ
 — of possession, ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਏਕਤਾ
 — of purpose, ਮਤਲਬ ਦੀ ਏਕਤਾ
 — of time, ਸਮੇਂ ਦੀ ਏਕਤਾ
 Universal, *a.* ਪੂਰਣ
 — agent, ਪੂਰਣ ਏਜੰਟ
 — gift, ਪੂਰਣ ਦਾਤ

— notoriety, ਜਗਤ-ਪਰਸਿਧੀ
 University, *n.* ਵਿਸ਼ਵ-ਵਿਦਿਆਲਯ
 Unjust, *a.* ਅਨਿਆਈ, ਇਨਸਾਫ਼-
 ਵਿਰੁੱਧ
 Unjustifiable, *a.* ਅਸਮਰਥਨੀ,
 ਨਾ-ਵਾਜ਼ਬ
 Unjustly, *adv.* ਨਾਹੋਕ
 Unlawful, *a. or.* ਕਨੂੰਨ ਵਿਰੁੱਧ, ਅਯੋਗ,
 ਹਰਾਮੀ
 — assembly, ਕਨੂੰਨ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕੱਠ
 — object, ਕਨੂੰਨ ਵਿਰੁੱਧ ਮੰਤਵ
 Unlimited, *pa.* ਅਣਬਝਵੀਂ, ਅਸੀਮਿਤ
 — liability, ਅਸੀਮਿਤ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ,
 ਅਣਬਝਵੀਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ
 — resources, ਅਣਬਝਵੀਂ ਸੰਪਤ
 Unliquidated, ਅਨਿਸਚਤ
 — damages, ਅਨਿਸਚਤ ਹਰਜਾ
 Unload, *v.* ਭਾਰ ਲਾਹੁਣਾ
 Unmarried, ਅਣਵਿਆਹੀ, ਕੁਆਰੀ
 Unnatural, *a. or.* ਅਸੁਭਾਵਕ, ਗੈਰ-
 ਕੁਦਰਤੀ
 — crimes, ਅਸੁਭਾਵਕ ਅਪਰਾਧ
 — offence, ਗੈਰ ਕੁਦਰਤੀ ਅਪਰਾਧ
 Unnecessary, *a.* ਗੈਰ ਜ਼ਰੂਰੀ, ਬੇਲੋੜਾ
 Unobstructed, *a.* ਬਿਨਾਂ ਰੋਕ,
 ਅਪਰਤਿਬੰਧ
 Unobstructed Inheritance, *H.*
 ਅਪਰਤਿਬੰਧ ਵਿਰਾਸਤ
 Unopposed, *pa.* ਨਿਰ-ਵਿਰੋਧ, ਬਿਨਾਂ
 ਵਿਰੋਧ
 Unpaid, *a.* ਭੁਗਤਾਉਣਯੋਗ, ਬਿਨਾਂ ਤਲਬ
 — balance, ਖੜੀ ਥਾਕੀ
 Unprofessional, *a.* ਪੇਸ਼ੇ ਵਿਰੁੱਧ
 — conduct, ਪੇਸ਼ੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚਲਨ
 Unqualified, *pa.* ਗੁਣਹੀਣ
 Unquestionable, *a.* ਬੇਉਚਰ
 Unregistered, *a.* ਨ -ਰਜਿਸਟਰੀ,

ਬੇ-ਰਜਿਸਟਰੀ
 — company, ਬੇਰਜਿਸਟਰੀ ਕੰਪਨੀ
 — documents, ਬੇਰਜਿਸਟਰੀ ਲਿਖਤ
 — firm, ਬੇਰਜਿਸਟਰੀ ਫਰਮ
 Unsatisfactory, *a.* ਬੇਪਰਤੀਤ,
 ਨਾ-ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼
 Unscrupulous, *a.* ਬੇ ਨੇਮਾ, ਬੇ
 ਅਸੂਲਾ
 Unsecured, *pa.* ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ
 — creditor, ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲਹਿਣੇਦਾਰ
 — debt, ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਾ
 Unskilful, *a.* ਅਨਾੜੀ
 Unsound, *a.* ਕੱਚਾ
 Of—mind, *a.* ਸਿਰ ਵਿਰਿਆ,
 ਵਿਗੜ ਚਿੱਤ
 Unsoundness, *n.* ਖਰਾਬੀ, ਕਚਿਆਈ
 — of mind, ਚਿਤ ਦੀ ਖਰਾਬੀ, ਮਨ
 ਦੀ ਕਚਿਆਈ, ਚਿਤ ਵਿਗੜ
 Unstamped, *a.* ਅਸਟਾਮ ਹੀਣ, ਛਾਪ
 ਹੀਣ, ਬੇ-ਅਸਟਾਮਾ
 Unsuccessful, *a.* ਨਿਸਫਲ, ਅਸਫਲ
 Unsupported, *a.* ਅਣ-ਤਾਈਦੀ,
 ਅਣ-ਸਮਰਥਨਿਤ, ਸਹਾਇਤਾ
 ਹੀਣ
 Untimely, *adv.* ਬੇਮੇਕਾ, ਬੇਕਰਤ
 Untouchability, *n.* ਛੂਤ ਛਾਤ,
 ਅਛੂਤਤਾ
 Abolition of— ਛੂਤ ਛਾਤ
 ਦਾ ਅੰਤ
 Unwarranted, *a.* ਨਾ-ਮੁਨਾਸਬ,
 ਨਾ-ਵਾਜ਼ਬ
 Uphold, *v.* ਬਹਾਲ ਰੱਖਣਾ
 Uplift, *n. & v.* ਸੁਧਾਰ, ਉਠਾਉਣਾ
 Rural— ਪਿੰਡ ਸੁਧਾਰ
 Upper, *a.* ਉਪਰਲਾ
 — house, ਉਪਰਲਾ ਸਦਨ
 Upright, *a.* ਸਿੱਧਾ, ਕੋਰਾ, ਸਾਫ਼

Upset price, *n.* ਸੁਟ ਦੇਣਾ ਮੁੱਲUrban, *a.* ਸ਼ਹਿਰੀ— constituency, ਸ਼ਹਿਰੀ ਚੋਣ
ਹਲਕਾ, ਨਗਰ ਚੋਣ-ਖੇਤਰ

— population, ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਸੋਂ

— rehabilitation, ਸ਼ਹਿਰੀ ਮੁੜ-
ਵਸਾਉਣਾ— servitude, ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਧੀਨਤਾ
(ਮਕਾਨ ਦੀ)Urge, *v.* ਅਰਜ਼ ਕਰਨਾ, ਬਿਨੈ ਕਰਨਾ,
ਚੋਰ ਪਾਉਣਾUrgency, *n.* ਪਰਮ ਅਵਸ਼ਯਕਤਾ, ਅਸਰ
ਜ਼ਰੂਰਤUrgent, *a.* ਪਰਮ ਅਵਸ਼ਯਕ, ਜ਼ਰੂਰੀ,
ਤਾਕੀਦੀUsage, *n.* ਛੋਕਾਚਾਰ, ਆਚਾਰ, ਰੀਤ,
ਦਸਤੂਰ

see Custom.

e.g. Country— ਦੇਸਾਚਾਰ

Family— ਬੁਲਾਚਾਰ

Immemorial— ਪਰਾਚੀਨ
ਰੀਤ

Mercantile— ਵਪਾਰਕ ਰੀਤ

Social— ਸਮਾਜਕ ਰੀਤ

Trade— (ਸੁਦੇਸੀ) ਵਪਾਰਕ ਰੀਤ

Usance, *n.m.* ਸੁਦ-ਵਿਯਾਜ, ਮਿਆਦ
ਫ਼ਤੀUse, *v.* ਵਰਤਣਾUse, *n.* ਵਰਤੋਂ

Active— ਵਰਤਵੀ ਵਰਤੋਂ

Official— ਸਰਕਾਰੀ ਵਰਤੋਂ

Passive— ਨਾਕਰਤਵੀ ਵਰਤੋਂ

Personal— ਆਪਣੀ ਵਰਤੋਂ

Reasonable— ਉਚਿਤ ਵਰਤੋਂ

Resulting— ਨਿਕਲਵੀਂ

ਵਰਤੋਂ

Right of— ਵਰਤਣ ਅਧਿਕਾਰ

Use & occupation, *r.* ਵਰਤੋਂ ਤੇ
ਰਬਰਾUseless, *a.* ਬੇਅਰਬ, ਨਾਕਾਰਾ, ਨਿਕੰਮਾ,
ਬੇਫਾਇਦਾUser, *n.* ਵਰਤਣUserer, *n.* ਸੁਦਖੋਰUsual, *a.* ਸਾਧਾਰਣ, ਆਮ, ਮਾਮੂਲੀ

— covenants, ਸਾਧਾਰਣ ਬਚਨ-ਬੰਧ

Usufruct, *n.ci.* ਜਾਇਦਾਦ ਆਮਦਨੀ,
ਮੁਨਾਫ਼ਾUsufructuary, *a.ci.* ਬਾਕਸ਼ਾ,
ਸਭੋਗੀ

— mortgage, ਬਾਕਸ਼ਾ ਰਹਿਨ

Usurious, *a.* ਬਹੁਸੁਦੀ

— loan, ਬਹੁਸੁਦੀ ਕਰਜ਼ਾ

Usurp, *v.* ਖੋਹ ਲੈਣਾUsury, *n. & a.* ਵਿਆਜ ਖਾਣ, ਸੁਦ
ਖੋਹੀ

— laws, ਸੁਦ ਖੋਹੀ ਕਾਨੂੰਨ

Utensils, *n.* ਭਾਂਡੇUterine, *n.* ਸਹੋਦਰ, ਜੋ ਇਕ ਮਾਂ ਤੇ
ਦੂਜੇ ਪਿਉ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ,
ਪਿਛਲੇ

— brother, ਸਹੋਦਰ ਭਾਈ

Utilise, *v.* ਵਰਤਣਾ, ਲਾਭ ਉਠਾਉਣਾUtility, *n. & a.* ਲਾਭ— service, *n.* ਲਾਭ ਸੇਵਾUtopia, *n.* ਆਦਰਸ਼ ਦੇਸ਼Utopian, *a.* ਆਦਰਸ਼ ਦੇਸ਼ਕUtter, *v.* (ਬੁਨਾ ਸਿੱਕਾ ਜਾਂ ਨੋਟ) ਚਲਾਉਣਾTo— a coin, ਬੁਨਾ ਸਿੱਕਾ
ਚਲਾਉਣਾTo— a document, ਬੁਨੀ
ਲਿਖਤ ਚਲਾਉਣਾ

Utter, ਉੱਠਾ ਹੋ

— barrister, ਨਵਾਂ ਵਕੀਲ

Uxoricide, *n.* ਪਤਨੀ ਖਾਤ

V

Vacancy, *n.* ਖਾਲੀ ਥਾਂ, ਨੌਕਰੀ, ਵੇਹਲਾ

Casual— ਦਿਤਵਾਰੀਆ ਖਾਲੀ

ਥਾਂ, ਬੇੜੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਨੌਕਰੀ

Vacant, *a.* ਖਾਲੀ, ਵੇਹਲਾ

Vacate, *v.* ਖਾਲੀ ਕਰਨਾ, ਰੱਦ ਕਰਨਾ

To— an order, ਹੁਕਮ

ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ

Vacation, *n.* & *a.* ਛੁੱਟੀਆਂ

— judge, ਛੁੱਟੀ-ਜੱਜ

— of office, ਰਿਕਤਤਾ, ਖਾਲੀ ਹੋਣਾ

— of seat, ਥਾਂ ਦਾ ਖਾਲੀ ਹੋਣਾ

Vaccinate, *v.* ਲੋਦਾ ਕਰਨਾ, ਮਾਤਾ
ਨੋਕਰਾ

Vaccination, *n.* ਲੋਦਾ, ਟੀਕਾ ਮਾਤਾ

Vaccinator, *n.* ਲੋਦੇ ਵਾਲਾ

Vagabond, *n. cr.* ਅਵਾਰਾ ਗਰਦ

Vagrarancy, *n.* ਅਵਾਰਾ ਗਰਦੀ

Vagrant, *a. cr.* ਅਵਾਰਾ

— tribe, ਅਵਾਰਾ ਗਰਦ ਜਨਜਾਤੀ,

ਆਵਾਗੋਂਡ ਕਬੀਲਾ

Vague, *a.* ਅਸਪਸ਼ਟ

Vale, *n.* ਮੁਲਾਕਾਤੀ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ (ਜੋ ਸੇਵਾਦਾਰ
ਜਾਂ ਨੌਕਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ)

Valediction, *n.* ਵਿਦਾ

Valedictory, *a.* ਵਿਦਾਈ, ਵਿਦਾਇਿਗੀ
ਪੱਤਰ

— address, ਵਿਦਾਇਿਗੀ ਡਾਕਟਰ

Valid, *a.* ਜਾਇਜ਼, ਪੱਕਾ, ਠੀਕ, ਵੈਧ,
ਵਿਧ ਅਨੁਸਾਰ

— adoption, ਮਾਨਿਆ ਦੱਤਕ-ਗਰਹਿਣ,
ਜਾਇਜ਼ ਤਬਲੀਅਤ

— agreement, ਮਾਨਿਆ ਕਾਨਠਾਮਾ,
ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਮ

— authority, ਮਾਨਿਆ ਪਰਾਧਿਕਾਰ,
ਜਾਇਜ਼ ਅਧਿਕਾਰ

— contract, ਮਾਨਿਆ ਸੌਦਾ, ਵੈਧ ਸੌਦਾ

— custom, ਮਾਨਿਆ ਰਵਾਜ, ਜਾਇਜ਼
ਰਵਾਜ

— discharge, ਮਾਨਿਆ ਉਨਮੁਕਤੀ,
ਜਾਇਜ਼ ਉਨਮੁਕਤੀ

— election, ਮਾਨਿਆ ਚੋਣ, ਜਾਇਜ਼
ਚੋਣ

— gift, ਮਾਨਿਆ ਦਾਨ, ਜਾਇਜ਼ ਹਿਬਾ

— base, ਮਾਨਿਆ ਪੱਟਾ, ਜਾਇਜ਼ ਪੱਟਾ

— marriage, ਮਾਨਿਆ ਵਿਆਹ,
ਜਾਇਜ਼ ਵਿਆਹ

— mortgage, ਮਾਨਿਆ ਬੰਧਰ, ਜਾਇਜ਼
ਗਹਿਣੇ

— necessity, ਮਾਨਿਆ ਲੋੜ, ਜਾਇਜ਼
ਵਜ਼ੂਰਤ

— sale, ਮਾਨਿਆ ਵਿਕਰੀ

— transfer, ਜਾਇਜ਼ ਤਬਦੀਲੀ

— trust, ਮਾਨਿਆ ਨਿਆਸ, ਜਾਇਜ਼
ਨਿਆਸ

— will, ਮਾਨਿਆ ਇੱਛਾ ਪੱਤਰ, ਜਾਇਜ਼
ਸੀਅਤ

Validate, *v.* ਜਾਇਜ਼ ਕਰਨਾ

Validating, *a.* ਪਕਿਆਉਂ, ਵੈਧਕਾਰ

Validation, *n.* ਜਾਇਜ਼ਪਣ, ਮਾਨਿਆ-

ਪਾਤਰਤਾ

Validity, *n.* ਪਕਿਆਈ, ਵੈਧਤਾ

Validly, *adv.* ਵੈਧ ਰੂਪ ਤੋਂ, ਮਾਨਿਅਤਾ

Valley, *n.* ਦੁਨ, ਵਾਦੀ

River— ਨਦੀ-ਦੁਨ, ਦਰਿਆ
ਵਾਦੀ

Vallum, *n.* (ਲਿਖਤੀ) ਚਮੜਾ

Value, *n.* ਮੁੱਲ, ਕੀਮਤ

Face—

Par— } ਸਾਵਾਂ ਮੁੱਲ

Jurisdictional— ਵਸੀ-

ਕਾਰੀ ਮੁੱਲ, ਅਧਿਕਾਰ-ਵਿਤਰੀ

ਮੁੱਲ

Market—ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਮੁੱਲ
 Principal—ਮੁੱਖ ਮੁੱਲ
 Surrender—ਛੱਡਣਾ ਮੁੱਲ
 Valuable, *a.* ਕੀਮਤੀ, ਅਮੋਲਕ
 — consideration, ਅਮੋਲਕ ਵਿਚਾਰ
 — right, ਮੁਲਦਾਰ ਅਧਿਕਾਰ, ਕੀਮਤੀ ਹੱਕ
 — security, ਕੀਮਤੀ ਜ਼ਮਾਨਤ
 Valuables, *n.* ਕੀਮਤੀ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਮੁਲਵਾਨ ਵਸਤਾਂ
 Valuation, *n.* ਮੁੱਲ ਪਾਠ, ਤਖਮੀਨਾ
 Tentative—ਅਕਸਮਾਇਸ਼ੀ
 ਮੁੱਲ ਅਨੁਮਾਨ
 — of a suit, ਵਾਦੇ ਦੀ ਮਾਲੀਅਤ
 Valuer, *n.* ਮੁੱਲ ਪਾਠਾ, ਜਾਇਦਾਦੀ
 Vandal, *a.* ਮਲੋਛ, ਵਹਸ਼ੀ, (ਜੋ ਜਾਟ ਦੁਬ ਕੇ ਕਿਸੇ ਹੁਨਰ ਦੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਤੋੜੇ)
 Variance, *n.* ਫਰਕ, ਭਿੰਨਤਾ, ਤਬਦੀਲੀ, ਇਖਤਲਾਫ
 — between pleading and proof, ਵਾਦ ਵਰਣਨ ਪੱਤਰ ਅਰ ਸਬੂਤ ਵਿਚ ਫਰਕ (ਭਿੰਨਤਾ)
 Variation, *n.* ਫਰਕ
 Vary, *v.* ਫਰਕ ਪਾਉਣਾ, ਬਦਲਨਾ
 Vassal, *n.* ਬਰ ਵੇਰਾ, (ਖਗਜ਼ ਦੇਰਾ)
 Vehement, *a.* ਬੀੜਰ, ਤੇਜ਼, ਸਖਤ, ਜ਼ੋਰਦਾਰ
 Vehemently, *adv.* ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ, ਤੀਬਰਤਾ ਸਹਿਤ
 Vehicle, *n.* ਗੱਡੀ, ਰਾਹਨ
 Motor—ਮੋਟਰ ਗੱਡੀ
 Vehicular, *a.* ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ
 — traffic, ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ
 Venal, *a.* (ਅ: ਅ: ਮੁੱਲ ਲਿਆ), ਵੱਢੀ ਖਾਉ
 Vend, *v.* ਵੇਚਣਾ

Vendee, *n.* ਖਰੀਦਾਰ (ਜਾਇਦਾਦ)
 Vendor, *n.* ਵੇਚਣਵਾਲਾ, ਵਿਕਰੇਤਾ
 Licensed—ਲਸੰਸਦਾਰ ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ
 —'s lien, ਵੇਚਣਵਾਲੇ ਦੀ ਲੀਅਨ
 Vengeance, *n.* ਬਦਲਾ, ਰੜਕ
 Ventilate, *v.* ਹਵਾੜ ਕੱਢਣਾ, ਅੰਦਰੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ
 Venue, *n.* *cr.* (ਅ: ਅ: ਥਾਂਵਾਂਦ) ਸਥਾਨ, (ਅਪਰਾਧ ਜਾਂ ਬਗ਼ਤੀ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਦਾ, ਜਿਥੇ ਅਦਾਲਤੀ ਪਰਤਾਵਾ ਜਾਂ ਦਾਵਾ ਕਰਨਾ ਯੋਗ ਹੋਵੇ)
 see Jurisdiction,
 Change of—ਬਦਲੀ ਅਸਥਾਨ
 To lay the—ਸਥਾਨ ਦਾਵਾ ਨੀਅਤ ਕਰਨਾ
 Veracity, *n.* ਸਚਾਈ
 see Truth,
e.g.— of witness, ਰਵਾਹ ਦੀ ਸਚਾਈ
 Verbal, *a.* ਜ਼ਬਾਨੀ, ਅਲਿਖਤ
 — application, ਜ਼ਬਾਨੀ ਦਰਖਾਸਤ
 — complaint, ਜ਼ਬਾਨੀ ਫਰਿਆਦ, ਜ਼ਬਾਨੀ ਸ਼ਰਾਇਤ
 — contract, ਜ਼ਬਾਨੀ ਸੰਦਾ
 — order, ਜ਼ਬਾਨੀ ਹੁਕਮ
 — undertaking, ਜ਼ਬਾਨੀ ਉਪਕਰਮ
 Verbatim, *a.* ਹਰ-ਬਹਰਫ, ਅਖਰ ਖਾ
 — copy, ਹਰਫ ਬਹਰਫ ਨਕਲ, ਲਫਜ਼ ਬਲਬਲ ਉਤਾਰਾ
 Verdict, *n.* ਫੈਸਲਾ (ਜਿਊਰੀ ਦਾ)
 General—ਆਮ ਫੈਸਲਾ
 Open—ਖੁਲ੍ਹਾ ਫੈਸਲਾ (ਜੋ ਹੁਕਮ ਹੋਣਾ ਮੰਨੇ ਪਰ ਪੁਸ਼ਟ ਨਾ ਦਿੱਤੇ)

Perverse—ਕਰੂੰਨ ਚਿਰੁੱਧ
ਫੇਸਲਾ

Privy—ਅਦਾਲਤਾਂ ਬਾਹਰ
ਫੇਸਲਾ (ਜਿਹੜਾ ਜੱਜ ਦੇ ਚਲੇ
ਜਾਣ ਪਿਛੋਂ ਉਸ ਦੀ ਆਗਿਆ
ਨਾਲ ਦਸਿਆ ਜਾਵੇ)

To return—ਫੇਸਲਾ ਦੇਣਾ

— of the jury, ਜਿਉਰੀ ਦਾ ਫੇਸਲਾ

Verified, *a.* ਪਰਮਾਣਤ

Verification, *n.* ਤਸਦੀਕ

— of plaint, ਤਸਦੀਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਵਾ

— of pleading, ਵਾਦ-ਵਰਣਨ ਪੱਤਰਾਂ
ਦੀ ਤਸਦੀਕ

Verify, *v.* ਤਸਦੀਕ ਕਰਨਾ

Vernacular, *n.* ਦੇਸੀ ਬੋਲੀ

— department, ਦੇਸੀ ਬੋਲੀ ਦਾ
ਮਹਿਕਮਾ ਜਾਂ ਭਾਗ

— document, ਦੇਸੀ ਬੋਲੀ ਦੀ ਲਿਖਤ

Version, *n.* ਵਰਣਨ, ਕਥਨ, ਬਿਆਨ,
ਤਰਜਮਾ

Versus, *prep.* ਬਨਾਮ, ਵਿਰੁੱਧ, ਪਰਤੀ-
ਨਾਮ

Vessel, *n.* ਜਲਵਾਹਣ, ਬਰਤਨ, ਰਗ,
ਜਹਾਜ਼

Vest, *v.* ਹੱਕ ਦੇਣਾ, ਹਵਾਲੇ ਕਰਨਾ (ਕਬਜ਼ੇ
ਵਿਚ), ਹੱਕ ਪਰਾਪਤ ਹੋਣਾ

Vested, *pa.* ਪਰਾਪਤ

— inheritance, ਪਰਾਪਤ ਵਿਰਾਸਤ

— interest, ਪਰਾਪਤ ਸਬੰਧ

— legacy, ਨਿਹਿਤ ਉਤਰਦਾਨ

— remainder, ਪਰਾਪਤ ਬਕਾਇਆ

— right, ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ

Vesting order, *In.* ਹੱਕ ਦੇਣਾ ਹੁਕਮ

Veteran, *a. & n.* ਤਜਰਬੇਕਾਰ

Veterinary, *a.* ਸਲੇਤਰੀ, ਸਲ-ਹੇਤਰ
ਡਾ, (ਸਲ-ਡੀਰ ਦਾ ਸਿਰਾ)
(ਹੇਤਰ-ਕਢਣਵਾਲਾ)

— assistant, ਸਲੇਤਰੀ ਸਹਾਇਕ

Veto, *v. co.* ਨਖੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ

Vex, *v.* ਤੰਗ ਕਰਨਾ, ਖੰਜਲ ਕਰਨਾ

Vexation, *n.* ਤੰਗੀ, ਤੰਗ ਕਰਨੀ

— and delay, ਤੰਗੀ ਤੇ ਦੇਰੀ

Vexatious, *a.* ਸਤਾਉ, ਦੁਖਦਾਈ

— action, ਤੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਰਜ

— arrest, ਦੁਖਦਾਈ ਗਰਿਫਤਾਰੀ

— delay, ਦੁਖਦਾਈ ਦੇਰੀ

— search, ਦੁਖਦਾਈ ਦੁੱਝ

— suit, ਦੁਖਦਾਈ ਦਾਵਾ

Vexed, *a.* ਬਗੜੇ ਦਾ, ਰੱਬੜਵਾਲਾ

— question, ਬਗੜੇ ਦਾ ਪਰਸ਼ਨ

Viability, *n.* ਜੀਉਣ ਯੋਗਤਾ

Viable, *a.* ਜੀਉਣ ਯੋਗ

Vicarious *a. & n.* ਨਿਰਧਾਰਤ, (ਦੂਜੇ
ਵਲੋਂ ਜਾਂ ਰਾਹੀਂ)

— responsibility, ਨਿਧਾਰਤ
ਜ਼ੁਮੇਵਾਰੀ

Vice, *a.* ਉਪ

— chairman, ਉਪ-ਸਭਾਪਤੀ

— chancellor, ਉਪ-ਚਾਂਸਲਰ, ਵਾਈਸ-
ਚਾਂਸਲਰ

— liability, ਅਨੁਮਾਨ-ਸਿੱਧ ਜ਼ੁਮੇਵਾਰੀ

— president, ਉਪ ਪਰਧਾਨ

— principal, ਮੀਤ ਪਰਿਸ਼ੇਪਲ]

Viceroy, *n.* ਸਮਰਾਟ-ਪਰਤੀਨਿਧ,
ਵਾਇਸਰਾਏ

Vice versa, *adv.* ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ

Vicinage, *n.* ਹੱਕ ਗਵਾਦ

Vicinity, *n.* ਕਰੀਬ

Vicious, *a.* ਭੇੜਾ, ਦੁਰਾਚਾਰੀ

— intromission, ਬਿਨਾ ਪਰਿਵੇਟ ਦੇ
ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਕਬਜ਼ਾ

Vicissitude, *n.* ਉਲਟ ਪੁਲਟ, ਟੌਰ ਟੌਰ,
ਉਤਰਾਓ ਚੜ੍ਹਾਓ

Victim, *n.* ਪੀੜਤ, ਸ਼ਿਕਾਰ, ਭੇਟ

Vide, *v.* ਵੇਖੋ

View, *n.* ਮੈਥਾ ਵੇਖਣਾ (ਜੋਜ ਜਾਂ ਨਿਉਰੀ ਦਾ)

— point, ਨਜ਼ਰੀਆ

Vigilance, *n.* & *a.* ਚੌਕਸੀ

— committee, ਚੌਕਸੀ ਕਮੇਟੀ

Vigilant, *a.* ਸਾਵਧਾਨ, ਸੁਚੇਤ, ਹੁਸ਼ਿਆਰ

Village, *n.* & *a.* ਪਿੰਡ

— accountant, ਪਟਵਾਰੀ

— administration, ਪਿੰਡ-ਪਰਬੰਧ

— cess, ਥਾਣ, ਪਿੰਡ-ਕਰ

— common fund, ਪਿੰਡ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਫੰਡ

— community, ਭਾਈਚਾਰਾ, ਪਿੰਡ-ਬਸਤੀ

— councils, ਪਿੰਡ-ਕੌਂਸਲਾਂ

— headman, ਪਿੰਡ-ਸਰਪੰਚ, ਪਿੰਡ-ਨਬਰਦਾਰ

— immoveable, ਪਿੰਡ-ਅਚੁਕਵੀਂ ਜਾਇਦਾਦ

— panchayat, ਪਿੰਡ-ਪੰਚਾਇਤ

— police, ਪਿੰਡ-ਪੁਲਸ

— record, ਇੰਦਰਾਜ਼, ਪਿੰਡ-ਕਾਗਜ਼

— watchman, ਪਿੰਡ-ਚੌਕੀਦਾਰ

Villain, *n.* E. ਸਾਮੀ

Vindicate, *v.* ਸੱਚਾ ਕਰ ਵਖਾਣਾ

Vindication, *n.* ਮਿੱਥੀ, ਪਰਮਾਣਤ, ਸਬੂਤ

Vindictive, *a.* ਬਦਲਾ ਲਊ

— damages, ਬਦਲਾ ਲਊ ਹਰਜਾ

Violence, *n.* ਹਿੰਸਾ, ਬਲ (ਤਫ਼ੋਦਦ)

Corporal — } ਸਰੀਰਕ ਹਿੰਸਾ

Physical — }

Violate, *v.* ਉਲੰਘਣ ਕਰਨਾ

Violation, *n.* ਉਲੰਘਣ

— of right, ਅਧਿਕਾਰ-ਉਲੰਘਣ

Violent, *a.* ਜ਼ੋਰਦਾਰ, ਝੜੀਝ

— presumption, ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਅਨੁ-ਮਾਤ

— profits, ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਨੁਫਾ

Virgin, *n.* & *a.* ਕੰਵਾਰੀ

— soil, ਅਣਵਾਰੀ ਭਮੀਨ

Virtual, *a.* ਅਸਲ ਵਿਚ

Virtue, *n.* ਗੁਣ, ਵਸਤ

By — of, ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ

Visitation, *n.* ਬੰਦਸ਼ੀ ਜਹਾਜ਼ ਦੀ ਦੇਖ ਭਾਲ

Visitor, *n.* ਮੁਲਾਕਾਤੀ, ਦਰਸ਼ਕ

Vismajor, ਭਾਣਾ, ਹੱਥ ਸਬੰਧੀ-ਘਟਨਾ, ਰੱਬੀ ਆਵਤ

Visual representation, ਦਰਿਸ਼ਟੀ ਰਸ਼ਟਰ

Vital, *a.* ਜ਼ਰੂਰੀ, ਜੀਵਨੀ

— part, ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਿੱਸਾ

— statistics, ਜ਼ਰੂਰੀ ਅੰਕੜੇ

Vitiate, *v.* ਖਰਾਬ ਕਰਨਾ, ਭਰਿਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਹੋ ਜਾਣਾ

Vitiating circumstances, ਵਿਅਰਥ-ਕਾਰੀ ਹਾਲਾਤ

Vivarium, } ਬਿਕਾਰਗਾਹ, ਜਾਨਵਰ,

Vivary, } ^{n.} ਮੱਛੀ ਘਰ

Vivisection, *n.* ਜੀਵ ਕੱਟਣ (ਵਿਗਿਆਨਕ ਖੋਜ ਲਈ ਜੀਉਂਦੇ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਖੀਰ ਭਾਜ)

Vocation, *n.* ਪੇਸ਼ਾ

see Avocation

Voice, *n.* ਆਵਾਜ਼, ਰਾਏ, ਬੋਲ

Void, *a.* (ਅ: ਅ: ਖਾਲੀ) ਰੱਦੀ, ਸੁੱਠ

— adoption, ਸੁੱਠ ਦੱਤਕ-ਗ੍ਰਹਿਣ, ਵਿਅਰਥ ਗੋਦੀ, ਮੁੰਨ ਤਬਨੀ-ਅਤ

— agreement, ਸੁੱਠ ਕਰਾਰਨਾਮਾ, ਵਿਅਰਥ ਕਰਾਰਨਾਮਾ

- alienation, ਸੁੰਨ ਇੰਤਕਾਲ, ਵਿਅਰਥ ਇੰਤਕਾਲ
  - bequest, ਸੁੰਨ ਇੰਤਕਾਲ-ਪੱਤਰ ਦਾਨ, ਵਿਅਰਥ ਵਸੀਅਤ
  - contract, ਸੁੰਨ ਬਾਅਦਾ, ਵਿਅਰਥ ਬਾਅਦਾ
  - gift, ਸੁੰਨ ਦਾਨ, ਸੁੰਨ ਹਿਬਾ
  - initio, ਮੁੱਢੇ ਸੁੰਨ, ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਵਿਅਰਥ
  - law, ਸੁੰਨ ਬਿਧੀ, ਸਖਣਾ ਭਨੂੰਨ
  - marriage, ਸੁੰਨ ਵਿਆਹ, ਵਿਅਰਥ ਵਿਆਹ
  - mortgage, ਸੁੰਨ ਬੰਧਕ, ਸੁੰਨ ਗਹਿਣਾ
  - sale, ਸੁੰਨ -ਬਿਕਰੀ
  - will, ਸੁੰਨ ਇੰਤਕਾਲ-ਪੱਤਰ, ਸੁੰਨ ਵਸੀਅਤ
- Void, *v.* ਖਾਲੀ ਕਰ ਦੇਣਾ, ਕੱਢ ਦੇਣਾ, ਸੁੰਨ ਕਰਾਰ ਦੇਣਾ
- Void, *n.* ਖਾਲੀ ਥਾਂ
- Voidable, *a. ci.* ਰੱਦਣਯੋਗ
- contract, ਰੱਦਣਯੋਗ ਸੰਦਾ
- Volition, *n.* ਮਰਜ਼ੀ, ਇੱਛਾ, ਮਨਸ਼ਾ, ਇਰਾਦਾ
- Volume, *n.* ਹੁਜਮ, ਮਿਕਦਾਰ, ਭਿਣਤੀ, ਹਿਸਾਬ
- Voluminous, *a.* ਭਾਰੀ, ਬੋਝਲ
- Voluntarily, *adv.* ਇੱਛਾ ਸਹਿਤ, ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ
- Voluntary, *a.* ਇੱਛਤ
- of. Gratuitous,
  - e.g.— confession, ਇੱਛਤ ਅਪਰਾਧ ਅੰਗੀਕਾਰੀ
  - conveyance, ਇੱਛਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਹੱਥਬਦਲੀ
  - gift, ਇੱਛਤ ਹਿਬਾ
  - oath, ਇੱਛਤ ਸੋਹ
  - waste, ਇੱਛਤ ਉਜਾੜਾ

- winding, ਇੱਛਤ ਸਮੇਟਣਾ
- Volunteer, *n.* ਵਾਲੰਟੀਅਰ
- Volunteer, *v.* ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ
- To— a statement, ਆਪਣੇ ਆਪ ਬਿਆਨ ਦੇਣਾ
- Volunteered, ਆਪ ਇੱਤਾ, ਆਪ-ਮੁਹਾਰਾ
- statement, ਆਪ ਮੁਹਾਰਾ ਬਿਆਨ
- Vote, *v.* ਰਾਏ ਜਾਂ ਪਰਚੀ ਦੇਣਾ
- Vote, *n.* ਰਾਏ-ਪਰਚੀ
- Casting— ਰਾਧੂ ਭਾਏ(ਜੋ ਰਾਧਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣ ਤੇ ਪਰਧਾਨ ਦੇਵੇ)
- Majority— ਬਹੁਮਤ, ਬਹੁ-ਵੋਟ
- Second— ਰਾਧੂ ਰਾਏ(ਜੋ ਰਾਧਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣ ਤੇ ਪਰਧਾਨ ਦੇਵੇ)
- of confidence, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਵੋਟ
  - of no-confidence, ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਵੋਟ
- Voted (fiscal), ਵੋਟਨਹੋਲ, ਵੋਟ-ਅਧੀਨ
- Voter, *n.* ਰਾਏ ਦੇਵਾ
- 's list, ਵੋਟਰ-ਸੂਚੀ
- Voting, ਮਤਦ ਨ, ਵੋਟਦਾਨ
- by ballot, ਪਰਚੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਵੋਟ ਦੇਣਾ
  - by proxy, ਪਰਤੀ ਪੱਤਰੀ ਦਵਾਰਾ ਵੋਟ ਦੇਣਾ
  - by show of hand, ਹੱਥ ਖੜੀ ਕਰਕੇ ਵੋਟ ਦੇਣਾ
- Vouch, *v.* ਤਸਦੀਕ ਕਰਨਾ, ਪਰਮਾਣ ਦੇਣਾ, ਸਾਖੀ ਰਕਨਾ
- To— an account, ਲੇਖੇ ਦੀ ਰਕਮਾਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨਾ

Vouchee, *n.* ਸਾਖਤ (ਜਿਸ ਦੀ ਤਸਦੀਕ
ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ)

Voucher, *n.* ਟੋਂਬੂ (ਹਿਸਾਬ ਦੀ ਪਰਚੀ),
ਸਮਾਨ

Sub— ਉਪ-ਟੋਂਬੂ

Vouchment, *n.* ਧਰਮ-ਧਰਮੀ ਬਿਆਨ,
ਸੱਚੇ ਬਿਆਨ

Vouchsafe, *v.* ਠੀਕ ਜਾਂ ਭੇ ਰਹਿਤ
ਦੱਸਣਾ

Vow, *n.* ਸੋਹ, ਸੁਗੰਦ, ਨੋਮ, ਕਸਮ, ਕੋਲ

Voyage, *n.* ਸਮੁੰਦਰੀ ਯਾਤਰਾ

Vulnerable, *a.* ਜਿਸ ਦੇ ਘਾਓ ਲਗਣਾ
ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਘਾਓ ਆਤਮਕ

W

Wage, *v.* ਦਿਹਾੜੀ ਕਰਨਾ, ਮਜਦੂਰੀ ਕਰਨਾ

Wager, *n.* ਬਾੜੀ, ਸ਼ਰਤ

Wager, *v.* ਬਾੜੀ ਲਾਉਣੀ, ਸ਼ਰਤ ਲਾਉਣੀ

Wagering Contract, *me.* ਸ਼ਰਤੀ
ਵਾਰਿਦਾ

Wages, *n.* ਦਿਹਾੜੀ, ਮਜਦੂਰੀ

Actual— ਅਸਲ ਮਜਦੂਰੀ

Assumed— ਕਲਪਤ ਮਜਦੂਰੀ,
ਫਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਮਜਦੂਰੀ

Living— ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਜੋਗ ਮਜਦੂਰੀ

Waggon, *n.* ਫਕੜਾ, ਮਾਲ ਗੱਡੀ ਦਾ
ਡੱਬਾ

Waggonage, *n.* (ਫਕੜੇ ਦਾ ਕਰਾਇਆ)
ਫਕੜਾਈ

Waging war, ਜੰਗ ਫੌਜਨਾ

Walf, *n.* ਢੋਰੀ ਦਾ ਮਾਲ ਜੋ ਢੋਰ ਆਪ ਛੱਡ
ਜਾਏ, ਲਾਵਾਰਸ ਮਾਲ

Waive, *v.* ਛੱਡਣਾ, (ਕਿਸੇ ਟੱਕ ਨੂੰ ਜਾਣ
ਬੁੱਝ ਕੇ)

Waive, *n.* ਛੁੱਟਕ (ਤੀਵੀ)

Waiver, *n.* *cf.* ਛੱਡਣ, ਤਿਆਗ

Walker, *n.* ਜੰਗਲ ਰਾਖਾ

Nighth— *E.* ਦੁਰਾਚਾਰੀ
ਇਸਤਰੀ

Wall, *n.* ਕੰਧ

Joint— ਸਾਂਝੀ ਕੰਧ

Party— ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਕੰਧ
(ਦੋ ਮਕਾਨਾਂ ਦੇ, ਜਿਸ ਕੰਧ
ਵਿਚ ਬੈਠਾ ਬਹੁਤ ਦੁਰ ਦਾ
ਦੋਕ ਹੋਵੇ)

Want, *n.* ਲੋੜ, ਚਰਚਤ, ਕਮੀ, ਘਾਟਾ

— of consideration, ਪਰਤੀਵਲ
ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ

— of jurisdiction, ਏਤਰ-ਅਧਿਕਾਰ
ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ

Wanton, *a.* ਬੇ-ਰੋਕ, ਖੁਲਾ, ਚੋਲਕਾਮ,
ਲੰਟਪ

Wantonly, *adv.* ਬਿਲਾ ਹੋਕ ਦੇ

War, *n.* ਯੁੱਧ, ਜੰਗ

Civil— ਨਾਗਰਕ ਯੁੱਧ,
ਖਾਨਾਫੰਗੀ

Great— ਮਹਾ ਯੁੱਧ

Prosecution of— ਯੁੱਧ
ਦਾ ਚਲਾਉਣਾ

— and peace, ਯੁੱਧ ਅਰ ਸ਼ਾਂਤੀ

— bonds, ਜੰਗੀ ਤਮੱਸਕ

— memorial, ਯੁੱਧ ਸਮਾਰਕ, ਜੰਗੀ
ਸਮਾਨ

— relief fund, ਜੰਗ ਸਹਾਇਕ
ਫੰਡ

Ward, *n.* ਪਹਿਰਾ ਦੇਣਾ, ਰੋਕਣਾ

cf. Guardian, ਗਾਰਡੀਅਨ,
ਵਾਲੀ

e.g. Court of— *s.* ਬਾਝਤੀ
ਅਦਾਲਤ

Ward, *v.* ਪਹਿਰਾ ਦੇਣਾ, ਰੋਕਣਾ

Warden, *n.* ਰਖਿਅਕ

Warder, *n.* ਪਹਿਰੇ ਵਾਲਾ, ਦਰੋਗਾ

Wardship *n.* ਵਾਰਡੀ (ਰਖਿਆ ਤਲੇ ਹੋਣ ਦੀ) ਅਵਸਥਾ

Ware House, *n.* ਵੱਖਰ-ਘਰ

Bonded — ਬੰਧਿਆ ਗੁਦਾਮ

(ਮਨੁਲ ਦੇਣ ਜੋਰ ਮਾਲ ਵਾਲਾ)

→ book, ਮਾਲਗੁਦਾਮ ਪੁਸਤਕ

Ware-House, *v.* ਕੋਠੀ ਭਰਨਾ

Warehousing, ਗੁਦਾਮ ਭਰਨਾ, ਕੋਠਾ ਭਰਨਾ

War fare, *n.* ਜੰਗ ਬਾਗ਼ੀ

Atomic — ਪਰਮਾਣੂ ਜੰਗ-ਬਾਗ਼ੀ

Warn, *v.* ਸਾਬਧਾਨ ਕਰਨਾ, ਚਿਤਾਵਨੀ ਕਰਨਾ, ਤਾੜਨਾ ਕਰਨਾ

Warning, *n.* ਚਿਤਾਵਨੀ, ਤਾੜਨਾ

Warrant, *n.* ਵਰੰਟ, ਅਧਿਕਾਰ ਪੱਤਰ (ਪਕੜਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ)

Death — *cr.* ਮੌਤ ਵਰੰਟ (ਹੁਕਮ ਵਾਸੀ)

Deposit — ਦਾਖਲਾ ਵਰੰਟ

Dividend — ਲਾਭ-ਅੰਸ ਅਧਿਕਾਰ ਪੱਤਰ

Dock — *me.* ਜਹਾਜ਼ੀ ਵਰੰਟ (ਕਿ ਮਾਲ ਹਵਾਲਤੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ)

General — ਆਮ ਵਰੰਟ

Jail — ਜੇਲ੍ਹ ਅਧਿਕਾਰ ਪੱਤਰ

Search — *cr.* ਤਲਾਸ਼ੀ ਵਰੰਟ

Share — ਹਿੱਸਾ ਵਰੰਟ

— of arrest, ਗਰਿਫਤਾਰੀ ਵਰੰਟ, ਪਕੜ ਅਧਿਕਾਰ-ਪੱਤਰ

— of attachment, ਜੁਰਕੀ ਅਧਿਕਾਰ-ਪੱਤਰ

— of attorney, *E.* ਵਕਾਲਤ ਨਾਮਾ

— of commitment, ਸਪੁਰਦ ਅਧਿਕਾਰ-ਪੱਤਰ

— of detention, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਵਰੰਟ

— of distress, ਜੁਰਕੀ ਅਧਿਕਾਰ-ਪੱਤਰ

Warrant, *v.* ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ, ਨਿਸਚੇ ਕਰਨਾ

Warrant, *a.* ਵਰੰਟੀ, ਵਰੰਟ

— case, *cr.* ਵਰੰਟੀ ਮੁਕਦਮਾ

— officer, *mag.* ਵਰੰਟ-ਅਫਸਰ

Warrantable, *a.* ਵਾਜਬ, ਉਚਿਤ

Warrantee, *n.* ਆਸਵਾਸਤ

Warrantor, *n.* ਆਸਵਾਸਕ

Warranty, *ci.* ਆਸਵਾਸ, ਤੱਥੀ

Breach of — ਆਸਵਾਸ-ਵੰਗ

Waste, *v.* ਉਜਾੜਨਾ

Waste, *a.* ਉਜਾੜ

— land, ਬੰਜਰ ਭੋਏ

Waste, *n.E.* ਜਾਣ ਕੇ ਹਾਨੀ ਕਰਨਾ, ਉਜਾੜਾ

Ameliorative — ਲਾਭ-ਦਾਇਕ ਕੰਮ

Commissive — ਇੱਛਕ ਅਣਗਹਿਲੀ

Equitable — ਹਾਨੀ ਹੋਣ ਦੇਣਾ

Legal — ਕਨੂੰਨੀ ਹਾਨੀ

Permissive — ਮਨਮਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਣਗਹਿਲੀ

Voluntary — ਇੱਛਤ ਉਜਾੜਾ

— paper basket, ਦੋਦੇ ਦੀ ਟੋਕਰੀ

Watch, *n. v.* ਚੌਕੀ, ਚੌਕੀਦਾਰੀ ਕਰਨਾ

Gun — *w.m.* ਵੱਜੀ ਚੌਕੀਦਾਰ

House — *w.m.* ਘਰੇਲੀ ਚੌਕੀਦਾਰ

— man, ਚੌਕੀਦਾਰ

Watchword, *n.* ਪਹਿਰਾ ਵਾਕ (ਖਾਸ ਵਾਕ ਜਾਂ ਸ਼ਬਦ, ਮਿੱਤਰ ਤੇ ਸ਼ੱਤਰੂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ)

— and guard, ਪਹਿਰਾ ਤੇ ਰਾਖੀ

Water, *n.* ਪਾਣੀ

— bailiff, ਜ਼ਰਾਬੀ ਉਕੀ ਅਰਸਰ

— course, ਨਾਲ

— dues, ਪਾਣੀ ਮਸ਼ਲ

— mark, ਪਾਣੀ ਚਿੰਨ੍ਹ

— mill, ਪਟ-ਚੱਕੀ

— ordeal, ਜਲ-ਪਰੀਖਿਆ

— power, ਜਲ ਸ਼ਕਤੀ

— rate, ਆਬਿਆਨਾ, ਜਲ-ਕਰ

— rent, ਪਾਣੀ ਕਰ-ਇਆ

— revenue, ਪਾਣੀ ਮਾਮਲਾ

— storage, ਜਲ ਸੰਗਰਹਿ

— supply, ਪਾਣੀ ਪੁਰਾਈ

— works, ਪਾਣੀ ਰੰਮ

Watering stock, *n.* ਅਧਿਕ ਹਿੱਸੇ ਵੇਚ ਦੇਣੇ (ਵਿਆਜ ਦਾ ਪਰਵੰਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ)

see Stock

Waters, *n.* ਸਮੁੰਦਰ

Foreign— ਬੇਦੇਸ਼ੀ ਸਮੁੰਦਰ

Territorial— ਰਾਜਦੇਸ਼ੀ

ਸਮੁੰਦਰ (ਕੈਦੇ ਤੋਂ ਕ ਮੈਂਡ ਤਰ)

Waterways, ਜਲ-ਰਾਹ

Way, *n.* ਰਾਹ, ਗੁਜਰ

Permanent— ਪੱਕਾ ਰਾਹ

(ਰੋਡ ਦਾ)

Private— ਨਿਜੀ ਰਾਹ

Public— ਲੋਕ-ਰਾਹ

Right of— ਯਾਹ ਦਾ ਹੱਕ

— bill, ਰਾਹ-ਪੱਤਰ

— of necessity, ਲੋੜ ਦਾ ਰਾਹ

Waylay, *v.* ਘਾਤ ਵਿੱਚ ਫੁੱਪ ਕੇ ਬਹਿਣਾ (ਮਾਰਨ ਜਾਂ ਛੁੱਟਣ ਲਈ)

Ways and means, ਵੰਗ, ਤਰੀਕਾ
[ਗਤਾ, ਵਿਉਂਤ]

Weapon, *n.* ਹਥਿਆਰ, ਸ਼ਸਤਰ

see Appendix

Blunt— ਖੁੱਬਾ ਹਥਿਆਰ

Dangerous— ਭਿਆਨਕ
ਹਥਿਆਰ

Deadly— ਮਾਰੂ ਹਥਿਆਰ

Penetrating— ਖੁਰਦਾ
ਸ਼ਸਤਰ

Pointed— ਨੌਕਦਾਰ ਸ਼ਸਤਰ,
ਨੌਕਦਾਰ ਹਥਿਆਰ

Sharp-edged— ਤੀਜ਼ਪਾਰਾ
ਹਥਿਆਰ, ਤਿਖ-ਧਾਰਾ-ਸ਼ਸਤਰ

Sharp-pointed— ਤੇਜ਼
ਨੌਕਦਾਰ ਹਥਿਆਰ, ਤਿੱਖੀ
ਨੌਕਵਾਲਾ ਸ਼ਸਤਰ

Wear and tear, ਘਸਾਈ

Wearing Apparel, *n.* ਪਹਿਰਾਣੇ
ਬਸਤਰ

Weather, *n.* ਮੌਸਮ

Wedding, *n.* ਵਿਆਹ

Wedlock, *n.* ਵਿਆਹ ਦੀ ਅਵਸਥਾ

Week, *n.* & *a.* ਸਤਵਾਰਾ, ਹਫ਼ਤਾ, ਸਾਤਾ
— days, ਸਤਵਾਰੇ ਦੇ ਦਿਨ (ਐਤਵਾਰ
ਤੋਂ ਫੁਟ)

Weekly, *a.* ਸਪਤਾਹਰ, ਹਫ਼ਤੇਵਾਰਾ

— report, ਸਪਤਾਹਰ ਰਪੋਟ, ਹਫ਼ਤੇਵਾਰੀ
ਰਪੋਟ

Weigh, *v.* ਤੋਲਣਾ, ਜੋਖਣਾ

To—evidence, ਰਵਾਹੀ ਨੂੰ
ਵਿਚਾਰਨਾ ਜਾਂ ਪੜਖਣਾ

Weighage, *n.* ਧੜਤ

Weigh-bridge, *n.* ਤੋਲ-ਪੁਲ

Weighman, *n.* ਧੜਵਾਈ

Weight, *n.* ਤੋਲ

Dead— ਜ਼ਰੂ ਮਾਲ (ਜਿਸ ਦਾ

ਭਾੜਾ ਭਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇ)
 False— ਘੱਟ-ਤੋਲ
 Make— ਪਾਸਬੂ
 Net— ਖਾਲਸ ਤੋਲ
 Shipping— ਜਹਾਜ਼ੀ ਮਾਲ
 ਭਾਰ (ਉਸ ਮਾਲ ਦਾ ਜੋ ਜਹਾਜ਼ੇ
 ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਵੇ)
 Standard— ਪੱਕਾ ਤੋਲ
 — of authority, ਪਰਮਾਣ ਦਾ ਭਾਰ
 — of evidence, ਗਵਾਹੀ ਦਾ ਭਾਰ
 Weightage, *n.co.* ਵੱਧਤੀ, ਹਿੱਸੇ ਠਾਲ
 ਵਾਧੂ ਹੱਕ
 — measures, ਵੱਟੇ ਅਤੇ ਮਾਪ, ਵੱਟੇ
 ਅਰ ਪਿਆਨੇ
 Weighty, ਨਿੱਗਰ, ਬੰਝਲ, ਠੋਸ,
 ਬਰਨਦਾਸ
 Welfare, *n.* ਤਲਾਈ, ਤਲਾ, ਕਲਿਆਣ
 — of labour, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਤਲਾਈ
 — of the minor, ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ
 ਤਲਾਈ
 Well, *n.* ਖੂਹ
 Statement of rights
 in— ਠੱਕੜਾ ਖੂਹ
 — boring, ਖੂਹ ਬਰਮਾਉਣਾ
 — land, ਖੂਹ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ
 Wench, *n.* ਚੰਡੀ
 Wencher, *n.* ਚੰਡੀਬਾਜ਼
 Wharf, *n.me.* ਬੰਦਰਗਾਹ, ਘਾਟ
 Wharfage, *me.* ਮਾਲ ਉਤਰਾਈ ਜਾਂ
 ਰਖਾਈ
 Wharfinger, *n.me.* ਘਾਟ ਵਾਲਾ
 — 's lien, ਘਾਟ ਵਾਲਾ ਲੀਅਨ
 Whatsoever, *adv.* ਕਿਹਾ ਹੀ
 Wheel, *n.* ਪਹੀਆ, ਪਿੰਜ, ਚੱਕ
 Fly— ਚਲਦਿਆਂ ਪਹੀਆ
 Free— ਸੁਤੰਤਰ ਪਹੀਆ
 Whenever, *adv.* ਜਦ ਬਦੀ ਵੀ

Where, *adv.* ਜਦੋਂ, ਕਿਥੇ, ਜਿਥੇ
 Whereabouts, *n.* ਥਾਂ ਟਿਕਾਣਾ
 Whereas, *adv.* ਜੋ ਕਿ
 Wherefore, *adv.* ਕਿਸੇ ਚਾਸਤੇ ਜਾਂ ਜਿਸ
 ਵਾਸਤੇ
 Whereof, *adv.* ਕਿਸ ਦਾ, ਜਿਸ ਦਾ
 Wheresoever, *adv.* ਕਿਤੇ ਵੀ
 Whipping, *n.cr.* ਕੌੜੇ ਮਾਰਨ
 White-rent, ਚਾਂਦੀ ਲਗਾਨ (ਜਿਹੜਾ
 ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ
 ਜਾਵੇ)
 Whole, ਸਾਰਾ, ਸਮੂਹ
 — blood, ਸਕਾ, ਸਕਾ
 Wholesale, *n.* ਬੌਕ ਵਿਕਰੀ, ਬੌਕ
 — merchant, ਬੌਕ ਵਪਾਰੀ
 Wholesome, *a.* ਨਰੋਇਆ
 Wholly or in part, ਪੂਰੀ ਜਾਂ
 ਅੰਸਤ, ਪੂਰੀ ਜਾਂ ਅੰਸੀ
 Whore, *n.* ਚੰਡੀ
 Whoredom, *n.* ਚੰਡੀਬਾਜ਼ੀ
 To show cause why, ਕਾਜਾ ਭਾਹਰ
 ਕਰਨਾ
 Widow, *n.* ਵਿਧਵਾ
 — 's estate, ਵਿਧਵਾ ਮਿਲਖ
 — 's marriage, ਵਿਧਵਾ ਵਿਆਹ
 — 's powers of adoption,
 ਵਿਧਵਾ ਦਾ ਸੁਤੰਤਰ ਲੈਣ
 ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
 — 's power of alienation,
 ਵਿਧਵਾ ਦਾ (ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ)
 ਦਿੱਤਕਾਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
 Widower, *n.* ਚੰਡਾ, ਚੰਡਵਾ
 Wife, *n.* ਪਤਨੀ
 Co— ਸਹਿਪਤਨੀ
 Junior— ਛੋਟੀ ਪਤਨੀ,
 ਪਿਛਲੀ ਪਤਨੀ
 Lawfully wedded—

ਵਿਆਹਤਾ ਪਤਨੀ	ਉਸਕਾਲ ਵਿਚ ਚਬਾਨੀ ਕੀਤੀ
Senior— ਵੱਡੀ ਪਤਨੀ,	ਜਾਵ)
ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ	Pecuniary— ਮਾਇਕ
Wig, n. ਚਿੱਟੇ ਵਾਲਾਂ ਦੀ ਟੋਪੀ, ਚਿਟਵਾਲੀ	ਬਸੀਅਤ
ਟੋਪੀ	Undutiful— ਅਸੁਭਾਵਕ
Wild, a. ਜੰਗਲੀ	ਬਸੀਅਤ
— animal, ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ	Willingly, adv. ਇੱਛਾ-ਪੂਰਬਕ
— birds protection act,	Willingness, n. ਰਚਮੰਦੀ, ਇੱਛਾ,
ਜੰਗਲੀ-ਪੰਛੀ ਰਖਿਆ ਐਕਟ	ਮਨਸਾ, ਮਰਜ਼ੀ
Wilful, a. ਜਾਣਬੁਝੀ	Winding up, In. ਸਮਿਟਣਾ
— concealment, ਜਾਣਬੁਝੀ ਛੁਪਾਈ	Voluntary— ਇੱਛਤ
— default, ਜਾਣਬੁਝੀ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰੀ	ਸਮਿਟਣਾ
— delay, ਜਾਣਬੁਝੀ ਦੇਰੀ	Window, n. ਤਾਕੀ, ਬਾਰੀ
— misrepresentation, ਜਾਣ-	Wine, n. ਸ਼ਰਾਬ
ਬੁਝਿਆ ਮਿਥਿਆ ਕਥਨ	Wireless, n. & a. ਬੇਤਾਰ
— neglect, ਜਾਣਬੁਝੀ ਅਣਗਹਿਲੀ	— section, ਬੇਤਾਰ ਵਿਭਾਗ
— obstruction, ਜਾਣਬੁਝੀ ਰੁਕਾਵਟ	Wire-puller, n. ਤਾਰ-ਖਿੱਚੂ
Wilfully, adv. ਜਾਣਬੁਝ ਕੇ	Witchcraft, n. ਟੂਣੇ
see Intentionally	With, prep. ਨਾਲ, ਸਮੇਤ, ਸਣੇ, ਸੁੱਚੇ
Will, v. ਵਸੀਅਤ ਕਰਨਾ	— care and diligence, ਸਾਵਧਾਨੀ
Will, n. ਵਸੀਅਤ, ਇੱਛਾ-ਪੱਤਰ, ਮਰਜ਼ੀ	ਅਤੇ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ
Good— ਹੁਤ-ਇੱਛਾ, ਸੁਭ-	— costs, ਸਣੇ ਖਰਚਾ, ਸੁੱਚੇ ਖਰਚਾ
ਭਾਵਨਾ	— due care and caution,
Inofficious— ਅਸੁਭਾਵਕ	ਉਚਿਤ ਬਚਾਓ ਅਰ ਖਬਰਦਾਰੀ
ਵਸੀਅਤ (ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੁਦਰਤੀ	ਨਾਲ
ਅਰਥਾਤ ਨੇੜੇ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦਾ	— due diligence, ਉਚਿਤ ਉਦਮ
ਨਾਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ)	ਨਾਲ
Mancipatory— ਖਰੀਦ	— proportionate costs, ਅਨੁ-
ਕਰਨੀ ਵਸੀਅਤ	ਪਾਤਰ ਖਰਚੇ ਸੁੱਚੇ
Mystic— ਨੌਮਕ ਪੱਤਰ (ਜੋ	— regard to, ਦੇ ਬਿਸ਼ੇ ਵਿਚ, ਦੇ
ਨੌਮ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਖ ਤੇ ਝੰਦ	ਬਾਰੇ ਵਿਚ
ਕਰ ਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਵਸਰ ਦੇ	— the previous sanction in
ਹਵਾਲੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ)	writing, ਲਿਖਤੀ ਪੂਰਬ,
Nuncupative— ਚਬਾਨੀ	ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ
(ਮੌਖਕ) ਵਸੀਅਤ (ਜੋ ਚਬਾਨੀ	Withdraw, v. ਹਟਾ ਲੈਣਾ, ਹਟ ਜਾਣਾ,
ਹੁਆਰਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ	ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ
ਤੇ ਹੋਰ ਲਿਖੀ ਜਾਵੇ ਜਾਂ	Withdrawal n. ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ (ਰਖਿਆ

ਰਚ ਉੱਟਾ, ਦਸਤਬੰਦਗੀ
 — of attachment, ਜੁਰਕੀ ਦਾ
 ਹਟ ਉੱਟਾ
 — of charge, ਦੁਸ਼ਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ
 — of suit, ਦਾਦਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ
 Withhold, *v.* ਰੋਕ ਦੇਣਾ, ਅਟਕਾਉਣਾ
 Within, *prep.* ਅੰਦਰ, ਅੰਤਰ
 — the state, ਰਿਆਸਤ ਦੇ ਅੰਦਰ
 Without, *prep.* ਬਿਨਾ
 — authority, ਬਿਨਾ ਪਰਾਪਿਕਾਰ
 — book, ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ
 — consent, ਸੰਮਤੀ ਬਿਨਾ
 — consideration, ਬਿਨਾ ਬਦਲ,
 ਬਿਨਾ ਪਰਤੀਫਲ
 — distinction of caste and
 creed, ਜਾਤ ਪਾਤ ਦੇ ਭੇਦ
 ਬਿਨਾ
 — doubt, ਨਿਰਸੰਦੇਹ
 — interruption, ਨਿਰਵਿਘਨ
 — jurisdiction, ਬਿਨਾ ਖੇਤਰ-
 ਅਧਿਕਾਰ
 — knowledge, ਬਿਨਾ ਗਿਆਤ, ਬਿਨਾ
 ਗਿਆਨ
 — legal necessity, ਬਿਨਾ ਜਾਇਜ਼
 ਜ਼ਰੂਰਤ
 — prejudice, ਬਿਨਾ ਵਿਗਾੜ
 — recourse, *m.* ਬਿਨਾ ਦੁਖਿਤਗੀ
 Withstand, *v.* ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ,
 ਸਾਹਮਣਾ, ਸਹਾਰਨਾ
 Witness, *n.* ਗਵਾਹ
 Attesting — ਤਸਦੀਕੀ
 ਗਵਾਹ
 Competent — ਯੋਗ ਹੁੰਗਾ
 ਗਵਾਹ
 Chance — ਵਜ ਦੌਰ
 Deaf and dumb — ਬੋਲਾ-
 ਹੁੰਗਾ ਗਵਾਹ

Defence — *cr.* ਸਵਾਈ ਦਾ
 ਗਵਾਹ
 Expert — ਪਰਬੀਨ ਗਵਾਹ
 Eye — ਅੱਖ ਵੇਖਣਾ ਗਵਾਹ
 (ਦਸਮਈਦ ਗਵਾਹ)
 False — ਝੂਠਾ ਗਵਾਹ
 Hostile — ਵਿਰੋਧੀ ਗਵਾਹ
 Independent — ਬੇਲਾਜ਼
 ਗਵਾਹ
 King's — ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹ,
 ਰਾਜ-ਸਾਖੀ
 Marginal — ਕੰਨੀ ਦਾ
 (ਹਾਸੀਏ ਦਾ) ਗਵਾਹ
 Privileged — ਰਾਖਵਾਂ ਗਵਾਹ,
 ਸਾਧਿਕਾਰ ਗਵਾਹ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼
 ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ
 Professional — ਪੇਸ਼ਾਵਰੀ
 ਗਵਾਹ (ਜਿਸ ਦਾ ਕੰਮ ਝੂਠੀਆਂ
 ਗਵਾਹੀਆਂ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇ)
 Prosecution — ਇਸਤਫਾਮੇ
 ਦਾ ਗਵਾਹ
 Recalcitrant — ਅਣੀਅਲ
 ਗਵਾਹ
 Refractory — ਕਰਕਾ
 ਗਵਾਹ
 Respectable — ਪਰਤਿਸ਼ਠਿਤ
 ਗਵਾਹ
 Search — ਤਲਾਸ਼ੀ ਦਾ ਗਵਾਹ
 Skilled — ਪਰਬੀਨ ਗਵਾਹ,
 ਮਾਹਰ ਗਵਾਹ
 Stock — ਗਵਾਹੀ ਪੇਸ਼ਾ
 Suborned — ਝੂਠਾ ਗਵਾਹ
 Supplementary — ਵਾਧੂ
 ਗਵਾਹ
 To examine a — ਗਵਾਹ
 ਦਾ ਬਿਆਨ ਲੈਣਾ
 To lead — ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਸੁਣਾਵੇ

- ਸਕਾਲ ਿਛੋਟੇ
 To recall— ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਵੀਰ
 ਿਲਾਉਣਾ
 To summon— ਗਵਾਹ
 ਿਲਾਉਣਾ
 Woman, *n.* ਤੀਰੀ
 Fore— 1 ਖੀਆ ਤੀਰੀ
 Married— ਵਿਆਹਤ ਤੀਰੀ
 Single— ਅਣਵਿਆਹਤ ਤੀਰੀ
 Unmarried— ਅਣਵਿਆਹਤ
 ਤੀਰੀ
 — 's property, ਇਸਤਰੀ ਧਨ
 Womb, *n.* ਬੇਰਾਦਾਨੀ
 Word, *n.* ਸ਼ਬਦ, ਲਵਾ
 Associated— ਮਿਲਵਾ
 ਿਛਦ
 Overt— ਸਪਸ਼ਟ ਕਬਦ
 Working, *n.* ਕਾਰਜ ਜਾਂ ਲਿਖਣ ਦਾ ਵੰਗ
 Work, *n.* ਕੰਮ, ਰਚਨਾ
 Artistic— ਕੋਮਲ ਰਚਨਾ
 Collection— ਵਰਤਲ
 ਵਸਤਾਂ ਕੋਠੀਆਂ ਕਰਨ
 Literary— ਸਾਹਿਤਕ ਰਚਨਾ
 Piece— ਠੇਕੇ ਦਾ ਕੰਮ
 Scientific— ਵਿਗਿਆਨਕ
 ਰਚਨਾ
 Work, *a.* ਕੰਮ
 — house, ਕੰਮ ਘਰ
 — man, ਕਾਮਾ
 — shop, ਵਰਕਸ਼ਾਪ
 see Factory
 Worker, *n.* ਕਿਰਤੀ, ਕਾਮਾ
 Working committee, ਕਾਰਜ ਸਾਧਕ
 ਕਮੇਟੀ
 Working day, ਕਾਰਜ ਵਾਹਤ ਦਿਨ,
 ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਦਿਨ
 Workmanship, *n.* ਕਾਰੀਗਰੀ

- Workman's compensation, ਕੰਮ-
 ਕਾਰ ਪਾਤਿਕਰ, ਕਿਰਤੀ
 ਮੁਆਵਜ਼ਾ
 — act, ਕੰਮਕਾਰ ਪਰਿਵਾਰ ਅਧਿਨਿਯਮ,
 ਕਿਰਤੀਆਂ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ-
 ਐਕਟ
 Works, *n.* ਕੰਮ
 Accommodation—
 ਸਹੂਲਤੀ ਕੰਮ (ਭਾਰਤ, ਪੁਲੀਆਂ
 ਆਦਿ, ਜੋ ਇਥੇ ਿਛਾਰ ਲਾਗ
 ਦੇ ਜ਼ਿਮੀਦਾਰਾਂ ਲਈ ਕਰਦੇ)
 Irrigation— ਨਹਿਰੀ ਕੰਮ
 Major— ਵੱਡੇ ਕੰਮ
 Minor— ਛੋਟੇ ਕੰਮ
 Public— ਡੱਕ-ਕੰਮ, ਸਰਕਾਰੀ
 ਇਮਾਰਤਾਂ
 Worn out, *a.* ਵਟਿਆ ਹੋਇਆ, ਬੀਤਿਆ
 ਹੋਇਆ
 Worship, *n.* ਪੂਜਾ, ਮੰਜਿਸਟਰੇਟ ਤੇ ਜੱਜਾਂ
 ਨੂੰ ਮੰਬੇਧਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕਬਦ
 Place of— ਪੂਜਾ ਆਸਥਾਨ
 Public— ਖੁਲੀ ਪੂਜਾ (ਜਿਥੇ
 ਸਭ ਲੋਕ ਆ ਸਕਦੇ)
 Religious— ਧਾਰਮਕ ਪੂਜਾ
 Worshipper, *n.* ਉਪਾਸਕ, ਪੂਜਾਰੀ
 Worth, *n.* ਮੁੱਲ
 Money's— ਰੁਪਏ ਦਾ ਸਾਰਾ
 — while, ਕਰਨ ਯੋਗ, ਮੁਨਾਸਬ
 Worthy, *adv.* ਯੋਗ, ਲੋਕ
 — of credit, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਯੋਗ, ਪਰਤੋਤ
 ਯੋਗ, ਮੰਨਣ ਯੋਗ
 Wound *n.* ਘਾਓ, ਰਖਮ, ਚੀਰ
 Contused— ਠੋਲਗੁਟ ਘਾਓ
 Cut— ਵੱਟ, ਚੀਰ, ਕਟਿਆ ਘਾਓ
 Incised— ਚਿਰਿਆ ਹੋਇਆ
 ਘਾਓ
 Lacerated— ਖੁਚਲਿਆ

ਦੇਇਆ ਘਾਓ, ਪਾਇਆ ਥਾਮ
 Penetrating— ਖੁੜਕੀ ਘਾਓ,
 ਪਰਵੇਸ਼ਕ ਥਾਮ

Wounded, *a.* ਘਾਇਲ, ਥਾਮੀ

Wrangle, *v.* (ਝਗੜਾ) ਝਗੜਨਾ

Wreck, *v.* ਤੋੜਨਾ, ਝਨਾਹ ਕਰਨਾ ਭਰਬ
 ਕਰਨਾ, ਨਸ਼ਟ ਕਰਨਾ

Wrest, *v.* ਹਿੱਚਕਾ, ਖਿਚਨਾ

Writ, *n.* ਪਰਵਾਨ ਪੱਤਰ

Optional— ਇਕੱਤ ਪਰਵਾਨੇ
 (ਜਿਸ ਦੀ ਭਾਵੇਂ ਤਾਮੀਲ ਹੀਤੀ
 ਜਾਵੇ ਤਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ
 ਵਧਾ ਦੱਸ ਜਾਵੇ)

Original— ਮੁਢਲਾ ਹੁਕਮਨਾਮਾ

Prerogative— ਪਰਮ

ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੁਕਮਨਾਮਾ

Protection— ਬਚਾਓ ਪੱਤਰ

(ਵਿਅਹਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਕ
 ਹੁਕਮਨਾਮਾ)

— of certiorari, ਉਤਪੱਖਣ ਲੇਖ

— of demand for revenue,
 ਦਸਤਕ

— of detinue, ਅਟਕਾਅ-ਪੱਤਰ

— of entry, ਭਬਕਾ ਪਰਾਪਤੀ ਦਾ
 ਹੁਕਮਨਾਮਾ

— of execution, ਅਜਰਾਏ ਦਾ
 ਪਰਵਾਨਾ, ਵਾਮੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣ
 ਦਾ ਹੁਕਮਨਾਮਾ

— of mandamus, ਪਰਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ
 ਲੇਖ, ਹੋਬਕਰ

— of prohibition, ਮਨਾਹੀ ਦਾ
 ਪਰਵਾਨਾ

— of quo warranto, ਅਧਿਕਾਰ
 ਪੁੱਛਾ ਦਾ ਲੇਖ

— of release, ਪਰਵਾਨਾ ਢਾਗੁਚਰੀ

— of summons, ਫੁਲਾਹਾ ਪੱਤਰ
 (ਪਰਵਾਨਾ ਤਲਬੀ)

Write, *v.* ਲਿਖਣਾ

Write off, *ms.* ਵੱਟੇ ਖਾਤੇ ਪਾਉਣਾ

Writer, *n.* ਲੇਖਕ

Writing, *n.* ਲਿਖਤ, ਲੇਖ

Written, *pa.* ਲਿਖਤੀ

— acknowledgement, ਲਿਖਤੀ
 ਸਹੀਕਾਰੀ

— law, ਲਿਖਤੀ ਕਨੂੰਨ

— statement, *ci.* ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ

Wrong, *n.* ਅਯੋਗ ਕਰਮ

Actionable— ਦਾਵੇ ਹੋਯ
 ਅਪਰਾਧ

Civil—*s.* ਦੀਵਾਨੀ ਅਪਰਾਧ

Continuing— ਚਲਦਾ

ਅਯੋਗ ਕਰਮ

Private— ਗੁਪਤੀ ਜਾਂ ਨਿਜੀ

ਅਯੋਗ ਕਰਮ

Public— ਲੇਖਿਕ ਅਯੋਗ ਕਰਮ

— of intention, ਇੱਛਤ ਅਯੋਗ ਕਰਮ

— of negligence, ਅਣਗਹਿਲੀ
 ਅਯੋਗ ਕਰਮ

Wrong-doer, ਅਯੋਗ ਕਾਰਕ

Wrongful, *a.* ਅਯੋਗ, ਫਿਜਾ, ਕਨੂੰਨ
 ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਈ ਕਾਰਕ

see Improper

e.g.— arrest, ਸਵੇਸ਼ ਹੋਈ ਕਰਨਾ

— confinement, *cr.* ਅਯੋਗ
 ਫੇਦ

— conversion, ਹੋਨੀ ਕਾਰਕ
 ਅਯੋਗ ਕਰਤੋਂ

— detention, ਅਪਰਾਧਕ
 ਨਿਰੋਧ, ਸਵੇਸ਼ ਨਕਰਾਏਈ

— dismissal, ਅਪਰਾਧ-ਨੂਨ
 ਹਟਾਉਣਾ, ਸਵੇਸ਼ ਨਕਰਾਸਤਤੀ

— gain, ਅਯੋਗ ਕਮਾਈ

— imprisonment, ਅਯੋਗ
 ਫੇਦ

- loss, ਅਯੋਗ ਹੋਣਾ
- possession, ਅਯੋਗ ਰਬਬਾ
- restraint, ਅਯੋਗ ਦੁਕਾਵਟ
- seizure, ਅਯੋਗ ਪਕੜ
- taking, ਅਯੋਗ ਲੈਣ

Wrongfully, *adv.* ਅਯੋਗ ਢੰਗ ਨਾਲ

X

Xenomania, ਖਬਤ (ਪਰਦਸੀ ਰਵਾਜ ਜਾਂ ਪਹਿਰਾਵੇ ਦਾ)

X-ray, *n.* ਐਕਸਰੇ

- institute, ਐਕਸਰੇ ਹਾਲ

Xylograph, *n.* ਖਾਨ ਲੇਖਾ

Y

Yankee, *n.* ਅਮਰੀਕਨ ਨਾਗਰਿਕ

Yard, *n.* ਹੱਤਾ, ਅਗਨ, ਵਿਹੜਾ, ਗਲ

Dock— ਗਦੀ

Grave— ਕਬਰਸਤਾਨ

Prison— ਦੰਦਖਾਨੇ ਦਾ ਹੱਤਾ

Railway— ਰੇਲ-ਹੱਤਾ

Standard— ਪੰਜਾ ਗਲ

Year, *n.* ਵਰ੍ਹਾ

Accounting— ਹਿਸਾਬੀ ਵਰ੍ਹਾ

Agricultural— ਫ਼ਰਾਇਤੀ ਵਰ੍ਹਾ

Calendar— ਪੱਤਰੀ ਬਰਸ, ਜੰਤਰੀ ਸਾਲ

Commercial— ਵਪਾਰਕ ਵਰ੍ਹਾ

Financial— ਮਾਲੀ ਸਾਲ, ਵਿੱਤੀ-ਬਰਸ

Gregorian— ਗ੍ਰੈਗਰੀ ਵਰ੍ਹਾ

Leap— ਲੀਪ ਵਰ੍ਹਾ

Mohammadan— ਹਿਜਰੀ ਵਰ੍ਹਾ

Year-book, *E.* ਵਰਸਿਕ ਪੁਸਤਕ

Year to Year, ਸਾਲ ਦਰ ਸਾਲ

Yearly, ਸਾਲਾਨਾ, ਵਰਸਿਕ

- rent, ਸਾਲਾਨਾ ਕਰਾਇਆ

— tenancy, ਸਾਲਾਨਾ ਅਸਾਮੀਦਾਰੀ, ਚਾਵਸਿਕੀ-ਕਰਾਵੇਦਾਰੀ

Yield, *n.* ਉਤਪੱਤੀ, ਉਪਜ, ਪੈਦਾਵਾਰ

Your Exalted Highness, ਪਰਮ ਮਹਾਰਾਜ ਸ੍ਰੀ ਪਰਮ ਮਹਾਰਾਜ

Your Excellency, ਸ੍ਰੀ ਪਰਮ ਹੁਜ਼ੂਰ

Your Highness, ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਰਾਜ, ਸ੍ਰੀ ਹੁਜ਼ੂਰ ਮਹਾਰਾਜ ਸਾਹਿਬ

Yours Faithfully, ਆਪ ਦਾ ਵਫ਼ਾਦਾਰ

Yours Obediently, ਆਪ ਦਾ ਆਗਿਆਕਾਰੀ

Yours Sincerely, ਆਪ ਦਾ ਸੁਭਚਿੰਤਕ

Youthful, *a.* ਬਾਲ

- offender, ਬਾਲ ਅਪਰਾਧੀ

Z

Zeal, *n.* ਉਤਸ਼ਾਹ, ਫ਼ੀਸਟ

Zealous, *a.* ਸਵਾਰਥੀ

- witness, ਸਵਾਰਥੀ ਗਵਾਹ

Zemindar, *n.* ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ, ਹੋਏ-ਪਤੀ

Zemindary, *n.* ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰੀ ਦਾ ਖੇਤਰ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰੀ

- system, ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰੀ ਸਿਸਟਮ, ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰੀ ਰਵਾਜ

Zone, *n.* ਪਰੇਥ, ਚੁੰਨ

Zoo, *n.* ਜ਼ਿੰਨੀਆਘਰ

Zoological, *a.* ਨਰਤੱਤਵੀ

- survey, ਨਰਤੱਤਵੀ ਪਰਿਮਾਪ

Zoologist, *n.* ਪਰਾਣ-ਵਿਗਿਆਨੀ, ਨਰਤੱਤਵੀ-ਵਿਗਿਆਨੀ

Zoology, *n.* ਨਰਤੱਤਵ ਵਿਗਿਆਨ, ਜੀਵ-ਵਿਗਿਆਨ

Appendix I

TITLES OF CENTRAL AND PUNJAB ACTS AND
OTHER REGULATIONS

N.B.- 1. Definite Article 'The' is omitted before the Title and should be read for a full title.

2. The figures occurring after the word 'Act' denote the number and the year (English Calendar) of the Act.

3. In the alphabetical arrangement of the Acts the most essential word of the Title has been treated as the key word and in order to read the full title the word or words occurring after the year of the Act should be transposed before the (/) preceding the key word.

4. While translating use ਪੰਜਾਬ for Panjab and ਭਾਰਤ for Indian, and ਪਟਿਆਲਾ ਤੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਰਿਆਸਤੀ ਯੂਨੀਅਨ for Patiala & East Panjab States Union.

A

Accidents Act (No. 13 of 1855), ਫਾਟਲ/ ਕਾਰੀ ਹਾਦਸਾ ਐਕਟ

Accounts Act (1 of 1930) Regulations of/ ਲੇਖੇ ਪਰਬੰਧੀ ਐਕਟ

Administrator General Act (III of 1913), ਆਮ ਪਰਬੰਧਕ ਐਕਟ

Advertisement (Indecent) Suppression Act, ਨਿਰਲੋਚ ਇਲਤਿਹਾਜ਼
ਦੇਰੂ ਐਕਟ

Agricultural Produce Cess Act (XXVII of 1940), ਬਰਾਇਤੀ
ਪੈਦਾਵਾਰ ਮੁਲ ਐਕਟ

Agricultural Produce Markets Act (V of 1943), ਬਰਾਇਤੀ ਪੈਦਾਵਾਰ
ਮੰਡੀਆਂ ਐਕਟ

Agricultural Produce Grading and Marketing Act (1 of 1937)
ਬਰਾਇਤੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦਰਜਾ ਬਨ੍ਹਣ ਤੇ ਵੇਚਣ ਐਕਟ

- Agriculturists Loans Act (XII of 1884), ਭਰਾਇਤ ਲੋਏ ਬਰਨਾ ਐਕਟ
 Air Craft Act (XXII of 1934), ਹਵਾਈ ਜੰਤਰ ਐਕਟ
 Air Force Act (1932), ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਐਕਟ
 Alluvial and Diluvial Regulation Act, ਬਰਾਮਦੀ ਤੇ ਬੁਝਦੀ ਪਰਬੰਧ ਐਕਟ
 Anand Marriage Act (see Marriage), ਅਨੰਦ ਵਿਆਹ ਐਕਟ
 Anand Marriage Act (VII of 1907), ਅਨੰਦ ਵਿਆਹ ਐਕਟ
 Ancient Monuments Act (see Monuments), ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਸੰਭਾਲ ਐਕਟ
 Animals Act (1 of 1890) Prevention of cruelty to/ ਜਨੌਰਾਂ ਤੇ ਨਿਰਦਯਤਾ
 ਰੋਕੂ ਐਕਟ
 Animals Act (VIII of 1912) Wild Birds and Protection of/
 ਜੰਗਲੀ ਪੰਥੇਰ ਤੇ ਜਨੌਰ ਬਚਾਉ ਐਕਟ
 Apprentices Act (XIX of 1950) ਐਕਟ ਸ਼ਾਗਿਰਦਾਂ
 Arbitration Act of 1940, ਸਾਲਸ਼ਾ ਐਕਟ
 Arms Act (XI of 1878), ਹਸਤਰ ਐਕਟ
 Army Act (VIII of 1911), ਸੈਨਾ ਐਕਟ
 Arya Marriage Validating Act, (XIX of 1937), ਆਰੀਆ ਵਿਆਹ
 ਪਰਿਆਉ ਐਕਟ
 Attorney Act (VII of 1882) ਸ਼ਖਤਾਰਨਾਮਾ ਐਕਟ
 Atomic Energy (29 of 1948), ਪਰਮਾਣੁ ਸ਼ਕਤੀ ਐਕਟ

B

- Bar Councils Act (XXXVIII of 1926), ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਐਕਟ
 Bankers Book Evidence Act, ਬੈਂਕੀ ਸਾਖੀ ਐਕਟ
 Bank of India Act (XLVIII of 1920) Imperial/ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਬੈਂਕ ਐਕਟ
 ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ (ਇੰਦ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਬੈਂਕ ਐਕਟ)
 Bank of India Act (II of 1934), Reserve/ ਰੀਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਐਕਟ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ
 (ਇੰਦ ਰੀਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਐਕਟ)
 Banking Act (10 of 1949), ਬੈਂਕਦਾਰੀ ਐਕਟ
 Banking Companies (10 of 1949), ਬੈਂਕਦਾਰੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਐਕਟ
 Bengal Regulations (see Regulation), ਬੰਗਾਲ ਵਿਨਿਯਮਤ
 Bills of Lading (IX of 1856), ਸਹਾਜ਼ੀ ਬਿਲਟੀਆਂ ਐਕਟ
 Board Act (61 of 1948), Central Silk/ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿਲਕ ਬੋਰਡ ਐਕਟ
 Boilers Act (V of 1923), ਬਾਇਲਰ ਐਕਟ

Books Act (XXV of 1867) Press and Registration of/ ਪਰੇਸ ਤੇ

ਰਜਿਸਟਰੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਐਕਟ

Building Act (IV of 1899) Government/ ਸਰਕਾਰੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਐਕਟ

C

Canal and Drainage Act (VIII of 1873), Northern India/

ਉੱਤਰੀ ਹਿੰਦ ਨਹਿਰ ਤੇ ਢਲ ਨਦੀਆਂ ਐਕਟ

Canal Act (III of 1905) Minor/ ਰਾਜਸਵਾਰ ਐਕਟ

Cantonment Act (II of 1924) ਛਾਉਣੀ ਐਕਟ

Carriage Act (XVII of 1861) Stage/ ਪਤਾ ਗੱਡੀ ਐਕਟ

Carriage Act (XIV of 1879) Haulage/ ਭਾਰੀ ਗੱਡੀ ਐਕਟ

Carriers of Goods by Sea Act (1925), ਐਕਟ ਪਹੀਆਂ

Caste Disabilities Removal Act (XXI of 1850) ਜਾਤ ਨਿਵਰਤਨ ਐਕਟ

ਏਕਤਾ ਐਕਟ

Cattle Trespass Act (1 of 1871), ਐਕਟ ਮੁਦਾਖਲਤ ਡਿਗਰੀ

Census Act (37 of 1948), ਜਨਗਣਨਾ ਐਕਟ

Cess Act, ਕਰ ਐਕਟ

Children Act (XXVI of 1938) Employment of/ ਕਾਰ ਬਚਿਆ

(ਬਚਿਆ) ਐਕਟ

Christian Marriage Act (XV of 1872), ਈਸਾਈ ਵਿਆਹ ਐਕਟ

Child Marriage Restraint Act (XIV of 1903), ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਰੋਕ ਐਕਟ

Children (Pledging of Labour) Act, (II of 1933), ਬਾਲ-ਮਜ਼ੂਰੀ ਕਿਰਾਈ

ਰਖਣ ਐਕਟ

Cinematograph Act (III of 1918) ਸਿਨੇਮਾ ਐਕਟ

Claims of Waste Land Act, ਬਜ਼ਰ ਜ਼ਮੀਨ ਰੋਕ ਐਕਟ

Coffee Act (1 of 1935) ਕਾਫੀ ਐਕਟ

Coinage Act (III of 1906) ਸਿੱਕਾ ਚਲਵਾਈ ਐਕਟ

Coinage Act (IX of 1876), ਦੋਸੀ ਸਿੱਕਾ ਚਲਵਾਈ ਐਕਟ

Collective Fines Ordinance, (1909), ਸਮੂਹਕ ਦੰਡ ਅਧਿਨਿਯਮ

Colonization of Government Lands Act (V of 1912), ਸਰਕਾਰੀ

ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਮਾਲਕ ਬਣਨ ਐਕਟ

Companies Act (VII of 1913), Indian/ ਹਿੰਦੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਐਕਟ

Compensation Act, (23 of 1943), War-injuries/ ਜੰਗ ਦਾਨੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪ੍ਰੀਤੀ ਐਕਟ

- Contempt of Courts Act, ਅਪਮਾਨ ਅਦਾਸ਼ਤੀ ਐਕਟ
 Contract Act (IX of 1872) Indian/ ਹਿੰਦ ਮੁਅੱਦਾ ਐਕਟ
 Conveyance Act (XXXI of 1854), ਵਸੀਲੇ ਦੇਣ ਐਕਟ
 Copy Right Act, (1914), ਕਾਪੀਰਾਈਟ ਐਕਟ
 Corruption Prevention Act (1947), ਭਰਸ਼ਟ ਰੋਕਣ ਐਕਟ
 Cotton Act (1923), ਕੋਟਨ ਐਕਟ
 Cotton Cloth and Yarn (Contracts) Ordinance, 2001, ਦਸਤੂਰੀ ਕਪੜਾ
 ਤੇ ਧਾਗਾ (ਵਾਅਜ਼) ਅਧਿਨਿਯਮ
 Courts Fees Act, ਹਿੰਦ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ
 Criminal Procedure Code (V of 1895), ਕਾਬਤਾ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ
 Criminal Law Amendment Act (XIV of 1908) ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਕਾਨੂੰਨ
 ਤਰਜ਼ੀਮ ਐਕਟ
 Criminal Tribes Act (VI of 1924), ਐਕਟ ਅਪਰਾਧ ਰੋਸ਼ਾ ਜਾਤੀਆਂ
 Crown Grants Act (XV of 1895), ਸਾਹੀ ਗਰਾਂਟ ਐਕਟ
 Claims Act, (44 of 1950), ਦਾਵਾ ਐਕਟ

D

- Debtors Protection Act (II of 1936), ਬਰਤਾਈ ਬਦਾਉ ਐਕਟ
 Delhi Hotels Act (24 of 1949), ਦਿੱਲੀ ਹੋਟਲਾਂ ਐਕਟ
 Deposits Forfeited Act, ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਜਬਤੀ ਐਕਟ
 Destruction of Records Act (see Records) ਰਿਕਾਰਡ ਨਾਸ਼ ਐਕਟ
 Destructive Insects Act, (see Insects), ਕੀੜੇ ਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਐਕਟ
 Detention Act (4 of 1950), Preventive/ ਨਿਵਾਰਕ ਨਿਰੋਪ ਐਕਟ
 Diseases Act (III of 1869), Epidemic/ ਦਸ਼ਾਈ ਬੀਮਾਨੀਆਂ ਐਕਟ
 Displaced Persons (Suits) Act (47 of 1948), ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਦਾਵਾ ਐਕਟ
 Dispossession Act, Summary, (14 of 1859), ਸਬਜ਼ਦੀ ਬੇਦਖਲੀ ਐਕਟ
 Divorce Act (IV of 1869), ਤਲਾਕ ਐਕਟ
 Dourine Act (V of 1910), ਦੌਰੀਨ ਐਕਟ
 Dower Act (II of 1930), ਹੱਕ ਮਹਿਰ ਐਕਟ
 Dramatic Performance Act (19 of 1876), ਡਰਾਮੇ ਪੇਸ਼ਦਾ ਐਕਟ
 Drug Act (26 of 1930), ਦਵਾਈਆਂ ਐਕਟ
 Drugs Act (VII of 1930), Dangerous/ ਰਿਸ਼ਾਨਕ ਦਵਾਈਆਂ ਐਕਟ

E

- Easements Act (V of 1882) ਸੁਖਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ
- Education Act (VII of 1919), Primary/ ਮੁਢਲੀ ਵਿਦਿਆ ਐਕਟ
- Electricity Act (IX of 1910), ਬਿਜਲੀ ਐਕਟ
- Elections Offences and Enquiries Act (XXXIX of 1920), ਵੋਟਿੰਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਤੇ ਪੁੱਛਾਂ ਐਕਟ
- Employees Act, (34 of 1948), State Insurance/ ਸਰਕਾਰੀ ਬੀਮਾ ਨੌਕਰ ਐਕਟ
- Emergency Provisions (Continuance) Ordinance, ਐਕਸ਼ਨਲ ਸ਼ਰਤਾਂ (ਚਲੇਤ) ਅਧਿਨਿਯਮ
- Employers Liability Act (XXIX of 1938), ਐਕਟ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਮਾਲਕਾਂ
- Endowments Act (VI of 1890) Charitable/ ਪੁਨਿਅੰਬ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਐਕਟ
- Enemy Mission Act, (1921), ਦੁਸ਼ਮਣ ਉਦੇਸ਼ ਐਕਟ
- Enquiries Act, Official/ ਪੁਛਗਿਛ ਅਫਸਰਾਂ ਐਕਟ
- Entertainments Duty Act (XXX of 1936), ਦਿਲਪਟਚਾਰਾ ਮਸੂਲ ਐਕਟ
- Essential Services (Maintenance) Ordinance, (1999) ਆਵੇਸ਼ਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਰਾਖੀ ਅਧਿਨਿਯਮ
- Essential Supplies (Temporary Powers) Ordinance, (2003), ਆਵੇਸ਼ਕ ਰਸਦਾਂ (ਅਸਥਾਈ ਸ਼ਕਤੀ ਅਧਿਨਿਯਮ)
- Estate Act, Private/ ਨਿਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਐਕਟ
- Eviction Act, (27 of 1950) Govt. Premises/ ਸਰਕਾਰੀ ਅਸਥਾਨ ਵੇਖਣੀ ਐਕਟ
- Evidence Act (I of 1872), ਗਵਾਹੀ ਐਕਟ
- Excise Act (I of 1914), ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ
- Excise (Malt and Liquor) Act, (XIII of 1890) ਆਬਕਾਰੀ (ਜੌ ਮਰਾਬ) ਐਕਟ
- Exchange of Prisoners Act (58 of 1920), ਵੱਢੀ ਵਟਾਂਦਰਾ ਐਕਟ
- Explosive Act (IV of 1884), ਸਵੈਟਰਾਂ ਐਕਟ
- Explosive Substances Act (VI of 1908), ਐਕਟ ਸਵੈਟਰ ਵਸਤੂਆਂ
- Extradition Act (XV of 1903) ਪਰਤਿਅਰਪਣ ਐਕਟ

F

- Factories Act (63-1948) ਫਾਰਖਾਨਾ ਐਕਟ
- Female Infanticide Prevention Act, (VIII of 1870), ਮਰੀਫ਼ ਬਾਝ ਰਤਿਆ ਵੇਝ ਐਕਟ

Federal Court Act (XXV of 1937), ਫੈਡਰਲ ਕੋਰਟ ਐਕਟ
 Ferries Act (XVII of 1878), ਫੇਰੀਜ਼ ਐਕਟ
 Fisheries Act (XX of 1914), ਮੱਛੀਆਂ ਫਸ਼ਨ ਐਕਟ
 Food Act (VIII of 1929), Pure/ ਸੁਧ ਫੂਡ ਐਕਟ
 Force Act (45 of 1950), Air/ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਐਕਟ
 Force Act (XLIX of 1920), Auxiliary/ ਸਹਾਇਕ ਸੈਨਾ ਐਕਟ
 Forefeiture Act. (859), ਫੌਰਫੇਚਰ ਐਕਟ
 Forest Act (XVI of 1927), ਫੋਰੈਸਟ ਐਕਟ
 Forest (Sale of Timber) Act (III of 1913), ਜੰਗਲ (ਲਕੜੀ ਵੇਚਣ) ਐਕਟ
 Foreign Relations Act (XXII of 1932), ਬਾਹਰੀ ਸਬੰਧਾਂ ਐਕਟ
 Foreign Marriage Act (XIV of 1903), ਬਾਹਰੀ ਵਿਆਹ ਐਕਟ
 Federal Courts Act (21 of 1941), ਫੈਡਰਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਐਕਟ
 Frontier Crime Regulation (III of 1901), ਸਰਹਦੀ ਅਪਰਾਧ ਵਿਨਿਯਮਨ

G

Gambling Act (III of 1867), Public/ ਖੁਲਾ ਸੁਆ ਐਕਟ
 General Clauses Act (X of 1897), ਆਮ ਉਪਵਾਕ ਐਕਟ
 Glanders and Farcy Act (XIII of 1899), ਬਦਨਾਰ ਤੇ ਬਰਸਾਤੀ ਐਕਟ
 (ਪਸ਼ੂ ਦੇ ਹੱਥ ਹੋਣ ਦਾ ਐਕਟ)
 Goods Act, Sale of/ ਮਾਲ ਵਿਕਰੀ ਐਕਟ
 Guardians and Wards Act (VIII of 1890), ਬੱਚਿਆਂ ਤੇ ਵਾਰਡਾਂ ਐਕਟ
 Govt. Buildings Act (IV of 1899), ਸਰਕਾਰੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਐਕਟ
 Govt. Management of Private Estates Act (X of 1892) ਨਿਜੀ
 ਮਿਲਖਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਪਰਵੰਧ ਐਕਟ
 Govt. of India Act, ਫਿਦ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ
 Govt. Saving Act (1873), ਸਰਕਾਰੀ ਬਚਤ ਐਕਟ
 Govt. Securities Act (X of 1920), ਸਰਕਾਰੀ ਬੰਧਾਨਤਾਂ ਐਕਟ

H

Hindu (Disposition of Property) Act (XV of 1916), ਹਿੰਦੂ ਜਾਇਦਾਦ
 ਦੇਣ ਐਕਟ
 Hindu (Gains of Learning) Act, (XXX of 1930) ਹਿੰਦੂ ਵਿਦਿਆ ਕਮਾਈ
 ਐਕਟ
 Hindu Inheritance (Removal of Disabilities) Act, (XII of 1928)

ਹਿੰਦੂ ਵਿਰਾਸਤ (ਨਿਰਜੋਗਤਾਵਾਂ ਹਟਾਉ) ਐਕਟ

Hindu Women's Right to Property Act, (XVIII of 1937), ਹਿੰਦੂ

ਇਸਤਰੀ ਦਾ ਜਾਇਦਾਦ ਐਕਟ

Holding Act (IV of 1935), Consolidation of/ ਮੁੱਢਲੀ ਐਕਟ

Holiday Act (XVIII of 1942), Weekly/ ਸਤਵਾਰਾ ਹੁੱਟੀ ਐਕਟ

I

Identification of Prisoners (33 of 1920), ਕੈਦੀ ਪਛਾਣ (ਪਛਾਣ) ਐਕਟ

Immoral Traffic Act (IV of 1935), Suppression of/ ਬਰਦਾ ਵਰੋਈ

ਦਬਾਉਣਾ ਐਕਟ

Immigration into India Act (XXX of 1924), ਹਿੰਦ 'ਚ ਪਰਦੇਸ਼ ਅਰਾਮਨ ਐਕਟ

Importation Live Stock, Act (98), ਪਸ਼ੂ ਦਰਾਮਦ ਐਕਟ

Income-Tax Act (XI of 1822), ਆਮਦਨੀ ਟੈਕਸ ਐਕਟ

Indemnity Act (XXXIV of 1860), Government Officers/

ਰਾਜ ਕਰਮਚਰੀ ਬਚਾਉ ਐਕਟ

Industrial Statistics Act (XIX of 1942), ਦਸਤਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਅੰਕੜੇ ਐਕਟ

Industries Act (V of 1935) State Aid to/ ਦਸਤਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ

ਸਹਾਇਤਾ ਐਕਟ

Inheritance Act (XXX of 1839), ਵਿਰਾਸਤ ਐਕਟ

Insects Act (II of 1914), Destructive/ ਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਕੀੜੇ ਐਕਟ

Interest Act (XXXII of 1839), ਬਿਆਜ ਐਕਟ

Insolvency Act (V of 1920), Provincial/ ਪਰਾਂਤਕ ਦਵਾਲਾ ਐਕਟ

J

Judicial Officers Protection Act (XVIII of 1250), ਨਿਆਂ ਕਰਮਚਾਰੀ

ਬਚਾਉ ਐਕਟ

Jurisdiction Act, Extra Provincial/ ਪਰਾਂਤੋਂ ਬਾਹਰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਐਕਟ

Juvenile Smoking Act (VII of 1918), ਬਾਲ ਤਮਾਕੂ ਪੀਣ ਐਕਟ

L

Lac Act, ਲਾਖ ਐਕਟ

Land Acquisition Act (I of 1894), ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ

Land Development Act, (66 of 1948), Delhi Ajmer/ ਦਿਲੀ ਅਜਮੇਰ

ਊਨਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਟ

- Land Improvement Loans Act (I of 1885), ਜ਼ਮੀਨ ਉਨਤੀ ਐਕਟ
 Land Preservation Act (II of 1900), ਜ਼ਮੀਨ ਸੰਭਾਲ ਐਕਟ
 Land Revenue Act (XVII of 1887), ਮਾਲ ਕੁਚਾਰੀ ਐਕਟ
 Law Reports Act (XVIII of 1877), ਕਨੂੰਨੀ ਰਸਾਲਾ ਐਕਟ
 Laws Act (IV of 1872), Panjab/ ਪੰਜਾਬ ਕਨੂੰਨ ਐਕਟ
 Laws Local Extent Act (XV of 1874), ਸਥਾਨਕ ਵਿਸਥਾਰ ਕਨੂੰਨੀ ਐਕਟ
 Legal Practitioners Act (XVIII of 1879), ਕਨੂੰਨੀ ਅਭਿਆਸੀਆਂ ਐਕਟ
 Legal Practitioners (Fees) Act (XXI of 1926), ਕਨੂੰਨੀ ਅਭਿਆਸੀਆਂ
 (ਫੀਸ) ਐਕਟ
 Legal Practitioners (Women) Act (XXIII of 1923), ਕਨੂੰਨੀ ਅਭਿਆਸੀ-
 ਆਂ ਇਸਤਰੀ ਐਕਟ
 Lepers Act (III of 1898), ਰੋਗੀ ਐਕਟ
 Light House Act, (27), ਚਾਨਣ ਘਰਾਂ ਐਕਟ
 Limitation Act (IX of 1908), Indian/ ਹਿੰਦੂ ਸਿਆਦੀ ਐਕਟ
 Live Stock (Importation) Act, (IX of 1898), ਮਾਲ ਡੇਰ ਦਰਾਮਦੀ ਐਕਟ
 Loans Act (IX of 1914), Local Authorities/ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕਰਦੇ
 ਐਕਟ
 Loans Act (X of 1918), Usurious/ ਅਧਿਕ ਵਿਆਜੀ ਕਰਦੇ ਐਕਟ
 Local Option Act (V of 1923), ਸਥਾਨਕ ਚੋਣ ਐਕਟ
 Lunacy Act (IV of 1912), ਪਗਲਾਪਣ ਐਕਟ
 Local Authorities Act (1919), ਸਥਾਨਕ ਪਰੰਪਰਾ ਐਕਟ

M

- Majority Act (IX of 1875), ਬਾਲਗੀ ਐਕਟ
 Marriage Act (VIII of 1939), Mussalman Dissolution of/ ਮੁਸਲਮਾਨ
 ਵਿਆਹ ਫੈਸਲ ਐਕਟ
 Marriages Validation Act (XIX of 1892), ਵਿਆਹ ਪਰਿਆਉ ਐਕਟ
 Marriages Validating (21 of 1949), Hindu/ ਹਿੰਦੂ ਵਿਆਹ ਪਰਿਆਉ ਐਕਟ
 Married Women Property Act (III of 1874), ਵਿਆਹਤਾ ਇਸਤਰੀਆਂ
 ਜਾਇਦਾਦ ਐਕਟ
 Marks Merchandise Act (IV of 1889), ਵੱਖਰ ਮਾਰਕਾਂ ਐਕਟ
 Marks Act (V of 1940), Trade/ ਵਪਾਰ ਮਾਰਕਾਂ ਐਕਟ
 Measures of Length Act (II of 1889), ਲੰਬਾਈ ਮਾਪ ਐਕਟ

- Measures of Capacity and Weight Act (1871), ਸਮਦਬਾ ਤੇ ਭੰਡ ਐਕਟ
 Medical Councils Act (XXVII of 1933), ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲਾਂ ਐਕਟ (ਵੇਦਕ
 ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ)
 Medical Degrees Act (VII of 1916), ਮੈਡੀਕਲ ਡਿਗਰੀਆਂ ਐਕਟ (ਵੇਦਕ ਪਦ
 ਐਕਟ)
 Medical Registration Act (II of 1916), ਮੈਡੀਕਲ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ
 (ਵੇਦਕ ਪੁਸਤਕਨ ਐਕਟ)
 Metal Tokens Act (I of 1889), ਧਾਤੂ ਟਿਕੇ ਐਕਟ
 Mines Act (IV of 1923), ਖਾਣੀ ਐਕਟ
 Military Stores (Unlawful Possession) Ordinance, (2000), ਸੈਨਿਕ
 ਕੁਦਾਮ (ਬਨ੍ਹੇ ਵਿਰੋਧੀ ਕਬਜ਼ਾ) ਅਧਿਨਿਯਮ
 Military Transport Act (X of 1915), ਸੈਨਿਕ ਸਾਮਾਨ ਵੇਟ ਐਕਟ
 Minor Canals Act, ਰਜਬਾਹਾ ਐਕਟ
 Mortgaged Lands Act, Restitution of/ ਮਰਹੂਨਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵਾਪਸੀ ਐਕਟ
 Motor Vehicles Act (IV of 1939), ਮੋਟਰ ਗੱਡੀਆਂ ਐਕਟ
 Motor Vehicles (Taxation) Act, ਮੋਟਰ ਗੱਡੀਆਂ (ਟੈਕਸ) ਐਕਟ
 Motor Spirit (Taxation of Sales) Act (I of 1939), ਮੋਟਰ ਸਪਿਰਟ
 (ਬਿਕਰੀ ਟੈਕਸ) ਐਕਟ
 Money Lenders Act (III of 1938) Registration of/ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰਾਂ
 ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ
 Monuments Preservation Act (VII of 1904), ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਸੰਭਾਲ ਐਕਟ
 Municipal Act (III of 1911), ਨਗਰ ਸਭਾ ਐਕਟ
 Municipal (Executive Officers) Act (II of 1931), ਨਗਰ ਸਭਾ ਕਾਰਜ-
 ਸਾਧਕ ਅਫਸਰ ਐਕਟ
 Municipal (Tax Validating) Act (IV of 1934) ਨਗਰ ਸਭਾ (ਕਰ ਪਤਿਆਉ)
 ਐਕਟ
 Murderous Outrages Act (XXIII of 1867) ਘਾਤਕ ਉਪਦਰੋਹ ਐਕਟ
 Museum Act (X of 1910), ਅਜਿਬ ਘਰ ਐਕਟ
 Mussalman Personal Law Application Act (XXVI of 1907),
 ਮੁਸਲਮਾਨ ਸ਼ਰੀਅਤ ਲਾਉਟੀ ਐਕਟ

N

Naturalization Act (VII of 1925), ਵਸਨੀਕ ਬਣਾਉਣਾ ਐਕਟ
 Negotiable Instruments Act, (XXVI of 1881), ਵਿਕਾਯੋਗ ਲਿਖਤਾਂ ਐਕਟ
 Nurses Registration Act, I of 1932, ਦਾਈਆਂ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ

O

Oath Act (X of 1873) Indian/ ਹਿੰਦ ਸੁਗੰਧ ਐਕਟ
 Official Enquiries Act, ਸਰਕਾਰੀ ਪੁੱਛ ਪੜਤਾਲ ਐਕਟ
 Official Gazetteer Act (XXXI of 1863), ਸਰਕਾਰੀ ਗੇਜ਼ਟੀਅਰ ਐਕਟ
 Official Secrets Act (XIX of 1923), ਸਰਕਾਰੀ ਰੀਜ਼ ਐਕਟ (ਨਿਆਸਧਾਰੀਆਂ)
 Official Trustees Act (II of 1913), ਸਰਕਾਰੀ ਟਰਸਟੀਆਂ ਐਕਟ
 Opium Act (XIII of 1857), ਅਫ਼ੀਮ ਐਕਟ
 Opium Smoking Act (I of 1878), ਅਫ਼ੀਮ ਪੀਣ ਐਕਟ

P

Partnership Act (IX of 1932), ਭਾਈਵਾਲੀ ਐਕਟ
 Partition Act (IV of 1893), ਵੰਡਾਰਾ ਐਕਟ
 Passport Act (XXXIX of 1920), ਪਾਸਪੋਰਟ (ਭਾਰਦਾਰੀ) ਐਕਟ
 Patent and Design Act (II of 1911), ਪੇਟੇਂਟ ਤੇ ਡੀਜ਼ੈਨ ਐਕਟ
 Patrol Act (VIII of 1918), Villages & Small Towns/ (ਪਿੰਡਾਂ ਤੇ ਵਸਬੋ)
     ਚੌਕੀਦਾਰੀ ਐਕਟ
 Penal Code (XIV of 1860), Indian/ ਹਿੰਦ ਡੰਡਾਵਾਲੀ
 Penal Deductions Ordinance, (2000), ਡੰਡਾ ਕਮੀ ਅਧਿਨਿਯਮ
 Penalties Enhancement Ordinance, (1999), ਡੰਡਾ ਵਧਾਉ ਅਧਿਨਿਯਮ
 Pensions Act, (XXIII of 1871), ਪੈਨਸ਼ਨ ਐਕਟ
 Petroleum Act, (XXX of 1934), ਮਿੱਟੀ ਤੇਲ ਐਕਟ
 Poisons Act, (XII of 1919), ਰਹਿਰ ਐਕਟ (ਵਿਹੁ ਐਕਟ)
 Police Act (16 of 1873), N.W. Village Roads/ਪਿੰਡ ਤੇ ਸੜਕਾਂ ਪੁਲੀਸ ਐਕਟ
 Police Act (III of 1888), ਪੁਲੀਸ ਐਕਟ
 Ports Act of 1908, ਬੰਦਰਗਾਹਾਂ ਐਕਟ
 Post Office Act (VI of 1898), ਡਾਕਖਾਨਾ ਐਕਟ
 Power of Attorney Act (VII of 1882), ਮੁਖਤਾਰਨਾਮਾ ਐਕਟ
 Pre-emption Act (I of 1913), ਮੁਦਾ ਐਕਟ

- Prisons Act (IX of 1884), ਜੇਲ੍ਹਖਾਨਾ (ਕੈਦ ਖਾਨਾ) ਐਕਟ
 Prisoners Act (III of 1900), ਕੈਦੀਆਂ ਐਕਟ
 Prisoners Act (XXXIV of 1850), State/ ਸ਼ਾਹੀ ਕੈਦੀਆਂ ਐਕਟ
 Prisoners Probational Release Act (X of 1926), Good Conduct/
 ਨੇਕ ਚਲਣ ਕੈਦੀਆਂ ਅਥਰੋਹੀ ਫੁਟਕਾਰਾ ਐਕਟ
 Prisoners Act (XXXIII of 1920), Identification/ ਕੈਦੀ ਬਨਾਖਤ (ਪਛਾਣ)
 ਐਕਟ
 Property in Land Act (IV of 1937), ਰਸੀਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਐਕਟ
 Property Act (IV of 1882), Transfer of/ ਇੰਤਕਾਲ ਜਾਇਦਾਦ ਐਕਟ
 Provident Fund Act (XIX of 1925), ਸੰਜਮੀ ਫੰਡ ਐਕਟ
 Public Servants (Inquiries) Act (XXXVII of 1850), ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰਾਂ
 ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਐਕਟ

R

- Railway Act (IX of 1890), ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ
 Resiprocity Act, (9 of 1943), ਪਰਸਪਰਤਾ ਐਕਟ
 Records Act (V of 1917), Destruction of/ ਰਿਕਾਰਡ ਨਾਸ਼ ਐਕਟ
 (ਉਲੇਖ ਨਸ਼ਟੀ ਐਕਟ)
 Recovery of State Dues Act (2002), ਸਰਕਾਰੀ ਰੁਪਿਆ ਬਸੂਲਣ ਐਕਟ
 Redemption of Mortgage Act (II of 1913), ਗਹਿਣ ਫੁਡਾਉ ਐਕਟ
 Refugees (Registration of Land Claims) Ordinance, ਬਰਨਾਰਦੀ ਹੋਏ
 ਦਾਦਾ ਰਜਿਸਟਰੀ ਅਧਿਨਿਯਮ
 Registration Act (XVI of 1908), ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ
 Registration Validating Act (II of 1930), ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਪਰਿਆਪਤ ਐਕਟ
 Registration of Births and Deaths Act (VI of 1886), ਜੰਮਣ ਮਰਨ
 ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ
 Registration of Books & Press Act, ਪੁਸਤਕਾਂ ਤੇ ਛਾਪਾਖਾਨਾ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ
 Regulation, ਵਿਧਿਯਮਨ
 The Bengal Chaukidari Regulation (XXII of 1856),
 ਬੰਗਾਲ ਚੌਕੀਦਾਰੀ ਵਿਧਿਯਮਨ
 The Bengal Eastern Frontier Regulations (V of 1873),
 ਬੰਗਾਲ ਪੂਰਬੀ ਸਰਹੱਦ ਵਿਧਿਯਮਨ
 The Bengal Land (Conditional Sales) Regulation, (X

of 1798), ਬੰਗਾਲ ਫ਼ੌਦੇ ਸ਼ਰਤੀ ਵਿਧਾ ਵਿਨਿਯਮਨ

The Bengal Land (Redemption & Foreclosures) Regulation (XVII of 1806), ਬੰਗਾਲ ਫ਼ੌਦੇ (ਮੁਕਤੀ ਤੇ ਬੰਬਾਦ) ਵਿਨਿਯਮਨ

The Bengal State Prisoners Regulation (III of 1818), ਬੰਗਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਫ਼ੌਦੀਆਂ ਵਿਨਿਯਮਨ

The Frontier Grazing Regulations (X of 1874), ਸਰਹੱਦ ਤੇ ਭੰਗਰ ਚਾਰਨਾ ਵਿਨਿਯਮਨ

Reformatory Schools Act (VIII of 1897), ਸੁਧਾਰਕ ਸਕੂਲ ਐਕਟ

Rehabilitation Finance Administration (2 of 1948), ਮੁੜ ਵਸਾਉ ਆਰਥਕ ਪਰਬੰਧ ਐਕਟ

Relief of Indebtedness Act, (VII of 1934) ਕਰਜ਼ਾ ਘਟਾਉਣਾ ਐਕਟ

Religious Societies Act (I of 1888), ਧਾਰਮਕ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ

Rent Restriction Ordinance (2006) Urban/ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਰਾਫ਼ਿਆ ਬੰਧਨ ਅਧਿਨਿਯਮ

Repealing and Amending Ordinance (2002), ਮਨਸੂਖੀ ਤੇ ਸੋਧ ਅਧਿਨਿਯਮ

Representation of People Act (43 of 1950), ਲੋਕ ਪਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ

Restriction of Habitual Offenders Act (V of 1918), ਆਦਮੀ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ

Revenue Act (XVII of 1887), Land/ ਫ਼ੌਦੇ ਮਾਲੀਆ ਐਕਟ

Revenue Recovery Act (I of 1890), ਮਾਲੀਆ ਉਕਰਾਹੀ ਐਕਟ

Reverian Boundaries Act, ਦਰਿਆਈ ਹੱਦਾਂ ਐਕਟ

Rifles Act (XXIII of 1920), ਰਫਲ ਐਕਟ

§

Sale of Goods Act (III of 1920) ਵਿਕਰੀ ਮਾਲ ਐਕਟ

Salt Act (XII of 1882), ਲੂਣ ਐਕਟ

Salt Act (XVI of 1879), Transport of/ (ਬਾਰਬਤਦਾਰੀ) ਲੂਣ ਐਕਟ

Salt Duties Act (X of 1908), ਲੂਣ ਮਸ਼ੁਲਾਂ ਐਕਟ

Securities Act (XV of 1920) Govt / ਸਰਕਾਰੀ ਜ਼ਮਾਨਤਾਂ ਐਕਟ

Sedition Meeting Act (X of 1911) Prevention of/ ਰਾਜ ਧਰੋਹ ਇਕੱਠੇਰਤਾਵਾਂ ਰੋਕਣ ਐਕਟ

Sikh Gurdwaras Act (VIII of 1925), ਸਿਖ ਗੁਰਦਵਾਰੇ ਐਕਟ

Slavery Act (V of 1943) ਗੁਲਾਮੀ ਐਕਟ

Society Act (XV of 1910), Indian Red Cross/ ਰੋਡ ਕਰਾਸ ਸੁਸਾਇਟੀ
(ਸੰਸਥਾ) ਐਕਟ

— (II of 1912), Co-operative/ ਸਹਿਕਾਰੀ ਪਰਸਪਰ ਸਹਾਇਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਐਕਟ
Societies Registration Act (XXI of 1860), ਸਭਾਵਾਂ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ
Sellers (Litigation) Act (IV of 1925), ਜਿਪਾਰੀ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਐਕਟ
Small Cause Courts Act (IX of 1887) Provincial/ ਪਛਾਤਰ ਛੋਟਾ
ਮੁਕਦਮਾ ਕਚਹਿਰੀਆਂ ਐਕਟ

Small Towns Act (II of 1922), ਛੋਟੇ ਕਸਬਿਆਂ ਐਕਟ

Small Town (Tax Validating) Act (III of 1934), ਛੋਟੇ ਕਸਬੇ (ਟੈਕਸ
ਪਰਿਆਉ) ਐਕਟ

Specific Relief Act (I of 1877), ਖਾਸ ਦਾਦਰਸੀ ਐਕਟ

Stage Carriages Act (XVI of 1861), ਪੜਾ ਗੱਡੀਆਂ ਐਕਟ

Stamp Act (II of 1899), ਅਸਟਾਮ ਐਕਟ

States (Protection) Act (XI of 1934), ਰਿਆਸਤਾਂ ਬਚਾਉ ਐਕਟ

Succession Act (XXXIX of 1925), ਵਿਰਾਸਤ ਐਕਟ

Sugar Industry (Protection) Act (XIII of 1932), ਸਨਅਤੀ ਖੰਡ ਬਚਾਉ ਐਕਟ

Sugar Cane Act (XV of 1934), ਰੀਨਾ ਐਕਟ

Suits Valuation Act (VII of 1887), ਮੁਕਦਮਾ ਮਾਣੀਅਤ ਐਕਟ

Supplies Essential (Temporary Powers), (64 of 1948), ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਮਦ
(ਅਸਰਾਈ ਅਧਿਕਾਰ) ਐਕਟ

T

Tariff Act (XXXII of 1934), ਟੇਰਿਫ਼ ਚੁੰਗੀ ਐਕਟ

Tax Act (XV of 1940), Excess Profits/ ਵਾਧੂ ਠਕਾ ਕਰ ਐਕਟ

Tax Act, General Sales/ ਆਮ ਵਿਕਰੀ ਕਰ ਐਕਟ

Tax Limitation Act (XX of 1941) Professions/ ਪੇਸ਼ਾ ਕਰ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ

Tax Collection Act, (16 of 1931), Provisional/ ਆਰਗੀ ਕਰ ਵਸੂਲੀ ਐਕਟ

Taxation Act (III of 1926), Trading/ ਵਪਾਰੀ ਕਰ ਐਕਟ

Tea Cess Act (IX of 1903), ਚਾਹ ਅਸੂਲ ਐਕਟ

Tenancy Act (XVI of 1887), ਮੁਜ਼ਾਦੇਦਾਰੀ ਐਕਟ

Telegraph Act (XIII of 1885), ਤਾਰ ਬਰਕੀ ਐਕਟ

Tobacco Vend Fees Act (V of 1934), ਤਮਾਕੂ ਵਿਕਰੀ ਫੀਸ ਐਕਟ

Tolls Act (VIII of 1888), ਸੜਕੀ ਮਸੂਲ ਐਕਟ

Town Improvement Act (IV of 1922), ਨਗਰ ਉਨਤੀ ਐਕਟ
 Trade Disputes Act, (VII of 1929), ਵਪਾਰਕ ਝਗੜਿਆਂ ਐਕਟ
 Trade Employees Act, ਵਪਾਰਕ ਨੌਕਰਾਂ ਐਕਟ
 Trade Unions Act (XVI of 1926), ਵਪਾਰਕ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ
 Transport Act (I of 1916), Military/ ਮਿਲੀਟਰੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਐਕਟ
 Treasure Trove Act (VI of 1878), ਦਫੀਨਾ ਐਕਟ
 Tribes Act, (VI of 1924) Criminal/ ਜ਼ਰਾਇਮ ਦੇਸ਼ ਸਾਤੀਆਂ ਐਕਟ
 Trusts Act (II of 1882), ਟਰਸਟ ਐਕਟ (ਅਮਾਨਤਾਂ ਐਕਟ)
 — Charitable and Religious Trusts Act (XIV of 1920), ਖ਼ੈਰੀ
 ਤੇ ਧਾਰਮਕ ਅਮਾਨਤਾਂ ਐਕਟ

U

Urban Immovable Property Tax Act, ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਣਚੁਕਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਐਕਟ
 Universities Act (VIII of 1904), (ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ) ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਦਿਆਲਾ ਐਕਟ

V

Vaccination Act (XIII of 1880), ਲੋਦਾ ਐਕਟ
 Vagrancy Act (IX of 1874), ਅਵਾਰਾ-ਗਰਦੀ ਐਕਟ

W

Wakf Act (XLII of 1923), Musalman/ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵਕਫ਼ ਐਕਟ
 — Validating Act (VI of 1913), The Musalman/ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵਕਫ਼
 ਪ੍ਰਤਿਯੋਗੀ ਐਕਟ
 Weights and Measures of Capacity Act (XXXI of 1871), ਵੇਲ
 ਤੇ ਮਾਪ ਐਕਟ
 Weights Act (IX of 1939), Standard of/ ਵੇਲ ਦੇ ਮਾਪਾਂ ਐਕਟ
 Widows Remarriage Act (XV of 1856), Hindu/ ਹਿੰਦੂ ਵਿਧਵਾ ਪੁਨਰ
 ਵਿਹਾਰ ਐਕਟ
 Whipping Act (IV of 1903), ਕੋਰੜਾ ਐਕਟ
 Wireless Telegraphy Act (XVII of 1933), ਰੇਡੀਉ ਤਾਰ ਐਕਟ
 Workmen Compensation Act (VIII of 1923), ਕਿਰਤੀ ਹਾਨ ਪੂਰਤੀ ਐਕਟ

Appendix II— ਅੰਤਰਾ ੨

PHYSIOLOGY (ਸਰੀਰਕ ਵਿਗਿਆਨ)

A

Abdomen, ਢਿੱਡ, ਪੇਟ
 Abducent, Muscle, ਅਪਚਾਲਕ ਪੇਸ਼ੀ
 Abrasion, ਨ. ਰਗੜ
 Absorption, ਸੋਖਣਤਾ
 Accommodation of the Eye, ਨੇਤਰ-ਟਿਕਾਉ
 Acetabulum, ਢੁਲਾ ਉੱਖਲੀ
 Acephalous, α. ਬੇ-ਸਿਰ
 Acid, ਤੋੜਾਬ
 Acid, α. ਖੱਟਾ, ਤੋੜਾਬੀ
 Acromio Clavicular Joint, ਮੋਢਾ ਹਿੱਸਲੀ ਜੋੜ
 Acromion Process, ਮੋਢਾ ਹਿੱਸਲੀ ਦਾ ਵਧਾਉ
 Adam's Apple, ਘੱਡੀ
 Adductors, ਉਪਚਾਲਕ ਪੇਸ਼ੀ
 Adipocere, n. ਮਾਸ ਜਿਹੜਾ ਗਲ ਕੇ ਚਰਬੀ ਵਾਂਗ ਹੋ ਜਾਵੇ
 Adipose Tissue, ਚਰਬੀ ਤੰਤੂ
 Adolescent, ਜਵਾਨੀ
 Adrenals, ਗੁਰਦਾ ਉਪਗ੍ਰੰਥੀਆਂ
 Afferent Nerve, ਨੁਚਰ ਨਾੜੀਆਂ
 Albumin, ਅਲਬੂਮਿਨ
 Alimentary Canal, ਅੰਨ-ਪਰਣਾਲੀ
 Alkali, ਖਾਰ
 Alveole, ਵਾਯੂ
 Amensia, n. ਦਾਬਾ ਹੁਲ ਜਾਣਾ
 Amentia, n. ਯਾਦ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਨਸ਼ਟ ਹੋਣਾ
 Amino acids, ਅਮੀਨੋ ਐਸਿਡ
 Amphasia, n. ਬੋਲ-ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਨਾਸ
 Ampulla, ਐਂਪੂਲਾ

Amputate, v. ਅੱਧ (ਭੱਤ, ਬਾਂਹ ਆਦਿ) ਕੱਟ ਦੇਣਾ

Amylopsin, ਨਦਾਸਤਾ ਪਾਚਕ
 Anabolism, ਉਸਾਰੂ ਕਿਰਿਆ
 Anatomy, ਸਰੀਰ ਕਥਨਾ ਵਿਗਿਆਨ
 Anæsthesia, ਮੁੱਠ ਕਰਨੀ ਦਵਾਈ
 Animal Cell, ਜੀਵ ਸੈੱਲ
 Animal Heat, ਜੀਵ ਗਰਮੀ
 Ankle, ਗਿਟਾ
 Antiscorbutic, ਸਕਵੀ ਨਾਸ਼ਕ
 Antiseptic, ਕਿਰਮ ਨਾਸ਼ਕ
 Anus, ਗੁੱਦਾ
 Aorta, ਮਹਾ ਧਮਣੀ
 Apertures, ਸੋਰ੍ਹ
 Apex, ਸਿਖਰ
 Apoplectic Fit, ਸਕੜੇ ਦਾ ਹੋਰਾ
 Appendicitis, ਉਪ ਆਂਦਰੀ ਫੋੜਾ
 Aqueous Humour, ਨੇਤਰ ਜਲ
 Arachnoid, ਵਿਮਾਗ ਦੀ ਦਰਮਿਆਨੀ ਪਿੱਛੀ
 Arborizations, ਰਗ-ਸਾਲ
 Arborvitæ, ਪਰਾਟ-ਫਿਰਫ
 Arteries, ਫਿਰਆਨਾਂ, ਧਮਣੀਆਂ
 Arytenoid Cartilage, ਘੱਡੀ ਉਪ-ਅਸਤੀ
 Ascending Colon, ਦੜ੍ਹੀ ਵੱਡੀ ਆਂਦਰ
 Asphyxia, n. ਸਾਹ ਘੁਟਣਾ
 Traumatic — ਜਬਰੀ ਨਾਹ ਘੁਟਣਾ
 Astigmatism, ਨਜ਼ਰ ਪਾਟਣਾ
 Astragalus, ਗਿੱਟਾ ਗੋਲੀ
 Atlas Vertebra, ਪੇਲ-ਬਸੇਰੂ

Atrophy, *n.* ਸੁਕਣਾ
 Auditory Canal, ਕਨੂਲੀ
 Auditory Nerve, ਧਨਾਤੀ
 Auricle, *n.* (ਦਿਲ ਦਾ) ਉਪਰਲਾ ਖਾਨਾ
 Autopsy, *n.* ਲੋਥ ਪਰੀਖਿਆ
 Average, ਔਸਤ
 Axilla, ਖਗਲ

B

Back Bone, ਕੰਗਡੋੜ
 Bacteria, ਬੈਕਟੀਰੀਆ
 Bad Conductors of Heat, ਕੁਚਾਲਕ
 Ball and Socket Joints, ਘੁੰਝੀ
 ਛੱਡਾ ਜੋੜ
 Basal Ganglia, ਪਰਗੰਢ
 Beriberi, ਬਲਬੇਰੀ
 Biceps Muscle, ਦੋਨੋਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ
 Bicuspid Valve, ਦੋ ਨੁਕਰਾ ਵਧਾਣ
 Bifid, ਦੋ ਟੋਕਾ
 Bile, ਪਿੱਤ
 Bile Duct, ਪਿੱਤ-ਨਾਲੀ
 Biological Treatment, ਟੀਕਾ-
 ਇਲਾਜ
 Biology, ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨ
 Bladder, ਮਸਾਨਾ
 Blister, ਭਾਲਾ
 Blood Capillaries, ਲਹੂ ਵੰਡਕਾਵਾਂ
 Blood Clot, ਲਹੂ ਬੁੱਥ
 Blood Corpuscle, ਰਕਤਾਣੂ
 Blood Plasma, ਪਲਾਜ਼ਮਾ
 Blood Vessels, ਲਹੂ ਰਗਾਂ
 Bone, ਟੋਭੀ
 Bony Cage, ਪਿੱਥਰ
 Bowels, ਅੰਦਰਾਂ
 Bowlegged, ਭਮਾਨ-ਟੰਗਾ
 Brachial, *a.* ਬਾਹ ਦੀ
 Brain, ਦਿਮਾਗ

Bran, ਸੁਤਾ
 Bridge of the Nose, ਨੱਕ ਦੀ ਘੋੜੀ
 Bronchi, ਸਾਹ ਨਾਲੀਆਂ
 Bronchial, ਸਾਹ ਨਾਲੀ ਸਬੰਧੀ
 Broncho Pneumonia, ਠਸੂਨੀਆ
 Bronchus, ਸਾਹ ਨਾਲੀ
 Bubo, ਗਿਲਟੀ

C

Cadaveric, *a.* ਮੌਤ ਪਸਚਾਤੀ
 Caecum, ਸੀਕਮ
 Calcareous, *a.* ਚੂਨੇ ਵਾਲਾ
 Calf Muscles, ਪਿੱਥਰੀ-ਪੇਸ਼ੀਆਂ
 Callus, *n.* (ਹੱਡੀ ਦਾ) ਜੋੜ
 Calyx, ਫੁੱਲ-ਟੋਟੀ
 Cancer, *n.* ਨਾਸ਼ੁਰ-ਰਮੋਲੀ
 Canines, ਸੂਦੇ
 Capillaries, ਵੰਡਕਾਵਾਂ
 Capsule, ਬੇਪਸ਼ੁਲ
 Carbuncle, *n.* ਛਾਣਨੀ ਫੋਕਾ
 Cardiac, ਹਾਰਦਿਕ
 Cardiac Cycle, ਧੜਕਣ-ਚੱਕਰ
 Cardiac Impulse, ਹਾਰਦਿਕ ਪਹੇਲਨਾ
 Cardio Gram, *n.* ਨਰਸਾ ਦਿਲ ਚਾਲ
 Carotid, ਮੁਖ ਬੰਨ-ਧਾਣੀਆਂ
 Carpal Bones, ਹੁੱਟ-ਟੋਭੀਆਂ
 Carpus, ਹੁੱਟ
 Cartilage Bone, ਉਪ ਅਸਤੀ
 Casein, ਕੇਸੀਨ
 Cataract, ਮੋਤੀਆ ਵਿੰਦ
 Catarrhal Disease, ਠਸਲਾ
 Cavity, ਫੋਕਾ
 Cell, ਸੈੱਲ
 Cellular Clothing, ਜਾਲੇਦਾਰ ਕਪੜੇ
 Cerebellum, ਲਘੁ ਮਗਰ
 Cerebral Cortex, ਮਗਰ ਛਿੱਦਰ
 Cerebral Hemispheres, ਮਗਰੀ

ਅਰਧ-ਗੋਲਾ	
Cerebral Nerve, ਦਿਮਾਗੀ ਨਾਥੀ	Conical, ਸੰਕੁ ਆਕਾਰ
Cerebro Spinal, ਮਧਮੀ ਸੁਖਮਣੀ	Conjunctiva, ਯੁਜਾ
Cerebrum, ਮਧਮ	Conjunctival Reflex, ਚੰਤ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਅੱਖ ਬਮਰਣਾ
Cervical, ਚਰਦਣੀ	Connective Cells, ਸੰਜੋਗਕ ਸੈੱਲ
Cervical Vertebral, ਚਰਦਣੀ ਮਟਕਾ	Connective Tissue, ਸੰਜੋਗਕ ਤੰਤੂ
Cheek, ਚੱਲ੍ਹ	Contagious, <i>a.</i> ਵੁਤਕੀ
Chemistry, ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ	Converge, ਸੰਸ਼ਿਤੀ
Chest, ਛਾਤੀ	Convex, ਉੱਨਤੋਂਦਰ
Chin, ਚੱਢੀ	Cornea, ਕਰਨੀਆ
Chloroform, ਕਲੋਰੋਫਾਰਮ	Coronoid Process, ਚੁੰਚ ਪਰਕਰਪਣ
Chordal Tendineal, ਚਰਦੀ ਚੱਸੀਆਂ	Corpuscle, ਰਤਤਾਣੂ
Choroid, ਚਰੀਆ	Cortex, ਛਿਲਕਾ
Chyle, ਚੈਲੂਸ	Costal Cartilages, ਪੰਸਲੀ ਉੱਪ ਅਸਤੀਆ
Chyme, ਚੈਮੂਸ	Cramp, <i>n.</i> ਖੱਲੀ
Cilia, ਪਲਕਾ	Cranial, ਕਪਾਲੀ
Ciliary Muscle, ਪਲਕ-ਪੇਸ਼ੀ	Cranial Nerves, ਕਪਾਲੀ ਨਾਥੀਆਂ
Circulation of Blood, ਲਹੂ-ਗੇੜ	Cranio Sacral System, ਕਪਾਲ-ਤਿੱਠ
Circulatory System, ਲਹੂ-ਗੇੜ ਸਿਸਟਮ	<i>ਸੰਸਥਾ</i>
Circumvallete Papillae, ਆਕਾਲ ਪਿਟਿਕਾ	Cranium, ਕਪਾਲ
Clavicle, ਟੱਸੀ	Cricoid, ਖੁੱਦਰਾ ਉੱਪ ਅਸਤੀ
Clinical, <i>a.</i> ਚੋਗੀ ਸਬੰਧੀ	Crow Bar, ਸੱਬਲ
Clotting, ਲਹੂ ਜਮਣਾ	Crown, ਢੰਦ ਸਿਖਰ
Cochyx, ਖੂਭ ਟੱਡੀ	Cubic Millimeter, ਘਣ ਮਿਲੀਮੀਟਰ
Cochlea, ਕੋਕਲੀਆ	Cuneiform, ਟਾਨੇ ਢਾਂਗ
Cochlear Nerve, ਕੋਕਲਾ ਨਾਥੀ	Cutaneous, ਖਣਜੀ ਸਬੰਧੀ
Coil, Glands, ਕੋਕਲੀਦਾਰ ਗਰੰਥੀਆਂ	Cylindrical Lens, ਬੋਲਣ ਆਕਾਰ ਲੇਨਜ਼
Colon, ਕੋਲਨ	D
Collar Bone, ਟੱਸੀ	Dark Impure Blood, ਘਸਮੋਣਾ ਅਸੁੱਧ ਲਹੂ
Coma, <i>n.</i> ਬੇ-ਚੇਤੀ	Death, ਮੌਤ
Compression, <i>n.</i> ਦਬਾਉ	— Molecular, <i>a.</i> ਪਰਮਾਣੂ ਮੋਤ
Concave, ਨਤੋਂਦਰ	— Somatic, <i>n.</i> ਸਰੀਰਕ ਮੋਤ
Concentric Rings, ਸਮਕੇਂਦਰੀ ਝੋਲ	Decoction, ਕਾਝਾ
Concussion, <i>n.</i> ਦਮਾਗੀ ਸੱਟ ਨਾਲ ਟੱਕੀ	Deglutition, ਨਿਗਲਣਾ

Delicate Organs, ਕੋਮਲ ਅੰਗ

Delirium, *n.* ਸਰਸਾਮ, ਚੰਗੇਸ਼ੀ ਵਿਚ
ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ, ਪਰਲਾਪ

Delivery, ਵਢੇਪਾ

Delusion, *n.* ਧੋਕਾ ਵਹਿਮ

Dementia, *n.* ਇਤ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਗਲਪਨ

Dentine, ਦੰਦਾਂ ਸਬੰਧੀ

Dermis, ਚਮੜੀ, ਚਰਮ

Descending Colon, ਤਲਵੀਂ ਕੋਲਨ

Diabetes, ਸੱਕਰ ਰੋਗ

Diagnosis, *n.* ਪਛਾਣ (ਰੋਗ ਦੀ)

Diameter, ਵਿਆਸ

Diaphragm, *n.* ਡਾਇਫਰਾਮ, ਸਦਾਸ
ਯੰਤਰ

Diastole, ਦਿਲ ਦਾ ਵੇਲਣਾ

Diathesis, *n.* ਸਰੀਰਕ ਸੁਭਾ

Discharge, *n.* ਵੇਗ, ਨਿਕਾਸ

Disinfectant Solution, ਚਰਮ
ਨਾਸਕ ਘੋਲ

Dislocation, *n.* ਸਰਕਾਉ (ਜੋੜ ਦੀ ਟੱਡੀ)

Dissection, ਚੀਰ ਫਾੜ

Distension, *n.* ਤਣਾਉ

Diurnal Variations, ਦਿਨਕ ਵਿਭੇਦ

Dorsal, ਪਿੱਛਾ

Dropsy, ਵਲੋਧਰ

Drum of the Ear, ਕੰਨ ਦਾ ਪੜਦਾ

Ductless Gland, ਬਹਿਣੀ ਹੀਨ
ਗੰਦੀਆਂ

Ducts, ਬਹਿਣੀਆਂ

Duodenum, ਬਾਵਾਂ ਉਂਗਲੀ ਅੰਦ

Durameter, ਸਿਰਾਲ ਮਿਡੀ

Dyad, ਜੋੜਾ

Dyspepsia, ਬਦਹਜ਼ਮੀ

Dysphagia, *n.* (ਖੀੜ) ਅੰਦਰ ਲੰਘਾਉਣ
ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਲ

Dyspnoea, *n.* ਔਖਾ ਸਾਹ

Dysuria, *n.* ਪੇਸ਼ਾਬ ਕਰਨ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਲ

E

Echymosis, *n.* ਰੋਗਦਾਰ ਚੋਟ (ਨੀਲ)

Efferent, ਨਿਰਗਾਮੀ

Efferent Vessels, ਨਿਰਗਾਮੀ ਪਰਣਾ-
ਲੀਆਂ

Elementary Tissue, ਮੌਲਿਕ ਤੰਤੂ

Embedded, ਜੰਮੇ ਹੋਏ

Embryo, *n.* ਸੁਖਮ ਬੱਚਾ (ਅੰਤਰ)

Emulsification, ਦੁਧੀਆ ਕਰਨ

Enamel, ਮੀਨਾ

Endolymph, ਅੰਤਰ-ਲਲੀਕਾ

Endothelium, ਅੰਤਰਪਟ

Enzyme, ਰਸਾਇਣਕ ਖਮੀਰ

Epidermis, ਉਚਾ, ਉਪ ਚਰਮ

Epiglottis, ਕੰਨ ਵਿਧਾਨ

Epilepsy, *n.* ਫਿਰਕੀ

Epithelial Linings, ਅਧਿਕਤਮ ਅਸਤਰ

Epithelial Tissue, ਅਧਿਕਤਮ ਤੰਤੂ

Ethmoid Bone, ਚੁਚਕੀ ਟੱਡੀ

Etiology, *n.* ਰੋਗ ਕਰਣ ਵਿਦਿਆ

Eustachian Tube, ਕੰਨ-ਸੰਘ ਨਾਲੀ

Excretory Glands, ਮਲ ਤਿਆਗ
ਗਰੇਖੀ

Excretory System, ਮਲ ਤਿਆਗ
ਸੰਸਥਾ

Extravasation, *n.* ਨਿਸ਼ਿਆ ਹੋਇਆ
(ਲਹੂ)

Extensors Muscle, ਪਰਸਾਰਨੀ ਪੇਸ਼ੀ

External Malleus, ਬਾਹਰਲੀ ਮੁਦੜ
ਅਸਤੀ

External Rectus, ਬਾਹਰ ਦਰਸ਼ਨੀ
ਪੇਸ਼ੀ

External Rectus Muscle, ਬਾਹਰ
ਦਰਸ਼ਨੀ ਪੇਸ਼ੀ

Eye conjunction, ਜੁੜਾ

Eye Lashes, ਪੜਕਾਂ, ਤਿਮਟੀਆਂ, ਵੱਖਰ

F

- Facet, ਸਥਾਨਕ
 Facias of Muscles, ਅਕਸ਼ੀ ਫੇਲ
 ਕਲਾ
 Faeces, ਗੁੰਦ, ਮੇਲ, ਵਿਸ਼ਟਾ
 False Ribs, ਛੋਟੀਆਂ ਪਸਲੀਆਂ
 Febrile, *a.* ਫੂਬ ਸੰਬੰਧੀ
 Female Reproductive Organs,
 ਇਸਤਰੀ ਜਣਨ ਇੰਦਰੀਆਂ
 Femur (Thigh Bone) ਚੌਥਲੂ (ਉੱਤ੍ਰ
 ਅਸਤੀ)
 Fibula (Splint Bone), ਅਨੁ ਸੰਘ
 ਅਸਤੀ
 Filiform, ਸੂਤਰ ਰੂਪ
 Fissure, ਦਰਜ, ਤੋੜ, ਚੀਰ
 Flat Bones, ਚਪਟੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ
 Fleahy Partition Wall, ਮਸ-
 ਪਾਜੀ
 Flexor Muscle, ਲਿਫਟੀ ਪੇਸ਼ੀ
 Floating Ribs, ਅਜੁੜ ਪਸਲੀਆਂ
 Flow of Saliva, ਲਾਲਾ ਵਗਣਾ
 Foetus, ਬੱਚ, ਲੋਬੜਾ, ਖੂਡਲਾ
 Follicle, ਪੇਟਾ, ਚੋਲੀ
 Foramen (Small Opening),
 ਛਿਦਰ
 Foramen Magnum, ਮਹਾ ਛਿਦਰ,
 ਵਡਾ ਛਿਦਰ
 Fracture, *n.* (ਹੱਡੀ) ਟੋਟ ਅਸਤੀ ਭੰਗ
 — Comminuted, (ਹੱਡੀ) ਚੂਰ ਚੂਰ
 — Green Stick, ਹਰੀ ਟਾਹਣੀ ਥਾਂਭ
 ਹੁੱਟੀ ਹੱਡੀ
 — Simple, ਸਾਧਾਰਣ ਹੱਡੀ ਟੋਟ
 Frontal Bone, ਲਲਾਟ ਅਸਤੀ
 Fulcrum, ਫਲਕਰਮ, ਨਾਧਾਰ ਖਿੰਦੂ
 Fungiform Papilla, ਖੁੰਬਾਕਾਰ ਕੰਢੇ
 Fungus (*a* Mushroom) ਪਦਵਰੋੜੇ

G

- Gall Bladder, ਪਿੱਤਾ
 Ganglia (Masses of Nerve Cells)
 ਨਾੜੀ-ਬੰਦ, ਨਾੜੀ-ਰੂਪ
 Gangrene, *n.* (ਸਰੋਤ ਦੇ ਅੰਗ ਦਾ) ਗਲ
 ਜਾਣਾ
 Generative Organs, ਜਣਨ ਇੰਦਰੀਆਂ
 — System, ਜਣਨ ਸੰਸਥਾ
 Genitals, ਵਿੰਗ (ਗੁਪਤ ਅੰਗ)
 Gestation, *n.* ਹਮਲ, ਗਰਭ
 Gland, ਗਰੰਥੀ
 — Cells, ਗਰੰਥੀ ਸੈੱਲ
 Glandular Organ, ਗਰੰਥੀ ਅੰਗ
 Glandular Tissue, ਗਰੰਥੀ ਤੰਤੂ, ਗਿਲਟੀ
 Glenoid Cavity (Fossa) ਮੱਥਾ-ਖੂਤ
 Glenoid Ligament, ਹੱਡੀ ਸੰਧੀ ਦੇਹਨ
 Gliding Joints. ਤਿਲਕਣਾ ਹੋੜ
 Globular, ਗੋਲ
 Globule, ਗੋਲੀ
 Glomerulus (Tuft), ਲਹੂ ਨਾੜੀ-ਫੁੰਦਾ
 Glosso-Pharyngeal, ਜਿਹੜਾ ਕੰਠ
 ਸੰਬੰਧੀ
 Glottis, ਸੁਆਸ ਨਲੀ ਦੁਆਰ
 Goitre, ਗਿਓਟਰ
 Gonads ਜਣਨ ਇੰਦਰੀਆਂ
 Gullet, ਅੰਨ ਪਰਣਾਲੀ
 Gums, ਮਸ਼ੁੜੇ

H

- Haemoglobin, ਹੀਮੋਗਲੋਬੀਨ, ਰਕਤਰਸਮ
 ਰਸਮ
 Haemorrhage, ਲਹੂ ਵਗਣਾ
 Hair Follicles, ਵਾਲ ਚੋਲੀਆਂ
 Haunch Bones, ਵਸਤੀ ਗੋਡਰ ਅਸਤੀਆਂ
 Hepatic, *a.* ਜਿਗਰੀ
 — Artery, ਜਿਗਰੀ ਧਮਣੀ

- Duct, ਜਿਗਰੀ ਦਾਹੁਣੀ
- Vein, ਜਿਗਰੀ ਨਸ
- Heredity, ਜੱਦੀ
- Hilum or Hilus, ਨਾਭ, ਤੁਖਮ
- Hinge Joints, ਕਬਜ਼ੇਦਾਰ ਜੋੜ
- Hip Bones, ਚੁੜਾ ਹੱਡੀਆਂ, ਖੁੜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ
- Hollow, ਪੋਠਾ, ਖੋਖਲਾ
- Honey Comb, ਮਖਿਆਣ
- Horny Layer, ਕਰੜੀ ਤਹਿ
- Humerus, ਝੋਲੇ ਦੀ ਹੱਡੀ
- Hymen, n. ਰੁਥ ਪਰਦਾ
- Hyperoemia, n. (ਲਾਠੀ) ਲਹੂ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਵਗਣਾ
- Hypermetropia, ਦੂਰ-ਦਿਸ਼ਟੀ
- Hypoglossal, ਜੀਭ ਹੱਡੀ
- Hysteria, n. ਖੁਟਰ, ਮੁਢਲਾ, ਹਿਸਟੀਰੀਆ

I

- Ileum, ਅਮਲ ਕਸ਼ੁਦਰਾਂਤ
- Ilio Crest, ਜਖਨ ਚੁੜਾ
- Ilium, ਜਖਨ ਅਸਤੀ
- Imbecile, n. & a. ਅਲਪ ਬੁਧ
- Immature, ਨਾਬਾਲਗ, ਨੌਜਵਾਨ
- Immovable Joints, ਅਚਲ ਜੋੜ
- Immunity, n. ਅਨਿਵਾਰਤਾ ਸ਼ਕਤੀ
- Imperfect Movable Joints, ਅਪੂਰੇ ਚਲਾਵੇਮਾਨ ਜੋੜ
- Impotency, n. ਨਮਰਦੀ, ਨਪੁੰਸਕਤਾ
- Incisors, ਕੁਤਰਨ ਦੰਦ
- Inferior Oblique, ਥਰਰ ਅਧੇ ਨਤਰ ਚਾਲਨੀ ਪੇਸ਼ੀ
- Rectus Muscle, ਅਧੇ ਸਰਲ ਪੇਸ਼ੀ
- Turbinate Bones, ਹੋਠਲੀ ਲਪੇਟੀ ਹੋਈ ਹੱਡੀ
- Vena Cava, ਅਧੇ ਮਹਾ ਸ਼ਿਰਾ

- Inner Medula, ਅੰਤਰੀ ਮਿਝਾ
- Insanity, n. ਪਾਗਲਪਣ
- Lunacy, ਪਾਗਲਪਣ
- Mania, ਖਬਤ
- Maniacal, ਬੋਲਣ ਵਾਲੀ
- Insomnia, ਨੀਂਦ ਨਾ ਆਉਣਾ
- Integument, (ਸਰੀਰ ਦੀ) ਚਮੜੀ
- Insertion of Muscles, ਪੇਸ਼ੀ ਨਵੇਸ਼
- Instep, ਪੈਰ ਦੀ ਛੱਤ
- Insulin, ਇਨਸੂਲੀਨ (ਗਿਆਬੇਤਸ ਲਈ ਦਵਾ ਹੈ)
- Intercellular, ਅੰਤਰ-ਸੈਲੀ
- Intercostal Muscles, ਅੰਤਰ ਪਸਲੀ ਪੇਸ਼ੀਆਂ
- Space, ਅੰਤਰ ਪਸਲੀ ਵਿੱਚ
- Internal Malleolus, ਅੰਤਰੀ ਗਿੱਟਾ
- Rectus Muscle, ਅੰਤਰੀ ਸਰਲ ਪੇਸ਼ੀ

J

- Secretion, ਅੰਤਰ ਰਸ
- Intervertebral Cartilages, ਅੰਤਰ ਕਸ਼ੁਦਰਾਂ ਉੱਪ ਅਸਤੀਆਂ
- Intestines, ਅੰਦਰਾਂ
- Invading Germs, ਹਮਲਾ ਆਵਰ ਹੋਗਾਰੂ
- Inverting Coat, ਉਲਟਾ ਪੜਦਾ
- Involuntary, ਅਨਿੱਛਤ
- Muscles, ਅਨਿੱਛਤ ਪੇਸ਼ੀਆਂ
- Irregular Bones, ਬੇਭੇਤ ਹੱਡੀਆਂ
- Isthium, ਉਪਤਾਰਾ

J

- Jaw, ਜਬਾੜਾ, ਥਾਹੀ
- Jejunum, ਉਤਲੀ ਕਸ਼ੁਦਰਾਂਤ, (ਉਪਲੀ ਹੋਈ ਅੰਤ)
- Joints, ਜੋੜ
- Jugular, ਹੱਠ-ਮਠਕਾ

K

Katabolism, ਵਾਹੁਣ, ਬੰਨਣ ਵਿਰਾਮ

Kidneys, ਗੁਰਦੇ, ਗੁਰਮ

Knob (Condyle), ਬੁੱਝੜ

L

Labia, ਲੁਬ

Labyrinth Majora, ਵੱਡੇ ਬੁੱਲ, ਤੁਲ
ਭੁਲਾਈਆਂ

Lacerated, α. ਫਿਲਿਆ ਦੋਇਆ

Lacerated Minora, ਛੋਟੇ ਬੁਲ

Lachrymal Apparatus, ਅਬਰੂ ਯੰਤਰ

Lachrymal Bone, ਅਬਰੂ ਅਸਤੀ

Lachrymal Gland, ਅਬਰੂ ਗਰੰਥੀ

Lachrymal Sac, ਅਬਰੂ ਛੈਲ

Lard, ਸ਼ੁਰ ਦੀ ਚਰਬੀ

Large Intestines, ਵੱਡੀਆਂ ਆਂਦਰਾਂ

Larynx (Voice Box), ਸਵਰ ਯੰਤਰ,
ਘੰਡੀLarynx and Voice, ਸਵਰ ਯੰਤਰ ਅਤੇ
ਸਵਰ, ਘੰਡੀ ਤੇ ਆਵਾਜ਼

Lateral, α. (ਬਾਹਰਲੇ) ਪਾਸੇ ਦਾ

Lateral Hemisphere, ਪਾਸੇ ਵਾਲਾ
ਅਰਧ ਗੋਲਾ

Legumin, ਲਗੂਮਿਨ, ਦਾਲ ਪਰੋਟੀਨ

Lenses, ਲੈਨਜ਼

Lettuces, ਬਾਹੂ, ਸਲਾਦ

Levers of the Body, ਸਰੀਰਕ ਲੀਵਰ

Ligament Teres, ਬੇਲਨਾਕਾਰ ਬੰਧਨ

Ligamentum Patellae, ਵੱਖਣੀ ਬੰਧਨ

Ligature, n. ਬੰਨ੍ਹ ਜਾਂ ਚੰਦ

Limb, ਅੰਗ

Lipase, ਲਿਪਾਜ਼

Liver, ਜਿਗਰ

Lividity, n. ਨੀਲਾਪਣ

Lobes, ਲਾਭੁਲਾ, ਛੋਟੀਆਂ, ਖੰਨ, ਟਾਪ

Lobule, ਛੋਟੀ ਲਾਭੁਲ, ਛੋਟੀ ਟਾਪੀ

Long Muscular Tube, ਲੰਬੀ ਮਾਸ
ਦੰਡੀ ਨਲੀLower Extremities, ਨਿਮਨ-ਅੰਗਾਂ,
ਟੰਗਾਂ, ਲੱਤਾਂ

Lower Limbs, ਨਿਮਨ ਅੰਗ

Lower Maxillary, ਹੇਠਲੇ ਜਬਾਹੇ ਦਾ

Lubb-Dupp, ਧਕ ਧਕ (ਧੁਨੀ)

Lumbar Region, ਕਟੀ ਪਰਦੇਸ਼, ਲੰਬ

Lumbar Vertebral, ਕਟੀ ਕਸੇਟਕਾ,
ਲੰਬ-ਸੋਹਰੇ

Lungs, ਫੇਫੜੇ

Lymph, ਲਸੀਕਾ

Lymphatic Capillaries, ਲਸੀਕਾ
ਕੇਸ਼ਕਾਵਾਂ

Lymphatic Duct, ਲਸੀਕਾ ਵਾਹਿਣੀ

Lymphatic Gland, ਲਸੀਕਾ ਗਰੰਥੀ

Lymphatic System, ਲਸੀਕਾ ਸੰਸਥਾ

Lymphatics, ਲਸੀਕਾ ਵਾਹਿਣੀਆਂ,
ਲਸੀਕਣੀਆਂ

Lymphocyte, ਲਸੀਕਾਣੂ

Lymphoid, ਲਸੀਕਾ ਆਭਾਸ

Lymphoid Tissue Bodies,
ਲਸੀਕਾ ਆਭਾਸ ਤੰਤੂ ਸਰੀਰ

M

Malar, ਗੱਲੂ ਸੰਘੀ, ਗੱਲੂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਸੰਘੀ

Malingering, v. ਮਕਰ ਕਰਨਾ

Malformation, n. ਕੁਬਨਾਵਟ

Mania, n. ਪਾਗਲਪਣ

Mandible, ਹੇਠਲਾ ਜਬਾਹਾ

Marrow, ਮਿਝ, ਗੁੱਦਾ

Mass of Protoplasm, ਜੀਵਰਸ ਪੁੰਜ,
ਜੀਵਰਸ ਦੇਰੀ

Maxilla, ਉੱਤਲਾ ਜਬਾਹਾ, ਜਬਾਹਾ

Medulla, ਮਗੜ, ਗੁੱਦਾ, ਮਿਝ

Medulla Oblongata, Part, ਪਛ,
ਮਗੜ

Medullary Cavity, ਮਗਰ ਦਾ ਥਾਂ	Mucous Membrances, ਬਲਗਮੀ ਝਿੱਲੀਆਂ
Melancholia, <i>n.</i> ਮਾਲੀਖੋਲੀਆ	Mucus, ਮਲੇਮ, ਭੜ, ਬਲਗਮ
Membrane, ਝਿੱਲੀ	Mummification, <i>n.</i> ਮੁਰਦੇ ਦਾ ਸੁਕਣਾ
Membranous Labyrinth, ਝਿੱਲੀ- ਦਾਰ ਹੁਲ ਹੁਲਦੀਆਂ	Muscular, ਮਾਸ ਪੇਸ਼ੀ ਸਬੰਧੀ
Meninges, ਮਗਰ ਪੇਂ ਝਿੱਲੀਆਂ	Muscular Filres, ਮਾਸ ਸੂਤ, ਪੇਸ਼ੀ ਤੰਤੂ
Menses, <i>n.</i> ਰਿਤੁ, ਹੋਂ	Muscular Pouch, ਮਾਸ ਥੈਲੀ
cf. Menstruation, ਰਿਤੁ ਆਉਣ	Muscular Sac, ਮਾਸ ਪੈਟਲੀ
Meridian, ਮੰਧਾਨ ਰੇਖਾ	Muscular Sance, ਮਾਸ ਪੇਸ਼ੀ ਵਧਾਰਾ ਗਿਆਨ
Mesentery, ਆਂਦਰ ਬੰਧ	Muscular Substance, ਮਾਸ ਪੇਸ਼ੀ ਪਦਾਰਥ
Metacarpal Bones, ਹੱਥੀ ਅਸਤੀਆਂ	Muscular System, ਪਸ਼ੀ ਸੰਸਥਾਨ
Metacarpus, ਹੱਥੀ	Musculi Papillares, ਮਾਸ ਅੰਗੁਰ
Metatarsal, ਪੱਥ-ਅਸਤੀਆਂ	Myopic or Hypermetropic, ਨਿਕਟ ਦਰਿਸ਼ਟੀ ਸਬੰਧੀ
Metatarsus, ਪੱਥ	
Microscopic Structure, ਸੂਖਮ ਸੰਰਚਨਾ	
Micturition, ਮੂਤਣਾ	N
Middle Coat, ਵਿਚਕਾਰਲਾ ਪੜਦਾ	Nauseous Medicine, ਰਸਿਲੀ ਦਵਾ
Middle Lobe, ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਲਾਉਂਡ, ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਝਾੜ	Nephritis, ਗੁਰਦੇ ਦੀ ਸੋਜ
Minute Aperture, ਮਹੱਨ ਫੇਰ	Nerve, ਨਾੜ
Miscarriage, <i>n.</i> ਰਹਤ ਪਾਤ	Nerve Centre, ਨਾੜੀ ਕੇਂਦਰ
— Delivery, ਗਰਭ ਪਾਤ	Nerve Fibre, ਨਾੜੀ ਸੂਤਰ
Mitral Value, ਦੁਫਟੀਆ ਕਪਾਟ	Nervous Anterior Horns, ਅਗਲੇ ਸਿੰਗ
Mixed Joints, ਰਲਵੇਂ ਜੋੜ	Nervous Impulse (Message) ਨਾੜੀ ਪ੍ਰੇਰਨ
Mixed Nerves, ਮਿਸ਼ਰ ਨਾੜੀਆਂ	Nervous System, ਨਾੜੀ ਸੰਸਥਾ
Molars (Tricuspid or the Grinders), ਝਾੜਾਂ, ਦਾੜਾਂ	Nervous Tissue, ਨਾੜੀ ਤੰਤੂ
Monster, <i>n.</i> (ਅਨੋਖੀ ਸ਼ਕਲ ਦਾ ਬੇਦਬ ਬੱਚਾ) ਵਿੱਲੂ	Neural Arch, ਨਾੜੀ ਮਿਹਰਾਬ
Morphia, <i>n.</i> ਅਰੀਮ ਦਾ ਸਤ	Neurosis, <i>n.</i> ਭਰਮ
Motor Nerves, ਚਾਲਕ ਨਾੜੀਆਂ	Neurotic, <i>a.</i> ਘਾਬਰਾ
Movable Joints, ਚਲਾਏਮਾਨ ਜੋੜ	Non Ampullary Ends, ਵਿਸਤਾਰ ਹੀਟ ਸਿਰੇ
Movement of Joints, ਜੋੜਾਂ ਦੀ ਹਰਕਤ	Non Nuolated Discs, ਅਟਿਸਟ ਟਿੱਕੀਆਂ
Mucin, ਸਲੇਸਮ, ਬਲਗਮ, ਭੜ	Nictalopia, ਅੰਧਰਾਤਾ
Mucous, ਬਲਗਮੀ ਝਿੱਲੀਆਂ	

O

- Obsession, ਤਿਆਨਕ ਵਹਿਮ
 Obstractive, ਦਾਈ ਸਬੰਧੀ
 Occipital Bone, ਪਸ਼ਚਾਤ ਕਪਾਲ ਅਸਤੀ
 Oculomotor, ਨੇਤਰ ਚਾਲਕ
 Odontoid Process, ਦੰਤਵਤ ਪਰਵਰਧਨ
 Oedema, ਪਾਣੀ ਪੈਣਾ
 Oesophageal, ਅੰਨ ਪਰਨਾਲੀ ਸਬੰਧੀ, ਅੰਨ ਪਰਨਾਲੀ ਦਾ
 Oesophagus, ਅੰਨ ਪਰਨਾਲੀ
 Olecranon Process, ਉੱਚ ਪਰਵਰਧਨ
 Olfactory, ਘਰਾਣ, ਸੁੰਘਣ ਸਬੰਧੀ, ਗੰਧ
 Olfactory Chamber, ਘਰਾਣ ਗ੍ਰਹਿ
 Orbit (Sockets of Eye), ਨੇਤਰ ਗੜੇ, ਅਖਵਾਨੇ
 Organ, ਅੰਗ, ਇੰਦਰੀ
 Organism, ਜੀਵ-ਜੰਤੂ
 Os calcis, ਅੱਡੀ ਦੀ ਹੱਡੀ
 Os innominate (Hip Bone), ਨਿਤੰਬ ਅਸਤੀ
 Osmosis (or Diffusion), ਰਚਣਾ
 Ossaceous Labyrinth, ਅਸਤੀ ਫੂਲ ਫੁਲਦੀਆਂ
 Outer Fibrous, α. ਬਾਹਰੀ ਰੇਸ਼ੇਦਾਰ
 Ova, ਫਿੰਦੜ (ਸਮੂਹ)
 Ovaries, ਫਿੰਦਰ ਗਰੰਥੀਆਂ
 Ovum, ਫਿੰਦਰ

P

- Pads of Cartilage, ਉਪ ਅਸਤੀ ਗੱਦੀਆਂ
 Palatable Food, ਸੁਆਦੀ ਭੋਜਨ
 Palate, ਤਾਲੂ
 Palate Bone, ਤਾਲੂ ਅਸਤੀ
 Pallor, ਪਿਛੜੇਟ
 Palm, ਤਲੀ
 Papillae, ਚਰਮ ਪਰਵਰਧਨ, ਅੰਤਰ
 Paralysed Limb, ਅਧਰੰਗ ਦੇ ਮਾਰੇ ਹੋਏ ਹੱਥ
 Paralysis, ਅਧਰੰਗ
 — Face, ਲਕਵਾ
 Parasympathetic, ਸਪਿੰਕਲ ਵਿਧਾਨ
 Parasympathetic System, ਸਪਿੰਕਲ ਵਿਧਾਨ ਸੰਸਥਾ
 Parathyroid, ਉਪ ਕਲ ਗਰੰਥੀਆਂ
 Parietal Bone, ਪਾਸਕ ਅਸਤੀ
 Parotid Gland, ਕੰਨਪੇੜਾ ਗਰੰਥੀ
 Particles, ਕਣ
 Parturition, ਬੱਚਾ ਜੰਮਣ
 Patella (Knee Cap) ਚੱਪਣੀ
 Pea-nuts, ਮੂੰਗਫਲੀ ਦੀ ਬਿਸਮ ਦਾ ਵਲ
 Pectoral, ਛਾਤੀ ਦਾ
 Pelvic, ਵਸਤੀ ਗੋਭਰ ਸਬੰਧੀ
 Pelvic Bones, ਵਸਤੀ ਗੋਭਰ ਅਸਤੀਆਂ
 Pelvis (Hip Bones), ਵਸਤੀ ਗੋਭਰ, ਪੇਡੂ
 Penis, ਇੰਦਰੀ, ਡੰਡ
 Perfect Movable Joints, ਪੂਰਨ ਚਲਦੇ ਮਾਨ ਜੋੜ
 Perfect Proteins, ਪੂਰਨ ਪ੍ਰੋਟੀਨ
 Pericardium, ਹਿਰਦਾ ਢਿੱਲੀ
 Perilymph, ਪਰਿਲੰਧਾ
 Periosteum, ਅਸਤੀ ਆਵਰਣ, ਅਸਤੀ ਢਿੱਲੀ
 Peristalsis, ਅੰਦਰ-ਚਾਲ
 Peritoneum, ਪੇਟ-ਢਿੱਲੀ
 Petrous Portion, ਬਰੜਾ ਹਿੱਸਾ (ਪੁਸ਼ਪੁਸ਼ੀ ਦੀ ਹੱਡੀ ਦਾ)
 Phagocytosis, ਰਬਤਾਣੂਆਂ ਦੀ ਰੋਗਾਣੂਆਂ ਨੂੰ ਨਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ
 Phalanx, ਉਂਗਲ ਹੱਡੀ
 Pharynx (Throat), ਫੰਠ, ਸੰਘ
 Piamater, ਮਾਤ੍ਰਾਵਰਣ

Piles, ਬਵਾਸੀਰ
 Pineal Gland, ਸਿਰ ਦਾ ਚਿਲਗੋੜਾ ਭੰਬੀ
 Pinna, ਕਰਨ ਸ਼ਬਕਲੀ, ਕੰਨ
 Pivot Joints, ਚੁਲਦਾਰ ਜੋੜ
 Placenta, ਅੰਡਾ
 Plasma, ਰਕਤ ਰਸ
 Pleura, ਫੇਫੜਾ ਖਿੱਲੀ
 Pons, ਸੇਤੂ, ਪਲ
 Pons Varolii, ਸੂਤਰ ਸਨਾਯੂ ਤੰਤਰ,
                     ਗੁੱਫਾ, ਵਰੋਲੀ ਸੇਤੂ
 Portal Circulation, ਅਠਰਸ ਦੇਰਾ
 Portal Vein, ਅਠਰਸ ਸਿਰਾ
 Posterior Chamber, ਪਿਛਲਾ ਖਾਨਾ
 Posterior Horns, ਪਿਛਲੇ ਸਿੰਗ
 Posterior Nares, ਪਿਛਲੀਆਂ ਨਾਸਾਂ,
                     ਨੱਕ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਫੇਦ
 Post-mortem, ਲੋਚ ਪਰੀਖਿਆ
 Precipitate, ਥੱਲੇ ਬਠਾਉਣਾ
 Pregnancy, ਗਰਭ, ਹਮਲ
 Premolars (Bicuspid or the
                     Chewers), ਉਰਲੀਆਂ ਦਾੜ੍ਹਾਂ
 Presbyopia, ਜਰਾਖੀਦੋਸ਼ (ਉਹ ਵਡੇਰੀ
                     ਉਮਰ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਰੋਗ ਜਿਸ
                     ਵਿਚ ਨੇੜੇ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਸਪਸ਼ਟ
                     ਅਤੇ ਦੂਰ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਪਸ਼ਟ
                     ਦਿਸਦੀਆਂ ਹਨ)
 Prolapse, ਨਿਕਲਣਾ (ਅੰਦਰਲੇ ਵਿੱਦਰੇ ਦਾ)
 Proteins, ਪਰੋਟੀਨਜ਼
 Protoplasm, ਜੀਵਰਸ
 Proximal Principles, ਮੰਨਿਕਟ
                     ਨਿਜਮ
 Psychosis, ਮਨ ਦੀ ਚਰਕਤ
 Ptyalin, ਪਟੇਲੀਨ
 Puberty, ਜੋਬਨ
 Pubis, ਪੇਡੂ-ਹੱਡੀ
 Pulley, ਝੋਟੀ
 Pulmonary Artery, ਫੇਫੜਾ-ਧਮਣੀ

Pulp, ਮਝਾ
 Pulp Cavity, ਮਝਾ-ਦੋੜ
 Pulse, ਨਬਜ਼
 Pulse Wave, ਨਬਜ਼-ਤਰੰਗ
 Pupil, ਪੁਤਲੀ
 Pus, ਪੀਪ, ਧਾਕ
 Pyloras, ਪਕਵਾਸ਼ਾਦਵਾਰ
 Pyloric, ਪਕਵਾਸ਼ਾਦਵਾਰ-ਸੰਬੰਧੀ
 Pyloric Sphincter, ਪਕਵਾਸ਼ਾ ਸੰਕੋਚਣੀ

Q

Quickening, (ਗਰਭ ਮੰਦਰ) ਬੱਚੇ ਦੀ
                     ਹਿਲ ਚਲ

R

Radial Artery, ਬਹੀ ਪਰਕੋਸ਼ਟਾ ਧਮਣੀ
 Receptor Organ or Sensory
                     Surface, ਕ੍ਰਹਿਟ ਅੰਗ
 Rectum, ਸਰਲ ਅੰਦਰ, ਮਲਾਸ਼ਾ
 Red Corpuscles, ਲਾਲ ਰਕਤਾਣੂ
 Renal Vein, ਗੁਰਦਾ-ਸਿਰਾ
 Renin, } ਰੇਨਿਨ
 Rennin, }
 Reproduction of Species, ਜਾਤੀ
                     ਪਰਜਨਨ
 Reproductive System, ਪਰਜਣਕ
                     ਸੰਸਥਾ
 Respiration, ਸਵਾਸ
 Respiratory System, ਸਵਾਸ ਸੰਸਥਾ
 Retina, ਮੁਰਤੀ-ਪੱਟ
 Rib, ਪਸਲੀ
 Rickets, ਰਿਕਟ, ਸੋਕੜਾ
 Rigor Mortis, ਮੌਤ ਉਪਰੰਤ ਅਕੜਾ
 Rupture, ਝ. ਚੀਰ
 Rupture, ਧ. ਵਟਣਾ, ਪਾਟਣਾ

S

Saccular Glands, ਪੋਟੀਲੀ ਗਰੇਬੀਆਂ
 Sacral Region, ਤਿੰਗ-ਮੰਡਲ
 Sacral Vertebral, ਤਿੰਗ-ਮੁਹਰਾ
 Sacrum, ਤਿੰਗ ਅਸਤੀ, ਤਿੰਗ-ਅਸਬੀ, ਤਿੰਗਲ
 Sago, ਸਾਗੁਦਾਣਾ
 Saliva, ਬੁੱਕ, ਲੁਆਬ
 Salivary Ferment, ਬੁੱਕ ਖਮੀਰ
 Salivary Glands, ਲਾਲ ਗਰੇਬੀਆਂ,
 ਬੁੱਕ ਗਰੇਬੀਆਂ
 Salivary Parotid Gland, ਕਨਪੇੜਾ
 ਗਿਲਟੀ
 Salivary Sublingual Gland,
 ਜੀੜ ਤਲਵੀਆਂ ਗਿਲਟੀਆਂ
 Salivary Submaxillary Gland
 ਠਾਥ ਤਲਵੀਆਂ ਗਿਲਟੀਆਂ
 Saponification, ਸਾਬਣ ਬਣਾਉਣਾ
 Scald, ਜਲਨਾ
 Scalp, ਦੋਪਰੀ ਦੀ ਢੱਲ
 Scapula (Shoulder Blade),
 ਸਕੋਪ ਅਸਤੀ, ਮੋਰ
 Scar, ਚਾਗ (ਫੋੜੇ ਜਾਂ ਸੱਟ ਦਾ)
 Scarlet Pure Blood, ਕਿਰਮਜੀ ਰੂਪ
 ਲਹੂ
 Sciatic Nerve, ਜੰਘਰ ਨਾੜੀ, ਬੁਕਣਾ
 ਨਾੜੀ
 Sclera, ਚਿੱਟਾ ਡੱਲਾ
 Sclerotic Coat, (Skleros-coat),
 ਚਿੱਟਾ ਡੋਡਾ
 Serotam, ਪਤਾਲੂ ਬੋਲੀ
 Scurvy, ਸਕਰਵੀ
 Sebaceous Glands, ਸਵਦ ਗਰੇਬੀਆਂ,
 ਬੋਧਿਆਈ ਗਰੇਬੀਆਂ
 Sebum, ਵਸਾ, ਮੋਦਸ, ਚਰਮ ਸਵੇਦ
 Secondary Sexual Characters,
 ਉਪ ਲਿੰਗੀ ਚਿੰਨ੍ਹ
 Secreting, ਰਤੁਬਤ ਬਾਹਰ ਕਢਣਾ, ਰਸ

ਕਢਣਾ

Secretory Gland, ਰਸਬਾਹੀ ਗਰੇਬੀਆਂ
 Semen, ਵੀਰਜ, ਮਣੀ
 Semilunar Valves, ਅਰਧਚੰਦਰ
 ਕਪਾਟ
 Sensations, ਮੰਦਰਨ
 Sensible Perspiration, ਮੁੜ੍ਹਕਾ
 Sensitive Layer of Eye, ਅੱਖ
 ਦੀ ਸੰਵੇਦ ਤਹਿ
 Sensory Nerve, ਸੰਵੇਦਨਕ ਨਾੜੀ
 Septic, ਹੰਦਾ
 Septum, ਨਿਖੜ੍ਹ ਪੜਦਾ, ਪਟਲ
 Serum, ਰਕਤ ਰਸ
 Sever, ਕੱਟਣਾ, ਤੋੜਨਾ
 Sex, ਲਿੰਗ
 Sexual Glands, ਲਿੰਗ ਗਰੇਬੀਆਂ
 Shaft, ਤੰਡੀ, ਲੋਠ
 Shock, ਸਦਮਾ, ਧੱਕਾ
 Shoulder Collar Bone, ਰੱਸ
 Shoulder Girdle, ਸਕੋਪ ਤਜ਼ਾਗ
 Shoulder Scapula, ਸਕੋਪ ਅਸਤੀ,
 ਮੋਰ
 Skeletal Muscles, ਵਿੰਜਰੀ ਪੇਸ਼ੀਆਂ
 Skeletal system, ਅਸਤੀ ਸੰਸਥਾ
 Skelton, ਪਿੰਜਰ, ਬਰੋੜ
 Skiagram, ਐਕਸਰੇ ਮੂਰਤ
 Skull, ਦੋਪਰੀ
 Small Intestines, ਛੋਟੀਆਂ ਆਂਦਰਾਂ
 Soft Palate, ਕੋਮਲ ਤਾਲੂ
 Soft Pulp, ਨਰਮ ਗੁੱਦਾ
 Somnolentia, ਉੱਘ
 Spasm, ਕੋਲੋਲ
 Spermatozoa, ਸੁਰਮਾਣੂ
 Sphenoid Bone, ਜੜ੍ਹਰ ਅਸਤੀ, ਛਾਨਾ
 ਸਰੂਪ ਅਸਤੀ
 Sphincter, ਛੋਲਾ
 -pinach, ਖਾਲਕ

Spinal Anterior & Posterior Roots, ਕਮਰੇੜ ਦੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਜੜਾਂ	Sublingual, ਜੀਭ ਪੱਲਵਾਂ
Spinal Canal, ਕਮਰੇੜ ਨਲੀ, ਸੁਖਮਣਾ ਨਾਲੀ	Submaxillary, ਚਿਨ੍ਹੇ ਜਥਾੜੇ, ਸਫ਼ਯੋ
Spinal Column, ਸੋਰ੍ਹ ਛੱਡ, ਕੰਗਰੇੜ	Succuss Entericus (Intestinal Juice), ਆਂਦਰ ਰਸ
Spinal Cord, ਸੁਖਮਣਾ ਨਾੜੀ	Superior Rectus Muscle, ਉਤਸਰਲ ਪੇਸ਼ੀ
Spinal Nerves, ਕੰਗਰੇੜੀ ਨਾੜੀਆਂ	Superior Vena Cava, ਉਤਮਰਾ ਸਿਰਾ
Spine, ਫੰਗਰੇੜ	Suprarenal Body, ਉਤਕੁਰਦਾ ਸਰੀਰ, ਉਰਧਰ ਸਰੀਰ
Spine Bone, ਫੰਗਰੇੜ ਅਸਤੀ, ਗੋਕ੍ਰ ਦੀ ਹੱਡੀ	Suspensary Ligament, ਲਟਕਵੇਂ ਬੰਧਨ
Spinous Process, ਬੰਗਰੇੜ ਪਰਵਰਧਨ	Suture Raphe, ਜੋੜ੍ਹੇ
Spleen, ਤਿੱਲੀ	Sympathetic Nerves, ਪਿੰਗਲਾ ਨਾੜੀ
Spleen Pulp, ਤਿੱਲੀ-ਗੁੱਦਾ	Sympathetic Nervous System, ਪਿੰਗਲ ਨਾੜੀ ਸੰਸਥਾ
Splenic Pulp, ਤਿੱਲੀ ਦਾ ਗੁੱਦਾ	Sympathetic System, ਪਿੰਗਲਾ ਸੰਸਥਾ
Splenic Vein, ਤਿੱਲੀ ਸਿਰਾ	Synovial Cavity, ਸਨੇਹੀ ਗੋਭਰ
Spongy Bones, ਅਸਫ਼ੇਜਦਾਰ ਹੱਡੀਆਂ, ਬੋਝੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ	Synovial Membrane, ਸਨੇਹੀ ਤਿੱਲੀ
Sprue, ਮੁੱਰ ਆਉਣਾ	Systemic Capillaries, ਸਵਰਅੰਗੀਤ ਕੋਸਕਾਵਾਂ (ਐਸੀਆਂ ਕੋਸਕਾਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸਾਰੇ ਅੰਗ ਨਾਲ ਹੋਵੇ)
Stapes, ਰਥਾਬ ਅਸਤੀ	Systole, ਦਿਲ ਦਾ ਸੁੰਗੜਨਾ, ਆਵੇਚਨ
Steapsin, ਸਟੀਪਸਿਨ, ਰਸਾਇਣਕੋਸ਼ਕ, ਸੰਦਪਾਚਕ	T
Sterility, ਬਾਂਝਪਣ	Tail Bone, ਪੁੰਡ ਅਸਤੀ
Sternum or Breast Bone, ਹਿੱਰ ਦੀ ਹੱਡੀ, ਸੀਨਾ ਅਸਤੀ	Tarsal (Ankle Bone), ਡਿੱਟਾ ਹੱਡੀ
Stomach, ਜਿਦਦਾ	Tarsus, ਡਿੱਟਾ
Stools, ਟੋਟੀ, ਪਾਖਾਨਾ	Taste Buds, ਸਵਾਦ ਬੰਭੇ
Stratum Corneum, ਉਪਰ ਅਧੀਰਰਸ	Temples, ਪੁਸ਼ਪੁਲੀਆਂ
Stratum Malpighii, ਮੱਲਪੀਗਮ ਤਹਿ	
Subclavian Vein, ਅਧੋਜੋਤਰੂ ਸਿਰਾ	
Subcutaneous, ਖੱਲ ਖੱਲਵਾਂ, ਤੁਚਾ ਖੱਲਵਾਂ	
Subdivision, ਵਿਭਾਗ	

Temporal Bone, ਪ੍ਰਸ਼ਪ੍ਰਸ਼ੀ ਹੱਡੀ
 Tendinous Cord (Chordaen-
 dinae), ਨਸ-ਹੋਰਾ
 Tendinus Ring, ਨਸ-ਹੱਲਾ
 Tendon, ਨਸ
 Tendon Achilles, ਅੱਡੀ-ਨਸ
 Testes, ਪਤਾਲੂ, ਅੰਡਕੋਸ਼, ਠਲ
 Thigh, ਚੱਟ
 Thoracic-Abdominal System,
 ਵਕਰ-ਉਪਰ ਸੰਸਥਾ
 Thoracic Duct, ਮਹਾ ਲਸੀਕਾ ਵਾਹਿਣੀ
 Thorax, ਥਾੜੀ
 Thymus, ਤਮੁਸੀਆ
 Thyroid Gland, ਚੁਲਿੱਕਾ ਗਰੰਥੀ, ਠਲ
 ਗਰੰਥੀ
 Tibia (Skin Bone), ਜੰਘਾ ਅਸਤੀ,
 ਪੁਰਜੰਜ
 Toe, ਪੈਰ ਦੀ ਉਂਗਲ
 Tonsils, ਗਲੇ
 Tooth, ਦੰਦ
 — Canine, (ਸ਼ੁਆ) ਦੰਦ
 — Inciser, ਸਾਹਮਣੇ ਦਾ ਦੰਦ
 — Molar, ਵੱਡੀ ਦਾੜ੍ਹ
 — Premolar, ਛੋਟੀ ਦਾੜ੍ਹ
 — Wisdom, ਅਕਲ ਦਾੜ੍ਹ
 Touch Corpuscle, ਛੋਹ-ਰਕਤਾਣੂ
 Trachea (Wind Pipe), ਟੇਟ੍ਰਾਆ,
 ਸਾਹ ਨਾਲੀ
 Transvers Colon, ਅਨੁਪਰਸਥ ਕੋਲਨ
 Transvers Ligament, ਅਨੁਪਰਸਥ
 ਬੰਧਨ
 Triceps Muscles, ਤਰਸੂਲੀ ਪੇਸ਼ੀਆਂ
 Tricuspid Valve, ਤਿਨਕਰਾ ਬਪਾਟ
 Trigeminal, ਪੰਚਮ ਨਿਰਧਾਰਾ ਨਾੜੀ

Trochlea, ਚਰਖੀ, ਟਿੱਲੀ, ਪੁਲੀ
 Trochlear. ਚਰਖੀਦਾਰ
 Trunk, ਧੜ
 Trypsin, ਟਰਾਪਸੀਨ (ਖਣਿਮ ਦੀ ਰਤੁਬਤ
 ਦਾ ਹਰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮਾਦਾ)
 Tubercle of the Rib, ਪਸਲੀ-ਦਿੱਬ
 ਚਾਣਾ
 Tubules, ਬਰੀਕ ਨਾਲੀਆਂ
 Tympanic Membrane, ਫੰਨ-ਪੜਚਾ

U

Ulcer, (ਵੰਝੇ ਦਾ) ਖਾਉ
 Ulna, ਅੰਤਰ ਪਰਕੋਣਟਾ ਅਸਤੀ
 Umbilical Cord, ਨਾਬ, ਨਾੜ੍ਹਾ
 Unhygienic Surroundings,
 ਅਸਵਾਸਥਕ ਚੁਕਿਰਦਾ
 Unicellular (One Celled), ਇਕ
 ਸੈੱਲ
 Urea, ਯੂਰੀਆ
 Ureter, ਮੂਤਰ-ਪਰਟਾਲੀ
 Urethra, ਮੂਤਰ-ਮਾਰਗ
 Urinary Bladder, ਮਸਾਨਾ
 Urinary Tubules, ਮੂਤਰ ਨਾਲੀਆਂ
 Uterus, ਧਰਨ, ਬੱਚਾ ਦਾਨੀ
 Uvula, ਉਪ ਜੀਭਾ, ਕਾ

V

Vagina, ਚੂਤ, ਯੀਨੀ
 Valves, ਕਪਾਟ, ਕਿਵਾੜ, ਵੱਕਟ ਵਾਲਾ
 Varicose Vein, ਵੁੱਲੀਆਂ ਨਾੜੀਆਂ
 Varicose Vein Inferior, ਹਿੱਠਲੀ
 ਵੁੱਲੀ ਹੋਈ ਸ਼ਿਰਾ
 Varicose Vein Superior, ਉਪਰਲੀ
 ਵੁੱਲੀ ਹੋਈ ਸ਼ਿਰਾ
 Vascular, ਵਾਹਿਣੀ

Vascular Papilla, ਰਕਤ ਵਾਹਿਣੀ ਅੰਗ

Vasconstrictor, ਵਾਹਿਣੀ ਸੰਕੋਚਣੀ

Vasodilator, ਵਾਹਿਣੀ ਖਰਸਾਰਨੀ

Vein, ਸ਼ਿਰਾ

Vena Cava, ਮਹਾਂ ਸ਼ਿਰਾ

Venous Blood, ਸ਼ੀਰਾਕਾ ਲਹੂ

Venous Channels, ਸ਼ੀਰਾਕਾ ਪਰਣਾਲੀਆਂ

Ventricle, ਹੇਠਲਾ ਖਾਨਾ (ਦਿਲ ਦਾ)

Vermiform Appendix, ਸੁੰਭੀ

ਅੰਗ

Vertebra, ਮੁਰਗ, ਮਣਕਾ, ਕਸੇਟੂਕਾ

Vertebra Arch, ਮੁਰਗ, ਸਿਹਰਾਬ

Vertebra Prominent, ਮਹਾਂ ਕਸੇਟੂਕਾ

Vertebral, ਮੁਰਗੇ ਸਬੰਧੀ, ਕਸੇਟੂਕਾ

Vertebral Canal (Neural Canal)

ਕਸੇਟੂਕਾ ਨਲੀ, ਨਿਰਵਿਜ਼ੀ ਨਲੀ

Vertebral Column, ਕਸੇਟੂਕਾ ਸੰਬੰਧ,

ਕੇਂਦਰੀ

Vessel, ਰੇਤ ਨਲੀ

Vestibule of Internal Ear,

ਅੰਤਰ ਕਾਣ ਦੁਹੀ (ਕੰਧ ਦੀ

ਕੋਠੜੀ)

Villus, ਕਰਿਹਕਾਣੂ

Virginity, ਕੇਵਾਰਪਣ

Viscera, (ਸਰੀਰ ਦੇ) ਅੰਦਰਲੇ ਅੰਗ

Vitreous Humour, ਕੇਰਮਈ ਰਕਤ ਰਸ

Vocal Cords, ਸਵਰ ਤੰਤੂ

Vomer,

ਨਾਸਾ ਫਲਕ ਅਸਤੀ,

Vomer Bone, } ਨੱਛਾ

W

White Corpuscles, ਚਿੱਟੇ ਰਕਤਾਣੂ

White of the Eye, ਅੱਖ ਸਵੇਦੀ

Wound, ਰਖਮ, ਘਾਉ

— Accidental, ਅਚਣਚੇਤ ਘਾਉ

— Gunshot, ਗੋਲੀ ਦਾ ਘਾਉ

— Homicidal, ਮਨੁੱਖ ਘਾਤਕ ਘਾਉ

— Incised, ਕੱਟਿਆ ਘਾਉ

— Lacerated, ਫਿਲਿਆ ਘਾਉ

— Penetrating, ਘੋਪਿਆ ਹੋਇਆ ਘਾਉ

— Penetured, ਘੋਪਿਆ ਹੋਇਆ

ਘਾਉ

— Suicidal, ਆਤਮਘਾਤੀ ਘਾਉ

— Stale, ਘੋਪਿਆ ਹੋਇਆ ਘਾਉ

Wrist, ਗੋਟ, ਕਲਾਈ

X

Xerephthemia (Eye Disease),

ਅੱਖ ਦਾ ਵਰਮ, ਸੁੱਕੀ ਰਜ਼ਰ

Y

Yeast, ਜਾਗ, ਯੀਸਟ

Yellow Spot, ਪੀਲਾ ਦਾਗ

Z

Zygoratic Arch, ਜੁਲਾ ਨੁਮਾ ਡਾਟ

Appendix III—ਅੰਤਰ ੩

IDENTIFICATION TERMS—ਸ਼ਬਦਾਂ ਸੰਬੰਧਤ

(Hand-writing & Finger Prints—ਲਿਖਤ ਤੇ ਉਂਗਲੀਆਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ)

Abrasion, ਫਿੱਲਟ	Form, <i>n.</i> & <i>v.</i> ਸ਼ਕਲ
Addition, ਵਧਾ	Formation, <i>n.</i> ਬਣੇਟ
Admitted, <i>pp.</i> ਮੰਨਿਆ	Freak forms, ਠਗਲੇਂ ਆਂ ਸ਼ਕਲਾਂ
cf. Disputed	Graphic averages, ਪ੍ਰਮਾਣੀ ਔਸਤਾਂ
Alignment, <i>n.</i> ਰੇਖ	Graphite, <i>n.</i> ਸੁਰਮਾ
Alteration, <i>n.</i> ਨਾਵਾਂ ਭੰਨਣ	Graphology, <i>n.</i> ਲਿਖਤ ਵਿਦਿਆ
Angular hand, ਕੁੰਕਰੇਈ ਲਿਖਤ	Habits, <i>n.</i> ਆਦਤਾਂ
Arches, ਕਮਾਨ ਰੇਖਾ	Hasitation, <i>n.</i> ਚਿੜਕ
Arrangement, ਤਰਤੀਬ	Hooks, ਹੁੱਕਾਂ, ਖੁੰਟੀਆਂ
Bleach, ਫੰਗ ਲਾਹੁਣਾ (ਫਟਣਾ)	Halt, <i>v.</i> ਰੁਕਣਾ
Blunt ending, ਖੁੰਦਾ ਸਿਰਾ	Hump, <i>n.</i> ਫੁੱਥ
Carbon outline, ਪੂਰਨੇ	Identity, <i>n.</i> ਵੇਰਤਾਈ
Characteristics, <i>n.</i> ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ	Indelible, <i>a.</i> ਅਮਿਟ
Classification, <i>n.</i> ਵੰਡ	Indigo, <i>n.</i> ਠੀਲ
Core, <i>n.</i> ਅੰਦਰਲੀ ਰੇਖਾ	Initial stroke, ਮੁਢਲੀ ਲਕੀਰ
Curvimeter, <i>n.</i> ਚੌਲਾਈ ਮੇਰਕੂ	Ink flow, ਸਿਆਹੀ ਵੇਗ
Delta, ਤਰੇਨ	Interlineation, <i>n.</i> ਪੰਗਤੀ ਪੂਰਣ
Design, <i>n.</i> ਨਮੂਨਾ	Interpolation, <i>n.</i> ਲੇਖ ਮਿਲਾਵਟ
Disguise, <i>n.</i> ਲਿਖਾਈ ਵਿਗਾੜਨੀ	Junction, <i>n.</i> ਸੰਘਮ
Disputed, <i>pp.</i> ਝਗੜੇ ਵਾਲਾ	Juxta position, ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ
Drawn, <i>pa.</i> ਹੌਲੀ ਲਿਖਤ	Lateral shading, ਵੱਲੀ ਮੋਟਾਈ
Duplication, <i>n.</i> ਦੁਹਰਾਪਣ	Lens, ਅਕਨ ਥੀਲਾ, ਲੈਂਜ਼
Embellishment, <i>n.</i> ਸਜੇਟ, ਸਜਾਵਟ	Line quality, ਲਿਖਤ-ਗੁਣ
Erasure, <i>n.</i> ਮੋਟਾਈ	Lint, ਵੇਦਿਆ, ਵੋਹਾ
Filter, <i>n.</i> & <i>v.</i> ਪੰਟਾ, ਪੁਣਨ	Location, ਠੀਅਤ ਅਸਥਾਨ
Flourishes, <i>n.</i> ਸਜੇਟੀ ਸਿਰੇ	Loop, <i>n.</i> ਚੌਲਾਈ
Flying starts, ਹਵਾਈ ਖਤ	Magnifying lens, ਵਡਾਓਂ ਥੀਲਾ
Forged, <i>pp.</i> ਜਾਅਲੀ	Margin, <i>n.</i> ਹਾਲੀਆ, ਵੰਨੀ

Microscope, n. ਅਣੂਬੀਖਕ, ਖੁਰਦਬੀਨ	Raised cheque, ਜਾਅਲੀ ਤੋਰ ਤੇ ਬਧਾਈ ਚੈੱਕ (ਦੀ ਬਕਮ)
Model, n. ਨਮੂਨਾ	Ridge, ਫੇਖਾ
Movement, n. ਚਾਲ	Rolled print, ਪੁਰਨ ਨਿਸ਼ਾਨ
Nib track, (ਚੁੰਨੀ) ਨਿੱਬੀ ਰਾਹ	Re-touch, ਪੁਨਰ-ਛੋਹ
Observations, ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਆਈਆਂ ਗੱਲਾਂ	Seal, ਸੋਹਰ
Off-hand opinion, ਅਣਸੋਚੀ ਰਾਏ	Shading, ਲਿਖਤ ਦੀ ਮੋਟਾਈ
Over-writing, ਉਪਰ ਲਿਖਣ	Slant, ਲਿਖਤੀ ਢਾਲ
Panchromatic film, ਵੰਗ ਰਹਿਤ ਫਿਲਮ	Spacing, ਵਿੱਥ
Patching, ਟਾਕੀ ਲਾਉਣਾ	Standards, (ਮਨੋਈ) ਲਿਖਤਾਂ
Pen, ਕਲਮ	Stroke, ਲਕੀਰ
— emphasis, ਕਲਮੀ ਫ਼ੋਰ	Curved— ਡਿੱਗੀ ਲਕੀਰ
— hold, ਕਲਮੀ ਪਕੜ	Ornamental— ਸਜੋਟੀ ਲਕੀਰ
— lift, ਕਲਮੀ ਚੁੱਕ	Retracing— ਪਿਛਾਹ ਜਾਉ ਲਕੀਰ
— point, ਕਲਮੀ ਨੋਕ	Simple— ਸਾਧਾਰਣ ਲਕੀਰ
— pressure, ਕਲਮੀ ਦਬਾ	Strange— ਅਨੋਖੀ ਲਕੀਰ
— printing, ਕਲਮੀ ਛਾਪਾ	
— presentation, ਕਲਮੀ ਰੁਖ	
— stop, ਕਲਮੀ ਵਿਸਰਾਮ	
Photo-micrograph, (ਖੁਰਦਬੀਨੀ ਵੰਟੋ) ਅਣੂਵੀਖਤ ਚਿੱਤਰ	Stubb pen, ਸੋਟੀ ਕਲਮ
Punctuation, n. ਵਿਸਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ	Terminal stroke, ਅੰਤਲੀ ਲਕੀਰ
Regged writing, ਪੁਰਾਣਾ ਖਤ	Terminus inner, ਅੰਦਰਲਾ ਸਿਰਾ
	Terminus outer, ਬਾਹਰਲਾ ਸਿਰਾ
	Traced forgery, ਅਕਸੀ ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ

Appendix IV—ਅੰਤਰਾ ੪

BALLISTICS TERMS—ਬਰੂਦ ਵਿਦਿਆ ਸੰਬੰਧ

Ammunition, ਬਰੂਦ	Ejector, ਬਾਹਰ ਕੱਢ
Angle of percussion, ਧਕੇਵਾਂ ਕੋਨਾ	Explosive substance, ਭਬਾਕੀ ਵਸਤ
Automatic pistol, ਆਪ-ਚਲ ਪਸਤੋਲ	Fire arm, ਬਰੂਦੀ ਸਜ਼ਤਰ
Ballistics, ਬਰੂਦ ਵਿਦਿਆ	Firing pin, ਘੋੜੇ ਦਾ ਜਿਰਾ
Interior— ਨਾਲ ਅੰਦਰਲੀ	Hammer, ਘੋੜਾ
ਬਰੂਦ ਵਿਦਿਆ	Indent on cartridge-case,
Exterior— ਨਾਲ ਬਾਹਰਲੀ	ਕਾਰਤ੍ਰਸੀ ਖੋਲ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ
ਬਰੂਦ ਵਿਦਿਆ	Magazine, ਸਜ਼ਤਰੀ ਖਜ਼ਾਨਾ
Barrel, ਨਾਲੀ	Metal case bullet, ਧਾਤੀ ਖੋਲ ਦੀ
Base, ਬੋਲਾ	ਗੋਲੀ
Bore, ਚੌੜਾਈ ਨਾਲੀ, ਬੋਰ	Muzzle loader, ਮੂੰਹ ਭਰਨੀ ਬੰਦੂਕ
Breach face, ਤੋੜ ਮੂੰਹ	Penetration, ਖੁੰਘਾਈ (ਗੋਲੀ ਦੀ)
Bullet, ਗੋਲੀ	Pin, fire, ਪਿਨ ਦਬਾਉ
Calibre, n. ਚੌੜਾਈ ਗੋਲੀ	Powder, ਬਰੂਦ
Cartridge, ਕਾਰਤ੍ਰਸ	Black— ਦੋਸੀ ਬਰੂਦ (ਕਾਲਾ)
Blank— ਫੇਕਾ ਕਾਰਤ੍ਰਸ	Grain— ਦਾਣੇਦਾਰ ਬਰੂਦ
Reloading — ਕਾਰਤ੍ਰਸ ਵੇਰ	Smokeless — ਵਲੀਤੀ ਬਰੂਦ
ਘਟਨਾ	(ਏ-ਪ੍ਰਾਮ)
Rimless— ਬੇਬਾਲਰਾ ਕਾਰਤ੍ਰਸ	Re-loading, ਵੇਰ ਭਰਨਾ
Centre fire, ਮੱਧ ਦਬਾਉ	Revolver, ਪੁਮਟ੍ਰੇ, ਰਿਵਾਲਵਰ
Chamber, ਖਾਨਾ	Shell, ਸ਼ੇਲ, ਗੋਲਾ
Cup, ਟੋਪੀ	Twist of rifling, ਰਵਲ ਧਾਤੀਆਂ ਦਾ
Discharge, ਚਲਣਾ (ਬੰਦੂਕ ਦਾ)	ਮਰੇਜ਼

Appendix V—ਅੰਤਰਿਕ ਪ

HUMAN RELATIONS—ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਬੰਧ

Blood, <i>n.</i>	Father, <i>n.</i> ਪਿਉ, ਪਿਤਾ
Half — ਮਤਰੇਆ (ਇਕ ਮਾਂ ਜਾਂ ਇਕ ਪਿਉ ਦਾ)	Adoptive — ਗੋਦ ਲੈਣਾ ਪਿਤਾ
Whole — ਸਰਾ (ਦੋਵੇਂ ਮਾਂ ਤੇ ਪਿਉ ਦਾ)	Grand — ਦਾਦਾ
Betrothal, <i>n.</i> ਮੰਗਣੀ, ਕੁਸ਼ਮਾਈ	Great Grand — ਪੜਦਾਦਾ
Brother, <i>n.</i> ਭਰਾ, ਭਾਈ	Natural — ਜਨਮ ਪਿਤਾ
Foster — ਦੁਪ-ਭਾਈ	Putative — ਮੰਨਿਆ ਹੋਇਆ ਪਿਤਾ
Full — ਸਰਾ ਭਾਈ	Spiritual — ਗੁਰੂ
Step — ਮਤਰੇਆ ਭਾਈ	Father's brother, <i>n.</i> 'ਚਾਚਾ' ਜਾਂ ਤਾਇਆ
Uterine — ਕੁੱਖੀ-ਭਾਈ, ਸਹੋਦਰ	Father's mother, <i>n.</i> ਦਾਦੀ
Brother's daughter, <i>n.</i> ਭਤੀਜੀ	Father's sister, <i>n.</i> ਭੂਆ
— daughter's son, <i>n.</i> ਭਰਾ ਦਾ ਦੋਹਰਾ	Father's sister's child, <i>n.</i> ਫੁੱਫੇਰਾ ਜਾਂ ਫੁੱਫੜ
Brother-in-law, <i>n.</i> ਸਾਠਾ, ਸਾਧੂ, ਭਣੇਈਆ, ਜੀਜਾ	Father's sister's husband, <i>n.</i> ਫੁੱਫੜ
Brother's son, <i>n.</i> ਭਤੀਜਾ	Father-in-law, <i>n.</i> ਸਹੁਰਾ, ਦੋਹਾ ਧਿਰਾ ਜਾਂ ਸਮਧੀ, ਸਮਧਣ
Brother's wife, <i>n.</i> ਭਾਬੀ, ਭਰਜਾਈ	First-born, <i>a.</i> ਜੇਠਾ ਜਾਂ ਜੇਠੀ
Cousin, <i>n.</i> ਚਚੇਰਾ ਭਰਾ	Forefather, <i>n.</i> ਪਿਉ ਦਾ ਦਾਦਾ
First — ਚਾਚੇ ਤਾਏ ਭੂਆ ਮਾਮੇ ਜਾਂ ਮਾਸੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਧੀ	Foster, <i>a.</i> ਦੁਪ
Full — } ਉਪਰਲਿਆਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ	— brother, ਦੁਪ ਭਾਈ
— german } ਧੀਆਂ	— child, ਦੁਪ ਬਾਲਕ
Daughter, <i>n.</i> ਧੀ, ਲੜਕੀ	— daughter, ਦੁਪ ਧੀ
— in law, ਨੂੰਹ, ਬਹੂ	— father, ਦੁਪ ਪਿਤਾ
— 's off spring, ਦੋਹਰਵਾਣ	— mother, ਦਾਈ
— 's husband's parents, ਕੁਸ਼ਮ ਕੁਸ਼ਮਣੀ	— son, ਦੁਪ ਪੁੱਤਰ
— 's son's wife, ਦੋਹਰੇ ਨੂੰਹ	God, <i>n.</i> & <i>a.</i> ਰੱਬ, ਧਰਮ
Elder, <i>a.</i> ਵੱਡਾ ਜਾਂ ਵੱਡੀ	— Parents, <i>n.</i> ਧਰਮ ਮਾਪੇ
Eldrest, <i>a.</i> ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਜਾਂ ਵੱਡੀ	— father, ਧਰਮ ਪਿਤਾ
	Grand children, <i>n.</i> ਦੋਹਰਾ, ਦੋਹੜੀ, ਪੇਤਾ, ਪੇਤੀ

Great grand children, *n.* ਪੜਪੜੇGrand father, *n.* ਦਾਦਾGreat grand father, *n.* ਠਕੜਦਾਦਾ

Half,

— blood, ਮਤਰੇਆ (ਇਕ ਮਾਂ ਜਾਂ ਇਕ ਪਿਉ ਦਾ)

— brother, ਮਤਰੇਆ ਭਾਈ (ਇਕ ਮਾਂ ਜਾਂ ਇਕ ਪਿਉ ਦਾ)

— sister, ਮਤਰੇਈ ਭੈਣ (ਇਕ ਮਾਂ ਜਾਂ ਇਕ ਪਿਉ ਦੀ)

Husband, ਪਤੀ, ਭਰਤਾ

— 's father (father-in-law), ਸਹੁਰਾ

— 's father's father, ਦਦੇਰਾ

Kin, *n.* ਸੰਬੰਧੀKith & —, *n.* ਸਾਥ ਸੰਬੰਧKindred, *n.* & *a.* ਲਹੂ ਦੇ ਸਾਥ

Near—

Next of— } ਨੇੜੇ ਦੇ ਸਾਥ

Kinship, *n.* ਸੰਬੰਧKins, *n.* ਭਾਈਭੈਣ, ਸੰਬੰਧੀ

Maternal uncle, ਮਾਮਾ

— 's brother, ਮਾਮੇ ਦਾ ਭਰਾ

Mother's son (from a different father) ਮਾਂ ਜਾਇਆ ਭਰਾ

Mother's mother's mother, ਪੜਨਾਨੀ

Niece, *n.* ਭਤੀਜੀNephew, *n.* ਭਤੀਜਾParents *n.* ਮਾਪੇSister *n.* ਭੈਣ

Full— ਸਕੀ ਫੈਣ

Half— ਮਤਰੇਈ ਭੈਣ

Mother's— ਮਾਸੀ

Father's— ਭੂਆ

— 's husband, ਭਟੋਈਆ, ਜੀਜਾ

— in-law, *n.* ਸਾਣੀ, ਭਾਈ, ਨੰਨਦ, ਦਰਾਈ, ਜਠਾਣੀSon, *n.* ਪੁੱਤਰ

— less, ਅਪੁੱਤਰਾ

— 's wife, ਨੂੰਹ

— in-law, *n.* ਜਵਾਈ

Adopted— ਮੁਤਬੰਨਾ

Legitimate— ਅਸਲ ਪੁੱਤਰ

Resident— ਘਰ ਜਵਾਈ

Step— ਮਤਰੇਆ ਪੁੱਤਰ

Son's wife's parents, *n.* ਕੁੜਮSpinister, *n.* ਫੈਦਾਰੀ (ਵਡੇਰੀ)Uncle, *n.* ਚਾਚਾ ਜਾਂ ਤਾਇਆ

Maternal— ਮਾਮਾ, ਮਾਸਕ

Paternal— ਚਾਚਾ, ਤਾਇਆ

Uterine brother, *H.* ਸਠਾਭੀUterine brother, *M.* ਅਧਿਆਨੀ ਭਰਾWidow, *n.* ਵਿਧਵਾ

Co— ਸਹਿ ਵਿਧਵਾ

Wife, *n.* ਵਹੂਣੀ, ਪਤਨੀ

Co— ਸੇਕਣ

Second— ਸੇਭ

Wife's elder sister, *n.* ਸਥਾਲ, ਸਾਣੀWife's son from a former husband, *n.* ਪਿਛਲੇ, ਹੁਣੇWife's brother's wife, *n.* ਸਾਣੇਹਾਰ

Appendix VI.—ਅੰਤਰਾ ੬

ਅੰਤਰਾ ਉਰਦੂ ਦੇ ਲਿਖਤਾਂ ਦਾ, ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਨੂੰਨ ਵਿਚ ਪਰਵੇਸ਼ ਹਨ

ਉਰਦੂ	ਪੰਜਾਬੀ
ਆਬਾਦੀ ਦੇਹ	... ਪਿੰਡ ਦੀ ਵਸੋਂ
ਅਦਨਾ ਮਾਲਕ	... ਵੇਟਾ ਮਾਲਕ
ਆਲਾ ਮਾਲਕ	... ਵੱਡਾ ਮਾਲਕ
ਬੰਜਰ ਜਦੀਦ	... ਨਵਾਂ ਬੰਜਰ
ਬੰਜਰ ਕਦੀਮ	... ਪੁਰਾਣਾ ਬੰਜਰ
ਖਾਮ	... ਰੋਚਾ
ਖਾਨਾ ਸੁਮਾਰੀ	... ਘਰ ਗਿਣਤੀ
ਖਰੀਦ	... ਸਾਉਣੀ
ਖੁਦ ਕਾਸਤ	... ਆਪ ਵਾਹੀ
ਕਬੀ	... ਹਾੜੀ
ਤਲਾਕ ਅਹਿਸਾਨ	... ਅਹਿਸਾਨੀ ਤਲਾਕ
ਤਲਾਕ ਅਹਿਸਨ	... ਹਸਨੀ ਤਲਾਕ
ਤਲਾਕੁਲ ਬਇਦਾਤ	... ਬਿੰਦਤੀ ਤਲਾਕ
ਤਲਾਕੁਲ ਸੁਨਤ	... ਸੁਨਤੀ ਤਲਾਕ
ਤਲਾਕੁਲ ਬਯੀਨ	... ਬੰਨੀ ਤਲਾਕ
ਗੈਰ ਮੁਮਕਿਨ	... ਅਣਵੱਗ
ਮੁਨੱਤਾਖਿਰ ਆਸਾਮੀ	
ਵਾਰ	... ਸਾਮੀ ਵਾਰ ਸਾਰ
ਮੁਸੱਮੀ	... ਨਾਮਰ
ਮੁਸੱਮਾਤ	... ਨਾਮਕਾ
ਕਬੂਲੀਅਤ	... ਮੁਚਾਰੇ ਵਲੋਂ ਪਟਾ
ਵਾਜ਼ੂਲ ਅਰਜ਼	... ਬਿਨੋਂ ਪੋਤਰ
ਹਿਬਾ ਬਸਰਤੁਲ-	
ਇਵਜ਼	... ਸਰਤ ਇਵਜ਼ੀ ਹਿਬਾ
ਹਿਬਾ ਬਿਲ ਇਵਜ਼	... ਇਵਜ਼ੀ ਹਿਬਾ
ਹਿਬਾ ਬਿਲ ਮੁਧਾ	... ਅਣਵੇਝ ਹਿਬਾ
ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ	... ਬੀਤਾ ਕੰਮ
ਕੇਫੀਅਤ ਸਰਿਸਤਾ	... ਦਵਤਰੀ ਰਪੋਟ

Appendix VII— ਅੰਤਕਾ ੭

ਅਗੇਤਰਾਂ ਤੇ ਪਿਛੇਤਰਾਂ ਦਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਬਚਦ-ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ।

ਅਗੇਤਰ	ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ	ਅਰਥ	ਉਦਾਹਰਣ
ਉਤਰ-	Re- Post- Sur-	(ਮੇਤ) ਪਿਛੇ	ਉਤਰ-ਪੱਤਰ, ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ, ਉਤਰਗਾਮੀ, ਉਤਰ-ਜੀਵਕ
ਉੱਨ-(ਉਣ)		ਬਿਨਾ, ਨਬੇ	
ਉਪ-		ਨੇੜੇ, ਨਾਲ ਫਰਦਾ, ਅਧੀਨ	ਉਪ-ਨਗਰ, ਉਪ-ਨਿਯਮ
ਅ-	In- Ig- a-	ਨਬੇ	ਅਗਿਆਨ, ਅਪਰਦਾਨ
ਅੰਤਰ-		ਅੰਦਰ	ਅੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ, ਅੰਤਰ ਜਾਤੀ
ਅਤਿ-		ਬਹੁਤ, ਉਪਰ	ਅਤਿਅੰਤ
ਆਤਮ-	Self-	ਆਪਣਾ	ਆਤਮ ਨਿਰਣਾ
ਅਧਿ-	Super-	ਉਪਰ, ਚੰਗਾ, ਬਹੁਤ	ਅਧਿਰਾਜ, ਅਧਿਵੇਖਕ, ਅਧਿਕਾਰ, ਅਧੀਸ਼ (ਮਨੁੱਖਾਂ ਉਪਰ ਅਵਸਰ)
ਅਪ-		ਖੁਫਾ, ਹੀਣ, ਵਿਰੁਧ, ਨਬੇਧੀ	ਅਪਮਾਨ, ਅਪਰਾਧ, ਅਪਜਸ
ਅਭਿ-		ਪਾਸ, ਫਲ, ਸਾਹਮਣੇ, ਵਿਰੁਧ	ਅਭਿਆਗਤ (ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ), ਅਭਿਯੋਗ (ਮੁਕੱਦਮਾ)
ਅਥ (ਐ)- ਅਨੁ-	Under-	ਹੇਠਾਂ, ਹੀਣ, ਖੁਫਾ ਸਮਾਨ, ਬਰਾਬਰ ਦਾ, ਪਿਛੇ, ਨਾਲ ਨਾਲ	ਅਥਰਵਣ, ਅਥਰੁਣ, ਅੰਗੁਣ ਅਨੁਰੂਪ, ਅਨੁਵਾਦ, ਅਨੁਗਾਮੀ
ਅਣ-ਅਠ	Dis-	ਨਬੇ	ਅਠਸਿੰਧ ਕਰਨਾ
		ਹਿਰ, ਉਪਰਾ	ਅਠ-ਲਿਖਤ
ਸ-		ਨਾਲ, ਉਹੋ	ਸ-ਵਲ, ਸ-ਪਿੰਡ (ਇਕੋ ਪਿੰਡ ਜਾਂ ਸਰੀਰ ਤੇ), ਸ-ਕਿਸਬਾਰ, ਸ-ਵੇਵ
ਸਤ-		ਵੰਗਾ	ਸੱਚ (ਸਤ ਜਨ)
ਸਹਿ-	Co-	ਆਪਣਾ, ਨਾਲ, ਬਰੇਬਰ ਦਾ	ਸਹਿਭਾਗੀ, ਸਹਿਕਾਰੀ, ਸਹਿਸੁਆਮੀ, ਸਹਿਵਿਧਵਾ

ਸੈ-	Self-	ਆਪਣਾ	ਸ੍ਵੈਰਾਜ, ਸ੍ਵੈਦੇਸ
ਸੰ-	Equi-	ਨਾਲ, ਇਕੋ ਜੇਹਾ	ਸੰਬਾਦ, ਸੰਮਤੀ, ਸਮਵਚਨ, ਸਮਨਾਮਾ,
ਸਮ-			
ਸੁ-	Semi-		ਸਮਅਰਥਾ, ਸਮਦਰਿਸ਼ਟੀ
ਸੁਭ-	Bien-	ਓਗਾ	ਸੁਭਚਿੰਤਕ
ਸਰਬ-	All-	ਸਾਰਾ	ਸਰਬਅਧਿਕਾਰੀ, ਸਰਬ ਹਿੰਦ
	Pan-		
ਕੁ-		ਬੁਰਾ	ਕੁਕਰਮ, ਕੁਪਰਬੰਧ, ਕੁਬਚਨ, ਕੁਝਲਣ
ਖੜ-		ਵਡਾ	ਖੜਪੋਂਚ
ਦੁਰ-		ਦੁਰਾ, ਕਠਨ	ਦੁਰਾਚਾਰ, ਦੁਰਦਸ਼ਾ
ਦੁਸ਼-			
ਮਹਾ, ਮਹਾਨ		ਵੱਡਾ	ਮਹਾ ਸਭਾ
ਮਧ-	Inter-	ਵਿਚਕਾਰ	ਮਧ ਕੌਮਾਂਤਰੀ
ਮੀਤ-	Sub-	ਛੋਟਾ, ਸਹਾਇਕ, ਅੰਦਰ, ਹੇਠਾਂ	ਮੀਤ ਸਰੋਤਰ
ਨਿ-			ਨਿਵਾਸ, ਨਿਰੂਪਣ
ਨਿਹ-	Non-	ਬਿਨਾ	ਨਿਹਕਲੰਕ, ਨਿਰਕੁਣ, ਨਿਰਅਪਰਾਧ ਨਿਸ਼ਕਲ
ਨਿਰ-			
ਨਿਸ਼-			
ਏ-	Less-	ਬਿਨਾ, ਬੁਰਾ	ਬਿਅਰਥ
ਬਿ-			
ਬਿ-			
ਬਹੁ-	Poly-	ਬਹੁਤ	ਬਹੁ-ਭਾਸ਼ੀਆ, (ਬਹੁਤੀਆਂ ਦਿਸਤਰੀਆਂ ਬਰਨ ਵਾਲਾ)
ਪੂਰਬ-	Ante, prae		ਪੂਰਬ ਯਾਤਰੀ
ਪਸਥਾਤ-	Post-	ਪਹਿਲਾ	ਪਸਥਾਤ ਸਿਮਰਨ
ਪੜ-		ਪਿਛੋਂ ਦਾ	ਪੜਦਾਦਾ
ਝਰ-		ਬਹੁਤ	ਝਰਪੂਰ
ਪਰਾ-	Para-	ਪਿਛੋਂ, ਦੂਰ ਦਾ	ਪਰਾ-ਪੁਰਬਲਾ
ਪਰਿ-	Peri-	ਆਸ ਪਾਸ, ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ	ਪਰਿਪੂਰਣ, ਪਰਿਕਰਮਾ
ਪਰ-	Ful-	ਬਹੁਤ	ਪਰਬਲ
ਪਰ-		ਦੂਜਾ, ਓਲਾ, ਉਪਰ	ਪਰ ਨਾਰੀ, ਪਰ ਉਪਕਾਰ, ਪਰਵਲਤ, ਪਰਾਧੀਨ, ਪਰਵੇਖਕ

ਪ੍ਰਤਿ-	Anti-	ਵਿਰੁੱਧ	ਪ੍ਰਤਿਵਾਦ, ਪ੍ਰਤਿਅਮਨ, ਪ੍ਰਤਿਪੱਤ, ਪ੍ਰਤਿਅਸਪੱਤ
	Contra,	ਸਾਹਮਣੇ	
	Counter	ਵਾਪਸ	
ਪ੍ਰਤੀ-		ਵਿਰੁੱਧ	ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ
ਪ੍ਰਨਰ-	Re-	ਵਿਰ	ਪ੍ਰਨਰ ਵਿਆਹ, ਪ੍ਰਨਰ ਦਰਿਸ਼ਟੀ
ਪ੍ਰਰਬ-	Ante-	ਪਿਛਲਾ, ਮਛਲਾ	ਪ੍ਰਰਬਰਮੀ

ਰਾਜ-ਵਾਚਕ ਨਾਂ ਪਿਛੇਤਰ

— ਘਾਤ,	Cide-	ਮਾਰਨਾ	ਮਨੁੱਖ ਘਾਤ
— ਬਧ	„	ਮਾਰਨਾ	ਮਨੁੱਖ ਬਧ

ਕਰਤਰ-ਵਾਚਕ ਨਾਂ

— ਉ	ਖਾਉ, ਭਰ, ਕਾਬਜ਼
— ਉਆ	ਪਰਖੁਆ
— ਰਾ	ਲੁਟੇਰਾ
— ਹਾਰ	ਦੇਵਣਹਾਰ
— ਕਾਰ, ਕਾਰਕ	ਲੱਖਾਕਾਰ, ਨਿਅੰਕਾਰ, ਨਿਰਨਾਕਾਰ, ਹਾਨੀ ਕਾਰਕ
— ਕ	ਦੇਖਕ, ਚਾਹਕ, ਨਖੇਕ
— ਰੀ	ਲਿਖਾਰੀ, ਭਿਖਾਰੀ
— ਆਰਾ	ਹਤਿਆਰਾ
— ਵਾ	ਖਿਡਾਰਾ, ਹਟਾਵਾ
— ਵਾਲਾ	ਲਿਖਣਵਾਲਾ
— ਤਾ	ਕਰਤਾ, ਧਰਤਾ
— ਰੀ	ਦਸਨੀਕ
— ਵਾਹਾ	ਚਰਵਾਹਾ
— ਦਾਤਾ	ਕਰਦਾਤਾ (ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ), ਅੰਸ-ਦਾਤਾ (ਸਿੱਸਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ)
— ਦਾਰ	ਹਿੰਸਾਦਾਰ
— ਧਰ	ਕਲਗੀਧਰ, ਛਿਧਾਰ

ਤਿ,

— ਪਾਤਰ	ਕ੍ਰਿਪਾ ਪਾਤਰ (ਕ੍ਰਿਪਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ), ਦਾਨ ਪਾਤਰ
— ਰੁਪੀਤਾ	ਦਾਨ ਰੁਪੀਤਾ (ਦਾਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ)

ਬਰਮ ਵਾਚਕ ਨਾਂਵ

ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ	ਉਦਾਹਰਣ
— ਤਿ, ਤ. — ee	ਪਰੀਖਯਤ (ਜਿਸ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਲਈ ਜਾਂਦੇ), ਤਿਆਗਿਤ
— ed	ਬੀਤਤ, ਵੱਢਤਿ, ਵੱਲਤਿ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤ ਬਣਾਉਣ ਦੀਆਂ ਪਿਛੇਤਰਾਂ

— ਯੋਗ, ਜੋਗ	— able	ਮਾਨਯੋਗ, ਕਰਨਯੋਗ
— ਯ		ਜਾਤੀਯ, ਅਪਰਾਧੀਯ (ਅਪਰਾਧ ਸਵੀਕਾਰੀ)
— ਅ	— al	ਦਸਤਕਾਰੀਅ (ਦਸਤਕਾਰੀ ਸਵੀਕਾਰੀ)
— ਕ	— io	ਰਾਜਕ, ਪੰਥਕ
— ਪੂਰਨ	— ful	ਪੰਨੇ-ਪੂਰਨ
— ਰਹਿਤ	— less	ਮਾਨ ਰਹਿਤ, ਭੈ ਰਹਿਤ
— ਹੀਨ	—	ਬਲਹੀਨ, ਦੁਬਹੀਨ

ਕ੍ਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤ

— ਪੂਰਬਕ	— ly	ਪਿੱਛੇ ਪੂਰਬਕ, ਕਿਰਪਾ ਪੂਰਬਕ
	— fully	

Appendix VIII— ਅੰਤਰਾ ੮

GRAMMATICAL TERMS—ਵਿਆਕਰਣ ਸੰਕੇਤ

Adjective, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ	Masculine— ਪੁਲਿੰਗ
Demonstrative— ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਨਿਸਚੇਦਾਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ	Gerund, ਭਾਵਾਰਥ ਕਾਰਣੰਤਰ
Numeral— ਸੰਖਿਅਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ	Infinitive, ਭਾਵਾਰਥ
Pronominal— ਪੜਨਾਮੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ	Interjection, ਇਸ਼ਮਿਕ
— of quality, ਗੁਣਵਾਚਕ (ਵਾਚੀ) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ	Letter, ਲੇਖਰ
— of quantity, ਪਰਮਾਣ ਵਾਚਕ (ਵਾਚੀ) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ	Noun, ਨਾਂਵ
Adverb, ਕ੍ਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ	Abstract— ਭਾਵ ਵਾਚਕ (ਵਾਚੀ) ਨਾਂਵ
Agreement, ਮਿਲ	Collective— ਸਮੂਹ ਵਾਚਕ ਨਾਂਵ, ਇਕੱਠ ਵਾਚੀ ਨਾਂਵ
Case, ਕਾਰਕ	Common— ਆਮ ਨਾਂਵ, ਜਾਤੀ ਨਾਂਵ
— Nominative, ਕਰਤਾ ਕਾਰਕ	Material— ਦੱਬ ਵਾਚਕ ਨਾਂਵ, ਪਦਾਰਥ ਵਾਚੀ ਨਾਂਵ
— Objective, ਕਰਮ ਕਾਰਕ	Proper— ਖ ਸ ਨਾਂਵ
— Instrumental, ਕਰਣ ਕਾਰਕ	Number, ਵਚਨ, ਸੰਖਿਆ
— Possessive, ਸਬੰਧ ਕਾਰਕ	Plural— ਬਹੁਵਚਨ
— Locative, ਸਥਾਨ ਵਾਲੀ ਕਾਰਕ	Singular— ਇਕ ਵਚਨ
— Vocative, ਸੰਬੋਧਨ ਕਾਰਕ	Object, ਕਰਮ
Comparison, ਤੁਲਨਾ	Order, ਕ੍ਰਮ
Clause, ਉਪਵਾਕ	Parts of Speech, ਸ਼ਬਦ ਭੇਦ
Co-ordinate — ਸਮਾਨ ਉਪਵਾਕ	Participle, ਕਾਰਣੰਤਰ
Principal — ਪਰਧਾਨ ਉਪਵਾਕ	Person ਪੁਰਖ
Subordinate — ਅਧੀਨ ਉਪਵਾਕ	First — ਉੱਤਮ ਪੁਰਖ
Conjunction, ਯੋਜਕ	Second — ਮੱਧਮ ਪੁਰਖ
Consonant, ਵਿਅੰਜਨ	Third — ਅਨ ਪੁਰਖ
Degree, ਦਰਜਾ	Predicate, ਵਰਣਨ
Comparative — ਅਧਿਕਤਰ ਦਰਜਾ	Prefix, ਅਗੇਤਰ
Positive — ਸਾਧਾਰਣ ਦਰਜਾ	Preposition, ਸਬੰਧਕ
Superlative — ਅਧਿਕਤਮ ਦਰਜਾ	Pronoun, ਪੜਨਾਮ
Etymology, ਸ਼ਬਦ ਭੋਧ, ਨਿਰੁਕਤੀ	Demonstrative — ਨਿਸਚੇ ਵਾਚਕ ਪੜਨਾਮ
Gender, ਲਿੰਗ	Indefinite — ਅਨਿਸ਼ਚਤ ਪੜਨਾਮ
Feminine — ਵਿਸਤਰੀ ਲਿੰਗ	

Interrogative— ਪਰਸ਼ਨ ਵਾਚਕ ਪੜਨਾਂਵ	Auxilliary— ਸਹਾਇਕ ਕ੍ਰਿਆ
Personal— ਪੁਰਖ ਵਾਚਕ (ਵਾਚੀ) ਪੜਨਾਂਵ	Intransitive— ਅਕਰਮਕ ਕ੍ਰਿਆ
Reflexive— ਨਿਜ ਵਾਚਕ (ਵਾਚੀ) ਪੜਨਾਂਵ	Transitive— ਸਕਰਮਕ ਕ੍ਰਿਆ
Relative, ਸੰਬੰਧ ਵਾਚੀ ਪੜਨਾਂਵ	Voice, ਵਾਚ
Root, ਧਾਤੂ, ਮੂਲ	Active— ਕਰਤਾਰੀ ਵਾਚ
Sentence, ਵਾਕ	Passive— ਕਰਮ ਵਾਚ, ਕਰਮਣੀ ਵਾਚ
Complex— ਮਿਸ਼ਰਤ ਵਾਕ	Vowel, ਸੁਰ
Compound— ਸੰਯੁਕਤ ਵਾਕ	Word, ਸ਼ਬਦ
Simple— ਸਾਧਾਰਣ ਵਾਕ	— building, ਸ਼ਬਦ ਬਣਨਾ
Spelling, ਲਿਖਣ ਦਾ ਢੰਗ	— derivation, ਸ਼ਬਦ ਉਤਪਤੀ, ਵਿਉਤਪਤੀ
Subject, ਵਰਤਾ	— 0—
Suffix, ਪਿਛੇਤਰ	Punctuation, marks of, ਵਿਸਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ
Syllable, ਅੱਖਰ	? ਪੁੱਠ ਚਿੰਨ੍ਹ
Syntax, ਵਾਕਦੰਧ	! ਵਿਸਮਿਤ ਚਿੰਨ੍ਹ
Synthesis, ਵਾਕ ਜੋੜ	, ਕੋਮਾ
Tense, ਕਾਲ	; ਬਿੰਦੀ ਕੋਮਾ
Definite— ਨਿਸ਼ਚਤ ਕਾਲ	: ਦੁਬਿੰਦੀ
Future— ਭਵਿਖਤ ਕਾਲ	— ਫੇਰ
Indefinite— ਅਨਿਸ਼ਚਤ ਕਾਲ	" ਪੁੱਠ ਕੋਮਾ
Past— ਹੁਤ ਕਾਲ	() ਬਰੈਕਟ, ਫੇਰ
Present— ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ	- ਨਿਕਲੀ
Verb, ਕ੍ਰਿਆ	' ਛੁਟ ਮਹਿਤੀ
	ਭਿੰਨ

Appendix IX—ਅੰਤਰਾ ਏ

LATIN AND FOREIGN WORDS—ਲਾਤੀਨੀ ਤੇ ਬਦੇਸ਼ੀ ਸ਼ਬਦ

ਲਾਤੀਨੀ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਥਾਈਂ ਉਲਥੇ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਤਰਤੀਬ
ਮੂਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਲਈ ਹੋ ।

A

A, *prep.* ਨਾਲ

see With

Abon droit, *F.* ਨਿਯਮ ਨਾਲ

Abactus, ਅਟੁੱਚੇ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ

Ab, *prep.* ਤੋਂ

see From

Abinitio, ਮੁਢ ਤੋਂ

Ab antiquo, ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੇਂ ਤੋਂ

Ab extra, ਬਾਹਰ ਤੋਂ

Ab impossible, ਅਵਹੋਈਯਤ ਤੋਂ

Ab inconvenienti, ਬੇਅਰਾਮੀ ਤੋਂ

see Argument

Ab origine, } ਮੁਢ ਤੋਂ

Ab ove, }

Absolviture, ਬਰੀਅਤ

Accessio, ਵਾਧਾ

see Accession

Accomodatum, *m.* ਉਧਾਰ ਲਈ ਸ਼ੈ

Accusator, ਫਰਿਆਦੀ

see Complainant

Actio, ਦਾਅਵਾ

see Action

Addenda, *pl.* ਅਧਿਕ ਪੱਤਰAd, *prep.* ਲਈ, ਅਨੁਸਾਰ, ਤਕ, ਨਾਲsee At, by, for, near,
on account of, to

Ad arbitrium, ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ

Ad diem, (ਅਮਰੋ) ਰੋਜ਼ ਤਕ

Ad flumacqua, ਨਦੀ ਦੀ ਧਾਰ ਦੇ

ਅੱਧ ਤਕ

Ad frum viae, ਸੜਕ ਦੇ ਅੱਧ ਤਕ

Ad finem, ਅੰਤ ਤਕ

Ad hoc, (ਇਸ ਲੋੜ ਲਈ) ਖਾਸ ਲੋੜ ਲਈ

Ad infinitum, ਅਨੰਤਤਾ ਤਕ

Ad interim, ਦੁੱਟ ਲਈ, ਆਰਜ਼ੀ,

ਅੰਤਰਮ

Ad idem, (ਉਸੇ) ਨੁਕਤੇ ਵਲ

Ad libitum, ਰੋਜ਼ ਕੇ

Ad litem, *ci.* ਨਾਲ ਸੁਣਈ, ਦਾਵੇ ਲਈ

Adrem, ਅਸਲ ਗੱਲ ਅਨੁਸਾਰ

Advalorem, ਮੁੱਲ ਅਨੁਸਾਰ

Ad viviem, ਜੀਵਨ ਪਰਯੰਤ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤਕ

Aequitas, ਬਦਲ, ਬਰਾਬਰੀ

see Equity

A fortiori, ਹੋਰ ਨਾਲ

A grata, ਕਿਰਪਾਲਤਾ ਤੋਂ

see Ex gratia

Aid de camp, *mi.* ਫੇ ਭੀ ਬਾਗ

Agrariae leges, ਹਮੀ ਦਾਰ ਕਾਨੂੰਨ

Alias, ਉਪ ਨਾਮ

Alibi, *cr.* (ਜੁਰਮ ਵੇਲੇ) ਹੋਰ ਹਾਜ਼ਰੀ (ਦਾ
ਉਧਾਰ)Alieni Juris, ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਸ ਵਿਚ
(ਨਾਬਾਲਗ)

Alieno solo, ਦੂਜੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ

Allegata et probata, ਬਿਆਨ
ਕਾਰਾ ਤੇ ਸਬੂਤ

Alio intuitus, ਕਿਸੇ ਹੋਰ (ਭੇਜੀ)

ਨੀਅਤ (ਨਾਲ)

Aliunde, ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ

A matre, ਮਾਂ ਤੋਂ

ci. A patre, ਪਿਤਾ ਤੋਂ

Allocatur, ci. ਪਰਵਾਨਾ ਹੈ (ਖਰਚਾ

ਲਾਉਣੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ

ਤਸਦੀਕ)

Alternis vicibus, ਵਿਕਲਪੀ ਭਰਤਾਂ

ਵਿਚ

Amicus curie, ਮਿਤਰ ਅਦਾਲਤ

(ਤਿਰਅਾਲ ਵਕੀਲ, ਜਿਹੜਾ

ਕਿਸੇ ਅੱਖੇ ਕਨੂੰਨੀ ਨੁਕਤੇ ਤੇ

ਚਾਨਣਾ ਪਾਏ)

Ambiguitas, ਦੁ-ਅਰਥਤਾ

see Ambiguity

A mensa et thoro, ਫੈਟੀ ਤੇ ਸੋਜ ਤੋਂ

(ਪਤੀ ਤੇ ਪਤਨੀ ਦਾ ਇਕ

ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਖ ਹੋਣਾ)

Animo et corpore, ਮਨ ਤੇ ਤਨ ਨਾਲ

Animus, ਭਾਵਨਾ, ਮਰਚੀ (ਨੀਅਤ)

- cancellandi, ਦੱਬ ਕਰਨ ਦੀ

ਭਾਵਨਾ

— clamandi, ਦਾਵਾ ਕਰਨੇ ਦੀ

ਭਾਵਨਾ

— et factum, ਨੀਅਤ ਤੇ ਕਰਮ ਦੀ

ਭਾਵਨਾ

— furandi, ਚੋਰੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ

— manendi, ਰਹਿਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ

— possedendi, ਬਰਦੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ

— quo, ਨੀਅਤ ਜਿਸ ਨਾਲ

— revertendi, ਮੁੜ ਆਉਣ ਦੀ

ਭਾਵਨਾ

— revocandi, ਮੋੜ ਲੈਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ

— testadendi, ਬਸੀਅਤ ਕਰਨ ਦੀ

ਭਾਵਨਾ

Anni nubilar, ਉਮਰ ਵਿਆਹੁਲ ਦੌਰ

(ਫ਼ਸ਼ਰੀ ਦੀ)

Anno domini (A.D.), ਸੰਨ ਈਸਵੀ

— regni (A.R.), ਉੱਚੀ ਮਿਲਟ ਤੋਂ

Ante, *prep.*, (Before) ਪਹਿਲਾਂ

— litem motum, ਅਰੰਭ ਕਰਕੇ ਤੋਂ

ਪਹਿਲਾਂ

— notium, ਪਹਿਲਾਂ ਇਤਲਾਹ ਤੋਂ

Apex juris, ਨੁਕਤਾ ਕਨੂੰਨੀ

A posteriori, (ਕਾਰਜ ਤੋਂ ਕਾਰਨ ਦਾ)

ਅਨੁਮਾਨ

A priori, (ਕਾਰਨ ਤੋਂ ਕਾਰਜ ਦਾ)

ਅਨੁਮਾਨ

Argentum Album, ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਸਿੱਕਾ

— del, (ਰੋਬ ਦਾ ਸਿੱਕਾ) ਬਿਆਨਾ

Argumentum, ਦਲੀਲ, ਯੁਕਤੀ

see Argument

— orb, absurdum, ਚੰਗੇਦਰੀ ਦੀ

ਦਲੀਲ

— ad hominem, (ਵਿਰੋਧੀ ਦੇ) ਪਿਛਲੇ

ਬਿਆਨ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ

— ad ignorantiam, (ਵਿਰੋਧੀ ਦੀ)

ਅਗਿਆਨਤਾ ਤੇ

— ad invidiam, (ਸੁਟਨ ਵਾਲੇ ਦੇ)

ਪੱਖ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ

— ad iudicium, ਸਾਧਾਰਣ ਸਮਝ ਦੀ

ਦਲੀਲ

— baculinum, ਝੰਡੇ ਦੀ ਦਲੀਲ

— per impossible, ਅਣਹੋਈਅਤ

ਦਲੀਲ

Aqueductus, ਪਾਣੀ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਰਾਹ

see Aqueduct

Aqua haustus, ਖੁਹ ਕਿਰੋਂ ਪਾਣੀ ਕਢਣ

ਦਾ ਹੱਕ

— immitendae, ਮੋਕੀ ਕਢਣ ਦਾ ਹੱਕ

Articulo mortis, ਮਰਨ ਸਮੇਂ

Autrefois acquit, *cr.* ਅੱਗੇ ਬਰੀ ਹੋ

ਦੁਹਰਾ

Autre fois conviot, *cr.* ਅੱਗੇ ਦੇਸ਼ੀ
ਬਣ ਦੁਕਿਆ

Auto de fe, ਇਤਬਾਰ ਦਾ ਕੰਮ

Abavus, ਪੜਦਾਦਾ

Avus, ਦਾਦਾ

Atavus, ਨੌਵਜ਼ਦਾਦਾ

— regino e, Queens Bench,

— rupus, (Bankrupt)

H

Bigamus, ਇਕ ਬਹੁਤੀ ਦੇ ਜ਼ਿਉਂਦਿਆਂ
ਦੂਜੀ ਵਿਆਹੁਟ ਵਾਲਾ

Bona, ਮਾਲ

— confiscata, ਜਬਤ ਕੀਤਾ ਮਾਲ

— fugitiva, ਭਗੋਤੇ ਦਾ ਮਾਲ

— mobilia, ਚੁਕਵਾਂ ਮਾਲ

— peritura, ਖਰਾਬ ਹੋਇਆ ਮਾਲ
ਜਾਂ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਮਾਲ

— vacantia, ਭਾਵਾਰਸ ਮਾਲ (ਜਿਹੜਾ
ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੱਕ ਹੋਵੇ)

Bonafide, *a.* ਨੌਕਰੀਅਤ, ਰਾਸ ਦਿਲ
cf. Malafide, ਬਦਨੀਅਤ

Bonafide, *adv.* ਨੌਕਰੀਅਤੀ ਨਾਲ,
ਰਾਸ ਦਿਲੀ ਨਾਲ

Bonafides, *n.* (ਨੌਕਰੀਅਤੀ) ਰਾਸ ਦਿਲੀ

Brevimanu, *adv.* ਸਰਸਰੀ ਤੌਰ ਤੇ,
ਔਵੇਂ ਹੀ

Brevia testata, ਸੰਖੇਪ ਲਿਖਤ,
(ਮੁਸੱਦਕਾ)

Brutem fulmen, (ਵੇਰੀ ਗੋਲੀ)
ਅਰਥਾਤ ਡਰਾਵਾ

C

Cadit questio, ਬਗ਼ਸਾ ਮੁਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ
ਮੁਕਦਾ ਵਿਚ

Capita (head), ਸਿਰ, ਮੂੰਹ

— per capita, ਸਿਰ ਪ੍ਰਤੀ

Carte blanche, *F.* (ਡੋਰਾ ਬਾਗ਼ਦ),
ਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ

Casus (case), ਬਕਸਾ

— belli, ਬਾਣ ਯੁਧ

— omisus, ਕਨੂੰਨੀ ਖੁਰ (ਜਿਸ ਗੱਲ
ਤੇ ਕਨੂੰਨ ਬਣਨਾ ਚਹਿ ਛਿਆ
ਹੈ)

Causa (cause), ਕਾਰਨ

— causans, ਅਸਲ ਕਾਰਨ

— Mortis, ਮੌਤ, ਬਿਤਵਦਿਆਂ

— proxima, ਨੇੜੇ ਦਾ ਕਾਰਨ

Caveat, *n.* ਵੇਰਸ

— actor, ਕਾਮਾ ਵੇਰਸ ਰਹੇ

— creditor, ਕਰਜ਼ ਵੇਰ ਵਾਲਾ ਵੇਰਸ ਰਹੇ

— emptor, ਖਰੀਦਾਰ ਵੇਰਸ ਰਹੇ

— viator, ਰਾਹੀਂ ਵੇਰਸ ਰਹੇ

Capi corpus, *ci.* ਰਪੋਰਟ ਕਰਿਫਤਾਰੀ
(ਨਾਬਰ ਵਲੋਂ)

Cestui que trust, *ci.* ਸੰਦੀ ਦਾ ਟਰਸਟ,
ਭਾਭਧਿਯਾਰੀ (ਜਿਸ ਦੇ ਲਾਭ
ਲਈ ਅਮਾਨਤ ਵਖੀ ਜਾਵੇ)

— use, ਵਰਤੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀ

Ceteris paribus, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਬਰਾਬਰ
ਹੋਇਆਂ

Charged affaires, *F.* ਰਾਸ-ਦੁਤ

Chartae liberatum, ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ
ਦੁਰਮਾਨ ਸ਼ਾਹੀ

Ciseg, cis-Sutlej, ਉਰਾਰ ਸਤਲੁਜ

— Trans, ਪਾਰ ਸਤਲੁਜ

Chimius rigius, (ਛਾਓ ਆਮ) ਆਮ
ਲਾਘਾ

Circulus in probando, ਪਰਮਾਣ
ਚਾਹਿਕ (ਸਥਾਤ ਨੂੰ ਦਲੀਲ
ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਰਤਣਾ)

Civiliter, mortuii, Civil Deat

— *injuria sine damno*, ਅਯੋਗ ਕਰਮ ਬਿਨਾ ਹਰਜੇ ਦੇ
Datum, (Pl. *data*), ਮਸਾਲਾ ਜਾਂ ਗੱਲਾਂ
De, prep. ਦਾ, ਬਾਬਤ, ਵਿਚੋਂ, ਤੋਂ
De bene esse, ਹਾਲੀ, ਆਰਗੀ ਤੌਰ ਤੇ
 (ਬਿਨਾਂ ਖਿਆਲ ਯੋਗਤਾ ਤੇ)
De die in diem, ਰੋਜ਼ ਰੋਜ਼, ਲਗਾਤਾਰ
De facto, ਅਸਲ ਵਿਚ, ਵਾਸਤਵਿਕ
De jure, ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ, (ਕਨੂੰਨੀ)
De novo, ਨਵੇਂ ਸਿਰੋਂ ਤੋਂ
Dementia, ਬੇਸੁਰਤੀ
 — *accidentalis*, ਅਚਾਨਕ ਬੇਸੁਰਤੀ,
 (ਪਰ ਜ਼ਮਾਂਦਰੂ ਨਾ ਹੋਵੇ)
 — *affectata*, ਆਪ ਲਾਈ ਬੇਸੁਰਤੀ
 ਨਸ਼ਾ
Debitum, ਕਰਜ਼ਾ
 — *fundi*, ਜ਼ਮੀਨਾਂ
 — *in praesenti*, ਦੇਣ ਯੋਗ ਕਰਜ਼ਾ
De bono gestu, ਵਾਸਤੇ ਨੌਕਰ ਚਲਨੀ
 Security— ਨੌਕਰ ਚਲਨੀ
 ਵਾਸਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ
De cursu, ਨਿਯਮਕ (ਬਾਹਾਬਤਾ)
Del credere, (It), *ms.* ਸਾਖ ਦਵਾਉਣ
 ਵਾਲਾ
 — *agent*, ਸਾਖ ਦਵਾਉਣ ਵਾਲਾ ਦਲਾਲ
Depositum (*Deposit*), ਅਮਾਨਤ
Dictum n. (Pl. *dicta*), ਬਚਨ,
 ਕਥਨ, ਹਾਏ
e.g. *Obiter*, ਰਾਹ ਜਾਂਦੀ ਵਾਏ
Dehors, *H.* (ਗੈਰ ਮੁਤਅੱਲਕ) ਅਸਬੰਧਤ
Dies, ਦਿਨ
Desunt coetera, ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਹੀ, (ਅਪੂਰੇ
 ਬਿਆਨ ਹੋਨਾਂ ਲਿਖੀਦਾ ਹੈ)
Detur digniori, (ਵਧੀਕ) ਯੋਗ ਨੂੰ ਦਿਉ
Devicineto, ਆਂਚ ਗੁਆਂਢ ਤੇ
Dies non, (ਅਦਾਲਤੀ) ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਦਿਨ
Dies gratiae, *ms.* ਰਿਆਇਤੀ ਦਿਨ

Dieu et mon droit, ਹੱਥ ਤੇ ਮੋਰਾ ਹੱਕ
Divortium (*Divorce*), ਤਲਾਕ
Doli capax, *cr.* ਅਪਰਾਧ ਸਮਰਥ
Doli incapax, *cr.* ਅਪਰਾਧ ਅਸਮਰਥ
Dolus, (ਵਰੋਧ) ਚਲਾਕੀ
Dolus malus, ਫੌਜੀ ਚਲਾਕੀ, ਦੁਸ਼ਾ
Dolus bonus, ਨੌਕਰੀਅਤ ਚਲਾਕੀ
Doloproxima, ਵਰੋਧ ਦੇ ਨੇੜੇ ਤੇੜੇ
Domicilium originis, ਜਨਮ ਥੁਮੀ
Dominus litis, *cf.* ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ
 ਵਾਲਾ ਅਰਬਾਤ ਮੁੱਦਈ,
 ਪਿਰੋਕਾਰ
Dominus pro tempore, ਆਰਥੀ
 ਮਾਲਕ
Donotio (*Donation*), ਦਾਨ, ਹਿਬਾ
Donatio mortis causa, ਮਿਰਤੂ
 ਕਾਲ-ਦਾਨ
Donum gratuitum, ਬਿਨ ਬਿਵਾਜ਼ੀ
 ਹਿਬਾ
Dotarium, ਮਹਰ (ਜੋ ਬੇਵਾ ਹੋਣ ਤੇ ਮਿਲੇ)

E

Edictal citatio, *cf.* ਇਥਤਿਹਾਜ਼ੀ
 ਤਾਮੀਲ
Ejusdem generis, ਇਕ ਹੀ ਭਾਤ ਦਾ
Eo nomine, ਉਸੇ ਨਾਮ ਨਾਲ (ਉਸੇ ਮੱਦ
 ਵਿਚ)
Erratum (pl. *errata*), ਖੁੱਧੀ ਪੱਤਰ
Et sequon, ਅਤੇ ਪਿਛੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪੰਨੇ
Et sequitur, ਅਤੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਹੈ
Ex prep. ਵਿਚੋਂ, ਤੋਂ, ਕਾਰਨ, ਵਲੋਂ, ਬਾਹਰ
Ex ceptio, ਉਚਰਾ
Ex abundati cautela, } ਵੱਧੀ ਚੌਕਸੀ
Ex majori cautela, } ਕਾਰਨ
Ex animo, ਦਿਲ ਤੋਂ
Ex cathedra, (ਅ: ਅ: ਗੱਲੀ ਤੋਂ) ਹਕੂਮਤ
 ਨਾਲ

Ex contractu, ex lege, ਕਰਾਰ ਤੋਂ,
ਕਨੂੰਨ ਤੋਂ

Ex confessio, ਆਪਣੇ ਮੰਨਣ ਤੋਂ

Ex curia, ਅਦਾਲਤੋਂ ਬਾਹਰ

Ex debito justitiae, ਨਿਆਂ ਵਜੋਂ

Ex facie curiae, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

Ex gratia, ਕਿਰਪਾਲਤਾ ਤੋਂ

Ex integro, ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ

Ex licentia regis, ਸ਼ਾਹੀ ਆਗਿਆ ਨਾਲ

Ex mandato reginae, ਸ਼ਾਹੀ ਹੁਕਮ

ਨਾਲ

Ex mero motu, ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ

Ex lege, ਕਨੂੰਨ ਤੋਂ

Ex lex, ਕਨੂੰਨੀ ਰਵਿਆ ਤੋਂ ਬਾਹਰ

Ex natura rei, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਭਾਂਤ ਵਜੋਂ

ਕਰ ਕੇ

Ex necessitate regis, ਕਨੂੰਨੀ ਲੋੜ

ਨਾਲ

Ex officio, *adv.* ਅਹੁਦੇ ਬਾਰਨ (ਅਧਿਕਾਰ
ਤੋਂ)

Exoneretur, 'ਬਰੀ ਥੀਤਾ ਗਿਆ'

ਫ਼ਰਮਾਨਤ ਨਾਮੇ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੇ

ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

Ex (parte) materna, ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ

Ex (parte) paterna, ਪਿਓ ਵੱਲੋਂ

Ex parte, *a. & adv.* ਇਕ ਤਰਫ਼ਾ

Ex post facto, ਪਿਛੋਂ (ਕੀਤੇ ਕਰਮ) ਕਰ ਕੇ

Ex proprio motu, ਆਪਣੀ ਹੀ ਮਰਜ਼ੀ

ਨਾਲ

Ex rigore juris, ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਕੌਰ ਬਾਰਨ

Extra territorium ਹੋਰ ਜਾਂ ਸੂਹ ਤੋਂ

ਬਾਹਰ

Extracta curiae, ਮਿਸਲ ਦਾ ਸੰਖੇਪ,

ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਦੀ ਆਮਦਨ

F

Facere legem, ਕਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣਾ

Facta probantia, ਸਿੱਧ ਹੋਈਆਂ ਗੱਲਾਂ

Facta aprobans, ਸਿੱਧ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ

Factum (fact), ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਕੰਮ

Factum valet, ਜੋ ਹੋ ਗਿਆ ਸੋ ਠੀਕ

(ਪਰ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਸੀ)

Famosi libelli, ਸ਼ਰਾਰਤ ਦੀ ਜੜ

Fait accompli, ਹੋ ਚੁਕਿਆ ਕੰਮ

Fang, *cr.* (as in a thief taken
with the fang), ਮਾਲ

ਸਮੇਤ ਪਕੜਿਆ ਚੋਰ

Favorem vitae, *In.* ਜੀਵਨ ਦੇ ਹੱਕ

ਵਿਚ

Felo de se, ਆਤਮ ਘਾਤੀ

Feme covert, } ਵਿਆਹੁਤਾ ਇਸਤਰੀ

Feme baron, }

Feme sole, ਬੇਵਾਹੀ ਇਸਤਰੀ (ਜਿਸ ਦੀ

ਆਪਣੀ ਆਮਦਨੀ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ

ਹੋਵੇ)

Ferae naturae, ਜੰਗਲੀ ਜਨੇਰ

Fiat, *n. F.* ਭਿਕਾਰੀ, ਹੁਕਮ

Fidei defensor, ਧਰਮ ਦਾ ਰਾਖਾ (ਰਾਜਾ)

Fifa (hierifacias), ਵਰੰਟ ਕੁਰਬੀ

Filius populi, ਪਰਜਾ ਪੁੱਤਰ (ਹਰਾਮ ਦਾ)

Fisica, ਸ਼ਾਹੀ (ਖਜ਼ਾਨਾ)

Flagrante delicto (or crimine),

cr. ਜੁਰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ

Fons et origio, ਜੜ (ਵਸਾਏ ਦੀ)

Force majeure, vis major, ਬੜੀ

ਸ਼ਕਤੀ

Forma pauperis, *ci.* ਕੰਢਾਲੀ ਤੌਰ ਤੇ

Forsifamiliari, ਜਿਸ ਨੇ ਪਿਓ ਦੀ

ਚਿੰਦਨੀ ਵਿਚ ਹੀ ਹਿੱਸਾ ਵੰਡ

ਲਿਆ ਹੋਵੇ

Foreconscientiae, ਅਦਾਲਤ ਅੰਤਹਕਰਣ

Forodivino, ਹੋਰੀ ਅਦਾਲਤ

Forum, ਅਦਾਲਤ, ਚੋਰ

— *competens*, ਯੋਗ ਅਦਾਲਤ

— *origines*, ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਦਾਲਤ
(ਕਿਸੇ ਪਰਦੇਸੀ ਦੇ)

— *rei*, ਮੁਦਾਅਲੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ

Fraternia, ਬਾਈਚਾਰਾ

Functus officio, ਅਧਿਕਾਰ ਰਹਿਤ (ਕੰਮ
ਕਰ ਚੁਕਣ ਪਿਛੋਂ)

Furtum, ਚੋਰੀ

G

Gilda mercatoria, ਬਿਛਪਾਰੀ ਗਣ

Guardian ad litem, *ci.* ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ
ਰੱਖੀ

Guardianus legitimus, ਜੱਡ ਵਲੀ

H

Habeas Corpus, *cr.* 'ਹੇਬਸ ਕਾਰਪਸ'
ਅਪਰਾਧੀ ਦਾ 'ਸਰੀਰ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ'
ਦਾ ਹੁਕਮਨਾਮਾ

Habendum, ਲਿਖਤ ਦਾ ਉਹ ਭਾਗ ਜਿਸ
ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਮਿਲਖ ਦਾ ਵੇਰਵਾ
ਹੁੰਦੇ

Habere licere, ਸਾਂਝੀ ਮੁਰਬਕ ਵਰਤੋਂ
(ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ)

Habitatio, ਹੋਰ ਵਰਤਣ ਮਕਾਨ (ਰਹਿਣ
ਲਈ)

Heredes, } ਵਾਰਸ
Haeres, }

Hereditas, ਹੱਕੀਅਤ

Honoris Causa, ਮਾਨ ਲਈ

Hospitia curae (inn of court),
ਦੋਖੇ ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ

Hypotheca, ਗਵੇਂ ਕੀਤੀ ਵਸਤ

I

Ibid (ibidem), ਉਸੇ ਜਾ ਥਾਂ

Idem quod, ਵੇਸਾ ਹੀ

Idem sonaria, ਵੇਸੇ ਝੋਲ ਦਾ

Id est (i.e.), ਅਰਥਾਤ

Ignas judicium, ਅਗਨ ਪਰਤਾਵਾ

Imprimatur, ਛਾਪਣ ਦੀ ਆਗਿਆ

In absentum, ਹੋਰਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ

In arbitrio judicis, ਅਦਾਲਤ ਦੀ
ਚਾਹਿ ਵਿਚ

In camera, (ਖਾਸ) ਕਮਰੇ ਵਿਚ

In alio solo, ਦੂਜੇ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵਿਚ

In alio loco, ਦੂਜੇ ਦੀ ਥਾਂ ਵਿਚ

In curia, ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ

In articulo mortis, ਮਰਨ ਸਮੇਂ

In defensia, ਬਿਨਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਦੇ

In esse, ਮੌਜੂਦ (ਵਾਕਈ)

In extenso, ਸਾਰਾ, ਪੂਰੇ ਤੌਰ ਤੇ

In flagrante delicto, *cr.* ਅਪਰਾਧ
ਕਰਦਿਆਂ

In re, ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ

In extremis, ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਤੇ

In fieri, ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ

In futuro, ਅਗੇਂ ਲਈ

Infra, *pres.* ਹੇਠਾਂ, ਤਲੇ, ਅਗੇਂ ਜਾਂ ਕੇ

Informa pauperia, *ci.* ਕੰਗਾਲੀ
ਤੌਰ ਤੇ

Injuria, ਅਯੋਗ ਕਰਮ (ਨੁਕਸਾਨ)

— *cum damno*, ਅਯੋਗ ਕਰਮ ਸਣੇ
ਹਾਨੀ ਦੇ

— *sine damno*, ਅਯੋਗ ਕਰਮ ਬਿਨਾਂ
ਹਾਨੀ ਦੇ

In jure proprio, ਸਹਿਤ ਹੋਰ ਆਪਣੇ

In invitum, ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ

In limine, (ਅ: ਅ: ਸਰਦਲ ਤੇ ਹੀ) ਅਰੰਭ
ਵਿਚ

In loco, ਦੀ ਥਾਂ

In loco parentis, ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਥਾਂ
 In pais, ਮੇਰੇ ਤੇ ਅਰਥਾਤ ਅਦਾਲਤੋਂ ਬਾਹਰ
 ਜਾਂ ਦੂਰ ਬੰਨ੍ਹਨੀ ਹਾਥ ਤੇ ਤੋਂ
 ਬਿਨਾਂ
 Act—, ਮੇਰੇ ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ
 Conveyance—, *ci.* ਅਨੇਮਕ ਦੇਣ
 ਪੱਤਰ
 Estoppel—*ci.* ਦੇਖੋ ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ
 In malam parlino, ਪੂਰੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ
 In meditatione fugoe, *cr.* ਨੱਸ
 (ਭੱਜ) ਜਾਣ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ
 In pari causa, ਇਸੇ ਭਾਂਤ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ
 ਜਾਂ ਹਾਲ ਵਿਚ
 In paridelioto, ਇਕੋ ਜੇਹੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ
 In pari materia, ਇਕੋ ਜੇਹੀ ਭਾਂਤ ਦਾ
 (ਕਨੂੰਨ)
 In perpetuum, ਸਦਾ ਲਈ
 In personam, ਝਾਤੀ
 Right— ਝਾਤੀ ਹੱਕ
 In posse, ਹੋਣ ਵਿਚ ਜਾਂ ਹੋਣ ਯੋਗ
 In primis, *adv.* ਪ੍ਰਿਮਮ
 In principio, ਮੁੱਢ ਵਿਚ
 In proprio persona, ਆਪਣੇ ਆਪ
 (ਸੋਮ)
 In re —, — ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ
 In rem—, —ਵਸਤ ਸਬੰਧੀ
 Judgement— ਕਿਸੇ ਵਸਤ
 ਸਬੰਧੀ ਨਿਰਣਾ
 Insignia, ਚਿੰਨ੍ਹ (ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ)
 In situ, ਅਸਲੀ ਥਾਂ ਵਿਚ
 In son droit, ਆਪਣੇ ਹੀ ਹੱਕ ਵਿਚ ਜਾਂ
 ਹੱਕ ਠਾਲ
 In specie, ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਿਚ, (ਉਸੇ ਹੀ ਚੀਜ਼
 ਵਿਚ)
 In statu pupillari, ਬਿਸ (ਸ਼ਕਿਰਦ)
 ਦੀ ਥਾਂ ਵਿਚ

In testimonium, ਸਹਾਇਤਾ ਵਿਚ
 In totidem verbis, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ
 ਵਿਚ (ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ)
 In toto, ਕੁਲ
 Inter alia, ਹੋਰਨਾਂ ਵਿਚੋਂ (ਇਕ)
 Interim, ਦਰਮਿਆਨੀ, (ਆਰਜ਼ੀ) ਹਾਲ ਲਈ
 Ignoramus, 'ਮਾਨੂੰ ਕੁਝ ਪਤਾ ਨਹੀਂ
 ਲਗਦਾ', (ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੁਰੀ
 ਦੀ ਰਾਏ)
 Illicit collegium, ਬੰਨ੍ਹਨ ਵਿਰੁੱਧ ਜਥਾ
 Inducias legales, ਵਿਚਕਾਰਲਾ ਸਮਾਂ
 (ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੇ ਉਸ ਦੀ
 ਤਾਮੀਲ ਹੋਣ ਦੇ)
 In suo proprio locus, ਆਪਣੀ
 ਉਚਿਤ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ
 Intercedere, ਬਾਮਨ ਬਣਨਾ
 Inter nos, ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਡੇ
 Inter partes, ਵਿਚਕਾਰ ਦੋ ਧਿਰਾਂ ਦੇ
 Interregnum, ਅਥਾਜ ਕਾਲ (ਇਕ ਰਾਜੇ
 ਦੀ ਮਿਰਤੂ ਤੇ ਦੂਜੇ ਰਾਜੇ ਦੇ
 ਤਖਤ ਬੈਠਣ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰਲਾ
 ਸਮਾਂ)
 Interrorem, (ਕੈਵਲ) ਡਰ ਲਈ
 Inter se, ਆਪਸ ਵਿਚ
 Inter vivos, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚਕਾਰ
 In transitu, ਰਾਹ ਵਿਚ
 Goods— ਰਾਹ ਵਿਚ ਜਾਂਦਾ ਮਾਲ
 Intra vires, ਅੰਤਰ ਅਧਿਕਾਰ
 Ultra vires, ਅਧਿਕਾਰੋਂ
 ਜਾਣਕਾਰੀ
 In ventre sa mares, ਮਾਂ ਦੇ ਢਿੱਡ ਵਿਚ
 In utero, ਪਰਨ ਵਿਚ ਹੀ
 In vacuo, ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਵਿਚ (ਬਿਨਾਂ ਡੱਬ)
 In vadio, ਗਰੇ ਵਿਚ
 Ipse dixit, 'ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਆਖਿਆ'
 (ਕੈਵਲ ਕਿਸੇ ਦੇ ਕਥਨ ਦੇ
 ਅਧਾਰ ਤੇ)

In vita testatoris, ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਜੀਅ
ਵਸੀਅਤ ਕਾਰਕ ਦੇ

Ipsa facto, ਆਪਣੇ ਨਾਲ (ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਦੇ)

Ipsa jure, ਕਨੂੰਨ ਨਾਲ

J

Jactatio, ਝੇਖੀ

Judgement in rem, ਸਰਬਗਤੀ ਨਿਰਣਾ

— inter partes, ਧਿਰਾਂ ਅੰਦਰ ਨਿਰਣਾ
(ਧਿਰੰਤਰ)

— in personam, (ਖ਼ਮਬਈ ਵੇਸਲਾ)
ਵਿਅਕਤਕ ਨਿਰਣਾ

Judex (pl. judices), ਨਿਆਂ ਕਰਤਾ,
(ਜੱਜ)

Judicium = judgement, ਨਿਰਣਾ

Judicium Dei, ਹੱਥੀ ਨਿਆਂ

Jura = laws, ਕਨੂੰਨ ਤੇ ਹੱਕ

Jura fiscalia, ਮਾਲਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੇ ਕਨੂੰਨ

Jura mentum, ਸੁਰੰਧ

Juris et de jure, (ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਤੇ ਕਨੂੰਨ
ਤੋਂ ਅਰਥਾਤ) ਪੱਕਾ

Jus, ਹੱਕ, ਨਿਆਂ, ਕਨੂੰਨ

— Civile, ਮੁਲਕੀ ਕਨੂੰਨ

Jus coronae, ਸ਼ਾਹੀ ਹੱਕ

Jus domicilli, ਵਸੋਬੇ ਦਾ ਕਨੂੰਨ

Jus gentium, ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਕਨੂੰਨ

Jus habendi, ਬਬਰਾ ਭੈਂਟ ਦਾ ਹੱਕ

Jus in re, ਜਾਇਦਾਦੀ ਹੱਕ (ਪੂਰਨ ਹੱਕ)

Jus ad rem, ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਸਬੰਧੀ ਹੱਕ,
(ਅਪੂਰਨ ਹੱਕ)

Jus in re aliena, ਹੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚ

Jus in re propria, ਹੱਕ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚ

Jus dare, ਕਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣਾ

Jus dicere, (ਕਨੂੰਨ ਦਵਾਰਾ) ਨਿਰਣਾ ਕਰਨਾ

Jus necessitatis, ਅਤਿ-ਲੋਕ ਕਾਰਨ ਹੱਕ

Jus possessiones, ਹੱਕ ਕਬਜ਼ਾ

Jus scriptum, ਲਿਖਤੀ ਕਨੂੰਨ

Jus tertii, ਤਿਰਆਕਲੀ ਹੱਕ (ਮਾਲਕ ਤੇ
ਅਸਾਮੀ ਦੇ ਟਾਕਰੇ ਵਿਚ)

Justitia, ਕਨੂੰਨ (ਕੌਸਲ ਦਾ ਬਣਿਆ
ਹੋਇਆ)

Jus utendi, ਹੱਕ ਵਰਤੋਂ

Jus vendendi, ਹੱਕ ਸ਼ਿਕਾਰ (ਕਰਨ ਦਾ)

Juxta (according to), ਅਨੁਸਾਰ

Juxta formam statuti, (ਕੌਸਲੀ)
ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਢਾਲ ਅਨੁਸਾਰ

L

Laisser faire, (ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਗੈਰ ਹੁੰਦਾ
ਹੈ) ਹੋਣ ਵਿਚ

Lapsus, ਝੁੱਲ

Lapsus calami, ਕਲਮ ਦੀ ਝੁੱਲ

Lapsus linguae, ਜ਼ੀਰ ਦੀ ਝੁੱਲ

Legalis moneta (Legal money),
ਪਰਚਲਤ ਸਿੱਕਾ

Leges, } (law), ਕਨੂੰਨ

Lex, }
Lettre de cachet, (F). (ਭੰਤਰ ਦਕਾਸ਼ੇ)
ਮੋਹਰ-ਬੰਦ ਸਰਕਾਰੀ ਹੁਕਮ

Lex armorum, ਕਨੂੰਨ ਚੋਰਾਚਰੀ

Lex domicilli, ਵਸੋਬੇ ਦਾ ਕਨੂੰਨ

Lex fori, ਅਦਾਲਤੀ ਕਨੂੰਨ

Lex loci, ਸਥਾਨਕ ਕਨੂੰਨ

Lex loci celebrationis, ਸਥਾਨ
ਤਾਮੀਲ ਕਨੂੰਨ

Lex loci contractus, ਕਨੂੰਨ ਸਥਾਨ
ਭਾਗ

Lex loci delictis, cr. ਕਨੂੰਨ ਸਥਾਨ
ਜੁਰਮ

Lex loci situs, ਕਨੂੰਨ ਸਥਾਨ ਜਾਇਦਾਦ

Lex loci re sitae, ਉਥੇ ਦਾ ਕਨੂੰਨ
ਜਿਥੇ ਜਾਇਦਾਦ ਹੁੰਦੇ

Lex loci solutionis, ਕਨੂੰਨ ਸਥਾਨ
 ਕਰਾਰ ਪੁਰਾਨਾ
 Lex loquen, ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਬਾਨ ਜਾਂ ਸੋਚ
 (ਰਾਜਾ)
 Lex scripta, ਲਿਖਤੀ ਕਨੂੰਨ
 Lex non scripta, ਅਲਿਖਤੀ ਕਨੂੰਨ
 (ਆਮ ਕਨੂੰਨ)
 Lex terriae, ਮੁਲਕੀ ਕਨੂੰਨ
 Lex talionis, *cr.* ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਕਨੂੰਨ
 Liber homo, ਸੁਤੰਤਰ ਬੰਦਾ
 Libellus famosus, ਅਪਮਾਨੀ ਲਿਖਤ
 Licet, ਉਚਿਤ ਹੈ
 Lingua franca, ਵੇਸ਼ ਦੀ ਬੋਲੀ (ਉ:
 ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ)
 Lis, ਨਾਲਾ, ਮੁਕੱਦਮਾ
 Lis pendens *n.* 'ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਦਿਆ'
 ਕੋਈ ਬਦਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਕਦੀ
 ਦਾ ਨੋਮ
cf. pendente lite, a. & adv.
 Litis pendency, ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਣ ਦਾ
 ਨੋਮ
 Locum tenens, (ਆਰਡੀ) ਰਾਇਮ ਮੁਕਾਮ
 Locus citatus, (L.C. or loc.
 cit.), ਹਵਾਲਾ ਦਿਤਾ ਭਾਗ
 (ਕਿਸੇ ਲਿਖਤ ਦਾ)
 Locus in quo, ਮੌਕੇ ਤੇ
 Locus penitentiae, ਪਸ਼ਚਾਤਾਪ ਜਾਂ
 ਪਿਛਾਹ ਹਟਣ ਦਾ ਅਵਸਰ
 Locus sigilli, ਮੋਹਰ (ਲਾਣ ਦੀ) ਥਾਂ
 Locus standij, ਖੜੋਣ ਦੀ ਥਾਂ (ਖੜੋਣ
 ਦਾ ਦੌਰ) ਅਰਥਾਤ ਕਹਿਣ ਦਾ
 ਹੱਕ

Lotta manibus, ਸਾਫ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ
 (ਵਰੋਬ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ)

Lucrative causa, ਬਿਨਾਂ ਬਦਲ

Lucri causa, ਲਾਭ ਕਾਰਨ

M

Magna Charta, ਸਾਹੀ ਦੌਰ ਪੱਤਰ

Magni nominis umbra, ਬੜੇ ਨਾਂ
 ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ

Magnum bonum, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ
 ਭਲਾਈ

Mala fide, *a.* ਬਦਨੀਅਤ, ਖੋਟ ਦਿਲਾ

Malafides, *n.* ਬਦਨੀਅਤੀ, ਖੋਟ-ਦਿਲੀ

Mala in se, *cr.* ਮਾੜਾ ਕੰਮ

Mala prohibita, *cr.* ਵਿਵਰਜਿਤ ਕੰਮ

Mala praxis, ਭੇਦਾ ਜਾਂ ਬੁਰਾ ਢੰਗ
 (ਬਦ-ਇਤਜ਼ਾਮੀ)

Mala apropos, ਬੇ ਮੌਕੇ ਗੱਲ

Mater familias, ਟੱਬਰ ਦੀ ਮਾਂ

Malitia premeditata, ਪਿਛਲਾ ਜਾਂ
 ਚਿਤਵਿਆ ਹੋਇਆ ਦਵੇਸ਼

Maium in se, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ (ਫ਼ਿਜ਼ਾ)

Malum assimus, ਤੈੜੀ ਨੀਅਤ

Mesne, ਦਰਮਿਆਨੀ

Miseri cordia, ਦਇਆ

Modus Mode, ਢੰਗ

Modoet forma, (ਦੱਸੋ ਗਏ) ਢੰਗ ਦੇ
 ਨਮੂਨੇ

Modus operandi, *cr.* ਕਾਰਜ ਢੰਗ

Mora, (ਅ. ਅ. ਬੰਜਰ) ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਕੰਮ ਨਾਂ
 ਕਰਨ ਦਾ ਬਸ਼ਰਵਾਰ

Mortis causa, ਮੌਤ ਚਿਤਵੇ

Mulier puane, ਐਸੀ ਤੀਵੀਂ ਦਾ ਲਝਕਾ
 ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਆਹ

ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਯੋਗ ਸਬੰਧ ਹੋਵੇ
Mutatus mutandis, ਚਰਚੀ ਘਟਾ-
ਵਧਾ ਨਾਲ

Mutuus consensus, ਆਪਸ ਦੀ
ਮਰਜ਼ੀ

N

Nemine contradicente (Nem-
con.), ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ

Nemine dissentiente, (Ne. dis.),
ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ

Nisi (conj.), ਪਰੰਤੂ, ਕਿੰਤੂ

Rule—, ਸ਼ਰਤੀ ਹੁਕਮ, ਸਕਿੰਤੂ ਹੁਕਮ

Nisi prius, trial, E. ਜੱਜ ਤੇ ਜੁਰੀ ਦੇ
ਰੁਖਰੂ ਦੀਵਾਨੀ ਪਰਤਾਵਾ

Nient cul, ਬੇਕਸੂਰ (ਉਜਰ ਬੇਕਸੂਰੀ ਦਾ)

Nihil debet, ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ

Nihil dicit, (ਅ: ਅ: ਉਹ ਚੁੱਪ ਹੋ)
ਮੁੱਦਾਅਲੇ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਚੁੱਪ
— judgement, ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲੈਣ
ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਿਰਣਾ

Non assumpsit, ਵਾਅਦਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ
ਉਜਰ

Nolens volens (Pl. nolentes,
volentes), ਭਾਵੇਂ ਜੀ ਕਰੇ
ਭਾਵੇਂ ਨਾ (ਕਰੁਗੀ)

Non compos mentis, ਪਾਗਲ

Non est factum, ਸਿੰ ਕਾਰਜ ਨਹੀਂ
ਲਿਖਿਆ, ਨਾ ਲਿਖਣ ਦਾ ਉਜਰ

Non debet, ਉਹ ਕਰਜਾਈ ਨਹੀਂ

Non pros, (Equitur), ਬਿਨਾਂ ਪੈਰਬੀ

Nolle prosque, ਨਲੀ ਪਰਾਸਕੀ, ਸਰਕਾਰੀ
ਵਕੀਲ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਾਪਸ
ਲੈ ਲੈਣਾ

Non sequitur, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ
ਠਿਕਣਦਾ

Non valet, ਬੇਅਸਰ

Nudum pactum, cf. ਵੱਕਾ ਕਰਾਰ
(ਬਦਲ ਜਾਂ ਵਿਵਹਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ)

Nullius filius, ਹਰਾਮ ਦਾ ਬੱਚਾ

Nunc pro tunc, now for then,
“ਹੁਣ ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਵਲਾ ਲੰਘ
ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਣਾ ਕਿ ਅਸਰ
ਐਸਾ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿ ਵੇਲੇ
ਸਿਰ ਲਿਖਣ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ

O

Obiterdictum, ਰਾਹ ਜਾਂਦੀ ਰਾਏ

Observanda, ਧਿਆਨ ਯੋਗ ਗੱਲਾਂ

Ommia placita, ਸਾਰੇ ਉਜਰ

Onus, ਭਾਰ (ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ)

Onus probandi, ਸਬੂਤ ਭਾਰ

Ordinandi lex, ਕਨੂੰਨ ਜਾਬਤਾ

Ore, tenuis, ਜਬਾਨੀ

P

Pacie violatio, cf. ਅਮਨ-ਵੰਗ

Pactum pact, ਮੁਆਹਦਾ

Pactura illicitum, ਕਨੂੰਨ ਵਿਰੁੱਧ
ਮੁਆਹਦਾ

Par excellence, ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ

Par exemple, ਦਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੇ ਤੌਰ

Parem patrio, ਬਲੀ ਮੁਲਕ (ਰਾਜਾ)

Pari passu, adv. ਇਕੋ ਵੇਗ ਤੇ (ਦੋਸੇ
ਤਰ੍ਹਾਂ)

Pari materia, In, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ

Particeps criminis, cf. ਅਪਰਾਧ-
ਭਾਗੀ (ਸ਼ਰੀਕ ਜੁਲਮ)

Particeps fraudis, ਸ਼ਰੀਕ ਫ਼ੌਜ	Per pais, ਪੰਚ ਦਵਾਰਾ
Par pro pari, ਬਰਾਬਰ ਦਾਸਤੋਂ ਬਰਾਬਰ ਦੇ (ਵਟਾਂਦਰਾ)	Per se, ਕੇਵਲ ਇਸੇ ਕਾਰਨ
Pars = part, ਭਾਗ	Per se aut per alium, ਆਪ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਰਾਹੀਂ
Pater familias, ਬਰਤਾ, ਟੱਬਰ ਦਾ ਮੁਖੀ	Per procurationem (Per pro), ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ
Per capita, ਸਿਰ ਪਰਤੀ	Per quod, ਜਿਸ ਤੋਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ
Pendente lite, <i>adv.</i> ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ	Per saltum, ਛਲਾਂਕ ਮਾਰ ਕੇ
Patrimonium (patrimony), ਪੈਤਰੀ-ਧਨ	Per testes, ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ
Pede poena claudo, ਵੰਡ ਅਪਰਾਧ ਪਿਛੇ ਪਿਛੇ ਚਲਦਾ ਹੈ ਪਰ ਦੋਲੀ ਹੋਈ	Persona designata, ਨੀਅਤ ਕੀਤਾ ਪੁਰਖ
Per contra, ਦੂਜੀ ਤਰਫ ਤੇ (ਇਸ ਦੇ ਟਾਕਰੇ ਤੇ)	Persona a grata, ਮਨ-ਪਸੰਦ ਰਾਜ-ਦੂਤ (ਜੋ ਦੂਜੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਪਰਵਾਨ ਹੋਵੇ)
Per accidens, ਦੇਵਨੇਤ ਨਾਲ	Per stirpes, ਦੁੰਡਾ ਪਰਤੀ
Per annum, ਸਾਲ ਪਰਤੀ	Per capita, ਸਿਰ ਪਰਤੀ
Per curiam, ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ	Pertinentia, ਸਬੰਧਤ ਗੱਲਾਂ
Per assensum partium, ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ	Per totam curiam, ਸਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਵਲੋਂ
Per attornatum, ਮੁਖਤਾਰ ਦੇ ਰਾਹੀਂ	Pleno jure, ਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਸਹਿਤ
Per diem, ਦਿਨ ਪਰਤੀ	Petitio admisericordium, ਦਇਆ ਲਈ ਬੇਨਤੀ
Per cause de vicinage, ਗਰਾਂਦ ਕਰ ਕੇ	Pessimi exempli, ਬਹੁਤ ਭੱਖੀ ਉਦਾ- ਹਰਣ
Per fraudum, ਫਰੋਬ ਨਾਲ	Placitum, ਉਜਰ
Per fas et nefas, ਠੀਕ ਜਾਂ ਗਲਤ (ਬਿਨਾ ਲਿਹਾਜ਼ ਜਿੱਟੇ ਦੇ)	Placita dilatoria, ਮੁਕੱਦਮਾ ਛੇਤੀ ਮੁਕਾਉਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ (ਕਿਉਂਕਿ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਲਮ- ਕਾਇਗੀ)
Per guardianship, ਗਾਰਡੀਅਨ ਦਵਾਰਾ	Portfolio, ਪੋਰਟ-ਫੋਲੀਓ (ਅ: ਅ: ਬਸਤਾਂ) ਜਿਹੜਾ ਕੰਮ ਕਿਸੇ ਵਜ਼ੀਰ ਦੇ ਸਪੁਰਦ ਹੋਵੇ, ਕਲਮਦਾਨ
Per incuriam, ਲਾ-ਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ	Possessio (possession), ਕਬਜ਼ਾ
Per lapsum temporis, ਸਮਾਂ ਲੰਘਣ ਕਾਰਨ	Possessio pedis, ਪੈਰਾਂ ਵਾਲਾ ਅਰਥਾਤ ਅਸਲੀ ਕਬਜ਼ਾ
Per malitiam, (per malice), ਅਦਾਵਤ ਨਾਲ	Post restante, <i>P.</i> ਪੋਸਤ ਰੇਸਤਾਂ (ਡਾਕਖਾਨੇ ਦਾ ਚਿਠੀਆਂ ਰਖਣਾ ਭਾਗ)
Per mensam, ਮਹੀਨੇ ਪਰਤੀ	
Per minas, ਧਮਕੀ ਨਾਲ	
Per mie et per tout, ਮੇਰੇ ਤੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲ (ਸਾਂਝੇ ਖਾਤ ਵਿਚੋਂ)	

Post, *prep.* ਪਿਛੋਂ

Post diem, (ਅ. ਅ. ਦਿਨ ਦੇ ਪਿਛੋਂ)

ਡਿਗਰੀ ਹੇਠ ਦੇ ਪਿਛੋਂ

Post diem interest, ਡਿਗਰੀ ਪਿਛੋਂ

ਸੁਦ

Post litam motam ante, ਭਗਸ਼ਾ

ਅਰੰਭ ਹੋਣ ਦੇ ਪਿਛੋਂ

Post script (P.S.), ਪਿਛਲਿਖਤ

(ਪਿ: ਲਿ:) ਜਾਂ ਪਸਚਾਤ

ਸਿਮਰਨ (ਪ ਮਿ.)

Potentia remota, ਦੂਰ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ

Potesta aliendi, ਦੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ

Praedium, ਮਿਲਖ, ਹੱਕੀਅਤ

Praedium dominans, ਪਰਬਲ ਮਿਲਖ

Praedium serviens, ਨਿਵਨ ਮਿਲਖ

Presumptio juris, ਕਨੂੰਨੀ ਕਿਆਸ

(ਅਨੁਮਾਨ)

Pretium affectionis, ਖਿਆਲੀ ਮੁੱਲ

Pretium periculi, ਜੋਖਮ ਦਾ ਮੁੱਲ

ਅਰਥਾਤ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਰਕਮ

ਪਾਉਣ ਦਾ ਮੁੱਲ (ਡਾਕ ਸੁਦ)

Prepositus, ਪੁਰਖ (ਪੁਰਸ਼)

Prerogativa regis, ਸ਼ਾਹੀ ਅਧਿਕਾਰ

Prima facie, ਪਿਰਥਮ ਦਰਸ਼ਨੀ (ਜਾਹਰਾ)

Prima impressionis, ਨਵਾਂ, ਪਹਿਲਾ

(ਪਿਛਲੀ ਮਿਸਾਲ ਬਿਨਾਂ)

Pro, ਵਾਸਤੇ, ਲਈ

Probatio mortua, ਪੱਤਾ ਸਬੂਤ,

ਕਾਗਜ਼ੀ ਸਬੂਤ

Pro bono publico, ਲੋਕ-ਲਾਭ ਹਿਤ

Pro bono et malo, ਚੰਗੇ ਜਾਂ ਬੁਰੇ ਵਾਸਤੇ

Pro confessio, ਮੰਨਣ ਅਨੁਸਾਰ

Pro dignitate regali, ਸ਼ਾਹੀ ਸ਼ਾਨ

ਵਾਸਤੇ

Prodigus, ਵਜ਼ੂਲ ਖਰਚ (ਜੇ ਵਜ਼ੂਲ ਖਰਚ

ਕਾਰਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪਰਬੰਧ

ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ)

Pro etcon, ਹੱਕ ਤੇ ਵਿਰੋਧ (ਵੀਆਂ ਗੱਲਾਂ)

ਅਰਥਾਤ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ

Profit a prendere, ਪਰਾਈ ਚਮੀਨ

ਤੋਂ ਲਾਭ (ਇਕ ਭਾਂਤ ਦਾ

ਸੁਖਾਧਿਕਾਰ ਹੈ)

Pro forma, *ci.* ਤਰਤੀਬੀ, ਗੈਰ ਜ਼ਰੂਰੀ

Pro hac vice, ਇਸ ਸੰਕੇ ਲਈ, ਇਸ

ਮੰਤਵ ਲਈ

see Ad hoc

Proprio manu, ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ

Proprio motu, ਆਪਣੇ ਆਪ

Proprietaire (Property), ਜਾਇਦਾਦ

Proprio vigore, ਆਪਣੇ ਬਲ ਨਾਲ

Pro quodam valorio, ਭੀਮਤੀ ਬਦਲ

ਦੇ ਵੱਟੇ

Pro rata, ਹਿੱਸੇ ਪਰਤੀ

Pro re nata, (ਉਤਪਨ ਹੋਏ) ਹਾਲ

ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਕਲ ਆਈ ਲੋੜ

ਲਈ

Pro tanto, ਉਸੇ ਟੱਕ ਤਕ

Pro tempore, 'ਹਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਈ,

ਆਰਥੀ

Puisne, (ਪਿਉਨੀ) ਪਿਛੋਂ ਹੋਇਆ ਭਾਵ

ਹੋਣਾ

Pur autre vie, ਦੂਜੇ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤਕ

Pur le pais, ਸੰਭੇ ਤੇ

Q

Qua (conj.), ਜਿਥੋਂ ਤਕ ਕਿ, ਜਿਸ ਵਿਚ,

ਵਜੋਂ, ਬਤੌਰ

Quantum, ਮਿਕਦਾਰ

Quantum libet, ਜਿੰਨਾ ਜੀ ਕਰੇ

Quantum meruit, ਯੋਗਤਾ ਅਨੁਸਾਰ

Quantum sufficit, ਜਿੰਨਾ ਕਾਫੀ ਹੋਵੇ

Quantum valebat ਮਿਕਦਾਰ ਮੁੱਲ

Quantum valebunt, ਅਰਥਾਤ ਮੁੱਲ

ਅਨੁਸਾਰ

Quare, ਪਰਸਨ

Questio (question), ਪਰਸ਼ਨ
 Quasi (As if), ਵਾਂਗੂੰ, ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ,
 ਨੀਮ, ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ
 Quasi contract, ਨੀਮ ਮੁਆਇਦਾ,
 ਮੁਆਇਦੇ ਵਾਂਗੂੰ
 Quasi judicial, ਨੀਮ ਅਦਾਲਤੀ
 Quid pro quo, ਬਦਲ, ਇਵਜ਼
 Quoad (as to), ਸਬੰਧੀ
 Quoad hoc, ਬਾਬਤ ਇਸ ਦੇ
 Quoad vide (Q.V.), ਜੋ ਵੇਖੋ
 Quod (that), ਕਿ, ਜੋਕਿ
 Quod animo, ਕਿਸ ਨੀਅਤ/ਭਾਵ ਨਾਲ
 Quod terrorem populi, ਤਾਰਿ ਆਮ
 ਲੋਕ ਭਰ ਜਾਣ
 Quo jure, ਕੀ (ਜਾਂ ਕੀਹਦੇ) ਹੋਣ ਨਾਲ
 Quondam, ਪਿਛੇ ਜਹੇ (ਸਾਬਕਾ)

R

Raisond' etre, F. (ਅਸਲ ਕਾਰਨ)
 ਭਾਵ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੇ ਹੋਣ ਦੀ
 ਦਲੀਲ
 Ratio, ਵਜ੍ਹਾ, ਦਲੀਲ
 Ratio decidendi, ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਦਲੀਲ
 Ratio justifica, ਉਚਿਤ ਹੋਣ ਦੀ
 ਦਲੀਲ
 Ratione (by reason of), ਦੇ ਕਾਰਨ
 Ratio ultima legum, ਕਨੂੰਨ ਦੀ
 ਆਖਰੀ ਦਲੀਲ ਜਾਂ ਬਸੀਲਾ
 ਭਾਵ ਫੈਜ਼
 Re, ਵਸਤ, ਸ਼ੈ, ਚੀਜ਼
 see Res
 Restus in curia, ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਸਿੱਧਾ
 ਖਰਨ ਵਾਲਾ (ਜਿਸ ਵਿਰੁੱਧ
 ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ)

Reductio ad absurdum, ਬੇਰੂਏ
 ਸਿੱਧ ਕਰਨਾ
 Regulæ generales (general
 rules), ਆਮ ਨਿਯਮ
 Regulæ juris (Legal rules),
 ਬਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮ
 Res, ਵਸਤ, ਗੱਲ, ਚੀਜ਼, ਮਾਮਲਾ
 Res communes, ਸਾਂਝੀਆਂ ਵਸਤਾਂ
 ਭਾਵ ਹਵਾ ਚਾਨਣ ਆਦਿ
 Res corporalis, ਸਰੀਰਕ ਵਸਤਾਂ
 Res extra patrimonium, ਜਿਨ੍ਹਾਂ
 ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ
 ਹੋ ਸਕਦਾ
 Res gestæ (Lit. Things done
 facts of transaction)
 ਅਸਲ ਗੱਲਾਂ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ
 ਦੀਆਂ
 Res incorporales, ਅਸਰੀਰਕ ਵਸਤਾਂ
 Res judicata, ci. ਨਿਰਣਤ ਗੱਲਾਂ,
 ਫੈਸਲਾ ਹੋਈਆਂ ਗੱਲਾਂ
 Res integra, ਅਨਿਰਣਤ ਗੱਲਾਂ
 Res ipsa loquitur, ਗੱਲਾਂ ਆਪ
 ਬੋਲਦੀਆਂ ਹਨ (ਭਾਵ ਇਨ੍ਹਾਂ
 ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਦੀ ਲੋੜ
 ਨਹੀਂ)
 Res nova, ਨਵੀਆਂ ਗੱਲਾਂ
 Res nullius, ਲਾ-ਵਾਰਸ ਮਾਲ
 Restitutio in integrum, ਅਸਲ
 ਚੀਜ਼ ਦੀ ਵਾਪਸੀ (ਮੁੱਲ ਦੀ ਬਾਂ
 ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਾਅਦਾ ਹੋਇ ਹੋ ਜਾਵੇ)
 "respondeat superior, 'ਮਾਲਕ
 ਜਵਾਬ ਦੇਵੇ' ਕਿਸੇ ਨੌਕਰ ਦੀ
 ਭੁੱਲ ਦਾ
 Res pirit domino, ਨੁਕਸਾਨ ਮਾਲਕ
 ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ

S

Salvo jure, ਬਿਨਾ ਹਾਨੀ ਹੋਕੇ ਦੇ
 Salvo regis, ਬਿਨਾ ਹਾਨੀ ਸ਼ਾਹੀ
 Samper fidelis, ਸਦਾ ਸ਼ੁਭ ਚਿੰਤਕ
 Samper idem, ਇਕਸਾਰ
 Samper paratus, ਤਿਆਰ-ਬਰ-ਤਿਆਰ
 Sans recours, ਬਿਨਾ (ਮਿਤੀ) ਦੁਮੇਵਾਰੀ

Sointilla temporis, ਨਿਮਖ, ਪਲ
 Secundum artem, } ਨਿਯਮ
 Secundum regulas, } ਅਨੁਸਾਰ
 Secundum allegata et probata,

ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਆਨ ਤੇ ਸਬੂਤ ਦੇ

Se defendo, ਸੈ-ਰਖਿਆ
 Semble, (ਲਾਗਵਾਂ) ਜਾਂ ਅਸੰਬੰਧਤ ਨਿਰਣਾ
 Seriatim, ਲੜੀਵਾਰ
 Sic, ਇਹੋ ਜੇਹਾ
 Sigillum, ਮੁਹਰ, ਸਹੀ
 Simplex obligatio, ਸ਼ਾਦਾ ਟੋਂਬੁ
 Sine die, ਬਿਨਾ ਤਰੀਕ ਦੇ
 Sine odio, ਬਿਨਾ ਵੈਰ ਦੇ
 Sine prole, ਬਿਨਾ ਔਲਾਦ ਭਾਵ ਬਿਨ ਨਤੀਜਾ
 Sine quanon, (ਜਿਸ ਦੇ) ਬਿਨਾ ਕੁਝ ਨਾ
 ਹੋ ਸਕੇ, ਭਾਵ ਹਰਗਤੀ ਸਰਤ

Situs, ਦਸ਼ਾ, ਮੌਕਾ
 Spes successionis, ci. ਉਮੈਦ
 ਵਿਰਾਸਤ

Stare decisis, ਪਿਛਲੇ ਵੈਸਲਿਆਂ ਤੇ
 (ਖਲੀਏ) ਚਲਦੇ ਹੋਏ

Status quo (ante), ਪਹਿਲੀ ਦਸ਼ਾ
 Strictum jus, ਸ਼ੌਨ ਕਾਨ
 cf. Equity, ਅਦਲ

Sub colore juris, ਕਨੂੰਨੀ ਵੰਗਤ ਜਾਂ
 ਆੜ ਤਲੇ

Sub judice, ਵੈਸਲੇ ਤਲੇ

Sub modo, ਸਰਤ ਤਲੇ

Sub pede sigilli, (ਹੈਨਾ) ਪੈਰ ਪੁਰ ਵੇ)

ਮੁਹਰ ਤਲੇ

Sub poena, ਦੰਡ ਤਲੇ, ਸਵੀਨਾ (ਹੁਕਮ
 ਨਾਮਾ ਹਾਜ਼ਰੀ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਦੰਡ
 ਦਿਤਾ ਜਾਉ)

Sub poena ad testificandum,
 (ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਹਾਜ਼ਰੀ) ਗਵਾਹੀ
 ਲਈ

Sui juris, ਸੁ-ਅਧਿਕਾਰੀ ਭਾਵ ਬਾਲਗ

Suo motu, ਆਪਣੇ ਆਪ

Suggestio falsi et suppressio
 veri, ਵਧਾਉਣ ਤੇ ਭੁੱਟ ਤੇ
 ਦਬਾਉਣ ਸੌਚ

Summun bonum, ਸਰੋਸਟ ਕੰਮ

Supra, prep. ਉਪਰ, ਉਤੇ, ਉਕਤ, ਵਰਣਤ

Supra protest, ਉਜਰ ਉਤੇ

Sus per coll, cr. (Suspend per
 collar), ਉਸ ਨੂੰ ਪੈਣ ਤੋਂ
 ਫਾਂਸੀ ਦਿਉ

T

Tabula rasa, ਭੋਰਾ ਪੱਤਰ

Terminus a quo, ci. ਮਿਆਦ ਅਰੰਭ
 ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ

Terminus ad quem, ci. ਮਿਆਦ
 ਦੀ ਅੰਤਰ ਮਿਤੀ

Terra ਚਮੀਨ

— affirmata, ਚਮੀਨ ਜੋ ਪੱਟੇ ਤੇ
 ਦਿਤੀ ਜਾਵੇ

— culta, ਵਾਹੀ ਵੇਈ ਚਮੀਨ

— debilis, ਬੰਜਰ ਚਮੀਨ

— incognita, ਨਵਾਂ ਵੇਸ (ਜਿਸ ਦਾ
 ਪਤਾ ਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ)

— nova, ਅਣਵਾਹੀ ਚਮੀਨ

— frusea, ਨੌਤੋੜ ਚਮੀਨ

Tertius, interveniens, ਤਿਰਿਆਕਲ

Testis (Testes), pl. ਗਵਾਹ

— corruptis, ਵੇਢੀ-ਖਾਧਾ ਗਵਾਹ

— incertis, ਨਾਵਾਂਕਰ ਕਥਾਰ
 — inimicus, ਦੁਸ਼ਮਣ ਕਥਾਰ
 Testamentum, ਵਸੀਅਤ
 — inofficiosum, ਬੇ-ਜਾ ਵਸੀਅਤ
 — irritum, ਬੇਅਸਰ ਵਸੀਅਤ
 Tagni immittendi, ਗੁਆਂਢੀ ਦੀ ਫੌਜ
 ਤੇ ਕੜੀ ਰਖਣ ਦਾ ਹੋਕ
 Toties quoties, ਜਿੰਨੀ ਵੇਰੀ ਲੋੜ ਪਵੇ
 Tout ensemble, ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ
 ਮੁਖ ਰਖਦਿਆਂ
 Turpis causa, ਅਯੋਗ ਬਦਲ
 Turpis arbiter, ਵੱਢੀ-ਖੋਰਾ ਮੁਨਸਫ਼

U

Ubi, *prep.* ਜਦੋਂ, ਜਿਥੇ, ਜਦ ਕਿ
 Uberrima fides, ਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ
 Ultima ratio regum, ਆਖਰੀ
 ਦਲੀਲ ਸਾਰੀ
 Ultima remedium, ਅੰਤਮ ਉਪਾ
 Ultima supplicium, ਅੰਤਮ ਦੰਡ
 ਭਾਰ ਮੌਤ
 Ultima haeris, ਅੰਤਮ ਵਾਰਸ
 Ultra, *prep.* ਪਾਰ, ਪਰੇ
 Ultra vires, ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਹਰ
 of. Intra vires, ਅਧਿਕਾਰ ਅੰਦਰ
 Una voce, ਇਕ ਬੋਲ ਨਾਲ
 Unitas personum, ਇਕ ਸਰੀਰ ਹੋਣਾ
 (ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਦਾ)

V

Vacantia bona, ਛਾ-ਵਾਰਸ ਮਾਲ
 Vadium, *a.* ਕਰੋ, ਰਹਿਨ
 Vadium mortuum, ਰਹਿਨ ਅਦਾਇਗੀ
 ਤਖ

Vadium vivum, ਰਹਿਨ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤਰ
 Valeat quantum, ਮਿਕਦਾਰ ਅਨੁਸਾਰ
 ਮੁੱਲ
 Valentia (Value), ਮੁੱਲ
 Verbatim, ਪੂਰੇ ਤੌਰ (ਲਵਚ-ਬ-ਲਵਚ)
 Verbatim et literatim, ਸਬਦ
 ਅਨੁਸਾਰ ਸਬਦ, ਅੱਖਰ
 ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਖਰ ਭਾਵ ਹੁ-ਬ-ਹੁ
 Verba utilia, ਪਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਬਦ
 Versus (Vs.) ਵਿਰੁੱਧ, ਬਨਾਮ, ਟਾਕਰੇ ਤੇ
 Veritas vincit, ਸੱਚ ਦਾ ਬੋਲ ਬਾਲਾ
 Vexata quaestio, ਨਾ ਸੁਲਝਣਾ ਪਰਸਨ
 (ਕਠਨ ਪਰਸਨ)

Via, ਰਾਹੀਂ
 Via media, ਵਿਚਕਾਰਲਾ ਰਾਹ
 Vice, (*prep.*) ਬਜਾਏ, ਉਪ, ਮੀਤ
 Vice versa, ਇਸ ਦੀ ਉਲਟ ਦਸ਼ਾ ਵਿਚ,
 ਪਰਤਿਕੁਲ ਦਸ਼ਾ

Vide, ਵੇਖੋ
 Vide ante, ਵੇਖੋ ਪਿੱਛੇ
 Vide infra, ਵੇਖੋ ਅੱਗੇ
 Vi et armis, ਚੋਰ ਤੇ ਹਥਿਆਰ
 Videlicet (Viz), ਅਰਥਾਤ
 Viduitatis professio, (ਤੀਵੀਂ ਦਾ)
 ਕਰਾਰ ਕਿ ਉਹ ਸਤਿ-ਸੰਤੋਖ
 ਨਾਲ ਇਕੱਲੀ ਰਹੇਗੀ
 Vinculum juris, ਕਨੂੰਨੀ ਜੋੜ, ਕਨੂੰਨੀ
 ਸਬੰਧ (ਉਹ ਕਾਗਜ਼ ਜਿਸ ਦੀ
 ਰਾਹੀਂ ਉਤਪਨ ਹੋਏ)

Vis, ਚੋਰ
 Vis major, ਚੰਬੀ ਚੋਰ ਭਾਵ ਇਜ
 Vis-a-vis, (ਵੀ. ਆ. ਵੀ.) ਟਾਕਰੇ ਤੇ
 Viva voce, (ਜਿਉਂਦੀ) ਬਬਾਨੀ

Appendix X—ਅੰਤਰ ੧੦
LATIN LAW MAXIMS—ਲਾਤੀਨੀ ਕਨੂੰਨੀ ਅਖਾਣ

A

A verbis legis non est recedendum	From the words of the law there must be no departure.	ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਬਚਦਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾ ਹੋਵੇ
Ab abusu ad usum non valet conse- quentia	An abuse does not become valid by usage.	ਕੁਰੰਤੀ ਪਰਚਲਤ ਹੋ ਜਾਣ ਨਾਲ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦੀ
Accusari nemo se debet	No one is bound to accuse himself.	ਕਿਸੇ ਦਾ ਆਪਣੇ ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲੇਣਾ ਬਹੁਰੀ ਨਹੀਂ
Actio personalis moritur cum person	A personal action dies with the person.	ਨਿਜੀ ਦਾਵਾ ਜੀਵ (ਮਨੁੱਖ) ਨਾਲ ਹੀ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
Actor sequitor forum rei	A plaintiff follows the court of the defendant.	ਮੁੱਦਈ ਦਾਵਾ ਉਥੇ ਕਰੇ ਜਿਥੇ ਮੁਦਾਅਲੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੋਵੇ
Actori non pro- bante absolvitur reus	When the plaintiff does not prove his case the defendant is acquitted.	ਜੇ ਮੁਦਈ ਦਾਵਾ ਸਿੱਧ ਨਾ ਕਰੇ ਤਾਂ ਮੁਦਾਅਲੇ ਬਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
Actus curiae neminem facit injuriam	The act of the court does wrong to no one.	ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕਰਮ ਕਿਸੇ ਦੀ ਹਾਨੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ
Actus Dei nemi- nem nocet	An act of God pre- judices no man.	ਰੋਬ ਦੀ ਕਰਣੀ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਹਾਨੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ
Actus me invito factus, non est mens actus	An act done by me against my will is not my act.	ਮੇਰੀ ਮਰਜ਼ੀ ਵਿਰੁਧ ਕੀਤਾ ਕੰਮ ਮੇਰਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ
Actus non facit reum, nisi mens sit rea	An act does not make a man guilty unless he be so in intention.	ਕੰਮ ਉਦੋਂ ਤਕ ਅਪਰਾਧੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਜਦ ਤਕ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਨੀਅਤ ਵੀ ਮੰਦੀ ਨਾ ਹੋਵੇ

<i>Aequitas est quasi equalitas</i>	Equity is, as it were, Equality.	'ਅਦਲ' ਤੁਲ 'ਬਰਾਬਰੀ' ਦੇ ਹੈ
<i>Aequitas sequitur legem</i>	Equity follows the law.	'ਅਦਲ' ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਪਿਛੇ ਚਲਦਾ ਹੈ (ਅ. ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਪਿਛੇ ਚਲਦਾ ਹੈ ਅਦਲ ਹੈ)
<i>Affectus ponitur licet non sequatur effectus</i>	The intantion is punished though the consequence do not follow.	(ਕਈ ਵੇਰੀ) ਨੀਅਤ ਨੂੰ ਦੰਡੀ ਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਪਰਫਲਤ ਨਾ ਵੀ ਹੋਵੇ
<i>Affirmanti, non neganti, incumbit probatio</i>	The burden of proof lies upon him who affirms, not upon him who denies.	ਹੱਲ ਉਹ ਲਿਖ ਕਰੇ, ਜੋ ਗੱਲ ਕਰੇ, ਨਾ ਕਿ ਉਹ ਜੋ ਦਿਨਕਾਰ ਕਰੇ
<i>Alienationi praeferitur juri accrescendi</i>	Alienation is favoured by the law rather than accumulation.	ਜਾਂਦਾਦ ਦੇ ਹਥ-ਬਦਲ ਨੂੰ ਕੋਠੇ ਹੋਣ ਨਾਲੋਂ ਕਨੂੰਨ ਚੰਗਾ ਸਮਝਦਾ ਹੈ
<i>Alii per alium non acquiritur obligatio</i>	One man cannot incur a liability through another.	ਦੂਜੇ ਰਾਹੀਂ ਹੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਭਾਰ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ
<i>Allegans suam turpitudinem non est audiendus</i>	He is not to be heard who alleges his own infamy.	ਜੋ ਆਪਣੀ ਹੀ ਬੁਰਾਈ ਤੇ ਆਧਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਸੁਣਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ
<i>Allegans contraria non est audiendus</i>	A person making contradictory allegations is not to be listened to.	ਬਿਪਰੀਤ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਣਿਆ ਨਹੀਂ
<i>Ambigua responsio contra proferentem est accipienda</i>	An ambiguous answer is to be taken against him who makes it.	ਭਲ-ਮੇਲ ਉੱਤਰ ਉਸ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇਵਾ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦੇ
<i>Ambiguum placitum</i>	An ambiguous plea is	ਭਲ-ਮੇਲ ਉੱਤਰ, ਉੱਤਰਦੇਵਾ ਦੇ

tum interpretari debet contra proferentem	to be taken against the person making it.	ਵਿਰੁੱਧ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਏ
Animus ex qualitate facti praesumitur	The intent is presumed from the nature of the act.	ਕਾਰਵ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਦਾ ਪਤਾ ਕਰਮ ਦੀ ਪਰਕਿਰਤੀ ਤੋਂ ਹੀ ਲਗਦਾ ਹੈ
Aqua cedit solo	Water passes with the soil.	ਪਾਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਜਿਹੜਾ ਜ਼ਮੀਨ ਲਵੇ, ਉਹ ਪਾਣੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਪਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ)
Arbitrio domini res aestemari debet	The owner should fix the price of the thing.	ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਉਸ ਦਾ ਮਾਲਕ ਨੀਅਤ ਕਰਦਾ ਹੈ
Assignatus utitur jure auctoris	The assignee gets only the rights of the assignor	ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਕੇਵਲ ਉਹ ਹੱਕ ਹੀ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਹੋਣ

B

Bona leges malio ex moribus procreantur	Good laws grow out of evil acts.	ਵੱਡੇ ਕਨੂੰਨ ਮੰਦੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
---	----------------------------------	--

C

Cessante statu primitivo cessat derivativus	The original estate ceasing, the derivative estate also ceases.	ਅਸਲ ਮਾਲਕੀ ਮੁੱਢਣ ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਉਪਤ ਮਾਲਕੀ ਵੀ ਮੁੱਢ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
Clam delinquentes magis puniuntur quam palam	Those sinning secretly are punished more severely than those sinning openly.	ਜਿਹੜੇ ਲੁਕ ਕੇ ਪਾਪ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਵਧੀਕ ਦੰਡ ਦੇ ਭਾਗੀ ਹਨ, ਟਾਕਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਖੁਲ੍ਹਾ ਖੁਲ੍ਹਾ ਕਰਦੇ ਹਨ
Clausulae incon-suetae semper inducunt suspicionem	Unusual clauses always excite suspicion.	ਅਸਾਧਾਰਣ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸੰਦੇਹ (ਭੱਕ) ਉਪਜਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ
Commodum ex injuria sua nemo habere debet	No person ought to have advantage from his own wrong.	ਕੋਈ ਪੁਰਖ ਆਪਣੀ ਭੁੱਲ ਤੋਂ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਦਾ

Cogitationis poenam nemo Patitur	No person deserves punishment for a thought.	ਕੋਰਲ ਵਿਚਾਰ ਕਾਰਣ ਕੋਈ ਦੰਡਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ
Consensus non concubitus, facit matrimonium	Consent not co-habi- tation constitutes marriage.	ਵਿਆਹ ਮਨਜ਼ੀ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਵੇਗ ਤੋਂ
Contra non valen- tem agere nulla currit praescrip- tio	Time does not run against a person under disability.	ਅਸਮਰਥ (ਪੁਰਖ) ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਊਧ (ਮਿਆਦ) ਨਹੀਂ ਚਲਦੀ
Conventio priva- tiorum non potest publico juri derogare	An agreement of private persons can- not adversely affect public right.	ਨਿਜੀ ਕਰਾਰ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖੋਰ ਸਕਦਾ
Conventio vincit legem	An agreement pre- vails against (any implication of) law.	(ਕਈ ਵੇਰੀ) ਕਰਾਰ ਕਨੂੰਨ ਤੋਂ ਪਰਬਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
Corpus humanum non recipit oestimationem	Human body is not susceptible of app- raisement.	ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਦਾ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ
Crescente malitia crescere debet et poena	When vice increases punishment ought also to increase.	ਜਦੋਂ ਦੁਚਲਣੀ ਵਧੇ ਤਾਂ ਦੰਡ ਵੀ ਵਧਣਾ ਲੋੜੀਏ
Crimina morte extinguuntur	Crimes are extingui- shed by death.	ਅਪਰਾਧ ਮੌਤ ਨਾਲ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
Cuilibet in arte sua perito est credendum	Every one who is skilled in his own art is to be believed.	ਪਰਬੀਣ ਦੀ ਹਾਏ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਸਵੀਧੀ ਮੰਨਣੀ ਉਚਿਤ ਹੈ
Cujus est commo- dum ejus debet esse in commo- dum	He who has the ad- vantage should also have the disadvan- tage.	ਜਿਹੜਾ ਲਾਭ ਉਠਾਵੇ, ਉਹ ਹੋਣਾ ਵੀ ਭਰੇ (ਅ. ਜਿਹੜਾ ਜਾਇਦਾਦ ਲਵੇ ਉਹ ਖਰਚਾ ਵੀ ਭਰੇ)

Cujus dare, ejus est dispon- ers.	Whose it is to give, his it is to regulate the manner of the gift.	ਦਾਤਾ, ਦਾਤ ਦੀ ਰਹਿਤਾਂ ਦਾ ਬੰਧਨ ਵੀ ਰਹਦਾ ਹੈ
Cujus est divisio, alterius est electio	When a division is made by one, the choice is left to the other.	ਜਦੋਂ ਵੰਡ ਇਕ ਕਰੇ, ਤਾਂ ਦੋਰ ਦੂਜਾ ਕਰੇ
Cujus est solum, ejus est altum	Whose is the soil, it is his even to the firmament,	ਜੋ ਧਰਤੀ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਉਹਦਾ ਹੱਕ ਅਕਾਸ਼ ਤਕ ਵੀ ਹੈ
Culpa caret, qui scit, sed prohi- bere non potest	He is guiltless who knows but cannot prevent.	ਉਹ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹੈ ਜੋ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਪਰ ਰੋਕਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਹੈ
Culpa lata dolo aequiparatur	Gross negligence is equivalent to inten- tional wrong.	ਉਗਰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਅਯੋਗ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਤੁੱਲ ਹੈ
Culpa paena par esto	Let punishment be in proportion to the crime.	ਦੰਡ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਵੇ
Cum confitante sponte mitsus est agendum	One confessing wil- lingly should be dealt with more leniently.	ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਨਾਕ ਨਰਮਾਈ ਕਰਨੀ ਉਚਿਤ ਹੈ
Cursus curiae est lex curiae	The practice of the court is the law of the court.	ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਦਸਤੂਰ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕਨੂੰਨ ਹੈ

D.

Debita sequuntur personam debi- toris	Debts follow the per- son of the debtor.	ਕਰਜ਼ੇ ਕਰਜ਼ਾਈ ਦੇ ਪਿਛੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
Debitor non pro- oesmitur donare	A debtor is not pre- sumed to give.	ਕਰਜ਼ਾਈ ਦੇ (ਕਰਜ਼ਾ) ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ ਕਿਆਸ ਨਹੀਂ (ਅ, ਅਦਾਰਿਕੀ ਸਿਧ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੇ)

De minimis non curat lex	The law takes no account of trifles.	ਤੁੱਛ ਗੱਲਾਂ ਵਲ ਕਨੂੰਨ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ
Decet tamen principem ser- vare leges, quibus ipse servatus est	The prince should keep the laws by which he himself is preserved.	ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਉਚਿਤ ਹੈ ਜਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਰਾਖਾ ਵੀ ਕਨੂੰਨ ਹੀ ਹੈ
De jure judices, de facto jura- toris respondent	The judge to the law, the jury answer to the fact.	ਜੱਜ ਕਨੂੰਨੀ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਤੇ ਜੂਰੀ ਘਟ- ਨਾਵੀ ਹੱਲ ਦਾ ਉਤਰ ਦੇਂਦਾ ਹੈ
Delegatus non potest delegare	A delegate has no power to delegate.	ਪਰਤੀਨਿਧ ਪਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ
De nihilo nihil fit	From nothing noth- ing is produced	ਸ਼ੁਣ ਤੋਂ ਕੁਛ ਉਤਪੰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ
Derivativa petes- tas non potest esse major pri- mitival	The derivative power cannot be greater than the primitive.	ਮੁਢਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਉਤਪਤ ਅਧਿਕਾਰ ਵਧੇਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ
De similibus idem est judicium	In like cases, the judgment is the same.	ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿਚ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਨਿਰਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
Dilationes in lege sunt odiosae	Delays in law are odious.	ਦੇਰ (ਕਨੂੰਨ ਵਿਚ) ਬਹੁਤ ਝੂਰੀ ਹੈ
Divide et impera	Divide and govern.	ਛੁੱਟ ਪਾਉ ਤੇ ਰਾਜ ਕਰੋ
Dolo malo pactum se non serva- turum	An agreement arising out of fraud is not to be observed.	ਫਰੋਬ ਤੋਂ ਉਪਜਿਆ ਕਟਾਰ ਪੂਰਾ ਬਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ
Dolus auctoris non nocet suc- cessori	The fraud of a pre- decessor prejudices not his successor.	ਅਗਰਗਾਮੀ ਦਾ ਫਰੋਬ ਅਨੁਗਾਮੀ ਦਾ ਵਿਗਾੜ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ

Dolus versatur in generalibus	He who wishes to deceive uses general terms.	ਧੋਖਾ ਦੇਣਾ ਅਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਦਾ
Dominium a possessione cae- pisse dicitur	Right is said to have its beginning in possession.	ਹੱਕ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ
Donatio non praesumitur	A gift is not presum- ed.	ਹਿੱਬਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ (ਅ. ਇਸ ਦਾ ਸਬੂਤ ਛੋੜੀਂਦਾ ਹੈ)
Donatio perficitur possessione, accipientis	A gift is perfected by possession of the receiver.	ਦਾਤ ਕਰੀਹਤਾ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਮਿਲਨ ਤੇ ਦਾਤ ਸੰਪੂਰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
Dormiunt ali- quando leges nunquam muri- untur	The laws sometimes sleep, never die.	ਕਨੂੰਨ ਕਈ ਵਾਰੀ ਸੌਂ ਤਾਂ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਮਰਦੇ ਨਹੀਂ (ਨਾ ਵਰਤੋਂ ਕਾਰਣ ਕਨੂੰਨ ਮਰਦਾ ਨਹੀਂ)
Doti lex favet; praemium pudor- is est, ideo parcatur	The law favours dower; it is the reward of chastity therefore it is to be preserved.	ਕਨੂੰਨ ਮਹਿਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹੈ, ਇਹ ਸਤ ਦਾ ਚਿਨਾਮ ਹੈ

E

Ejus est pericu- lum cujus est dominium aut commodum	He who has the do- minion or advanta- ge, has the risk.	ਜਿਹੜਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਥਵਾ ਲਾਭ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਫੇ (ਤੋਟੇ ਦਾ) ਵੀ ਲੈਂਦਾ ਹੈ
Ejus nulla culpa est cuiparere necessesit	He is not in any fault who is bound to obey.	ਉਸ ਦਾ ਕਸੂਰ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਲਈ ਹੁਕਮ ਪਾਲਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (ਅ. ਬੰਮ ਦਾ ਹੁਮੇਬਾਰ ਹੁਕਮ ਦੇਂਦਾ ਹੈ)
Ex sunt anim- advertenda peccata maxime,	Offences should be more severely pu- nished which are	ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਦੰਡ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁਧ ਪਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਬਠਨ ਹੈ

quae difficilime praecaventur	most difficult to provide against.	
Ex abusu non argumentum ad desuetudinem	The abuse of a thing is no argument for its discontinuance.	ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ 'ਬੁਰਤੋ' ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਨ ਦੀ ਜੁਗਤੀ ਨਹੀਂ
Exceptio probat regulam de rebus non exceptis	An exception proves the rule concerning things not excepted.	ਉਲੰਘਣ ਉਸ ਨੇਮ ਦੀ ਹੋਂਦ ਮਿੱਥ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਲੰਘਣ ਵਸਤਾਂ ਸਬੰਧੀ ਨਾ ਹੋਵੇ
Ex dolo malo non oritur actio	No right of action arises out of fraud.	ਫ਼ਰੋਬ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਦਾਵਾ ਨਹੀਂ ਉਪਜਦਾ
Executio est fructus, finis et effectus legis	Execution is the fruit end and effect of the law.	ਇਜ਼ਰਾ, ਕਨੂੰਨ ਦਾ ਫਲ, ਅੰਤ ਤੇ ਸਿੱਟਾ (ਅਸਰ) ਹੈ
Executio juris non habet injuriam	The execution of law does no injury.	ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ (ਤਾਮੀਲ) ਹਾਨੀ ਕਾਰਕ ਨਹੀਂ
Ex facto jus oritur	The law arises out of facts.	ਕਨੂੰਨ ਵਾਕਿਆਤ (ਘਟਨਾਵਾਂ) ਤੋਂ ਉਪਜਦਾ ਹੈ
Exempla illustrant non restringunt legem	Examples illustrate but do not restrain the law.	ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਕਨੂੰਨ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ (ਭਾਵ ਨੂੰ) ਸੰਕੋਚਦੀਆਂ ਨਹੀਂ
Ex pacto illicito non oritur actio	No action arises from an illegal or illicit agreement.	ਅਯੋਗ ਜਾਂ ਵਿਚਰਜਤ ਕਰਾਰ ਤੋਂ ਹੱਕ ਦਾਵਾ ਨਹੀਂ ਉਪਜਦਾ
Expedit rei pub- licae ne sua req- uis male utatur.	It is for the public good that no one use his property badly.	ਲੋਕ ਲਾਭ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਭੋਲੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਵਰਤੇ
Ex turpi causa non oritur actio	From an immoral cause no cause of action arises.	ਭੇੜੇ ਕੇਸ ਤੋਂ ਹੱਕ ਦਾਵਾ ਨਹੀਂ ਉਪਜਦਾ
Expedit rei pub-	It is for the public	ਲੋਕ ਲਾਭ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਗਤੋ

licae ut sit finis
litigium

good that there
should be an end
to litigation.

F.

Facinus quos
inquinat aequat

Guilt makes equal
those whom it stains.

Facta interpretatio
prudentissimos
fallit

On the right inter-
pretation of a fact
the wisest are mis-
taken

Factum a Judice
quod ad ejus
officium non
spectat, non
ratum est

An action of a judge
which relates not to
his office is of no
force.

Falsa demonstra-
tio non nocet

A false description
does not vitiate (a
document).

Falsa orthogra-
phia, sive falsa
grammatica,
non vitiat con-
cessions

Bad spelling or bad
grammar does not
vitate a grant.

Falsus in uno,
falsus in omni-
bus

False in one thing,
false in all

Fatetur facinus qui
judicium fugit

He confesses his guilt
who flees judgment

Favorabilia in lege
sunt fiscus, dos,
vita, libertas

Things favourably
considered in law are
the treasury, dower,
life, and liberty.

<i>Festinitas justitiae est noverca infortunii</i>	Hasty justice is the step mother of misfortune.	ਕਾਹਲੀ ਥਾ ਨਿਆਂ ਦੁਰਥਾਨ ਦਾ ਮੁੱਢ ਹੈ
<i>Fiat justitia ruat coelum</i>	Let justice be done, though the heavens should fall.	ਨਿਆਂ ਹੋਣ ਇਉਂ, ਭਾਵੇਂ ਅਕਾਸ਼ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਡਿਗ ਪਏ
<i>Fieri non debuit, sed factum valet</i>	It ought not to have been done, but when done it is binding.	ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਸੀ, ਪਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਯੋਗ ਹੈ
<i>Fractionem diei non recipit lex</i>	The law does not take notice of a portion of a day.	ਕਨੂੰਨ ਦਿਨ ਦੇ ਭਾਗ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ (ਅ. ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਦਿਨ ਦੇ ਕੋਈ ਗੱਲ ਹੋਵੇ, ਉਸੇ ਦਿਨ ਹੀ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ)
<i>Fraus est celare fraudem</i>	It is fraud to conceal fraud.	ਫਰੋਬ ਨੂੰ ਛਪਾਉਣਾ ਵੀ ਫਰੋਬ ਹੈ
<i>Fraus et dolus nemini patrocinari debent</i>	Fraud and deceit ought not to benefit any person.	ਫਰੋਬ ਤੇ ਧੋਖੇ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਨਾ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ
<i>Fraus et jus nunquam cohabitant</i>	Fraud and justice never dwell together.	ਫਰੋਬ ਤੇ ਨਿਆਂ ਕਦੇ ਕੱਠੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ
<i>Fraus omnia vitiat et corrumpit</i>	Fraud vitiates and corrupts every thing.	ਫਰੋਬ ਹਰੇਕ ਵਸਤ ਨੂੰ ਭਰੋਸ਼ਟਦਾ ਹੈ
<i>Frustra legis auxilium quaerit qui in legem committit</i>	Vainly does he seek the help of law, who offends against law.	ਜਿਹੜਾ ਆਪ ਕਨੂੰਨ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਮੰਗਣਾ ਵਿਅਰਥ ਹੈ
<i>Furiosis nulla voluntas</i>	A mad man has no will i.e. he is not criminally responsible.	ਪਾਗਲ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕੋਈ ਸਮਝੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ

Furtum non est ubi invitum habet deten- tionis per dominum rei	There is no theft where the origin of the possession was with the con- sent of the owner.	ਕੋਈ ਚੋਰੀ ਨਹੀਂ ਜੇ ਕਬਜ਼ਾ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਨੰਤ ਹੋਵੇ
--	---	---

G

Generalia speci- alibus non derogant	General words do not derogate from special.	ਆਮ ਸ਼ਬਦ ਖਾਸ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਨੀਉਂਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ
Grammatica falsa non vitiat chartam	False grammar does not vitiate a deed.	ਗਲਤ ਵਿਆਖਰਣ ਦੇ ਕਰਨ ਕੋਈ ਲਿਖਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਖੁੰਦੀ

I

Id certum est quod certum reddi potest	That is certain which can be reduced to a certainty	ਉਹ ਹੱਲ ਯਕੀਨੀ ਹੈ ਜੋ ਯਕੀਨੀ ਬੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ
Ignorantia eorum quae quis scire lenetur non excusat	Ignorance of those matters which one is presumed to know, does not excuse.	ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੱਲਾਂ ਦੀ ਅਗਿਆਨਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਭਾਵੀ ਉਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ
Ignorantia, facti excusat, igno- rantia juris, non excusat	Ignorance of the fact excuses; igno- rance of law excuses not.	ਕਿਸੇ ਹੱਲ ਦੀ ਅਗਿਆਨਤਾ ਦਾ ਉਤਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਅਗਿਆਨਤਾ ਦਾ ਨਹੀਂ
Imperitia culpa annumeratur	Want of skill is reckoned as a negligence.	ਪਰਬੀਨਤਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਗਿਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
Impunitas contin- uum affectum tribuit delin- quenti	Impunity affords a continual bait to the delinquent.	ਬਚਾ ਕਸੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਸਦੀਵੀ ਲਾਲਚ ਹੈ

In aequali jure melior est con- ditio possidentis	Where the rights are equal, the condition of the possessor is better.	ਜਦੋਂ ਹੱਕ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣ ਤਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਰਖਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਧੀਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
In alternativis electio est debitoris	In alternatives, the debtor has the selection.	ਬਦਲਵੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਦੁਣਨ ਦਾ ਹੱਕ ਕਰਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
In casu extremæ necessitatis omina sunt communia	In cases of extreme necessity all things become common	ਅਤਿਅੰਤ ਲੋੜ ਸਮੇਂ ਸਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ
In consimili casu, consimili debet esse remedium	In similar cases the remedy should be similar.	ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿਚ ਉੱਪਾ ਵੀ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਲੋੜੀਂਦਾ
In criminalibus probationes debent esse luce clariores	In criminal cases, the proofs ought to be clearer than light.	ਵੱਜਦਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿਚ ਸਬੂਤ (ਸਿੱਧੀ) ਚਾਨਣ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵਧੀਕ ਸਾਫ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
In criminalibus voluntas pro- facto non reputabitur	In criminal cases, the will not be taken for the deed.	ਵੱਜਦਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿਚ 'ਇੱਛਾ' ਨੂੰ 'ਕਰਮ' ਦੀ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ
In judicio non creditur nisi juratis	In law none are believed unless sworn.	ਸ਼ੁਰੂਦ ਦਿਤਿਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਤੇ ਕੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ
In facione juris semper, æquitas existit	In legal fictions there is always an inherent equity.	ਕਨੂੰਨੀ ਕਲਪਣਾ ਵਿਚ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸੁਭਾਵਕ ਅਦਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
In maleficiis volun- tas spectatur non exitus	In criminal acts, the intention is to be seen not the result.	ਵੱਜਦਾਰੀ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਨੀਅਤ ਵੇਖੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਿੱਟਾ

- In omnibus causis profacto accipitur id in quo per aliam morae sit quominus fiat.* That is always considered to be done which the fault of another has prevented. ਉਹ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੇ ਕਸੂਰੋਂ ਰੁਕ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ।
- In pari delicto, potior est conditio possidentis.* Where both are equally guilty the condition of possessor is better. ਜਦੋਂ ਦੋਵੇਂ ਬਰਾਬਰ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਰਖਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਹਾਲਤ ਚੰਗੇਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ।
- Inclusio unus est exclusio alterius.* The inclusion of one is the exclusion of another. ਇਕ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰਖਣਾ ਹੈ ।
- Injuria non excusat injuriam.* One wrong does not justify another wrong. ਇਕ ਅਯੋਗ ਕਰਮ ਦੂਜਾ ਅਯੋਗ ਕਰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ।
- Injuria non praesumitur.* An injury is not presumed. ਹਾਨੀ ਦਾ ਭਿਆਸ ਨਹੀਂ (ਅ: ਹਾਨੀ ਦਾ ਸਬੂਤ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ)
- In societatis contractibus fides exuberet.* In partnership transactions, there should be plenty of faith. ਸਾਂਝ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਅਤਿਅੰਤ ਠੀਕਠੀਅਤੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ ।
- In stipulationibus cum quaeritur quid actum sit verba contra stipulatorem interpretanda sunt.* In agreements words are to be interpreted against the person using them. ਕਰਾਰ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਬਾਬਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਰਤਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਹੀ ਅਰਥਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।
- Intentio imponit nomen operi.* The intention gives the name to the act. ਜੋਹੀ ਨੀਅਤ, ਤੇਹਾ ਕੰਮ (ਸਮਝੋ) ।
- Invito beneficium non datur.* A benefit cannot be conferred on one who is unwilling to receive it. ਕੋਈ ਲਾਭ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਜੋਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋ ਖੀਰ ਖੁਆਉਣੀ ਯੋਗ ਨਹੀਂ) ।
- Ita utere tuo ut alienum non laedas.* Use your own property so as not to injure others. ਆਪਣੀ (ਜਾਇਦਾਦ) ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤੋ ਕਿ ਪਰਾਇਨੂੰ ਧੁਖ ਨਾ ਹੋਵੇ ।

J

Judex non potest esse testis in propria causa.	A judge cannot be a witness in his own case.	ਇਕ ਪੁਰਸ਼ ਜੱਜ ਤੇ ਗੁਆਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ।
Judex damnatur cum nocens absoluitur.	The judge is condemned when a guilty person escapes unpunished.	ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧੀ ਦੰਡ ਤੋਂ ਬਚ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੱਜ ਧਿਰਫ਼ਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।
Judex est Lex loquens.	A judge is the law speaking.	ਜੱਜ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਬੋਲਦੀ ਤਸਵੀਰ ਹੈ ।
Judicia posteriora sunt in lege fortiora.	The later decisions are the stronger in law.	ਪਿਛੋਂ ਦੇ (ਨਵੇਂ) ਨਿਰਣੇ ਕਨੂੰਨ ਵਿਚ ਪਰਬਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ।
Judicis est judicare secundum allegata et probata.	A judge is to decide according to facts all-god and proved,	ਜੱਜ ਨੇ ਨਿਰਣਾ, ਦੱਸੀਆਂ ਤੇ ਸਿੱਧ ਕੀਤੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ।
Judicis est jus dicere non dare.	It is for the judge to administer, not to make laws.	ਜੱਜ ਨੇ ਕਨੂੰਨ ਤੇ ਚਲਣਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣਾ ।
Juratores sunt iudices facti.	Jurors are only judges of facts.	ਇਹ ਕਿਵੇਲ ਘਟਨਾਵੀ ਗੱਲਾਂ (ਵਾਰਿਆਤ) ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ।
Jus ex injuria non oritur.	A right cannot arise out of wrong.	ਜਿਸੇ ਅਯੋਗ ਕਰਮ ਵਿਚੋਂ ਹੱਕ ਉੱਭਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ।
Jus publicum privata orum pactis mutari non potest.	A public right cannot be altered by private agreement.	ਲੋਕ ਹੱਕ ਅਭਿਰਾਮ (ਨਿਜੀ) ਕਰਾਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦੇ ।
Justitia non est neganda non differenda.	Justice is neither to be delayed nor denied.	ਨਿਆਂ (ਬਰਨ) ਵਿਚ ਨਾ ਤਾਂ ਢਿਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਇਨਕਾਰ ।
Justitia non novit patrem, nec matrem, solam veritatem spectat justitia.	Justice knows neither father nor mother, it looks at truth alone.	ਨਿਆਂ ਨਾ ਪਿਤਾ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਨਾ ਮਾਤਾ, ਇਹ ਸੋਚਣ ਸੱਚ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ।

Lata culpa dolo aequiparatur.	Gross negligence is tan- tamount to fraud.	ਅਤਿਅੰਤ ਛਾਪਰਾਹੀ ਦੀ ਫਟਿਕ ਦੇ ਫੁੱਲ ਹੈ।
Leges posteriores prioribus contrariis abrogant.	Later laws abrogate prior contrary ones.	ਪਿਛੇਤਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਗੋਂਤਰੀ, ਵਿਰੁਧ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਰਦ ਕਰ ਦੇਂਦੇ ਹਨ।
Lex citius tolerare vult privatum damnum quam publicum malum.	The law will more read- ily tolerate a private loss than a public evil.	ਜਨਤਕ ਬੁਰਾਈ ਨਾਲੋਂ ਨਿਜੀ ਭੇਦ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਫੇਰਾਂ ਜਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।
Lex dilaciones exhorrest.	The law always abhors delays.	ਵਿਰੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਘਿਰਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।
Lex nil facit frustra.	The law does nothing in vain.	ਕਾਨੂੰਨ ਕੋਈ ਵੰਸ਼ ਬਿਛਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।
Lex fori regit remedium.	The law of the tribunal where remedy is sought governs the remedy.	ਕਾਨੂੰਨ ਅਦਾਲਤ (ਜਿਸ ਵਿਚ ਦਾਵਾ ਹੋਵੇ) ਹੀ ਉਥਾ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ।
Lex intendit vic- inum vicini facta scire.	The law presumes one neighbour to know the action of another.	ਕਾਨੂੰਨ ਇਹ ਸਮਝ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਕੁਝ ਵੀ ਦੂਰ ਦੇ ਬਰਸ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।
Lex non cogit ad impossibilia.	The law forces not to impossibilities.	ਕਾਨੂੰਨ ਅਸੰਭਵ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਾਉਂਦਾ।
Lex non curat de minimis.	The law cares not about trifles.	ਕਾਨੂੰਨ ਅਜੇ ਨਿਗੀਅਰੀ ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।
Lex respicit aequi- tatem.	The law respects equity.	ਕਾਨੂੰਨ ਅਦਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰਖਦਾ ਹੈ।
Locus regit actum.	The place governs the act.	ਸਥਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਮ ਸਮਝੀਦਾ ਹੈ।

M

Mala grammatica non vitiat chartum.	Bad grammer does not vitiates an instrument.	ਵਿਆਕਰਣਕ ਫੁੱਲਾਂ ਵਿਸ਼ੇ ਨਿਖਤ ਨੂੰ ਫਾਹੀਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ।
--	---	---

Malitia supplet actatum.	Malice supplies, want of age.	ਵੈਥ ਆਯੁ ਦੇ ਘਾਟੇ ਨੂੰ ਪੂਰਦਾ ਹੈ (ਅ: ਜੇ ਵੈਥ ਦਬਾਰਾ ਕੰਮ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਦਾ ਉਜਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ)
Maliorem condi- tionem suam fa- cere potest minor deteriorem nequa- quam.	A minor can make his own condition better but by no means worse.	ਨਬਾਲਕ ਆਪਣੀ ਦਸ਼ਾ ਨੂੰ ਚੰਗੇਰੀ ਫਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮੰਦੀ।
Malius est ominis mala pati quam malo concentire.	It is better to suffer every wrong than to consent to do wrong.	ਅਯੋਗ ਕੰਮ ਦੀ ਰਜ਼ਾਮੰਦੀ ਦੇਣ ਨਾਲੋਂ ਦੁਖ ਭੱਲ ਲੈਣਾ ਚੰਗੇਰਾ ਹੈ।
Melior est conditio defendentis, or possidentis.	The party in possession is in a better condition i. e. where rights equal.	ਮੁਦਾਲੇ (ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਚਾਲਾ) ਚੰਗੇਰੀ ਦਸ਼ਾ ਵਿਚ ਹੈ (ਜਦੋਂ ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣ), (ਅ: ਜਦੋਂ ਮੁੱਦਈ ਜਾਂ ਮਾਲਕ ਆਪਣਾ ਹੱਕ ਜਾਂ ਮਾਲਕੀ ਸਿੱਧ ਨਾ ਕਰ ਸਕਣ)
Minatur innocent- ibus qui parcit nocentibus.	He threatens the innocent who spares the guilty.	ਉਹ ਬੇਦੋਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਖ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਂਦਾ ਹੈ।
Minima poena corporalis est Major qualibet pecuniaria.	The smallest bodily puni- shment is greater than any pecuniary one.	ਕੋਥੇ ਤੋਂ ਚੋਟਾ ਸਰੀਰਕ ਦੰਡ ਕਿਸੇ ਮਾਇਕੀ ਦੰਡ ਨਾਲੋਂ ਥਪੀਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
Misera est servitus ubi jus est vague aut incognitum.	Wretched is the slavery where the law is change- able or uncertain.	ਧਿਕ ਐਸੀ ਗੁਲਾਮੀ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਨੂੰਨ ਅਸਪਸ਼ਟ ਤੇ ਅਨਿਸਚਿਤ ਹੋਵੇ।
Mitius imperanti metius paretur.	He is better obeyed who commands leniently.	ਉਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਚੰਗੇਰੀ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਰਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
Mobilia sequun- tur personam.	Moveables follow the person of the owner.	ਦੁਬਾਰੀਂ ਜਾਇਦਾਦ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, (ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ)

Modus et con-	Custom and agreement	(ਕਈ ਵੀ) ਰਵਾਜ ਤੇ ਸਹਾਜ
ventio vincunt	over-rule law.	ਕਨੂੰਨ ਨੂੰ ਹੱਥ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।
legem.		

N

Natura appetit	Nature desires perfection	ਕੁਦਰਤ ਵਾਂਗੂੰ ਕਨੂੰਨ ਵੀ ਪੁਰਤਤਾ
perfectum; ita et	so also law.	ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।
lex.		
Natura non facit	Nature takes no leap	ਕੁਦਰਤ ਵਾਂਗੂੰ ਕਨੂੰਨ ਵੀ ਡੁੱਬਾ
saltum; ita nee lex.	so neither does law.	ਨਹੀਂ ਮਾਰਦਾ।
Necessitas est lex	Necessity is the law of	ਲੋੜ ਹੀ ਕਾਲ ਤੇ ਦੇਸ ਦਾ
temporis et loci.	time and place.	ਕਨੂੰਨ ਹੈ।
Nece sitas facit	Necessity makes that	ਲੋੜ ਅਯੋਗ ਨੂੰ ਵੀ ਯੋਗ ਬਣਾ
licitum quod alias	lawful which other-	ਦੇਂਦੀ ਹੈ।
non est licitum.	wise is not lawful.	
Necessitas publica	Public necessity is great-	ਲੋਕ ਲੋੜ, ਨਿਜੀ ਲੋੜ ਨਾਲੋਂ
major est quam	ter than private.	ਵੱਡੇਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
privata.		
Necessitas quod	Necessity defends what	ਲੋੜ ਜਿਹੜਾ ਕੰਮ ਬਰਾਂਦੀ ਹੈ ਉਸ
cogit, defendit.	it compels.	ਤੋਂ (ਉਸ ਦੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ)
		ਬਚਾਂਦੀ ਵੀ ਹੈ।
Nemo allegens,	No one alleging his own	ਉਸ ਦੀ ਸੁਣਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ
suam turpitudi	baseness is to be	ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੀ ਬੁਰਾਈ ਤੇ
nem audiendus	heard.	ਆਧਾਰ ਰਖੇ।
est.		
Nemo cogitur rem	No person is obliged to	ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾਦ ਪੂਰੇ ਮੁੱਲ
suam vendere	sell his own property	ਤੇ ਵੀ ਵੇਚ ਦੇਣ ਤੇ ਜੋਰ ਨਹੀਂ
etiam justo	even for the full	ਦਿਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।
pretio.	value.	
Nemo dat qui	No one can give that	ਉਹ ਕੁਸਤ ਦਿਤੀ ਨਹੀਂ ਜਾ
non habet.	which he has not.	ਸਕਦੀ ਜਿਹੜੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ
		ਹੱਥ ਹੀ ਨਹੀਂ।
Nemo debet his	No one ought to be	ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਵੀ ਵੇਰਾ

punire pro uno delicto.	punished twice for the same offence.	ਦੋ ਵਾਰੀ ਇਕੋ ਦੋਸ਼ ਲਈ।
Nemo debet esse iudex in propria causa.	No one should be judge in his own cause.	ਕੋਈ ਪੁਰਖ ਆਪਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਜੱਜ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।
Nemo debet locupletari aliena jactura.	No one ought to be enriched by another's disaster.	ਕਿਸੇ ਦੇ ਉਜਾੜੇ ਤੋਂ ਭਾਭ ਉਠਾਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ।
Nemo debet bis vexari pro una et eadem causa.	No one should be vexed twice for the same cause.	ਇਕੋ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਤੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।
Nemo de domo sua extrahi potest.	No one can be dragged out of his own house (every man's house is his own castle).	ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ (ਅ: ਹਰੇਕ ਪੁਰਖ ਦਾ ਘਰ ਉਸਦਾ ਕਲਾਜ਼ ਹੈ)
Nemo est haeres viventis.	No one is the heir of a living man.	ਕੋਈ ਜੀਉਂਦੇ ਪੁਰਖ ਦਾ ਵਾਰਸ ਨਹੀਂ।
Nemo est alterius facto praegravari debet.	No one ought to be burdened by the act of another.	ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਦੇ ਕਰਮ ਨਾਲ ਭੇਡ ਨਹੀਂ ਪੈ ਸਕਦਾ।
Nemo ex dolo suo proprio relevetur, aut auxilium capiat.	Let no one be relieved or gain an advantage by his own fraud.	(ਆਪਣੇ) ਫਰੋਬ ਤੋਂ ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਛੁਡਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਨਾ ਉਸ ਤੋਂ ਲਾਭ ਉਠਾਣ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ।
Nemo ex suo delicto meliorem suam conditionem facere potest.	No one makes his condition better by his own misdeed.	ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਭੁਕਰਮ ਦਵਾਰਾ ਆਪਣੀ ਹਾਲਾਤ ਬੇਹਤਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ।
Nemo potest esse simul actor et iudex.	No one can be at once suitor and judge.	ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮੀ ਤੇ ਜੱਜ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

Nemo potestesse tenens et domi- nari.	No one can be tenant and Lord.	ਕੋਈ ਅਸਾਮੀ ਤੇ ਮਾਲਕ ਹੋਵੇ ਸਮੇਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।
Nemo potest facere per alium quod per se non potest.	No one can do through another what he can- not do through him- self.	ਕੋਈ ਦੂਜੇ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜੋ ਉਹ ਆਪ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ।
Nemo praesumi- tur malus.	No one is presumed to be bad.	ਕਿਸੇ ਦੇ ਬਾਰੇ ਹੋਣ ਬਾਬਤ ਕਿਆਸ ਨਹੀਂ (ਅ: ਦਿਲ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਸਮਝੋ ਜਦ ਤਕ ਉਹ ਭੇੜਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਾ ਹੋਵੇ)
Nemo punitur pro alieno delicto.	No one is punished for another's wrong.	ਕੋਈ ਦੂਜੇ ਦੇ ਮੰਦੇ ਕਰਮ ਬਾਰਨ ਦੰਡਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।
Nemo unaquam judicet in se.	No one should be a judge in his own cause.	ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਬਰਥੇ ਦਾ ਆਪ ਜੱਜ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।
Nihil aliud potest rex quam quod de jure potest.	The king can do nothing except what he can by law do.	ਰਾਜਾ ਕੋਈ ਐਸਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜੋ ਉਹ ਕਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ (ਅ: ਰਾਜਾ ਦੀ ਕਨੂੰਨ ਦਾ ਪਾਬੰਦ ਹੋ)
Nihil facit error nominis cum de corpore constat.	An error as to a name is nothing when there is certainty as to the person.	ਨਾਮ ਦੀ ਭੱਲ, ਝੱਲ ਨਾ ਸਮਝੇ ਜਦੋਂ ਪੁਰਖ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ।
Nemo inauditus nec summonitus condemna debet.	No man should be cond- emned, unsummoned or unheard.	ਕਿਨਾ ਬੁਲਾਏ ਜਾ ਸੁਣੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧੀ ਨਹਿਰਾਉਣਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ।
Nemo plus juris in alium transferre potest, quam ipse habet.	No man can transfer a better title than he himself possesses.	ਕੋਈ ਪੁਰਖ ਆਪਣੇ ਹੋਰ ਮਾਲਕੀ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰਾ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ।
Nihil habet forum ex scena.	The court has nothing to do with what is not before it.	ਜਿਹੜੀ ਥੱਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ।
Nimium altercando	In too much disputation	ਬਹੁਤ ਵਧੇਰਾ ਨਾਲ ਸੋਚ ਕਰਦਾ

veritas amittitur.	truth is lost sight of.	ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।
Non est disputandum contrap- incipian egantem	We cannot dispute with a man who denies first principles.	ਉਸ ਨਾਲ ਕੀ ਝਗੜਨਾ ਜਿਹੜਾ ਮੁਢਲੇ ਨੇਮ ਨੂੰ ਭੀ ਨਾ ਮੰਨੇ ।
Non est regula quin fallat.	There is no rule without an exception.	ਕੋਈ ਨੇਮ ਛੋਟ ਰਹਿਤ ਨਹੀਂ ।
Non facias malum, ut inde veniat bonum	You are not to do evil that thence good may arise.	ਬੁਰਾ ਇਸ ਲਈ ਨਾ ਕਰੋ, ਕਿ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਭਲਾਈ ਨਿਕਲੇਗੀ ।
Non in legendo sed in intelli- gendo leges con- sistunt.	The laws consist not in being read, but in being understood.	ਕਨੂੰਨ ਪੜ੍ਹਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਮਝਣ ਲਈ ਹੈ ।
Non videntur qui errant con- sentire.	They are not supposed to consent who act under a mistake.	ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਜ਼ਾਮੰਦੀ ਦਿਤੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝੀਦੀ ਜਿਹੜੇ ਕਿਸੇ ਭੁੱਲ ਹੇਠਾਂ ਹੋਣ ।
Non possessori in- cumbit necessitas probandi possessi- ones ad se perti- nere.	A person in possession is not bound to prove that the possession belongs to him.	ਜਿਸ ਦੇ ਪਾਸ 'ਕਬਜ਼ਾ' ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਕਿ 'ਕਬਜ਼ਾ' ਉਹਦਾ ਹੈ ।
Novatio non prae- sumitur,	Novation is not presu- med.	ਕਰਾਰ ਨਵੀਨਤਾ ਦਾ ਕਿਆਸ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਅ: ਜਿਹੜਾ ਕਰੋ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਕਰਾਰ ਦੀ ਥਾਂ ਹੋਰ ਨਵਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹੀ ਸਿੱਧ ਕਰੇ)
Noxa sequitur catrput.	Guilt follows the principal.	ਅਪਰਾਧ ਸਰੀਰ ਦੇ ਪਿਛੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਅ: ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਤ ਨਾਲ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਅੰਤ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)।
Nullum tempus out locus occurrit regi.	No time or place can prejudice the King or the crown.	ਰਾਜ ਅਧਿਕਾਰ ਤੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ।
Nullus videtur dolo	No one is considered to	ਜੋ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ

facere qui suo jure utiuntur.	act with guilt who uses his own right.	ਵਰਤਦਾ ਹੈ ਉਹ ਕੋਈ ਮਾੜਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ।
Nuptias non coen- ubitus sed cons- ensus facit.	Not cohabitation but consent makes the marriage.	ਵਿਆਹ 'ਫੇਰ' ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ 'ਮਰਜ਼ੀ' ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

O

Occultatio thesa- uri inventi est fraudulosus.	The concealment of a discovered treasure is fraudulent.	ਛੋਪੇ ਧਨ (ਦਵੀਨੇ) ਨੂੰ ਖੁਪਾਉਣਾ ਫਰੋਬ ਹੈ ।
Oderunt peccare boni virtutis amore; oderunt peccare mali, for- midine poenae.	Good men hate sin th- rough love of virtue bad men through fear of punishment	ਵੱਡੇ ਪੁਰਖ ਚੰਗਿਆਈ ਦੇ ਪਿਆਰ ਕਾਰਣ ਪਾਪ ਤੋਂ ਘਰਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਛੋਟੇ, ਦੰਡ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ।
Officio magistratus non debent esse venalia.	The office of magistrate ought not to be sold.	ਮਜਿਸਟਰੇਟੀ ਦਾ ਹੁੱਦਾ ਵੇਚਣ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ।
Omne crimen ebrietas et ince- nditet detegit.	Drunkenness both kindles and uncovers every crime.	ਨਸ਼ਾ (ਖੁਮਾਰੀ) ਹਰੇਕ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਉਪਜਾਊ ਦਾ ਹੈ ਤੇ ਠੰਢਾ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ।
Omne quo solo in edificatur solo cedit.	Everything which is built upon the soil belongs to the soil.	ਜੇ ਧਰਤੀ ਤੇ ਉਸਰੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ, ਉਹ ਧਰਤੀ ਦੀ ਹੈ ।
Omne animi vit- ium tanto cons- pectius in se crimen habet, quanto major qui peccat habe- tur.	Every fault of the mind becomes the more conspicuous and more culpable, the higher the rank of the person who is guilty.	ਮਾਨਸਿਕ ਦੋਸ਼ ਉਤਨਾ ਹੀ ਵਧੀਕ ਉਜਰ ਤੇ ਦੰਡ ਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਵੱਡੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਪਦਵੀ ਹੋਵੇ ।
Omnia prae-sum- untur contra spo- liatorem.	Every presumption is made against a wrong doer.	ਹਰੇਕ (ਹੱਲ ਵੀ) ਕਿਆਸ ਅਧਿਕ ਬਾਰਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ।

Omnia delicta in aperto leviora sunt.	All crimes done openly are lighter.	ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਅਪਰਾਧ ਹੀ ਹਲਕੇ ਹਨ।
Omnia praesumuntur solemniter case acta.	All things are presumed to have been done rightly.	ਭਿਆਸ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਭਲੀ ਢਾਂਢ (ਠੀਕ ਢੰਗ ਨਾਲ) ਹੋਏ ਹਨ।
Omnis consensus tollit errorem.	Every assent removes error.	ਸੰਮਤੀ ਹੋਈ, ਤੁਲ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦੇਂਦੀ ਹੈ।
Omnia nova constitutio, futuris temporibus formari non praeteritis.	Every new enactment should affect future not past.	ਹੋਵੇ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਭਵਿੱਖਤ ਲਈ ਹੋਵੇ ਹੈ, (ਨਾਂ ਕਿ ਗੁਜਰੇ ਹੋਏ ਸਮੇਂ ਲਈ)।
Optima est legis interpres consuetudo.	Custom is the best interpreter of the laws.	ਰਵਾਜ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਅਰਥਾਕਾਰ ਹੈ।
Optimas est lex quae minimum relinquit arbitrio iudicis.	That system of law is best which confides as little as possible to the discretion of a judge.	ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਉਹ ਪਰਬੰਧ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਜੋ ਜਜ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਤੇ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਿਰਭਰ ਹੋਵੇ।
Optimus iudex qui minimum sibi	That judge is the best who relies as little as possible on his own opinion.	ਜੱਜ ਸਭ ਤੋਂ ਉਹ ਵੱਧ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਤੇ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਆਧਾਰ ਰਖੇ।
Optimus statuti interpretarix est ipsum statutum	The best interpreter of a statute is (all the separate parts being considered) the statute itself.	ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਰਥਾਕਾਰ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਆਪ ਹੀ ਹੈ (ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅੰਤਰ ਅੰਤਰੇ ਅੰਗ ਵਿਚਾਰ ਸ਼ਾਮਲ)।

P

Paribus sententiis reus absolvitur.	Where opinions are equal, the defendant is acquitted.	ਜਦੋਂ ਰਾਏ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣ ਮੁਦਾਨੇ ਬਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
Pariaqarem imperium non habet.	An equal has no power over an equal.	ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਤੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਰਖਦਾ।

Peccata contra naturum sunt gravissima.	Crimes against nature are the most heinous.	ਪ੍ਰਚਰਤ ਵਿਰੁਧ ਅਪਰਾਧ ਸਭ ਤੋਂ ਭਾਰੀ ਹਨ।
Pendente lite nihil innovetur.	During the pendency of litigation no change in the position can be made.	ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਦਿਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।
Pena et celeris iustitia fiat partibus.	Let full and speedy justice be done to the parties.	ਨਿਆਂ ਛੇਤੀ ਤੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦੇ।
Plus peccat auctor quam actor.	The causer offends more than the performer.	ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਾਲੋਂ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲਾ ਵਧੀਕ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ।
Poena ex delicto defuncti haerere teneri non debet.	The heir ought not to be bound in a penalty for the crime of the deceased.	ਮਿਤਰ ਦੇ ਦੁਰਮ ਦੇ ਦੰਡ ਦਾ ਉਸ ਦਾ ਵਾਰਸ ਭਾਰੀ ਨਹੀਂ।
Poena, potius mitis quam exasperandae.	Punishments should be softened but not aggravated.	ਦੰਡ ਨਰਮ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹੋਰ ਕਰਵੇ।
Posteriora derogant prioribus.	Things subsequent supersede things prior.	ਪਿਛਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਨੂੰ ਉਲੰਘ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।
Prior tempore potior iure.	He who is first in time is preferred in law.	ਜਿਹੜਾ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਨੂੰਨ ਵਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੇਂਦਾ ਹੈ।
Privatio praesupponit habetum.	A deprivation presupposes a possession.	ਵੰਸ਼ਾਈ ਤੋਂ ਕਿਆਸ ਪਹਿਲਾਂ ਰਬਯਾ ਹੋਣ ਦਾ ਹੈ।
Privatum commodum pulico cedit.	Private bond yields to a public.	ਨਿਜੀ ਕਰਜ਼ਾ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਜ਼ੇ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਦੁਕਾਈਦਾ ਹੈ।
Privilegium non valet contra rem publicam.	A privilege avails not against public good.	ਲੋਕ ਲਾਭ ਦੇ ਟਾਕਰੇ ਵਿਚ ਖਾਸ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਵਿਅਰਥ ਹੈ।
Quaelibet concessio fortissime contra donatorem interpretanda est.	Every grant is to be construed most strongly against the grantor	ਗਰਾਂਟ ਦੇ ਅਰਥ ਗਰਾਂਟਰ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਅਤੇ ਛੋਟ ਨਾਲ ਕਰਨੇ ਉਚਿਤ ਹਨ।

Qui approbat non reprobat.	He who accepts cannot reject.	ਜਿਹੜਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਅਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।
Qui facit per alienum fitit per se.	He who does a thing through another, does it himself.	ਜਿਹੜਾ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਆਪ ਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।
Qui in utero est, proam nato habetur quoties de ejus commodo quaeritur.	He who is in the womb is held as already born, whenever a question arises for his benefit.	ਜਿਹੜਾ ਧਰਨ ਵਿਚ ਹੈ, ਉਹ ਜੰਮਿਆ ਹੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦ ਕਦੀ ਉਸ ਦੇ ਲਾਭ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਪਰਸ਼ਨ ਉਤਪੰਨ ਹੋਵੇ।
Qui non improbat, approbat.	He who does not blame approves.	ਜਿਹੜਾ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇਂਦਾ, ਉਹ ਪਰਵਾਨਗੀ ਦੇਂਦਾ ਹੈ। (ਖਾਮੋਸ਼ੀ ਨੀਮ ਰਹਾ)
Qui parcat nocentibus, innocentibus punit.	He who spares the guilty punishes the innocent.	ਜਿਹੜਾ ਕੁਸ਼ਲਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਦਾ ਹੈ ਉਹ ਬੇਕੁਸ਼ਲਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡਦਾ ਹੈ।
Qui sentit commodum, sentire debet et onus.	He who receives the advantage must also suffer the burden	ਜਿਹੜਾ ਲਾਭ ਪਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਰ (ਕਰਜ਼ਾ ਜਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ) ਵੀ ਚੁਕਣਾ ਪਵੇਗਾ।
Qui tacet, consentire videtur.	He who is silent, is understood to consent.	ਚੁੱਪ ਪਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਭੁੱਲ ਹੈ।
Quo ligatur es dissolvitur.	An obligation must be dissolved by the same mode as it was contracted.	ਜਿਸੇਵਾਰੀ ਉਸੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਚੁਕੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
Quod semel placuit in election, ibi amplius displicere non potest.	When election is once made it cannot be revoked.	ਜਦ ਇਕ ਵਾਰ ਚੋਣ ਕਰ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਵੇਰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾਂਦੀ।
Quod turpi ex causa promissum est, non valet.	A promise founded on an illegal consideration is not binding	ਬੇਕੁਸ਼ਲੀ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਪਾਬੰਦੀ ਵੱਲ ਨਹੀਂ।

Ratihabitio mandato aequiparatur.	Ratification is tant- amount to direction.	ਪ੍ਰਸਤੀ ਹਦਾਇਤ ਕਰਨ ਦੇ ਤੁਲ ਹੈ।
Ratio legis est ani- ma legis.	The reason of law is the soul of law.	ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਆਤਮਾ ਉਸਦੀ ਝਲਕ ਹੈ।
Regularitur non valet pactum de re mea non alie- nanda.	It is a rule that a compact not to alienate my property is not binding.	ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾ ਵੇਚਣ ਦਾ ਕਰਾਰ ਖਾਵੇਲੀ ਯੋਗ ਨਹੀਂ।
Republicae interest voleuntates defun- ctorum effectum sortiri.	It is interest of the state that the wills of the dead should have their effect.	ਇਹ ਰਾਜ ਦਾ ਹੀ ਲਾਭ ਹੈ ਕਿ ਮਿਥਤਕ ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।
Res accessoria seq- uitur rem princi- pium.	The accessory follows the principal.	ਲਾਗੂ ਆਗੂ ਦੇ ਪਿਛੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
Res denominatur, a principali parte.	The thing is named from its principal part.	ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦਾ ਨਾਂ ਉਸਦੇ ਮੁਖ ਅੰਗ ਤੋਂ ਰਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
Res judicata pro, veritate accipitur.	A thing adjudicated is received as true.	ਨਿਰਣਿਤ ਹੋ ਸਹੀ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
Rex est lex-vivena.	The king is the living law.	ਰਾਜਾ ਜੀਵੰਦਾ ਕਨੂੰਨ ਹੈ।
Rex non postest peccare.	The king can do no wrong.	ਰਾਜਾ ਕੋਈ ਅਯੋਗ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ (ਰਾਜਾ ਨਿਰੋਪਦ੍ਰਿਸ਼ ਹੈ)।
Rex nunquam mo- ritur.	The king never dies.	ਰਾਜਾ ਅਮਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

S

Salus populi est suprema lex.	The safety of the people is the supreme law.	ਜੰਤਾ ਦੀ ਰਖਿਆ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਕਨੂੰਨ ਹੈ।
Salus ubi multi consilarii.	Where there are more counsellors there is safety.	ਬਹੁਤਿਆਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਛੇਟ ਵਿਚ ਭਰੋਸਾ ਹੈ।

Semper in dubiis benigniora prae- ferenda.	In doubtful matters, the more liberal construction is to be preferred.	ਜੋਕੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਅਨੁ- ਦੇਸ਼ ਹਨ।
Semper praesumi- tur pro matrimonio.	The presumption is always for validity of the marriage.	ਵਿਆਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਿਆਹ ਦੇ ਠੀਕ ਹੋਣ ਦੀ ਹੈ।
Semper inobscuri- squod minimum est sequimur.	In obscure constructions we always follow that which is least obscure.	ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਦਾ ਉ- ਲਥੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਘਟ ਤੋਂ ਘਟ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੋਵੇ।
Semper speelia generalibvs insunt.	Generalities include spe- cialities.	ਸਾਧਾਰਣਤਾਈਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇ- ਸ਼ਤਾਈਆਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।
Sensus verborum est anima legis.	The meaning of the word is the spirit of the law.	ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਹੀ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਜਾਨ ਹਨ।
Sequi debet poten- tia justitiam non praecedere.	Power should follow justice, not precede it.	ਰਾਜਸੀ ਬਲ ਨੂੰ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਪਿਛੇ ਚਲਣਾ ਚਾਹੀਦੇ ਨਾ ਕਿ ਅੱਗੇ।
Sic uteri tuo ut alienum non laedas.	So you use your own rights that you do not hurt the rights of an- other.	ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤੋ ਕਿ ਦੂਜੇ ਦੀ ਹੱਕ ਭਲਭੀ ਨ ਹੋਵੇ।
Silent leges inter arma.	Laws are silent amidst arms.	ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ (ਲੜਾਈ) ਸਭ ਕਨੂੰਨ ਰੁਪ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
Socii mei, socius meus socius non est.	The partner of my partner is not my partner.	ਮੇਰੇ ਸਾਥੀ ਦਾ ਸਾਥੀ ਮੇਰਾ ਸਾਥੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।
Solo cedit, quic quid solo planta- tur.	What is planted in the soil belongs to the soil.	ਜੇ ਧਰਤੀ ਵਿਚ ਚੌੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਧਰਤੀ ਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
Spes impunitatis continuum affec- tum tribuit deli- quendi.	The hope of impunity holds out a continual temptation to crime.	ਬਚਾਓ ਦੀ ਆਸ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਲਾਲਚ ਹੈ।

Statuta pro publico comodo late interpretantur.	Statutes made for the public good ought to be literally construed.	ਲੰਕ-ਲਾਡ ਕਰਨਾ ਦੇ ਅਰਥ ਅੱਖਰ ਦਾ ਅਰਥ ਕਰਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।
Subsequens matrimonium tollit peccatum praecedens.	A subsequent marriage removes a previous criminality	ਵਿਆਹ, ਮਰਦ ਤੀਵੀ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਹੋ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
Summa ratio (lex) est, quae pro religionis facit.	The highest law is that which supports religion.	ਉਹ ਕਰੂਨ ਸਭ ਤੋਂ ਉਤਮ ਹੈ ਜੋ ਧਰਮ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।
Superflua non necent.	Superfluities hurt not.	ਵਾਧੂ ਗੱਲਾਂ ਕੋਈ ਹਾਨੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ।

T

Terramanens vacua occupanti conceditur.	Land lying un-occupied is given to the first occupant.	ਖਾਲੀ ਧਰਤੀ ਉਸਦੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰੇ।
Testamenta latissimam interpretationem habere debent.	Wills ought to have the broadest interpretation.	ਵਿੱਡਾ-ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤਿਅੰਤ ਖੁਲ੍ਹੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ।
Testamentum omne morte consummatur.	Every will is perfected by death.	ਹਰੇਕ ਵਿੱਡਾ-ਪੱਤਰ ਮੌਤ ਨਾਲ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
Testes ponderantur, non numerantur.	Witnesses are weighed, not numbered.	ਗਵਾਹ ਤੋਲੀਏ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਗਿਣੀਏ।
Testis de visu praeponderat aliis.	An eye witness is preferred to others.	ਮੌਖੇ ਦਾ ਗਵਾਹ, ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੀਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
Testes lupanaris sufficit ad factum in lupanari	A lewd person is a sufficient witness to an act committed in a brothel.	ਵਿਡਚਾਰ ਘਰ (ਕਸਾਬਖਾਨਾ) ਵਿਚ ਹੋਈ ਗੱਲ ਦਾ ਗੁਵਾਹ ਕਿਸੇ ਚਾਕੀ ਪੁਰਸ਼ ਕਾਫੀ ਹੈ।

Testis oculatus unus plus valet quam auriti decem.	One eye-witness is worth more than ten ear- witnesses.	ਮੇਰੇ ਦਾ ਇਕ ਗਵਾਹ ਇੰਨ- ਸੁਨਣੇ ਦਸ ਗਵਾਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਹੈ ਹੋਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
Traditio loqui facit chartam.	Delivery makes a deed speak i. e. comes into operation.	ਵਸੀਕਾ (ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੇ) ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਪਰ ਬੋਲਣ ਲਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਚਾਲੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
Transit terra cum onere.	Land passes subject to any burden affecting it.	ਭੋਏ (ਦੂਜੇ ਦੇ ਪਾਸ) ਜਾਣ ਲਗਿਆ (ਕਰਜੇ) ਭਾਰ ਸਮੇਤ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਅੰਗ ਮਾੜਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਸਾਰੇ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ।
Turpis est pars quoe non conv- enit cum suis toto.	That part is bad, which is entrusted to itself along.	

U

Ubi ius, ibi reme- dium.	Where there is a right, there is a remedy.	ਜਿਥੇ ਹੱਕ ਹੈ ਉਥੇ (ਇਸ ਦਾ ਪਰਪਤੀ ਦਾ) ਉਪਾਭੀ ਹੈ।
Ut poena ad pau- cos, metus ad omnes perve- niat.	So that punishment may fall on few, the fear of it should affect all.	ਤਾਕਿ ਦੰਡ ਮਿਲੇ ਚੋੜਿਆਂ ਨੂੰ, ਪਰ ਡਰ ਰਹੇ ਸਭ ਨੂੰ।
Ut lex moneat oportat prius- quam foreat,	It is right that law should admonish before it strikes.	ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਨੂੰਨ ਦੰਡ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾੜਨਾ ਕਰੇ।
Unum est tacere, aliud celare,	It is one thing to be silent, another to con- ceal.	ਰੁਪ ਰਹਿਣਾ ਇਕ ਹੈ ਤੇ ਛੁਪਾਉਣਾ ਹੋਰ।

V

Verba accipienda sunt secundum subjectam mater- iam.	Words are to be under- stood with reference to the subject matter.	ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
Vicarius non habet vicarium.	A delegate cannot have a delegate.	ਪਰਤੀਨਿਧ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਪਰਤੀ- ਨਿਧ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ।

Veniae facilitas incentivum est delinquendi.	Facility of pardon is an incentive to crime.	ਇਹੋ ਮਾਫੀ ਮਿਲਣ ਨੂੰ ਜਾਣੀ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਉਤਾਰਾ ਹੈ।
Verba volant, sc- ripta manent.	Words fly, writings remain.	ਬੋਲ ਉਡ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਲਿਖਤ ਬਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
Vicini viciniota praesumuntur scire.	Persons living in the neighbourhood are pre- sumed to know the neighbourhood.	ਗੁਆਬੀਆਂ ਦੇ ਗੁਆਬ ਦੀ ਭੱਲਾ ਜਾਣਦੀ ਨਿਆਸ ਹੈ (ਗੁਆਬੀ ਗੁਆਬ ਦੀ ਭੱਲਾ ਜਾਣਦੇ ਹਨ)
Vigilantibus non dormientibus jura subveniunt.	Laws come to the assist- ance of the vigilant not of the sleepy.	ਬਹੁੰਨ ਜਾਗਦਿਆਂ (ਦੌਰਾਨ) ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਨਾ ਬਿ ਸੁਣਿਆਂ ਦੀ।
Vir et uxor censen- tur in lege una persona.	Husband and wife are considered one person in law.	ਪਤੀ ਤੇ ਪਤਨੀ ਬਹੁੰਨ ਵਿਚ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਸਮਝੀਦੇ ਹਨ।
Veritas nihil vere- tur nisi abscondi.	The truth fears nothing but concealment.	ਸੱਚ ਨੂੰ ਫੁਪਣ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਸੇ ਦਾ ਡਰ ਨਹੀਂ।
Veritas nimium altercando ami- ttitur.	By too much alteration truth is lost.	ਬਹੁਤ ਬਦਲਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸੱਚ (ਭਰਣ ਦੀ ਥਾਂ) ਗਵਾਹਦਾ ਹੈ।
Volenti non fit injuria.	Where the sufferer is willing there is no in- jury done.	ਜਿਸੇ ਮਨਸੀ ਨਾਲ ਹੋਈ ਪੀੜਾ ਵਿਤੀ ਜਾਵੇ ਉਥੇ ਹੋਈ ਹਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।
Voluntas testato- ris est ambulatoria usaque ad extre- mum vitae exitum	The will of a testator is ambulatory until the last moment of his life.	ਵਸੀ ਦੀ ਵਸੀਕਤ ਉਸ ਦੇ ਮਰਦੇ ਵਸ ਤਕ ਮੰਚੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
Voluntas in delic- tis, non exitus spectatur.	In crimes the will, and not the consequence is looked to.	ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿਚ ਨੀਯਤ ਇਖੀਦੀ ਹੈ ਨ ਕਿ ਮਿੱਟਾ।

ਸੋਧ ਪਤਰ

(ੳ)

ਪੰਨਾ ੧੧੧ ਤੇ Effigy ਅਤੇ Enumerate ਵਿਚਕਾਰ ਰਹਿ ਗਏ ਸ਼ਬਦ

Efflux, n. ਬਤੀਤੀ, (ਗੁਜ਼ਰ), ਪਰਵਾਹ	—franchise, ਦੇਣ ਹੱਕ
—of time, ਅਉਧ ਬਤੀਤੀ	—right, ਦੇਣ ਅਧਿਕਾਰ
Effort, n. ਜਤਨ, ਕੋਸ਼ਿਸ਼	—roll, ਦੇਣ ਸੂਚੀ, ਚੋਣਾਵਲੀ
Egress, n. ਨਿਕਾਸ	Electorate, n. ਚੋਣਕਾਰ (ਸਮੂਹ)
cf. Ingress, ਦਖਲ (ਪੈਰੇ ਦੀ ਮਿਆਦ	Electric, a. ਬਿਜਲੀ ਦਾ
ਲੰਘਣ ਪਿਛੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਖੋਤੀ ਕੱਟਣ	Electrical, a. ਬਿਜਲੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ
ਲਈ ਜਾਣਾ, ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣਾ)	(ਬਿਜਲਈ)
Regress, ਵਾਪਸੀ	Eleemosynae } a. ਖੋਤੀ
Eject v. ਬਾਹਰ ਕਢਣਾ, ਖਿੱਚਣਾ ਕਰਨਾ	Eleemosynary }
(ਸਾਮੀ ਆਦਿ ਨੂੰ)	Eligit, n. ਚਿਰਗੀਦਾਰ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ
Ejectment, n. r. ਬੇਦਖਲੀ, ਕਢਣਾ	ਕਿ ਉਹ ਦੇਣਕਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ
—of tenant, ਖੇਦਖਲੀ ਮੁਕਾਰਾ	ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਲੈਣਾ ਮੰਨੇ ਜਾ ਕੇਵਲ ਉਹਦੀ
Ejector n. ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਦੁਕਾਨੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਪੂਰਾ ਕਰਾਏ
Elapse, v. (ਸਮਾਂ) ਬੀਤ ਜਾਣਾ	Elicit, v. ਪਤਾ ਲਾਉਣਾ
Elect, v. ਚੁਣਨਾ	Eligible, a. ਚੋਣ, ਚੁਣਨ ਯੋਗ, ਪਾਤਰ
cf. Nominate, ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨਾ	ਹੋਣਾ
Select, ਛਾਣਣਾ	Eligibility, n. ਚੋਣਤਾ, ਚੁਣਨ ਯੋਗਤਾ,
Elect, a. ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ, ਪਿਆਰਾ	ਪਾਤਰਤਾ
Election, n&a. ਚੋਣ, ਚੋਣਵੀਆਂ, ਚੁਣਾਉ	Elinquo, n. ਜੀਰ ਕੱਟਣ ਦਾ ਦੰਡ
By—ਉਪ ਚੋਣ, ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣਵੀਆਂ	Elope, v. cr. ਉਧਲ ਜਾਣਾ (ਜੀਵੀ ਦਾ
Casual—ਅਚੋਤੀ ਦੇਣ, ਇਤਫ਼ਾਕੀਆ	ਯਾਰ ਨਾਲ)
ਚੋਣਵੀਆਂ	Elopement, n. ਉਧਲਣ
Direct—ਸਿੱਧੀ ਦੇਣ	Elucidate, v. ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ (ਚਾਨਣਾ
Indirect—ਅਸਿੱਧੀ ਦੇਣ	ਪਾ ਦੇ)
General—ਆਮ ਦੇਣ	Emancipate, v. ਮੁਕਤ ਕਰਨਾ, ਮੁਕਤ
—commissioner, ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ	ਦੇਣਾ, ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਨਾ
—malpractice, ਚੋਣ ਨੁਕੀਤੀ	Emancipation, n. ਮੁਕਤੀ (ਅਜ਼ਾਦ
—petition, ਚੋਣ ਅਰਜ਼ੀ	ਕਰਨ) ਛੁਟਕਾਰਾ
—return, ਦੇਣ ਬਿਉਰਾ	Emasculate, v. ਨਿਪੁੰਸਕ ਕਰਨਾ
Elective, a. ਚੋਣਵੀ	Emasculation, n. ਨਿਪੁੰਸਕ ਕਰਨ,
Electoral, a. ਚੋਣ ਸੰਬੰਧੀ, ਚੋਣਕ	ਨਿਪੁੰਸੀਕਰਨ
—constituency, ਚੋਣ ਖੇਤਰ, ਚੋਣ	
ਹਲਕਾ	

Embankment, n. ਰੰਨ, ਖੁੜਾ

Embargo, n. me. (ਸਰਕਾਰੀ) ਰੋਕ
(ਜਹਾਜ਼ ਜਾਂ ਵੇਸ਼ੇ ਚਲਾਉਣ ਤੇ),
ਘਾਟਕੰਧੀ

see Imhargo.

Embarrass, v. ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨਾ, ਖੁਆਰ
ਕਰਨਾ

Embarrassing, pa. ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨੇ,
ਖੁਆਰੀ

—questions, ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨੇ ਸਵਾਲ,
ਖੁਆਰੀ ਪਰਸ਼ਨ

Embarrassment, n. ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ, ਖੁਆਰੀ

Embassy, n. co. ਟੋਲੀ-ਘਰ, ਸਫ਼ਾਰਤ
ਖਾਨਾ, ਰਾਜਦੂਤਾਵਾਸ

Embezzle, v. ਰੱਖਪ ਬਰਨਾ, ਭਰਨ ਕਰਨਾ

Embezzlement, n. ਹੱਥਪਣਾ, ਭਰਨ
cf. Defalcation etc.

Emblematic, a. ਚਿੰਨ ਮਾਤਰ
of. Symbolical, ਨਿਸ਼ਾਨਿਤ

—possession, ਚਿੰਨ ਮਾਤਰ ਸਬੰਧ

Emblems, n. E. ਮੁਕਾਬੇ ਦੇ ਹੋਕ
(ਚਿੱਤੀ ਛੱਟੇ ਦੇ, ਮਿਆਦ ਪਟਾ ਮੁਕਾਬੇ
ਪਿਛੇ), ਧਰਤੀ ਦੀ ਉਪਜ

Embryo, n. ਗਰਭ

Emergency, n. ਅੜ

Emergency, a. ਅੜਕਾਲੀ

—commission, ਅੜਕਾਲੀ ਕਮਿਸ਼ਨ

—powers, cr. ਅੜਕਾਲੀ ਅਧਿਕਾਰ

—provisions, ਅੜਕਾਲੀ ਸਰਤਾਂ

Emigrate, v. ਪਰਦੇਸ ਜਾਣਾ

cf. Immigrate, ਪਰਦੇਸੋਂ ਆਉਣਾ

Emigrant, a. ਪਰਾਕੌਤ, ਪਰਦੇਸ ਗਿਆ,
ਵੇਸ-ਪਰਵਾਸੀ

cf. Immigrant, ਅੰਤਰ-ਆਗਤ,
ਪਰਦੇਸੋਂ ਆਇਆ, ਬਦੇਸੀ

Emigration n. ਪਰਾਗਮਨ, ਵੇਸ-
ਪਰਵਾਸ

Emissary, n. ਰੁਪਤ ਦੂਤ,

see Ambassador etc.

Emoluments, n. ਸਮੁੱਚਾ ਲਾਭ, ਪਰਿਭਾਭ
see Gain etc.

Empale, v. ਸੁਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ

Emperor, n. ਮਹਾਰਾਜਾ ਅਧਿਕਾਰ

cf. King, ਪਾਤਸ਼ਾਹ, ਸ਼ਾਹ

Prince, ਰਾਜ-ਪੁੱਤਰ, ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦਾ

Ruler, ਰਾਜਾ, ਹੁਕਮਰਾਨ

Monarch, } ਰਾਜਾ ਅਧਿਕਾਰ
Sovereign, }

Emphasis, n. ਬਲ, ਚੋਰ

Empire, n. ਸਾਮਰਾਜ, ਸਲਤਨਤ

cf. Kingdom, ਰਾਜ

Employ, v. ਕੰਮ ਲਾਉਣਾ, ਨੌਕਰ ਰਖਣਾ

Employee, n. ਕਾਮਾ, ਨੌਕਰ

cf. Servant, ਸੇਵਕ

Employer, n. ਕੰਮ ਲਾਵਾ, ਮਾਲਕ

cf. Master, ਮੁਆਮੀ

Employment, n. ਕੰਮ, ਮੁਲਾਜ਼ਮਤ,
ਨੌਕਰੀ

Casual—ਇਤਫ਼ਾਕੀਆ ਨੌਕਰੀ, ਕਦੀ
ਕਦਾਈਂ ਕੰਮ

Extramural—ਬਾਹਰਲਾ (ਮਕਾਨ)
ਕੰਮ

Intramural—ਅੰਦਰਲਾ ਕੰਮ

Industrial—ਸਨਅਤੀ ਕੰਮ, ਦਸਤ-
ਕਾਰੀ ਕੰਮ

Permanent—ਪੱਕਾ ਕੰਮ, ਪੱਕੀ
ਨੌਕਰੀ,

Temporary—ਕੱਚਾ ਕੰਮ, ਕੱਚੀ
ਨੌਕਰੀ

Empower, v. ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣਾ

Empowered, pa. ਅਧਿਕ੍ਰਿਤ

Emptor, n. ਖਰੀਦਾਰ

Enact, v. ਬਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣਾ (ਕਨੂੰਨ ਸਭਾ
ਰਾਹੀਂ)

Enactment, n. (ਬਣਿਆ) ਬਹੁਨ, ਐਕਟ
Fiscal—ਮਾਲੀ ਐਕਟ

—for the time being in force,
ਪਰਚਲਤ ਐਕਟ

Enactor, n. ਕਹੁੰਨ-ਘਾੜਾ, ਕਹੁੰਨ-ਦੇਵਾ

Encamp, v. ਪੜਾ ਕਰਨਾ

Encamping ground, ਪਸਾਰ

Encash, v. ਭਟਾਉਣਾ (ਦਿੱਤ ਆਦਿ ਨੂੰ)

Encashment, n. ਹੁੰਡੀ ਸਕਾਰਨਾ

Enclose, v. ਘੇਰਨਾ, ਬੰਦ ਕਰਨਾ
see Inclose

Enclosure, n. ਘੇਰਾ, ਥਾੜਾ

Encroach, v. ਦਬਾ ਲੈਣਾ (ਦੂਜੇ ਦੀ
ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ), ਵੱਟ ਜਾ ਬੰਨਾ ਬੰਨ ਕੇ

Encroachment, ਬੰਨਾ ਬੰਨਣ (ਬੰਨਾ
ਭਿਕਣੀ) ਰਧਾ, ਦਬਾ

of. purpresture, ਸਰਕਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ
ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ

Encumber, v. (ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ) ਭਾਰ ਪਾਉਣਾ
(ਜਾਇਦਾਦ ਤੇ)
see Charge etc.

Encumbrance, n. ਭਾਰ, ਦਬਾ
(ਕਫ਼ਾਲਤ)

Encumbered, pa. ਕਰਜ਼ੇਦਾਰੀ, ਮਕੜੁਲਾ
—estate, ਕਰਜ਼ੇਦਾਰੀ ਮਿਲਖ

Endeavour, v. ਜਤਨ ਕਰਨਾ

Ends of justice, ਨਿਆਂ ਦਾ ਮੰਤਵ

To secure the—ਨਿਆਂ ਪਰਾਪਤ
ਕਰਨਾ

Endogamy, n. ਅੰਤਰ-ਜਾਤੀ ਵਿਆਹ

Endogamous, a. ਅੰਤਰ-ਜਾਤੀ
ਵਿਆਹਕ

Endorse, v. me. (ਅ: ਅ:) ਪਿੱਠ ਲਿਖਣ
ਕਰਨਾ, ਬੰਦਾਨ ਕਰਨਾ

see Indorse, ਖਰੀਦਾਰ

Endorsee, n. ਲੋਣ ਵਾਲਾ (ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਥ
ਵਿਚ ਹੁੰਡੀ ਵੇਚੀ ਜਾਵੇ)

Endorser, n. me. ਬੰਦਾਨ ਵਾਲਾ
see Indorser

Endorsement, n. me. ਬੰਦਾਨ
see Indorsement

Qualified—ਸ਼ਰਤੀ ਬੰਦਾਨ

Restrictive—ਬੰਦਾਨੀ ਬੰਦਾਨ

—in full, ਪੂਰਾ ਬੰਦਾਨ (ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਚ ਹੋਣ
ਵਾਲੇ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਹੋਵੇ)

—in blank, ਖਾਲੀ ਬੰਦਾਨ (ਬੰਨਾ ਨਾਮ
ਭਰਨ ਦੇ)

—without recourse, ਬਿਆਸਰਾ
ਬੰਦਾਨ

Endow, v. (ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ) ਦਾਨ ਕਰਨਾ
ਅਰਪਨ ਕਰਨਾ, ਵਰਫ ਕਰਨਾ

Endowment, n. ਧਰਮਾਦਾ (ਧਰਮ ਅਰਥ
ਜਾਂ ਵਰਫ ਜਾਇਦਾਦ)

Charitable—ਪੁੰਨ-ਅਰਥ ਜਾਇਦਾਦ

Deed of—ਧਰਮ ਪੱਤਰ

Religious—ਧਰਮ-ਅਰਥ ਜਾਇਦਾਦ

—policy, ਦਾਤ ਬੀਮਾ ਪੱਤਰ

Enemy, n. ਵੈਰੀ, ਸ਼ੱਤਰੂ, ਦੁਸ਼ਮਣ

King's—ਰਾਜ ਸ਼ੱਤਰੂ

Mortal—ਜਾਨੀ ਦੁਸ਼ਮਣ

Swo. n.—ਪੱਕਾ ਸ਼ੱਤਰੂ

Energy, n. ਸ਼ਕਤੀ

of Power, ਬਲ

Strength, ਤਾਨ, ਤਾਕਤ

see Force etc.

Enforce, v. ਪਰਚਲਤ ਕਰਨਾ

Enforcement, n. ਪਰਚਲਤਤਾ

Enfranchise, v. ਵੋਟ ਦਾ ਹੱਕ ਦੇਣਾ

Engine, n. ਇੰਜਨ

of. Machine, ਕਲਾ

e.g. Fire—ਅਗਨ-ਇੰਜਨ

Fixed—ਫਿਕਸ ਇੰਜਨ

Engineer, n. ਇੰਜਨੀਅਰ

Assistant—ਸਹਾਇਕ ਇੰਜਨੀਅਰ

Executive—ਕਾਰਜ ਸਾਧਕ
ਇੰਜਨੀਅਰ

Divisional—ਵਿਭਾਗੀ ਇੰਜਨੀਅਰ

Engrave, v. ਖੋਦਣਾ, ਅੰਕਿਤ ਕਰਨਾ

Engraver, n. ਅੰਕਿਤ ਕਰਤਾ

Engrossing, gn. E. ਸਾੜ ਉਤਾਰਾ
(ਜਿਸੇ ਕਨੂੰਨੀ ਲਿਖਤ ਦਾ)

Enhance, v. ਵਧਾਉਣਾ

see Increase

Enhancement, n. ਵਾਧਾ

Enjoin, v. ਪੱਕਾ ਕਰਨਾ, ਤਾਕੀਦ ਕਰਨਾ

Enjoy, v. ਭੋਗਣਾ, ਵਰਤਣਾ, ਲਾਭ
ਉਠਾਉਣਾ, ਲੁਭ ਲੈਣਾ

Enjoyment, n. ਭੋਗ, ਲੁਭ

Enlarge, v. ਵੱਧਾ ਕਰਨਾ

Enlargement, n. ਵਧੋਪਧ, ਵਿਸਤਾਰ

Enlist, v. ਫੌਜ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਕਰਨਾ

Enlistment, n. ਭਰਤੀ

Enmity, n. ਭਰਤੀ

Enmity, n. ਵੈਰ, ਦੁਸ਼ਮਣੀ

of. Ill-will, ਮੰਦ-ਭਾਵ

Malice, ਦਵੇਸ਼

Enroll, v. ਕੁਝੇ ਵਿਚ ਲਿਖਣਾ, ਦਾਖਲ
ਹੋਣਾ (ਜਮਾਤ ਜਾਂ ਸਕੂਲ ਵਿਚ)

Enrolment, n. ਦਾਖਲਾ

Enquiry, n. ਪੁੱਛ ਗਿੱਛ

of. Inquiry, (or.) (ਅਦਾਲਤੀ)
ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ

Inquest, ਮਿਤ੍ਰ-ਪੁੱਛ

Investigation, ਖੋਜ, ਤਫ਼ਤੀਸ਼

Search ਫੁੱਝ

e.g. Further—ਹੋਰ ਪੁੱਛ ਗਿੱਛ

Judicial—ਅਦਾਲਤੀ ਪੁੱਛ ਗਿੱਛ

Legal—ਕਨੂੰਨੀ ਪੁੱਛ ਗਿੱਛ

Local—ਸਥਾਨਕ ਪੁੱਛ ਗਿੱਛ

Preliminary—ਮੁਢਲੀ ਪੁੱਛ
ਗਿੱਛ

Secret—ਲੁਪਤ ਪੁੱਛ ਗਿੱਛ

Summary—ਸਰਸਰੀ ਪੁੱਛ ਗਿੱਛ

Enregiment, v. ਫੌਜ ਵਿਚ ਭਰਤੀ
ਕਰਨਾ

Ensign, n. ਜਹਾਜ਼ੀ ਝੰਡਾ

Ensuing, a. ਆਉਣ ਵਾਲਾ

Entangle, v. ਉਲਥਾਉਣਾ

Entente, n. ਗੁੱਟ, ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਗੁੱਟ

Enter, v. ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ

Entertain, v. ਦਿਲ ਪਰਚਾਉਣਾ

Entertainment, n. ਦਿਲ ਪਰਚਾਵਾ

Private—ਨਿੱਜੀ ਦਿਲ ਪਰਚਾਵਾ

Public—ਭੋਰ ਦਿਲ ਪਰਚਾਵਾ

Enthroned, v. ਗੱਦੀ ਨਸ਼ੀਨ ਕਰਨਾ, ਤਖਤ
ਤੇ ਬਠਾਉਣਾ

Entity, n. ਵਿਅਕਤੀ, ਹਸਤੀ

of. Individual, ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ

Person, ਸ਼ਖਸ

Entry, n. me (ਰਕਮ ਦਾ) ਨਾਵਾਂ
ਦਾਖਲਾ, ਦਖਲ, ਵਿਦਰਸ਼

Caste—ਜਾਤ-ਠਾਵਾਂ

Cross—ਪਰਤੀ ਵਿਦਰਸ਼

Double—ਦੁਹਰਾ ਵਿਦਰਸ਼

False—ਮਿਥਿਆ ਨਾਵਾਂ, ਫਰਜ਼ੀ
ਵਿਦਰਸ਼

Forcible—ਧੱਕੇ ਦਾ ਦਖਲ

Enure, v. ਭਾਇਮ ਚਹਿਣਾ

(ਅ)

ਪੰਨਾ	ਸ਼ਬਦ	ਫ਼ਾਰਸੀ	ਹਿੰਦੀ
੨	Abetted Act— Offence— Person—	ਹਮਾਇਤੀਆ ਹਮਾਇਤੀਆ ਕੰਮ ਹਮਾਇਤੀਆ ਅਪਰਾਧ ਹਮਾਇਤੀਆ ਪੁਰਖ	ਹਮਾਇਤੀਆ ਹਮਾਇਤੀਆ ਕੰਮ ਹਮਾਇਤੀਆ ਅਪਰਾਧ ਹਮਾਇਤੀਆ ਪੁਰਖ
੨	Ability of. Competency	ਸ਼ਕਤਿ	ਸ਼ਕਤ
੫	Accident Unavoidable—	ਨਾਟਕ ਸਾਰ ਦੁਰਘਟਨਾ	ਨਾਟਕਹਾਰ ਦੁਰਘਟਨਾ
੭	Acquittal Judicial— Previous—	ਅਦਾਲਤੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪਿਛਲਾ ਨਿਪਟਾਰਾ	ਅਦਾਲਤੀ ਬਰੀਅਤ ਪਿਛਲੀ ਬਰੀਅਤ
੮	Act Private— Action Noxal—	Private— Noral—	Private— Noxal—
੧੦	Administrative —function	ਪਰਬੰਧਕ ਕਿਰਤੀ, ਪਰਬੰਧਨੀ ਕਿਰਤੀ	ਪਰਬੰਧਕੀ ਕਿਰਤ, ਪਰਬੰਧਨੀ ਕਿਰਤ
੧੧	Adulteress	ਪਰਗਾਮੀ	ਪਰਗਾਮਣ
੧੨	Advocate of. Bench	Bench	Bench
੧੩	Affirmative —easement —evidence	ਨਨਕਾਰ ਸੁਖ ਅਧਿਕਾਰ ਨਨਕਾਰ ਸਹਾਇਤਾ	ਕਰਨ ਯੋਗ ਸੁਖ-ਅਧਿਕਾਰ ਹਾਂ ਸੁਚਕ ਸਹਾਇਤਾ
੧੪	Annuitant	ਸਾਲਾਨਾ ਥਰ	ਸਾਲਾਨਾ ਖੇਰ
੨੧	Arbitrary —action —decision	ਮਨਮੋਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮਨਮੋਜੀ ਫੈਸਲਾ	ਮਨਮੋਜੀਆ ਕੰਮ ਮਨਮੋਜੀਆ ਫੈਸਲਾ
੨੨	Array Article	Arrayn	Array

ਪੰਨਾ	ਸ਼ਬਦ	ਛਪਿਆ	ਰੂਪ
	of. clause	ਖੰਡ	ਅੰਕ
੨੩	Assembly		
	of. Body	ਦੇਸ਼	ਸੰਸਥਾ
੨੪	Assembly		
	of. Congregation	Congregation	Congregation
	Assessed		
	—land	—	—lard
੨੮	Avoidance	ਅਨੁਸ਼ਧ	ਅਣੂਧੀ
੩੬	Bomb		
	Incendiary—	Incendiary	Incendiary—
੪੦	Buyer		
	cf. Vendee	Vendor	Vendee
੪੫	Cess	ਆਬ ਬਾਬ	ਆਬ ਫਾਬ
੪੬	Chairman		
	of. Presidium	Presidium	Presidium
੪੮	Chattels		
	Incorporeal—	Incorporeal—	Incorporeal—
੫੧	Claim		
	Dormant —	Dormant—	Dormant—
	Clientele	Clientela	Clientele
੫੬	Comprise	ਰਾਹੀਨਾਮਾ ਕਰਨਾ	ਬਣਿਆ ਹੋਣਾ
੬੩	Confiscate		
	cf. Escheat	ਲਾਵਾਰਸ ਹੋਣਾ	ਲਾਵਾਰਸ ਜਾਣਾ
੬੬	Contradictory	ਤਰਦੀਦ	ਤਰਦੀਦੀ
੭੦	Controlled		
	—goods	ਬੰਦੋਜੀ ਮੁੱਲ	ਬੰਦੋਜੀ ਮਾਲ
੭੧	Conveyance		
	of Document	ਲੇਖ	ਲਿਖਤ
	Secondary—	ਜਾਂ ਦੋਧ ਜੀਤਾ ਜਾਵੇ	ਜਾਂ ਦੋਧ ਘਟ ਖੀਤਾ ਜਾਵੇ
੭੨	Corollary	ਉਪਜਾਥੀ	ਉਪਸਿਧਾਂਤ
੭੪	Co trustee	Co-trusty	Co-trustee
੭੫	Court		

ਨੰ	ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ	ਪੰਜਾਬੀ	ਉਰਦੂ
	Magistrate—	Majistrate—	Magistrate—
੮੧	Cut		
	—motion	ਕਟੌਤੀ-ਪਰਤਾਉ	ਕਟੌਤੀ-ਪਰਸਤਾਉ
੮੫	Decennial	Decemennial	Decennial
੮੭	Deed		
	—of agreement	—agreement	—of agreement
	—of assignment	—assignment	—of assignment
੮੯	Deliverable		
	—state	ਸੌਪਣ ਦੇਗ ਰਾਜ	ਸੌਪਣ ਦੇਗ ਹਾਲਤ
੯੨	Demoblise	Demobbre	Demoblise
੧੦੦	Disconformity	Disconfirmity	Disconformity
੧੦੭	Dower		
	Exigible—	Exihble—	Exigible—
੧੧੨	Erect	Eract	Erect
੧੧੩	Estate		
	Stipendiary—	Stipendary—	Stipendiary—
੧੧੬	Exceptionble	ਉਲੰਘਣਾ ਦੇਗ	ਉਲੰਘਣ ਦੇਲ
੧੧੭	Exclusion		
	—of evidence	ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਪੜਵਾਨਗੀ	ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਅਪਰਵਾਨਗੀ
੧੨੬	Foot rot	Foot root	Foot rot
੧੩੧	Form	ਫੋਲ	ਫੋਲ
੧੩੫	Function		
	Judicial—	ਅਦਾਲਤੀ	ਅਦਾਲਤੀ ਕਰਮ
	Garnishment	ਮੁਆਬਲ	ਤਿਆਬਲ ਪੁਟਾ
	Garnishee	ਮੁਆਬਲ	ਤਿਆਬਲ
੧੩੬	Gratuitous		
	—deed	(ਸਕਾਇਤ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਦਾ) ਗ਼ੁਰੀ ਅੰਗ	ਬੇਬਦਲ ਪੱਤਰ
	Gravamen	ਗ਼ਮ	(ਸਕਾਇਤ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਦਾ) ਗ਼ੁਰੀ ਅੰਗ
੧੪੩	Hearing		
	First—	ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਾਈ	ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਾਈ
੧੪੪	Hereditaments		

ਪੰਨਾ	ਅਰਥ	ਫ਼ਾਰਸੀ	ਰੂਪ
	of. Inheritance	Inheritance	Inheritance
੧੪੪	Herein before	Herein before	Herein before
	Heresy	ਸਵੈਧਰਮ ਪਹਿਲਾ	ਸਵੈਧਰਮ ਵਿਰੋਧੀ
	Heretic	ਸਵੈਧਰਮ ਵਿਰੋਧੀ	ਸਵੈਧਰਮ ਵਿਰੋਧੀ
	Here to fore	ਸਵੈਧਰਮ ਵਿਰੋਧੀ	ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
੧੪੬	Holograph	Holograph	Holograph
	Homicide		
	cf. Man Slaughter	Man slaughter	Man slaughter
		ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਕਾਰਨ	ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਕਾਰਨ
	Excusable—	ਜ਼ਿਹਨੀ ਬੜਲ ਦੇ ਤੁਲ ਨਾ ਹੋਵੇ	ਖਿਮਾ ਜੋਗ ਮਨੁਖ ਹੋਤਿਆ
੧੪੯	Illiteracy	Illiteracy	Illiteracy
	Imbasing of money	Imbasing of money	Imbasing of money
੧੫੦	Immovable property		
	cf. Movable property	ਚਲ ਸੰਪਤੀ	ਚਲ ਸੰਪਤੀ
	Impanel	ਸ਼ੁਰੂਰਾ	ਸ਼ੁਰੂਰਾ
੧੫੧	Impertinent	Importinent	Impertinent
੧੫੫	Inconsistency	Inconsistency	Inconsistency
੧੫੭	Mesne—	Mesne—	Mesne—
	Incur	Incur	Incur
੧੫੮	Individual		
	Personated—	Resonated—	Personated—
੧੬੧	Injury		
	Malicious—	ਦੋਸ਼ੀ ਹਾਲੀ	ਦੋਸ਼ੀ ਹਾਲੀ
੧੬੫	Intentionally	Intentional	Intentionally
੧੭੫	Justice, equity & good conscience	Justice, equity & good conscience	Justice, equity & good conscience
੧੭੮	Lascivious		
	—carriage	ਕਾਮੀ ਰੋਡੀ	ਕਾਮੀ ਚਾਲ ਚਾਲ
੧੮੪	Lewd		
	see Indecent	Indicent	Indecent

ਪੰਨਾ	ਅਰਥ	ਹਿੰਦੀ	ਰੂਸ
੧੮੬	Lineal —descendants	—discendants	—descendants
੧੮੬	Lucrative Lunacy see Idiocy	Lucratine Ido oity	Lucrative Idiocy
੧੮੭	Man slaughter	ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ	ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ
੧੮੭	Mark Counterfeiting—	Cou— ਨਕਲੀ ਚਿੰਨ੍ਹ	Counterfeiting— ਨਕਲੀ ਚਿੰਨ੍ਹ
੧੮੮	Metropolis	Metropolish	Metropolis
੨੦੮	Money Imbasing of— Month Calendar—	ਘਟ ਆਉਣਾ ਪਤਰੀ ਮਾਸ	ਘਟਾਉਣਾ ਪਤਰੀ ਮਾਸ
੨੦੮	Nation of. Community	ਕੌਮੀ	ਕੌਮ
੨੦੮	Natural —child	ਹੁਣਾਹ ਦਾ ਬੱਚਾ	ਹੁਣਾਹ ਦਾ ਬੱਚਾ
੨੧੨	Notice Presumptive—	ਨੋਟਿਸ ਨੋਟਸ	ਨੋਟਿਸ ਨੋਟਸ
੨੧੩	Nutrition	Nutrition	Nutrition
੨੧੪	Oath Evidentiary— Supplementary— Oblation —to the dead	ਏਵੀਨਟਰੀ— ਪ੍ਰਮਾਣੀ ਓਬਲੀਗੇਸ਼ਨ ਓਬਲੀਗੇਸ਼ਨ	Evidentiary ਪ੍ਰਮਾਣੀ —to the dead
੨੧੫	Obligor Obvious	Oblige ਸਪਸ਼ਟ	Obligor ਸਪਸ਼ਟ
੨੧੬	Offender Juvenile—	Juvnile—	Juvenile—
੨੧੬	Opportunity Equality of— Ophthalmologist	ਅਵਸਰ Ophthalmalagat	ਅਵਸਰ Ophthalmolog at

ਪੰਨਾ	ਸ਼ਬਦ	ਹਿਪਿਆ	ਸ਼ੁਧ
੨੨੧	Order — of discharge	ਠਿਠ ਮਿਚਲ	ਠਿਠ ਧਿਚਟ
੨੨੨	Outcome	Outcame	Outcome
੨੨੩	Ownership Contingent—	Continent—	Contingent—
੨੨੬	Partner Dormant—	Dorment—	Dormant—
੨੨੭	Patent Letters—	—Letters	Letters —
	Pawn, n.	Paw	Pawn
੨੨੮	Phrenology	Phranology	Phrenology
੨੨੯	Pocket —judgment	—gudjment	—judgment
੨੩੦	Possession Deed of—	Dead of—	Deed of—
੨੩੧	Precincts	Prechiet	Precincts
੨੩੨	Predominant	Predominant	Predominant
੨੩੩	Previous —controversy	—controversy	—controversy
੨੩੪	Proclamation	Proclamation	Proclamation
੨੩੫	Profiteer	Profiteo	Profiteer
	Prohibited —article	—artical	—article
	Prohibition	Prohibition	Prohibition
	Prohibitory —laws	—lawns	—laws
੨੩੬	Property Real—	ਅਸਲ	ਅਸਲ
੨੩੭	Public —exchequer	—excheques	—exchequer
੨੩੮	—wrong	—wrog	—wrong
੨੩੯	Qualified		

ਪੰਨਾ	ਸ਼ਬਦ	ਛਪਿਆ	ਸ਼ੁਧ
	—privilege	—privilege	—privilege
	Quarantine	ਫੁ ਕਾਲ	ਫੁ ਕਾਲ
	Port—	Part—	Port—
੨੬੦	Ration	ਰਾਸ਼	ਰਾਸ਼ਨ
੨੬੧	Readiness	ਆਮਦਗੀ	ਆਮਾਦਗੀ
੨੬੮	Rehabilitate	hit	Lit
	Relator	ਰਿਤ ਲਾਰ	ਲੋਕ ਲਾਰ
੨੭੦	Remedy		
	Cumulative—	Comulative—	Cumulative—
	—by act of parties	ਸਵੇ-ਉਦਧੀ	ਸਵੇ-ਉਦਮੀ
੨੭੨	Repair	Repart	Repair
੨੭੬	Restitution	ਰਿਤ	ਰਿਤ
੨੭੭	Retiring		
	—a bill	ਗੇਟ	ਗੇਟ
੨੮੨	Running		
	—hand	—stread	—hand
	Saddle with costs	Saddle with Bosts	Saddle with costs
੨੮੮	Self		
	—disserving	—deserving	—disserving
	evidence	evidence	evidence
੨੯੭	Spoilation	Spoilation	Spoilation
	Spoliator	Spoilator	Spoliator
੩੦੬	Survey		
	—mark of pillar	ਮਿਟਤੀ	ਮਿਟਤੀ ਪੁਰਾ
੩੧੬	Tout	ਦਲਾਲੀ	ਦਲਾਲ
੩੧੭	Traffic		
	Immoral—	ਵਪਾਰਕ	ਵਪਾਰ
੩੧੮	Transferee	Transfree	Transferee
੩੨੧	Trustee	ਅਪੀਨ	ਅਮੀਨ
੩੨੭	Vagrancy	Vagarancy	Vagrancy
	Valid		
	—lease	—base	—lease

ਪੰਨਾ	ਪਾਠ	ਛਪਿਆ	ਫੁਲ
੨੨੨	Waif	Walf	Waif
੨੨੩	Warrant		
	— of commitment	ਸੁਧਾਰ	ਸੁਧਾਰੀ
੨੨੪	Xenomania	Xenomania	Xenomania

B-4583

